إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا ٱلذِّكۡرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ

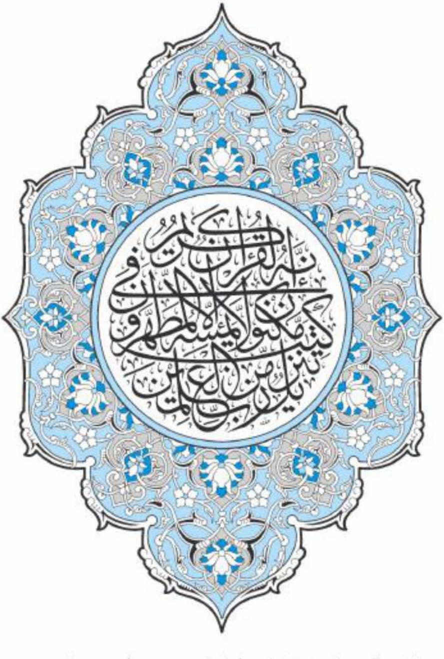
إِنَّهُۥ لَقُرۡءَانٞ كَرِيمٞ فِي كِتَٰبٖ مَّكۡنُونٖ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلۡمُطَهَّرُونَ تَنزِيلٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ

(خادم الحرمين الشريفين) شاه سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود

مەلکێ شاهنشینا عەرەبستانا سعوودی شەرەفمەند بوو ب فەرمانا چاپکرنا قورئانا پیرۆز د گەل وەرگێرانا رامانێت وێ

تشرف بالأمر بطباعة هذه الترجمة لمعاني القرآن الكريم
خَادِمُ الحَرَمَيۡنِ الشَّرِيفَيۡنِ المَلِكُ سَلۡمَانُ بۡنُ عَبۡدِ العَزِيزِ آلُ سُعُودٍ
مَلِكُ المَمۡلَكَةِ العَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

وقف لله تعالى من خادم الحرمين الشريفين
الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود
ولا يجوز بيعه
يوزع مجاناً

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللُّغَةِ الكُرْدِيَّة

(اللَّهجة الكُرمانجيّة)

إعداد:
الدكتور إسماعيل علي طه

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
بالمدينة المنورة

ئەڤ قورئانا پیرۆز وەقفە ژ (خادم الحرمین الشریفین)
شاه سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود
نابیت بێتە فرۆتن
هەروە دهێتە بەلاڤکرن

قورئانا پیرۆز د گەل ڕاڤەکرنا وێ ب زمانێ کوردی

ئامادە کرن دوکتۆر:
ئیسماعیل عەلی تاها

کۆمەلگەها مەلك فەهەد یا چاپکرنا قورئانا پیروز
ل مەدینەیا مونەووەر

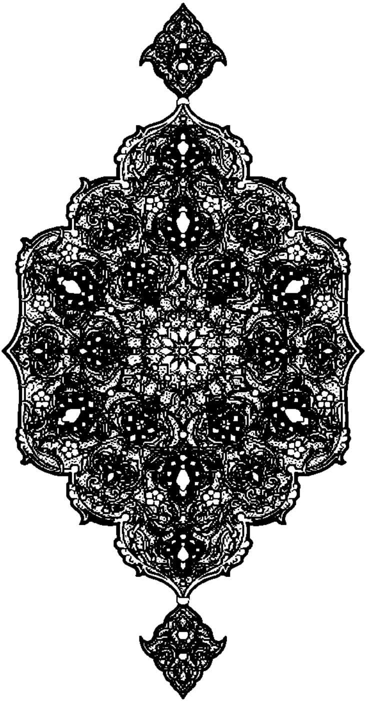

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور

عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ

وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدۡ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٞ وَكِتَٰبٞ مُّبِينٞ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد ﷺ، القائل: «**خيرُكُم مَن تعلَّم القرآن وعلَّمه**».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود -حفظه الله- بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية، بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم، إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ، المأمور به في قوله ﷺ: «**بلِّغوا عنِّي ولو آية**».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة، أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، التي قام بها الدكتور إسماعيل علي طه؛ وراجعها من قبل المجمع الدكتور مصطفى مسلم محمد، وعمار محمد طاهر محمد.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم، الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلّه من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية، بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة؛ للإفادة من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللَّهُمَّ تقبل منّا إنك أنت السميع العليم.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

پێشگۆتن

ب پێنووسێ رێزدار شێخ دوکتور

عەبدولەتیف کورێ عەبدول عەزیز کورێ عەبدولرحمان ئال شێخ

وەزیرێ کاروبارێت ئیسلامی و بانگهلدێری

و راستەرێکرنێ سەربەرشتێ گشتی یێ کورِی

سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان، ئەوێ د پەرتۆکا خۆ یا پیرۆزدا گۆتی:

﴿... قَدْ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٌ وَكِتَـٰبٌ مُّبِينٌ﴾.

و سلاڤ و سەلەوات ل سەر پلە بلندترین پێغەمبەر و هنارتی، پێغەمبەرێ مە موحەمەد، ئەوێ گۆتی:

«خيركُم مَن تعلَّم القرآن وعلَّمه».

ئانکو:

باشترینێ هەوە ئەوە یێ فێری قورئانێ بوویی و خەلك فێركریی.

ل دویڤ رێنمایێت خزمەتکارێ هەردو حەرەمێت پلە بلند، شاە سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود، خودێ بپارێزیت، بۆ چاڤدێریا پەرتۆکا خودێ و کارکرن ل سەر ب ساناهی خستنا وەشاندنا وێ، و بەلاڤکرنا وێ ل سەر موسلمانان، ل رۆژهەلات و رۆژئاڤایێت ئەردی، و راڤەکرنا وێ، و وەرگێرانا رامانێت وێ بۆ جودا جودا زمانێت جیهانێ.

ژ باوەرییا وەزارەتا کاروبارێت ئیسلامی و بانگ هولدێری و ڕاستەڕێکرنێ ل شاهنشینا عەرەبی یا سعوودی ب گرنگییا وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆز بۆ هەمی زمانێت جیهانێ یێت گرنگ ژ بۆ ب ساناهی خستنا تێگەهشتنا وێ بۆ وان موسلمانێت ب غەیری زمانێ عەرەبی دئاخڤن، و ژ بۆ ب جهئینانا فەرمانا مە پێ هاتییە کرن د گۆتنا پێغەمبەریدا (سلاڤێت خودێ ل سەربن): **«بلِّغوا عنِّي ولو آية»**. ئانکو: ژ من بگەهینن خۆ هەکە ئایەتەك بیت.

وەك خزمەت بۆ برایێت مە یێت ب زمانێ کوردی (شێوازێ کرمانجی) دئاخڤن کۆڕێ شاه فەهەد یێ چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز ل مەدینەیا مونەووەر پێ خۆشە ڤێ وەرگێرانا بۆ زمانێ کوردی (شێوازێ کرمانجی) پێشکێش بکەت، ئەوا دوکتۆر ئیسماعیل عەلی تاها؛ سگێڕی پێ ڕابوویی، و دوکتۆر مستەفا مسلم محەمەد، و عەمار محەمەد تاهر محەمەد، لێ زڤرین ل سەر کری.

سوپاسییا خودێ مەزن دکەین هاریکاری بۆ ب جهئینانا ڤێ کارێ مەزن کری، هیڤیدارین هەمی د ڕێکا خودێدا بیت، و خەلك مفایی ژێ ببینیت.

ئەم دزانین وەرگێرانا ڕامانێت قورئانا مەزن ـ هندی یا هویر و بنەجه بیت ـ ناگەهیتە وان ڕامانێت مەزن ئەوێت د ناڤا دەقێ قورئانێدا، و ئەو ڕامانێت وەرگێران ئەدا دکەت ئەنجامێ وێ چەندییە یا زانستێ وەرگێرانێ گەهشتییێ د تێگەهشتنا پەرتۆکا خودێ یا پیرۆزدا، و هند دێ ژێ گرت هندی ژ کارێ مرۆڤان هەمیا گرتی ژ خەلەتی و کێماسیان.

و پاشی داخوازێ ژ هەر خواندەڤانەكێ ڤێ وەرگێرانێ دكەین.. هەر خەلەتی و كێم و كاسی و زێدەیییەكا تێدا ببینیت كۆڕێ شاه فەهەد یێ چاپكرنا (مصحف)ا پیرۆز ل مەدینەیا مونەووەر پێ ئاگەهدار بكەت دا ب ئانەهیا خودێ د چاپكرن و وەشانێت بێدا بێنە چارەسەركرن و مفایی ژێ ببینیت.

هەر خودێیە هاریكار، و ئەوە ڕێنیشاندەر بۆ ڕێكا ڕاست، خودێوۆ تو ژ مە قەبویل بكە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدار و زانا.

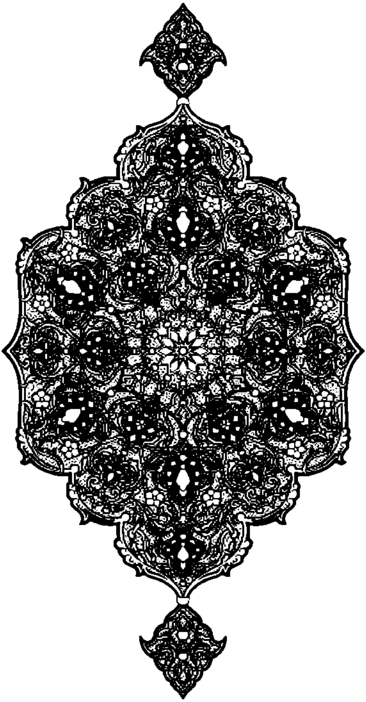

بسم الله الرحمن الرحيم

پێشگۆتنا وەرگێرانێت ڕامانێت قورئانا پیرۆز

ڕێخۆشکرن

قورئانا پیرۆز ئاخڤتنا خودایێ مەزنە یا ب پیت و ڕامانێت وێڤە بۆ پێغەمبەرێ خۆ موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەربن) هنارتی وەك دلۆڤانی بۆ هەمی جیهانا، مزگینئین و ئاگەهدارکەر و بانگهلدێر د ڕێکا خودێدا ب دەستویرا وی، و چرایەکێ ڕۆنکەر و گەشە، ئەڤە ژی دانەنیاسینەکا کورتە بۆ قورئانا پیرۆز و پەیاما وێ.

دانەنیاسینەکا گشتی ب قورئانا پیرۆز

ئێك: دانەنیاسینا قورئانا پیرۆز، و دیارکرنا ناڤ و سالۆخەتێت وێ:

قورئانا پیرۆز ئەو ئاخڤتنا خودایێ مەزنە ئەوا ب ڕێکا وەحییێ بۆ پێغەمبەرێ خۆ موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەربن) ب پەیڤ و ڕامانێت وێڤە هنارتی. ئەوا د (مصحف)یدا هاتییە نڤێسین، و دەست بۆ دەستی هاتییە ڤەگوهاستن، و خواندنا وێ پەرستنە.

و خودایێ ـ مەزن و سەردەست ـ ئەوە ناڤێ وێ وەحیا بۆ پێغەمبەرێ خۆ موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەربن) هنارتی کرییە قورئان، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ تَنزِيلٗا ﴾ [الإنسان: ٢٣]، چونکی هێژای هندێیە بێتە خواندن و خۆ ژێ دویر نەئێخن.

هەروەسا خودایێ مەزن ناڤێ وێ کرە (الكتاب)، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴾ [الزمر:٢]، چونکی هێژای هندێیە بێتە نڤێسین و پشت گوهـ نەئێخن.

و خودایێ مەزن قورئانا پیرۆز یا سالۆخ دایی کو: ڕاستی و پویچییێ و حەلالی و حەرامی ژێك ڤاڤێژ دكەت، و بیرئینانە، و ڕاستەرێبییە، و ڕۆناهییە، و ساخی و سلامەتییە، و حەکیمە، و شیرەتە، و چەندین سالۆخەتێت دی یێت مەزناتییا قورئانا پیرۆز و تەمامییا پەیاما وێ دیار دكەن.

و پەیڤا (مصحف) ژ وان بەرپەڕا هاتییە وەرگرتن یێت قورئانا پیرۆز ل سەر هاتییە نڤیسین، ئەڤ ناڤکرنە سەحابییان دانایە سەر بۆ دیارکرنا وێ بەرتوکێ ئەوا قورئانا پیرۆز ل سەر بەربەرێت وێ هاتییە نڤیسین.

و قورئانا پیرۆز وەحییە ژ دەڤ خودایێ مەزن، جبریلی ـ سلاڤ ل سەر بن ـ ئینایە خوارێ سەر دلێ موحەمەد پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەربن)، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ * نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلۡأَمِينُ * عَلَىٰ قَلۡبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ * بِلِسَانٍ عَرَبِيّٖ مُّبِينٖ ﴾ [الشعراء: ١٩٢-١٩٥].

و موحەمەد پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەربن) د ڤێ چەندێدا نەیێ جودایە ژ پێغەمبەرێت دی، جبریلی ـ سلاڤ ل سەر بن ـ وەحی ژ دەڤ خودایێ مەزن بۆ هەمی برایێت وی یێت پێغەمبەر (سلاڤ ل سەر وان بن) ئینایە خوارێ، و خودایێ مەزن ـ یێ پاك و پاقژ ـ بۆ ڤی ئەمانەتێ مەزن وی هەلدبژێریت یێ وی بڤێت، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ ٱللَّهُ يَصۡطَفِي مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلٗا وَمِنَ ٱلنَّاسِۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٞ ﴾ [الحج: ٧٥]، و ئەو چێتر دزانیت کی ب کێر وێ چەندێ دئێت و کی ب کێر نائێت، چونکی چێکری چێکرییێت وینە، خودایێ پاك و پاقژ گۆت: ﴿ وَرَبُّكَ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخۡتَارُۗ ﴾ [القصص: ٦٨].

دوو: هاتنەخوارا قورئانا پیرۆز:

ڕۆژا دوشەنبی ڕێکەفتی هەڤدەی ڕەمەزانێ سالا (٦١٠ ز) ل شکەفتا حەرایێ ـ ل ئێك ژ چیایێت مەکەها پیرۆز ـ هاتنەخوارا

وەحی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەربن) ب ڤان ئایەتا دەست پێ کر: ﴿ ٱقْرَأْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلَّذِى خَلَقَ * خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِنْ عَلَقٍ * ٱقْرَأْ وَرَبُّكَ ٱلْأَكْرَمُ * ٱلَّذِى عَلَّمَ بِٱلْقَلَمِ * عَلَّمَ ٱلْإِنسَٰنَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴾ [العلق: ١ - ٥]، و ئەڤە ئێکەمین ئایەت بوون ژ قورئانا پیرۆز بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەربن) هاتین خوارێ.

پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) زڤڕی مالا خۆ و ڕپ ڕپا دلێ وییە یێ دلەرزیت ژ ترسیانا ل سەر خۆ، و سەرهاتیا خۆ بۆ هەڤژینا خۆ دەیکا خودان باوەران خەدیجا کچا خوەیلدی (خودێ ژێ رازی بیت) گۆت، و گۆتێ: «ئەز ژ خۆ ترسیام»، خەدیجایێ گۆتێ: (نەخێر، مزگینی بۆ تە بیت، ب خودێ.. خودێ چو جارا تە شەرمزار ناکەت، تو سەرا کەس و کاریێت خۆ ددەی، و ڕاستگۆیی د ئاخفتنێدا، و تو یێ خەمخۆری، و ڕێزێ ل مێڤانی دگری، و کار دکەی بۆ ب جهئینانا حەقییێ)، و خەدیجایێ ئەو د گەل خۆ بر و چۆنە دەڤ (وەرەقە کورێ نەوفەل)، ئەو مرۆڤەکێ شارەزا و تێگەهشتی بوو، ئینا خەدیجایێ گۆتێ: (پسمام گوهێ خۆ بدە برازایێ خۆ دا بەحسێ خۆ بۆ تە بکەت)، ئەو تشتێ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دیتی، بۆ گۆت، وەرەقەی گۆتێ: (ئەڤە ئەو ملیاکەتە⁽¹⁾ یێ خودێ بۆ مووسا پێغەمبەر ئینابییە خوار، خۆزی ئەز مابامە ساخ و شیابام، دەمێ ملەتێ تە تە دەردئێخن بشتەڤانیا تە بکەم)، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆتێ: «ما دێ ئەو من دەرئێخن»؟ گۆتێ: (بەلێ.. هەر زەلامەکێ ب وی تشتی هاتی یێ تو پێ هاتی، دژمناتیا وی یا هاتیە کرن، ئەگەر ئەز گەهشتمە وێ

١- مەرەم پێ جبریلە (سلاڤ ل سەر بن)، ئەو ملیاکەتە یێ هنارتنا وەحی بۆ پێغەمبەران پێ هاتیە سپارتن.

رۆژێ.. دێ پشتەڤانیا تە کەم و تە سەرئێخم)، پاشی گەلەك ب سەر ڤێ چاڤێکەڤتنێ نەچۆ وەرەقە مر.

و قورئانا پیرۆز هەمی پێکڤە ب ئێك جاری بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) نەهاتە خوارێ هەروەکی کتێبێت پێغەمبەرێت بەرێ (سلاڤ ل سەر وان بن) هاتین، قورئان پیچ پیچە د بیست و سێ سالاندا هاتە خوار، ڤێجا یان دا سۆرەتەك ب تەمامی ئێتە خوار، یان هندەك ئایەت ژ سۆرەتەکێ.

و حیکمەت ژ پیچ پیچە هاتنەخوارا قورئانێ و نە پێکڤە[1] موکومکرنا دلێ موحەمەد پێغەمبەرییە (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) و بهێزکرنا وییە و بشتەفانیا وییە ب نویبوونا هاتنا جبریلی (سلاڤ ل سەر بن) ب وەحییێ، دا بهێزتر و موکومتر و خۆراگرتر بیت ل بەرامبەر سەرڕەقیا هەڤپشکچێکەرا و بەرهنگاریا وان بۆ وی ل دەمێ دەستپێکا هنارتنا وی، خودایێ پاك و پاقژ گۆت: ﴿ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَا نُزِّلَ عَلَيۡهِ ٱلۡقُرۡءَانُ جُمۡلَةٗ وَٰحِدَةٗۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَۖ وَرَتَّلۡنَٰهُ تَرۡتِيلٗا ﴾ [الفرقان: ٣٢].

هەروەسا هاتنا قورئانا پیرۆز پیچ پیچە و نە پێکڤە حیکمەتەکا دی یا پەروەردەیی یا مەزن تێدایە ئەو ژی ئەوە دا خودان باوەر هێدی هێدی و پلە پلە زانینێ وەربگرن و کار ب ئەحکامێت ئایینی بکەن، دا ب ساناهیتر بیت بۆ فێربوون و تێگەهشتنێ و دەرکەڤتنێ ژ تاریاتییێت نەزانین و گاوری و هەڤپشکچێکرنێ یا هینگێ ئەو تێدا بۆ ڕۆناهیا باوەری و تاکپەرستی و زانینێ.

سێ: نڤێسینا قورئانا پیرۆز:

ژ گرنگترین ڕێکێت پاراستنا دەقا نڤێسینا وانە، و ئەو ئاخڤتنا نەئێتە نڤێسین یا بەرهنگارە بۆ ژ بیرکرنێ، و مادەم قورئانا پیرۆز

---

[1] بەرێ خۆ بدە: تەفسیرا (الطبري) ١٠/١٩، و (المرشد الوجيز لأبي شامة المقدسي ص: ٢٨).

هاتیه هنارتن وەك ڕاستەرێی بۆ هەمی جیهانا، حەتا قیامەت ڕادبیت، دڤیا بێتە نڤێسین.

پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گرنگی و پویتەکێ باش دایە نڤێسینا وێ، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) فەرمان ل هندەك سەحابیێت خۆ کر ئەڤێت نڤێسینێ دزانن ئەو قورئانا پیرۆز بنڤێسن و ئەو کرنە نڤێسەرێت وەحییێ و ناڤدارترینێ وان زەید کورێ (ثابت)ێ ئەنساری بوو (خودێ ژێ رازی بیت)[١].

هەر دەمێ وەحی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتبا دا ژ بەر کەت پاشی ئەو تشتێ بۆ هاتی دا بۆ ئێکی ژ نڤێسەرێت وەحییێ بێژیت دا بنڤێسیت، و دگۆت: «ڤان ئایەتا دانتە د وێ سۆرەتێدا ئەوا ئەڤە و ئەڤە تێدا هاتین»[٢]، دا ناڤێ سۆرەتێ بۆ بێژیت، و دا فەرمانێ ل وان کەت ئایەتا تێدا بنڤێسن، پاشی دا فەرمانێ ل سەحابییان کەت خۆ فێری وی تشتی بکەن یێ ژ قورئانا پیرۆز هاتی و ژ بەر بکەن، ڤێجا قورئانا پیرۆز هەمی ل سەر دەمێ وی (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دهاتە نڤێسین د (الرقاع)[٣]دا.

و جبریلی (سلاڤ ل سەر بن) سالێ جارەکێ د گەل پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) لێزڤڕین ل قورئانا پیرۆز دکر، و سالا پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) تێدا مری دو جارا لێزڤڕین د گەل کر ب ڕێزبەندکرنا ئایەت و سۆرەتێت وێ هەروەکی د وێ (مصحف)ا نوکەدا هەی ئەڤا د ناڤ دەستێت موسلمانادا

---

[١] ١- تفسیر الطبري ١/٢٨.

[٢] ٢- سنن أبي داود رقم الحديث: ٧٨٩، وسنن الترمذي رقم الحديث: ٣٠٨٦، وأخرجه الحاكم في المستدرك (رقم الحديث: ٣٣٢٥)، وقال: (هذا حديث صحيح على شرط الشيخين ولم يخرجاه).

[٣] ٣- صحيح البخاري رقم الحديث: ٤٥٩٢ و ٤٥٩٣.

وەك ب جهێنان بۆ گۆتنا خودایێ پاك و مەزن: ﴿ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُۥ وَقُرْءَانَهُۥ ۞ فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ ﴾ [القيامة: ١٧- ١٨]، و ﴿ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰٓ ﴾ [الأعلى: ٦].

چار: کۆمکرنا قورئانا پیرۆز د بەرپەڕاندا:

پشتی مرنا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) خەلیفەیێ ڕاشد (أبو بكر الصديق) (خودێ ژێ رازی بیت) فەرمان ب کۆمکرنا قورئانێ دا د هندەك بەرپەڕێت ڕێکخستیدا، دا چو ژ قورئانێ نەچیت دەمێ ژبەرکەرێت قورئانێ دمرن یان ئەو پارچێت قورئان ل سەر نڤیسایی (الرقاع) ژ ناڤ دچن، و نڤیسەرێ وەحیێ زەید کوڕێ (ثابت) (خودێ ژێ رازی بیت) ب ڤی ئەرکی ڕابوو، و پشتی لێ زڤرین لێ کری و پشت ڕاست بوویی ژ دانەبەرێکا یا ل سەر (الرقاع) نڤیسایی و ئەوا د سینگادا (دلاندا) ژبەر.. ئەو بەرپەڕە هەمی دانانە مالا (أبو بكر الصديق) (خودێ ژێ رازی بیت) حەتا چۆیە بەر دلۆڤانییا خودێ، پاشتی ل مالا خەلیفەیێ دووێ عومەرێ کوڕێ (خطاب)ی (خودێ ژێ رازی بیت) هاتنە پاراستن، و پشتی مرنا وی ل مالا هەڤژینا پێغەمبەری دەیکا خودان باوەران (حفصە) کچا عومەری خودێ ژ هەردووکا ڕازی بیت هاتنە پاراستن(١).

و دەمێ ئیسلام بەلاڤ بوویی، موسلمان پێدڤی گەلەك (مصحف)ا بوون لێ بخوینن، و هندەك سەحابیا گۆتە خەلیفەیێ ڕاشد (عثمان)ێ کوڕێ عەفانی (خودێ ژێ رازی بیت) پێدڤییە تێك (مصحف) هەبیت خەلکی بۆ خواندنێ ل سەر کۆم بکەین، و ببیتە پێشەنگ موسلمان د خواندنا خوەدا ل دویڤ بچن. ئینا

١- صحيح البخاري رقم الحديث: ٤٩٨٦، وسنن الترمذي رقم الحديث: ٣١٠٣، ومسند الإمام أحمد رقم الحديث: ٧٦.

(عثمان)ی فەرمان ل کۆمەکا ژبەرکەرێت قورئانا پیرۆز کر ئەوێت نڤێسینێ دزانن ب ڤی ئەرکی ڕابن، و ل پێشییا وان زەید کوڕێ (ثابت) (خودێ ژێ رازی بیت) و پشتگەرمی وان بەرپەڕا بوون ئەوێت قورئان تێدا ل سەر دەمێ (أبو بكر الصديق) (خودێ ژێ رازی بیت) هاتییە کۆمکرن، ڤێجا ئەو بەرپەڕ هەمی د (مصحف)ـەکێدا کۆمکرن، و چەندین دانە ژێ کۆپیکرن، و هەر دانەیەك هنارتە وەلاتەکی ژ وەلاتێت ئیسلامێ یێت مەزن، و فەرمان ل موسلمانا کر چەندین (مصحف)ـا ژێ کۆپی بکەن.

و هندی (مصحف)ـەکا نەڤرۆ ل جیهانێ ل بەر دەست، چ دەست خەت بن ئان ل چاپخانا چاپکری.. بنیاتێ وان ژ وان (مصحف)ـایە ئەوێت هاتینە کۆپیکرن و هنارتن بۆ وەلاتا، ژێ جودا نینن نە د دەقێ واندا نە د ڕێزبەندییا واندا.

و حەتا نوکە ژی موسلمان پویتەی ددەنە چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز و ل دویڤ تشتێ نوی دچن د ڕێك و شێواز و تەکنیکێت چاپکرنێدا پێخەمەت ب جهێنانا بلندترین پلەیێت باشی و جوانی و ڕێك و پێکییێ د نڤێسینا دەقێ قورئانێدا ب وێنەیێ وێ یێ بێ هاتییە نڤێسین ل سەردەمێ (عثمان)ێ کوڕێ عەفان (خودێ ژێ رازی بیت) یا بەرنیاس ب وێنەیێ (عثمان)ی.

و کوڕێ شاه فەهەد یێ چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز ل مەدینا پێغەمبەری ئێکە ژ سیمایێت بەرچاڤ و بەلگەیە ل سەر چاڤدێری و پویتەپێکرنا باش ب قورئانا پیرۆز، و ڕژدییا کاربدەستا ل شاهنشینا عەرەبی یا سعوودی ل سەر پەرتۆکا خودایێ مەزن و پویتەپێکرنا وان ب خزمەتکرنا وێ و ب ساناهیێخستنا ب دەستڤەئینانا (مصحف)ـا پیرۆز ژ لایێ موسلمانانڤە ب باشترین و جوانترین چاپ و بەرگ و جوانی و پاراستن و ڕێك و پێکی و بنەجهی.

پێنج: ڕێزبەندیا (مصحف)ێ و جوزئکرنا وێ:

قورئانا پیرۆز ب سۆرەتا فاتیحێ دەست پێ دکەت، و ب سۆرەتا ئەلناس ب دویماهی دئێت، پێکهاتییە ژ (١١٤) سۆرەتا، و ئەڤ ڕێزبەندییە تەوقیفییە، ئانکو ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) وەرگرتییە، نە ل دویڤ ڕێزبەندیا هاتنەخوارێیە، چونکی ئێکەمین سۆرەت هاتییە خوارێ سۆرەتا ئەلعەلەق بوو، بەلێ ڕێزبەندیا وێ د (مصحف)یدا (٩٦)ە، و سەحابییان ڕێزبەندیا ئایەت و سۆرەتا ژ خواندنا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەربن) بۆ قورئانا پیرۆز دزانین[1].

ئەڤرۆ قورئان یا لێکڤەکرییە ل سەر سیهـ جوزئا (پشکا)، و هەر جوزئەك لێکڤەکرییە بۆ دو حزبا، و هەر حزبەك لێکڤەکرییە بۆ چار چارێکا، و باراپتر ژ ڤێ لێکڤەکرنێ ئجتیهادە ژ دەڤ زانایان، پێخەمەت ب ساناهیکرنا خواندنا قورئانا پیرۆز ل سەر موسلمانان.

شەش: فێربوونا قورئانا پیرۆز:

موسلمانا پویتەیەکێ مەزن یێ دایییە فێربوونا قورئانا پیرۆز و ژبەرکرنا دەقێ وێ و خواندنا وێ هەروەکی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتییە خوارێ، و خواندەڤانێت سەحابییان و ژبەرکەرێت وان نیشا تابعییان دایە و ئەو فێرکرینە حەتا دەقێ وێ گرتی و پاراستی، و ل سەر هەر ئایەتەکێ ڕاوەستاندینە حەتا د ڕامانێت وێ گەهشتین، ڤێجا فێری زانین و کریارێ هەمییێ بووینە، پاشی تابعییێت ژبەرکەر قوتابخانە بۆ فێرکرنا خواندنا وێ دامەزراندینە، و پێگری ب وێ تشتی کرییە یێ ژ سەحابییان فێر

---

[1] نقله الداني في المقنع (ص: ٨) عن الإمام مالك بن أنس.

بووین ژ ئالییێت خواندنا وێ و گرتنا دەقێ وێ و هژمارتنا پیت و پەیڤێت وێ، و ڕیزبەندیا سۆرەت و ئایەتێت وێ، و باش خواندنا وێ (تەجوید)، و بنەجهکرنا ب جهئینانا وێ و چەوانییا خواندنا وێ ب دورستی، ڤێجا قورئانا پیرۆز وەلێ هات بێتە فێرکرن و ژبەرکرن و خواندن، و فێرخواز (قوتابی) ژ شێخێ خۆ ژ پێت قورئان ژبەر وەرگرتییە ب دەڤی و ئێکسەر و ب زمانێ عەرەبی یێ پەتی زیندی و تەڕ هەروەکی بۆ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتییە خوار حەتا ڕۆژا مە یا ئەڤرۆ.

و قورئانا پیرۆز ب چەند ڕێکەکا (خواندنەکا) دئێتە خواندن کو چەوانییا خواندنا پەیڤ و تیپێت قورئانێ و ڕێکا خواندنا وانە، ئەوا تابعیان ژ خواندەڤانێت ژبەرکەر ژ سەحابیان وەرگرتی، ئەوێت (ئانکو سەحابییان) ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) وەرگرتییە، ناڤداترین خواندن د سەردەمێ مەدا خواندنا (عاصم) ژ ڤەگێڕانا قوتابییێ وی (حفص) کوڕێ سلێمان، و خواندنا (نافع) ژ ڤەگێڕانا قوتابییێ وی (عثمان) کوڕێ سەعید یێ بەرنیاس ب (وەرش)، و ژ وان ڤەگێڕانا (الدوري)یە ژ ئەبی عەمرێ بەصری، و ڤەگێڕانا قالون ژ نافع.

حەفت: ڕاڤەکرنا قورئانا پیرۆز:

ڕاڤەکرنا قورئانێ ئانکو دیارکرنا ڕامانێت وێ(١)، و ئارمانجا ئاخفتنێ ب جهـ نائێت حەتا مرۆڤ ل سەر ناڤەڕۆك و ڕامانا وێ نەراوەستیت، و خودایێ مەزن خواندەڤانێ قورئانا پیرۆز هان دایە د ڕامانێت وێ بگەهیت، خودایێ پاك گۆت: ﴿ كِتَـٰبٌ أَنزَلْنَـٰهُ إِلَيْكَ مُبَـٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَـٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَـٰبِ ﴾ [ص: ٢٩]، و هزرکرن ئانکو: تێگەهشتن.

١- بەرێ خۆ بدە: البرهان للزركشي ١٣/١.

و پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ئەو تشتێ سەحابی ژ ڕامانێت قورئانا پیرۆز تێ نەگەهشتبان بۆ ڕون دکرن[1]، بەلێ شارەزاییا وان د زمانێ عەرەبیدا ل وی دەمی و هاتنا قورئانا پیرۆز ب زمانێ وان وەل وان کر گەلەك پێدڤی پسیارکرنا ڕامانێت ئایەتێت قورئانا پیرۆز نەبن، ب بۆرینا سالا پێدڤیا خەلکی بۆ ڕاڤەکرنێ زێدەبوو.

و ئەو تشتێ ژ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) هاتیە زانین و ڤەگێڕان و ژ سەحابیێت وی و قوتابیێت وان ژ تابعیان سەبارەت ڕاڤەکرنا قورئانا پیرۆز دئێتە هژمارتن وەك کاکلك (ناڤۆك) بۆ زانستێ ڕاڤەکرنێ، گۆتنێ ڕاڤەکرن ب وی تشتێ هاتیە ڤەگێڕان ئەڤا دئێتە هژمارتن گرنگترین ڕێك بۆ تێگەهشتنا قورئانا پیرۆز، چونکی تێگەهشتنا بابکێ ئێکێ بۆ ئایەتێت قورئانا پیرۆز بۆ مە دیار دکەت، ب ڕێکا شارەزاییا وی بابکی د زمانێ عەرەبیدا، و ژیانا وان د گەل ڕویدان و سەروبەرا ئەوێت ل دەمێ هاتنا قورئانا پیرۆز هاتی ڕویدایین.

١) جۆرێت ڕاڤەکرنێ:

ئاراستەیێت زانایێت ڕاڤەکرنێ بوونە گەلەك ل دویڤ گەلەکیا پویتەپێکرنێت وان یێت زانستی، ڤێجا هندەك ڕاڤەکرن دەرکەڤتن گرنگی ددا دیارکرنا لایێ زمانی یێ قورئانا پیرۆز، و هندەك ڕاڤەکرنا گرنگی ددا دیارکرنا حوکمێت فقهی، و هندەکێت دی گرنگی ددا لایێت مێژوویی یان عەقلی یان ڕەفتاری و یێت وەکی وان، و ب ئاڤاکرن ل سەر ڤێ چەندێ زانایان تەفسیر بۆ دو پشکا لێکڤەکر:

---

[1] بەرێ خۆ بدە: تفسير الطبري ١/٣٧، و مقدمة في أصول التفسير لابن تيمية ص: ٣٥.

یا ئێکێ: تەفسیرکرن ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێڕان، کو ئەو تشتە یێ هاتییە ڤەگوهاستن ژ پێغەمبەرێ خودێ (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) و سەحابیێت وی و تابعیان.

یا دووێ: ڕاڤەکرن ب بۆچوونێ یان ئجتیهادا ئاڤاکری ل سەر شەنگستەیێت زانستی یێت دورست.

٢) باشترین ڕێکێت تەفسیرێ و پێگرکێت وێ:

ڕاڤەکرن ب وی تشتێ هاتییە ڤەکێڕان ئەوە پێشەنگ د ڕاڤەکرنا قورئانا پیرۆزدا، چونکی ژ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) یان ژ سەحابیێت وی ڤەگوهاستییە، و قوتابیێت وان ژ تابعییان، و ئەو ڤێ چەندێ ژ هەمیان باشتر دزانن، بەلێ ئەگەر تێگەهشتنا ئایەتێت قورئانا پیرۆز پێدڤی پتر ڕۆنکرنێ بن کو د ڕاڤەکرنێ ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێڕاندا نەبیت.. پێدڤییە ڕاڤەکەر ڤان پێگرکێت ل خوارێ بەرچاڤ وەربگریت:

١- بەرچاڤ وەرگرتنا وی تشتێ هاتییە سەلماندن د ڕاڤەکرنێدا ب وی تشتێ هاتییە ڤەگێڕان ژ دیارکرنا ڕامانێت ئایەتان، و خۆدویرتێخستن ژ وی تشتێ هەڤدژ د گەل.

٢ هەڤگونجینا ڕاڤەکرنێ بۆ ڕامانێت گشتی یێت قورئانا پیرۆز پێ هاتی و سوننەتا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ڕۆنکرین، ڤێ نابیت ڕاڤەکەر ڕاڤەکرنەکێ بینیت هەڤدژ بیت د گەل وان ڕامانا، چونکی قورئانا پیرۆز هندەك هندەکێ ڕاڤە دکەت و د گەل تێك هەڤدژ نینە، و سوننەتا پێغەمبەری یا هاتی وەك ڕۆنکەر و ڕاڤەکەر بۆ وی تشتێ ب تەڤگری د قورئانا پیرۆزدا هاتی.

٣- زانینا شەنگستە و بنەمایێت زمانێ عەرەبی د رامانا پەیڤان و د پێکهاتا رستەیان و ئالیێت کارتێنانێدا، و قورئانا پیرۆز ب زمانێ عەرەبی هاتیە خوار، و دڤێت ل بەر رۆناهیا شەنگستە و بنەمایێت وێ تێ بگەهن.

٤- زڤراندنا ئایەتێت مەخسەد ڤەشارتی بۆ ئایەتێت رۆن و ئاشکەرا، چونکی قورئانا پیرۆز هندەك هندەکێ راڤە دکەت، و رامانا پترییا ئایەتێت قورئانا پیرۆز یا رۆن و ئاشکەرایە، و رامانا هندەك ئایەتان ژی یا ڤەشارتیە و باش رۆن نینە و ڤێ دبیت هندەك ب دورستی تێ نەگەهن، و زڤراندنا وان بۆ وان ئایەتێت رامان رۆن و ئاشکەرا دێ بیتە هاریکار بۆ تێگەهشتنا وان و دیاربوونا رامانێت وان، خودایێ پاك و پاقژ گۆت: ﴿ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَـٰبَ مِنْهُ ءَايَـٰتٌ مُّحْكَمَـٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلْكِتَـٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَـٰبِهَـٰتٌ ۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَـٰبَهَ مِنْهُ ٱبْتِغَآءَ ٱلْفِتْنَةِ وَٱبْتِغَآءَ تَأْوِيلِهِۦ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ ۗ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَـٰبِ ﴾ [آل عمران: ٧].

٥- مفاوەرگرتن ژ راستییێت زانستی یێت خۆجە و نەگوهۆر دەمێ راڤەکرنا ئایەتێت گەردوونی، و خۆدویرئێخستن ژ کارتێنانا بیردۆزێت زانستی د راڤەکرنا قورئانا پیرۆزدا، دا قورئانا پیرۆزدا ب هندەك رامانێت نەهەبین ب کۆتەکی ژێ نەئێنە زانین.

٦- خۆدویرئێخستن ژ راڤەکرنێت خراب ئەڤێت رامانێت ئاخفتنا خودایێ مەزن دویر دئێخن ژ راستییێت شەریعەتێ پاك و پاقژ، و ژ شەنگستە و بنەمایێت زمانێ عەرەبی دەردئێخن، چ ب مەرەما لادانێ، یان ژی ژ نەزانینا زمانێ عەرەبی و رامانێت وی و ئالیێت کارتێنانا وی، یان ژ ئەگەرێ هزرکرنا هندەك رامانێت خراب کو ئاخفتنا خودێ یا پاك و پاقژە ژ وان هزرا.

هەشت: ئیعجازا قورئانا پیرۆز:

ئیعجاز د ئیدیەمیدا: سالۆخدانەکا مەزنترە ژ شیانا تینانا تشتەکی ژ کاری یان بۆچوونێ یان ڕێڤەبرنێ، و موعجیزە سالۆخەتدانا ڕویدانەکێیە بۆ دیارکرنا هندەك نیشان و گرۆڤەیێت قاسد و پێغەمبەران (سلاڤ ل سەر وان بن) و ئەڤ دەربڕینە د قورئانا پیرۆزدا نەهاتییە، بەلێ نیشان (آیە) و گرۆڤە (برهان) و یێت وەکی وان هاتینە.

و قورئانا پیرۆز ئاخفتنا خودایێ مەزنە، و هند تەمامی د ڕامانێت وێدا، و جوانی د ئایەت و پەیڤ و (مبانی)یێت وێدا هەنە، کو ژ شیانێت مرۆڤا مەزنترە و مرۆڤ نەشێت یێت وەسا چێکەن، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ الٓرۚ كِتَٰبٌ أُحۡكِمَتۡ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴾ [هود: ١].

و هەڤپشکچێکەرا پێکۆل کر گومانێ بێخنە ژێدەرێ قورئانا پیرۆز و خەلکی ژێ دویر بێخن ب ڕێکا چێکرنا درەوا و ئاژراندنا گومانا(١)، ڤێجا خودایێ پاك و باقژ هندەك ئایەت ئینانە خوار تێدا قەبێ وان خواست ئەو بشێت قورئانەکا وەکی قورئانا پیرۆز ضێ کەن، یان دەهـ سورەتا ژ قورئانێ، یان سورەتەکێ ب تنێ، ئەگەر ئەو ڕاست دبێژن(٢)، بەلێ نەشیان وێ چەندێ بکەن، و گەهشتنە وێ باوەرێ کو هەرچەندە قورئانا پیرۆز ب زمانێ عەرەبییە بەلێ ئەو نەشێن خۆ ل بەندا وێ باڤێژن یان ئێکا وەکی وێ چێکەن، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ قُلۡ فَأۡتُواْ بِسُورَةٖ مِّثۡلِهِۦ وَٱدۡعُواْ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴾ [یونس: ٣٨].

١- بەرێ خۆ بدە ڤان ئایەتان: (الأنعام: ٧ و ٢٥)، و (الأنبیاء: ٥)، و (سبأ: ٤٣)، و (یس: ٦٩) و (الصافات: ٣٦)، و (ص: ٤)، و (الطور: ٣٠).

٢- بەرێ خۆ بدە ڤان ئایەتان: (البقرة: ٢٣)، و (یونس: ٣٨)، و (هود: ١٣)، و(الطور: ٣٤).

و قورئانا پیرۆز ب ڕەنگەکێ ئاشکرا و دەنگەکێ بلند ڕاگەهاند کو مرۆڤ هەمی و ئەجنە ژی بچنە هاری وان نەشێن قورئانەکا وەکی قورئانا پیرۆز بینن، خۆ ئەگەر هاریکاریا ئێکدو ژی بکەن: ﴿ قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴾ [الإسراء: ٨٨].

و قورئانا پیرۆز موعجیزەیە چونکی ئاخفتنا خودێیە و نەوەکی ئاخفتنا چێکریانە، و ئەو نیشان و گرۆڤەیە ب پەیڤ و ئایەت و زمانێ خۆڤە و ئەو ڕەنگێت ڕەوانبێژییێ یێت تێدا، و ئەو دەنگ و باس و چیرۆکێت تێدا، و ئەو حوکم و یاسایێت تێدا، و هێزا کارتێکرنا دەروونی و وژدانێ، و ئەو ڕاستییێت زانستێ یێت جهێ شانازییێ یێت تێدا.

و چەند زانایێت سروشتی، و ستێرناسییێ، و ئەوێت کاری د بیاڤێ زانستێ ژیانێ و نوژدارییێ و یێت وەکی واندا دکەن ماینە حێبەتی ژ بەحسکرنا قورئانا پیرۆز بۆ ڕاستییێت زانستی و ئاماژەیێت گەردوونی ئەوێت پەیوەندی ب وان زانستانڤە هەی یێت ئەو کار تێدا دکەن، ب دەربڕینەکا زانستی یا هویر، کو نائێتە هزرکرن دەرکەڤن ژ پێغەمبەرەکێ نەخواندەڤان د ناڤ ئوممەتەکا نەخواندەڤاندا، و د جیهانەکێدا کو چو ژ وان دیاردەیان نەدزانی، و بوو ئەگەر کو هژمارەك ژ وان موسلمان ببن، چونکی ئەوان زانی کو ئەو تشتێ د قورئانا پیرۆزدا هاتی چێ نابیت ئاخفتنا مرۆڤان بیت، بەلێ ئەو ئاخفتنا ئافراندەرێ گەردوونی و مرۆڤانە.

و چەند ئایەت د قورئانا پیرۆزدا هەنە بەلگە و گرۆڤن ل سەر تێکیا خودایێ مەزن و جوانێ و داهێنانا چێکرییێت وی، خودایێ مەزن گۆت: ﴿ سَنُرِيهِمْ ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْءَافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴾ [فصلت: ٥٣].

نەهـ: وەرگێڕانا رامانێت قورئانا پیرۆز:

وەرگێڕان ڤەگوهاستنا زمانەکیە بۆ زمانەکێ دی(١)، و وەرگێڕان یا بێ زەحمەت نینە، چونکی دانەبەرێکا زمانی تێکە ژ پێکهاتێت دەقی، و دبیت یا ب زەحمەت بیت پاراستن ل سەر رامانا زمانی بێتە کرن بۆ وێ دانەبەرێکێ دەمێ دەق دئێتە وەرگێڕان بۆ زمانەکێ دی(٢).

ڤێجا ئەگەر ئەڤە حال و سەروبەرێ وەرگێڕانێ بیت د وان دەقاندا یێت مرۆڤ ددەنە بەرێك، چو پێ نەڤێت زەحمەتا وەرگێڕانا قورئانا پیرۆز دێ گەلەك پتر بیت، چونکی ئەو ئاخڤتنا خودێیە یا ب زمانێ عەرەبی ژ دەڤ خودێ هاتییە خوار، و ئەو ـ قورئان ـ ب گۆتن و رامانا خۆڤە ب رێکا وەحیێ یا ژ دەڤ خودایێ مەزنڤە هاتی، و بۆ چو کەسان نینە بێژیت: ئەز رامانا قورئانا پیرۆز هەمیێ دزانم، ئان ژی بێژیت: ئەز دشێم پەیڤێت وێ ب ئاوایەکێ دی بدەمە بەرێك وەکی دەقێ وێ یێ عەرەبی.

و د گەل زەحمەتا وەرگێڕانا قورئانا پیرۆز، زانایێت موسلمان دوپات دکەن کو پێدڤییە قورئانا پیرۆز و پەیاما وێ بگەهیتە هەمی ئوممەتێت ئەردی ب چ زمان باخڤن، و ئەڤ چەندە ب جهـ نائێت ئیللا ب رێکا وەرگێڕانێ(٣).

و وەرگێڕانا قورئانا پیرۆز بۆ زمانێت دی دێ بیتە(٤):

١- بەرێ خۆ بدە: لسان العرب لابن منظور (مادەترجم ورجم).

٢- بەرێ خۆ بدە: دلالة الألفاظ لإبراهيم قيس ص: ١٧١ـ١٧٥، وفن الترجمة لمحمد عوض محمد ص: ١٩.

٣- بەرێ خۆ بدە: ابن تيمية: مجموع الفتاوى ٤/١١١.

٤- بەرێ خۆ بدە: مجموع الفتاوى لابن تيمية: ٤/١١٥ و ٥٤٢، والتفسير والمفسرون، لمحمد حسين الذهبي ١/٢٢.

١- ئان وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆزە، و ئەو وەرگێرانا بێ تەفسیرە، و یا ڤەبرییە ل سەر دیارکرنا گۆتنێت دەقێ قورئانێ.

٢- ئان ژی وەرگێرانەکا تەفسیرییە دئێتە زەنگینکرن ب شرۆڤەکرن و رۆنکرنێ، ئەو وەکی تەفسیرا قورئانا پیرۆزە ب زمانەکێ نەیێ عەرەبی.

و هندی وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆز یا هویر و بنەجه بیت، و هندی وەرگێری شیانێت هەردو زمانان هەبن، و شارەزایی ب رامانێت ئایەتان هەبیت، ئەو وەرگێران نائێتە ناڤکرن ب قورئان، ژ بەر دو ئەگەران(١):

ئێك: قورئانا پیرۆز ئاخڤتنا خودایێ مەزنە، یا ب زمانێ عەرەبی هاتییە خوار، و ئەو یا ل گوپیتکا ئەزمان و ئاخڤتن و ئەحکامان، ڤێجا دوبارەکرنا ب بەرێکفەئینانا ئایەتێت وێ ب زمانەکێ دی نەیێ عەرەبی وەناکەت ب قورئان بێتە ناڤکرن.

دو: وەرگێران دەربرینێ ژ تێگەهشتنا وەرگێری دکەت بۆ رامانێت قورئانا پیرۆز، و ئەو ژ ڤی ئالیڤە وەکی تەفسیرێیە، و کا چاوا نابێژنە تەفسیرێ قورئان، هەروەسا نابیت بێژنە وەرگێرانێ ژی قورئان.

و ژ بۆ کو وەرگێرانا رامانێت قورئانا پیرۆز بێتە قەبویلکرن پێدڤییە ئەوا زانایان بۆ دانایی ژ پێگرکێت دیارکرنا رامانێت قورئانا پیرۆز بێنە ب جهئینان، د گەل هندێ ژی هشیاری و ئاگەهی هەبیت نەکو وەرگێر پەردەیەکێ بۆ خۆ ب کار بینیت کو رامانێت ڤارێ بۆ قورئانا پیرۆز بینیت. ئان ژی کرێتی و نەشرینی بەرامبەر رێ و

---

[١] بەرێ خۆ بدە: المجموع شرح المهذب للنووي ٣/٣٤٢.

رەسمێت موسلمانان و پیرۆزییێت وان تێدا بیت. و ئەڤەیە گەلەك ژ وەرگێرانێت رۆژهەلاتناسان ئەوێت ژ بێبەختی و درەو خۆ ب موسلمان ددانن شێلی کرین، و وانا هندەك عەقیدە و بیروباوەرێت رزی و گەنی یێت ل دەڤ، پێکۆلێ دکەن بەما و پڕبهایێت دینێ ئیسلاما مەزن ژ بن ببەن، و عەقیدەیا راست و دورست و شریعەتێ وێ یێ ناڤنجی بریندار بکەن.

لەوا کورێ شاهـ فەهەد یێ چاپکرنا (مصحف)ـا پیرۆز ل مەدینەیا پێغەمبەری وەشانا وەرگێرانێت بەجهـ و موکوم یێت قورئانا پیرۆز ب ستوێ خۆڤە گرتییە، وەك خەمخوارن کو پەیاما قورئانا پیرۆز یا بلند و پڕ بها بگەهیتە وان یێت ب غەیری زمانێ عەرەبی دئاخڤن و ب زمانێت وان یێت رەسەن.

و سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان، و سلاڤێت خودێ ل سەر پێغەمبەرێ مە موحەممەدی بن و ل سەر مال و سەحابییێت وی هەمیا بن، و تابعییان، و یێت ب قەنجی ب دوی کەڤتین هەتا رۆژا قیامەتێ.

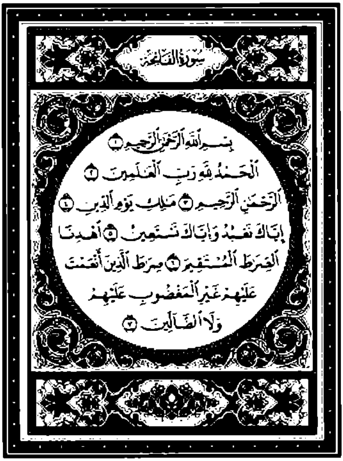

سُورَةُ الفَاتِحَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿١﴾
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢﴾
ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَٰلِكِ يَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴿٤﴾
إِيَّاكَ نَعۡبُدُ وَإِيَّاكَ نَسۡتَعِينُ ﴿٥﴾ ٱهۡدِنَا
ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمۡتَ
عَلَيۡهِمۡ غَيۡرِ ٱلۡمَغۡضُوبِ عَلَيۡهِمۡ
وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧﴾

سۆرەتا فاتیحە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٧) ئایەتە

﴿١﴾ بسم الله الرحمن الرحیم، ب ناڤێ خودایێ دلۆڤان و پڕ دلۆڤان. ﴿٢﴾ سوپاس هەمی بۆ خودایێ گشت جیهانان. ﴿٣﴾ [ئەو خودایێ] دلۆڤان و پڕ دلۆڤان. ﴿٤﴾ [ئەو خودایێ] خودانێ ڕۆژا جزادانێ. ﴿٥﴾ [خودێوۆ] تنێ ئەم تە دپەرێسین، و هاریکارییێ ژ تە ب تنێ دخوازین. ﴿٦﴾ مە ڕاستەڕێ بکە. ﴿٧﴾ ڕێکا وان کەسێت تە کەرەم [قەنجی] د گەل کرین، نە ڕێکا وان کەسێت تە کەرب و غەزەب لێ کری، و نە ڕێکا کەسێت ڕێ بەرزەکری.

---

* پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: «ئەز ب وی کەسێ یێ ڕوحا مە د دەستێ ویدا خودێ نە د تەوراتێدا و نە د ئنجیلێدا و نە د زەبووریدا و نە د قورئانێدا وەکی سۆرەتا فاتیحێ نەئینابییە خوار».

* دیسا پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) د فەرموودەکا قودسیدا دبێژیت: «خودایێ مەزن دبێژیت: من نڤێژ د ناڤبەرا خۆ و بەندەیێ خۆدا ب نیڤی یێ ژێکڤەکری، و بەندەیێ من چ بخوازیت دێ دەمێ، ڤێجا ئەگەر بەندەی گۆت ﴿ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ﴾ خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من شوکور و سوپاسیا من کر، و ئەگەر گۆت ﴿ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ﴾ خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من پەسن و مەدحێت من کرن، و ئەگەر گۆت: ﴿مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ﴾ خودێ دێ بێژیت: بەندەیێ من ئەز مەزن و خودان دەستهەلات دانام. و ئەگەر گۆت: ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ خودێ دێ بێژیت: ئەڤە د ناڤبەرا من و بەندەیێ من دایە، و بەندەیێ من چ بخوازیت دێ دەمێ. و ئەگەر گۆت ﴿ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ، صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ﴾ خودێ دێ بێژیت: ئەڤە بۆ بەندەیێ منە، و کا بەندەیێ من چ بخوازیت ئەز دێ دەمێ.

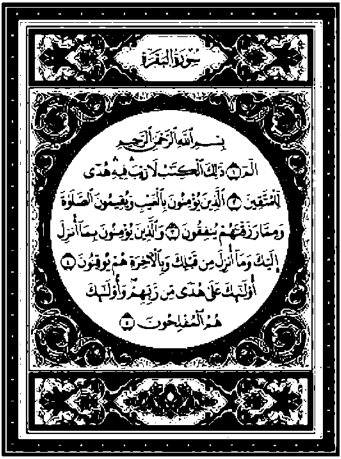

سُورَةُ البَقَرَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ① ذَٰلِكَ ٱلۡكِتَٰبُ لَا رَيۡبَۛ فِيهِۛ هُدٗى
لِّلۡمُتَّقِينَ ② ٱلَّذِينَ يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡغَيۡبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ
وَمِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ يُنفِقُونَ ③ وَٱلَّذِينَ يُؤۡمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ
إِلَيۡكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَ وَبِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ④
أُوْلَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدٗى مِّن رَّبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ⑤

سۆرەتا بەقەرە

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٨٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) و ئەڤە تەمامیا تیپێت عەرەبینە کو (٢٨) تیپن، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ چێ بکەن، دگەل هندێ هەر ژ وان حەرفان پێك هاتیە ئەوێت ئەو ئاخفتنا خۆ پێ چێ دکەن. ﴿٢﴾ ئەڤە ئەو قورئانە کو گومان تێدا نینە [ژ دەڤ خودێ هاتیە] و ڕێکا ڕاستەڕێکرنێیە بۆ پارێزکاران. ﴿٣﴾ [پارێزکار] ئەون ئەوێت باوەرییێ ب غەیبێ [تشتێ نەپەنی و نەدیار] دئینن، و بەردەوام نڤێژان دکەن، و ژ تشتێ مە داییێ سەدەقەیان ژێ ددەن. ﴿٤﴾ و ئەو ئەون یێت باوەرییێ ب وێ دئینن ئەوا بۆ تە و بۆ [پێغەمبەرێت] بەرێ تە هاتی و ژ ئاخرەتێ ژی بێ گومانن. ﴿٥﴾ ئەها ئەڤەنە ل سەر ڕاستەڕێکرنا خودایێ خۆ، و هەر ئەڤەنە دسەرفەراز.

---

* پێغەمبەر (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) دبێژیت: «مالێت خۆ نەکەنە گۆڕ، ب ڕاستی ئەو مالا سۆرەتا بەقەرە تێدا دهێتە خواندن شەیتان ناچیتە تێڤە».

* ئەبو هورەیرە دبێژیت: پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) شاندەکێ پێکهاتی ژ چەندەکان هنارت، ئینا پێغەمبەری پسیارا خواندنا وان کر کا هەر ئێکی چەند قورئان ژبەرە، هەر ئێکی گۆت کا چەند قورئان ژبەرە، هەتا گەهشتیە زەلامەکی ژ وان هەمیان بچویکتر گۆتێ: «فلان کەس تە چ قورئان ژبەرە؟»، ئینا گۆت: فلان سۆرەت و فلان سۆرەت و سۆرەتا بەقەرە ژی. ئینا پێغەمبەری گۆت: «تە سۆرەتا بەقەرە ژبەرە؟» گۆت: بەلێ.. ئینا پێغەمبەری گۆت: «هەرە تو میرێ وانی» ئینا زەلامەکی ژ ڕیسپیێت وان گۆت: ئەز ب خودێ کەمە چو تشتان ئەز ژ ژبەرکرنا سۆرەتا بەقەرە نەدامە پاش ترسا هندێ نەبیت ئەز نەشێم پێ ڕابم، ئینا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: «قورئانێ بزانن و بخوینن ب ڕاستی نموونەیا وی یێ دخوینیت و پێ ڕادبیت وەکی هەبانکەکێیە یا تژی مسك و بێهن خۆشی بیت و بێهنا وێ بدەتە هەمی جهان، و نموونەیا وی یێ دزانیت و پێ نەرابیت وەکی هەبانکەکا تژی مسکە و یا گرێدایی بیت».

* دیسا پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) گۆت: «سۆرەتا بەقەرە بخوینن، خواندنا وێ بەرەکەتە و هێلانا وێ پەشێمانیە، و سێزبەند نەشێنێ».

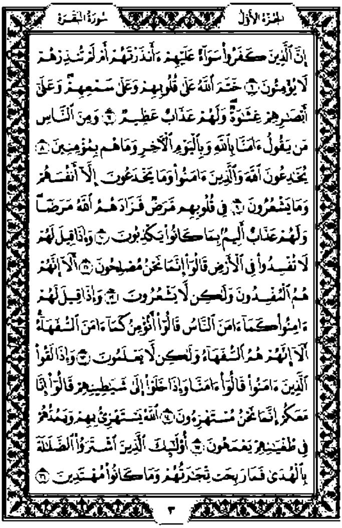
الجُزۡءُ الأَوَّلُ
سُورَةُ البَقَرَةِ
٣

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ ءَأَنذَرۡتَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تُنذِرۡهُمۡ
لَا يُؤۡمِنُونَ (٦) خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَعَلَىٰ سَمۡعِهِمۡۖ وَعَلَىٰٓ
أَبۡصَٰرِهِمۡ غِشَٰوَةٞۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ (٧) وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَمَا هُم بِمُؤۡمِنِينَ (٨)
يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَمَا يَخۡدَعُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمۡ
وَمَا يَشۡعُرُونَ (٩) فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضٗاۖ
وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡذِبُونَ (١٠) وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ
لَا تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ قَالُوٓاْ إِنَّمَا نَحۡنُ مُصۡلِحُونَ (١١) أَلَآ إِنَّهُمۡ
هُمُ ٱلۡمُفۡسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشۡعُرُونَ (١٢) وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ
ءَامِنُواْ كَمَآ ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُۗ
أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ وَلَٰكِن لَّا يَعۡلَمُونَ (١٣) وَإِذَا لَقُواْ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمۡ قَالُوٓاْ إِنَّا
مَعَكُمۡ إِنَّمَا نَحۡنُ مُسۡتَهۡزِءُونَ (١٤) ٱللَّهُ يَسۡتَهۡزِئُ بِهِمۡ وَيَمُدُّهُمۡ
فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ (١٥) أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ ٱلضَّلَٰلَةَ
بِٱلۡهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمۡ وَمَا كَانُواْ مُهۡتَدِينَ (١٦)

﴿٦﴾ ڕاستی ئەو کەسێت گاور بووین ل دەف وان تێکە، تو چ وان بترسینی چ نەترسینی، ئەو هەر باوەرییێ نائینن. ﴿٧﴾ خودێ مۆرا ل سەر دل و گوهێت وان دانایی و پەردە یا تێختییە بەر چاڤێت وان، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان یا هەی. ﴿٨﴾ و هندەک هەنە ژ خەلکی دبێژن: مە باوەری ب خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ [دویماهیێ] هەیە، بەلێ ب ڕاستی ئەو ب خۆ بێ باوەرن. ﴿٩﴾ دڤێن خودێ و خودان باوەران بخاپینن، و ژ خۆ پێڤەتر کەسێ ناخاپینن و پێ نوزانن ژی. ﴿١٠﴾ د دلێ [دەروونێ] واندا نەساخی هەیە، ڤێجا خودێ نەساخیا وان پتر لێ کر، و ژ بەر درەوکرنا وان بەرهنگاری ئیزایەکا ب ئێش کرن. ﴿١١﴾ و هەر گاڤەکا ژ وانڕا بێتە گۆتن: خرابیێ د ئەردیدا نەکەن، دبێژن: ئەم تنێ قەنجیکەر و باشی خوازین. ﴿١٢﴾ بەلێ هەر ئەڤەنە خرابیێ دکەن، بەلێ ب خۆ ناحەسن. ﴿١٣﴾ و هەر گاڤەکا ژ وانڕا بێتە گۆتن: دێ هرین ژی، وەکی خەلکێ دی باوەرییێ بینن، دبێژن: ئەم ژی وەکی نەفامان باوەرییێ بینین؟! [هشیاربن] هەر ئەون نەفام و پێ نوزانن ژی. ﴿١٤﴾ هەر دەمەکێ گەهشتنە کەسێت باوەری ئینایین دبێژنێ: مە ژی باوەری ئینایییە، و هەر وەختەکێ د گەل هەڤالێت خۆ یێت شەیتان ڤەدەربوون [مانە ب تنێ] دبێژن: ئەم هەر د گەل هەوەینە، ئەم بەس ترانەیان بۆ خۆ ب وان دکەین. ﴿١٥﴾ خودێ دێ جزایێ ترانەیێت وان دەتێ، و مۆلەتا هندێ دەتێ هەر د خرابیا خۆدا بزڤڕن. ﴿١٦﴾ ئەڤە ئەون یێت بەرزەبوون [تاریاتی] ب ڕاستەڕێیێ کڕین، ڤێجا کڕین و فرۆتنا [بازرگانیا] وان فایدە [قازانج] نەکرییە و ئەو ب خۆ ژی ب سەر ڕێیا ڕاست هلنەبووینە.

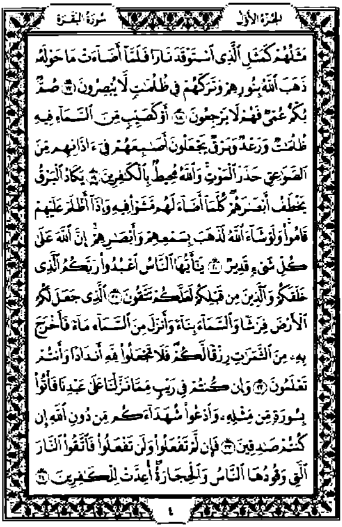

الجزء الأول سورة البقرة

مَثَلُهُمۡ كَمَثَلِ ٱلَّذِي ٱسۡتَوۡقَدَ نَارٗا فَلَمَّآ أَضَآءَتۡ مَا حَوۡلَهُۥ
ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمۡ وَتَرَكَهُمۡ فِي ظُلُمَٰتٖ لَّا يُبۡصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّۢ
بُكۡمٌ عُمۡيٞ فَهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوۡ كَصَيِّبٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ
ظُلُمَٰتٞ وَرَعۡدٞ وَبَرۡقٞ يَجۡعَلُونَ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ ءَاذَانِهِم مِّنَ
ٱلصَّوَٰعِقِ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِۚ وَٱللَّهُ مُحِيطُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ ٱلۡبَرۡقُ
يَخۡطَفُ أَبۡصَٰرَهُمۡۖ كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُم مَّشَوۡاْ فِيهِ وَإِذَآ أَظۡلَمَ عَلَيۡهِمۡ
قَامُواْۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعۡبُدُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي
خَلَقَكُمۡ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلۡأَرۡضَ فِرَٰشٗا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءٗ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزۡقٗا لَّكُمۡۖ فَلَا تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادٗا وَأَنتُمۡ
تَعۡلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِن كُنتُمۡ فِي رَيۡبٖ مِّمَّا نَزَّلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا فَأۡتُواْ
بِسُورَةٖ مِّن مِّثۡلِهِۦ وَٱدۡعُواْ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن
كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن لَّمۡ تَفۡعَلُواْ وَلَن تَفۡعَلُواْ فَٱتَّقُواْ ٱلنَّارَ
ٱلَّتِي وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلۡحِجَارَةُۖ أُعِدَّتۡ لِلۡكَٰفِرِينَ ﴿٢٤﴾

٤

﴿١٧﴾ مەتەلا وان وەکی مەتەلا وی کەسیە ئەوێ ئاگرەک هەلکری [دۆرماندۆرێت خۆ ببینیت] گاڤا ئاگری ڕۆناهی دایێ، چار کنارێت وی خودایێ مەزن ڕۆناهیا وان بر و هێلانە د تاریەکێدا کو تێدی ئەو نەبینن. ﴿١٨﴾ ئەڤە د کەڕن، لالن، کۆرمنە، ڤێجا ئەو بەر ب ڕێکا ڕاستڤە نازڤرنەڤە. ﴿١٩﴾ [یان مەتەلا وان وەکی مەتەلا ڤان کەسانە] بارانەکا ب ڕێژ و ڕەشەعەورەکێ تاری تێدا شریقە شریڤا عەورانە و برسقین و ڤەدانا برویسیان، و ژ بەر برویسیان و ژ ترسا مرنێ تلێت خۆ بکەنە د گوهێت خۆدا [بەلێ دڤیا زانیانە] خودێ ب سەر بێ باوەراندا [گاوران] سەردەستە و ژ وان ب ئاگەهە. ﴿٢٠﴾ نێزیکە [ڕۆناهیا] برویسیێ وان کۆرە بکەت، هەر گاڤەکا ڕۆناهی دا وان دچن، و گاڤا لێ بوو تاری ڕەق ڕادوەستن، و هەکە خودێ حەزکربایە، دا وان ژ گوە و چاڤان کەت. ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتی خودان شیانە. ﴿٢١﴾ گەلی مرۆڤان، خودایێ خۆ بپەرێسن، ئەو خودایێ هوین و یێت بەری هەوە ئافراندین، دا هوین بێنە پارستن. ﴿٢٢﴾ ئەو خودایێ ئەرد بۆ هەوە دەشت کری [کو ب کێر ژیانێ بهێت] و ئەسمان کریە ئاڤاهی، باران بۆ هەوە ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) ئینایە خوارێ، و هەمی ڕەنگێت فێقی [بۆ هەوە پێ شین کر] و دەرئێخستن. ئێدی هوین ژی چو هەڤبەران بۆ خودێ [چێ نەکەن] و هوین ب خۆ دزانن [خودێ چو هەڤبەر نینن]. ﴿٢٣﴾ و ئەگەر هوین ژ وێ [نامەیا] مە بۆ بەندەیێ خۆ [کو پێغەمبەرە] ئینایە خوار ب گۆمانن [کێم کێم] سۆرەتەکێ ب تنێ وەکی وێ بینن، و ژ بلی خودێ گازی هەمی هاریکارێت خۆ ژی بکەن [بلا بێنە هاری هەوە] ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەگەر هوین [ڤی کاری] نەکەن و هوین ناکەن ژی [چونکی هوین نەشێن] ئێدی خۆ ژ وی ئاگری بپارێزن ئەوێ داردوویێ وی، مرۆڤ و بەر، و بۆ گاوران هاتیە بەرهەڤکرن.

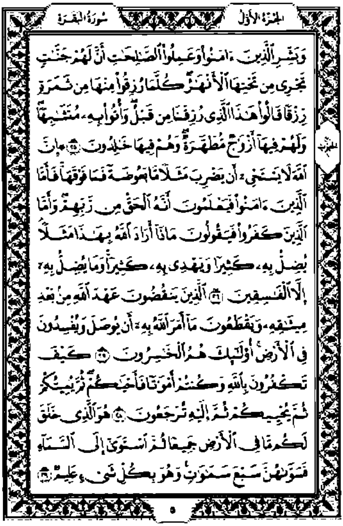

سُورَةُ البَقَرَةِ الجُزۡءُ الأَوَّلُ

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ كُلَّمَا رُزِقُواْ مِنۡهَا مِن ثَمَرَةٖ
رِّزۡقٗا قَالُواْ هَٰذَا ٱلَّذِي رُزِقۡنَا مِن قَبۡلُۖ وَأُتُواْ بِهِۦ مُتَشَٰبِهٗاۖ
وَلَهُمۡ فِيهَآ أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَهُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٥ ۞إِنَّ
ٱللَّهَ لَا يَسۡتَحۡيِۦٓ أَن يَضۡرِبَ مَثَلٗا مَّا بَعُوضَةٗ فَمَا فَوۡقَهَاۚ فَأَمَّا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡۖ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۘ
يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرٗا وَيَهۡدِي بِهِۦ كَثِيرٗاۚ وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ
إِلَّا ٱلۡفَٰسِقِينَ ٢٦ ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهۡدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ
مِيثَٰقِهِۦ وَيَقۡطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفۡسِدُونَ
فِي ٱلۡأَرۡضِۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٢٧ كَيۡفَ
تَكۡفُرُونَ بِٱللَّهِ وَكُنتُمۡ أَمۡوَٰتٗا فَأَحۡيَٰكُمۡۖ ثُمَّ يُمِيتُكُمۡ
ثُمَّ يُحۡيِيكُمۡ ثُمَّ إِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٢٨ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ
لَكُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ
فَسَوَّىٰهُنَّ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ٢٩

٥

﴿٢٥﴾ مزگینیێ بدە وان کەسێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین کو بارا وان ئەو بەحەشتن ئەوێت ڕویبار د بنڕا دهەڕکن (دچن)، هەر گاڤەکا ڤێقیەك ژی ژێ دایێ، دێ بێژن: ئەڤە بوو بەری نوکە دایە مە، و ئەو ڤێقیێ بۆ وان دئێتە دان (بەردەست کرن) وەکی ئێکە [بەلێ تام نەئێکە] و بۆ وان [د بەحەشتێدا] هەڤسەرێت پاك و پاقژ هەنە و ئەو هەروهەر تێدانە. ﴿٢٦﴾ ب ڕاستی خودێ هەر مەتەلەکا بینیت شەرمێ ژێ ناکەت، ڤێجا [ئەو مەتەل] پێشی بیت یان تشتەکێ ماستر و پێهەلتر بیت، و ئەو کەسێت باوەری ئینایین دزانن [ئینانا ڤان مەتەل و نموونەیان] ڕاستیە ژ خودایێ وان، و هندی ئەون یێت گاوربوویین دبێژن: خودێ چ ژ ڤان نموونەیان ڤیاییە؟ [خودێ] گەلەکان پێ سەردا دبەت و گومڕا دکەت، و گەلەکان پێ ڕاستەرێ دکەت و کەسێ پێ گومڕا ناکەت ئەگەر ئەو ب خۆ ئەو نەبن یێت ژ ڕێ دەرکەفتی. ﴿٢٧﴾ ئەو ژ ڕێدەرکەفتییێت پەیمانا خودێ پشتی موکومکرنێ دشکێنن، و هەڤبەندییێت خودێ فەرمان پێ دایین دبڕن، و خرابیێ د ئەردیدا دکەن، ئەها ئەڤەنە بەرزیان و خوسارەت. ﴿٢٨﴾ ڤێجا چاوا هوین باوەرییێ ب خودایی نائینن؟ و هوین د مری بوون، هوین زیندی کرن، پاشی دێ هەوە مرینیت، پاشی دێ هەوە زیندی کەتەڤە، و پاشی دێ هەر بەر ب ویڤە زڤڕن. ﴿٢٩﴾ [ئەو خودایێ] هەمی تشت بۆ هەوە د ئەردیدا ئافراندی، پاشی بەرێ خۆ دا ئەسمانی و کرنە حەفت ئەسمان، و هەر ئەوە ب هەمی تشتان زانا.

وَإِذۡ قَالَ رَبُّكَ لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٞ فِي ٱلۡأَرۡضِ خَلِيفَةٗۖ قَالُوٓاْ
أَتَجۡعَلُ فِيهَا مَن يُفۡسِدُ فِيهَا وَيَسۡفِكُ ٱلدِّمَآءَ وَنَحۡنُ نُسَبِّحُ
بِحَمۡدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۖ قَالَ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٣٠ وَعَلَّمَ
ءَادَمَ ٱلۡأَسۡمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمۡ عَلَى ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ فَقَالَ
أَنۢبِـُٔونِي بِأَسۡمَآءِ هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٣١ قَالُواْ سُبۡحَٰنَكَ
لَا عِلۡمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمۡتَنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ٣٢ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ
أَنۢبِئۡهُم بِأَسۡمَآئِهِمۡۖ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسۡمَآئِهِمۡ قَالَ أَلَمۡ أَقُل
لَّكُمۡ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ غَيۡبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَأَعۡلَمُ مَا تُبۡدُونَ
وَمَا كُنتُمۡ تَكۡتُمُونَ ٣٣ وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ
فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰ وَٱسۡتَكۡبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٣٤ وَقُلۡنَا
يَٰٓـَٔادَمُ ٱسۡكُنۡ أَنتَ وَزَوۡجُكَ ٱلۡجَنَّةَ وَكُلَا مِنۡهَا رَغَدًا حَيۡثُ
شِئۡتُمَا وَلَا تَقۡرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٣٥ فَأَزَلَّهُمَا
ٱلشَّيۡطَٰنُ عَنۡهَا فَأَخۡرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِۖ وَقُلۡنَا ٱهۡبِطُواْ بَعۡضُكُمۡ
لِبَعۡضٍ عَدُوّٞۖ وَلَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُسۡتَقَرّٞ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ٣٦ فَتَلَقَّىٰٓ
ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَٰتٖ فَتَابَ عَلَيۡهِۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ٣٧

﴿٣٠﴾ دەمێ خودایێ تە گۆتییە ملیاکەتان ئەز دێ جهگرەکێ [جهێ ئێك و دو بگرن] ب سەر ئەردی ئێخم، ملیاکەتان گۆت: ئەرێ تو دێ وی ئێخیە سەر ئەردی [دنیایێ] یێ خرابیێ تێدا بکەت، و خوینێ بڕێژیت، و ئەم ب حەمدا تە تەسبیح و تەقدیسا تە دکەین [ئانکو تە ژ هەر کێماسیەکێ پاك و پاقژ دکەین] [خودایی] گۆت: ڕاستیا ئەز دزانم هوین نوزانن. ﴿٣١﴾ [ڤێجا خودێ] هەمی ناڤ نیشا ئادەم دان، و پاشی [خودێ ئەو ناڤ] ئێخستنە بەرزکا [بەر چاڤێت] ملیاکەتان، و گۆت: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن، ناڤێ ڤان بۆ من بێژن. ﴿٣٢﴾ ملیاکەتان گۆت: هەر تویی ژ هەمی کێماسیان پاك و پاقژ، مە ژ وێ زانینێ پێڤەتر نینە یا تە نیشا مە دایی، ب ڕاستی هەر تویی زانا و کار بنەجە. ﴿٣٣﴾ [خودێ گۆت]: هەی ئادەم: کا ناڤێت وان بۆ وان بێژە [دا بزانن کێم زانینن]، دەمێ ئادەم ناڤێت وان گۆتین [ئینا] خودێ گۆت: ما من نەگۆتە هەوە ئەز نەبەنیێت ئەرد و ئەسمانان دزانم، و هەروەسا ئەز ئاشکرا و نەئاشکرا یا هوین دکەن ژی ئەز دزانم. ﴿٣٤﴾ دەمێ من گۆتییە ملیاکەتان سوجدەیێ [سوجدەیا سلاڤ و ڕێزگرتنێ] بۆ ئادەم ببەن هەمیان سوجدە بر، ئیبلیس تێ نەبیت، خۆ دا پاش و خۆ مەزن دیت [ب ڤێ چەندێ] بوو ئێك ژ گاوران. ﴿٣٥﴾ و مە گۆت: هەی ئادەم تو و کابانیا خۆ د بەحەشتێدا ئاکنجی ببن و ژ هەر جهێ هەوە بڤێت بێ منەت [بەرفرەه] ژێ بخۆن، بەلێ خۆ نێزیکی ڤێ دارێ نەکەن، هوین دێ ژ ستەمکاران ئێنە هەژمارتن.

﴿٣٦﴾ [بەلێ پاشی شەیتانی ئەو پێ هنگاڤتن [د بەر خەلەتیێرا کرن] و دەرئێخستن [ژ بەحەشتێ] ژ وێ یا ئەو تێدا، مە ژی گۆتە وان: ژێ دەرکەڤن هەرنە خوارێ، هندەك ژ هەوە ل هندەکان نەیار و دژمن، و هەتا دەمەکێ دیارکری [ل دەڤ خودێ] د ئەردیدا ئاکنجی بن و مفایی ژێ وەرگرن. ﴿٣٧﴾ پاشی ئادەم چەند ئاخفتنەك ژ خودایێ خۆ وەرگرتن [و بۆ خۆ پێ هیڤیا لێنەگرتنێ ژ خودایێ خۆ خواست] خودێ لێ خۆش بوو، و تۆبەیا وی قەبویل کر، ب ڕاستی خودێیە تۆبەوەرگر و دلۆڤان.

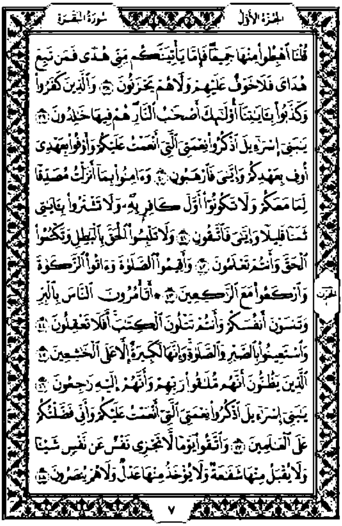
الجزء الأول
سورة البقرة
الحزب
٧

قُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ
هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٣٩﴾
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِىٓ
أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلْتُ مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوٓا۟ أَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهِۦ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى
ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّٰىَ فَٱتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا۟ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَٰطِلِ وَتَكْتُمُوا۟
ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱرْكَعُوا۟ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ۞ أَتَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبِرِّ
وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾
وَٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلْخَٰشِعِينَ ﴿٤٥﴾
ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿٤٦﴾
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ
عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

﴿٣٨﴾ مە گۆتە [وان] هوین هەمی ژ بەحەشتێ داکەڤن [بۆ سەر ئەردی]، هەر گاڤەکا ڕاستەڕێکرنەك ژ بەرێ منڤە بۆ هەوە هات [کو کتێبا خودێیە یان هنارتنا پێغەمبەرییە]، ڤێجا هەر کەسێ ب دویڤ ڕاستەڕێکرنا من بکەڤیت [ڕۆژا قیامەتێ]، نە ترس بۆ هەیە و نە خەم دگەهیتێ. ﴿٣٩﴾ بەلێ ئەو کەسێت گاور بووین و ئایەتێت مە درەو دەرێخستین ئەو دۆژەهینە [جەهنەمینە] و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا بن.

﴿٤٠﴾ [گەلی ئسرائیلیان] ئەو قەنجییێت من د گەل هەوە کرین بینە بیرا خۆ، و پەیمانا هەوە د گەل من دایی ب جهـ بکەن، ئەز ژی دێ ئەوێ پەیمانا هەوە ب جهـ ئینم، و ب تنێ ژ من بترسن (ژ من ب تنێ بترسن). ﴿٤١﴾ و باوەرییێ ب وێ کتێبا مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] بینن، کو ڕاستیا وان کتێبانە یێت بەر دەستێ هەوە [کو ئنجیل و تەوراتن]، و نە گاورێت پێشییێ بن [ب ڤێ قورئانێ]، و ئایەتێت من ئەرزان نەفرۆشن، و پارێزکارییا من ب تنێ بکەن.

﴿٤٢﴾ و هەقییێ [کو قورئانا هنارتییە] تێکەلی نەهەقییێ نەکەن [و ڕابن] هەقییێ ڤەشێرن، و هوین ژێ ب ئاگەهـ [و هوین دزانن کو هوین تێکەلییێ دکەن].

﴿٤٣﴾ نڤێژان بکەن و زەکاتا مالێ خۆ بدەن [وەکی موسلمانان] و د گەل داچەمیایان [ڕاکعان] داچەمن [فەرمانا وان ب شەنگستێت ئیسلامێ هاتەکرن، و د گەل موسلمانان نڤێژان ب کۆم (ب جەماعەت) بکەن، و وەکی وان بچنە ڕکووعێ، چونکی داچەمیان د نڤێژا واندا نینە]. ﴿٤٤﴾ هوین چاوا فەرمانا خەلکی ب خێرێ [باشییێ] دکەن، و هوین خۆ ب خۆ [خۆ] ژ بیر دکەن، و هوین خۆ ب خۆ کتێبێت بەر دەستێ خۆ [کو ئنجیل و تەوراتن] دخوینن، ڤێجا ما هوین ئاقلەکی بۆ خۆ ناگرن. ﴿٤٥﴾ و پشتا خۆ ب بێنفرەهییێ و نڤێژێ گرێ بدەن [قاهیم بکەن]، و ئەڤە یا گرانە ل سەر هەر کەسەکی، ئەو نەبن یێت ژ خودێ ترس.

﴿٤٦﴾ ئەو [خودێ ترس] ئەون یێت بێ گۆمان ژ هندێ کو دێ هەر بەردەستێ خودایێ خۆ ڕاوەستن، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٤٧﴾ گەلی ئسرائیلیان بیرا خۆ و وان خێر و خۆشییێت من د گەل هەوە کرین بینن، [ب ڕاستی و هنگی] من قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست. ﴿٤٨﴾ و ژ ڕۆژەکێ [ڕۆژا قیامەتێ] بترسن و خۆ پارێزن، کو کەس تێدا شوینا کەسێ نەتێتە سزاکرن، و مەهدەر و بەرەڤانی تێدا چو ناگرن، و بەدەل ژ کەسێ ناتێتە وەرگرتن، و هاریکارییا کەسێ ژی ناتێتەکرن.

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ
وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٥١﴾
ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم بِٱتِّخَاذِكُمُ
ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓا۟ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ
ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ
جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰكُم
مِّنۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
ٱلْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ
مَا رَزَقْنَٰكُمْ ۖ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

﴿٤٩﴾ بینە بیرا خۆ رۆژا مە هویـن ژ دەستێت فیرعەونیان قورتال کرین، کو [وان] ئێزا و نەخۆشیەکا پیـس ددا بەر هەوە، کورێـت هەوە سەرژێ دکـرن، و کچێـت هەوە [بۆ خدامیـیا خـۆ] دهێلان، و ب ڕاستـی [ئێـزا و نەخۆشـیا هەوە ددیـت، و ڕزگارکرنـا خـودێ بـۆ هەوە] ئەزموونەکا [ئمتیحانەکا] مەزنـە ژ خـودێ.

﴿٥٠﴾ [هەروەسـا] بـیرا خـۆ بینن دەمێ مـە دەریا بۆ هەوە کریـە دو فلق [و ڕێـك بۆ هەوە تێخستـیێ]، و مە هوین دەربازکریـن [قورتالکریـن]، و ل پێش چاڤێت هەوە مە فیرعەونـی خەندقاندیـن. ﴿٥١﴾ و بـیرا خـۆ بیـنـن دەمـێ مـە ژڤـان ب چـل شـەڤان داییە مووسایی، [و د پشتـرا هـەوە لەزکـر]، و پشـتی هنگـی هـەوە گۆلك پەراسـت [کـرە پەرستی]، و ب ڤـی ڕەنگـی هـەوە ستەم ل خـۆ کـر. ﴿٥٢﴾ (دگەل هندێ ژی) پاشـی مـە ل هەوە نەگرت وەکـی ئەڤـا دیتر، [بـیرا خـۆ بینـن] دا هوین د سوپاسـدار بـن. ﴿٥٣﴾ هەروەسـا بـیرا خـۆ بیـنـن دەمـێ مـە تەوراتـا ڤاڤێرکـەر [جوداکـەر] [د ناڤـبەرا هەقیـێ و نەهەقیـێدا] بـۆ مووسـایی هنارتـی، دا هویـن [پـێ] ڕاستەڕێ بـن.

﴿٥٤﴾ بینـە بـیرا خـۆ دەمـێ مووسـایی گۆتیـە ملەتێ خـۆ: ملەتێ من! هـەوە [ب پەرستنا گۆلکی] ستەم ل خۆ کـر، ڤێجـا دڤێـت هویـن تۆبە بکـەن و ل خـودێ بزڤرنەڤـە، و خـۆ بکـوژن، ئەڤـە ل دەڤ خودایێ هەوە بـۆ هەوە چێـترە [پشـتی دەسـت ب کوشتنێ کرین] تۆبەیا هـەوە وەرگرت، و ب ڕاسـتی هەر ئـەوە تۆبەوەرگـر و دلۆڤان.

﴿٥٥﴾ و بـیرا خـۆ بینـن دەمێ هـەوە گۆتیە مووسـایی: هەتا ئـەم ب چاڤێت خۆ خودایـێ تە نەبینین، ئـەم [د بنێرا] باوەریـێ ب تـە نائینین، ژ بـەر هنـدێ بروسـیێ هویـن هنگاڤتـن، و هـەوە ب چاڤێت خـۆ دیت. ﴿٥٦﴾ پاشـی مـە هویـن پشـتی مرنا هـەوە زێندی کرن [ساخ کـرن]، بەلکی هویـن سوپاسـیا [خێر و خۆشـی و کەرەمێت] خـودێ بکـەن. ﴿٥٧﴾ مـە عـەور ل هنداڤـی هـەوە کرنـە سهوانە [کـو سـهێ ل هـەوە بکـەن] و گـەزۆ و سـەلوا (سویـسـك) مـە بـۆ هـەوە هنارتـن، ڤێجا ژ حەلالـێ پاك و پاقـژێ مـە ب رزقێ هەوە کـری، بخۆن. و ئـەوان [ب کار و کریارێت خـۆ یێت نـە د ڕێدا و نەدورست] زیـان نەگەهاندیـە مـە، بەلکی هـەر زیان ل خـۆ کرینە.

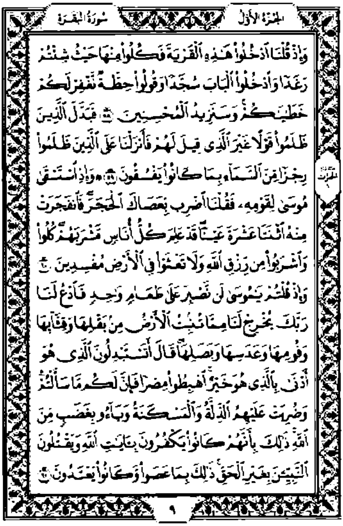

الجزء الأول
سورة البقرة

وَإِذْ قُلْنَا ٱدْخُلُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطَٰيَٰكُمْ ۚ وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ٥٨ فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُوا۟ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ٥٩ ۞ وَإِذِ ٱسْتَسْقَىٰ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ فَقُلْنَا ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ فَٱنفَجَرَتْ
مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۖ كُلُوا۟
وَٱشْرَبُوا۟ مِن رِّزْقِ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٦٠
وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَٰحِدٍ فَٱدْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ مِنۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ ٱلَّذِى هُوَ
أَدْنَىٰ بِٱلَّذِى هُوَ خَيْرٌ ۚ ٱهْبِطُوا۟ مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ ۗ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ وَٱلْمَسْكَنَةُ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ
ٱللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ٦١

﴿٥٨﴾ [گەلێ ئسرائیلیان] بینە بیرا خۆ وەختێ مە گۆتییە هەوە، هەرنە د ڤی گوندێ [مەقدس] دا و ب بەرفرەهی و ل جهێ هەوە بڤێت ژێ بخۆن، و چەماندی [خۆشکاندی بۆ خودایێ هوین ژ بەرزەبوونێ ڕزگار کرین] بدەنە ژۆر، و بێژن: خودێوۆ گونەهێت مە داقوتە، دا ئەم ژی ل گونەهێت هەوە ببۆرین و نەهێلین، خێرا قەنجیکاران ئەم دێ پتر لێ کەین. ﴿٥٩﴾ بەلێ ئەوێت ستەم و زۆرداری کرین، ئەو فەرمانا خودێ لێ کری [کو بێژن گونەهێت مە داقوتە] ب تشتەکێ دی یێ ژێ نەهاتییە خواستن گوهارت، [ڤێجا ژ بەر هندێ] و ژ بەر نەگوهداری و ژ ڕێدەرکەڤتنا وان، مە نیزایەك ژ ئەسمانی ب سەر واندا باراند ئەوێت ستەم کرین. ﴿٦٠﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مووسایی داخوازا ئاڤێ [بۆ هەوە] کری [پشتی هوین تێنی بووین]، ئینا مە گۆتێ: دارێ خۆ ل کەڤری بدە [هەر کەڤرەکێ هەبیت]، [پشتی مووسایی دارێ خۆ ل کەڤری دایی، دوازدە کانی ژێ زان [تەمەتی هەژمارا ئوجاخێت وان]، و هەر ئێکی کانیا خۆ زانی [نیاسی] [و مە گۆت]، ژ ڕزقێ خودێ بخۆن و ڤەخۆن، و د ئەردیدا بەر ب خرابیێڤە نەچن [و نەبنە ژ خرابان].

﴿٦١﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ هەوە گۆتییە [پێغەمبەرێ خۆ]: هەی مووسا ئەم نەشێین بێنا خۆ ل سەر ئێك ڕەنگێ خوارنێ فرەهـ بکەین، بۆ مە داخوازێ ژ خودایێ خۆ بکە، کا چ ژ ئەردی دەردکەڤیت: ژ زەرزەوات و خیار و سیر و نیسك و پیڤازان، بۆ مە شین بکەت، [مووسایی] گۆت: ئەرێ [هەوە دڤێت] یێ باش [ژ خوارنێ] ب یێ بێخێر بگوهۆڕن. هەرنە باژێری [هەر باژێرەکێ هەبیت] یێ هەوە خواستی دێ بۆ هەوە ئێتە جهـ، خودێ ڕسوایی و بێ ڕویمەتی ب سەر واندا دارێتییە، ب کەربا خودێڤە ڤەگەریان، ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینان، و ب بێ بەختی و نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دکوشتن، هەر ژ نەگوهداری و زێدەگاڤیا وان.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ مَنۡ
ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَلَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ
رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذۡ أَخَذۡنَا
مِيثَٰقَكُمۡ وَرَفَعۡنَا فَوۡقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُواْ مَآ ءَاتَيۡنَٰكُم
بِقُوَّةٖ وَٱذۡكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيۡتُم
مِّنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَۖ فَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ لَكُنتُم مِّنَ
ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدۡ عَلِمۡتُمُ ٱلَّذِينَ ٱعۡتَدَوۡاْ مِنكُمۡ فِي ٱلسَّبۡتِ
فَقُلۡنَا لَهُمۡ كُونُواْ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلۡنَٰهَا نَكَٰلٗا لِّمَا
بَيۡنَ يَدَيۡهَا وَمَا خَلۡفَهَا وَمَوۡعِظَةٗ لِّلۡمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذۡ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تَذۡبَحُواْ بَقَرَةٗۖ قَالُوٓاْ
أَتَتَّخِذُنَا هُزُوٗاۖ قَالَ أَعُوذُ بِٱللَّهِ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ﴿٦٧﴾
قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَۚ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٞ لَّا فَارِضٞ وَلَا بِكۡرٌ عَوَانُۢ بَيۡنَ ذَٰلِكَۖ فَٱفۡعَلُواْ مَا
تُؤۡمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُواْ ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوۡنُهَاۚ قَالَ إِنَّهُۥ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٞ صَفۡرَآءُ فَاقِعٞ لَّوۡنُهَا تَسُرُّ ٱلنَّٰظِرِينَ ﴿٦٩﴾

﴿٦٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایی [کو موسلمانن پەیکەڤتیێت پێغەمبەری] و ئەوێت بووینە جوهی [پەیکەڤتیێت موسایی] و فەلەیان [پەیکەڤتیێت عیسایی] و سابئیان [جورەکە ژ جوهی و فەلەیان ڤەبووینە ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن: ملیاکەتان دپەرێسن]. هەر کەسێ ژ ڤان ب دورستی باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینیت، و کار و کریارێت چاك بکەت، دێ ژ بەرێ خودێ خێرا خۆ بینن، و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ هەیە، نە ژی ب خەم دکەڤیت. ﴿٦٣﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ مە پەیمانا موکومکرنێ ژ هەوە وەرگرتی [کو هوین ل سەر تەوراتێ بچن و کار پێ بکەن]، و مە چیایێ (طوور) ل هنداف هەوە بلندکر، و مە [گۆتە هەوە] ئەڤا مە بۆ هەوە هناری ب جداهی وەربگرن و لێ دڕزد بن، و بینە بیرا خۆ کا چ تێدایە و خۆ ژ بیرڤە نەکەن، دا بێنە پاراستن ژ ئیزایێ. ﴿٦٤﴾ بەلێ پشتی ڤێ [دان و وەرگرتنا پەیمانا موکومکری] هەوە پشتا خۆ دا پەیمانێ، و ئەگەر نە ژ کەرەم و دلۆڤانیا خودێ بایە، هوین دا ڕاست ژ خوسارەت و بەرزیانان بن. ﴿٦٥﴾ بێ گۆمان هوین دزانن کا مە چ ب سەرێ وان ئینا [ئەوێت داینە سەر بڕیارا خودێ]، و ڕۆژا شەنبیێ دەست درێژی کرین، مە گۆتە وان ببنە مەیموینکێت ڕسوا و ڕەزیل. ﴿٦٦﴾ و ئەڤ سزایە مە کرە پاشڤەبرنەك بۆ خەلکێ هنگی و بۆ یێت پشتی وان ژی، و مە کرە چامە بۆ پارێزکاران. ﴿٦٧﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ موسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: [ب ڕاستی] خودێ فەرمانا هەوە دکەت هوین چێلەکێ سەرژێکەن، گۆتن: تو بۆ خۆ تڕانەیان ب مە دکەی؟! [موسایی] گۆت: ئەز خۆ ب خودێ دپارێزم کو ئەز ژ نەزانان بم. ﴿٦٨﴾ گۆتن: کا ژ خودایێ خۆ بخوازە بۆ مە دیار بکەت، کا ئەو چ چێلە؟ [موسایی گۆت: خودێ] دبێژیت: نەیا پیرە و نەیا جوانە ژی [بچویك] د ناڤبەرا هەردویاندایە، ئێدی وێ بکەن یا فەرمانا هەوە پێ هاتییە کرن. ﴿٦٩﴾ گۆتن: کا بێژە خودایێ خۆ بلا بۆ مە دیار بکەت، ڕەنگێ وێ [چێلێ] یێ چاوایە؟ [موسایی گۆت خودێ] دبێژیت: ئەو چێلە [ڕەنگێ وێ] زەرەکێ تاریە یێت بەر لێ [ب دیتنا وێ] کەیف خۆش دبن.

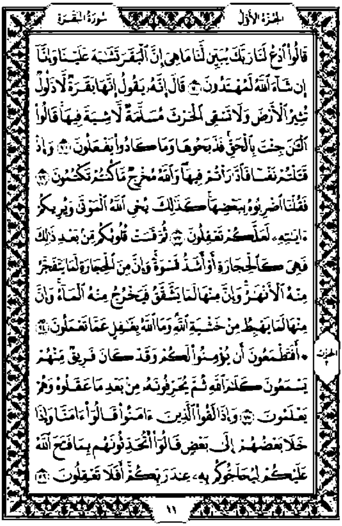

سورة البقرة
الجزء الأول
الحزب ٢
١١

قالوا ادع لنا ربك يبين لنا ما هي إن البقر تشابه علينا وإنا
إن شاء الله لمهتدون ﴿٧٠﴾ قال إنه يقول إنها بقرة لا ذلول
تثير الأرض ولا تسقي الحرث مسلمة لا شية فيها قالوا
الآن جئت بالحق فذبحوها وما كادوا يفعلون ﴿٧١﴾ وإذ
قتلتم نفسا فادارءتم فيها والله مخرج ما كنتم تكتمون ﴿٧٢﴾
فقلنا اضربوه ببعضها كذلك يحي الله الموتى ويريكم
ءاياته لعلكم تعقلون ﴿٧٣﴾ ثم قست قلوبكم من بعد ذلك
فهي كالحجارة أو أشد قسوة وإن من الحجارة لما يتفجر
منه الأنهار وإن منها لما يشقق فيخرج منه الماء وإن
منها لما يهبط من خشية الله وما الله بغافل عما تعملون ﴿٧٤﴾
۞ أفتطمعون أن يؤمنوا لكم وقد كان فريق منهم
يسمعون كلام الله ثم يحرفونه من بعد ما عقلوه وهم
يعلمون ﴿٧٥﴾ وإذا لقوا الذين ءامنوا قالوا ءامنا وإذا
خلا بعضهم إلى بعض قالوا أتحدثونهم بما فتح الله
عليكم ليحاجوكم به عند ربكم أفلا تعقلون ﴿٧٦﴾

﴿٧٠﴾ گۆتن: کا ژ خودایێ خۆ بخوازە بۆ مە دیار بکەت ئەو چ چێلە؟ [چێل ب ڤان سالۆخەتان گەلەکن] ل بەر مە بەرزەبوو، ئەگەر خودێ حەز بکەت ئەم دێ ب سەر هەلبین. ﴿٧١﴾ [مووسایی گۆت] خودێ دبێژیت: ئەو چێلە نەیا سەرنەرمە ئەردی بکێلیت، و نە ژی چاندنیێ ئاڤ ددەت، و یا بێ کێماسیە و تێك ڕەنگە ژی، گۆتن: ئەها ژ نوی تە ڕاستی بۆ مە گۆت. [پشتی ب دەست خۆ ئێخستین] سەرژێکرن و هند نەمابوو وەنەکەن. ﴿٧٢﴾ بینە بیرا خۆ [گەلی ئسرائیلیان] دەمێ هەوە مرۆڤەك کوشتی و ل سەر کوشتنا وی، هەوە جڕەبڕ کری و هەر ئێك ژ هەوە کوشتنا وی دکرە د ستویێ یێ دیدا، و خودێ دێ ئاشکەراکەت، یێ هوین ڤەدشێرن!!!. ﴿٧٣﴾ مە گۆت: کا هندەك گۆشتێ چێلێ [چێلا سەرژێکری] و گۆشتێ وی لێك بدەن [دێ ساخ بیت و بۆ هەوە بێژیت: کا کێ کوشتیە]، ئەها هۆسا و ب ڤی ڕەنگی خودێ مریان زێندی دکەتەڤە، و نیشانێت [شیانا خۆ] بەرچاڤ دکەت، بەلکی هوین عەقلەکی بۆ خۆ بگرن. ﴿٧٤﴾ پشتی ڤێ [هەمییێ] دلێت هەوە ڕەق بوون، وەکی کەڤران لێ هاتن، بێژە ڕەقتر ژی، چونکی ب ڕاستی هندەك کەڤر یێت هەین ڕوبار ژێ دەردکەڤن و هندەك یێت هەین ددەرزن ئاڤ ژێ دزێت، و هندەك ژی یێت هەین ژ ترسا خودێ دادکەڤن، و خودێ ژ وی تشتێ هوین دکەن نەیێ بێ ئاگەهە.

﴿٧٥﴾ [گەلی موسلمانان] هەوە چاڤە [ملەتەکێ هۆسا] باوەرییێ ب هەوە بینن [موسلمان بین] و دەستەکەك ژ وان هەبوون گوهداریا ئاخفتنا خودێ دکرن، و پشتی تێ دگەهشتن ڤارێ دکرن و بێ ژی دزانین کو یێ ڤێ دکەن. ﴿٧٦﴾ و ئەگەر گەهشتنە خودان باوەران دێ بێژن: مە ژی باوەری ئینایە، و ئەگەر ب تنێ دگەهنە ئێك و ڤێك دکەڤن، دبێژنە [ئێکدو] هوین چاوا سوحبەتا [پەسن و ڕەوشا پێغەمبەری ئەوا د تەوراتێدا هاتی] دگەل وان دکەن، دا ل دەڤ خودایێ هەوە ل سەر هەوە بکەنە مهانە، ما هوین ئاقلەکێ ناگرن.

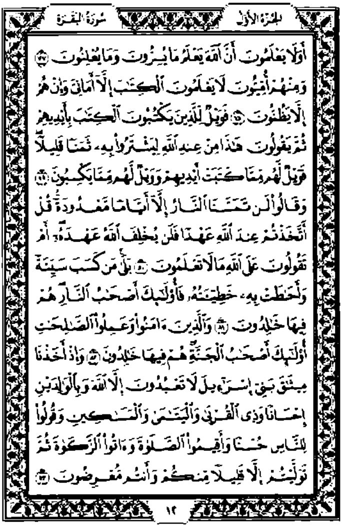

الجُزءُ الأوَّل　سُورَةُ البَقَرَة

أَوَلَا يَعۡلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَ ﴿٧٧﴾
وَمِنۡهُمۡ أُمِّيُّونَ لَا يَعۡلَمُونَ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّآ أَمَانِيَّ وَإِنۡ هُمۡ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيۡلٞ لِّلَّذِينَ يَكۡتُبُونَ ٱلۡكِتَٰبَ بِأَيۡدِيهِمۡ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنۡ عِندِ ٱللَّهِ لِيَشۡتَرُواْ بِهِۦ ثَمَنٗا قَلِيلٗاۖ
فَوَيۡلٞ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتۡ أَيۡدِيهِمۡ وَوَيۡلٞ لَّهُم مِّمَّا يَكۡسِبُونَ ﴿٧٩﴾
وَقَالُواْ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَةٗۚ قُلۡ
أَتَّخَذۡتُمۡ عِندَ ٱللَّهِ عَهۡدٗا فَلَن يُخۡلِفَ ٱللَّهُ عَهۡدَهُۥٓۖ أَمۡ
تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰۚ مَن كَسَبَ سَيِّئَةٗ
وَأَحَٰطَتۡ بِهِۦ خَطِيٓـَٔتُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذۡ أَخَذۡنَا
مِيثَٰقَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ لَا تَعۡبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ
إِحۡسَانٗا وَذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَقُولُواْ
لِلنَّاسِ حُسۡنٗا وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ ثُمَّ
تَوَلَّيۡتُمۡ إِلَّا قَلِيلٗا مِّنكُمۡ وَأَنتُم مُّعۡرِضُونَ ﴿٨٣﴾

١٢

﴿٧٧﴾ ڤێجا ما نوزانن؟! چ یێ ڤەشێرن و چ یێ ئاشکەرا بکەن، خودێ پێ ئاگەهە؟!. ﴿٧٨﴾ هندەك ژ وان نەخواندەوارن، چو ژ کتێبێ [تەوراتێ] نوزانن هیڤی نێ نەبن [ئەو درەون یێت وان ژ پێشییێت خۆ وەرگرتین کو دبێژن: ژ چل ڕۆژان پێڤەتر ئەو ناێنە ئیزادان]، و وان ژ بلی هزر و تەخمینێ چو یێ دی [مەخسەد ڕاستی و بەلگەنە] نینە. ﴿٧٩﴾ وەی نەخۆشی و ئیزا بۆ وان بیت یێت کتێبێ ب دەستێت خۆ دنڤیسن، و پاشی دبێژن: ئەڤ [کتێبە] ژ دەڤ خودێیە، دا ئەرزان بفرۆشن، ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت، ژ بەر تشتێ ب دەستێ وان هاتیە نڤیسین و ژ بەر تشتێ ب دەست خۆڤە ئینایین. ﴿٨٠﴾ و گۆتن هەما چەند ڕۆژەکان [ڕۆژێت تێدا گۆلك پەراستین] دێ ئاگر ب مە کەڤیت! بێژە وان: ئەرێ ما هەوە پەیمانەك ب ڤێ چەندێ ژ خودێ وەرگرتیە و خودێ ل پەیمانا خۆ لێڤە نابیت؟ [هوین هۆ د پشت ڕاست] یان ژی تشتێ هوین ژێ نە پێ ئاگەە د دەرهەقێ خودێدا دبێژن. ﴿٨١﴾ [نەخێر وەنینە] ب ڕاستی هەر کەسەکێ گونەهەکێ بکەت، و گونەها وی سەری ژێ بستینیت [لێ بێتە ئێك کو ژێ دەرنەکەڤیت] ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿٨٢﴾ بەلێ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿٨٣﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مە پەیمانا موکوم ژ ئسرائیلیان وەرگرتی، کو ژ بلی خودێ چو نەپەرێسن و چاکیێ د دەرهەقێ دەیباب و کەس و کار و سێوی و بەلنگازاندا بکەن، و ئاخڤتنا خێرێ و شرین د گەل خەلکی بکەن، و بەردەوام نڤێژان بکەن و زەکاتێ بدەن، پاشی هەوە کێمەك تێ نەبن [پەیمانا خۆ شکاند] و پشتا خۆ دایێ و هوین هەر پەیمان شکێنن.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنفُسَكُم مِّن دِيَٰرِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
ثُمَّ أَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِّنكُم مِّن دِيَٰرِهِمْ تَظَٰهَرُونَ عَلَيْهِم بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ
وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسَٰرَىٰ تُفَٰدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ ٱلْكِتَٰبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَآءُ مَن يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰٓ أَشَدِّ ٱلْعَذَابِ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَقَفَّيْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ
بِٱلرُّسُلِ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ
ٱلْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُولٌۢ بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُكُمُ
ٱسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا
غُلْفٌۢ بَل لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

﴿٨٤﴾ بینە بیرا خۆ [گەلی ئیسرائیلیان] دەمێ مە پەیمانا موکومکری ژ هەوە ستاندی، کو خوینا ئێکدو نەڕێژن و ئێکدو ژ سەر جهـ و وارێت خۆ ب خۆ دەرنەئێخن، هەوە ب خۆ ئەڤە پەسەندکر، و هوین ب خۆ شاهدن. ﴿٨٥﴾ پاشی ئەڤا هوین ئەڤنە ئێکدودکوژن و دەستەکەکێ ژ خۆ ب خۆ ژ وارێ وان دەردئێخن و ب گونەهـ و دژمنایی لێ دادجڕن [کۆم دبن]. [بشتەڤانیا ئێکدو دکەن ل سەر دەرئێخستنا وان] و ئەگەر هندەك ژ وان ب ناڤێ دیلاتیێ هاتنە دەڤ هەوە، هوین بەدەلێ پێشڤە ددەن [کا چاوا حەرامە هندەك ژ هەوە بمینە د ئێخسیریێدا و هوین بەدەلێ پێشڤە بدەن، ئەها وەسا حەرامە ژی هوین ئێکدو بکوژن یان ژ جهێت ئێکدو دەربێخن] و ل سەر هەوە یا حەرام بوو دەرئێخستنا وان. ڤێجا هوین باوەریێ ب هندەك کتێبێ دئینن و باوەریێ ب هندەکێ نائینن. هەر کەسەکێ ژ هەوە ڤێ چەندێ بکەت جزایێ وی د دنیایێدا ژ شەرمزاری و ڕسواییێ پێڤەتر نینە، و ڕۆژا ڕابوونێ [ڕۆژا قیامەتێ] ژی دێ بەرێ وی کەڤنە دژوارترین ئیزایێ، خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿٨٦﴾ [ب ڕاستی] ئەڤەنە یێت ژیانا دنیایێ ب ئاخرەتێ کڕین، و نە ئیزا ل سەر وان سڤك دبیت، و نە هاریکاریا وان دئێتەکرن. ﴿٨٧﴾ ب سویند کتێب [کو تەوراتە] مە بۆ مووسایی ئینا و مە پێغەمبەر د پشتڕا هنارتن، و مە موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا دانە عیسایی و مە پشتا وی ب جانێ پیرۆز [جبرائیلی] گرت و قاهیم کر. ئەرێ هەر جارەکا پێغەمبەرەك ب وێ بۆ هەوە هات یا نە ب دلێ هەوە هوین دێ ڕابن خۆ مەزن کەن و دەستەکەکێ درەوین دەرئێخن [وەکی عیسایی و موحەممەدی]، و دەستەکەکێ کوژن [وەکی زەکەریایی و یەحیایی]؟. ﴿٨٨﴾ دبێژن دلێت مە ب کاڤلانکن [د کاڤلانکاندانە] [ژ بەر هندێ یا موحەممەد، دبێژن: ئەم تێ ناگەهین] [وەنینە وەکی ئەو دبێژن] بەلکی خودێ ژ بەر گاوریا وان تەو یێت ژ دلۆڤانیا خۆ بێ بار کرین، و کێمەك ژ وان [نە گەلەك] باوەریێ دئینن.

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتَٰبٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا۟ مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَمَّا
جَآءَهُم مَّا عَرَفُوا۟ كَفَرُوا۟ بِهِۦ ۚ فَلَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِئْسَمَا ٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا۟ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ
بَغْيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ
فَبَآءُو بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ ۚ وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهُۥ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
مَعَهُمْ ۗ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ ۞ وَلَقَدْ جَآءَكُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ
ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُوا۟
مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱسْمَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأُشْرِبُوا۟ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۚ قُلْ بِئْسَمَا
يَأْمُرُكُم بِهِۦٓ إِيمَٰنُكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

﴿٨٩﴾ و دەمێ کتێب بۆ وان ژ دەڤ خودێ هاتی [کو قورئانە] ڕاستەرتیخا وان [کتێبانە] یێت د گەل وان و بەری هنگی [بەری هاتنا قورئانێ] داخوازا سەرکەفتنێ ین [ژ خودێ] دخواستن ل سەر [نەیارێت خۆ] یێت گاور، بەلێ دەمێ ئەو کتێبا وان ژێ دگۆت و دناسی بۆ وان هاتی، باوەری پێ نەئینان و گاوربوون و لەعنەتا خودێ ل گاوران بیت. ﴿٩٠﴾ پیسە فرۆتنە وان خۆ پێ فرۆتی، و ژ زکرەشی گاوربووین ب وێ کتێبا مە ئینایییە خوارێ، کو خودێ ژ کەرەما خۆ ل سەر هەر بەندەیەکێ بڤێت [وێ کتێبێ بینتە خوارێ]، ڤێجا هێژایی غەزەبەك ل سەر غەزەبەکێ ڤەگەڕیان [ژ بەر گاوریا وان ب (عیسایی و موحەممەدی)]، و ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران هەیە. ﴿٩١﴾ و هەر دەمەکێ بۆ وان یێتە گۆتن: باوەرییێ بینن ب ئەوا خودێ ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] دبێژن: ئەم بەس باوەرییێ ب وێ دئینین ئەوا بۆ مە هاتییە هنارتن [کو تەوراتە] و باوەرییێ ب ئەوێت دیتر نائینین، و ئەو [ئانکو قورئان] ڕاستەرتێخا وان کتێبانە یێت د گەل وان، بێژە [وان هەکە ڕاستە هوین باوەرییێ ب تەوراتێ دئینن] پا هەوە بۆچی پێغەمبەرێت خودێ بەری نوکە دکوشتن [وەکی یەحیایی و زەکەریایی]. ﴿٩٢﴾ بێ گومان مووسا بۆ هەوە [بەری نوکە] ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەرا هات، و پشتی هنگێ هەوە گۆلك پەراست [کرە پەرستی]، و ب ڤی ڕەنگی هەوە ستەم ل خۆ کر. ﴿٩٣﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مە پەیمانا موکومکری ژ هەوە ستاندی [کو کار ب تەوراتێ بکەن]، و مە چیایێ (طوور) ل هنداڤا هەوە بلندکر [و مە گۆتە هەوە] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی لێ د مجد بن و گوهداریا وێ بکەن، گۆتن: مە [ئاخفتنا تە] بهیست بەلێ ئەم پێ [ب گۆتنا تە] ناکەین، و ڤیانا گۆلکی ژ بەر گاوریا وان تێکەلی دلێ وان بوویە، بێژە [وان]: پیسە تشتە باوەریا هەوە، هەوە د بەرڕا دکەت [کو پەرستنا گۆلکییە] ئەگەر هوین خودان باوەرن.

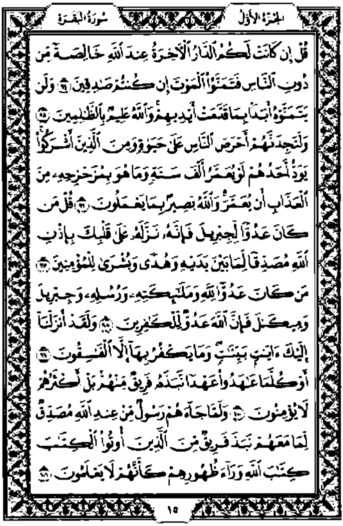

الجزء الأول
سورة البقرة

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ ٱلدَّارُ ٱلْآخِرَةُ عِندَ ٱللَّهِ خَالِصَةً مِّن
دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُا۟ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَن
يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٩٥﴾
وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ ٱلنَّاسِ عَلَىٰ حَيَوٰةٍ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ ۚ
يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِۦ مِنَ
ٱلْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَن
كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُۥ نَزَّلَهُۥ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ
ٱللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾
مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَىٰلَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ
إِلَيْكَ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ ۖ وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ إِلَّا ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٩٩﴾
أَوَكُلَّمَا عَٰهَدُوا۟ عَهْدًا نَّبَذَهُۥ فَرِيقٌ مِّنْهُم ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ
كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

﴿٩٤﴾ بێژە [وان]: ئەگەر ئاخرەت [بەحەشت] ژ ڤی خەلکی هەمیێ، بەس بۆ هەوە ب تنێ ل دەڤ خودێ، یا ئەگەر هوین ڕاست دبێژن داخوازا مرنێ بکەن. ﴿٩٥﴾ ب ڕاستی چوجا مرنێ ناخوازن، چونکی دزانن وان ب دەستێت خۆ چ گونەهـ کرینە، و خودێ ب ستەمکاران زانا و ئاگەهدارە. ﴿٩٦﴾ ڕاستی تو ب خۆ یێ وان دبینی ژ خەلکی هەمیێ پتر دڕژدن ل سەر ژیانێ، خۆ ژ بوتپەریسان ژی پتر، هەرەك ژ وان حەز دکەت هزار سالان بژیت و [ژی درێژی ژی] کەسێ ژ ئیزایێ دویر نائێخیت، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن. ﴿٩٧﴾ بێژە [وان]: هەر کەسێ دژمن بیت بۆ جبریل [جبرائیل]، [دڤێت بزانیت ئەوێ دژمنیا خودێ دکەت]، چونکی ب ڕاستی [جبرائیل] وی [ب دەستویریا خودێ] ئەو [قورئان] ب سەر دلێ تەدا داڕێتیە، ڕاستدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە و ڕاستەڕێیی و مزگینیە بۆ خودان باوەران. ﴿٩٨﴾ و هەر کەسێ دژمنیا خودێ و ملیاکەتان و پێغەمبەرێت وی و جبرائیل و میکائیل بکەت [گاورە]، و ب دورستی خودێ دژمنێ گاورانە. ﴿٩٩﴾ ب ڕاستی مە نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ تە هنارتینە، ژ بلی ژ ڕێدەرکەفتیان کەسێ دیتر ژێ بێ باوەر و گاور نابیت [ئینکار ناکەت]. ﴿١٠٠﴾ ئەرێ هەر جارەکا [نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن، باوەرییێ پێ نائینن و گاور دبن] پەیمانەك دان، دەستەکەك ژ وان ب پشت گوهێ خۆڤە دهاڤێژن و دشکێنن، بەلکی باراپتر ژ وان هەر باوەرییێ نائینن. ﴿١٠١﴾ و دەمێ پێغەمبەرەك ژ دەڤ خودێ بۆ وان هاتیە هنارتن، و کتێبێت وان ڕاست دەرئێخستین [کو ژ نك خودینە]، دەستەکەك ژ وان یێت کتێب بۆ هاتی، کتێبا خودێ ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن، دێ بێژی چو ژێ نوزانن [کو ئەڤە ژ دەڤ خودێیە].

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ ۖ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ۚ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُم بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
وَاسْمَعُوا ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَّا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

﴿١٠٢﴾ [ئسرائیل] ب دویڤ خواندنا شەیتانی کەتن ئەوا ل سەر وەختێ سلێمان [پێغەمبەری] ل سەر خەلکی دهاتە خواندن، سلێمان ب خۆ گاور نەبوویبوو [و کەس فێری سێربەندیێ نەکربوو] بەلێ شەیتان گاور بوویبوون، و خەلك فێری سێربەندیێ دکرن، و خودێ سێربەندی ب سەر دو ملیاکەتاندا نەئینابییە خوار [بەلێ شەیتانان خەلك فێری سێربەندیێ دکرن، ژ وان هارووت و مارووت کو ژ مرۆڤان دتێنە هەژمارتن] و ڤان هەردویان هارووت و مارووت ل بابل سێربەندی نیشا خەلکی ددان، و کەس فێر نەدکرن هەتا نەگۆتبانێ هندی ئەمین ئەم ئەزموون و جەڕبەینە، هشیاربە گاور نەبە، و وێ ژ وان فێر دبن یا پێ ژن و مێران ژێك دکەن، و نەشێن زیانێ بگەهینە کەسەکێ ئەگەر دەستویرا خودێ پێ نەهاتیت [خودێ تەقدیر نەکریت] خۆ فێری وێ دکەن یا زیانێ دگەهینە وان، نە مفایی [فایدەی]. و ڕاستی ئەوێ سێربەندی ب کتێبێت خودێ کری زانی وی ل ئاخرەتێ چو بار و پشك نینن، چ پیسە تشتە یێ وان خۆ پێ فرۆتی، ئەگەر بزانن. ﴿١٠٣﴾ ئەگەر وان باوەری ئینابایە و پارێزکاری کربایە [ژ ئیزا و ڕۆژا قیامەتێ ترسیابانە]، خەلاتێ خودێ بۆ وان چێتربوو ئەگەر زانیانە. ﴿١٠٤﴾ گەلی خودان باوەران [دەمێ هەوە دڤێت د گەل پێغەمبەری باخڤن و هەوە دڤێت بێژنێ خۆ ل مە بگرە، مۆلەتێ بدە مە] نەبێژنێ: [راعنا] [ژ بەر کو جوهی ڤێ پەیڤێ دبێژن و ڕامانەکا کرێت ددەنێ] بەلێ بێژن: [انظرنا] خۆ ل مە بگرە و مۆلەتێ بدە مە [ژ بەر کو ڤێ پەیڤێ ژ ڕامانەکێ پێڤەتر ژێ ناچیت و جوهی نەشێن ڕامانەکا دی بدەنێ] و گوهدارییێ بکەن، و بۆ گاوران ئیزایەکا دژوار هەیە. ﴿١٠٥﴾ ئەوێت گاوربوویبن ژ خودان کتێبان و بوتپەرێسان، نەڤێت و پێ خۆش نینە، خێر و کەرەمەك ژ نك خودایێ هەوە ب سەر هەوەدا بێت. و خودێ دلۆڤانیا خۆ ب سەر ویدا دادڕێژیت یێ وی دڤێت، و ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمەکێ مەزنە.

الحزب

۞ مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَآ
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ
ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُوا۟ رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ
لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا
مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَٱعْفُوا۟
وَٱصْفَحُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟
لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾ وَقَالُوا۟ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا
أَوْ نَصَٰرَىٰ ۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُۥٓ
أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

﴿١٠٦﴾ حوکمێ هەر ئایەتەکا ئەم ل جهێ تێکا دی بدانین یان ژ سەر دلێ تە ببەین [ژ بیرا تە ببەین] دێ ژ وێ چێتر، یان وەکی وێ ئینین، ما تو نوزانی خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و شیاندارە. ﴿١٠٧﴾ ما تو نوزانی مالداریا ئەرد و ئەسمانان هەر یا خودێیە، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و چو پشتەڤان نینن. ﴿١٠٨﴾ یان [گەلی موسلمانان] هەوە ژی دڤێت هوین ژ پێغەمبەرێ خۆ بپرسن، هەروەکی بەری نوکە [ژ بەرێ جوهیانڤە] پسیار ژ مووسایی هاتیە کرن [ب ڕاستی] ئەو کەسێ باوەریێ ب گاوریێ بگوهۆڕیت، [بێ گومان] ئەوی ڕێکا ڕاست بەرزەکر. ﴿١٠٩﴾ گەلەك ژ خودان کتێبان [جوهی و فەلەیان] ژ زکڕەشی پێ خۆشە [و دخوازن] پشتی باوەری ئینان و موسلمانبوونا هەوە، و پشتی هەقی و ڕاستی بۆ وان [ب خۆ ژی] دیار و ئاشکەرا بوویی، هەوە ئەگەڕیننەڤە سەر گاوریێ، ڤێجا هوین ل وان ببۆرن و چاڤێت خۆ ژ وان بگرن، هەتا خودێ فەرمانا خۆ [ب جیهادێ] دهنێریت. [ب ڕاستی] خودێ ل سەر هەمی تشتان شیاندار و دەستهەلاتدارە. ﴿١١٠﴾ و نڤێژان [بەردەوام] بکەن و زەکاتێ [یا مالێ خۆ] بدەن و [بزانن] هەر خێرەکا هوین ل پێشیا خۆ بهنێرن، هوین دێ ل دەڤ خودێ [خەلاتێ وێ] بینن، و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە و دبینیت. ﴿١١١﴾ و گۆتن [مەخسەد جوهی و فەلەیان]: بێ جوهی، یان فەلە نەبیت قەد ناچیتە بەحەشتێ، و ئەڤە خۆزیکێت وانن. بێژێ: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن کا دەلیل و نیشانێت خۆ بینن. ﴿١١٢﴾ [ئەوەسایە وەکی ئەو دبێژن] یێ خۆ سپارتە خودێ، و ئەو ب خۆ ژی یێ قەنجیکار بیت، وی خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە، و نە ترس بۆ هەیە، نە ژی ب خەم دکەڤیت.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ
لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ كَذَٰلِكَ
قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
مَّنَعَ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ وَسَعَىٰ فِى خَرَابِهَآ
أُو۟لَٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَآ إِلَّا خَآئِفِينَ لَهُمْ فِى
ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ
وَٱلْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا۟ فَثَمَّ وَجْهُ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا سُبْحَٰنَهُۥ بَل لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا ٱللَّهُ أَوْ تَأْتِينَآ ءَايَةٌ
كَذَٰلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَٰبَهَتْ
قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ
بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ أَصْحَٰبِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

﴿١١٣﴾ جوهیان گۆت: فەلە، نە ل سەر هەقیینە، و فەلەیان گۆت: جوهی نە ل سەر هەقیینە. [هەردو جوین باوەرییێ ب دینێ ئێکدو و ب پێغەمبەرێت ئێکدو نائینن] و هەردو ژی کتێبێ [تەورات و تجیلێ] دخوینن، هەروەسا ئەوێت نەزان و نەخواندەوار ژی [کو بوتپەرێسن] وەکی گۆتنا وان [د دەمەهەقێ موحەمەد پێغەمبەریدا] گۆت، ڤێجا رۆژا قیامەتێ خودێ دێ کەڤیتە د ناڤبەرا واندا [دێ ناڤبەرا وان ساڤ کەت]، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا. ﴿١١٤﴾ ما کی ژ وی ستەمکارترە؟ [کەس ژ وی ستەمکارتر نینە] ئەوێ نەهێلیت ناڤێ خودێ ل مزگەفتێت خودێ بێتە ئینان و ل بەر دگەڕیت کاڤل و وێران بکەت، ئەڤ مرۆڤە [ئەوێت ل کاڤلکرن و وێرانکرنا مزگەفتان دگەڕێن] دڤیا ئەڤ مرۆڤە بێ ترس نەچنە د مزگەفتانڤە، ڕسوایی و شەرمزاری د دنیایێدا بۆ وان هەیە، و ڕۆژا قیامەتێ ژی دێ ب بەر ئیزایەکا دژوار کەڤن. ﴿١١٥﴾ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤا [هەردو] هەر یێت خودێنە، هەر جهەکێ هوین بەرێ خۆ بدەنێ، خودێ لێیە، ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهـ و زانایە. ﴿١١٦﴾ گۆتن [مەخسەد جوهی و فەلە و بوت پەرێسن]: خودێ زاڕۆیەك بۆ خۆ ڕاکریە، و خودێ ژ ڤێ چەندێ یێ پاك و پاقژە، و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەیە یێ ویە، و ل بەر فەرمانا ویە [خودێ چو هەوجەیی ب ڕاکرنا زاڕۆیی نینە]. ﴿١١٧﴾ دائینەرێ ئەرد و ئەسمانان گاڤا کار و فەرمانەك ڤیا دێ بێژتێ هەبە دێ بیت. ﴿١١٨﴾ و یێت نەزان و بێ ئاگەه ژ کتێبان [بوت پەرێسێت عەرەبان] گۆتن: بلا خودێ د گەل مە باخڤیت، یان نیشانەك ژ دەڤ بۆ مە بێت، [دا بۆ مە دیاربیت موحەمەد پێغەمبەرە وەکی ئەو دبێژیت]. هۆسا ئەڤێت بەری وان ژی، وەکی گۆتنا وان دگۆتن، دلێت وان دچنە سەرێك [وەکی ئێکن]، و ب ڕاستی مە بەلگە و نیشانێت ڕۆنکرین بۆ یێت هەقیێ پەسەند دکەن و خۆ ددەنە بەر. ﴿١١٩﴾ ب ڕاستی مە تو ب هەقی یێ هنارتی دا بیە مزگینیدەر و ئاگەهدارکەر، و پسیارا دۆژەهیان ژ تە ناێتەکرن.

وَلَن تَرۡضَىٰ عَنكَ ٱلۡيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمۡۗ قُلۡ
إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلۡهُدَىٰۗ وَلَئِنِ ٱتَّبَعۡتَ أَهۡوَآءَهُم بَعۡدَ ٱلَّذِي
جَآءَكَ مِنَ ٱلۡعِلۡمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ ١٢٠ ٱلَّذِينَ
ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَتۡلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۗ وَمَن
يَكۡفُرۡ بِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ١٢١ يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتِيَ
ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ وَأَنِّي فَضَّلۡتُكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٢٢ وَٱتَّقُواْ يَوۡمٗا
لَّا تَجۡزِي نَفۡسٌ عَن نَّفۡسٖ شَيۡـٔٗا وَلَا يُقۡبَلُ مِنۡهَا عَدۡلٞ وَلَا تَنفَعُهَا
شَفَٰعَةٞ وَلَا هُمۡ يُنصَرُونَ ١٢٣ ۞ وَإِذِ ٱبۡتَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِـۧمَ رَبُّهُۥ بِكَلِمَٰتٖ
فَأَتَمَّهُنَّۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامٗاۖ قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِيۖ قَالَ
لَا يَنَالُ عَهۡدِي ٱلظَّٰلِمِينَ ١٢٤ وَإِذۡ جَعَلۡنَا ٱلۡبَيۡتَ مَثَابَةٗ لِّلنَّاسِ
وَأَمۡنٗا وَٱتَّخِذُواْ مِن مَّقَامِ إِبۡرَٰهِـۧمَ مُصَلّٗىۖ وَعَهِدۡنَآ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِـۧمَ
وَإِسۡمَٰعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيۡتِيَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلۡعَٰكِفِينَ وَٱلرُّكَّعِ ٱلسُّجُودِ ١٢٥
وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ رَبِّ ٱجۡعَلۡ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنٗا وَٱرۡزُقۡ أَهۡلَهُۥ
مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ مَنۡ ءَامَنَ مِنۡهُم بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ قَالَ وَمَن كَفَرَ
فَأُمَتِّعُهُۥ قَلِيلٗا ثُمَّ أَضۡطَرُّهُۥٓ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلنَّارِۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٢٦

﴿١٢٠﴾ ب ڕاستی جوهی و فەلە ژ تە قایل نابن هەتا تو نەچیە سەر دینێ وان، بێژە وان: ب ڕاستی ڕاستەڕێیا خودێ، ئەوە ڕاستەڕێیا دورست، ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازیا وان بکەڤی، پشتی [هەڤی بۆ تە ئاشکەرابوویی] ڕاستی تە زانی، پاشی تە چو هاریکار و پشتەڤان ل دەڤ خودێ نابن. ﴿١٢١﴾ ئەوێت مە کتێب بۆ ئینایین و دورست [کا چاوا هاتیە خواری وەسا] دخوینن، ئەها ئەڤە باوەرییێ پێ دئینن و هەر کەسێ [باوەرییێ پێ نەئینیت] و گاوربیت ئەو بەر زیان و خوسارەتن. ﴿١٢٢﴾ گەلی ئسرائیلیان بینە بیرا خۆ ئەو کەرەم و خۆشیێت من دگەل هەوە کرین و [هنگێ] من قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست. ﴿١٢٣﴾ و ڕۆژەکێ [کو ڕۆژا قیامەتیە] بترسن، و خۆ پارێزن کو کەس تێدا ژ پێش کەسێڤە نائێتە جزادان، و بەدەل ژ کەسێ نائێتە وەرگرتن، و مەهدەر و بەرەڤانی تێدا چو ناگرن، و هاریکاریا کەسێ ژی نائێتەکرن. ﴿١٢٤﴾ و بۆ ملەتێ خۆ [هەی موحەممەد] بێژە: دەمێ خودێ ئیبراهیم ب چەند پەیڤەکان جەرباندی و [ئیبراهیم] ب دورستی ئەو پەیڤ ب جە ئینابین و پێ ڕابوویی، خودێ گۆتێ: دێ تە کەمە پێشی بۆ خەلکی، ئیبراهیم گۆتێ: دویندەها من ژی [بکە پێشی]، خودێ گۆتێ: سۆز و پەیمانا من ژ ستەمکاران ناگریت. ﴿١٢٥﴾ و بۆ ملەتێ خۆ [هەی موحەممەد] بێژە دەمێ مە کەعبە بۆ خەلکی کریە جهێ لێ زڤڕینێ و جهێ تەناهیێ. و هوین جهێ ئیبراهیم بۆ خۆ بکەنە جهێ نڤێژان، و مە فەرمان ل ئیبراهیم و ئیسماعیل کرن کو مالا من بۆ تەوافکەر و ئیعتیکافکەران [خلومنشینی] و داچەمایی و سوجدەبران [نڤێژکەران] پاقژ بکەن. ﴿١٢٦﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ ئیبراهیم [دوعا ژ خودایێ خۆ کرین] گۆتی: خودێوۆ تو ڤی جهی بکە باژێرەکێ ئێمن، و خەلکێ وی یێ باوەری ب تە و ڕۆژا قیامەتێ ئینا، ژ فێقیان بدێ، [خودێ] گۆت: یێ گاور بیت ژی ئەز دێ پێ خۆشکەم و پاشی ئەز دێ کێشمە د ئاگرێ دۆژەهێدا [ژ بەر گاوریا وان]، و پیسە بنەجهە.

وَإِذۡ يَرۡفَعُ إِبۡرَٰهِـۧمُ ٱلۡقَوَاعِدَ مِنَ ٱلۡبَيۡتِ وَإِسۡمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلۡ
مِنَّآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجۡعَلۡنَا مُسۡلِمَيۡنِ
لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةٗ مُّسۡلِمَةٗ لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبۡ عَلَيۡنَآۖ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبۡعَثۡ فِيهِمۡ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ
يَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ
وَيُزَكِّيهِمۡۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرۡغَبُ عَن مِّلَّةِ
إِبۡرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفۡسَهُۥۚ وَلَقَدِ ٱصۡطَفَيۡنَٰهُ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ
وَإِنَّهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذۡ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسۡلِمۡۖ
قَالَ أَسۡلَمۡتُ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبۡرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ
وَيَعۡقُوبُ يَٰبَنِيَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصۡطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ حَضَرَ يَعۡقُوبَ
ٱلۡمَوۡتُ إِذۡ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعۡبُدُونَ مِنۢ بَعۡدِيۖ قَالُواْ نَعۡبُدُ
إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبۡرَٰهِـۧمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ إِلَٰهٗا
وَٰحِدٗا وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلۡكَ أُمَّةٞ قَدۡ خَلَتۡۖ لَهَا مَا كَسَبَتۡ
وَلَكُم مَّا كَسَبۡتُمۡۖ وَلَا تُسۡـَٔلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

﴿١٢٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ ئیبراهیم و ئیسماعیل بنسترا [ئاڤاهیێ] کەعبەیێ ڕادکرن [دگۆتن] خودێوۆ ژ مە قەبویل بکە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدار و زانا. ﴿١٢٨﴾ خودێوۆ تو مە بکە ژ مرۆڤێت خۆ سپارتیە تە، و دویندەها مە ژی بکە ملەتەکێ خۆ سپارتیە تە [ل بەر فەرمانا تە ڕاوەستایی]، و ڕێ و نیشانێت حەجێ نیشا مە بدە، و تۆبەیا مە قەبویل بکە، و ب ڕاستی تویی یێ هەر تۆبەوەرگر و دلۆڤان. ﴿١٢٩﴾ خودێوۆ پێغەمبەرەکی ژ وان بۆ وان بهنێرە، نیشانێت [ئایەتێت] تە بۆ وان بخوینیت و کتێب و ئاقلدارییێ نیشا وان بدەت، و دلێ وان پاك و پاقژ بکەت، ب ڕاستی هەر تویی یێ سەردەست و کاربنەجە و فەرمانڕەوا. ﴿١٣٠﴾ کی دێ خۆ ژ ڕێکا ئیبراهیم دەتە پاش ئەو نەبیت یێ خۆ بکەتە ساویلکە، و ب ڕاستی د دنیایێدا مە ئەو [ئانکو ئیبراهیم] هەلبژارت، و ئەو د ئاخرەتێدا ژی ژ کێرهاتی و سەرڕاستانە. ﴿١٣١﴾ بۆ وان بێژە: دەمێ خودێ گۆتییێ: خۆ بسپێرە من [ئانکو ل بەر فەرمانا من ڕاوەستە] گۆت: من خۆ سپارتە خودایێ هەمی جیهانان. ﴿١٣٢﴾ و ئیبراهیم قەویاتی [وەسیەت] ل کوڕێت خۆ کرن ب ڤی دینی، و یەعقووب ژی هەروەسا [گۆت]: کوڕێت من بێ گۆمان خودێ ئەڤ دینە بۆ هەوە هلبژارت، [هشیار بن] نەمرن هوین نە موسلمان. ﴿١٣٣﴾ گەلی جوهییان ما هوین د حازر بوون دەمێ یەعقووب ل بەر مرنێ [ئانکو هوین نە د حازربوون] گۆتییە زارۆیێت خۆ: پشتی من هوین دێ چ پەرێسن؟ گۆتن: ئەم دێ خودایێ تە و خودایێ باب و باپیرێت تە ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق پەرێسین (عەبدینین)، خودایەکێ ب تنێ، و ئەم [بەس] ل بەر فەرمانا وی ب تنێنە. ﴿١٣٤﴾ ئەو ملەتەك بوو چۆ، کار و کریارێت وان بۆ وانن، و یێت هەوە بۆ هەوەنە، و هوین ب بەر کار و کریارێت وان ناکەڤن [پرسا وان ژ هەوە نائێتە کرن].

وَقَالُواْ كُونُواْ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ تَهْتَدُواْۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِـۧمَ
حَنِيفًاۖ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِيَ ٱلنَّبِيُّونَ مِن
رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
فَإِنْ ءَامَنُواْ بِمِثْلِ مَآ ءَامَنتُم بِهِۦ فَقَدِ ٱهْتَدَواْۖ وَّإِن تَوَلَّوْاْ
فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ ٱللَّهُۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾
صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةًۖ وَنَحْنُ لَهُۥ
عَٰبِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتُحَآجُّونَنَا فِي ٱللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾
أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَٱلْأَسْبَاطَ كَانُواْ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰۗ قُلْ ءَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ
ٱللَّهُۗ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَٰدَةً عِندَهُۥ مِنَ ٱللَّهِۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْۖ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

﴿١٣٥﴾ خودان کتێبان [جوهی و فەلەیان] گۆتنە [موسلمانان]: بنە جوهی یان فەلە، هوین دێ ڕاستەڕێ بن، بێژە [وان نەوەسایە]: ئەم دێ ل سەر دینێ ئیبراهیم بین، دینەکێ ڤەدەر ژ خواری و خرابیێ، و ئیبراهیم ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو. ﴿١٣٦﴾ بێژن: [د بەرسڤا واندا]: مە باوەری ب خودێ هەیە، و ب وێ یا بۆ مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] و ب یا بۆ ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی، و ب ئەوا بۆ مووسایی و عیسایی هاتی، و ب یا بۆ پێغەمبەرێت دیتر ژی ژ نک خودێ هاتی، و ئەم فەرقێ [جوداییێ] نائێخینە نافبەرا کەس ژ وان و ئەم ل بەر فەرمانا وینە. ﴿١٣٧﴾ ئەگەر وان باوەری وەکی هەوە [ب هەمی پێغەمبەران] ئینا، ئەڤە ئەو ڕاستەڕێ بوون، ئەگەر ژ خۆ پشت تێ [د ڤێ باوەرییێ] کرن، ئەڤە ئەو یێت کەفتینە ڕکێ، و خودێ بەسی تەیە بۆ وان [کو وان ژ تە بدەتە پاش] و ئەو گوهدار و زانایە [ب تشتێ دبێژن و ڤەدشێرن]. ﴿١٣٨﴾ ڕێکا خودێ [کو ئیسلامە] بگرن، و ما ڕێکەک ژ ڕێکا خودێ [دینێ خودێ، نیشان و ڕەنگێت خودێ] چێتر و جوانتر هەیە؟ و ئەم بۆ وی دپەرێسین (عەبدینین). ﴿١٣٩﴾ بێژە [وان]: هوین جڕەبڕێ د [دەرهەقێ دینێ] خودێدا دکەن دگەل مە و ئەوە خودانێ مە و هەوە. و کار و کریارێت مە بۆ مەنە و یێت هەوە بۆ هەوەنە [هەر ئێک ژ مە دێ جزایێ کار و کریارێت خۆ ب خۆ خۆت] و ئەم بۆ [خودێ] دلێش و دلسۆزین. ﴿١٤٠﴾ یان هوین دبێژن ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی، جوهی بوون یان فەلە بوون، بێژە وان: ما هوین چێتر دزانن یان خودێ؟. کی ژ وی ستەمکارترە [گونەهکارترە] یێ ڕاستییێ ڤەدشێریت [ئەوا د دەرهەقێ پێغەمبەری د تەوراتێ و ئنجیلێدا هاتی]، و ب ڕاستی خودێ نە یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿١٤١﴾ ئەو ملەتەک بوو چوو، کار و کریارێت وان بۆ وانن و یێت هەوە بۆ هەوەنە، و هوین ب بەر و کار و کریارێت وان ناکەڤن [پرسا وان ژ هەوە نائێتە کرن].

الحزب ٣

۞سَيَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَ ٱلنَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمۡ عَن قِبۡلَتِهِمُ ٱلَّتِي كَانُواْ
عَلَيۡهَاۚ قُل لِّلَّهِ ٱلۡمَشۡرِقُ وَٱلۡمَغۡرِبُۚ يَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ
مُّسۡتَقِيمٖ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلۡنَٰكُمۡ أُمَّةٗ وَسَطٗا لِّتَكُونُواْ
شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ عَلَيۡكُمۡ شَهِيدٗاۗ وَمَا
جَعَلۡنَا ٱلۡقِبۡلَةَ ٱلَّتِي كُنتَ عَلَيۡهَآ إِلَّا لِنَعۡلَمَ مَن يَتَّبِعُ ٱلرَّسُولَ
مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيۡهِۚ وَإِن كَانَتۡ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ
هَدَى ٱللَّهُۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَٰنَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ
بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ﴿١٤٣﴾ قَدۡ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجۡهِكَ فِي ٱلسَّمَآءِۖ
فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبۡلَةٗ تَرۡضَىٰهَاۚ فَوَلِّ وَجۡهَكَ شَطۡرَ ٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِۚ وَحَيۡثُ مَا كُنتُمۡ فَوَلُّواْ وُجُوهَكُمۡ شَطۡرَهُۥۗ وَإِنَّ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ لَيَعۡلَمُونَ أَنَّهُ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّهِمۡۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعۡمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنۡ أَتَيۡتَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ
بِكُلِّ ءَايَةٖ مَّا تَبِعُواْ قِبۡلَتَكَۚ وَمَآ أَنتَ بِتَابِعٖ قِبۡلَتَهُمۡۚ
وَمَا بَعۡضُهُم بِتَابِعٖ قِبۡلَةَ بَعۡضٖۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعۡتَ أَهۡوَآءَهُم مِّنۢ
بَعۡدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلۡعِلۡمِ إِنَّكَ إِذٗا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٥﴾

﴿١٤٢﴾ ساویلکە و نەفامێت خەلکی [ژ جوهی و مونافقان] نێزیك دێ بێژن: چ بەرێ وان ژ قیلەیا وان، ئەوا ئەو ل سەر، وەرگێرا [د بەرسڤا واندا] بێژە: رۆژهەلات و رۆژئاڤا [هەردو] یێت خودێنە، هەچییێ [خودێ] بڤێت دێ بەرێ وی دەتە رێکا راست [هەق]. ﴿١٤٣﴾ و هەروەسا مە هوین کرنە کۆمەکا نافنجی، دا هوین ببنە شاهد ل سەر خەلکی، و دا پێغەمبەر ژی ل سەر هەوە ببیتە شاهد. و مە فەرمانا تە نەکر، بەرێ خۆ بدەیە [بەیتولمەقدسێ]. پاشی بەرێ خۆ ژێ وەرگێرییە کەعبەیێ، بۆ هندێ نەبیت دا [ئەم] بزانین کا کی [ل هەر جهەکێ هەبیت] دێ گوهداریا تە کەت، و کی دێ پاشڤە زڤریت و گاور بیتەڤە، دیت ئەڤ گوهۆرینە ل سەر هندەکان یا گران بیت، ژ بلی وی یێ خودێ راستەرێ کریت، ب ڤێ فەرمانێ خودێ بەرستا هەوە [نڤێژێت هەوە بۆ بەیتولمەقدسێ] بەرزە ناکەت، ب راستی خودێ د راستا خەلکیدا گەلەك یێ دلۆڤانە. ﴿١٤٤﴾ ب راستی مە دیت تە بەرێ خۆ ل ئەسمانی دگێرا [ب هیڤیا هندێ بەرێ تە بێتە وەرگێران بۆ کەعبەیێ]. [بێ گۆمان] دێ بەرێ تە دەینە قیلەیەکا تو پێ فایل. بەرێ خۆ بدە راستا کەعبەیێ، و هەر جهەکێ هوین لێ بن بەرێ خۆ بدەنە راستا کەعبەیێ، ب راستی ئەوێت [بەری نوکە] کتێب بۆ هاتین، دزانن کو ئەڤە [ئەڤ بەروەرگێرانە] هەقییە ژ خودایێ وان، و خودێ نە یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا ئەو دکەن. ﴿١٤٥﴾ خۆ تو بۆ وان کەسێت کتێب بۆ هاتین، چ نیشانا گۆمانبر بینی، ئەو ب دویڤ قیلەیا تە ناکەڤن، [بلا بێ هیڤی ببن] تو ژی نابیت [سەر ژ نوی] ب دویڤ قیلەیا وان بکەڤی، و ئەو ب خۆ ژی [مەخسەد جوهی و فەلە] ب دویڤ قیلەیا ئێکدو ناکەڤن، و ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازییا وان بکەڤی پشتی زانین بۆ تە هاتی، ب راستی وێ گاڤێ تو ژی دێ ژ ستەمکاران ئێیە هەژمارتن.

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمْ
وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ ٱلْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ ٱلْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ
هُوَ مُوَلِّيهَا فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا۟ يَأْتِ بِكُمُ ٱللَّهُ
جَمِيعًا إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِنَّهُۥ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ
وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَٱخْشَوْنِى وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِى عَلَيْكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَآ أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا۟
عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا۟ تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَٱذْكُرُونِىٓ أَذْكُرْكُمْ
وَٱشْكُرُوا۟ لِى وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿١٤٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت مە كتێب [ئنجیل و تەورات] بۆ هنارتین، یان داینێ ئەو وی [پێغەمبەری] وەكی زارۆیێت خۆ دنیاسن، ب ڕاستی دەستەكەك ژ وان، هەقییێ ڤەدشێرن [ئانكو سالۆخەتێت پێغەمبەری] و دزانن كو هەقییێ ڤەدشێرن. ﴿١٤٧﴾ [ئەڤ قیبلە گوهارتنە] هەقییە، ژ نك خودایێ تە، ڤێجا ژ دودلان نەبە. ﴿١٤٨﴾ و هەر ئێكێ قیبلەیەك هەیە بەرێ خۆ ددەتێ [ئانكو هەر دینەكی قیبلەیا خۆ هەیە]، خودێ بۆ وان ئاشكەرا كرییە، و بەرێ وان داییێ. ڤێجا دەست ب خێران بكەن و بكەنە بەرەبەزینك، و هەر جهەكێ هوین لێ بن، خودێ دێ هەوە هەمیان ئینیت [كۆم كەت، دا هەر ئێك جزایێ خۆ وەربگریت]، بێ گۆمان خودێ ل سەر هەمی تشتی دەستهەلاتدارە. ﴿١٤٩﴾ و هەر جهەكێ تو پێڤە بچی بەرێ خۆ بدە ڕاستا كەعبەیێ، ب ڕاستی هەقی هەر ئەڤەیە، و ب ڕاستی خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دكەن. ﴿١٥٠﴾ و هەر جهەكێ تو ژێ دەركەڤتی بەرێ خۆ بدە ڕاستا كەعبەیێ، و هەر جهەكێ هوین لێ بن بەرێ خۆ بدەنە ڕاستا وێ، دا خەلكی چو هەجەت ل سەر هەوە نەمینن، ژ بلی وان ئەوێت ستەمكار، ئێدی هوین ژ [ئاخفتنێت] وان نەترسن و ژ من بترسن، دا ئەز كەرەما خۆ ل سەر هەوە تمام بكەم، [بەرێ هەوە بدەمە قیبلەیا بابێ هەوە ئیبراهیم] و دا هوین ڕاستەڕێ ببن. ﴿١٥١﴾ لەوما مە پێغەمبەرەك هەر ژ هەوە بۆ هەوە هنارت، دا نیشانێت مە بۆ هەوە بخوینیت، و دل و دەروونێ هەوە بشۆت و پاقژ بكەت، و كتێب [كو قورئانە] و سونەتێ [ڕێكا پێغەمبەری] نیشا هەوە بدەت، و تشتێ هەوە نەدزانی نیشا هەوە بدەت. ﴿١٥٢﴾ ڤێجا [ب گوهداری و پەرستنێ] من بینە بیرا خۆ، ئەز ژی [ب خەلاتكرن و گونەهـ ژێبرنێ] دێ هەوە ئینمە بیرا خۆ. و هوین سوپاسی و شوكورا من بكەن و كەرەمێت من ژ بیرا خۆ نەبەن [ژ بەر چاڤێت خۆ نەبەن]. ﴿١٥٣﴾ گەلی خودان باوەران، هوین پشتا خۆ ب بێنفرەهیێ و نڤێژان گرێ بدەن، [هاریكاریان بۆ خۆ بخوازن]، و ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەهـ و سەبركێشانە.

وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَن يُقْتَلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتٌۢ بَلْ أَحْيَآءٌ وَلَٰكِن
لَّا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ ۗ وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٥٥﴾
ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓا۟ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿١٥٦﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ ۞ إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ۖ
فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۚ
وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلْنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلْهُدَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا بَيَّنَّٰهُ
لِلنَّاسِ فِى ٱلْكِتَٰبِ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ ٱللَّٰعِنُونَ ﴿١٥٩﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَبَيَّنُوا۟ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ
وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾
خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾
وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

الحزب

﴿١٥٤﴾ و هویـن د ڕاسـتا نەوێـت د ڕێـکا خودێـدا دئێنە کوشـتن، نەبێژن: د مرینە [نە] بەلکـی ئـەو د سـاخن، بەلـێ هـەوە هـای ژێ نینـە. ﴿١٥٥﴾ [گـەلی خـودان بـاوەران] ب ڕاسـتی ئـەم دێ هـەوە ب هنـدەك ترسـێ و برسـێ، و کێمکرنـا مـال و مالداریـێ و جـان و بـەر و بەرهەمـان، جەڕبینـین و [تـو هـەی موحەمـەد] مزگینـیێ بـدە بێنفرەهـ و سەبرکێشـان. ﴿١٥٦﴾ ئەوێـت هـەر گاڤـەکا بەلایـەك [ئاتافـەك] ب سـەرێ وان هـات، دبێـژن: ب ڕاسـتی ئـەم هـەر یێـت خودێنـە [ئانکـو ئەم بەندەیێـت وینـە]، و هـەر دێ ب بـال ویڤـە زڤڕیـن. ﴿١٥٧﴾ سـلاڤ [لێنەگرتـن و گونەهـ ژێبرن] و دلۆڤانیـا خودێ بۆ ئەڤانە، و هەر ئەڤەنە ڕاستەڕێ و دورسـتەڕێ. ﴿١٥٨﴾ ب ڕاسـتی سـەفا و مەروە، [ئاڤن بـۆ دو جیاکێت مەکەهـێ] ژ ڕێ و نیشـانێت [دینـێ] خودێنـە. ڤێجا هەر کەسـێ حەجـێ بکـەت یـان عومرەیـێ، چـو ل سـەر نینـە [ئەگـەر] د ناڤـەرا هەردووکانـدا بێـت و بچیـت، و هەچیـێ ژ دەف خـۆ باشـیێ بکـەت [خودێ باشـیا وی بـێ بەرانبـەر ناهێلیـت]. ب ڕاسـتی خـودێ سوپاسـدار [بەرانبـەری تشـتێ کێم گەلەکێ ددەت] و زانایە. ﴿١٥٩﴾ ب ڕاسـتی کەسـێت نیشـانێت ئاشـکەراکەر و ڕاسـتەڕێنیا مـە ئینابییـە خوارێ، پشـتی مـە بۆ خەلکـی د کتێباندا [ئانکو د تـەورات و ئنجیلێـدا] ڕۆنکری، ڤەدشێرن، خودێ لەعنەتـێ ل ڤـان دکـەت، و لەعنەتکـەر ژی لەعنەتـان لـێ دکـەن. ﴿١٦٠﴾ ژ بـلی وان ئەوێـت پشـتی هنگـێ تۆبـە کریـن و ڤەنجـی کرین و تشـتێ ڤەشـارتی ئاشـکەرا کریـن، ئەڤێت هەنێ ئـەز دێ تۆبەیـێ دەمە سـەر وان، و ئەزم تۆبەوەرگـر و دلۆڤـان. ﴿١٦١﴾ ب ڕاسـتی ئەوێـت گـاور بوویـن، و مریـن و ئـەو گاور، ئـەوان لەعنەتـا خودێ و ملیاکەتـان و هەمـی مرۆڤـان ل سـەر بیـت. ﴿١٦٢﴾ هەروهەر ئـەو دێ تێدا [د ئاگـر و لەعنەتێدا] مینن، ئیزا ل سـەر وان سـڤك نابیـت، و مۆلـەت بۆ وان نائێتـە دان. ﴿١٦٣﴾ [گەلی خـودان باوەران] خودایێ هەوە هـەر ئێك خودایە، ژ بـلی وی چو پەرسـتی [خـودا] نینـن، ئـەوە دلۆڤانێ پـڕ دلۆڤانی.

إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ
وَٱلْفُلْكِ ٱلَّتِي تَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ وَٱلسَّحَابِ ٱلْمُسَخَّرِ بَيْنَ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ لَأَيَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ أَشَدُّ حُبًّا لِّلَّهِ ۗ وَلَوْ يَرَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ إِذْ يَرَوْنَ
ٱلْعَذَابَ أَنَّ ٱلْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
إِذْ تَبَرَّأَ ٱلَّذِينَ ٱتُّبِعُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ ٱلْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ لَوْ أَنَّ
لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا۟ مِنَّا ۗ كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ ٱللَّهُ
أَعْمَٰلَهُمْ حَسَرَٰتٍ عَلَيْهِمْ ۖ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿١٦٧﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ كُلُوا۟ مِمَّا فِي ٱلْأَرْضِ حَلَٰلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا۟
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُم
بِٱلسُّوٓءِ وَٱلْفَحْشَآءِ وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

﴿١٦٤﴾ ب ڕاستی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان، و گەمیێت د دەریاییدا دگەڕن، و مفای دگەهینە خەلکی، و ئەو ئاڤا [بارانان] خودێ ژ ئەسمانان دادڕێژیت، و پێ ئەردی پشتی مرنا وی [هشکاتیێ] زیندی دکەتەڤە [شین دکەت]، و هەمی ڕەنگێت جانەوەران تێدا [د ئەردیدا] بەلاڤ کرین، و ئینان و برنا بایی و عەورێت دانایی د ناڤبەرا ئەرد و ئەسماناندا، ئەڤە هەمی نیشانن [ل سەر هەیی و دەستهەلاتداریا خودێ]، بۆ وان کەسێت ژیر و ئاقلدار. ﴿١٦٥﴾ [شوینا هزرا خۆ د نیشاتیت تاك و تەنیاییا خودێدا بکەن] هندەك مرۆڤ هەنە بەڤل و هەڤبەران بۆ خودێ چێ دکەن، وەکی حەژێکرنا خودێ حەژێ دکەن، بەلێ یێت باوەری ئینایین پتر حەژ خودێ دکەن، و ئەگەر ئەوێت ستەمکار زانیایە دەمێ ئیزایێ دبینن، کو هەمی هێز و شیان یا خودێیە [و کەسێ چو شیان نینە]، و ب ڕاستی ئیزایا خودێ گەلەك یا دژوارە. ﴿١٦٦﴾ هنگێ کەنکەنە و گرگرە دەمێ ئیزایێ دبینن، و ژ هەمی هەڤبەندیان ڤەدقەتین و ژ خۆ بێزار دبن، و دەستێ خۆ ژ دویکەفتیێت خۆ بەر ددەن و خۆ ژێ بەری دکەن. ﴿١٦٧﴾ و دویکەفتیان گۆت: خۆزی جارەکا دی ئەم ڤەگەڕیابایینە سەر دنیایێ، دا مە ژی خۆ ژ وان شویشتبایە هەروەکی وان خۆ ژ مە شویشتی، هۆسا خودێ کار و کریارێت وان ددەتە ڕوییێ وان، دا ببنە کول و کۆڤان و پەشێمانی و کەسەر، و ئەو ژ ئاگری ژی [چو جا] دەرناکەڤن. ﴿١٦٨﴾ گەلی مرۆڤان هەر تشتێ د ئەردیدا پاقژ و حەلال بخۆن، و ب دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی نەکەڤن. ب ڕاستی ئەو دژمنەکێ ئاشکەرایە بۆ هەوە. ﴿١٦٩﴾ [چونکی] ئەو فەرمانا هەوە بەس ب هندێ دکەت، هوین خرابی و تەریفیێ [کرێتیێ] بکەن، و د ڕاستا خودێدا وێ بێژن یا هوین نەزانن.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَآ أَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ ٱلَّذِى يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَآءً وَنِدَآءً صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾
يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَـٰتِ مَا رَزَقْنَـٰكُمْ
وَٱشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ بِهِۦ لِغَيْرِ
ٱللَّهِ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلْكِتَـٰبِ وَيَشْتَرُونَ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَـٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
فِى بُطُونِهِمْ إِلَّا ٱلنَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ
وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
ٱشْتَرَوُا ٱلضَّلَـٰلَةَ بِٱلْهُدَىٰ وَٱلْعَذَابَ بِٱلْمَغْفِرَةِ فَمَآ
أَصْبَرَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ نَزَّلَ ٱلْكِتَـٰبَ بِٱلْحَقِّ
وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا فِى ٱلْكِتَـٰبِ لَفِى شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

﴿١٧٠﴾ و هەر گاڤەکا گۆتبایێ: [مەخسەد بوت پەرێسن] ب دویڤ وێ بکەڤن یا خودێ هنارتی، دگۆتن: نەخێر ئەم دێ ب دویڤ وێ کەڤین ئەوا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین، بلا باب و باپیرێت وان چو نەزانن ژی، و کەسەکێ ژی [بۆ هەقیێ] ڕاستەرێ نەکەن؟. ﴿١٧١﴾ مەتەلا ئەوێت گاوربووین وەکی مەتەلا وی [شڤانی]یە یێ ل تەرشێ خۆ دکەتە قێری و تەرش ب خۆ، ژ بلی دەنگ دۆر و قێرییێ چو یێ دی نابهیت، [ئەڤ گاورە ژی وەکی وی تەرشینە، ئاخڤتنێ دبهیسن بەس تێ ناگەهن]. کەڕن، لالن، کۆرەنە، چو ب ناڤ عەقلێ واندا ناچیت. ﴿١٧٢﴾ گەلی خودان باوەران ژ وی حەلالێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و سوپاسیا خودێ بکەن، ئەگەر [ڕاست] هوین وی ب تنێ دپەرێسن. ﴿١٧٣﴾ ب ڕاستی خودێ، بەس مرار و خوین [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازان و تشتێ نەبۆ خودێ هاتیە سەرژێکرن، ل سەر هەوە حەرام کرییە. بەلێ هەر کەسەکێ نەچار بیتە خوارنا ئەڤان ژی، یێ دل تێ هەبیت و بەس هەوجەیا خۆ پێ بقەتینیت، چو گونەهـ ل سەر نینە، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٧٤﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێت ئەوا خودێ د کتێبێدا ئینایییە خوار ڤەدشێرن و ئەرزان دفرۆشن، ئەڤە ژ ئاگری پێڤەتر چو یێ دی ناخۆن، و ڕۆژا قیامەتێ خودێ [ب دلۆڤانی] وان نائاخێڤیت، و گونەهێت وان ژێ نابەت، و ئیزایەکا دژوار دێ دەتە بەر وان. ﴿١٧٥﴾ ئەڤەنە، ئەوێت ڕاستەرێیی داینە ب گۆمڕاییێ، و گونەهـ ژێبرن داینە ب ئیزایێ، چەند بێنا وان یا فرەهە ل سەر ئاگری، [ئانکو چەند بێنفرەهـ و ڕکۆینە ل سەر وان کار و کریارێت بەرێ وان ددەتە ئاگرێ دۆژەهێ]. ﴿١٧٦﴾ ئەڤ ئیزایە ژ بەر هندێیە، کو خودێ کتێب [قورئان] ب هەقی و ڕاستیێ هنارت [وان باوەری پێ نەئینا]، و ب ڕاستی ئەوێت دودل بووین [کو جوهی و فەلەنە] ل سەر کتێبێ [قورئانێ]، د ڕکۆییەکا دویری هەقیێ دانە.

الحزب ٣

۞ لَيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ
وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟
وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
صَدَقُوا۟ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ
عَلَيْكُمُ ٱلْقِصَاصُ فِى ٱلْقَتْلَى ۖ ٱلْحُرُّ بِٱلْحُرِّ وَٱلْعَبْدُ بِٱلْعَبْدِ وَٱلْأُنثَىٰ
بِٱلْأُنثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِىَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَىْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ
إِلَيْهِ بِإِحْسَٰنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِى ٱلْقِصَاصِ حَيَوٰةٌ يَٰٓأُو۟لِى
ٱلْأَلْبَٰبِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ
أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ
بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنۢ بَدَّلَهُۥ بَعْدَمَا سَمِعَهُۥ
فَإِنَّمَآ إِثْمُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

﴿١٧٧﴾ [چاکی] فەنجیا ڕاست و دورست، نە بەس ئەوە هوین [دەمێ نڤێژکرنێ] بەرێ خۆ بدەنە ڕۆژهەلاتێ یان ڕۆژئاڤایێ، چاکیا ڕاست و دورست ئەوە مرۆڤ باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ و ملیاکەتان و کتێبان [یێت ئەسمانی] و پێغەمبەران بینیت، و مالی د سەر حەژێکرنا ویڕا بدەتە کەس و کار و سێوی و بەلنگاز و ڕێڤینگ و خوازخوازۆك و دیلان [و کۆلەیان ژ بۆ ڕزگارکرنا وان]، و نڤێژان بەردەوام بکەت، و زەکاتێ بدەت، و ئەو پەیمانا دایی ب جە بینیت، و بێهنا خۆ ل سەر ترس و تەنگاڤی و هەژاری و نەساخیان و دەمێ شەڕی، بکێشیت. [خودانێت ڤان سالۆخەتان] د ڕاستن و هەر ئەڤەنە تەقوادار.

﴿١٧٨﴾ گەلی خودان باوەران، [د دەرهەقێ کوشتنێدا] مە تۆل [قاس] ل سەر هەوە دانا [ئانکو گونەهکار ب گونەها خۆ بێتە جزاکرن، و کوژەك ب تنێ بێتە کوشتن]. مرۆڤێ ئازاد ب مرۆڤێ ئازاد، یێ بەندە ب یێ بەندە، و ژن بەرانبەری ژنێ، و دڤێت کەسێ ژ بەرێ برایێ خۆڤە ب دانا خوینێ هاتیە عەفووکرن، ڕێکا باش بگریت، و تازە ژێ بخوازیت، دڤێت کوژەك ژی بێ کێماسی و بێ گیرۆکرن خوینا وی بدەتێ. و ئەڤ بڕیارە [گوهارتنا کوشتنێ ب دانا خوینێ] بارسڤکاتی و دلۆڤانیە ژ خودایێ هەوە. و هەر کەسێ پشتی پێکهاتنێ زێدەگاڤیێ بکەت، ئیزا و نەخۆشیەکا دژوار [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وی هەیە. ﴿١٧٩﴾ گەلی ئاقلداران د تۆلێدا [کوشتنا کوژەکی ب تنێ] بۆ هەوە ژیانە [خۆ دانەپاشا کوژەکی ژیانا وی د گەل یا خەلکێ دێ تێتە پاراستن]، بەلکی هوین پارێزکارییێ بکەن. ﴿١٨٠﴾ ل سەر هەوە هاتە دانان، ئەگەر تێك ژ هەوە کەڤتە بەر مرنێ، و مالەکێ مەزن ب پاش خۆڤە هێلا، وەسیەتێ ب فەنجی بکەت بۆ دەیبابان و کەس و کاران، و ئەڤ وەسیەتە ئەرکە ل سەر پارێزکاران. ﴿١٨١﴾ ڤێجا هەر کەسەکێ پشتی بهیستی بگوهۆڕیت، ب ڕاستی گونەهـ د ستۆیێ وانە یێت [وەسیەتێ] دگوهۆڕن، و ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زانایە.

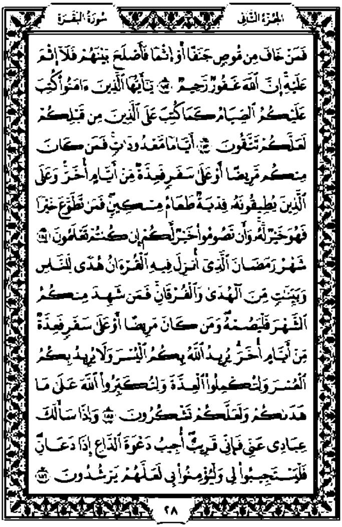

الجزء الثاني

سورة البقرة

فَمَنۡ خَافَ مِن مُّوصٖ جَنَفًا أَوۡ إِثۡمٗا فَأَصۡلَحَ بَيۡنَهُمۡ فَلَآ إِثۡمَ
عَلَيۡهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٨٢ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ
عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ
لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ١٨٣ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۚ فَمَن كَانَ
مِنكُم مَّرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَۚ وَعَلَى
ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِدۡيَةٞ طَعَامُ مِسۡكِينٖۖ فَمَن تَطَوَّعَ خَيۡرٗا
فَهُوَ خَيۡرٞ لَّهُۥۚ وَأَن تَصُومُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ١٨٤
شَهۡرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلۡقُرۡءَانُ هُدٗى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلۡهُدَىٰ وَٱلۡفُرۡقَانِۚ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ
ٱلشَّهۡرَ فَلۡيَصُمۡهُۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ
مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلۡيُسۡرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
ٱلۡعُسۡرَ وَلِتُكۡمِلُواْ ٱلۡعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُواْ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَىٰكُمۡ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٨٥ وَإِذَا سَأَلَكَ
عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌۖ أُجِيبُ دَعۡوَةَ ٱلدَّاعِ إِذَا دَعَانِۖ
فَلۡيَسۡتَجِيبُواْ لِي وَلۡيُؤۡمِنُواْ بِي لَعَلَّهُمۡ يَرۡشُدُونَ ١٨٦

٢٨

﴿١٨٢﴾ [پشتی هنگی] هەچیێ یێ حەسیا وەسیەتکەر بەر ب گونەهێ چۆیە، چ ژ خەلەتی بیت [بێ دەستی] چ ژی ژ قەستان، و رابیت نافبەرا وەسیەتلێکریان [ئانکو میراتخۆران] خۆش بکەت چو گونەهـ ل سەر نینە، ب راستی هەر خودێیە یێ گونەهان ژێ دبەت، و هەر ئەوە یێ دلۆڤان. ﴿١٨٣﴾ گەلی خودان باوەران، رۆژی ل سەر هەوە هاتە نڤیسین، هەروەکی ل سەر یێت بەری هەوە ژی هاتیە نڤیسین، بەلکی هوین پاریزکارییێ بکەن. ﴿١٨٤﴾ چەند رۆژەکێن [دیارکرینە] ڤێجا هەچییێ ژ هەوە یێ نەساخ بیت [تێدا] یان ل سەر وەغەرەکێ بیت، بلا تەمەتی هەژمارا رۆژێت خوارین بگریتەڤە، و ئەو کەسێت گەلەک زەحمەت و نەخۆشییێ ب گرتنا وانڤە دبەن، بلا د پێش خوارنا هەر رۆژیەکێڤە، خوارنا بەلنگازەکی ل سەر خۆ بێخن و بدەن، و هەچییێ پتر ژی ل سەر خۆ بێخیت و بدەت بۆ وی گەلەک خێرترە، و رۆژیگرتن بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿١٨٥﴾ [ئەڤ چەند رۆژە] هەیڤا رەمەزانێیە، ئەو هەیڤا قورئان تێدا هاتیە خوارێ، راستەرێیە بۆ خەلکی، و نیشانێت راستەرێیی و ڤاڤارتنێنە [ژێك جوداكرنا هەقییێ و نەهەقییێ] ڤێجا هەر کەسێ ژ هەوە ئەڤ هەیڤە ب سەردا هات [ل مال بیت و نە ل سەر وەغەرێ بیت] بلا رۆژیان بگریت، و هەچییێ [تێدا] یێ نەساخ بیت، یان ل سەر وەغەرەکێ بیت، [بۆ وی هەیە بخۆت] و بلا تەمەتی هەژمارا رۆژێت خوارین وەختەکێ دی بگریتەڤە، خودێ دڤێت ل سەر هەوە ساناهی بکەت، نەڤێت ل سەر هەوە گران بکەت [ب زەحمەت بێخیت]، دا هوین هەیڤا رەمەزانێ تەمام بکەن پاشی خودایی، مەزن بکەن [بێژن: (الله أكبر)] ل سەر راستەرێکرنا وی بۆ هەوە، و دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن. ﴿١٨٦﴾ و ئەگەر بەندەیێت من، پرسا من ژ تە کرن، ئەز یێ نێزیکم، یێ گازی من بکەت دێ د هەوارێ تێم، و بەرسڤا گازیا وی دەم، ڤێجا بلا گوهدارییا من بکەن و باوەرییێ ب من بینن، دا راستەرێ بن.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ ٱلصِّيَامِ ٱلرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَآئِكُمْ هُنَّ
لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَٱلْـَٔـٰنَ
بَٰشِرُوهُنَّ وَٱبْتَغُوا۟ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟
حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ ٱلْخَيْطُ ٱلْأَبْيَضُ مِنَ ٱلْخَيْطِ ٱلْأَسْوَدِ مِنَ
ٱلْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا۟ ٱلصِّيَامَ إِلَى ٱلَّيْلِ وَلَا تُبَٰشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ
عَٰكِفُونَ فِى ٱلْمَسَٰجِدِ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوٓا۟
أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ
لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾
۞ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ
وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ بِأَن تَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ
مَنِ ٱتَّقَىٰ وَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ
يُقَٰتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

﴿١٨٧﴾ چۆنا هەوە بۆ نڤینا ژنێن شەڤێت هەیڤا ڕەمەزانێ هاتە دورستکرن. ئەو کراسن بۆ هەوە و هوین کراسن بۆ وان، خودێ زانی هوین خۆ ناگرن، و دێ خیانەتێ ل خۆ کەن، تۆبە دا سەر هەوە و ل هەوە بۆری، ڤێ گاڤێ [ژ نیرە و پێدا] [شەڤێت ڕەمەزانێ] هەڕنە نڤینا هەڤژینت خۆ، و وێ بخوازن یا خودێ بۆ هەوە نڤیسی، و [ب شەڤ] بخۆن و ڤەخۆن هەتا سپاتیا ڕۆژێ بۆ هەوە ژ تاریاتیا شەڤێ جودا دبیت [دیار دبیت]، و ڕۆژییێ زی هەتا شەڤێ [کو پشتی ڕۆژئاڤابوونێیە] تەمام بکەن، و نەچنە نڤینا خۆ دەمێ خلوەییا مزگەفتێ [دەمێ هوین دکەڤنە دئعتیکافێدا ل مزگەفتێ] ئەڤە، تان و پەرژانێت خودێنە، خۆ نێزیك نەکەن [و نەدەنە سەر] هۆسا خودێ نیشانێت خۆ بۆ خەلکی دیار دکەت، بەلکی پارێزکارییێ بکەن. ﴿١٨٨﴾ و مالێ ئێکدو ب نەهەقی نەخۆن، و نەکەنە بەرتیل بۆ فەرمانبەران، دا پشکەکێ ژ مالێ خەلکی ب نەهەقی بخۆن ژ بەرێ دەستەکێ ژ هەوە ڤە، و هوین دزانن نەهەقیە. ﴿١٨٩﴾ و پسیارا هەیڤێ ژ تە دکەن [بۆچی دئێتە گوهۆڕین زراڤ دبیت و پاشی بەربەر ستویر دبیت هەتا تەکووز دبیت] بێژە: ئەو نیشانێت وەختانە بۆ خەلکی، و بۆ حەجێ [دەمێت پەرستنا خۆ و دەمێ کار و بارێت خۆ پێ دناسن]. و نە ژ قەنجییە هوین د پشت خانیڕا بێنە د ژۆرڤە، بەلێ قەنجی ئەوە پارێزکارییێ بکەن، و د دەرگەهانڕا بێنە د مالانڤە، و پارێزکاریا خودێ بکەن، دا هوین سەرفەراز بن. ﴿١٩٠﴾ و [گەلی خودان باوەران] د ڕێکا خودێدا شەڕێ وان بکەن یێت شەڕێ هەوە دکەن، و زێدەگاڤیێ [ستەمکارییێ] نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان [ستەمکاران] ناکەت.

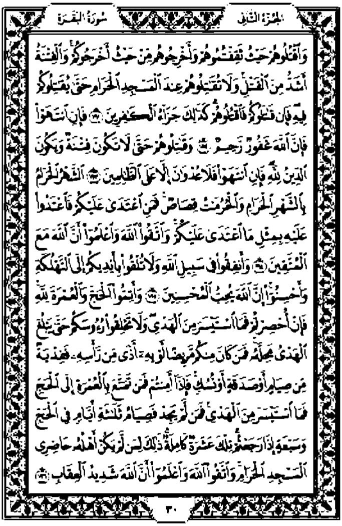

سورة البقرة

الجزء الثاني

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ
فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ
وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

٣٠

﴿١٩١﴾ و [گەلی خودان باوەران]، ئەوان [بوتپەرێسان] بكوژن، ل هەر جهەكێ ب دەست هەوە بكەڤن، و كا چاوا وان هوین [ژ مەكەهێ] دەرێخستن، هوین ژی وان دەربێخن، ب ڕاستی ئەو نەخۆشیا ئەوان بۆ موسلمانان چێكری، دا ژ دینێ وان وەرگێڕن، مەزنترە ژ كوشتنێ. و شەڕێ وان ل دەڤ حەرەمێ [مەكەهێ] نەكەن، هەتا ئەو شەڕێ هەوە نەكەن، ئەگەر وان شەڕێ هەوە كر هوین ژی شەڕێ وان بكەن، جزایێ گاوران هۆسانە. ﴿١٩٢﴾ ڤێجا ئەگەر وان دەست ژ [ئێزادانا موسلمانان و شەڕێ وان] بەردا [و موسلمان بوون]، ب ڕاستی خودێ یێ لێنەگر و دلۆڤانە. ﴿١٩٣﴾ و هوین [گەلی موسلمانان]، شەڕێ وان بكەن، دا ڕێكا ئیسلامێ نەئێتە گرتن، و دینێ خودێ بیتە سەرپشكێ هەمی دینان، و ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژمناییێ و شەڕی كێشان، شەڕێ وان نەكەن، شەڕ و دژمنایی بەس د گەل ستەمكارانە. ﴿١٩٤﴾ و هەیڤا حەرام [و ب حورمەت] ب هەیڤا حەرامە [ئەگەر وان حورمەتا هەیڤێ شكاند و شەڕ تێدا د گەل هەوە كرن، هوین ژی بشكێنن و شەڕی د گەل بكەن]، و هەر تشتەكێ نەدورست هوین پێ لێ بنن، و دەستدرێژییێ ل سەر بكەن، تۆل (قساس) تێدایە [ئانكو تێك د پێش تێكڤەیە و ئەگەر وان حورمەتا هەیڤێت حەرامكری شكاند، دێ ب سەرێ واندا شكێت]. و هەچییێ دەستدرێژی ل سەر هەوە كر، هوین ژی ئەمەت دەستدرێژیا وان، دەستدرێژییێ ل سەر بكەن، و ژ خودێ بترسن و بزانن خودێ د گەل پارێزكارانە. ﴿١٩٥﴾ و د ڕێكا خودێدا [د جیهادێدا] مالێ خۆ بمەزێخن، و خۆ ب دەستێت خۆ نەهاڤێژنە د مالوێرانییێدا [خۆ د هیلاك نەبەن]، و قەنجییێ بكەن، ب ڕاستی خودێ حەژ قەنجیكاران دكەت.

﴿١٩٦﴾ [گەلی موسلمانان] حەج و عومرەیا خۆ، ئەگەر هەوە دەست پێ كر و ئیحرام گرێدان بینە سەری، و ئەگەر هوین ئاسێ بوون [چ ژ نەشیان و ڕێگرتنێ، چ ژ نەساخییێ] چ پێ بەردەست و ساناهی، ژ قوربانان بدەن [و ژ ئیحرامان وەرنە دەرێ] و سەرێ خۆ نەتراشن هەتا قوربان نەگەهتە جهێ خۆ [ل وێرێ سەرژێ بكەن، پاشی سەرێ خۆ بتراشن] و هەچییێ ژ هەوە یێ نەساخ بیت، یان ئەزیەتەك د سەریدا بیت [و نەچار بیت سەرێ خۆ بتراشیت] بلا ئێك ژ ڤان بەدەلان بدەت [سێ] ڕۆژییان بگریت، یان خوارنا [شەش مرۆڤان] بدەت، یان ژی پەزەكی بكەتە خێر، و ئەگەر هوین ئێمن بوون، و ئێكی ڤیا پشتی دویماهیهاتنا عومرەیێ ب خۆ خۆش بیت [ژ ئیحرامان بێتەدەر هەتا دەمێ حەجێ] چ قوربان ساناهیترە بلا وی بدەت، و ئەگەر ب دەست نەكەڤت، بلا سێ ڕۆژییان هەر د حەجێدا بگریت، و حەفتان پشتی دزڤڕیتەڤە، ئەڤە بوونە دەه ڕۆژێت دورست، ئەڤ بڕیارە (حكم) [خۆ خۆشبوون (ژ ئیحرام دەركەفتن)، د ناڤبەرا عومرەیێ و حەجێدا] بەس بۆ وانە یێت مالێت وان نە ل حەرەمێ [مەكەهێ] و ژ خودێ بترسن [پارێزكاریا خودێ بكەن] و بزانن جزایێ خودێ [ب ڕاستی] جزایەكێ دژوارە.

ٱلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَٰتٌ ۚ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا
رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ
خَيْرٍ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ ۗ وَتَزَوَّدُوا۟ فَإِنَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ ۚ
وَٱتَّقُونِ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَن تَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ ۚ فَإِذَآ أَفَضْتُم مِّنْ
عَرَفَٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَرَامِ ۖ
وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ
لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ أَفِيضُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
ٱلنَّاسُ وَٱسْتَغْفِرُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَٰسِكَكُمْ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَآءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا ۗ فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ
رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ خَلَٰقٍ ﴿٢٠٠﴾
وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً
وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿٢٠١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۚ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

﴿١٩٧﴾ هندی حەجە هەیڤێت خۆ یێت دیار و ئاشکەرا هەنە، و هەر کەسێ [ئیحرام گرێدان] حەج ل سەر خۆ ئێخست، [دڤێت بزانیت د حەجێدا] چۆنا نڤینا ژنێ و ئاخفتنێت کەشەفرێت و جرەبڕ و مەدەرکی د حەجێدا نینە، و نەدورستە. هەر خێر و قەنجییەکا هوین بکەن خودێ پێ ئاگەهە. و کارێ خۆ بکەن [بۆ وەغەرا دنیایێ] و ب ڕاستی چێترین خۆکارکرن [بۆ وەغەرا قیامەتێ] پارێزکارییە، و گەلی ئاقلداران پارێزکاریا من بکەن. ﴿١٩٨﴾ چو گونەهـ بۆ هەوە تێدا نینە هوین [دەمێ حەجێ] کەرەم و خێران ژ خودایێ خۆ بخوازن [ئانکو بازرگانیێ بکەن]، ڤێجا ئەگەر هوین ژ عەرەفاتێ دارژیانە خوارێ زکرێ خودێ ل مەشعەرولحەرامێ (جهەکە کو دبێژنێ موزدەلیفە) بکەن و هوین وەسا زکرێ وی بکەن، هەروەکی وی [خودێ] هوین ڕاستەڕێ کرین، و هوین ب خۆ بەری نوکە ژ ڕێ بەرزەیان بوون. ﴿١٩٩﴾ پاشێ دارژنە خوارێ ژ [موزدەلیفەیێ]، وی جهێ خەلک ژێ دادرژتە خوارێ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ بخوازن، ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٢٠٠﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە ڕێ و نیشانێت خۆ یێت حەجێ ب دویماهی نینان، خودێ بینە بیرا خۆ کا چاوا هوین باب و باپیرێت خۆ دئینە بیرا خۆ، [بەحسێ باشیێت وان دکەن] بەلکو [ژ باب و باپیرێت خۆ] پتر خودێ بینە بیرا خۆ، هندەک مرۆڤ هەنە [ب ڤی ڕەنگی داخوازێ دکەن]، دبێژن: خودایێ مە، د دنیایێدا چاکیێ د گەل مە بکە و د ئاخرەتێدا وان چو بار و پشک نینن و د زڕبارن. ﴿٢٠١﴾ و هندەک ژی [ژ مرۆڤان] هەنە [ب ڤی ڕەنگی داخوازێ دکەن] دبێژن: خودایێ مە، تو د دنیایێدا قەنجیێ د گەل مە بکە، و د ئاخرەتێدا قەنجیێ د گەل مە بکە، و مە ژ ئێزا و نەخۆشیا ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە. ﴿٢٠٢﴾ ڤێجا ئەڤان ژ بەر کار و کریارێت کرین بار و پشکەک هەیە و خودێ د حسابدا یێ دەست سڤکە.

الحزب ٤

۞ وَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْدُودَٰتٍ ۚ فَمَن تَعَجَّلَ فِى
يَوْمَيْنِ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ
ٱتَّقَىٰ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾
وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُۥ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَيُشْهِدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا فِى قَلْبِهِۦ وَهُوَ أَلَدُّ ٱلْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾
وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِى ٱلْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ ٱلْحَرْثَ
وَٱلنَّسْلَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ ٱتَّقِ ٱللَّهَ
أَخَذَتْهُ ٱلْعِزَّةُ بِٱلْإِثْمِ ۚ فَحَسْبُهُۥ جَهَنَّمُ ۚ وَلَبِئْسَ
ٱلْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشْرِى نَفْسَهُ ٱبْتِغَآءَ
مَرْضَاتِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ رَءُوفٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱدْخُلُوا۟ فِى ٱلسِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ
ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَإِن زَلَلْتُم مِّنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَتْكُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾
هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن يَأْتِيَهُمُ ٱللَّهُ فِى ظُلَلٍ مِّنَ ٱلْغَمَامِ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

﴿٢٠٣﴾ و هوین خودێ د چەند ڕوژەکێت هەژمار تێدا [کو ڕوژا یازدێ و دوازدێ و سێزدێیە ژ زیلحجەیێ] بینە بیرا خۆ [و زکرێ (الله أکبر) ل دویڤ نڤیژان و د گەل ڕەجمێ بکەن]، و هەر کەسێ لەزێ ل ڕەجمێ بکەت و د دو ڕوژاندا ب جە بینیت چو گونەه بۆ نینە، و یێ گیرۆبیت [بۆ هەر سێ ڕوژان بهێلیت] چو گونەه ل سەر نینە، ئەڤە بۆ وییە یێ ژ خودێ بترسیت، و پارێزکاریا خودێ بکەت، و بزانن هوین دێ بەر ب ویڤە ئینە کۆمکرن. ﴿٢٠٤﴾ ژ مرۆڤان هندەك هەنە ئاخفتنا وان د دنیایێدا گەلەك یا ب دلێ تەیە، و خودێ دکەتە شاهد ل سەر یا د دلێ خۆدا، و ئەو ب خۆ دژوارترین دژمنن. ﴿٢٠٥﴾ و هەر گاڤا پشت دا هەوە، و ژ دەڤ هەوە چۆ د ئەردیدا دگەڕیت، دا خرابیێ تێدا بکەت، و دەرامەت و ڕەڤێژێ پویچ و وێران بکەت، و خودێ حەژ پویچاتی و وێرانکرنێ ناکەت. ﴿٢٠٦﴾ و هەر دەمەکێ بۆ [ڤی دوڕوی] بێتە گۆتن: ژ خودێ بترسە، سەرێ وی مەزن دبیت ب گونەهێ [ژ خۆ ناگریت بهێلیت]، هەما دۆژەه بەسی وییە، و ئەو ج پیسە جهە. ﴿٢٠٧﴾ و هندەك ژ مرۆڤان ژی هەنە، جانێ خۆ د بەر ڕازیبوونا خودێدا ددەن، و خودێ د گەل بەندەیان دلۆڤانە. ﴿٢٠٨﴾ گەلی خودان باوەران، ب سەر و زار و دلێ خۆڤە بێنە موسلمان، و ئیسلامەتیێ هەمیێ وەرگرن، و نەدەنە دویڤ دەوسێت شەیتانی، ب ڕاستی ئەو بۆ هەوە دژمنەکێ ئاشکەرا ئاشکەرایە. ﴿٢٠٩﴾ و ئەگەر پشتی نیشانێت ئاشکەرا بۆ هەوە هاتین، هوین تەحسین، و ژ هەقیێ [کو ئیسلامە] ڤاڕێبوون، بزانن خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢١٠﴾ ل هیڤیا چنە؟! خودێ د ناڤ سیەرا عەورانڕا و د گەل ملیاکەتان ب سەر واندا بێت [هاتنەکا بێ چاوایی کو شایی (لائیقی) مەزناتیا خودێ بیت]، [دا حسابێ د گەل هەوە بکەت]، و فەرمانا خودێ [ب ئیزادانا هەوە] دویماهی پێ هات، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن و [ئەو هەر کارەکی جزایێ وی ددەتێ].

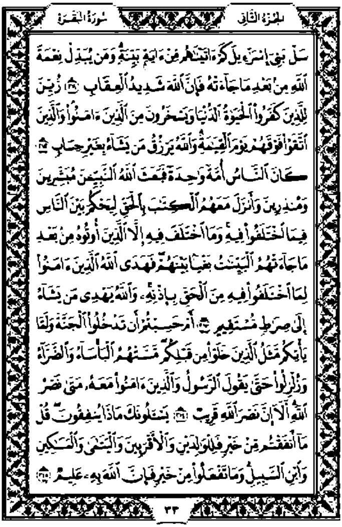

الجُزءُ الثَّانِي سُورَةُ البَقَرَةِ

سَلْ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَٰهُم مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍۗ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ
ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ
لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۘ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّقَوْاْ فَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِۗ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾
كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ
فِيمَا ٱخْتَلَفُواْ فِيهِۚ وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ بَغْيَۢا بَيْنَهُمْۖ فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لِمَا ٱخْتَلَفُواْ فِيهِ مِنَ ٱلْحَقِّ بِإِذْنِهِۦۗ وَٱللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَآءُ
إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلِكُمۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ
وَزُلْزِلُواْ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ
ٱللَّهِۗ أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَۖ قُلْ
مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ
وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِۗ وَمَا تَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

٣٣

﴿٢١١﴾ [هەی موحەممەد و گەلی موسلمانان] ژ ئسرائیلیان بپرسە! کا مە چەند نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەرا داینە وان [ل سەر دەستێ پێغەمبەرێت وان]، ڤێجا کەسێ خێر و کەرەمێت خودێ، پشتی بۆ هاتین بگوهۆڕیت، [ڕاستەڕێکرنا خودێ بدەتە ب گاوریێ]، ئیزا و نەخۆشیا خودێ [د ڕاستا ویدا] گەلەکا دژوارە. ﴿٢١٢﴾ ژین و ژیارا دنیایێ بۆ گاوران یا هاتیە خەملاندن، [ژ بەرێ شەیتانیڤە چاڤ ل وان هاتینە تاریکرن، ئاخرەتێ نابینن] و تڕانەیان بۆ خۆ ب خودان باوەران دکەن، و ئەوێت پارێزکاریا خودێ کرین ڕۆژا قیامەتێ د سەر وانڕانە، و یێ خودێ بڤێت دێ بێ هەژمار دەتێ. ﴿٢١٣﴾ ژ ڕێڤە خەلک هەمی تێک بوون [هەتا دەمێ نووح پێغەمبەر ژی تێک دین بوون، ژ نووحی و پێدا جودایی کەڤتەناڤبەرا وان]، ڤێجا خودێ پێغەمبەر هنارتن مزگینین و ئاگەهدارکەر، و کتێب ب هەقیێ پێرا [دگەل وان] هنارتن، دا حوکمی د ناڤبەرا خەلکیدا بکەن ل سەر تشتێ خەلک تێدا نەتێک و ژێک جودا، د ڕاستا لێ هەڤیدا ئەو ژێک جودابوون، ئەوێت کتێب بۆ هاتین [دا ژێکجودابوون نەمینیت] ئەڤە ژی پشتی نیشانێت ئاشکەراکەر گەهشتینە وان، و ژ زکڕەشی. ئەوێت باوەری ئینایین خودێ ب دەستویرا خۆ ب سەر هەقیا خودان کتێب تێدا نەتێک، هلکرن. و یێ خودێ بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکەکا ڕاست [هەق].

﴿٢١٤﴾ [گەلی موسلمانان]، هەوە ل بەرە هوین بچنە بەحەشتێ، و هێژ ئەو نەهاتیە سەرێ هەوە یا هاتیە سەرێ یێت بەری هەوە. ترس و تەنگاڤی و نەخۆشیان هنگاڤتن، هندە هەژیان [هند نەخۆشی و ئیزا بۆ وان چێبوو]، هەتا وێ ڕادەیێ کو پێغەمبەر و یێت باوەری پێ ئینایی پێکڤە دگۆتن: کا کەنگی هاریکاریا خودێ دێ بۆ مە ئێت؟ [د وی دەمیدا مزگینیا خودێ بۆ وان هات]. و ب ڕاستی هندی هاریکاری و پشتەڤانیا خودێیە یا نێزیکە [نەیا دویرە]. ﴿٢١٥﴾ ژ تە دپرسن: کا دێ چ مەزێخن [د ڕێکا خودێدا]؟ بێژە: هەر خێرەکا هوین بدەن، بلا بۆ دەیباب و نێزیک (کەس و کار) و سێوی و بەلنگاز و ڕێڤینگان بیت، و هەر خێرەکا هوین بکەن ب ڕاستی خودێ پێ ئاگەهە.

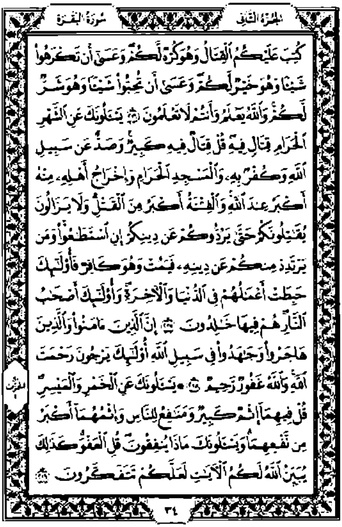

الجزء الثاني سورة البقرة

كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰٓ أَن تَكْرَهُوا۟
شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّوا۟ شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ
لَّكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهْرِ
ٱلْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَكُفْرٌۢ بِهِۦ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِۦ مِنْهُ
أَكْبَرُ عِندَ ٱللَّهِ وَٱلْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ ٱلْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ
يُقَٰتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ ٱسْتَطَٰعُوا۟ وَمَن
يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ
ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ
هَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
ٱللَّهِ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ ۞ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ
قُلْ فِيهِمَآ إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ
مِن نَّفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ ٱلْعَفْوَ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْـَٔايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

٣٤

﴿٢١٦﴾ شەڕكرن [د ڕێكا خودێدا]، ل سەر هەوە هاتە نڤیسین، و ئەو ب خۆ بۆ هەوە نەخۆشە، و ل سەر هەوە یا گرانە، دبیت هەوە تشتەك نەڤێت، و ئەو ب خۆ باشی بیت بۆ هەوە، و دبیت هوین حەژ تشتەكی بكەن، و ئەو ب خۆ خرابی بیت بۆ هەوە، و خودێ دزانیت [كا باشیا هەوە د چ ڕایە] و هوین نوزانن.

﴿٢١٧﴾ پسیارا بڕیارا (حكم) شەڕكرنێ د هەیڤێت حەرامكریدا [زیلقیعدە، زیلحیجە، و موحەڕەم و ڕەجەبێ] ژ تە دكەن، كا شەڕ تێدا هەیە؟! بێژە: شەڕكرن د واندا [گونەهەكا] مەزنە، و ڕێگرتن ژ ڕێكا خودێ و نەباوەری نیان پێ، و دەرگەهـ گرتنا كەعبەیێ ل سەنگێ خەلكێ، و دەرئێخستنا خەلكێ مەكەهێ [كو ئەڤە هەمی گاوریێت مەكەهێ دكر]، مەزنترە ل دەڤ خودێ [ژ شەڕێ د هەیڤێت حەرامكریدا]، و ئێزا و نەخۆشیا هوین ددەنە بەر موسلمانان، دا بەرێ وان ژ دینێ وان بێتە وەرگێڕان، ژ كوشتنێ مەزنترە. و [بوتپەرێس و گاور] دێ هەر شەڕی د گەل هەوە كەن، هەتا ڕێكا هەوە ل سەر دینێ هەوە دگوهێزن -ئەگەر شیان- ج یێ ژ هەوە ژ دینێ خۆ وەرگەڕیت و بمریت و ئەو یێ گاور ئەها ئەڤەنە كار و كریارێت وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا پویچ دبن، و ئەڤەنە دۆژەهی و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿٢١٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، و ئەوێت مشەختبووین، و جیهاد د ڕێكا خودێدا كرین ئەڤە ل هیڤیا دلۆڤانیا خودێنە، و خودێ لێنەگر و دلۆڤانە. ﴿٢١٩﴾ پسیارا مەی و قومارێ ژ تە دكەن، بێژە: زیان و گونەهەكا مەزن یا د هەردوكاندا، و قازانج ژی د هەردوكاندا هەیە، بەلێ زیانا وان پتر ژ قازانجێ وان، [هەروەسا] پسیارێ ژ تە دكەن، كا چ [ژ مالێ] خۆ بدەن، بێژە: یێ ژ هەوجەییا هەوە زێدە. هۆسا خودێ نیشانێت [هەبین و زەبەردەستیا خۆ] بۆ هەوە دیار دكەت، دا هوین هزرا خۆ بكەن.

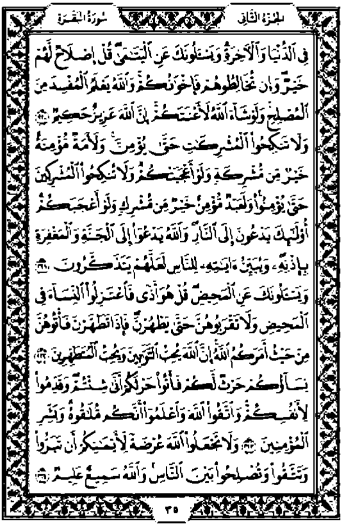

الجزء الثاني سورة البقرة

فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۗ وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡيَتَٰمَىٰۖ قُلۡ إِصۡلَاحٞ لَّهُمۡ
خَيۡرٞۖ وَإِن تُخَالِطُوهُمۡ فَإِخۡوَٰنُكُمۡۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ ٱلۡمُفۡسِدَ مِنَ
ٱلۡمُصۡلِحِۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعۡنَتَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٢٢٠﴾
وَلَا تَنكِحُواْ ٱلۡمُشۡرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤۡمِنَّۚ وَلَأَمَةٞ مُّؤۡمِنَةٌ
خَيۡرٞ مِّن مُّشۡرِكَةٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَتۡكُمۡۗ وَلَا تُنكِحُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
حَتَّىٰ يُؤۡمِنُواْۚ وَلَعَبۡدٞ مُّؤۡمِنٌ خَيۡرٞ مِّن مُّشۡرِكٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَكُمۡۗ
أُوْلَٰٓئِكَ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ إِلَى ٱلۡجَنَّةِ وَٱلۡمَغۡفِرَةِ
بِإِذۡنِهِۦۖ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾
وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡمَحِيضِۖ قُلۡ هُوَ أَذٗى فَٱعۡتَزِلُواْ ٱلنِّسَآءَ فِي
ٱلۡمَحِيضِ وَلَا تَقۡرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطۡهُرۡنَۖ فَإِذَا تَطَهَّرۡنَ فَأۡتُوهُنَّ
مِنۡ حَيۡثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلۡمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾
نِسَآؤُكُمۡ حَرۡثٞ لَّكُمۡ فَأۡتُواْ حَرۡثَكُمۡ أَنَّىٰ شِئۡتُمۡۖ وَقَدِّمُواْ
لِأَنفُسِكُمۡۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُۗ وَبَشِّرِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجۡعَلُواْ ٱللَّهَ عُرۡضَةٗ لِّأَيۡمَٰنِكُمۡ أَن تَبَرُّواْ
وَتَتَّقُواْ وَتُصۡلِحُواْ بَيۡنَ ٱلنَّاسِۚ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢٢٤﴾

٣٥

﴿٢٢٠﴾ د دنیایێ و ئاخرەتێدا [بزانن یێ ژ هەوجەیا هەوە زێدە د دنیایێدا بێخنە د خزمەتا ئاخرەتێدا]. و پسیارا ئێتیم و سێوییان ژ تە دکەن، بێژە: قەنجی د گەل وان چێترە، و ئەگەر هوین مالێ وان د گەل یێ خۆ تێکەل بکەن، [و پێکڤە بژین] برایێت هەوە [یێت دینی]نە، و خودێ خراب و قەنجان ژێک دنیاسیت، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا هەوە تەنگاڤ کەت، ب ڕاستی خودێ زال و کاربنەجهە. ﴿٢٢١﴾ ئەڤێت هەڤال و هۆگران بۆ خودێ چێ دکەن، مارە نەکەن هەتا موسلمان نەبن، و جارییەکا موسلمان ژ ژنەکا [موشرك] چێترە هەکە خۆ دلێ هەوە ژی ل سەر بیت، و کچێت خۆ ل موشرکان مارە نەکەن هەتا موسلمان نەبن. بەندەیەکێ موسلمان ژ زەلامەکێ موشرك چێترە، هەکە خۆ ب دلێ هەوە ژی بیت، [ئەو هەڤال و هۆگر چێکەر] بەرێ مرۆڤی ددەنە ئاگری، و خودێ ب دەستویرا خۆ بەرێ مرۆڤی ددەتە بەحەشتێ و لێ خۆشبوونێ و نیشانێت [هەیین و دەستهەلاتداریا] خۆ بۆ خەلکی دیار دکەت، بەلکی [پێڤەچۆن و تۆبە] پێ بیرا وان. ﴿٢٢٢﴾ و پسیارا بێ نڤێژییێ [چۆنا نڤینا ژنێ د بێ نڤێژییێدا] ژ تە دکەن [هەی موحەمەد]، بێژە: بێ نڤێژی [نڤینا ژنێ د بێ نڤێژییێدا] زیان و ئێزایە، نەچنە نڤینا ژنان د بێ نڤێژییێدا، و نێزیکی وان نەبن [نەچنە نڤینا وان] هەتا پاقژ نەبن [ژ بێ نڤێژییێ خلاس نەبن و خوینا وان ڕانەوەستیت]، ڤێجا ئەگەر خۆ شویشتن، و خۆ ب نڤێژ ئێخستن، هەرنە نڤینا وان، هەروەکی خودێ گۆتییە هەوە، ب ڕاستی خودێ حەژ تۆبەداران دکەت، و هەروەسا حەژ پاقژان ژی دکەت. ﴿٢٢٣﴾ ژنکێت هەوە زەڤینە بۆ هەوە [جهێ شینکرنا دویندەهێنە]، ڤێجا کا هەوە چاوا بڤێت هەرنە زەڤیا خۆ [هەرنە نڤینا ژنا خۆ]، و کار و کریارێت باش بدەنە پێشیا خۆ [بەری خۆ بهنێرن]، و ژ خودێ بترسن و بزانن هوین هەر دێ گەهنە خودێ، و مزگینیێ بدە باوەرداران. ﴿٢٢٤﴾ و سویندخوارنا خۆ ب خودێ نەکەنە هەجەت و مهانە، بۆ نەکرنا باشیێ و پارێزکاریێ و خۆشکرنا ناڤبەرا خەلکی، و خودێ یێ گوهدار و زانایە.

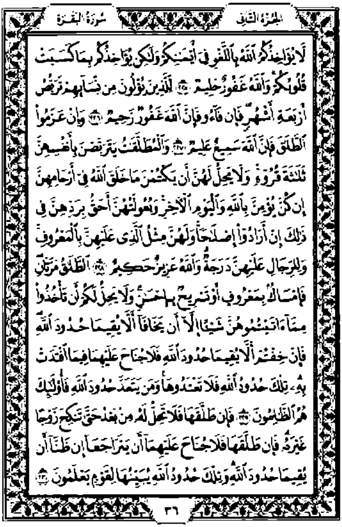

الجزء الثاني سورة البقرة

لَّا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ بِٱللَّغْوِ فِيٓ أَيْمَٰنِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِن فَآءُو فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا۟
ٱلطَّلَٰقَ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَٱلْمُطَلَّقَٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
ثَلَٰثَةَ قُرُوٓءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِيٓ أَرْحَامِهِنَّ
إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي
ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوٓا۟ إِصْلَٰحًا ۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ ٱلَّذِي عَلَيْهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ ٱلطَّلَٰقُ مَرَّتَانِ ۖ
فَإِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌۢ بِإِحْسَٰنٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُوا۟
مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْـًٔا إِلَّآ أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۖ
فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا ٱفْتَدَتْ
بِهِۦ ۗ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُۥ مِنۢ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ زَوْجًا
غَيْرَهُۥ ۗ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ أَن يَتَرَاجَعَآ إِن ظَنَّآ أَن
يُقِيمَا حُدُودَ ٱللَّهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

٣٦

﴿٢٢٥﴾ خودێ ب سویندا بێ نیەت و یا بورییە ناخڤتن ل هەوە ناگریت، بەلێ دێ وێ سویندێ ل هەوە گریت، یا ژ دلێ هەوە دمردکەڤیت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهـە [لەزێ ل جزاکرنێ ناکەت]. ﴿٢٢٦﴾ ئەو زەلامێت سویند دخۆن کو نەچنە نڤینا ژنێت خۆ، بۆ وان هەیە چار هەیڤان خۆ بگرن، و ئەگەر لێڤەبوون و [سویندا خۆ شکاندن] دڤێت بزانن خودێ لێبەگر و دلۆڤانە. ﴿٢٢٧﴾ [و ئەگەر لێڤە نەبوون] و بەردان کرنە دلێ خۆ، [دڤێت بزانن] ب ڕاستی خودێ یێ گوهدار و زانایە. ﴿٢٢٨﴾ و ژنێت بەردایی [شکرا یێت ڤەگوهاستیە] دڤێت بەری شوی بکەن، سێ ژڤانان (بێ نڤێژییان، یان پاقژییان) خۆ بگرن، و بۆ وان نەدورستە تشتێ خودێ د مالبچویکێ واندا چێکری ڤەشێرن، ئەگەر [ڕاست] باوەریێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن. و بۆ زەلامێت وان [بەری ژڤانێت (بێ نڤێژییێت) وان ب دویماهی بێن] پتر هەق هەیە وان بزڤرینەڤە، ئەگەر [نیەتا وان یا خێرێ بیت] و پێکهاتن بڤێن ب ڤەنجی. و ژنان ژی هەقێ عەدەتی ل سەر زەلامان هەیە هەروەکی زەلامان هەق ل سەر وان هەی، و زەلامان پەیسکەك هەیە د سەر وانڕا [ئەو ژی ژ بەر مالخۆیاتی و بەرپسیاریا وییە ژ کاروبارێت مالێ] و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە.

﴿٢٢٩﴾ بەردان [بەردانا لێ زڤرین تێدا ـ الطلاق الرجعي] دو جارانە، [پشتی هەر جارەکێ ژ ڤان] ڤێجا یان دەست دەینانە سەر ب ڤەنجی، یان دەست ژ سەرڕاکرنە ب ڤەنجی، و نەدورستە بۆ هەوە هوین تشتەکی ژ مەهرا هەوە داییە وان ببەن، ئەو نەبیت ئەگەر هەردو خۆ ل تخوبێت خودێ نەگرن، ڤێجا ئەگەر هوین ترسیان هەردو خۆ ل تخوبێت خودێ ناگرن. گونەهـ ل سەر هەردوکان نینە [ژن بەرانبەر بەردانا خۆ، هندەك ژ مەهرا خۆ بۆ زەلامێ خۆ بهێلیت، و زەلام وەربگریت بەرانبەر بەردانا وێ] ژن تشتەکی د پێش بەردانا خۆڤە بدەت، و ئەڤە بڕیار و تخوبێت خودێنە نەدەنە سەر، و یێت ددەنە سەر بڕیار و تخوبێت خودێ، ئەو ستەمکار ب خۆنە. ﴿٢٣٠﴾ ڤێجا ئەگەر [جارا سێ] بەردا، ئیدی ب کێر وی [مێرێ ئێکێ] نائێت، هەتا شوی ب مێرەکێ دی نەکەت، ڤێجا ئەگەر مێرێ دویێ ژی بەردا، چو ل سەر وان [مێرێ ئێکێ و ژنکێ] نینە جارەکا دی لێك بزڤرنەڤە، ئەگەر د وێ هزرێدا بن کو دێ فەرمان و بڕیارێت (ئەحکامێت) خودێ ب جه ئینن، و ئەڤەنە تخویب و بڕیارێت خودێ، بۆ وان کەسێت دزانن و تێ دگەهن، [خودێ] دیار دکەت.

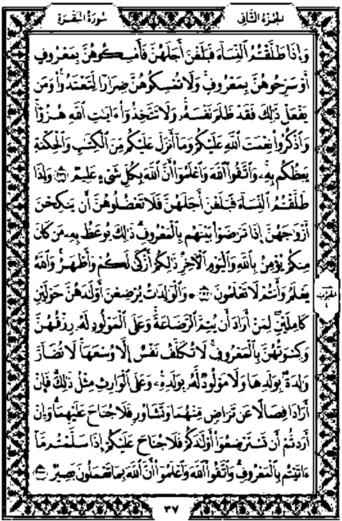

الجزء الثاني سورة البقرة

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا۟ وَمَن
يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا
وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْحِكْمَةِ
يَعِظُكُم بِهِۦ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ٢٣١ وَإِذَا
طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ
أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ
مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ٢٣٢ ۞ وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ
كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ رِزْقُهُنَّ
وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَآرَّ
وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦ وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ
أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ
ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٣

٣٧

﴿٢٣١﴾ هەر گاڤەكا هەوە ژی [ب دو تەلاقان (بەركان)] بەردان، و ئەو گەهشتنە دویماهیكا دەمێ خۆ گرتنێ، ڤێجا یان ب قەنجی دەستێ خۆ داننە سەر وان، یان ژی ب قەنجی دەستێ خۆ ژ سەر وان ڕاكەن (ئانكو بەردەن)، و ب مەرەما ئێزادان و دەستدرێژییێ دەستێ خۆ نەداننە سەر وان، و هەر كەسێ ڤێ بكەت، ئەوی [ب ڕاستی] ستەم ل خۆ كر، و نیشان و بڕیارێت خودێ نەكەنە تڕانە و یاری، و نیعمەت و كەرەما خودێ د گەل هەوە كری بینە بیرا خۆ (ژ بیر نەكەن)، و [هەروەسا] ئەو كتێب و ئاقلداریا [ڕێكا پێغەمبەری] ب سەر هەوەدا داڕێتی، ئەوا هەوە پێ شیرەت دكەت، بینە بیرا خۆ و ژ بیر نەكەن و ژ خودێ بترسن، و بزانن [بێ گۆمان] خودێ ژ هەمی تشتی ب ئاگەهە.

﴿٢٣٢﴾ و هەر گاڤەكا هەوە ژن بەردان، و ژڤانێ خۆ تەمامكرن [و ڤیان ل زەلامێت خۆ بزڤڕن] نەكەڤنە د ڕێكا واندا، و نەبنە ئاستەنگ، كو ل زەلامێت خۆ بزڤڕنەڤە، ئەگەر هەردو د ناڤبەرا خۆدا ب قەنجی پێك خۆش بوون. ئەڤێ ئەو بۆ خۆ دكەنە دەرس یێت باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەیین، و ئەڤە [ئەڤ بڕیار و ڕاستەڕێكرنە] بۆ هەوە چێتر و پاقژترە و خودێ دزانیت و هوین نوزانن. ﴿٢٣٣﴾ و دەیكێت بچویك شیر [ئەوێت بەردایی] دێ دو سالێت دورست شیری دەنە بچویكێت خۆ، ئەڤە بۆ یا بڤێت شیردانا خۆ تەمام بكەت، و بابێ بچویكی ل دویڤ شیانا خۆ، خوارن و ڤەخوارن و جلكێت ژنێ [دەیكا بچویكی] ل سەرن، و هەر ئێكی هند ژێ دێتە خواستن هندی بشێت، نە دەیك بابێ بچویكی ئێزا بدەت و بئێشینیت (هند ژێ بخوازیت كو پێ چێ نەبیت)، و نە باب دەیكێ ب بچویكی ئێزا بدەت و بئێشینیت (هندێ نەدەتێ كو بشێت د بەر خۆدا بدەت)، و میراتخۆرێ بچویكی ژی دڤێت یێ هۆسا بیت. و ئەگەر وان ڤیا ب دلخۆشی و مشێورەت [بەری وەختی] بچویكی ژ شیرڤە بكەن، چو گونەه ل سەر وان نینە، و ئەگەر هەوە ڤیا دایینان بۆ بچویكێت خۆ بگرن، چو گونەه ل سەر هەوە نینە ئەگەر هوین هەقێ شیرێ وان ب دورستی بدەنێ، و ژ خودێ بترسن و بزانن تشتێ هوین دكەن خودێ دبینیت.

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِۦ مِنْ خِطْبَةِ ٱلنِّسَآءِ
أَوْ أَكْنَنتُمْ فِىٓ أَنفُسِكُمْ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّآ أَن تَقُولُوا۟ قَوْلًا مَّعْرُوفًا
وَلَا تَعْزِمُوا۟ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْكِتَٰبُ أَجَلَهُۥ
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ فَٱحْذَرُوهُ وَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ
مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا۟ لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى
ٱلْمُوسِعِ قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ
فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّآ أَن يَعْفُونَ
أَوْ يَعْفُوَا۟ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ عُقْدَةُ ٱلنِّكَاحِ وَأَن تَعْفُوٓا۟ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ
وَلَا تَنسَوُا۟ ٱلْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

﴿٢٣٤﴾ ژ هەوە ئەوێت دمرن و ژنان ب پاش خۆڤە دهێلن، دڤێت [ئەڤ ژنە بەری شوی بکەن] چار هەیڤ و دەه ڕۆژان خۆ بگرن، ڤێجا ئەگەر گەهشتنە دویماهیا دەمێ خۆگرتنێ، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، ئەو دویڤ عادەتی کارێ خۆ بکەن [دا ببنە خواستن و جارەکا دی شویکەن] و خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن ئاگەهدار و شارەزایە. ﴿٢٣٥﴾ و گونەهـ ل سەر هەوە نینە [نە د گونەهکارن]، هوین [بێژنێ بەری ڕۆژێت خۆگرتنێ ب دویماهی بێن] ب ڕەنگەکی تێ بگەهینن کو هەوە دل پێ ل سەر. یان بێخنە د دلێ خۆدا [چ گاڤا ڕۆژێت خۆگرتنێ تەمامبوون مار بکەن]، [بەلێ نابیت هوین ئێکسەر بخوازن] خودێ زانی هوین دێ سوحبەتا وان کەن [کو هەوە دلێ ل سەر وان] بەلێ چو ژڤانان ب دزیکڤە نەدەنە وان ژ بلی هندێ هوین ئاخڤتنەکا عەدەتی بێژن [بدەنێ] [وەکی هێژ تو یا ل سەر خۆ، من دل تێ هەیە تێکا وەکی تە بۆ خۆ بینم، کو تێ بگەهیت پێ، تە چ ل بەرە]، و مار نەکەن هەتا دەمێ وێ پێ خۆگرتنێ ب دویماهیك نەئێت، و بزانن خودێ یا د دلێ هەوەدا دزانیت، [ڤێجا ژ بەر هندێ] خۆ ژێ پارێزن [ب کرنا ئاعەتان و دانەپاشا گونەهان] و گوهداریا وی بکەن، و بزانن بێ گۆمان خودێ گونەهـ ژێبەر و بێنفرەهە ل سەر جزادانێ. ﴿٢٣٦﴾ چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، ئەگەر هوین ژنان بەردەن بەری هوین بچنە نڤینا وان، یان مەهرەکێ [مارەکێ] بۆ وان ڤەبڕن، دەستفرەهـ ل دویڤ دەستفرەهیا خۆ، دەستەنگ ل دویڤ دەستەنگیا خۆ، دڤێت هەر ئێك متا و بەرگالەکی [ئانکو تشتەکی بۆ دلێ وان] بدەتە وان، تشتەك بیت ب وی ڕەنگێ خودێ پێ ڕازی و ل دویڤ ئیجادا (عورف) خەلکی، ئەڤە ئەرکەکە ل سەر قەنجیکاران. ﴿٢٣٧﴾ و هەکە هەوە [ژن] بەردان بەری هوین بچنە نڤینا وان، و هەوە بەری هنگی مارا وێ دیار کربیت. نیڤا هەوە ڤەبڕی [دڤێت هوین بدەنێ] ژ بلی هندێ ئەو ب خۆ وێ نیڤێ بهێلیت، یان ئەوێ مارکرن د دەستدا، هەمیێ (هەمی مەهرێ) بۆ ژنێ بهێلیت. و ئەگەر هوین [مەخسەد پێ هەردوکن و باراپتر زەلامە] بهێلن [و هەمی مارێ بدەنێ و ب نیڤی نەکەن]، و هەچیێ پێ دی ئازا بکەت پتر ئێزکی پارێزکاریێ، و قەنجی و چاکیێ د ناڤبەرا خۆدا ژ بیر نەکەن، ب ڕاستی خودێ ب کار و کریارێت هوین دکەن ب ئاگەهە و دبینیت.

حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلۡوُسۡطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ
قَٰنِتِينَ ٢٣٨ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ فَرِجَالًا أَوۡ رُكۡبَانٗاۖ فَإِذَآ أَمِنتُمۡ
فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ ٢٣٩
وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوۡنَ مِنكُمۡ وَيَذَرُونَ أَزۡوَٰجٗا
وَصِيَّةٗ لِّأَزۡوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلۡحَوۡلِ غَيۡرَ إِخۡرَاجٖۚ فَإِنۡ
خَرَجۡنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِي مَا فَعَلۡنَ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ
مِن مَّعۡرُوفٖۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٤٠ وَلِلۡمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعُۢ
بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى ٱلۡمُتَّقِينَ ٢٤١ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ
ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ٢٤٢ ۞ أَلَمۡ تَرَ
إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِمۡ وَهُمۡ أُلُوفٌ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِ
فَقَالَ لَهُمُ ٱللَّهُ مُوتُواْ ثُمَّ أَحۡيَٰهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ
عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ٢٤٣
وَقَٰتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ٢٤٤ مَّن
ذَا ٱلَّذِي يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضۡعَافٗا
كَثِيرَةٗۚ وَٱللَّهُ يَقۡبِضُ وَيَبۡصُۜطُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٢٤٥

الحزب

﴿٢٣٨﴾ [گەلی موسلمانان] بەردەوام بن ل سەر نڤێژێت خۆ، و نڤێژا ئێڤاری [ژ بیر نەکەن] و ب گوهداری ب بەر خودێڤە ڕابن، و هوین وی ژ دل بپەرێسن [نڤێژان بکەن]. ﴿٢٣٩﴾ ڤێجا ئەگەر هوین [ژ بەر شەڕی یان ژ بەر هەر تشتەکێ دیتر] ترسیان، [نڤێژێت خۆ] پەیادە یان سویار بکەن، [و پاشی] ئەگەر هوین ئێمن بوون، وەسا خودێ بپەرێسن [نڤێژان بکەن] وەکی وی هوین فێرکرین و بەری هنگی هەوە نەدزانی. ﴿٢٤٠﴾ و ژ هەوە ئەوێت دمرن و ژنان ب پاش خۆڤە دهێلن، دڤێت وەسیەتێ بۆ هەڤسەرێت خۆ بکەن کو سالەکێ د مالدا بمینن، و بێنە خودانکرن و نەئێنە دەرێخستن، [ب وی شەرتی کو مالا هەڤسەرێت خۆ نەهێلن و د ڤی دەمیدا شوی نەکەن]، و ئەگەر ئەو ژ دەڤ خۆ دەرکەڤتن، چو گونەه ل سەر هەوە نینە، چ یا ئەو ل دویڤ عەدەتی ل خۆ بکەن [کو خۆ بخەملینن و هندەك بێنە پێش بۆ دیتنێ] خودێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢٤١﴾ و ژنێت بەردایی، دڤێت متا و خەلاتەکێ قەنج بۆ بێتە ڤەبرین [ژ بەرێ زەلامانڤە بێتە دان]، و ئەڤە هەقە ل سەر کەسێت تەقوادار و ژ خودێ ترس. ﴿٢٤٢﴾ هۆسا خودێ بڕیار و نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، بەلکی هوین ئەقلەکی بۆ خۆ [ژێ] بگرن. ﴿٢٤٣﴾ ما تە چیرۆکا وان نەبهیستیە ئەوێت ژ وار و وەلاتێ خۆ دەرکەڤتین و ئەو ب هزارانن ژ مرنێ ڕەڤین (ژ ترسا مرنێ)، خودێ گۆتە وان بمرن [مرن] پاشی ساخکرنەڤە، ب ڕاستی خودێ گەلە قەنجی و کەرەم ل سەر خەلکی هەنە، بەلێ بارابتر ژ خەلکی [ژ مرۆڤان] ناشوکورێن و سوپاسی ناکەن [قەنجی و کەرەما خودێ نائێتە بەرچاڤان]. ﴿٢٤٤﴾ ڤێجا [گەلی خودان باوەران] د ڕێکا خودێدا شەڕی بکەن و بزانن [بێ گۆمان] خودێ گوهدێر و زانایە. ﴿٢٤٥﴾ ڤێجا کیە قەرەکێ باش د گەل خودێ بکەت [قەنجیێ بکەت دا خودێ خەلات بکەت]، دا خودێ هندی وی [قەری] و تەمەتی وی بۆ زێدە بکەت، و خودێیە، یێ کێم و زێدە دکەت، و ئەوە یێ هوین دێ چنە بەر دەستان و ب بالڤە زڤڕن.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلْمَلَإِ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنۢ بَعْدِ مُوسَىٰٓ إِذْ
قَالُوا۟ لِنَبِىٍّ لَّهُمُ ٱبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ
قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ أَلَّا تُقَٰتِلُوا۟ ۖ
قَالُوا۟ وَمَا لَنَآ أَلَّا نُقَٰتِلَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِن دِيَٰرِنَا وَأَبْنَآئِنَا ۖ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ تَوَلَّوْا۟
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ
نَبِيُّهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ۚ
قَالُوٓا۟ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ ٱلْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ
بِٱلْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ ٱلْمَالِ ۚ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ
ٱصْطَفَىٰهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُۥ بَسْطَةً فِى ٱلْعِلْمِ وَٱلْجِسْمِ ۖ
وَٱللَّهُ يُؤْتِى مُلْكَهُۥ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ءَايَةَ مُلْكِهِۦٓ أَن يَأْتِيَكُمُ
ٱلتَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَءَالُ هَٰرُونَ تَحْمِلُهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

﴿٢٤٦﴾ ما تە چیرۆکا کەنکەنەییت ئسرائیلیان پشتی مووسا پێغەمبەر بهیتیە، گاڤا گۆتینە پێغەمبەرەکێ خۆ: میرەکی بۆ مە ڕاکە [فرێکە دا ئەم د بن سەرۆکاتیا ویڤە] شەڕی د ڕێکا خودێدا بکەین، پێغەمبەرێ وان گۆت: ئەز دترسم شەڕ ل سەر هەوە بێتە نڤیسین و هوین شەڕی نەکەن، [خۆ پاشڤە بکێشن]. گۆتن: ڤێجا ما بۆچ ئەم شەڕی د ڕێکا خودێدا ناکەین و [پشتی] ئەم ژ ناڤ وار و کچ و کوڕێت خۆ هاتینە دەرێخستن؟! بەلێ دەمێ شەڕ (جیهاد) ل سەر وان هاتیە نڤیسین، هەمیان پشت دا شەڕی، کێمەك تێ نەبن، و خودێ ب ئاگەهە ژ ستەمکاران.

﴿٢٤٧﴾ و پێغەمبەرێ وان گۆتە وان: خودێ طالووت بۆ هەوە ب میرینی هنارتیە، گۆتن: [گۆتنە پێغەمبەرێ خۆ] دێ چاوا بیتە میرێ مە و ئەم ژ وی هێژاتری میرینیینە، و ئەو نەگەلەکێ ب مالە؟! [پێغەمبەرێ وان] گۆت: خودێ ئەو ل سەر هەوە هلبژارتیە [و خودێ ژ کەرەما خۆ] زێدە زانین و قەلافەت و گەودەکێ باش ژی بێ دایێ، و خودێ ملك و مالدارییا خۆ ددەتە وی یێ وی بڤێت، ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهـ و زانایە.

﴿٢٤٨﴾ پێغەمبەرێ وان گۆتە وان: نیشانا میرینیا وی ئەوە: سندرویك بۆ هەوە بێت کو دلڕەحەتی و دلخۆشی ژ نك خودایێ هەوە و شوینهاییت بنەمالا مووسا پێغەمبەر و هاروونی تێدا بن، و ملیاکەت هەلگرن. ب ڕاستی ئەڤ چەندە نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ هەوە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿٢٤٩﴾ ڤێجا دەمێ طالووتی لەشکەر [ژ باژێری] دەرتێخستی، گۆتە وان: ب ڕاستی خودێ دێ هەوە ب ڕووبارەکی جەڕبینیت، ڤێجا هەچیێ ژێ ڤەخوار نە ژ [لەشکەرێ] منە، و یێ ژێ نەڤەخۆت ژ [لەشکەرێ] منە، ژ بلی هندێ کو ئێك مستەکێ ژێ ڤەخۆت [دا تێنا خۆ پێ بشکێنیت] هەمیان ژێ ڤەخوار، کەتەکا کێم تێ نەبیت، و دەمێ طالووت و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین ژ [ڕووباری] دەرباز بوویین گۆتن: ئەڤرۆ مە شیانا شەڕێ جالووت و لەشکەرێ وی نینە. بەلێ ئەوێت پشت ڕاست کو دێ بەرانبەری خودێ بن، گۆتن: چەند جاران کۆمەکا بچویك ب ئانەهیا خودێ ب سەر کۆمەکا مەزن کەڤتیە؟! و خودێ د گەل سەبرکێش و بێنفرەهانە. ﴿٢٥٠﴾ دەمێ [طالووت و لەشکەرێ وی] بەرانبەری جالووت و لەشکەرێ وی بوویین، گۆتن: خودێوۆ بێنفرەهیێ ب سەر مەدا داڕێژە و مە قاهیم بکە [پێت مە موکوم بکە و ڕاگرە]، و مە ب سەر گاوران (جالووت و لەشکەرێ وی) بێخە. ﴿٢٥١﴾ ڤێجا ب ئانەهیا خودێ [طالووت و لەشکەرێ وی]، ئەو [جالووت و لەشکەرێ وی] شکاندن، و داوودی جالووت کوشت، ڤێجا خودێ میرینی و پێغەمبەراتی دانێ، و تشتێ خودێ ڤیایی نیشا دا. و ئەگەر خودێ هندەك ب هندەکان نەدابانە پاش، دا ئەرد پویچ بیت، [خودانێت پویچاتیان دا دەستێ خۆ دانە سەر و وێران کەن]. بەلێ خودێ خودان کەرەمە ل سەر هەمی جیهانان. ﴿٢٥٢﴾ ئەڤە [ئەڤ چیرۆکە] ژ نیشانێت خودێنە ئەم بۆ تە دخوینین، و تو ب خۆ ژی [ب ڕاستی] ژ پێغەمبەرانی.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِٱلۡجُنُودِ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ مُبۡتَلِيكُم
بِنَهَرٖ فَمَن شَرِبَ مِنۡهُ فَلَيۡسَ مِنِّي وَمَن لَّمۡ يَطۡعَمۡهُ
فَإِنَّهُۥ مِنِّيٓ إِلَّا مَنِ ٱغۡتَرَفَ غُرۡفَةَۢ بِيَدِهِۦۚ فَشَرِبُواْ مِنۡهُ
إِلَّا قَلِيلٗا مِّنۡهُمۡۚ فَلَمَّا جَاوَزَهُۥ هُوَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥ قَالُواْ لَا طَاقَةَ لَنَا ٱلۡيَوۡمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦۚ
قَالَ ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُواْ ٱللَّهِ كَم مِّن فِئَةٖ
قَلِيلَةٍ غَلَبَتۡ فِئَةٗ كَثِيرَةَۢ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ
ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُواْ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ قَالُواْ
رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا وَثَبِّتۡ أَقۡدَامَنَا وَٱنصُرۡنَا
عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُم بِإِذۡنِ ٱللَّهِ
وَقَتَلَ دَاوُۥدُ جَالُوتَ وَءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلۡمُلۡكَ
وَٱلۡحِكۡمَةَ وَعَلَّمَهُۥ مِمَّا يَشَآءُۗ وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ
بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّفَسَدَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ ذُو
فَضۡلٍ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا
عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۚ وَإِنَّكَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

۞ تِلْكَ ٱلرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَٰتٍ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ
وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلَ ٱلَّذِينَ مِنۢ
بَعْدِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ وَلَٰكِنِ ٱخْتَلَفُوا۟
فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلُوا۟
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟
مِمَّا رَزَقْنَٰكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
شَفَٰعَةٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
ٱلْحَىُّ ٱلْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُۥ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مَن ذَا ٱلَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهِۦٓ إِلَّا
بِمَا شَآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ مِنَ
ٱلْغَىِّ فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ
بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَا وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

﴿٢٥٣﴾ ئەو پێغەمبەرێت [مە بەحسێ وان د ڤێ سۆرەتێدا كری]، مە هندەك ژ وان ب سەر هندەكان ئێخستین، هندەك ژ وان [وەكی مووسایی] خودێ ئاخافتیە و [خودێ] هندەك ژ وان پێكا وان بلند كریە [كریە سەروەرێ هەمی پێغەمبەران كو پێغەمبەرێ مەیە (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)]. و مە موعجیزە و نیشانێت ئاشكەرا دانە عیسایێ كورێ مەریەمێ و مە پشتا وی ب جانێ پیرۆز [جبرائیل] قاهیم كر، [پشتی هنارتنا پێغەمبەران و نیشانێت ئاشكەرا ژێك جۆنە پاش و ژێك جودایی پەیدابوو، و كێشا هندێ خەلك تێكدو بكوژن]. و ئەگەر خودێ ڤیابایە یێت پشتی وان [پێغەمبەران] شەرێ ئێكدو نەدكرن، پشتی نیشانێت ئاشكەرا بۆ هاتین، بەلێ ژێك جودابوون. ڤێجا هندەك ژ وان باوەری ئینان و هندەك ژی گاور بوون، و ئەگەر خودێ ڤیابایە ب شەڕ نەدكەڤتن، بەلێ خودێ وێ دكەت یا وی دڤێت. ﴿٢٥٤﴾ گەلی خودان باوەران، ژ وی ڕزقی بدەن، یێ مە دایییە هەوە، بەری ڕۆژەك ب سەر هەوەدا بێت، نە كڕین و فرۆتن تێدایە [هوین خۆ بكڕن] و نە هەڤالینی و نە مەهدەر تێدایە [بەرەڤانی ژ هەوە بێتەكرن]، و گاورن [وێ ڕۆژێ] ستەمكار. ﴿٢٥٥﴾ [گەلی خودان باوەران] خودا هەر ئێك خودایە، ژ بلی وی چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە یێ چو پەرستنێت دورست ژ بلی وی نەیی، ئەوە یێ هەروهەر مایی و [و د هەمی كاروبارێت هەبوونێدا] ڕێبەر، نە د نڤرۆسك دچیت و نە د خەو.. هندی د ئەسماناندا و هندی ل سەر ڕوییێ ئەردی، هەمی یێ وییە، كیە [ژ بەندەیێت خودێ بشێت] مەهدەرێ ل دەف بكەت بێی دەستویرا وی؟! خودێ ژ كار و كریارێت وان كرین و یێت دێ كەن، ب ئاگەهە، و [ئەو] ب سەر چو زانینا وی هلنابن، ئەو نەبیت یا وی [خودایی] ڤیایی، [ب ڕێكا پێغەمبەرێت خۆ] و كورسیا وی [خودێ دزانیت كا چیە] ئەرد و ئەسمان ڤەگرتینە، و ڕاگرتنا هەردوكان ژی [ئەرد و ئەسمانان] لێ [ل خودێ] یا گران نینە. و ئەوە یێ خودان ڕێز و مەزنایی و پێكا بلند. ﴿٢٥٦﴾ كۆتەكی و خورتی د دینیدا نینە [ب خورتی خەلك بێتە موسلمانكرن] ب سویند (باوەری ئینان) و نەراستی (گاوری) ژێك هاتنە ڤاڤارتن (ژێك هاتنە ناسین)، ڤێجا كەسێ پشتا خۆ بدەتە سەرێ گاورییێ [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] و باوەرییێ پێ نەئینیت، و باوەرییێ ب خودێ بینیت، ئەوی خۆ ب چنلێ (قولپا) موكومڤە گرت [ئانكو ڕێكا سەرفەرازییێ] كو ڤەرەسیان بۆ نینە و خودێ گوهدێر و زانایە.

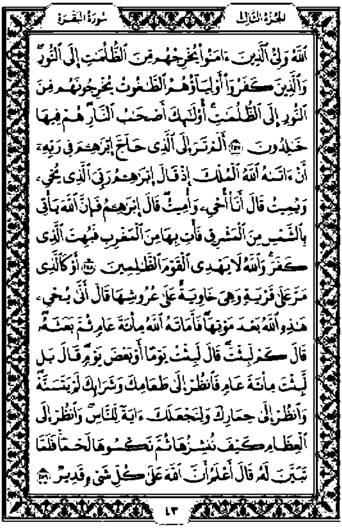

الجزء الثالث سورة البقرة

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوْ كَالَّذِي
مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي
هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَل
لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى
الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

٤٣

﴿٢٥٧﴾ خـودێ هاریـكار و پشـتەڤانێ وانە یێـت باوەری ئینایـین، وان ژ تاریـسـتانان دەردئێخیتـه رۆناهیـیێ، و ئەوێت گاوربوویـین، شـەیتان و سـەرێت گاوریـیێ، هاریـكار و پشـتەڤانێت وانـن، وان ژ رۆناهیـیێ دەردئێخنـه تاریـسـتانان، ئەڤـه دۆژەهیـنـه و هەروهەر دێ تێدا مینـن. ﴿٢٥٨﴾ ئـەرێ ما تـه چیرۆكا وی نەبهیـستیـه، ئـەوێ جرەبڕ د گـەل ئیبراهیـم [پێغەمبـەر] د راسـتا خودێدا كـری، پشـتی خـودێ ب ملـك و مال ئێخسـتی و مەزنكـری، [ڤێجـا ب ملـك و مالـێ خـۆ خڕیایـی و د سـەرداچۆیی] دەمـێ ئیبراهیـم گۆتـی: خودایـێ مـن یـێ ساخ دكـەت و دمرینیـت، گـۆت: ئـەز ژی سـاخ دكـەم و دمرینـم! [دو مـرۆڤ ئینـان، ئێـك بـەردا و ئێك كوشـت] ئیبراهیـم گـۆت [گۆتـێ]: خـودێ ڕۆژێ ژ ملـێ ڕۆژهەلاتێڤـه دئینیـت (دەردئێخیـت)، [ئەگـەر تـو ڕاسـت دبێـژی] تو ژ ملـێ ڕۆژئاڤایێڤـه بینـه (دەربێخه)، زمـان ل ڤـی گـاوری شكەسـت و گوهشـی، و خـودێ ملەتـێ سـتەمكار ڕاسـتەڕێ ناكـەت. ﴿٢٥٩﴾ دیـسـا مـا تـه چیرۆكا یـێ د بـەر گوندەكیڕا بـۆری نەبهیـستیـه، ئەو گونـدێ كاڤـل و خانیـێت وی ب سـەر دیوارانـدا هەرفتی [دەمێ] گۆتـی: كەنگی خودێ دێ ڤی گوندی پشـتی كاڤلبونـا وی ئاڤاكەتەڤـه؟! ڤێجا خـودێ ئەو ب خۆ سـەد سـالان مراند، پاشـی سـاخكرەڤە، [خـودێ ب ڕێكا ملیاكەتـی] پسـیار ژێ كـر، گۆتێ: تو چەنـد [مری]مایی؟ گـوت: ڕۆژكێ یان دانەكـێ ڕۆژێ، [خـودێ ب ڕێكا ملیاكەتـی] گۆتـێ: نە، تو سـەد سـالان [مـری] مایی، بەرێ خۆ بـدە خـوارن و ڤەخوارنا خۆ، نەهاتیـه گوهۆڕین [هێـژ ل سـەر تـام و ڕەنگـێ خـۆ یـێ بـەرێ مایـیـە]، و بـەرێ خـۆ بدە كـەرێ خـۆ [دا بزانـی كا چاوا مری سـاخ دبەڤـە] و دا تـە بكەینە نیشـان و دەلیل بۆ خەلكی، [ل سـەر سـاخبوونا پشـتی مرنـێ]، و بەرێ خۆ بدە هەسـتیان ئـەم چـاوا ددەینـه ئێك و پاشـی ب گۆشـتی كراس دكەیـن، ڤێجا دەمـێ بۆ دیاربوویـی [و ب سـەرێ وی ب خۆ هاتـی]، گـۆت: ئـەز دزانـم كـو خـودێ خـودان شـیانە ل سـەر كرنـا هەمی تشـتی.

وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِي كَيۡفَ تُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰۖ قَالَ أَوَلَمۡ
تُؤۡمِنۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطۡمَئِنَّ قَلۡبِيۖ قَالَ فَخُذۡ أَرۡبَعَةٗ مِّنَ
ٱلطَّيۡرِ فَصُرۡهُنَّ إِلَيۡكَ ثُمَّ ٱجۡعَلۡ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٖ مِّنۡهُنَّ جُزۡءٗا
ثُمَّ ٱدۡعُهُنَّ يَأۡتِينَكَ سَعۡيٗاۚ وَٱعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٦٠
مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنۢبَتَتۡ سَبۡعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنۢبُلَةٖ مِّاْئَةُ حَبَّةٖۗ وَٱللَّهُ
يُضَٰعِفُ لِمَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٢٦١ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
أَمۡوَٰلَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتۡبِعُونَ مَآ أَنفَقُواْ مَنّٗا وَلَآ
أَذٗى لَّهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ
يَحۡزَنُونَ ٢٦٢ ۞ قَوۡلٞ مَّعۡرُوفٞ وَمَغۡفِرَةٌ خَيۡرٞ مِّن صَدَقَةٖ
يَتۡبَعُهَآ أَذٗىۗ وَٱللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٞ ٢٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تُبۡطِلُواْ صَدَقَٰتِكُم بِٱلۡمَنِّ وَٱلۡأَذَىٰ كَٱلَّذِي يُنفِقُ مَالَهُۥ
رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ
صَفۡوَانٍ عَلَيۡهِ تُرَابٞ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٞ فَتَرَكَهُۥ صَلۡدٗاۖ لَّا يَقۡدِرُونَ
عَلَىٰ شَيۡءٖ مِّمَّا كَسَبُواْۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٦٤

﴿٢٦٠﴾ و [و بۆ ملەتێ خۆ بێژە] دەمێ ئیبراهیم گۆتی: خودێوۆ، نیشا من بدە کا تو چاوا مریان ساخ دکەی؟ [خودێ] گۆت: ما تە باوەری [ب شیانا من] نەئینایە؟ گۆت: بەلێ [من باوەری هەیە]، بەس دا دلێ من تەنا ببیت، [خودێ] گۆتێ: چار بالەفران بینە، [سەرژێکە] و گۆشتێ وان ل دەڤ خۆ لێك بدە [د ناڤ ئێك هەلکە]، پاشی هەر چیایەکی پارچەیەکا گۆشتێ هەر ئێك ژ وان دانە سەر، پاشی گازی بکە وان، ب لەز دێ ئێنە دەڤ تە، و بزانە کو [ب ڕاستی] خودێ پێڤەهاتی و کاربنەجهە. ﴿٢٦١﴾ مەتەلا ئەوێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دمەزێخن وەکی مەتەلا دندکەکێیە حەفت گولی دابن، هەر گولیەکێ سەد دندك تێدا بن، و خودێ بۆ یێ بڤێت هندی دی لێ دکەت، و ب ڕاستی [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] خودێ یێ بەرفرەهە و زانایە. ﴿٢٦٢﴾ ئەوێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دمەزێخن، نە دکەنە منەت و نە دکەنە چکی [کو ئەزیەتێ بێ بگەهیننە یێ مال داینێ و هەڕۆ بدەنە ڕوییێ وان]، ئەڤان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە، و نە ترس [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان هەیە و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٢٦٣﴾ ئاخڤتنەکا خۆش و لێنەگرتن [ژ یێ ددەت بۆ یێ دخوازیت] چێترە ژ خێرەکێ ئەزیەت د دویڤرا بێت، و خودێ یێ دەولەمەندە [منەت ب مالێ هەوە نینە] و لەزێ ل جزادانێ ناکەت. ﴿٢٦٤﴾ گەلی خودان باوەران خێر و قەنجییێت (سەدەقەیێت) خۆ ب منەت و چکییێ (ئەزیەتێ) پویچ نەکەن، وەکی ئەوێ مالێ خۆ بۆ ڕویمەتێ دمەزێخیت، و نەو ژ خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ بێ باوەر، مەتەلا وی وەکی مەتەلا تەحتەکێیە ئاخ ل سەر بیت و تاڤیەکا بارانێ ژێ بگریت [ئاخێ ژێ بشۆت] و ڕویت و حولی بهێلیت، [ئەڤێت هۆسا، ئەوێت مالێ خۆ دکەنە منەت و چکی بۆ یێ ددەنێ و پێ دئێشینن] مالێ وان هەمی ژ دەست وان دەردکەڤیت [ژ خێرا وی بێ بارن، نەشێن مالێ خۆ ژی بزڤڕیننەڤە، پشتی بۆ ڕویمەتی داین] و خودێ مرۆڤێت گاور ڕاستەڕێ ناکەن.

﴿٢٦٥﴾ و مەتەلا ئەوێت مالێ خۆ ژ بۆ ڕازیبوونا خودێ و موکومکرن و ڕاگرتنا دلێت خۆ دمەزێخن وەکی مەتەلا باغەکی [جنیکەکێ]یە ل سەر گرەکی، تاڤیەکا بارانێ لێ بدەت دوقات بەرێ خۆ بگریت، ئەگەر تاڤیا بارانێ لێ نەدەت، هویربارانەك لێ بێت. و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە و دبینیت. ﴿٢٦٦﴾ ئەرێ ئێك ژ هەوە هەیە بڤێت چەمەك ژ دارقەسپ و مێوان هەبیت، و ڕوبیار د بەردا بچن، و هەمی فێقی تێدا هەبیت، و پیراتی ب سەردا بێت، و وی لاوازی هەبیت و دوێندەهەکا لاواز هەبیت، و بابەلیسکەکا ب ئاگر ل چەمێ وی بدەت، ڤێجا بسۆژیت. وەکی ڤێ مەتەلێ خودێ نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، بەلکی هوین [ڕاست] هزرا خۆ بکەن. ﴿٢٦٧﴾ گەلی خودان باوەران ژ حەلال باشێ هەوە ب دەست خۆڤە ئینایی و پەیداکری، و ژ وی یێ مە بۆ هەوە ژ ئەردی دەرئێخستی بمەزێخن [د ڕێکا خودێدا بدەن] و یێ بێخێر ژێ نەکەنە خێر، ئەوێ هوین ب خۆ، ئەگەر نە ژ ئێکا شەرمێ بیت وەرناگرن و چاڤێت خۆ ژ بێخێریا وی ناگرن [و پێ قایل نابن] و بزانن خودێیە دەولەمەند و شایێ سوپاسێ. ﴿٢٦٨﴾ شەیتان هەوە ژ هەژارییێ دترسینیت و هەوە د بەر قەلسی و چرویکاتییێرا دکەت، و خودێ سۆزا لێبۆرینێ و زێدەدانێ ددەتە هەوە، و خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] دەستفرەهـ و زانایە. ﴿٢٦٩﴾ زێدە زانین و کاربنەجهیێ ددەتە وی یێ وی بڤێت، و یێ خودێ زێدە زانین و کاربنەجهی دایێ، کەرەمەکا مەزن دگەل هاتەکرن، و ژ ئاقلداران پێڤەتر کەس هزرا خۆ د ڤێدا ناکەت و وەرناگریت.

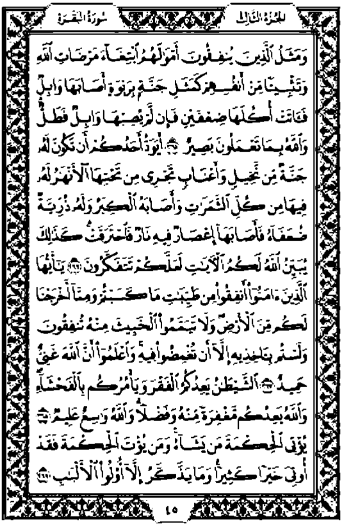

الجزء الثالث
سورة البقرة

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمۡوَٰلَهُمُ ٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِ ٱللَّهِ
وَتَثۡبِيتٗا مِّنۡ أَنفُسِهِمۡ كَمَثَلِ جَنَّةِۭ بِرَبۡوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٞ
فَـَٔاتَتۡ أُكُلَهَا ضِعۡفَيۡنِ فَإِن لَّمۡ يُصِبۡهَا وَابِلٞ فَطَلّٞۗ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٦٥ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمۡ أَن تَكُونَ لَهُۥ
جَنَّةٞ مِّن نَّخِيلٖ وَأَعۡنَابٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ لَهُۥ
فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَأَصَابَهُ ٱلۡكِبَرُ وَلَهُۥ ذُرِّيَّةٞ
ضُعَفَآءُ فَأَصَابَهَآ إِعۡصَارٞ فِيهِ نَارٞ فَٱحۡتَرَقَتۡۗ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَتَفَكَّرُونَ ٢٦٦ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَنفِقُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا كَسَبۡتُمۡ وَمِمَّآ أَخۡرَجۡنَا
لَكُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِۖ وَلَا تَيَمَّمُواْ ٱلۡخَبِيثَ مِنۡهُ تُنفِقُونَ
وَلَسۡتُم بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغۡمِضُواْ فِيهِۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ
حَمِيدٌ ٢٦٧ ٱلشَّيۡطَٰنُ يَعِدُكُمُ ٱلۡفَقۡرَ وَيَأۡمُرُكُم بِٱلۡفَحۡشَآءِۖ
وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغۡفِرَةٗ مِّنۡهُ وَفَضۡلٗاۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٞ ٢٦٨
يُؤۡتِي ٱلۡحِكۡمَةَ مَن يَشَآءُۚ وَمَن يُؤۡتَ ٱلۡحِكۡمَةَ فَقَدۡ
أُوتِيَ خَيۡرٗا كَثِيرٗاۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ٢٦٩

٤٥

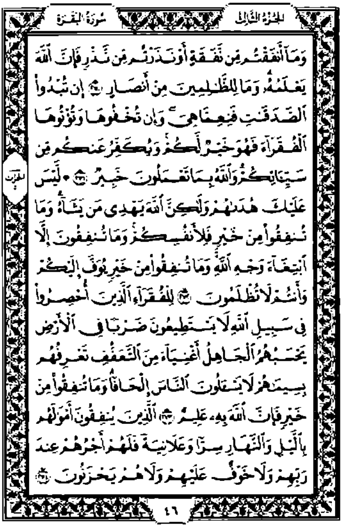

وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُهُۥ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِن تُبْدُوا۟ ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِىَ ۖ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا ٱلْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمْ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ ۞ لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰهُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحْصِرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى ٱلْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ ٱلْجَاهِلُ أَغْنِيَآءَ مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسِيمَٰهُمْ لَا يَسْـَٔلُونَ ٱلنَّاسَ إِلْحَافًا ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

﴿٢٧٠﴾ هەر تشتەكێ مەزاختنێ، یێ هەوە مەزاختی و هەر نەزرەكێ هەوە ل سەر خۆ ئێخستی، خودێ پێ دزانیت، و ستەمكاران چو پشتەڤان و هاریكار نینن. ﴿٢٧١﴾ ئەگەر هوین خێر و سەدەقەیێت خۆ ئاشكەرا كەن، ئەڤە خۆش شۆلە، و ئەگەر هوین ب ڤەشارتن بدەنە ژار و خێزانان، هێژ خێرتر و چێترە بۆ هەوە، [ب ڤی كارێ باش خودێ] دێ هەوە ژ گونەهان شۆت، و خودێ ب كار و كریارێت هوین دكەن شارەزایە. ﴿٢٧٢﴾ [هەی پێغەمبەر] ڕاستەڕێكرنا وان [ب كۆتەكی] نە ل سەر تەیە، بەلێ خودێیە، یێ وی بڤێت ڕاستەڕێ دكەت، و چ خێرا هوین بدەن و بمەزێخن بۆ هەوە ب خۆیە، و تشتێ هوین ب خێر بدەن و بمەزێخن، بلا بەس ژ بۆ ڕوییێ خودێ بیت، و هەر خێرەكا هوین بكەن و بمەزێخن دێ [خەلات و جزایێ وێ ب زێدەیی] گەهیتە هەوە و غەدر (ستەم) ل هەوە ناێتە كرن. ﴿٢٧٣﴾ [هوین خێرا خۆ] بدەنە [وان] دەست تەنگ و ژاران، ئەوێت د ڕێكا خودێدا هاتینە گرێدان. [ئەوێت ماینە ب جیهادێڤە و خۆ فرۆتینە خودێ] و نەشێن ژ بەر جیهادێ دەركەڤە بازرگانیەكێ یان شۆلەكی، یێ نەشارەزا هزرا دەولەمەندان ژ وان دكەت، (چونكی) ژ پاقژیا خۆ، ل خۆ دەرناێخن دەست تەنگ و ژارن. تو دێ وان ب ڕەنگ و سیمایێ وان نیاسی [كو دەست تەنگ و ژارن] تشتی ژ كەسێ ناخوازن و خوازۆكیێ ناكەن، هەر تشتەكێ باشێ هوین بدەن و بمەزێخن، خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿٢٧٤﴾ ئەوێت مالێ خۆ ب شەڤ و ڕۆژ، نەپەنی و ئاشكەرا ددەن و دمەزێخن، ئەوان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ژێ ب خەم دكەڤن.

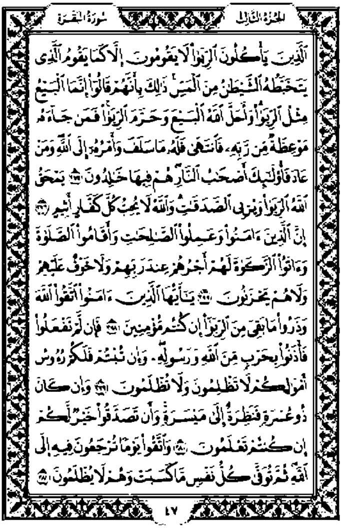

الجزء الثالث سورة البقرة

ٱلَّذِينَ يَأۡكُلُونَ ٱلرِّبَوٰاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيۡطَٰنُ مِنَ ٱلۡمَسِّۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡبَيۡعُ
مِثۡلُ ٱلرِّبَوٰاْۗ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلۡبَيۡعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْۚ فَمَن جَآءَهُۥ
مَوۡعِظَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمۡرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِۖ وَمَنۡ
عَادَ فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٧٥ يَمۡحَقُ
ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰاْ وَيُرۡبِي ٱلصَّدَقَٰتِۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ٢٧٦
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ
وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٢٧٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓاْ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٢٧٨ فَإِن لَّمۡ تَفۡعَلُواْ
فَأۡذَنُواْ بِحَرۡبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۖ وَإِن تُبۡتُمۡ فَلَكُمۡ رُءُوسُ
أَمۡوَٰلِكُمۡ لَا تَظۡلِمُونَ وَلَا تُظۡلَمُونَ ٢٧٩ وَإِن كَانَ
ذُو عُسۡرَةٖ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيۡسَرَةٖۚ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡ
إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٢٨٠ وَٱتَّقُواْ يَوۡمٗا تُرۡجَعُونَ فِيهِ إِلَى
ٱللَّهِۖ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا كَسَبَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ٢٨١

٤٧

﴿٢٧٥﴾ ئەوێت سەلەفێ و زێدەبییێ دخۆن، [ڕۆژا قیامەتێ] وەكی وی [ژ گۆڕان] ڕادبن، ئەوێ تەبزیی (طەبزیی)، ئەوێ شەیتانی دین كری و هنگاڤتی، چونكی ئەوان دگۆت: هەما كڕین و فرۆتن ژی وەكی سەلەفێیە، و خودێ كڕین و فرۆتن دورست كریە، و سەلەف دورست نەكریە، ڤێجا یێ شیرەتا خودێ گەهشتێ و سەلەف هێلا و دەست ژێ كێشا، ئەڤا كری و بۆری خودێ لێ ناگریت [ئانكو ئەڤ حوكمە ژ یا بۆری ناگریت]. و ئەو د دەست خودێدایە [بڤێت لێ ناگریت و بڤێت دێ ئیزا دەت]، و هەچییێ لێ زڤڕیڤە [سەلەفێ بخۆت پشتی بڕیار و شیرەتا خودێ گەهشتییێ] دۆژەهییە، هەروهەر دێ تێدا مینیت. ﴿٢٧٦﴾ خودێ سەلەفێ بێ بەرەكەت دكەت، و مالێ خێر و سەدەقە ژێ بێتە دان زێدە دكەت و بەرەكەتێ دئێخیتێ [سەدەقەیان ڕادكەت]، و خودێ حەژ زێدەگاور و تێرگونەهان ناكەت. ﴿٢٧٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، و بەردەوام نڤێژ كرین و زەكاتا مالێ خۆ دایین، ئەڤان خەلاتێ خۆ ل دەڤ خودێ هەیە، و [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وانە و نە ژی ب خەم دكەڤن. ﴿٢٧٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن، و ئەو سەلەفا هەوە ماییە ل خەلكی بهێلن، ئەگەر [ڕاست] هوین خودان باوەرن. ﴿٢٧٩﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە [ئەڤە] نەكر، خۆ بۆ شەڕێ خودێ و پێغەمبەرێ وی كار بكەن [چونكی ب ڕاستی ئەڤە د ڕاستا خودێ و پێغەمبەرێ ویدا شەڕە هوین دكەن]. و ئەگەر هوین لێڤەبوون و هەوە تۆبە كر، سەرێ مالێ هەوە یێ هەوەیە [ب ڤی ڕەنگی] نە هوین ستەمێ [ل دەینداران] دكەن [ب وەرگرتنا زێدەییێ] و نە ستەم ل هەوە دئێتەكرن [ب گیرۆكرنا دانا مالێ هەوە ژ بەرێ وانڤە]. ﴿٢٨٠﴾ و ئەگەر [دەیندارێ هەوە] دەست تەنگ بیت، خۆ لێ بگرن هەتا دەستێ خۆ دگریت، و ئەگەر هوین [دەینێ خۆ] بۆ بهێلن و گەردەنا وی ئازا بكەن، بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿٢٨١﴾ و ژ وێ ڕۆژێ بترسن یا هوین تێدا ب بال خودێڤە دزڤڕن، پاشی هەر ئێكی ل دویڤ كار و كریارێت وی حسێب دێ د گەل ئێتە كرن، و ستەم ل كەس ژ وان نائێتە كرن [نە خێرێت وان كێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيۡنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى
فَٱكۡتُبُوهُۚ وَلۡيَكۡتُب بَّيۡنَكُمۡ كَاتِبُۢ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَلَا يَأۡبَ
كَاتِبٌ أَن يَكۡتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُۚ فَلۡيَكۡتُبۡ وَلۡيُمۡلِلِ
ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ وَلۡيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبۡخَسۡ مِنۡهُ شَيۡـٔٗاۚ
فَإِن كَانَ ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ سَفِيهًا أَوۡ ضَعِيفًا أَوۡ لَا يَسۡتَطِيعُ
أَن يُمِلَّ هُوَ فَلۡيُمۡلِلۡ وَلِيُّهُۥ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَٱسۡتَشۡهِدُواْ شَهِيدَيۡنِ
مِن رِّجَالِكُمۡۖ فَإِن لَّمۡ يَكُونَا رَجُلَيۡنِ فَرَجُلٞ وَٱمۡرَأَتَانِ
مِمَّن تَرۡضَوۡنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحۡدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحۡدَىٰهُمَا ٱلۡأُخۡرَىٰۚ وَلَا يَأۡبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُواْۚ وَلَا تَسۡـَٔمُوٓاْ
أَن تَكۡتُبُوهُ صَغِيرًا أَوۡ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦۚ ذَٰلِكُمۡ أَقۡسَطُ
عِندَ ٱللَّهِ وَأَقۡوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَرۡتَابُوٓاْ إِلَّآ أَن تَكُونَ
تِجَٰرَةً حَاضِرَةٗ تُدِيرُونَهَا بَيۡنَكُمۡ فَلَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكۡتُبُوهَاۗ وَأَشۡهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعۡتُمۡۚ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٞ
وَلَا شَهِيدٞۚ وَإِن تَفۡعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقُۢ بِكُمۡۗ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَۖ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ۝٢٨٢

﴿٢٨٢﴾ گەلی کەسێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر هەوە دەینەك هەتا دەمەکێ دەستیشانکری و ڤەبڕی د گەل ئێکدو کر، بنڤیسن. و بلا قەلەمدارەك د ناڤبەرا هەوەدا ب وژدان بنڤیسیت، و بلا کەس ژ قەلەمداران خۆ ئاسێ نەکەت کو بنڤیسیت، وەکی خودێ نیشادایی بنڤیسیت. بلا بنڤیسیت، و یێ دەیندار ب خۆ بلا بۆ [یێ دنڤیسیت] بێژیت (بۆ بخوینیت)، و بلا ژ خودایێ خۆ بترسیت، و چو [ژ دەینی] کێم نەکەت، و ئەگەر ئەوێ دەیندار یێ کێم ئاقل و نەزان بیت یان یێ بێ چارە و لاواز بیت [چ ژ پیراتی یان ژ بچویکاتی]. یان ئەو ب خۆ نەشێت بێژیت و بخوینیت، بلا ئەوێ ژێ بەرپرس، ب وژدان و دورست بۆ [یێ دنڤیسیت] بێژیت، و دو زەلامان، ژ یێت خۆ، ل سەر بکەنە شاهد، و ئەگەر دو زەلام نەبن، بلا زەلامەك و دو ژن بن، ژ وان یێت هوین ژێ ڕازی، ئەگەر ئێکێ ژ بیر کر، دا یا دی بینیتە بیرا وێ، و بلا شاهد خۆ ئاسێ نەکەن ئەگەر هاتنە داخوازکرن، [بۆ شادەییێ]. و زڤێر نەبن [بێ خیرەت نەبن] کو [دەینی] هەتا دەمێ وی یێ دەستنیشانکری بنڤیسن، چ بچویك بیت چ مەزن. ئەڤە بۆ هەوە دورستترە ل دەڤ خودێ و بۆ شادەییێ ژی بنەجهترە و ڕاستترە و نێزیکترە کو هوین [د دان و هەژمارێدا] ب گومان نەکەڤن، ژ بلی هندێ کو کڕین و فرۆتنەکا دەست ب دەست بیت هوین د ناڤبەرا خۆدا بکەن، [هنگێ] چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین نەنڤیسن. و شاهدان بگرن، ئەگەر هەوە کڕین و فرۆتن کر، و بلا زیان نەگەهیتە یێ دنڤیسیت و شاهدان، و ئەگەر هوین زیانێ بگەهینە وان، [کریارا هەوە] ئەڤە ژ ڕێ دەرکەڤتن و گونەهکارییە بۆ هەوە. و ژ خودێ بترسن، خودێ دێ هەوە تێگەهینیت و نیشا هەوە دەت، و خودێ ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە.

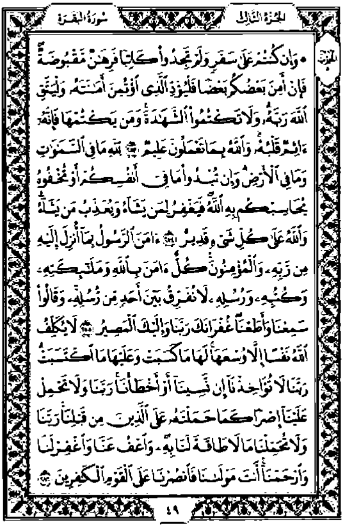

سُورَةُ البَقَرَةِ الجُزْءُ الثَّالِثُ

وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا۟ كَاتِبًا فَرِهَٰنٌ مَّقْبُوضَةٌ ۖ
فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ ٱلَّذِى ٱؤْتُمِنَ أَمَٰنَتَهُۥ وَلْيَتَّقِ
ٱللَّهَ رَبَّهُۥ ۗ وَلَا تَكْتُمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ ۚ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُۥٓ
ءَاثِمٌ قَلْبُهُۥ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِّلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَإِن تُبْدُوا۟ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ۖ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۗ
وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ
مِن رَّبِّهِۦ وَٱلْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ
وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِۦ ۚ وَقَالُوا۟
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ
ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا ٱكْتَسَبَتْ ۗ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَآ إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا
وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦ ۖ وَٱعْفُ عَنَّا وَٱغْفِرْ لَنَا
وَٱرْحَمْنَآ ۚ أَنتَ مَوْلَىٰنَا فَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

٤٩

﴿٢٨٣﴾ و ئەگەر هوین ل سەر وەغەرێ بن، و کەس نەبیت بنڤیسیت، تشتەکی بکەنە گەرەو [رەهینە]، [شوینا نڤیسینا دەینی] کو پێشڤە بێتە دان، و ئەگەر هوین ژێك ئێمن بوون [خودانێ دەینی باوەری ب دەینداری هات، و دەین ل سەر نەنڤیسی و ب گەرەوێ رازی بوو]، ڤێجا بلا ئەوێ خودانێ دەینی باوەریا خۆ دایێ [کو دەیندارە] دەینێ خۆ بدەت، بلا ژ خودایێ خۆ بترسیت، و هوین شادەییێ (شادەییا خۆ) نەڤەشێرن، و هەچیێ ڤەشێریت یێ گونەهکارە، و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە. ﴿٢٨٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، ڤێجا تشتێ د دلێ خۆدا هوین چ دیار بکەن چ هوین ڤەشێرن، خودێ دێ هەر حسابا وی د گەل هەوە کەت. ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت، و خودێ ل سەر [کرنا] هەمی تشتان خودان شیانە. ﴿٢٨٥﴾ پێغەمبەری باوەری ئینایە ب تشتێ بۆ [وی] ژ دەڤ خودێ هاتی، و خودان باوەران ژی، هەمییان باوەری ب خودێ و ملیاکەتێت وی و کتێبێت وی و پێغەمبەرێت وی ئینایە [و دبێژن] ئەم فەرقێ (جوداییێ) ناتێخینە ناڤبەرا چو پێغەمبەرێت وی، و هەمییان تێکدا (پێغەمبەری و خودان باوەران) گۆت: [خودێوۆ] مە بهیست و مە گوهداری کر، ل مە ببۆرە خودێوۆ، جهێ مە هەر تویی [دویماهیکا مە ئەوە یا ل دەڤ تە]. ﴿٢٨٦﴾ خودێ هەر کەسەکی ژ بارێ وی زێدەتر لێ ناکەت، ڤێجا چ یا بکەت [چ قەنج چ خراب] بۆ خۆ دکەت و ل خۆ دکەت، خودێوۆ ل مە نەگرە ئەگەر مە تشتەك ژ بیر کر یان ئەم خەلەت بووین، خودێوۆ بارەکێ هند گران ل مە نەکە وەکی وی یێ تە ل پێت بەری مە کری [کو جوهی بوون] خودێوۆ وی بارێ ل مە نەکە یێ ئەم نەشێین راکەین (هلگرین)، و ل مە ببۆرە، و گونەهێت مە ژێ ببە، و دلۆڤانییێ ب مە ببە، تو پشتەڤانێ مەیی، و مە ب سەر کۆما گاوران بێخە.

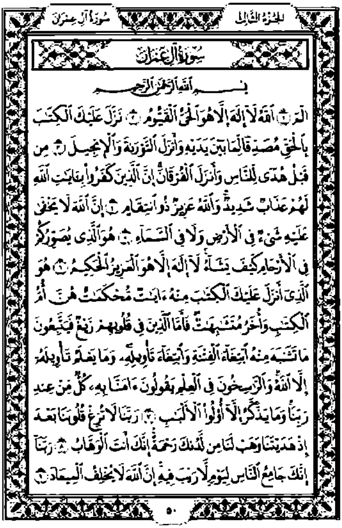

الجزء الثالث سورة آل عمران

سُورَةُ آلِ عِمۡرَانَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ
بِٱلۡحَقِّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ وَأَنزَلَ ٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ ﴿٣﴾ مِن
قَبۡلُ هُدٗى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ ٱلۡفُرۡقَانَۗ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
لَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٞۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٞ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَخۡفَىٰ
عَلَيۡهِ شَيۡءٞ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِ ﴿٥﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُصَوِّرُكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡحَامِ كَيۡفَ يَشَآءُۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ
ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ مِنۡهُ ءَايَٰتٞ مُّحۡكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ
ٱلۡكِتَٰبِ وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٞۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمۡ زَيۡغٞ فَيَتَّبِعُونَ
مَا تَشَٰبَهَ مِنۡهُ ٱبۡتِغَآءَ ٱلۡفِتۡنَةِ وَٱبۡتِغَآءَ تَأۡوِيلِهِۦۗ وَمَا يَعۡلَمُ تَأۡوِيلَهُۥٓ
إِلَّا ٱللَّهُۗ وَٱلرَّٰسِخُونَ فِي ٱلۡعِلۡمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلّٞ مِّنۡ عِندِ
رَبِّنَاۗ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغۡ قُلُوبَنَا بَعۡدَ
إِذۡ هَدَيۡتَنَا وَهَبۡ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحۡمَةًۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَآ
إِنَّكَ جَامِعُ ٱلنَّاسِ لِيَوۡمٖ لَّا رَيۡبَ فِيهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ﴿٩﴾

٥٠

سۆرەتا ئالیعومران

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٠٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن] ئەلف، لام، میم [و ئەڤە تەمامیا ئیپێت عەرەبینە كو (٢٨) ئیپن، و نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ كو عەرەبان بێ چێ نابیت قورئانەكا وەكی ڤێ قورئانێ بدانن، هەر چەندە ژ وان ئیپان پێك هاتیە و ئاخفتنا خۆ پێ چێ دكەن]. ﴿٢﴾ خودا هەر ئێك خودایە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودا] نینن، ئەوە یێ چو پەرستیێت دورست ژ وی پێڤەتر نەیی، ئەوە یێ هەروهەر مایی و [هەمی كاروبارێت هەبوونێدا] ڕێبەر. ﴿٣﴾ ب هەڤیێ كتێب ب سەر تەدا دارێت (ئانكو بۆ تە ئینا خوار) [كو قورئانە] ڕاستەڕێخا كتێبێت بەری خۆیە، كو تەورات و ئنجیل ژی [بەری تە ب سەر مووسایی و عیسایی] دا دارێتینە. ﴿٤﴾ بەری نوكە [ئانكو بەری قورئانێ] ڕاستەڕێخ بوون بۆ خەلكی و [ئەو كتێب هنارتن] یێت ڤاڤێركەر (جوداكەر) [د ناڤبەرا هەقی و نەهەقیێدا] ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشانێت خودێ [كتێبێت وی] نەئینایین، ئیزا و نەخۆشیەكا دژوار ل پێشیا وانە (بۆ وان هەیە) و خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەكەرە. ﴿٥﴾ ب ڕاستی چو تشت ل بەر خودێ بەرزە نابن، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانی. ﴿٦﴾ و ئەوە یێ هەوە د مالبچویكاندا ب وی ئاوایی چێدكەت یێ وی دڤێت، چو پەرستی نینن ژ بلی وی، و ئەوە یێ هەر زال و كاربنەجهـ. ﴿٧﴾ ئەوە یێ كتێب [كو قورئانە] ب سەر تەدا ئیناییە خوار، هندەك ئایەتێت وێ دڕۆن و ئاشكەرانە [مەخسەد و مەرەما وان یا دیار دیارە] و ئەون هێڤین و ماكا كتێبێ و [بناخە و بنیاتا ئایەتێت دی]. و هندەكێت دی [هەنە] د مەخسەد ڤەشارتی (ئانكو مەخسەدا وان نەیا ئاشكەرا ئاشكەرایە) ڤێجا ئەڤێت، ڤاڕێبوون ژ ڕاستیێ د دلێ واندا هەی، ب دویڤ وان دكەڤن (ب وانڤە دمینن) ئەوێت مەخسەد نەئاشكەرا، ژ بۆ هلێنخستنا فتنەیێ یان ژ بۆ ڤاڕێكرنا مەخسەدێ [كو وێ مەخسەدێ بدەنێ یا وان دڤێت]. و ژ خودێ پێڤەتر كەس مەخسەدا وان نوزانیت. و ئەڤێت زێدەزانا دبێژن: مە باوەری ب هەمییێ هەیە، هەمی ژ دەڤ خودایێ مە هاتیە، و ژ بلی ئاقلداران كەسێ دی هزرا خۆ د ڤێ چەندێدا ناكەت [و ل خۆ نازڤڕیت]. ﴿٨﴾ خودێوۆ تو دلێت مە پشتی تە ئەم [د ڕاستا ئایەتێت خۆدا] ڕاستەڕێ كرین، خوار نەكە، و ژ كنارێ خۆڤە دلۆڤانیەكێ ب سەر مە دارێژە، ب ڕاستی هەر تویی یێ تێركەرەم. ﴿٩﴾ خودێوۆ [ب ڕاستی] تویی خڕڤەكەرێ مرۆڤان بۆ ڕۆژەكا بێ گومان، و خودێ ل سۆزا خۆ لێڤە نابیت.

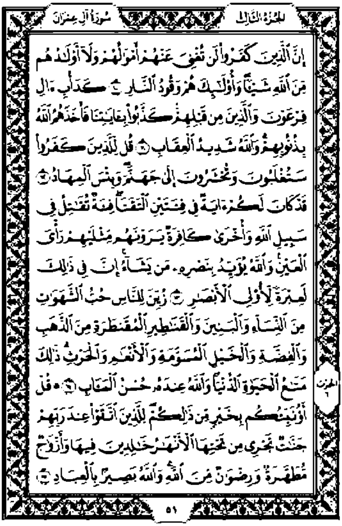
سُورَةُ آلِ عِمۡرَانَ الجُزۡءُ الثَّالِثُ

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم
مِّنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗاۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ وَقُودُ ٱلنَّارِ ١٠ كَدَأۡبِ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ
بِذُنُوبِهِمۡۗ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ١١ قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ
سَتُغۡلَبُونَ وَتُحۡشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ١٢
قَدۡ كَانَ لَكُمۡ ءَايَةٞ فِي فِئَتَيۡنِ ٱلۡتَقَتَاۖ فِئَةٞ تُقَٰتِلُ فِي
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَأُخۡرَىٰ كَافِرَةٞ يَرَوۡنَهُم مِّثۡلَيۡهِمۡ رَأۡيَ
ٱلۡعَيۡنِۚ وَٱللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصۡرِهِۦ مَن يَشَآءُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَعِبۡرَةٗ لِّأُوْلِي ٱلۡأَبۡصَٰرِ ١٣ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ ٱلشَّهَوَٰتِ
مِنَ ٱلنِّسَآءِ وَٱلۡبَنِينَ وَٱلۡقَنَٰطِيرِ ٱلۡمُقَنطَرَةِ مِنَ ٱلذَّهَبِ
وَٱلۡفِضَّةِ وَٱلۡخَيۡلِ ٱلۡمُسَوَّمَةِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ وَٱلۡحَرۡثِۗ ذَٰلِكَ
مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسۡنُ ٱلۡمَـَٔابِ ١٤ ۞ قُلۡ
أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيۡرٖ مِّن ذَٰلِكُمۡۖ لِلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ عِندَ رَبِّهِمۡ
جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَأَزۡوَٰجٞ
مُّطَهَّرَةٞ وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ١٥

﴿١٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووین نە مالێ وان، نە ژی عەیالێ وان فایدەیی وان ناکەت، و وان ژ ئیزا و نەخۆشیا خودێ ناپارێزن [بزانن] هەر ئەون داردوویێ ئاگرێ دۆژەهێ. ﴿١١﴾ ئەو ژی هەروەکی بنەمالا فیرعەونی و یێت بەری وی [کو مال و عەیالێ وان چو مفا نەگەهاندنە وان] ئایەتێت مە درەو دەرێخستن، ڤێجا خودێ ژ بەر گونەهێت وان ئەو هنگاڤتن و ئیزادان، و خودێ گەلەک یێ ئیزا دژوارە. ﴿١٢﴾ بێژە ئەوێت گاور بووین [و باوەری نەئینایین]: نێزیک هوین دێ شکێن، و هوین [ڕۆژا قیامەتێ] بەر ب دۆژەهێ دێ ئێنە کۆمکرن، و ئەو چ پیسە جهە [ڤێجا ب سەرکەفتنا ئوحدێ خۆش نەبن]!. ﴿١٣﴾ و ب سویند بۆ هەوە دەرس و نیشان د هەردو جوینادا هەبوون، دەمێ کەفتینە بەرێک [د شەڕێ بەدرێدا]، کۆمەک (تیپەک) ژ وان د ڕێکا خودێدا شەڕی دکەن، و کۆما دی گاورن [سێ جاران ئەمەتی موسلمانان بوون د گەل هندێ ژی]، کۆما باوەری ئینایی ب دیتنا چاڤان دوجا هندی خۆ دبینن، و خودێ ب پشتەڤانیا خۆ وی ب سەر دئێخیت یێ وی بڤێت، د ڤێ چەندێدا چام و دەرسەک هەیە بۆ ئاقلدار و ئاقلگران. ﴿١٤﴾ حەژێکرنا دلخوازییان ژ ژنان و کوڕان، و مالدارییا گەلەک و ل سەریێک ژ زێڕ و زیڤان و هەسپێت دوریکری و تەرش و کەوالان و ڕەز و زەڤییان، ئەڤە هەمی پەرگالێت ژیانا دنیایێنە و د چاڤێت خەلکیدا هاتینە شرینکرن، و دویماهیکا باش ئەوە یا ل دەڤ خودێ. ﴿١٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەرێ ئەز بۆ هەوە، یا ژ ڤێ خرێ چێتر بێژم؟ بۆ وان ئەوێت پارێزکاری کرین، ژ بەرێ خودایێ وانڤە بەحەشتێت ڕوبیار د ناڤرا دچن هەنە و هەروهەر دێ تێدا بن، و ژنکێت هەڤەرێت پاقژ، و قایلبوونا خودێ، هەنە، و خودێ بەندەیێت خۆ دبینیت [کو هەر ئێک شایێ چیە].

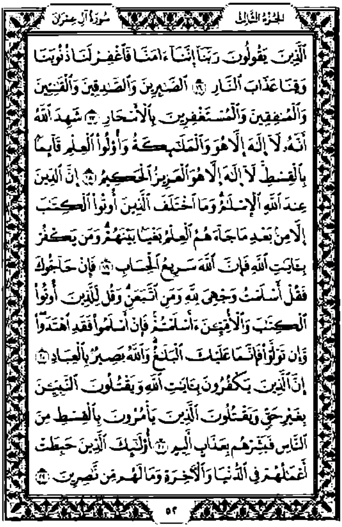

الجزء الثالث سورة آل عمران

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٦﴾ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلۡقَٰنِتِينَ
وَٱلۡمُنفِقِينَ وَٱلۡمُسۡتَغۡفِرِينَ بِٱلۡأَسۡحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ ٱللَّهُ
أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَأُوْلُواْ ٱلۡعِلۡمِ قَآئِمَۢا
بِٱلۡقِسۡطِۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلدِّينَ
عِندَ ٱللَّهِ ٱلۡإِسۡلَٰمُۗ وَمَا ٱخۡتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ
إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۗ وَمَن يَكۡفُرۡ
بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنۡ حَآجُّوكَ
فَقُلۡ أَسۡلَمۡتُ وَجۡهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِۗ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡأُمِّيِّـۧنَ ءَأَسۡلَمۡتُمۡۚ فَإِنۡ أَسۡلَمُواْ فَقَدِ ٱهۡتَدَواْۖ
وَّإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّمَا عَلَيۡكَ ٱلۡبَلَٰغُۗ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٢٠﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكۡفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقۡتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ
بِغَيۡرِ حَقّٖ وَيَقۡتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡقِسۡطِ مِنَ
ٱلنَّاسِ فَبَشِّرۡهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتۡ
أَعۡمَٰلُهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

٥٢

﴿١٦﴾ ئەو پارێزكارێت دبێژن: خودێوۆ ب ڕاستی مە باوەری ئینایە، گونەهێت مە ژێ ببە، و مە ژ ئێزا و نەخۆشیا دۆژەهێ بپارێزە. ﴿١٧﴾ ئەوێت بێنفرەهـ و ڕاستگۆ و گوهدار، و مالمەزێخ د ڕێكا خودێدا، و ئەوێت بەرسپێدەیان [خودێ دپەرێسن و] داخوازا ژێبرنا گونەهان ژ خودێ دكەن. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی خودێ شادەیی دا و دیار كر كو چو پەرستی نینن ژ بلی وی، و ملیاكەت و خودان زانین ژی [عەینی شادەییێ ددەن] كو ئەوە خودانێ ترازیا دورست، و ژ وی پێڤەتر چو پەرستی نینن، و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجهـ. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی دینێ ڕاست و دورست ل دەف خودێ ئیسلامە، و ئەوێت كتێب بۆ هاتین، [د ڕاستا ئیسلامێدا] هنگێ ژێك جودابوون دەمێ نیشانێت ئاشكەرا و زانین بۆ وان هاتی، و ژ كرەشی كەڤتیە د ناڤ واندا. و هەر كەسێ باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ نەئینیت، [دڤێت بزانیت] ب ڕاستی خودێ بێ حساب سڤكە [د حسابا خۆدا، گەلەكێ دەست سڤكە]. ﴿٢٠﴾ و ئەگەر وان جڕەبڕ [د ڕاستا دینێ خودێدا] د گەل تە كر، تو بێژە [وان]: من بەرێ خۆ دا خودێ، و من و هندی د گەل من، مە خۆ سپارتێ، و بێژە ئەوێت كتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلە] و نەخواندەواران [بوت پەرێسێت مەكەهێ]: هوین ژی موسلمان بوون [هەوە ژی خۆ سپارتە خودێ؟ ئانكو هوین ژی موسلمان بین]؟ ڤێجا ئەگەر ئەو موسلمان بوون، ژ خۆ ئەو ڕاستەڕێ بوون، و ئەگەر ڕوییێ خۆ ژ ئیسلامێ وەرگێڕان [دڤێت بزانن] یا ل سەر تە گەهاندنا گۆتنا خودێیە، و خودێ بەندەیێت خۆ هەمییان دبینیت. ﴿٢١﴾ ب ڕاستی ئەوێت بێ باوەر ژ ئایەتێت خودێ، و ژ بێ بەختی و ب نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دكوژن، و وان دكوژن ئەوێت داخوازا باشی و ڕاستییێ دكەن، مزگینیا ئیزایەكا دژوار بدە وان. ﴿٢٢﴾ ئەهـا ئەڤنە ئەوێت كار و كریارێت وان د دنیا و ئاخرەتێدا پویچ دبن، ئەون د بێ پشتەڤان و بێ هاریكار.

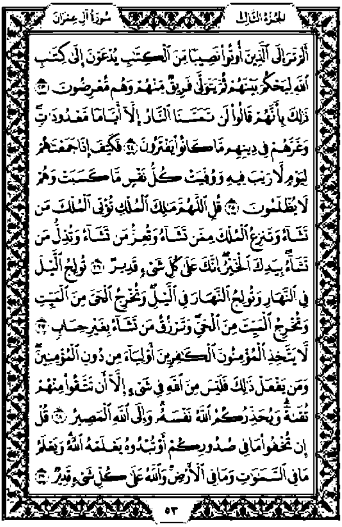

الجزء الثالث
سورة آل عمران

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَٰبِ
ٱللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ
وَغَرَّهُمْ فِى دِينِهِم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَٰهُمْ
لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلْمُلْكِ تُؤْتِى ٱلْمُلْكَ مَن
تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَن
تَشَآءُ بِيَدِكَ ٱلْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ ٱلَّيْلَ
فِى ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَتُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
لَّا يَتَّخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ
وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِى شَىْءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُوا۟ مِنْهُمْ
تُقَىٰةً وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ
إِن تُخْفُوا۟ مَا فِى صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ وَيَعْلَمُ
مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

٥٣

﴿٢٣﴾ ما تو نەوێت خودێ بارەك ژ كتێبێ دایییە وان [كو جوهی و فەلەنە] نابینی؟! بۆ كتێبا خودێ [كو تەوراتە] دئێنە داخوازكرن، دا حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت، پاشی دەستەكەك ژ وان ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و ئەو پشتەڕێنە. ﴿٢٤﴾ [وان ئەڤە كر] چونكی گۆتن: هەما چەند ڕۆژەكان [ڕۆژێت تێدا گۆلك پەراستین] دێ ئاگر ب مە كەڤیت. و ئەو تشتێ ئەوا ب سەر دینێ خۆڤە زێدە دكر ئەو خڕاندن و د سەردابرن. ﴿٢٥﴾ ڤێجا ئەو دێ چ كەن دەمێ ئەم وان بۆ ڕۆژەكا بێ گۆمان كۆم دكەین، و هەر كەسەك تێدا دگەهیتە وێ یا وی كری (جزایێ خۆ دستینیت)، و ستەم ل كەس ژ وان نائێتە كرن. [نە خێرێت وان كێم دبن، نە ژێ گونەهێت وان پتر لێ دئێن].

﴿٢٦﴾ بێژە: خودێوۆ تویی خودانێ ملك و مالداریێ: بێ تە بڤێت مال و مالداریێ ددەیێ، و یێ تە بڤێت ملك و مالداریێ ژێ دستینی، و یێ تە بڤێت خۆشڤی و ب ڕویمەت دكەی، و یێ تە بڤێت ڕسوا دكەی. خێر هەمی ئەوە یا د دەست تەدا، چ یا تە بڤێت تو دشێی بكەی و شیانداری. ﴿٢٧﴾ شەڤێ دكەیە د ناڤ ڕۆژێدا و ڕۆژێ دكەیە د ناڤ شەڤێدا [هەردووكان ب ڤێ چەندێ كورت و درێژ دكەی]، و تو یێ زێندی ژ یێ مری و یێ مری ژ یێ زێندی دەردئێخی، و یێ تە بڤێت [خێر و كەرەما خۆ] بێ كار و بێ هەژمار ددەیێ. ﴿٢٨﴾ بلا [خودان باوەر] گاوران [ئەوێت گاوربوویین] شوینا خودان باوەران نەكەنە دۆست و پشتەڤان، و هەچیێ ڤێ بكەت نە ژ خودێیە ب چو ڕەنگان، ژ بلی هندێ هوین خۆ ژ وان ب دورستی بپارێزن، خودێ هەوە هشیاری [ئێزا] خۆ دكەت [و هەوە ئاگەهدار دكەت] و [بزانن] دویماهیك هەر خودێیە هوین لێ بزڤڕنەڤە. ﴿٢٩﴾ بێژە: تشتێ د دلێ خۆدا، هوین چ ڤەشێرن چ دیاركەن، خودێ پێ ئاگەهە [و دزانیت]، دزانیت كا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و ب ڕاستی خودێ هەمی پێ چێ دبیت، و ل سەر هەمی تشتی دەستهەلاتدار و خودان شیانە.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِن سُوٓءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُۥٓ أَمَدًۢا بَعِيدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ ۗ وَٱللَّهُ رَءُوفٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَٰهِيمَ وَءَالَ عِمْرَٰنَ عَلَى ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنۢ بَعْضٍ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ عِمْرَٰنَ رَبِّ إِنِّى نَذَرْتُ لَكَ مَا فِى بَطْنِى مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّىٓ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّى وَضَعْتُهَآ أُنثَىٰ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ ٱلذَّكَرُ كَٱلْأُنثَىٰ ۖ وَإِنِّى سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّىٓ أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ ٱلشَّيْطَـٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا ٱلْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَـٰمَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَـٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

الحزب

﴿٣٠﴾ ڕۆژا هەر ئێك چ خێرا كری بەرچاڤ دبینیت، و چ خرابیا كری ژی [وەسا دبینیت]، [هنگی] وی ب‌ێ خۆشە، دەمەكێ دویر و درێژ، د ناڤبەرا وی و وان كریاراندا هەبایە [و دەفتەرا كار و كریارێت خۆ نەدیتبایە]. و خودێ هەوە هشیاری خۆ دكەت (ژ خۆ دترسینیت)، و خودێ د ڕاستا بەندەیێت خۆدا پڕ دلۆڤانە. ﴿٣١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: [وان] ئەگەر هوین [ب دورستی] حەژ خودێ دكەن، ل دویڤ من وەرن [ڕێكا من بگرن] خودێ دێ حەژ هەوە كەت، و گونەهێت هەوە دێ ژێ بەت، [و ب ڕاستی] خودێ گونەهـ‌ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٣٢﴾ و بێژە [وان]: گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەن، ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا، [بلا بزانن] ب ڕاستی خودێ حەژ گاوران ناكەت. ﴿٣٣﴾ ب ڕاستی خودێ ئادەم و نووح و بنەمالا ئیبراهیم و بنەمالا عمران ژ ناڤ هەمی جیهانان ئەو هلبژارتن. ﴿٣٤﴾ [ئەڤە هەمی] دویندەهەكن، هندەك ژ هندەكانە [د ئیمەت و پارێزكاری و موسلمانەتیا خۆدا ژێكن]، و [ب ڕاستی] خودێ گوهدار و زانایە. ﴿٣٥﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ ژنا عمرانی گۆتی: خودێوو [ب ڕاستی] ئەڤێ د زكێ خۆدا، خۆسەر من گۆری تە كریە [بۆ تە كریە نەدر]، [ژ بۆ خزمەتا مالا تە بكەت]، [خودێوو] ژ من وەرگرە، ب ڕاستی هەر تویی گوهدێر و زانا. ﴿٣٦﴾ ڤێجا دەمێ بوویی، گۆت: خودێوو، ب ڕاستی من كچا بوویی (ئانكو یێ من ب خۆ دڤیا كوڕ بوو) و خودێ چێتر دزانیت كا چ بوویە، و كوڕ نەوەكی كچێیە [و وەكی وی ب كێر خزمەتا مزگەفتێ نائێت]، و ب ڕاستی من ناڤێ وێ كریە مەریەم، و ئەز وێ و دویندەها وێ ب تە دپارێزم ژ شەیتانێ دویری دلۆڤانیێ. ﴿٣٧﴾ ڤێجا خودایێ وێ ب ناوابەكێ جوان [مەریەم] ب نەدر قەبویل كر (وەرگرت)، و لاو پەروەردەكر و جوان ڕاكر، و زەكەریایی سەرەگوهی لێ كر و خودانی ژێ كر، چەند زەكەریا چۆبایە دەڤ د جهێ پەرستنا ویدا، فێقی و خوارن ل دەڤ ددیت، و دگۆت: مەریەمێ، ئەڤە بۆ تە ژ كیڤە دئێت؟! گۆت: ئەڤە ژ نك خودێ [بۆ من دئێت]، و خودێ یێ بڤێت بێ هەژمار كەرەم و خێران د گەل دكەت و ددەتێ.

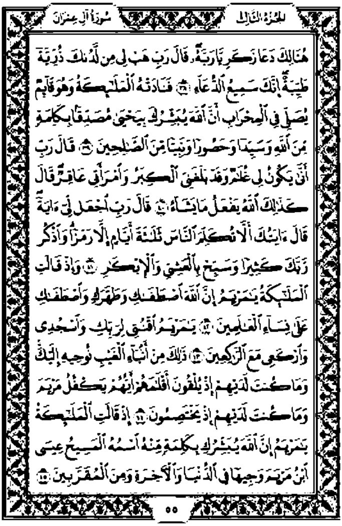

سُورَةُ آلِ عِمۡرَانَ
الجزء الثالث

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥۖ قَالَ رَبِّ هَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةٗ
طَيِّبَةًۖ إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ٣٨ فَنَادَتۡهُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٞ
يُصَلِّي فِي ٱلۡمِحۡرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحۡيَىٰ مُصَدِّقَۢا بِكَلِمَةٖ
مِّنَ ٱللَّهِ وَسَيِّدٗا وَحَصُورٗا وَنَبِيّٗا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٣٩ قَالَ رَبِّ
أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَقَدۡ بَلَغَنِيَ ٱلۡكِبَرُ وَٱمۡرَأَتِي عَاقِرٞۖ قَالَ
كَذَٰلِكَ ٱللَّهُ يَفۡعَلُ مَا يَشَآءُ ٤٠ قَالَ رَبِّ ٱجۡعَل لِّيٓ ءَايَةٗۖ
قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمۡزٗاۗ وَٱذۡكُر
رَّبَّكَ كَثِيرٗا وَسَبِّحۡ بِٱلۡعَشِيِّ وَٱلۡإِبۡكَٰرِ ٤١ وَإِذۡ قَالَتِ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرۡيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصۡطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصۡطَفَىٰكِ
عَلَىٰ نِسَآءِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٤٢ يَٰمَرۡيَمُ ٱقۡنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسۡجُدِي
وَٱرۡكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ٤٣ ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهِ إِلَيۡكَۚ
وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ يُلۡقُونَ أَقۡلَٰمَهُمۡ أَيُّهُمۡ يَكۡفُلُ مَرۡيَمَ
وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ يَخۡتَصِمُونَ ٤٤ إِذۡ قَالَتِ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
يَٰمَرۡيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٖ مِّنۡهُ ٱسۡمُهُ ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى
ٱبۡنُ مَرۡيَمَ وَجِيهٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَمِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ ٤٥

٥٥

﴿٣٨﴾ هنگی زەکەریایی داخواز ژ خودێ کر، گۆت: خودێوۆ تو ژ نك خۆ دویندەهەکا پاقژ بدە من، ب ڕاستی تویی دوعاوەرگر. ﴿٣٩﴾ ڤێجا ملیاکەتان گازیکری، و ئەو ل سەر نڤێژێ یێ ڕاوەستیایی بوو د میحرابێدا، گۆتنێ: خودێ مزگینیا یەحیایی ددەتە تە، باوەرییێ ب [هاتنا] پەیڤا خودێ [کو عیسایە] دئینیت، و سەروەر و خۆڕاگرە و پێغەمبەرەکە ژ قەنجان. ﴿٤٠﴾ زەکەریایی گۆت: خودێوۆ چاوا دێ من کوڕەك هەبیت، و ئەز هۆ یێ پیر و دانعەمر، و ژنا من ژی یا خرش [زارۆك نابن] گۆت: وەسایە هەر کارەکێ خودێ بڤێت دێ کەت. ﴿٤١﴾ [زەکەریا] گۆت: خودێوۆ تشتەکی بۆ من بکە نیشان، [خودێ] گۆت: نیشانا تە ئەوە سێ ڕۆژان [تو نەشێی] د گەل خەلکی باخڤی، ب ئیشارەتان نەبیت، و گەلەك ناڤێ خودایێ خۆ بینە [گەلەك بپەرێسە]، و سپێدە و ئێڤاران خودایێ خۆ ژ کێماسیان پاقژ بکە. ﴿٤٢﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ ملیاکەتان گۆتی مەریەمێ: ب ڕاستی خودێ تو یا هلبژارتی [و ژ کار و کریارێت نەدورست] یا پاقژکری و قەدرێ تە ب سەر یێ هەمی ژنێت جیهانێ ئێخستییە. ﴿٤٣﴾ مەریەمێ [بەرانبەر ڤان کەرەمان] بەردەوام خودایێ خۆ بپەرێسە، و ل بەر فەرمانا وی بە، و د گەل نڤێژکەران نڤێژان بکە. ﴿٤٤﴾ ئەڤە (ئەڤ بەحسە) ژ سالۆخێت غەیبێنە، ب وەحی ئەم بۆ تە دهنێرین، تو نە ل دەڤ وان بووی دەمێ قەلەمێت خۆ [بۆ پشك کێشانێ] ددانان، کا کی دێ سەرەگوهیا مەریەمێ کەت، هەروەسا تو نە ل دەڤ وان بووی دەمێ وان [ل سەر ڤێ سەرەگوهیێ] جڕەبڕ دکر. ﴿٤٥﴾ د وێ گاڤێدا ملیاکەتان گۆت: مەریەمێ ب ڕاستی خودێ مزگینیێ ب پەیڤەکا خۆ [کو عیسا بوو] ددەتە تە، ناڤێ وی مەسیحە (ئانکو یێ پیرۆزە، یان دەستێ وی یێ پیرۆزە هەر کەسێ ب دەستێ خۆ ڤەمالی نەخۆشیا وی نەما، یان جبریل ئەو ڤەمالییە ژ بەر هندێ دبێژنێ مەسیح، یان ژ بەر هندێ یێ گەرۆك بوو و ل چو جهان ئاکنجی نەبوویە، یان پێپیێت وی د حولی بوون و گۆزەك نەبوون) عیسایە کوڕێ مەریەمێ، د دنیا و ئاخرەتێدا خودان ڕویمەتە و ژ نێزیکانە ژی [بۆ خودێ].

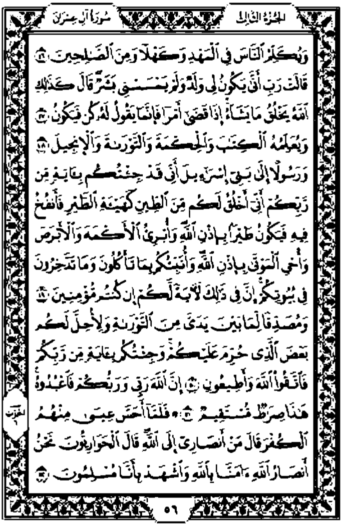

ٱلْجُزْءُ ٱلثَّالِثُ
سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ
الحزب
٥٦

وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ
ٱللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ إِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾
وَيُعَلِّمُهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن
رَّبِّكُمْ أَنِّيٓ أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ فَأَنفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًۢا بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَأُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ
وَأُحْيِ ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ
فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم
بَعْضَ ٱلَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُم بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ
هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ ۞ فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ
ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ [هێژ] د لاندکێدا و ب پیراتی ژی د گەل خەلکی دئاخڤیت و ژ چاکانە [ژی]. ﴿٤٧﴾ [مەریەمێ] گۆت: خودێوۆ دێ چاوا من کوڕ هەبیت، و کەسێ خۆ نەگەهاندییە من و نێزیکی من نەبوویی؟! [خودێ] گۆت: هۆسایە، ئەوێ خودێ بڤێت چێ دکەت، و گاڤا کار و فەرمانەک ڤیا [بەس] دێ بێژتێ ببە، دێ بیت. ﴿٤٨﴾ و خودێ دێ وی [ئانکو عیسایی] فێری نڤیسین و زانین و تەورات و ئنجیلێ کەت. ﴿٤٩﴾ و دێ کەتە پێغەمبەرەک بۆ ئسرائیلیان، [هەی عیسا بێژە وان] من نیشانەک ژ نک خودایێ هەوە ڤە بۆ هەوە ئینایییە، ئەز بۆ هەوە ژ تەقنێ تشتی ل سەر ڕەنگێ بالەفران چێ دکەم و پف دکەمێ، ب دەستویرا خودێ دبیتە بالەفر، و کۆرمێ د زکماکدا کۆرە و یێ لەش بەلەک ئەز ساخ دکەم، و مریان ئەز زێندی دکەم ب دەستویرا خودێ، و دزانم کا هوین چ د مالدا دخۆن و چ هلدگرن. ب ڕاستی ئەڤە هەمی نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ هەوە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن. ﴿٥٠﴾ و ئەزێ هاتیم کتێبا بەری خۆ کو تەوراتە ڕاست دەربێخم (کو ئەوێ مزگینیا هاتنا من دابوو هەوە و سالوخەتێت من دابوونە هەوە)، و دا هندەک ژ وان تشتێت بۆ هەوە هاتینە حەرامکرن، بۆ هەوە حەلال بکەم، و من نیشانەک ژ نک خودایێ هەوە ڤە بۆ هەوە ئینایییە، ڤێجا پارێزکاریا خودێ بکەن و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿٥١﴾ ب ڕاستی خودێ خودایێ من و هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ڕێکا ڕاست ئەڤەیە. ﴿٥٢﴾ دەمێ عیسایی زانی کو ئەو باوەرییێ پێ نائینن، گۆت: کی د ڕێکا خودێدا هاریکار و پشتەڤانێ منە؟ سەرپشک و سەربژارەیان گۆت: ئەم هاریکار و پشتەڤانێت [دینێ] خودێنە، مە باوەری ب خودێ ئینایییە، و تو شاهد بە [ڕۆژا قیامەتێ] کو ئەم [ب ڕاستی] موسلمانین.

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلۡتَ وَٱتَّبَعۡنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُواْ وَمَكَرَ ٱللَّهُۖ وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلۡمَٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾
إِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ فَوۡقَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرۡجِعُكُمۡ فَأَحۡكُمُ
بَيۡنَكُمۡ فِيمَا كُنتُمۡ فِيهِ تَخۡتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
فَأُعَذِّبُهُمۡ عَذَابٗا شَدِيدٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَمَا لَهُم
مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذَٰلِكَ نَتۡلُوهُ
عَلَيۡكَ مِنَ ٱلۡأٓيَٰتِ وَٱلذِّكۡرِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ
عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٖ ثُمَّ قَالَ لَهُۥ
كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ﴿٦٠﴾
فَمَنۡ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلۡعِلۡمِ فَقُلۡ تَعَالَوۡاْ
نَدۡعُ أَبۡنَآءَنَا وَأَبۡنَآءَكُمۡ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمۡ وَأَنفُسَنَا
وَأَنفُسَكُمۡ ثُمَّ نَبۡتَهِلۡ فَنَجۡعَل لَّعۡنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

﴿٥٣﴾ خودێوۆ مە باوەری ب یا تە دارێتی و ئینایە خوارێ ئینا، و ئەم ب دویڤ پێغەمبەری کەڤتین [و مە رێکا وی گرت]، ڤێجا تو مە د گەل شاهدان بنڤیسە [شاهدێت باوەریێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەییێ بۆ یەکاتییا تە ددەن]. ﴿٥٤﴾ و [جوهیان بۆ کوشتنا عیسایی] پیلان و تۆرین گێڕان، و خودێ بەرسنگێ وان گرت، و تۆرێت خۆ دانان، و خودێ چێترین تۆرینگێڕ و نەخشکێشە. ﴿٥٥﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتی: هەی عیسا ئەز دێ تە پارێزم ژ وان هەتا دویماهیکا تە دئێت، و دێ تە کێشمە دەڤ خۆ، و دێ تە قورتال کەم [ژ خرابیان و ژ خرابییا] ئەوێت گاوربوویین. و ئەوێت ب دویڤ تە کەڤتین دێ وان ب سەر وان ئەوێت گاوربوویین ئێخم هەتا ڕۆژا قیامەتێ، پاشی زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال منڤەیە، و ئەز دێ حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا کەم، ل سەر تشتێ هوین تێدا نەتێک. ﴿٥٦﴾ ڤێجا ئەوێت گاوربوویین، ب ڕاستی ئەز دێ وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزایەکا دژوار ئێخم، و ئەوان چو هاریکار و پشتەڤان ژی نینن. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت چاک کرین، خودێ دێ خەلاتێ وان ب دورستی دەتە وان، و خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت. ﴿٥٨﴾ [هەی موحەممەد] ئەڤا ئەم بۆ تە دبێژین ژ نیشان و بیرئینانێت بنەجهە [قورئانە]. ﴿٥٩﴾ ب ڕاستی مەتەلا عیسایی ل دەڤ خودێ وەکی مەتەلا ئادەمە، [خودێ] ئادەم ژ ئاخێ چێکر، پاشی گۆتێ: ببە [مرۆڤ]، بوو [مرۆڤ]. ﴿٦٠﴾ ئەڤە هەقیە [د دەرهەقا بوونا عیسایدا] ژ دەڤ خودایێ تە، ڤێجا تو [تێدا] نەبە ژ دودلان. ﴿٦١﴾ هەچیێ جڕبڕێ د دەرهەقێ ویدا (د دەرهەقێ عیسایدا) د گەل تە بکەت پشتی ڕاستی [د دەرهەقا ویدا] بۆ تە هاتی، بێژە [وان]: وەرن [کۆم ببن] دا کوڕێت خۆ و یێت هەوە، ژنکێت خۆ و یێت هەوە، و خۆ و هەوە ڤەخوینین، و پاشی ڤێکرا نفرینان بکەین، و لەعنەتان ل درەوینان بارینین [بێژین لەعنەت ل درەوینان بن].

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْقَصَصُ ٱلْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍۭ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ
بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟ ٱشْهَدُوا۟
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾
هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا
وَلَٰكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾
إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ بِإِبْرَٰهِيمَ لَلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِىُّ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ
لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَٰٓأَهْلَ
ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٢﴾ ب ڕاستی ئەڤەیە ئەو سەرهاتیا دورست و ڕاست، [د دەرهەقێ عیسایدا هاتیە گۆتن] و چو پەرستی ژ بلی خودێ نینن، و ب ڕاستی خودێیە یێ سەردەست و کاربنەجهـ ﴿٦٣﴾ ڤێجا ئەگەر ڕوییێ خۆ [ژ ڤێ ڕاستیێ] وەرگێڕان، ب ڕاستی خودێ ژ خرابکاران ب ئاگەهە. ﴿٦٤﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: گەلی خودان کتێبان (جوهی و فەلەنە)، وەرنە سەر وێ ئاخفتنێ یا ئەم و هوین تێدا ئێک، کو ئەم و هوین ژ خودێ پێڤەتر چو نەپەرێسین، و چو هەڤال و هەڤپشکان بۆ چێ نەکەین، و هندەک ژ مە هندەکان نەدانە جهێ خودێ [و بۆ داچەمن]، ڤێجا ئەگەر ڕوییێ خۆ وەرگێڕان و پشت تێ کرن، بێژنە وان: ئەڤە هوین شاهد کو ئەم موسلمانین [و مە سەرێ گوهدارییێ بۆ خودێ چەماند]. ﴿٦٥﴾ گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین جڕەبڕێ ل سەر ئیبراهیم دکەن [هەر ئێک ژ هەوە دبێژیت: ئیبراهیم ژ مەیە]، و تەورات و ئنجیل پشتی وی یێت هاتینە خوارێ، ما هوین ئاقلێ خۆ نائیننە سەرێ خۆ؟! ﴿٦٦﴾ [گەلی جوهی و فەلەیان] ئەها ئەڤە هوین یێ جڕەبڕێ دکەن ل سەر وی تشتێ هوین ژێ دزانن [هەرچەندە هوین ب جە ژێ نائینن]، ڤێجا ما بۆچ هوین دێ جڕەبڕێ ل سەر وی کەن یێ هوین چو ژێ نەزانن؟! خودێ دزانیت [کا ئیبراهیم چ بوو] و هوین نوزانن. ﴿٦٧﴾ ئیبراهیم نە جوهی بوو و نە فەلە. بەلکی ئیبراهیم ژ هەمی نەڕاستی و خوارییان یێ ڤەدەربوو، و سەرێ گوهدارییێ بۆ خودێ چەماندبوو، و نە ژ وان بوو یێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿٦٨﴾ ب ڕاستی یێت ژ هەمی مرۆڤان پتر نێزیکی ئیبراهیم ئەو بوون یێت ڕێکا وی گرتین، و ئەڤ پێغەمبەرەیە و یێت باوەری پێ ئینایین، و خودێ هاریکار و پشتەڤانێ خودان باوەرانە. ﴿٦٩﴾ دەستەکێ ژ خودان کتێبان، ڤیا هەوە د سەردا بەن، و بخڕینن، بەلێ ئەو ژ بلی خۆ کەسێ دیتر د سەردانابەن، و پێ نوزانن ژی [ب خۆ ژی ناحەسن کو خۆ د سەردادبەن]. ﴿٧٠﴾ گەلی خودان کتێبان (جوهی و فەلەیان): هوین بۆچ باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، و هوین [ب خۆ] دزانن کو هەقە.

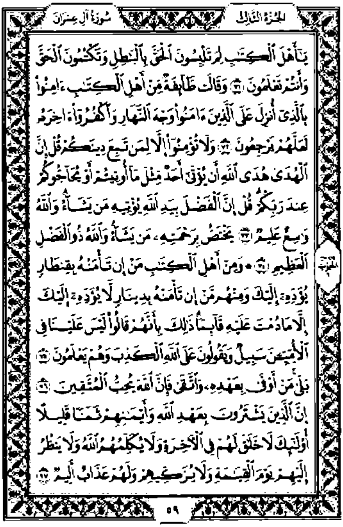

سُورَةُ آلِ عِمۡرَانَ الجُزۡءُ الثَّالِثُ

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ
وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٧١ وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ
بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٧٢ وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ
عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ
وَٰسِعٌ عَلِيمٞ ٧٣ يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ
ٱلۡعَظِيمِ ٧٤ ۞ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مَنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِقِنطَارٖ
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ وَمِنۡهُم مَّنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِدِينَارٖ لَّا يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ
إِلَّا مَا دُمۡتَ عَلَيۡهِ قَآئِمٗاۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي
ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٞ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ٧٥
بَلَىٰ مَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٧٦
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَشۡتَرُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَأَيۡمَٰنِهِمۡ ثَمَنٗا قَلِيلًا
أُوْلَٰٓئِكَ لَا خَلَٰقَ لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ
إِلَيۡهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٧٧

الحزب

٥٩

﴿٧١﴾ گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین هەقیێ [کو قورئانا هنارتیە] تێکەلی نەهەقیێ دکەن، و [رادبن] هەقیێ ڤەدشێرن، و هوین دزانن [کو هوین تێکەلکرنێ دکەن]. ﴿٧٢﴾ دەستەکەکێ ژ خودان کتێبان [کو جوهی بوون] گۆت: سحارێ باوەریێ ب وێ بینن، ئەوا بۆ ئەوێت باوەری ئینایین هاتی، و ئێڤاری جارەکا دی پشتا خۆ بدەنێ، دا ئەو ژی لێڤەبین، [و گومان بکەڤتە د دلێ واندا بەرانبەری ئیسلامێ]. ﴿٧٣﴾ و بەس ژ وی باوەر بکەن یێ ل سەر دینێ هەوە [باوەریا خۆ ب کەسێ دیتر نەئینن]، [ئاخفتن یا جوهیانە، پشتی بیلانا موسلمانبوونا سەرێ ڕۆژێ و گاوربوونا دویماهیا وێ دانایین]. بێژە [وان]: ب ڕاستی ڕاستەڕێیی، ڕاستەڕێیا خودێیە. ڤێجا ئەو یا مایی تشتەک بۆ بێت، وەکی یا بۆ هەوە هاتی، و ل دەڤ خودێ هەوە شەرمزار دەربێخیت، و ئاخفتنا وی ب سەر یا هەوە بکەڤیت. [هەی موحەممەد] تو بێژە [وان]: دان و کەرەم ب دەستێ خودێنە ددەتە وی یێ وی بڤێت، و خودێ [د کەرەم و دانا خۆدا] یێ دەستفرەهـ و پڕ زانایە. ﴿٧٤﴾ و دلۆڤانیا خۆ ب سەر ویدا دادڕێژیت یێ وی بڤێت، و ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمەکا مەزنە. ﴿٧٥﴾ هندەک ژ خودان کتێبان [ئانکو جوهی] هەنە، ئەگەر تو مالەکێ مەزن ب ئەمانەت بدەیەڤێ، دێ ل تە زڤڕینیت، و هندەک ژی هەنە ئەگەر تو دینارەکێ ب ئەمانەت بدەیەڤێ ئەگەر تو ب دویڤڤە نەبی و داخوازا هەقێ خۆ ژێ نەکەی ل تە نازڤڕینیت، چونکی دبێژن: خوارنا مالێ نەخواندەواران [ئانکو عەرەبان]، نەگونەهە بۆ مە، و درەوێ ژ کیسێ خودێ دکەن، و ئەو دزانن ئەڤا ئەو دکەن درەوە. ﴿٧٦﴾ [ئەڤا ئەو دبێژن کو مالێ نەخواندەواران بۆ وان دورستە] وەسا نینە، هەر کەسێ سۆز و پەیمانا خۆ ب جه بینیت و پارێزکاریا خودێ بکەت [بلا بزانیت] خودێ ژی حەژ تەقواداران دکەت. ﴿٧٧﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێت سۆز و پەیمانێت داینە خودێ و سویندێت خۆ ئەرزان دفرۆشن، ئەڤان چو بار و پشک د ئاخرەتێدا نینە، و خودێ [ب دلۆڤانی] وان نائاخێڤیت، و ڕۆژا قیامەتێ بەرێ خۆ نادەتە وان، و گونەهێت وان ژێ نابەت، و ئیزایەکا دژوار دێ دەتە بەر وان.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّـۧنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ
ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن
تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ
إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم
مِّن كِتَٰبٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا
مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ ۚ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ
عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى ۖ قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠ مَعَكُم
مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

﴿٧٨﴾ و دەستەکەك ژ وان هەیە [گاڤا کتێبا خودێ دخوینن] ئەزمانێ خۆ خوار و مار دکەن، دا هوین هزر بکەن ئەو [ڤارێکرنا (تحریف) وان کری و ئەو خواندنا ئەو دخوینن] ژ کتێبێیە [و ژ کەلامێ خودێیە] و ئەو ب خۆ نە ژ کتێبێیە [و نە ژ کەلامێ خودێیە] دبێژن: (مەخسەد خواندنا ئەو دخوینن): ئەڤە ژ نك خودێ هاتیە، و ئەو ب خۆ، نە ژ دەڤ خودێ هاتیە، و درەوان ژ کیسێ خودێ دکەن، و ئەو دزانن کو درەون ژی. ﴿٧٩﴾ بۆ چو مرۆڤان دورست نینە، خودێ کتێب و ناقلداری و پێغەمبەراتیێ بدەتێ، پاشی بێژتە خەلکی: بینە بەندەیێت من، نە یێت خودێ (من بپەرێسن شوینا خودێ)، بەلکی دێ بێژتە وان: مرۆڤێت خودێ بن د نیشادانا خۆ یا کتێبێدا، [د خواندنا خۆدا دەمێ هوین کتێبا خودێ دخوینن]. ﴿٨٠﴾ و نابێژتە هەوە ملیاکەت و پێغەمبەران بکەنە خودێ، ما دێ بەرێ هەوە دەتە گاوریێ پشتی هوین موسلمان بووین؟!. ﴿٨١﴾ بینە بیرا خۆ [هەی خودانێت کتێبان (مەخسەد جوهی و فەلە)]، دەمێ خودێ پەیمانا موکومکری ژ پێغەمبەران ساندی، ئەگەر من کتێب و پێغەمبەراتیەك دا هەوە، پاشی پێغەمبەرەك بۆ هەوە هات، ئەو تشتێ من دایبە هەوە راست دەرێخست، هوین دێ باوەریێ پێ ئینن، و پشتەڤانیا وی کەن. خودێ گۆتە وان: هەوە پەسەند کر [ئەڤا من گۆتی] و هەوە ل سەر هندێ پەیمانا من قەبویلە؟ گۆتن: [بەلێ] مە پەسەند کر، [خودێ] گۆت: پا شاهد بن ئەز ژی د گەل هەوە [ل سەر پەسەندکرن و قایلبوونا هەوە و شادەییا هەوە] ژ شاهدانم. ﴿٨٢﴾ ڤێجا هەچیێ پاشی رویێ خۆ [ژ ڤێ پەیمانێ] وەرگێریت [و پەیمانێ بشکێنیت و باوەریێ ب تە نەئینیت]، ب راستی ئەو ژ رێدەرکەڤتی و پشتەرێیانە. ﴿٨٣﴾ ئەرێ ما ئەو دینەکێ دی ژ بلی دینێ خودێ دخوازن؟! و خودێ ئەوە یێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا [ژ ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان] چ ب ڤیان چ ب نەڤیان سەرێ گوهداریێ بۆ چەماندین و خۆ سپارتینێ، و هەمی ژی هەر دێ ب بال ویڤە زڤرن.

قُلْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا فَلَن
يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ
يَهْدِي ٱللَّهُ قَوْمًا كَفَرُواْ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ وَشَهِدُوٓاْ أَنَّ
ٱلرَّسُولَ حَقٌّ وَجَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُوْلَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ ٱللَّهِ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِنۢ
بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُواْ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ
وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَمَاتُواْ وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ
ٱفْتَدَىٰ بِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٩١﴾

﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] تو بێژە وان: مە باوەری ب خودێ و تشتێ ب سەر مەدا هاتیە خواری [كو قورئانە] و یێ ب سەر ئیبراهیم و ئیسماعیل و یەعقووب و دویندەها وی و یێ بۆ مووسایی و عیسایی و پێغەمبەران ژ نك خودێ هاتی، هەیە، و ئەم جوداییێ نائێخینە د ناڤبەرا كەس ژ واندا، و ئەم ل بەر فەرمانا وینە، و سەرێ گوهدارییێ بۆ دچەمینین و خۆ دسپێرینێ. ﴿٨٥﴾ چ كەسێ ژ بلی ئیسلامێ دینەكێ دی بگریت، ژێ نائێتە قەبویلكرن، و [دڤێت بزانن] كو ئەو د ئاخرەتێدا ژ خوسارەتانە. ﴿٨٦﴾ چاوا خودێ دێ ملەتەكی راستەرێ كەت، كو پشتی باوەری ئینایین، و شادەیی دایین كو پێغەمبەر راست پێغەمبەرە و نیشانێت ئاشكەرا [و موعجیزە] بۆ وان هاتین [ژ نوی] گاور بووبین؟! و خودێ ملەتێ ستەمكار راستەرێ ناكەت. ﴿٨٧﴾ ئەڤان جزایێ وان ئەڤەیە: لەعنەتا خودێ و یا ملیاكەتان و یا هەمی مرۆڤان دێ ل سەر وان بیت. ﴿٨٨﴾ هەروهەر دێ [د ئاگر و لەعنەتێدا] مینن، و ئیزا و نەخۆشی ل سەر وان سڤك نابیت، و نائێنە مۆلەتدان ژی. ﴿٨٩﴾ ژ بلی وان ئەوێت پشتی هنگی تۆبەكرین و قەنجی كرین، [كار و كریارێت باش كرین] ب راستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٩٠﴾ ئەڤێت پشتی باوەرئینانا خۆ گاور بووین، و پاشی زێدەتر گاور بووین، تۆبەیا وان [ل بەر مرنێ] نائێتە وەرگرتن، و ئەها ئەڤەنە رێبەرزە و گومڕا. ﴿٩١﴾ ب راستی ئەڤێت گاوربووبین، و مرین و ئەو گاور، ئەگەر ئێك ژ وان رویێ ئەردی تژی زێڕ بەدەلێ بدەت، ژێ نائێتە وەرگرتن، و ئەڤان ئیزایەكا زێدە دژوار بۆ هەیە، و وان چو پشتەڤان و هاریكار نینن.

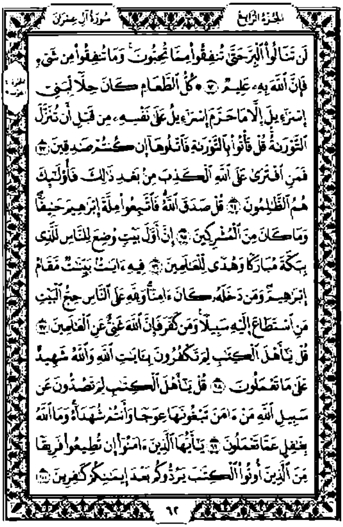

الجزء الرابع
سورة آل عمران

لَن تَنَالُوا۟ ٱلْبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُوا۟ مِمَّا تُحِبُّونَ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ
فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾ ۞ كُلُّ ٱلطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِىٓ
إِسْرَٰٓءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَٰٓءِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ
ٱلتَّوْرَىٰةُ ۗ قُلْ فَأْتُوا۟ بِٱلتَّوْرَىٰةِ فَٱتْلُوهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٩٣﴾
فَمَنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ ٱللَّهُ ۗ فَٱتَّبِعُوا۟ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى
بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٦﴾ فِيهِ ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ مَّقَامُ
إِبْرَٰهِيمَ ۖ وَمَن دَخَلَهُۥ كَانَ ءَامِنًا ۗ وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلْبَيْتِ
مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٧﴾
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَآءُ ۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ فَرِيقًا
مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٠٠﴾

٦٢

﴿٩٢﴾ ب ڕاستی، هوین ناگەهنە ڕاستیا قەنجیێ، هەتا هوین وی نەمەزیێخن [د ڕێکا خودێدا] یێ هوین گەلە حەزێ دکەن، و چ تشتێ هوین بمەزیێخن خودێ پێ دزانیت. ﴿٩٣﴾ هەمی خوارن بۆ ئسرائیلیان یا دورست بوو [حەلال بوو] ئەو تێ نەبیت یا ئسرائیل [یەعقووب پێغەمبەر] ل سەر خۆ دورست نەکری [حەرام کری] بەری تەورات بێتە خوارێ، [موحەممەد] بێژە [وان]: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [د ڕاستن] تەوراتێ بینن و بخوینن [کا تەوراتێ چ د دەرهەقێ هەوەدا گۆتیە]. ﴿٩٤﴾ ڤێجا پشتی ڤێ هەچیێ درەوان ژ کیسێ خودێ بکەت، ب ڕاستی هەر ئەون یێت ستەمکار. ﴿٩٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: خودێ ڕاست گۆتیە [کا چ د دەرهەقێ ئیبراهیمدا گۆتییە، و کا چ بۆ تە د قورئانێدا ئینایە]، ڤێجا ب دویڤ دینێ ئیبراهیم بکەڤن، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابیێ، و ئەو ب خۆ ژی (ئیبراهیم پێغەمبەر) نە ژ وانە یێت هەڤال و هۆگران بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئاڤاهیێ ئێکێ یێ بۆ خەلکی [و پەرستنا خودێ] هاتیە دانان، ئەوە یێ ل مەکەهێ [هاتیە دانان] کو [جهەکێ] پیرۆزە (و تێر خێر و بێرە)، و جهێ ڕاستەڕێکرنێیە بۆ هەمی خەلکی. ﴿٩٧﴾ و نیشانێت ئاشکەرا لێ هەنە، [وەکی چیاکێ سەفا و مەروا و هەمی ڕێ و نیشانێت حەجێ، و ژ وان هەر کەسێ خرابی کریە د دلێ خۆدا د ڕاستا ویدا، بۆ نەمایە]، و بەجها ئیبراهیم و هەچیێ ب ژۆر کەڤت، ئێمن بوو، و خودێ ل سەر خەلکی هەیە، هەچیێ بشێت (ئانکو پێ چێ بیت) قەست بکەتێ [بۆ جهئینانا کار و کریارێت حەجێ]، و هەچیێ گاور [ژی] بیت [باوەریێ ب خودێ نەئینیت]، ڤێجا ب ڕاستی خودێ پاکی (منەت) ب خەلکی هەمیێ نینە. ﴿٩٨﴾ بێژە: گەلی خودان کتێبان بۆچ هوین خۆ بێ باوەر دکەن ژ ئایەتێت خودێ [کو قورئانە]، ب ڕاستی کار و کریارێت هوین دکەن خودێ دبینیت و پێ ب ئاگەهە. ﴿٩٩﴾ بێژە گەلی خودان کتێبان: بۆچ هەچیێ باوەری ئینایی، هوین ڕێکا خودێ لێ دگرن، هەوە دڤێت یا خوار و ڤیچ بیت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن]، و هوین ب خۆ ژی دبینن [و دزانن ڕێکا ڕاست و دورست هەر ئەوە]، نێ خودێ نەیێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿١٠٠﴾ گەلی مرۆڤێت هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە دەستەکەکێ ژ وان یێت کتێب بۆ هاتین، جارەکا دی پشتی باوەری ئینانا هەوە دێ هەوە کەنە گاور.

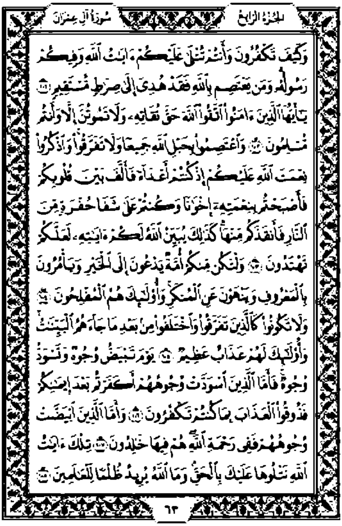

الجزء الرابع سورة آل عمران

وَكَيۡفَ تَكۡفُرُونَ وَأَنتُمۡ تُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ وَفِيكُمۡ
رَسُولُهُۥۗ وَمَن يَعۡتَصِم بِٱللَّهِ فَقَدۡ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ١٠١
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم
مُّسۡلِمُونَ ١٠٢ وَٱعۡتَصِمُواْ بِحَبۡلِ ٱللَّهِ جَمِيعٗا وَلَا تَفَرَّقُواْۚ وَٱذۡكُرُواْ
نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ كُنتُمۡ أَعۡدَآءٗ فَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِكُمۡ
فَأَصۡبَحۡتُم بِنِعۡمَتِهِۦٓ إِخۡوَٰنٗا وَكُنتُمۡ عَلَىٰ شَفَا حُفۡرَةٖ مِّنَ
ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنۡهَاۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ
تَهۡتَدُونَ ١٠٣ وَلۡتَكُن مِّنكُمۡ أُمَّةٞ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلۡخَيۡرِ وَيَأۡمُرُونَ
بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ١٠٤
وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخۡتَلَفُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُۚ
وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ١٠٥ يَوۡمَ تَبۡيَضُّ وُجُوهٞ وَتَسۡوَدُّ
وُجُوهٞۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسۡوَدَّتۡ وُجُوهُهُمۡ أَكَفَرۡتُم بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡ
فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ١٠٦ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱبۡيَضَّتۡ
وُجُوهُهُمۡ فَفِي رَحۡمَةِ ٱللَّهِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١٠٧ تِلۡكَ ءَايَٰتُ
ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۗ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلۡمٗا لِّلۡعَٰلَمِينَ ١٠٨

٦٣

﴿١٠١﴾ ڤێجا هوین دێ چاوا گاور بن و ئایەتێت خودێ ل سەر هەوە دئێنە خواندن، و پێغەمبەرێ خودێ [ب خۆ ژی] د ناڤ هەوەدا؟! و هەچییێ ڕێکا خودێ بگریت و پشتا خۆ ب وێ گرێدەت، ئەو ڕاستەڕێ بوو، و بەرێ وی کەفتە ڕێکا ڕاست. ﴿١٠٢﴾ گەلی مرۆڤێت هەوە باوەری ئینایین، ب دورستایی پارێزکاریا خودێ بکەن، [و هشیار بن] نەمرن هوین نەموسلمان. ﴿١٠٣﴾ و هوین هەمی خۆ ب دینێ خودێ و کتێبا وێڤە بگرن، و ژێک بەلاڤ نەبن، و نیعمەت و کەرەما خودێ د گەل هەوە کری بینە بیرا خۆ [ژ بیر نەکەن] دەمێ هوین [هێژ موسلمان نەبوویین] لێک دژمن، [خودێ] دلێت هەوە گەهاندنە ئێک و هوین ژ دەولەت و کەرەما خودێ بوونە برایێت ئێک، و هوین ل سەر لێڤا کۆرەکا ئاگری بوون [ئێزیک بوو بداهرێنن]، خودێ هوین ژێ قورتال کرن، هۆسا خودێ نیشانێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، دا هوین ڕاستەڕێ بن. ﴿١٠٤﴾ بلا هوین هەمی بنە ملەتەک، داخوازا قەنجییێ بکەن و فەرمانا چاکییێ بکەن، و خەلکی ژ خرابییێ بدەنە پاش، و هەر ئەڤەنە د سەرفەراز. ﴿١٠٥﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت ژێکڤە بوویین و بەلاڤ بوویین، پشتی نیشانێت خودێ یێت ئاشکەرا بۆ هاتین، ئەها ئیزایەکا مەزن بۆ ئەڤانە. ﴿١٠٦﴾ ڕۆژا هندەک ڕوی [ب گوهدارییێ و پەرستنا خودێ] سپی دبن، و هندەک ژی [ب گاورییێ و گونەهان] ڕەش دبن، ئەڤێت ڕوییێت وان ڕەش بوویین دێ بێژنێ: هوین گاور بوون پشتی هەوە باوەری ئینایی؟ دێ ڤێجا تامکەنە ئیزایا گاوربوونا خۆ. ﴿١٠٧﴾ و هندی ئەون ئەوێت ڕوی سپی بوویین ئەو د دلۆڤانیا خودێ دانە، [د بەحەشتا وی دانە]، و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿١٠٨﴾ ئەڤە ئایەت و نیشانێت خودێنە، ئەم ب ڕاست و دورستی ل سەر تە دخوینین و خودێ نەئەوە یێ ستەمێ ل بەندەیان بکەت [خێرا وان کێم بکەت یان گونەهێت وان زێدە بکەت، یان ئێکی شوینا ئێکێ دی جزا بکەت].

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ﴿١٠٩﴾
كُنتُمۡ خَيۡرَ أُمَّةٍ أُخۡرِجَتۡ لِلنَّاسِ تَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَتَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَتُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِۗ وَلَوۡ ءَامَنَ أَهۡلُ
ٱلۡكِتَٰبِ لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۚ مِّنۡهُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَأَكۡثَرُهُمُ
ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَن يَضُرُّوكُمۡ إِلَّآ أَذٗىۖ وَإِن يُقَٰتِلُوكُمۡ
يُوَلُّوكُمُ ٱلۡأَدۡبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ
ٱلذِّلَّةُ أَيۡنَ مَا ثُقِفُوٓاْ إِلَّا بِحَبۡلٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبۡلٖ مِّنَ ٱلنَّاسِ
وَبَآءُو بِغَضَبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡمَسۡكَنَةُۚ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمۡ كَانُواْ يَكۡفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقۡتُلُونَ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ
بِغَيۡرِ حَقّٖۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ يَعۡتَدُونَ ﴿١١٢﴾ ۞ لَيۡسُواْ
سَوَآءٗۗ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ أُمَّةٞ قَآئِمَةٞ يَتۡلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
ءَانَآءَ ٱلَّيۡلِ وَهُمۡ يَسۡجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ
ٱلۡأٓخِرِ وَيَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ
وَيُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا
يَفۡعَلُواْ مِنۡ خَيۡرٖ فَلَن يُكۡفَرُوهُۗ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِٱلۡمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

﴿١٠٩﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانانـدا، هەمی یێ خودێیە، و هەمی کاروبار دێ هەر ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿١١٠﴾ هوین [گەلێ موسلمانان] باشترین ملەتن بۆ خەلکی هاتین، چونکی هوین فەرمانێ ب کرنا قەنجیێ دکەن و ڕێکێ ل خرابیێ دگرن، و هوین باوەرییێ ژی ب خودێ دئینن، و ئەگەر خودان کتێبان باوەری ئینابایە، بۆ وان باشتربوو، هندەك ژ وان (ژ خودان کتێبان) خودان باوەرن [ئانکو باوەری یا ب پێغەمبەری ئینایی] و باراپتر ژێ ژ ڕێ دەرکەڤتینە. ﴿١١١﴾ چو زیانێ ناگەهیننە هەوە، ئەزیەت [ب دەڤی، و ب بێ بەختیێ] تێ نەبیت. و ئەگەر شەڕی د گەل هەوە بکەن، [دێ شکێن و خۆ ناگرن] و دێ بازدەن، و پاشی هاریکاریا وان ژی ناێتەکرن. ﴿١١٢﴾ هەر جهەکێ ئەولێ بن، خودێ ڕسوایی و بێ ڕویمەتی ب سەر واندا گرتییە [دارێتیە]، نابێژم خۆ ب وەریسێ خودێڤە بگرن [موسلمان بن] و خۆ ب وەریسێ [عەهدێ] موسلمانانڤە بگرن. و ب کەرب و کینا خودێڤە زڤڕین، و ڕسوایی ل وان هاتە تێك، ئەڤە هەمی ژ بەر هندێ، چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینا و ژ بێ بەختی و ب نەهەقی پێغەمبەرێت خودێ دکوشتن، ئەڤە ژی هەر ب نەگوهدارییا خۆ و زێدەگاڤی ژی [د سەرڕا] دکرن. ﴿١١٣﴾ هەمی [خودان کتێب مەخسەد جوهی] وەکی ئێك نینن، هندەك ژ وان هەنە دورستن، و ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستاینە، و ب شەڤ ئایەتێت خودێ [کو قورئانە] دخوینن، و بۆ خودێ ئەنیا خۆ ددانە ئاخێ [ب شەڤ قورئانێ ل سەر نڤێژان دخوینن]. ﴿١١٤﴾ باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا ئاخرەتێ دئینن، و فەرمانێ ب باشیێ دکەن و ڕێ ل خرابیێ دگرن، و لەزێ ل قەنجیان دکەن، و ئەڤە (ئانکو خودانێت ڤان سالۆخەتان) ژ کێڕهاتی و سەرڕاستانە. ﴿١١٥﴾ و چ قەنجیا ئەو بکەن، ژێ بێ بار نابن و خودێ ژ پارێزکاران ب ئاگەهە.

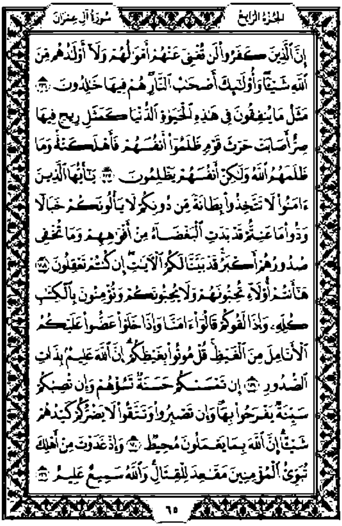
سُورَةُ آلِ عِمۡرَانَ
الجُزۡءُ الرَّابِعُ
٦٥

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم مِّنَ
ٱللَّهِ شَيۡـٔٗاۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١١٦
مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِي هَٰذِهِ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَثَلِ رِيحٖ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتۡ حَرۡثَ قَوۡمٖ ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فَأَهۡلَكَتۡهُۚ وَمَا
ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَٰكِنۡ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ١١٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ بِطَانَةٗ مِّن دُونِكُمۡ لَا يَأۡلُونَكُمۡ خَبَالٗا
وَدُّواْ مَا عَنِتُّمۡ قَدۡ بَدَتِ ٱلۡبَغۡضَآءُ مِنۡ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَمَا تُخۡفِي
صُدُورُهُمۡ أَكۡبَرُۚ قَدۡ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡقِلُونَ ١١٨
هَٰٓأَنتُمۡ أُوْلَآءِ تُحِبُّونَهُمۡ وَلَا يُحِبُّونَكُمۡ وَتُؤۡمِنُونَ بِٱلۡكِتَٰبِ
كُلِّهِۦ وَإِذَا لَقُوكُمۡ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ عَضُّواْ عَلَيۡكُمُ
ٱلۡأَنَامِلَ مِنَ ٱلۡغَيۡظِۚ قُلۡ مُوتُواْ بِغَيۡظِكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ١١٩ إِن تَمۡسَسۡكُمۡ حَسَنَةٞ تَسُؤۡهُمۡ وَإِن تُصِبۡكُمۡ
سَيِّئَةٞ يَفۡرَحُواْ بِهَاۖ وَإِن تَصۡبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لَا يَضُرُّكُمۡ كَيۡدُهُمۡ
شَيۡـًٔاۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ١٢٠ وَإِذۡ غَدَوۡتَ مِنۡ أَهۡلِكَ
تُبَوِّئُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ مَقَٰعِدَ لِلۡقِتَالِۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ١٢١

﴿١١٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بوویین، مال و زارۆکێت وان مفایێ وان ناکەت، و نیزایا خودێ ژ وان نادەتە پاش، و ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿١١٧﴾ مەتەلا کەسێ مالێ خۆ ب ڕویمەتی د ڤێ دنیایێدا دمەزێخیت وەکی مەتەلا بایەکێ ب سڕ و سەقەمە ب سەر چاندنیا ملەتەکی ستەمکاردا بێت و بویچ بکەت، [و چو مفایی بۆ خۆ ژێ وەرنەگرن، هۆسا گاور ژی، مفایی ژ کارێت خۆ یێت قەنج ناکەن]. خودێ ستەم ل وان نەکریە بەلێ وان [ب کار و کریارێت خۆ یێت نە د ڕێدا و نەدورست] ستەم و زیان ل خۆ کرینە. ﴿١١٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ بلی خۆ [موسلمانان] کەسێ دیتر [شوینا خودان باوەران] نەکەنە دۆست و بژارتییێت خۆ، ئەو تەخسیریێ د ئەزیەتگەهاندنا هەوەدا ناکەن، هیڤیان دکەن [و دخوازن] بەرتەنگی و وەستیان بۆ هەوە چێ ببیت، کین و نەڤیان ژ دەڤێ وان دیاربوو [و دباریت]، و یا د دلێ واندا هێژ مەزنترە ژی. ب ڕاستی مە بۆ هەوە، ئایەت و نیشان [ل سەر پێدڤیا دلسۆزییێ د دینیدا و دۆستینیا موسلمانان و نەدۆستینیا گاوران] ئاشکەرا کرن، ئەگەر ئاقلەك د سەرێ هەوەدا هەبیت.

﴿١١٩﴾ ئەها ئەڤە هوینێ حەژ وان دکەن، و ئەو حەژ هەوە ناکەن، و هوین باوەرییێ ب کتێبێت هاتینە خوارێ هەمیان دئینن [دگەل هندێ ژی ئەو هەر حەژ هەوە ناکەن]. و ئەگەر گەهشتنە هەوە و هوین دیتن دێ بێژن: مە ژی باوەری ئینا، و ئەگەر ڤەدەربوون و مانە ب تنێ، و پشتا هەوە کەڤتە وان، ژ کەربان بۆ هەوە تلان دگەزن و دکرینن، بێژە: ب کەرب و کینێت خۆڤە بمرن، ب ڕاستی خودێ ژ وێ ب ئاگەهە یا د سینگاندا [ڤەشارتی]. ﴿١٢٠﴾ ئەگەر خۆشییەك بگەهیتە هەوە، پێ نەخۆش دبن، و ئەگەر نەخۆشییەك بگەهیتە هەوە، کەیفا وان پێ دئێت، و ئەگەر هوین بێنا خۆ [ل سەر ئەزیەتا وان بکێشن] و پارێزکارییێ بکەن، فند و ڤیلێت [نەخشکێشانا] وان چو زیانێ ناگەهینە هەوە، ب ڕاستی ئەو کارێ ئەو دکەن خودێ پێ ئاگەهە.

﴿١٢١﴾ [بینە بیرا خۆ] وی دەمێ سپێدێ زوی تو ژ مال دەرکەڤتی، دا چەپەران بۆ خودان باوەران کار بکەی، و خودێ پێ گوهدار و زانایە.

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى ٱللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَٰثَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَىٰٓ إِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ
هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾
وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِۦ
وَمَا ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا
مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا۟ خَآئِبِينَ ﴿١٢٧﴾
لَيْسَ لَكَ مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ
ظَٰلِمُونَ ﴿١٢٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن
يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَأْكُلُوا۟ ٱلرِّبَوٰٓا۟ أَضْعَٰفًا مُّضَٰعَفَةً
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَٱتَّقُوا۟ ٱلنَّارَ ٱلَّتِىٓ أُعِدَّتْ
لِلْكَٰفِرِينَ ﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

﴿١٢٢﴾ دەمێ دو دەستەك ژ هەوە، نێزیك بوو دا شكێن و ژ هەوە ڤەبن [و زڤڕنەڤە] و سست بن، و خودێ پشتەڤانێ وانە [ژ بەر هندێ پارستن و نەهێلا سست بین و د گەل دوروییان بزڤڕن]. و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ موكوم بكەن. ﴿١٢٣﴾ ب سویند خودێ شەڕێ بەدرێ، هوین ب سەرئێخستن و هاریكاریا هەوە كر، و هوین بیچەك. ڤێجا پارێزكاریا خودێ بكەن ، دا هوین سوپاسیا [خێر و خۆشی و كەرەمێت] وی بكەن. ﴿١٢٤﴾ بینە بیرا خۆ [ڕوژا بەدرێ] دەمێ تە گۆتیە خودان باوەران، ما نەبەسی هەوەیە خودێ بۆ هاریكاریا هەوە سێ هزار ملیاكەتان بینیتە خوارێ. ﴿١٢٥﴾ بەلێ، ئەگەر هوین بێنا خۆ [ل سەر شەڕی] فرەھ بكەن و خۆ پارێزن، د ڤێ گاڤێدا [دژمن] بێنە هەوە و ب سەر هەوەدا بگرن، خودێ دێ پشتەڤانیا هەوە ب هنارتنا پێنج هزار ملیاكەتێت نیشانكری كەت. ﴿١٢٦﴾ خودێ [ئەڤ هاریكاریە] نەدكر ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە دا بیتە مزگینیەك بۆ هەوە [كو هوین دێ ب سەركەڤن] و دا دلێت هەوە پێ تەنا بن [و ترسا دژمنی ژ بەر بیچەكیا هەژمارا هەوە، ژ دلێ هەوە دەركەڤیت] و هندی سەركەڤتنە ژ نك خودایێ سەردەست و كار بنەجهە. ﴿١٢٧﴾ [و خودێ ئەڤ پشتەڤانی و هاریكاریە كریە] دا گوهەكی [ئالیەكی] ژ بەر گاوران ڤەكەت و ژ ناڤ بەت، یان دا دلێ وان ب كول و خەم بێخیت، و وان [وەسا] شەرمزار بكەت كو سەرشۆڕ و بێ هیڤی بزڤڕنەڤە. ﴿١٢٨﴾ [هەی موحەمەد، بزانە] تە چو دەست د ڤی كاروباریدا نینە [هەمی د دەست خودێ دایە چ یا وی بڤێت دێ ل وان كەت]، چ تۆبەیێ بدەتە سەر وان [پشتی پەشێمان دبن] و چ ژی وان ئیزا بدەت [ئەگەر هەر ل سەر گونەهێ مان]. و ب ڕاستی ئەو ستەمكارن. ﴿١٢٩﴾ چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، هەمی یێ خودێیە، ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت و دێ گونەهێت وی ژێ بەت، و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣٠﴾ گەلی خودان باوەران، سەلەفێ ب زێدەییا گەلەجاركی نەخۆن [مەخسەد سەلەفێ بهێلن و سەرێ مالێ خۆ ب تنێ وەرگرن بێ زێدەیی]، و پارێزكاریا خودێ بكەن، هیڤیا هندێ دا هوین سەرفەراز ببن. ﴿١٣١﴾ و خۆ بپارێزن ژ ئاگرێ (دوژەها) بۆ گاوران هاتیە بەرهەڤكرن. ﴿١٣٢﴾ و گوهداریا خودێ و پێغەمبەری بكەن، دا خودێ دلۆڤانیێ ب هەوە بەت.

الحزب

۞ وَسَارِعُوٓاْ إِلَىٰ مَغۡفِرَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ وَجَنَّةٍ عَرۡضُهَا
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلۡأَرۡضُ أُعِدَّتۡ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
فِي ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلۡكَٰظِمِينَ ٱلۡغَيۡظَ وَٱلۡعَافِينَ
عَنِ ٱلنَّاسِۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا فَعَلُواْ
فَٰحِشَةً أَوۡ ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ ذَكَرُواْ ٱللَّهَ فَٱسۡتَغۡفَرُواْ
لِذُنُوبِهِمۡ وَمَن يَغۡفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمۡ يُصِرُّواْ عَلَىٰ مَا
فَعَلُواْ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغۡفِرَةٞ مِّن
رَّبِّهِمۡ وَجَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ وَنِعۡمَ
أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُمۡ سُنَنٞ فَسِيرُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾
هَٰذَا بَيَانٞ لِّلنَّاسِ وَهُدٗى وَمَوۡعِظَةٞ لِّلۡمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
وَلَا تَهِنُواْ وَلَا تَحۡزَنُواْ وَأَنتُمُ ٱلۡأَعۡلَوۡنَ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
إِن يَمۡسَسۡكُمۡ قَرۡحٞ فَقَدۡ مَسَّ ٱلۡقَوۡمَ قَرۡحٞ مِّثۡلُهُۥۚ وَتِلۡكَ
ٱلۡأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيۡنَ ٱلنَّاسِ وَلِيَعۡلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَيَتَّخِذَ مِنكُمۡ شُهَدَآءَۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

﴿١٣٣﴾ [گەلی خودان باوەران] لەز ل ژێبرنا گونەهان ژ بەرێ خودایێ خۆڤە و ل بەحەشتا فرەهیا وێ فرەهیا ئەرد و ئەسمانان بکەن، ئەو بەحەشتا بۆ پارێزکاران هاتیە بەرهەڤکرن. ﴿١٣٤﴾ [ئەو پارێزکارێنت] د بەرفرەهی و تەنگاڤییێدا [د دەولەمەندی و دەستکورتییێدا] مالێ خۆ دمەزێخن، و کەربا خۆ دادعویرن و ڤەدشێرن [ستەمێ ژ کەرباندا ل کەسێ ناکەن] و د ڕاستا خۆدا خەلکی ئازا دکەن، و خودێ ژی حەژ قەنجیکاران دکەت. ﴿١٣٥﴾ و ئەوێت (پارێزکارێنت) ئەگەر گونەهەکێ دکەن یان ژی ستەمێ ل خۆ دکەن، ناڤێ خودایێ خۆ دئینن و خودێ دئینە بیرا خۆ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ دخوازن، ما کی ژ بلی خودێ گونەهان ژێ دبەت، و ڕکهانێ ل سەر گونەها کرین ناکەن (هەر نامینە ل سەر و دهێلن و تبەتا لێ تەزڤرینێ دکەنە دلێ خۆ). و ئەو دزانن [وان خەلەتی کر و نابیت هەر ل سەر بمینن، و دڤێت تۆبە بکەن، و دزانن کەس ژ خودێ پێڤە گونەهێت وان ژێ نابەت]. ﴿١٣٦﴾ ئەڤان خەلاتێ وان ژێبرنا گونەهانە ژ بەرێ خودایێ وانڤە و بەحەشتێت ڕووبار د بنڕا دهەرکن و دچن، و هەروهەر دێ تێدا بن، و بەحەشت چ خۆش خەلاتە بۆ کریارکەرێت قەنج. ﴿١٣٧﴾ [گەلی خودان باوەران] بێ گومان بەری هەوە ڕویدانێت بۆرین [ڕێکا (سونەتا) خودێ د ڕاستا ئەوێت ئایەتێت وێ دەرێخستین و باوەری ب پێغەمبەرێت وێ نەئینایین]. ڤێجا هوین د ئەردیدا بگەڕن بەرێ خۆ بدەنێ و بزانن کا دویاهیکا ئەوێت [ئایەتێت خودێ] درەو دەرێخستین یا چاوا بوو و چ بوو؟ ﴿١٣٨﴾ ئەڤ قورئانە بەیانە بۆ هەمی خەلکی و ڕاستەرێکرن و چامەیە بۆ پارێزکاران. ﴿١٣٩﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] سست نەبن و ب خەم نەکەڤن، و هوین د سەر وانڕانە، ئەگەر هوین خودان باوەر بن [نە سست بن و نە ب خەم بکەڤن]. ﴿١٤٠﴾ ئەگەر هوین [د ئوحدێدا] بریندار بووبن [و بوت پەرێسان شیابنە هەوە]، ب ڕاستی وەکی ڤێ ب سەرێ وان ژی هاتبوو [ڕۆژا بەدرێ، بەلێ سست نەبوون و دەستێت خۆ د بەر خۆدا نەبەردان، و جارەکا دی زڤڕینە شەرێ هەوە، ڤێجا یا باش ئەوە هوین ژ وان چێتر بن، د بێ هێڤی نەبوون و سست نەبوونێدا]. و ڤان ڕۆژان [جار شکەستن و جار سەرکەڤتن] د ناڤبەرا خەلکیدا دگێڕینین [ئەزموونە بۆ خەلکی]، دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین [و سەبری دکێشن] بیاسیت، و هندەکان ژ هەوە ب شەهیدبوونێ خەلات بکەت، و ب ڕاستی خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت.

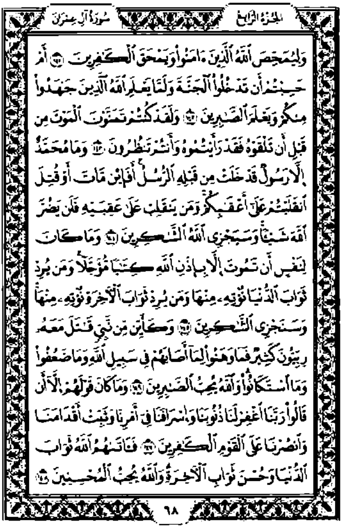

الجزء الرابع سورة آل عمران

وَلِيُمَحِّصَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَمۡحَقَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ١٤١ أَمۡ
حَسِبۡتُمۡ أَن تَدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ وَلَمَّا يَعۡلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ
مِنكُمۡ وَيَعۡلَمَ ٱلصَّٰبِرِينَ ١٤٢ وَلَقَدۡ كُنتُمۡ تَمَنَّوۡنَ ٱلۡمَوۡتَ مِن
قَبۡلِ أَن تَلۡقَوۡهُ فَقَدۡ رَأَيۡتُمُوهُ وَأَنتُمۡ تَنظُرُونَ ١٤٣ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٞ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهِ ٱلرُّسُلُۚ أَفَإِيْن مَّاتَ أَوۡ قُتِلَ
ٱنقَلَبۡتُمۡ عَلَىٰٓ أَعۡقَٰبِكُمۡۚ وَمَن يَنقَلِبۡ عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ فَلَن يَضُرَّ
ٱللَّهَ شَيۡـٔٗاۗ وَسَيَجۡزِي ٱللَّهُ ٱلشَّٰكِرِينَ ١٤٤ وَمَا كَانَ
لِنَفۡسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِ كِتَٰبٗا مُّؤَجَّلٗاۗ وَمَن يُرِدۡ
ثَوَابَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَن يُرِدۡ ثَوَابَ ٱلۡأٓخِرَةِ نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَاۚ
وَسَنَجۡزِي ٱلشَّٰكِرِينَ ١٤٥ وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيّٖ قَٰتَلَ مَعَهُۥ
رِبِّيُّونَ كَثِيرٞ فَمَا وَهَنُواْ لِمَآ أَصَابَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَمَا ضَعُفُواْ
وَمَا ٱسۡتَكَانُواْۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ ١٤٦ وَمَا كَانَ قَوۡلَهُمۡ إِلَّآ أَن
قَالُواْ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسۡرَافَنَا فِيٓ أَمۡرِنَا وَثَبِّتۡ أَقۡدَامَنَا
وَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ١٤٧ فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ ثَوَابَ
ٱلدُّنۡيَا وَحُسۡنَ ثَوَابِ ٱلۡأٓخِرَةِۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٤٨

٦٨

﴿١٤١﴾ و دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین ژ گونەهان بشۆت و گاوران ژی قڕ بکەت. ﴿١٤٢﴾ [گەلی موسلمانان] هوین هزر دکەن بچنە بەحەشتێ بێی خودێ بزانیت کا ئەوێت جیهاد کرین و سەبر کێشایین ژ هەوە، کی بوون؟!. ﴿١٤٣﴾ ب سویند بەری هوین مرنێ ببینن هەوە مرن دخواست [هەوە حەز دکر شەڕەك چێ ببیت، دا هوین تێدا شەهید ببن]، و ب ڕاستی هەوە مرن دیت [و هوین ب خۆ ژی نێزیکی مرنێ بوون و هەڤالێت هەوە ل پێش چاڤێت هەوە هاتنە شەهیدکرن]. و هەوە ددیت [وەختێ هەڤالێت هەوە دهاتنە کوشتن]. ﴿١٤٤﴾ و موحەمەد پێغەمبەرەکە ژ پێغەمبەران، و گەلەك پێغەمبەر بەری وی هاتینە و چۆیینە، ڤێجا ئەگەر مر، یان هاتە کوشتن، هوین دێ ب پاشڤە زڤڕن، [و هلگەڕنە سەر گاوریێ] و هەچیێ ژ هەوە ب پاشڤە بزڤڕیتەڤە [و گاور ببیت] چو زیانێ ناگەهینیتە خودێ، و خودێ دێ خەلاتێ سوپاسداران [ئەوێت خۆ ڕاگرتین و ب پاشڤە نەزڤڕین] دەتێ. ﴿١٤٥﴾ نینە کەسەك بمریت بێ دەستویرا خودێ [ئانکو بێ دەستویرا خودێ کەس نامریت] [مرن] ب ڕۆژا خۆ تشتەکێ نڤیسی یێ دیارکرییە [ئانکو نڤیسییە، نە پێش دکەڤیت و نە پاش دکەڤیت]، و هەچییێ [ب کار و کریارێت خۆ] دنیا بڤێت ئەم دێ ژێ دەینێ و یێ [ب کار و کریارێت خۆ] خێرا ئاخرەتێ بڤێت دێ ژێ دەینێ، و سوپاسداران دێ خەلات کەین. ﴿١٤٦﴾ چەند پێغەمبەر هەبوون، گەلەك مرۆڤێت خودێ [ژ زانا و چاکان] د گەل وان شەڕ [د ڕێکا خودێدا] کرینە، و سست نەبوون ژ بەر ئەوا د ڕێکا خودێدا دیتین، و بێ هێز و لاواز نەبوون و ستۆیێ خۆ خوار نەکرن [سەرێت خۆ نەچەماندن]. و خودێ ژی حەژ بێنفرەهان دکەت. ﴿١٤٧﴾ و ئاخفتنا وان ژی هەر ئەڤە بوو: خودێوۆ ل گونەهێت مە و زێدەگاڤیا مە ببۆرە، و مە قاهیم بکە [پێیێت مە موکم بکە و ڕابگرە] و مە ب سەر ملەتێ گاور بێخە. ﴿١٤٨﴾ ڤێجا خودێ خێرا دنیا و ئاخرەتێ دا وان [سەرکەفتن و دەستکەفتن دانێ] و خودێ حەژ قەنجیکەران دکەت.

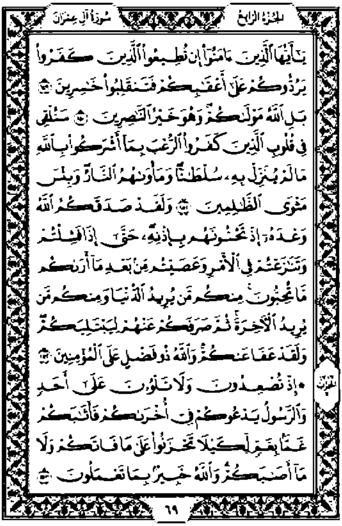

الجزء الرابع
سورة آل عمران
الحزب
٦٩

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ فَتَنقَلِبُواْ خَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾
بَلِ ٱللَّهُ مَوْلَىٰكُمْۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلنَّٰصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَنُلْقِى
فِى قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعْبَ بِمَآ أَشْرَكُواْ بِٱللَّهِ
مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًاۖ وَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُۖ وَبِئْسَ
مَثْوَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ ٱللَّهُ
وَعْدَهُۥٓ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِۦۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ وَعَصَيْتُم مِّنۢ بَعْدِ مَآ أَرَىٰكُم
مَّا تُحِبُّونَۚ مِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلدُّنْيَا وَمِنكُم مَّن
يُرِيدُ ٱلْءَاخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْۖ
وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾
۞ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٍ
وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِىٓ أُخْرَىٰكُمْ فَأَثَٰبَكُمْ
غَمًّۢا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُواْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
مَآ أَصَٰبَكُمْۗ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

﴿١٤٩﴾ [گەلی موسلمانان] ئەگەر هوین ب گۆتنا ئەوێت گاور بووین بکەن دێ هەوە خڕینن و زڤڕیننە سەر گاورییێ، ڤێجا هوین دێ ڤەگەڕنەڤە، زیاندار و خوسارەت. ﴿١٥٠﴾ [ئەو نەدۆستێت هەوەنە، گوهدارییا وان نەکەن] بەلکی خودێ هاریکار و پشتەڤانێ هەوەیە و ئەو باشترین هاریکار و پشتەڤانە. ﴿١٥١﴾ ئەم نێزیک دێ ترس و لەرزێ ئێخینە د ناڤ دلێ گاوراندا، ژ بەر شرکا وان دکر ژ نەهەقی و بێ تشتەک بۆ هەبیت، و جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە جهە جهێ ستەمکاران. ﴿١٥٢﴾ ب سویند گاڤا هەوە نەیارێ خۆ ب دەستویر و ئزنەها خودێ [ئێخستیە پێشیا خۆ] و شکاندی و قوتبڕ کری [ب کوشتنێ] خودێ ئەو پەیمانا دایە هەوە [کو هەوە ب سەربێخیت] ب جهـ ئینا. بەلێ پشتی خودێ ئەوا هەوە دڤیا نیشا هەوە دایی، د وێ گاڤێدا هوین سست بوون و ژێکڤەبوون و هەوە نەگوهداری کر [ئەو جهێت پێغەمبەری بۆ هەوە دانایین، هەوە هێلان]. هندەکان ژ هەوە دنیا [دەستکەفتی] دڤیا [جهێت خۆ بەردان و هێلان]، و هندەکان ژ هەوە ئاخرەت دڤیا [ل جهێت خۆ مان و بەرنەدان]، پاشی [خودێ] هوین ژ وان ڕزگار کرن [ب شکەستنێ] دا هەوە بجەڕبینیت، و خودێ هوین ئازاکرن [پشتی هوین پەشێمان بووین]، و خودێ خودان کەرەم و منەتە ل سەر خودان باوەران. ﴿١٥٣﴾ بینە بیرا خۆ [گەلی موسلمانان] دەمێ هوین ل دویف سەرێ خۆ دڕەڤین و ل کەسێ نەدزڤڕین، و پێغەمبەری ل پشت هەوە د گەل ئەڤێت مایی گازی هەوە دکر [بەلێ هوین ل پاش خۆ نەدزڤڕین و هوین هەر دڕەڤین]، و خودێ کۆڤان ل سەر کۆڤانێ ب سەر هەوەدا دارێت، دا هوین خەمێ ژ وێ تشتی نەخۆن یێ ژ دەست هەوە چۆیی [کو سەرکەفتن بوو]، و خەمێ ژ وی نەخۆن یێ هوین هنگاڤتین [کو شکەستن بوو]، و خودێ ب ئاگەهە ژ وی یێ هوین دکەن.

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيۡكُم مِّنۢ بَعۡدِ ٱلۡغَمِّ أَمَنَةٗ نُّعَاسٗا يَغۡشَىٰ طَآئِفَةٗ
مِّنكُمۡۖ وَطَآئِفَةٞ قَدۡ أَهَمَّتۡهُمۡ أَنفُسُهُمۡ يَظُنُّونَ بِٱللَّهِ غَيۡرَ
ٱلۡحَقِّ ظَنَّ ٱلۡجَٰهِلِيَّةِۖ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ ٱلۡأَمۡرِ مِن شَيۡءٖۗ
قُلۡ إِنَّ ٱلۡأَمۡرَ كُلَّهُۥ لِلَّهِۗ يُخۡفُونَ فِيٓ أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبۡدُونَ لَكَۖ
يَقُولُونَ لَوۡ كَانَ لَنَا مِنَ ٱلۡأَمۡرِ شَيۡءٞ مَّا قُتِلۡنَا هَٰهُنَاۗ قُل لَّوۡ كُنتُمۡ
فِي بُيُوتِكُمۡ لَبَرَزَ ٱلَّذِينَ كُتِبَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡقَتۡلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمۡۖ
وَلِيَبۡتَلِيَ ٱللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمۡ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمۡۚ
وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوۡاْ مِنكُمۡ
يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِ إِنَّمَا ٱسۡتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ بِبَعۡضِ
مَا كَسَبُواْۖ وَلَقَدۡ عَفَا ٱللَّهُ عَنۡهُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٞ ﴿١٥٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَقَالُواْ لِإِخۡوَٰنِهِمۡ إِذَا
ضَرَبُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَوۡ كَانُواْ غُزّٗى لَّوۡ كَانُواْ عِندَنَا مَا مَاتُواْ
وَمَا قُتِلُواْ لِيَجۡعَلَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ حَسۡرَةٗ فِي قُلُوبِهِمۡۗ وَٱللَّهُ يُحۡيِۦ
وَيُمِيتُۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِن قُتِلۡتُمۡ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ أَوۡ مُتُّمۡ لَمَغۡفِرَةٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحۡمَةٌ خَيۡرٞ مِّمَّا يَجۡمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٤﴾ پاشی خودێ پشتی کۆڤانێ ئێمناهی و تەناهی و هێنژین [خەو و چاڤگرتن] ب سەر هەوەدا دارێت، دەستەکەک ژ هەوە د نڤرۆسک دچن [پشتی وەستیانێ تەنا دبن] و دەستەکەک ژی کەنبوونە د دەردێ خۆدا و بەس د خەما خۆدا بوون [ژ ترساندا خەو ژ چاڤان فەرەڤی] و هزرا نە د ڕێدا [کو خودێ پێغەمبەرێ خۆ سەرناێخیت] ژ خودێ دکرن، وەکی نەزانان، دبێژن: ما کار و بارەک ب دەستێ مە هەیە؟ [ژ سەرکەفتنێ یان شکەستنێ] بێژە: [هەی موحەممەد] هەمی کاروبار ب خودێنە [چاوا بڤێت دێ وەسا بیت]. وێ د سینگێ خۆدا فەدشێرن یا بۆ تە ئاشکەرا نەکەن، دبێژن: ئەگەر کاروبارەک د دەست مەدا هەبایە، ئەم ل ڤێرێ نەدهاتینە کوشتن، بێژە: ئەگەر هوین خۆ د خانیێت خۆڤە ژی بانە، دیا ئەوێت کوشتن ل سەر وان هاتیە نڤیسین، دا بۆ کوشتنا خۆ دەرکەڤن، دا خودێ ئەوا د سینگێ هەوەدا هەی بجەرببینیت، و دا یا د دلێ هەوەدا [ژ بانگ و ئاوازێت شەیتانی] پاقژ بکەت. و خودێ ئاگەهدارە ژ وێ یا د سینگ و دلاندا.

﴿١٥٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت ڕۆژا هەردو کۆم ڤێک کەفتین [ڕۆژا ئوحدێ] و پشت داینە شەری و ڕەڤین، ب ڕاستی شەیتانی ئەو د سەردابرن و تەحساندن ژ بەر گونەهێت وان کرین، ب ڕاستی خودێ ل وان بۆری و ئازاکرن. و ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و پێنفرەهە ل سەر جزادانێ. ﴿١٥٦﴾ گەلی خودان باوەران، هوین ژی وەکی وان نەبن، ئەوێت گاوربووین و بۆ برایێت خۆ [چ یێت بابێ یان یێت دووربیاتیێ] دگۆتن چ گاڤا دەرکەڤبانە بازرگانیەکێ یان وەغەرەکێ، یان ژی خەزاکەربانە [مربان یان ژی هاتبانە کوشتن]: ئەگەر ل دەڤ مە بانە نەدمرن و نەدهاتنە کوشتن، دا خودێ ڤێ باوەرا وان بکەتە کول و کۆڤان د دلێ واندا. و خودێیە ساخ دکەت و دمرینیت، و خودێ ئاگەهدارە ب کار و کریارێت هوین دکەن و دبینیت.

﴿١٥٧﴾ و ئەگەر هوین د ڕێکا خودێدا هاتنە کوشتن یان ژی مرن، ب ڕاستی لێبۆرینا خودێ و دلۆڤانیا وی بۆ هەوە ژ وان تشتان ئەوێت هوین [بۆ ژین و ژیارا دنیایێ] کۆم دکەن چێترە.

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى ٱللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ
لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ ٱلْقَلْبِ لَٱنفَضُّوا۟ مِنْ حَوْلِكَ ۖ
فَٱعْفُ عَنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِى ٱلْأَمْرِ ۖ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِن يَنصُرْكُمُ ٱللَّهُ
فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۖ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا ٱلَّذِى يَنصُرُكُم مِّنۢ
بَعْدِهِۦ ۗ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِىٍّ أَن
يَغُلَّ ۚ وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ
كَمَنۢ بَآءَ بِسَخَطٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾
هُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ
مَنَّ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ
يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمَّآ
أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا ۖ
قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

﴿١٥٨﴾ و ئەگەر هوین مرن یان هاتنە کوشتن [بزانن] هوین دێ هەر بەر ب خودێڤە ئینە کۆمکرن. ﴿١٥٩﴾ [هەی موحەممەد] ژ بەر وێ دلۆڤانیا خودێ ب تە بری تو بۆ وان نەرم بووی، و هەکە تو مرۆڤەکێ هشکێ دلڕەق بایی دا ژ دۆریت تە ڤەڕەڤن، [ژ بەر هندێ] ل وان ببۆرە و داخوازا گونەهـژێبرنێ بۆ وان ژ خودێ بخوازە، و مشێورەتا وان د کاروباراندا بکە [د وان کاروبارێت وەحی بێ نەهاتی] و ئەگەر تە [پشتی مشێورەتێ] خۆ ئێك دل کر و بڕیارا خۆ دا [و ڕەنیا خۆ ڤەبڕی]، پشتا خۆ ب خودێ ڕاست بکە، و ب ڕاستی خودێ حەژ وان دکەت یێت پشتا خۆ ب خودێ ڕاست دکەن. ﴿١٦٠﴾ ئەگەر خودێ هاریکاری و پشتەڤانیا هەوە بکەت [و هەوە سەربێخیت] شکەستن بۆ هەوە نینە، و کەس ل سەر هەوە زال نابیت، و ئەگەر هاریکاری و پشتەڤانیا هەوە نەکەت و هەوە بشکێنیت، کی هەیە ژ خودێ پێڤە هاریکاریا هەوە بکەت؟ و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن. ﴿١٦١﴾ چو پێغەمبەران [ئەو ماف نینە] خیانەتێ بکەن و بەختێ خۆ خراب بکەن، و هەر کەسێ خیانەتێ بکەت، ڕۆژا قیامەتێ، ئەو ب خیانەتا خۆڤە دێ ئێتە حازرکرن، پاشی هەر ئێکی ل دویڤ کار و کریارێت وی حسێب دێ د گەل ئێتە کرن. و ستەم ل کەس ژ وان نائێتە کرن [نە خێرێت وان کێم دبن، نە ژی گونەهێت وان پتر لێ دئێن]. ﴿١٦٢﴾ ئەرێ ما ئەوێ قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ ل بەر، و دخوازیت وەکی وییە، یێ ب نەڕازیبوونا خودێڤە ڤەگەڕیایی، و جهێ وی دۆژەهە [کو] چ پیسە جهە. ﴿١٦٣﴾ [نە، هەردو جوین نەوەکی ئێکن ل دەڤ خودێ] هەر ئێك ژ وان ل دەڤ خودێ پەیسکەکە، و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن [خودێ ژ کریارێت وان ب ئاگەهە]. ﴿١٦٤﴾ خودێ خێر و کەرەم د گەل باوەری ئینایان کر، دەمێ پێغەمبەرەك هەر ژ وان بۆ وان هنارتی، نیشانێت مە بۆ وان بخوینیت [ئانکو قورئانێ نیشا وان بدەت] و دل و هناڤێت وان بشۆت و ڤەشۆت و پاقژ بکەت. و کتێب [کو قورئانە] و سونەتێ [کو ڕێکا پێغەمبەرییە] نیشا وان بدەت، هەر چەندە بەری نوکە د بەرزەبوون و گومڕاییەکا ئاشکەرادا بوون. ﴿١٦٥﴾ ئەرێ [گەلی موسلمانان] دەمێ هوین بەرهنگاری ئاتافەکێ بوویین [کو ڕۆژا ئوحدێ حەفتێ ژ هەوە هاتنە کوشتن] و دوجا هندی وێ هەوە ب سەرێ وان ئینا [ڕۆژا بەدرێ هەوە حەفتێ ژێ کوشتن و حەفتێ ژێ ئێخسیر و دیل کرن]، و هوین دبێژن ئەڤ [بەلایە] چاوا و ژ کیڤە هات؟! بێژە [وان: مەخسەد پێ موسلمانن] ئەڤە [ئەڤ بەلایە] ژ هەوە ب خۆیە [دەمێ هەوە جهێت خۆ بەردایین و نەگوهداریا فەرمانا پێغەمبەری کری]. ب ڕاستی خودێ خودان شیانە ل سەر هەمی تشتی.

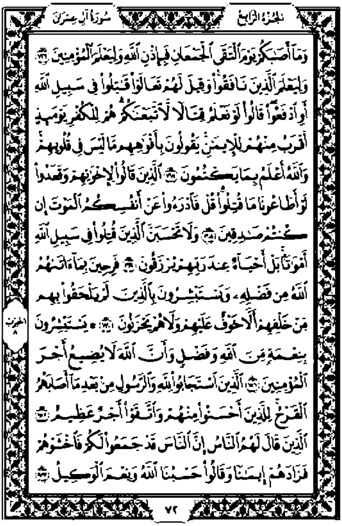

الجزء الرابع سورة آل عمران

وَمَآ أَصَٰبَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِ فَبِإِذۡنِ ٱللَّهِ وَلِيَعۡلَمَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٦٦﴾
وَلِيَعۡلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُواْۚ وَقِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ قَٰتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَوِ ٱدۡفَعُواْۖ قَالُواْ لَوۡ نَعۡلَمُ قِتَالٗا لَّٱتَّبَعۡنَٰكُمۡۗ هُمۡ لِلۡكُفۡرِ يَوۡمَئِذٍ
أَقۡرَبُ مِنۡهُمۡ لِلۡإِيمَٰنِۚ يَقُولُونَ بِأَفۡوَٰهِهِم مَّا لَيۡسَ فِي قُلُوبِهِمۡۚ
وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يَكۡتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ ٱلَّذِينَ قَالُواْ لِإِخۡوَٰنِهِمۡ وَقَعَدُواْ
لَوۡ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُواْۗ قُلۡ فَٱدۡرَءُواْ عَنۡ أَنفُسِكُمُ ٱلۡمَوۡتَ إِن
كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَمۡوَٰتَۢاۚ بَلۡ أَحۡيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمۡ يُرۡزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ
ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ وَيَسۡتَبۡشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمۡ يَلۡحَقُواْ بِهِم
مِّنۡ خَلۡفِهِمۡ أَلَّا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ ۞ يَسۡتَبۡشِرُونَ
بِنِعۡمَةٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضۡلٖ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٧١﴾ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَجَابُواْ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعۡدِ مَآ أَصَابَهُمُ
ٱلۡقَرۡحُۚ لِلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ مِنۡهُمۡ وَٱتَّقَوۡاْ أَجۡرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾
ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدۡ جَمَعُواْ لَكُمۡ فَٱخۡشَوۡهُمۡ
فَزَادَهُمۡ إِيمَٰنٗا وَقَالُواْ حَسۡبُنَا ٱللَّهُ وَنِعۡمَ ٱلۡوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

الحزب ٨

٧٢

﴿١٦٦﴾ و یا هاتیە سەرێ هەوە، دەمێ هەردو کۆم کەڤتینە بەرانبەری ئێك [مەخسەد ژێ موسلمان و گاورێت قورەیشیان ڕۆژا ئوحدێ] ب دەستویرا خودێ بوو، و دا خودان باوەر ئاشکەرا ببن [ئەوێت بێن ل سەر نەخۆشییێ کێشایین و خۆ ڕاگرتین].

﴿١٦٧﴾ [و دیسا] دا ئەوێت دوڕوییاتی کرین بێنە نیاسین و [ئاشکەرا ببن]. گۆتنە وان [مەخسەد پێ دوڕوینە]: وەرن د ڕێکا خودێدا شەڕی [جیهادێ] بکەن، یان ژی [ئەگەر هوین د ڕێکا خودێدا نەکەن] بەرگرییێ ژ خۆ بکەن، گۆتن: ئەگەر مە زانیابە دێ بیتە شەڕ، ئەم دا خۆ دەینە د گەل هەوە [و شەڕی کەین]، ئەو [ب ڤێ گۆتنا خۆ] وێ ڕۆژێ هند نێزیکی باوەرییێ نینن هندی نێزیکی گاورییێ، وێ ب ئەزمانێ خۆ دبێژن یا نە ل سەر دلێ وان، و خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چ [د دلێ خۆدا] ڤەدشێرن.

﴿١٦٨﴾ ئەوێت ڕوینشتین [شەڕ نەکرین] و گۆتینە برایێت خۆ، ئەگەر ب یا مە کربانە [و دەرنەکەتبانە شەڕی و هەر ژ مالێت خۆ دەرنەکەتبانە] نە دهاتنە کوشتن، بێژە [وان] ئەگەر هوین ڕاست دبێژن مرنێ ژ خۆ بدەنە پاش. ﴿١٦٩﴾ هزر نەکەن ئەوێت د ڕێکا خودێدا هاتینە کوشتن د مرینە [وەکی هەر ئێك دمریت]، [نەء] بەلکی ئەو ل دەڤ خودایێ خۆ د ساخن ڕزقێ خۆ دخۆن. ﴿١٧٠﴾ دلخۆشن ب ئەوا خودێ ب کەرەما خۆ دایییە وان و د گەل وان کری، و ئەو مزگینییێ ددەنە یێت ب پشت خۆڤە هێلایین، و هێژ نەگەهشتینە وان [و شەهید نەبوویین] کو ترس ل سەر وان نینە [ژ ئیزایێ ڕۆژا قیامەتێ] و ب خەم ژی ناکەڤن [ب هێلانا دنیایێ]. ﴿١٧١﴾ و ئەو ب وێ خێر و کەرەما خودێ د گەل وان کری دلخۆش دبن و مزگینییێ ددەن کو ب ڕاستی خودێ خێرا باوەرئینانیان بەرزە ناکەت. ﴿١٧٢﴾ [باوەرئینایی ئەون] ئەوێت پشتی برینداری و نەخۆشیا ئوحدێ ژی ب سەردا هاتی هەر ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری دەرنەکەڤتین، [و د گەل پێغەمبەری ل دویڤ ئەبو سوفیان و لەشکەرێ وی هاتن پشتی ژ ئوحدێ زڤڕین]، بۆ وان ئەوێت قەنجی کرین و پارێزکاری کرین خەلاتەکێ مەزن هەیە.

﴿١٧٣﴾ ئەوێت خەلکی [مەخسەد پێ مرۆڤەك بوو، ئەبو سوفیان هنارت کو بێژتە وان] گۆتینێ: خەلکی [نەیارێت هەوە] لەشکەرێ بۆ هەوە [بۆ بنبڕکرنا هەوە] کۆمکری، ژ خۆ بترسن و هشیار بن، [شوینا بترسن] باوەرییا وان پتر لێ هات و [ژ بەر هندێ] گۆتن: خودێ بەسی مەیە و پشتەڤان هەما هەر خودێیە.

فَانقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ
يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ۚ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا ۗ يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا
نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا ۚ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَّا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنتُمْ
عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ ۗ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ ۖ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُم ۖ
بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَلِلَّهِ
مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

﴿١٧٤﴾ ڤێجا [ژ بەر پشتگەرمیا وان ب خودێ، بێ شەڕ] و ب خێر و کەرەمێت خودێ ڤەگەڕیان و چو نەخوشی نەگەهشتنە وان، و ب دویڤ ڤایلبوون و ڕازیبوونا خودێ کەڤتن [دەمێ ب برینێت خوڤە ب دویڤ لەشکەرێ قورەیشیان کەڤتین]، و خودێ خودانێ کەرەمەکا مەزنە. ﴿١٧٥﴾ ب ڕاستی ئەوێ [گۆتیە هەوە خەلك و نەیارێت هەوە بۆ هەوە یێت کۆم بووین دا هەوە بترسینن و سار بکەن ژ جیهادێ] ئەو شەیتانە، دۆستێت خۆ دترسینیت، ڤێجا ژ وان نەترسن، و ژ من بترسن، ئەگەر ب ڕاستی هوین خودان باوەرن. ﴿١٧٦﴾ و خەمێ ژ وان نەخۆ، ئەوێت لەزێ ل گاوریێ دکەن، ب ڕاستی ئەو چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و خودێ دڤێت چو پشك و باران [ژ خەلاتی] ڕۆژا ئاخرەتێ بۆ وان ئەرخان نەکەت و نەخوشی و ئیزایەکا مەزن [وێ ڕۆژێ] بۆ وان هەیە. ﴿١٧٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوری ب باوەریێ کڕی چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و بۆ وان ئیزایەکا دژوار هەیە. ﴿١٧٨﴾ ئەوێت گاور بووین بلا هزر نەکەن مۆلەتا [پێدانا] ئەم ددەینە وان [چ ژی درێژی بیت چ خۆشحالی] بۆ باشیا وانە، ئەو پێنا ئەم ل وان فرەهـ دکەین ژ بۆ هندێیە کو گونەهێت وان زێدە بین، و ئیزایەکا هەتکبەر ژی بۆ وان هەیە. ﴿١٧٩﴾ [هەی موحەممەد] خودێ خودان باوەران [موسلمانان] ل سەر ڤێ دەستوورێ هوین تێدا [تێکەل] ناهێلیت، هەتا قەنج و خرابان ژێك نەڤاڤێریت. و خودێ هەوە ب سەر وێ تشتێ نە ل بەر چاڤان و نهێنی هلناکەت [کو غەیبە]، بەلێ خودێ ژ ناڤ پێغەمبەرێت خۆ یێ بڤێت دێ هەلبژێریت و [ئاگەهدار کەت، هەروەکی پێغەمبەرێ خۆ موحەممەد (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ب سەر دوڕوییان هلکری]، ڤێجا باوەریێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی بینن، و ئەگەر هوین باوەریێ بینن و پارێزکاریێ بکەن خەلاتەکێ مەزن بۆ هەوە هەیە. ﴿١٨٠﴾ و بلا ئەوێت قەلسیێ د وی تشتیدا دکەن یێ خودێ ژ کەرەما خۆ دایییە وان، هزر نەکەن ئەڤە باشییە بۆ وان، بەلکی ئەڤە بۆ وان خرابییە، ڕۆژا قیامەتێ ئەڤ چڕویکی و قەلساتییە دێ ل وان تێنە تێك [ئانکو دێ بێ تێنە ئیزادان] و میراتێ ئەرد و ئەسمانان هەر بۆ خودێیە، و خودێ ب هەر کار و کریارەکا هوین دکەن ئاگەهدارە.

لَّقَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَآءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُواْ وَقَتْلَهُمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ
وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ
عَهِدَ إِلَيْنَآ أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ ٱلنَّارُ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِي بِٱلْبَيِّنَٰتِ
وَبِٱلَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٨٣﴾
فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ جَآءُو
بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
فَمَن زُحْزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا
ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ ۞ لَتُبْلَوُنَّ فِيٓ
أَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوٓاْ أَذًى كَثِيرًا
وَإِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

﴿١٨١﴾ ب سویند خودێ گۆتنا وان ئەوێت گۆتین خودێ بێ هەژارە (فەقیرە) و ئەم دەولەمەندین، بهیستیە. ب ڕاستی ئەڤا وان گۆتی [د ڕاستا خودێدا] و کوشتنا وان ژ بێ بەختی بۆ پێغەمبەران [بەری نوکە] ئەم دێ نڤیسین، [و وان دێ ل سەر جزاکەین]، و دێ بێژینە وان تامکەنە ئیزایا دوژەهێ. ﴿١٨٢﴾ [ئەڤ ئیزایە] ژ بەر وێیە یا هەوە ب دەستێت خۆ بەری نوکە کری. و خودێ ب ڕاستی د ڕاستا بەندەیێت خۆدا نەیێ ستەمکارە. ﴿١٨٣﴾ ئەو ئەون یێت گۆتین خودێ پەیمان ژ مە وەرگرتیە کو ئەم باوەرییێ ب چو پێغەمبەران نەئینین، هەتا ئەو پێغەمبەر قوربانەکێ بۆ مە نەئینیت و ئاگرەك [ژ ژوردا نەئێت] بسۆژیت، [هەی موحەممەد] بێژە [وان] نێ پێغەمبەر بەری من ب نیشانێت ئاشکەرا و ب وی تشتێ هوین دبێژن هاتبوون، پا هەوە بۆچی کوشتن، هەکە هوین ڕاست دبێژن؟! ﴿١٨٤﴾ ڤێجا ئەگەر وان تو درەوین دانایی [باوەر ژ تە نەکرن] [خەمێ نەخۆ]، ب ڕاستی گەلەك پێغەمبەر بەری تە ژی ب نیشانێت ئاشکەرا و ب کتێبێت ئەسمانی و ب کتێبا ڕۆنکەر هاتبوون، [دگەل هندێ ژی] درەوین هاتنە دانان. ﴿١٨٥﴾ هەر جاندارەکێ هەبیت دێ تامکەتە مرنێ [و دێ شەربەتا مرنێ ڤەخۆت]، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ هوین [هەمی] دێ جزایێ خۆ وەرگرن. ڤێجا هەر کەسێ ژ ئاگری دویرکەڤت و چۆ د بەحەشتێدا، ئەها ئەو ب سەرکەڤت و سەرفەراز بوو، و هندی ژیانا دنیایێیە ژ خەمل و خێر و پەرتالێ خاباندنێ پێڤەتر نینە. ﴿١٨٦﴾ ب سویند هوین دێ ب مال و حال و جانێ خۆ تێنە جەرباندن، و هوین دێ گەلەك ئیزا و نەخۆشیێ ژ وان بینن یێت بەری هەوە کتێب بۆ هاتین و ژ وان یێت هەڤال و هۆگر بۆ خودێ چێکرین، ڤێجا ئەگەر هوین بێنا خۆ فرەهـ بکەن و پارێزکارییێ بکەن، [بزانن] کو ئەڤە [بێنفرەهی و پارێزکاری] ژ وان کارانە یێت دڵێت مرۆڤ ل سەر بێ هشیار و ڕژد بیت.

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهُۥ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُۥ فَنَبَذُوهُ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦ ثَمَنًا
قَلِيلًا ۖ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَآ
أَتَوا۟ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُوا۟ بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا۟ فَلَا تَحْسَبَنَّهُم
بِمَفَازَةٍ مِّنَ ٱلْعَذَابِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِى
خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ
لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٠﴾ ٱلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا
وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبْحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُۥ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ
أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْإِيمَٰنِ أَنْ
ءَامِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ فَـَٔامَنَّا ۚ رَبَّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَىٰ
رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

﴿١٨٧﴾ و بـۆ ملەتێ خۆ بێژە: دەمێ خـودێ ژ وان ئەوێت کتێب بـۆ هاتین سـۆز و پەیـمان سـتاندی [و گۆتیە وان] کـو هویـن بێ گۆمـان دێ ڤـێ کتێـبێ بۆ خەلکـی رۆن و ئاشـکەراکەن و چـو یـێ ژێ ئاڤەشـێرن، [بەلێ ئەو سـۆز و پەیمانـا وان دایـی] ب پشـت خۆڤە هێلان [ئانکو پشـتا خـۆ دانـێ]. و [سـۆز و پەیمانـا خـۆ] ب بهایەکـی کێـم فرۆتـن، و نـە چـو بـازار بـوو وان کـری. ﴿١٨٨﴾ [هـەی موحەمـەد] هـزر نەکە ئەوێـت ب کریارێـت خۆ دلخۆش دبـن [کو ئـەو جوهیـە یێت نیشـانێت موحەمـەد پێغەمبەر ئەوێـت د تەوراتێـدا هاتـین ڤەشـارتین ب ڤـی کارێ خـۆ دلخۆش بوویـین دێ ژ ئیزایا خـودێ رزگاربـن] و دڤێن دەستخۆشـیا وان بێتەکـرن ل سـەر وێ یـا نەکرین. هزر نەکـە ئەڤـە دێ ژ ئیزایـێ قورتال بـن، ئیزا و نەخۆشـیەکا دژوار بـۆ ڤـان هەیـە. ﴿١٨٩﴾ و سـەر و سـامانێ ئـەرد و ئەسـمانان هـەر یێ خودێیـە، و خودێ ب خۆ ژی ل سـەر هەمـی تشـتان دەسـتهەلاتدار و خودان شـیانە. ﴿١٩٠﴾ ب راسـتی چێکرنـا ئەرد و ئەسـمانان، و هاتن و چۆنا شـەڤ و رۆژان نیشـانن [ل سـەر هەبـوون و دەسـتهەلاتداریا خـودێ] بـۆ کەسـێت ژیـر و ئاقلـدار. ﴿١٩١﴾ [کەسـێت ژیـر و ئاقلـدار] ئەوێت راوەسـتیایی [ل سـەر پیـیان] و روینشـتی و ل سـەر تەنشـتێ (کێلەکـێ) درێژکـری، خـودێ دئینـە بـیرا خـۆ و زکـرێ خـودێ دکەن و هـزرا خۆ د چێکرنـا ئـەرد و ئەسـماناندا دکـەن، [و دبێـژن]: خودێـوو [ئـەڤ جیهانـە] تـە ژ قەسـتا چـێ نەکریـە. پاکـی [ژ هەمـی کێماسـیان] هـەر بـۆ تەیـە، [و ئـەم تـە ژ کێماسـیان و تـە ژ چێکرنـا ژ قەسـتا و پویـچ پاقـژ دکەیـن]. ڤێجا تـو مە ژ ئاگـرێ دۆژەهـێ بپارێـزە. ﴿١٩٢﴾ خودێوو، ب راسـتی کەسـێ تـو بکەیە د ئاگریدا تە رسـوا و شـەرمزار کـر، و ستەمکاران چـو پشـتەڤان و هاریـکار نینـن. ﴿١٩٣﴾ خودێوو، ب راسـتی مە گولـێ بـوو، بانگهلدێرەک بۆ باوەرئینانـێ یـێ گـازی دکـەت [باوەرییـێ ب خـودێ و پێغەمبـەری بینـن]، ڤێجا مە بـاوەری ئینـا، خودێوو ل مە ببۆرە و دانگـێ ل سـەر گونەهێـت مـە بگـرە (ئانکـو ژێ ببـە)، و خەلەتی و خرابیێـت مـە ژێ ببە و مـە د گەل قەنجیـکاران بمرینـە [ئانکـو مە ژی ژ وان حسـێب بکە، و مـە ب هەڤالینیا وان شـایی بکـە]. ﴿١٩٤﴾ خودێوو، چ پەیمانـا تـە ل سـەر زمانێ پێغەمبـەران دایی بدە مە [کو بەحەشـتە و بـۆ یێ ژ گوهداریـا فەرمانا تـە دەرنەکەڤیت]، و [خودێـوو] مـە رسـوا و شـەرمزار نەکـە رۆژا قیامەتـێ، ب راسـتی تو ژ سـۆزا خـۆ لێڤەنابی.

فَٱسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّى لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٍ مِّنكُم مِّن
ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ بَعْضُكُم مِّنۢ بَعْضٍ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟
وَأُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأُوذُوا۟ فِى سَبِيلِى وَقَٰتَلُوا۟ وَقُتِلُوا۟
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ثَوَابًا مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ
حُسْنُ ٱلثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى
ٱلْبِلَٰدِ ﴿١٩٦﴾ مَتَٰعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾
لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِندِ
ٱللَّهِ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ
ٱلْكِتَٰبِ لَمَن يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ
سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱصْبِرُوا۟
وَصَابِرُوا۟ وَرَابِطُوا۟ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

﴿١٩٥﴾ ڤێجا خودێ دوعایا وان وەرگرت [ب گۆتنا خۆ]: ئەز کار و کریارێت چو کریارکەران ژ هەوە بەرزە ناکەم چ مێر چ ژن، هەر هندەك ژ هەوە ژ هندەکانن [ئانکو ژێدەرێ هەوە ژن و مێران هەر ئێکە و فەرق و جودایی د ناڤبەرا هەوەدا نینە]. ڤێجا ئەوێت مشەخت بوویین و ژ وەلاتێ خۆ هاتینە دەرێخستن، و د ڕێیا مندا هاتینە ئێشاندن و شەڕ [شەڕێ دژمنێت خودێ] کرین و شەڕێ وان [ژ ئالیێ نەیارێت خودێڤە] هاتیە کرن، ب ڕاستی ئەز دێ گونەهێت وان ڕاکەم و ژێبەم، و ئەوان دێ کەمە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بندا دهەرکن (دچن). [ئەڤ خەلاتێ هەنێ] کەرەمەك و خەلاتەکە ژ خودێ [ددەتە وان]، و نێ خودێ باشترین خەلات و جزا ل دەڤ هەیە. ﴿١٩٦﴾ گەڕیان و هاتن و چۆنا ئەوێت گاور بوویین د باژێراندا، بلا تە نەخاپینیت. ﴿١٩٧﴾ خۆشی و بەرگالەکا کێمە [یا دنیایێ بەرانبەری یا ئاخرەتێ]، پاشی دویماهی و جهێ وان هەر دۆژەهە و ئەو چ پیسە جهە. ﴿١٩٨﴾ بەلێ ئەوێت پارێزکاریا خودایێ خۆ کرین، بەحەشتێت ڕوبار د بندا دهەرکن بۆ وان هەنە، و هەروهەر دێ تێدا بن، تێورگەهەکە ژ نك خودێ، و یێ ل نك خودێ هەی بۆ قەنجیکاران چێترە [ژ وێ خۆشی و بەرگالا ب ڕێکا گەڕیانا دنیایێ دئێت]. ﴿١٩٩﴾ ب ڕاستی هندەك ژ خودانێت کێتابان هەنە کو باوەریێ ب خودێ دئینن و ب ئەوا بۆ هەوە هاتی [ژ نك خودێ کو قورئانە]، و ب وێ یا بۆ وان هاتی، و ژ خودێ دترسن [ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستاینە] و نیشانێت خودێ ب بهایەکێ کێم نافرۆشن [ئانکو سالۆخێت پێغەمبەران د کتێبێت خۆدا ڤارێ ناکەن بەرانبەری بهایەکێ کێم]. ئەڤان خەلاتێ خۆ ل نك خودێ هەیە و خودێ د حسابێدا یێ سڤکە. ﴿٢٠٠﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی پێنا خۆ [ل سەر گوهداریێ] فرەهـ بکەن و [ل سەر جیهادا گاوران] بێنفرەبن و خۆ ڕابگرن، و دل و دەروونێ خۆ ب خودێ گرێ بدەن، و پارێزکاریا خودێ بکەن، هیڤیە ب ڤێ چەندێ هوین سەرفەرازبن.

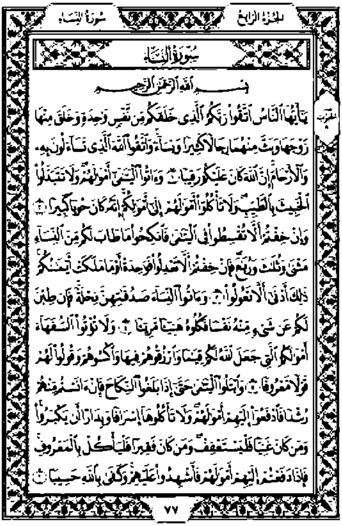

الجزء الرابع سورة النساء

سورة النساء

بسم الله الرحمن الرحيم

حزب

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَخَلَقَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالٗا كَثِيرٗا وَنِسَآءٗۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلۡأَرۡحَامَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيۡكُمۡ رَقِيبٗا ١ وَءَاتُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰٓ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَتَبَدَّلُواْ ٱلۡخَبِيثَ بِٱلطَّيِّبِۖ وَلَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَهُمۡ إِلَىٰٓ أَمۡوَٰلِكُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حُوبٗا كَبِيرٗا ٢ وَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تُقۡسِطُواْ فِي ٱلۡيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثۡنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۖ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تَعۡدِلُواْ فَوَٰحِدَةً أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ ٣ وَءَاتُواْ ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحۡلَةٗۚ فَإِن طِبۡنَ لَكُمۡ عَن شَيۡءٖ مِّنۡهُ نَفۡسٗا فَكُلُوهُ هَنِيٓـٔٗا مَّرِيٓـٔٗا ٤ وَلَا تُؤۡتُواْ ٱلسُّفَهَآءَ أَمۡوَٰلَكُمُ ٱلَّتِي جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ قِيَٰمٗا وَٱرۡزُقُوهُمۡ فِيهَا وَٱكۡسُوهُمۡ وَقُولُواْ لَهُمۡ قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗا ٥ وَٱبۡتَلُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ وَمَن كَانَ غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِذَا دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ٦

٧٧

سۆرەتا نیساء

ل مەدینەیێ هاتیبە خوارێ (١٧٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ خەلکینو پارێزکاریا خودایێ خۆ بکەن [باوەرییێ پێ بینن و پەرێسن] ئەوێ هوین ژ ئێك گیانی ب تنێ ئافراندین [و ئەوی خودایی ژ وی گیانی] هەڤەرا وی ژێ چێکر [ئافراند] و ژ ڤان هەردوکان گەلەك ژن و مێر دان و بەلاڤکرن، و هوین پارێزکاریا خودێ بکەن، ئەوێ هوین ب ناڤێ وی تشتان ژ ئێکدو دخوازن، و هشیاری مرۆڤانییێ بن [نەقەتینن] ب ڕاستی خودێ ل سەر هەوە زێرەڤانە. ﴿٢﴾ و مالێ سێویان بدەنێ، مالێ خۆ یێ بێخێر [و حەلال] ب یێ وان یێ باش [و حەرام بۆ هەوە] نەگوهۆڕن، و مالێ وان د ناڤ مالێ خۆدا نەخۆن [ئانکو مالێ وان تێکەلی یێ خۆ نەکەن، ب نیەتا خوارنا مالێ وان]. ب ڕاستی [ئەڤ کارە] گونەهەکا مەزنە. ﴿٣﴾ و ئەگەر هوین ترسیان د ڕاستا کچێت سێویدا [ئەوێت هوین خودانییێ ژێ دکەن] [ئەگەر مار بکەن] دادوەرییێ نەکەن [و مافێت وان ب دورستی نەدەنێ، وان بهێلن]، ڤێجا ژنێت دیتر یێت هەوە پێ خۆش، دویان، سێیان، چاران مار بکەن، بەلێ ئەگەر هوین بترسن د ناڤبەرا واندا وەکهەڤییێ [عەدالەتێ] نەکەن، ژنەکێ ب تنێ بینن [و نابیت پتر بینن] یان ژ جاریێت خۆ مار بکەن، ئەڤە [هێلانا هەوە بۆ سێویان، دا خورتییێ لێ نەکەن و مافێ وان نەخۆن و ئێك ژن ب تنێ، ئەگەر هوین بترسن دادگەرییێ د ناڤبەرا واندا نەکەن] ڕێکا ژ هەمییان نێزیکترە کو هوین خۆ ژ ستەمکرنێ بپارێزن و بدەنە پاش. ﴿٤﴾ و مارا ژنان ب خۆشی بدەنێ، و هەکە وان [ژنان] تشتەك ژ مارا خۆ ب خۆشی [و ب دلێ خۆ] بۆ هەوە هێلا [و گەردەنا هەوە ئازا کر]، تێدی بخۆن ل هەوە حەلال بیت و نۆشی جان بیت. ﴿٥﴾ و هوین مالێ ساویلکەیان [ژ بچویك و دین و دەست دڕیاییان] نەدەنە ڤێ، ئەو [مالێ] خودێ بۆ هەوە کرییە ئەگەرێ بەردەوامیا ژیانێ [و ژیان ل سەر ڕادوەستیت] بێ خودان بکەن و ب جلك بێخن، و ئاخفتنا خێرێ بۆ وان بێژن [ئانکو ئەگەر هوین ب ئاقل کەتن دێ مالێ هەوە دەینە هەوە]. ﴿٦﴾ و سێویان بجەڕبینن هەتا بالق دبن [و دئێنە ژنان یان شویان]، و ئەگەر هەوە دیتن بالق بوون و ب ئاقل کەتن، مالێ وان بدەنە ڤێ، و لەزێ لێ نەکەن بخۆن ژ ترسا مەزنبوونا وان [ترسا هندێ کو وی مالی ژ هەوە بستینن]. و هەچیێ دەولەمەند بیت بلا [چو مالی بەرانبەری خودانیا خۆ ژ سێویان ڕانەکەت] و یێ دل پاقژ بیت. و هەچیێ خیزان (فەقیر) بیت بلا تەمەتی زەحمەتا خۆ و ل دویڤ هەوجەیا خۆ بخۆت، و ئەگەر هەوە مالێ وان دا وان، شاهدان ل سەر بگرن [کا هەوە مالێ سێویان هەمی داییێ یان ژێ نە]، و خودێ بۆ هەوە بەسە زێرەڤان و حسابدار.

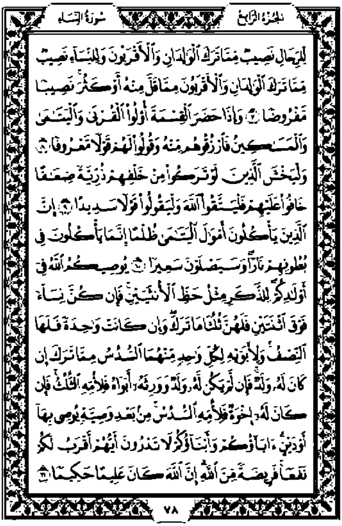

الجزء الرابع
سورة النساء
٧٨

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ
مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
مَّفْرُوضًا ۝٧ وَإِذَا حَضَرَ ٱلْقِسْمَةَ أُوْلُواْ ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينُ فَٱرْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُواْ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝٨
وَلْيَخْشَ ٱلَّذِينَ لَوْ تَرَكُواْ مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَٰفًا
خَافُواْ عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلْيَقُولُواْ قَوْلًا سَدِيدًا ۝٩ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلْيَتَٰمَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝١٠ يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِيٓ
أَوْلَٰدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَآءً
فَوْقَ ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَٰحِدَةً فَلَهَا
ٱلنِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن
كَانَ لَهُۥ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٌ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُ فَإِن
كَانَ لَهُۥٓ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَآ
أَوْ دَيْنٍ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝١١

﴿٧﴾ زەلامان د وی (مالێ) دەیباب و کەس و کاران ب پاش خۆڤە هێلایی، بار و پشکەك هەیە، و ژنان ژی ژ وی (مالێ) دەیبابان و کەس و کاران ب پاش خۆڤە هێلایی، بار و پشك هەیە، چ کێم چ زێدە، پشکەکە [ژ بەرێ خودێڤە] هاتییە دانان. ﴿٨﴾ و ئەگەر دەمێ لێکڤەکرنێ، کەس و کار و سێوی و بەلنگاز ئامادەبوون، تشتەکی ژ وی میراتی بدەنە وان، و ئاخفتنەکا بێ ئەزیەت بێژنە وان. ﴿٩﴾ و ئەوێت ژ هندێ بترسن، ئەگەر ب پاش خۆڤە دویندەهەکا بێ چارە بهێلن، ستەم لێ بێتەکرن [دڤێت هەر ب وی چاڤی بەرێ خۆ بدەنە سێوییێت ئەو خودانییێ ژێ دکەن، و پا ئەگەر ئەڤرۆ ئەو یێ مریبایە، کا وی دڤیا چاوا سەرەگوهیا زارۆکێت وی هاتبایەکرن، ئەها دڤێت ئەو ژی یێ وەسا بیت د گەل سێوییێت ئەو سەرەگوهیا وان دکەت]، ڤێجا بلا ژ خودێ بترسن و ئاخفتنا ڕاست د گەل وان بکەن [ئانکو چاوا د گەل زارۆکێت خۆ دئاخڤن، و دبێژن: کوڕێ من، کچا من، هەر ڤێ ئاخفتنێ د گەل سێویان ژی بکەن].

﴿١٠﴾ ئەوێت مالێ سێویان ژ بێ بەختی و ب نەهەقی دخۆن، ب ڕاستی تنێ ئەو یێ ئاگری تژی زکێ خۆ دکەن و دخۆن، و زوی دێ چنە د ئاگرێ دۆژەهێدا. ﴿١١﴾ د دەرهەقێ زارۆکێت هەوەدا خودێ [ب ڤی ڕەنگی] فەرمانا هەوە دکەت، کو بارا کوڕی تەمەتی بارا دو کچانە، و ئەگەر زارۆکێت هەوە کچ بن و ژ دویان پتر بن، دوسێکا میراتی بۆ وانە، و ئەگەر [میراتخۆر] کچەك ب تنێ بیت، نیڤ [یا میراتی] بۆ وێیە، و دەیبابێت وی [یێ مری] هەر ئێکی شەشێك دگەهیتێ، ئەگەر [ئەوێ مری] زارۆك هەبیت [چ کوڕ بن، چ کچ] و ئەگەر چو زارۆك [چ کوڕ، چ کچ] نەبن و دەیبابێت وی بوونە میراتخۆرێت وی، سێك بۆ دەیکا وییە، و ئەگەر [ئەوێ مری] برا هەبن [خویشك و برا، دو یان پتر]، شەشێك بۆ دەیکا وییە، [ئەڤ پشك و بارە دێ ئێنە لێکڤەکرن] پشتی جهێنانا وەسیەتا مری کری یان ژی [دەرئێخستنا] قەران [دەینان]. بابێت هەوە و زارۆکێت هەوە، هوین نوزانن کی ژ وان پتر د خێرا هەوەدایە [ژ بەر هندێ خودێ هەر ئێکی پشك و بارێت وی دیارکرن]، ئەڤ ئەرکە ژ بەرێ خودێڤە ل سەر هەوە هاتە دانان، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کار بنەجهە.

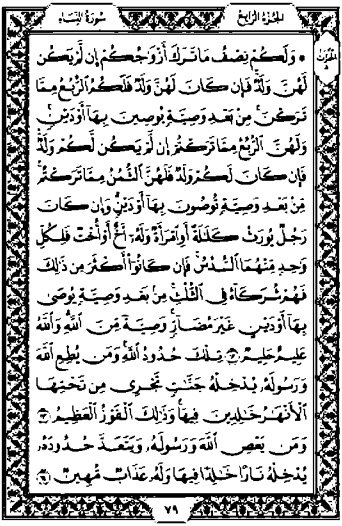

الجزء الرابع سورة النساء

الحزب

۞ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَٰجُكُمْ إِن لَّمْ يَكُن
لَّهُنَّ وَلَدٌ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا
تَرَكْنَ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ
وَلَهُنَّ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّكُمْ وَلَدٌ
فَإِن كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم
مِّنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ وَإِن كَانَ
رَجُلٌ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمْرَأَةٌ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ
وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ فَإِن كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِن ذَٰلِكَ
فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى ٱلثُّلُثِ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ
بِهَآ أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ وَصِيَّةً مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ
عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٣﴾
وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ
يُدْخِلْهُ نَارًا خَٰلِدًا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾

٧٩

﴿١٢﴾ و نیڤا میراتێ ژنێت [هەڤسەرێت] هەوە هێلایی بۆ هەوەیە [پشتی مرنێ] ئەگەر وان چو زارۆك [كوڕ یان كچ] نەبن [نە ژ هەوە، و نە ژ چو زەلامێت دی] و ئەگەر وان زارۆكەك هەبیت، چاریكەك ژ میراتێ وان هێلایی بۆ هەوەیە [هەلبەت] پشتی جهێنانا وەسیەتا كری و [دەرتێخستنا] قەران [دەینان] و ئەگەر هەوە چو زارۆك نەبن [كوڕ یان كچ، ژ وێ یان ژ تێكا دی]، چاریكا میراتێ هەوە بۆ هەڤسەرێت هەوەیە، و ئەگەر هەوە زارۆكەك هەبیت هەشتێكا میراتێ هەوە بۆ وانە، پشتی جهێنانا وەسیەتا هەوە كری و دەرتێخستنا قەران، و ئەگەر زەلامەك یان ژنەك بێ عەیال و بێ باب [مەخسەد یا بێ دویندەهـ و باب و باپیر بیت] مر، و برایەك یان خویشكەكا [ژ دەیكێ] هەبیت شەشیەك بۆ هەر تێكێیە و ئەگەر ژ تێكێ پتر بن هەمی د سێكێدا د هەڤپشكن، پشتی جهێنانا وەسیەتا بێ زیان و دەرتێخستنا قەران، ئەڤە فەرمانە ژ خودێ، و خودێ زانا و حەلیمە [ئانكو لەزێ ل جزادانێ ناكەت]. ﴿١٣﴾ ئەڤە فەرمان و تخویبێت خودێنە، و هەر تێكێ گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت، دێ تێخیتە د بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بەرڕا و د ناڤڕا دهەڕكن، و هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤەیە سەركەفتنا مەزن. ﴿١٤﴾ و یێ گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی نەكەت و بدەتە سەر تخویبێت وی [فەرمانێت وی ب جهـ نەئینیت] دێ تێخیتە د ناڤ ئاگریدا كو هەروهەر تێدا بیت، و ئیزایەكا ب ڕسوا و ڕەزالەت بۆ ویە.

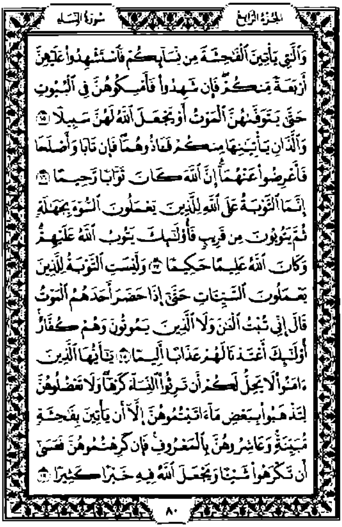

الجزء الرابع
سورة النساء

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِنَّ
أَرۡبَعَةٗ مِّنكُمۡۖ فَإِن شَهِدُواْ فَأَمۡسِكُوهُنَّ فِي ٱلۡبُيُوتِ
حَتَّىٰ يَتَوَفَّىٰهُنَّ ٱلۡمَوۡتُ أَوۡ يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلٗا ١٥
وَٱلَّذَانِ يَأۡتِيَٰنِهَا مِنكُمۡ فَـَٔاذُوهُمَاۖ فَإِن تَابَا وَأَصۡلَحَا
فَأَعۡرِضُواْ عَنۡهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابٗا رَّحِيمًا ١٦
إِنَّمَا ٱلتَّوۡبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡۗ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١٧ وَلَيۡسَتِ ٱلتَّوۡبَةُ لِلَّذِينَ
يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ حَتَّىٰٓ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ
قَالَ إِنِّي تُبۡتُ ٱلۡـَٰٔنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمۡ كُفَّارٌۚ
أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا ١٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمۡ أَن تَرِثُواْ ٱلنِّسَآءَ كَرۡهٗاۖ وَلَا تَعۡضُلُوهُنَّ
لِتَذۡهَبُواْ بِبَعۡضِ مَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ إِلَّآ أَن يَأۡتِينَ بِفَٰحِشَةٖ
مُّبَيِّنَةٖۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِن كَرِهۡتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰٓ
أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا وَيَجۡعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيۡرٗا كَثِيرٗا ١٩

﴿١٥﴾ و ئەوێت زنایێ دکەن ژ ژنکێت هەوە، چار شاهدان ژ خۆ ل سەر بگرن، ڤێجا ئەگەر شادەیی ل سەر دان، د مالێت واندە ئاسێ بکەن هەتا دمرن، یان ژی هەتا خودێ ڕێکەکا فورتالبوونێ بۆ ڤەدکەت و ددانیت [هەلبەت ئەڤ فەرمانە یا دەستپێکا ئیسلامێ بوو، پاشی هاتە ڕاکرن]. ﴿١٦﴾ و ئەوێت دکەڤنە د زنایێدا ژ هەوە [چ ژن چ مێر] بێشینن، و ئەگەر تۆبەکرن و خۆ باشکرن، ژێ بگەڕن، ب ڕاستی خودێ یێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی تۆبەیا وان ب تنێ دێتە وەرگرتن و قەبویل کرن ئەوێت ژ نەزانین گونەهێ دکەن، پاشی ژ نێزیك و زوی [ژ وێ کرنێ پەشێمان دبن] ل خۆ دزڤڕن و تۆبە دکەن، ڤێجا خودێ تۆبەیا ڤان قەبویل دکەت [و تۆبەیێ ددەتە سەر] و خودێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٨﴾ و تۆبە بۆ وان نینە، ئەوێت کار و کریارێت خراب و گونەهان دکەن [دمینە د گونەهێدا، و ل خۆ نازڤڕن] هەتا ئێك ژ وان دکەڤیتە بەر مرنێ [ژ نوی] بێژیت: ئەها ژ نوی من تۆبەیە [و ئەز پەشێمانم]، و [تۆبە] بۆ وان ژی نینە یێت دمرن، و ئەو گاور، ئیزایەکا ب دەرد و دژوار مە بۆ ڤان بەرهەڤکرییە. ﴿١٩﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین نەدورستە هوین ب کۆتەکی ببنە میراتخۆرێت ژنان [ئانکو وەکی هەر میراتەکی بگەهینە خۆ و دەستێ خۆ داننە سەر]، و بۆ هەوە نەدورستە هوین ڕێکا وان بگرن و نەهێلن شوی بکەن، دا هندەکێ ژ وی مالێ هەوە دایییە وان [ژ مەهرا وان] ژێ وەرگرن، ژ بلی وێ، ئەگەر خەلەتییەکا ئاشکەرا بکەت، و ب باشی و قەنجی د گەلدا بن و سەرەدەرییێ د گەل بکەن. و ئەگەر هەوە نەڤیان [بێنا خۆ لێ فرەهکەن و بەرنەدەن] چونکی دبیت هوین ژ تشتەکی بێزار بن و هەوە نەڤێت، و خودێ خێرەکا مەزن تێخستیبە تێدا.

﴿٢٠﴾ و ئەگەر هەوە ڤیا ژنەکێ شوینا ژنەکا دی [پشتی بەردانێ] بینن، و تیك ژ وان هەوە مالەکێ مەزن [ب ناڤێ مەهرێ] دابیتێ، چو ژ وی [مالی] ژێ نەستینن [هوین وی مالی] چاوا دێ ژ بێ بەختی و ب گونەهەکا مەزن ژێ ستینن. ﴿٢١﴾ ئەرێ چاوا هوین دێ وی مالی ژێ ستینن و هوین چوینە دەڤ ئێکدو [و هوین ب تنێ مابینە د گەلێك] و [وەختێ مەهرکرنێ] وان پەیمانا موکوم ژ هەوە ستاندییە. ﴿٢٢﴾ و هوین وان ژنان مار نەکەن ئەوێت بابێت هەوە مارکرین، ژ بلی وێ ئەوا هەوە بەری ڤێ فەرمانێ ئینابیت، ب ڕاستی ئەو کارەکێ زێدە کرێت بوو، و پیسەکار و پیسەرێك بوو. ﴿٢٣﴾ ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن و نەدورستکرن [مارکرنا] دەیکێت هەوە، و کچێت هەوە، و خویشکێت هەوە، و مەتێت هەوە، و خالەتێت هەوە، و برازایێت هەوە، و خوارزایێت هەوە، و دەیکێت هەوە یێت شیری [دایێت هەوە]، و خویشکێت هەوە یێت شیری، و خەسویێت هەوە، و نەڤیێت هەوە یێت د مالا هەوەدا مەزن بووین، ژ وان ژنێت نڤین د ناڤبەرا هەوە و واندا چێبوویی، ڕنەکەر نڤین نەبیت دناڤبەرا هەوە و واندا چو گونەهـ بۆ هەوە تێدا نینە هوین وان نەڤیان ماربکەن. و بویکێت هەوە یێت کورێت هەوە یێت دورست، و [دیسا حەرامە] هوین د ناڤبەرا دو خویشکان د مارکرنێدا کۆم بکەن، ئەو نەبیت ئەوا هەوە بەری ڤێ فەرمانێ کرییت، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

وَإِنۡ أَرَدتُّمُ ٱسۡتِبۡدَالَ زَوۡجٖ مَّكَانَ زَوۡجٖ وَءَاتَيۡتُمۡ
إِحۡدَىٰهُنَّ قِنطَارٗا فَلَا تَأۡخُذُواْ مِنۡهُ شَيۡـًٔاۚ أَتَأۡخُذُونَهُۥ
بُهۡتَٰنٗا وَإِثۡمٗا مُّبِينٗا ٢٠ وَكَيۡفَ تَأۡخُذُونَهُۥ وَقَدۡ أَفۡضَىٰ
بَعۡضُكُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٖ وَأَخَذۡنَ مِنكُم مِّيثَٰقًا غَلِيظٗا ٢١
وَلَا تَنكِحُواْ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ
إِلَّا مَا قَدۡ سَلَفَۚ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةٗ وَمَقۡتٗا وَسَآءَ
سَبِيلًا ٢٢ حُرِّمَتۡ عَلَيۡكُمۡ أُمَّهَٰتُكُمۡ وَبَنَاتُكُمۡ
وَأَخَوَٰتُكُمۡ وَعَمَّٰتُكُمۡ وَخَٰلَٰتُكُمۡ وَبَنَاتُ
ٱلۡأَخِ وَبَنَاتُ ٱلۡأُخۡتِ وَأُمَّهَٰتُكُمُ ٱلَّٰتِيٓ أَرۡضَعۡنَكُمۡ
وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَٰعَةِ وَأُمَّهَٰتُ نِسَآئِكُمۡ
وَرَبَٰٓئِبُكُمُ ٱلَّٰتِي فِي حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ
ٱلَّٰتِي دَخَلۡتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمۡ تَكُونُواْ دَخَلۡتُم بِهِنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ وَحَلَٰٓئِلُ أَبۡنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ مِنۡ
أَصۡلَٰبِكُمۡ وَأَن تَجۡمَعُواْ بَيۡنَ ٱلۡأُخۡتَيۡنِ إِلَّا
مَا قَدۡ سَلَفَۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٢٣

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُم بِهِ
مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
تَرَاضَيْتُم بِهِ مِن بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلًا أَن يَنكِحَ
الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم مِّن
فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُم بَعْضُكُم
مِّن بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ
أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ
مِنكُمْ وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٥﴾
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

﴿٢٤﴾ و [مارکرنا] ژنێت شویکری و ب مێر [بۆ هەوە حەرامە] ژ بلی وان یێت [ب خەزایێ بوویینە] جێرییێت هەوە [و ئەگەر جێری یا شویکری بیت بۆ خودانی (سەرکارێ وێ) دورست نینە هەتا زەلامێ وێ دمریت یان دئێتە بەردان] ئەڤە فەرمانا خودێیە ل سەر هەوە هاتە دانان و نڤیسین [بۆ کەسێ نابیت بدەتە سەر] و ژ بلی ڤان یێت بۆرین، هەکە هوین مارا وان بدەنێ و دەهمەن پاقژ بن و زناکەر نەبن، بۆ هەوە دورست و حەلالن، ڤێجا هەچییا هەوە خۆشی ب نڤینا وان دیت [ئانکو مارکر] مارا وان [ئەوا هەوە د ناڤ خۆدا دیارکری] ب ئەرك بدەنێ، و گونەهـ ل سەر هەوە نینە پشتی هەوە مەهر دیارکری د گەلێك پێك بێن [ئانکو ژ وێ مارا دیارکری ب قایلبوونا هەوە هەردوکان، کێمتر بدەنە وان، یان ژی ژ وێ مارێ پتر بدەنە وان]، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٢٥﴾ و هەچیێ ژ هەوە نەشیا [ب مالێ خۆ] ژنەکا ئازاد و خودان باوەر و دەهمەن پاقژ مار بکەت [و بۆ خۆ بینیت] ڤێجا بلا جێرییێت خۆ ژ کچێت موسلمان مار بکەت [ئەگەر شیان هەبن یا ئازاد مار بکەن، نەدورستە یا جێری مار بکەن، و دیسا نەدورستە جێرییا نەموسلمان مار بکەن]، و خودێ ب باوەرییا هەوە چێتر دزانیت [ئانکو دبیت باوەرییا هندە جێرییان ب هێز و موکومتر بیت ژ یا ئازادکری] هوین ژ ئێکن [ئانکو هوین هەردو مرۆڤن چ هوین بەندە بن چ هوین ئازادکری بن هوین د مرۆڤاتییێدا ئێکن]. ئێدی ب دەستویرا سەرکارێت وان مار بکەن، و مەهرا وان ب قەنجی [ب ئاوایەکێ دورست و شەرعی و گونجایی د گەل سەروبەری] بدەنە وان [ئەڤ جێرییە بۆ هەوە دورستە مار بکەن ب وی شەرتی] د دەهمەن پاقژ بن و زناکەرێت ئاشکەرا نەبن، و خودانێت یارێت نهێنی نەبن، ڤێجا وەختێ شویکرن و کەڤتنە د کرێتییێدا [ئانکو د زناییێدا] نیڤا جزایێ ژنێت ئازاد ل سەر وانە، ئەڤ فەرمانە [مارکرنا جێرییان] بۆ وی دورستە، یێ ژ خۆ بترسیت [ئەگەر ژنێ نەئینیت] دێ کەڤیتە د گونەهێدا [ئانکو د زناییێدا] و ئەگەر خۆ ڕابگرن [و جێرییێ مار نەکەن] بۆ هەوە باشترە، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٦﴾ خودێ [ب ڤان فەرمانان] دڤێت بۆ هەوە دیارکەت [کا چ ل سەر هەوە حەلالە و چ حەرامە]، و بەرێ هەوە بدەتە ڕێ و ڕەوشتێت یێت بەری هەوە [ژ پێغەمبەر و چاکان]، و تۆبەیێ بدەتە سەر هەوە، و خودێ زانا و کاربنەجهە.

وَٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
ٱلشَّهَوَٰتِ أَن تَمِيلُوا۟ مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُخَفِّفَ
عَنكُمْ ۚ وَخُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم بِٱلْبَٰطِلِ إِلَّآ أَن تَكُونَ
تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٍ مِّنكُمْ ۚ وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ عُدْوَٰنًا
وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِن تَجْتَنِبُوا۟ كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُم مُّدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا۟ مَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بِهِۦ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا ٱكْتَسَبُوا۟ ۖ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ مِّمَّا ٱكْتَسَبْنَ ۚ
وَسْـَٔلُوا۟ ٱللَّهَ مِن فَضْلِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَٰلِىَ مِمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ
وَٱلْأَقْرَبُونَ ۚ وَٱلَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَـَٔاتُوهُمْ
نَصِيبَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

﴿٢٧﴾ خودێ دڤێت [ب ڤان بڕیاران] تۆبەیێ بداتە سەر هەوە، و ئەوێت ب دویڤ دلخوازییان [مەخسەد ژێ یێت حەرام] دکەڤن، دڤێت هوین گەلەك ب ڕەخێ وانڤە بچن [ئانكو كار و كریارێت وان بكەن]. ﴿٢٨﴾ و خودێ دڤێت ل سەر هەوە سڤك بكەت [ئانكو كارێ هەوە ب ساناهی بێخیت، ب دانا وی بۆ هەوە شەریعەتەكێ ساناهی و گونجایی د گەل سروشتێ مرۆڤی]، ب ڕاستی مرۆڤ بێ هێز و لاواز هاتییە چێكرن [ئانكو نەشێت بێنا خۆ ل سەر دلخوازییان فرەه بكەت]. ﴿٢٩﴾ گەلی خودان باوەران مالێ خۆ [تێكدو] د ناڤەرا خۆدا ب نەهەقی نەخۆن [وەكی سەلەفێ و قومارێ و زەبتكرنێ (احتكار) و دزیێ... هتد]، بازرگانییەكا هوین ل سەر قایل نەبن تێ نەبیت [ئانكو ب كڕین و فرۆتنان هەردو ئالییێت قایل بخۆن و ب ڕێكێت دورست] و خۆ [ژ بێ هێڤیوونێ] نەكوژن یان تێكدو نەكوژن ب ڕاستی خودێ د گەل هەوە یێ دلۆڤانە. ﴿٣٠﴾ و هەچیێ [ژ هەوە ڤان نەدورستییێت بۆری] ژ ستەمی و زێدەگاڤی ڤێ بكەت، دێ وی كەینە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و ئەڤە ب خۆ ل دەڤ خودێ ب ساناهییە. ﴿٣١﴾ ئەگەر هوین خۆ ژ گونەهێت مەزن [شركێ و كوشتنێ و دزیێ و سێربەندییێ... هتد] بدەنە پاش، گونەهێت هەوە یێت بچویك دێ پەردەپۆش كەین و ژێبەین و ڤەشێرین، و هەوە دێ بەینە جهەكێ دلخۆش و باش. ﴿٣٢﴾ و هوین دلخوازییا وی تشتێ كو خودێ هندەك ژ هەوەیێ ب سەر هندەكێت دی ئێخستین، نەكەن [ئانكو خۆزییا هندێ بكەی خودێ ژ وی بستینیت و بدەتە تە]، و زەلامان پشك و بار ژ كار و كریارێت كرین هەنە، و ژنان پشك و بار ژ كار و كریارێت كرین هەنە، و داخوازا كەرەما خودێ بكەن، ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتی ئاگەهدارە. ﴿٣٣﴾ و مە میراتگر بۆ هەر ئێكی دانایینە ژ میراتێ دەیباب و كەس و كاران هێلایی، و ئەوێت هەوە پەیمان دایینێ [كو بینە میراتگرێت هەوە] پشك و بارێت وان بدەنێ [هەلبەت ئەڤ فەرمانە ل دەستپێكا ئیسلامێ بوو، پاشی هاتە ڕاكرن ب گۆتنا خودێ ﴿وَأُوْلُواْ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان بەرهەڤ و شاهدە.

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَبِمَآ أَنفَقُوا۟ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ ۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ ۚ وَٱلَّٰتِى تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهْجُرُوهُنَّ فِى ٱلْمَضَاجِعِ وَٱضْرِبُوهُنَّ ۖ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا۟ عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَٱبْعَثُوا۟ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِۦ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَآ إِن يُرِيدَآ إِصْلَٰحًا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿٣٥﴾ ۞ وَٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا۟ بِهِۦ شَيْـًٔا ۖ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا وَبِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْجَارِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْجَارِ ٱلْجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلْجَنۢبِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٣٧﴾

الحزب

﴿٣٤﴾ زەلام سەرکار و سەرپەرشتێت کاروبارێت ژنانە [ئانکو دڤێت ئەو ل بەر خزمەتا وان بن و ب کاروبارێت وان رابن] ژ بەر کو خودێ هندەك ب سەر هندەکان ئێخستینە، و ژ بەر کو [زەلام] مالێ خۆ [د بەر واندا] دمەزێخن، ڤێجا ژنێت چاك [کارراست] گوهدارێت خودێ و زەلامێت خۆنە [و ب ئەرکێ خۆ رادبن د راستا خودێدا، و باشی د راستا زەلامێت خۆدا] و بۆ مال و ناموسا [زەلامێت خۆ] د پشت ویرا، ب هاریکاریا خودێ پارێزەرن، و ئەو ژنێت هوین ژێ دترسن کو گوهداریا هەوە نەکەن [خۆ ل سەر زەلامێ خۆ مەزن بکەن و مافێت وان نەدەنێ] شیرەتان ل وان بکەن [و ژ خودێ و ئیزایا رۆژا قیامەتێ بترسینن] [و ئەگەر پاشڤەچۆن باشە، و نابیت چو رێکێت دی بگری، و ئەگەر نە] خۆ ژ نڤینا وان بدەنە پاش [ئانکو ل سەر نڤینا وێ بی، بەلێ پشتا خۆ بدەیێ و پویتە پێ نەکەی، و هەکە ب ڤێ چەندێ ژێ نەهاتە رێ] ڤێجا لێ بدەن [بەلێ لێدانەکا بێ ئێش] ڤێجا ئەگەر گوهێ خۆ دانە هەوە، هوین چو هێجەتان هلنەئێخن [کو هوین خورتی و ستەمێ لێ بکەن]، ب راستی خودێ یێ بلند و مەزنە [ئانکو پشتی گوهداریا هەوە کرین، ئەگەر ستەمێ لێ بکەن، بزانن خودێ ژ هەمیان مەزنترە و ل سەر هەوە دەستهەلاتدارە هەروەکی هوین ل سەر وان دەستهەلاتدار، و بۆ هەوە ناهێلیت]. ﴿٣٥﴾ و ئەگەر هوین ترسیان ناڤبەرا وان نەخۆش بیت و ژێك نەگرن، دادوەرەکی ژ مرۆڤێت زەلامی و دادوەرەکێ دی ژ مرۆڤێت ژنێ هەلبژێرن [و فرێکەنە دەف ئێك، دا پێکڤە بەرێ خۆ بدەنە ئارێشەیێ و چارەسەر بکەن] ڤێجا هەکە ب راستی وان [هەردو دادوەران] بڤێن وان پێك بینن و ناڤبەرا وان خۆش بکەن، خودێ دێ وان ئێخیتە بەرێك، ب راستی خودێ زانا و شارەزایە. ﴿٣٦﴾ و هوین خودێ بپەرێسن و چو هۆگر و هەڤبەران بۆ چێ نەکەن، و د گەل دەیبابان د چاك بن [دیسا] و د گەل کەس و کار و سێوی و بەلنگاز و جیرانێت دبنە مرۆڤێت هەوە، و جیرانێت چو مرۆڤانی د گەل هەوە نەیی و هەڤالێ رێکێ یان هەڤسەرا خۆ و رێڤینگ و بەندیێت هەوە، ب راستی خودێ حەژ ڤەبەیێ پەسەندەر ناکەت [ئەوێ کەسێ ژ خۆ مەزنتر و بلندتر نەبینیت و ببینیت ئەو ل سەر غەیری خۆدایە]. ﴿٣٧﴾ ئەوێت [ئانکو ڤەبە و دفن بلند] چرویکیێ دکەن [د راستا فەرمانا خودێدا و د راستا دەیباب و کەس و کاراندا... هتد]، و فەرمانا خەلکی ژی ب چرویکیێ دکەن، و وێ کەرەما خودێ د گەل کری ڤەدشێرن، و خودێ ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران بەرهەڤکریە.

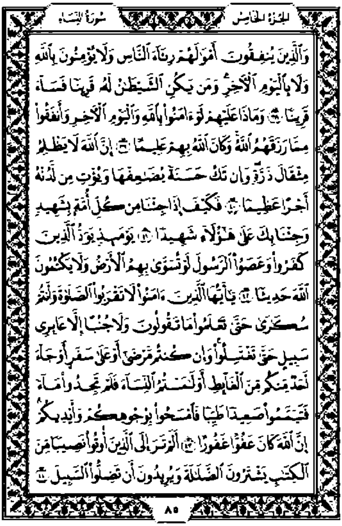

الجزء الخامس
سورة النساء

وَٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ
وَلَا بِٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۗ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيْطَٰنُ لَهُۥ قَرِينًا فَسَآءَ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَأَنفَقُوا۟
مِمَّا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَٰعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍۭ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ وَعَصَوُا۟ ٱلرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
ٱللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْرَبُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنتُمْ
سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا۟ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى
سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا۟ ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ
أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً
فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ
ٱلْكِتَٰبِ يَشْتَرُونَ ٱلضَّلَٰلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

٨٥

﴿٣٨﴾ و ئەوێت مالێ خۆ ب ڕویمەتیا مرۆڤان دمەزێخن، و باوەریێ نە ب خودێ دئینن و نە ب ڕۆژا قیامەتێ، و هەر کەسێ شەیتان هەڤالێ وی بیت [ب یا وی بکەت و ل دویڤ وی بچیت] پیسە هەڤالە [چونکی دێ بەرێ وی دەتە خرابیێ وەکی قەبەیی و خۆمەزنکرنێ و چرویکی و ڕویمەتیێ... هتد]. ﴿٣٩﴾ ما چ زیان دا گەهیتە وان ئەگەر باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ ئینابانە، و ژ تشتێ خودێ دایە وان سەدەقە ژێ دابانە، و خودێ ب وان ئاگەهدارە [کا هەر ئێکی نیەتا وی چیە]. ﴿٤٠﴾ بێ گۆمان خودێ نەمەت دندکەکێ [ئەوا د ناڤ تیرۆژکا ڕۆژێدا] ستەمێ ل کەسێ ناکەت، ئەگەر [ئەو دندک] باشی بیت [خودێ] چەندجارکی لێ دکەت، و دێ خەلاتەکێ مەزن دەتێ. ﴿٤١﴾ ڤێجا ئەو دێ د چ کراسدا بن دەمێ ئەم بۆ هەر ملەتەکی شاهدەکی دئینین [پێغەمبەرێت وان شادەییێ ل سەر وان ددەن] و ئەم تە ژی ل سەر ڤان دکەینە شاهد. ﴿٤٢﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا قیامەتێ] ئەوێت گاوربووین و گوهداریا پێغەمبەری نەکرین، حەز دکەن ئەرد بێتە کەلاشتن، و تێدا بچن و د گەل ئاخێ بنە ئێك، [وێ ڕۆژێ] نەشێن چو ئاخفتنان ژ خودێ ڤەشێرن. ﴿٤٣﴾ گەلی خودان باوەران، نێزیکی نڤێژێ نەبن دەمێ هوین سەرخۆش هەتا هوین بزانن کا هوین چ دبێژن، دیسا دەمێ لەش د بێ نڤێژییێدا [جەنابەتێدا] ژ بلی کو هوین ڕێبار بن هەتا خۆ دشۆن، و ئەگەر هوین نەخۆش بن [نەشێن ئاڤێ ب کاربینن] یان ژی ڕێڤینگ و ڕێبار بن [د سەفەرێدا بن] یان ئێك ژ هەوە ژ دەستاڤێ هات یان چۆیێتە نڤینا ژنێ، و ئاڤ [بۆ دەستنڤێژ و لەش پاقژکرنێ] ب دەست هەوە نەکەڤیت، تەیەمومێ ب ئاخەکا پاقژ بکەن، سەروچاڤ و دەستان ڤەمالن، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٤٤﴾ ما تە نەدیت ئەوێت [خودێ] بارەك ژ زانینا کتێبێ [کو تەوراتە] داییێ، گومڕایی و بەرزەییێ پێ دکڕن، و وان دڤێت هوین ژی د سەردا بچن.

وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِأَعۡدَآئِكُمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَلِيّٗا وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ نَصِيرٗا ﴿٤٥﴾
مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ ٱلۡكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ
سَمِعۡنَا وَعَصَيۡنَا وَٱسۡمَعۡ غَيۡرَ مُسۡمَعٖ وَرَٰعِنَا لَيَّۢا بِأَلۡسِنَتِهِمۡ
وَطَعۡنٗا فِي ٱلدِّينِۚ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ قَالُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَا وَٱسۡمَعۡ وَٱنظُرۡنَا
لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡ وَأَقۡوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفۡرِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلٗا ﴿٤٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ ءَامِنُواْ بِمَا نَزَّلۡنَا
مُصَدِّقٗا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبۡلِ أَن نَّطۡمِسَ وُجُوهٗا فَنَرُدَّهَا
عَلَىٰٓ أَدۡبَارِهَآ أَوۡ نَلۡعَنَهُمۡ كَمَا لَعَنَّآ أَصۡحَٰبَ ٱلسَّبۡتِۚ وَكَانَ أَمۡرُ
ٱللَّهِ مَفۡعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُۚ وَمَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفۡتَرَىٰٓ إِثۡمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾
أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمۚ بَلِ ٱللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَآءُ
وَلَا يُظۡلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ ٱنظُرۡ كَيۡفَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَۖ
وَكَفَىٰ بِهِۦٓ إِثۡمٗا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبٗا
مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡجِبۡتِ وَٱلطَّٰغُوتِ وَيَقُولُونَ
لِلَّذِينَ كَفَرُواْ هَٰٓؤُلَآءِ أَهۡدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ سَبِيلًا ﴿٥١﴾

﴿٤٥﴾ و خودێ چێتر دژمنێت هەوە دنیاسیت [ژێ ب ئاگەهـ بن]، و بەسی هەوەیە خودێ [بۆ هەوە] سەمیان و بەسی هەوەیە خودێ [بۆ هەوە] پشتەڤان.

﴿٤٦﴾ جوهی ئاخفتنێ ڤارێ دکەن [ئانکو دگوهۆڕن] و دبێژن: ب ئەزمان خواری یان ب تان هاڤێتن ل دینی مە ئاخفتنا تە بهیست، بەلێ ئەم پێ ناکەین، و گولێ بە و نە گولێ نەبیت [مەخسەدا وان نفرینە ئانکو بمری یان کەڕ ببی] و [دبێژن] (راعنا) [مەخسەدا وان ژێ ڕامانەکا نەیا جوانە] و ئەگەر وان گۆتبایە، مە [گۆتنا تە] بهیست و ئەم ب گۆتنا تە دکەین، و (انظرنا) [شوینا (راعنا) ئانکو خۆ ل مە بگرە و مۆلەتێ بدە مە] بۆ وان باشتر و دورستتر بوو، بەلێ ژ بەر گاورییا وان خودێ ئەو دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستن، ڤێجا ژ بلی باوەرەکا کێم باوەرییێ نائینن [ئەو ژی باوەرییەکا لاوازە ب هندەک پێغەمبەر و کتێبان]. ﴿٤٧﴾ هەی گەلی ئەوێت کتێب بۆ هاتین [ئانکو جوهی و فەلە] باوەرییێ ب وێ کتێبا مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] بینن کو ب ڕاستی ژ وان کتێبانە یێت بەر دەستی هەوە [کو ئنجیل و تەوراتن] بەری ئەم هندە سەروچاڤان بەرەڤاژی بکەین و لێک بژڤڕینین یان ژێ دویری دلۆڤانییا خودێ بێخین، هەروەکی ئەوێت دایینە سەر بڕیارا خودێ ڕۆژا شەنبییێ مە دویری دلۆڤانییا خۆ ئێخستین و لەعنەت لێ کرین، و ب ڕاستی فەرمانا خودێ هەر دێ ئێتە جه [ئانکو لێڤەبوون بۆ نینە].

﴿٤٨﴾ ب ڕاستی خودێ گونەها چێکرنا هەڤال و هۆگران بۆ خودێ ژێ نابەت و گونەهێت دیتر ئەڤێت مایین [ژ بلی شرکێ] ژێ دبەت بۆ یێ بڤێت، و ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤالەکی بۆ خودێ چێکەت، ب سویند وی گونەهەکا مەزن کر. ﴿٤٩﴾ ما تو وان نابینی و نانیاسی ئەوێت خۆ پاک و پاقژ [ژ گونەهان] دبینن و ددانن [کو جوهی و فەلەنە دەمێ دبێژن: ئەم مرۆڤێت خودێنە و ئەم یێت بێ گونەهین]، خودێیە یێ بڤێت ژ گونەهان پاک و پاقژ دکەت، و تەمەت دەزییێ بەرکێ قەسپێ ژی ستەم لێ نائێتە کرن. ﴿٥٠﴾ بەرێ خۆ بدێ کا چاوا ئەو درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن؟ و بەسی وانە ئەڤ گونەها مەزن و ئاشکەرا. ﴿٥١﴾ ئەرێ تو دبینی ئەوێت بارەک ژ زانینان بۆ هاتی، باوەرییێ ب بوت و شەیتانی دئینن، و دبێژنە ئەوێت گاوربووین [مەخسەد ژێ قورەیشینە] ئەڤە ژ وان یێت باوەری ئینایین [کو موسلمانن] باشتر و ڕاسترن.

أُولَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُۖ وَمَن يَلۡعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
أَمۡ لَهُمۡ نَصِيبٞ مِّنَ ٱلۡمُلۡكِ فَإِذٗا لَّا يُؤۡتُونَ ٱلنَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾ أَمۡ
يَحۡسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۖ فَقَدۡ ءَاتَيۡنَآ
ءَالَ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَءَاتَيۡنَٰهُم مُّلۡكًا عَظِيمٗا ﴿٥٤﴾
فَمِنۡهُم مَّنۡ ءَامَنَ بِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن صَدَّ عَنۡهُۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا سَوۡفَ نُصۡلِيهِمۡ نَارٗا كُلَّمَا نَضِجَتۡ
جُلُودُهُم بَدَّلۡنَٰهُمۡ جُلُودًا غَيۡرَهَا لِيَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ
عَزِيزًا حَكِيمٗا ﴿٥٦﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ لَّهُمۡ فِيهَآ
الحزب أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَنُدۡخِلُهُمۡ ظِلّٗا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ
أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا وَإِذَا حَكَمۡتُم بَيۡنَ ٱلنَّاسِ أَن
تَحۡكُمُواْ بِٱلۡعَدۡلِۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعَۢا
بَصِيرٗا ﴿٥٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي
ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ
تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ﴿٥٩﴾

﴿٥٢﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ لەعنەت لێ کرین [دویری دلۆڤانییا خۆ تێخستین]، و هەر تێکێ خودێ دویری دلۆڤانییا خۆ بێخیت، ب ڕاستی تو چو هاریکاران بۆ نابینی [دەستێ وی بگریت و ڕاستەڕێ بکەت]. ﴿٥٣﴾ یان ژی وان پارەک د خوداییێدا هەیە [ئانکو وان چو پشک و پار د خوداییێدا نینن، و ئەگەر هەبانە ژی ژ چرویکی و قەلسی] تەمەت تیڤلێ بەرکێ قەسپێ ژی نەددانە خەلکی. ﴿٥٤﴾ یان حەسویدییێ ب خەلکی [ب پێغەمبەری و موسلمانان] دبەن، ژ وێ کەرەما خودێ د گەل کری [بۆچی حەسویدییێ ب موحەممەدی دبەن و ئەو نە کەسێ تێکێیە خودێ کەرەم د گەل کری و کریە پێغەمبەر]، و ب سویند [بەری وی] مە پێغەمبەراتی و کتێب دابوونە بنەمالا ئیبراهیمی [ئانکو مە پێغەمبەر ژ دویندەها ئیبراهیمی ژی هنارتن ژ بەنی ئسرائیلیان]، و مە مالداری و سەرداریەکا مەزن دابوو وان. ﴿٥٥﴾ [دگەل هندێ ژی کو پێغەمبەر هەر ژ وان بوون] بەلێ هندەکان باوەری پێ ئینان، و هندەکان ژی پشتا خۆ دانێ و باوەری پێ نەئینان [ڤێجا چاوا دێ باوەرییێ ب تە ئینن؟!]، ئاگر و سۆتنا دۆژەهێ بەسی وانە. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینایین، ئەم دێ وان هاڤێژینە د ناڤ ئاگریدا، هەر گاڤەکا چەرمێ وان سۆت و هاتە براشتن، ئەم دێ چەرمێ وان ب هندەک چەرمێ دی گوهۆڕین دا تامکەنە ئیزایێ، ب ڕاستی خودێ یێ زال و کاربنەجهە. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەم دێ وان کەینە د بەحەشتاندا، ئەوێت ڕوبار د بنڕا دچن، و هەروهەر تێدانە، و بۆ وان [د بەحەشتێدا] هەڤسەرێت پاک و پاقژ هەنە و دێ وان تێخینە بن سیبەرەکا درێژ و تێر سیبەر. ﴿٥٨﴾ ب ڕاستی خودێ فەرمانا هەوە دکەت هوین ئەمانەتێ بدەنە خودانێت وان، و هەر گاڤەکا هوین دادوەرییێ د ناڤبەرا خەلکیدا بکەن، ب دادڤانی دادوەرییێ بکەن، ب ڕاستی ئەڤە باشترین شیرەتە خودێ ل هەوە دکەت، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٥٩﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، گوهدارییا خودێ بکەن، و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، و کار ب دەستێت خۆ. ڤێجا ئەگەر هوین ل سەر تشتەکی ژێکڤەبوون و ب هەڤڕک چۆن، هوین ل خودێ و پێغەمبەری بزڤڕن ئەگەر هەوە باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەبیت، ئەڤ کارێ هەوە [تشتێ هوین ل سەر ب هەڤڕک چۆیین بزڤڕینە خودێ و پێغەمبەری]، بۆ هەوە چێترە و دویماهیک خێرترە.

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يَزۡعُمُونَ أَنَّهُمۡ ءَامَنُواْ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ
وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبۡلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوٓاْ إِلَى ٱلطَّٰغُوتِ
وَقَدۡ أُمِرُوٓاْ أَن يَكۡفُرُواْ بِهِۦ وَيُرِيدُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَن يُضِلَّهُمۡ
ضَلَٰلَۢا بَعِيدٗا ٦٠ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ تَعَالَوۡاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ رَأَيۡتَ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ
صُدُودٗا ٦١ فَكَيۡفَ إِذَآ أَصَٰبَتۡهُم مُّصِيبَةُۢ بِمَا
قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ ثُمَّ جَآءُوكَ يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنۡ أَرَدۡنَآ إِلَّآ
إِحۡسَٰنٗا وَتَوۡفِيقًا ٦٢ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ مَا
فِي قُلُوبِهِمۡ فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَعِظۡهُمۡ وَقُل لَّهُمۡ فِيٓ
أَنفُسِهِمۡ قَوۡلَۢا بَلِيغٗا ٦٣ وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا
لِيُطَاعَ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ وَلَوۡ أَنَّهُمۡ إِذ ظَّلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ
جَآءُوكَ فَٱسۡتَغۡفَرُواْ ٱللَّهَ وَٱسۡتَغۡفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ
لَوَجَدُواْ ٱللَّهَ تَوَّابٗا رَّحِيمٗا ٦٤ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ
حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِيٓ
أَنفُسِهِمۡ حَرَجٗا مِّمَّا قَضَيۡتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسۡلِيمٗا ٦٥

﴿٦٠﴾ ئەرێ تو [حیەتی نامینی] نابینی ئەوێت ل نك خۆ هزر دکەن، وان باوەری ب وێ [قورئانێ] ئەوا بۆ تە هاتییە خوارێ و ب وان یێت بۆ یێت بەری تە ژی هاتینە خوارێ ئینایە، و دڤێن بۆ دادوەرییێ بچنە دەڤ وی یێ دادییێ ب فەرمانا خودێ نەکەت، و ئەو ب خۆ ژی فەرمانا وان یا هاتییە کرن باوەرییێ پێ نەئینن، و ب ڕاستی شەیتانی دڤێت وان پیس پیس سەردا بەت [کو باش دویری ڕاستییێ بن].

﴿٦١﴾ و گاڤا بۆ وان بێتە گۆتن: هوین ل بەر وان بڕیاران وەرن یێت خودێ هنارتین و وەرنە دەڤ پێغەمبەری، تو دێ دوڕوییان بینی، ڕوییێ خۆ ژ تە وەردگێڕن. ﴿٦٢﴾ ڤێجا دێ د چ کراسدا بن و دێ چ کەن، دەمێ ناتافەك ب سەر واندا دئێت، هەر ژ وێ یا وان ب دەستێت خۆ ب سەرێ خۆ ئینایی [کو بڕیارا (حوکمێ) تە هێلایینە و ب یا تاغوتی ڕازیبووینە]، پاشی دئێنە دەڤ تە، ب خودێ سویند دخۆن و [دبێژن]: ژ قەنجی و چاکی و پێکئینانێ پێڤەتر مە نەڤیایە. ﴿٦٣﴾ ئەو [دوڕوی درەوان دکەن] خودێ دزانیت کا چ د دلێ واندایە، سزاکرنا وان بهێلە، و شیرەتان ل وان بکە [ژ دویماهیکا دوڕوییاتیێ بترسینە] و شیرەتەکا کارلێکەر و ئاشکەرا د ناڤبەرا خۆ و واندا بۆ [وان] بێژە. ﴿٦٤﴾ و مە چو پێغەمبەر نەهنارتینە ئەگەر ژ بەر هندێ نەبیت دا ب دەستویرا خودێ گوهدارییا وی بێتە کرن، و هەکە گاڤا وان ستەم ل خۆ کری [تو هێلایی و ب بڕیارا تە ڕازی نەبووین]، هاتبانە دەڤ تە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ کربانە، و پێغەمبەری ژی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان کربایە، دا زانن خودێ گەلەکێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە.

﴿٦٥﴾ وەسا نینە، ب خودایێ تە سویند دخۆم ئەو نابنە خودان باوەر [باوەرییێ نائینن] هەتا هەر تشتەکێ ئەو هەڤڕکییێ ل سەر دکەن، تە نەکەنە حەکەم ل سەر، پاشی بەرانبەر بڕیارا تە چو دلتەنگییێ د دلێ خۆدا نەبینن، پاشی ب دورستی خۆ هلپەسێرنە تە [ئانکو ب دورستی گوهدارییا تە بکەن و فەرمان و بڕیارێت تە ب جهـ بینن].

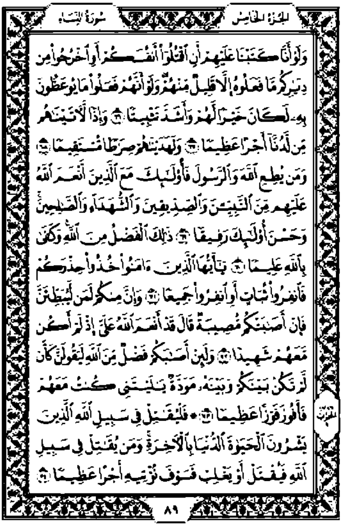

سُورَةُ النِّسَاءِ الْجُزْءُ الْخَامِسُ

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ ٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ أَوِ ٱخْرُجُوا۟ مِن
دِيَٰرِكُم مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا۟ مَا يُوعَظُونَ
بِهِۦ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَّءَاتَيْنَٰهُم
مِّن لَّدُنَّآ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَٰهُمْ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ
عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّۦنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ
وَحَسُنَ أُو۟لَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَٰلِكَ ٱلْفَضْلُ مِنَ ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ
بِٱللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ خُذُوا۟ حِذْرَكُمْ
فَٱنفِرُوا۟ ثُبَاتٍ أَوِ ٱنفِرُوا۟ جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ
فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن
مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَٰبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ ٱللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن
لَّمْ تَكُنۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُۥ مَوَدَّةٌ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ مَعَهُمْ
فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ ۞ فَلْيُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ
يَشْرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَمَن يُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

٨٩

﴿٦٦﴾ و ب راستی هەكە مە ل سەر وان نڤیسابایە خۆ بكوژن، یان ژ وەلاتێ خۆ دەركەڤن ب فەرمانا مە نەدكرن ژ بلی كێمەكێ ژ وان، و ئەگەر وان ب شیرەتێت ل وان دهاتەكرن كربایە، بۆ وان چێتر و بەجهتر بوو [مەخسەد بۆ دنیا و ئاخرەتا وان چێتر بوو، و باوەرییا وان دا چێتر و پتر بنەجە و موكوم بیت]. ﴿٦٧﴾ و ب ڕاستی هنگی ئەم دا خەلاتەكێ مەزن دەینە وان. ﴿٦٨﴾ و ئەم دا وان ڕاستەڕێ كەین. ﴿٦٩﴾ [ژ خۆ وەسایە] هەر كەسێ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بكەت، ڤێجا ئەو هەڤالێت وانن یێت خودێ قەنجی د گەل كرین ژ پێغەمبەر و ڕاستگۆ و شەهید و قەنجیكاران، و ئەڤە چ خۆش هەڤالن. ﴿٧٠﴾ ئەڤ خێكە [نیعمەتە] ژ خودێ ژ بەر وانن، و بەس خودێ دزانیت كا كی هێژای كەرەم و خێكا ویە. ﴿٧١﴾ گەلی خودان باوەران [هوین بەرانبەری نەیارێت خۆ ئامادە بن] و هشیار و كاركری بن، دەست دەست یان ژی ب هەڤرا و پێكڤە هێرشێ بەنە سەر نەیاران. ﴿٧٢﴾ و ب ڕاستی هندەك ژ هەوە یێت هەین خۆ قەدهێلن و گیرۆ دكەن، ڤێجا [بەرێ خۆ ددەنێ] ئەگەر ئاتافەك [ژ كوشتنێ و شكەستنێ] ب سەر هەوەدا هات، دبێژن: ب سویند خودێ قەنجی د گەل مە كر [خێرا مە ڤیا]، ئەم د گەل وان نەبووین. ﴿٧٣﴾ و ئەگەر كەرەمەك ژ خودێ گەهشتە هەوە [ژ سەركەڤتن و دەستكەڤتیان] دێ بێژن: هەروەكی بەری نوكە چو ڤیان و ناسین د ناڤبەرا هەوە و ویدا نەبی: خۆزی ئەز د گەل وان بامە، دا ئەز ژی ب سەرفەرازییەكا مەزن سەرفەراز بامە. ﴿٧٤﴾ ڤێجا بلا ئەوێت ژیانا ئاخرەتێ ب ژیانا دنیایێ كڕین، د ڕێكا خودێدا جیهادێ [شەڕی] بكەن، و هەر كەسێ د ڕێكا خودێدا جیهادێ بكەت، ڤێجا بێتە كوشتن یان سەرفەراز سەربكەڤیت، ب ڕاستی ئەم دێ خەلاتەكێ مەزن دەینێ.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ
وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلظَّالِمِ
أَهْلُهَا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِي
سَبِيلِ ٱلطَّٰغُوتِ فَقَٰتِلُوٓا۟ أَوْلِيَآءَ ٱلشَّيْطَٰنِ ۖ إِنَّ كَيْدَ ٱلشَّيْطَٰنِ
كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوٓا۟ أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا۟
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
يَخْشَوْنَ ٱلنَّاسَ كَخَشْيَةِ ٱللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَقَالُوا۟ رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ
عَلَيْنَا ٱلْقِتَالَ لَوْلَآ أَخَّرْتَنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَٰعُ ٱلدُّنْيَا قَلِيلٌ
وَٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ ٱتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا تَكُونُوا۟
يُدْرِككُّمُ ٱلْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ ۗ وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ
عِندِكَ ۚ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ ۖ فَمَالِ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَّآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ
فَمِن نَّفْسِكَ ۚ وَأَرْسَلْنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

﴿٧٥﴾ هەوە خێرە؟ بۆچی هوین د ڕێکا خودێدا شەڕی ناکەن ژ بەر تەبەسەر و بێ دەستهەلاتان ژ زەلام و ژن و بچویکان، ئەوێت [گازی دکەن] دبێژن: خودێوو تو مە ژ ڤی گوندێ خەلک ستەمکار دەربێخە، و بۆ مە هاریکارەکی ژ دەڤ خۆ بهنێرە، و بۆ مە پشتەڤانەکی ژ دەڤ خۆ بهنێرە. ﴿٧٦﴾ ئەوێت باوەری ئینایین، د ڕێکا خودێدا شەڕی دکەن، و ئەوێت گاوربوویین د ڕێکا سەرێ گاورییێدا [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] شەڕی دکەن، ڤێجا [گەلی خودان باوەران] هوین شەڕێ دۆست و یارێت شەیتانی بکەن، ب ڕاستی کارێ شەیتانی [بەرانبەر یێ خودێ] یێ بێ هێز بوو. ﴿٧٧﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت [ل مەکەهێ] بۆ دهاتە گۆتن، هوین دەستێ خۆ بکێشن [و شەڕی نەکەن] و نڤێژان بکەن و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، ڤێجا گاڤا [ل مەدینەیێ] شەڕ [د ڕێکا خودێدا] ل سەر وان هاتییە نڤیسین، د وێ گاڤێدا دەستەکەک ژ وان ژ مرۆڤان دترسیان وەکی ترسا وان ژ خودێ، بەلکی پتر ژ مرۆڤان دترسیان، و گۆتن: خودێوو بۆچی تە شەڕ ل سەر مە نڤیسی، بلا تە ئەڤ شەڕە ب پاش ئێخستبایە و دەرفەت دابایە مە [مە خۆشی ب خۆ ببرایە و ئەم ب مرن چۆبایینە]، بێژە: خۆشییا دنیایێ یا کێمە و ئاخرەت بۆ یێ پارێزکارییێ بکەت چێترە، و تەمەت دەزییێ نیڤا بەرکێ فەسیێ ستەم ل هەوە ناێتەکرن [نە خێرێت هەوە کێم دبن و نە گونەهێت هەوە دئێنە زێدەکرن]. ﴿٧٨﴾ هوین ل کیڤە بن [ل وێرێ بن]، خۆ هوین د کەلهێت ئاسێڤە ژی بن، هەر مرن دێ گەهیتە هەوە، و ئەگەر ڤەنجی و خێرەک گەهشتە وان، دبێژن: ئەڤە ژ خودێیە، و ئەگەر نەخۆشییەک ب سەرێ وان هات، دبێژن: ئەڤ نەخۆشییە [ژ بێ وەغەرییا] تەیە، بێژە [ئەوەسایە وەکی هوین دبێژن] هەمی تشت [خۆشی و نەخۆشی و دان و چێکرن] ژ خودێیە، ڤێجا ڤان مرۆڤان خێرە چو ئاخفتنان تێناگەهن [کو چو بێی خودێ نابیت]. ﴿٧٩﴾ هەر خێرەکا بگەهیتە تە ژ خودێیە، و هەر نەخۆشییەکا ب سەرێ تە بێت ژ تەیە [ئانکو ئەڤە ئەوە یا دەستێت تە کری و تە ب کار و کریارێت خۆ ب سەرێ خۆ ئینایی] و مە تو ب پێغەمبەرینی بۆ خەلکی هنارتی [و ڤەدەرا خودێ ژ بەرتەنگی و بەرفرەهی و خۆشی و نەخۆشییێ نە ب دەستێ تەیە] و شادەییا خودێ [ل سەر ڤێ چەندێ] بەسە.

مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ
عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٞ فَإِذَا بَرَزُواْ مِنۡ عِندِكَ
بَيَّتَ طَآئِفَةٞ مِّنۡهُمۡ غَيۡرَ ٱلَّذِي تَقُولُۖ وَٱللَّهُ يَكۡتُبُ مَا يُبَيِّتُونَۖ
فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾
أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلۡقُرۡءَانَۚ وَلَوۡ كَانَ مِنۡ عِندِ غَيۡرِ ٱللَّهِ
لَوَجَدُواْ فِيهِ ٱخۡتِلَٰفٗا كَثِيرٗا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَآءَهُمۡ أَمۡرٞ مِّنَ ٱلۡأَمۡنِ
أَوِ ٱلۡخَوۡفِ أَذَاعُواْ بِهِۦۖ وَلَوۡ رَدُّوهُ إِلَى ٱلرَّسُولِ وَإِلَىٰٓ أُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ
مِنۡهُمۡ لَعَلِمَهُ ٱلَّذِينَ يَسۡتَنۢبِطُونَهُۥ مِنۡهُمۡۗ وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ
عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ لَٱتَّبَعۡتُمُ ٱلشَّيۡطَٰنَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿٨٣﴾
فَقَٰتِلۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفۡسَكَۚ وَحَرِّضِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ
عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأۡسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ وَٱللَّهُ أَشَدُّ بَأۡسٗا
وَأَشَدُّ تَنكِيلٗا ﴿٨٤﴾ مَّن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةً حَسَنَةٗ يَكُن لَّهُۥ
نَصِيبٞ مِّنۡهَاۖ وَمَن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةٗ سَيِّئَةٗ يَكُن لَّهُۥ كِفۡلٞ مِّنۡهَاۗ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ مُّقِيتٗا ﴿٨٥﴾ وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٖ فَحَيُّواْ
بِأَحۡسَنَ مِنۡهَآ أَوۡ رُدُّوهَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

﴿٨٠﴾ هەر كەسێ گوهدارییا پێغەمبەری بكەت، ب ڕاستی ئەوی گوهدارییا خودێ كرییە، و یێ ڕوییێ خۆ [ژ پێغەمبەری] وەرگێڕیت [و گوهدارییا وی نەكەت]، مە تو نەهنارتی كو ل سەر وان پارێزڤان بی [ب كۆتەكی بەرێ وان بدەیە باشی و باوەرییێ]. ﴿٨١﴾ [بەرانبەری تە] دبێژن: [فەرمانا تە ل سەر چاڤێت مە] ئەم دێ گوهدارییا تە كەین، هەر گاڤەكا ئەو ژ دەڤ تە چۆن، دەستەكەك ژ وان د شەڤێدا وێ دكەن و وێ دبێژن نە ئەوا تە گۆتی، و كا چ ب شەڤ دبێژن و دكەن خودێ دنڤێسیت، ئێدی تو دەست ژ وان بەردە و پویتە بێ نەكە و خۆ ب خودێ پشت گەرم بكە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت. ﴿٨٢﴾ ڤێجا بۆچی هزرا خۆ [باش] د قورئانێدا ناكەن، و ئەگەر قورئان ژ دەڤ ئێكێ دی هاتبایە ژ بلی خودێ، دا گەلەك تشتێت ڤێكنەكەڤتی و نەوەكهەڤ تێدا بینن [و وەكی ڤێ تێدا نەبینن، بلا بزانن بێ گومان ژ دەڤ خودێیە و موحەمەد پێغەمبەرە]. ﴿٨٣﴾ و ئەگەر خەبەرەك ژ سەركەڤتنێ یان شكەستنێ گەهشتە وان [ئانكو دووڕوییان] دێ بەلاڤكەن، و ئەگەر وان ئەو خەبەر گەهاندبایە پێغەمبەری [پسیار ژێ كربانە] یان ژێ [گەهاندبایە] سەركارێت خۆ، ئەوێت ڤان خەبەران ژێك دنیاسن، و ڕاستییێ ژ نەڕاستییێ جودا دكەن، و ئەگەر كەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە كێمەك تێ نەبن یێت دی هەمی دا ب دویڤ شەیتانی كەڤن. ﴿٨٤﴾ ڤێجا تو د ڕێكا خودێدا شەڕی بكە، خۆ هەكە تو یێ ب تنێ ژی بی، تو دێ ژ كار و كریارێت خۆ ب تنێ بەرپرس بی، و خودان باوەران سەر گەرم بكە [پالدە بۆ شەڕكرنێ]، بێ گومان خودێ خرابی و زیانا ئەوێت بووینە گاور دێ ژ هەوە دەتە پاش و ڤەگریت، و خودێ ب هێزترە و جزادانا وی دژوارترە. ﴿٨٥﴾ هەر كەسێ بەرەڤانییەكا خێرێ بكەت [مەهدەرا قەنجییێ بكەت] وی بارەك ژ وێ مەهدەرێ هەیە، و هەر كەسێ بەرەڤانییا خرابییێ بكەت، بارەك ژ گونەها وێ بەرەڤانییێ بۆ وییە، و خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و شاهدە [جزایی بەرانبەر هەمی تشتان ددەت]. ﴿٨٦﴾ هەر گاڤەكا سلاڤ ل هەوە هاتەكرن، هوین چێتر بەرسڤا وێ بدەن یان ژی وەكی وێ ڤەگێڕن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان حسێبدارە.

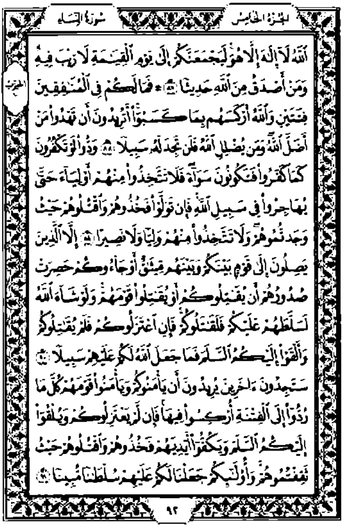

الجزء الخامس
سورة النساء
الحزب

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيهِۗ
وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثٗا ﴿٨٧﴾ ۞فَمَا لَكُمۡ فِي ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
فِئَتَيۡنِ وَٱللَّهُ أَرۡكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓاْۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَهۡدُواْ مَنۡ
أَضَلَّ ٱللَّهُۖ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ﴿٨٨﴾ وَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ
كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُونُونَ سَوَآءٗۖ فَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ أَوۡلِيَآءَ حَتَّىٰ
يُهَاجِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ
وَجَدتُّمُوهُمۡۖ وَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ
يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٌ أَوۡ جَآءُوكُمۡ حَصِرَتۡ
صُدُورُهُمۡ أَن يُقَٰتِلُوكُمۡ أَوۡ يُقَٰتِلُواْ قَوۡمَهُمۡۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ
لَسَلَّطَهُمۡ عَلَيۡكُمۡ فَلَقَٰتَلُوكُمۡۚ فَإِنِ ٱعۡتَزَلُوكُمۡ فَلَمۡ يُقَٰتِلُوكُمۡ
وَأَلۡقَوۡاْ إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سَبِيلٗا ﴿٩٠﴾
سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأۡمَنُوكُمۡ وَيَأۡمَنُواْ قَوۡمَهُمۡ كُلَّ مَا
رُدُّوٓاْ إِلَى ٱلۡفِتۡنَةِ أُرۡكِسُواْ فِيهَاۚ فَإِن لَّمۡ يَعۡتَزِلُوكُمۡ وَيُلۡقُوٓاْ
إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓاْ أَيۡدِيَهُمۡ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ
ثَقِفۡتُمُوهُمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكُمۡ جَعَلۡنَا لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينٗا ﴿٩١﴾

٩٢

﴿٨٧﴾ [گەلی مرۆڤان] خودێ ئەوە یێ ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نەیی، بێ گۆمان دێ هەوە هەمییان ڕۆژا قیامەتێ کو چو گۆمان د وێ ڕۆژێدا نینە دێ کۆم کەت، و کی ژ خودێ ئاخفتن ڕاستتر هەیە [ئانکو کەس نینە]؟!. ﴿٨٨﴾ هەوە خێرە هوین هۆ د ڕاستا دوڕوییاندا بووینە دو جوین؟ و خودێ ئەو ژ بەر کار و کریارێت کرین ڤەگەڕاندنەڤە [گاورییێ]. ئەرێ هەوە دڤێت یێ خودێ گومڕا و بەرزەکری ڕاستەڕێ بکەن؟ و هەچییێ خودێ گومڕا و بەرزەکر ئێدی تو چو ڕێکان بۆ نابینی [کو ئێك بۆ ببیتە ڕاستەڕێکەر]. ﴿٨٩﴾ [وان دوڕوییان] پێ خۆشە و حەز دکەن هوین ژی گاور ببن، هەروەکی ئەو گاوربووین، دا هوین و ئەو وەکی ئێك لێ بهێن، ڤێجا هوین چو دۆست و پشتەڤانان ژ وان نەگرن، هەتا ئەو ب دورستی باوەرییێ ب ئارمانجا مشەختبوونا د ڕێکا خودێدا نەئینن. ڤێجا ئەگەر وان پشتا خۆ دایێ، بگرن و بکوژن، هەر جهێ لێ بن و ب دەست هەوە بکەڤن، و هوین قەت چو دۆست و هاریکاران ژێ نەگرن.

﴿٩٠﴾ ئەو نەبن ئەوێت خۆ بگەهینە هندەکان [ئانکو خۆ دئاڤێنە بەختێ وان] کو پەیمان د ناڤبەرا هەوە و واندا هەیە [دەستێ خۆ نەکەنە ڤان و نەکوژن] یان ئەوێت دئێنە دەڤ هەوە و دلێ وان نەگریت [و بەرتەنگ بیت] نە شەڕێ هەوە بکەن و نە شەڕێ ملەتێ خۆ.. و ئەگەر خودێ ڤیابایە [دلتەنگ نەدبوون] دا ل سەر هەوە زال و دەستهەلاتدار کەت و شەڕێ هەوە کەن. ڤێجا ئەگەر بەرهنگاری هەوە نەبوون، و شەڕێ هەوە نەکرن، و ئاشتی ڤیان و دەستێ دۆستینی و ئاشتییێ بۆ هەوە درێژ کر، [بزانن] خودێ بۆ شەڕێ وان چو ڕێ نەداینە هەوە. ﴿٩١﴾ ب ڕاستی هوین دێ جوینەکێ دی [ژ دوڕوییان] بینن، دڤێن ژ هەوە [ب دوڕوییاتییێ] پشت ڕاست و ئێمن بن و ژ ملەتێ خۆ ژی [ب گاورییێ] پشت ڕاست و ئێمن بن. و هەر گاڤەکا هاتنە داخوازکرن بۆ گاورییێ و بۆ شەڕێ هەوە، لێ دزڤڕن. ڤێجا ئەگەر ئەو دەستێ خۆ ژ شەڕ و بەرهنگارییا هەوە نەکێشن و ئاشتییێ ژ هەوە نەخوازن، بگرن و بکوژن ل کیڤە ببینن، ئەها مە بۆ هەوە ل سەر ڤان هێجەتەکا ئاشکەرا ژێ دا [کو هوین ژ بەر دژمنییا وان یا ئاشکەرا بکوژن].

وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٍ أَن يَقۡتُلَ مُؤۡمِنًا إِلَّا خَطَـَٔاۚ وَمَن قَتَلَ
مُؤۡمِنًا خَطَـَٔا فَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖ وَدِيَةٞ مُّسَلَّمَةٌ
إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَصَّدَّقُواْۚ فَإِن كَانَ مِن قَوۡمٍ عَدُوّٖ
لَّكُمۡ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖۖ وَإِن كَانَ
مِن قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞ فَدِيَةٞ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ
أَهۡلِهِۦ وَتَحۡرِيرُ رَقَبَةٖ مُّؤۡمِنَةٖۖ فَمَن لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ
شَهۡرَيۡنِ مُتَتَابِعَيۡنِ تَوۡبَةٗ مِّنَ ٱللَّهِۗ وَكَانَ ٱللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمٗا ٩٢ وَمَن يَقۡتُلۡ مُؤۡمِنٗا مُّتَعَمِّدٗا
فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَٰلِدٗا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ
وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمٗا ٩٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓاْ إِذَا ضَرَبۡتُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَتَبَيَّنُواْ وَلَا تَقُولُواْ
لِمَنۡ أَلۡقَىٰٓ إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَٰمَ لَسۡتَ مُؤۡمِنٗا تَبۡتَغُونَ
عَرَضَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا فَعِندَ ٱللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٞۚ
كَذَٰلِكَ كُنتُم مِّن قَبۡلُ فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ
فَتَبَيَّنُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ٩٤

﴿٩٢﴾ بۆ چو باوەریدار و موسلمانان نابیت و نەدورستە باوەریدارەکی بکوژیت، ب بێ دەستی نەبیت، و هەر کەسێ باوەریدارەکی ب بێ دەستی بکوژیت، دڤێت [جزایێ خۆ] بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت، و خوینێ بدەتە مرۆڤێت وی، ژ بلی هندێ هەکە ئەو خوینێ بێ بهێلن، و هەکە ئەو [کوشتی] ژ ملەتەکێ دژمن بیت بۆ هەوە، و ئەو [کوشتی] یێ موسلمان بیت، دڤێت بەس بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت، و ئەگەر ئەو [کوشتی] ژ ملەتەکی بیت پەیمان د ناڤبەرا هەوە و واندا هەبیت، ئێدی [جزایێ وی ئەڤەیە] خوینا وی بدەتە مرۆڤێت وی، و بەندەیەکێ موسلمان ئازا بکەت. ڤێجا یێ بەندە ب دەست نەکەڤیت [یان شیان نەبن ب دەست خۆ بێخیت] تۆبەیا وی [ئەوە]: دو هەیڤان ل سەرێك [بێ ڤەبرین ئەو نەبیت یێ دەستویری هەبیت، وەکی نەساخیێ، زڤان و چلکان و...] ب ڕۆژی بیت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە.

﴿٩٣﴾ و هەر کەسێ موسلمانەکی، بێ غالی و غەرەز و ژ قەستا بکوژیت، جزایێ وی دۆژەهە، هەروهەر دێ تێدا مینیت، و خودێ کەرب ژێ ڕاکریە و دویری دلۆڤانیا خۆ ئێخستیە، و خودێ بۆ وی ئیزایەکا مەزن بەرهەڤکریە. ﴿٩٤﴾ گەلی خودان باوەران هەر گاڤەکا هوین د ڕێکا خودێدا بۆ جیهادێ دەرکەڤتن، [لەزێ ل شەڕی نەکەن] و موسلمان و گاوران ژێك بناسن، و ئەوێ سلاڤ [یا موسلمانەتیێ] ل هەوە کر، نەبێژنێ تو نەموسلمانی، بۆ مشا و بەرتالەکی ژیانا دنیایێ، و ل دەڤ خودێ دەستکەڤتیێت مەزن هەنە، [ژ بیر نەکەن] هوین ژی بەری نوکە وەسا بوون، ڤێجا خودێ کەرەم د گەل هەوە کر [و هوین ڕاستەڕێ کرن] [لەزێ ل کوشتنێ نەکەن] و ب دورستی بزانن و ژێك بناسن، ب ڕاستی خودێ ب تشتێ هوین دکەن یێ ئاگەهدارە.

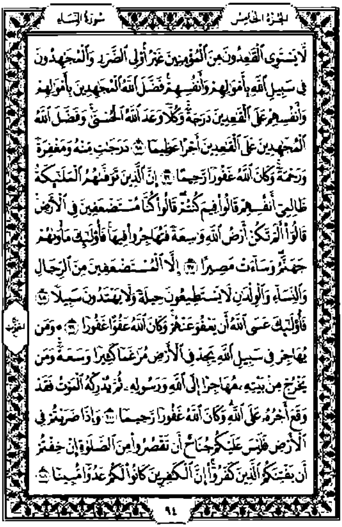

الجزء الخامس سورة النساء

لَّا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۚ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنتُمْ ۖ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ
قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۚ فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
الحزب فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ ۞ وَمَن
يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ وَمَن
يَخْرُجْ مِن بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي
الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَن يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

٩٤

﴿٩٥﴾ موسلمانێت ڕوینشتی [ژ جیهادێ] ئەو نەبن یێت زیان پێ کەڤتی، نەوەکی وانن، یێت ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا دکەن، ب ڕاستی خودێ ئەوێت ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا دکەن، پەیێکەکێ ب سەر ئەوێت ڕوینشتی [و عوزرا خۆ هەی] تێخستینە، و خودێ ژڤانێ چاکیێ ب هەمیان دایە، و خودێ موجاهد (جیهادکەر) ب خەلاتەکێ مەزن ب سەر ڕوینشتیان ئێخستینە. ﴿٩٦﴾ پلە و پایە و گونەهـ ژێبرن و دلۆڤانی ل دەڤ خودێنە، و خودێ بێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٩٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت ستەم ل خۆ کرین [مشەخت نەبووین و مایینە د ناڤ گاوراندا] ملیاکەت جانێ وان دکێشن و دبێژنێ: هوین ل سەر چ بوون؟ دێ بێژن: ب ڕاستی ئەم د ئەردیدا بەلنگاز و بێچارە بووین [ئەم نەدشیاین مشەخت بین و ئەم نەدشیاین موسلمانەتیا خۆ ژی ئاشکەرا بکەین] ملیاکەت دێ بێژنێ: ئەرێ ما ئەردێ خودێ یێ بەرفرەهـ نەبوو هوین مشەخت بنێ؟ ڤێجا ئەڤان جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە دویماهیکە. ﴿٩٨﴾ ژ بلی وان یێت [ب دورستی] بەلنگاز و نەچار، ژ زەلام و ژن و بچویکان، ئەوێت بێ ڕێك و نەشێن ڕێکەکا دەرکەڤتنێ بگرن. ﴿٩٩﴾ ڤێجا ئەڤان خودێ دێ لێ بۆریت، و ژ خۆ خودێ لێبۆر و گونەهـ ژێبەرە.

﴿١٠٠﴾ و هەر کەسێ بۆ ڕێکا خودێ مشەخت بیت، دێ ل سەر دڤنا ملەتێ خۆ، جهی بۆ خۆ د ئەردیدا کەت، و بەرفرەهیێ د ڕزقیدا بینیت. و هەر کەسێ بۆ خودێ و پێغەمبەرێ وی ب مشەخت ژ مالا خۆ دەرکەڤیت، پاشی [د ڕێکێدا بەری بگەهیتە جهێ ڤیایی] بمریت، بێ شك خێرا وی [تەمام] ل سەر خودێ کەڤت [بۆ بنڤیسیت]، و خودێ ب خۆ بێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٠١﴾ و ئەگەر هەوە وەغەرەك [ئانکو سەفەرەك] د ئەردیدا کر، چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین نڤێژا [چار ڕکاعەت] کورت بکەن، ئەگەر هوین ترسیان ئەوێت گاور هەوە ئەزیەت بدەن، ب ڕاستی گاور بۆ هەوە دژمنێت ئاشکەرانە.

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ
مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا۟ فَلْيَكُونُوا۟
مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟ فَلْيُصَلُّوا۟
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَدَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ ۖ
وَخُذُوا۟ حِذْرَكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾
فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ ۚ فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ
كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا۟ فِى
ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ ۖ إِن تَكُونُوا۟ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ ۖ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُ ۚ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

﴿١٠٢﴾ و گاڤا تو [مەحمەد پێغەمبەرە و یێت د دویڤدا دئێن ـ ژ سەروەران ـ هەتا ڕۆژا قیامەتێ] د ناڤ واندا بی، و تە ڤیا نڤێژا جەماعەت [وەختێ د ترسێدا] بۆ بکەی، بلا دەستەکەک ژ وان [پشتی دبنە دو جوین] د گەل تە نڤێژێ بکەن، و بلا چەکێ خۆ هلگرن [و جوینا دی دڤێت بەرانبەر دژمنی ڕاوەستیت]، ڤێجا هەر گاڤەکا سوجدە برن [و نڤێژا خۆ ڕکعەتەک یان ب تەمامی ل پشت تە کرن] تێدی بلا ئەو ل پشت هەوە ڕاوەستن [و زێرەڤانییێ بکەن] و بلا دەستەکا دی [ئەوا بەرانبەر نەیاران ڕاوەستیای] یا نڤێژ نەکری بهێت و د گەل تە نڤێژێ بکەت، و بلا د هشیار و سەرخۆ بن و چەکێ وان د گەلدا بیت. ئەوێت گاوربوویین، هیڤییان دکەن، کو هوین ژ چەک و کەل و پەلێت خۆ بێ ئاگەهـ بن، دا ئەو ژی تێدی پێکڤە ب سەر هەوەدا بگرن و هێرشێ بکەنە هەوە. چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە ئەگەر ئەزیەتەک ژ بارانێ ب هەوە کەڤیت یان ژی هوین د نەساخ بن، چەکێ خۆ دانن، بەلێ هەوە باش ئاگەهـ ژ خۆ هەبیت و هشیار بن، ب ڕاستی خودێ ئیزایەکا هەتکەر بۆ گاوران بەرهەڤکرییە. ﴿١٠٣﴾ ڤێجا هەر گاڤەکا [ب ئاوایێ بۆری] هەوە نڤێژا خۆ کر، تێدی هوین ل سەر پیان و ڕوینشتی و ل سەر کێلەکان درێژکری زکرێ خودێ بکەن و خودێ بینە بیرا خۆ، ڤێجا ئەگەر هوین ژ دژمنی ئێمن بوون [کو چو هێرشان نائینتە سەر هەوە] هوین نڤێژا خۆ [ب وی ڕەنگی، ئەوێ خودێ فەرمانا هەوە پێ کری و د دەمێ دەستنیشانکریدا] بکەن، ب ڕاستی نڤێژ ل سەر باوەریداران ئەرکە و دەمدارە [ئانکو دەمێ خۆ یێ دەستنیشانکری یێ هەی]. ﴿١٠٤﴾ [گەلی خودان باوەران] هوین ب دویڤ گەڕیان و داخوازکرنا نەیاران سست و بێزار نەبن، [چونکی] ئەگەر هوین [ب دویڤ واندە و د شەڕێ واندا] دئێشن، ب ڕاستی کا چاوا هوین دئێشن ئەو ژی دئێشن [و ئەگەر ئەو بێنا خۆ ل سەر نەهەقییا خۆ فرەهـ دکەن و خۆ ل بەر ڤان ئێش و نەخۆشییان دگرن، دڤێت هوین ژ وان چێتر خۆ ڕاگرن چونکی] ئەو هیڤییا هوین ژ خودێ دخوازن [ژ خەلاتێ مەزن و خێرێ] ئەو ناخوازن، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٠٥﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] ب هەقی و ڕاستییێ بۆ تە ئینا خوار، دا تو حوکمی د ناڤبەرا واندا ب وێ بکەی یا خودێ نیشا تە دایی، و بۆ خائینان پشتەڤان نەبە.

وَٱسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَٰدِلْ
عَنِ ٱلَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ ٱلْقَوْلِ ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ
جَٰدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنْهُمْ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَن يَعْمَلْ
سُوٓءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُۥ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿١١٠﴾ وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾ وَمَن يَكْسِبْ خَطِيٓـَٔةً أَوْ إِثْمًا
ثُمَّ يَرْمِ بِهِۦ بَرِيٓـًٔا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُۥ لَهَمَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ
أَن يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ ۖ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِن شَىْءٍ ۚ وَأَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ ۚ وَكَانَ فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

﴿١٠٦﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بکە [ژ بەر ئەوا تە کرییە دلێ خۆ، کو تو بەرەڤانییێ ژ طوعمێ کورێ ئیبریقی و دەستەکا وی بکەی یان یێ جوی سزابدەی]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٠٧﴾ هەڤرکی و جڕەبڕێ ژ پێش وانڤە نەکە، ئەوێت [ب گونەهان] خیانەتێ ل خۆ دکەن. ب ڕاستی خودێ حەژ زیدەخانینێ گونەهکار ناکەت. ﴿١٠٨﴾ [ئەوێت دوڕوی.. خیانەتا خۆ] ژ مرۆڤان [ژ ترس و شەرمان] ڤەدشێرن و ژ خودێ ناڤەشێرن، و خودێ د گەل واندا بوو وەختێ ب شەڤ وان ڕەنییێت، خودێ پێ نەخوش و پێ نەڕازی، د گەل تێك دگێڕان. و ب ڕاستی خودێ ب وی تشتێ ئەو دکەن باش ئاگەهدارە. ﴿١٠٩﴾ ئەها ئەڤە هەوە پشتەڤانی و بەرەڤانی د ژیانا دنیایێدا ژ وان کر، ڤێجا کی دێ ڕۆژا قیامەتێ بەرانبەری خودێ بەرەڤانییێ ژ وان کەت؟! یان کی دێ خۆ دەتە بەر وان و کریارا وان ب ستۆیێ خۆڤە گریت [کو وان ژ ئیزایا دۆژەهێ ڕەها بکەت]. ﴿١١٠﴾ و هەر کەسێ کارەکێ خراب بکەت [کو ئەزیەتا وی بگەهیتە هندەکێت دی و پێ بێشن] یان ستەمێ ل خۆ بکەت [ئانکو گونەهان بکەت] پاشی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودێ بخوازیت، دێ بینیت خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١١١﴾ و هەر کەسێ گونەهەکێ بکەت، زیانێ ل خۆ دکەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربەجهە. ﴿١١٢﴾ و هەر کەسێ گونەهەکا بچویك یان یا مەزن [یان خەلەتییەکێ] بکەت پاشی ب تێکێ بێ غالیفەڕەز ڤەنیت، ب ڕاستی وی بێ بەختی و گونەهەکا ئاشکەرا ئێخستە سەر خۆ. ﴿١١٣﴾ [هەی موحەمەد] ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر تە نەبایە، دەستەكەك ژ وان ل بەربوو تە د سەردا ببەن، بەلێ ئەو ژ خۆ پێڤەتر کەسێ د سەردا نابەن [چونکی سەرئەنجامێ کارێ وان هەر ل وان دزڤڕیت] و ئەو قەت نەشێن چو زیانێ بگەهیننە تە، ژ لایێ خۆڤە خودێ قورئان و سوننەت بۆ تە هنارتن [ڤێجا دێ چاوا شێن زیانەکێ گەهیننە تە، خودێ دێ تە پارێزیت ئەو چەند بزاڤێ بکەن] و تشتێ تە چو ژێ نەدزانی ب تە دا زانین، ب ڕاستی خودێ کەرەمەکا مەزن د گەل تە کرییە.

الحزب

۞ لَّا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ
ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن
يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ
إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللَّهُ ۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ
عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ
وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ
فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن
دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ
وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾ أُولَٰئِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

﴿١١٤﴾ چو خێر د گەلەك ئاخڤتن و پتەپستا واندا نینە، ئەو تێ نەبیت یێ فەرمانا خێرێ یان قەنجییێ یان ئاشتكرن و پێكئینانا د ناڤبەرا هەڤركاندا بكەت، و هەر كەسێ [ئەڤا بۆری] بۆ ڕوییێ خودێ بكەت، ب ڕاستی ئەم دێ خەلاتەكێ مەزن دەینێ. ﴿١١٥﴾ و هەر كەسێ پشتی ڕێكا ڕاست بۆ دیاربوویی و دژاتییا پێغەمبەری بكەت، و ڕێكا بێ باوەران بگریت، ئەم ژی دێ بەرێ وی دەینە وێ ڕێكا ئەو لێ زڤڕی، و ئەم دێ وی كەینە د دۆژەهێدا، كو پیسە دویماهیك و پیسە قۆناخە. ﴿١١٦﴾ ب ڕاستی خودێ [گونەها] پێت هەڤال و هۆگران بۆ چێ دكەن ژێ نابەت، و ژ بلی ڤێ [گونەهێ] خودێ بۆ وی یێ بڤێت گونەها وی ژێ دبەت، و هەر كەسێ شریكان بۆ خودێ چێكەت ب سویند ئەو بەرزەبوونەكا پیس [دویر] بەرزەبوویە. ﴿١١٧﴾ [ئەو موشرك] ژ بلی خودێ گازی و پەرستنا هندەك پەرستییێت مێ دكەن [وەكی لات و عوززا و مەنات و نائیلە... هتد، و ب ڤێ پەرستنێ و گازیكرنێ]، ب تنێ شەیتانێ خرپایی دپەرێسن و هەوار دكەنێ. ﴿١١٨﴾ خودێ دویرئێخست ژ دلۆڤانییا خۆ [لەعنەت لێ باراندن]، سویند خوار و گۆت: ئەز دێ بارەكا ئاشكەرا ژ بەندەیێت تە بۆ خۆ ئێخم. ﴿١١٩﴾ و ئەز دێ وان ژ ڕێكا ڕاست بەرزەكەم، و دێ وان ب هیڤی ئێخم [كو دێ ژی درێژ بن و دێ هزركەن هێژ زوویە تۆبە بكەن، و ل خۆ بزڤڕن هەتا ژیانا خۆ هەمییێ ب ڤان هیڤیان دبەنە سەری] و ئەز دێ فەرمانا وان كەم، ڤێجا ئەو دێ گوهێت تەرشان ژێڤەكەن [كو بێنە نیشانكرن ئەو پێشكێشن بۆ پەرستی و بوتان]، و ئەز دێ فەرمانا وان كەم كو ئەو چێكرییان یان دینێ خودێ بگوهۆڕن. و هەر كەسێ شەیتانی ل جهێ خودێ بۆ خۆ بكەتە هاریكار و پشتەڤان، ئێدی ب سویند ئەو ب بەر زیانەكا ئاشكەرا كەڤت. ﴿١٢٠﴾ [شەیتان] ژڤان و پەیمانێت [درەو] ددەتە وان و وان ب هیڤی دئێخیت، و شەیتان ژ خاپاندنێ پێڤەتر نادەتە بەر وان. ﴿١٢١﴾ ئەڤان [دویكەفتییێت شەیتانی] جهێ وان [ڕۆژا قیامەتێ] دۆژەهە، و چو ڕێكێت ژێ دەركەفتن و ڕەهابوونێ نابینن.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلٗا ﴿١٢٢﴾ لَّيۡسَ بِأَمَانِيِّكُمۡ وَلَآ أَمَانِيِّ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِۗ مَن يَعۡمَلۡ سُوٓءٗا يُجۡزَ بِهِۦ وَلَا يَجِدۡ لَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ﴿١٢٣﴾ وَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ وَلَا يُظۡلَمُونَ نَقِيرٗا ﴿١٢٤﴾ وَمَنۡ أَحۡسَنُ دِينٗا مِّمَّنۡ أَسۡلَمَ وَجۡهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحۡسِنٞ وَٱتَّبَعَ مِلَّةَ إِبۡرَٰهِيمَ حَنِيفٗاۗ وَٱتَّخَذَ ٱللَّهُ إِبۡرَٰهِيمَ خَلِيلٗا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٖ مُّحِيطٗا ﴿١٢٦﴾ وَيَسۡتَفۡتُونَكَ فِي ٱلنِّسَآءِۖ قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ فِيهِنَّ وَمَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ فِي يَتَٰمَى ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِي لَا تُؤۡتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرۡغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ وَٱلۡمُسۡتَضۡعَفِينَ مِنَ ٱلۡوِلۡدَٰنِ وَأَن تَقُومُواْ لِلۡيَتَٰمَىٰ بِٱلۡقِسۡطِۚ وَمَا تَفۡعَلُواْ مِنۡ خَيۡرٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمٗا ﴿١٢٧﴾

﴿١٢٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ب ڕاستی ئەم دێ وان بەینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبیار د بندا دهەرکن (دچن) و ئەو هەروهەر دێ تێدا مینن، ئەڤە سۆز و پەیمانەکا ڕاستە ژ خودێ، و ما کی ژ خودێ ڕاستگۆتر هەیە؟ ﴿١٢٣﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، و گەلی خودانێت کتێبان [جزا و خەلاتێ خودێ] نە ب هیڤییێت هەوەیە و نە ب هیڤییێت خودانێت کتێبانە [کو جوهی و فەلەنە]، هەر کەسێ [ژ هەوە یان ژ وان] خرابی و گونەهەکێ بکەت، دێ پێ ئێتە جزادان، و ژ خودێ پێڤەتر چو هاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینیت. ﴿١٢٤﴾ و هەر کەسێ کار و کریارێت قەنج بکەت چ ژن چ مێر، و ئەو خودان باوەر بیت، ئەها ئەڤە دێ چنە بەحەشتێ، و تەمەت خیچا بەرکێ قەسپێ ستەم لێ نائێتەکرن [ئانکو کێمترین ستەم لێ نائێتە کرن]. ﴿١٢٥﴾ ما دینێ کێ ژ یێ وی چێترە ئەوێ ب دورستی خۆ سپارتییە خودێ و ئەو کارڕاست و قەنج ژی، و بوویییە دویکەڤتییێ دینێ ئیبراهیمی، کو دینەکێ قەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و خودێ ژی ئیبراهیم کرە زێدەخۆشڤییێ خۆ. ﴿١٢٦﴾ هندی د ئەرد و تەسماناندا هەمی یێ خودێیە، و خودێ ژی ب هەر تشتەکی [چ بچویك چ مەزن] باش یێ ئاگەهدارە. ﴿١٢٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەوا د دەرهەقێ ژنێدا [کا چ بڕیار و ئەحکام د دەرهەقێ وندا هەنە] ژ تە دپرسن، بێژە: خودێ دێ بۆ هەوە ڤێ چەندێ ڕۆن کەت، و ئەوا بۆ هەوە ژ قورئانێ دئێتە خواندن ڕۆنکرن و بەرسڤە، [ئیشارەتە بۆ ئایەتا سێیێ ژ سورەتا (ئەلنیساء)، و ڕامانا وێ ژی ئەڤەیە [ئەگەر هوین ترسیان د ڕاستا کچێت سێویدا ئەوێت هوین خودانییێ ژێ دکەن، ئەگەر مار بکەن، دادگەرییێ نەکەن، و مافێ وان ب دورستی نەدەنێ، وان بهێلن، و ژنێت دی یێت هەوە پێ خۆش مار بکەن]، [خودێ دێ بۆ هەوە دیارکەت و ئەوا ژ قورئانێ بۆ هەوە دئێتە خواندن]، کا چ د ڕاستا سێوییێدا هەیە ئەوا هوین میراتێ خودێ بۆ ڤەبڕی نەدەنێ، و هەوە دڤێت مار بکەن [ژ بەر جوانییا وێ، دا مەهرا ئەو هەژی نەدەنێ، یان ژی هەما هەر نەهێلن شوی بکەت، دا مالێ وان بۆ هەوە بمینیت] [ئانکو خودێ بۆ هەوە دیار دکەت، هوین چو ژ ڤان د ڕاستا سێوییێدا نەکەن، و ستەمێ لێ نەکەن نە ژ ڕێکا میراتیڤە نە ژ ڕێکا مەهر و شویکرنا وێڤە] و خودێ بڕیارا کورێت بچویك دێ بۆ هەوە دیارکەت [ماف و میراتێ وان بدەنێ و بێ بار نەکەن] و خودێ بۆ هەوە بڕیارا سێوییان [چ کوڕ چ کچ] دیار دکەت کو هوین دادوەرییێ د هەمی کاروبارێت واندا بکەن، هەر خێر و قەنجییا هوین بکەن ب ڕاستی خودێ پێ پێ ئاگەهە.

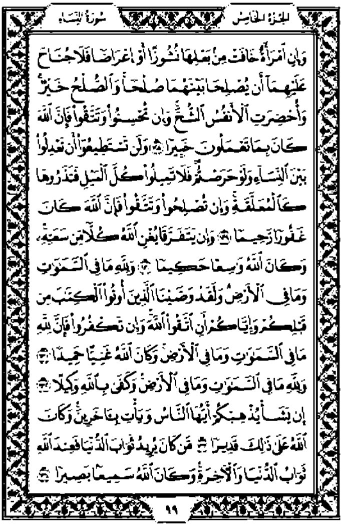

وَإِنِ ٱمۡرَأَةٌ خَافَتۡ مِنۢ بَعۡلِهَا نُشُوزًا أَوۡ إِعۡرَاضٗا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيۡهِمَآ أَن يُصۡلِحَا بَيۡنَهُمَا صُلۡحٗاۚ وَٱلصُّلۡحُ خَيۡرٞۗ
وَأُحۡضِرَتِ ٱلۡأَنفُسُ ٱلشُّحَّۚ وَإِن تُحۡسِنُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ١٢٨ وَلَن تَسۡتَطِيعُوٓاْ أَن تَعۡدِلُواْ
بَيۡنَ ٱلنِّسَآءِ وَلَوۡ حَرَصۡتُمۡۖ فَلَا تَمِيلُواْ كُلَّ ٱلۡمَيۡلِ فَتَذَرُوهَا
كَٱلۡمُعَلَّقَةِۚ وَإِن تُصۡلِحُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ
غَفُورٗا رَّحِيمٗا ١٢٩ وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغۡنِ ٱللَّهُ كُلّٗا مِّن سَعَتِهِۦۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ وَٰسِعًا حَكِيمٗا ١٣٠ وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَلَقَدۡ وَصَّيۡنَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن
قَبۡلِكُمۡ وَإِيَّاكُمۡ أَنِ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ وَإِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدٗا ١٣١
وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ١٣٢
إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ أَيُّهَا ٱلنَّاسُ وَيَأۡتِ بِـَٔاخَرِينَۚ وَكَانَ
ٱللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرٗا ١٣٣ مَّن كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ ٱلدُّنۡيَا فَعِندَ ٱللَّهِ
ثَوَابُ ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعَۢا بَصِيرٗا ١٣٤

﴿١٢٨﴾ و ئەگەر ژن ترسیا زەلامێ وێ ژێ دویر كەڤیت و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕیت یان دەست ژێ بەردەت، گونەهـ ل سەر وان نینە هەردو د گەل ئێك پێكبێن [تفاقەكێ د گەل ئێك بكەن]، [ڕۆژێت خۆ یان هندەكان ژێ یان هندەك نەفەقەی یان مەهرێ یان هندەكێ ژێ، بێ بهێلیت و ڕازی بیت، و ب ڤێ بێهێلانێ زەلام د گەل بمینیت]. و پێكهاتن و ئاشتبوون چێترە، و چڕویكاتی د گەل نەفسێ هاتیە بەرهەڤكرن، [ئانكو نەفس ل سەر چڕویكاتیێ ڕابوویە و یا پێڤە گرێدایە، نە ژن چو ب زەلامێ خۆ دهێلیت و نە زەلام مافێ وێ ددەتێ، ئەگەر دلێ خۆ دا سەر ئێكا دی هاشێ دئێنە هالدان كو ڤێ سروشتێ بهێلن] ئێجا ئەگەر هوین قەنجیێ بكەن [و ل ئێكدو ب هەجەت نەبن و د گەلێك بقەتینن] و خۆ ژ ستەم و مافخوارنێ بپارێزن [بزانن] ب ڕاستی خودێ ب تشتێ هوین دكەن ئاگەهدارە. ﴿١٢٩﴾ چو جا هوین نەشێن د ناڤبەرا ژناندا دادوەریێ بكەن [مەخسەد عەدالەتا ڕاست و دورست و تەكووز]، خۆ هوین د مجد ژێ بن. ڤێجا [ئەوا دلێ هەوە ل سەر نەمایی] ب ئێكجاری بەرێ خۆ ژێ وەرنەگێڕن، ڤێجا هوین وێ وەكی یا هەلاویستی بهێلن [نەیا ب زەلامە، و نەیا بێ زەلامە]، و ئەگەر هوین خەلەتییێت خۆ چێكەن [و فەرق و جوداییێ نەكەن] و پارێزكاریا خودێ بكەن [ژ هەمی كار و كریارێت خودێ ژێ نەڕازی، وەكی: ستەم و فەرق و جوداییا د ناڤبەرا ژناندا] ب ڕاستی خودێ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣٠﴾ و ئەگەر ئەو هەردو [ژن و مێر] ژێكڤەبوون [ژن هاتە بەردان] خودێ وان هەردووكان دێ ژ كەرەما خۆ زەنگین و بێ منەت كەت [ئانكو وان هەوجەیی ئێكدو ناكەت] ب ڕاستی خودێ [د دلۆڤانی و كەرەما خۆدا] یێ بەرفرەهـ و كاربنەجهە. ﴿١٣١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، ب ڕاستی مە فەرمانا، ئەوێت بەری هەوە مە كتێب دابێنێ، كر و یا هەوە ژی دكەین كو پارێزكاریا خودێ بكەن، و ئەگەر هوین گاوربوون ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، [و هوین چو زیانێ ناگەهیننە خودێ] خودێ یێ بێ منەتە و هێژایی سوپاسییە. ﴿١٣٢﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، و خودێ بەسە پشتەڤان بیت. ﴿١٣٣﴾ و ئەگەر خودێ بڤێت دێ هەوە بەرناتافكەت [هەوە مرینیت و قڕكەت] گەلێ مرۆڤان، و هندەكێت دی [شوینا هەوە] دێ ئینیت، و ب ڕاستی خودێ ل سەر ڤێ كاری یێ دەستهەلاتدارە. ﴿١٣٤﴾ و هەر كەسێ خێرا دنیایێ [ب تنێ بەرانبەر كار و كریارێت خۆ] بڤێت، [بلا بزانن] خودێ خێرا دنیا و ئاخرەتێ ل دەڤە [ڤێجا بۆچی هوین خۆشیا كێم ددەنە ب یا گەلەك و بۆچی هوین ب دنیایێ ب تنێ د ڕازینە]، و خودێ ب وێ كارێ هوین دكەن بهیسەر و بینەرە.

• يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ بِٱلْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ وَلَوْ
عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَوِ ٱلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا
فَٱللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلْهَوَىٰٓ أَن تَعْدِلُوا۟ ۚ وَإِن تَلْوُۥٓا۟
أَوْ تُعْرِضُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِى نَزَّلَ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِن قَبْلُ ۚ وَمَن يَكْفُرْ
بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ ثُمَّ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ
كَفَرُوا۟ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
سَبِيلًۢا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ ٱلْمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾ ٱلَّذِينَ
يَتَّخِذُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ أَيَبْتَغُونَ
عِندَهُمُ ٱلْعِزَّةَ فَإِنَّ ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِى
ٱلْكِتَٰبِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا
تَقْعُدُوا۟ مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦٓ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْكَٰفِرِينَ فِى جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

﴿١٣٥﴾ گەلی خودان باوەران ب دادوەرییێ ڕابن [خۆ ژێ نەدەنە پاش و د بنیڕا ستەمێ نەکەن] و شادەییێ بۆ خودێ بدەن، ئەگەر خۆ ل سەر هەوە و دەیباب و کەس و کاران ژی بیت. ئەگەر ئەو د زەنگین بن یان د هەژار بن، خودێ ژ وان هەردووکان هەژیترە [هوین خاترێ بۆ بگرن] ڤێجا ب دویڤ دلخوازیا خۆ نەکەڤن، کو هوین دادوەرییێ نەکەن. و ئەگەر هوین ئەزمانێ خۆ تێک بدەن [و شادەییێ بگوهۆڕن] یان ژێ نەدەن [و ڤەشێرن] بزانن خودێ ب تشتێ هوین دکەن ئاگەهدارە. ﴿١٣٦﴾ گەلی خودان باوەران، خۆ ل سەر باوەریا ب خودێ و پێغەمبەری و کتێبا وی ب سەر پێغەمبەرێ خۆدا ئینایە خوارێ و کتێبێت بەری نوکە هنارتین، ڕاگرن و بمینن، و هەر کەسێ باوەرییێ ب خودێ و ملیاکەتێت وی و کتێبێت وی و پێغەمبەرێت وی و ڕۆژا قیامەتێ نەئینیت، ب سویند ئەو کویر و دویر بەرزەبوو. ﴿١٣٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، پاشی گاوربوویین، پاشی دیسا باوەری ئینایین، پاشی د دویڤڕا دیسا گاوربوویین، پاشی گاوریا وان زێدەبوویی و ل سەر گاورییێ مرین، ئێدی خودێ وان ئازا ناکەت، و گونەهێت وان ژێ نابەت و ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١٣٨﴾ [هەی موحەممەد] مزگینییێ بدە دووڕوویان کو ب ڕاستی ئیزایەکا ب ژان بۆ وان هەیە. ﴿١٣٩﴾ ئەوێت گاوران شوینا خودان باوەران بۆ خۆ دکەنە دۆست و پشتەڤان، ئەرێ وان ڕێز و سەرفەرازی ژ وان دڤێت؟! ب ڕاستی ڕێز و سەرفەرازی هەر یا خودێیە [ئانکو ڕێز و سەرفەرازییێ بەس ژ خودێ بخوازن]. ﴿١٤٠﴾ ب ڕاستی خودێ د قورئانێدا بۆ هەوە ئینایە خوار، و هەر گاڤەکا هەوە بهیست ترانە یان گاوری ب ئایەتێت خودێ دئێتەکرن، د گەل وان [ئانکو ترانەکەران] نەڕوینە خوارێ هەتا سوحبەتەکا دی دکەن [ئانکو هەتا سوحبەتا خۆ دگوهۆڕن]. و ئەگەر هوین وێ گاڤێ د گەل ڕوینشتن، هوین ژی دێ وەکی وان لێ ئێن، بێ گۆمان خودێ دووڕوویان و گاوران پێکڤە د دۆژەهێدا دێ کۆمکەت.

ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمۡ فَإِن كَانَ لَكُمۡ فَتۡحٞ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُوٓاْ
أَلَمۡ نَكُن مَّعَكُمۡ وَإِن كَانَ لِلۡكَٰفِرِينَ نَصِيبٞ قَالُوٓاْ
أَلَمۡ نَسۡتَحۡوِذۡ عَلَيۡكُمۡ وَنَمۡنَعۡكُم مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ فَٱللَّهُ يَحۡكُمُ
بَيۡنَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ وَلَن يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لِلۡكَٰفِرِينَ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمۡ وَإِذَا
قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُونَ
ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿١٤٢﴾ مُّذَبۡذَبِينَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ
هَٰٓؤُلَآءِۚ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ﴿١٤٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ
أَتُرِيدُونَ أَن تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ عَلَيۡكُمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ
ٱلۡمُنَٰفِقِينَ فِي ٱلدَّرۡكِ ٱلۡأَسۡفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمۡ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصۡلَحُواْ وَٱعۡتَصَمُواْ بِٱللَّهِ وَأَخۡلَصُواْ
دِينَهُمۡ لِلَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَسَوۡفَ يُؤۡتِ ٱللَّهُ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَجۡرًا عَظِيمٗا ﴿١٤٦﴾ مَّا يَفۡعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمۡ
إِن شَكَرۡتُمۡ وَءَامَنتُمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمٗا ﴿١٤٧﴾

﴿١٤١﴾ ئەوێت خۆ دگرن و زێرەڤانیا هەوە دکەن [کا دێ چ ب سەرێ هەوە ئێت] ڤێجا ئەگەر سەرکەفتنەك و خێرەك ژ دەڤ خودێ بۆ هەوە هات، دێ بێژن ما ئەم ژی د گەل هەوە نەبووین؟ [مە ژی د دەستکەفتیدا پشکدار بکەن] و ئەگەر سەرکەفتن بارا گاوران بیت، دێ بێژن: ما ئەم یێت ب سەر هەوەدا د زال نەبووین؟ [بەلێ مە هوین نەکوشتن و نەئێخسیرکرن و د ناڤ واندا مە هاریکاریا هەوە نەکر؟] و ما مە هوین ژ موسلمانان نەپاراستن [ڤێجا کا بارا مە بدەنە مە] ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ فەرمانێ و حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، و ژ خۆ خودێ چوجا ڕێ و فەرسەتێ نادەتە گاوران، موسلمانان قڕ بکەن. ﴿١٤٢﴾ ب ڕاستی دووڕوویان [دڤێن] خودێ بخاپینن، و خودێ ب خۆ وان ڕادکێشیتە سەرداچوونا وان، و گاڤا ڕابوونە نڤێژێ، ب سستی ڕادبن و پێش چاڤێت خەلکی نڤێژێ دکەن، کێم جار نەبن خودێ نائینە بیرا خۆ [مەخسەد د نڤێژێدا، چونکی ژ بەر خەلکی دکەن و ترسا خودێ تێدا ناکەن]. ﴿١٤٣﴾ ئەو [دووڕووی د ناڤبەرا موسلمان و گاوراندا یێت مایین] نە ژ وان و نە ژ وانن، و ب ڕاستی ئەوێ خودێ بەرزەکر، تو چو ڕێکان بۆ نابینی ڤەگەڕیتەڤە. ﴿١٤٤﴾ گەلی خودان باوەران، گاوران شوینا موسلمانان دۆست و پشتەڤان نەگرن، ئەرێ هەوە دڤێت [ب ڤی کارێ خۆ] نیشانەکا ب هێز و ئاشکەرا بدەنە خودێ [هەوە ژ بەر ئیزا بدەت]. ﴿١٤٥﴾ ب ڕاستی دووڕووی د بنێ دۆژەهێدانە، و چو هاریکار بۆ وان نینن [وان ژ ئیزایا دۆژەهێ قورتال بکەن]. ﴿١٤٦﴾ ژ بلی وان یێت پەشێمان بووین و تۆبەکرین، و کاروبارێت خۆ دورست و چاك کرین، و خۆ ب کتێبا خودێ و سوننەتا پێغەمبەریڤە گرتین و ب کار و کریارێت خۆ ڕازیبووین و ڕوییێ خودێ ب تنێ ڤیایین. ئێدی ئەڤە [ڕۆژا قیامەتێ] دێ د گەل خودان باوەران بن، و ب ڕاستی خودێ دێ خەلاتەکێ مەزن دەتە خودان باوەران. ﴿١٤٧﴾ ما خودێ چ هەوجەیی و منەت ب ئیزادانا هەوە هەیە، ئەگەر هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن و باوەرییێ پێ بینن؟ [ئەڤە چو ژ گەنجخانەیا خودێ زێدە ناکەت، دیسا ئیزادانا وی بۆ هەوە چو ژ گەنجخانەیا وی کێم ناکەت]. و خودێ ب خۆ ژی سوپاسگۆزاری زانایە [ئانکو بەندەیێت خۆ ل سەر گوهدارییا خۆ خەلات دکەت].

۞ لَّا يُحِبُّ ٱللَّهُ ٱلْجَهْرَ بِٱلسُّوٓءِ مِنَ ٱلْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِن تُبْدُوا۟ خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا۟ عَن سُوٓءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُوا۟ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَـٰفِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَلَمْ يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُو۟لَـٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ أَهْلُ ٱلْكِتَـٰبِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَـٰبًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۚ فَقَدْ سَأَلُوا۟ مُوسَىٰٓ أَكْبَرَ مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوٓا۟ أَرِنَا ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّـٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَـٰتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَٰلِكَ ۚ وَءَاتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَـٰنًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ ٱلطُّورَ بِمِيثَـٰقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا۟ فِى ٱلسَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَـٰقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

﴿١٤٨﴾ خودێ حەژ دیارکرنا ئاخفتنێت کرێت ناکەت، ژ وی نەبیت یێ ستەملێکری [ئەو ژی دا بەرەڤانیێ ژ خۆ بکەت]. و خودێ گوهدێر و زانایە. ﴿١٤٩﴾ ئەگەر هوین قەنجی و خێرێ ئاشکەرا بکەن یان ژی ڤەشێرن یان ژی ژ خرابیەکێ ببۆرن، ڤێجا ب راستی خودێ لێبۆرین و خودان شیانە. ﴿١٥٠﴾ ب راستی ئەوێت باوەریێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی نەئینن و دڤێن فەرق و جوداهیێ بێخنە د ناڤبەرا خودێ و پێغەمبەرێت ویدا، و دبێژن ئەم باوەریێ ب هندەك پێغەمبەران دئینین و ب هندەکان نائینین، و دڤێن بۆ خۆ رێکەکا ناڤنجی د ناڤبەرا [باوەری و گاوریێدا] بگرن. ﴿١٥١﴾ بێ گومان ئەڤە ب دورستی گاورن، و مە ئیزایەکا هەتکبەر بۆ گاوران بەرهەڤکریە. ﴿١٥٢﴾ و ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێت وی ئینایین و فەرق و جوداهی د ناڤبەرا واندا نەکرین، [و باوەری ب هەمی پێغەمبەران ئینایی] ئەها ئەڤان خودێ دێ خەلاتێ وان دەتێ، و خودێ ب خۆ ژی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥٣﴾ خودانێت کتێبان ژ تە دخوازن، تو کتێبەکێ بۆ وان ژ ئەسمانی بینیە خوارێ ب سویند وان ژ ڤێ مەزنتر ژ مووسایی خواست، گۆتنە [مووسایی] کا خودێ ب ئاشکەرایی نیشا مە بدە، و ژ بەر ستەمکاریا وان برویسیا ئاگری ل ئەسمانا ئەو گرتن، و پشتی نیشانێت ئاشکەراکەر ژی بۆ هاتین، دیسا گۆلك بۆ خۆ گرتن و پەرستن، پاشی ئەم لێ بۆرین، و مە نیشانێت ئاشکەراکەر دانە مووسایی. ﴿١٥٤﴾ ژ بەر کو دا پەیمانا وان یا موکوم بیت، مە [چیایێ] (طوور) راکرە هنداڤ سەرێ وان و مە فەرمانا وان کر: داچەمیایی [و خۆشکاندی بۆ خودایێ ئەو ژ بەرزەبوونێ رزگارکرین] د دەرگەهێ قودسێرا بدەنە ژۆر، و مە فەرمانا وان کر زێدەگاڤیێ د شەمبیێدا نەکەن [و نەدەنە سەر برپارا خودێ] و مە پەیمانا موکومکری ژ وان ستاندن.

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتْلِهِمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ ۚ بَلْ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَٰنًا
عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ ۚ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا ﴿١٥٧﴾ بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾
وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ ۖ وَيَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَقَدْ نُهُوا۟ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَٰلَ
ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ
ٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ مِنْهُمْ وَٱلْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ
وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ ۚ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ وَٱلْمُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱلْمُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أُو۟لَٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

﴿١٥٥﴾ ڤێجا ژ بەر پەیمان شکاندن و باوەری نەئینانا وان ب نیشان و ئایەتێت خودێ، و کوشتنا وان ژ بێ بەختی و نەهەقی بۆ پێغەمبەران، و گۆتنا وان دلێت مە ب کاڤلانکن [ژ بەر هندێ تێ ناگەهین] [وەنینە وەکی ئەو دبێژن] بەلکی خودێ ژ بەر گاورییا وان یێت پەردەسەر کرین، ڤێجا کێمەک ژ وان [نە گەلەک] باوەرییێ پێ دئینن. ﴿١٥٦﴾ دیسا ژ بەر نەباوەرئینانا وان ب عیسایی و گۆتنا وان یا زیدە یێ بەخت ل سەر مەریەمێ. ﴿١٥٧﴾ دیسا ژ بەر گۆتنا وان ب ڕاستی مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ کو پێغەمبەرێ خودێیە، مە یێ کوشتی، و وان ب خۆ ژی نە عیسا کوشتبیە و نە ل دار دایییە [ئانکو ل سەر داران نەکوشتییە و هەلاویستییە] بەلێ ل بەر وان [ئەوێ کوشتی و عیسا] وەکی ئێک لێ هاتن، و ئەو ب خۆ ژی ل سەر کوشتنا عیسایی ب گۆمانن، و چو زانین پێ نینن ژ بلی دویکەڤتنا گۆمانێ، و ب ڕاستی وان عیسا نەکوشتییە. ﴿١٥٨﴾ بەلێ خودێ ئەو ب بال خۆڤە بلندکرییە، و خودێ ب خۆ یێ سەردەست و کاربنەجهـ و فەرمانڕەوایە. ﴿١٥٩﴾ چو کەس ژ خودانێت کتێبان [مەخسەد جوهی و فەلەنە] نامینن باوەرییێ ب عیسایی نەئینن بەری مرنا وی [دەمێ دئێتە خوارێ بۆ کوشتنا دەجالی]، و ڕۆژا قیامەتێ ل سەر هەمییان دێ بیتە شاهد [کو وی یێ گەهاندی ئەو بەندەیێ خودێیە و پێغەمبەرە]. ﴿١٦٠﴾ ڤێجا ژ بەر ستەما جوهییان دکر و ژ بەر ڕێگرتنا وان یا گەلەک بۆ ڕێکا خودێ، مە ژی هندەک تشتێت پاقژ و بۆ وان دورست و حەلال، ل سەر نەدورستکرن. ﴿١٦١﴾ و دیسا ژ بەر وەرگرتن و خوارنا وان بۆ سەلەفێ و ئەو ب خۆ فەرمانا وان هاتبوو کرن ومنەکەن، و ژ بەر خوارنا وان بۆ مالێ خەلکی ژ بێ بەختی و ژ نەهەقی [من ژی تشتێ بۆ وان پاقژ و دورست، نەدورست کر]. و ب ڕاستی مە ئیزایەکا ب ژان بۆ گاوران ژ وان بەرهەڤکرییە. ﴿١٦٢﴾ بەلێ ژ وان یێت ڕەهوان و شارەزا د زانینێدا [وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و ئەسەدێ کوڕێ عوبەیدی و ئەسەدێ کوڕێ سەعیە] و یێت باوەری ئینایین، باوەرییێ ب ئەوا بۆ تە و بۆ [پێغەمبەرێت] بەری تە هاتی دئینن، و بەردەوام نڤێژان دکەن و زەکاتێ ددەن، و باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، ب ڕاستی ئەم ڤان دێ خەلاتەکێ مەزن دەینێ.

الحزب

۞ إِنَّآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ كَمَآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ نُوحٖ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعۡدِهِۦۚ
وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ
وَٱلۡأَسۡبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَٰرُونَ وَسُلَيۡمَٰنَۚ
وَءَاتَيۡنَا دَاوُۥدَ زَبُورٗا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلٗا قَدۡ قَصَصۡنَٰهُمۡ عَلَيۡكَ
مِن قَبۡلُ وَرُسُلٗا لَّمۡ نَقۡصُصۡهُمۡ عَلَيۡكَۚ وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ
تَكۡلِيمٗا ﴿١٦٤﴾ رُّسُلٗا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةُۢ بَعۡدَ ٱلرُّسُلِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمٗا ﴿١٦٥﴾
لَّٰكِنِ ٱللَّهُ يَشۡهَدُ بِمَآ أَنزَلَ إِلَيۡكَۖ أَنزَلَهُۥ بِعِلۡمِهِۦۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
يَشۡهَدُونَۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ قَدۡ ضَلُّواْ ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ وَظَلَمُواْ لَمۡ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغۡفِرَ لَهُمۡ وَلَا لِيَهۡدِيَهُمۡ
طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ وَكَانَ
ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ﴿١٦٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدۡ جَآءَكُمُ ٱلرَّسُولُ بِٱلۡحَقِّ
مِن رَّبِّكُمۡ فَـَٔامِنُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ وَإِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿١٧٠﴾

﴿١٦٣﴾ ب ڕاستی مە وەحی بۆ تە هنارت هەروەکی مە وەحی بۆ نووح و پێغەمبەرێت پشتی وی هاتین هنارتی. و مە وەحی بۆ ئیبراهیمی و ئیسماعیل و ئیسحاق و یەعقووب و کوڕێت وی و عیسا و ئەییووب و یوونس و هاروون و سولەیمان، و [مە کتێبا ب ناڤێ] زەبوور دا داوودی. ﴿١٦٤﴾ و پێغەمبەر مە هنارتن ژ وان یێت مە بەری نوکە سەرهاتیا وان بۆ تە ڤەگێڕایی و هندەك پێغەمبەرێت دی ژی مە هنارتن، و بەحسێ وان مە بۆ تە نەکرییە، و ب ڕاستی خودێ د گەل مووسا ئاخفتییە. ﴿١٦٥﴾ ئەو پێغەمبەر مزگینیێن و ئاگەهدارکەر بوون، دا مرۆڤان بەرانبەری خودێ پشتی هنارتنا پێغەمبەران، چو هێجەت نەمینن، و خودێ ب خۆ ژی یێ زالکەر و کاربنەجهە. ﴿١٦٦﴾ بەلێ خودێ شادەییێ ب وێ کتێبا ب زانینا خۆ بۆ تە ئینایییە خواری ددەت [کو ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێیە و تو پێغەمبەری] و ملیاکەت ژی شادەییێ ددەن، و شادەییا خودێ بەسە. ﴿١٦٧﴾ ئەوێت گاوربووین و مرۆڤان ژی ژ ڕێکا خودێ ددەنە پاش، ب ڕاستی ئەو بەرزەبوونەکا دویر بەرزەبوونە. ﴿١٦٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربووین و ستەم کرین، ب ڕاستی خودێ لێ نابۆریت و بەرێ وان نادەتە چو ڕێکێت [سەرفەرازیێ]. ﴿١٦٩﴾ ژ بلی ڕێکا دۆژەهێ کو هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە ب خۆ ل دەڤ خودێ ب ساناهییە. ﴿١٧٠﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی پێغەمبەرەك ژ لایێ خودایێ هەوەڤە ب دینەکێ هەق و ڕاست هات، ڤێجا باوەرییێ پێ بینن بۆ هەوە چێترە، و ئەگەر باوەرییێ پێ نەئینن و بینە گاور [بزانن] هەر تشتێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی بۆ خودێیە، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

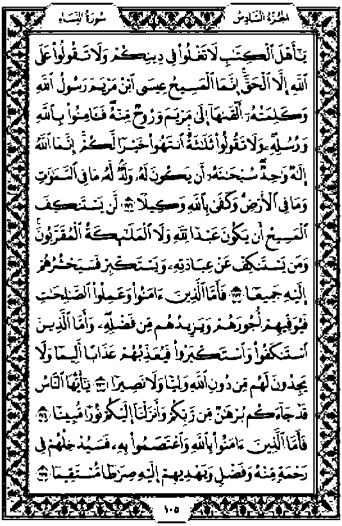

الجزء السادس
سورة النساء

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ عَلَى
ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ ٱللَّهِ
وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ
وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ
إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ١٧١ لَّن يَسۡتَنكِفَ
ٱلۡمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبۡدٗا لِّلَّهِ وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ ٱلۡمُقَرَّبُونَۚ
وَمَن يَسۡتَنكِفۡ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيَسۡتَكۡبِرۡ فَسَيَحۡشُرُهُمۡ
إِلَيۡهِ جَمِيعٗا ١٧٢ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ٱسۡتَنكَفُواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ فَيُعَذِّبُهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا وَلَا
يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٧٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ
قَدۡ جَآءَكُم بُرۡهَٰنٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ نُورٗا مُّبِينٗا ١٧٤
فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَٱعۡتَصَمُواْ بِهِۦ فَسَيُدۡخِلُهُمۡ فِي
رَحۡمَةٖ مِّنۡهُ وَفَضۡلٖ وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَيۡهِ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا ١٧٥

١٠٥

﴿١٧١﴾ هەی خودانێت کتێبان [مەخسەد فەلەنە] هوین توندییێ د دینێ خودا نەکەن [کا دینێ هەوە یێ چاوایە وەسا وەربگرن، عیسا پێغەمبەرە و بەندەیێ خودێیە، و حاشا نەکوڕێ خودێیە]. و ژ ڕاستی و هەقییێ پێڤەتر د ڕاستا خودێدا نەبێژن، ب ڕاستی هندی عیسایە مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ، پێغەمبەرێ خودێیە و ب پەیڤا خۆ [بیە] چێکربیە، کو ئاراستەی مەریەمێ کربوو، و ئەو جانەکە ژ خودێ. ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێت وی بینن، و هوین [د دەرهەقێ خودێدا نەبێژن] [خودێ] سێنە، ڤێ ئاخفتنێ بهێلن، بۆ هەوە چێترە. ب ڕاستی خودێ پەرستیبەکێ تەك و تنێیە، یێ پاك و پاقژ و بلندە ژ هندێ کو زاڕۆکەك بۆ هەبیت. و کا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە یێ خودێیە و بەسە کو ڕاگر و ڕێڤەبەرێ [ئەرد و ئەسمانانە و هەچێ تێدا هەی]. ﴿١٧٢﴾ عیسا خۆ مەزن ناکەت کو بەندەیێ خودێ بیت و ملیاکەتێت نێزیکێت خودێ ژی، و هەر کەسێ خۆ ژ پەرستنا وی بلندتر لێ بکەت و خۆ مەزن بکەت، ب ڕاستی خودێ دێ وان هەمیان ل دەڤ خۆ کۆمکەت. ﴿١٧٣﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەڤانە خودێ دێ کرییا وان دەتێ، و ژ کەرەما خۆ هێژ پتر دێ دەتێ، بەلێ ئەوێت خۆ بلند دیتین و خۆ مەزنکرین، ئێدی خودێ دێ وان ب بەر ئیزایەکا ب ژان ئێخیت. و ژ بلی خودێ چو هاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینن. ﴿١٧٤﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی نیشان و بەلگەیەکا گۆمانبڕ ژ لایێ خودایێ هەوە ڤە بۆ هەوە هات [کو پێغەمبەرە و چو هێجەتان بۆ هەوە نەهێلیت، هەمی تشتان بۆ هەوە ڕاست و دورست دیار بکەت]، و مە ڕۆناهییەکا ڕۆنکەر [کو قورئانە] بۆ هەوە هنارت. ﴿١٧٥﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ب خودێ ئینایین و خۆ ب وێ باوەرییێ و قورئانێڤە گرتین. خودێ وان دێ گەهینیتە دلۆڤانی [بەحەشتا] و کەرەما خۆ و دێ وان ڕاستەڕێ کەت.

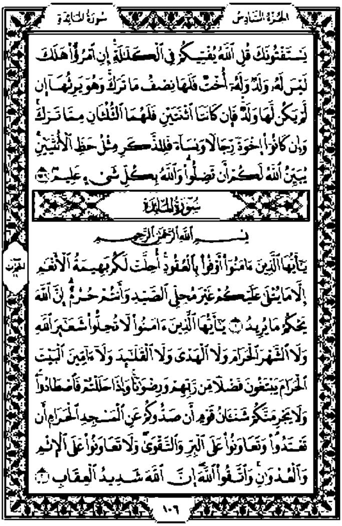

الجزء السادس سورة المائدة

يَسۡتَفۡتُونَكَ قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ فِي ٱلۡكَلَٰلَةِۚ إِنِ ٱمۡرُؤٌاْ هَلَكَ
لَيۡسَ لَهُۥ وَلَدٞ وَلَهُۥٓ أُخۡتٞ فَلَهَا نِصۡفُ مَا تَرَكَۚ وَهُوَ يَرِثُهَآ إِن
لَّمۡ يَكُن لَّهَا وَلَدٞۚ فَإِن كَانَتَا ٱثۡنَتَيۡنِ فَلَهُمَا ٱلثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَۚ
وَإِن كَانُوٓاْ إِخۡوَةٗ رِّجَالٗا وَنِسَآءٗ فَلِلذَّكَرِ مِثۡلُ حَظِّ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۗ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ أَن تَضِلُّواْۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ۝١٧٦

سُورَةُ المَائِدَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَوۡفُواْ بِٱلۡعُقُودِۚ أُحِلَّتۡ لَكُم بَهِيمَةُ ٱلۡأَنۡعَٰمِ
إِلَّا مَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ غَيۡرَ مُحِلِّي ٱلصَّيۡدِ وَأَنتُمۡ حُرُمٌۗ إِنَّ ٱللَّهَ
يَحۡكُمُ مَا يُرِيدُ ۝١ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحِلُّواْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ
وَلَا ٱلشَّهۡرَ ٱلۡحَرَامَ وَلَا ٱلۡهَدۡيَ وَلَا ٱلۡقَلَٰٓئِدَ وَلَآ ءَآمِّينَ ٱلۡبَيۡتَ
ٱلۡحَرَامَ يَبۡتَغُونَ فَضۡلٗا مِّن رَّبِّهِمۡ وَرِضۡوَٰنٗاۚ وَإِذَا حَلَلۡتُمۡ فَٱصۡطَادُواْۚ
وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ أَن صَدُّوكُمۡ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ أَن
تَعۡتَدُواْۘ وَتَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡبِرِّ وَٱلتَّقۡوَىٰۖ وَلَا تَعَاوَنُواْ عَلَى ٱلۡإِثۡمِ
وَٱلۡعُدۡوَٰنِۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ۝٢

الحزب

١٠٦

﴿١٧٦﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا میراتیێ وی مری ئەوێ نە باب و باپیر و نە کوڕ و نە نەڤی هەبن، ژ تە دکەن [کا چاوانە] بێژە: ژ خۆ خودێ دێ بۆ هەوە میراتی وی دیارکەت، ئەگەر مرۆڤەك مر و چو زارۆك و نەڤی [دویندەهـ] نەبن و چو باب و باپیر ژی نەبن و خویشکەکا [دەیابی یان یا بابێ تەیا دەیکێ ب تنێ] هەبیت، نیڤا میراتیێ وی بۆ خویشکا وییە، و ئەگەر خویشك مر و چو دویندەهـ و باب و باپیر نەبن، برا دبیتە میراتخۆرێ وێ، و ئەگەر ژ دو خویشکان و پتر بن، دوسێکا میراتی بۆ وانە، و ئەگەر خویشك و برا د گەلێك بن، بارا برایی ئەمەتی بارا دو خویشکانە. دا هوین ماڤێ کەسێ نەخۆن و د سەردا نەچن، خودێ بۆ هەوە ڕۆن دکەت، و ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتان یێ زانا و ئاگەهدارە.

سۆرەتا مائیدە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٢٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، سۆز و پەیمانێت خودێ ژ هەوە وەرگرتین، ب جهـ بینن، گیاندارێت ڕاگرتیێ یێت گیاخۆر [وەکی کەوالی و حێشتران و چێلان] بۆ هەوە دورست بوون، ژ بلی ئەڤێت دێ بۆ هەوە ئینە خواندن، و دیسا ژ بلی نێچیرکرنا وان و هوین د ئیحراماندا [بۆ حەجێ یان عومرەیێ] و نێچیرێ بۆ خۆ دورست نەکەن و هوین د ئیحراماندا. ب ڕاستی خودێ چ بڤێت دێ بڕیارێ پێ دەت و حوکمی پێ کەت. ﴿٢﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەدمنە سەر ڕێ و نیشانێت دینێ خودێ، و حورمەتا هەیڤێت حەرامکری و ب ڕێیمەت [کو (زی القعدە)، و (زی الحجە)، و موحەڕەم، و ڕەجەبن] نەشکێنن [و شەڕی تێدا نەکەن] و ڕێکا قوربانان و ئەوشێت ڕستك د ستۆیدا [کو دیارینە بۆ کەعبەیێ] نەگرن، و بۆ خۆ دورست نەکەن، و بۆ خۆ دورست نەکەن هوین ڕێکا وان بگرن، ئەوێت ژ بەر دەستڤەئینانا کەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ قەستا مالا خودێ دکەن. هەر وەختێ هوین ژ ئیحراما دەرکەڤتن ڤێجا نێچیرا خۆ بکەن. و بلا نەڤیانا هەوە بۆ دەستەکەکێ کو [سالا حودەیبیە] ڕێکا کەعبەیێ ل هەوە گرتبوو وە ل هەوە نەکەت هوین دەستدرێژییێ بکەن، و ل سەر باشی و پارێزکاریا خودێ هاریکارێت ئێك بن. و ل سەر گونەهـ و دەستدرێژییێ هاریکارێت ئێك نەبن. و پارێزکاریا خودێ بکەن، و ب ڕاستی جزایێ خودێ جزایەکێ دژوارە.

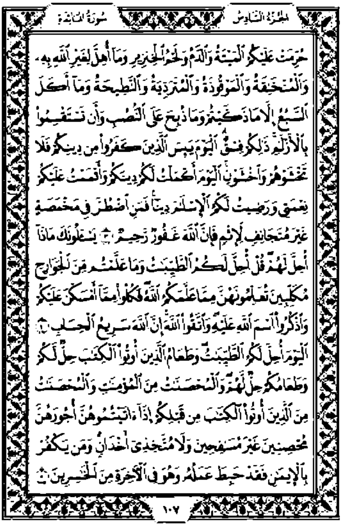

سُورَةُ المَائِدَةِ الجُزْءُ السَّادِسُ

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِۦ
وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَن تَسْتَقْسِمُوا
بِالْأَزْلَامِ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن دِينِكُمْ فَلَا
تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ
غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ
مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ
وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾
الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَّكُمْ
وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَن يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

١٠٧

﴿٣﴾ [گۆشتێ] مراران و خوین [یا رۆن] و گۆشتێ بەرازان و یێ نە ژ بۆ خودێ هاتییە سەرژێکرن و [گۆشتێ] تەرشا هاتییە فەتساندن، و [گۆشتێ تەرشا] ب داروبەران هاتییە کوشتن و [گۆشتێ تەرشا] کەفتی [و مری] و [گۆشتێ تەرشا] ب قۆچان مربیت و [گۆشتێ] دەعبەیان خواری، ئەو نەبیت یا هوین فێرا دگەهن و ڤەدکوژن، و [گۆشتێ تەرشا] کو ل سەر کەڤرێت چکلاندی دئینە فەکوشتن، ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن، دیسا هوین بەخت و ئێغبالا خۆ ژ فالڤەگرتنێ بخوازن ل سەر هەوە هاتە حەرامکرن [ژ رێز و سەروبەرێت عەرەبان ئەو بوو ئەگەر وان کارەك ل بەربایە چ وەغەربایە چ ژنئینان یان هەر تشتەکێ دی، بەختێ خۆ ب رێکا فالڤەگرتنێ دجەرباندن، سێ تیر هەبوون ل سەر ئێکێ نڤیسی بوو، «خودێ فەرمانا من دکەت»، یا دووێ «خودێ من نائێلیت» و یا سێیێ یا بێ نڤیسین بوو، و دا ئێکی ژ کاڤلانکی کێشن، ئەگەر دەرکەڤتبایە «بکە»، دا کەت و ئەگەر دەرکەڤتبا «نەکە»، نەدکر، و ئەگەر یا بێ نڤیسین بایە دا کەتە د ناڤدا و جارەکا دی کێشیت]، و کارئینانا ڤێ گونەهێ دەرکەفتنە ژ رێکا راست، ئەڤرۆ ئەوێت گاوربووین یێت بێ هیڤی بووین دینێ هەوە پویچ بکەن، و هەوە ژێ دەربێخن، ڤێجا هوین ژ وان نەترسن و ژ من بترسن، ئەڤرۆ من دینێ هەوە تەمام کر [کێماسی تێدا نەمایە ژ بەر هندێ نابیت چو ژێ بێتە کێمکرن و چو لێ زێدە بیت] و من خێلك و کەرەمێت خۆ بۆ هەوە تەکووزکرن. [بگرە ژ راستەرێکرنێ و تەکووزکرنا دینی و ڤەکرنا مەکەهێ و بێ هیڤیکرنا گاوران ژ دینێ هەوە کو بشێن پویچکەن و نەهێلن] و من دینێ ئیسلامێ بۆ هەوە هەلبژارت و ئەو دینە ل دەڤ خودێ و چێێت دی نە، بەلێ هەر کەسێ ژ برساندا نەچار بێتە [خوارنا مراری و نەدورستکری یێت د دویڤدا] یێ کو دل ل سەر گونەهێ هەبیت [و بخۆزت گونەهـ ل سەر نینە] ب راستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٤﴾ [هەی موحەمەد] ئەو ژ تە دپرسن کا چ بۆ وان هاتییە دورستکرن [حەلالکرن] بێژە: تشتێ پاقژ بۆ هەوە هاتە دورستکرن، و ئەو نێچیرا جانەوەرێت جەرباندی [فێرکری وەکی سە و شاهینی] ب وێ شەرتێ کو هوین فێری وێ بکەن یا خودێ نیشا هەوە دایی، [ئانکو ئەگەر گۆتێ هەرە، بچیت، ئەگەر گۆتێ وەرە بێیت، و ئەگەر گرت بۆ خودانێ خۆ بگریت، نە بۆ خۆ، و ئەگەر گۆتێ بهێلە، بهێلیت]. ڤێجا ئەو نێچیرا بۆ هەوە دگرن، ناڤێ خودێ ل سەر بێن [وەختێ هوین دهنێرنێ، یان ڤێرا دگەهن و ڤەدکوژن] و بخۆن، و پارێزکاریا خودێ بکەن، ب راستی خودێ د حسابێدا یێ دەست سڤکە. ﴿٥﴾ ئەڤرۆ تشتێ پاك و پاقژ بۆ هەوە هاتە دورستکرن، و دەستکوژێ خودان کتێبان [ئانکو جوهی و فەلەیان] بۆ هەوە دورستە، و یێ هەوە ژی بۆ وان یێ دورستە، و کچێت شەریف و پاك و پاقژ و ئازاد ژ موسلمانان، و کچێت دەهمەن پاقژ ژ ئەوێت بەری هەوە کتێب بۆ هاتین [کو جوهی و فەلەنە] بۆ هەوە دورستە مار بکەن، ئەگەر هوین مەهرا وان بدەنێ، و د دەهمەن پاقژ بن، و زناکەر نەبن، و وان ب دزیڤە بۆ خۆ نەکەنە یار، و هەر کەسێ شوینا باوەریێ بێت گاور بیت، بێ گۆمان وێ کار و کریارێت خۆ پویچ کرن، و رۆژا قیامەتێ ژی ئەو یێ بەرزیانە.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ
وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ
وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ وَإِن كُنتُمۡ جُنُبٗا فَٱطَّهَّرُواْۚ
وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ
ٱلۡغَآئِطِ أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا
طَيِّبٗا فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُم مِّنۡهُۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ
لِيَجۡعَلَ عَلَيۡكُم مِّنۡ حَرَجٖ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمۡ
وَلِيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ٦
وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِي وَاثَقَكُم
بِهِۦٓ إِذۡ قُلۡتُمۡ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ
بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ
لِلَّهِ شُهَدَآءَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ عَلَىٰٓ
أَلَّا تَعۡدِلُواْۚ ٱعۡدِلُواْ هُوَ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ٨ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٞ ٩

﴿٦﴾ گەلی خودان باوەران، ئەگەر هەوە ڤیا رابن نڤێژێ بکەن [و هوین یێت بێ دەستنڤێژ بن] ئێدی هوین سەروچاڤێت خۆ و دەستێت خۆ هەتا ئەنیشکا بشۆن، و سەرێ خۆ ڤەمالن، و پێیێت خۆ هەتا گوزەکان بشۆن، و ئەگەر هوین د بێ نڤێژ بن [ب جەنابەت بن] خۆ بشۆن، و ئەگەر هوین د نەساخ بن، یان ل سەر وەغەرێ بن، یان ئێک ژ هەوە ژ تارەتێ [دەستاڤێ] هات، یان هوین چونە نڤینا ژنێ، و ئاڤ ب دەست هەوە نەکەفت [کو تێرا هەوە بکەت دەستنڤێژێ پێ بگرن یان سەرێ خۆ پێ بشۆن]، ب ئاخەکا پاقژ تەیەمومێ بکەن، و سەروچاڤ و دەستێت خۆ پێ ڤەمالن، خودێ [ب ڤێ فەرمانێ کو هوین ب ئاڤێ یان ب ئاخێ خۆ پاقژ بکەن، وەختێ هەوە دڤێت نڤێژان بکەن یان ب هەمی فەرمانێت خۆ] نەڤێت بەرتەنگیێ و زەحمەتێ بۆ هەوە چێکەت، بەلێ دڤێت هەوە ژ گونەهان پاقژ بکەت و خێکێت خۆ ل سەر هەوە تەمام بکەت، دا هوین سوپاسیا وی بکەن. ﴿٧﴾ [گەلی خودان باوەران] خێلێك و کەرەمێت خودێ و وێ پەیمانا خودێ د گەل هەوە گرێدایی بینە بیرا خۆ [کو پەیمانا عەقەبەیە] وەختێ هەوە گۆتی مە بهیست و مە گوهداری کر، و پاریزکاریا خودێ بکەن، بێ گومان خودێ ب ئاگەهە ژ وێ یا د سنگ و دلاندا ڤەشارتی. ﴿٨﴾ گەلی خودان باوەران ل بەر فەرمانا خودێ د راوەستایی بن [و هەمی تشتان ژ بۆ خودێ پێ رابن]، و ب راستی شادەییێ بدەن، و بلا نەڤیانا هەوە بۆ دەستەکێ، هەوە پال نەدەت هوین دادوەرییێ [عەدالەتێ] نەکەن، [بلا هەوە نەڤێن ژێ] و دادوەرییێ بکەن ئەو نێزیکترە بۆ پاریزکارییێ، و پاریزکاریا خودێ بکەن، ب راستی کارێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿٩﴾ خودێ پەیمانا دایییە ئەوێت باوەری پێ ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، کو گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بارا وانە.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ
ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ هَمَّ قَوۡمٌ أَن يَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ
فَكَفَّ أَيۡدِيَهُمۡ عَنكُمۡۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ
ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿١١﴾ ۞وَلَقَدۡ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ
وَبَعَثۡنَا مِنۡهُمُ ٱثۡنَيۡ عَشَرَ نَقِيبٗاۖ وَقَالَ ٱللَّهُ إِنِّي
مَعَكُمۡۖ لَئِنۡ أَقَمۡتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَيۡتُمُ ٱلزَّكَوٰةَ
وَءَامَنتُم بِرُسُلِي وَعَزَّرۡتُمُوهُمۡ وَأَقۡرَضۡتُمُ ٱللَّهَ قَرۡضًا
حَسَنٗا لَّأُكَفِّرَنَّ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَلَأُدۡخِلَنَّكُمۡ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ فَمَن كَفَرَ بَعۡدَ ذَٰلِكَ
مِنكُمۡ فَقَدۡ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقۡضِهِم
مِّيثَٰقَهُمۡ لَعَنَّٰهُمۡ وَجَعَلۡنَا قُلُوبَهُمۡ قَٰسِيَةٗۖ يُحَرِّفُونَ
ٱلۡكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَنَسُواْ حَظّٗا مِّمَّا ذُكِّرُواْ
بِهِۦۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَآئِنَةٖ مِّنۡهُمۡ إِلَّا قَلِيلٗا مِّنۡهُمۡۖ
فَٱعۡفُ عَنۡهُمۡ وَٱصۡفَحۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿١٠﴾ بەلێ ئەو کەسێت گاوربوویین و ئایەتێت مە درەو دەرئێخستین، ئەو دۆژەهینە [جەهنەمینە]. ﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران قەنجیا خودێ د گەل هەوە کری بینە بیرا خۆ، وەختێ دەستەکەکێ ڤیایی دەستێت خۆ ب خرابیێ درێژ بکەنە هەوە، دەستێت وان ژ هەوە دانە پاش، و پارێزکاریا خودێ بکەن، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ موکوم بکەن. ﴿١٢﴾ بێ گۆمان خودێ پەیمانا موکوم ژ ئسرائیلیان وەرگرت، و دوازدە شاهد و بەرپرس ناڤدارکرن و بۆ هنارتن، و خودێ گۆتە وان ب راستی ئەز پشتەڤان و هاریکارێ هەوەمە، ئەگەر هوین نڤێژان ب دورستایی بکەن، و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، و باوەریێ ب پێغەمبەرێت من بینن و پشتەڤانیا وان بکەن و قەدرێ وان بگرن، و قەرەکی باش د گەل خودێ بکەن [ئانکو خێر و خێراتان د رێکا خودێدا بکەن]. ب راستی ئەز دێ گونەهێت هەوە ژێ بەم و دێ هەوە ئێخمە د وان بەحەشتاندا ئەوێت رویبار د بنرا دهەرِکن، ڤێجا هەچیێ پشتی ڤێ گاور بیت بێ گۆمان وی رێکا راست بەرزە کر. ﴿١٣﴾ و ژ بەر شکاندنا وان بۆ سۆز و پەیمانێت خۆ، مە لەعنەت ل وان کر [مە ژ دلۆڤانیا خۆ دویرئێخستن] و مە دلێ وان رەق کر، ئەوراتێ ڤارێ دکەن و دگوهۆزن، و پشکەکا باش [ژێ] کو فەرمانا وان پێ دهاتەکرن، هێلان و ژ بیرا خۆ برن، [هەی موحەممەد] کێمەک ژ وان نەبن [ئەو ژی ئەون یێت موسلمان بوویین] یێت دی بەردەوام دێ خیانەتێ [و شکاندنا سۆز و پەیمانان هەتا رۆژا قیامەتێ] ژێ بینی، ڤێجا لێ ببۆرە و چاڤێت خۆ ژێ بگرە. ب راستی خودێ حەژ قەنجیکاران دکەت.

وَمِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّا نَصَٰرَىٰٓ أَخَذۡنَا مِيثَٰقَهُمۡ فَنَسُواْ
حَظّٗا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِۦ فَأَغۡرَيۡنَا بَيۡنَهُمُ ٱلۡعَدَاوَةَ
وَٱلۡبَغۡضَآءَ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَسَوۡفَ يُنَبِّئُهُمُ ٱللَّهُ
بِمَا كَانُواْ يَصۡنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ قَدۡ
جَآءَكُمۡ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمۡ كَثِيرٗا مِّمَّا
كُنتُمۡ تُخۡفُونَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖۚ
قَدۡ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٞ وَكِتَٰبٞ مُّبِينٞ ﴿١٥﴾
يَهۡدِي بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضۡوَٰنَهُۥ سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ
وَيُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذۡنِهِۦ
وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿١٦﴾ لَّقَدۡ كَفَرَ
ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَۚ
قُلۡ فَمَن يَمۡلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـًٔا إِنۡ أَرَادَ أَن يُهۡلِكَ
ٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ
جَمِيعٗاۗ وَلِلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَاۚ
يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿١٧﴾

﴿١٤﴾ ژ وان ژی ئەوێت گۆتین، ئەم هاریکار و پشتەڤانێت عیساینە، مە پەیمان وەرگرت، پشکەکا باش ژێ ئەڤا پەیمان ل سەر هاتییە ستاندن ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن و ژ بیرکرن، [و ژ بەر هندێ] مە دژمناتی و نەڤیان ئێخستە د ناڤ واندا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، و خودێ دێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدار کەت [و دێ جزایێ شکاندنا پەیمانا خۆ خۆن]. ﴿١٥﴾ گەلی خودان کتێبان ب ڕاستی پێغەمبەرێ مە [موحەممەد] بۆ هەوە هات، دا گەلەکا هەوە ژ کتێبێت خۆ ڤەشارتی [وەکی سالۆخێت پێغەمبەری، بڕیارا ڕەجمێ، سەرهاتییا خودانێت شەنبیێ... هتد.] ئاشکەرا بکەت، و ژ گەلەکێ ژێ دبۆریت [ئەوا هوین ژ تەورات و ئنجیلێ ڤەدشێرن، ئاشکەرا ناکەت]. ب سویند ژ دەڤ خودایێ هەوە ڕۆناهیەك [کو پێغەمبەرە] و کتێبەکا ئاشکەراکەر [کو قورئانە] بۆ هەوە هات. ﴿١٦﴾ خودێ ب وێ [کتێبێ] ئەوێت ب دویڤ ڕازیبوونا خودێ دکەڤن ڕاستەڕێ دکەتە ڕێکا سلامەتییێ و ڕزگاربوونێ، و وان ب دەستویرا خۆ ژ تاریستانان دەردئێخیتە بەر ڕۆناهییێ، و وان ڕاستەڕێ دکەت. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ خودێیە ئەو گاوربوون [ژ بەر ڤێ گۆتنێ]. [هەی موحەممەد] بێژە وان: ئەرێ ئەگەر خودێ بڤێت، عیسایێ کوڕێ مەریەمێ و دەیکا وی، و هندی د ئەردیدا هەیین بەرزیان و وێران بکەت، کی دشێت نەهێلیت و خۆ بدەتە بەر بڕیارا خودێ؟ و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان و تشتێ د ناڤبەرا هەردووکاندا هەر یێ خودێیە، چ با بڤێت دێ چێکەت. نێ خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدار و خودان شیانە.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ وَٱلنَّصَٰرَىٰ نَحْنُ أَبْنَٰٓؤُا۟ ٱللَّهِ وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥ ۚ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم ۖ بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُوا۟ مَا جَآءَنَا مِنۢ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۖ فَقَدْ جَآءَكُم بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا وَءَاتَىٰكُم مَّا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَٰقَوْمِ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْأَرْضَ ٱلْمُقَدَّسَةَ ٱلَّتِى كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا۟ عَلَىٰٓ أَدْبَارِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَا فَإِنَّا دَٰخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمَا ٱدْخُلُوا۟ عَلَيْهِمُ ٱلْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَٰلِبُونَ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓا۟ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

﴿١٨﴾ جوهی و فەلە دبێژن: ئەم زارۆکێت خودێ و خۆشڤیێت وینە، بێژە: [ئەگەر وەیە وەکی هوین دبێژن] پا بۆچی هەوە ب گونەهێت هەوە ئیزا ددەت، بەلێ هوین مرۆڤن وەکی هەمی مرۆڤێت خودێ چێکرین. ڤێجا یێ وی بڤێت لێ ناگریت، و یێ بڤێت دێ ئیزا دەت. و سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان و تشتێ د ناڤبەرا واندا هەر یێ خودێیە، و [بزانن] دویماهیک هەر خودێیە هوین لێ بزڤڕنەڤە. ﴿١٩﴾ گەلی خودان کتێبان: دا هوین نەبێژن [پشتی ڤەبڕینا پێغەمبەران] چو مزگینین و ئاگەهدارکەر بۆ مە نەهاتینە، پێغەمبەرێ مە، پشتی ڤەبڕین و سستبوونا هنارتنا پێغەمبەران بۆ هەوە هات دا کاروبارێت دینی بۆ هەوە ئاشکەرا بکەت، بێ گۆمان مزگینین و ئاگەهدارکەر بۆ هەوە هات، و خودێ ل سەر هەمی تشتان دەستهەلاتدارە. ﴿٢٠﴾ [گەلی ئسرائیلیان] بینە بیرا خۆ دەمێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: ملەتێ من بیرا خۆ ل وان خێر و خۆشیێت خودێ د گەل هەوە کرین بینن، وەختێ پێغەمبەر ژ هەوە ڕاکرین، و هندەک ژ هەوە کرینە میر و مەلک [یان هوین خانەدان و حالخۆش کرن، ب ژن و مال و خدام و خولام تێخستن]. و ئەو قەدر دا هەوە یێ نەداییە کەسێ ژ دنیایێ هەمییێ. ﴿٢١﴾ ملەتێ من هەڕنە سەر ئەردێ پیرۆز [کو قودسە] ئەوێ خودێ بۆ هەوە نڤیسی [ئەڤە هندی ئەو د چاک و باش بوون، بەلێ وەختێ خراب بوویین ژێ هاتنە دەرتێخستن]. و ب پاشدا نەزڤڕن ژ ترساندا، هوین دێ خوسارەت بن. ﴿٢٢﴾ گۆتن: یا مووسا ب ڕاستی هندەک کەسێت ب هێز و زەبردەست تێدانە، و ئەم ناچینە تێدا هەتا ئەو ژێ دەرنەکەڤن، و ئەگەر ئەو ژێ دەرکەڤتن ئەم دێ چینە تێدا. ﴿٢٣﴾ دو زەلامان ژ وان ئەوێت ژ خودێ دترسن، و خودێ کەرەم د گەل کری گۆتن: [ژ هێز و کەلەخ و مەزنییا وان نەترسن] ب سەر واندا بگرن د دەرگەهیدا، ڤێجا ئەگەر هوین چونە تێدا دێ ئەو شکێن و هوین دێ ب سەرکەڤن. و پشتا خۆ ب خودێ موکوم بکەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَآ أَبَدًا مَّا دَامُوا۟ فِيهَا فَٱذْهَبْ
أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى
لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِى وَأَخِى ۖ فَٱفْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ ۛ أَرْبَعِينَ سَنَةً ۛ
يَتِيهُونَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٦﴾
الحزب ١٢ ۞ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱبْنَىْ ءَادَمَ بِٱلْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ ٱلْءَاخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ
قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنۢ بَسَطتَ إِلَىَّ يَدَكَ
لِتَقْتُلَنِى مَآ أَنَا۠ بِبَاسِطٍ يَدِىَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ
رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾ إِنِّىٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثْمِى وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ
مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ
لَهُۥ نَفْسُهُۥ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُۥ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٣٠﴾
فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى ٱلْأَرْضِ لِيُرِيَهُۥ كَيْفَ يُوَٰرِى
سَوْءَةَ أَخِيهِ ۚ قَالَ يَٰوَيْلَتَىٰٓ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَٰذَا
ٱلْغُرَابِ فَأُوَٰرِىَ سَوْءَةَ أَخِى ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلنَّٰدِمِينَ ﴿٣١﴾

﴿٢٤﴾ گۆتن: هەی مووسا ب ڕاستی هندی ئەو تێدا بن، ئەم قەت ناچینە تێدا [مەخسەد باژێرێ قودسێیە] تو و خودایێ خۆ هەڕن شەڕی بکەن ئەم دێ ل ڤێرێ دڕوینشتی بین [ئانکو تو و خودایێ خۆ وان دەربێخن، مە تاقەتا وان نینە]. ﴿٢٥﴾ [مووسایی گۆت:] خودێوۆ بەس من شۆله ب خۆ و برایێ خۆ هەیە، ڤێجا ناڤبەرا مە و ڤی ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی ناڤبڕ بکە. ﴿٢٦﴾ [خودێ] گۆت: ئەو ئەرد هەتا چل سالان ل وان حەرامە و نەدورستە، د ئەردیدا بزڤڕن و نەکەڤنە ل سەر چو ڕێکان [ئانکو هەتا چل سالێت دی ئەو دێ ل وێ دەشتێ مینن بەرزە و ناچنە د باژێرێ قودسێدا]. ڤێجا خەمێ بۆ ملەتێ گاور نەخۆ. ﴿٢٧﴾ سالۆخێ کوڕێت ئادەم ب دورستی ل سەر وان بخوینە، هەر ئێکی ژ وان قوربانەک دابوو، ژ ئێکی هاتە وەرگرتن و ژ یێ دی نەهاتە وەرگرتن، [ئەوێ قوربانێ وی نەهاتیە وەرگرتن] گۆت: بێ گۆمان ئەز دێ تە کوژم. [برایێ وی ئەوێ قوربانێ وی هاتیە وەرگرتن] گۆت: هندی خودێیە ب ڕاستی بەس ژ پارێزکاران وەردگریت. ﴿٢٨﴾ ئەگەر تو دەستێ خۆ درێژکەیە من، دا من بکوژی، ئەز دەستێ خۆ درێژ ناکەمە تە دا تە بکوژم، ب ڕاستی ئەز ژ خودایێ هەمی جیهانێ دترسم. ﴿٢٩﴾ و من دڤێت تو گونەها من و خۆ هەلگری، و بیبە دۆژەهی. نێ هەر ئەڤەیە جزایێ ستەمکاران. ﴿٣٠﴾ دلێ وی گرت برایێ خۆ بکوژیت و گوهداریا دلێ خۆ کر و برایێ خۆ کوشت. ڤێجا بوو ژ وان یێت خوسارەت. ﴿٣١﴾ ئێدی خودێ قڕەک هنارت و ب دمێ خۆ ئەرد کۆلا، دا نیشا بدەت کا دێ چاوا تەرمێ برایێ خۆ ڤەشێریت، گۆت: خۆزی ب سەرێ من، من نەشیا ئەز وەکی ڤێ قڕێ ژی بم تەرمێ برایێ خۆ ڤەشێرم، ڤێجا بوو ژ پەشێمانان.

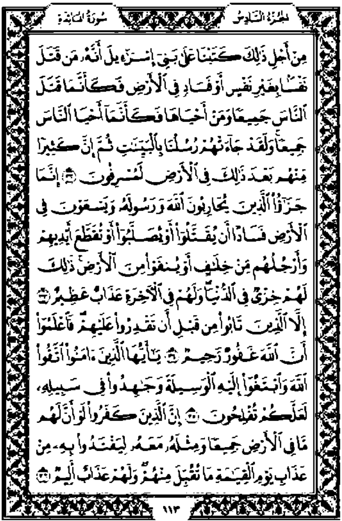

الجزء السادس سورة المائدة

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ
نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِى ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
ٱلنَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحْيَا ٱلنَّاسَ
جَمِيعًا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
جَزَٰٓؤُا۟ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسْعَوْنَ فِى
ٱلْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓا۟ أَوْ يُصَلَّبُوٓا۟ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَٰفٍ أَوْ يُنفَوْا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ ۚ ذَٰلِكَ
لَهُمْ خِزْىٌ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهِمْ ۖ فَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟
ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُوا۟ فِى سَبِيلِهِۦ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْ أَنَّ لَهُم
مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لِيَفْتَدُوا۟ بِهِۦ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

١١٣

﴿٣٢﴾ ژ بەر فێ [کوشتنا کوڕێت ئادەمی بۆ ئێکدو]
مە ل سەر ئسرائیلیان نڤیسیە، ب ڕاستی هەر کەسێ
مرۆڤەکی بێ بەرانبەر یان ژی ژ بۆ خرابیێ د ئەردیدا
بکوژیت، هەروەکی وی هەمی مرۆڤ کوشتین،
و هەر کەسێ ببیتە ئەگەرێ ژیانا ئێکی هەروەکی
بوویە ئەگەرێ ژیانا هەمی مرۆڤان، ب ڕاستی
پێغەمبەرێت مە بۆ وان ب نیشانێت ئاشکەراکەر هاتن،
پاشی ب ڕاستی پشتی هاتنا وان ژی [یا پێغەمبەران
ژی] گەلەك ژ وان زێدە خرابیێ د ئەردیدا دکەن.
﴿٣٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت دژاتی و شەڕی د گەل
خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، و د ئەردیدا دگەڕن
دا خرابیێ تێدا بکەن، جزایێ وان ئەوە بێنە کوشتن
یان ب دارانڤە بێنە هلاویستن، یان ژی دەست و
پێیت وان چەپ و ڕاست بێنە ژێڤەکرن، یان ژی ژ
وەلاتێ خۆ بێنە دویرئێخستن، ئەڤ جزایە د دنیایێدا
بۆ وان هەتکبەریە، و د ڕۆژا قیامەتێدا ئیزایەکا مەزن
بۆ وان هەیە. ﴿٣٤﴾ ژ بلی وان ئەوێت ل خۆ زڤڕین و
تۆبەکرین، بەری هوین بشێن بگرن [و جزا بکەن]،
بزانن ب ڕاستی خودێ لێبەگر و دلۆڤانە. ﴿٣٥﴾ گەلی خودان باوەران، پارێزکاریا خودێ بکەن، دا هوین
بگەهنە ڕازیبوونا وی ل ڕێکان بگەڕن، [ئانکو ڕێکێت ڕازیبوونا وی بگرن و لێ بگەڕن] و جیهادێ د ڕێکا
خودێدا بکەن، دا هوین سەرفەراز بن. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربووین، ئەگەر هندی د ئەردیدا یێ وان
بیت و هندی دی ژی دگەل، دا پێش خۆڤە بدەن، و ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ ڕزگار ببن، ژ وان نائێتە وەرگرتن
[و ئەو ژ وێ ئیزایێ ڕەها نابن] و ئیزایەکا ب ژان بارا وانە.

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُواْ مِنَ ٱلنَّارِ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنْهَاۖ
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقْطَعُوٓاْ
أَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلًا مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَن تَابَ مِنۢ بَعْدِ ظُلْمِهِۦ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيْهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ
لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغْفِرُ
لِمَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلْكُفْرِ مِنَ
ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِأَفْوَٰهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْۛ وَمِنَ
ٱلَّذِينَ هَادُواْۛ سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّٰعُونَ لِقَوْمٍ
ءَاخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَۖ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ مِنۢ بَعْدِ مَوَاضِعِهِۦۖ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ
فَٱحْذَرُواْۚ وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ فِتْنَتَهُۥ فَلَن تَمْلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ
شَيْـًٔاۚ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْۚ لَهُمْ
فِي ٱلدُّنْيَا خِزْيٌۖ وَلَهُمْ فِي ٱلْـَٔاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

﴿٣٧﴾ وان دڤێت [ڕۆژا قیامەتێ] ژ ئاگری دەركەڤن، بەلێ ئەو ژێ دەرناكەڤن و بۆ وان ئیزایەكا ب دۆم و بەردەوام هەیە. ﴿٣٨﴾ و زەلامێ دز و ژنا دز دەستێت وان [د گرێچكێرا] ببڕن، جزایێ كارێ وان كری، و ئەڤە پاشڤەبرنەكە ژ خودێ [دا ئەو ب پاشڤە بچن و دزییێ نەكن و خەلك وان بۆ خۆ بكەنە چامە]، و خودێ ب خۆ زێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٣٩﴾ ڤێجا هەر كەسێ [دزەكێ] بشتێ [ب دزیا خۆ] ستەم ل خۆ كری، پەشێمان بیت و ل خۆ بزڤڕیت و تۆبە بكەت و خۆ چێكەت و باش بكەت، ب ڕاستی خودێ دێ تۆبەیێ دەتە سەر، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٤٠﴾ ما تو نوزانی كو ب ڕاستی سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، یێ بڤێت دێ ب بەر ئیزایێ ئێخیت، یێ بڤێت دێ ئازاكەت، و خودێ ب خۆ زێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤١﴾ هەی پێغەمبەر، بلا تە ب خەم نەئێخن ئەوێت خۆش ب بەر گاوریێڤە دچن [ژ دوڕوییان] ئەوێت سەردەڤ دبێژن: باوەری مە ئینایییە، و ئەو ب خۆ هێژ دلێت وان د بێ باوەرن، و دیسا [بلا تە ب خەم نەئێخن] ئەوێت بوویینە جوهی، زێدە گوهداریێیا درەوان دكەن، و گوهداریێ بۆ دەستەكا دی دكەن كو [ژ مەزنانی] نەهاتینە دەڤ تە، ئاخڤتنان ڤاڕێ دكەن و ژ جهێ وان دبەن، دبێژنە [هەڤالێت خۆ]: ئەگەر موحەممەد ب ڤێ هاتە هەوە یا مە ڤاڕێ كری ژێ وەرگرن، و ئەگەر ب ڤێ نەهاتە هەوە، هشیار بن [باوەر ژێ نەكەن] و یێ خودێ بەرزەبوون و گاوری بۆ ڤیایی، ڤێجا تو نابینی تێك هەبیت تشتێ خودێ ڤیایی نەهێلیت چێ بیت. ئەڤە ئەون یێت خودێ نەڤیایی دلێت وان پاقژ بكەت، ڕوی ڕەشی و شەرمزاری بۆ وان بیت د دنیایێدا و ئیزایەكا مەزن د ئاخرەتێ ژیدا بۆ وان هەیە.

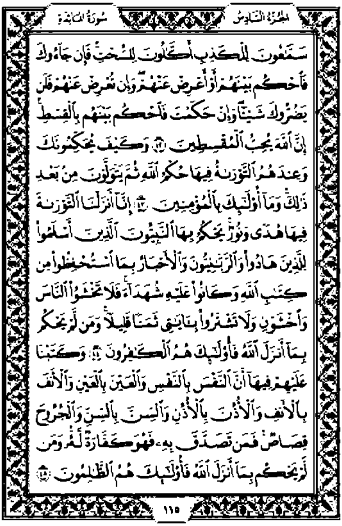
الجزء السادس
سورة المائدة
١١٥

سَمَّٰعُونَ لِلۡكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحۡتِۚ فَإِن جَآءُوكَ
فَٱحۡكُم بَيۡنَهُمۡ أَوۡ أَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡۖ وَإِن تُعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ فَلَن
يَضُرُّوكَ شَيۡـٔٗاۖ وَإِنۡ حَكَمۡتَ فَٱحۡكُم بَيۡنَهُم بِٱلۡقِسۡطِۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُقۡسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيۡفَ يُحَكِّمُونَكَ
وَعِندَهُمُ ٱلتَّوۡرَىٰةُ فِيهَا حُكۡمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوۡنَ مِنۢ بَعۡدِ
ذَٰلِكَۚ وَمَآ أُوْلَٰٓئِكَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّآ أَنزَلۡنَا ٱلتَّوۡرَىٰةَ
فِيهَا هُدٗى وَنُورٞۚ يَحۡكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسۡلَمُواْ
لِلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلۡأَحۡبَارُ بِمَا ٱسۡتُحۡفِظُواْ مِن
كِتَٰبِ ٱللَّهِ وَكَانُواْ عَلَيۡهِ شُهَدَآءَۚ فَلَا تَخۡشَوُاْ ٱلنَّاسَ
وَٱخۡشَوۡنِ وَلَا تَشۡتَرُواْ بِـَٔايَٰتِي ثَمَنٗا قَلِيلٗاۚ وَمَن لَّمۡ يَحۡكُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبۡنَا
عَلَيۡهِمۡ فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفۡسَ بِٱلنَّفۡسِ وَٱلۡعَيۡنَ بِٱلۡعَيۡنِ وَٱلۡأَنفَ
بِٱلۡأَنفِ وَٱلۡأُذُنَ بِٱلۡأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلۡجُرُوحَ
قِصَاصٞۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٞ لَّهُۥۚ وَمَن
لَّمۡ يَحۡكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤٢﴾ گوهداریییا درەوان دکەن، و بەرتیل و مالێ حەرام و نەدورست دخۆن، ڤێجا ئەگەر ئەو هاتنە دەف تە [دا حوکمی د ناڤبەرا واندا بکەی] ڤێجا تە دڤێت حوکمی د ناڤبەرا واندا بکە و یان ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێرە. د بنبڕا نەشێن زیانەکێ بگەهیننە تە، و ئەگەر تە حوکم د ناڤبەرا واندا کر، ڤێجا حوکمی ب دادوەری د ناڤبەرا واندا بکە، ب ڕاستی خودێ حەژ دادوەران (عادلان) دکەت. ﴿٤٣﴾ و چاوا ئەو قەستا تە دکەن و حوکمێ تە دخوازن؟! و تەورات ل دەف وانە، بڕیارا خودێ تێدایە [کا حوکمێ زناکەری چییە] و پاشی پشتا خۆ ددەنە حوکمێ تە [ئەوێ وەکی یێ تەوراتێ]، و ب ڕاستی ڤان باوەری نەئینایییە و نە ژ خودان باوەرانن. ﴿٤٤﴾ ب ڕاستی مە تەورات ئینایییە خوار، ڕاستەڕێیی و ڕۆناهی تێدایە، و پێغەمبەرێت خۆ سپارتینە خودێ ل دویڤ تەوراتێ حوکم بۆ جوهییان دکرن، دیسا خودێناس و زانایان ژی حوکم ب وێ دکر ئەوا ژێ هاتییە خواستن کو بپارێزن ژ گوهۆڕین و ڤاڕێکرنێ، و ئەو زێرەڤان بوون ل سەر وان [ل سەر جوهییان، دا نەئێتە گوهۆڕین]، [گەلی زانا و ڕێبەرێت جوهییان] ژ مرۆڤان نەترسن [کو ئەگەر هوین ڕاستییێ بێژن، دێ زیانێ گەهیننە هەوە]، و هوین ژ من بترسن، و ئایەتێت من ئەرزان نەفرۆشن، و هەر کەسێ حوکمی ب وێ نەکەت یا من ئینایییە خوارێ ئەو ژ گاورانە. ﴿٤٥﴾ و هەر د وێ [کتێبێدا کو تەوراتە] مە ل سەر ئسرائیلییان نڤیسی، جانێ کوشتی [نەفسا هاتییە کوشتن] ب نەفسا کوژەکییە، و چاڤ ب چاڤییە، و دفن ب دفنییە و گوهـ ب گوهییە، و ددان ب ددانییە، و برینان تۆل یا تێدا [ئانکو برین ب برینییە و بەرانبەری ئێکن]. و هەر کەسێ [مافێ خۆ بهێلیت، و ل گونەهکاری] ببوریت [و تۆلێ لێ ڤەنەکەت]، ئەو لێبۆرین دێ بۆ بیتە گونەهـ ڕاکەر. و هەر کەسێ حوکمی ب ئەوا مە ئینایییە خوارێ نەکەت، ئەو ژ زۆردارانە.

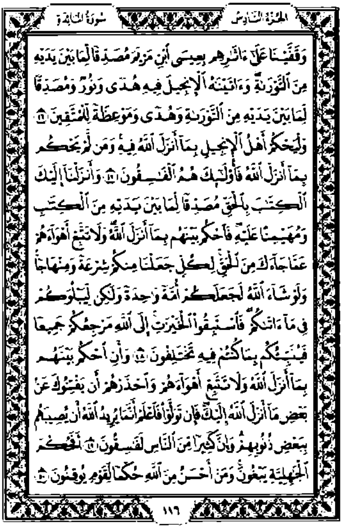

الجزء السادس سورة المائدة

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ
ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ
وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ
عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ
فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۖ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ
بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَٰسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
ٱلْجَٰهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

١١٦

﴿٤٦﴾ و د دویڤ وانرا [پێغەمبەرێت ئسرائیلیان]، مە عیسایێ کورێ مەریەمێ هنارت، کو ڕاستدەرێخێ کتێبا بەری خۆیە کو تەوراتە، و مە ئنجیل دایێ، ڕاستەرێیی و ڕۆناهی تێدایە، و ڕاستدەرێخا کتێبا بەری خۆیە، کو تەوراتە، و ڕاستەرێیی و شیرەتە بۆ پارێزکاران. ﴿٤٧﴾ و خودانێت ئنجیلێ، بلا حوکمی ب وێ بکەن ئەوا خودێ د ئنجیلێدا ئینایییە خوار، و هەر کەسێ حوکمی ب وێ نەکەت ئەوا خودێ ئینایییە خوار، ئەو ژ ڕێکا ڕاست و باوەرییێ دەرن. ﴿٤٨﴾ [هەی موحەمەد] مە کتێب [کو قورئانە] ب هەقییێ بۆ تە هنارت، ڕاستدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە و شاهدە ل سەر وان [کا چ ڕاستە و چ نە، و کا چ ژێ هاتییە گوهۆڕین]، ڤێجا حوکمی ب ئەوا خودێ ئینایییە خوار د ناڤبەرا واندا بکە، و هەقیا بۆ تە هاتی کو قورئانە نەهێلە، و ب دویڤ دلخوازیا وان نەکەڤە. مە هەر ئێك ژ هەوە [مەخسەد پێ جوهی و فەلە و موسلمانن] ڕێکەك و بەرنامەیەك پێ دایێ، و ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا هەمییان کەتە ئێك ملەت [ئێك دین و ئێك بەرنامە] دا هەوە ب ئەوا دایییە هەوە [کو هوین کرینە گەلەك دین] بجەربینیت، ڤێجا دەست ب خێران بکەن، و بکەنە بەرەبەزینك. زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال خودێڤەیە، ڤێجا [وێ ڕۆژێ، ڕۆژا قیامەتێ] ئەز دێ هەوە ب وی تشتێ هوین تێدا نەئێك و جودا ئاگەهدار کەم. ﴿٤٩﴾ [و مە ئەڤ قورئانە ب هەقییێ بۆ تە هنارتییە] دا تو حوکمی ب ئەوا خودێ بۆ تە ئینایییە خوار د ناڤبەرا واندا بکەی، و ب دویڤ دلخوازیا وان نەکەڤە، هشیار بە، نەکو ئەو بەرێ تە ژ هندەکا خودێ بۆ تە ئینایییە خوارێ وەرگێڕن، ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژ [حوکمێ] تە وەرگێڕان، بزانە خودێ دڤێت وان ب هندەك گونەهێت وان، ئێزا بدەت. ب ڕاستی گەلەك خەلك ژ ڕێکا ڕاست د دەرن. ﴿٥٠﴾ ئەرێ وان حوکمێ غەیری خودێ دڤێت؟! ما حوکمێ کێ ژ یێ خودێ چێترە، و ئەوێت موکوم باوەری ئینایین باش ڤێ دزانن.

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوْلِيَآءَۘ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَآءُ بَعْضٍۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَخْشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِىَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِۦ
فَيُصْبِحُواْ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّواْ فِىٓ أَنفُسِهِمْ نَٰدِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْۙ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْۚ حَبِطَتْ
أَعْمَٰلُهُمْ فَأَصْبَحُواْ خَٰسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَن يَرْتَدَّ
مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ
عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ
عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمْ رَٰكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تَتَّخِذُواْ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَٱلْكُفَّارَ أَوْلِيَآءَۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

﴿٥١﴾ گەلی خودان باوەران، جوهی و فەلەیان بۆ خۆ نەکەنە دۆست و پشتەڤان، و ئەو خۆ ب خۆ پشتەڤانێت ئێکدونە، و هەچییێ ژ هەوە وان بۆ خۆ بکەتە دۆست و پشتەڤان. ڤێجا ب ڕاستی ئەو ژ وانە، و خودێ ملەتێ زۆردار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٥٢﴾ ڤێجا تو دبینی ئەوێت نەساخی د دل و دەروونێ واندا هەی، بۆ دۆستینی و هاریکاریا وان ب لەزن، [د دلێ خۆدا] دبێژن: ئەم دترسین نەخۆشییەك بۆ مە چێ ببیت [کو هەوجەی وان ببین]. ڤێجا هیڤی هەیە، خودێ سەرکەفتنەکێ یان ژی فەرمانەکێ ژ دەڤ خۆ [ب پاشڤەبرن و شکەستنا جوهیان و دیارکرنا نهێنیێت دوروییان] بدەتە هەوە، ڤێجا ئەو [دوروی] ل سەر ئەوا د دلێ خۆدا ڤەشارتین [کو دۆستینی و هاریکاریا جوهیانە، ژ ترسا کو ڕۆژ ل موسلمانان بقولیت] پەشێمان ببن. ﴿٥٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین دێ بێژنە وان [جوهیان]: ئەوێت هەنێ بوون ژ هەمی دلێ خۆ سویند خوارین کو د گەل هەوەنە، کار و کریارێت وان پویچ بوون و ئەو ب خۆ ژی خوسارەت بوون. ﴿٥٤﴾ گەلی خودان باوەران هەچییێ ژ هەوە، ژ دینێ خۆ دەرکەڤیت، [زیانێ ناگەهینیتە خودێ] خودێ دێ هندەکێت دی شوینا وان ئینیت، کو خودێ حەژ وان دکەت، و ئەو ژی حەژێ دکەن، د ڕاستا موسلمانان‌دا خۆ دشکێنن و بەرانبەر گاوران خورت و سەربلندن، جیهادێ د ڕێکا خودێدا دکەن، و بۆ خودێ ژ لۆمەییا کەسێ ناترسن و باکی پێ نینە، و ئەڤە کەرەما خودێیە، ددەتە وی یێ بڤێت، و خودێ [د دلۆڤانی و کەرەما خۆدا] یێ بەرفرەه و زانایە. ﴿٥٥﴾ ب ڕاستی پشتەڤانێ هەوە بەس خودێیە، و پێغەمبەرێ وی، و ئەوێت باوەری ئینایین، ئەوێت بەردەوام نڤێژان دکەن، و زەکاتێ ددەن و خۆ بۆ خودێ دچەمینن و دشکێنن و ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستیایی. ﴿٥٦﴾ و هەر کەسێ خودێ و پێغەمبەرێ وی و موسلمانان بۆ خۆ بکەتە پشتەڤان و هاریکار، [بلا بزانیت] ب ڕاستی هاریکارێت دینێ خودێ و کۆما وی د سەرکەفتینە. ﴿٥٧﴾ گەلی خودان باوەران هوین وان ئەوێت دینێ هەوە دکەنە ترانە و یاری، ژ ئەوێت بەری نوکە کتێب بۆ هاتین [مەخسەد جوهی و فەلەنە] و گاوران بۆ خۆ نەکەنە دۆست و هاریکار، و پارێزکاریا خودێ بکەن [ئانکو هشیار بن وان نەکەنە پشتەڤان و هاریکار و خۆشڤی] ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ ٱتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا
بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٥٩﴾
قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ ٱللَّهِ مَن لَّعَنَهُ ٱللَّهُ وَغَضِبَ
عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ ٱلْقِرَدَةَ وَٱلْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ ٱلطَّٰغُوتَ أُو۟لَٰٓئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَآءُوكُمْ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَقَد
دَّخَلُوا۟ بِٱلْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا۟ بِهِۦ ۚ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا۟ يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾
وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَأَكْلِهِمُ
ٱلسُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَىٰهُمُ ٱلرَّبَّٰنِيُّونَ
وَٱلْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ ٱلْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ ٱلسُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟
يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا۟
بِمَا قَالُوا۟ ۘ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ۚ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ۚ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ
وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ كُلَّمَآ أَوْقَدُوا۟ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا
ٱللَّهُ ۚ وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا ۚ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

﴿٥٨﴾ و وەختێ هوین بانگێ نڤێژێ ددەن، ئەو ترانە و یارییان بۆ خۆ پێ دکەن، چونکی ئەو ملەتەکێ نەفام و بێ ئەقلن. ﴿٥٩﴾ بێژە: خودان کتێبێ [مەخسەد جوهی و فەلەنە] هوین چو کێم و کاسییان ل سەر مە ناگرن، ئەو نەبیت کو مە باوەری ب خودێ ئینایە، و ب وێ یا بۆ مە هاتییە خوارێ کو قورئانە، و ب وێ یا بەری نوکە [بۆ پێغەمبەران] هاتییە خوارێ، ئەڤە و باراپتر ژ هەوە ژ ڕێ دەرکەفتینە. ﴿٦٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە وان: ئەرێ ئەز بۆ هەوە بێژم کا کی ل دەڤ خودێ عەیبدارتر و ئیزا خراپترە؟! ئەوە یێ خودێ لەعنەت لێ کری، و ژ دلۆڤانیا خۆ دویر ئێخستی، و خودێ [ژ بەر گونەهێت وی] لێ کەربگرتی بوویی، و هندەك ژ وان کرینە مەیمونك و بەراز و کۆرە کۆلەیێت سەرگاوران، ئەڤان [ڕۆژا قیامەتێ] خراپترین جە بۆ وانە، و ڕێ بەرزەترن ژێ. ﴿٦١﴾ ئەگەر بێنە دەڤ هەوە دێ بێژن: مە باوەری یا هەی [و ئەو ب خۆ نەوەسایە] ب ڕاستی ئەو ب گاوریێڤە هاتن و هەر ب گاوریێ ژێڤە دەرکەفتن. و خودێ چێتر دزانیت کا چ ڤەدشارتن. ﴿٦٢﴾ و تو دێ بینی گەلەك ژ وان لەزێ ل گونەهـ و دەستدرێژی و نەیارییێ و خوارنا حەرامی دکەن. چ پیسە کارە ئەو دکەن. ﴿٦٣﴾ بلا خودێناس و زانایان، ئەو ژ گۆتنێت وان یێت ب گونەهـ و ژ خوارنا حەرامی، دابانە پاش، و چ پیسە کارە ئەو دکەن. ﴿٦٤﴾ و جوهییان گۆت: دەستێ خودێ یێ گرتییە، دەستێ وان بێنە گرێدان [نفرینە ل وان دئێتە کرن، ب چڕیکیێ، یان ژێ ب هندێ دەستێت وان ب زنجیرێت دۆژەهێ بێنە گرێدان]، و ژ دلۆڤانییا خودێ دویرکەفتن ژ بەر گۆتنا کرین، بەلێ هەردو دەستێت وی [ئانکو یێت خودێ] دڤەکرینە، چاوا بڤێت وەسا دمەزێخیت. و ب ڕاستی ئەڤ قورئانا بۆ تە هاتییە خوارێ، گاوری و زێدەگاڤی و خراپییا وان پتر لێ دکەت، و مە کەرب و کین و دژمناتی ئێخستییە د ناڤبەرا واندا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، هەر گاڤەکا ڤیان ئاگرەکێ شەڕی [ل سەر پێغەمبەری] هەلکەن، خودێ دڤەمرینیت، و د ئەردیدا دگەڕن خراپییان بکەن، و خودێ حەژ خراپکاران ناکەت.

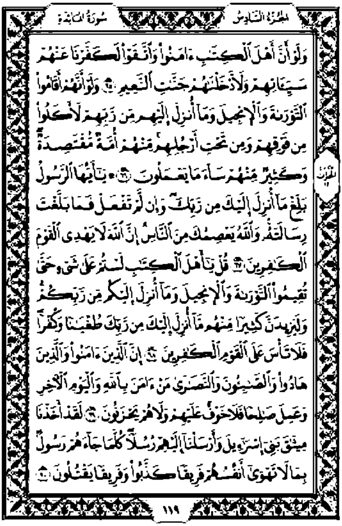
الجزء السادس
سورة المائدة
١١٩

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَٰهُمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا۟
ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا۟
مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم ۚ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۖ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَآءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ
بَلِّغْ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۖ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ
رِسَالَتَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ ٱلنَّاسِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ حَتَّىٰ
تُقِيمُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ ۗ
وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ۖ
فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ
هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا
مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ رُسُلًا ۖ كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُولٌۢ
بِمَا لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا۟ وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٥﴾ ئەگەر خودان کتێبان باوەری ئینابایە، و پارێزکاریا خودێ کربایە، ئەم دا گونەهێت وان ل سەر ڕاکەین و دا بەینە بەحەشتێت تژی خێر و خۆشی. ﴿٦٦﴾ و ئەگەر وان تەورات و ئنجیل و یا بۆ وان ژ خودایێ وان هاتییە خواری ڕاگرتبایە و کار پێ کربایە، ب ڕاستی دا د سەر خوڕا و د بن خوڕا و دا ل هنداڤی خۆن [ئانکو خودێ دا بۆ وان ڕێکان سانامی کەت کو ڕزقی ژ ئەرد و ئەسمانان بخۆن]. ژ وان هندەک د ئاڤجینە [ئەو ژی ئەون یێت باوەری ئینایین، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و یێت وەکی وی] و گەلەک ژ وان د خرابن و پیسەکارە دکەن. ﴿٦٧﴾ هەی پێغەمبەر چ بۆ تە هاتییە خواری ژ خودایێ تە بگەهینە [چو ژێ نەڤەشێرن] و ئەگەر تو وەنەکەی، [نەگەهینی و ڤەشێری] تە پەیاما وی نەگەهاند. و خودێ دێ تە ژ مرۆڤان پارێزیت. ب ڕاستی خودێ مرۆڤێت گاور ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٦٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی خودان کتێبان، هوین ل سەر چو هەتییێ نینن، هەتا هوین تەورات و ئنجیلێ و ئەوا ژ خودایێ هەوە [کو ئەڤ قورئانەیە] بۆ هەوە هاتییە خواری، ڕانەگرن و کار پێ نەکەن، و ب ڕاستی ئەڤ قورئانا بۆ تە هاتییە خواری گاوری و زێدەگاڤی و خرابیا وان پتر لێ دکەت. ڤێجا بۆ مرۆڤێت گاور ب خەمنەکەڤە.
﴿٦٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین [کو موسلمانن دویکەڤتییێت پێغەمبەری] و یێت بووینە جوهی [دویکەڤتییێت مووسایی] و فەلە [دویکەڤتییێت عیسایی] و سابئی [جوینەکە، ژ جوهی و فەلەیان ڤەبوویینە، ستێران دپەرێسن، و هندەک دبێژن ملیاکەتان دپەرێسن] هەر کەسێ ژ ڤان ب دورستی باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ بینیت، و کار و کریارێت چاک بکەت [دێ ژ بەرێ خودێڤە ئێتە خەلاتکرن، و ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ هەیە، و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٧٠﴾ ب ڕاستی مە پەیمانا موکومکری ژ ئسرائیلیان وەرگرت، و مە پێغەمبەر بۆ هنارتن، و هەر گاڤەکا پێغەمبەرەک بۆ وان ب وێ یا نە ب دلێ وان دهات، دەستەکێ درەوین دەردئێخستن [وەکی عیسا و موحەممەد]، و دەستەکێ دکوشتن [وەکی زەکەریا و یەحیایی].

وَحَسِبُوٓاْ أَلَّا تَكُونَ فِتۡنَةٞ فَعَمُواْ وَصَمُّواْ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ ثُمَّ
عَمُواْ وَصَمُّواْ كَثِيرٞ مِّنۡهُمۡۚ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِمَا يَعۡمَلُونَ ٧١
لَقَدۡ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَۖ وَقَالَ ٱلۡمَسِيحُ
يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۖ إِنَّهُۥ مَن يُشۡرِكۡ
بِٱللَّهِ فَقَدۡ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ ٱلۡجَنَّةَ وَمَأۡوَىٰهُ ٱلنَّارُۖ وَمَا
لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٖ ٧٢ لَّقَدۡ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَٰثَةٖۘ وَمَا مِنۡ إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۚ وَإِن لَّمۡ يَنتَهُواْ
عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٣
أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسۡتَغۡفِرُونَهُۥۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٧٤
مَّا ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَ إِلَّا رَسُولٞ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهِ ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ
صِدِّيقَةٞۖ كَانَا يَأۡكُلَانِ ٱلطَّعَامَۗ ٱنظُرۡ كَيۡفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ
ثُمَّ ٱنظُرۡ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٧٥ قُلۡ أَتَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَمۡلِكُ لَكُمۡ ضَرّٗا وَلَا نَفۡعٗاۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٧٦ قُلۡ
يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ غَيۡرَ ٱلۡحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوٓاْ أَهۡوَآءَ
قَوۡمٖ قَدۡ ضَلُّواْ مِن قَبۡلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرٗا وَضَلُّواْ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ٧٧

﴿٧١﴾ وان هزر دکر کو چو ئیزا و بەلا ب سەرێ وان نائێن [ژ بەر وێ یا وان ب سەرێ پێغەمبەران دئینا، و ئەو پەیمانێت وان ددان و شکاندن]، ڤێجا [ژ هەقیێ و ڕاستەڕێیێ] کۆرە و کەڕ بوون، [پاشی پەشێمان بوون و ل خۆ زڤڕین] پاشی خودێ تۆبە دا سەر وان، پاشی گەلەک ژ وان کۆرە و کەڕ بوون. و خودێ دبینیت کا ئەو چ دکەن. ﴿٧٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودێ مەسیحێ کوڕێ مەریەمێیە گاوربوون [بوونە گاور]، و مەسیحی ب خۆ ژی گۆتیە: گەلی ئسرائیلیان خودێ پەرێسن کو خودایێ من و خودایێ هەوەیە، و ب ڕاستی هەر کەسێ هەڤپشکان بۆ خودێ چێکەت، ب سویند خودێ بەحەشت ل سەر وی حەرام کریە و جهێ وی ئاگر و دۆژەهە، نێ ستەمکاران قەت چو هاریکار بۆ نینن. ﴿٧٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودێ ئێکە ژ سێیان گاوربوون [بوونە گاور]، و چو پەرستی نینن ژ خودێ پێڤەتر و ئەگەر ئەوا دبێژن بەس نەکەن و نەهێلن، بێ گۆمان دێ ئیزایەکا ب ژان ژ وان ئەوێت گاوربووین گریت. ﴿٧٤﴾ ڤێجا ما ئەو [ژ ڤان ئاخفتنێت پویچ و نەهەق د دەرهەقێ خودێ و پێغەمبەرێ وی عیسایێ کوڕێ مەریەمێدا] تۆبە ناکەن و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ناکەن؟ ب ڕاستی خودێ لێنەگر و دلۆڤانە.

﴿٧٥﴾ مەسیحێ کوڕێ مەریەمێ ژ پێغەمبەری پێڤەتر نینە، و بەری وی پێغەمبەرێت هاتین و چۆیین، و دەیکا وی ژی زێدە یا ڕاستگۆ بوو، هەردووکان ژی خوارن دخوار، بەرێ خۆ بدێ چاوا ئەم نیشانان بۆ وان ئاشکەرا دکەین [ل سەر نەوەییا گۆتنا وان د دەرهەقێ عیسایی و دەیکا ویدا] و بەرێ خۆ بدێ کا چاوا [ژ هەقیێ و نیشانێت ئاشکەرا ل سەر ڕاستیا عیسایی] دئێنە ڤاڕێکرن. ﴿٧٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هوین چاوا وی شوینا خودێ دپەرێسن ئەوێ نە مفایی دگەهیتە هەوە نە زیانێ. و خودێیە گوهدێر و زانا.

﴿٧٧﴾ بێژە گەلی خودان کتێبان زێدەگاڤیێ د دینێ خۆدا و د دویڤچۆنا هەقیێدا نەکەن [ڤێجا هوین تشتی، ژ جهێ وی بلندتر لێ بکەن، هەروەکی هەوە عیسا ـ ژ زێدەگاڤی ـ ژ پێغەمبەراتیێ بلندتر لێ کری] و ب دویڤ دلخوازیا هندەک مرۆڤان [ئەوێت بەری هەوە] نەکەڤن، ب ڕاستی بەری نوکە یێت بەرزەبووین، و ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتین، و گەلەک ژی د گەل خۆ یێت بەرزەکرین و سەردابرین، و ڕێکا ڕاست بەرزەکرن.

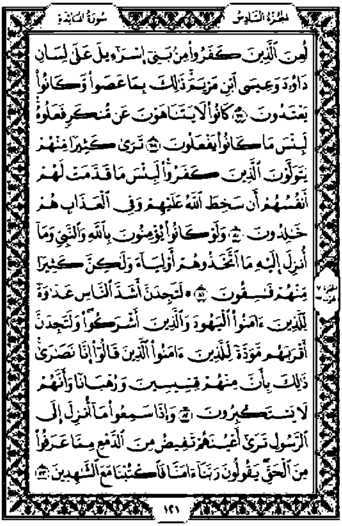

الجزء السادس
سورة المائدة

لُعِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۢ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ
دَاوُۥدَ وَعِيسَى ٱبۡنِ مَرۡيَمَۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ
يَعۡتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُواْ لَا يَتَنَاهَوۡنَ عَن مُّنكَرٖ فَعَلُوهُۚ
لَبِئۡسَ مَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَىٰ كَثِيرٗا مِّنۡهُمۡ
يَتَوَلَّوۡنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ لَبِئۡسَ مَا قَدَّمَتۡ لَهُمۡ
أَنفُسُهُمۡ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ وَفِي ٱلۡعَذَابِ هُمۡ
خَٰلِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوۡ كَانُواْ يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِيِّ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيۡهِ مَا ٱتَّخَذُوهُمۡ أَوۡلِيَآءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرٗا
مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ﴿٨١﴾ ۞ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَٰوَةٗ
لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلۡيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشۡرَكُواْۖ وَلَتَجِدَنَّ
أَقۡرَبَهُم مَّوَدَّةٗ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّا نَصَٰرَىٰۚ
ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنۡهُمۡ قِسِّيسِينَ وَرُهۡبَانٗا وَأَنَّهُمۡ
لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَى
ٱلرَّسُولِ تَرَىٰٓ أَعۡيُنَهُمۡ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمۡعِ مِمَّا عَرَفُواْ
مِنَ ٱلۡحَقِّۖ يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱكۡتُبۡنَا مَعَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨٣﴾

١٢١

﴿٧٨﴾ لەعنەت ل وان ئیسرائیلیان هاتەکرن، ئەوێت گاوربوویین، ل سەر ئەزمانێ داوودی و عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ژ بەر نەگوهداریا وان، و زێدەگاڤی ژێ دکرن. ﴿٧٩﴾ وان [جوهیان] تێکدو ژ چو خرابیێت دکرن، نەددانە پاش. چ پیسە کار بوو وان دکر. ﴿٨٠﴾ [هەی موحەممەد] تو گەلەک ژ وان دێ بینی [ژ کەرێت موسلمانان] دۆستینی و پشتەڤانیا ئەوێت گاوربوویین [ژ موشرکان] دکەن. ب ڕاستی ئەڤە پیسە شۆلە وان دابیە بەری خۆ، کەرب و غەزەبا خودێ ل سەر وان بیت، و ئەو دێ هەر د دۆژەهێدا مینن. ﴿٨١﴾ ئەگەر وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەری و وان ئایەتێت بۆ پێغەمبەری هاتین ئینابایە، وان دۆستینی و پشتەڤانیا وان [موشرکان] نەدکر، بەلێ بارابتر ژ وان ژ ڕێ دەرکەڤتینە. ﴿٨٢﴾ ب ڕاستی دێ بینی پتر ژ هەمییان دژمنتر بۆ ئەوێت باوەری ئینایین، جوهینە و ئەوێت هەڤپشک بۆ خودێ چێکرین. و ب ڕاستی دێ بینی یێ حەژێکرناوی پتر بۆ ئەوێت باوەری ئینایین، ئەون ئەوێت دبێژن ئەم هاریکارین [دویکەڤتیێت عیسایینە]، [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ نەجاشیدا هاتبوو خوارێ] چونکی زانا و خودێناس د ناڤ واندا هەبوون، و وان ب خۆ ژێ خۆ مەزن نەدکر. ﴿٨٣﴾ هەر وەختەکێ ئەو ئایەتێت بۆ پێغەمبەری هاتین دبهیستن، چاڤێت وان تژی ڕۆندک دبوون ژ بەر وێ هەقیا وان دزانی، دبێژن: خودێوۆ مە باوەری ب تە ئینا، ڤێجا تو مە ژ شاهدان بنڤیسە، [شاهدێت باوەرییێ ب تە و کتێب و پێغەمبەرێت تە دئینن، و شادەییێ بۆ یەکاتیا تە ددەن].

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَا جَآءَنَا مِنَ ٱلْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا
رَبُّنَا مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثَٰبَهُمُ ٱللَّهُ بِمَا قَالُوا۟ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ
أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُحَرِّمُوا۟
طَيِّبَٰتِ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ
ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلًا طَيِّبًا ۚ
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ
بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَٰنِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ ٱلْأَيْمَٰنَ ۖ
فَكَفَّٰرَتُهُۥٓ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَٰكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَّٰرَةُ أَيْمَٰنِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَٱحْفَظُوٓا۟
أَيْمَٰنَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَٰمُ
رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

﴿٨٤﴾ و ما بۆچی ئەم باوەریێ ب خودێ و ب هەقیا بۆ مە هاتی نائینین، و ئەم دخوازین خودایێ مە، مە بێخیتە د گەل مرۆڤێت چاك و باش [ئانکو مە بکەتە هەڤالێت پێغەمبەری و خودێناسان، و مە بەتە بەحەشتێ]. ﴿٨٥﴾ ڤێجا خودێ بەرانبەری ئەوا گۆتین، ب بەحەشتێت ڕووبار دبنڕا دچن خەلاتکرن، کو هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤەیە خەلاتێ قەنجیکاران. ﴿٨٦﴾ و ئەوێت گاوربووین، و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئەو دۆژەهینە. ﴿٨٧﴾ گەلی خودان باوەران، ئەو تشتێت خۆش ئەوێت خودێ بۆ هەوە حەلال کرین ل خۆ حەرام نەکەن، و زێدەگاڤیان نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان ناکەت [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ هندەك سەحابیاندا هاتە خوارێ، ل بەر بوون ژ ترسێت خودێدا گۆشتی و ژنان و تشتێت خۆش بهێلن و ل خۆ حەرام بکەن]. ﴿٨٨﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەو تشتێ مە دایە هەوە حەلال و پاقژ بخۆن. و پارێزکاریا خودێ بکەن، ئەو خودایێ هەوە باوەری پێ هەی. ﴿٨٩﴾ خودێ ب سوێندا یێ نیەت و ئەوا بوویە ناخفتن، ل هەوە ناگریت، بەلێ دێ وێ سوێندێ ل هەوە گریت ئەوا ژ دلێ هەوە دەردکەڤیت. ڤێجا [ئەگەر ب ڤی ڕەنگی هەوە سوێند خوار و هەوە شکاند، یان هەوە ڤیا بشکێنن] جزایێ وێ [و ژێبرنا گونەها سوێندێ] زاددانا دەهـ مرۆڤێت بەلنگازە ژ زادێ ناڤنجی، ئەوێ [ڕۆژانە] هوین ددەنە مالا خۆ، یان ژی ب جلك تێخستنا وانە [وان دەهان هەرئێکێ جلکەك] یان ژی ئازادکرنا بەندەیەکیە، ڤێجا هەچیێ چو ژ ڤان نەدیت [و پێ چێ نەبوو] دڤێت سێ ڕۆژیان بگریت، ئەڤەیە ڕاکرنا [کەفارەتا] سوێندا هەوە، ئەگەر هەوە شکاند. و سوێندێت خۆ پارێزن [نە لەزێ ل سوێندخوارنێ بکەن، و نە لەزێ ل شکاندنا وێ بکەن، و بێ کەفارەت نەهێلن ئەگەر هەوە شکاند]. ب ڤی ڕەنگی خودێ ئایەتێت خۆ بۆ هەوە ئاشکەرا دکەت، دا هوین سوپاسیا وی بکەن. ﴿٩٠﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی مەی و قومار و بوتێت چکلاندی و دانایی [ل دۆر کەعبەیێ و تێدا] هەرمی و پیسن، ژ کار و عەمەلێ شەیتانینە، ڤێجا هوین خۆ ژێ بدەنە پاش و خۆ ژێ دویر بێخن، دا هوین سەرفەراز بن.

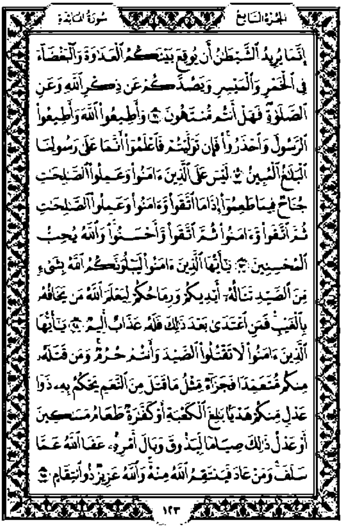
الجزء السابع
سورة المائدة
١٢٣

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ
فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ
ٱلصَّلَوٰةِ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟
ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُوا۟ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا
ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ وَٱللَّهُ يُحِبُّ
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ
مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ
بِٱلْغَيْبِ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْتُلُوا۟ ٱلصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ وَمَن قَتَلَهُۥ
مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا
عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ مَسَٰكِينَ
أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

﴿٩١﴾ ب ڕاستی شەیتانی دڤێت دژمنایی و نەڤیانێ ب مەی و قوماری بێخیتە د ناڤبەرا هەوەدا، و هەوە ژ بیرئینانا خودێ و نڤێژێ بدەتە پاش، ڤێجا ما هەوە نەبەسە؟! [ئانکو بەسە بهێلن]. ﴿٩٢﴾ و گوهدارییا خودێ بکەن، و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، و هشیار بن [ژ وێ بێ ئەمرییێ یا هوین پێ ژ فەرمانا خودێ و پێغەمبەری دەرکەڤن]، و هەکە هەوە بەرێ خۆ وەرگێڕا و نەگوهداری کر بزانن ب ڕاستی بەس گەهاندنا ڤێ پەیاما ئاشکەراکەر ل سەر پێغەمبەرێ مەیە. ﴿٩٣﴾ [هندەك ژ سەحابیێت پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر پێغەمبەری بن) مربوون بەری حەرامکرنا مەی و قوماری، ڤێجا هندەك سەحابییان گۆت: ئەرێ پا ئەڤێت بەری نوکە مرین، بەری مەی و قومار حەرام بن، حوکمێ وان چییە؟! ئینا ئەڤ ئایەتە هاتە خوارێ] چو گونەهـ ل سەر وان نینە، ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت چاك کرین ل سەر ئەوا وان کری [ژ ڤەخوارنا مەیێ و کرنا قوماری بەری حەرام ببن]. ئەگەر بەری هنگی خۆ ژ حەرامی یان شرکێ پاراستبیت، و باوەری ب خودێ ئینابیت و کار و کریارێت قەنج کربن، پاشی خۆ ژ وێ حەرامی دابنە پاش بێ وان باوەری بێ ئینایی، و پاشی بەردەوام بوویین ل سەر خۆپارستنێ و کار و کریارێت قەنج کربن، و خودێ ب خۆ ژی حەژ قەنجیکاران دکەت. ﴿٩٤﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی خودێ هەوە [وەختێ هوین د ئیحراماندا] ب وێ نێچیرا هوین ب دەست و ڕمێت خۆ دکەن هەوە دجەربینیت، دا خودێ دیار بکەت کا کی نەپەنی ژ خودێ دترسیت، ڤێجا هەر کەسێ پشتی ڤێ [ئانکو پشتی هاتییە دیارکرن، کا چ حەرامە ل سەر وان کەسێت د ئیحراماندا] زێدەگاڤییێ بکەت [بلا بزانیت] ب ڕاستی ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ هەیە. ﴿٩٥﴾ گەلی خودان باوەران، نێچیرێ نەکوژن، و هوین د ئیحراماندا [هەتا هوین ژێ دەرنەکەڤن]، و هەچییێ ژ هەوە ژ قەستا [نێچیرێ] بکوژیت، جزایێ وی ئەرشەکێ وەکی نێچیرا کوشتییە، [بکەتە قوربان شوینا نێچیرا کوشتی] دو مرۆڤێت دادوەر بڕیارێ پێ بدەن، دیارییەکە [ئەو قوربان] بگەهیتە کەعبێ [ئانکو دڤێت ئەو قوربان ل مەکەهێ بێتە سەرژێکرن] یان شوینا قوربانێ [تەمەتی بهایێ نێچیرێ] بکەتە خوارنا بەلنگازان یان بەرانبەر [وێ خوارنێ] ب ڕۆژی بیت، دا تامکەتە جزایێ کارێ خۆ، و خودێ ل یا بەری نوکە بۆری [بەری ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ ئیحرامکەریدا بێتە خوارێ]. بەلێ هەر کەسێ لێ بزڤڕیتەڤە خودێ دێ تۆلێ لێ ڤەکەت، و نێ خودێ دەستهەلاتدار و تۆلڤەکەرە.

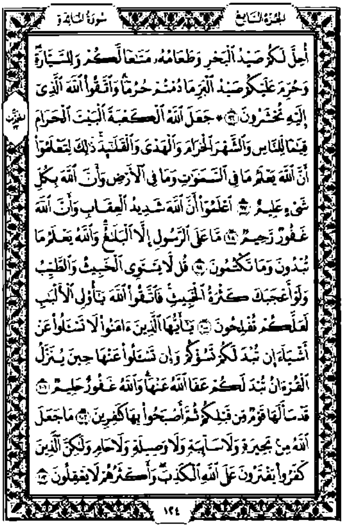

الجزء السابع سورة المائدة

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ ٱلْبَحْرِ وَطَعَامُهُۥ مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ ٱلْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ ۞ جَعَلَ ٱللَّهُ ٱلْكَعْبَةَ ٱلْبَيْتَ ٱلْحَرَامَ
قِيَٰمًا لِّلنَّاسِ وَٱلشَّهْرَ ٱلْحَرَامَ وَٱلْهَدْىَ وَٱلْقَلَٰٓئِدَ ۚ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ
شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ وَأَنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَّا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُل لَّا يَسْتَوِى ٱلْخَبِيثُ وَٱلطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ ٱلْخَبِيثِ ۚ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَسْـَٔلُوا۟ عَنْ
أَشْيَآءَ إِن تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِن تَسْـَٔلُوا۟ عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ
ٱلْقُرْءَانُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهَا ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾
قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا۟ بِهَا كَٰفِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ
ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٍ وَلَا سَآئِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۙ وَلَٰكِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

الحزب

١٢٤

﴿٩٦﴾ نێچیرا دەریایان و خوارنا وان بۆ هەوە دورست بوو، دا بۆ هەوە ئاکنجی و ڕێباران بیتە مفا، و مفایی ژێ وەرگرن، بەلێ هندی هوین د ئیحرامێدا بن نێچیرا کویڤی و چۆلی ل سەر هەوە هاتیە حەرامکرن، و پارێزکاریا خودێ بکەن، ئەوێ هوین ل دەڤ دێتە کۆمکرن. ﴿٩٧﴾ خودێ کەعبە، ئەوا ب بەیتولحەرام دێتە ناڤکرن، بۆ مرۆڤان کرە جهێ سەروبەرکرنا کاروباران، و هەیڤێت حەرامکری کرنە ئەگەرا بەردەوامیا ئێمناهی و ژیانێ، و قوربانێت [دیاری بۆ کەعبێ] نیشانکری و یێت نەنیشانکری کرنە ئەگەرا قەتاندنا هەوجەییا هەژاران، دا بزانن خودێ ئەوا د ئەرد و ئەسماناندا دزانیت، و هندی خودێیە ب ڕاستی ب هەمی تشتان زانا و ئاگەهدارە. ﴿٩٨﴾ و بزانن جزایێ خودێ ب ڕاستی جزایەکێ دژوارە، و ب ڕاستی خودێ لێبەگەر و دلۆڤانە. ﴿٩٩﴾ یا پێغەمبەری ژ گەهاندنا پەیاما خودێ پێڤەتر نینە، و خودێ ب خۆ ئاشکەرا و نەئاشکەرایا هوین دکەن، دزانیت و پێ ئاگەهە. ﴿١٠٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: پیس و پاقژ [ئانکو حەرام و حەلال، یان گاور و موسلمان، یان گونەهکار و گوهدار] وەکی ئێک نینن، خۆ هەکە تو ب گەلەکی و بۆشاتیا پیساتییێ عەجێبگرتی ژی بی، ڤێجا گەلی ئاقلداران پارێزکاریا خودێ بکەن دا هوین سەرفەراز ببن. ﴿١٠١﴾ گەلی خودان باوەران پرسا وان تشتان [ژ پێغەمبەری] نەکەن ئەوێت ئەگەر بۆ هەوە ئاشکەرا ببن هوین پێ نەخۆش ببن، و ئەگەر هوین د وەختێ هاتنا قورئانێدا پرسا وان بکەن، دێ بۆ هەوە ئاشکەرا بن، خودێ هوین ژ پرس و پسیارێت بۆری ئازاکرن. و خودێ ب خۆ ژی گونەهـژێبەر و دلۆڤانە و سزالەزلێنەکەرە. ﴿١٠٢﴾ ب ڕاستی بەری هەوە هندەک ملەتان ئەڤ پرسە [ژ پێغەمبەرێت خۆ] کرن، پاشی کار پێ نەکرن و پێ گاوربوون. ﴿١٠٣﴾ خودێ دورست نەکریە و فەرمان پێ نەدایە ئەڤ کارە بێتەکرن، حێشترا پێنج جاران زاییت و جارا پێنجێ نێر ئینابیت، گوهێ وێ بێتە دڕیکرن و بێتە بەردان بۆ بوتان، و حێشتر بێتە ئازادکرن بۆ بوتان چونکی خودان پێ ژ گرفتارییەکێ دەرکەڤتی، و حێشترا جەمکەکێ نێر و مێ بیت دگۆتن: مێ و نێر گەهشتنە ئێک و هەردو] بۆ بوتان بێنە ئازادکرن، و حێشترا نێرا دەهـ سالان دهاتە بەردان د ناڤ حێشتراندا ئازادکرن بۆ بوتان. بەلێ ئەوێت گاوربوویین درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن، و باراپتر ژ وان نوزانن ژی [کو درەوان دکەن].

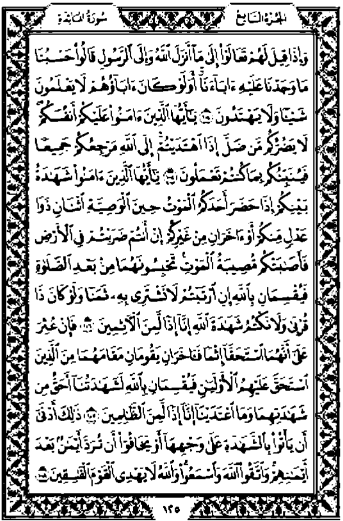

الجُزءُ السَّابِع سُورَةُ المَائِدَةِ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ قَالُواْ حَسْبُنَا
مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُم مَّن ضَلَّ إِذَا ٱهْتَدَيْتُمْ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ شَهَٰدَةُ
بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ حِينَ ٱلْوَصِيَّةِ ٱثْنَانِ ذَوَا
عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
فَأَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةُ ٱلْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنۢ بَعْدِ ٱلصَّلَوٰةِ
فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِى بِهِۦ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا
قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَٰدَةَ ٱللَّهِ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلْـَٔاثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ
عَلَىٰٓ أَنَّهُمَا ٱسْتَحَقَّآ إِثْمًا فَـَٔاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ ٱلَّذِينَ
ٱسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْأَوْلَيَٰنِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ لَشَهَٰدَتُنَآ أَحَقُّ مِن
شَهَٰدَتِهِمَا وَمَا ٱعْتَدَيْنَآ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ
أَن يَأْتُواْ بِٱلشَّهَٰدَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَآ أَوْ يَخَافُوٓاْ أَن تُرَدَّ أَيْمَٰنٌۢ بَعْدَ
أَيْمَٰنِهِمْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱسْمَعُواْ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

١٢٥

﴿١٠٤﴾ و گاڤا بۆ وان هاتە گۆتن: وەرن بۆ وێ یا خودێ ئینایــیە خوار، و وەرنە دەڤ پێغەمبەری [ئانكو ل دویڤ وێ هەڕن یا خودێ ئینایــیە خوار كو قورئانە، و ل دویڤ پێغەمبەری هەڕن]. دبێژن: ئەڤا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتی بەسی مەیە، ئەرێ ئەگەر باب و باپیرێت هەوە چو نەزانن و ڕاستەڕێكرنێ ژی نەكەن [دیسا ڕێكا وان هەر بەسی هەوەیە؟!].

﴿١٠٥﴾ گەلی خودان باوەران، هەوە ئاگەهـ ژ خۆ هەبیت، ئەگەر هوین د ڕاستەڕێكری بن، یێت سەرداچۆیی و بەرزە، زیانێ ناگەهیننە هەوە، زڤڕینا هەوە هەمییان ب بال خودێڤەیە، ڤێجا دێ هەوە ئاگەهداری وێ كەت یا هەوە كری [ئانكو دێ هەوە ل دویڤ كار و كریارێت هەوە جزاكەت].

﴿١٠٦﴾ گەلی خودان باوەران، گاڤا ئێك ژ هەوە وەختێ وەسیەتێ، كەڤتە بەر مرنێ، دو مرۆڤێت دادوەر ژ خۆ [ئانكو موسلمان] وەك شاهد بگرن، ڤێجا ئەگەر هوین د ڕێ و ڕێبارانــدا بن [ئانكو د وەغەرێدا] و كەڤتنە بەر مرنێ [و موسلمان ب دەست هەوە نەكەڤتن] دو كەسێت دی نە ژ هەوە بگرن [بكەنە شاهد]، و ئەگەر هوین ل وان شاهدان ب گۆمان كەڤتن [كو ڕاستییێ بێژن]، هوین وان هەردو شاهدان پشتی نڤێژێ [ئانكو نڤێژا ئێڤاری، یان هەر نڤێژەكا هەبیت] بینن، و بلا هەردو [هۆسا] سویند بخۆن [ب خودێ] ئەم ژ درەو بەرانبەر تشتەكی سویند ب خودێ ناخۆین خۆ هەكە مرۆڤێ مە ژی بیت، و ئەم شادەییا خودێ ناڤەشێرین، ئەگەر مە شادەییا خۆ ڤەشارت وێ گاڤێ ئەم ژ گونەهكارانین. ﴿١٠٧﴾ ڤێجا ئەگەر بۆ هەوە دیاربوو كو هەردو شاهد هەژی گونەهێ بوویینە [و شادەییا خۆ دورست نەدایینە]، بلا دو میراتخۆر، یان دوییێت ژ هەمییان نێزیكتر بۆ مری ل جهێ وان هەردو شاهدان ڕابن، و ب خودێ سویند بخۆن، كو شادەییا وان ژ شادەییا یێت دی ڕاسترە، و ئەم [ب سویندا خۆ] ژ ڕاستییێ دەرنەكەڤتینە، ئەگەر مە [ژ بێ بەختی] شادەیی ل سەر وان دا هنگی ئەم دێ ژ ستەمكاران بین.

﴿١٠٨﴾ ئەڤ شادەییا ب ڤی ڕەنگی بۆ هەوە چێترە دا شادەیی وەكی خۆ بێتە دان [ئانكو ب دورستی بێتە دان]، یان بترسن [ئانكو شاهد] سویندێت وان ب هندە سویندێت دی ژێ بێتە ڤەگێڕان [و درەوا وان ئاشكەرا بیت و شەرمزار ببن]. و پارێزكارییا خودێ بكەن و گوهدار بن. و نێ خودێ مرۆڤێت ژ ڕێ دەركەڤتی ڕاستەڕێ ناكەت.

حزب

۞ يَوْمَ يَجْمَعُ ٱللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَآ أُجِبْتُمْ ۖ قَالُوا۟ لَا عِلْمَ لَنَآ
إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ
ٱذْكُرْ نِعْمَتِى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
ٱلْقُدُسِ تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا ۖ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ ۖ وَإِذْ تَخْلُقُ
مِنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ بِإِذْنِى فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
طَيْرًۢا بِإِذْنِى ۖ وَتُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ بِإِذْنِى ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ
ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِى ۖ وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذْ
جِئْتَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَآ
إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى ٱلْحَوَارِيِّۦنَ أَنْ ءَامِنُوا۟
بِى وَبِرَسُولِى قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَٱشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾
إِذْ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۖ قَالَ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا۟ نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿١١٣﴾

﴿١٠٩﴾ [هشیار بن] رۆژا خودێ پێغەمبەران کۆم دکەت، دێ بێژیتە وان: چاوا بەرسڤا هەوە [ژ بەرێ ملەتێت هەوەڤە] هاتەدان؟ دێ بێژن: ئەم نوزانین، ب ڕاستی هەر تویی زانایێ نهێنیان [ئانکو تو چێتر دزانی]. ﴿١١٠﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتی: عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ئەو نیعمەت و کەرەمێت من د گەل تە و دەیکا تە کرین بینە بیرا خۆ، بینە بیرا خۆ وەختێ مە ب جانێ پیرۆز [ب جبریلی] پشتەڤانیا تە کری، وەختێ د لاندکێدا و پشتی تو مەزن بوویی [وەکی ئێك] تو د گەل خەلکی دئاخڤتی، و بینە بیرا خۆ وەختێ من تو فێری نڤیسین و تێگەهشتن و کاربەجهیێ و تەوراتێ و ئنجیلێ کری، و بینە بیرا خۆ وەختێ تە ب دەستویرا من ژ تەڤنێ پەیکەرێ بالندەیان چێدکر، و تە پف دکرێ و ب دەستویرا من دبوو بالندەیەك، و ب دەستویرا من تە یێت د زکماکدا کۆرە و بەلەکەیی ساخ دکرن، بینە بیرا خۆ وەختێ تە مری ب دەستویرا من زێندی دکرن، و بینە بیرا خۆ وەختێ من ئەزیەتا ئسرائیلیان ژ تە دایییە پاش، وەختێ تو ب نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتی، و ئەوێت گاوربووین ژ وان، گۆت: ئەڤە ژ سێرەبەندییەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿١١١﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ مە ئیلهام دایییە هاریکارێت عیسایی [و ئێخستییە سەر دلێ وان] کو باوەرییێ ب من بینن و ب پێغەمبەرێ من، گۆتن: مە باوەری ئینا، و تو شاهدبە کو ب ڕاستی ئەم موسلمانین. ﴿١١٢﴾ بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ هاریکاران (حەوارییان) گۆتییە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ: ئەرێ خودایێ تە دشێت سفرەیەکا خوارنێ بۆ مە ژ ئەسمانان بینتە خوارێ؟! [عیسایی] گۆت: ژ خودێ بترسن [ئانکو ڤێ نەبێژن و نەکەن] ئەگەر هوین خودان باوەرن. ﴿١١٣﴾ گۆتن: مە دڤێت ئەم ژێ بخۆین و دلێ مە ئێمن ببیت، و بزانین تو ڕاست بۆ مە ڕاستییێ دبێژی، و دا ئەم ژێ ل سەر ببینە شاهد.

قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ ٱللَّهُمَّ رَبَّنَآ أَنزِلۡ عَلَيۡنَا مَآئِدَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدٗا لِّأَوَّلِنَا وَءَاخِرِنَا وَءَايَةٗ مِّنكَۖ وَٱرۡزُقۡنَا وَأَنتَ
خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ١١٤ قَالَ ٱللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيۡكُمۡۖ فَمَن يَكۡفُرۡ بَعۡدُ
مِنكُمۡ فَإِنِّيٓ أُعَذِّبُهُۥ عَذَابٗا لَّآ أُعَذِّبُهُۥٓ أَحَدٗا مِّنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١١٥
وَإِذۡ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ءَأَنتَ قُلۡتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِي
وَأُمِّيَ إِلَٰهَيۡنِ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِيٓ أَنۡ أَقُولَ
مَا لَيۡسَ لِي بِحَقٍّۚ إِن كُنتُ قُلۡتُهُۥ فَقَدۡ عَلِمۡتَهُۥۚ تَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِي
وَلَآ أَعۡلَمُ مَا فِي نَفۡسِكَۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ١١٦ مَا قُلۡتُ لَهُمۡ
إِلَّا مَآ أَمَرۡتَنِي بِهِۦٓ أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۚ وَكُنتُ عَلَيۡهِمۡ
شَهِيدٗا مَّا دُمۡتُ فِيهِمۡۖ فَلَمَّا تَوَفَّيۡتَنِي كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ عَلَيۡهِمۡۚ
وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ١١٧ إِن تُعَذِّبۡهُمۡ فَإِنَّهُمۡ عِبَادُكَۖ وَإِن
تَغۡفِرۡ لَهُمۡ فَإِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١١٨ قَالَ ٱللَّهُ هَٰذَا يَوۡمُ يَنفَعُ
ٱلصَّٰدِقِينَ صِدۡقُهُمۡۚ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدٗاۖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١١٩ لِلَّهِ
مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا فِيهِنَّۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرُۢ ١٢٠

﴿١١٤﴾ عیسایێ کوڕێ مەریەمێ گۆت: خودێوۆ خودایێ مە، سفرەیەکێ ژ ئەسمانان بۆ مە بینە خوارێ، دا بۆ مە ببیتە جەژن، بۆ ییێت سەردەمێ مە و پشتی مە، و ببیتە نیشانەك ژ تە [ل سەر شیانا تە و ڕاستیا پێغەمبەراتیا من]، و بکە ڕزقێ مە [ڤێ سفرەیێ] و تو چێترین ڕازقی. ﴿١١٥﴾ خودێ گۆت: ب ڕاستی ئەز دێ بۆ هەوە ئینمە خوارێ، ڤێجا کی ژ هەوە پشتی هنگی گاور ببیت، ئەز دێ ب ئیزایەکێ وی ئیزادەم کو کەسێ د جیهانێدا وەسا ئیزا نادەم. ﴿١١٦﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە دەمێ خودێ گۆتیە [عیسایێ کوڕێ مەریەمێ]: عیسایێ کوڕێ مەریەمێ، ئەرێ ما تە گۆتبە خەلکی من و دەیکا من شوینا خودێ بپەرێسن، [عیسایی] گۆت: ئەز تە ژ گۆتنێت وان پاقژ دکەم و پاقژی بۆ تە بیت، و من هەق نینە یا بۆ من نەدورست بێژم، ئەگەر من وەگۆتیت بێ گومان تو دزانی، تو دزانی کا چ د دلێ من دایە، و ئەز چو ژ نهێنیا تە نوزانم. ب ڕاستی هەر تویی زانایێ تشتێ نەدیار و نهێنیان. ﴿١١٧﴾ ژ بلی تشتێ تە فەرمانا من پێ کری، چو یێ دی من نەگۆتیە وان، خودێ، خودایێ من و خۆ بپەرێسن، و ئەز شاهد بووم ل سەر وان هندی ئەز د ناڤ واندا، بەلێ وەختێ تە ئەز ژ ناڤ وان ڕاکریم، تو زێرەڤان بوویی ل سەر وان، و تو ب خۆ ژی هەمی تشتان دبینی و ل سەر شاهدی. ﴿١١٨﴾ ئەگەر تو وان ئیزا بدەی ئەو بەندەیێت تەنە، و ئەگەر تو ل وان نەگری ب ڕاستی تو یێ دەستهەلاتدار و کاربنەجهی. ﴿١١٩﴾ خودێ گۆت: ئەڤە ئەو ڕۆژە یا ڕاستیێژ مفایی ژ ڕاستیێژیا خۆ دبینن، بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دچن بۆ وانن، هەروهەر دێ تێدا بن، خودێ ژ وان ڕازییە، و ئەو ژی ب خەلاتێ خودێ د قایلن، و سەرفەرازیا مەزن ئەها ئەڤەیە.

﴿١٢٠﴾ ملك و مالداریا ئەرد و ئەسمانان و هندی تێدا یێ خودێیە، و خودێ ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.

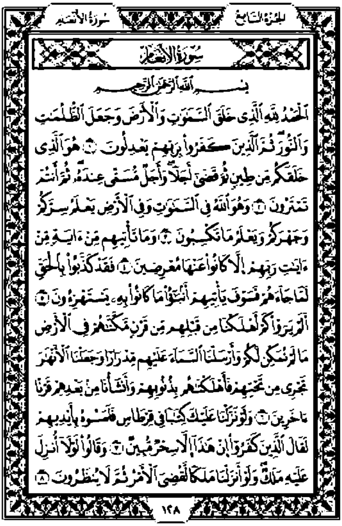

الجزء السابع سورة الأنعام

سورة الأنعام

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَجَعَلَ ٱلظُّلُمَٰتِ
وَٱلنُّورَۖ ثُمَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡ يَعۡدِلُونَ ١ هُوَ ٱلَّذِي
خَلَقَكُم مِّن طِينٖ ثُمَّ قَضَىٰٓ أَجَلٗاۖ وَأَجَلٞ مُّسَمًّى عِندَهُۥۖ ثُمَّ أَنتُمۡ
تَمۡتَرُونَ ٢ وَهُوَ ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ يَعۡلَمُ سِرَّكُمۡ
وَجَهۡرَكُمۡ وَيَعۡلَمُ مَا تَكۡسِبُونَ ٣ وَمَا تَأۡتِيهِم مِّنۡ ءَايَةٖ مِّنۡ
ءَايَٰتِ رَبِّهِمۡ إِلَّا كَانُواْ عَنۡهَا مُعۡرِضِينَ ٤ فَقَدۡ كَذَّبُواْ بِٱلۡحَقِّ
لَمَّا جَآءَهُمۡ فَسَوۡفَ يَأۡتِيهِمۡ أَنۢبَٰٓؤُاْ مَا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٥
أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّن قَرۡنٖ مَّكَّنَّٰهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مَا لَمۡ نُمَكِّن لَّكُمۡ وَأَرۡسَلۡنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيۡهِم مِّدۡرَارٗا وَجَعَلۡنَا ٱلۡأَنۡهَٰرَ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمۡ فَأَهۡلَكۡنَٰهُم بِذُنُوبِهِمۡ وَأَنشَأۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِمۡ قَرۡنًا
ءَاخَرِينَ ٦ وَلَوۡ نَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ كِتَٰبٗا فِي قِرۡطَاسٖ فَلَمَسُوهُ بِأَيۡدِيهِمۡ
لَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧ وَقَالُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ
عَلَيۡهِ مَلَكٞۖ وَلَوۡ أَنزَلۡنَا مَلَكٗا لَّقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ٨

١٢٨

سۆرەتا ئەنعام

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١٦٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پەسن و سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ ئەرد و ئەسمان داین و تاریاتی و ڕۆناهی [یان شەڤ و ڕۆژ یان باوەری و گاوری] چێکرین، پشتی ڤێ هەمییێ ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین هەڤبەران بۆ [خودایێ خۆ] ددانن، و بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن. ﴿٢﴾ خودێیە [ئەوە] یێ هوین ژ تەقنێ چێکرین، پاشی وەختەکێ نەدیار بۆ مرنێ دانا، وەختێ دیار ل دەڤ ویە، و پشتی ڤێ هوین ژ ڤەژینێ دودل دبن؟!. ﴿٣﴾ و هەر ئەو خودێیە هەژی پەرستنێ د ئەرد و ئەسماناندا، و ئەوە نهێنی و ئاشکەرایا هەوە دزانیت، و هەر تشتێ هوین دکەن پێ ئاگەهە. ﴿٤﴾ و چو نیشان ژ نیشانێت خودایێ وان ژ قورئانێ بۆ وان نائێن ئەگەر ئەو بەرێ خۆ ژێ وەرنەگێڕن و پاتکا خۆ نەدەنێ. ﴿٥﴾ ڤێجا ب ڕاستی دەمێ ئەڤ ڕاستییە [کو قورئانە] بۆ وان هاتی، وان درەو دەرئێخست، نێزیک بەحس و خەبەرێت وان ترانە پێ دکرن دێ بێن [دەمێ ئیزایا خودێ ڕۆژا قیامەتێ ب سەر واندا دئێت]. ﴿٦﴾ ما نابینن چەند ملەت بەری وان مە بەرئاتاف کرینە، و مە ئەو هێز و شیان دابوو وان د ئەردیدا، یا مە نەدایە هەوە، و مە بارانێت ب ڕێژ و بۆش ب سەر واندا باراندن و مە ڕوبار د ناڤ داروبارێ وانڕا و د بن وانڕا برن، بەلێ ژ بەر گونەهێت وان، مە ئەو بەرئاتافکرن، و شوینا وان مە هندە ملەتێت دی ئینان. ﴿٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەگەر ئەم کتێبەکا وەسا ب سەر تەدا بینینە خوارێ [وەکی ئەو دبێژن] یا نڤیسی د کاغەزاندا، ئەو ب خۆ دەستێ خۆ بکەنێ، دیسا ئەوێت گاوربوویین هەر دا بێژن، ئەڤە ژ سێربەندییەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿٨﴾ گۆتن: دێ بلا ملیاکەتەک د گەل [موحەممەدی] هاتبایە هنارتن [دا مە ژێ باوەر ژێ کربایە] و ئەگەر مە ملیاکەتەک هنارتبایە [وەکی ئەو دخوازن] نێ دا بیتە دویماهیکا وان، پاشی نەدهاتنە گیرۆکرن ژێ.

﴿٩﴾ و ئەگەر ئەو پێغەمبەر مە كربایە ملیاكەت، دا كەینە زەلام، و دا هەر جلكێ ئەو [پێغەمبەر] دكەنە بەر خۆ كەینە بەر وان. ﴿١٠﴾ [هەی موحەمەد] ب سویند ئەو پێغەمبەرێت بەری تە ژی هاتین، ترانە ب وان ژی هاتبوونە كرن، ڤێجا ئەوا وان ترانە پێ دكر ئەو هنگاڤتن و بەرناتاف كرن. ﴿١١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: د ئەردیدا بگەڕن، پاشی بەرێ خۆ بدەنێ كا دویماهیكا درەودەرتێخان [ئەوێت نیشانێت خودێ درەو دانایین] بوو چ. ﴿١٢﴾ بێژە: ئەرێ هندی د ئەرد و ئەسمانانداهەی، یێ كێیە؟ [ئەشێن بەرسڤێ بدەن و دێ بێ دەنگ مینن] بێژە: یێ خودێیە، ئەوێ دلۆڤانی ل سەر خۆ نڤیسی. ب ڕاستی ئەو دێ هەوە ڕۆژا قیامەتێ كۆمكەت، چو گۆمان تێدا [د هاتنا ویدا] نینە. ئەوێت خۆ خوسارەت كرین ئەون یێت باوەری نەئینایین. ﴿١٣﴾ و كا چ د شەڤ و ڕۆژانـدا هەیە، هەر یێ ویە، و ئەو ب خۆ ژی یێ گوهدێر و زانایە. ﴿١٤﴾ بێژە: ئەرێ ئەز هاریكار و پشتەڤانەكێ ژ بلی خودێ بگرم؟ و ئەو [ئانكو خودێ] چێكەرێ ئەرد و ئەسمانانە، و ئەو ڕزقی ددەت و ئەو ناخۆت [هەوجەیی ب هندێ نینە كەس خوارنێ بدەتێ]، بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من هاتییە كرن ئەز موسلمانێ ئێكێ بم، و نەبمە ژ وان یێت هەڤپشكان بۆ خودێ چێ دكەن. ﴿١٥﴾ بێژە ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژا مەزن دترسم، ئەگەر ئەز نەگوهداریـیا خودایێ خۆ بكەم. ﴿١٦﴾ و هەر كەسێ وێ ڕۆژێ ئیزا ژێ نەگریت و ژێ هاتە وەرگێڕان، ب ڕاستی [خودێ] دلۆڤانی پێ بر، و ئەها ئەڤەیە سەركەفتنا ئاشكەرا. ﴿١٧﴾ و ئەگەر خودێ زیانەكێ بگەهینیتە تە، كەس نینە ڕاكەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر باشییەكێ بگەهینیتە تە [ژ خێر و بەرفرەهی و سلامەتییێ و... هتد كەس نینە ل تە ڤەگریت]، ئێ هەر ئەوە دەستهەلاتدار ل سەر هەمی تشتان. ﴿١٨﴾ و هەر ئەوە یێ سەردەست ل سەر بەندەیێت خۆ، و هەر ئەوە یێ كاربنەجهـ و شارەزا.

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَٰهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا
يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ
سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ ٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾
قُل لِّمَن مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ كَتَبَ عَلَىٰ
نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ ۞ وَلَهُۥ
مَا سَكَنَ فِى ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ
أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَ
يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُۥ
وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾
وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

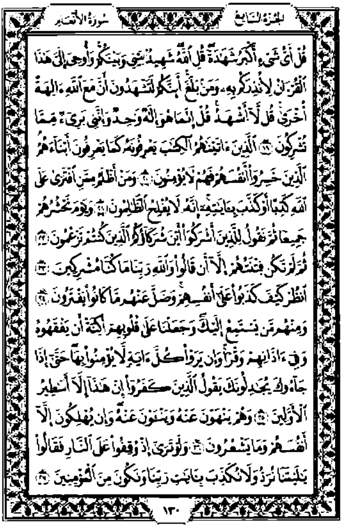

الجزء السابع سورة الأنعام

قُلۡ أَيُّ شَيۡءٍ أَكۡبَرُ شَهَٰدَةٗۖ قُلِ ٱللَّهُۖ شَهِيدُۢ بَيۡنِي وَبَيۡنَكُمۡۚ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَٰذَا
ٱلۡقُرۡءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَۚ أَئِنَّكُمۡ لَتَشۡهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
أُخۡرَىٰۚ قُل لَّآ أَشۡهَدُۚ قُلۡ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞ وَإِنَّنِي بَرِيٓءٞ مِّمَّا
تُشۡرِكُونَ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَعۡرِفُونَهُۥ كَمَا يَعۡرِفُونَ أَبۡنَآءَهُمُۘ
ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى
ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوۡمَ نَحۡشُرُهُمۡ
جَمِيعٗا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشۡرَكُوٓاْ أَيۡنَ شُرَكَآؤُكُمُ ٱلَّذِينَ كُنتُمۡ تَزۡعُمُونَ ﴿٢٢﴾
ثُمَّ لَمۡ تَكُن فِتۡنَتُهُمۡ إِلَّآ أَن قَالُواْ وَٱللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشۡرِكِينَ ﴿٢٣﴾
ٱنظُرۡ كَيۡفَ كَذَبُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡۚ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٢٤﴾
وَمِنۡهُم مَّن يَسۡتَمِعُ إِلَيۡكَۖ وَجَعَلۡنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ أَكِنَّةً أَن يَفۡقَهُوهُ
وَفِيٓ ءَاذَانِهِمۡ وَقۡرٗاۚ وَإِن يَرَوۡاْ كُلَّ ءَايَةٖ لَّا يُؤۡمِنُواْ بِهَاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا
جَآءُوكَ يُجَٰدِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ
ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمۡ يَنۡهَوۡنَ عَنۡهُ وَيَنۡـَٔوۡنَ عَنۡهُۖ وَإِن يُهۡلِكُونَ إِلَّآ
أَنفُسَهُمۡ وَمَا يَشۡعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوۡ تَرَىٰٓ إِذۡ وُقِفُواْ عَلَى ٱلنَّارِ فَقَالُواْ
يَٰلَيۡتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢٧﴾

١٣٠

﴿١٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ چ شادەیی ژ هەمییان مەزنترە؟! [پشتی وان خواستی ئێك شادەییێ بۆ پێغەمبەری بدەت]، [و ئەگەر وان خۆ بێ دەنگ كر] بێژە: خودێ شاهدە د ناڤبەرا من و هەوەدا، كو ئەڤ قورئانە بۆ من هاتییە هنارتن، دا ئەز هەوە و هەچییێ دگەهیتێ پێ بدەمە ئاگەهداركرن و پێ بترسینم، ئەرێ هوین شادەییێ ددەن كو پەرستییەكێ دی د گەل خودێ هەیە؟! بێژە: ئەز ب خۆ وێ شادەییێ نادەم، تو بێژە: ب ڕاستی ئەو پەرستییە، خودایەكێ تاك و تەنیایە و ئەز یێ بەریمە ژ وێ شركا هوین دكەن، [یان ئەز یێ بەریمە ژ وان ئەوێت هوین بۆ خودێ دكەنە هەڤپشك]. ﴿٢٠﴾ ئەوێت مە كتێب دایینێ [مەخسەد ژێ جوهی و فەلەنە] پێغەمبەری دناسن [ژ سالۆخێت وی یێت د كتێبێت واندا هاتین] هەروەكی زاڕۆكێت خۆ دناسن، و ئەوێت خۆ خوسارەت كرین، ئەون یێت باوەری نەئینایین. ﴿٢١﴾ ئەرێ ما كی ژ وی ستەمكارترە ئەوێ درەوەكێ ژ كیسێ خودێ بكەت یان ژێ نیشان و ئایەتێت وی درەو بدانیت؟ ب ڕاستی ستەمكار سەرفەراز نابن. ﴿٢٢﴾ [هەی موحەممەد بینە بیرا وان] ڕۆژا ئەم وان هەمییان كۆم دكەین [كو ڕۆژا قیامەتێیە]، پاشی ئەم دێ بێژینە هەڤپشك چێكەران، كا ئەو هەڤپشكێت هەوە، یێت هەوە ژ درەو دگرتن [كا ل كیڤەنە]؟. ﴿٢٣﴾ پاشی بەرسڤ و دویماهیكا گاوریا وان [د وێ ڕۆژێدا دێ ئێتە سەر هندێ] دێ بێژن: ب خودێ كو خودایێ مەیە، ئەم نە ژ هەڤپشك چێكەران [موشركان] بوویین. ﴿٢٤﴾ بەرێ خۆ بدێ كا چاوا ئەو درەوێ ل خۆ دكەن، و ئەو هزرا وان دكر [ژ مەهدەر و بەرەڤانییا بوتان] ل وان بەرزە بوو. ﴿٢٥﴾ و ژ وان هندەك هەنە [وەختێ تو قورئانێ دخوینی] گوهدارییا تە دكەن، و دا چو [ژ قورئانێ] تێ نەگەهن، مە پەردە ئێخستینە سەر دلێت وان، و گرانی ئێخستییە د گوهێت واندا، و ئەگەر ئەو هەمی نیشانان ژێ ببینن، هەر باوەرییێ پێ نائینن. و ئەگەر هاتنە دەڤ تە مەدەركییێ د گەل تە دكەن، و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: ئەڤە ژ چیڤانۆكێت بەرێ پێڤەتر نینە. ﴿٢٦﴾ و ئەو خەلكی ژ قورئانێ ددەنە پاش و ئەو ب خۆ ژی ژێ دویر دكەڤن، و ئەو ژ خۆ پێڤەتر كەسێ بەرئاتاف ناكەن و ئەو ب خۆ ناحەسن ژێ. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر تو وان ببینی وەختێ [ڕۆژا قیامەتێ] ل سەر ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [دا دیمەنەكێ ب ترس بینی]، ڤێجا دبێژن: خۆزی ئەم لەگەڕاندباینە [دنیایێ]، و مە نیشان و ئایەتێت خودایێ خۆ درەو نەدانابانە، و ئەم بووباینە ژ وان یێت باوەری ئینایین.

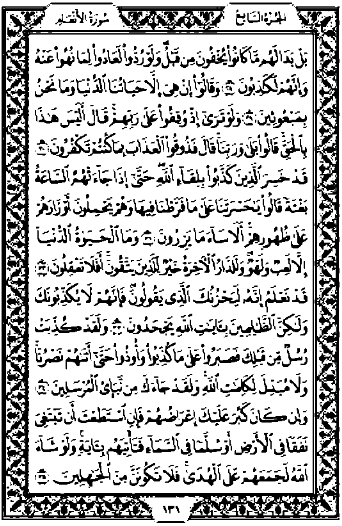

الجزء السابع سورة الأنعام

بَلۡ بَدَا لَهُم مَّا كَانُواْ يُخۡفُونَ مِن قَبۡلُۖ وَلَوۡ رُدُّواْ لَعَادُواْ لِمَا نُهُواْ عَنۡهُ
وَإِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوٓاْ إِنۡ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنۡيَا وَمَا نَحۡنُ
بِمَبۡعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوۡ تَرَىٰٓ إِذۡ وُقِفُواْ عَلَىٰ رَبِّهِمۡۚ قَالَ أَلَيۡسَ هَٰذَا
بِٱلۡحَقِّۚ قَالُواْ بَلَىٰ وَرَبِّنَاۚ قَالَ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿٣٠﴾
قَدۡ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَآءِ ٱللَّهِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمُ ٱلسَّاعَةُ
بَغۡتَةٗ قَالُواْ يَٰحَسۡرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطۡنَا فِيهَا وَهُمۡ يَحۡمِلُونَ أَوۡزَارَهُمۡ
عَلَىٰ ظُهُورِهِمۡۚ أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ
إِلَّا لَعِبٞ وَلَهۡوٞۖ وَلَلدَّارُ ٱلۡأٓخِرَةُ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ﴿٣٢﴾
قَدۡ نَعۡلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحۡزُنُكَ ٱلَّذِي يَقُولُونَۖ فَإِنَّهُمۡ لَا يُكَذِّبُونَكَ
وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجۡحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدۡ كُذِّبَتۡ
رُسُلٞ مِّن قَبۡلِكَ فَصَبَرُواْ عَلَىٰ مَا كُذِّبُواْ وَأُوذُواْ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمۡ نَصۡرُنَاۚ
وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِۚ وَلَقَدۡ جَآءَكَ مِن نَّبَإِيْ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٣٤﴾
وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيۡكَ إِعۡرَاضُهُمۡ فَإِنِ ٱسۡتَطَعۡتَ أَن تَبۡتَغِيَ
نَفَقٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ أَوۡ سُلَّمٗا فِي ٱلسَّمَآءِ فَتَأۡتِيَهُم بِـَٔايَةٖۚ وَلَوۡ شَآءَ
ٱللَّهُ لَجَمَعَهُمۡ عَلَى ٱلۡهُدَىٰۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ﴿٣٥﴾

١٣١

﴿٢٨﴾ [نەء.. وەسا نینە وەكی ئەو دخوازن] بەلكی [ڤێ خۆزییێ دخوازن] ژ بەر ئەوا وان بەری نوكە د دنیایێدا دڤەشارت [ژ گاوری و دوڕوییاتی و كریارێت خراب] بۆ وان دیار بوو [و زانین بێ گۆمان ئەڤرۆ ئەو بەرناتاڤن]، و ئەگەر بێنە زڤڕاندن [بۆ دنیایێ] جارەكا دی دێ زڤڕنە وێ یا فەرمانا وان هاتییە كرن ژێ دویركەڤن، و ب ڕاستی ئەو درەوكەرن. ﴿٢٩﴾ گۆتن: ژ ژیانا دنیایێ پێڤەتر چو ژیانێت دی نینن، و ئەم پشتی مرنێ زێندی نابینەڤە. ﴿٣٠﴾ و ئەگەر تو وان ببینی وەختێ ئەو بەرانبەر خودایێ خۆ ڕادوەستن [دێ تشتەكێ مەزن بینی] [كو خودێ] دبێژیت: ما ئەڤە نە ئەو ڕاستییە [ئەوا هەوە باوەری پێ نەدئینا]؟ دبێژن: بەلێ سویند ب خودایێ مە [ئەڤە ڕاستییە و هەقە] خودێ گۆت: دێ ڤێجا تامكەنە نیزایێ ژ بەر وێ گاورییا هەوە دكر. ﴿٣١﴾ ب ڕاستی ئەوێت دیدارا خودێ درەو دانایین خوسارەت بوون، هەتا ژ نشكەكێڤە ڕۆژا قیامەتێ ب سەر واندا هاتی، و بارێ وان یێ گونەهان یێ ل سەر پشتا وان و گۆتن: وەی بۆ ڤێ پەشێمانییێ ل سەر تەخسیری و سستییا مە كری، وەی چ بارەكێ پیسە ل سەر پشتا وان. ﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ژینا دنیایێ ژ ترانە و دلخوازیێ پێڤەتر نینە، و ب ڕاستی ئاخرەت بۆ ئەوێت پارێزكارییێ دكەن چێترە، ما هوین ئاقلێ خۆ نائینە سەرێ خۆ؟!. ﴿٣٣﴾ ب ڕاستی ئەم دزانین ئەوا ئەو دبێژن: [كو تو سێرەبەندی یان خێڤزانكی یان هەلبەستڤانی یان دینی] تە ب خەم دئێخیت، نێ ئەو نە، تە درەوین ددانن، بەلكی ستەمكار باوەرییێ ب نیشان و ئایەتێت خودێ نائینن. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی بەری تە ژی [خەلكی] هندەك پێغەمبەر یێت ب درەوین ئاڤكرین و دانایین، بەلێ بێنا خۆ ل سەر درەودانانا خۆ فرەهكرن و هاتنە ئێشاندن، هەتا هاریكارییا مە بۆ وان هاتی، و چو گوهۆڕین بۆ پەیمانێت خودێ نینە [كو دێ هەر هاریكارییا خودان باوەران كەت]، و ب ڕاستی ژ بەحس و خەبەرێت پێغەمبەران بۆ تە هاتن [ئەو پێغەمبەرێت باوەری پێ نەهاتییە ئینان، و هاتینە ئێشاندن، و كا چاوا مە ئەو ڕزگار كرن و هاریكارییا وان كر]. ﴿٣٥﴾ و ئەگەر ڕوی وەرگێڕانا وان [ژ ڤی دینی] ل سەر تە یا گران بیت، ڤێجا ئەگەر تە پێ چێ بیت كو بنیڤەكێ (نەفەقەكێ) د ئەردیدا چێكەی یان پێسترەكێ ب ئەسمانیڤە بیەی، دا نیشانەكێ [د ئەردیدا یان د ئەسمانیدا] بۆ وان بینی، بكە، [بەلێ تو نەشێی، ڤێجا خۆ هند ب خەم نەئێخە، و بلا هند ل سەر تە یا گران نەبیت] و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا وان هەمییان ل سەر ڕاستەڕێییێ كۆم كەت، ڤێجا نەبە ژ نەزانان.

الحزب ١٤

۞ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَٱلْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ
قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يُنَزِّلَ ءَايَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
مِن دَآبَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا طَٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ
مَّا فَرَّطْنَا فِى ٱلْكِتَٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ ۗ مَن يَشَإِ
ٱللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ ٱلسَّاعَةُ أَغَيْرَ ٱللَّهِ
تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ
مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَآءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ
إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَٰهُم بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ
يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَآ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا۟ وَلَٰكِن قَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا
نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَٰبَ كُلِّ شَىْءٍ حَتَّىٰٓ
إِذَا فَرِحُوا۟ بِمَآ أُوتُوٓا۟ أَخَذْنَٰهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەو دێ باوەرییێ ئینن ئەوێت [ب گوهـ و دلان] دبهیسن، و ئەوێت دلمری [ئانکو گاور] خودێ دێ وان پشتی مرنێ [ڕۆژا قیامەتێ] ساخکەتەڤە، پاشی هەر دێ ب بال ویڤە [ب بال خودێڤە] ئێنە زڤڕاندن. ﴿٣٧﴾ و گۆتن: کا بلا نیشانەک ژ خودایێ وی بۆ مە هاتبایە [وەکی ملیاکەتان، یان چیا بۆ بلند بانە، دا مە باوەر ژێ کربایە]. بێژە وان: ب ڕاستی خودێ دشێت نیشانەکێ بینیت، [کو وان بڤێت ئەڤێت باوەرییێ بینن، بەلێ خودێ ئەو د گەل هنارتنا پێغەمبەران سەربەست و ئازاد هێلاینە بۆ جەرباندن]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [پشتی نیشانێ دێ چ ب سەرێ وان ئێت]. ﴿٣٨﴾ نینە جانەوەرەک ل سەر ڕوییێ ئەردی بچیت یان بالەفرەک ب چەنگێت خۆ بفڕیت، هەکە ئەو ژی [د ژین، و مرن، و چێکرن، و ڤەژین و هەوجەییا خۆدا] وەکی هەوە کۆم نەبن، و مە چو [ژ هەوجەییێت هەوە] د کتێبێدا [مەخسەد پێ دەپێ پاراستییە] نەهێلایە و ژ بیر نەکرییە، ڤێجا پاشی ئەو دێ ب بال خودایێ خۆڤە ئێنە کۆمکرن. ﴿٣٩﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین ئەو کەڕ و لالن د تارییستانێدا، و هەر کەسێ خودێ بڤێت دێ گومڕا کەت و هەر کەسێ بڤێت دێ ڕاستەڕێ کەت. ﴿٤٠﴾ [هەی موحەمەد بێژە وان]: کا بۆ من بێژن: ئەگەر ئیزایا خودێ ب سەر هەوەدا هات، یان ڕۆژا قیامەتێ، ئەرێ هوین [د ڤی کراسیدا] ژ خودێ پێڤەتر دێ هەوارا خۆ گەهیننە ئێکێ دی؟! ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٤١﴾ نەء، هوین ژ وی پێڤەتر گازی کەسێ دی ناکەن [ئەگەر وی بڤێت] ئەوا هوین بۆ لاڤلاڤێ دکەن، دێ ژ سەر هەوە ڕاکەت، و ئەوێت هەوە کرینە هەڤپشک، هوین دێ ژ بیر کەن [نە هەوارا خۆ دگەهیننێ و نە هوین ل هیڤییێنە ئیزاییێ ژ هەوە بدەتە پاش، چونکی دێ بۆ هەوە دیار بیت چو مفا ئەڤرۆ د واندا نینە]. ﴿٤٢﴾ ب ڕاستی مە پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەری تە هنارتینە [چونکی دژی وان ڕاوەستایینە، و نەگوهدارییا وان کرینە]، ڤێجا مە ژی ئەو ب هەژاری و نەساخییان هنگاڤتن، بەلکی [ل خۆ بزڤڕن] خۆ بۆ خودێ بشکێنن و لاڤلاڤێ ژێ بکەن. ﴿٤٣﴾ بلا وەختێ ئیزایا مە گەهشتییە وان خۆ شکاندبان و لاڤلاڤ کربان، بەلێ دلێت وان ڕەق بوون، و ئەو کارێ وان دکر شەیتانی بۆ دخەملاند و ل بەر چاڤێت وان جوان دکر. ﴿٤٤﴾ ڤێجا وەختێ وان چام بۆ خۆ ژ تشتێ هاتییە سەرێ وان وەرنەگرتی و ژ بیرا خۆ بری، مە ژی دەرگەهێت هەمی تشتان بۆ وان ڤەکرن [ژ خێر و کەرەمان]، هەتا کەیفا وان هاتی ب ئەڤا بۆ وان هاتییە دان، ژ نشکەکێڤە مە هنگاڤتن و بەرئاتاف کرن، ڤێجا ژ نوی بێ هیڤی بوون.

فَقُطِعَ دَابِرُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ (٤٥)
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ ٱللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَٰرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُم
مَّنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ
ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ (٤٦) قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ
بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلظَّٰلِمُونَ (٤٧) وَمَا
نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٤٨) وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
يَمَسُّهُمُ ٱلْعَذَابُ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ (٤٩) قُل لَّآ أَقُولُ لَكُمْ
عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّى مَلَكٌ
إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ (٥٠) وَأَنذِرْ بِهِ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوٓا۟ إِلَىٰ
رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِۦ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (٥١)
وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُۥ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِم مِّن شَىْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ (٥٢)

﴿٤٥﴾ ڤێجا ڕهو و ڕویشالێت وی ملەتێ ستەم کری، هاتنە بڕین، و هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودایێ هەمی جیهانان. ﴿٤٦﴾ [هەی موحەمەد] بێژە وان: بێژنە من ئەگەر خودێ هوین ژ چاڤ و گوهان کرن، و دلێت هەوە مۆرکرن [تاری و کۆرە کرن] ج پەرستی ژ خودێ پێڤەتر دشێت [بهیستن و دیتنا هەوە] بۆ هەوە بینیتەڤە؟ بەرێ خۆ بدێ کا ئەم ب چەند ڕەنگان نیشانان [بۆ وان] دئینین، و ئەو هەر پاتکا خۆ ددەنێ. ﴿٤٧﴾ بێژە وان کا بۆ من بێژن ئەگەر ئیزایا خودێ ژ نشکەکێڤە یان ئاشکەرا بگەهیتە هەوە، ئەرێ ما ژ ملەتێ ستەمکار پێڤەتر هەیە بەرئاتاف بیت؟!. ﴿٤٨﴾ و ئەم پێغەمبەران ناهنێرین ئەگەر مزگینیێن و ئاگەهدارکەر نەبن، ڤێجا یێ باوەری ئینا و کار و کریارێت قەنج کرن، [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ژی ب خەم دکەڤن. ﴿٤٩﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، ئیزا دێ وان گریت ژ بەر ژ ڕێ دەرکەفتنا وان. ﴿٥٠﴾ بێژە: ئەز نابێژمە هەوە من خزینەیێت [گەنجینەیێت] خودێ یێت هەین، و ئەز غەیبێ (ڤەشارتیان) نوزانم، و ئەز نابێژمە هەوە ژی ئەز ملیاکەتم، ژ وەحیا بۆ من هاتی پێڤەتر، ل دویڤ چو یێ دی ناچم، بێژە [وان]: ئەرێ یێ کۆرە و یێ ب چاڤ وەکی ئێکن؟! ما هوین هزرا خۆ ناکەن. ﴿٥١﴾ و تو، ئەوێت دترسن ل دەڤ خودایێ خۆ بێنە کۆمکرن ب ڤێ قورئانێ ئاگەهدار و هشیار بکە، وان ژ وی پێڤەتر چو هاریکار و بەرەڤان و مەهدەرچی نینن، دا ئەو پارێزکاریا خودێ بکەن. ﴿٥٢﴾ [هەی موحەمەد] تو ئەوێت سپێدە و ئێڤاران گازی خودایێ خۆ دکەن [و خودێ دپەرێسن] و [ب پەرستن و گازیا خۆ] قایلبوون و ڕازیبوونا خودێ دخوازن، دەرنەئێخە، نە چو حسێبا وان ل سەر تەیە و نە چو حسێبا تە ل سەر وانە، ڤێجا ئەگەر تو وان دەربێخی، دێ بیە ژ زۆرداران.

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْهِم مِّنۢ بَيْنِنَآ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا
جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا
بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾
وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾
قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ قُل
لَّآ أَتَّبِعُ أَهْوَآءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَكَذَّبْتُم بِهِۦ مَا عِندِى مَا
تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقُصُّ ٱلْحَقَّ وَهُوَ
خَيْرُ ٱلْفَٰصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُل لَّوْ أَنَّ عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِىَ
ٱلْأَمْرُ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٨﴾ ۞ وَعِندَهُۥ
مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْبَرِّ
وَٱلْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِى ظُلُمَٰتِ
ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

الحزب ١٤

﴿٥٣﴾ [ب فی رەنگی] مە هندەك ژ وان ب هندەكێت دی جەرباندن، دا [گرەگر و كەنكەنە] بێژن: ئەرێ ئەڤەنە یێت خودێ د ناڤ مەدا كەرەم د گەل كری؟ ئەرێ ما خودێ شوكورداران چێتر نانیاسیت؟! ﴿٥٤﴾ و گاڤا ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە ئینایین هاتنە دەڤ تە، بێژە: [وان] سلاڤ ل سەر هەوە بن، خودایێ هەوە دلۆڤانی ل سەر خۆ نڤیسیه، كو ب ڕاستی هەچیێ ژ هەوە ژ نەزانین خرابیەكێ بكەت، پاشی تۆبە بكەت و قەنجیێ بكەت [خودێ دێ وی ئازاكەت]، ب ڕاستی خودێ لێبەگر و دلۆڤانە. ﴿٥٥﴾ و ب ڤی ئاوایی ئەم نیشانان باش و ب درێژی ئاشكەرا دكەین، دا ڕێكا گونەهكاران [گاوران] ئاشكەرا ببیت. ﴿٥٦﴾ [هەی موحەمەد] بێژە وان: ب ڕاستی ئەز ژ پەرستا وان، ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، بێ هاتیمە پاشڤەلێدان [ئانكو پشت ڕاست بن ئەز وان ناپەرێسم] بێژە: ب ڕاستی ئەز ب دویڤ دلخوازیا هەوە ناكەڤم [ئەگەر ئەز ب دویڤ دلخوازیا هەوە كەڤتم]، وێ گاڤێ ئەز دێ د سەردا چم، و ئەز ژ وان نابم ئەوێت هاتینە ڕاستەڕێكرن. ﴿٥٧﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان] ب ڕاستی من نیشانەكا گۆمانبڕ ژ خودایێ خۆ هەیە [كو ب ڕاستی ئەز یێ ل سەر ڕێكا ڕاست] و هوین درەو ددانن. [و باوەرییێ پێ نائینن] و ئەوا (ئیزایا) هوین لەزێ لێ دكەن، نە ل دەڤ منە. بڕیار بەس یا خودێیە، و ئەوە ڕاستیێ دبێژیت و ڕۆن دكەت، و ئەوە چێترین حاكم. ﴿٥٨﴾ بێژە: ئەگەر ئەو ئیزایا هوین لەزێ لێ دكەن، ب من بایە، نوكە ئەوا د ناڤبەرا من و هەوەدا ساف بیا. نێ خودێ ستەمكاران چێتر دنیاسیت. ﴿٥٩﴾ و كلیلێت (خزینەیێت) غەیبێ (نەپەنی و ڤەشارتیيان) ل دەڤ وینە و ژ وی پێڤەتر (ژ خودێ پێڤەتر) كەس پێ نوزانیت و [خودێ] تشتێ ل سەر ئەردی و د ئاڤێدا هەی دزانیت، و بەلگەك [ژ جهێ خۆ] ناكەڤیت ئەگەر پێ نەزانیت، و چو دندك د ناڤ ئەردیدا نینن، و چو تەڕ و هشك نینن ئەگەر ئەو نەزانیت، و د دەبێ پارستیدا یێ نڤیسی نەبیت.

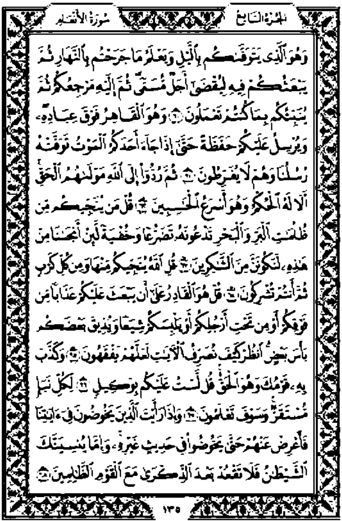

الجزء السابع
سورة الأنعام

وَهُوَ ٱلَّذِي يَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّيۡلِ وَيَعۡلَمُ مَا جَرَحۡتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ
يَبۡعَثُكُمۡ فِيهِ لِيُقۡضَىٰٓ أَجَلٞ مُّسَمّٗىۖ ثُمَّ إِلَيۡهِ مَرۡجِعُكُمۡ ثُمَّ
يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ ٱلۡقَاهِرُ فَوۡقَ عِبَادِهِۦۖ
وَيُرۡسِلُ عَلَيۡكُمۡ حَفَظَةً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَكُمُ ٱلۡمَوۡتُ تَوَفَّتۡهُ
رُسُلُنَا وَهُمۡ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوۡلَىٰهُمُ ٱلۡحَقِّۚ
أَلَا لَهُ ٱلۡحُكۡمُ وَهُوَ أَسۡرَعُ ٱلۡحَٰسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلۡ مَن يُنَجِّيكُم مِّن
ظُلُمَٰتِ ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِ تَدۡعُونَهُۥ تَضَرُّعٗا وَخُفۡيَةٗ لَّئِنۡ أَنجَىٰنَا مِنۡ
هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنۡهَا وَمِن كُلِّ كَرۡبٖ
ثُمَّ أَنتُمۡ تُشۡرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلۡ هُوَ ٱلۡقَادِرُ عَلَىٰٓ أَن يَبۡعَثَ عَلَيۡكُمۡ عَذَابٗا مِّن
فَوۡقِكُمۡ أَوۡ مِن تَحۡتِ أَرۡجُلِكُمۡ أَوۡ يَلۡبِسَكُمۡ شِيَعٗا وَيُذِيقَ بَعۡضَكُم
بَأۡسَ بَعۡضٍۗ ٱنظُرۡ كَيۡفَ نُصَرِّفُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَفۡقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ
بِهِۦ قَوۡمُكَ وَهُوَ ٱلۡحَقُّۚ قُل لَّسۡتُ عَلَيۡكُم بِوَكِيلٖ ﴿٦٦﴾ لِّكُلِّ نَبَإٖ
مُّسۡتَقَرّٞۚ وَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيۡتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِيٓ ءَايَٰتِنَا
فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ حَتَّىٰ يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيۡرِهِۦۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
ٱلشَّيۡطَٰنُ فَلَا تَقۡعُدۡ بَعۡدَ ٱلذِّكۡرَىٰ مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٨﴾

١٣٥

﴿٦٠﴾ ئەوە د شەڤێدا هەوە دنڤینیت، و دزانیت د ڕۆژێدا کا هەوە چ ب دەست و پیان کریە، و پاشی هەوە تێدا هشیار دکەت، دا [ڕۆژا هەوە] بگەهیتە وەختێ خۆ یێ دیارکری و تەمام بیت، پاشی زڤرینا هەوە بۆ دەڤ ویە، پاشی ئەوا هەوە کری، دێ هەوە پێ ئاگەهدارکەت. ﴿٦١﴾ و هەر ئەوە زال ل سەر بەندەیێت خۆ سەردەست، و ئەوە ملیاکەتێت پارێزڤان ب سەر هەوەدا دهنێریت، هەتا دەمێ مرنا تێك ژ هەوە دئێت هنارتییێت مە دمرینن [جانێ وی دکێشن]، و ئەو تەخسیری و کێماسیێ ناکەن. ﴿٦٢﴾ پاشی ئەو [پشتی مرنێ] دێ ب بال خودایێ خۆ یێ دورستڤە ئێنە زڤراندن هشیار بن، و [بزانن] بڕیار هەر یا ویە و ئەو دەست سڤکترین حسێبدارە. ﴿٦٣﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کی هەوە ژ تەنگاڤییێت هشکاتی و ئاڤێ ڕزگار دکەت وەختێ ئاشکەرا و نهێنی دبێنە لاڤلاڤ و هەوارهەوارا هەوە، [هەوە دگۆت] ب ڕاستی ئەگەر ڤێ جارێ ژی مە ڕزگار بکەت ئەم دێ ژ شوکرداران بین. ﴿٦٤﴾ بێژە: خودێیە هەوە ژ وان هەمی تەنگاڤی و نەخۆشی و کۆڤانان ڕزگار دکەت، و هوین [هێژ] هەڤپشکان بۆ چێ دکەن!! ﴿٦٥﴾ بێژە: ئەو [خودێ] دشێت هنداڤی هەوە یان د بن پێیێت هەوەدا ئیزایەکێ ب سەر هەوەدا بینیت، یان ژی هەوە ژێکڤەکەت و بکەتە دەستەك دەستەك، و هندەکان ژ هەوە ب هندەکان بئێشینیت، بەرێ خۆ بدێ کا ئەم چاوا نیشانان ب هەمی ڕەنگان ئاشکەرا دکەین، دا تێ بگەهن [خرابیا خۆ بهێلن و بۆ خۆ تۆبە بکەن]. ﴿٦٦﴾ و ملەتێ تە قورئان درەو دانا [و باوەری پێ نەئینا]، و ڕاستی و هەقی هەر ئەوە. بێژە: ئەز نەبەرپرسم ژ هەوە. ﴿٦٧﴾ هەر سالۆخەکی (خەبەرەکی) دویماهیکەکا هەی [کا ڕاستە ئان نە]، و پاشی هوین ب خۆ ژی دێ زانن [کا ئەو قورئان ڕاستە ئان نە]. ﴿٦٨﴾ و هەر گاڤەکا تە ئەو دیتن ئەوێت ترانەیان بۆ خۆ ب نیشان و ئایەتێت مە دکەن، ڕوییێ خۆ ژ وان وەرگێڕە [و د گەل نەڕوینە] هەتا ئەو نەچنە سوحبەتەکا دی، ڤێجا ئەگەر شەیتانی ژ بیرا تە بر [کو دڤێت تو د گەل وان نەڕوینی و پاتکا خۆ بدەیێ]، پشتی بیرهاتنێ تو ل دەڤ ستەمکاران نەڕوینە.

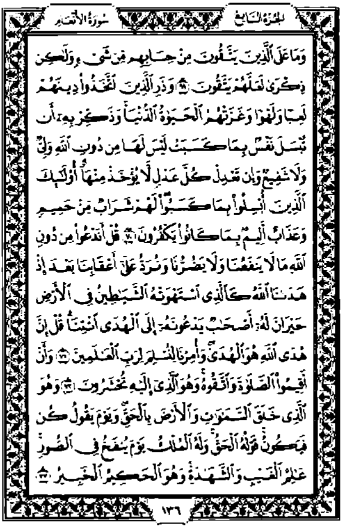

الجزء السابع سورة الأنعام

وَمَا عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَيْءٍ وَلَٰكِن
ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَهُمْ
لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ وَذَكِّرْ بِهِۦٓ أَن
تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِىٌّ
وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَآ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ أُبْسِلُوا۟ بِمَا كَسَبُوا۟ ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا۟ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰٓ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَىٰنَا ٱللَّهُ كَٱلَّذِى ٱسْتَهْوَتْهُ ٱلشَّيَٰطِينُ فِى ٱلْأَرْضِ
حَيْرَانَ لَهُۥٓ أَصْحَٰبٌ يَدْعُونَهُۥٓ إِلَى ٱلْهُدَى ٱئْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ
هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ ۖ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ
أَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ
ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن
فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ ٱلْحَقُّ ۚ وَلَهُ ٱلْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ ۚ
عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

١٣٦

﴿٦٩﴾ و چو حسێب و گونەها وان [ئەوێت ترانەیان بۆ خۆ ب ئایەتێت خودێ دکەن] ناکەڤتە سەر ئەوێت پارێزکاریا خودێ دکەن [ئەگەر خۆ ژ وان پاراستن و ل جڤاتێت وان نەڕوینشتن] بەلێ شیرەتکرن و ئاگەهدارکرن و بیرئینان ل سەر وانە [ئانکو پارێزکاران]، دا ل خۆ بزڤڕن و ترانەیان بۆ خۆ ب ئایەتێت خودێ نەکەن. ﴿٧٠﴾ تو [هەی موحەمەد] دەست ژ وان بەردە ئەوێت دینێ خۆ کرینە ترانە و مژویلاهی و ژیانا دنیایێ ئەو د سەردا برین، و تو ب قورئانێ وان شیرەت بکە و بینە بیرا وان، دا کار و کریارێت کەسەکی خودانێ خۆ ب بەر ئێزایێ نەئێخیت، و وی ژ خودێ پێڤەتر چو بەرەڤان و هاریکار و مەهدەرچی نینن، [و دا ژ ڤێ ئێزایێ ڕزگار بیت] هندی ب پێش خۆڤە [مالی] بدەت ژێ نائێتە وەرگرتن، ئەڤە ئەون یێت کەڤتینە بەر ئێزایێ ژ بەر کار و کریارێت وان دکرن، ڤەخوارنا ئاڤەکا کەل و شارپایی و ئێزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە ژ بەر گاورییا وان دکر. ﴿٧١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەرێ ئەم دێ چاوا ئێکی ژ بلی خودێ پەرێسین، نە مفایی دگەهینیتە مە و نە ژێ زیانێ..؟ و جارەکا دی پاشداکێش ببین [مەخسەد ڤەگەڕینە تاریاتی و گاورییێ]، پشتی خودێ ئەم ڕاستەرێ کرین، وەکی وی یێ شەیتانی ڕاکێشایی و ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستی، و پەریشان کری، و هندەك هەڤال هەبن ڤەخوینن بۆ ڕاستەرێیێ؟! بێژە ب ڕاستی، ڕاستەرێیی، ڕاستەرێیا خودێیە [ئانکو ئیسلامە] و فەرمانا مە یا هاتیە کرن ئەم خۆ بسپێرینە خودایێ هەمی جیهانان. ﴿٧٢﴾ و [دیسا فەرمانا مە هاتیە کرن] ئەم بەردەوام نڤێژان بکەین و پارێزکاریا خودێ بکەین، و هەر ئەوە یێ هوین هەمی [ڕۆژا قیامەتێ] ل دەڤ کۆم دبن. ﴿٧٣﴾ و هەر ئەوە ئەرد و ئەسمان ب ڕاستی چێکرین، و ڕۆژا بێژیت هەبە دێ بیت، گۆتنا وی ڕاستە. و خودانی و سەروەری یا وییە ڕۆژا بوق دئێتە پفکرن، ئەوە زانایێ بەرچاڤ و نەبەرچاڤان، و هەر ئەوە شارەزا و کاربنەجهـ.

۞وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصۡنَامًا ءَالِهَةً إِنِّيٓ أَرَىٰكَ وَقَوۡمَكَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُرِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلۡمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيۡهِ ٱلَّيۡلُ رَءَا كَوۡكَبٗاۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّيۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلۡأٓفِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلۡقَمَرَ بَازِغٗا قَالَ هَٰذَا رَبِّيۖ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمۡ يَهۡدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمۡسَ بَازِغَةٗ قَالَ هَٰذَا رَبِّي هَٰذَآ أَكۡبَرُۖ فَلَمَّآ أَفَلَتۡ قَالَ يَٰقَوۡمِ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُشۡرِكُونَ ﴿٧٨﴾ إِنِّي وَجَّهۡتُ وَجۡهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ حَنِيفٗاۖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَآجَّهُۥ قَوۡمُهُۥۚ قَالَ أَتُحَٰٓجُّوٓنِّي فِي ٱللَّهِ وَقَدۡ هَدَىٰنِۚ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشۡرِكُونَ بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّي شَيۡـٔٗاۚ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيۡءٍ عِلۡمًاۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيۡفَ أَخَافُ مَآ أَشۡرَكۡتُمۡ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمۡ أَشۡرَكۡتُم بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ عَلَيۡكُمۡ سُلۡطَٰنٗاۚ فَأَيُّ ٱلۡفَرِيقَيۡنِ أَحَقُّ بِٱلۡأَمۡنِۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٨١﴾

﴿٧٤﴾ و گاڤا ئیبراهیمی گۆتیــە بابێ خۆ ئازەر: چاوا تـو بوتـان دکەیە پەرسـتی، ب ڕاسـتی ئەز تە و ملەتێ تە د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا دبینم. ﴿٧٥﴾ و هۆسا مە مەزناتیــا ئەرد و ئەســمانان ب ئیبراهیم دا دیـن، دا ببیتە ژ وان یێـت ژ دل باوەریــێ دئینـن. ﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ شـەڤ ب سـەرداهاتی و تاری بوویی، سـتێرەك دیـت، گـۆت: ئەڤە خودایێ منە [ئەڤە دا بەرسـڤا وان بدەت و هیچ پیچە وان ب نـك خۆڤە بینیت، و بۆ وان نەزانین و خەلەتیــا وان دیـار بکـەت دەمێ ئەو تێکێ دی ژ بلی خـودێ دپەرێـسن]. بەلێ دەمێ ئەو [سـتێر] ئاڤا بوویی، [ئیبراهیمی] گـۆت: ب ڕاستی مـن ئەو ئەڤێن یــێت ئاڤا دبن. ﴿٧٧﴾ ڤێجـا گاڤا وی دیتی هەیـڤ دەرکەڤـت، گـۆت: ئەڤە خودایێ منە، بەلێ وەختێ ئاڤابوویی گـۆت: ب ڕاسـتی ئەگەر خودایێ مـن، من ڕاستەڕێ نەکـەت، ئەز دێ ژ ملەتێ بەرزەبوویی بـم. ﴿٧٨﴾ و گاڤا وی دیتی ڕۆژ دەرکەڤـت، گـۆت: ئەڤە خودایێ منـە، ئەڤە مەزنـترە، بەلێ وەختێ ئاڤابوویی، گـۆت: گـەلی ملەتێ من ب ڕاسـتی ئەز ژ وان یێ بەریمە ئەوێـت هویـن دکەنە هەڤپشـك [بۆ خـودێ]. ﴿٧٩﴾ ب ڕاسـتی من بـەرێ خـۆ دا وی [ئانکو من خـۆ ب گیان و بەرستێڤە سپارتە خـودێ] ئـەوێ ئەرد و ئەسـمان چێکرین، بەرێ خـۆ ژ هەمی تشـتان وەردگێڕم بۆ ئیــسلامێ، و ب ڕاستی ئەز نە ژ وانم یـێت هەڤپشـکان چێ دکەن. ﴿٨٠﴾ و ملەتێ وی [د ڕاسـتا خودێدا] جڕەبڕ و گەنگەشـە د گەلـدا کـر، ئینا گۆت: ئـەرێ هوین چـاوا جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێـدا د گەل مـن دکەن، و بێ شـك وی ئەز یێ ڕاسـتەڕێ کریـم؟. و ئەز ژ وان ناترسـم ئەوێت هویـن [بۆ خودێ] دکەنە هەڤپشـك [کو زەرەرەکێ بگەهینە مـن]، ئـەو نەبیـت یا خـودێ حەزکـری. زانینا خـودێ هند یـا بەرفرەهە هەمی تشـتان دگریـت [و بێـی زانینا وی چـو زیـان و مفـا ناگەهنـە کەسێ]. ڤێجـا مـا هوین بـۆ خـۆ چـو دەرس و چامەیـان ناگـرن. ﴿٨١﴾ و ئـەز چاوا ژ وان تشـتان ئەوێـت هویـن دکەنـە هەڤپشـك بترسـم؟! و هویـن بێ تـرس و بێی هـەوە بەلگـە و نیشـانەك هەبیـت هەڤپشـکان بـۆ خـودێ چـێ دکـەن، ئەرێ کـی ژ مـە هێژاتـری ئێمنیێــیە ئەگـەر هوین ئەو بـن یــێت دزانن؟!.

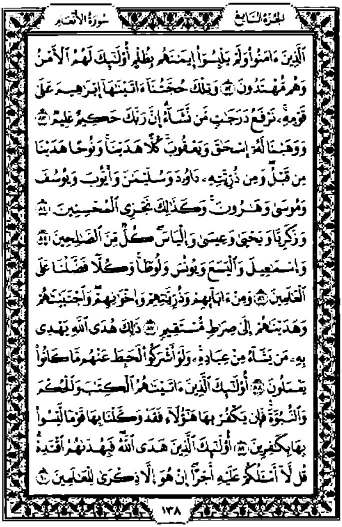

الجزء السابع سورة الأنعام

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمۡ يَلۡبِسُوٓاْ إِيمَٰنَهُم بِظُلۡمٍ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلۡأَمۡنُ
وَهُم مُّهۡتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلۡكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيۡنَٰهَآ إِبۡرَٰهِيمَ عَلَىٰ
قَوۡمِهِۦۚ نَرۡفَعُ دَرَجَٰتٖ مَّن نَّشَآءُۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبۡنَا لَهُۥٓ إِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ كُلًّا هَدَيۡنَاۚ وَنُوحًا هَدَيۡنَا
مِن قَبۡلُۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَىٰ وَهَٰرُونَۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٨٤﴾
وَزَكَرِيَّا وَيَحۡيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلۡيَاسَۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٥﴾
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَٱلۡيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطٗاۚ وَكُلّٗا فَضَّلۡنَا عَلَى
ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِنۡ ءَابَآئِهِمۡ وَذُرِّيَّٰتِهِمۡ وَإِخۡوَٰنِهِمۡۖ وَٱجۡتَبَيۡنَٰهُمۡ
وَهَدَيۡنَٰهُمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهۡدِي
بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۚ وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحُكۡمَ
وَٱلنُّبُوَّةَۚ فَإِن يَكۡفُرۡ بِهَا هَٰٓؤُلَآءِ فَقَدۡ وَكَّلۡنَا بِهَا قَوۡمٗا لَّيۡسُواْ
بِهَا بِكَٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُۖ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقۡتَدِهۡۗ
قُل لَّآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًاۖ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩٠﴾

١٣٨

﴿٨٢﴾ ئەوێت باوەری ئینابین و ستەم و شرك تێکەلی باوەریا خۆ نەکرین، ئەها ئێمنی [ژ ئیزایا خودێ] بۆ وانە و ئەون یێت هاتینە ڕاستەڕێکرن. ﴿٨٣﴾ ئەڤە بەلگە و نیشانێت مەنە، مە داینە ئیبراهیمی دا هەمبەری ملەتێ خۆ سەربکەڤیت، مە کی بڤێت ئەم دێ وی پایەبلند کەین، ب ڕاستی خودایێ تە یێ کاربەجهـ و زانایە. ﴿٨٤﴾ و مە ئیسحاق و [کوڕێ ئیسحاق] یەعقووب دانێ، و مە هەمی ڕاستەڕێ کرن و مە بەری وان، نووح ژی ڕاستەڕێ کربوو، و ژ دویندەها وی ژی داوود و سولەیمان و ئەیووب و یووسف و مووسا و هاروون [مە ڕاستەڕێ کربوون] و هۆسا ئەم قەنجکاران خەلات دکەین. ﴿٨٥﴾ و زەکەریا و یەحیا و عیسا و ئلیاس [ژی مە ڕاستەڕێ کرن]، ئەڤە هەمی ژ قەنجان بوون. ﴿٨٦﴾ و ئیسماعیل و ئەلیەسەع و یوونس و (لووط) [ژی مە ڕاستەڕێ کرن]، و ئەڤە هەمی مە [ب پێغەمبەراتیێ] قەدرێ وان ب سەر یێ هەمی خەلکی ئێخست. ﴿٨٧﴾ و مە هندەك ژ باب و باپیر و دویندەهـ و برایێت وان هەلبژارتن، و مە ڕاستەڕێ کرن. ﴿٨٨﴾ ئەڤە ڕاستەڕێیا خودێیە، ژ بەندەیێت خۆ یێ بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەت، و ئەگەر وان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکربانە، دا کار و کریارێت وان کرین پویچ بن. ﴿٨٩﴾ ئەڤێت بۆری (پێغەمبەرێت بۆری) ئەون یێت مە کتێب و زانین و پێغەمبەراتی داییێ، ڤێجا ئەگەر [قورەیشی] باوەریێ [ب ڤان پێغەمبەران] نەئینن، ئێدی ب ڕاستی ئەم دێ ئێخینە بەرێ ملەتەکێ دی، کو قەت گاوریێ پێ نەکەن. ﴿٩٠﴾ ئەڤە ئەون یێت خودێ ڕاستەڕێ کرین، ڤێجا ل دویڤ ڕاستەڕێکرنا وان هەڕە، بێژە: ئەز [بەرانبەری پێغەمبەراتیا خۆ] چو کرێ ژ هەوە ناخوازم، ب ڕاستی ئەڤە [مەخسەد پێ قورئانە] شیرەت و بیرئینانە بۆ هەمی خەلکی.

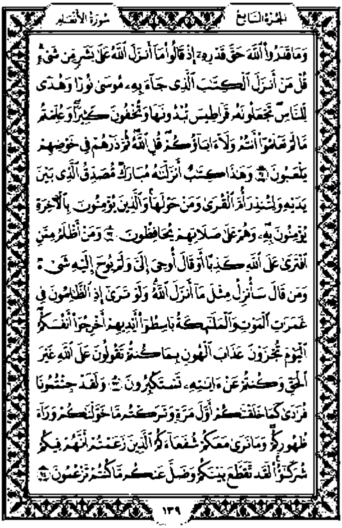

الجزء السابع سورة الأنعام

وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ إِذْ قَالُوا۟ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَىْءٍ ۗ
قُلْ مَنْ أَنزَلَ ٱلْكِتَـٰبَ ٱلَّذِى جَآءَ بِهِۦ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى
لِّلنَّاسِ ۖ تَجْعَلُونَهُۥ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا ۖ وَعُلِّمْتُم
مَّا لَمْ تَعْلَمُوٓا۟ أَنتُمْ وَلَآ ءَابَآؤُكُمْ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَـٰذَا كِتَـٰبٌ أَنزَلْنَـٰهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ ٱلَّذِى بَيْنَ
يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ
يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ
ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِىَ إِلَىَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَىْءٌ
وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّـٰلِمُونَ فِى
غَمَرَٰتِ ٱلْمَوْتِ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ بَاسِطُوٓا۟ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوٓا۟ أَنفُسَكُمُ ۖ
ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ غَيْرَ
ٱلْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَـٰتِهِۦ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا
فُرَٰدَىٰ كَمَا خَلَقْنَـٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَـٰكُمْ وَرَآءَ
ظُهُورِكُمْ ۖ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ
شُرَكَـٰٓؤُا۟ ۚ لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

١٣٩

﴿٩١﴾ و ب ڕاستی وەختێ وان گۆتی: خودێ چو تشت بۆ چو مرۆڤان نەهنارتییە، وان [ئانكو ئسرائیلیان] ب دورستی وەك پێدڤی رێز ل خودێ نەگرتییە، [و ب دورستی وەك پێدڤی وان خودێ نەناسییە]، [هەی موحەمەد] بێژە: ئەرێ كێ ئەو كتێبا مووسا پێ هاتی، كو ڕۆناهی و ڕاستەرێیە بۆ خەلكی هنارتییە، ئەوا كو هوین پارچە پارچە ل سەر بەڕان دنڤیسن، [یا هەوە پێ خۆش] ئاشكەرا دكەن [بۆ خەلكی دیێژن] و گەلەكێ [ژ یا هەوە پێ نەخۆش] هوین ڤەدشێرن، و هەوە [ب وێ كتێبێ كو تەوراتە] ئەو زانی یا نە هەوە و نە دەیابێت هەوە زانی؟. بێژە: خودێیە [یێ ئینایییە خوارێ]، پاشی وان بهێلە بلا د نەهەقیا خۆدا بلەیزن. ﴿٩٢﴾ و ئەڤە [ئەڤ قورئانە] كتێبەكە مە ئینایییە خوارێ، یا پیرۆز و پڕ خێر و بەرەكەتە [بۆ خەلكی] و ڕاستەرتیخا كتێبێت بەری خۆیە، دا تو خەلكێ مەكەهێ و دەوروبەرێت وێ پێ ئاگەهدار بكەی و بترسینی، و ئەوێت باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ دئینن، باوەرییێ پێ (ب قورئانێ) دئینن و ئەو نڤێژا خۆ دپارێزن. ﴿٩٣﴾ ما كی ژ وی ستەمكارترە یێ درەوێ ژ كیسێ خودێ بكەت، یان بێژیت: وەحیا بۆ من هاتی و چو وەحی بۆ نەهاتییە، یان ژی ئەوێ بێژیت: ئەز ژی وەكی وێ یا خودێ ئینایییە خوارێ دێ ئینمە خوارێ. ڤێجا هەكە تو ستەمكاران ببینی وەختێ ئەو د سەكەراتا مرنێدا، و ملیاكەت دەستێت خۆ درێژ دكەنێ [دا جانێ وان بكێشن دا دیمەنەكێ عەجیب و ب ترس بینی] [ڤێجا دیێژنێ]: خۆ خلاس بكەن [خۆ ژ ڤێ سەكەراتێ دەربێخن، یان ژی خۆ ژ دەستێت مە ڕزگار بكەن یان ژی جانێ خۆ ب دەست مەڤە بەرنەدەن]، ئەڤرۆ هوین ب ئیزایەكا ب ژان و هەتكبەر دێ ئێنە جزاكرن، ژ بەر ئەوا هەوە ب نەهەقی د ڕاستا خودێدا دگۆت، و هەوە خۆ ل سەر نیشانێت خودێ مەزن دكر [و هەوە باوەری پێ نەدئینا]. ﴿٩٤﴾ ب سویند هوین هەمی دێ ئێك ئێكە بەر ب مە ئێن، هەروەكی مە جارا ئێكێ هوین دایین. و هەوە دەست ژ وێ بەردا و پشت داوێ یا مە دابییە هەوە [ژ مال و سامان و خۆزی و كەل و پەلێت دنیایێ]، و كا مەهدەرچیێت هەوە، ئەوێت هەوە دگۆتن ئەڤە هەڤال و هەڤپشكێت خودێنە، كا ئەم د گەل هەوە نابینین؟ ب سویند ئەوا د ناڤبەرا هەوەدا نەما، و ئەوێت هەوە مەهدەرچی و پشتەڤان بۆ خۆ ددانان ل هەوە بەرزە بوون.

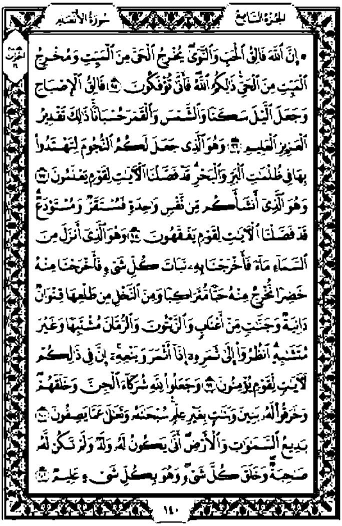

الجزء السابع سورة الأنعام

الحزب

إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَٱلنَّوَىٰ يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
ٱلْمَيِّتِ مِنَ ٱلْحَىِّ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ
وَجَعَلَ ٱلَّيْلَ سَكَنًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ
ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهْتَدُوا۟
بِهَا فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾
وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ
خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ ٱلنَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ
دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَٰبِهٍ ٱنظُرُوٓا۟ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ
لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَقُوا۟ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتٍۭ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾
بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ
صَٰحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

١٤٠

﴿٩٥﴾ ب ڕاستی خودێیە دندك و بەركان دبەقینیت [ئانكو ئەوە دندك و بەركان كەر دكەت و بسیك و كیزیكی ژێ دەردئێخیت دا شین بیت]، زیندیان ژ مریان دەردئێخیت و ژ مریان زیندیان دەردئێخیت، ئەڤەیە خودێ، ڤێجا چاوا هوین خۆ ژ هەقیێ ددەنە پاش. ﴿٩٦﴾ ئەوە سپێدە دەرئێخ و ئەوە شەڤ كریە جهێ بێنڤەدانێ (ئیورینێ)، و ڕۆژ و هەیڤ كرینە جهێ حسێبان [كو خەلك وەختێ خۆ پێ بزانن]، ئەڤێت هەنێ ژ دانانا خودایێ سەردەست و پڕزانایە. ﴿٩٧﴾ و هەر ئەوە ستێر بۆ هەوە دایین [ئێخستینە ئەسمانی] دا هوین ڕێكا خۆ د تاریستانێت هشكاتی و دەریایاندا پێ بزانن، ب ڕاستی مە نیشان باش و ب درێژی ئاشكەرا كرن بۆ وان یێت دزانن. ﴿٩٨﴾ و ئەوە هوین ژ ئێك جان دایین، پاشی هوین د پشتا باباندا بنەجە بوون و كەڤتنە د مالبچویكاندا، ب ڕاستی مە ئایەت و نیشان باش و ب درێژی ئاشكەراكرن بۆ یێت تێ دگەهن. ﴿٩٩﴾ و ئەوە باران ژ ئەسمانی (ژ عەوران) ئینایە خوار، و مە ب وێ ئاڤێ زیلك و بستكا هەمی تشتان دەرئێخستیە، و مە شینكاتی ژێ دا، و ژ وی شینكاتی دندكێت پێكڤە و ل سەرئێك دەردئێخین، و مە [ب وێ ئاڤێ] دارقەسپ ژی دەرئێخستینە، و ژ گولیا وێ، ئویشی یێت پێدا شۆڕ و بەردەست دەردئێخین، و مە [ب وێ ئاڤێ] ڕەز و باغ ژی دەرئێخستینە، ژ تری و زەیتوین و هناران، یێت وەكی ئێك و نەوەكی ئێك [ئەمەتی ئێك و ئێك ڕەنگ و نەئێك تام]، بەرێ خۆ بدەنە بەرێ وێ وەكی دەردكەڤیت و دگەهیت [كا چاوا دەردكەڤیت، بشكۆژ كەكا بچویك و هەتا مەزن دبیت و دگەهیت]. ب ڕاستی د ڤاندا نیشانێت هەین بۆ یێت باوەری هەین. ﴿١٠٠﴾ و وان ئەجنە، كو خودێ چێكرینە، كرینە هەڤپشك بۆ خودێ و ژ نەزانین كوڕ و كچ [ژ بێ بەختی] بۆ دانایینە، خودێ پاك و پاقژ و بلندە ژ سالۆخەت و نیشانێت ئەو دبێژن. ﴿١٠١﴾ یێ ئەرد و ئەسمان چێكرین چاوا دێ كوڕ و كچ هەبن و وی چو ژن نەبی؟! و وی ب خۆ هەمی تشت یێت چێكرین، و ئەو ب هەمی تشتان ئاگەهدارە.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَٰلِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَٱعْبُدُوهُ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَّا تُدْرِكُهُ ٱلْأَبْصَٰرُ وَهُوَ
يُدْرِكُ ٱلْأَبْصَٰرَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَآءَكُم
بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِۦ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا
وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ
وَلِيَقُولُوا۟ دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُۥ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ ٱتَّبِعْ
مَآ أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكُوا۟ وَمَا جَعَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا
وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا۟ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَسُبُّوا۟ ٱللَّهَ عَدْوًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ
عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾
وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَتْهُمْ ءَايَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ
بِهَا قُلْ إِنَّمَا ٱلْءَايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَآ إِذَا جَآءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْـِٔدَتَهُمْ وَأَبْصَٰرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

﴿١٠٢﴾ [ئەوێ پەسنکری ب سالۆخەت و نیشانێت بۆری] ئەو خودایێ هەوەیە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نینن، ئەوە چێکەرێ هەمی تشتان، وی بپەرێسن، و ئەوە چاڤدێر ل سەر هەمی تشتان. ﴿١٠٣﴾ چاڤ ناگەهنێ [ب دورستی نابینن، بەلێ ئاخرەتێ باوەریدار دێ بینن هەروەکی وی ب خۆ ژڤان پێ دایی ﴿ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ۞ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴾]، و ئەو ب خۆ باش دبینیت، و ڕاستیا چاڤان ل بەر بەرزە نابیت، و ئەو هویربین و شارەزایە. ﴿١٠٤﴾ ب ڕاستی بەلگە و نیشانێت بەرچاڤ [کو وەحی و قورئانە] ژ بەرێ خودایێ هەوەڤە بۆ هەوە هاتن، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستی دیت [باوەری پێ ئینا] بۆ خۆیە، و هەر کەسێ ژ دیتنا ڕاستیێ کۆرە بیت زیانێ ل خۆ دکەت، و ئەز نە زێرەڤانم ل سەر هەوە [ئەز بەس پێغەمبەر و بانگهلدێرم]. ﴿١٠٥﴾ و هۆسا ئەم بەلگە و نیشانان ب درێژی ئاشکەرا دکەین، و ئەو دبێژن [مەحەمەد موشرکێن دەمێ گولێ دبن]، تە ئەڤە یا خواندی [ئانکو تە ئەڤە یا د کتێبێت فەلە و جوهیاندا خواندی] و دا بۆ ئەوێت دزانن ئاشکەرا بکەین. ﴿١٠٦﴾ ل دویڤ وێ هەرە یا ب وەحی بۆ تە هاتی ژ بەرێ خودایێ تەڤە، ژ وی پێڤەتر چو پەرستی [خودێ] نینن، و ژ موشرکان بگەرە [هەلبەت ئەڤە بەری ئایەتا شەڕی بێتە خوارێ]. ﴿١٠٧﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە وان هەڤپشك بۆ چێ نەدکرن. و مە تو ل سەر وان نەکرییە زێرەڤان، و تو ل سەر وان نەچاڤدێری. ﴿١٠٨﴾ و خەبەرا نەبێژنە وان ئەوێت شوینا خودێ دئینە پەرستن [ژ بوت و پەرستیان]، ئەگەر ئەو ژی ژ زێدەگاڤی و ژ نەزانی و نەبارەتی دێ خەبەران بێژنە خودێ. ب ڤی ڕەنگی مە کار و کریارێت هەر ملەتەکێ د چاڤێت واندا خەملاندینە [هەر ئێك ب کار و کریارێت خۆ یێ شایی و ڕازییە]، پاشی زڤڕینا وان ب بال خودایێ وانڤەیە. ڤێجا دێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدار کەت. ﴿١٠٩﴾ و ب خودێ سویند خوارن سویندێت خۆ یێت مەزن. ئەگەر ئایەتەك و موعجیزەیەك بۆ وان بێت دێ باوەریێ پێ ئینن، بێژە: [مەحەمەد پێغەمبەرە] ب ڕاستی نیشان و موعجیزە ل دەڤ خودێنە. ما هوین چ دزانن ئەگەر نیشان و موعجیزە بۆ بێن دێ باوەریێ ئینن [ئانکو ئەگەر موعجیزە و نیشانان ب چاڤێ سەرێ خۆ ببینن هەر باوەریێ نائینن]. ﴿١١٠﴾ و ئەم دل و چاڤێت وان دێ وەرگێڕین [کو هەڤیێ تێ نەگەهن و نەبینن، هەکە موعجیزە بۆ بێن ژی] هەروەکی جارا ئێکێ باوەری پێ نەئینایین، و ئەم دێ وان هێلین د خرابیا خۆدا بزڤڕن.

۞ وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ ٱلْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا
عَلَيْهِمْ كُلَّ شَىْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوٓا۟ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ
عَدُوًّا شَيَٰطِينَ ٱلْإِنسِ وَٱلْجِنِّ يُوحِى بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ
زُخْرُفَ ٱلْقَوْلِ غُرُورًا ۚ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا
يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَىٰٓ إِلَيْهِ أَفْـِٔدَةُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ
وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا۟ مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْتَغِى
حَكَمًا وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ إِلَيْكُمُ ٱلْكِتَٰبَ مُفَصَّلًا ۚ
وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُۥ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ
بِٱلْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾
وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ إِن
يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِۦ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا۟
مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُم بِـَٔايَٰتِهِۦ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

﴿١١١﴾ و ئەگەر مە ملیاکەت بۆ وان هنارتبانە، و مری ژی د گەل وان ئاخفتبانە، و مە هەمی تشت ل بەر چاڤان کۆمکربانە، هەر باوەری نەدئینان، ئەو نەبن ئەوێت خودێ ڤیایی باوەریێ بینن، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [کو ڕاستەڕێکرن ژ خودێیە]. ﴿١١٢﴾ و ب ڤی ڕەنگی مە بۆ هەر پێغەمبەرەکی شەیتانێت مرۆڤ و ئەجنەیان کرینە دژمن، ژ بۆ سەردابرنێ ئاخڤتنێت خەملاندی و جوانکری د گوهێ ئێکدودا دبێژن. و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە وان ومنەدکر [ئانکو دژمنیا پێغەمبەران نەدکر]. ڤێجا [ژ بەر هندێ] وان و درەوێت وان بهێلە. ﴿١١٣﴾ و دا ل دلێ وان بێت، ئەوێت بێ باوەر ژ ڕۆژا قیامەتێ، و دا ب دویڤ بکەڤن و پێ [ب ئەهەقیێ] قایل بن، و دا وێ بکەن ئەوا دکەن. ﴿١١٤﴾ [هەی موحەممەد بێژە:] ئەرێ ئەز ژ خودێ پێڤەتر حاکمەکی [دادوەرەکی] دی بخوازم؟! و وی ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] یا کو ب دویر و درێژی تشتان دیار دکەت بۆ هەوە ئینایییە خوارێ. و ئەوێت مە کتێب بۆ ئینایین دزانن کو ئەڤ [قورئانە] یا هەقە، ژ بەرێ خودایێ تە ڤە هاتییە، ڤێجا ژ گۆمانداران نەبە [کو ئەو ڤێ ڕاستیێ دزانن]. ﴿١١٥﴾ و ب ڕاستی پەیڤێت خودایێ تە [پەیمانا خودێ دایییە پێغەمبەرێ خۆ ب سەرکەفتنێ] ڕاست و دورست هاتن، و چو گوهۆڕین بۆ فەرمانێت خودێ نینە، و ئەو [خودێ] بێ گوهدێر و زانایە. ﴿١١٦﴾ و ئەگەر تو گوهێ خۆ بدەیە باراپتر ژ ئەوێت د ئەردیدا، دێ تە ژ ڕێکا خودێ دەرتێخن و بەرزەکەن، ئەو بەس ل دویڤ گۆمانێ دچن، و ژ درەوان پێڤەتر ناکەن. ﴿١١٧﴾ ب ڕاستی خودایێ تە ئەوێت ژ ڕێکا وی دەرکەفتین ژ وان چێتر دنیاسیت، و ئەو ڕاستەڕێکریان ژی چێتر دنیاسیت. ﴿١١٨﴾ ڤێجا ژ وی بێ ناڤێ خودێ ل سەر هاتی بخۆن، ئەگەر هەوە باوەری ب نیشان و ئایەتێت وی هەنە.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ
لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا
لَّيُضِلُّونَ بِأَهْوَآئِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
وَذَرُوا۟ ظَٰهِرَ ٱلْإِثْمِ وَبَاطِنَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْسِبُونَ ٱلْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا۟ يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ
يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ
إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾
أَوَمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ
فِى ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ
زُيِّنَ لِلْكَٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا
فِى كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَٰبِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا۟ فِيهَا ۖ وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَآءَتْهُمْ
ءَايَةٌ قَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ رُسُلُ ٱللَّهِ ۘ ٱللَّهُ
أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُۥ ۗ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ صَغَارٌ
عِندَ ٱللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

﴿١١٩﴾ ڤێجا هوین بۆچی ژ وی [گۆشتی] یێ ناڤێ خودێ ل سەر هاتییە ئینان ناخۆن؟ و ب سویند تشتێ بۆ هەوە نەدورست ب درێژی دیارکرییە، [نابیت بدەنە سەر] ژ بلی کو هوین نەچار ببن. و ب ڕاستی گەلەك خەلك ژ نەزانین ب دویڤ دلخوازیا خۆ دکەڤن و خەلكی ژی سەردا دبەن. و ب ڕاستی خودایێ تە، ئەوێت زێدەگاڤییێ دکەن، چێتر دناسیت. ﴿١٢٠﴾ و هوین دەست ژ گونەها ئاشکەرا و نەئاشکەرا بەردەن و بهێلن. ب ڕاستی ئەوێت گونەهان دکەن، دێ ب وان گونەهێت کرین ئێنە جزاکرن. ﴿١٢١﴾ و هوین ژ وی [گۆشتی] یێ ناڤێ خودێ [ژ قەستا و یێ ژ بیرکرن] ل سەر نەهاتییە ئینان، نەخۆن، و ب ڕاستی [خوارنا گۆشتێ ڤان تەرشان] دەرکەفتنە ژ ڕێکا خودێ. و ب ڕاستی شەیتان ئیشا هەڤالێت خۆ ددەن [د گوهێ واندا بانگ ددەن، و گۆمانان ئێشا وان ددەن] دا جڕەبڕێ د گەل هەوە بکەن، و ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە وان، ب ڕاستی هوین ژی دێ بنە ژ موشرکان. ﴿١٢٢﴾ ما ئەوێ [دلێ وی ب گاورییێ] مری بیت، و پاشی مە ئەو [ب باوەرییێ] زێندی کربیت، و مە ڕۆناهیەك بۆ چێ کربیت، پێ د ناڤ خەلكیدا بچیت، ما وەکی وییە یێ د تاریستانێدا [تاریستانا گاورییێ] کو قەت ژێ دەرنەکەڤیت؟! [ئەرێ وەکی ئێکن؟ قەت وەکی ئێك نابن]، ئەها هۆسا ئەوێ گاوران دکر بۆ هاتییە خەملاندن. ﴿١٢٣﴾ و هەر ب ڤی ڕەنگی مە د هەمی گونداندا کەنکەنە و گرەگرێت وان گونەهکار دانایینە، دا ئەو [مەزن] خاپاندن و خرابییێ تێدا بگێڕن، و ژ خۆ پێڤەتر کەسێ ناخاپینن، و ب خۆ ناحەسن ژی. ﴿١٢٤﴾ گاڤا ئایەت و نیشانەك بۆ وان هات، [ئەو کەنکەنە] دبێژن: ئەم باوەرییێ نائینین هەتا بۆ مە ژی [ئایەت و نیشان ژ خودێ] نەئێن، هەروەکی بۆ پێغەمبەرێت خودێ هاتین. و خودێ ب خۆ چێتر دزانیت کا دێ پێغەمبەراتیا خۆ دەتە کێ. ئەوێت گونەه کرین دێ ژ خودێ بەرهنگاری سڤکی و ڕەزالەت و ئیزایەکا دژوار بن، ژ بەر خرابیا وان دکر.

فَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يَهۡدِيَهُۥ يَشۡرَحۡ صَدۡرَهُۥ لِلۡإِسۡلَٰمِۖ وَمَن
يُرِدۡ أَن يُضِلَّهُۥ يَجۡعَلۡ صَدۡرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجٗا كَأَنَّمَا
يَصَّعَّدُ فِي ٱلسَّمَآءِۚ كَذَٰلِكَ يَجۡعَلُ ٱللَّهُ ٱلرِّجۡسَ عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَٰذَا صِرَٰطُ رَبِّكَ مُسۡتَقِيمٗاۗ قَدۡ فَصَّلۡنَا
ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ ۞ لَهُمۡ دَارُ ٱلسَّلَٰمِ عِندَ
رَبِّهِمۡۖ وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوۡمَ يَحۡشُرُهُمۡ
جَمِيعٗا يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ قَدِ ٱسۡتَكۡثَرۡتُم مِّنَ ٱلۡإِنسِۖ وَقَالَ
أَوۡلِيَآؤُهُم مِّنَ ٱلۡإِنسِ رَبَّنَا ٱسۡتَمۡتَعَ بَعۡضُنَا بِبَعۡضٖ وَبَلَغۡنَآ
أَجَلَنَا ٱلَّذِيٓ أَجَّلۡتَ لَنَاۚ قَالَ ٱلنَّارُ مَثۡوَىٰكُمۡ خَٰلِدِينَ فِيهَآ
إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّي
بَعۡضَ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعۡضَۢا بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿١٢٩﴾
يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ
يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي وَيُنذِرُونَكُمۡ لِقَآءَ يَوۡمِكُمۡ
هَٰذَاۚ قَالُواْ شَهِدۡنَا عَلَىٰٓ أَنفُسِنَاۖ وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا
وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ ﴿١٣٠﴾

الحزب ١٥

﴿١٢٥﴾ ڤێجا هەر کەسێ خودێ بڤێت ڕاستەڕێ بکەت، دێ سنگێ وی بۆ وەرگرتنا ئیسلامێ ڤەکەت، و هەر کەسێ بڤێت گومڕا بکەت، دێ سنگێ وی وەسا تەنگ کەت [وەختێ دبێژنێ موسلمان ببە] هەروەکی سەرنەڤراز دچیتە ئەسمانی، ب ڤی ڕەنگی، خودێ پیساتی و نیزایێ ددانیتە سەر وان، ئەوێت باوەرییێ نەئینن. ﴿١٢٦﴾ و ئەڤە [دینێ تو ل سەر، هەی موحەمەد] ڕێکا خودایێ تەیە و یا ڕاستە، و ب سویند مە ب درێژی ئایەت و نیشان ئاشکەرا کرن بۆ کەسێت چام وەرگر. ﴿١٢٧﴾ بەحەشتا تەنا و ئێمن بۆ وانە ژ بەرێ خودایێ وانڤە، و ئەوە پشتەڤانێ وان، ژ بەر کار و کریارێت وان دکرن. ﴿١٢٨﴾ و ئەو ڕۆژا کو هەمییان کۆم دکەت [دێ بێژتە وان] گەلی ئەجنەیان [مەخسەد پێ شەیتانن] هەوە گەلەک ژ مرۆڤان کێشانە تایێ خۆ و د سەردا برن، و هەڤال و دۆستێت وان ژ مرۆڤان گۆتن [دێ بێژن]: خودێیۆ مە هەردووکان مفا بۆ خۆ ژ ئێکدو وەرگرت [مرۆڤان ڕێکێت دلخوازییێ ژ وان وەرگرتن، و شەیتان ژی گەهشتنە مرادا خۆ، دەمێ مرۆڤان گوهداریا وان کری، و بووینە هەڤال و دۆستێت وان] و ئەم گەهشتینە وی وەختێ تە بۆ مە دانایی و ئاشکەرا کری، [خودێ] دێ بێژیت: ئاگر جهێ هەوەیە، دێ هەروهەر تێدا بن، هندی خودێ بڤێت. ب ڕاستی خودایێ تە کاربنەجهـ و پڕزانایە. ﴿١٢٩﴾ و ئەها ب ڤی ڕەنگی هندەک ستەمکاران دێ ب سەر هندەکێت دی ئێخین، ژ بەر کار و کریارێت خراب ئەوێت وان دکرن. ﴿١٣٠﴾ گەلی ئەجنە و مرۆڤان ئەرێ ما پێغەمبەر ژ هەوە ب خۆ بۆ هەوە نەهاتن، نیشان و ئایەتێت من بۆ هەوە بێژن، و هەوە ژ ڤێ ڕۆژێ بترسینن؟ گۆتن [دێ بێژن]: بەلێ ئەم شادەییێ ل سەر خۆ ددەین [کو پێغەمبەر هاتبوون]، بەلێ ژیانا دنیایێ ئەو خاپاندن و د سەردا برن، و شادەیی ل سەر خۆ دان کو ب ڕاستی ئەو د گاور بوون.

ذَٰلِكَ أَن لَّمۡ يَكُن رَّبُّكَ مُهۡلِكَ ٱلۡقُرَىٰ بِظُلۡمٖ وَأَهۡلُهَا
غَٰفِلُونَ ﴿١٣١﴾ وَلِكُلّٖ دَرَجَٰتٞ مِّمَّا عَمِلُواْۚ وَمَا رَبُّكَ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا يَعۡمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ ٱلۡغَنِيُّ ذُو ٱلرَّحۡمَةِۚ
إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ وَيَسۡتَخۡلِفۡ مِنۢ بَعۡدِكُم مَّا
يَشَآءُ كَمَآ أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوۡمٍ ءَاخَرِينَ ﴿١٣٣﴾
إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَأٓتٖۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلۡ يَٰقَوۡمِ
ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمۡ إِنِّي عَامِلٞۖ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ
مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿١٣٥﴾
وَجَعَلُواْ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلۡحَرۡثِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ نَصِيبٗا
فَقَالُواْ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعۡمِهِمۡ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَاۖ فَمَا كَانَ
لِشُرَكَآئِهِمۡ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِۖ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَآئِهِمۡۗ سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَٰلِكَ
زَيَّنَ لِكَثِيرٖ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ قَتۡلَ أَوۡلَٰدِهِمۡ
شُرَكَآؤُهُمۡ لِيُرۡدُوهُمۡ وَلِيَلۡبِسُواْ عَلَيۡهِمۡ دِينَهُمۡۖ
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا فَعَلُوهُۖ فَذَرۡهُمۡ وَمَا يَفۡتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿١٣١﴾ ئەڤـە (هاتنـا پێغەمبـەران بـۆ وان) ژ بـەر هنـدێ بـوو كـو ب ڕاسـتی خودایـێ تە چـو بـاژێـر و گوندان ب سـتەم و نەهەقی بەرناتاف ناكـەت، و خەلكـێ وان د بێ ناگـەه بـن، و هـای ژ چـو نەبیـت. ﴿١٣٢﴾ و هـەر ئێكـی [ژ قەنـج و خرابـان] پێك و پەیـسـكێت خـۆ یێت هەین ژ بـەر كارێ وان كـری، و نـێ خودایـێ تە یێ بـێ ناگەهـ تینـە ژ كار و كریارێـت ئـەو دكـەن. ﴿١٣٣﴾ و خودایـێ تە یـێ دەولەمەنـد و خـودان دلـژڤانیـیـە، ئەگـەر بڤێـت هەوە هەمیـان دێ تـێ بـەت [دێ بەرناتـاف كـەت و ژ بـن بـەت]، و هەر كەسـێ [خـودێ] بڤێـت دێ پشـتی هەوە ناكنجـی كـەت، و شـوینا هـەوە نیـیـت، هەروەكی هوین ژ دوینـدەها ملەتەكێ دی دایین. ﴿١٣٤﴾ ب ڕاسـتی تشـتێ پەیـمان پـێ هاتیـە دان بـۆ هـەوە، دێ هەر ئێـت، و هوین نەشـێن ڕاگـرن، یـان خـودێ نەچار بكـەن [كو ئـەو وێ پەیماتـی ب سـەرێ هـەوە نەئینیت]. ﴿١٣٥﴾ بێـژە: ملەتێ من، هویـن ل سـەر یـا خـۆ بـن، و كا هوین ل سـەر چنە وێ بكـەن، ئـەز ژی دێ یا خۆ كـەم، ڤێجـا ڕۆژا قیامەتێ هویـن ب ڕاسـتی دێ زانـن كا دویماهیـا كـێ دێ یـا خێرێ بیـت [یـا مـە یان یا هـەوە]؟ نێ ب ڕاسـتی سـتەمكار سـەرفەراز نابـن. ﴿١٣٦﴾ و موشركان ژ وان تشـتێت كـو خـودێ چێكریـن ژ چاندنێ و تەرشـی پشـكەك بۆ خودێ تێخسـتینە و ل دویـڤ گۆتنا خۆ [یا بـێ دەلیل و بێ نیشـان] گۆتـن: ئەڤە بـارا خودێیـە، و ئەڤە ژی بارا پەرسـتییـت [بوتێـت] مەیە، ئەوا بـارا بوتـان ناگەهیـتە خودێ، بەلـێ ئـەوا بـارا خـودێ دگەهیـتە بوتـان، چ پیسـە حوكمـە ئـەو دكـەن. ﴿١٣٧﴾ و ب هۆسـا هەڤپشـكێت وان، ژ موشركان، كوشـتنا بچویكێت وان [ب دەسـتێت وان و ب سـاخی] بۆ گەلەك ژ وان خەملاند، دا وان تێ بـەن، و دینێ وان ژی ل سـەر وان تێكـەل بكـەت [كو هەقـی و نەهەقیێ ژێـك جودا نەكـەن]، ئەگەر خـودێ ڤیابایە وان وەنەدكـر، ڤێجـا تـو وان و درەوێـت ئەو دكـەن بهێلە.

وَقَالُواْ هَٰذِهِۦٓ أَنْعَٰمٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَّا يَطْعَمُهَآ إِلَّا مَن نَّشَآءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَٰمٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَٰمٌ لَّا يَذْكُرُونَ
ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا ٱفْتِرَآءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُواْ
يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُواْ مَا فِى بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلْأَنْعَٰمِ خَالِصَةٌ
لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِنَا وَإِن يَكُن مَّيْتَةً
فَهُمْ فِيهِ شُرَكَآءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ قَتَلُوٓاْ أَوْلَٰدَهُمْ سَفَهًۢا بِغَيْرِ
عِلْمٍ وَحَرَّمُواْ مَا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ٱفْتِرَآءً عَلَى ٱللَّهِ قَدْ ضَلُّواْ
وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ جَنَّٰتٍ
مَّعْرُوشَٰتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَٰتٍ وَٱلنَّخْلَ وَٱلزَّرْعَ مُخْتَلِفًا
أُكُلُهُۥ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُتَشَٰبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ
كُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَءَاتُواْ حَقَّهُۥ يَوْمَ حَصَادِهِۦ
وَلَا تُسْرِفُوٓاْ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَمِنَ ٱلْأَنْعَٰمِ
حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُواْ
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

﴿١٣٨﴾ [ژ دەڤ خـۆ] گۆتـن ئـەڤ تـەرش و چاندنـە د قەدەغەكرینـە [ئانكـو نابیـت كەس دەستێ خـۆ بكەتێ، چونكـی پشـكا بوتانـە] نابیـت كـەس ژێ بخـۆت، ژ بلی وی یێ مـە بڤێـت [ژ خـولام و خزمەتكارێـت بوتـان]، [و گۆتـن]: ئەڤـە هنـدەك تەرشـن سـویاربوونا وان نەدورسـتە و حەرامـە، و هنـدەك تەرشـان ژی [دگـەل سـەرژێكرنێ] ناڤێ خـودێ ل سـەر نائینـن، و ڤـێ كریـارێ ژ درەو ب بـال خودێڤـە لـێ ددەن، خـودێ دێ وان ب درەوا وان دكـر، جزاكـەت. ﴿١٣٩﴾ و وان [مـوشـركان] گـۆت: تشـتێ د زكـێ ڤان تەرشـاندا هەمی بـەس بـۆ زەلامێـت مەبـە، و حەرامە ل سـەر ژنێـت مە، بەلـێ ئەگـەر بـور، یـێ مـری، هەمـی [ژن و مێر] تێـدا پشـكدارن، نێزیـك خودێ دێ وان ب سـالۆخەكرنا وان جزاكـەت [ژ بـەر حەلالكـرن و حەرامكرنـا بـێ دەلیل و بێ نیشـان]. ب ڕاسـتی خودێ یـێ كاربنەجهـ و زانایە. ﴿١٤٠﴾ ب سـویند، ئەوێـت بچویكێـت خـۆ ژ نەفامـی و خشـیمی كوشـتین بەرزیـان و خوسـارەت بـوون، و ئەوێـت ئـەو ڕزقـێ خـودێ دایـیـێ، ژ درەو ژ كیسـێ خـودێ ل سـەر خـۆ حەرامكریـن، بەرزیـان و خوسـارەت بـوون، ئەڤـە گومـڕا بـوون، و قـەت نـە د ڕاسـتەڕێ بـوون. ﴿١٤١﴾ و هـەر ئـەوە جنیـك و باغ [ژ گەلـەك جورینان] دایین، سـەرنەرد [وەكـی مێوێ و گوندۆری و شـتی و كولنـدی... و هتـد] و بلنـد ل سـەر بنـێ خۆ، [وەكـی دارێـت فێقی] و دار فەسـپ و شـێكاتی كـو فێقیـێ وان ڕەنـگ و ڕەنگـە، و زەیتویـن و هنـار یێـت دایـین، وەكـی ئێـك و نەوەكی ئێـك [دبیت تەمەتـی ئێك بـن، و نەئێك تـام بـن، و نەتەمەتـی ئێـك بـن]، ڤێجـا وەختێ ئـەو دار هاتنـە بـەری و فێقـی دان، ژێ بخـۆن و زەكاتـا وان ڕۆژا چنینـێ بـدەن، و دەرێژییـێ (ئیسـراف) نەكـەن، ب ڕاسـتی خـودێ حـەژ دەسـتلرپایان ناكـەت. ﴿١٤٢﴾ و تـەرش [گەلـەك جویـن] دایـیـە هـەوە، هندەك بۆ بـاری [و هندەكان ژێ ڤەكوژن، و شـیری ژێ بدۆشـن، و مفایی ژ موی و هریـیا وان وەرگـرن] و نفینـان ژێ چێكـەن، و ژ وێ یا خـودێ كرییە ڕزقـێ هەوە بخـۆن، و ب دویڤ پێنگاڤێت شـەیتانی نەكەڤـن، ب ڕاسـتی شـەیتان بـۆ هـەوە دژمنەكـێ ئاشـكەرا و دیارە.

ثَمَٰنِيَةَ أَزۡوَٰجٖۖ مِّنَ ٱلضَّأۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَمِنَ ٱلۡمَعۡزِ ٱثۡنَيۡنِۗ
قُلۡ ءَآلذَّكَرَيۡنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ أَمَّا ٱشۡتَمَلَتۡ عَلَيۡهِ
أَرۡحَامُ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۖ نَبِّـُٔونِي بِعِلۡمٍ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿١٤٣﴾
وَمِنَ ٱلۡإِبِلِ ٱثۡنَيۡنِ وَمِنَ ٱلۡبَقَرِ ٱثۡنَيۡنِۗ قُلۡ ءَآلذَّكَرَيۡنِ
حَرَّمَ أَمِ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ أَمَّا ٱشۡتَمَلَتۡ عَلَيۡهِ أَرۡحَامُ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۖ
أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَاۚ فَمَنۡ
أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيۡرِ
عِلۡمٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُل لَّآ أَجِدُ
فِي مَآ أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٖ يَطۡعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ
مَيۡتَةً أَوۡ دَمٗا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٖ فَإِنَّهُۥ رِجۡسٌ أَوۡ
فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ
فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمۡنَا
كُلَّ ذِي ظُفُرٖۖ وَمِنَ ٱلۡبَقَرِ وَٱلۡغَنَمِ حَرَّمۡنَا عَلَيۡهِمۡ
شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتۡ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلۡحَوَايَآ أَوۡ مَا ٱخۡتَلَطَ
بِعَظۡمٖۚ ذَٰلِكَ جَزَيۡنَٰهُم بِبَغۡيِهِمۡۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿١٤٦﴾

﴿١٤٣﴾ و ژ تەرشان هەشت جۆت [گۆشت حەلال] [داینە]، ژ پەزێ سپی نێر و مێ، و ژ بزنی نێر و مێ. بێژە: ئەرێ خودێ ژ ڤان یێ نێر حەرام کرییە؟ یان ژ وان یێ مێ؟ یان ژی یا (تێژکا) د مالبچویکێ مێاندا؟ کا ژ زانین بۆ من بێژن، ئەگەر هوین ڕاستگۆنە.

﴿١٤٤﴾ و ژ حێشتران جۆتەك [نێر و مێ] و ژ چێلان جۆتەك [نێر و مێ]، [مە داینە هەوە]. بێژە: ئەرێ خودێ ژ ڤان یێ نێر حەرام کرییە؟ یان ژ وان یێ مێ؟ یان ژی یا (تێژکا) د مالبچویکێ مێاندا؟ یان ژی هوین یێت ئامادە و حازربوون وەختێ خودێ فەرمان ب ڤێ چەندێ دایییە هەوە؟!! ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوێ ژ کیسێ خودێ بکەت، دا ژ نەزانین خەلکی د سەردا بەت؟ و ب ڕاستی خودێ مرۆڤێت ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿١٤٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: [گاورێت مەکەهێ] ئەز د وێ وەحییێدا یا بۆ من هاتی [کو قورئانە] تشتەکێ حەرام و نەدورست ل سەر هەر تێکێ هەبیت نابینم، ژ بلی مراری یان ژی خوینەکا ڕۆن یان ژی گۆشتێ بەرازی، نێ ئەو یێ پیسە، یان ژی ژ گونەه ناڤێ غەیری خودێ ل سەر ئینا بیت، ڤێجا هەر کەسێ نەچار بیت [ژ برساندا ژ حەرامێ بۆری بخۆت] بەلێ بێی کو دل ل سەر هەبیت و زێدە بدەتە بەر [چو گونەه ل سەر نینە]، ب ڕاستی خودایێ تە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٤٦﴾ و مە هەمی جانەوەرێت ب پەنج ل سەر جوهییان حەرام و نەدورستکرن، و ژ چێل و پەزان، مە بەزێ وان ژ بلی یێ ب پشتا وانڤە ژ لایێ زکیڤە و ب عویر و ڕویڤیکانڤە، یان یێ تێکەل هەستی، مە ل سەر وان حەرامکر، و ئەڤ جزایە ژ بەر ستەم و خرابیا وان، مە دا بەر وان، و بێ گۆمان ئەم ڕاستبێژین.

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَٰسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بَأْسُهُۥ عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟
لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكْنَا وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَىْءٍ
كَذَٰلِكَ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا۟ بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَآ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا
ٱلظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ ٱلْحُجَّةُ ٱلْبَٰلِغَةُ
فَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَآءَكُمُ
ٱلَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا ۖ فَإِن شَهِدُوا۟ فَلَا تَشْهَدْ
مَعَهُمْ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ ۞ قُلْ
تَعَالَوْا۟ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا۟
بِهِۦ شَيْـًٔا ۖ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَٰنًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُم
مِّنْ إِمْلَٰقٍ ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا۟ ٱلْفَوَٰحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا۟ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ
إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿١٤٧﴾ ڤێجا ئەگەر باوەر ژ تە نەكرن، و وان تو درەوین دانابی، بێژە: خودایێ هەوە خودان دلۆڤانییەكا بەرفرەهە [لەزێ ل جزادانا هەوە ناكەت، بەلێ د گەل دلۆڤانیا وی یا بەرفرەهـ]، ئیزایا وی ژ مرۆڤێت گونەهكار نائێتە وەرگێڕان. ﴿١٤٨﴾ ئەوێت هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین دێ بێژن: ئەگەر خودێ ڤیابایە، نە مە و نە باب و باپیرێت مە، هەڤپشك چێ نەدكرن، و مە چو تشت [ل دەڤ خۆ] حەرام نەدكر، هەر هۆسا ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان و باوەری پێ نەئینان، هەتا تامكرینە ئیزایا مە، بێژە: ئەرێ هەوە دەلیل و زانینەك [ل سەر وێ گۆتنا هوین دكەن] هەیە؟ [نیشا مە بدەن] ب ڕاستی هوین ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن، و هوین ژ بلی درەوێ چو یێ دی نابێژن. ﴿١٤٩﴾ بێژە: ئێ دەلیلێ ب هێز و گۆمانبڕ یێ خودێیە، ئەگەر ڤیابایە [هەوە ڕاستەرێ بكەت] دا هەوە هەمییان ڕاستەرێ كەت. ﴿١٥٠﴾ بێژە: كا شاهدێت خۆ بینن، ئەوێت [وێ] شادەییێ ددەن كو خودێ ئەڤە یێت حەرامكرین [مەخسەد ئەو جۆرێت حێشترانن ئەوێت وان حەرامكرین، و تشتێت دی (بزڤڕە ئایەتا (١٠٣) ژ سۆرەتا مائیدە)]، ڤێجا ئەگەر [ژ ئەهەقی] شادەیی دان، تو شادەییێ د گەل وان نەدە. و ب دویڤ دلخوازیا وان نەكەڤە، ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین، و ئەوێت باوەرییێ ب قیامەتێ نەئینن، و هەڤبەران بۆ خودایێ خۆ ددانن، و بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن. ﴿١٥١﴾ بێژە وەرن دا ئەوێ خودێ ل سەر هەوە حەرامكری بۆ هەوە بخوینم، و بێژم: چو تشتان بۆ خودێ نەكەنە هەڤپشك، و د گەل دەیبابان د قەنج بن، و زارۆكێت خۆ ژ ترسا برسێ نەكوژن، ئەم ڕزقێ هەوە و یێ وان ددەین، و نێزیكی گونەهان نەبن چ یێت ئاشكەرا و چ یێت نەبەنی، و ئەو نەفسا خودێ كوشتنا وێ حەرامكری، نەكوژن ژ بۆ تۆلڤەكرنێ [بەرانبەر كوشتنەكێ] نەبیت. ئەها ئەڤەیە خودێ فەرمانا هەوە پێ كری، دا هوین ئەقلەكی بۆ خۆ بگرن [و بەرهنگاری گونەهان نەبن].

وَلَا تَقۡرَبُواْ مَالَ ٱلۡيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ أَشُدَّهُۥۚ
وَأَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِۖ لَا نُكَلِّفُ نَفۡسًا إِلَّا
وُسۡعَهَاۖ وَإِذَا قُلۡتُمۡ فَٱعۡدِلُواْ وَلَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبَىٰۖ وَبِعَهۡدِ
ٱللَّهِ أَوۡفُواْۚ ذَٰلِكُمۡ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
وَأَنَّ هَٰذَا صِرَٰطِي مُسۡتَقِيمٗا فَٱتَّبِعُوهُۖ وَلَا تَتَّبِعُواْ ٱلسُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمۡ عَن سَبِيلِهِۦۚ ذَٰلِكُمۡ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمۡ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ تَمَامًا عَلَى ٱلَّذِيٓ
أَحۡسَنَ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ شَيۡءٖ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُم بِلِقَآءِ
رَبِّهِمۡ يُؤۡمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلۡنَٰهُ مُبَارَكٞ فَٱتَّبِعُوهُ
وَٱتَّقُواْ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَن تَقُولُوٓاْ إِنَّمَآ أُنزِلَ ٱلۡكِتَٰبُ عَلَىٰ
طَآئِفَتَيۡنِ مِن قَبۡلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمۡ لَغَٰفِلِينَ ﴿١٥٦﴾
أَوۡ تَقُولُواْ لَوۡ أَنَّآ أُنزِلَ عَلَيۡنَا ٱلۡكِتَٰبُ لَكُنَّآ أَهۡدَىٰ
مِنۡهُمۡۚ فَقَدۡ جَآءَكُم بَيِّنَةٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞۚ
فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَصَدَفَ عَنۡهَاۗ سَنَجۡزِي ٱلَّذِينَ
يَصۡدِفُونَ عَنۡ ءَايَٰتِنَا سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يَصۡدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٢﴾ و نێزیکی مالێ سێوی نەبن، ئەگەر بۆ خێرا
وی نەبیت [کو بۆ پاریزن و بۆ شۆل پێ بکەن]، هەتا
ب دورستی تێ نەگەهیت و بالق نەبیت، و هوین ب
دورستی پیڤان و کێشانێ [د کڕین و فرۆتنێت خۆدا]
بکەن، و ئەم کەسێ ژ شیانا وی زێدەتر ژێ ناخوازین، و
ئەگەر هوین ئاخفتن، ڕاستیێ بێژن، خۆ هەکە ئەوێ
هوین د دەرهەقێ ویدا دئاخفن مرۆڤێ هەوە ژی بیت،
و پەیمانا هەوە د گەل خودێ دایی ب جە بینن، ئەڤەیە
خودێ ئەمرێ هەوە پێ کری، دا هوین بێڤەبچن و
تۆبە بێنە بیرا هەوە. ﴿١٥٣﴾ و ب ڕاستی ئەڤەیە ڕێکا
من، کو ڕێکەکا ڕاست و دورستە، ڤێجا بگرن و ل
دویف هەرن، و چو ڕێکێت دی نەگرن، دێ هەوە ژ
ڕێکا خودێ دەرئێخن و هەوە ژێکڤەکەن. ئەها ئەڤەیە
خودێ فەرمانا هەوە پێ دکەت، دا هوین پارێزکاریا
خودێ بکەن. ﴿١٥٤﴾ و مە تەورات دا مووسایی، کو
تەمامکرنا قەنجیێ ل سەر وی بێ قەنجی کری، و
ئاشکەراکەرە ب درێژی بۆ هەمی تشتان [ئەو بڕیارێت
ئەو د دینێ خۆدا هەوجە دبێ]، و ڕاستەڕێکەرە [ڕێکا
ڕاستەڕێکرنێیە] و دلۆڤانییە، دا ئەو باوەرییێ ب دیدارا (لیقائا) خودایێ خۆ بینن. ﴿١٥٥﴾ و ئەڤ قورئانە
کتێبەکا پیرۆزە مە بۆ تە ئینایییە خوارێ، ڤێجا ل دویف هەرن، و هشیار بن ژێ دەرنەکەڤن، دا هوین ب
بەر دلۆڤانییا خودێ بکەڤن. ﴿١٥٦﴾ [و ئەڤ قورئانا پیرۆز مە ئینایییە خوارێ] دا هوین نەبێژن: [گەلی
قورەیشییان] کتێب بەس بۆ هەردو دەستەکێت بەری مە [جوهی و فەلەیان] یێت هاتینە خوارێ، و ئەم ب
خۆ ژی چو ژ خواندنا کتێبێت وان نوزانین، و ژێ بێ ئاگەهین. ﴿١٥٧﴾ و دا هوین نەبێژن: ب ڕاستی ئەگەر
کتێب بۆ مە هاتبایە، ئەم دا ژ وان [ژ جوهی و فەلەیان] ڕاستەڕێتر بین، ڤێجا ب ڕاستی نیشان و دەلیلەك ژ
خودایێ هەوە [کو قورئانە] بۆ هەوە هات، کو ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە، ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە
یێ ئایەتێت خودێ درەو دانایین [و ددانیت]، و ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕیت و خەلکی ژی ژێ ددەتە پاش؟
ئەوێت ڕوییێ خۆ ژ قورئانا مە وەردگێڕن، و خەلکی ژی ژێ ددەنە پاش، ئەم دێ وان ب ئیزایەکا دژوار ئیزا
دەین ژ بەر ڕوی وەرگێڕانا وان.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ
ءَايَٰتِ رَبِّكَ ۗ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَٰنُهَا
لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِيٓ إِيمَٰنِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ ٱنتَظِرُوٓا۟
إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ
فِي شَيْءٍ ۚ إِنَّمَآ أَمْرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾
مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ
فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنَّنِي هَدَىٰنِي رَبِّيٓ
إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُۥ ۖ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾
قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ
نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم
مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَكُمْ
خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي
مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌۢ ﴿١٦٥﴾

﴿١٥٨﴾ ل هیڤیا چنە؟ ئەو ل هیڤینە ملیاکەت [روح کێشان] بۆ وان بێت [و ڕوحا وان بکێشیت]، یان ژی ل هیڤیا هاتنا خودایێ تەنە [ڕۆژا قیامەتێ، دا حوکمی د ناڤەرا واندا بکەت]، یان ژی ئەو ل هیڤیا هندەك نیشان و نابەتێت خودایێ تەنە [بێت ڕۆژا قیامەتێ، و ژ نوی باوەریێ بینن]. ڕۆژا نیشانێت قیامەتێ دئێن ئێدی باوەریئانا کەسێ مفایی ناگەهینیتێ، ئەگەر بەری هنگی باوەری نەئینابیت، یان ژی باشی و قەنجی د باوەریا خۆدا نەکربیت. بێژە: ل هیڤیا وێ ڕۆژێ بن، ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژی یێ ل هیڤییێ. ﴿١٥٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت دینێ خۆ پارچە پارچە کرین و ل سەر ژێك جودا بووین [کو هندەکێ وەردگرن و هندەکێ دهێلن، و باوەریێ ب هندەك پێغەمبەران دئینن و ب هندەکان نائینن، وەکی جوهی و فەلەیان]، و ئەو ب خۆ ژی بووینە دەستەك دەستەك، تە شۆلە ژ وان نینە [کا خودێ دێ چ سزا دەتە بەر وان، و تو ژ وان نەبەرپرسی]، و حسابا وان بەس ل دەڤ خودێیە، پاشی ئەو دێ وان ب کار و کریارێت وان ئاگەهدار کەت. ﴿١٦٠﴾ هەر کەسێ [ڕۆژا قیامەتێ] ب خێرەکێ بێت، خودێ دێ دەهـ جار وەکی وێ خێرێ دەتێ [و یێ بڤێت دێ بۆ بتر لێ کەت هەتا حەفت سەد قاتان و بتر]، و هەر کەسێ ب گونەهەکێ بێت، ب گونەهەکا وەکی وێ پێڤەتر نائێتە جزاکرن، و ستەم لێ نائێتە کرن [نە خێرێت وی کێم دبن و نە گونەهـ ل سەر زێدە دبن]. ﴿١٦١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ب ڕاستی خودایێ من ئەز یێ ڕاستەڕێ کریمە ڕێکەکا (دینەکێ) ڕاست و بێ خوارییە، دینێ ئیبراهیمییە، کو دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و خرابییێ، و ئەو ب خۆ ژی [ئانکو ئیبراهیم] نە ژ موشرکان بوو. ﴿١٦٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ب ڕاستی نڤێژا من، و هەر تشتێ ئەز ڤەکوژم، یان پەرستن و عیبادەتێ من، و ژیانا من و مرنا من، خرڕەك بۆ خودایێ هەمی جیهانانە. ﴿١٦٣﴾ هەڤال و هەڤپشك بۆ نینن، و فەرمانا من ب ڤێ هاتییە کرن، و ئەز ب خۆ موسلمانێ ئێکێمە. ﴿١٦٤﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ئەز چاوا ژ بلی خودێ خودایەکێ دی بۆ خۆ بگرم، و ئەو ب خۆ خودایێ هەمی تشتانە؟! و کەس نائێتە ئێزادان ب وێ گونەهێ نەبیت یا وی کری، و کەس گونەها کەسێ هەلناگریت، پاشی زڤرینا هەوە هەر ب بال خودایێ هەوەڤەیە، ڤێجا [وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ [خودێ] هەوە ب وی تشتێ هوین تێدا ژێك جودا و نەئێك، ئاگەهدار کەت.
﴿١٦٥﴾ و ئەوە هوین د ئەردیدا کرینە جهگرتی [پشتی ملەتێت بۆری ڤەبریاین]، و هندەك ژ هەوە ب پێك و پەیسکان ب سەر هندەکێت دی ئێخستن، دا هەوە ب وی تشتێ دایییە هەوە بجەربینیت، ب ڕاستی خودایێ تە زوی ئێزایێ ددەتە بەر وان یێت جەرباندی، و ب ڕاستی ئەو گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

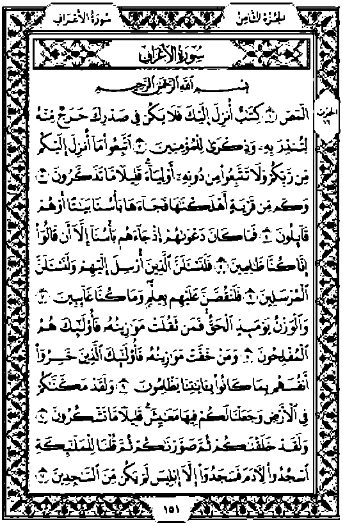
الجُزۡءُ الثَّامِنُ سُورَةُ الأَعۡرَافِ

سُورَةُ الأَعۡرَافِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحِزۡبُ ١٦

الٓمٓصٓ ١ كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيۡكَ فَلَا يَكُن فِي صَدۡرِكَ حَرَجٞ مِّنۡهُ
لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ٢ ٱتَّبِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم
مِّن رَّبِّكُمۡ وَلَا تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۗ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ٣
وَكَم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأۡسُنَا بَيَٰتًا أَوۡ هُمۡ
قَآئِلُونَ ٤ فَمَا كَانَ دَعۡوَىٰهُمۡ إِذۡ جَآءَهُم بَأۡسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ
إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٥ فَلَنَسۡـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرۡسِلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَنَسۡـَٔلَنَّ
ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٦ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيۡهِم بِعِلۡمٖۖ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ٧
وَٱلۡوَزۡنُ يَوۡمَئِذٍ ٱلۡحَقُّۚ فَمَن ثَقُلَتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٨ وَمَنۡ خَفَّتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ
أَنفُسَهُم بِمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَظۡلِمُونَ ٩ وَلَقَدۡ مَكَّنَّٰكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَجَعَلۡنَا لَكُمۡ فِيهَا مَعَٰيِشَۗ قَلِيلٗا مَّا تَشۡكُرُونَ ١٠
وَلَقَدۡ خَلَقۡنَٰكُمۡ ثُمَّ صَوَّرۡنَٰكُمۡ ثُمَّ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ
ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ لَمۡ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ١١

١٥١

سۆرەتا ئەعراف

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٢٠٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دێتە خواندن: ئەلف، لام، میم، صاد، و ئەڤە ژ تیپێت عەرەبیە كو هەمی تێكدا (٢٨) تیپن، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ ڕامان ژێ ئەڤەیە كو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەكا وەكی ڤێ قورئانێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان هەر ژ ڤان حەرفان پێك هاتیە. ﴿٢﴾ ئەڤ قورئانە كتێبەكە بۆ تە هاتیە خوارێ، ڤێجا بلا سینگێ تە تەنگ نەبیت [ژ بەر هەلویستێ موشركان ژ تە و ڤێ كتێبێ]، دا تو وان ب ڤێ قورئانێ بترسینی و هشیار بكەی، و دا ببیتە بیرئینان بۆ خودان باوەران. ﴿٣﴾ [گەلی موسلمانان] ل دویف وێ هەرن ئەوا ژ دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە هاتیە خوارێ [كو قورئانە] و ژ بلی خودێ ب دویف چو هاریكار و دۆستان نەكەڤن [چ بوت و چ خێڤزانك و چ سەرەگاور]، و هوین كێم بێڤە دچن و دئینە بیرا خۆ. ﴿٤﴾ و گەلەك گوند و باژێر مە وێرانكرن، ئیزایا مە ب شەڤ و ئەو نڤستی [وەكی ملەتێ (لووط) پێغەمبەر] یان ژی د نیڤا ڕۆژێدا و د خەوا نیڤرۆدا [وەكی ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر] ب سەر واندا هات. ﴿٥﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە ب سەر واندا هاتی، وان چو ئاخفتن نەبوو، ژ بلی كو گۆتن: ب ڕاستی ئەم ستەمكار بووین [لەوا ئەڤە هاتە سەرێ مە، و چو ستەم ل مە نەهاتیە كرن]. ﴿٦﴾ بێ گۆمان ئەم دێ پسیارا وان [ملەتان] كەین، ئەوێت پێغەمبەر بۆ چۆیین [كا وان چاوا پێشوازیا وان كر، و چاوا بەرسڤا وان دا؟] و دێ پسیارا پێغەمبەران ژی كەین [ئەوێت بۆ وان هاتینە هنارتن كا وان ملەتان گوهێ خۆ دایە وان یان نە؟]. ﴿٧﴾ بێ گۆمان ئەم دێ ژ زانین بۆ وان بێژین كا چ د ناڤبەرا واندا چێبوویە، و نەكو ئەم نەیێت حازر و دیاربووین [هەتا تشتەك ل بەر مە بەرزە بیت].

﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ كێشان و سەنگ یا ڕاست و دورستە [بێ كێم و كاسیە] ڤێجا هەر كەسێ ترازیێا وی گران بوو، [و سەرێ ترازیێا كار و كریارێت وی یێت قەنج ژ یێت خراب گرانتر لێ هات] ئەڤە ئەون یێت سەرفەراز. ﴿٩﴾ و هەر كەسێ ترازیێا وی سڤك بوو [و سەرێ ترازیێا كار و كریارێت وی یێت خراب ژ یێت قەنج گرانتر لێ هات]، ئەڤە ئەون یێت وان خۆ خوسارەت كرین، ژ بەر وێ گاوری و باوەری نەئینانا وان ب نیشان و ئایەتێت مە دكر. ﴿١٠﴾ و مە هوین د ئەردیدا بنەجهكرن، و هەمی ئەگەرێت ژینێ ژ خوارن و ڤەخوارنێ مە بۆ هەوە كرنە تێدا، [دگەل هندێ ژی] كێمەك ژ هەوە شوكرا خودێ دكەن.

﴿١١﴾ و ب سویند مە هوین چێكرینە [ئادەم بابێ هەمی مرۆڤان مە ژ هەڕیێ چێكریە] پاشی مە [ئادەم] ب وێنە و شكل ئێخست، پاشی مە گۆتە ملیاكەتان سوجدەیێ [سوجدەیا سلاف و ڕێز گرتنێ] بۆ ئادەمی بەن، هەمیان سوجدە بر، ئبلیس تێ نەبیت، نە ژ سوجدەبران بوو.

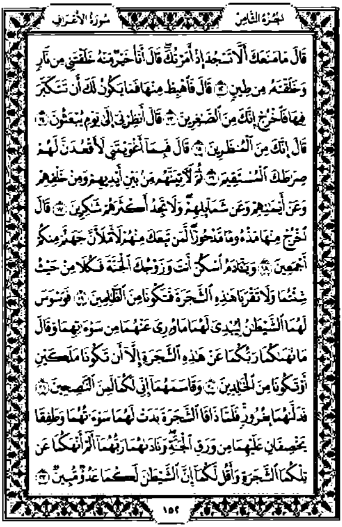

الجزء الثامن
سورة الأعراف

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسۡجُدَ إِذۡ أَمَرۡتُكَۖ قَالَ أَنَا۠ خَيۡرٞ مِّنۡهُ خَلَقۡتَنِي مِن نَّارٖ
وَخَلَقۡتَهُۥ مِن طِينٖ ١٢ قَالَ فَٱهۡبِطۡ مِنۡهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ
فِيهَا فَٱخۡرُجۡ إِنَّكَ مِنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ١٣ قَالَ أَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ١٤
قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ١٥ قَالَ فَبِمَآ أَغۡوَيۡتَنِي لَأَقۡعُدَنَّ لَهُمۡ
صِرَٰطَكَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ١٦ ثُمَّ لَأٓتِيَنَّهُم مِّنۢ بَيۡنِ أَيۡدِيهِمۡ وَمِنۡ خَلۡفِهِمۡ
وَعَنۡ أَيۡمَٰنِهِمۡ وَعَن شَمَآئِلِهِمۡۖ وَلَا تَجِدُ أَكۡثَرَهُمۡ شَٰكِرِينَ ١٧ قَالَ
ٱخۡرُجۡ مِنۡهَا مَذۡءُومٗا مَّدۡحُورٗاۖ لَّمَن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمۡ
أَجۡمَعِينَ ١٨ وَيَٰٓـَٔادَمُ ٱسۡكُنۡ أَنتَ وَزَوۡجُكَ ٱلۡجَنَّةَ فَكُلَا مِنۡ حَيۡثُ
شِئۡتُمَا وَلَا تَقۡرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٩ فَوَسۡوَسَ
لَهُمَا ٱلشَّيۡطَٰنُ لِيُبۡدِيَ لَهُمَا مَا وُۥرِيَ عَنۡهُمَا مِن سَوۡءَٰتِهِمَا وَقَالَ
مَا نَهَىٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنۡ هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةِ إِلَّآ أَن تَكُونَا مَلَكَيۡنِ
أَوۡ تَكُونَا مِنَ ٱلۡخَٰلِدِينَ ٢٠ وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ٢١
فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٖۚ فَلَمَّا ذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتۡ لَهُمَا سَوۡءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخۡصِفَانِ عَلَيۡهِمَا مِن وَرَقِ ٱلۡجَنَّةِۖ وَنَادَىٰهُمَا رَبُّهُمَآ أَلَمۡ أَنۡهَكُمَا عَن
تِلۡكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَآ إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لَكُمَا عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٢٢

﴿١٢﴾ [خودێ] گۆتێ: چ وەل تە كر تو سوجدەێ نەبەی، دەمێ من فەرمانا تە پێ كری؟ گۆت: ب راستی ئەز ژ وی چێترم، تە ئەز یێ ژ ئاگری چێكریم، و تە ئەو یێ ژ هەریێ چێكری. ﴿١٣﴾ [خودێ] گۆت: ژ جهێ خۆ و ژ بەحەشتێ داكەڤە [سەر ئەردی] چونكی بۆ تە دورست نینە تو خۆ تێدا [ل سەر ئەمرێ من] مەزن بكەی. ژێ دەركەڤە، [ب راستی] تو ژ رەزیل و رسوایانی. ﴿١٤﴾ [ئبلیسی] گۆت: مۆلەتێ بدە من هەتا رۆژا مری ژ گۆران رادبن [من بهێلە ساخ]. ﴿١٥﴾ [خودێ] گۆت: ب راستی تو یێ مۆلەت دایی. ﴿١٦﴾ [ئبلیسی] گۆت: ژ بەر كو تە ئەز گومرا كرم و د سەردا برم، ب سویند ئەز دێ بۆ وان د رێكا تە یا راستدا روینم [و دێ وان ژێ دەمە پاش، و كەڤمە د رێكا واندا]. ﴿١٧﴾ پاشی ئەز دێ ژ پێشیا وانڤە و ژ پشتا وانڤە و ژ ملێ وان یێ راستێڤە و ژ ملێ وان یێ چەپێڤە ئێمە وان [مەخسەد ژ هەمی رەخانڤە دێ رێكێت خراب ب بەر وان ئێخم و وان د سەردا بەم] كو تو باراپتر ژ وان شوكوردار و خودان باوەر نەبینی. ﴿١٨﴾ [خودێ] گۆت: ب رسوایی و عەیبداری و دەرئێخستی ژێ دەركەڤە، ب سویند هەر كەسێ ب دویف تە بكەڤیت [بلا بزانن] ئەز دێ دۆژەهێ ب هەوە هەمیان تژی كەم. ﴿١٩﴾ و هەی ئادەم، تو و كابانیا خۆ د بەحەشتێدا ئاكنجی ببن، و ژ هەر جهێ هەوە بڤێت بێ منەت ژێ بخۆن، بەلێ خۆ نێزیكی ڤێ داری نەكەن، ئەگەر هوین دێ ژ ستەمكاران ئێنە هەژمارتن. ﴿٢٠﴾ بەلێ شەیتانی وەسواس و گۆمان ئێخستە دلێ وان [و د بەر خەلەتێرا كرن] دا شەرمگەهێ (عەورەتێ) وان یێ ڤەشارتی بۆ وان دیار بكەت، و گۆت (گۆتە وان): خودایێ هەوە هوین ژ ڤێ داری نەدابێنە پاش ژ بەر هندێ نەبیت دا هوین هەردو نەبنە ملیاكەت یان ژێ هەروهەر د بەحەشتێدا نەمینن. ﴿٢١﴾ و [شەیتانی] بۆ وان سویند خوار كو ب راستی من خێرا هەوە دڤێت. ﴿٢٢﴾ ڤێجا ب فند و فێلان ئەو خاپاندن و نزمكرن و ئینانە خوارێ [و د بەر خەلەتێرا كرن] ڤێجا وەختێ ژ داری خوارین شەرمگەهـا وان بۆ وان دیاربوو، و دەست هاڤێتنێ بەلگێت بەحەشتێ ژێڤەكرن و خۆ پێ نخافتن، و خودێ وان گازی كرە وان: ما من هوین ژ ڤێ داری نەدابوونە پاش [و نەهێیا هەوە ژێ نەكربوو]، و ما من نەگۆتبوو هەوە، ب راستی شەیتان بۆ هەوە دژمنەكێ دیار و ئاشكەرابە.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ ٱهْبِطُوا۟ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ
فِى ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ
لِبَاسًا يُوَٰرِى سَوْءَٰتِكُمْ وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسُ ٱلتَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ۚ
ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ
ٱلشَّيْطَٰنُ كَمَآ أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا
لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰتِهِمَآ ۗ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنْ
حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ إِنَّا جَعَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾
وَإِذَا فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً قَالُوا۟ وَجَدْنَا عَلَيْهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ
قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ ۖ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
قُلْ أَمَرَ رَبِّى بِٱلْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا۟ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَٱدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلضَّلَٰلَةُ ۗ إِنَّهُمُ ٱتَّخَذُوا۟
ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

﴿٢٣﴾ و هەردووكان [ئادەم و حەوایێ] گۆت: خودایێ مە، مە ستەم ل خۆ كر، و ئەگەر تو ل مە نەبۆری و گونەهێت مە ژێ نەبەی و دلۆڤانییێ ب مە نەبەی، ب سویند ئەم دێ ژ خوسارەتان بین. ﴿٢٤﴾ مە گۆت [وان]: هوین هەمی ژ بەحەشتێ داكەڤن، هەڕنە خوارێ، هندەك ژ هەوە ل هندەكان نەیار و دژمن، و هەتا دەمەكێ دیاركری [ل دەڤ خودێ]، د ئەردیدا ئاكنجی بن، و مفایی ژێ وەرگرن. ﴿٢٥﴾ [خودێ] گۆت: هوین دێ تێدا (د ئەردیدا) ژین و تێدا مرن، و هوین دێ ژێ دەركەڤن [بۆ قیامەتێ]. ﴿٢٦﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ب ڕاستی مە جلكەك بۆ هەوە هنارت [ئانكو مە نیشا هەوە دا كو هوین هەمی ڕەنگێت پەڕۆك و جلكان چێ بكەن] كو شەرمگەهێ هەوە ڤەشێریت، و جلكەك هەوە جوان بكەت و بخەملینیت، و جلكێ تەقواداری و باوەرییێ باشترە، ئەڤە ژ نیشان و كەرەمێت خودێنە بەلكی بینە بیرا خۆ. ﴿٢٧﴾ گەلی دویندەها ئادەمی: [هشیاری خۆ بن] شەیتان هەوە د سەردا نەبەت، هەروەكی دەیبابێت هەوە ژ بەحەشتێ دەرئێخستین، جلكێ وان ژ بەر وان دكەت، دا شەرمگەهێ وان نیشا وان بدەت، ب ڕاستی ئەو (شەیتان) و دەستەكا خۆ هەوە دبینن و هوین وان نابینن. ب ڕاستی مە شەیتان كرینە دۆست و هەڤال بۆ وان یێت باوەرییێ نەئینن. ﴿٢٨﴾ و [ئەوێت باوەرییێ نەئینن] هەر گاڤەكا كریارەكا كرێت و پیس كرن [وەكی شركێ یان زڤڕین ب ڕویسی ل دۆر كەعبەیێ... هتد] دبێژن: مە باب و باپیرێت خۆ یێت ل سەر [ڤی كاری] دیتین و خودێ ب خۆ فەرمانا مە یا پێكری. بێژە: ب ڕاستی خودێ فەرمانێ ب كریارێت كرێت ناكەت، هوین وێ ژ كیس خودێ دبێژن یا هوین نەزانن؟!!. ﴿٢٩﴾ بێژە: خودایێ من فەرمان ب ڕاستی و هەقییێ كرییە، و هوین هەمی د وەختێ هەر نڤێژەكێدا و ل هەر جهەكێ هەبیت بەرێ خۆ بدەنە خودێ، و ژ دل وی ب تنێ پەرێسن، و كا چاوا وی جارا ئێكێ هوین چێكرینە، دێ جارەكا دی وەسا هەوە ساخكەتەڤە (دێ زڤڕنەڤە). ﴿٣٠﴾ دەستەكەك [خودێ] ڕاستەڕێكرن [كو موسلمانن]، و دەستەكەك ژێ هێژایی گومڕابوونێ بوون [كو گاورن]، وان شەیتان شوینا خودێ پشتەڤان و هاریكار بۆ خۆ گرتن و هزر دكەن ژێ كو ئەو د ڕاستەڕێكرینە.

الحزب ١٦

۞ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ
وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلۡ مَنۡ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ
ٱلَّتِيٓ أَخۡرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزۡقِۚ قُلۡ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا خَالِصَةٗ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ
لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلۡ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا
بَطَنَ وَٱلۡإِثۡمَ وَٱلۡبَغۡيَ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَأَن تُشۡرِكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ
بِهِۦ سُلۡطَٰنٗا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٞۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ﴿٣٤﴾
يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ إِمَّا يَأۡتِيَنَّكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي فَمَنِ
ٱتَّقَىٰ وَأَصۡلَحَ فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ
بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ
بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ يَنَالُهُمۡ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمۡ
رُسُلُنَا يَتَوَفَّوۡنَهُمۡ قَالُوٓاْ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ
قَالُواْ ضَلُّواْ عَنَّا وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾

﴿٣١﴾ گەلی دویندەها ئادەمی، د گەل هەر نڤێژەکێ یان تەوافەکێ جلکێت خۆ یێت جوان بکەنە بەر خۆ و بخۆن و ڤەخۆن و دەرێژییێ و دەستدرێژیێ نەکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ دەستدرێژیان ناکەت. ﴿٣٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: [وان ئەوێت ڕویس ل دۆر کەعبەیێ دزڤڕن و تشتێ خودێ بۆ وان دورست کری ژ خوارنان ل سەر خۆ حەرام دکەن] کێ ل سەر هەوە حەرام کرییە، ب وان جلکێت خودێ داینە هەوە هوین خۆ جوان بکەن، یان خۆشییێ ب وان خوارنێت خۆش ببەن، ئەوێت خودێ داینە بەندەیێت خۆ؟ بێژە: ئەڤە د ژیانا دنیایێدا بۆ وانن یێت باوەری ئینایین [و گاور ژی د گەل هەڤپشکن]، بەلێ ڕۆژا قیامەتێ خوسەر بۆ وان ب تنێنە، [ئانکو بۆ خودان باوەران]، هۆسا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ ڕۆن و ئاشکەرا دکەین بۆ وان یێت دزانن و تێ دگەهن. ﴿٣٣﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من گونەهێت مەزن، یێت ئاشکەرا و یێت نەپەنی و هەمی ڕەنگێت گونەهان د گەل زۆرداریا ژ بێ بەختی حەرامکرینە و [دیا حەرام کرییە] هوین هەڤال و هەڤپشکان بێ دەلیل و نیشانەك پێ هاتیت بۆ خودێ چێکەن و [دیا حەرام کرییە]، هوین وێ ژ کیسێ خودێ بێژن یا هوین نەزانن. ﴿٣٤﴾ و هەر ملەتەکی وەختەکێ دیارکری یێ هەی، ڤێجا هەر گاڤەکا وەختێ وان هات نە بستەکێ پاش دکەڤن و نە بستەکێ پێش دکەڤن. ﴿٣٥﴾ گەلی دویندەها ئادەمی ئەگەر پێغەمبەر ژ هەوە بۆ هەوە هاتن ئایەت و نیشانێت مە ل سەر هەوە خواندن [کتێبا من بۆ هەوە خواندن و ئەحکامێت من بۆ هەوە دیارکرن، گوهدارییا وان بکەن و ڕێکا وان بگرن]، ڤێجا هەر کەسێ پارێزکارییا خودێ بکەت و کار و کریارێت قەنج بکەت، نە ترس ل سەر وان هەیە و نە ب خەم ژی دکەڤن [ژ بەر ئەوا د دنیایێدا بەرهنگاری وان بوویی]. ﴿٣٦﴾ و ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین و خۆ ژێ مەزنتر دیتین، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د ئاگرێ دۆژەهێدا بن. ﴿٣٧﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوێ ژ کیسێ خودێ دکەت، یان ژی نیشان و ئایەتێت وی درەو بدانیت؟ ئەڤە دێ گەهنە بارا خۆ ئەوا بۆ وان هاتییە نڤیسین [ژ دنیایێ]، هەتا ملیاکەتێت مە دئێنە وان و جانێ وان دستینن، و دبێژن: کا ئەوێت هەوە شوینا خودێ دپەراستن؟ دێ بێژن: ئەو ل مە بەرزەبوون، و شادەیێ ل سەر خۆ دان کو ب ڕاستی ئەو د گاوربوون.

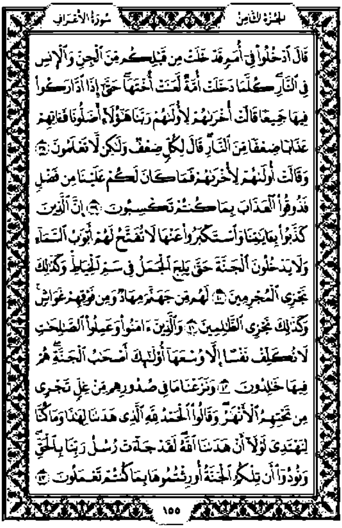

الجزء الثامن سورة الأعراف

قَالَ ٱدۡخُلُواْ فِيٓ أُمَمٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُم مِّنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ
فِي ٱلنَّارِۖ كُلَّمَا دَخَلَتۡ أُمَّةٞ لَّعَنَتۡ أُخۡتَهَاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا ٱدَّارَكُواْ
فِيهَا جَمِيعٗا قَالَتۡ أُخۡرَىٰهُمۡ لِأُولَىٰهُمۡ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ أَضَلُّونَا فَـَٔاتِهِمۡ
عَذَابٗا ضِعۡفٗا مِّنَ ٱلنَّارِۖ قَالَ لِكُلّٖ ضِعۡفٞ وَلَٰكِن لَّا تَعۡلَمُونَ ﴿٣٨﴾
وَقَالَتۡ أُولَىٰهُمۡ لِأُخۡرَىٰهُمۡ فَمَا كَانَ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلٖ
فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمۡ أَبۡوَٰبُ ٱلسَّمَآءِ
وَلَا يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلۡجَمَلُ فِي سَمِّ ٱلۡخِيَاطِۚ وَكَذَٰلِكَ
نَجۡزِي ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٞ وَمِن فَوۡقِهِمۡ غَوَاشٖۚ
وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
لَا نُكَلِّفُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلّٖ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي هَدَىٰنَا لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا
لِنَهۡتَدِيَ لَوۡلَآ أَنۡ هَدَىٰنَا ٱللَّهُۖ لَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلۡحَقِّۖ
وَنُودُوٓاْ أَن تِلۡكُمُ ٱلۡجَنَّةُ أُورِثۡتُمُوهَا بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٤٣﴾

١٥٥

﴿٣٨﴾ [و خودێ ئەڤە] گۆت [وان]، هوین د گەل ملەتێت بەری هەوە بۆرین ژ ئەجنە و مرۆڤان هەڕنە د ناڤ ئاگریدا، هەر وەختێ کۆم و دەستەکەک چۆنە تێدا، لەعنەتان ل یێ بەری خۆ دکەن [چونکی وان ددانن ئەگەر بۆ سەرداچۆنا خۆ] هەتا هەمی تێدا دگەهنە ئێک، یێت پاشییێ [ئەوێت دویماهیا هەمیان چۆیینە تێدا دویکەڤتییێت گرەگر و کەنکەنانە] د ڕاستا یێت پێشییێدا دێ بێژن: خودایێ مە، ئەها ئەڤەنە ئەم گومڕا کرین و د سەردا برین، ڤێجا تو دوقات ئیزایێ بدە بەر وان، [خودێ] دێ بێژیت: بۆ هەر ئێکی ژ هەوە ئیزا دوقاتە، بەلێ هوین پێ ناحەسن [ئانکو چو کۆم و دەستەک نوزانن کا ئیزایا کۆم و دەستەکا دی چەندە]. ﴿٣٩﴾ پێشییێت وان دێ بێژنە دویکەڤتییێت خۆ [یێت د دویڤ خۆڕا] هوین ژ مە چێتر نینن، ڤێجا ئیزایێ بخۆن و تامکەنێ [هەروەکی مە خواری] ژ بەر کار و کریارێت هەوە دکرن [ژ گونەهـ و خرابییان].

﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینایین و درەو دانایین و خۆ ل سەر مەزن دبتین، دەرگەهێت ئەسمانی بۆ وان نائێنە ڤەکرن [کو جانێ وان یان دوعایێت وان یان کارێ وان سەربکەڤیت] و ئەو ناچنە بەحەشتێ هەتا حێشتر د کونا دەرزیکێڕا نەچیت، و ئەم هۆسا گونەهکاران ئیزا ددەین.

﴿٤١﴾ دۆشەکا بن وان و لحێفا ل سەر وان دێ ژ جەهنەمێ بن، و ب ڤی ڕەنگی ئەم ستەمکاران ئیزا ددەین.

﴿٤٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەم کەسەکی ژ بارێ وی زێدەتر ژێ ناخوازین، ئەو بەحەشتینە، و هەروهەر دێ د بەحەشتێدا بن. ﴿٤٣﴾ و مە کەرب و نەڤیان ژ دلێت وان ئینادەر، ڕوبار د بن وانڕا دچن، و گۆتن سوپاسی هەمی بۆ خودێ، ئەوێ ئەم بۆ ڤێ ڕاستەڕێ کرین [و ئەڤە کریە ڕزقێ مە] و ئەگەر خودێ ئەم ڕاستەڕێ نەکربانە، ئەم ڕاستەڕێ نەدبووین [و ئەڤە نەدبوو ڕزقێ مە]، ب سویند پێغەمبەرێت خودایێ مە ب هەقیێ هاتبوون، و گازی وان هاتەکرن: ئەو [ئەڤ بەحەشتا نوکە هوین تێدا] ئەو بەحەشتە ئەوا هەوە ب کار و کریارێت خۆ گەهاندییە خۆ.

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدۡ وَجَدۡنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقّٗا فَهَلۡ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمۡ حَقّٗاۖ قَالُواْ نَعَمۡۚ فَأَذَّنَ
مُؤَذِّنُۢ بَيۡنَهُمۡ أَن لَّعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ كَٰفِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيۡنَهُمَا
حِجَابٞۚ وَعَلَى ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٞ يَعۡرِفُونَ كُلَّۢا بِسِيمَىٰهُمۡۚ وَنَادَوۡاْ
أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡۚ لَمۡ يَدۡخُلُوهَا وَهُمۡ يَطۡمَعُونَ ﴿٤٦﴾
الحزب ١٦ ۞ وَإِذَا صُرِفَتۡ أَبۡصَٰرُهُمۡ تِلۡقَآءَ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا
مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٗا يَعۡرِفُونَهُم
بِسِيمَىٰهُمۡ قَالُواْ مَآ أَغۡنَىٰ عَنكُمۡ جَمۡعُكُمۡ وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ ﴿٤٨﴾
أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمۡتُمۡ لَا يَنَالُهُمُ ٱللَّهُ بِرَحۡمَةٍۚ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ
لَا خَوۡفٌ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَنتُمۡ تَحۡزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصۡحَٰبَ
ٱلۡجَنَّةِ أَنۡ أَفِيضُواْ عَلَيۡنَا مِنَ ٱلۡمَآءِ أَوۡ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُۚ قَالُوٓاْ
إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَهُمۡ لَهۡوٗا
وَلَعِبٗا وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَاۚ فَٱلۡيَوۡمَ نَنسَىٰهُمۡ كَمَا نَسُواْ
لِقَآءَ يَوۡمِهِمۡ هَٰذَا وَمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجۡحَدُونَ ﴿٥١﴾

﴿٤٤﴾ بەحەشتیان گازی دۆژەهیان کر: [گەلی جەهنەمیان] ب ڕاستی ئەم گەهشتینە وێ پەیمانا خودایێ مە دایییە مە و مە دیت، ئەرێ هەوە ژی ئەو پەیمانا خودایێ هەوە دایییە هەوە ب دورستی دیت؟ گۆتن: بەلێ [مە دیت] پاشی بانگهلدێرەکی د ناڤ واندا گازی کر: ب ڕاستی لەعنەتا خودێ ل سەر ستەمکاران بیت. ﴿٤٥﴾ ئەوێت دکەڤنە د ڕێکا خودێدا [و خەلکی ژێ ددەنە پاش] و دڤێن یا خواروڤیچ بیت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن و دزانن ژی ڕێکا ڕاست و دورست هەر ئەوە]، و ئەو ب خۆ ژی باوەرییێ ب ڕۆژا ئاخرەتێ نائینن. ﴿٤٦﴾ و د ناڤبەرا هەردوکاندا [جەهنەمی و بەحەشتیان] ناڤبرەك هەیە، و ل سەر ناڤبرێ هندەك زەلام هەنە [ئەون یێت خێر و گونەهێت وان هندی ئێك لێ هاتین، نە خێرێت وان پترن کو بچنە بەحەشتێ، و نە گونەهێت وان پترن کو بچنە دۆژەهێ، ل وێرێ یێت هاتینە ڕاوەستاندن هەتا خودێ فەرمانێ د دەرهەقێ واندا ددەت] ئەو هەردوکان [جەهنەمی و بەحەشتیان] ب سیما و سەروچاڤێت وان دناسن، گازی خەلکێ بەحەشتێ دکەن: سلاڤ ل هەوە بن، ئەو ب خۆ هێژ نەچوینە بەحەشتێ بەلێ حەز دکەن و ل وێ هیڤینە. ﴿٤٧﴾ هەر وەختەکێ بەرێ وان بۆ ڕەخێ جەهنەمیان هاتە وەرگێڕان، دبێژن: خودایێ مە تو مە نەبە د گەل مرۆڤێت ستەمکار. ﴿٤٨﴾ و خودانێت ناڤبرێ (ئەعرافیان) گازی هندەك زەلامان [یێت دۆژەهی] کر، ب سەر و چاڤان دناسین، گۆتن: کۆمکرن [یا مالی و خزمەتکاران] و خۆمەزنکرنا هەوە چ مفا گەهاندە هەوە. ﴿٤٩﴾ ئەرێ ئەڤە [بەحەشتی] ئەون ئەوێت هەوە سویند دخوار خودێ دلۆڤانییێ ب وان نابەت [و ناچنە بەحەشتێ]؟ هەرنە بەحەشتێ، نە ترس بۆ هەوە هەیە و نە هوین ب خەم دکەڤن. ﴿٥٠﴾ و دۆژەهی گازی دکەنە بەحەشتیان، هندەك ژ ئاڤێ یان ژ ئەوا خودێ دایییە هەوە ب سەر مەدا دارێژن، دێ بێژن: ب ڕاستی خودێ ئەڤە هەردو یێ ل سەر گاوران حەرامکرین.

﴿٥١﴾ ئەوێت دینێ خۆ کرینە مژویلاهی و ترانە، و ژیانا دنیایێ ئەو د سەردا برین. ڤێجا ئەڤرۆ [ڕۆژا قیامەتێ] ئەم ژی دێ وان برسی و تێنی هێلینە د ئاگریدا، هەروەکی وان ژی دیتنا ڤێ ڕۆژێ ژ بیرا خۆ بری، و باوەری ب ئایەت و نیشانێت مە نەئینایی.

وَلَقَدْ جِئْنَٰهُم بِكِتَٰبٍ فَصَّلْنَٰهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُۥ ۚ يَوْمَ يَأْتِى تَأْوِيلُهُۥ
يَقُولُ ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلْحَقِّ
فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوا۟ لَنَآ أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ ٱلَّذِى
كُنَّا نَعْمَلُ ۚ قَدْ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟
يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ
يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ
بِأَمْرِهِۦٓ ۗ أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ وَٱلْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٤﴾
ٱدْعُوا۟ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾
وَلَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ
إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُرْسِلُ
ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا
سُقْنَٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ مِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

﴿٥٢﴾ و ب ڕاستی مە کتێبەك [کو قورئانە] بۆ وان [قورەیشییان] ئینا، و مە ئەحکامێت وێ ژ زانین ب درێژی دیارکرن، و بۆ وان یێت باوەرییێ دئینن ڕاستەڕێکەرە [و ڕێکا هیدایەتێیە] و دلۆڤانییە. ﴿٥٣﴾ ئەرێ خۆ دگرن کا دویماهییا وێ دێ چیتە سەر چ؟ ئەو ل هیڤییا چو نینن ئاشکەرابوونا دویماهییا ڤێ نەبیت [ئانکو ل هیڤیا هندێنە ژڤان و گەفێت د ڤێ کتێبێدا هاتین ژ خەلات و جزایان دێ ڕاست دەرکەڤن یان نە؟]. ڤێجا وەختێ دویماهییا وێ دئێت [کو ڕۆژا قیامەتێیە] ئەوێت بەری نوکە پشتا خۆ داییێ و ژ بیرا خۆ برین، دێ بێژن: ب سویند پێغەمبەرێت خودایێ مە ب هەقییێ بۆ مە هاتبوون، ئەرێ ڤێجا ئەڤرۆ مەهدەرچی هەنە ل مەهدەرا مە بێن [ئانکو خۆزی ئەڤرۆ تێك بۆ مە بیایە بەرەڤان و مەهدەرچی] یان ژێ [بۆ دنیایێ] هاتباینە زڤراندن، دا مە ئەو کارە کربایە نە ئەوێ مە دکر؟ ب سویند وان خۆ خوسارەت کر، و ئەو درەوا وان دکر [بەرەڤانی و مەهدەرا بوتان] ل وان بەرزەبوو. ﴿٥٤﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە خودێیە ئەوێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا داین، پاشی بلند بوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا هێژایی خودێ، و بێ چاوایی] شەڤێ ب سەر ڕۆژێ داددەت [و ڕۆناهییا وێ هلدچینیت] ب لەز ب دویڤ دکەڤیت، و ڕۆژ و هەیڤ و ستێر ژی یێت داین، و ئەو ل بەر فەرمانا وی د ڕاوەستایینە. بزانن: دان و دانەکار [یا گەردوونی] ب وییە، پاکی و بلندی و پڕ خێر و بەرەکەت بوو خودایێ هەمی جیهانان. ﴿٥٥﴾ هوین خۆ شکاندی و ب ترس و ب ئاشکەرایی و بەرزەیی دوعا ژ خودایێ خۆ بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ زێدەگاڤان ناکەت [ئەوێت زێدە ددەنە بەر د دوعایاندا، و دەنگێ خۆ گەلەك بلند دکەن]. ﴿٥٦﴾ و خرابییێ د ئەردیدا نەکەن پشتی چاککرنا وی (ب هاتنا پێغەمبەران و دیارکرنا بەرنامەیێ خودێ) و ب ترس و هیڤی دوعا ژ خودێ بکەن، ب ڕاستی دلۆڤانییا خودێ نێزیکی قەنجیخوازانە. ﴿٥٧﴾ و هەر ئەوە بای بەری ڕەحما خۆ [ئانکو بارانێ] ب مزگینی دهنێریت، گاڤا عەورێت گران [بای] ب ئاڤێ هەلگرتن، ئەم بەرێ وان ددەینە وەلاتەکێ هشك، و پێ ئاڤ ددەین، و ئەم ئاڤێ بۆ وان ژ عەوران دئینین، و ب وێ ئاڤێ هەمی ڕەنگێت فێقی مە دەرئێخستن، و هۆسا [کا چاوا ئەردێ مری و هشك مە ساخ و شین کر] مرییان ژی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ زێندی کەینەڤە [و ژ گۆڕان دێ ڕاکەینەڤە] دا هوین دەرسان ژێ وەرگرن [و بزانن چو فەرقی د ناڤبەرا ساخکرنا ئەردی و مریياندا نینە].

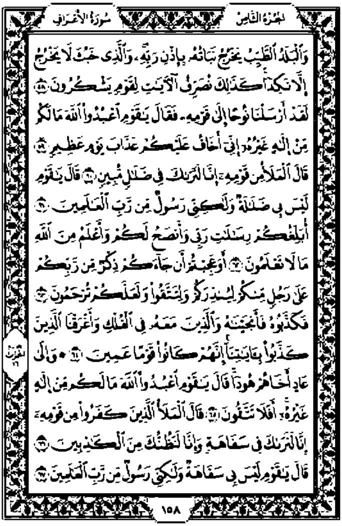

وَٱلْبَلَدُ ٱلطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُۥ بِإِذْنِ رَبِّهِۦ ۖ وَٱلَّذِى خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا ۚ كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم
مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ إِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِۦٓ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ
لَيْسَ بِى ضَلَٰلَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦١﴾
أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ
عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا۟ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾
فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ
كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ ۞ وَإِلَىٰ
عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۗ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦٓ
إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِى سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦٦﴾
قَالَ يَٰقَوْمِ لَيْسَ بِى سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّى رَسُولٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٧﴾

الحزب ١٦

﴿٥٨﴾ ئەردێ ب خێروبێر و باش، دەرامەتێ وی ب دەستویرا خودێ [باش] دئێت (نموونەیە بۆ مرۆڤێ ئیماندار هاتیە گۆتن، کو ئەوێ باشە و کار و کریارێت وی ژی دێ د باش بن) و ئەردێ پیس و کێرنەهاتی، ژ دەرامەتێ بێخێر پێڤەتر ژێ نائێت [نموونەیە بۆ مرۆڤێ گاور هاتیە گۆتن، کو ئەوێ کێرنەهاتیە و کار و کریارێت وی ژی کێرنەهاتی دئێن]، و ئەم هۆسا و ب هەمی ڕەنگان نیشانان بۆ یێت سوپاسیا خودێ دکەن ئاشکەرا دکەین. ﴿٥٩﴾ و ب سویند مە نووح [ب پێغەمبەراتی] بۆ ملەتێ وی هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ ب تنێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن، ب ڕاستی [ئەگەر هوین تێکێ دی ژ وی پێڤەتر بپەرێسن] ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزن [ڕۆژا قیامەتێ، یان تۆفانێ] ل سەر هەوە دترسم. ﴿٦٠﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی گۆتن: ب ڕاستی ئەم [ب ڤێ داخوازا تە کو ئەم خودێیەکێ ب تنێ بپەرێسین] تە د گومڕایی و بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا دبینین. ﴿٦١﴾ نووحی گۆت: گەلی ملەتێ من، چو گومڕاییی و بەرزەبوون ل دەڤ من نینە، بەلێ ئەز پێغەمبەرم [بۆ هەوە] ژ نک خودانێ هەمی جیهانان. ﴿٦٢﴾ پەیامێت خودایێ خۆ دگەهینمە هەوە، و هەوە شیرەت دکەم، و یا ئەز ژ خودێ دزانم هوین نوزانن. ﴿٦٣﴾ ئەرێ هوین حێبەتی دبن و دویر ددانن کتێبەک ژ خودایێ هەوە ل سەر ئەزمانێ زەلامەکی ژ هەوە بۆ هەوە بهێت؟ دا هەوە [ژ دویماهیا هەوە] بترسینیت، و دا هوین پارێزکاریا خودێ بکەن، دا ب بەر دلۆڤانیا خودێ بکەڤن. ﴿٦٤﴾ باوەری پێ نەئینان و درەوین دانان، ڤێجا مە ئەو [ئانکو نووح] و یێت د گەل د گەمیێدا، ڕزگار کرن، و ئەوێت باوەری نەئینایین، و نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، مە [د ئاڤێدا] خەندقاندن. و ب ڕاستی ئەو، ملەتەکێ کۆرەبوون [هەقی نەددیتن و دل یێت ژێ تاری بوون]. ﴿٦٥﴾ بۆ ملەتێ عادی هەر ژ وان ب خۆ مە هوود [ب پێغەمبەراتی] هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن، ئەرێ ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن. ﴿٦٦﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەم تە دبینین تو یێ عەقل سڤکی، و ب ڕاستی ئەم تە ژ درەوینان ددانین. ﴿٦٧﴾ گۆت: گەلی ملەتێ من، چو عەقل سڤکی ل دەڤ من نینە، بەلێ ئەز پێغەمبەرم ژ نک خودانێ هەمی جیهانان.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَأَنَا۠ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَن
جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْۚ
وَٱذْكُرُوٓاْ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِي ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةًۖ فَٱذْكُرُوٓاْ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾
قَالُوٓاْ أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ ٱللَّهَ وَحْدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ
ءَابَآؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٧٠﴾
قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌۖ
أَتُجَٰدِلُونَنِي فِيٓ أَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم
مَّا نَزَّلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍۚ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ
ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَاۖ وَمَا كَانُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾
وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًاۚ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥۖ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْۖ
هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةًۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِيٓ أَرْضِ
ٱللَّهِۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

﴿٦٨﴾ ئەز پەیام و بڕیارێت خودایێ خۆ دگەهینمە هەوە، و ئەز بۆ هەوە شیرەتکارەکێ دلسۆز و دلێنم. ﴿٦٩﴾ ئەرێ هوین حێبەتی دبن و دویر ددانن کتیەك ژ خودایێ هەوە ل سەر ئەزمانێ زەلامەکی ژ هەوە بۆ هەوە بهێت؟ دا هەوە [ژ ئیزا و دیدارا خودێ] بترسینیت. و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ هوین کرینە ئاکنجیێت ئەردی پشتی د هیلاکبرنا ملەتێ نووحی، و هێز و قەلافەت ژ وان پتر دا هەوە، ڤێجا نیعمەت و کەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ دا هوین سەرفەراز ببن. ﴿٧٠﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی دا ئەم خودێ ب تنێ بپەرێسین؟! و ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن بهێلین؟! ڤێجا وێ ئیزایا تو پێ گەفان ل مە دکەی و دترسینی، بۆ مە بینە ئەگەر تو ژ ڕاستیێژانی. ﴿٧١﴾ [هوود پێغەمبەر] گۆت: هوین هەژی جزا و کەربا خودێ بوون، هوین چاوا جڕەبڕێ د هندەك ناڤاندا د گەل من دکەن کو هەوە و باب و باپیرێت هەوە [ژ نك خۆ] یێت دانایین؟ خودێ چو دەلیل و نیشان بێ نەئینایینە خوارێ، خۆ [ل هیڤیا ژڤان و ئیزایا خودێ ئەوا هوین دخوازن] بگرن، ئەز ژی د گەل هەوە دێ ژ چاڤەڕێیان بم. ﴿٧٢﴾ ڤێجا [وەختێ ئیزا ب سەر واندا هاتی] مە هوود و یێت د گەل ب دلۆڤانیا خۆ ڕزگار کرن، و ئەوێت باوەری ب ئایەتێت مە نەدئینان و درەو ددانان، مە بنبڕ کرن و هەکە هێلابان ژی هەر باوەری نەدئینان. ﴿٧٣﴾ و بۆ (ثەموود) برایێ وان صالح مە [ب پێغەمبەراتی] هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودێ نینن. ب ڕاستی نیشانەکا ئاشکەرا [مەخسەد موعجیزەیەکا مەزن، ئەو ژی دەرکەفتنا حێشترێیە ژ بەری] ژ خودایێ هەوە، بۆ هەوە هات. ئەڤە حێشترا خودێیە موعجیزەیەکە بۆ هەوە [ل سەر ڕاستیا من]، ڤێجا بهێلن د ئەردێ خودێدا بچەریت، و دەستێ خۆ ب خرابی نەگەهینێ، ئەگەر دێ بەرهنگاری ئیزایەکا ب ژان و دژوار بن.

وَٱذْكُرُوٓاْ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِى ٱلْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
ٱلْجِبَالَ بُيُوتًا ۖ فَٱذْكُرُوٓاْ ءَالَآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْاْ فِى
ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُواْ مِن
قَوْمِهِۦ لِلَّذِينَ ٱسْتُضْعِفُواْ لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ
أَنَّ صَٰلِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قَالُوٓاْ إِنَّا بِمَآ أُرْسِلَ بِهِۦ
مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓاْ إِنَّا بِٱلَّذِىٓ
ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُواْ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوْاْ عَنْ
أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُواْ يَٰصَٰلِحُ ٱئْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُواْ فِى دَارِهِمْ
جَٰثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَةَ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٧٩﴾
وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِ ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

﴿٧٤﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ هوین ئینایین و د ئەردیدا ئاكنجی كرین پشتی خودێ عێلا عاد بەرناتاف كری. ل دەشتێت وێ [هوین] قەسران ئاڤا دكەن و چیایان دكۆلن دكەنە خانی، ڤێجا قەنجی و كەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ، و د ئەردیدا بەر ب خرابیێڤە نەچن. ﴿٧٥﴾ كەنكەنەبێت ملەتێ وی ئەوێت خۆ مەزن كرین، گۆتنە وان ئەوێت هاتینە ئەبەسەركرن، ژ وان ئەوێت باوەری ئینایین. ئەرێ هوین ل وێ باوەرێنە كو (صالح) ژ بەرێ خودایێ خۆڤە [ب پێغەمبەراتی] هاتیە هنارتن. [ئەپەسەران] گۆت: بەلێ [وەسانە] ب ڕاستی ئەو تشتێ ئەو پێ هاتی ئەم ژێ ب باوەرین. ﴿٧٦﴾ بەلێ ئەوێت خۆ مەزن كرین گۆتن: ب ڕاستی ئەم ب وی یێ هەوە باوەری پێ ئینایی، بێ باوەر و گاورین. ﴿٧٧﴾ ڤێجا وان حێشتر كوشت، و ژ فەرمانا خودایێ خۆ دەركەڤتن [خۆ ل سەر مەزن دیتن و ڕكێا فەرمانا خودێ كرن] و گۆتن: یا (صالح)، هەكە ڕاست تو ژ پێغەمبەرانی، وێ ژڤانا تو گەڤ پێ ل مە دكەی بۆ مە بینە. ﴿٧٨﴾ ڤێجا بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن [هەروەكی وان داخواز دكر] ڤێجا ئەو ل سەر چۆكان د خانیێت خۆدا مری و بێ بزاڤ مان. ﴿٧٩﴾ ڤێجا [صالحی] پشتا خۆ داوان و گۆت: گەلی ملەتێ من، ب سویند من پەیاما خودایێ خۆ گەهاندە هەوە [و من هوین ژ ئیزایا وی ترساندن] و من شیرەت ل هەوە كرن، بەلێ یا هوین حەژ شیرەتكاران ناكەن. ﴿٨٠﴾ و [مە (لووط) ژی ب پێغەمبەرینی بۆ ملەتێ وی هنارت] وەختێ (لووطی)ی گۆتیە ملەتێ خۆ: ئەرێ هوین چاوا وێ پویچاتیێ دكەن، یا كەسێ ل چو جیهانان بەری هەوە نەكری؟!!. ﴿٨١﴾ ب ڕاستی هوین هەر ژ حیزاتی دچنە دەڤ زەلامان شوینا ژنان، بەلێ هوین نفشەكێن زیدەگاڤیان دكەن.

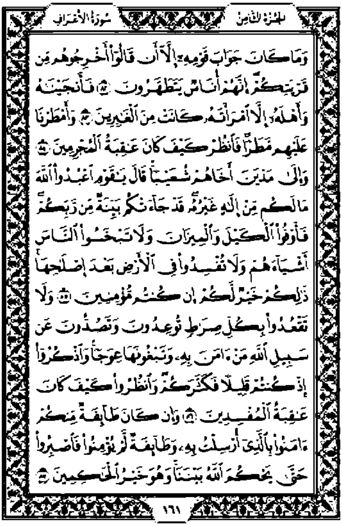

الجزء الثامن سورة الأعراف

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوۡمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخۡرِجُوهُم مِّن
قَرۡيَتِكُمۡۖ إِنَّهُمۡ أُنَاسٞ يَتَطَهَّرُونَ ٨٢ فَأَنجَيۡنَٰهُ
وَأَهۡلَهُۥٓ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ٨٣ وَأَمۡطَرۡنَا
عَلَيۡهِم مَّطَرٗاۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٨٤
وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ قَدۡ جَآءَتۡكُم بَيِّنَةٞ مِّن رَّبِّكُمۡۖ
فَأَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ وَٱلۡمِيزَانَ وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ
أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ بَعۡدَ إِصۡلَٰحِهَاۚ
ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٨٥ وَلَا
تَقۡعُدُواْ بِكُلِّ صِرَٰطٖ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنۡ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبۡغُونَهَا عِوَجٗاۚ وَٱذۡكُرُوٓاْ
إِذۡ كُنتُمۡ قَلِيلٗا فَكَثَّرَكُمۡۖ وَٱنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ
عَٰقِبَةُ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٨٦ وَإِن كَانَ طَآئِفَةٞ مِّنكُمۡ
ءَامَنُواْ بِٱلَّذِيٓ أُرۡسِلۡتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٞ لَّمۡ يُؤۡمِنُواْ فَٱصۡبِرُواْ
حَتَّىٰ يَحۡكُمَ ٱللَّهُ بَيۡنَنَاۚ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٨٧

١٦١

﴿٨٢﴾ و ملەتێ وی چو بەرسڤ نەبوون ژ بلی کو گۆتن [(لووط)ی و یێت باوەری پێ ئینایین]: ڤان ژ گوندێ خۆ دەربێخن، ب ڕاستی ئەو خۆ پاقژ ددانن. ﴿٨٣﴾ ڤێجا مە ئەو و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری پێ ئینایین] رزگار کرن، ژنا وی تێ نەبیت، ژ یێت مایی بوو [د ناڤ عەزابێدا]. ﴿٨٤﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا داڕێت [بارانەکا نەنێکە، بەرێت سۆتی ب سەر واندا باراندن]، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیا گونەهکاران بوو چ. ﴿٨٥﴾ و مە بۆ خەلکێ مەدیەنێ برایێ وان شوعەیب پێغەمبەر هنارت، گۆت: گەلی ملەتێ من، خودێ [ب تنێ] بپەرێسن، ب ڕاستی هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، ب ڕاستی نیشانەك و موعجیزەیەك ژ خودایێ هەوە بۆ هەوە هات، ڤێجا ب دورستی کێشان و پێڤانێ بکەن، و تشتێت خەلکی [د کێشان و پێڤانێدا] کێم نەکەن، و خرابیێ د ئەردیدا نەکەن پشتی دورستکرنا وی [ب هنارتنا پێغەمبەران و ئینانەخوارا کتێبان]. ئەڤە [کێشان و پێڤانا دورست] بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین باوەر [ژ من] بکەن. ﴿٨٦﴾ و ل سەر هەمی ڕێکان نەڕوینن، و خودان باوەران ب کوشتنێ بترسینن، و یێ باوەری ب خودێ ئینایی هوین ژ ڕێکان ددەنە پاش و هەوە [ڕێکا خودێ] خوارو ڤێچ دڤێت [و ل بەر دلێ خەلکی ڕەش دکەن]، و بینە بیرا خۆ [تاکو سوپاسیا خودێ بکەن]، وەختێ هوین د کێم [خودێ] هوین زێدەکرن، و بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهیا خرابکاران بوو چ. ﴿٨٧﴾ و ئەگەر دەستەکەکێ ژ هەوە باوەری ب وێ ئینا یا ئەز پێ هاتیمە هنارتن، و دەستەکەکێ باوەری نەئینا، ێنا خۆ فرەهـ بکەن هەتا خودێ حوکمی د ناڤبەرا مەدا دکەت و ئەو چێترین حاکمە.
]

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَنُخْرِجَنَّكَ يَٰشُعَيْبُ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَآ أَوْ لَتَعُودُنَّ فِى مِلَّتِنَا ۚ قَالَ أَوَلَوْ
كُنَّا كَٰرِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ ٱفْتَرَيْنَا عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِى مِلَّتِكُم بَعْدَ
إِذْ نَجَّىٰنَا ٱللَّهُ مِنْهَا ۚ وَمَا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّعُودَ فِيهَآ إِلَّآ أَن يَشَآءَ
ٱللَّهُ رَبُّنَا ۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ۚ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا ٱفْتَحْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِٱلْحَقِّ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْفَٰتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ لَئِنِ ٱتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ ﴿٩٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دَارِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٩١﴾ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَا ۚ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ شُعَيْبًا كَانُوا۟
هُمُ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَٰلَٰتِ رَبِّى وَنَصَحْتُ لَكُمْ ۖ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ
كَٰفِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا فِى قَرْيَةٍ مِّن نَّبِىٍّ إِلَّآ أَخَذْنَآ أَهْلَهَا
بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا
مَكَانَ ٱلسَّيِّئَةِ ٱلْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا۟ وَّقَالُوا۟ قَدْ مَسَّ ءَابَآءَنَا
ٱلضَّرَّآءُ وَٱلسَّرَّآءُ فَأَخَذْنَٰهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

﴿٨٨﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ وی ئەوێت خۆ مەزن دکرن، گۆتن: هەی شوعەیب، ب ڕاستی ئەم دێ تە و یێت د گەل تە باوەری ئینایین ژ گوندێ خۆ دەرئێخین، یان ژی هوین دێ زڤڕنەڤە سەر دینێ مە. [شوعەیبی] گۆت: خۆ هەکە مە دینێ هەوە نەڤێت ژی؟ ﴿٨٩﴾ ب ڕاستی ئەڤە مە درەو د گەل خودێ کر، گەر ئەم بزڤڕینە سەر دینێ هەوە پشتی خودێ ئەم ژێ ڕزگارکرین، و زڤڕاندن بۆ مە قەت چێنابیت. ئاگەهداری و زانینا خودایێ مە هەمی تشت پێت گرتین، مە پشتا خۆ ب خودێ گرێدا، خودێوۆ ب هەقییێ حوکمی د ناڤبەرا مە و ملەتێ مەدا بکە و تو چێترین حاکمی. ﴿٩٠﴾ و کەنکەنەیێت ملەتێ وی، ئەوێت گاوربوویین گۆتن: [گەلی ملەتێ مە] ب ڕاستی ئەگەر هوین ب دویڤ شوعەیبی کەڤن هوین دێ د خوسارەت بن. ﴿٩١﴾ ڤێجا بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن، و ئەو ل سەر چۆکان و مری د خانییێت خۆدا مان. ﴿٩٢﴾ ئەوێت شوعەیب درەوین دانایین هەروەکی ئەو نە د ڤی گوندیدا و نە ئاکنجییێت ڤی گوندی، [ئانکو بێ سەروشوین چۆن] و ئەوێت شوعەیب درەوین دانایین ئەو یێت خوسارەت بوون. ﴿٩٣﴾ ڤێجا پشتا خۆ دا وان و گۆت: گەلی ملەتێ من، ب ڕاستی من پەیام و فەرمانێت خودێ گەهاندنە هەوە و من شیرەت ل هەوە کرن، ڤێجا ما ئەز دێ چاوا بۆ ملەتەکێ گاور ب خەم کەڤم. ﴿٩٤﴾ و مە چو پێغەمبەر بۆ چو گوندان نەهنارتینە، ئەگەر مە ب بەرتەنگی و نەساخییان خەلکێ وان نەجەرباندبن، دا هشیار بین و خۆ بۆ خودێ بشکێنن. ﴿٩٥﴾ پاشی مە بەرفرەهی ل جهێ بەرتەنگییێ دانا [دا سوپاسیا خودێ بکەن] هەتا هەبی بوویین [بوویینە تێر مال و تێر زارۆک] و گۆتن: باب و باپیرێت مە بەرتەنگییێ هنگاڤتبوون، پاشی بەرفرەهییێ [نەدانە هزرا خۆ کو ئەڤە جەرباندنە]، ڤێجا ژ نشکەکێڤە مە ئەو بەرئاتافکرن و وان های ژ خۆ نە.

وَلَوۡ أَنَّ أَهۡلَ ٱلۡقُرَىٰٓ ءَامَنُواْ وَٱتَّقَوۡاْ لَفَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَرَكَٰتٖ
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِن كَذَّبُواْ فَأَخَذۡنَٰهُم بِمَا كَانُواْ
يَكۡسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم بَأۡسُنَا
بَيَٰتٗا وَهُمۡ نَآئِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُرَىٰٓ أَن يَأۡتِيَهُم
بَأۡسُنَا ضُحٗى وَهُمۡ يَلۡعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُواْ مَكۡرَ ٱللَّهِۚ
فَلَا يَأۡمَنُ مَكۡرَ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمۡ يَهۡدِ
لِلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِ أَهۡلِهَآ أَن لَّوۡ نَشَآءُ
أَصَبۡنَٰهُم بِذُنُوبِهِمۡۚ وَنَطۡبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَهُمۡ لَا يَسۡمَعُونَ ﴿١٠٠﴾
تِلۡكَ ٱلۡقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآئِهَاۚ وَلَقَدۡ جَآءَتۡهُمۡ
رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ مِن
قَبۡلُۚ كَذَٰلِكَ يَطۡبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدۡنَا
لِأَكۡثَرِهِم مِّنۡ عَهۡدٖۖ وَإِن وَجَدۡنَآ أَكۡثَرَهُمۡ لَفَٰسِقِينَ ﴿١٠٢﴾
ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِۦ
فَظَلَمُواْ بِهَاۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰفِرۡعَوۡنُ إِنِّي رَسُولٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾

﴿٩٦﴾ و ئەگەر خەلکێ وان گوندان [ئەوێت مە پێغەمبەر بۆ هنارتین و بەرناتاف کرین] باوەری ب خودێ ئینابانە و پارێزکاری کربانە، دا دەرگەهێ بەرەکەتێت ئەرد و ئەسمانان بۆ ڤەکەین، بەلێ ئێشان و پێغەمبەرێت مە درەو دانان [نە باوەری ئینان و نە تەقوایا خودێ کرن] ڤێجا مە ئەو ب وان کار و کریارێت وان دکرن گرتن، و ب بەر ئیزایێ ئێخستن. ﴿٩٧﴾ ئەرێ خەلکێ وان گوندان ژ خۆ بشت راست و ئێمن بوون، کو ئیزایا مە ب شەڤ ب سەر واندا نەئێت، و ئەو د نڤستی. ﴿٩٨﴾ یان ژی ئەرێ خەلکێ وان گوندان بشت ڕاست بوون کو ئیزایا مە [دەملدەست و ژ نشکەکێڤە] تێشتەگەهێ وان نەگریت، و ئەو یێت مژویل ب تشتێ بێ مفاڤە. ﴿٩٩﴾ یان ژی ئەو ئێمن بوون ژ تەکبیرا خودێ [کو وان ب بەر ئیزایێ بێخیت چ ب شەڤ چ ب ڕۆژ]. و کەس ژ تەکبیرا خودێ ئێمن نابیت، ئەو نەبن یێت خوسارەت. ﴿١٠٠﴾ ئەرێ بۆ وان دیارنەبوو ئەوێت ئەرد ب میراتی گەهشتییێ پشتی خودان نەمایین، کو ب ڕاستی ئەگەر مە [خودێ] بڤێت دێ وان ب گونەهێت وان هنگێڤین و ئیزادمین [هەروەکی مە یێت بەری وان هنگاڤتین]، و دلێت وان دێ مۆرکەین [نە هەقی بچیتە تێدا و نە نەهەقی ژێ دەرکەڤیت]، کو وان گول هەقیێ نەبیت. ﴿١٠١﴾ گوندێت بۆرین [ژ ملەتێ نووح پێغەمبەر بگرە هەتا یێ شوعەیب پێغەمبەر] [ئەڤە] چەند بەحس و خەبەرەکێت وانە ئەم بۆ تە دبێژین [کا چ ب سەرێ وان هات و کا ڕکهانا وان بوو چ؟] ب ڕاستی پێغەمبەرێت وان ب نیشانێت ئاشکەرا و موعجیزەیان بۆ وان هاتن، بەلێ ئەو، ئەو نەبوون باوەرییێ بینن [چ بەری هاتنا موعجیزەیان، چ پشتی هاتنا وان] چونکی وان ئەو [پێغەمبەر] بەری هنگی درەوین دانابوون، و هۆسا خودێ دلێت گاوران مۆر دکەت. ﴿١٠٢﴾ و باراپتر ژ وان مە خودان سۆز و پەیمان نەدیتن [ئانکو کارێ وان شکاندنا پەیمانان بوو]، و مە باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەرکەفتی دیتن. ﴿١٠٣﴾ پشتی ڤان [پێغەمبەرێت بۆرین] مە مووسا ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ بۆ فیرعەونی و دەستەکا وی هنارت، ڤێجا وان باوەری پێ نەئینا، کا بڕێنێ دویماهیا خرابکاران بوو چ؟. ﴿١٠٤﴾ مووسایی گۆت: فیرعەونۆ ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودایێ هەمی جیهانانم [ب پێغەمبەری بۆ هەوە هاتیمە].

حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ ۚ قَدْ جِئْتُكُم بِبَيِّنَةٍ
مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِىَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِن كُنتَ
جِئْتَ بِـَٔايَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلْقَىٰ
عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ
لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ
عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾
قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿١١١﴾ يَأْتُوكَ
بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوٓا۟ إِنَّ
لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
لَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِىَ وَإِمَّآ أَن
نَّكُونَ نَحْنُ ٱلْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ أَلْقُوا۟ ۖ فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ سَحَرُوٓا۟
أَعْيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَآءُو بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾
۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾
فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا۟
هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُوا۟ صَٰغِرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

﴿١٠٥﴾ پێدڤیه ل سەر من، ژ ڕاستی و هەقییێ پێڤەتر د ڕاستا خودێدا نەبێژم. ب ڕاستی من موعجیزە و نیشانەکا ئاشکەرا ژ دەڤ خودایێ هەوە بۆ هەوە ئینایە [کو ڕاستیا پێغەمبەراتیا من دیار بکەت] ڤێجا ئسرائیلیان د گەل من بهنێرە. ﴿١٠٦﴾ [ڤێجا فیرعەونی بەرسڤا مووسایی دا و گۆت]: ئەگەر ڕاست تو ب موعجیزەیەکێ هاتیی کا بینە ئەگەر تو ژ ڕاستگۆیان بی. ﴿١٠٧﴾ ڤێجا دارێ خۆ هاڤێت، بوو مارەکێ مەزن و دورست. ﴿١٠٨﴾ و دەستێ خۆ ژ باخلا خۆ دەرئێخست، سپی دەرکەفت بۆ تەماشەڤانان. ﴿١٠٩﴾ کەنکەنەیان ژ ملەتێ فیرعەونی گۆتی: ب ڕاستی ئەڤە سێرەبەندەکێ زێدە زانایە. ﴿١١٠﴾ دڤێت هەوە ژ ئەردێ هەوە [کو (مصر)ـە ب سێرەبەندیا خۆ] دەربێخیت، ڤێجا کا هوین چ دبێژن، و کا چ فەرمانێ ددەن. ﴿١١١﴾ گۆتن: وی و برایێ وی فێ گاڤێ گیرۆکە، و تو کۆمڤەکەران بهنێرە باژێران. ﴿١١٢﴾ بلا هەمی سێرەبەندێت زێدە زانا بۆ تە بینن. ﴿١١٣﴾ [هنارتە د دویڤ هەمی سێرەبەندانڕا] ڤێجا وەختێ هاتینە دەڤ فیرعەونی، گۆتن: ئەرێ مە خەلاتێ خۆ هەیە ئەگەر ئەم سەرکەڤتین؟ ﴿١١٤﴾ [فیرعەونی] گۆت: بەلێ.. [هەوە خەلاتێ خۆ یێ هەی] و هوین دێ ژ نێزیکێت من ژی بن [ئانکو بە ئەندامێت جڤاتا من]. ﴿١١٥﴾ سێرەبەندان گۆت: هەی مووسا، یان تو دێ ئاڤێژی [نوکە] یان ئەم دێ ئاڤێژین [ئانکو بۆ خۆ هەلبژێرە تە دڤێت دەستپێکێ تو دارێ خۆ باڤێژە، تە دڤێت ئەم دێ ئاڤێژین]. ﴿١١٦﴾ مووسایی گۆت: هوین باڤێژن، ڤێجا وەختێ وان وەریس و دارێت خۆ ئاڤێتین، سێرە ل چاڤێت خەلکی کرن و ترساندن [و هزرکرن ئەڤە ب دورستی مارن نەکو سێرەیە]، و سێرەبەندییەکا مەزن ئینان و کرن. ﴿١١٧﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، دارێ خۆ باڤێژە [ڤێجا وەختێ دارێ خۆ ئاڤێتی]، وی دارێ وەریس و دارێت وان ب تێکجاری داعویران. ﴿١١٨﴾ و ب ڕاستی هەقی ئاشکەرا بوو و کارێ وان [سێرەبەندان] کری، پویچ بوو. ﴿١١٩﴾ و سێرەبەند ل وێرێ شکەستن و ڕەزیل و ڕسوا ڤەگەڕیان. ﴿١٢٠﴾ و سێرەبەند کەڤتن و سوجدە برن.

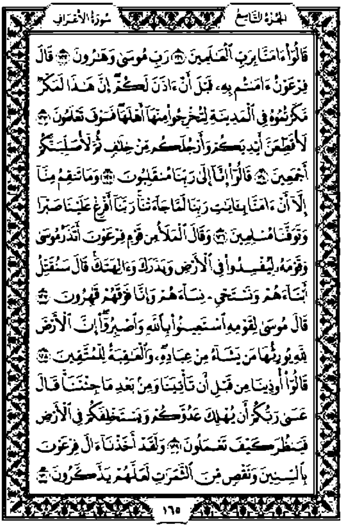
سُورَةُ الأَعۡرَافِ
الجُزۡءُ التَّاسِعُ
١٦٥

قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٢١ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ١٢٢ قَالَ
فِرۡعَوۡنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبۡلَ أَنۡ ءَاذَنَ لَكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكۡرٞ
مَّكَرۡتُمُوهُ فِي ٱلۡمَدِينَةِ لِتُخۡرِجُواْ مِنۡهَآ أَهۡلَهَاۖ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ١٢٣
لَأُقَطِّعَنَّ أَيۡدِيَكُمۡ وَأَرۡجُلَكُم مِّنۡ خِلَٰفٖ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمۡ
أَجۡمَعِينَ ١٢٤ قَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ١٢٥ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ
إِلَّآ أَنۡ ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتۡنَاۚ رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا
وَتَوَفَّنَا مُسۡلِمِينَ ١٢٦ وَقَالَ ٱلۡمَلَأُ مِن قَوۡمِ فِرۡعَوۡنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ
وَقَوۡمَهُۥ لِيُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ
أَبۡنَآءَهُمۡ وَنَسۡتَحۡيِۦ نِسَآءَهُمۡ وَإِنَّا فَوۡقَهُمۡ قَٰهِرُونَ ١٢٧
قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِ ٱسۡتَعِينُواْ بِٱللَّهِ وَٱصۡبِرُوٓاْۖ إِنَّ ٱلۡأَرۡضَ
لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلۡمُتَّقِينَ ١٢٨
قَالُوٓاْ أُوذِينَا مِن قَبۡلِ أَن تَأۡتِيَنَا وَمِنۢ بَعۡدِ مَا جِئۡتَنَاۚ قَالَ
عَسَىٰ رَبُّكُمۡ أَن يُهۡلِكَ عَدُوَّكُمۡ وَيَسۡتَخۡلِفَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَيَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ١٢٩ وَلَقَدۡ أَخَذۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ
بِٱلسِّنِينَ وَنَقۡصٖ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ١٣٠

﴿١٢١﴾ گۆتن: مە باوەری ب خودانێ هەمی جیهانان ئینا. ﴿١٢٢﴾ خودێ و خودانێ مووسا و هاروونی. ﴿١٢٣﴾ فیرعەونی گۆت: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا بەری ئەز دەستویریێ بدەمە هەوە؟ ب ڕاستی ئەڤە فند و ڤێلەکە هەوە د ڤی باژێریدا گێڕایی، دا هوین خەلکێ وی ژێ دەربێخن، نێ هوین دێ زانن [کا ئەز دێ چ ئینمە سەرێ هەوە]. ﴿١٢٤﴾ ب ڕاستی ئەز دێ دەست و پیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی ئەز دێ هەوە هەمییان [ب دارڤە] هەلاویسم [هەتا هوین دمرن]. ﴿١٢٥﴾ [سێرەبەندان گۆت: خەم نینە]، ب ڕاستی ئەم دێ ب بال خودایێ خۆڤە ڤەگەڕین. ﴿١٢٦﴾ و تو مە عەیبدار و لەکەدار ناکەی ژ بەر هندێ نەبیت، کو مە باوەری ب نیشان و ئایەتێت [موعجیزەیێت] خودایێ خۆ ئینایییە، وەختێ بۆ مە هاتین، خودێوۆ سەبری ب سەر مەدا داڕێژە، و مە ڕاگرە، و مە موسلمان بمرینە. ﴿١٢٧﴾ کەنکەنەیێت ملەتێ فیرعەونی گۆتن: ئەرێ ما دێ [تو] مووسایی و ملەتێ وی هێلی خرابیێ د ئەردیدا بکەن، و تە و پەرستییێت تە بهێلن؟ [فیرعەونی] گۆت: کوڕێت وان [ئانکو زەلامێت وان] دێ کوژین، و ژنێت وان دێ هێلینە ساخ [دا خدامییا مە بکەن]، و ئەم سەردەستی وانین و ئەو بن دەستی مەنە. ﴿١٢٨﴾ مووسایی گۆتە ملەتێ خۆ: پشتا خۆ ب خودێ گرێدەن، و هاریکارییێ ژ وی بخوازن، و پێنا خۆ فرەهـ بکەن و خۆ ڕاگرن، ب ڕاستی ئەردی یێ خودێیە ددەتە وی بەندەیێت خۆ یێ وی بڤێت، و دویماهیك هەر بۆ پارێزکارانە. ﴿١٢٩﴾ گۆتن: بەری تو بێی ئەم پێت هاتینە ئێشاندن، و پشتی تو هاتی ژی ئەم پێت دئێنە ئێشاندن [ڤێجا نوزا کەنگی دێ ڕزگار بین؟] [مووسایی] گۆت: هیڤیبا من ئەوە خودایێ هەوە دژمنێ هەوە د هیلاك بەت، و هەوە شوینا وان د ئەردیدا ئاکنجی بکەت، ڤێجا دێ بەرێ خۆ دەتێ کا هوین دێ چ کەن. ﴿١٣٠﴾ و ب سویند مە فیرعەون و ملەتێ وی ب هشکەسالان و کێم دەرامەتییێ هنگاڤتن، دا ل خۆ بزڤڕن.

فَإِذَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَٰذِهِۦۖ وَإِن تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةٞ
يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمۡ عِندَ ٱللَّهِ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُواْ مَهۡمَا تَأۡتِنَا بِهِۦ
مِنۡ ءَايَةٖ لِّتَسۡحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرۡسَلۡنَا
عَلَيۡهِمُ ٱلطُّوفَانَ وَٱلۡجَرَادَ وَٱلۡقُمَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ
ءَايَٰتٖ مُّفَصَّلَٰتٖ فَٱسۡتَكۡبَرُواْ وَكَانُواْ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ ﴿١٣٣﴾
وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيۡهِمُ ٱلرِّجۡزُ قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
عَهِدَ عِندَكَۖ لَئِن كَشَفۡتَ عَنَّا ٱلرِّجۡزَ لَنُؤۡمِنَنَّ لَكَ
وَلَنُرۡسِلَنَّ مَعَكَ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُمُ
ٱلرِّجۡزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمۡ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَٱنتَقَمۡنَا
مِنۡهُمۡ فَأَغۡرَقۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡيَمِّ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُواْ عَنۡهَا
غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوۡرَثۡنَا ٱلۡقَوۡمَ ٱلَّذِينَ كَانُواْ يُسۡتَضۡعَفُونَ
مَشَٰرِقَ ٱلۡأَرۡضِ وَمَغَٰرِبَهَا ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَاۖ وَتَمَّتۡ كَلِمَتُ
رَبِّكَ ٱلۡحُسۡنَىٰ عَلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُواْۖ وَدَمَّرۡنَا
مَا كَانَ يَصۡنَعُ فِرۡعَوۡنُ وَقَوۡمُهُۥ وَمَا كَانُواْ يَعۡرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿١٣١﴾ ڤێجا هەر گاڤەكا باشی و كەرەمەك گەهشتبایە وان، دگۆتن: ئەڤە ژ بەر مەیە، و ئەگەر نەخۆشیەكێ [ژ بەر هشكەسالان] هنگاڤتبانە، مووسا و یێت د گەل دكرنە ئەگەرا بێ وەغەریا خۆ، بزانن ب ڕاستی، هەر تشتێ ژ خۆشی و نەخۆشیێ بگەهیتە وان ژ خودێیە، بەلێ پا باراپتر ژ وان نوزانن [كو هەر نەخۆشیەكا ب سەرێ وان هاتی ژ بەر گونەهێت وانە، و نە ژ بەر مووسایە]. ﴿١٣٢﴾ گۆتن [هەی مووسا]: هەر موعجیزەیەكا تو بۆ مە بینی، دا مە ژ سەر وی دینی بەی ئەوێ ئەم ل سەر، ئەم باوەریێ ب تە نائینین. ﴿١٣٣﴾ ڤێجا مە ژی بارانەكا دژوار و كولی و سپە و بەق و خوین ب سەر واندا ئینان كو ئەڤە نیشانێت گەلەڕەنگن، ڤێجا [پشتی هاتنا ڤان نیشانان ژی] خۆ مەزن كرن [و باوەری نەئینان]، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ گونەهكار بوون. ﴿١٣٤﴾ ڤێجا دەمێ ئیزا و عەزاب ب سەر واندا هاتی، گۆتن: هەی مووسا، تو بۆ مە ب وی قەدرێ خودێ دایییە تە [كو پێغەمبەراتییە] داخواز بكە، هەكە تو ڤێ ئیزا و بەلایێ ژ سەر مە ڕاكەی، ب ڕاستی ئەم دێ باوەریێ ب تە ئینین، و ب ڕاستی ئەم دێ ئسرائیلیان د گەل تە هنێرین. ﴿١٣٥﴾ ڤێجا وەختێ مە ئەو بەلا و ئیزا ژ سەر وان ڕاكری، هەتا وەختەكێ دیاركری، كو دێ گەهنێ، پەیمانا خۆ شكاندن [و ل ئاخفتنا خۆ لێڤەبوون]. ﴿١٣٦﴾ ڤێجا مە تۆل ژ وان ڤەكر و مە ئەو د دەریایێدا خەندقاندن، چونكی وان ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانان و ژێ د بێ ئاگەه بوون. ﴿١٣٧﴾ و مە ئەو ملەتێ هاتییە تەپەسەركرن، كرە میراتگرێ ئەردێ شامێ ب ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤاڤە، ئەو ئەردێ مە پیرۆزكری [تێر خێروبێر كری]. و ژڤانێ خودایێ تە [كو دێ وی ئەردی] بۆ ئسرائیلیان [هێلیت] ب جە هات، ژ بەر سەبرا وان كێشایی، و ئەوا فیرعەونی و ملەتێ وی دكر، و ئەوا وان ئاڤا دكر مە هەڕافت.

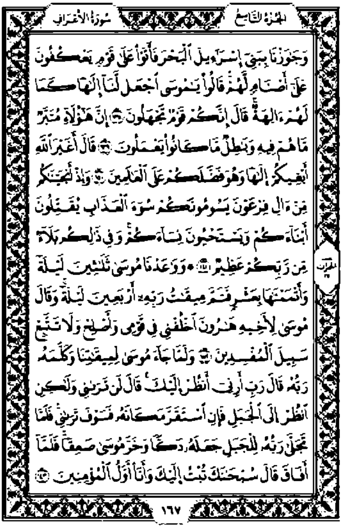

وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتَوۡاْ عَلَىٰ قَوۡمٖ يَعۡكُفُونَ
عَلَىٰٓ أَصۡنَامٖ لَّهُمۡۚ قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهٗا كَمَا
لَهُمۡ ءَالِهَةٞۚ قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ١٣٨ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٞ
مَّا هُمۡ فِيهِ وَبَٰطِلٞ مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٣٩ قَالَ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ
أَبۡغِيكُمۡ إِلَٰهٗا وَهُوَ فَضَّلَكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٤٠ وَإِذۡ أَنجَيۡنَٰكُم
مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ يَسُومُونَكُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ يُقَتِّلُونَ
أَبۡنَآءَكُمۡ وَيَسۡتَحۡيُونَ نِسَآءَكُمۡۚ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَآءٞ
مِّن رَّبِّكُمۡ عَظِيمٞ ١٤١ ۞ وَوَٰعَدۡنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيۡلَةٗ
وَأَتۡمَمۡنَٰهَا بِعَشۡرٖ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرۡبَعِينَ لَيۡلَةٗۚ وَقَالَ
مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ ٱخۡلُفۡنِي فِي قَوۡمِي وَأَصۡلِحۡ وَلَا تَتَّبِعۡ
سَبِيلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ١٤٢ وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ
رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِيٓ أَنظُرۡ إِلَيۡكَۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِي وَلَٰكِنِ
ٱنظُرۡ إِلَى ٱلۡجَبَلِ فَإِنِ ٱسۡتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوۡفَ تَرَىٰنِيۚ فَلَمَّا
تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلۡجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكّٗا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقٗاۚ فَلَمَّآ
أَفَاقَ قَالَ سُبۡحَٰنَكَ تُبۡتُ إِلَيۡكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٤٣

﴿١٣٨﴾ و مە ئسرائیل ژ دەریایێ دەربازکرن، گەهشتنە دەڤ ملەتەکی ب بوتێت خۆڤە بوون، دپەرستن. ئینا گۆتن: هەی مووسا تو ژی بۆ مە پەرستیەکی بدانە هەروەکی ڤان پەرستی هەین. [مووسایی] گۆت: ب راستی هوین ملەتەکێ نەزانن. ﴿١٣٩﴾ ب ڕاستی ئەڤە د هیلاك چۆیینە و کارێ ئەو دکەن [کو پەرستنا بوتانە] بێ پویچە. ﴿١٤٠﴾ [مووسایی] گۆت: ئەرێ ئەز ژ خودێ پێڤەتر پەرستیەکێ دیتر بۆ هەوە بخوازم؟! و وی قەدرێ هەوە ب سەر یێ هەمی خەلکی تێخستیە. ﴿١٤١﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ مە هوین ژ دەستێت فیرعەونیان قورتال کرین، کو وان ئیزا و نەخۆشیەکا پیس و دژوار ددا بەر هەوە، کوڕێت هەوە دکوشتن، و کچێت هەوە [بۆ خدامیێ] دهێلان، و ب ڕاستی ئەها د ڤێدا [ئیزا و نەخۆشیا هەوە ددیت، و ڕزگارکرنا هەوە ژ بەرێ خودێڤە] ئەزموونەکا [ئمتیحانەکا] مەزن بوو ژ خودایێ هەوە. ﴿١٤٢﴾ و مە سیه شەڤان ژڤان دا مووسایی، و مە دەهێت دی ژی لێ زێدەکرن، ڤێجا وەختێ [دیدارێ دگەل] خودایێ وی بوونە چل شەڤێت دورست، و مووسایی گۆتە برایێ خۆ هاروونی جهێ من بگرە د ناڤ ملەتێ مندا، و قەنجیێ بکە و ڕێکا خرابکاران نەگرە. ﴿١٤٣﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ل دویف وەختێ مە دانایی هاتی، و خودایێ وی دگەل ئاخفتی [یێ کو تێك د ناڤبەرا واندا هەبیت]، [مووسایی] گۆت: خودێو خۆ نیشا من بدە، تە بینم، [خودێ] گۆت: ب ڕاستی تو قەت من نابینی، بەلێ بەرێ خۆ بدە چیایی، ئەگەر ل جهێ خۆ ما، دێ تو من بینی، ڤێجا وەختێ خودایێ وی بۆ چیایی دیاربووی [دیاربوونەکا هێژاییی وی و یا بێ چاوایی]، ڤێجا چیا پرت پرت بوو، و دگەل ئەردی ڕاست بوو. و مووسا کەفت و های ژ خۆ نەما، ڤێجا دەمێ ب سەر خۆڤە هاتی و هشیاربووی، گۆت: ئەز تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەم، من تۆبەیە جارەکا دی ڤێ داخوازێ بکەم و ئەز خودان باوەرێ ئێکێمە.

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي ٱصۡطَفَيۡتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي
فَخُذۡ مَآ ءَاتَيۡتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبۡنَا
لَهُۥ فِي ٱلۡأَلۡوَاحِ مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡعِظَةٗ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ
شَيۡءٖ فَخُذۡهَا بِقُوَّةٖ وَأۡمُرۡ قَوۡمَكَ يَأۡخُذُواْ بِأَحۡسَنِهَاۚ سَأُوْرِيكُمۡ
دَارَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصۡرِفُ عَنۡ ءَايَٰتِيَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَإِن يَرَوۡاْ كُلَّ ءَايَةٖ لَّا يُؤۡمِنُواْ بِهَا
وَإِن يَرَوۡاْ سَبِيلَ ٱلرُّشۡدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗا وَإِن يَرَوۡاْ سَبِيلَ
ٱلۡغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُواْ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَلِقَآءِ ٱلۡأٓخِرَةِ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡۚ هَلۡ يُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَٱتَّخَذَ قَوۡمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِنۡ حُلِيِّهِمۡ
عِجۡلٗا جَسَدٗا لَّهُۥ خُوَارٌۚ أَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمۡ
وَلَا يَهۡدِيهِمۡ سَبِيلًاۘ ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَٰلِمِينَ ﴿١٤٨﴾
وَلَمَّا سُقِطَ فِيٓ أَيۡدِيهِمۡ وَرَأَوۡاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن
لَّمۡ يَرۡحَمۡنَا رَبُّنَا وَيَغۡفِرۡ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

﴿١٤٤﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا، ب ڕاستی من ب پێغەمبەراتیا خۆ و ب ئاخفتنا خۆ، تو ل سەر خەلکی هەلبژارتی و کریە سەرپشك، ڤێجا ئەڤا من دایە تە [ژ تێگەهشتن و پێغەمبەراتیێ] بگرە، و ژ شوکورداران بە. ﴿١٤٥﴾ و مە بۆ مووسایی ل سەر دەپێت تەوراتێ هەمی تشت ژ شیرەت و ئەحکامان ب درێژی نڤێسینە. ڤێجا ب هێز و ژ دل وەربگرە، و فەرمانا ملەتێ خۆ ژی بکە یا چێتر وەربگرن [وەکی لێ بۆرین و تۆلڤەکرنێ، ئانکو وێ بکەن یا پتر خێر بۆ وان پێ دتێتە نڤێسین]، و ب ڕاستی نێزیك ئەز دێ خانیێت ژ ڕێ دەرکەفتیان [وەکی فیرعەونی و ملەتێ وی] نیشا هەوە دەم [کا چ ل وارێ وان هاتیە]. ﴿١٤٦﴾ ئەز ئاهێلم ئەوێت ژ بێ بەختی و ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن دکەن، د نیشان و ئایەتێت من بگەهن، و ئەگەر هەمی نیشان و ئایەتان ژی بینن، دیسا باوەرییێ پێ نائینن، و ئەگەر ڕێکا هیدایەتێ و ڕاستیێ بینن ژی ناگرن، و ناکەنە ڕێکا خۆ، و ئەگەر ڕێکا خرابیێ و بەرزەبوونێ بینن دێ بۆ خۆ کەنە ڕێك، چونکی ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانان، و ژێ دبێ ئاگەهـ بوون. ﴿١٤٧﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە و دیتنا ئاخرەتێ درەو ددانان، کار و کریارێت وان [یێت چاك] پویچ بوون، ما ئەو دێ ژ جزایێ کارێ خۆ پێڤەتر بینن! ﴿١٤٨﴾ و ملەتێ مووسایی، پشتی [چۆنا] وی، [پشتی مووسا چۆییە ژڤانێ خودایێ خۆ] ژ چەکێت خۆ [ژ زێڕ و زینەتێ د گەل وان] گۆلکەك چێکرن، لەشەکێ بێ گیان بوو دەنگێ چێلێ هەبوو، ما نەددیتن وی [گۆلکی] ئەو نەدئاخفتن و بەرێ وان نەددا چو ڕێکان، [و گۆلك] ب پەرستی بۆ خۆ کرنە پەرستی، و ئەو ب خۆ دستەمکاران بوون. ﴿١٤٩﴾ ڤێجا وەختێ پەشێمان بوویین و زانین یێت گومڕا بوویین، گۆتن: ئەگەر خودایێ مە دلۆڤانییێ ب مە نەبەت، و گونەهێت مە ژێ نەبەت، ب ڕاستی ئەم دێ ژ خوسارەتان بین.

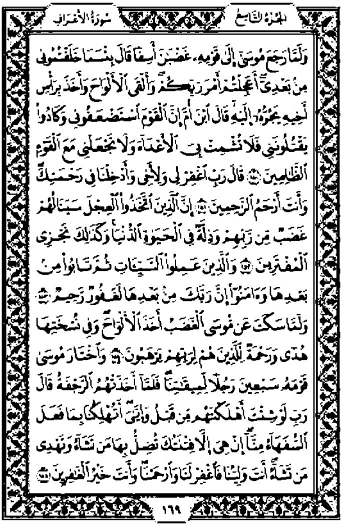

الجزء التاسع سورة الأعراف

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ غَضۡبَٰنَ أَسِفٗا قَالَ بِئۡسَمَا خَلَفۡتُمُونِي
مِنۢ بَعۡدِيٓۖ أَعَجِلۡتُمۡ أَمۡرَ رَبِّكُمۡۖ وَأَلۡقَى ٱلۡأَلۡوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأۡسِ
أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيۡهِۚ قَالَ ٱبۡنَ أُمَّ إِنَّ ٱلۡقَوۡمَ ٱسۡتَضۡعَفُونِي وَكَادُواْ
يَقۡتُلُونَنِي فَلَا تُشۡمِتۡ بِيَ ٱلۡأَعۡدَآءَ وَلَا تَجۡعَلۡنِي مَعَ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥٠ قَالَ رَبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِأَخِي وَأَدۡخِلۡنَا فِي رَحۡمَتِكَۖ
وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ١٥١ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ ٱلۡعِجۡلَ سَيَنَالُهُمۡ
غَضَبٞ مِّن رَّبِّهِمۡ وَذِلَّةٞ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡمُفۡتَرِينَ ١٥٢ وَٱلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُواْ مِنۢ
بَعۡدِهَا وَءَامَنُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعۡدِهَا لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٥٣
وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلۡغَضَبُ أَخَذَ ٱلۡأَلۡوَاحَۖ وَفِي نُسۡخَتِهَا
هُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّلَّذِينَ هُمۡ لِرَبِّهِمۡ يَرۡهَبُونَ ١٥٤ وَٱخۡتَارَ مُوسَىٰ
قَوۡمَهُۥ سَبۡعِينَ رَجُلٗا لِّمِيقَٰتِنَاۖ فَلَمَّآ أَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ قَالَ
رَبِّ لَوۡ شِئۡتَ أَهۡلَكۡتَهُم مِّن قَبۡلُ وَإِيَّٰيَۖ أَتُهۡلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآۖ إِنۡ هِيَ إِلَّا فِتۡنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهۡدِي
مَن تَشَآءُۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَاۖ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡغَٰفِرِينَ ١٥٥

١٦٩

﴿١٥٠﴾ و وەختێ مووسا [ژ زڤانا خودایێ خۆ] ب سەر ملەتێ خۆدا ڤەگەڕیایی، زێدە کەربگرتی و خەمگین ڤەگەڕیا، گۆت: پیسە شۆل بوو هەوە پشتی من کری [دەمێ هەوە گۆلك پەرستی] ئەرێ هەوە لەز ل فەرمانا خودێ کر [هەوە چ بوو؟ هەوە گۆلك پەرست، و هەوە خۆ نەگرت هەتا ئەز ژ زڤانێ خودێ دزڤڕم، و فەرمانا خودێ بۆ هەوە دبێژم] و مووسایی دەپێت تەوراتێ ئاڤێتن، و دەست ئاڤێتە سەرێ برایێ خۆ، گرت و ب بەر خۆڤە کێشا، [هاروونی] گۆت: هەی کوڕێ دەیکا من، ب ڕاستی ملەتی ئەز بێزارکرم و نێزیك بوو من بکوژن، ڤێجا تو کەیفا نەیاران ب من نەئینە، و من نەدە د گەل ملەتێ ستەمکار [و من ژ وان حسێب نەکە]. ﴿١٥١﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، گونەهێت من و برایێ من ژێ ببە و مە هەردوکان ب بەر دلۆڤانیا خۆ بێخە، و تویی ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتر. ﴿١٥٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆلك پەرستین نێزیك دێ کەربا خودایێ وان و ڕسوایی د ژیانا دنیایێدا وان گریت، و هۆسا ئەم درەوینان ئێزا ددەین. ﴿١٥٣﴾ و ئەوێت کار و کریارێت خراب کرین، پاشی تۆبە کرین، و دلێشی و دلسۆزی د باوەریا خۆدا کرین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ تۆبەیێ، گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥٤﴾ ڤێجا دەمێ کەربا مووسایی داهاتی، دەپێت تەوراتێ ڕاکرن، ئەوا [تەوراتا] ڕێکا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانیێ تێدا نڤیسی، بۆ وان یێت ژ خودایێ خۆ دترسن. ﴿١٥٥﴾ و مووسایی ژ ملەتێ خۆ حەفتێ زەلام ژێ گرتن بۆ وەختێ مە دانایی [دا داخوازا لێبۆرینێ و لێنەگرتنێ ژ خەلەتیا خۆ یا مەزن بکەن، وەختێ گۆلك پەرستین]، ڤێجا دەمێ بیڤەلەرزا ب هێز ئەو گرتین [کەفتن و نەهشبوون]، ئینا [مووسایی] گۆت: خودێوۆ ئەگەر تە ڤیابایە بەری نوکە دا من و وان د هیلاك بەی، ما دێ مە ب کریارا ساویلکەیان د هیلاك بەی؟ ئەڤە ژ جەڕباندن و ئەزموونا تە پێڤەتر نینە، یێ تە بڤێت ب وێ جەڕباندنێ گومڕا دکەی، و یێ تە بڤێت یێ ڕاستەڕێ دکەی، تویی سەمیان و هاریکارێ مە، ڤێجا ل گونەهێت مە ببۆرە و دلۆڤانیێ ب مە ببە، و ب ڕاستی تو چێترین لێنەگری.

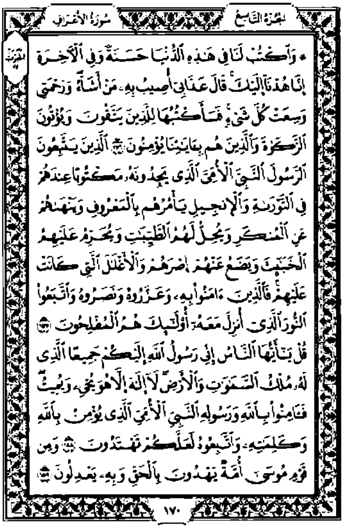

الجزء التاسع سورة الأعراف

۞ وَٱكۡتُبۡ لَنَا فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ
إِنَّا هُدۡنَآ إِلَيۡكَۚ قَالَ عَذَابِيٓ أُصِيبُ بِهِۦ مَنۡ أَشَآءُۖ وَرَحۡمَتِي
وَسِعَتۡ كُلَّ شَيۡءٖۚ فَسَأَكۡتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤۡتُونَ
ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِنَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِيَّ ٱلۡأُمِّيَّ ٱلَّذِي يَجِدُونَهُۥ مَكۡتُوبًا عِندَهُمۡ
فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَٱلۡإِنجِيلِ يَأۡمُرُهُم بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَىٰهُمۡ
عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنۡهُمۡ إِصۡرَهُمۡ وَٱلۡأَغۡلَٰلَ ٱلَّتِي كَانَتۡ
عَلَيۡهِمۡۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِهِۦ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُواْ
ٱلنُّورَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ مَعَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡ جَمِيعًا ٱلَّذِي
لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ
فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِيِّ ٱلۡأُمِّيِّ ٱلَّذِي يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ
وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِن
قَوۡمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٞ يَهۡدُونَ بِٱلۡحَقِّ وَبِهِۦ يَعۡدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

١٧٠

﴿١٥٦﴾ و تو د ڤێ جیهانێدا قەنجیێ بۆ مە بنڤێسە [ژیانەکا خۆش، و دویماهیکەکا باش، و سەرفەرازی بۆ کارێ باش] و ل ئاخرەتێ ژی قەنجیێ بدە مە [کو بەحەشتە]، ب راستی مە ب بال تەڤە تۆبە کریە. [خودێ] گۆت: هەر کەسێ من بڤێت دێ ب ئیزایا خۆ هنگێڤم، و دلۆڤانیا من هەمی تشتان ڤەدگریت، ڤێجا ئەز دێ [ڤێ دلۆڤانیێ] سبەهی و خۆسەر [رۆژا قیامەتێ] بۆ وان نڤێسم ئەوێت پارێزکاریا من دکەن، و زەکاتا خۆ ددەن، و باوەریێ ب هەمی کتێب و پێغەمبەرێت مە دئینن. ﴿١٥٧﴾ و ئەوێت ل دویڤ هنارتی و پێغەمبەرێ نەخواندەوار دچن، ئەوێ سالۆخەت و نیشانێت وی ل دەڤ خۆ د تەورات و ئنجیلێدا دبینن، فەرمانا وان ب قەنجیێ دکەت، و وان ژ خرابیێ ددەتە پاش، و تشتێ پاقژ بۆ وان دورست دکەت، و تشتێ پیس ل سەر وان حەرام دکەت، و بارێ وان یێ گران ل سەر وان رادکەت، و قەیدێت وان خۆ پێ گرێدایی ل سەر وان رادکەت [ئانکو وی بارێ وان، ژ وان ئەحکامێت وان خۆ پێ گرێدایی ژ نەدورستکرنا هندەک خوارنان و ژێڤەکرنا جهێ پیس ژ جلکێ وان و سۆتنا دەستکەڤتیان (الغنائم)... هتد، سڤک کر]، ڤێجا ئەوێت باوەری پێ ئینایین، و رێز لێ گرتین، و هاریکاریا وی ل سەر نەیاران کری، و ب دویڤ وێ رۆناهیێ کەڤتین ئەوا د گەل وی هاتی [کو قورئانە]، ئەڤە ئەون یێت سەرفەراز. ﴿١٥٨﴾ بێژە: گەلی مرۆڤان، ب راستی ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە هەمییان، ئەو خودایێ ملکێ ئەرد و ئەسمانان یێ وی، چو پەرستی نینن ژ وی پێڤەتر، ئەوە ژیانێ ددەت، و دبەت، ڤێجا باوەریێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، ئەو پێغەمبەرێ نەخواندەوار، ئەوێ (ئەو پێغەمبەرێ) باوەریێ ب خودێ و کتێبێت وی دئینیت، و ل دویڤ وی هەرن، دا هوین راستەرێ ببن. ﴿١٥٩﴾ و دەستەکەک ژ ملەتێ مووسایی هەیە، بەرێ خەلکی ب راستی و هەقیێ ددەنە رێکا راست، و ب هەقیێ و راستیێ ژی فەرمانداریێ و حوکمی دکەن.

﴿١٦٠﴾ و مە ملەتێ مووسایی کرە دوازدە دەستەك و نویجاخ، و دەمێ ملەتێ وی ئاف ژێ خواستی، مە وەحی بۆ هنارت: دارێ خۆ ل کەڤری بدە [هەر کەڤرەکێ هەبیت]، پشتی مووسایی دارێ خۆ ل کەڤری دایی، دوازدە کانی ژێ زان و دەرکەفتن [تەمەت هەژمارا نویجاخێت وان]، و هەر تیکی کانیا خۆ زانی و نیاسی، و مە عەور ل هنداڤی وان کرنە سیهوانە [کو سیهێ ل وان بکەن] و گەزۆ و سویسك مە ب سەر واندا باراندن، ڤێجا ژ حەلالێ پاك و پاقژێ مە ب رزقێ هەوە کری بخۆن، و ئەوان [ب کار و کریارێت خۆ یێت نە د رێدا و نەدورست] زیان ل مە نەکریە، بەلکی هەر یا ل خۆ کرین. ﴿١٦١﴾ و وەختێ خودێ گۆتیە وان [مەخسەد پێ ئسرائیلیان] هەرنە د ڤی گوندیدا [قودسێ] و ب بەرفرەهی و ل جهێ هەوە بڤێت ژێ بخۆن، و بێژن: خودێوو گونەهێت مە ژ مە داقوتە، و داچەمایی [و خۆشکاندی بۆ خوادێ هوین ژ بەرزەبوونێ رزگار کرین] بدەنە ژۆر، دێ ل گونەهێت هەوە بۆرم و ناهێلم، و ئەم دێ خێرا قەنجیکاران پتر لێ کەین. ﴿١٦٢﴾ بەلێ ئەوێت ستەم و زۆرداری کرین، ئەو فەرمانا خودێ ل وان کری [کو بێژن گونەهێت مە ژ مە داقوتە]، ب تشتەکێ دی یێ ژێ نەهاتیە خواستن، گوهارتن [ڤێجا ژ بەر هندێ]، و ژ بەر نەگوهداری و ستەما وان دکر مە ئیزایەك ژ ئەسمانی ب سەر واندا هنارت. ﴿١٦٣﴾ و تو [هەی موحەممەد] پسیارا وی گوندێ نێزیکی دەریایێ [ژ ئسرائیلیان] بکە، وەختێ وان د رۆژا شەنبیێدا دەستدرێژی کرین، وەختێ رۆژا شەنبیێ ماسیێت وان سەر ئاڤ دبوون، و رۆژا نە شەنبی [کو یا بۆ وان دورست تێدا بگرن] نەدهاتن، مە هۆسا و ژ بەر ژ رێ دەرکەفتنا وان ب ڤێ بەلایێ جەرباندن [کو رۆژا بۆ وان نەدورست ماسیان بگرن، ماسیێت ئاشکەرا سەرئاڤ بین، و رۆژا بۆ وان دورست بگرن، ماسی نەئێن و دیار نەبن].

وَقَطَّعْنَٰهُمُ ٱثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًاۚ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ
مُوسَىٰٓ إِذِ ٱسْتَسْقَىٰهُ قَوْمُهُۥٓ أَنِ ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَۖ
فَٱنۢبَجَسَتْ مِنْهُ ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًاۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلْغَمَٰمَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْۚ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ١٦٠
وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ ٱسْكُنُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ وَكُلُوا۟ مِنْهَا
حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا
نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيٓـَٰٔتِكُمْۚ سَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ١٦١
فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ
لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟
يَظْلِمُونَ ١٦٢ وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَتْ
حَاضِرَةَ ٱلْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِى ٱلسَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَۙ لَا تَأْتِيهِمْۚ
كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ١٦٣

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا ٱللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا ۖ قَالُوا۟ مَعْذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦٓ أَنجَيْنَا ٱلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلسُّوٓءِ
وَأَخَذْنَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ بِعَذَابٍۭ بَـِٔيسٍۭ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾
فَلَمَّا عَتَوْا۟ عَن مَّا نُهُوا۟ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا۟ قِرَدَةً خَـٰسِـِٔينَ ﴿١٦٦﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ مَن يَسُومُهُمْ
سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ ٱلْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾
وَقَطَّعْنَـٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ ٱلصَّـٰلِحُونَ وَمِنْهُمْ
دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَـٰهُم بِٱلْحَسَنَـٰتِ وَٱلسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا۟ ٱلْكِتَـٰبَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَـٰذَا ٱلْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُۥ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَـٰقُ ٱلْكِتَـٰبِ
أَن لَّا يَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ وَدَرَسُوا۟ مَا فِيهِ ۗ وَٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَٱلَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِٱلْكِتَـٰبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

﴿١٦٤﴾ و وەختێ دەستەکێ ژ وان گۆتی [گەلی دەستەکا شیرەتکاران] هوین بۆ چ خەلکەکی شیرەت دکەن، کو خودێ دێ وان د هیلاك بەت، یان ژی دێ وان ب بەر ئیزایەکا دژوار ئێخیت، [کۆما شیرەتکار] گۆت: بۆ هندێیە دا بۆ مە ل دەڤ خودایێ هەوە بیتە هەجەت (مهانە)، و بەلکی ئەو ل خۆ بزڤرن و خۆ بپارێزن. ﴿١٦٥﴾ ڤێجا وەختێ وان، ئەو شیرەتێت ل وان دهاتنە کرن، ژ بیرا خۆ برین و بویتە پێ نەکرین، مە ئەوێت بەرگەرییان دکرن کو خرابی نەئێتە کرن رزگار کرن، و مە ئەوێت ستەم دکرن [یێت د ئەزموونا خۆدا کەڤتین و یێت خۆ ل سەر خرابیێ بێ دەنگ کرین] ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار هنگاڤتن، ژ بەر ژ رێ دەرکەڤتنا وان. ﴿١٦٦﴾ ڤێجا وەختێ وان خۆ مەزن کرین ل سەر تشتێ نەهیا وان ژێ هاتیە کرن، و زیندەگاڤیا خۆ نەهێلایین، مە گۆتە وان: ببنە مەیمونێت رسوا و رەزیل. ﴿١٦٧﴾ و بۆ ملەتێ خۆ بێژە: وەختێ خودایێ تە [پێشییێت ئسرائیلییان] ئاگەهدار کرین، کو خودایێ تە هندەك مرۆڤێت وەسا ب سەر واندا دێ هنێریت، کو هەتا رۆژا قیامەتێ ئیزا و نەخۆشییەکا ب ژان و دژوار بدەنە بەر وان، و ب راستی خودایێ تە جزا ب لەزە [ئانکو جزاکرنا وی یا ب لەزە]، و خودایێ تە ب راستی گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٦٨﴾ و مە ئەو (ئسرائیلی) د ئەردیدا کرنە کۆم کۆم [و مە ژێکڤەکرن]، هندەك ژ وان د قەنج و کێرهاتی بوون [ئەڤێت باوەری ب موحەممەد پێغەمبەر ئینایین، و یێت بەری هاتنا وی مرین]، و هندەك ژ وان د وەسا نەبوون، ڤێجا مە ئەو ب خۆشی و نەخۆشییان جەرباندن، دا ل خۆ بزڤرن. ﴿١٦٩﴾ و د دویڤ ڤانرا [ئەڤێت تێکەل، قەنج و خراب] دەستەکەك هات چو خێر تێدا نە، بوونە وێرسێت تەوراتێ [دخوینن، بەلێ کار پێ ناکەن] و لەزێ ل ئەڤا ئێزیك و کێم دکەن [کو دنیایە، و پشتا خۆ ددەنە ئەڤییێ] و دبێژن: دێ خودێ مە ئازاکەت و ل مە ناگریت، و ئەگەر مالەکێ دی ژی وەکی وێ ب دەست وان بکەڤیت دێ راکەن [ل نك نەخەمە، حەلالە یان حەرامە؟] ئەرێ ما پەیمان د تەوراتێدا ژ وان نەهاتبوو ستاندن، کو ئەو ژ راستیێ پێڤەتر چو یێ دی ل سەر ناڤێ خودێ نەبێژن؟ [ڤێجا چاوا حەرامی دخۆن و دبێژن: خودێ ل مە ناگریت] و وان تەورات یا خواندی کا چ تێدایە. و ئاخرەت بۆ وان، یێت پارێزکارییا خودێ دکەن چێترە، ڤێجا ما هوین ئاقلێ خۆ نائینە سەرێ خۆ. ﴿١٧٠﴾ و ئەوێت تەوراتێ دگرن و کار پێ دکەن، و نڤێژان [کا چاوا فەرمانا وان پێ هاتیە کرن] بەردەوام دکەن، ب راستی ئەم خێرا قەنجیکاران بەرزە ناکەین.

الحزب

۞ وَإِذْ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُۥ وَاقِعٌۢ بِهِمْ
خُذُوا۟ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُوا۟ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾
وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنۢ بَنِىٓ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا۟ بَلَىٰ شَهِدْنَآ أَن تَقُولُوا۟ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوٓا۟ إِنَّمَآ أَشْرَكَ
ءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنۢ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا
بِمَا فَعَلَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱلَّذِىٓ ءَاتَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا فَٱنسَلَخَ
مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَكَانَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَٰهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُۥٓ أَخْلَدَ إِلَى ٱلْأَرْضِ وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَمَثَلُهُۥ
كَمَثَلِ ٱلْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ
يَلْهَث ذَّٰلِكَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱقْصُصِ
ٱلْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَآءَ مَثَلًا ٱلْقَوْمُ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا۟ يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ
فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِى وَمَن يُضْلِلْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

﴿١٧١﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ مە چیایێ (طور) ل هنداڤی وان وەکی بانەکی یان سهوانەکێ بلندکری، هزر دکرن دێ ب سەر واندا ئێت، [مە گۆتە وان] ئەڤا مە بۆ هەوە هنارتی ژ دل و ب هێز وەربگرن و لێ د ڕژد بن. و بینە بیرا خۆ کا چ تێدایە و خۆ ژ بیرڤە نەکەن، دا ژ نیزایێ بێنە پاراستن. ﴿١٧٢﴾ و وەختێ خودایێ تە ژ پشتا ئادەمی، دویندەها وی دەرێخستی، و هەر ئەو [دویندەهـ] ل سەر دویندەهێ ب خۆ کرنە شاهد، [وی وەختی خودێ گۆتە وان]: ما ئەز نە خودایێ هەوەمە؟ گۆتن: بەلێ، ئەم شادەییێ ددەین، ئەڤە دا هوین ڕۆژا قیامەتێ نەبێژن، ئەم ژ ڤێ د بێ ئاگەهـ بووین. ﴿١٧٣﴾ یان ژی دا هوین نەبێژن [ئەم چ بکەین] باب و باپیرێت مە بەری مە هەڤال و هەڤپشک [بۆ خودێ] چێکربوون، و ئەم ژی دویندەهەک بووین پشتی وان هاتین [مە ژ نک خۆ هەڤال و هەڤپشک چێ نەکرینە، مە چاڤ ل وان کر]، ڤێجا ما دێ مە ب کریارا گومڕایان د هیلاک بەی؟. ﴿١٧٤﴾ و هۆسا ئەم نیشانان ب درێژی و ب هەمی ئاوایان ڕۆن دکەین، دا [پویچیا ئەو ل سەر بهێلن] بزڤڕن [بۆ هەقییێ]. ﴿١٧٥﴾ [هەی موحەممەد] تو بۆ وان [ئانکو ئسرائیلیان]، سەرهاتیا وی مرۆڤی بێژە و بخوینە، ئەوێ مە زانینا نیشان و ئایەتێت خۆ دایییێ، پاشی ئەو ژ زانینا وان ئایەتان دەرکەڤت و خۆ ژێ کێشا [هەروەکی مار ژ کەڤلێ خۆ دەردکەڤیت]، ڤێجا شەیتان ب دویڤ کەڤت و خۆ گەهاندێ، و بوو ژ وان یێت زێدە گومڕا و بەرزە. ﴿١٧٦﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە ئەم دا وی ب وێ زانینا مە دایییێ بلندکەین و قەدری دەینێ، بەلێ ئەو ما ب دنیایێڤە، و ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەڤت، ڤێجا مەتەلا وی [د خرابییێدا] وەکی مەتەلا سەییە ئەگەر لێ بخوڕی و دەربێخی، دێ حلکەحلکێ کەت [ئانکو دێ ئەزمانێ خۆ دەرێخیت] و ئەگەر بهێلی و دەرنەئێخی ژی، هەر دێ حلکەحلکێ کەت، و ئەڤ مەتەلە مەتەلا وانە یێت نیشانێت مە درەو دانایین و باوەری پێ نەئینایین [ئانکو ئەو ژی وەکی سەیینە چ شیرەتان ل وان بکەی یان لێ نەکەی، وەکی ئێکە، نائێنە سەر ڕێکا ڕاست]. ڤێجا ڤان چیرۆکان بۆ ڤەگێڕە، دا هزرا خۆ تێدا بکەن. ﴿١٧٧﴾ چ مەتەلەکا پیسە وان کەسان هەی، ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، و ئەوان ستەم ل خۆ ب خۆ کرییە [نە ل کەسێ دی]. ﴿١٧٨﴾ ئەوێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت هەر ئەوە ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ [ژ بەر کار و کریارێت وی] گومڕا و بەرزە بکەت، نێ هەر ئەوەن یێت خوسارەت.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ
أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ ۚ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ
يَتَفَكَّرُوا ۗ مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾
أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ ۚ وَيَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۖ
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي ۖ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ۖ
قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

﴿١٧٩﴾ ب سویند مە گەلەك ئەجنە و مرۆڤ بۆ دۆژەهێ یێت چێكرین، وان دل یێت هەبن، هەقییێ پێ تێ ناگەهن، و چاڤ یێت هەین، پێ نابینن، و گوهـ یێت هەین پێ گولێ نابن (نابهیسن)، ئەڤە وەكی ئەرش و كەوالانە [مفایی بۆ خۆ ژ ئەندامێت هەستكرنێ نابینن] بەلكی هێژ بەرزە و گومراترن، ئەڤەنە یێت ناگەهـ ژ خۆ نەبی. ﴿١٨٠﴾ و [هەمی] باشناڤ بۆ خودێنە، ڤێجا ب وان دوعایان ژێ بكەن، و هوین وان بهێلن ئەوێت دەستكارییێ د ناڤێت ویدا (یێت خودێ) دكەن، دێ ئەو گەهنە جزایێ كارێ خۆ. ﴿١٨١﴾ و ژ وان ئەوێت مە چێكرین (دەستەكەك) هەیە، ب هەقییێ راستەرێییێ دكەن و پێ [ب هەقییێ] دادوەرییێ دكەن. ﴿١٨٢﴾ و ئەوێت نیشان و ئایەتێت مە درەو دانایین، دێ مۆلەتێ دەینێ، پیچ پیچە دێ وان نێزیكی وی تشتی كەین یێ وان بەرئاتاف بكەت بێی ب خۆ بحەسن. ﴿١٨٣﴾ ئەز دێ مۆلەتێ دەمێ [و جزاكرنا وان ب پاش تێخم]، ب راستی گرتن و ئێزایا من یا ب هێز و دژوارە. ﴿١٨٤﴾ ئەرێ ما نادەنە هزرا خۆ كو چو دیناتی ل دەف هەڤالێ وان (كو پێغەمبەرە) نینە؟ بەلێ ئەو ژ ئاگەهداركەرەكێ ئاشكەرا پێڤەتر نینە. ﴿١٨٥﴾ ئەرێ ما ئەو هزرا خۆ د مەزناتییا ئەرد و ئەسمانان و د تشتێ خودێ چێكریدا ناكەن، و دبیت وەختێ مرنا وان [یان ئێزادانا وان ژ بەر گاورییا وان] نێزیك بوویت، ڤێجا ما ئەو پشتی قورئانێ باوەرییێ ب كیژ ئاخڤتنێ دئینن؟. ﴿١٨٦﴾ و هەر كەسێ خودێ [ب كار و كریارێت وی یێت خراب] گومرا و بەرزە بكەت، نێ كەس نینە وی راستەرێ بكەت، و دێ وان هێلین هەر د خرابییا خۆدا بزڤڕن. ﴿١٨٧﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا رۆژا قیامەتێ ژ تە دكەن، كا كەنگییە و كەنگی دێ تێت؟ بێژە: ب راستی زانینا وەختێ هاتنا وێ بەس ل دەف خودایێ منە، كەس نەشێت وەختێ وێ بدەتە ئاشكەراكرن خودێ نەبیت، ژ ئەرد و ئەسمانان مەزنترە بزانن [یان رۆژا دتێت یا گرانە ل سەر ئەرد و ئەسمانان] ب سەر هەوەدا ناتێت ژ نشكەكێڤە نەبیت، پسیارا وێ ژ تە دكەن، هەروەكی تو دزانی و لێ دگەری، بێژە: ب راستی زانینا [هاتنا] وێ [رۆژێ] بەس ل دەف خودێیە، بەلێ باراپتر ژ خەلكی [ڤێ راستییێ] نوزانن.

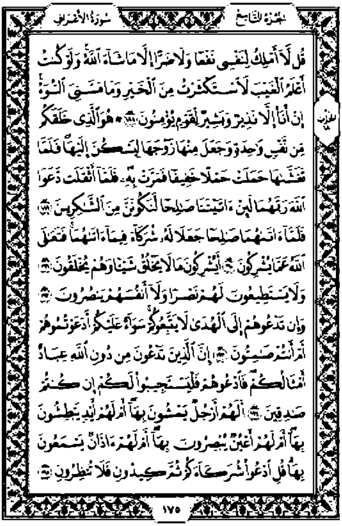

الجُزۡءُ التَّاسِعُ
سُورَةُ الأَعۡرَافِ

قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي نَفۡعٗا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ وَلَوۡ كُنتُ
أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ لَٱسۡتَكۡثَرۡتُ مِنَ ٱلۡخَيۡرِ وَمَا مَسَّنِيَ ٱلسُّوٓءُۚ
إِنۡ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٞ وَبَشِيرٞ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ ۞ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم
مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَجَعَلَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا لِيَسۡكُنَ إِلَيۡهَاۖ فَلَمَّا
تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتۡ حَمۡلًا خَفِيفٗا فَمَرَّتۡ بِهِۦۖ فَلَمَّآ أَثۡقَلَت دَّعَوَا
ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنۡ ءَاتَيۡتَنَا صَٰلِحٗا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحٗا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَاۚ فَتَعَٰلَى
ٱللَّهُ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشۡرِكُونَ مَا لَا يَخۡلُقُ شَيۡـٔٗا وَهُمۡ يُخۡلَقُونَ ﴿١٩١﴾
وَلَا يَسۡتَطِيعُونَ لَهُمۡ نَصۡرٗا وَلَآ أَنفُسَهُمۡ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
وَإِن تَدۡعُوهُمۡ إِلَى ٱلۡهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمۡۚ سَوَآءٌ عَلَيۡكُمۡ أَدَعَوۡتُمُوهُمۡ
أَمۡ أَنتُمۡ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ
أَمۡثَالُكُمۡۖ فَٱدۡعُوهُمۡ فَلۡيَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ إِن كُنتُمۡ
صَٰدِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمۡ أَرۡجُلٞ يَمۡشُونَ بِهَآۖ أَمۡ لَهُمۡ أَيۡدٖ يَبۡطِشُونَ
بِهَآۖ أَمۡ لَهُمۡ أَعۡيُنٞ يُبۡصِرُونَ بِهَآۖ أَمۡ لَهُمۡ ءَاذَانٞ يَسۡمَعُونَ
بِهَاۗ قُلِ ٱدۡعُواْ شُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

الحزب

١٧٥

﴿١٨٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: نە ب دەستێ منە مفایەکی بگەهینمە خۆ، یان زیانەکێ ژ خۆ بدەمە پاش، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری، و ئەگەر من غەیب [تشتێ نەئاشکرا و نەبوویی] زانیبایە، دا پتر فایدەکەم و خوسارەت نەدبووم [و زیان نەدگەهشتە من] و ئەز ژ ئاگەهدارکەر و مزگینیی پێڤەتر نینم، بۆ وی ملەتێ باوەرییێ بینیت. ﴿١٨٩﴾ و ئەوە [ئانکو خودێیە] هوین ژ ئێك کەس ب تنێ چێکرین، و هەڤـەرا وی ژی ژێ چێکر، دا بێنا (سەبرا) وی پێ بێت و ل دەڤ ڤەهەسیێت، ڤێجا وەختێ جۆتیبیە نڤێنا وێ، ب حال کەڤت، حالەکێ سڤك، و ما د ڤی حالیدا، ڤێجا وەختێ گران بوویی، [و بچویك د زکیدا مەزن بوویی] وێ و زەلامێ خۆ دوعا ژ خودێ کرن: ئەگەر تو زارۆکەکێ ب کێرهاتی بدەیە مە، ئەم دێ ژ شوکورداران بین. ﴿١٩٠﴾ ڤێجا وەختێ خودێ [دوعایا وان قەبویل کری] و زارۆکەکێ ب کێرهاتی دایێ، هندە دویندەها وان هەڤپشکان [ب ڤێ دانێ] بۆ [خودێ] چێ دکەن، و خودێ بلندتر و پاقژترە ژ وێ شرکا ئەو دکەن. [ئەڤ ئایەتە بەحسێ هندە دویندەها ئادەم پێغەمبەر و حەوایێ دکەت دەمێ خودێ دویندەهـ دایێ شوینا سوپاسیا خودێ بکەن هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن چ ب ئاڤکرنا وان ب ناڤێت خەلەت بکەنە بەندە نە بۆ خودێ یان غەیری خودێ ـ ئەوێ ئەو کەرم د گەل کری ـ دپەرێسن]. ﴿١٩١﴾ ئەرێ ئەو وی بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك یێ چو چێ نەکەت، و ئەو ب خۆ یێت هاتینە چێکرن. ﴿١٩٢﴾ و ئەو نەشێن هاریکاریا وان بکەن [خۆ ئەگەر ژێ بخوازن ژی]، و نەشێن هاریکاریا خۆ ژی بکەن. ﴿١٩٣﴾ و ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن بۆ ڕاستەڕێیێ، ل دویڤ هەوە نائێن [چونکی بەرن و د بێ ڕوحن]، وەکی ئێکە چ هوین گازی وان بکەن یان بێ دەنگ بمینن و گازی وان نەکەن. ﴿١٩٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت هوین دپەرێسن چێکرییێت خودێنە، وەکی هەوە، ڤێجا گازی وان بکەن بلا بەرسڤا هەوە بدەن!! ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿١٩٥﴾ ئەرێ ما وان [بوتان] پێ هەنە پێ ب ڕێڤە بچن؟ یان دەست هەنە پێ دریان بدانن؟ یان چاڤ هەنە پێ ببینن؟ یان گوهـ هەنە پێ گولێ ببن؟!! بێژە: هوین گازی هەمی هەڤپشکێت خۆ بکەن، پاشی هوین و ئەو پێکڤە پیلانێ بۆ من بگێڕن و چو دەرفەتێ ژی نەدەنە من.

إِنَّ وَلِـِّۧيَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلۡكِتَٰبَۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩٦﴾
وَٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَكُمۡ
وَلَآ أَنفُسَهُمۡ يَنصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِن تَدۡعُوهُمۡ إِلَى ٱلۡهُدَىٰ لَا يَسۡمَعُواْۖ
وَتَرَىٰهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ وَهُمۡ لَا يُبۡصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ ٱلۡعَفۡوَ
وَأۡمُرۡ بِٱلۡعُرۡفِ وَأَعۡرِضۡ عَنِ ٱلۡجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ
مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ إِذَا مَسَّهُمۡ طَٰٓئِفٞ مِّنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ تَذَكَّرُواْ
فَإِذَا هُم مُّبۡصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخۡوَٰنُهُمۡ يَمُدُّونَهُمۡ فِي ٱلۡغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقۡصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمۡ تَأۡتِهِم بِـَٔايَةٖ قَالُواْ لَوۡلَا ٱجۡتَبَيۡتَهَاۚ
قُلۡ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ مِن رَّبِّيۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمۡ
وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ ٱلۡقُرۡءَانُ
فَٱسۡتَمِعُواْ لَهُۥ وَأَنصِتُواْ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَٱذۡكُر رَّبَّكَ
فِي نَفۡسِكَ تَضَرُّعٗا وَخِيفَةٗ وَدُونَ ٱلۡجَهۡرِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ بِٱلۡغُدُوِّ
وَٱلۡأٓصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ
لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسۡجُدُونَ۩ ﴿٢٠٦﴾ سجدة

﴿١٩٦﴾ ب ڕاستی پشتەڤان و هاریکارێ من خودێیە، ئەوێ قورئان ئینایییە خوارێ، و ئەوە هاریکاریا قەنجیکاران دکەت. ﴿١٩٧﴾ و ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەریسن، نەشێن هاریکاریا هەوە بکەن، و نەشێن هاریکاریا خۆ ژی بکەن. ﴿١٩٨﴾ و ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن بۆ ڕێکا ڕاست، گوول هەوە نابن، و تو دبینی بەرێ وان یێ ل تە، بەلێ ئەو ب خۆ نابینن. ﴿١٩٩﴾ لێبەگرتنێ و کار و ئالیێ ساناهی بگرە، و فەرمانێ ب کار و کریارێت قەنج بکە، و ڕوییێ خۆ ژ نەفامان وەرگێڕە. ﴿٢٠٠﴾ و هەر وەختەکێ وەسواسەک ژ شەیتانی بگەهیتە تە، خۆ ب خودێ بپارێزە، ب ڕاستی ئەو یێ گوهدێر و زانابە. ﴿٢٠١﴾ ب ڕاستی ئەوێت پارێزکاری کرین، هەر وەختەکێ وەسواسەک ژ شەیتانی گەهشتە وان، [فەرمانا خودێ] هاتە بیرا وان، ڤێجا ب خۆ دحەسن، و چاڤێت وان باش ڕۆن دبن، [و دزانن ئەڤە وەسواسا شەیتانییە، خۆ ژ گونەهێ ڤەدکێشن و گوهێ خۆ نادەنە شەیتانی]. ﴿٢٠٢﴾ و برایێت وان [ژ شەیتانان] هاریکاریا وان [گاوران] دکەن د خرابییێدا، و پاشی دەست ژ خرابیا وان بەرنادەن.
﴿٢٠٣﴾ و ئەگەر تو بۆ وان چو موعجیزەیان نەئینی، دێ بێژن: بلا تە تێك ژ دەڤ خۆ ئینابایە [بۆ ترانە]، بێژە: ئەز ل دویڤ وی تشتی دچم یێ کو وەحی بۆ من پێ هاتییت ژ بەرێ خودایێ منڤە، ئەڤ قورئانە نیشان و دەلیلێت ئاشکەرانە ژ خودایێ هەوە، و ڕێکا هیدایەتێ و دلۆڤانییە بۆ ملەتێ باوەرییێ بینیت.
﴿٢٠٤﴾ و ئەگەر قورئان هاتە خواندن [د نڤێژێدا و ژ دەرڤەی نڤێژێ ژی] گوهێ خۆ بدەنێ و بێ دەنگ بن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن. ﴿٢٠٥﴾ و خودایێ خۆ ب ترس و ئاشکەرایێڤە و ب نهێنی و ئاڤنجیڤە (ئاڤبەرا دەنگێ نزم و یێ بلند) سپێدە و ئێڤاران بینە بیرا خۆ، و ژ بێ ئاگەهان نەبە. ﴿٢٠٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت ل دەڤ خودایێ تە [کو ملیاکەتن] خۆ ل سەر پەرستنا خودێ مەزن ناکەن و خودێ [ژ هەمی کێماسییان] پاقژ دکەن، و هەر بۆ خودێ سوجدەیان دبەن.

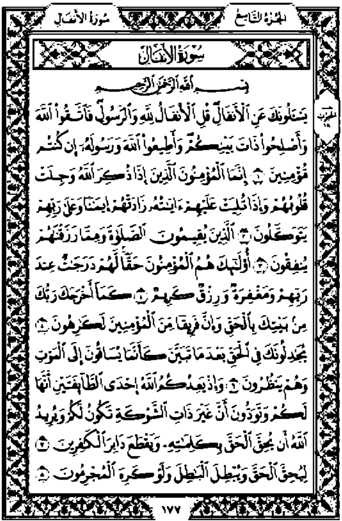

سورة الأنفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الحزب

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنفَالِ قُلِ الْأَنفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ
رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ
مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ ﴿٥﴾
يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ
وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ
اللَّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾
لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

سۆرەتا ئەنفال

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ پسیارا دەستکەفتییێت (خەزاییێ) ژ تە دکەن [کا دێ چاوا ئێنە بەلاڤکرن، نەخاسمە پشتی ژێک جودابوون ل سەر دەستکەفتییێت بەدرێ پەیدابوویی]، بێژە: دەستکەفتی بۆ خودێ و پێغەمبەرینە [ئانکو بەلاڤکرنا وان ب هیڤیا پێغەمبەریڤەیە]، ڤێجا پارێزکاریا خودێ بکەن [ل سەر دەستکەفتییان ژێکڤە نەبن، و ل بەر فەرمانا خودێ ڕاوەستن]، و نابەرا خۆ دورست بکەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن. ﴿٢﴾ ب ڕاستی خودان باوەر بەس ئەون، ئەوێت ئەگەر ناڤێ خودێ هاتە ئینان، دلێت وان ژ ترساندا خۆ دقوتن، و ئەگەر قورئان ل سەر وان هاتە خواندن، باوەرییا وان پتر لێ دئێت، و پشتا خۆ ب خودێ مرکوم و گەرم دکەن. ﴿٣﴾ و ئەوێت بەردەوام [و ب ڕەنگێ پێدڤی] نڤێژان دکەن، و ژ تشتێ مە داییێ خێران ددەن. ﴿٤﴾ ئەها ئەڤەنە خودان باوەرێت ڕاست و دورست، وان ل دەف خودایێ خۆ پێیک و پایە و گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ بەرفرەهـ هەیە. ﴿٥﴾ [حوکمێ ژێکڤەکرنا دەستکەفتییان ب دویماهیک هات، دێ ب وی ڕەنگی بیت یێ خودێ بڤێت، د گەل هندێ کو ب دلێ هندەکان نینە ژی] هەروەکی خودایێ تە تو ژ مەدینەیێ دەرئێخستی بۆ بەدرێ [بۆ کارەکێ تەقدیرا وی ل سەر بوو]، و هندەک ژ خودان باوەران ئەڤە پێ نەخۆش بوو. ﴿٦﴾ پشتی بۆ وان ڕاستی دیاربوویی کو دێ سەرکەڤن، جڕەبڕێ [د دەرهەقێ شەڕیدا] د گەل تە دکەن، [و وان شەڕ پێ نەخۆشە] دێ بێژی بۆ کوشتنێ دئێنە هاژۆتن، و کوشتنێ ب چاڤێت خۆ دبینن. ﴿٧﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ ژڤان ب ئێک ژ دویان داییە هەوە [کاروانێ قورەیشییان، یان سەرکەڤتن ل سەر لەشکەرێ وان]، بەلێ هوین حەز دکەن یا بێ شەڕ بگەهیتە هەوە [کو کاروانە]، و خودێ دڤێت ب ئایەتێت خۆ ئەوێت هاتینە خوارێ ل سەر شەڕی، هەقییێ بنەجە بکەت، و گاوران بنبڕ بکەت. ﴿٨﴾ و دا هەقییێ [کو ئیسلامە] بنەجە بکەت، و پویچاتییێ پویچ بکەت، چەند نە ب دلێ گونەهکاران [بوت پەرێسان] ژی بیت.

إِذۡ تَسۡتَغِيثُونَ رَبَّكُمۡ فَٱسۡتَجَابَ لَكُمۡ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلۡفٖ
مِّنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ مُرۡدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشۡرَىٰ
وَلِتَطۡمَئِنَّ بِهِۦ قُلُوبُكُمۡۚ وَمَا ٱلنَّصۡرُ إِلَّا مِنۡ عِندِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذۡ يُغَشِّيكُمُ ٱلنُّعَاسَ أَمَنَةٗ مِّنۡهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيۡكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ لِّيُطَهِّرَكُم بِهِۦ وَيُذۡهِبَ عَنكُمۡ
رِجۡزَ ٱلشَّيۡطَٰنِ وَلِيَرۡبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمۡ وَيُثَبِّتَ بِهِ ٱلۡأَقۡدَامَ ﴿١١﴾
إِذۡ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمۡ فَثَبِّتُواْ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْۚ سَأُلۡقِي فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعۡبَ فَٱضۡرِبُواْ
فَوۡقَ ٱلۡأَعۡنَاقِ وَٱضۡرِبُواْ مِنۡهُمۡ كُلَّ بَنَانٖ ﴿١٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ
شَآقُّواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥۚ وَمَن يُشَاقِقِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ ٱللَّهَ
شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَٰلِكُمۡ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلۡكَٰفِرِينَ
عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ زَحۡفٗا فَلَا تُوَلُّوهُمُ ٱلۡأَدۡبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَن يُوَلِّهِمۡ يَوۡمَئِذٖ
دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفٗا لِّقِتَالٍ أَوۡ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٖ فَقَدۡ بَآءَ
بِغَضَبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأۡوَىٰهُ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٦﴾

﴿٩﴾ بینە بیرا خۆ وەختێ [د شەڕێ بەدریدا] لاڤلاڤ و هەوار هەوارا هەوە: هەوە سەرکەفتن و هاریکاری ژ خودایێ خۆ دخواست، ئینا بەرسڤا هەوە دا، ب ڕاستی ئەز دێ ب هزار ملیاکەتێت ل دویڤ ئێک پشتەڤانیا هەوە کەم. ﴿١٠﴾ و ئەڤ هاریکاریە بۆ هەوە کر، دا بۆ هەوە ببیتە مزگینی ژ بەرێ خودێڤە، و دا دلێت هەوە پێ تەنا ببن [کو هوین دێ سەرکەڤن]، و ب ڕاستی سەرکەفتن بەس ب دەستێ خودێیە، ب ڕاستی خودێ بێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿١١﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ خەوەکا سڤك دلێ هەوە گرتی، و خودێ ژ نك خۆ هوین پێ دلتەنا کرین و باران بۆ هەوە ژ ئەسمانی باراندی، دا هەوە پێ پاقژ بکەت [شویشتنێ ل سەر خۆ ڕاکەن، و دەستنڤێژێت خۆ بگرن و نڤێژێت خۆ بکەن]، و دا ئاوازێت شەیتانی ژ دەڤ هەوە ببەت [هوین نەبێژن ئەم دکێمین و ئەو گەلەکن]، و دا دلێت هەوە ب بێنفرەهیێ موکوم بکەت، و پێیان پێ ڕابگریت [و ل بن پێیێت هەوە گزر بکەت و نەبنە تەقن]. ﴿١٢﴾ بینە بیرا خۆ دەمێ خودایێ تە وەحی بۆ ملیاکەتان هنارتی، ب ڕاستی ئەز یێ د گەل هەوە، ڤێجا مزگینیێ ب سەرکەفتنێ بدەنە ئەوێت باوەری ئینایین و وان ڕاگرن، ئەز دێ ترس و لەرزێ ئێخمە د دلێت واندا ئەوێت گاور بوویین، ڤێجا هوین دربان دانە ستۆ و سەرتلێت وان. ﴿١٣﴾ چونکی وان دژاتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکر، و هەر کەسێ دژاتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت [بلا بزانیت] هندی جزایێ خودێیە، ب ڕاستی جزابەکێ دژوارە. ﴿١٤﴾ ئەڤە ئیزایا هەوەیە ڤێجا تامکەنێ، [و بزانن] ب ڕاستی [ڕوژا قیامەتێ] ئاگرێ دوژەهێ بۆ گاورانە. ﴿١٥﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەگەر هوین [د شەڕیدا] کەفتنە بەر سینگێ گاوران، پشتا خۆ نەدەنە وان و ژ وان نەڕەڤن. ﴿١٦﴾ و هەر کەسێ وێ ڕوژێ پشتا خۆ بدەتە وان و ژ وان بڕەڤیت، ژ بلی وێ یێ ل بەر بیت بچیتە چەنگەکێ دی بێ شەڕی یان خۆ ڤەکێشیت، دا جارەکا دی ب هێزتر بزڤڕیتەڤە، یان خۆ بدەتە د گەل دەستەکەکا دی، ڤێجا ب ڕاستی ئەوێ پشتا خۆ بدەتە وان و ژ وان بڕەڤیت [ژ بلی ئەوێت مەبەستا وان هاتینە دیاریکرن] هێژایی غەزەبا خودێ بوو، و جهێ وی دوژەهە و پیسە جهە.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا
إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِحُوا۟ فَقَدْ جَآءَكُمُ ٱلْفَتْحُ وَإِن
تَنتَهُوا۟ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُودُوا۟ نَعُدْ وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَوَلَّوْا۟ عَنْهُ
وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ ۞ إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلصُّمُّ ٱلْبُكْمُ الحزب ١٨
ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ ٱللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱسْتَجِيبُوا۟ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَقَلْبِهِۦ وَأَنَّهُۥٓ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱتَّقُوا۟ فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
مِنكُمْ خَآصَّةً وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

﴿١٧﴾ ڤێجا نە هەوە ئەو دكوشتن، بەلێ خودێ ئەو كوشتن و نە تو بوویی [هەی پێغەمبەر وەختێ خیز گەهشتییە سەروچاڤێت هەمیان] تە هاڤێتی وەختێ تە هاڤێتی، بەلێ خودێ هاڤێت، و دا خودێ ب ڤێ [هاریكرن و سەرئێخستنێ] قەنجی و كەرەمەكا باش د گەل خودان باوەران بكەت، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿١٨﴾ مەخسەد [ژ ڤان هاریكاریيان] ئەوە [خودێ قەنجییێ د گەل خودان باوەران بكەت، و پیلانێت گاوران سست بكەت]، ب ڕاستی خودێ لاوازكەرێ پیلانێت گاورانە. ﴿١٩﴾ [گەلی موشركان] ئەگەر هوین سەركەفتنێ دخوازن [بۆ وی یێ ڕاست و دورست]، ڤێجا سەركەفتن ل دویڤ داخوازا هەوە هات [كا كی چێتر و دورستترە، خودێ ئەو ب سەرئێخست]، و ئەگەر هوین نەیارەتییا [پێغەمبەری و موسلمانان] بهێلن و بەس بكەن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە، و ئەگەر هوین بزڤڕنەڤە [گاورییێ و دژمناتییێ]، ئەم ژی دێ [بۆ هاریكارییا پێغەمبەری و شكاندنا گاوران] زڤڕینەڤە، و كۆم و هەژمارا هەوە چو مفایی ناگەهیتە هەوە، هوین چەند گەلەك ژی بن، و ب ڕاستی خودێ یێ د گەل خودان باوەران. ﴿٢٠﴾ گەلی خودان باوەران، گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەن، و پێغەمبەری نەهێلن و پشتا خۆ نەدەنێ، و گوهێ هەوە ب دورستایی لێ كا چ دبێژیت. ﴿٢١﴾ و وەكی وان نەبن ئەوێت گۆتین مە بهیست [كو ئەو دوروی و جوهینە] و ئەو ب خۆ [بهیستنەكا ب مفا] نابهیسن. ﴿٢٢﴾ ب ڕاستی خرابترین جاندار ل دەڤ خودێ، ئەون ئەوێت كەڕ و لال، ئەوێت تێ نەگەهن [كا چ د خێرا واندایە چ د خێرا واندا نینە، هەلبەت ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ هندەك مرۆڤان ژ نوبچاخا (عبد الدار)دا هاتە خوار، دگۆتن: ئەم د ڕاستا وی تشتیدا یێ موحەمەد پێ هاتی د كەڕ و كۆرە و لالین]. ﴿٢٣﴾ و ئەگەر خێرەك د واندا [د كەڕ و لالاندا] هەبایە، دا خودێ هەقییێ ب گوهێ وان ئێخیت، و ئەگەر ب گوهێ وان ئێخستبایە ژی، هەر دا پشتا خۆ دەنێ و ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕن. ﴿٢٤﴾ گەلی خودان باوەران، بەرسڤا خودێ و پێغەمبەری بدەن [ئانكو ب لەز گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری بكەن] دەمێ بۆ وی تشتی گازی هەوە دكەت یێ هەوە زیندی دكەت، و بزانن خودێ مرۆڤی و دلێ مرۆڤی ژێك دكەت [ئانكو دلی دمرینیت و دگوهۆڕیت]، و ب ڕاستی هوین دێ ب بال ویڤە ئێنە كۆمكرن. ﴿٢٥﴾ و خۆ ژ ئاتافەكێ بپارێزن، نەبەس دێ وان ب تنێ گریت، ژ هەوە، ئەوێت ستەم كرین، و بزانن جزایێ خودێ ب ڕاستی جزایەكێ دژوارە.

وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ أَنتُمۡ قَلِيلٞ مُّسۡتَضۡعَفُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ تَخَافُونَ
أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمۡ وَأَيَّدَكُم بِنَصۡرِهِۦ وَرَزَقَكُم
مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓاْ أَمَٰنَٰتِكُمۡ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٢٧﴾
وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ ﴿٢٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تَتَّقُواْ
ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّكُمۡ فُرۡقَانٗا وَيُكَفِّرۡ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ
وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذۡ يَمۡكُرُ بِكَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيُثۡبِتُوكَ أَوۡ يَقۡتُلُوكَ أَوۡ يُخۡرِجُوكَۚ وَيَمۡكُرُونَ
وَيَمۡكُرُ ٱللَّهُۖ وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلۡمَٰكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتُنَا قَالُواْ قَدۡ سَمِعۡنَا لَوۡ نَشَآءُ لَقُلۡنَا مِثۡلَ هَٰذَآ إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذۡ قَالُواْ ٱللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا
هُوَ ٱلۡحَقَّ مِنۡ عِندِكَ فَأَمۡطِرۡ عَلَيۡنَا حِجَارَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
أَوِ ٱئۡتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمۡ وَأَنتَ
فِيهِمۡۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذِّبَهُمۡ وَهُمۡ يَسۡتَغۡفِرُونَ ﴿٣٣﴾

﴿٢٦﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ هویـن ل مەکەهێ د کێم و بندەست، هویـن دترسـیان خەلك [ئانکـو موشرکێت مەکەهێ] ب لەز هەوە بگرن، ڤێجا [خودێ] هوین حەواندن [و مەدینە بۆ هەوە کرە ئێورگەهـ و پەناگەهـ]، و ب هاریکاریا خۆ [رۆژا بەدرێ] پشتەڤانیا هەوە کر، و رزقێ پاك و پاقژ دا هەوە، دا هوین سوپاسیا خودێ بکەن. ﴿٢٧﴾ گەلی خودان باوەران: خیانەتێ ل خودێ و پێغەمبەری نەکەن [کو هوین فەرمانێت وان بهێلن و رێکا وان نەگرن، و گونەهان بکەن]، و خیانەتێ د ئەمانەتێت خۆدا نەکەن، و هوین دزانن ئەڤا هەوە د راستا ئەمانەتێدا کری خیانەتە. ﴿٢٨﴾ و بزانن ب راستی زارۆك و مالێ هەوە، جەرباندنە بۆ هەوە، و [بزانن] ب راستی خودێ خەلاتەکێ مەزن ل دەڤە [ڤێجا خەمێ ژ وی خەلاتی بخۆن، و بلا زارۆك و مالێ هەوە وی خەلاتی ژ دەست هەوە نەکەن]. ﴿٢٩﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هوین پارێزکاریا خودێ بکەن، دێ ڤاڤێرێ دەتە هەوە [کو هوین راستی و بویچییێ ژێك ڤاڤێرن و ژێك جودا بکەن]، و گونەهێت هەوە دێ بویچکەت و دێ ل هەوە بۆریت، و تنێ خودێیە خودانێ کەرەما مەزن. ﴿٣٠﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ ئەوێت گاور بوویین، تۆیین و نەخشە بۆ تە ددانان، دا تە زیندان بکەن و گرێ بدەن یان تە بکوژن، یان تە [ژ مەکەهێ] دەربێخن، و فند و فێلان دکەن و نەخشەیان ددانن، و خودێ ژی نەخشەیان ددانیت [تەکبیرێ دکەت]، و خودێ چێترین تەکبیرکەرە. ﴿٣١﴾ وەختێ ئایەتێت مە ب سەر واندا دهاتنە خواندن، دگۆتن: مە بهیستن، ئەگەر مە ڤیابایە، ئەم ژی دا وەکی ڤان ئایەتان بێژین، و ئەڤە ژ ئەفسانەیێت پێشییان پێڤەتر نینە. ﴿٣٢﴾ و بینە بیرا خۆ دەمێ وان گۆتی: خودێـو ئەگەر ئەڤە [ئەڤا موحەممەد پێ هاتی] هەقی بیت ژ نك تە هاتیت، تو بەرانەك ژ کەڤران ژ ئەسمانی ب سەر مەدا بارینە، یان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ مە بینە. ﴿٣٣﴾ و خودێ وان ئیزا نادەت [هەمییان ب گشتی ب بەر ئیزا ناێخیت] و تو [هەی موحەممەد] د ناڤ واندا.. و خودێ وان ب بەر ئیزایێ ناێخیت، و ئەو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بکەن.

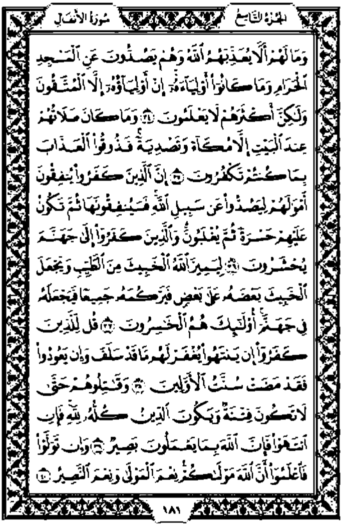

الجزء التاسع سورة الأنفال

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ ٱللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ ٱلْمَسْجِدِ
ٱلْحَرَامِ وَمَا كَانُوٓا۟ أَوْلِيَآءَهُۥٓ ۚ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِندَ ٱلْبَيْتِ إِلَّا مُكَآءً وَتَصْدِيَةً ۚ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ
بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنفِقُونَ
أَمْوَٰلَهُمْ لِيَصُدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
ٱلْخَبِيثَ بَعْضَهُۥ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُۥ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُۥ
فِى جَهَنَّمَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُل لِّلَّذِينَ
كَفَرُوٓا۟ إِن يَنتَهُوا۟ يُغْفَرْ لَهُم مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِن يَعُودُوا۟
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَٰتِلُوهُمْ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُۥ لِلَّهِ ۚ فَإِنِ
ٱنتَهَوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِن تَوَلَّوْا۟
فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَوْلَىٰكُمْ ۚ نِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

١٨١

﴿٣٤﴾ و وان چ هەیە نەهێلیت خودێ وان ب بەر ئیزا بێخیت [بشتی تو و موسلمانێت لاواز ژ ناڤ وان دەرکەفتین] و ما بۆچی خودێ وان ئیزا نادەت، و ئەو رێکا خەلکی ژ مزگەفتا حەرام [کەعبەیێ] دگرن، و ئەو ب خۆ نەخودانێت مزگەفتێ.. خودانێت وێ ژ پارێزکاران پێڤەتر کەسێ دی نینە، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن. ﴿٣٥﴾ و نڤێژا وان د مزگەفتێدا ژ فیتیان و دەستقوتانێ پێڤەتر چو یێ دی نەبوو، ڤێجا ژ بەر وێ گاوریا هەوە دکر ئیزایێ بخۆن. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاور بووین، مال و سامانێ خۆ دمەزێخن، دا ڕێکا خودێ ژ خەلکی بگرن، ڤێجا ئەو دێ مال و سامانێ خۆ مەزێخن، و پاشی دێ بۆ وان بیتە کول و کۆڤان و پاشی دێ شکێن ژی، و ئەوێت گاور بووین دێ د جەهنەمێدا ئێنە کۆمکرن. ﴿٣٧﴾ دا خودێ باش و خرابان [ئانکو موسلمان و گاوران] ژێک ڤاڤێریت، و خرابان ب دانیتە سەر خرابان و خران کۆمکەتە سەرێك، ڤێجا هەمیان دێ کەتە د دۆژەهێدا، و ئەڤەنە یێت خوسارەت. ﴿٣٨﴾ [هەی موحەمەد] بێژە وان: ئەوێت گاور بووین، ئەگەر دەست ژ دژمناتیا خودێ و پێغەمبەری بەردەن و موسلمان بین، تشتێ بۆری ل وان نائێتە گرتن، و ئەگەر بزڤرنەڤە [ژ شەڕێ پێغەمبەری و دژمناتیا وی]، ب سویند ڕێکا خودێ د ڕاستا واندا و ئەوێت وەکی وان یا دیارە کا چ بوو؟! ﴿٣٩﴾ و هوین [گەلی موسلمانان] شەڕێ وان بکەن دا ڕێکا ئیسلامێ نەئێتە گرتن، و دا دینێ خودێ بیتە سەرپشکێ هەمی دینان، ڤێجا ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژمناتییێ و شەڕی و گاورییێ بەردان [و موسلمان بوون]، ب ڕاستی تشتێ ئەو دکەن خودێ دبینیت. ﴿٤٠﴾ و ئەگەر وان [دەست ژ کریارێت خۆ بەرنەدا] پشتا خۆ دا هەوە، ڤێجا هوین بزانن خودێ پشتەڤانێ هەوەیە، و ئەو باشترین پشتەڤان و باشترین هاریکارە.

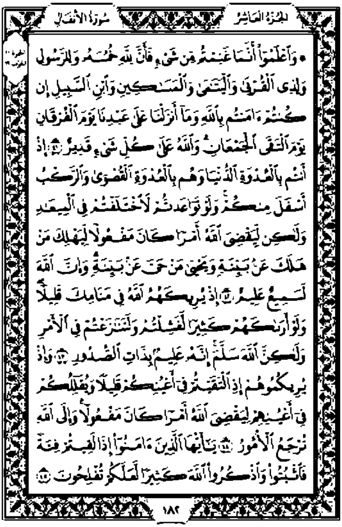

الجزء العاشر
سورة الأنفال

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا غَنِمْتُم مِّن شَىْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَـٰمَىٰ وَٱلْمَسَـٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ إِن كُنتُمْ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ ٱلْفُرْقَانِ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ أَنتُم بِٱلْعُدْوَةِ ٱلدُّنْيَا وَهُم بِٱلْعُدْوَةِ ٱلْقُصْوَىٰ وَٱلرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنكُمْ ۚ وَلَوْ تَوَاعَدتُّمْ لَٱخْتَلَفْتُمْ فِى ٱلْمِيعَـٰدِ ۙ وَلَـٰكِن لِّيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنۢ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَىَّ عَنۢ بَيِّنَةٍ ۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِى مَنَامِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرَىٰكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَـٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ وَلَـٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَ ۗ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ ٱلْتَقَيْتُمْ فِىٓ أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِىٓ أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِىَ ٱللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُوا۟ وَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤١﴾ و بزانن ب راستی هەر دەستکەفتیەکێ ب دەست هەوە بکەڤیت، پێنجیێك ژێ بۆ خودێ و پێغەمبەری و مرۆڤێت وی [ژ بابکێ هاشم و (موطەلب)ێ] و سێویان و قەلەندەر و رێڤنگانە، ئەگەر هەوە باوەری ب خودێ و ب ئەوا مە رۆژا بەدرێ بۆ بەندەیێ خۆ ئیناییە خوارێ، ئینایت [رۆژا هەقی و نەهەقی ژێك هاتینە ڤاڤارتن] رۆژا هەردو دەستەك [گاور و موسلمان] کەڤتینە بەرتێك، و خودێ ب خۆ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤٢﴾ وەختێ هوین ل رەخێ نهالا نێزیکی مەدینەیێ و ئەو [قورەیشی] ل رەخێ نهالا دویری مەدینەیێ، و کاروان [یێ قورەیشیان] د بن هەوەدا بوو، و ئەگەر هەوە ژڤان دابایە ئێکدو، هەوە ژێك نەدگرت و هوین نەدبوونە ئاخفتنەك [کێمیا هەوە، دا هەوە سست کەت، و ترسا پێغەمبەری د دلێت واندا، دا وان سست کەت، و هوین نەدکەڤتنە بەرتێك]، بەلێ خودێ بێ ژڤان هوین ل ڤی جهی گەهاندنە ئێك، دا خودێ وێ بکەت یا دڤیا بیت [کو سەرتێختنا موسلمانان بوو، و شکاندنا گاوران بوو]، و دا یێ گاور بوویی ب بەلگە و نیشان گاور بیت، و دا یێ باوەری ئینایی ب بەلگە و نیشان باوەریێ بینیت، و ب راستی خودێ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿٤٣﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودێ ئەو کێم د خەونێدا نیشا تە دایین، و ئەگەر ئەو گەلەك نیشا تە دابانە، هوین دا سست و نەچار بن و دا ترسن، و دا ل سەر کارێ شەری ب جرە چن، بەلێ خودێ سلامەتی دا [ئەڤە هەمی چێ نەدبوو]، ب راستی خودێ ئاگەهەداری وێیە یا د سینگاندا [ڤەشارتی]. ﴿٤٤﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ هوین [د شەریدا] کەڤتینە بەرتێك، مە ئەو ل بەر چاڤێت هەوە کێمکرن [دا جەسارەتا هەوە پتر لێ بێت]، و مە هوین ژی ل بەر چاڤێت وان کێمکرن [دا ژ خۆ پشت راست بن و کارێ خۆ ب دورستی نەکەن]، دا خودێ وێ بکەت یا دڤیا بیت، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن [هەر کارەکی جزایێ وی ددەتێ]. ﴿٤٥﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هوین کەڤتنە بەرانبەری کۆم و دەستەکا گاوران خۆ راگرن، و خودێ گەلەك بینە بیرا خۆ، دا هوین سەرفەراز بن.

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفۡشَلُواْ وَتَذۡهَبَ
رِيحُكُمۡۖ وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٤٦ وَلَا تَكُونُواْ
كَٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرٗا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ٤٧ وَإِذۡ زَيَّنَ
لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلۡيَوۡمَ مِنَ
ٱلنَّاسِ وَإِنِّي جَارٞ لَّكُمۡۖ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلۡفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكُمۡ إِنِّيٓ أَرَىٰ مَا لَا
تَرَوۡنَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٤٨ إِذۡ يَقُولُ
ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمۡۗ
وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٤٩ وَلَوۡ
تَرَىٰٓ إِذۡ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَضۡرِبُونَ
وُجُوهَهُمۡ وَأَدۡبَٰرَهُمۡ وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ ٥٠ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ ٥١
كَدَأۡبِ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيّٞ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ٥٢

﴿٤٦﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن و بەرهنگاری تێکدو نەبن، هوین دێ سست بن و هەوە هێز و شیان نامینیت. و بێهنا خۆ فرەهـ بکەن، ب ڕاستی خودێ دگەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە. ﴿٤٧﴾ و وەکی وان نەبن ئەوێت ژ مەزنانی و بۆ ناڤ و دەنگێ خۆ، ژ مالا خۆ دەرکەتین، و ڕێکا خودێ ل خەلکی دگرن، و ب ڕاستی ئەو کارێ ئەو دکەن خودێ پێ ئاگەهدارە. ﴿٤٨﴾ و وەختێ شەیتانی کارێ وان د چاڤێ واندا جوانکری و گۆتییە وان: ئەڤرۆ کەس نەشێتە هەوە و کەس ب سەر هەوە ناکەڤیت، و ئەز پشتەڤان و هاریکارێ هەوەمە. ڤێجا وەختێ هەردو دەستەک بەرهەمبەری ئێک بوویین، ل سەر پاشپانییێت خۆ زڤڕی [و ڕەڤی] و گۆت: من شۆلە ب هەوە نینە، ب ڕاستی یا ئەز دبینم هوین نابینن، و ب ڕاستی ئەز ژ خودێ دترسم و خودێ یێ جزا دژوار و جزا گرانە. ﴿٤٩﴾ و بێژە وان وەختێ دوڕوییان و ئەوێت نەساخی د دلێت واندا هەی، دگۆت: ڤان موسلمانان، دینێ وان ئەو د سەردا برن [دینێ وان ئەو د بەر کارەکێڕا کرن ژ وان پێ مەزنتر]، و هەر کەسێ پشتا خۆ ب خودێ موکوم بکەت، ب ڕاستی خودێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٥٠﴾ و ئەگەر تو وان ببینی وەختێ ملیاکەت ڕوحا وان ئەوێت گاور بوویین دستینن، و بەر و پشتێت وان دقوتن [دا دیمەنەکێ ب ترس بینی] [و ملیاکەت دێ بێژنە وان] تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ. ﴿٥١﴾ و ئەڤە ئەوە یا دەستێت هەوە کری، و ب ڕاستی خودێ چو ستەمێ ل بەندەیان ناکەت. ﴿٥٢﴾ وان ژی وەکی فیرعەونی و یێت بەری وی باوەری ب نیشان و ئایەتێت مە نەئینان، ڤێجا خودێ ئەو ب گونەهێت وان هنگاڤتن و ئیزادان، و ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و ئیزا دژوارە.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ
يُغَيِّرُوا۟ مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَأْبِ ءَالِ
فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم
بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ ﴿٥٤﴾
إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾
ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِى كُلِّ
مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِى ٱلْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم
مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ
خِيَانَةً فَٱنۢبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ ﴿٥٨﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوٓا۟ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَأَعِدُّوا۟ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمْ
لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ ۞ وَإِن جَنَحُوا۟ لِلسَّلْمِ
فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

الحزب

﴿٥٣﴾ ئەڤە خودێ ب سەرێ وان ئینا، چونکی ب ڕاستی ئەو قەنجی و کەرەما خودێ د گەل ملەتەکی کری، خودێ وێ قەنجیێ ناگوهۆڕیت [ژێ ناستینیت و وان ئیزا نادەت] هەتا ئەو ملەت خۆ ب خۆ، خۆ نەگوهۆڕن [سوپاسیا وی بهێلن و فەرمانێت وی ب پشت گوهێ خۆڤە باڤێژن]، و ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و زانایە. ﴿٥٤﴾ و وان ژی وەکی بنەمالا فیرعەونی و یێت بەری وان [ب دەستێت خۆ ئەو قەنجی و کەرەم ژ خۆ کرن، ژ بیرکرن کا کێ ئەڤ خێر و کەرەمە د گەل وان کرن] نیشان و موعجیزەیێت خودایێ خۆ درەو دانان، ڤێجا مە ژی ژ بەر گونەهێت وان ئەو د هیلاك برن، و مە بنەمالا فیرعەونی [د ئاڤێدا] خەندقاندن، و ب ڕاستی ئەو هەمی [بنەمالا فیرعەونی و یێت د گەل خەندقین و کوشتیێت قورەیشیان] د ستەمکار بوون. ﴿٥٥﴾ ب ڕاستی خرابترین جاندار ل دەڤ خودێ ئەون، ئەوێت ل سەر گاوریێ گاور بوویین و ڕژد بوویین، و د بنیڕا ئەو باوەریێ نائینن. ﴿٥٦﴾ ئەوێت تە سۆز و پەیمان ژێ ستاندین، پاشی هەر جار سۆز و پەیمانا خۆ دشکێنن، و ئەو خۆ ژ ترس و شەرما دوپاهیکا ڤێ شکاندنێ ناپارێزن. ﴿٥٧﴾ [هەی موحەمەد] هەر دەمەکێ تو ل سەر وان سەردەست و دەستهەلاتدار بی، تو وێ بریندارکرن و کوشتنێ ب سەرێ وان بینە کو بۆ یێت پشت خۆ بینە چام و عیبرەت [و ئێدی جورئەت نەکەن شەڕی د گەل تە بکەن، ژ ترسا ئەڤا ب سەرێ هەڤالێت وان هاتی]، دا پێڤە بچن. ﴿٥٨﴾ و هەر وەختەکێ تو ترسایی کو هندەك پەیمانا خۆ د گەل تە بشکێنن و خیانەتێ د گەل تە بکەن، ڤێجا وان ئاگەهدار بکە کو پەیمان د ناڤبەرا هەوەدا نەما، وەکی وان ل بەر، ب ڕاستی خودێ حەژ خائینان ناکەت. ﴿٥٩﴾ و بلا ئەوێت گاوربوویین [و ڕۆژا بەدرێ ژ کوشتن و ئێخسیریێ ڕزگاربوویین] وێ هزرێ نەکەن ئەو ژ ئیزایا خودێ قورتالبوون، ئەو مە نەچار ناکەن [ئەم وان ب بەر ئیزا نەئێخین]. ﴿٦٠﴾ و هوین ژی [گەلی خودان باوەران] هندی هەوە پێ چێ بیت ژ هێزێ و هەسپێت گرێدایی بۆ وان بەرهەڤ بکەن کو هوین پێ [ب وێ هێزێ] دژمنێت خودێ و دژمنێت خۆ و هندەکێت ژ بلی ڤان هوین نانیاسن، خودێ وان دنیاسیت، چاڤترساندی بکەن و هەر تشتەکێ هوین د ڕێکا خودێدا بمەزێخن، دێ خێرا وی ل هەوە ب خۆ زڤریت، بێی ستەم ل هەوە بێتەکرن [خێرێت هەوە بێنە کێمکرن یان بێنە ژ بیرکرن]. ﴿٦١﴾ و ئەگەر ئەو [دژمن] بەر ب ئاشتیێڤە هاتن، ڤێجا تو ژی بەر ب ئاشتیێڤە هەڕە، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم و موکوم بکە، ب ڕاستی ئەوە یێ گوهدێر و زێدەزانا.

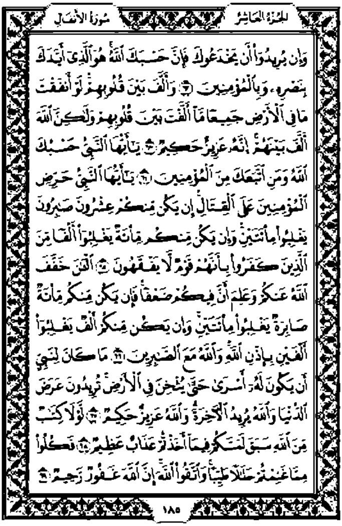

وَإِن يُرِيدُوٓاْ أَن يَخۡدَعُوكَ فَإِنَّ حَسۡبَكَ ٱللَّهُۚ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَيَّدَكَ
بِنَصۡرِهِۦ وَبِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٢ وَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡۚ لَوۡ أَنفَقۡتَ
مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مَّآ أَلَّفۡتَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
أَلَّفَ بَيۡنَهُمۡۚ إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسۡبُكَ
ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَرِّضِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ عَلَى ٱلۡقِتَالِۚ إِن يَكُن مِّنكُمۡ عِشۡرُونَ صَٰبِرُونَ
يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ يَغۡلِبُوٓاْ أَلۡفٗا مِّنَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَفۡقَهُونَ ٦٥ ٱلۡـَٰٔنَ خَفَّفَ
ٱللَّهُ عَنكُمۡ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمۡ ضَعۡفٗاۚ فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ
صَابِرَةٞ يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُمۡ أَلۡفٞ يَغۡلِبُوٓاْ
أَلۡفَيۡنِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٦٦ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
أَن يَكُونَ لَهُۥٓ أَسۡرَىٰ حَتَّىٰ يُثۡخِنَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ تُرِيدُونَ عَرَضَ
ٱلدُّنۡيَا وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٧ لَّوۡلَا كِتَٰبٞ
مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمۡ فِيمَآ أَخَذۡتُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ٦٨ فَكُلُواْ
مِمَّا غَنِمۡتُمۡ حَلَٰلٗا طَيِّبٗاۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٦٩

﴿٦٢﴾ و ئەگەر وان [ب وێ ئاشتیبوونێ] ڤیا تە بخاپینن [مۆلەتێ بۆ خۆ چێکەن، دا کارێ خۆ باش بکەن]، [خەمێ نەخۆ] ڤێجا ب ڕاستی خودێ بەسی تەیە، ئەوە یێ تو ب پشتەڤانیا خۆ و یا موسلمانان ب هێز ئێخستی. ﴿٦٣﴾ و ئەوە یێ دلێت وان [یێت ئەوس و خەزرەجیان] گەهاندینە ئێک، و ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی، هەمی تە دابایە، تە نەدشیا تو دلێت وان بگەهینیە ئێک، بەلێ خودێ گەهاندنە ئێک، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٦٤﴾ هەی پێغەمبەر، خودێ بەسی تەیە و بەسی وانە ژی ئەوێت ڕێکا تە گرتین ژ خودان باوەران. ﴿٦٥﴾ هەی پێغەمبەر تو ئاڤی ل خودان باوەران بدە و وان گەرم بکە ل سەر شەڕی، ئەگەر بیستێت سەبرکێش ژ هەوە هەبن، دێ شێنە دوسەدان، و ئەگەر سەد کەس ژ هەوە هەبن دێ شێنە هزاران ژ گاوران، چونکی ئەو ملەتەکن [هەقییێ] تێ ناگەهن [ڤێجا بەرهەمبەری خودان باوەران خۆ ڕاناگرن]. ﴿٦٦﴾ ئەها ڤێ گاڤێ خودێ ل سەر هەوە سڤک کر، و زانی لاوازییەکا ل دەڤ هەوە هەی، ڤێجا ئەگەر سەدێت سەبرکێش و چەسپان ژ هەوە هەبن، دێ شێنە دوسەدان، و ئەگەر هزار ژ هەوە هەبن، ب دەستویرا خودێ دێ شێنە دو هزاران، و ب ڕاستی خودێ د گەل بێنفرەهـ و سەبرکێشانە. ﴿٦٧﴾ بۆ چو پێغەمبەران دورست نینە ئێخسیر هەبن [و بەدەلێ بەرانبەر وەرگرن]، هەتا کوشتنەکا زێدە د ئەردیدا نەکەن [دا گاور ڕسوا ببن و پشتەڤانێت وان کێم ببن] و هەوە [ب وەرگرتنا بەدەلێ بەرانبەر ئازاکرنا وان]، پەرتال و متایێ دنیایێ دڤێت، و خودێ خێرا ئاخرەتێ بۆ هەوە دڤێت، و خودێ ب خۆ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٦٨﴾ و ئەگەر ژ بەر حوکمێ خودێ یێ بەری نوکە نەبایە [کو خودێ ژ بەر ئجتیهادا خەلەت کەسێ ئیزا نادەت]، دا ئیزایەکا مەزن ژ بەر بەدەلا هەوە وەرگرتی، هەوە هنگێڤیت. ﴿٦٩﴾ ڤێجا ژ وی مالێ ب دەست هەوە کەفتی [کو غەنیمەیە] بخۆن، حەلال و پاقژە، و [ژ نوکە وێڤە] ژ خودێ بترسن [و نەدەنە سەر وی تشتێ یێ خودێ دەستویر پێ نەدایی] و خودێ گونەهـ ژێبەر و زێدە دلۆڤانە.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِيٓ أَيۡدِيكُم مِّنَ ٱلۡأَسۡرَىٰٓ إِن يَعۡلَمِ ٱللَّهُ
فِي قُلُوبِكُمۡ خَيۡرٗا يُؤۡتِكُمۡ خَيۡرٗا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ
وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٧٠﴾ وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدۡ خَانُواْ ٱللَّهَ
مِن قَبۡلُ فَأَمۡكَنَ مِنۡهُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيۡءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْۚ
وَإِنِ ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيۡكُمُ ٱلنَّصۡرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوۡمِۭ
بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ﴿٧٢﴾ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٍۚ إِلَّا تَفۡعَلُوهُ تَكُن فِتۡنَةٞ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَفَسَادٞ كَبِيرٞ ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ
حَقّٗاۚ لَّهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ﴿٧٤﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۢ بَعۡدُ
وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ مَعَكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ مِنكُمۡۚ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ
بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ﴿٧٥﴾

﴿٧٠﴾ هەی پێغەمبەر، بێژە وان ئێخسیرێت د ناڤ دەستێت هەوەدا، ئەگەر خودێ بزانیت خێرا د هەوەدا هەی و نیەتا هەوە یا دورستە، دێ ژ وێ چێتر دەتە هەوە یا ژ هەوە هاتیە وەرگرتن، و دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٧١﴾ و ئەگەر وان بڤێت خیانەتێ ل تە بکەن، ب ڕاستی وان بەری نوکە خیانەتا ل خودێ کری، ڤێجا تو ب سەر وان ئێخستی [و ئەگەر ئەو جارەکا دی بزڤڕنە سەر خیانەتا خۆ، جارەکا دی خودێ دێ تە ب سەر وان ئێخیت]، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهە. ﴿٧٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و ب سەر و مالێ خۆ جیهاد د ڕێکا خودێدا کرین، و ئەوێت موسلمان ڤەحەواندین و هاریکاریا وان کرین، ئەڤە هەمی هاریکار و میراتخۆرێت ئێکن، و ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت نەبوویین، ل سەر هەوە نەواجبە هوین هاریکاریا وان بکەن، و میراتخۆری د ناڤبەرا هەوەدا نینە، هەتا مشەخت نەبن، و ئەگەر هاریکاری ژ هەوە خواستن، هاریکاریا وان بکەن، ژ بلی هندێ هاریکاریا هەوە ل سەر ملەتەکی بخوازن د ناڤبەرا هەوە و واندا پەیمانەك هەبیت، و کارێ هوین دکەن خودێ دبینیت. ﴿٧٣﴾ و ئەوێت گاور بوویین هندەك هاریکارێت هندەکانە [ئانکو هاریکار و پشتەڤانێت ئێکن]، و ئەگەر هوین ژی هاریکاری و پشتەڤانیا ئێکدو نەکەن، دێ بەلا و خرابیەکا مەزن د ئەردیدا چێبیت. ﴿٧٤﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و جیهاد د ڕێکا خودێدا کرین، و ئەوێت مشەخت ڤەحەواندین و هاریکاریا وان کرین، ئەها ئەڤەنە خودان باوەرێت ڕاست و دورست. گونەهـ ژێبرن و دانەکا ب ڕێز و ب قەدر بۆ وان هەیە. ﴿٧٥﴾ و ئەوێت پشتی هنگی باوەری ئینایین و مشەخت بوویین، و جیهاد د گەل هەوە کرین، ئەها ئەڤە ژ هەوەنە. و د بەرنامە و حوکمێ خودێدا مرۆڤێت ئێك ژ بیانیان هەژیترن بینە میراتخۆرێت ئێکدو. ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتی هەیە.

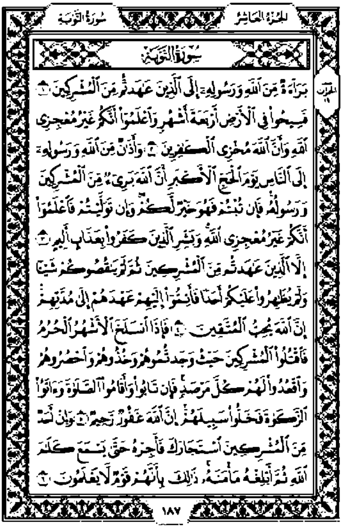

الجزء العاشر
سورة التوبة

سُورَةُ التَّوۡبَةِ

بَرَآءَةٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ١
فَسِيحُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَرۡبَعَةَ أَشۡهُرٖ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي
ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخۡزِي ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢ وَأَذَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ
إِلَى ٱلنَّاسِ يَوۡمَ ٱلۡحَجِّ ٱلۡأَكۡبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِيٓءٞ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
وَرَسُولُهُۥۚ فَإِن تُبۡتُمۡ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ وَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ
أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِۗ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٣
إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ثُمَّ لَمۡ يَنقُصُوكُمۡ شَيۡـٔٗا
وَلَمۡ يُظَٰهِرُواْ عَلَيۡكُمۡ أَحَدٗا فَأَتِمُّوٓاْ إِلَيۡهِمۡ عَهۡدَهُمۡ إِلَىٰ مُدَّتِهِمۡۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٤ فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلۡأَشۡهُرُ ٱلۡحُرُمُ
فَٱقۡتُلُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ حَيۡثُ وَجَدتُّمُوهُمۡ وَخُذُوهُمۡ وَٱحۡصُرُوهُمۡ
وَٱقۡعُدُواْ لَهُمۡ كُلَّ مَرۡصَدٖۚ فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ
ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّواْ سَبِيلَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٥ وَإِنۡ أَحَدٞ
مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ٱسۡتَجَارَكَ فَأَجِرۡهُ حَتَّىٰ يَسۡمَعَ كَلَٰمَ
ٱللَّهِ ثُمَّ أَبۡلِغۡهُ مَأۡمَنَهُۥۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡلَمُونَ ٦

١٨٧

سۆرەتا تەوبە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٢٩) ئایەتە

﴿١﴾ ئەڤە بەرائەتە [ژ پەیمانێ دەرکەڤتنە] ژ خودێ و پێغەمبەرێ وی، بۆ وان ئەوێت هەوە پەیمان د گەل دایین ژ موشرکان. ﴿٢﴾ ڤێجا [گەلی گاوران] چار هەیڤان [مەخسەد هەیڤێت حەرامکرینە کو شەڕ تێدا پێتەکرن: (رجب، زی القعدە، زی الحجە، محرم)] بێ ترس و ئێمن د ئەردیدا بگەڕن، و بزانن هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن [کو هەوە ب بەر ئیزایێ نەئێخیت]، و ب ڕاستی خودێ ڕسواکەرێ گاورانە. ﴿٣﴾ و ئەڤە ئاگەهدارکرنە ژ بەرێ خودێ و پێغەمبەرێ ویڤە، د ڕۆژا جەژنا حەجیاندا، بۆ هەمی خەلکی، کو خودێ و پێغەمبەرێ وی د بەرینە ژ موشرکان [ئەوێت پەیمانا خۆ دشکێنن]، ڤێجا ئەگەر تۆبە بکەن، ئەڤە د خێرا هەوەدایە و ئەگەر هوین ڕوویێ خۆ وەرگێڕن [و ل سەر شرکا خۆ بمینن] ڤێجا بزانن هوین نە نەچارکەرێت خودێنە، [کو وەلێ بکەن نەشێت هەوە ئیزا بدەت] و [تو هەی موحەممەد] مزگینیێ ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار بدە ئەوێت گاور بوویین. ﴿٤﴾ و ژ بلی وان [موشرکان] ئەوێت هەوە پەیمان دایینێ پاشی وان چو ژ پەیمانا خۆ کێم نەکرییت و نەبوویینە پشتەڤان و هاریکارێت کەسەکێ ل سەر هەوە، پەیمانا وان بگەهیننە وەختێ وێ یێ دیارکری، ب ڕاستی خودێ حەژ پارێزکاران دکەت [ئەوێت پارێزکاریا خودێ د وێ تشتیدا دکەن ئەوێ ل سەر وان حەرامکری و پەیمانا خۆ ب جە دئینن]. ﴿٥﴾ ڤێجا ئەگەر هەیڤێت ب ڕویمەت و حەرامکری بۆرین و دەرکەڤتن، هەمی موشرکان بکوژن، ل هەر جهەکێ هوین لێ بینن و ب دەست هەوە بکەڤن، و بگرن و ئێخسیر بکەن و ل دۆر بزڤڕن و هەمی زێرەڤانگەهان لێ بگرن، ڤێجا ئەگەر تۆبەکرن و نڤێژکرن و زەکاتا مالێ خۆ دان، ڤێجا ڕێکا وان بەردەن، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦﴾ و ئەگەر ئێک ژ موشرکان خۆ هاڤێتە بەختێ تە، بحەوینە دا کەلامێ خودێ گولێ بیت [و قورئانێ بۆ بخوینە]، پاشی بگەهینە وی جهی یێ لێ ئێمن بیت، چونکی ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ نەزانن.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِۦٓ
إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّمْ عِندَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ ۖ فَمَا ٱسْتَقَٰمُوا۟
لَكُمْ فَٱسْتَقِيمُوا۟ لَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾
كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا۟ فِيكُمْ إِلًّا وَلَا
ذِمَّةً ۚ يُرْضُونَكُم بِأَفْوَٰهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَٰسِقُونَ ﴿٨﴾ ٱشْتَرَوْا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا۟ عَن
سَبِيلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ
فِى مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِن
تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى
ٱلدِّينِ ۗ وَنُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِن
نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُم مِّنۢ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا۟ فِى دِينِكُمْ
فَقَٰتِلُوٓا۟ أَئِمَّةَ ٱلْكُفْرِ ۙ إِنَّهُمْ لَآ أَيْمَٰنَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَنتَهُونَ ﴿١٢﴾ أَلَا تُقَٰتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ
وَهَمُّوا۟ بِإِخْرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ
أَتَخْشَوْنَهُمْ ۚ فَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

﴿٧﴾ چاوا موشركان دێ پەیمان ل دەڤ خودێ و پێغەمبەرێ وی هەبن، ژ بلی وان ئەوێت هەوە پەیمان ل کەعبەیێ دایین، هندی ئەو د گەل هەوە د ڕاست بن، هوین ژی د گەل وان د ڕاست بن، ب ڕاستی خودێ حەژ پارێزکاران دکەت [جهێنانا پەیمانێ ژ پارێزکارییێ یە]. ﴿٨﴾ چاوا [دێ وان پەیمانا خودێ و پێغەمبەری هەبیت] ئەگەر ئەو ب سەر هەوە بکەڤن، مرۆڤانی و پەیمانێ بەرچاڤ ناگرن، ب دەڤێ خۆ هەوە ڕازی دکەن [ئانکو دەڤەرمییێ د گەل هەوە دکەن، و دلێ وان ل سەر هەوە تژی کەرب و کینە]، و دلێ وان ناگریت [ئەو ئەوا د گەل هەوە دبێژن ب جە بینت]، و باراپتر ژ وان ڕێ دەرکەفتینە. ﴿٩﴾ ئایەت و نیشانێت خودێ ب بهایەکێ کێم فرۆتن، و ڕێکا خودێ ل خەلکی گرتن، ب ڕاستی ئەڤا ئەو دکەن گەلەک کرێتە. ﴿١٠﴾ [نە بەس د ڕاستا تە ب تنێدا وەسانە] ئەو د ڕاستا چو خودان باوەراندا پەیمان و مرۆڤانییێ بەرچاڤ ناگرن، و ئەها ئەڤەنە، زێدەگاڤیکەر [یێت ددەنە سەر تان و پەزانێ خودێ]. ﴿١١﴾ ئەگەر تۆبەکرن و نڤێژکرن و زەکات دان، ڤێجا برایێت هەوەنە د دینیدا، و ئەم ب درێژی و ب هەمی ڕەنگان نیشان و ئایەتێت خۆ بۆ وان دیار دکەین، ئەوێت دزانن. ﴿١٢﴾ و ئەگەر پەیمانێت خۆ ئەوێت ب سویند موکوم کرین، پشتی د گەل هەوە داین بشکێنن، و ئەزماندرێژی د ڕاستا دینێ هەوەدا کرن [تان تێ ڤوتان]، ڤێجا سەرێت گاورییێ بکوژن، ب ڕاستی وان چو سویند و پەیمان نینن، بەلکی بەس بکەن و ب پاشڤە بچن. ﴿١٣﴾ ئەرێ ما هوین [گەلی موسلمانان] شەڕێ وان ناکەن، ئەوێت سویند و پەیمانێت خۆ شکاندین، و ل بەر بوون پێغەمبەری دەربێخن، و دەستپێکێ وان شەڕ د گەل هەوە کربوو، ما هوین ژ وان دترسن [لەوا هوین شەڕێ وان ناکەن]؟ خودێ هەژیترە هوین ژێ بترسن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

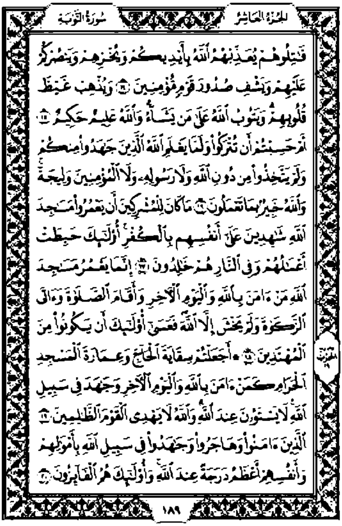

قَٰتِلُوهُمۡ يُعَذِّبۡهُمُ ٱللَّهُ بِأَيۡدِيكُمۡ وَيُخۡزِهِمۡ وَيَنصُرۡكُمۡ
عَلَيۡهِمۡ وَيَشۡفِ صُدُورَ قَوۡمٖ مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذۡهِبۡ غَيۡظَ
قُلُوبِهِمۡۗ وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾
أَمۡ حَسِبۡتُمۡ أَن تُتۡرَكُواْ وَلَمَّا يَعۡلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ مِنكُمۡ
وَلَمۡ يَتَّخِذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَلِيجَةٗۚ
وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلۡمُشۡرِكِينَ أَن يَعۡمُرُواْ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلۡكُفۡرِۚ أُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتۡ
أَعۡمَٰلُهُمۡ وَفِي ٱلنَّارِ هُمۡ خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعۡمُرُ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ مَنۡ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى
ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمۡ يَخۡشَ إِلَّا ٱللَّهَۖ فَعَسَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ أَن يَكُونُواْ مِنَ
ٱلۡمُهۡتَدِينَ ﴿١٨﴾ ۞ أَجَعَلۡتُمۡ سِقَايَةَ ٱلۡحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِ كَمَنۡ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَجَٰهَدَ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِۚ لَا يَسۡتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٩﴾
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ
وَأَنفُسِهِمۡ أَعۡظَمُ دَرَجَةً عِندَ ٱللَّهِۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾

١٨٩

﴿١٤﴾ شەڕێ وان بکەن، خودێ دێ وان ب دەستێت هەوە [ب کوشتنێ] ئیزادەت و [ب تێخسیر کرنێ] ڕسوا کەت، و هەوە ب سەر وان تێخیت و دلێت دەستەکەکا موسلمانان هێن کەت. ﴿١٥﴾ و دێ کەربا دلێت وان [موسلمانان] داڕێژیت، و خودێ تۆبەیێ ددەتە سەر وی یێ بڤێت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٦﴾ ئەرێ هوین ل وێ هزرێنە [هۆسا بێ جەرباندن] بێنە هێلان، و خودێ نەزانیت کێ ژ هەوە جیهاد کرییە و کێ ژ هەوە ژ بلی خودێ و پێغەمبەرێ وی و موسلمانان، کەسەك بۆ خۆ نەکرییە نێزیك و خۆشتڤی، و خودێ ژ هەر کارەکێ هوین دکەن ئاگەهدارە [ئانکو هوین ل وێ هزرێنە بێنە هێلان، بێی کو جیهادێ بکەن و خۆ ژ موشرکان بشۆن]. ﴿١٧﴾ بۆ موشرکان نابیت و نەدورستە، و ئەو ب خۆ شادەییێ ب گاوریێ ل سەر خۆ ددەن، کو ئەو مزگەفتێت خودێ ئاڤا بکەن، کار و کریارێت ڤان [ئەوێت شانازیێ پێ دبەن] پویچ بوون، و هەروهەر دێ د ئاگریدا مینن. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی بەس ئەو دێ مزگەفتێت خودێ ئاڤاکەت، ئەوێ باوەری ب خودێ و ب ڕۆژا ئاخرەتێ ئینایی، و نڤێژێ بکەت و زەکاتێ بدەت، و ژ خودێ پێڤە ژ کەسێ نەترسیت، ڤێجا هیڤییە ئەڤە ژ ڕاستەڕێکرییان بن. ﴿١٩﴾ ئەرێ هوین [کارێ] ئاڤدانا حەجییان و ئاڤاکرنا [سەخبێکرنا ئاڤاهیێ] کەعبێ، وەکی [کارێ] وی ددانن ئەوێ باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ ئینایی و جیهاد د ڕێکا خودێدا کری، ئەڤە ل دەڤ خودێ نەوەکی ئێکن، و خودێ ب خۆ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٢٠﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و مشەخت بوویین و جیهاد ب خۆ و مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا کرین، ل دەڤ خودێ پایە و پەیسکێت وان بلندترن، [ئانکو قەدرێ وان مەزنترە]. و ئەڤە ئەڤنە یێت سەرفەراز.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَٰنٍ وَجَنَّٰتٍ لَّهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَابَآءَكُمْ
وَإِخْوَٰنَكُمْ أَوْلِيَآءَ إِنِ ٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْكُفْرَ عَلَى ٱلْإِيمَٰنِ ۚ
وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن
كَانَ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَٰنُكُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ
وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَٰلٌ ٱقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَٰرَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَمَسَٰكِنُ تَرْضَوْنَهَآ أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ ٱللَّهِ
وَرَسُولِهِۦ وَجِهَادٍ فِى سَبِيلِهِۦ فَتَرَبَّصُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ
بِأَمْرِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ
ٱللَّهُ فِى مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۙ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ ۙ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ
كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ
ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ ٱللَّهُ
سَكِينَتَهُۥ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا
لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦﴾

﴿٢١﴾ خودایێ وان مزگینییێ ب دلۆڤانییێ ژ دەف خۆ، و ب رازیبوونێ و بەحەشتێت بۆ وان خۆشی تێدا بەردەوام، ددەتێ. ﴿٢٢﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، ب راستی خەلاتێ مەزن ئەوە ئەوێ ل دەف خودێ. ﴿٢٣﴾ گەلی خودان باوەران، باب و باپیر و برایێت خۆ نەهەلگرن هەڤال و خۆشتڤی، ئەگەر وان گاوری شوینا باوەرییێ هەلبژارت، و هەر کەسێ ژ هەوە وان بۆ خۆ بکەتە خۆشتڤی [پشتی گاوری هەلبژارتی]، ئەڤە ئەو ژ ستەمکارانە. ﴿٢٤﴾ بێژە: ئەگەر بابێت هەوە و زارۆکێت هەوە و برایێت هەوە و ژنێت هەوە، و عەشیرەتا هەوە و مالێ هەوە ب دەست خۆڤە ئینایی، و بازرگانیا هوین ژێ بترسن بشکێت و نەچیت، و خانیێت هەوە پێ خۆش، ل دەف هەوە شرینتر و خۆشتڤیتر بن ژ خودێ و پێغەمبەرێ وی و ژ جیهادا د رێکا خودێدا، ڤێجا خۆ بگرن هەتا فەرمانا خودێ دئێت، و خودێ ب خۆ ملەتێ ژ رێ دەرکەڤتی راستەرێ ناکەت. ﴿٢٥﴾ ب سویند خودێ هوین ل گەلەک جهان ب سەرئێخستن، و هاریکاریا هەوە کر [وەکی بەدرێ و حودەیبییێ و خەیبەرێ و ڤەکرنا مەکەهێ]، و رۆژا حونەینێ ژی [هاریکاریا هەوە کر]، گەلەکیا هەوە هوین گەرمکرن [و هەوە گۆت: ئەڤرۆ گەلەک بەرامبەر کێمەکا ناشکێین] و ڤێ گەلەکییێ چو فایدە ژی نەگەهاندە هەوە، و چو ژ هەوە نەدا پاش، و ئەرد ب بەرفرەهیا خۆڤە ل هەوە بەرتەنگ بوو، پاشی هەوە بەرێ خۆ وەرگێرا و هوین رەڤین. ﴿٢٦﴾ پاشی خودێ [پشتی هوین رەڤین] دلخۆشیا خۆ ب سەر پێغەمبەرێ خۆ و خودان باوەراندا ئینا خوارێ، و لەشکەرەک [بۆ پشتەڤانیا هەوە] ئینا خوارێ، هەوە نەددیتن، و ئەوێت گاوربوویین ئەشکەنجەدان و ئەڤەیە جزایێ گاوران.

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ
غَفُورٞ رَّحِيمٞ ۝٢٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡمُشۡرِكُونَ
نَجَسٞ فَلَا يَقۡرَبُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ ٱلۡحَرَامَ بَعۡدَ عَامِهِمۡ هَٰذَاۚ
وَإِنۡ خِفۡتُمۡ عَيۡلَةٗ فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ
إِن شَآءَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ۝٢٨ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلۡحَقِّ مِنَ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ عَن يَدٖ
وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ۝٢٩ وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ عُزَيۡرٌ ٱبۡنُ ٱللَّهِ
وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ ٱللَّهِۖ ذَٰلِكَ قَوۡلُهُم
بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ يُضَٰهِـُٔونَ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُۚ
قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ۝٣٠ ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ
وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ
مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗاۖ
لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ سُبۡحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ۝٣١

﴿٢٧﴾ پاشــی خــودێ پشــتی ڤــێ تۆبەیــێ ددەتــە ســەر وی یــێ وی بڤێت و خــودێ ب خــۆ گونەهــ ژێبەر و دلۆڤانــە. ﴿٢٨﴾ گەلی خــودان باوەران، ب ڕاســتی هندی موشرکن د پیــس [پیــاتیــا وان یا شرکێ و ســالۆخەت و هزرو بیرانــە]، ڤێجــا بــلا پشــتی ڤــێ ســالێ [کــو ســالا نەهی مشــەختی بــوو] نێزیکی مزگەفتا کەعبەیــێ نەبن، [و نابیــت ژ نوکــە و پێڤــە بێنــە کەعبەیــێ بــۆ حەجــێ و عومرەیــێ] و ئەگــەر هوین [ژ نەهاتنا وان بــۆ مزگەفتێ] ژ خیزانیــێ (هەژاریــێ) بترســن [چونکی ب هاتنا وان ڕمواجــەك دکەڤیتــە کڕیــن و فرۆتنــا هــەوە]، ڤێجــا ئەگەر خــودێ بڤێــت دێ هــەوە ژ کەرەما خــۆ دەولەمەند کەت. ب ڕاســتی خــودێ یــێ زانــا و کاربنەجهــە. ﴿٢٩﴾ [گەلی خــودان بــاوەران] شــەڕی د گــەل وان بکــەن ئەوێــت باوەریــێ ب خــودێ و ڕۆژا قیامەتێ نەئینــن، و ئــەوا خــودێ و پێغەمبــەرێ وی حەرامکری، حــەرام نەکەن، و دینــێ ڕاســت بۆ خۆ نەکەنــە دین، ژ وان ئەوێــت کتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلە] هەتا ب دەســتێت خۆ زێرەســەرێ ددەن و ئەو یــێــت شکەســتی. ﴿٣٠﴾ و جوهیــان گۆت: عوزەیــر کــوڕێ خودێیــە، و فەلەیان گۆت: عیــا کــوڕێ خودێیە، ئەڤــە گۆتنا وانە ئــەو ب دەڤێ خۆ [ڤــێ] دبێژن [بــێ نیشــان و بــێ بەلگــە و گۆتنــە]، چاڤ ل وان دکەن یــێــت بــەری وان گاور بوویــین [د چەرخ و ســەردەمێت بۆریــدا وەکــی یۆنان و ڕۆمانــان]، خودێ وان بکوژیت [لەعنەتــان ل وان بکەت]، چاوا ئەو بەرێ خۆ ژ هەقیــێ وەردگێڕن بۆ پویچیــێ؟! ﴿٣١﴾ ئەوان [مەخســەد جوهــی و فەلە] زانــا و عیادەتکەرێت خۆ و عیــایــێ کوڕێ مەریەمــێ بــۆ خــۆ خــودا دانایــینە، و فەرمانا وان نەهاتیــیە کــرن ژ خودایەکی زێدەتر بپەرێســن، کــو ژ وی پێڤەتر چــو خودایــێت دی نینــن، و ب ڕاســتی ئەو یــێ پــاك و پاقــژە ژ وی ســالۆخی ئەوێ مــوشرك ددەنێ.

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ إِلَّآ أَن
يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ
رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ
كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ • يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ الحزب
ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ
يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا
فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ مِنْهَآ
أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا۟ فِيهِنَّ
أَنفُسَكُمْ وَقَٰتِلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا
يُقَٰتِلُونَكُمْ كَآفَّةً وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

﴿٣٢﴾ دڤێن [و ل بەر دگەڕن] ڕۆناهیا خودێ [کو قورئانە] ب دەڤێت خۆ بڤەمرینن، و خودێ ناهێلیت، هەتا ڕۆناهیا خۆ تەمام نەکەت و ب سەرنەئێخیت، خۆ گاوران بێ نەخۆش ژی بیت. ﴿٣٣﴾ ئەو [خودێ] ئەوە یێ پێغەمبەرێ خۆ ب ڕێکا ڕاستەڕێکرنێ [کو قورئانە] و ب دینێ ڕاست هنارتی، دا بکەتە سەرێشکا هەمی دینان، و ب سەر هەمی دینان بێخیت، بلا موشرکان بێ نەخۆش ژی بیت. ﴿٣٤﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ب ڕاستی گەلەك ژ زانا و عیادەتکەران [ژ فەلە و جوهیان] مالێ خەلکی ب نەهەقی دخۆن [ب ڕێکا بەرتیلێ و سەلەفێ و حەرامیێ]، و ڕێکا خودێ ژ خەلکی دگرن، و ئەوێت زێڕ و زیڤان ددانە سەرێك [و هەقێ خودێ ژێ دەرنەئێخن] و د ڕێکا خودێدا نەمەزێخن، ڤێجا [هەی موحەممەد] تو مزگینیێ ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار بدە وان. ﴿٣٥﴾ ڕۆژا [زێڕ و زیڤ] د ئاگرێ جەهنەمێدا دئێنە سۆرکرن و گەرمکرن، و ئەنیێت وان و تەنشتێت وان و پشتێت وان پێ دئێنە داخکرن، [دێ بێژنە وان] ئەها ئەڤە ئەوە یا هەوە بۆ خۆ دانایە سەرێك، ڤێجا تامکەنە وێ [بخۆن] یا هەوە بۆ خۆ دانایە سەرێك. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ژ ڕۆژا خودێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، هەژمارا مەهان ل دەڤ خودێ دوازدە مەهن، هەروەکی خودێ د کتێبا خۆدا [دەپێ پاراستی] بنەجهکری، ژ وان مەهان چار ژێ ب ڕویمەتن [د وان مەهاندا (ژو القعدە، ژو الحجە، موحەررەم و ڕەجەب) شەڕ و کوشتن تێدا نەدورستە]، ئەڤەیە [ئیسلامە] دینێ ڕاست و دورست [ئەوێ قەدرێ ڤان مەهان دگریت]، ڤێجا د ڤان مەهاندا ستەمێ ل خۆ نەکەن [ئانکو کوشتنێ تێدا نەکەن]. و هوین هەمی پێکڤە شەڕێ موشرکان بکەن، هەروەکی ئەو هەمی پێکڤە شەڕێ هەوە دکەن، و بزانن خودێ د گەل پارێزکارانە.

إِنَّمَا ٱلنَّسِيٓءُ زِيَادَةٞ فِي ٱلۡكُفۡرِۖ يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يُحِلُّونَهُۥ عَامٗا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامٗا لِّيُوَاطِـُٔواْ
عِدَّةَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّواْ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُۚ زُيِّنَ لَهُمۡ
سُوٓءُ أَعۡمَٰلِهِمۡۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٣٧﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَا لَكُمۡ إِذَا قِيلَ لَكُمُ
ٱنفِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلۡتُمۡ إِلَى ٱلۡأَرۡضِۚ أَرَضِيتُم
بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِۚ فَمَا مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنفِرُواْ يُعَذِّبۡكُمۡ
عَذَابًا أَلِيمٗا وَيَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ وَلَا تَضُرُّوهُ
شَيۡـٔٗاۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنصُرُوهُ
فَقَدۡ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذۡ أَخۡرَجَهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ثَانِيَ ٱثۡنَيۡنِ
إِذۡ هُمَا فِي ٱلۡغَارِ إِذۡ يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ لَا تَحۡزَنۡ إِنَّ ٱللَّهَ
مَعَنَاۖ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَيۡهِ وَأَيَّدَهُۥ بِجُنُودٖ
لَّمۡ تَرَوۡهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلسُّفۡلَىٰۗ
وَكَلِمَةُ ٱللَّهِ هِيَ ٱلۡعُلۡيَاۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

﴿٣٧﴾ ب ڕاستی گیرۆکرنا [پاشئێخستنا] ڕویمەتا مەهێ بۆ مەهەکا دی [ئانکو گوهۆڕینا وان هەیڤێت خودان ڕویمەت و شەڕ تێدا حەرام ب هندەك مەهێت دی، دا ڕویمەتێ وێ بشکێنن] زێدەبوونە د گاوریێدا، ئەوێت گاوربوویین پێ بەرزە و گومڕا دبن، سالەکێ حەلال دکەن و سالا دی حەرام دکەن، دا هندی وێ هەژمارێ لێ بکەن یا خودێ حەرامکری، ڤێجا ئەو ب ڤێ کریارا خۆ حەرامێ خودێ حەلال دکەن. کارێ وان یێ خراب یێ بۆ وان هاتییە خەملاندن، و خودێ ب خۆ ژی ئەوێت گاور ڕاستەڕێ ناکەت.

﴿٣٨﴾ گەلی خودان باوەران هەوە خێرە، ئەگەر بۆ هەوە هاتە گۆتن، هوین هەمی د ڕێکا خودێدا دەرکەڤن بۆ جیهادێ، [هوین] د ئەردیدا لەش گران دبن، ئەرێ هەوە ژیانا ئاخرەتێ دا ب ژیانا دنیایێ؟ ڤێجا [بزانن] خۆشیا ژیانا دنیایێ ل بەر یا ئاخرەتێ چو نینە، یا کێم و بێ قیمەتە. ﴿٣٩﴾ و ئەگەر هوین [گەلی خودان باوەران] هەمی پێکڤە نەچنە جیهادێ، دێ خودێ ب ئیزایەکا دژوار هەوە ئیزادەت، و دێ هەوە ب غەیری هەوە گوهۆڕیت. و هوین نەشێن چو زیانێ ژی بگەهینن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٤٠﴾ ئەگەر هوین [گەلی خودان باوەران] پشتەڤانی و هاریکاریا وی [پێغەمبەرێ من، موحەممەد] نەکەن، ئێ ب ڕاستی خودێ هاریکاریا وی کر، وەختێ گاوران ئەو [پێغەمبەر ل مەکەهێ] ئێك ژ دویان [کو ئەبو بەکرە] دەرئێخستی، وەختێ ئەو هەردو د شکەفتێڤە بوون، دەمێ دگۆتە هەڤالێ خۆ [ئەبو بەکری] ب خەم نەکەڤە، ئێ خودێ یێ د گەل مە، [هنگی] خودێ دلرەحەتیا خۆ ب سەردا داڕێت و پشتەڤانیا وی ب لەشکەرەکێ کر هەوە نەددیت، و داخوازا گاوران بۆ [شرکێ و گاوریێ] ب بن ئێخست، و داخوازا خودێ [بۆ ئیسلامێ] ب سەرئێخست و بلندکر، و خودێ ب خۆ سەردەست و کاربنەجهە.

ٱنفِرُوا۟ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾
لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّٱتَّبَعُوكَ
وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ ٱلشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ
لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٤٢﴾ عَفَا ٱللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ
حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ وَتَعْلَمَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٤٣﴾
لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أَن
يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾
إِنَّمَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَٱرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِى رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ ۞ وَلَوْ
أَرَادُوا۟ ٱلْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا۟ لَهُۥ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱنۢبِعَاثَهُمْ
فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ ٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم
مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] ب دلخوازی و دلنەخوازی و ب گەنج و پیرەمێرڤە و ب سوار و پەیادەڤە و د خۆشی و نەخۆشیاندا و ب زارۆك و بێ زارۆکڤە و ب بارسڤکی و ب بارگرانیڤە و ب مال و جانێ خۆڤە، جیهادێ د رێکا خودێدا بکەن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿٤٢﴾ ئەگەر [گازیکرنا تە هەی موحەممەد بۆ شەڕی نەبایە] و بۆ دەستکەفتیەکێ نێزیك بایە یان ژی بۆ وەغەرەکا نافنجی بایە [نەیا دویر و نەیا نێزیك بایە]، ب راستی دا ل دویڤ تە ئێن، بەلێ ب راستی زەحمەت و وەستاندنێ ئەو دویرئێخستن و لەشکران کرن، و دێ ب خودێ سویند خۆن [و دێ بێژن:] ئەگەر ئەم شیابایە، ب راستی دا د گەل هەوە دەرکەڤین [ب ڤەمانا خۆ ژ جیهادێ] خۆ بەرئاتاف دکەن، و خودێ ب خۆ دزانیت ئەو درەوینن. ﴿٤٣﴾ خودێ ل تە نەگریت و تە ئازاکەت [هەی موحەممەد]، بۆچی تە دەستویرا وان دا، بەری ئەوێت راستی گۆتین، بۆ تە دیار بن و تو درەوینان بناسی. ﴿٤٤﴾ ئەوێت باوەرییێ ب خودێ و رۆژا قیامەتێ دئینن، دەستویرییێ ژ تە ناخوازن کو ئەو ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د رێکا خودێدا بکەن، و خودێ ئاگەهـ ژ پارێزکاران هەیە. ﴿٤٥﴾ بەلێ بەس ئەو دەستویرییێ ژ تە دخوازن [ژ جیهادێ ڤەمینن] ئەوێت باوەری ب خودێ و رۆژا قیامەتێ نەی، و دلێت وان ب گومان، ڤێجا ئەو د گومان و دودلیا خۆدا دزڤڕن. ﴿٤٦﴾ و ئەگەر [راست دبێژن] وان ڤیابایە دەرکەڤن [بۆ جیهادێ] دا کاری بۆ کەن، بەلێ خودێ رابوونا وان نەڤیا، ڤێجا ل بەر وان گران کر، و گۆتنە ئێکدو د گەل روینشتیان [بچویك و پیرەمێر و ژنان] بروینن. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر ئەو د گەل هەوە دەرکەڤتبانە ژی، ژ خرابییێ پێڤەتر ل هەوە زێدە نەدکرن، و دا د ناڤ هەوەدا ئێن و چن و خرابییێ هەلئێخن، سەرگێرییێ بۆ هەوە دخوازن، و د ناڤ هەوەدا یێت هەین [سست و لاواز] گوهدارییا وان دکەن، و خودێ ئاگەهـ ژ ستەمکاران هەیە.

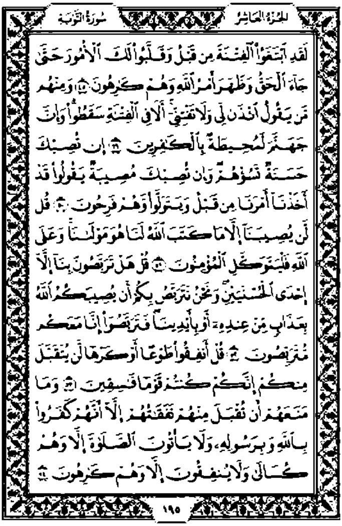

لَقَدِ ٱبْتَغَوُا۟ ٱلْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ وَقَلَّبُوا۟ لَكَ ٱلْأُمُورَ حَتَّىٰ
جَآءَ ٱلْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ ٱللَّهِ وَهُمْ كَٰرِهُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْهُم
مَّن يَقُولُ ٱئْذَن لِّى وَلَا تَفْتِنِّىٓ ۚ أَلَا فِى ٱلْفِتْنَةِ سَقَطُوا۟ ۗ وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِن تُصِبْكَ
حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِن تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا۟ قَدْ
أَخَذْنَآ أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلَّوا۟ وَّهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُل
لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَىٰنَا ۚ وَعَلَى
ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَآ إِلَّآ
إِحْدَى ٱلْحُسْنَيَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ ٱللَّهُ
بِعَذَابٍ مِّنْ عِندِهِۦٓ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوٓا۟ إِنَّا مَعَكُم
مُّتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنفِقُوا۟ طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَّلَ
مِنكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنتُمْ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَٰتُهُمْ إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا۟
بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأْتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَٰرِهُونَ ﴿٥٤﴾

﴿٤٨﴾ ب ڕاستی وان بەری نوکە ژی [بەری تەبووکێ] کارێ خرابیێ بۆ هەوە دکر، و هەمی کار بۆ تە دئینان و دبرن [پیلان و تۆڕین بۆ تە دگێڕان، دا تە ژ جیهادێ سست بکەن]، هەتا ڕۆژا هەقیێ هاتی [هاریکاری و پشتەڤانیا تە هاتیە کرن] و دینێ خودێ ب سەرکەفتی، و وان [ئەڤێت فەمایین ژ جیهادێ] نەڤە نەدڤیا و د سەر وانڕا ئەڤە هاتەکرن. ﴿٤٩﴾ هەیە ژ وان دبێژتە تە دەستویرا من بدە [ئەز نەئێمە شەڕێ ڕۆمێ]، و من نەئێخە د گونەهێدا، بزانن گونەهـ ئەوە یا ئەو کەفتینێ و یا ئەو تێدا [کو حەز دکەن ڤەمینن]، ب ڕاستی جەهنەم یا وەرهاتیە ل دۆر گاوران. ﴿٥٠﴾ ئەگەر قەنجیەك [سەرکەفتن و دەستکەفتیەك] بگەهیتە تە پێ نەخۆش دبن، و ئەگەر خرابیەك [د ڕێکا خودێدا بێتە سەرێ تە چ بریندارکرن چ کوشتن] دێ بێژن: ب ڕاستی مە بەری نوکە کارێ خۆ کربوو، [لەوا ئەم دەرنەکەفتین] و بەرێ خۆ ددەنە مالێت خۆ و ئەو یێت کەیفخۆش. ﴿٥١﴾ بێژە ب ڕاستی چو بەلا و ئاتاف مە ناهنگێڤن، ئەو نەبن یێت خودێ بۆ مە نڤیسین، هەر ئەوە [خودێیە] پشتەڤان و هاریکارێ مە، ڤێجا بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەن. ﴿٥٢﴾ بێژە [هەی موحەمەد] ما هوین ل هیڤیێنە چ ب سەرێ مە بێت، ژ بلی تێك ژ دو قەنجیان [سەرکەفتن و سەربلندی، یان ژی شەهیدبوون و لێبۆرین]، و ب ڕاستی ئەم ژی بۆ هەوە ل هیڤیێنە [تێك ژ دویان ب سەرێ هەوە بێت]، خودێ ب ئیزایەکێ ژ دەڤ خۆ هەوە بهنگێڤیت یان ب دەستێت مە [هەوە بدەتە کوشتن ل سەر گاوریێ]، ڤێجا چاڤەڕێ بن، ئەم ژی د گەل هەوە چاڤەڕێنە. ﴿٥٣﴾ [هەی موحەمەد] تو بێژە: [وان دوڕوییان] چ ب دلێ خۆ و چ بێ دلێ خۆ، مالێ خۆ بدەن، هەر ژ هەوە نائێتە قەبویلکرن. ب ڕاستی هوین ملەتەکێ ژ ڕێ دەرکەفتینە. ﴿٥٤﴾ و چو نەهێلا مەزاختن و خێرێت وان ژ وان بێنە وەرگرتن، ئەو نەبیت کو وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینا، و نڤێژێ ناکەن ئەگەر ب خرچ و خاڤی نەبیت، و چو نادەن و نامەزێخن ئەگەر ژ نەچاری نەبیت.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم
بِهَا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٥٥﴾
وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا أَوْ مَغَٰرَٰتٍ أَوْ مُدَّخَلًا
لَّوَلَّوْا۟ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِى
ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنْ أُعْطُوا۟ مِنْهَا رَضُوا۟ وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا۟ مِنْهَآ إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا۟ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَرَسُولُهُۥٓ
إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ
وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِى ٱلرِّقَابِ
وَٱلْغَٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ فَرِيضَةً
مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ
ٱلنَّبِىَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ
بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

﴿٥٥﴾ ڤێجا بلا مال و زارۆکێت وان [ببنە گەلەك] تە عەجێبگرتی نەکەن، خودێ دڤێت د ژیانا دنیایێدا وان پێ ئەزیەت بدەت، و پاشی وان بمرینیت و ئەو گاور. ﴿٥٦﴾ [دوڕوی] ب خودێ سویند دخۆن کو ئەو ژ هەوەنە و یێت د گەل هەوە، و ئەو ب خۆ نە ژ هەوەنە، بەلێ ئەو دەستەکەکێ دترسن [ئەوا هاتییە سەرێ گاوران ب سەرێ وان ژی بێت، ژ بەر هندێ ژ درەو بۆ هەوە سویند دخۆن، کو موسلمانن و خودان باوەرن وەکی هەوە، و ئەو ب خۆ وەسا نینە]. ﴿٥٧﴾ و ئەگەر وان ئاسێگەهەك [کو تێدا هاتبانە پارستن]، یان شکەفتەك [کو تێدا نەهاتبانە دیتن]، یان ژێرزەمینەك [کو چۆبانە تێدا] دیتبایە، دا ب لەز بەرێ خۆ دەنێ [ژ ترساندا]. ﴿٥٨﴾ و هندەك ژ وان د لێکڤەکرنا دەستکەفتیاندا، تە لەکەدار دکەن، و تانان دهاڤێژنە تە، ڤێجا ئەگەر ژ وی مالی گەهشتە وان ڕازی بوون، و ئەگەر نەگەهشتە وان عێجز و نەڕازی دبن. ﴿٥٩﴾ و ئەگەر ب وی تشتێ کو خودێ و پێغەمبەرێ وی دایییە وان [ژ دەستکەفتی و غەنیمەیان] ڕازی بانە، و گۆتبانە: خودێ بەسی مەیە، خودێ دێ ژ کەرەما خۆ دەتە مە و پێغەمبەرێ وی ژی [ژ کەرەما خودێ دێ دەتە مە]، و ب ڕاستی ئەم ل هیڤییا خودایێ خۆینە [ئەڤە دا بۆ وان چێتر بیت]. ﴿٦٠﴾ ب ڕاستی زەکات بەس بۆ وانە ئەوێت هەژار و بەلنگاز، و ئەوێت ل سەر شۆل دکەن [بۆ کۆمکرنا زەکاتێ]، و ئەوێت دلێ وان بەر ب ئیسلامێڤە دئێتە کێشان [ژ کەسێت موسلمان بوویین و هێژ موکوم نەبوویین، یان گرەگرێت گاوران دا ژ زیانا وان پێتە پاشڤەبرن و دلێ وان بۆ ئیسلامێ پێتە نەرمکرن]، و بۆ ئازادکرنا بەندەیان و بۆ دەینداران، و بۆ ڕێیا خودێ (جیهادێ ب هەمی ڕەنگانڤە) و ڕێڤنگانە، ئەڤە فەرزە ژ دەڤ خودێ، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٦١﴾ و ژ وان [دوڕوییان] هەنە ئەزیەتێ دگەهینە پێغەمبەری و دبێژن: ئەو گوهێ خۆ ددەتە هەمی تشتان و هەمییێ باوەر دکەت، بێژە: بەلێ ئەو گوهدارییا هەمی تشتی دکەت، بەلێ گوهدارییا وی بۆ خێرا هەوەیە، باوەرییێ ب خودێ دئینیت و باوەر ژ خودان باوەران دکەت، و دلۆڤانییە بۆ ئەوێت باوەری ئینایین ژ هەوە، و ئەوێت ئەزیەتێ دگەهینە پێغەمبەرێ خودێ، ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە.

يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمۡ لِيُرۡضُوكُمۡ وَٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَحَقُّ
أَن يُرۡضُوهُ إِن كَانُواْ مُؤۡمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّهُۥ مَن
يُحَادِدِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَأَنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدٗا فِيهَاۚ
ذَٰلِكَ ٱلۡخِزۡيُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحۡذَرُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ أَن
تُنَزَّلَ عَلَيۡهِمۡ سُورَةٞ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِي قُلُوبِهِمۡۚ قُلِ ٱسۡتَهۡزِءُوٓاْ
إِنَّ ٱللَّهَ مُخۡرِجٞ مَّا تَحۡذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِن سَأَلۡتَهُمۡ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلۡعَبُۚ قُلۡ أَبِٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ
وَرَسُولِهِۦ كُنتُمۡ تَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعۡتَذِرُواْ قَدۡ كَفَرۡتُم
بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡۚ إِن نَّعۡفُ عَن طَآئِفَةٖ مِّنكُمۡ نُعَذِّبۡ طَآئِفَةَۢ
بِأَنَّهُمۡ كَانُواْ مُجۡرِمِينَ ﴿٦٦﴾ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ
بَعۡضُهُم مِّنۢ بَعۡضٖۚ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡمُنكَرِ وَيَنۡهَوۡنَ
عَنِ ٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَقۡبِضُونَ أَيۡدِيَهُمۡۚ نَسُواْ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمۡۚ
إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ هِيَ
حَسۡبُهُمۡۚ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُۖ وَلَهُمۡ عَذَابٞ مُّقِيمٞ ﴿٦٨﴾

﴿٦٢﴾ بۆ هەوە ب خودێ سویند دخۆن، دا هەوە رازی بکەن، و خودێ و پێغەمبەرێ وی هێژاترن ئەو رازی بکەن، ئەگەر راست ئەو ژ خودان باوەران بن. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ما وان نەزانییە، هەر کەسێ دژاتی و دژمناتییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت، نێ ب راستی ئاگرێ دۆژەهێ بۆ وییە و دێ هەروهەر تێدا بیت، ئەڤە ڕسواتی و شەرمزارییا مەزن. ﴿٦٤﴾ دوڕوی دترسن سۆرەتەک د دەرهەقێ واندا [ئان ل سەر وان] بێتە خوارێ، یا د دلێ واندا [ئەشارتی] بۆ وان بێژیت، [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ترانەیان بکەن، نێ ئەوا هوین ژێ دترسن، خودێ دێ ئاشکەرا کەت. ﴿٦٥﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی [ژ وی تشتێ وان گۆتی] دێ سویند خۆن و بێژن مە بەس ترانە د ئاڤەرا خۆدا دکرن و بەس ئاخفتن بوو، و مە چو مەخسەد بێ نەبوون. بێژە: ئەرێ هەوە ترانە ب خودێ و ئایەتێت وی و پێغەمبەرێ وی دکرن؟! ﴿٦٦﴾ [هەی موحەمەد بێژە دوڕوییان:] مهانە و هەجەتان نەگرن (عوزران نەخوازن) [ژ هەوە ناێنە وەرگرتن]، ب ڕاستی هوین گاوربوون پشتی هەوە باوەری ئینایی، ئەگەر ئەم ل دەستەکەکێ ژ هەوە ببۆرین و ئازا بکەین [ئەوێت دوڕوییاتییا خۆ هێلایین] دەستەکەکێ دێ ئیزا دەین، چونکی ئەو ب ڕاستی گونەهکار بوون. ﴿٦٧﴾ دوڕوی ژ ژن و مێران ژ ئێکن [ئانکو هەمی وەکی ئێکن د دوڕوییاتییێدا]، فەرمانێ ب خرابیێ دکەن و ڕێ ل باشییێ دگرن، و دەستێت خۆ دگرن (دمچینن) و قەلسیاتیێ دکەن، خودێ ژ بیرکرن [فەرمانا وی ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتن] خودێ ژی ئەو هێلان [و دلۆڤانی و کەرەما خۆ ژ وان بڕی]، ب ڕاستی دوڕوی ئەون یێت ژ ڕێ دەرکەفتین. ﴿٦٨﴾ خودێ بۆ دوڕوییان ژ ژن و مێران و گاوران ئاگرێ دۆژەهێ بەرهەڤ کرییە، و هەروهەر دێ تێدا بن و ئەو بەسی وانە، و خودێ ئەو یێت ژ دلۆڤانییا خۆ دویرئێخستین، و ئیزایەکا هەروهەر بۆ وان هەیە.

كَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ كَانُوٓاْ أَشَدَّ مِنكُمۡ قُوَّةٗ وَأَكۡثَرَ أَمۡوَٰلٗا
وَأَوۡلَٰدٗا فَٱسۡتَمۡتَعُواْ بِخَلَٰقِهِمۡ فَٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِخَلَٰقِكُمۡ
كَمَا ٱسۡتَمۡتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُم بِخَلَٰقِهِمۡ وَخُضۡتُمۡ
كَٱلَّذِي خَاضُوٓاْۚ أُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا
وَٱلۡأٓخِرَةِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمۡ يَأۡتِهِمۡ
نَبَأُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ وَثَمُودَ وَقَوۡمِ
إِبۡرَٰهِيمَ وَأَصۡحَٰبِ مَدۡيَنَ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتِۚ أَتَتۡهُمۡ رُسُلُهُم
بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ
أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ
وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ سَيَرۡحَمُهُمُ ٱللَّهُۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٧١﴾
وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةٗ فِي جَنَّٰتِ عَدۡنٖۚ
وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

﴿٦٩﴾ [گەلی دوڕوویان] هوین ژی وەکی ئەوێت بەری خۆ، ئەو ژ هەوە ب هێزتر بوون، و پتر ژ هەوە مال و زارۆ هەبوون، ڤێجا وان خۆشی ب بارا خۆ ژ دنیایێ بر، و هەوە ژی کەیف و خۆشی ب بارا خۆ بر، و هوین کەڤتنە د پویچاتیێدا هەروەکی ئەو کەڤتینە د پویچاتیێدا، [خودانێت ڤان سالۆخان] ئەڤان کار و کریارێت وان د دنیا و ئاخرەتێدا پویچ بوون، و هەر ئەڤەنە زیانکار. ﴿٧٠﴾ ما بۆ [دوڕوویان] بەحسێ یێت بەری وان نەهاتییە کرن [کا چ ب سەرێ وان هات]، ملەتێ نووح، و عاد [ملەتێ هوود پێغەمبەر]، و (سەموود) [ملەتێ صالح پێغەمبەر]، و ملەتێ ئیبراهیم پێغەمبەر و خەلکێ مەدیەنێ [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر]، و گوندێت هاتینە سەروبنکرن [گوندێت (لووط) پێغەمبەر]، پێغەمبەرێت وان ب نیشان و بەلگەیێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن [وان باوەری ب پێغەمبەرێت خۆ نەئینا، ڤێجا خودێ ئیزا ب سەردا دارێت]، ڤێجا خودێ نە ئەوە یێ ستەمێ ل وان بکەت، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر. ﴿٧١﴾ زەلام و ژنێت خودان باوەران هاریکار و پشتەڤانێت ئێکن، فەرمانێ ب قەنجی و باشییێ دکەن و ڕێکێ ل خرابییێ دگرن، و نڤێژێت خۆ [ب ڕەنگێ پێدڤی] دکەن و زەکاتێ ددەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، ئەڤان خودێ دێ دلۆڤانییێ پێ بەت، ب ڕاستی خودێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٧٢﴾ خودێ سۆزا دایییە خودان باوەران، ژ ژن و مێران، کو بەحەشتێت ڕووبار د بنڕا دچن و دنێن و هەروهەر تێدا بن، و خانییێت خۆش د بەحەشتا عەدەندا بکەتە بارا وان، و ڕازیبوونا خودێ ژ ڤێ هەمییێ مەزنترە، و ئەڤەیە سەرفەرازییا مەزن.

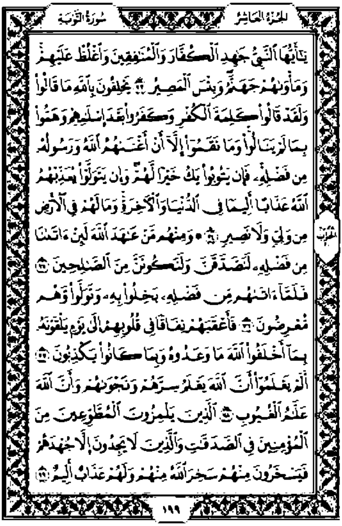

الجزء العاشر سورة التوبة

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلۡكُفَّارَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱغۡلُظۡ عَلَيۡهِمۡۚ
وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ٧٣ يَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ مَا قَالُواْ
وَلَقَدۡ قَالُواْ كَلِمَةَ ٱلۡكُفۡرِ وَكَفَرُواْ بَعۡدَ إِسۡلَٰمِهِمۡ وَهَمُّواْ
بِمَا لَمۡ يَنَالُواْۚ وَمَا نَقَمُوٓاْ إِلَّآ أَنۡ أَغۡنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
مِن فَضۡلِهِۦۚ فَإِن يَتُوبُواْ يَكُ خَيۡرٗا لَّهُمۡۖ وَإِن يَتَوَلَّوۡاْ يُعَذِّبۡهُمُ
ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمٗا فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَمَا لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ٧٤ ۞ وَمِنۡهُم مَّنۡ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنۡ ءَاتَىٰنَا
مِن فَضۡلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٧٥
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضۡلِهِۦ بَخِلُواْ بِهِۦ وَتَوَلَّواْ وَّهُم
مُّعۡرِضُونَ ٧٦ فَأَعۡقَبَهُمۡ نِفَاقٗا فِي قُلُوبِهِمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ يَلۡقَوۡنَهُۥ
بِمَآ أَخۡلَفُواْ ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُواْ يَكۡذِبُونَ ٧٧
أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ سِرَّهُمۡ وَنَجۡوَىٰهُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عَلَّٰمُ ٱلۡغُيُوبِ ٧٨ ٱلَّذِينَ يَلۡمِزُونَ ٱلۡمُطَّوِّعِينَ مِنَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ فِي ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهۡدَهُمۡ
فَيَسۡخَرُونَ مِنۡهُمۡ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنۡهُمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٩

١٩٩

﴿٧٣﴾ هەی پێغەمبەر جیهادێ د گەل گاور و دوڕوییان بکە، و ل سەر وان بشدینە، و جهێ وان جەهنەمە و پیسە دویماهیکە. ﴿٧٤﴾ [دوڕوی] ب خودێ سویند دخۆن، وان نەگۆتییە [ئەگەر ڕاست موحەمەد پێغەمبەر بیت، ئەم ژ کەران ژی خرابترین] و ب ڕاستی وان پەیڤا گاوریێ گۆت، و پشتی موسلمان بووین گاور بوونەڤە، و ئەو کرنە دلێ خۆ یا ب دەست وانڤە نەهاتی [کو کوشتنا پێغەمبەرییە]، و چو کێماسی و ڕەخنە ل سەر [پێغەمبەری] نەبوون، ئەو نەبیت خودێ و پێغەمبەرێ وی ئەو ژ کەرەما خودێ بێ منەت کرن. ڤێجا ئەگەر ئەو تۆبە بکەن، تۆبە بۆ وان چێترە و ئەگەر ئەو ڕوییێ خۆ [ژ تۆبە و باوەریێ] وەرگێڕن، ب ڕاستی خودێ دێ وان د دنیا و ئاخرەتێدا ب ئیزایەکا ب ژان و دژوار ئێخیت، و وان د ئەردیدا چو هەڤال و پشتەڤان و هاریکار نابن [وان ژ ئیزایێ ڕزگار بکەن]. ﴿٧٥﴾ و ژ وان [دوڕوییان] هەنە پەیمانێ د گەل خودێ ددەن، ئەگەر [خودێ] ژ کەرەما خۆ مالی بدەتە مە، ب ڕاستی و ب سویند ئەم دێ خێر و سەدەقەیان دەین، و ئەم دێ بینە ژ مرۆڤێت قەنجیکار. ﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ [خودێ] ژ کەرەما خۆ مال دایێ، [وان دوڕوییان] قەلسی و چڕویکی کرن [و چو خێر نەدان، وەکی سویند خوارین]، و پشتا خۆ دانێ [دانە پەیمانا خۆ] و ئەو د ڕوی وەرگێرانا خۆدا ڕکهشك. ﴿٧٧﴾ ڤێجا [چڕویکییێ] دوڕوییاتییەکا بەردەوام هێلا د دلێ واندا، هەتا ڕۆژا دگەهنە خودێ، ژ بەر جهنەئینانا پەیمانا وان دایی، و ژ بەر درەوێت وان دکرن. ﴿٧٨﴾ ئەرێ ما وان نەزانییە، خودێ نهێنی و پستەپستا وان دزانیت، و ب ڕاستی خودێ زندە زانایێ نهێنیانە. ﴿٧٩﴾ ئەو [دوڕوییێت] چکییان ددەنە خودان باوەرێن، ژ دل و گیان [گەلەك] سەدەقەیان ددەن [دبێژن: ئەڤە بۆ ڕویمەتییێیە نە ژ بۆ ڕازیبوونا خودێیە]، و [ژ خودان باوەران] ئەوێت چو نەبین بدەن ژ بلی پێچیبوونا خۆ، [دوڕوی] ترانەیان بۆ خۆ پێ دکەن [و دبێژن: خودێ چو پاکی ب ڤێ کێمێ نینە]، خودێ ئەو جزادان ل سەر ترانەبێت وان، و ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان هەیە.

ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓا۟ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا۟ لَا تَنفِرُوا۟ فِى ٱلْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا
لَّوْ كَانُوا۟ يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا۟ قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا۟ كَثِيرًا جَزَآءًۢ
بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٍ
مِّنْهُمْ فَٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا۟ مَعِىَ أَبَدًا وَلَن
تُقَٰتِلُوا۟ مَعِىَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَٱقْعُدُوا۟
مَعَ ٱلْخَٰلِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٨٤﴾
وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَأَوْلَٰدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم
بِهَا فِى ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَآ
أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُوا۟ مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَـْٔذَنَكَ
أُو۟لُوا۟ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا۟ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٨٦﴾

﴿٨٠﴾ چ تو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان [دوورویـان] بکەی، یان ژی داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان نەکەی، خۆ ئەگەر حەفتێ جاران داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان بکەی، هەر خودێ گونەهێت وان ژێ نابەت، چونکی ب ڕاستی وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینا، و خودێ ب خۆ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەفتی، ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٨١﴾ ئەڤێت ڤەمایین [ژ دووروییێت دەستویر خواستین، و نەچۆینە تەبووکێ] ب ڕوینشتنا خۆ [د مالێت خۆدا]، پشتی پێغەمبەرێ خودێ چۆیی، خۆشبوون، و نەڤیان ب خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، و گۆتنە [خەلکی] د گەرمێدا دەرنەکەڤن، بێژە: ئاگرێ جەهنەمێ گەرمترە، ئەگەر ئەو تێ بگەهن. ﴿٨٢﴾ ڤێجا بلا پیچەك بکەنن، و گەلەك بکەنە گری، جزایێ کار و کریارێت وان کرین. ﴿٨٣﴾ ڤێجا ئەگەر خودێ تو [ژ تەبووکێ] ڤەگەڕاندییە مەدینەیێ ل نك دەستەکێ ژ وان [ژ یێت ڤەمایی]، و دەستویر ژ تە خواستن بۆ دەرکەفتنێ [بۆ خەزایەکا دی ژ بلی تەبووکێ]، بێژە: هوین چو جاران د گەل من دەرناکەڤن، و هوین چو جاران د گەل من شەڕێ چو دژمنان ناکەن، ب ڕاستی هوین جارا ئێکێ ب ڕوینشتنا خۆ د خۆش بوون، ڤێجا هوین ژی د گەل ڤەماییان بمینە ڕوینشتی. ﴿٨٤﴾ [هەی موحەمەد] هەر کەسێ ژ وان بمریت نڤێژێ ل سەر نەکەی، و ل سەر گۆڕێ وی [د وەختێ ڤەشارتنێدا] ڕانەوەستە، ب ڕاستی وان باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینایە، و مرن و ئەو ژ ڕێ دەرکەفتی. ﴿٨٥﴾ و ب مال و زارۆکێت وان عەجێگرتی نەبە، ب ڕاستی خودێ دڤێت د دنیایێدا وان پێ ئیزا بدەت، و وان بمرینیت و ئەو گاور. ﴿٨٦﴾ و ئەگەر سۆرەتەك هاتە خوارێ، و تێدا هاتبیت باوەرییێ ب خودێ بینن، و د گەل پێغەمبەرێ وی جیهادێ بکەن، ئەوێت دەولەمەند دەستویرییێ ژ تە دخوازن و دبێژن: بهێلن ئەم ژی د گەل ڕوینشتییان بمینین.

رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ
جَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْخَيْرَٰتُ ۖ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾
وَجَآءَ ٱلْمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ
كَذَبُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۚ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَّيْسَ عَلَى ٱلضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى ٱلْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا۟ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۚ
مَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩١﴾
وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ إِذَا مَآ أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَآ أَجِدُ
مَآ أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوا۟ وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا۟ مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى
ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَآءُ ۚ رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟
مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

﴿٨٧﴾ ئەو رازی بوون د گەل ژنان بمینن، و خودێ دلێ وان مۆرکر، ڤێجا ئەو ژ بەر هندێ تێ ناگەهن [کا چ سەرکەڤتن و خۆشی د جیهادێدایە، چ ئەزیەت و نەخۆشی د رونشتنێدایە]. ﴿٨٨﴾ بەلێ پێغەمبەری و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین، ب خۆ و مالێ خۆ جیهاد کرن، خێروبێرێت دنیایێ و ئاخرەتێ بۆ وانن، و ئەون یێت سەرفەراز. ﴿٨٩﴾ خودێ بەحەشتێت رویبار دبنرا دچن بۆ وان بەرهەڤکرینە، هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤەیە سەرکەڤتنا مەزن. ﴿٩٠﴾ و کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ل دەشتێ ناکنجی] ئەوێت هەجەت گرتین، دا دەستویری بۆ وان بێتە دان [کو بمینن و پشکدارییێ د تەبووکێدا نەکەن]، و ئەوێت خودێ و پێغەمبەرێ وی درەوین دانایین، ئەو رونشتن [هەر نەهاتن عوزرێ ژی بخوازن]، ئەوێت گاوربوویین ژ وان، ئیزیەک دێ ئیزایەکا ب ژان و دژوار وان گریت. ﴿٩١﴾ گونەه ل سەر لاواز و نەساخ و ئەوێت چو نەبینن [بۆ جیهادێ] خەرج بکەن نینە [ئەگەر پشکدارییێ د جیهادێدا نەکەن]، ئەگەر ئەو باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەری بینن، و گوهداریا وان بکەن، چو گونەه ل سەر خودان عوزران نینە و گازندە ژێ ناێتەکرن، خودێ ب خۆ گونەهـژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٩٢﴾ و چو گونەه ل سەر وان نینە ئەوێت وەختێ بێنە دەڤ تە دا تو وان سویار بکەی، تە گۆت: من چو نینە هەوە لێ سویار بکەم، بەرێ خۆ وەرگێران و چاڤێت وان تژی رۆندك دبوون ژ خەماندا، چونکی وان چو نەددیت د رێکا خودێدا بمەزێخن. ﴿٩٣﴾ ب راستی رێکا جزادانێ و ژێ وەرنەگرتنێ و گونەهکارکرنێ، بەس ل سەر وانە ئەوێت دەستویرییێ ژ تە دخوازن [کو نەێێنە جیهادێ]، و ئەو ب خۆ یێت دەولەمەند، رازی بوون د گەل ژنان [رونشتی] بمینن، و خودێ دلێ وان مۆرکرییە، ڤێجا ژ بەر هندێ ئەو نزانن.

يَعۡتَذِرُونَ إِلَيۡكُمۡ إِذَا رَجَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡۚ قُل لَّا تَعۡتَذِرُواْ
لَن نُّؤۡمِنَ لَكُمۡ قَدۡ نَبَّأَنَا ٱللَّهُ مِنۡ أَخۡبَارِكُمۡۚ وَسَيَرَى
ٱللَّهُ عَمَلَكُمۡ وَرَسُولُهُۥ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ
لَكُمۡ إِذَا ٱنقَلَبۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ لِتُعۡرِضُواْ عَنۡهُمۡۖ فَأَعۡرِضُواْ
عَنۡهُمۡۖ إِنَّهُمۡ رِجۡسٞۖ وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُ جَزَآءَۢ بِمَا كَانُواْ
يَكۡسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحۡلِفُونَ لَكُمۡ لِتَرۡضَوۡاْ عَنۡهُمۡۖ فَإِن
تَرۡضَوۡاْ عَنۡهُمۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرۡضَىٰ عَنِ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿٩٦﴾
ٱلۡأَعۡرَابُ أَشَدُّ كُفۡرٗا وَنِفَاقٗا وَأَجۡدَرُ أَلَّا يَعۡلَمُواْ حُدُودَ
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ
ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغۡرَمٗا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ
ٱلدَّوَآئِرَۚ عَلَيۡهِمۡ دَآئِرَةُ ٱلسَّوۡءِۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ
قُرُبَٰتٍ عِندَ ٱللَّهِ وَصَلَوَٰتِ ٱلرَّسُولِۚ أَلَآ إِنَّهَا قُرۡبَةٞ لَّهُمۡۚ
سَيُدۡخِلُهُمُ ٱللَّهُ فِي رَحۡمَتِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٩٩﴾

﴿٩٤﴾ [هەی پێغەمبەر] دەمێ هوین ژ جیهادێ ڤەدگەڕن، [دوڕوی] دێ ئێن داخوازا لێبۆرینێ ژ هەوە کەن، بێژە: داخوازا لێبۆرینێ نەکەن [چو عوزران نەخوازن]، ئەم باوەر ژ هەوە ناکەین، ب ڕاستی خودێ ئەم ب سەر سالۆخێت هەوە هلکرین، و خودێ و پێغەمبەرێ وی دێ کریارێت هەوە بینن [کا دێ خرابی و دوڕوییاتییا خۆ هێلن، یان دێ هەر ل سەر مینن]، پاشی دێ زڤڕنە دەڤ زانایێ نەبەنی و ئاشکەرایان، و دێ هەوە ئاگەهداری کار و کریارێت هەوە کەت [دێ هەوە ل دویڤ کریارێت هەوە نیزادەت]. ﴿٩٥﴾ گاڤا هوین زڤڕینە دەڤ وان، دێ بۆ هەوە ب خودێ سویند خۆن، دا هوین ل وان بۆرن و لێ نەگرن، ڤێجا هوین ڕوییێ خۆ ژ وان وەرگێڕن، ب ڕاستی ئەو د پیسن و جهێ وان دۆژەهە، جزایێ کریارێت وان کرین. ﴿٩٦﴾ بۆ هەوە سویند دخۆن، دا هوین ژ وان ڕازی بن، و ئەگەر هوین ژ وان ڕازی ژی بن. ب ڕاستی خودێ ژ ملەتێ ژ ڕێ دەرکەڤتی ڕازی نابیت. ﴿٩٧﴾ گاوری و دوڕوییاتییا کۆچەرێت عەرەبان [ئەعرابان] پترە [ژ یا خەلکێ باژێران]، و شایێترن، ئەو بڕیار و ئەحکامێت خودێ ل سەر پێغەمبەرێ خۆ ئینایینە خوارێ نەزانن [پێدڤییە بزانین زێدەگاوری و دوڕوییاتییا وان یا هندێیە ئەو ل دویڤ سەرێ خۆ بێنێت ڕابووین، و کەس نەبوو وان شیرەت بکەت و ژ زانایان د دویر بوون، و چو ژ کتێبا خودێ و سوننەتا پێغەمبەرێ وی نوزانن]. و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٩٨﴾ و ژ وان ئەعرابان، هەنە تشتێ دکەنە خێر ب خوسارەتی ددانن، و ل هیڤییێنە بەلا و ئاتاف بێنە سەرێ هەوە، بەلا و ئاتاف ب سەرێ وان بهێن و خودێ ب خۆ یێ گوهدێر و زانایە. ﴿٩٩﴾ و ژ ئەعرابان ژی هەنە باوەرییێ ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ دئینن، و تشتێ دمەزێخن، نێزیکبوون ژ خودێ دبینن، و [ژ مەزاختنا خۆ] دوعایێت پێغەمبەری و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ دڤێن. بلا ب ئاگەهـ بن کو ئەڤ مەزاختنە نێزیکبوونە بۆ وان [وان نێزیکی ڕازیبوون و دلۆڤانییا خودێ دکەت]، خودێ دێ وان ئێخیتە بەر دلۆڤانییا خۆ [ئانکو د بەحەشتێدا]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَٰنٖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ وَأَعَدَّ
لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ
ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ (١٠٠) وَمِمَّنۡ حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ
مُنَٰفِقُونَۖ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ مَرَدُواْ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعۡلَمُهُمۡۖ
نَحۡنُ نَعۡلَمُهُمۡۚ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيۡنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ
عَظِيمٖ (١٠١) وَءَاخَرُونَ ٱعۡتَرَفُواْ بِذُنُوبِهِمۡ خَلَطُواْ عَمَلٗا صَٰلِحٗا
وَءَاخَرَ سَيِّئًا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ (١٠٢)
خُذۡ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡ صَدَقَةٗ تُطَهِّرُهُمۡ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيۡهِمۡۖ
إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٞ لَّهُمۡۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٠٣) أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَأۡخُذُ ٱلصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ (١٠٤) وَقُلِ ٱعۡمَلُواْ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمۡ
وَرَسُولُهُۥ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۖ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ (١٠٥) وَءَاخَرُونَ مُرۡجَوۡنَ لِأَمۡرِ ٱللَّهِ
إِمَّا يُعَذِّبُهُمۡ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيۡهِمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ (١٠٦)

﴿١٠٠﴾ و پێشبیێت ئێکێ ژ مشەخت و هاریکاران و ئەوێت ب قەنجی ب دویف وان کەفتین، خودێ ژ وان رازی بوویە و ئەو ژی [ب تشتێ خودێ دایە وان] ڕازی بوویە، بەحەشتێت ڕویبار د بنرا دچن بۆ وان بەرهەفکرینە، و هەروهەر دێ تێدا مینن، ئەڤەیە سەرکەفتنا مەزن. ﴿١٠١﴾ و ژ وان ئەعرابێت دۆرماندۆری هەوە دوڕوی هەنە، و ژ خەلکێ مەدینەیێ ژی هەنە پەلەوان ل سەر دوڕوییاتیێ، تو وان نانیاسی، ئەم وان دناسین، دوقات ئەم دێ وان ئیزادەین [د دنیایێدا ب شەرمزاریێ و ئیزایا گۆڕێ، و ل ئاخرەتێ ب ئیزایا دۆژەهێ]، پاشی دێ ئێنە ڤەگێڕان بۆ ئیزایەکا مەزن [ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿١٠٢﴾ و هندەکێت دی ژ خەلکێ مەدینەیێ [ژ وان بوون ئەوێت ژ تەبووکێ ڤەمایین] گونەهێت خۆ ل سەر خۆ ئاشکەرا کرن، کارێ خۆ یێ چاك [جیهادا خۆ یا بەری تەبووکێ] و هندەکێ دی یێ خراب [ڤەمانا خۆ ژ تەبووکێ] تێکەل کرن، بەلکی خودێ تۆبەیا وان قەبویل بکەت، ب ڕاستی خودێ گونەهژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٠٣﴾ زەکاتێ ژ مالێ وان وەرگرە، وان پێ پاك و پاقژ بکە ژ گونەهان، و بۆ وان [پشتی تو زەکاتێ ژ وان وەردگری] دوعایان بکە، ب ڕاستی دوعایێت تە بۆ وان ڤەهەسیان و دلرەحەتیە، و خودێ ب خۆ گوهدێر و دلۆڤانە. ﴿١٠٤﴾ ئەرێ ما نوزانن هەر خودێیە یێ تۆبەیا بەندەیێت خۆ و زەکاتا وان وەردگریت، و ب ڕاستی هەر خودێیە تۆبەوەرگر و دلۆڤان. ﴿١٠٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [وان ئەوێت تۆبە کرین] [چ کارێ هەوە پێ خۆش] بکەن، خودێ و پێغەمبەرێ وی و خودان باوەر دێ کارێ هەوە بینن، و ب ڕاستی هوین هەمی دێ ب بال زانایێ نهێنی و بەرچاڤانڤە ئێنە ڤەگەڕاندن، ڤێجا ئەو دێ هەوە ب کریارێت هەوە دکرن، ئاگەهدار کەت. ﴿١٠٦﴾ و هندەکێت دی [ژ وان یێت ژ تەبووکێ ڤەمایین: (مورارەیێ کوڕێ ڕەبیع و کەعبێ کوڕێ مالك و هیلالێ کوڕێ ئومەیە)] هەنە، کاروبارێ وان یێ ڕاوەستیایە هەتا فەرمانا خودێ د ڕاستا واندا دیار دبیت، ئان دێ وان ئیزا دەت ئان [خودێ] دێ تۆبەیا وان قەبویل کەت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِن قَبْلُ
وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن
يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾
۞ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

﴿١٠٧﴾ و ئەوێت [ژ وان دوڕوییان ئەوێت ڤەماییێن ژ تەبووکێ] مزگەفتەک بۆ زیان گەهاندنێ [ب موسلمانان]، و ب هێزکرنا گاوریێ و ژێکڤەکرنا خودان باوەران، و بۆ خۆبەرهەڤکرن و خۆگرتنێ ل هیڤیا وی یێ بەری نوکە شەڕێ خودێ و پێغەمبەرێ وی کری، ئاڤاکرین، و سویند ژی دخۆن کو مە ژ قەنجییێ پێڤەتر [ژ ئاڤاکرنا مزگەفتێ] چو یێ دی نەڤیایە، و خودێ شادەییێ ددەت کو ئەو ب ڕاستی [د ڤێ سویندخوارنا خۆدا] درەوینن. ﴿١٠٨﴾ چوجا لێ ڕانەوەستە و نڤێژێ تێدا نەکە، ئەو مزگەفتا جارا ئێکێ ل سەر تەقوا و ترسا خودێ هاتییە ئاڤاکرن، هەژیترە تو نڤێژێ تێدا بکەی، هندە زەلام یێت تێدا هەین دڤێن خۆ پاقژ بکەن [ب دەستنڤێژگرتنێ و خۆشویشتنێ و دویرکەڤتنا گونەهان]، و خودێ ب خۆ ژی حەژ خۆپاقژکەران دکەت. ﴿١٠٩﴾ ئەرێ ئەوێ خیم و بناتێ (بنتەرێ) [ئاڤاهییێ دینێ] خۆ ل سەر پارێزکاری و ڕازیبوونا خودێ ئاڤاکری چێترە، یان ژی ئەوێ خیمێ [ئاڤاهییێ دینێ] خۆ ل سەر لێڤا کەندالەکێ هەڕفتە ئاڤاکری، ڤێجا [ئاڤاهییێ وان یێ ل سەر لێڤا کەندالێ] ئەو هەڕفاندنە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و خودێ ب خۆ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١١٠﴾ ئەو ئاڤاهییێ وان ئاڤاکری دێ هەر مینیت، گومان و دودلی د دلێ واندا، هەتا دلێ وان ژێکڤە دبیت و دمرن [ئانکو هندی د ساخن دێ ئەو ئاڤاهی گومانێ د دلێت واندا هێلیت]، و خودێ ب خۆ زانا و کاربنەجهە. ﴿١١١﴾ ب ڕاستی خودێ جان و مالێ خودان باوەران، ژ وان کڕییە بەرانبەری هندێ بەحەشتێ بدەتە وان، ئەڤە چونکی ئەو د ڕێکا خودێدا جیهادێ دکەن، ڤێجا ئەو [گاوران] دکوژن و دئێنە کوشتن ژی، ئەڤە پەیمانەکا بنەجهە ل سەر وی [خودێ] د تەورات و ئنجیل و قورئانێدا، و کی هەیە وەکی خودێ پەیمانا خۆ ب جە بینیت؟ ڤێجا هوین ب وێ کڕینا خۆ یا هوین پێ هاتینە فرۆتنێ [کو بەحەشتە] شاد و کەیفخۆش بن، ئێ سەرفەرازییا مەزن ئەها ئەڤەیە.

ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلۡعَٰبِدُونَ ٱلۡحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ
ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلۡأٓمِرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَٱلۡحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِۗ
وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَن يَسۡتَغۡفِرُواْ لِلۡمُشۡرِكِينَ وَلَوۡ كَانُوٓاْ أُوْلِي قُرۡبَىٰ
مِنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا
كَانَ ٱسۡتِغۡفَارُ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوۡعِدَةٖ وَعَدَهَآ
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوّٞ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنۡهُۚ إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ
لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٞ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوۡمَۢا بَعۡدَ إِذۡ
هَدَىٰهُمۡ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ
عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يُحۡيِۦ
وَيُمِيتُۚ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ﴿١١٦﴾
لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِيِّ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ ٱلَّذِينَ
ٱتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ ٱلۡعُسۡرَةِ مِنۢ بَعۡدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٖ مِّنۡهُمۡ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّهُۥ بِهِمۡ رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ﴿١١٧﴾

﴿١١٢﴾ [خودان باوەر] تۆبەدارن ژ هەمی گونەهان، و ل بەر فەرمانا خودێ د ڕاوەستاینە، و دلسۆزن د پەرستنا خۆدا، و سوپاسیا خودێ د هەمی کراساندا دکەن، و ڕۆژیگر و گەریدەنە د ڕێکا خودێدا، و نڤێژکەرن و فەرماندەنە ب چاکیان، و ڕێتەدەنە و وڕێگرن بۆ خرابیان، و پارێزەرن بۆ بڕیار و ئەحکام و تخویبێت خودێ، و مزگینیێ [ب بەحەشتێ] بدە خودان باوەرێت هۆسا. ﴿١١٣﴾ نەدورستە بۆ پێغەمبەری و خودان باوەران، داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ موشرکان بکەن، خۆ ئەگەر مرۆڤێت وان ژی بن [و حەژ وان ژی بکەن]، پشتی بۆ وان دیاربوویی، کو ئەو موشرك ب ڕاستی دۆژهینە. ﴿١١٤﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنا ئیبراهیم بۆ بابێ خۆ نەدهاتەکرن، ئەگەر ژ بەیمانەکێ نەبایە کو وی دابوو بابێ خۆ [وەختێ گۆتیێ ب ڕاستی ئەز دێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ تە ژ خودێ کەم]، ڤێجا وەختێ بۆ دیاربوویی [کو بابێ وی] نەیارێ خودێیە، دەست ژێ بەردان و بەرائەتا خۆ ژێ کر، ب ڕاستی ئیبراهیم ژ خودێ ترس و ب نالنال و لێبۆر و نەرم و حەلیمە. ﴿١١٥﴾ و خودێ چو ملەتان گومڕا و بەرزە ناکەت پشتی ڕاستەڕێ کرین، هەتا بۆ وان دیار نەکەت کا دێ خۆ ژ چ پارێزن، و ب ڕاستی خودێ ب هەمی تشتان پێ زانایە. ﴿١١٦﴾ ب ڕاستی ملکێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، ئەو ساخ دکەت و ئەو دمرینیت، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و چو پشتەڤان نینن. ﴿١١٧﴾ ب ڕاستی خودێ تۆبە دا سەر پێغەمبەری [گونەهێت وی ژێبرن ژ بەر دەستویردانا وی بۆ دوڕوویان، کو ڕۆژا تەبووکێ ڤەمینن] و مشەختیان و هاریکاران [خەلکێ مەدینەیێ]، ئەوێت وەختێ تەنگاڤیێ خۆ دابینە د گەل پێغەمبەری، پشتی نێزیك بوویی دلێت دەستەکەکێ بۆ هندێ بچن، ڤەمینن [و ژ بەر گرانی و زەحمەتێ خۆ نەدەنە د گەل پێغەمبەری]، پاشی خودێ تۆبە دانا سەر وان و گونەهێت وان ژێبرن. ب ڕاستی ئەو بۆ وان زێدە ب ڕەحم و دلۆڤانە.

وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَرۡضُ
بِمَا رَحُبَتۡ وَضَاقَتۡ عَلَيۡهِمۡ أَنفُسُهُمۡ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلۡجَأَ
مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيۡهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡ لِيَتُوبُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ
ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ
ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ وَمَنۡ حَوۡلَهُم
مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْ عَن رَّسُولِ ٱللَّهِ وَلَا يَرۡغَبُواْ
بِأَنفُسِهِمۡ عَن نَّفۡسِهِۦۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ لَا يُصِيبُهُمۡ ظَمَأٞ
وَلَا نَصَبٞ وَلَا مَخۡمَصَةٞ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَطَـُٔونَ مَوۡطِئٗا
يَغِيظُ ٱلۡكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنۡ عَدُوّٖ نَّيۡلًا إِلَّا كُتِبَ
لَهُم بِهِۦ عَمَلٞ صَٰلِحٌۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٢٠﴾
وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةٗ صَغِيرَةٗ وَلَا كَبِيرَةٗ وَلَا يَقۡطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمۡ لِيَجۡزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحۡسَنَ مَا كَانُواْ
الربع يَعۡمَلُونَ ﴿١٢١﴾ ۞ وَمَا كَانَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةٗۚ
فَلَوۡلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرۡقَةٖ مِّنۡهُمۡ طَآئِفَةٞ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِي ٱلدِّينِ
وَلِيُنذِرُواْ قَوۡمَهُمۡ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَحۡذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

﴿١١٨﴾ [هەروەسا] تۆبە دا سەر وان هەرسێكێت [ل مەدینەیێ مایین و ژ تەبووكێ] ڤەمایین، [هاتنە جزاكرن ب ڤەبرینا پەیوەندیيان، و ب تێكەلی نەكرنا وان و ژ ڤەمانا خۆ وەسا پەشێمان بوون]، هەتا ئەرد ب بەرفرەهیا خۆڤە ل وان تەنگ بوویی و بێنا وان چلك بوویی و وان زانی، چو پەنا و پارێزەر ژ ئیزایا خودێ نینن ژ بلی ئەو بزڤڕنە خودێ [ب تۆبەكرنێ و ب داخوازا گونەهـ ژێبرنێ]، پاشی خودێ تۆبە دا سەر وان، دا خۆ ل سەر تۆبەیا خۆ ڕاگرن و دا ژ تۆبەداران بن، ب ڕاستی خودێ زێدە تۆبەوەرگر و دلۆڤانە. ﴿١١٩﴾ گەلی خودان باوەران پارێزكاریيا خودێ بكەن و د گەل ڕاستگۆیان بن. ﴿١٢٠﴾ نابیت بۆ خەلكێ مەدینەیێ و ئەعرابێت [كۆچەرە عەرەب] ل دۆرێت مەدینەیێ خۆ ژ پێغەمبەرێ خودێ ڤەهێلن [و خۆ نەدەنە د گەل د جیهادێدا]، و جانێ خۆ ژ گیانێ پێغەمبەری خۆشتر بڤێن [كو ل خۆ هشیار بن، و خۆ بپارێزن، و پێغەمبەری نە..] چونكی چو تێناتی و وەستیان، و چو برساتی د ڕێكا خودێدا ناگەهیتە وان، و ناچنە چو جهان [ب پێت خۆ یان ب سوەێت دەوارێت خۆ] كو پێ كەرێت گاوران ڤەكەن و دلێت وان بێشینن و زیانەكێ ناگەهیننە دژمنی [ب كوشتنێ یان ئێخسیركرنێ یان بریندار كرنێ]، ئەگەر خودێ پێ كارەكێ چاك بۆ وان نەنڤیسیت، ب ڕاستی خودێ خێرا قەنجیخوازان بەرزە ناكەت. ﴿١٢١﴾ و چو مالی نادەن، چ كێم چ گەلەك، و چو نهالان نابڕن ئەگەر خودێ بۆ وان ب خێر نەنڤیسیت، دا خودێ ژ كریارێت وان چێتر، وان خەلات بكەت [ڤان كاران ب خێر بۆ وان دنڤیسیت]. ﴿١٢٢﴾ و نابیت خودان باوەر هەمی پێكڤە دەركەڤنە جیهادێ، ڤێجا بلا ژ هەر تیپەكێ ژ وان كێمەك بچن و دەركەڤن، دا خۆ د دینیدا شارەزا بكەن، و دا ملەتێ خۆ [ئەوێت چۆیینە جیهادێ] ئاگەهدار بكەن وەختێ دزڤڕنە دەڤ وان، دا ئەو [ملەتێ] خۆ بپارێزن ژ وی تشتێ دڤێت خۆ ژێ بپارێزن.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ
ٱلۡكُفَّارِ وَلۡيَجِدُواْ فِيكُمۡ غِلۡظَةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ
مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ فَمِنۡهُم مَّن
يَقُولُ أَيُّكُمۡ زَادَتۡهُ هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنٗاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ فَزَادَتۡهُمۡ إِيمَٰنٗا وَهُمۡ يَسۡتَبۡشِرُونَ ﴿١٢٤﴾
وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَتۡهُمۡ رِجۡسًا إِلَىٰ
رِجۡسِهِمۡ وَمَاتُواْ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوَلَا يَرَوۡنَ
أَنَّهُمۡ يُفۡتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٖ مَّرَّةً أَوۡ مَرَّتَيۡنِ ثُمَّ
لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمۡ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ
سُورَةٞ نَّظَرَ بَعۡضُهُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٍ هَلۡ يَرَىٰكُم مِّنۡ
أَحَدٖ ثُمَّ ٱنصَرَفُواْۚ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَفۡقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُولٞ مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ
عَزِيزٌ عَلَيۡهِ مَا عَنِتُّمۡ حَرِيصٌ عَلَيۡكُم بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ
رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ حَسۡبِيَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَۖ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

﴿١٢٣﴾ گەلی خودان باوەران شەڕێ وان گاوران بکەن ئەوێت نێزیکی هەوە، و بلا هەوە ب هێز و مێرخاس و چەسپان ببینن، و بزانن ب ڕاستی خودێ د گەل پارێزکارانە. ﴿١٢٤﴾ و هەر وەختێ سۆرەتەك بێتە خوارێ، هندەك ژ وان [دوڕوویان بۆ تێکدو] دبێژن: ئەرێ ئەڤێ [سۆرەتێ] باوەریا کێ ژ هەوە پتر لێ کر؟ [بێژە: بەلێ] ئەوێت باوەری ئینایین [هەر گاڤەکا سۆرەتەك بێتە خوارێ] باوەریا وان پتر لێ کر، و ئەو پێ دلشاد و کەیفخۆش دبن [چونکی باوەریا وان پتر لێ دئێت]. ﴿١٢٥﴾ و بەلێ ئەوێت گۆمان و دوڕوویاتی و شرك و گاوری د دلێت واندا، [هاتنا سۆرەتان] پیسی ل سەر پیسیێ ل وان زێدەکر، و ل سەر گاوریێ مرن. ﴿١٢٦﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن سالێ جارەکێ یان دو جاران، ئەم وان [ب نەساخی و هشکاتی، و ب بەرتەنگی و برسی، و ب بەلا و ناتافان] دجەڕبینین و ئمتیحانە دکەین، پاشی نە تۆبە دکەن و نە ژی دئینە بیرا خۆ، و نە پێڤەدچن. ﴿١٢٧﴾ و هەر وەختێ سۆرەتەك بێتە خوارێ هندەك ژ وان [دوڕوویان] بەرێ خۆ ددەنە هندەکان [و دبێژن:] ئەرێ کەس [ژ خودان باوەران] هەوە دبینیت؟ [دا ل ڤێرێ بچین] پاشی ڤەڕەڤین، خودێ دلێت وان [ژ هەقیێ و ڕاستەڕێییێ] وەرگێران، چونکی ب ڕاستی ئەو ملەتەکن بێ فامن و هەقیێ تێ ناگەهن. ﴿١٢٨﴾ ب ڕاستی پێغەمبەرەکێ وەسا یێ ژ هەوە بۆ هەوە هاتی، وەستیانا هەوە ل سەر وی یا گرانە [ئانکو وی پێ نەخۆشە هوین زەحمەتێ بکێشن و ئێزا بگەهیتە هەوە]، ل سەر ڕاستەڕێکرنا هەوە یێ ڕژدە [و یێ هشیارە ل سەر باوەریا هەوە]، و بۆ خودان باوەران زێدە دلسۆز و ب ڕەحمە. ﴿١٢٩﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژ باوەریێ [و هەقیێ] وەرگێڕا، بێژە: ئەو خودایێ کو ژ بلی وی چو خودا و چو پەرستی نەبی، بەسی منە، ب ڕاستی من پشتا خۆ ب وی گەرم و موکوم کر، و ئەوە خودانێ عەرشێ مەزن.

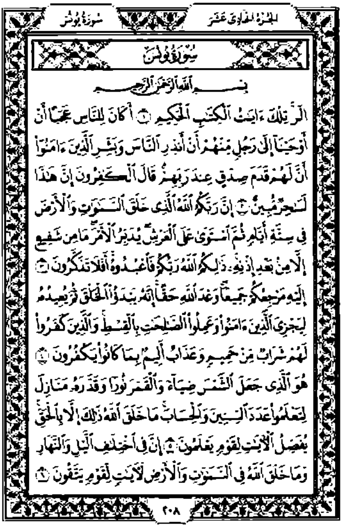

الجزء الحادي عشر — سورة يونس

سُورَةُ يُونُسَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿١﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنۡ
أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ رَجُلٖ مِّنۡهُمۡ أَنۡ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَنَّ لَهُمۡ قَدَمَ صِدۡقٍ عِندَ رَبِّهِمۡۗ قَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا
لَسَٰحِرٞ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۖ مَا مِن شَفِيعٍ
إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ إِذۡنِهِۦۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾
إِلَيۡهِ مَرۡجِعُكُمۡ جَمِيعٗاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقًّاۚ إِنَّهُۥ يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ
لِيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ بِٱلۡقِسۡطِۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
لَهُمۡ شَرَابٞ مِّنۡ حَمِيمٖ وَعَذَابٌ أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ﴿٤﴾
هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلشَّمۡسَ ضِيَآءٗ وَٱلۡقَمَرَ نُورٗا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ
لِتَعۡلَمُواْ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ وَٱلۡحِسَابَۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۚ
يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ فِي ٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ
وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

٢٠٨

سۆرەتا یوونس

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٠٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن (ئەلف، لام، ڕا) سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ کو عەرەبان پێ چێنابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە ئەڤ قورئانە ژ عەینی وان تیپان پێکهاتیە ئەوێت ئەو ئاخڤتنا خۆ پێ چێ دکەن. ئەڤەنە ئایەتێت کتێبا پیرۆز و بنەجهـ و دویر ژ گۆمانێ. ﴿٢﴾ ئەرێ ئەڤە بۆ خەلکی جهێ عەجێبێیە مە بۆ زەلامەکی ژ وان وەحی هنارت، [مە وەحی بۆ وی هنارت و مە گۆتێ:] خەلکی ئاگەهدار بکە [و ژ ڕۆژا قیامەتێ بترسینە]، و مزگینیێ بدە ئەوێت باوەری ئینایین، کو ب ڕاستی بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان بەراهیەکا کەرەمێ و خەلات و پێکەکا بلند هەیە، گاوران گۆت: ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ پێغەمبەرە] سێربەندەکێ ئاشکەرایە. ﴿٣﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە ئەو خودایە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێکرین، پاشی بلند بوو سەر عەرشێ خۆ [بلندبوونەکا هێژایی وی، و بێ چاوایی]، ئەکیرا کاروباران دکەت، چو مەهدەرچی نینن، پشتی دەستویردانا وی نەبیت، ئەو [خودایێ ب ڤان سالۆخەتان دئێتە سالۆخدان] خودایێ هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ما هوین بۆ خۆ چامەکێ ناگرن. ﴿٤﴾ ڤەگەڕیانا هەوە هەمیان ب بال ویڤەیە، [و ئەڤە] ب ڕاستی پەیمانا خودێیە و ڕاستە، ب ڕاستی ئەو جارا ئێکێ دەست ب ئافراندنێ دکەت، پاشی [پشتی مرنێ] دێ زڤڕینیتەڤە، دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت فەنج کرین ب دادی و ب عەدالەت خەلات بکەت، و ئەوێت گاوربووین بۆ وان ڤەخوارنەکا زێدە کەلیایی و ئیزایەکا ب ژان و دژوار هەیە، ژ بەر وێ گاوریا دکرن. ﴿٥﴾ و ئەوی [خودێ] ڕۆژ بۆ هەوە کریە چرا و هەیڤ کریە ڕۆناهی، و کرە قویناخ قویناخ دا هوین هەژمارا سالان و حسێبا خۆ بزانن، و خودێ ژ قەستا ئەڤە چێ نەکریە ئەگەر بۆ هەقیێ نەبیت [هەقی و ڕاستی پێ بێتە زانین و ئەم بگەهینە مەزناتیا خودێ و وی بپەرێسین]. نیشان و ئایەتان ب درێژی [خودێ] بۆ وان ئاشکەرا دکەت ئەوێت دزانن. ﴿٦﴾ ب ڕاستی د هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژاندا، و د هەر تشتێ خودێ د ئەرد و ئەسماناندا چێکری، نیشان و بەلگەنە بۆ وان یێت پاریزکاریێ دکەن، و ژ خودێ دترسن.

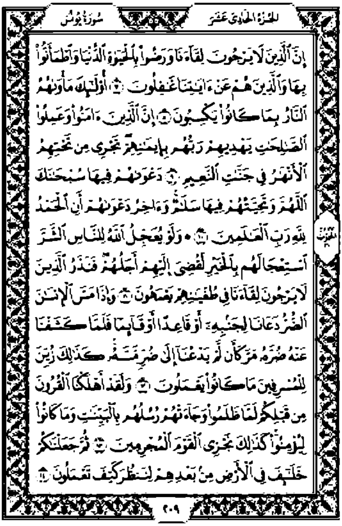

سُورَةُ يُونُسَ الجُزْءُ الحَادِي عَشَرَ

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُواْ بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَٱطۡمَأَنُّواْ
بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَنۡ ءَايَٰتِنَا غَٰفِلُونَ ٧ أُوْلَٰٓئِكَ مَأۡوَىٰهُمُ
ٱلنَّارُ بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ يَهۡدِيهِمۡ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمۡۖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمُ
ٱلۡأَنۡهَٰرُ فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٩ دَعۡوَىٰهُمۡ فِيهَا سُبۡحَٰنَكَ
ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمۡ فِيهَا سَلَٰمٞۚ وَءَاخِرُ دَعۡوَىٰهُمۡ أَنِ ٱلۡحَمۡدُ
لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٠ ۞ وَلَوۡ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ
ٱسۡتِعۡجَالَهُم بِٱلۡخَيۡرِ لَقُضِيَ إِلَيۡهِمۡ أَجَلُهُمۡۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ
لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ١١ وَإِذَا مَسَّ ٱلۡإِنسَٰنَ
ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوۡ قَاعِدًا أَوۡ قَآئِمٗا فَلَمَّا كَشَفۡنَا
عَنۡهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمۡ يَدۡعُنَآ إِلَىٰ ضُرّٖ مَّسَّهُۥۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ
لِلۡمُسۡرِفِينَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٢ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ
مِن قَبۡلِكُمۡ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَمَا كَانُواْ
لِيُؤۡمِنُواْ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٣ ثُمَّ جَعَلۡنَٰكُمۡ
خَلَٰٓئِفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لِنَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ١٤

٢٠٩

﴿٧﴾ ب راستی ئەوێت حەژ دیتنا مە نەکەن، و ب ژیانا دنیایێ رازی بووبین و پێڤە رسیان [پێڤەمان]، و ئەوێت ژ نیشان و ئایەتێت مە بێ ئاگەهـ ﴿٨﴾ ئەڤان جهێ وان ئاگرە، ژ بەر کار و کریارێت وان کرین. ﴿٩﴾ ب راستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودێ ژ بەر باوەریا وان دێ وان راستەرێ کەتە بەحەشتا پڕ خێر، کو ڕوبار د بنرا دچن. ﴿١٠﴾ دوعا و گازیا وان د بەحەشتێدا ئەڤەیە: خودێوۆ ئەم تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەین، و دروودا وان سلاڤە، و دویماهیك دوعایا وان ئەڤەیە: هەمی پەسن و شوکور بۆ خودێ، خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١١﴾ ئەگەر خودێ بۆ خەلکی لەز ل خرابیێ کربایە، وەکی لەزا ئەو دکەن بۆ باشیێ [ئانکو خەلکی چاوا دڤێت لەز ل دوعایا وان یا خێرێ بێتەکرن، وەسا خودێ لەز ل دوعایا وان یا خرابیێ ژی کربایە، دا وان تێ بەت وەختێ وان نفرین ل خۆ دکرن]، دا مرن، و دا ڕوحا وان بێتە ستاندن، ڤێجا ئەوێت هزرا دیتنا مە نەکەن، ئەم دێ وان هێلین د خرابیا خۆدا بزڤڕن. ﴿١٢﴾ و هەر وەختێ نەخۆشیەك بگەهیتە مرۆڤی، ل سەر تەنشتا خۆ [ئانکو درێژکری] یان روینشتی یان ڕاوەستایی گازی و هەوارا خۆ دگەهینیتە مە، ڤێجا وەختێ مە نەخۆشیا وی ڕاکر، وەسا دچیت [ژ بیر دکەت] هەروەکی چو نەخۆشی ب سەری نەهاتین و هەوارا خۆ نەگەهاندییە مە، هۆسا بۆ زێدەخرابان کار و کریارێت وان هاتینە خەملاندن و جوانکرن. ﴿١٣﴾ ب سویند مە خەلکێ چەرخێت بەری هەوە د هیلاك برن و ئیزا دان وەختێ وان [ب شرك و گاوریێ] ستەم کری، و پێغەمبەرێت وان ب بەلگە و نیشان و موعجیزاتێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتین [دا باوەریێ پێ بینن، و باوەری پێ نەئینان]، و ئەو نە ئەو بوون باوەریێ بینن [ئەگەر هێلابانە، و د هیلاك نەبربانە]، و هۆسا ئەم ئەوێت گونەهکار جزا دکەین. ﴿١٤﴾ پاشی، پشتی وان، مە هوین کرنە جهنشینێت وان د ئەردیدا، دا بینین کا هوین دێ چ کار و کریاران کەن.

وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ
لِقَآءَنَا ٱئۡتِ بِقُرۡءَانٍ غَيۡرِ هَٰذَآ أَوۡ بَدِّلۡهُۚ قُلۡ مَا يَكُونُ
لِيٓ أَنۡ أُبَدِّلَهُۥ مِن تِلۡقَآيِٕ نَفۡسِيٓۖ إِنۡ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّۖ
إِنِّيٓ أَخَافُ إِنۡ عَصَيۡتُ رَبِّي عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ﴿١٥﴾ قُل
لَّوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا تَلَوۡتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَدۡرَىٰكُم بِهِۦۖ
فَقَدۡ لَبِثۡتُ فِيكُمۡ عُمُرٗا مِّن قَبۡلِهِۦٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ﴿١٦﴾
فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ
إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا
عِندَ ٱللَّهِۚ قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا
فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا
كَانَ ٱلنَّاسُ إِلَّآ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَٱخۡتَلَفُواْۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡ فِيمَا فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿١٩﴾
وَيَقُولُونَ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ فَقُلۡ إِنَّمَا
ٱلۡغَيۡبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُنتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

﴿١٥﴾ و وەختێ نیشان و ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر ب سەر واندا دئێنە خواندن، ئەوێت نە ل هیڤیا دیتنا مە [و باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەیی، دبێژن:] کا قورئانەکا دی ژ بلی ڤێ بینە، یان ژی ڤێ [قورئانێ] بگوهۆڕە. بێژە: ئەز نەشێم و من هەق نینە ئەز ژ دەڤ خۆ بگوهۆڕم، ئەز ل دویڤ چو ناچم ژ وێ پێڤەتر یا ب وەحی بۆ من دئێت، ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزن دترسم، ئەگەر نەگوهداریا خودایێ خۆ بکەم. ﴿١٦﴾ بێژە: ئەگەر خودێ ڤیابایە [ئەڤ قورئانە] من بۆ هەوە نەدخواند و هەوە هەر پێ نەدزانی ژی [ئانکو خودێ ئەڤ قورئانە ل سەر زمانێ من نیشا هەوە نەددا]. نێ [هوین ب خۆ ژی دزانن] من بەری نوکە ژیێکێ د ناڤ هەوەدا بری، [ئەگەر ئەز ئەو بامە یێ ژ نک خۆ قورئانێ چێکەم، دا بەری نوکە ژی چێکەم] ئەرێ ما هوین ئەقلێ خۆ نائینە سەرێ خۆ [بزانن ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێیە و پێغەمبەری ژ دەڤ خۆ نەئینایییە هەتا بشێت بگوهۆڕیت]. ﴿١٧﴾ ڤێجا ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ دکەت، یان ژی ئایەتێت خودێ درەو ددانیت، ب ڕاستی گونەهکار سەرفەراز نابن. ﴿١٨﴾ و ژ بلی خودێ وی دپەرێسن یێ نە زیانێ دگەهینیتە وان نە مفایی.. و دبێژن: ئەڤە مەهدەرچییێت مەنە ل دەڤ خودێ، [هەی موحەمەد] بێژە: ئەرێ ما هوین دێ وی تشتی نیشا خودێ دەن یێ کو نەزانیت یێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی؟! و ب ڕاستی خودێ یێ پاک و پاقژە ژ وێ شرکا ئەو دکەن. ﴿١٩﴾ و دەستپێکێ خەلک هەمی ملەتەک بوون، پاشی ژێک جودا بوون و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودێ نەبایە [کو وان پێکڤە ئیزا نادەت]، دا حوکمی و دادگەرییێ د وی تشتیدا کەت ئەوێ ئەو ل سەر ژێک جودا. ﴿٢٠﴾ و دبێژن: بلا موعجیزەیەک و نیشانەک ژ خودایێ وی بۆ هاتبایە [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە] بێژە: غەیب کارێ خودێیە و موعجیزە ب فەرمانا وینە، ڤێجا چاڤەڕێ بن ب ڕاستی ئەز ژی د گەل هەوە ژ چاڤەڕێیانم.

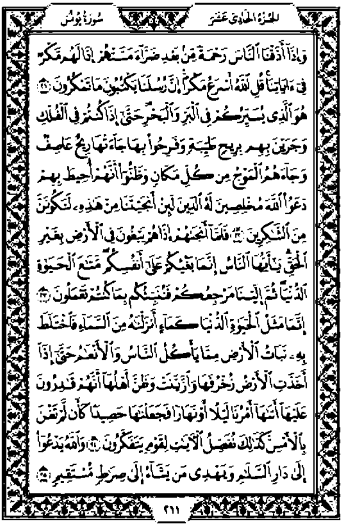

سُورَةُ يُونُسَ
الجُزْءُ الحَادِي عَشَرَ

وَإِذَآ أَذَقۡنَا ٱلنَّاسَ رَحۡمَةٗ مِّنۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُمۡ إِذَا لَهُم مَّكۡرٞ
فِيٓ ءَايَاتِنَاۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسۡرَعُ مَكۡرًاۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكۡتُبُونَ مَا تَمۡكُرُونَ ﴿٢١﴾
هُوَ ٱلَّذِي يُسَيِّرُكُمۡ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمۡ فِي ٱلۡفُلۡكِ
وَجَرَيۡنَ بِهِم بِرِيحٖ طَيِّبَةٖ وَفَرِحُواْ بِهَا جَآءَتۡهَا رِيحٌ عَاصِفٞ
وَجَآءَهُمُ ٱلۡمَوۡجُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ أُحِيطَ بِهِمۡ
دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنۡ أَنجَيۡتَنَا مِنۡ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ
مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمۡ إِذَا هُمۡ يَبۡغُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ
ٱلۡحَقِّۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغۡيُكُمۡ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۖ مَّتَٰعَ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُكُمۡ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٢٣﴾
إِنَّمَا مَثَلُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ
بِهِۦ نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ مِمَّا يَأۡكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلۡأَنۡعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ
أَخَذَتِ ٱلۡأَرۡضُ زُخۡرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتۡ وَظَنَّ أَهۡلُهَآ أَنَّهُمۡ قَٰدِرُونَ
عَلَيۡهَآ أَتَىٰهَآ أَمۡرُنَا لَيۡلًا أَوۡ نَهَارٗا فَجَعَلۡنَٰهَا حَصِيدٗا كَأَن لَّمۡ تَغۡنَ
بِٱلۡأَمۡسِۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ
إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٢٥﴾

٢١١

﴿٢١﴾ و وەختێ ئەم بەرفرەهیەکێ ددەینە خەلکی [ئانکو خەلکێ مەکەهێ] پشتی تەنگافی و هشکاتییێ هنگاڤتین، دێ پێی ئایەت و نیشانێت مە درەو ددانن، و تانان تێ دقوتن و نەخشەیان بۆ دکێشن، بێژە: خودێ د جزایێ خۆدا ب لەزترە، ب ڕاستی ئەو فەند و فێلا هوین دکەن، ملیاکەتێت مە دنڤیسن. ﴿٢٢﴾ ئەوە هەوە د هشکاتی و ئاڤێدا دگێڕینیت [ئانکو ئەوە شیانێ ددەتە هەوە، هوین ب پیان و دەواران و گەمیان و ئالاڤێت دی ڤویناخێت درێژ ببڕن]. هەتا هوین دچنە د گەمییێدا، و بایەکێ نەرم گەمیێ دبەت و [ئەڤێت تێدا] پێ کەیف خۆش بوون، وی وەختی بایەکێ ب بارزوڤە بەر ب گەمیێڤە بێت و پێلێت ئاڤێ ژ هەمی ڕەخان ل وان بێنە تێك، و ئەو هزر بۆ وان چێبوو کو دۆرماندۆری وان هاتە گرتن و مانە د ناڤ پێلانرا، دوعا ژ دل و مێلاك ژ خودێ کرن، ئەگەر تە ئەم ژ ڤێ تەنگاڤییێ ڕزگارکرین، ب ڕاستی ئەم دێ ژ شوکورداران بین. ﴿٢٣﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ڕزگارکرین، [جارەکا دی] بێی کو وان ماف هەبیت ستەمێ د ئەردیدا دکەن، گەلی مرۆڤان ب ڕاستی ستەما هەوە هەر ل سەر هەوە ب خۆیە [ئانکو زیانا ستەمێ هەر دێ ل هەوە زڤڕیت]، ئەڤە خۆشییێت ژیانا دنیایێنە، پاشی زڤڕینا هەوە هەمیان بۆ دەڤ مەیە [ب بال مەڤەیە]، ڤێجا ئەم دێ هەوە ئاگەهداری وێ کەین یا هەوە د دنیایێدا دکر. ﴿٢٤﴾ ب ڕاستی هندی ژیانا دنیایێیە وەکی ئاڤەکێیە مە ژ ئەسمانی باراندی، ڤێجا ب ڤێ ئاڤێ ئەو شینکاتییێ گەلەڕەنگ و تێکەل دەرکەڤت یێ کو مرۆڤ و جانەوەر [هەردو] دخۆن، گاڤا کو ئەرد ب شینکاتیا خۆ دخەملیت و جوان دبیت، و خودانێت وێ [خەلکێ ئەردی] هزر دکەن ئەو دشێن بچینن و مفایی ژێ وەرگرن، [هنگی] فەرمانا مە ب شەڤ یان ب ڕۆژ ب سەردا هات، ڤێجا مە وەکی زەڤیا دوری لێ کر، هەروەکی بەری نوکە ئەو شینکاتی نەبی. ئەها ب ڤی ڕەنگی ئەم ئایەت و نیشانێت خۆ ب درێژی ئاشکەرا دکەین بۆ وان یێت هزرا خۆ دکەن. ﴿٢٥﴾ و خودێ بۆ ئاڤاهیێ ئاشتی و تەناهیێ [کو بەحەشتە] بانگ و گازییێ هلددێریت، و یێ وی بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێکا ڕاست.

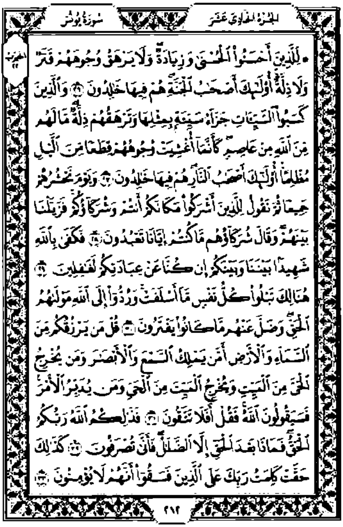

الجزء الحادي عشر سورة يونس

الحزب ٢٢

۞ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ ٱلْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَٱلَّذِينَ
كَسَبُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَّا لَهُم
مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَآ أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ ٱلَّيْلِ
مُظْلِمًا ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَآؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا
بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدًۢا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَـٰفِلِينَ ﴿٢٩﴾
هُنَالِكَ تَبْلُوا۟ كُلُّ نَفْسٍ مَّآ أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ
ٱلْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَـٰرَ وَمَن يُخْرِجُ
ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۚ
فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ
ٱلْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ ٱلْحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَـٰلُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَقُوٓا۟ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

٢١٢

﴿٢٦﴾ بۆ ئەوێت چاکی و قەنجی کرین [ئانکو ب چێترین ئاوا فەرمانا خودێ ب جه ئینابین]. قەنجی و جهێ باش و هێژ [بتر کو دیتنا خودێیە] د بەحەشتێدا هەیە، و سەروچاڤێت وان نە تۆزەوی دبن و نە ژی ڕسوا دبن، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ تێدا مینن.

﴿٢٧﴾ و ئەوێت کار و کریارێت خراب کرین جزایێ وان ئەمەتی گونەهێت وانە، و ڕوویڕەشی و ڕسوایی سەروچاڤێت وان دگریت، و وان چو پارێزڤان نینن، وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن، سەروچاڤێت وان هەروەکی کەرەکێ شەڤا ڕەش و تاری گرتین، ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر ئەو دێ تێدا مینن.

﴿٢٨﴾ و ڕۆژا ئەم هەمییان کۆم دکەین، پاشی دێ بێژینە وان ئەوێت هەڤال و هۆگر بۆ خودێ چێکرین، هوین و پەرستییێت خۆ ل جهێ خۆ بن، ڤێجا مە ئەو ژێکڤەکرن و مە ناڤبەرا وان بڕی، و پەرستییێت وان گۆتە وان: هەوە نە بەس ئەم ب تنێ پەرستین [ئانکو نە مە فەرمانا هەوە کرییە هوین مە بپەرێسن بەلێ هەوە ب دلخوازییا خۆ شەیتان پەرست، وەختێ هوین د سەردا برین و فەرمانا هەوە کری هوین مە بپەرێسن]. ﴿٢٩﴾ و هەر ئەڤە بەسە کو خودێ د ناڤبەرا مە و هەوەدا شاهد بیت، کو ئەم ژ پەرستنا هەوە د بێ ئاگەهـ بووین. ﴿٣٠﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا قیامەتێ] هەر نەفسەک دێ کار و کریارێت خۆ بینیت و تامکەتێ، و هەمی ب بال خودایێ خۆڤە، پەرستییێ ڕاست و دورست، دێ ئێنە ڤەگەڕاندن، و ئەو درەوا وان دکر ل وان بەرزە بوو. ﴿٣١﴾ بێژە: کی ڕزقێ هەوە ل ئەردی [ب شینکاتی] و ئەسمانان [ب بارانێ] ددەت؟ یان ژی کی پێ چێ دبیت، گوهـ و چاڤان بدەت [و ژ ئاتاڤان بپارێزیت د گەل نازکییا وان]، و کییە ساخی ژ مری دەردئێخیت و مری ژ ساخی دەردئێخیت، و کییە کاروبارێت دنیایێ ب ڕێڤە دبەت؟ دێ بێژن خودێیە، بێژە: پا بۆچ هوین پارێزکارییا خودێ ناکەن؟! ﴿٣٢﴾ ڤێجا [ئەوێ ئەڤێ هەمییێ دکەت] ئەوە خودێ، خودایێ هەوە یێ ڕاست و هەق، ڤێجا ما تشتەک پشتی هەقییێ هەیە ژ گومڕایی و بەرزەبوونێ پێڤەتر [ئانکو پشتی هەقییێ، بەرزەبوون]، ڤێجا چاوا هوین ڕوییێ خۆ ژ هەقییێ وەردگێڕن بۆ گومڕاییێ. ﴿٣٣﴾ ئەها هۆسا فەرمانا ئیزایا خودایێ تە بۆ ژ ڕێ دەرکەڤتیان واجب بوو، چونکی ب ڕاستی ئەو باوەرییێ نائینن.

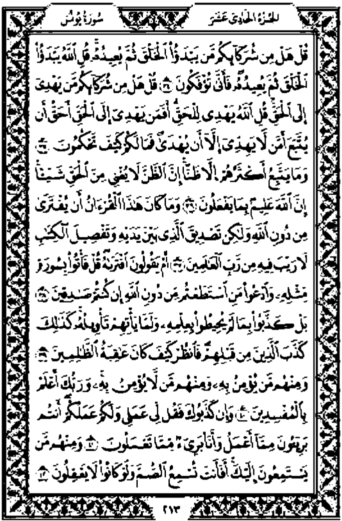

سُورَةُ يُونُسَ الجُزْءُ الحَادِي عَشَر

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبْدَؤُاْ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَبْدَؤُاْ
ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِىٓ
إِلَى ٱلْحَقِّ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ ۗ أَفَمَن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن
يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّىٓ إِلَّآ أَن يُهْدَىٰ ۖ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ
لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُواْ بِسُورَةٍ
مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُواْ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾
بَلْ كَذَّبُواْ بِمَا لَمْ يُحِيطُواْ بِعِلْمِهِۦ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ
كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣٩﴾
وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ أَنتُم
بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعْمَلُ وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُم مَّن
يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُواْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

٢١٣

﴿٣٤﴾ بێژە: ئەرێ ئێك ژ وان ئەوێت هەوە كرینە هەڤپشك بۆ خودێ هەیە دەست ب ئافراندنێ بكەت؟ پاشی جارەكا دی [پشتی مرنێ] بزڤڕینیتەڤە؟! بێژە: بەس خودێیە جارا ئێكێ تشتی چێ دكەت پاشی [پشتی مرنێ] دزڤڕینیتەڤە، ڤێجا چاوا هوین بەرێ خۆ ژ ڕێكا ڕاست وەردگێڕن. ﴿٣٥﴾ بێژە: ئەرێ ئێك ژ بوت و پەرستیێت هەوە هەیە ڕاستەڕێكرنێ بۆ ڕاستی و هەقیێ بكەت؟! بێژە: خودێ ڕاستەڕێكرنێ بۆ ڕاستی و هەقیێ دكەت، ڤێجا یێ ڕاستەڕێكرنێ بۆ ڕاستیێ و هەقیێ دكەت هێژاترە دویڤچوون بۆ بێتەكرن، یان یێ خۆ ڕاستەڕێ نەكەت ئەگەر نەئێتە ڕاستەڕێكرن؟ ڤێجا هەوە خێرە، هوین چاوا وان و خودێ دئێنە ڕێزەكێ؟! ﴿٣٦﴾ باراپتر ژ وان ژ گۆمانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن [ل وێ هزرێ كو دێ بوتێت وان بەرەڤانیێ ژێ كەن یان ڕاست پەرستینە]، ب ڕاستی گۆمان مرۆڤی ژ هەقیێ بێ منەت ناكەت [ئانكو گۆمان جهێ هەقیێ ناگریت]، و ب ڕاستی خودێ ب تەوا ئەو دكەن ئاگەهدارە. ﴿٣٧﴾ نەدورستە و نابیت ئەڤ قورئانە ئاخفتنا غەیری خودێ بیت، بەلێ ڕاستدەرئێخا كتێبێت بەری خۆیە [ئانكو تەورات و ئنجیلێ]، و ئاشكەراكەرە ب درێژی بۆ بڕیار و ئەحكامێت خودێ، گۆمان تێدا نینە ژ دەڤ خودانێ هەمی جیهانانە. ﴿٣٨﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ دەڤ خۆ ئینایییە [ئانكو وی دانایییە و ب بال خودێڤە لێ ددەت] بێژە: پا كا [ئەگەر هوین ڕاست دبێژن، و وەكی هەوە بیت] سوورەتەكێ وەكی وێ بینن، و هەر كەسەكێ هوین بشێن ژی ژ بلی خودێ، هاریكاریێ ژێ بخوازن، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [ئەڤ قورئانە ژ چێكرنا موحەممەدە]. ﴿٣٩﴾ بەلكی وان قورئان درەو دانا و باوەری پێ نەئینا، بەری تێ بگەهن و ڕاستیا وێ بزانن، و هێژ بۆ وان ڕاستی و هەقیا تێدا، ئاشكەرا نەبووی. وەسا یێت بەری وان ژی [كتێب و پێغەمبەرێت مە] درەو ددانان، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ كا دویماهیكا ستەمكاران بوو چ!! ﴿٤٠﴾ و هندەك ژ وان [ئەوێت تو بۆ هاتییە هنارتن، هەی موحەممەد] باوەریێ ب ڤێ قورئانێ دئینن، و هندەك باوەریێ پێ نائینن، و خودایێ تە چێتر خرابكاران دنیاسیت. ﴿٤١﴾ و ئەگەر وان تو درەوین دانایی و باوەری ب تە نەئینا، بێژە: كریارێت من بۆ منن و كریارێت هەوە بۆ هەوەنە [ئانكو جزایێ كارێ من بۆ منە و جزایێ كارێ هەوە بۆ هەوەیە]، هوین بەرینە ژ وێ یا ئەز دكەم و ئەز ژی یێ بەریمە ژ وێ یا هوین دكەن [هەر ئێك دێ جزایێ كار و كریارێت خۆ خۆت]. ﴿٤٢﴾ و هندەك ژ وان گوهێ خۆ ددەنە تە [وەختێ تو قورئانێ دخوینی]، [بەلێ ئەگەر ئەو د كەڕ بن]، ئەرێ تو دشێی كەڕی وەلێ بكەی كو گولێ بیت خۆ ئەگەر د بێ ئاقل ژی بن.

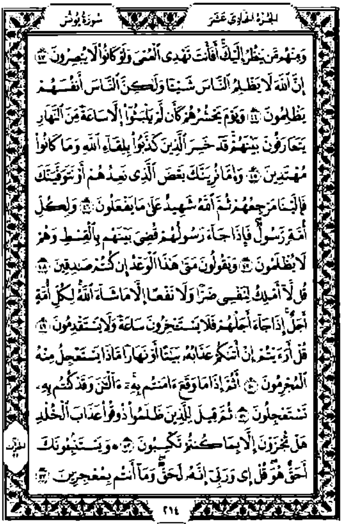
الجزء الحادي عشر
سورة يونس

وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾
إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَٰكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ
أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾
قُل لَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنتُم بِهِ آلْآنَ وَقَدْ كُنتُم بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ ۞ وَيَسْتَنبِئُونَكَ
أَحَقٌّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

الربع

٢١٤

﴿٤٣﴾ و هندەک ژ وان بەرێ خۆ ددەنە تە [نیشانێت پێغەمبەراتیێ تە دبینن، د گەل هندێ ژی باوەریێ ب تە نائینن، هەچکو کۆرە مفایی بۆ خۆ ژ وێ دیتنێ نابینن]، ڤێجا ئەگەر ئەو کۆرە بن نەبینن، ئەرێ تو دشێی هەقیێ بێ بدەیە دیتن، خۆ ئەگەر دلتاری ژی بن. ﴿٤٤﴾ ب ڕاستی خودێ چو ستەمێ ل مرۆڤان ناکەت، بەلێ مرۆڤ ب خۆ ستەمێ ل خۆ دکەن. ﴿٤٥﴾ و ڕۆژا خودێ وان کۆم دکەت [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ئەو د وەسانە هەروەکی ئەو ژ بستەکێ ژ ڕۆژێ پێڤەتر د ئەردیدا نەمایینە تێکدو دناسن [هەروەکی ئەڤە ژ مێژ نینە ژێک ڤەبووین]، ب ڕاستی ئەوێت دیتنا خودێ [ڕۆژا قیامەتێ] درەو دانایین، خوسارەت بوون و نە ل سەر ڕێکا ڕاست بوون. ﴿٤٦﴾ و ئەگەر ئەم د ژیانا تەدا، هندەک ژ وێ ئیزایا مە بۆ وان پەیمان پێ دایی، ب بەر چاڤێت تە بێخین [دا چاڤێت تە پێ ڕۆن بن (ئەڤە ب جه هات)] یان ئەگەر تە بمرینین ژی [بەری ب بەر چاڤێت تە بێخین]، نێ زڤڕینا وان هەر ب بال مەڤەیە [ڕۆژا قیامەتێ دێ هەر تێنە جزاکرن، نە د دنیایێدا د ئاخرەتێدا]. پاشی خودێ ب خۆ ژی شاهدە ل سەر ئەوا ئەو دکەن. ﴿٤٧﴾ و هەر ملەتەکی پێغەمبەرەک هەیە، ڤێجا وەختێ پێغەمبەرێ وان [ڕۆژا قیامەتێ] بۆ وان هات [و شادەیی ل سەر ملەتێ خۆ دا، کو وی پەیاما خودێ ڕۆن و ئاشکەرا یا گەهاندی، و کا وان چ هەلویست ژ وی و پەیاما خودێ هەبوو] ب دادگەری حوکم د ناڤبەرا واندا هاتەکرن، و ستەم ل وان نائێتەکرن. ﴿٤٨﴾ و دبێژن: کەنگی ئەو پەیمان و ژڤان [ئەوا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن] دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: نە د دەستێ مندایە مفایەکی بگەهینمە خۆ، یان زیانەکێ ژ خۆ بدەمە پاش، ئەو نەبیت یا خودێ حەزکری، هەر ملەتەکی دویماهیکەکا ئاشکەرا یا هەی [تێدا بێنە جزاکرن یان ژی تێدا بمرن]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات، نە بستەکێ دئێنە پێش، و نە بستەکێ دچنە پاش. ﴿٥٠﴾ کا بۆ من بێژن ئەگەر ئیزایا خودێ د شەڤێدا [و هوین یێت ڕازایی] یان ژی د ڕۆژێدا [و هوین ل سەر شۆلی] بۆ هەوە بهێت [هوین دێ چ کەن؟]، ڤێجا گونەهکار لەزێ ل هاتنا چ دکەن؟! ﴿٥١﴾ ڤێجا ئەرێ پشتی ئەو ئیزا دئێت ژ نوی دێ باوەریێ ئینن؟! ئەرێ ڤێ گاڤێ؟ [هوین باوەریێ دئینن] و هەوە بەری نوکە لەز ل هاتنا ئیزایێ دکر. ﴿٥٢﴾ پاشی بۆ ئەوێت ستەم کرین هاتە گۆتن: تامکەنە ئیزایا هەروهەر [بخۆن]، ئەرێ ما هوین ژ یا هەوە کری پێڤەتر دئێنە جزاکرن. ﴿٥٣﴾ و ژ تە دپرسن: ئەرێ [ئەو ئیزایا ئەم پێ دئێنە ترساندن، و ژڤان بۆ مە پێ دئێتە دان] ئەو ڕاستە؟ بێژە: ئەرێ ب خودێ، ئەو هەقە و ڕاستە [تشتێ پەیمان بۆ هەوە ب هاتنا وێ هاتییە دان، دێ هەر ئێت]، و هوین نەشێن ڤەگرن، یان خودێ نەچار بکەن کو ئەو نەئێتە سەرێ هەوە.

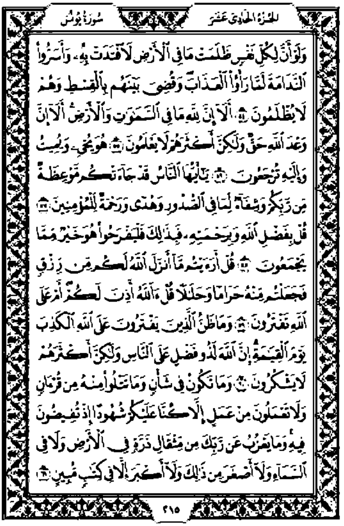
الجُزْءُ الحَادِي عَشَرَ
سُورَةُ يُونُسَ

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِۦ وَأَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِۦ وَيُمِيتُ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾
قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِۦ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَءَيْتُم مَّآ أَنزَلَ اللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ
فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَٰلًا قُلْ ءَآللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى
اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِن قُرْءَانٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَآءِ وَلَآ أَصْغَرَ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

٢١٥

﴿٥٤﴾ و ئەگەر هەر کەسێ ستەم [گاوری] کری، هندی د ئەردیدا یێ وی بیت، دێ [ڕۆژا قیامەتێ] پێش خۆڤە دەت [بەس دا ژ ئیزایا وێ ڕۆژێ قورتال بیت]، پەشێمانیا خۆ ڤەدشێرن دەمێ ئیزایێ دبینن [دا کەیفا موسلمانان پێ نەئێت، بەلێ وەختێ دکەڤنە تێدا نەشێنە خۆ، و ب دەنگێ بلند پەشێمانیا خۆ ئاشکەرا دکەن]، و ب دادگەری فەرمان و حوکم د ناڤبەرا واندا هاتەکرن، و ستەم ل وان نائێتە کرن. ﴿٥٥﴾ ئاگەهدار بن [هشیار بن]، ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، هشیار بن ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [و هەر دێ ئێت]، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن. ﴿٥٦﴾ و هەر ئەوە یێ زێندی دکەت و دمرینیت، و ب ڕاستی هوین هەر دێ ب پال ویڤە زڤڕن. ﴿٥٧﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی شیرەتەک بۆ هەوە ژ بەرێ خودایێ هەوە ڤە هات [کو قورئانە]، و ئەو دەرمان و سلامەتییە بۆ یا د دل و سینگاندا، و ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ خودان باوەران. ﴿٥٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: بلا ب کەرەم و دلۆڤانیا خودێ شاد بن [بلا شاد بن ب وێ قورئانا خودێ ب ڕزقێ وان کری و بەرێ وان داییە ڕاستەڕێییێ، ئانکو هیدایەتێ]، ڤێجا بلا ئەو ب ڤێ شاد بن، چونکی [کەرەم و دلۆڤانیا خودێ، ئانکو هیدایەت] بۆ وان چێترە ژ یا ئەو کۆم دکەن و بزاڤێ بۆ دکەن. ﴿٥٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کا بۆ من بێژن ئەو ڕزقێ خودێ داییە هەوە [و هوین پارچە پارچە دکەن]، هندەکێ ژ دەڤ خۆ حەلال دکەن و هندەکێ حەرام دکەن، بێژە: ئەرێ خودێ دەستویرا هەوە ب ڤێ چەندێ داییە؟! یان هوین درەوان ب ناڤێ خودێ دکەن. ﴿٦٠﴾ ئەو چ هزر دکەن ئەوێت درەوان ژ کیس خودێ دکەن کا ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ چ ئیزا دەتە بەر وان، ب ڕاستی خودێ خودان کەرەمە ل سەر مرۆڤان [وەختێ پێغەمبەرێت خۆ بۆ وان هنارتین و ڕاستی و نەڕاستی بۆ وان دیارکری]، بەلێ د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان سوپاسیا خودێ ناکەن. ﴿٦١﴾ [هەی موحەممەد] هەر کار و کراسەکێ تێدا بی و هەر پشکەکا قورئانێ یا تو بخوینی، و هەر کار و کریارەکا هوین بکەن، ئەگەر ئەم ل سەر زێرەڤان و شاهد نەبین دەمێ هوین دچنە د ناڤدا [هەمییان ئەم دهەژمێرین و دنڤیسین]، و چو تشت د ئەرد و ئەسماناندا ل بەر خودایێ تە بەرزە نابیت، ژ دندکا تۆزێ بگرە، و چ بچویکتر و چ مەزنتر، ئەڤە هەمی یێت د کتێبەکا ئاشکەراکەردا [کو دەپێ پارستییە].

أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ﴿٦٢﴾
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ لَا تَبۡدِيلَ لِكَلِمَٰتِ
ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡۘ إِنَّ
ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًاۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ
يَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ
وَإِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيۡلَ لِتَسۡكُنُواْ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَسۡمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗاۗ
سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱلۡغَنِيُّۖ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ
إِنۡ عِندَكُم مِّن سُلۡطَٰنِۭ بِهَٰذَآۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ
مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلۡ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ
لَا يُفۡلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَٰعٞ فِي ٱلدُّنۡيَا ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ ٱلۡعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٢﴾ ئاگەهدار بن، مرۆڤێت خودێ نە ترس بۆ وان هەیە [کو خودێ وان ب بەر ئیزایێ بێخیت]، و نە ب خەم دکەڤن [ل سەر هێلانا دنیایێ و تشتێ ژ وان چۆیی]. ﴿٦٣﴾ [مرۆڤێت خودێ] ئەوێت [ژ دل] باوەری ئینایین، و [پاشی راست و دورست] پارێزکاریا خودێ کرین. ﴿٦٤﴾ د ژیانا دنیایێ و ئاخرەتێدا مزگینی بۆ وان هەیە [مزگینیا دنیایێ ئەوە یا ملیاکەت ددەنێ د گەل روحکێشانێ، یان ژی خەونا چاکە یا ئەو دبینن، یان ژی یا ب وانڤە دئێتە دیتن، و مزگینیا ئاخرەتێ بەحەشتە]، و ئەڤ چو گوهۆڕین بۆ پەیمانا خودێ نینە، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿٦٥﴾ و ئاخڤتنا وان بلا تە ب خەم نەئێخیت [کو دبێژنە تە تو نە پێغەمبەری، و تانان ل تە و پەیاما تە دقوتن]، ب راستی سەردەستی و دەستهەلاتداری هەمی یا خودێیە [ڤێجا ما دێ چاوا شێین ڕێکێ ل پەیاما تە گرن، هەتا تو خەمێ ژ گۆتنا وان بخۆی]، و هەر ئەوە گوهدێرێ زێدەزانا. ﴿٦٦﴾ بزانن و ئاگەهدار بن، ب راستی هەچیێ د ئەرد و ئەسماناندا یێ خودێیە، [ڤێجا چاوا دێ شێین ئەزیەتا تە کەن، ب تشتەکێ خودێ حەز نەکری] و ئەوێت غەیری خودێ دپەرێسن ئەو هەڤال و هەڤپشکێت ئەو بۆ خودێ چێ دکەن، نە هەڤال و هەڤپشکن بۆ خودێ [چونکی خودێ چو هەڤال و هەڤپشك نینن]، و ب راستی ئەو ژ گومانێ پێڤەتر ل دویڤ چو یێ دی ناچن، و ئەو ب راستی ژ درەوان پێڤەتر ناکەن. ﴿٦٧﴾ ئەوە [خودێیە] یێ شەڤ بۆ هەوە دایی، دا هوین تێدا ڤەهەسن، و رۆژ بۆ هەوە رۆنکری [دا هوین پەرگاریا خۆ تێدا بکەن، و کاروبارێت خۆ تێدا ب سەروبەر بکەن]، ب راستی د ڤان تشتاندا نیشان گەلەك هەنە، بۆ وان یێت گوهداریا دورست دکەن. ﴿٦٨﴾ گۆتن خودێ بۆ خۆ کورەکێ گرتی [وەسا نینە] خودێ ژ ڤان گۆتنێت ئەو دکەن یێ پاقژە، ئەو یێ دەولەمەند و بێ منەتە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەیی، یێ ویە، و هەوە چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن، چاوا تشتێ هەوە چو ئاگەهـ پێ نەیی د دەرهەقێ خودێدا دبێژن؟! ﴿٦٩﴾ بێژە: ب راستی ئەوێت درەوێ د راستا خودێدا دکەن سەرفەراز نابن. ﴿٧٠﴾ [ب ڤێ درەوێ ئەگەر مفایەکێ کێم د دنیایێدا گەهاندنە خۆ] مفایەکێ کێمێ دنیایێیە، پاشی زڤڕینا وان ب بال مەڤەیە، پاشی دێ ئیزایەکا دژوار دەینە بەر وان، ژ بەر گاوریا وان دکر.

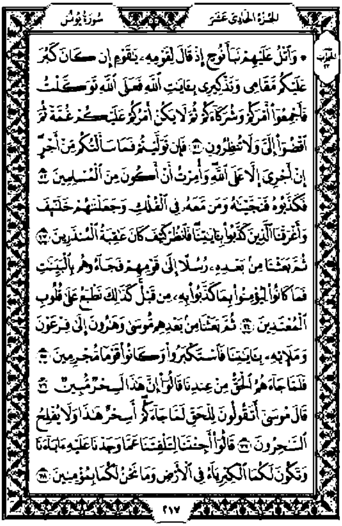

الجزء الحادي عشر سورة يونس

الحزب ٢٢

۞ وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ نُوحٍ إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ إِن كَانَ كَبُرَ
عَلَيۡكُم مَّقَامِي وَتَذۡكِيرِي بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡتُ
فَأَجۡمِعُوٓاْ أَمۡرَكُمۡ وَشُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُنۡ أَمۡرُكُمۡ عَلَيۡكُمۡ غُمَّةٗ ثُمَّ
ٱقۡضُوٓاْ إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَمَا سَأَلۡتُكُم مِّنۡ أَجۡرٍۖ
إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٧٢﴾
فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ وَجَعَلۡنَٰهُمۡ خَلَٰٓئِفَ
وَأَغۡرَقۡنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَاۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾
ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِۦ رُسُلًا إِلَىٰ قَوۡمِهِمۡ فَجَآءُوهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
فَمَا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ بِهِۦ مِن قَبۡلُۚ كَذَٰلِكَ نَطۡبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
ٱلۡمُعۡتَدِينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ
وَمَلَإِيْهِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسۡتَكۡبَرُواْ وَكَانُواْ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ مِنۡ عِندِنَا قَالُوٓاْ إِنَّ هَٰذَا لَسِحۡرٞ مُّبِينٞ ﴿٧٦﴾
قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمۡۖ أَسِحۡرٌ هَٰذَا وَلَا يُفۡلِحُ
ٱلسَّٰحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِتَلۡفِتَنَا عَمَّا وَجَدۡنَا عَلَيۡهِ ءَابَآءَنَا
وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلۡكِبۡرِيَآءُ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا نَحۡنُ لَكُمَا بِمُؤۡمِنِينَ ﴿٧٨﴾

٢١٧

﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] تو سەرهاتیا نووحی [بۆ گاورێت مەکەهێ] بخوینە وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ، ملەتێ من ئەگەر مانا من د ناڤ هەوەدا، و شیرەتێت من ب ئایەت و نیشانێت خودێ ل سەر هەوە یا گران و مەزن بیت [هەر تشتێ هەوە پێ چێ بیت د ڕاستا مندا بکەن]، من خۆ هەلپەسارتە خودێ و پشتا خۆ پێ گرێدا. ڤێجا خۆ بکەنە ئێك و خۆ و پەرستییێت خۆ کۆمکەنە سەرێك، و یا هەوە ل بەر ئاشکەرا بکەن [کا هەوە چ پێ چێ دبیت د ڕاستا مندا بکەن، بکەن] و پاشی ئەو کریارا هەوە دڤێت د دەرهەقێ مندا بکەن [و ب سەرێ من بینن] بکەن، و مۆلەتێ ژی نەدەنە من. ﴿٧٢﴾ ڤێجا ئەگەر هەوە پشتا خۆ دا شیرەت و بیرئینانا من، من چو هەق و بەرانبەر ژ هەوە نەخواستییە [هەتا هوین ژ بەر هندێ شیرەتا من وەرنەگرن و ڕوییێ خۆ ژ من وەرگێڕن] کرێیا من [هەق و بەرانبەرێ من] ل سەر خودێیە. فەرمانا من یا هاتییە کرن کو ئەز ژ موسلمانان بم. ﴿٧٣﴾ بەلێ وان ئەو درەوین دانا، ڤێجا مە ئەو و ئەوێت دگەل وی د گەمییێدا ڕزگار کرن، و مە کرنە جهنشینێت گاوران، و مە ئەوێت باوەری ب ئایەتێت مە نەئینایین و درەو دانایین، خەندقاندن. ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دوماهیکا وان یێت گەف لێ هاتینەکرن و هاتینە ترساندن کا یا چاوا بوو. ﴿٧٤﴾ پاشی مە پشتی نووحی، پێغەمبەر بۆ ملەتێت وان هنارتن، ڤێجا ب نیشان و بەلگەیێت ئاشکەراکەر بۆ وان هاتن، بەلێ ئەو نە ئەو بوون یێت باوەرییێ ب وی تشتی بینن یێ کو وان بەرێ هنگی درەو دانایی، هۆسا ئەم دلێت زندەگاڤیکەران مۆر دکەین. ﴿٧٥﴾ پاشی مە پشتی وان، مووسا و هاروون ب نیشان و بەلگەیێت خۆ بۆ فیرعەونی و گرەگرێت وی هنارتن، خۆ مەزنکرن و خۆ ڤەبە دیتن، [و باوەری پێ نەئینان] ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ گونەهکار بوون. ﴿٧٦﴾ ڤێجا وەختێ هەقی و ڕاستی ژ دەڤ مە بۆ وان هاتی، گۆتن ب ڕاستی ئەڤە سحر و سێرەبەندییەکا ئاشکەرایە. ﴿٧٧﴾ مووسایی گۆت: ئەرێ هوین دێژنە هەقییێ پشتی بۆ هەوە هاتی، ئەڤە سێرەبەندییە، ئەرێ ئەڤە سحر و سێرەبەندییە؟! ب ڕاستی سێرەبەند ب سەرناکەڤن و سەرفەراز نابن. ﴿٧٨﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی، دا مە ژ وێ بدەیە پاش یا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین؟! و دا مەزناتی د ئەردیدا بەس بۆ هەوە هەردوویان بیت، ئەم باوەر ژ هەوە هەردوویان ناکەین.

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ٱئۡتُونِي بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٖ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلۡقُواْ مَآ أَنتُم مُّلۡقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّآ أَلۡقَوۡاْ قَالَ
مُوسَىٰ مَا جِئۡتُم بِهِ ٱلسِّحۡرُۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبۡطِلُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصۡلِحُ
عَمَلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلۡحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَآ ءَامَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةٞ مِّن قَوۡمِهِۦ عَلَىٰ
خَوۡفٖ مِّن فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِمۡ أَن يَفۡتِنَهُمۡۚ وَإِنَّ فِرۡعَوۡنَ لَعَالٖ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰقَوۡمِ إِن
كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَيۡهِ تَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّسۡلِمِينَ ﴿٨٤﴾
فَقَالُواْ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡنَا رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةٗ لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٥﴾
وَنَجِّنَا بِرَحۡمَتِكَ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ
وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوۡمِكُمَا بِمِصۡرَ بُيُوتٗا وَٱجۡعَلُواْ بُيُوتَكُمۡ
قِبۡلَةٗ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ
رَبَّنَآ إِنَّكَ ءَاتَيۡتَ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَأَهُۥ زِينَةٗ وَأَمۡوَٰلٗا فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِكَۖ رَبَّنَا ٱطۡمِسۡ عَلَىٰٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ
وَٱشۡدُدۡ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُواْ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

﴿٧٩﴾ و فیرعەونی گۆت: کا هەر سێرەبەندەکێ زیدەزانا بۆ من بینن. ﴿٨٠﴾ ڤێجا وەختێ سێرەبەند هاتین، مووسایی گۆتە وان: کا باڤێژن یا هەوە دڤێت باڤێژن [ژ ڕستک و وەریسێت خۆ]، سحرا هەوە دڤێت بکەن، بکەن. ﴿٨١﴾ ڤێجا وەختێ وان [وەریسێت خۆ] هاڤێتین [و سحرا خۆ کرین]، مووسایی گۆت: ئەو تشتێ هەوە کری و ئینایی سحرە، ب ڕاستی خودێ زووی دێ پویچکەت، ب ڕاستی خودێ کارێ خرابان ڕاست ناتیبیت. ﴿٨٢﴾ و خودێ دێ ب کەلامێ خۆ [ئەوێ ب وەحی بۆ وان ئینایی] هەقیێ ئاشکەرا کەت و سەرئێخیت، خۆ ئەگەر گونەهکار و خرابان نەڤێت ژی. ﴿٨٣﴾ ڤێجا [دگەل دیتنا ڤان موعجیزە و ئایەتان ژی] کەسێ باوەری ب مووسایی نەئینا، کێمەکا دوندەها ئسرائیلیان نەبیت، و دلێ وان ژی یێ ب ترس بوو ژ فیرعەونی و کەنکەنەیێت وی، نەکو ب خورتی وان ژ دینێ وان ڤەکەن و ئەزیەت بدەن، ب ڕاستی فیرعەون یێ زال و دەستهەلاتدار بوو د ئەردیدا، و ب ڕاستی ئەو ژ گونەهکاریێت زێدە خراب بوو. ﴿٨٤﴾ و مووسایی گۆت: ملەتێ من، ئەگەر هەوە ڕاست باوەری ب خودێ ئینایییە، یا خۆ هلپەسێرنێ و پشتا خۆ پێ گرێدەن، ئەگەر هوین ئەو بن یێت هەوە خۆ سپارتیە خودێ. ﴿٨٥﴾ ئینا گۆتن: ب ڕاستی مە خۆ هلپەسارتە خودێ، و مە پشتا خۆ پێ موکوم کر، خودایێ مە تو مە ب دەستێت گاور و ستەمکاران جەریبە نەکەی [و مە نەئێخیە د بن ئیزا و ئەزیەتا وان، کو مە ژ دینێ مە ڤەکەن]. ﴿٨٦﴾ و ب ڕەحما خۆ مە ژ ملەتێ گاور ڕزگار بکە. ﴿٨٧﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی و برایێ وی هنارت، هوین هەردو د مسریدا هندە خانیان بۆ ملەتێ خۆ ئامادە بکەن، و خانیێت خۆ بکەنە مزگەفت و بەرقیلە بکەن [و هۆسا ب نهێنی] نڤێژان د وان خانیانڤە بکەن، و مزگینیێ [ب سەرکەفتنێ] بدە خودان باوەران. ﴿٨٨﴾ و مووسایی گۆت: هەی خودایێ مە، ب ڕاستی تە د ژیانا دنیایێدا زینەت و گەلەک جوینێت مالی یێت داینە فیرعەونی و کەنکەنەیێت وی، و خودایێ مە ئەڤە ژی یا بوویە ئەگەرا هندێ بەندەیێت تە ژ ڕێکا تە دەربێخن و بەرزە بکەن، خودایێ مە، تو مالێ وان بێ سەروشوین بکە و دلێت وان ڕەق بکە، نێ هەتا ئەو ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن، باوەریێ نائینن.

قَالَ قَدۡ أُجِيبَت دَّعۡوَتُكُمَا فَٱسۡتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٨٩﴾ ۞ وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتۡبَعَهُمۡ
فِرۡعَوۡنُ وَجُنُودُهُۥ بَغۡيٗا وَعَدۡوًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدۡرَكَهُ ٱلۡغَرَقُ
قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱلَّذِيٓ ءَامَنَتۡ بِهِۦ بَنُوٓاْ إِسۡرَٰٓءِيلَ
وَأَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ عَصَيۡتَ قَبۡلُ وَكُنتَ
مِنَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَٱلۡيَوۡمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنۡ
خَلۡفَكَ ءَايَةٗۚ وَإِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنۡ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَقَدۡ بَوَّأۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدۡقٖ وَرَزَقۡنَٰهُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ فَمَا ٱخۡتَلَفُواْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقۡضِي
بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن كُنتَ فِي شَكّٖ
مِّمَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ فَسۡـَٔلِ ٱلَّذِينَ يَقۡرَءُونَ ٱلۡكِتَٰبَ مِن
قَبۡلِكَۚ لَقَدۡ جَآءَكَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ﴿٩٤﴾
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٩٥﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتۡ عَلَيۡهِمۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٩٦﴾
وَلَوۡ جَآءَتۡهُمۡ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

﴿٨٩﴾ [خودێ] گۆتە وان [ئانكو مووسایی و هاروونی]: ب ڕاستی دوعایا هەوە هاتە قەبویلكرن، ڤێجا هوین هەردو خۆ ڕاگرن [بمینە ل سەر باوەریا خۆ]، و ڕێكا ئەوێت نەزان نەگرن. ﴿٩٠﴾ و مە ئسرائیل ژ دەریایێ دەربازكرن، و فیرعەون و لەشكەرێ خۆ ژ نەهەقی و ژ بێ بەختی دانە دویڤ وان، هەتا فیرعەون كەڤتییە بەر خەندقاندنێ گۆت: من باوەری ئینا كو ب ڕاستی ژ بلی وی خودایێ ئسرائیلیان باوەری پێ ئینایی، چو خودایێت دی نینن، و ئەز ژ خودان باوەرانم. ﴿٩١﴾ ژ نوی تە باوەری ئینا [ژ نوی تو باوەریێ دئینی، پشتی تو ژ ژیانێ بێ هیڤی بوویی؟]، و تە بەری نوكە نەگوهداری دكر، و تو ژ خرابكاران بوویی؟! ﴿٩٢﴾ ئەڤرۆ ئەم دێ كەلەخێ تە ژ ئاڤێ دەرئێخین، داكو بۆ یێت د دویڤ خۆدا بییە چام و عیبرەت. ب ڕاستی گەلەك ژ خەلكی ژ نیشان و ئایەتێت مە، د بێ ئاگەهن. ﴿٩٣﴾ و مە ئسرائیل ل جهەكێ باش ئاكنجی كرن، و مە ڕزقەكێ پاقژ دا وان، و ئەو ل سەر دینێ خۆ ژێك جودا نەبوون هەتا تەورات بۆ وان نەهاتی، ب ڕاستی خودایێ تە ڕۆژا قیامەتێ دێ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا. ﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەگەر تو ب وی تشتێ مە بۆ تە ئینایییە خواری بێ دودلی، پسیارا وان بكە ئەوێت بەری تە كتێبێت ئەسمانی [تەوراتێ و ئنجیلێ] دخوینن، ب سویند هەقییە ژ خودایێ تە بۆ تە هاتی، ڤێجا هشیاربە ژ دودلان نەبە. ﴿٩٥﴾ و نەبە ژ وان ئەوێت نیشان و ئایەتێت خودێ درەو دانایین، ئەگەر تو ژی دێ ژ زیانكاران بی. ﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت عەزابا خودێ ل سەر واجب بوویی، باوەریێ نائینن [ئانكو دێ مرن و ئەو گاور]. ﴿٩٧﴾ و ئەگەر هەمی نیشان و ئایەتێت خودێ بگەهنە وان، باوەریێ نائینن هەتا ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینن [هنگی ژ نوی دێ باوەریێ ئینن وەكی فیرعەونی، بەلێ هنگی باوەریا وان فایدەی وان ناكەت].

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّآ ءَامَنُوا۟ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَءَامَنَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ
كُلُّهُمْ جَمِيعًا ۚ أَفَأَنتَ تُكْرِهُ ٱلنَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾
وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ
عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ ٱنظُرُوا۟ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى ٱلْءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾
فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِهِمْ ۚ
قُلْ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّى
رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنجِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى شَكٍّ مِّن دِينِى فَلَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُمْ ۖ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٦﴾

﴿٩٨﴾ ڤێجا بلا گوندەكی ژ وان گوندێت مە برینە هیلاكێ باوەری ئینابایە بەری مە ئیزا ب سەری وان دئینا، دا باوەریا وان مفا گەهاندبایە وان، وەكی ملەتێ یوونس پێغەمبەر [ئانكو ژ بلی ملەتێ یوونس پێغەمبەر چو گوند و باژێران بەری هاتنا عەزابێ باوەری نەئینایییە كو باوەریا وان فایدەی وان كربیت]، ڤێجا وەختێ ملەتێ یوونس پێغەمبەر [بەری هاتنا عەزابێ] باوەری ئینایی، مە ژی عەزاب و ئیزایا هەتكبەر د ژیانا دنیایێدا ل سەر وان ڕاكر، و مە هەتا دەمەكێ دیاركری [ئانكو دەمێ مرنێ] خۆشی و چاكی بێ دانە وان. ﴿٩٩﴾ و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە، دا هندی ل سەر ڕوویێ ئەردی هەمی باوەریێ بینن، ڤێجا ما تو دێ خورتییێ ل خەلكی كەی دا باوەریێ بینن؟! ﴿١٠٠﴾ و كەس نەشێت باوەریێ بینیت ئەو نەبیت یێ خودێ دەستویرا وی دایی [ئانكو ژ بلی وان یێت خودێ دەستویرا باوەریئینانا وان دایی، كەسێ دیتر نەشێت ژ دەڤ خۆ باوەریێ بینیت]، و خودێ دێ ئیزا و ڕسوایییێ ب سەر واندا ئینیت، ئەوێت عەقلێ خۆ د نیشان و ئایەتێت خودێدا ب كارنەئینن. ﴿١٠١﴾ بێژە: [گەلی گاوران] كا بەرێ خۆ بدەنە ئەرد و ئەسمانان كا چ تێدا هەیە؟ بەلێ نیشان و ئایەت و ترساندن دێ چ گەهینە وان ئەوێت باوەریێ نەئینن. ﴿١٠٢﴾ ڤێجا ئەرێ ئەو ل هیڤیا وان ڕۆژانە ئەوێت بۆ یێت بەری وان هاتین [باوەری ب پێغەمبەران نەدئینان و ژ بەر هندێ خودێ ئیزادان]، [هەی موحەممەد] بێژە: خۆ بگرن ئەز ژی د گەل هەوە دێ خۆ گرم [دێ ژ چاڤەڕێیان بم]. ﴿١٠٣﴾ پاشی ئەم [وەختێ هاتنا ئیزایێ و ئاتاڤێ] پێغەمبەرێت خۆ و یێت باوەری ب وان ئینایین ڕزگار دكەین، و هۆسا حەقی و ڕاستی ل سەر مە دكەڤیت، ئەم خودان باوەران ڕزگار بكەین. ﴿١٠٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی مرۆڤان ئەگەر هوین د دینێ مندا یێت دودل و ب گۆمان بن، ئەز ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، ناپەرێسم، بەلێ ئەز وی خودایی ب تنێ دپەرێسم ئەوێ هەوە دمرینیت، و فەرمانا من یا هاتییە كرن ئەز ژ خودان باوەران بم. ﴿١٠٥﴾ و [فەرمانا من یا هاتییە كرن] ئەز خۆ ڕاست و دورست بكەم بۆ دینێ ڕاست و دویر ژ خواری و نەهەقییێ، و ئەز ژ موشركان نەبم. ﴿١٠٦﴾ و ژ بلی خودێ ئەز گازی و هەوارا خۆ نەگەهینمە وی، یێ نە مفایی دگەهینیتە من و نە زیانێ [و هۆسا فەرمانا من یا هاتییە كرن]، ڤێجا ئەگەر تە ئەڤە [نەگوهداریا خودێ] كر، ب ڕاستی وی وەختی دێ ژ ستەمكاران بی.

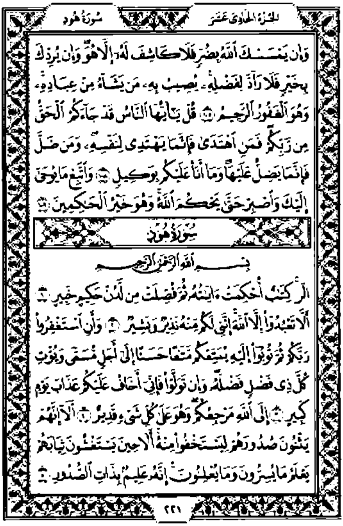

الجزء الحادي عشر سورة هود

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِۦ ۚ يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾ وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

سُورَةُ هُودٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر ۚ كِتَٰبٌ أُحْكِمَتْ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ ۚ إِنَّنِى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُۥ ۖ وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَآ إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا۟ مِنْهُ ۚ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٥﴾

٢٢١

﴿١٠٧﴾ و ئەگەر خودێ [بۆ جەرباندنا تە] زیانێ بگەهینیتە تە، کەس نینە ڕاکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر خودێ خێرەك بۆ تە ڤیا، کەس نینە بشێت ڕێکێ ل کەرەما وی بگریت، خودێ کەرەما خۆ ددەتە وی، ژ بەندەییت خۆ، یێ وی بڤێت، و هەر ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿١٠٨﴾ بێژە: گەلی مرۆڤان ب سویند هەقی ژ بەرێ خودێڤە بۆ هەوە هات [کو ئەڤ قورئانەیە]، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بوو، ئەو بۆ خۆ ڕاستەڕێ بوو، و هەر کەسێ ژ ڕێ دەرکەڤت و سەرداچۆ، ب ڕاستی زیان ل خۆ کر، و ئەز ل سەر هەوە پاریزڤان نینم [ئانکو ئەز نە پاریزڤانێ هەوەمە]. ﴿١٠٩﴾ و ل دوی وێ وەحییێ هەڕە یا بۆ تە دئێت، و بێنا خۆ فرەهـ بکە هەتا خودێ حوکمی [د ناڤبەرا تە و ملەتێ تەدا] دکەت، و هەر ئەوە چێترین حاکم.

سۆرەتا هوود

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٢٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ئەلف لام ڕا، ئەڤە سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا ڤێ قورئانێ کو عەرەبان پێ چێنابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان ژ عەینی تیپان پێك هاتییە]، ئەڤە کتێبەکە ئایەتێت وێ ب ڕێك و پێکی و موکومی هاتینە دارێتن، پاشی هاتە جوداکرن [ئایەتێت ئەحکامان جودا، و شیرەت و چیرۆك جودا... هتد] ژ بەرێ خودایێ کاربنەجهـ و شارەزاڤە. ﴿٢﴾ [ئانکو ئاڤەڕۆکا وان ئایەتێت هاتینە موکومکرن و جوداکرن ئەڤەیە] ژ بلی خودێ کەسێ دی نەپەرێسن، ب ڕاستی ئەز ژ نك خودێڤە بۆ هەوە مزگینین و ئاگەهدارکەرم. ﴿٣﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پاشی ژ کریارێت خۆ پەشیمان ببن، و تۆبە بکەن و ل خودێ بزڤڕن، دا ئەو ژیانا هەوە ب چاکی هەتا دەمەکێ ئاشکەراکری خۆش بکەت، و دا کەرەما خۆ د گەل هەر خودان تاعەت و کارەکێ قەنج بکەت، و ئەگەر بەرێ خۆ [ژ ڤێ فەرمانێ] وەرگێڕن، ڤێجا ب ڕاستی ترسا من ژ ئیزایا ڕۆژەکا مەزنە ب سەر هەوەدا بهێت کو ڕۆژا قیامەتێیە. ﴿٤﴾ [بزانن] زڤڕینا هەوە ب بال خودێڤەیە، و ئەو ب خۆ ژی ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٥﴾ ئاگەهدار بن و هشیار بن، ئەو سینگێ خۆ ب دژمنییێ دپێچن [ئانکو دوڕوینە] دا خۆ ژ پێغەمبەری ڤەشێرن، هشیار بن دەمێ ئەو جلکێت خۆ ل خۆ دپێچن، خودێ ب ئاگەهە ژ وێ یا ئەو نەپەنی و ئاشکەرا، دکەن. ب ڕاستی ئەو یێ ب ئاگەهە ژ وی یێ د دلان و سینگاندا ڤەشارتی.

۞ وَمَا مِن دَآبَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزۡقُهَا وَيَعۡلَمُ
مُسۡتَقَرَّهَا وَمُسۡتَوۡدَعَهَاۚ كُلّٞ فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ﴿٦﴾ وَهُوَ
ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ وَكَانَ
عَرۡشُهُۥ عَلَى ٱلۡمَآءِ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۗ وَلَئِن
قُلۡتَ إِنَّكُم مَّبۡعُوثُونَ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡمَوۡتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ﴿٧﴾ وَلَئِنۡ أَخَّرۡنَا عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابَ إِلَىٰٓ
أُمَّةٖ مَّعۡدُودَةٖ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحۡبِسُهُۥٓۗ أَلَا يَوۡمَ يَأۡتِيهِمۡ لَيۡسَ
مَصۡرُوفًا عَنۡهُمۡ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٨﴾
وَلَئِنۡ أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ ثُمَّ نَزَعۡنَٰهَا مِنۡهُ إِنَّهُۥ
لَيَـُٔوسٞ كَفُورٞ ﴿٩﴾ وَلَئِنۡ أَذَقۡنَٰهُ نَعۡمَآءَ بَعۡدَ ضَرَّآءَ
مَسَّتۡهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّـَٔاتُ عَنِّيٓۚ إِنَّهُۥ لَفَرِحٞ فَخُورٌ ﴿١٠﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم
مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكُۢ بَعۡضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ
وَضَآئِقُۢ بِهِۦ صَدۡرُكَ أَن يَقُولُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ جَآءَ
مَعَهُۥ مَلَكٌۚ إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٞۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

﴿٦﴾ چـو جانـدار د ئەردیـدا نینـن ئەگـەر رزقێ وان ل سـەر خودێ نەبیـت، و دزانیـت جهێ ئەو لـێ [د ئەردیدا یـان د پشـتاندا بەری هەبیـت]، و جهێ لـێ خۆجە دبیـت [د مالبچویكانـدا یـان د گۆرانـدا، و جهێ لـێ دمریت]، ئەڤـە هەمی د كتێـبەكا ئاشـكەرادانە كو دەپێ پارستیـیە. ﴿٧﴾ و ئـەو ئـەوە یـێ ئـەرد و ئەسـمان د شـەش ڕۆژاندا چێكـری، و عەرشـێ وی ل سـەر ئاڤێ بوو [بـەری ئەرد و ئەسـمان بێنـە چێكـرن] دا هـەوە بجەڕبینـیت كا كارێ كێ ژ هـەوە باشـترە [ژ یـێ كێ]، و ئەگـەر بێژی، ب ڕاسـتی هوین پشـتی مرنـێ دێ سـاخ بنەڤـە، ئەوێـت گاوربوویـین دێ بێژن: ئەڤە ژ سێرەبەندیـیەكا ئاشـكەرا پێڤەتـر نینـە. ﴿٨﴾ و ئەگەر ئـەم ئیزا و جزاكرنـا وان هەتا دەمەكێ ئاشـكەرا گـیرۆ بكەیـن، [ئەوێـت گـاور] دێ بێژن: كا ئـەو ئیزایـا دا بۆ مـە ئێـت، چ ڕێ لێ گرتیـیە؟ هشـیار بـن! ڕۆژا ئـەو ئـیزا بـۆ وان دئێـت، ژ وان ناێتـە ڤەگرتـن، و ئـەو ئیزایـا وان ترانە پێ دكر و لـەز لێ دكر، دۆرماندۆرێـت وان گرتـن. ﴿٩﴾ و ئەگـەر ئـەم ژ ڕەحێ خۆڤـە نیعمەت و دلۆڤانیـیەكێ بگەهینـە مرۆڤی پاشـی مە ژێ ڤەگـرت، ئـەو [ژ دلۆڤانیـا مـە] زوی بێ هیڤی دبیـت، و ئەو قەنجیـێت بـەرێ، مە د گەل كریـن ژ بیرا خـۆ دبەت. ﴿١٠﴾ و ب ڕاسـتی ئەگەر ئەم پشـتی تەنگاڤی و نەخۆشـیێ نیعمەتان د گەل بكەیـن و بگەهینێ دێ بێژیـت: نـێ تەنگاڤی و نەخۆشـی ل سـەر من نەمان [چۆن]، ڤێجا یـێ بەتـران و ڤەبەیە. ﴿١١﴾ ژ بـلی وان مرۆڤان یـێـت بێنـا خـۆ فرەهـ كریـن و كار و كریارێـت قەنـج كریـن [ئەڤە د هـەردو كراسـاندا ل بـەر خۆ ڕادوەسـتن، و ئەگـەر خـودێ خێر و كەرەمـەك د گـەل وان كـر، سوپاسـیا خودێ دكـەن و ئەگـەر ئاتافـەك یان نەخۆشـیـەك ب سـەرێ وان هـات، ژ ڕەحـا خـودێ بێ هیڤـی نابـن] بـۆ ڤـان گونەهـ ژێبرن، و خەلاتەكێ مـەزن هەیـە. ﴿١٢﴾ تـێ هەیـە تـو هندەك ژ وەحیـیا بۆ تە هاتی، بهێلی و دلێ تە تەنگ ببیـت، چونكی دبێژن: بـلا گەنجخانەیەك بـۆ هاتبایـە خـوارێ، یـان ملیاكەتەك د گـەل هاتبایە شـادەیی بـۆ دابایە، [دا مـە ژێ باوەری پـێ ئینابایـە] تو بەس ئاگەهداركەری، و خودێیە ل سـەر هەمی تشـتان پارێزڤـان و چاڤدێر.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ قُلْ فَأْتُوا۟ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَيَـٰتٍ
وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿١٣﴾
فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَن
لَّآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَـٰلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ إِلَّا
ٱلنَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا۟ فِيهَا وَبَـٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِۦ
كِتَـٰبُ مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۚ وَمَن يَكْفُرْ
بِهِۦ مِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُۥ ۚ فَلَا تَكُ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ
ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ
رَبِّهِمْ وَيَقُولُ ٱلْأَشْهَـٰدُ هَـٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ
أَلَا لَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿١٨﴾ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِٱلْـَٔاخِرَةِ هُمْ كَـٰفِرُونَ ﴿١٩﴾

﴿١٣﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ نك خۆ یا چێكری [و ژ درەو ب بال خودێڤە لێ ددەت] بێژە: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن: كا دەھ سۆرەتێت وەكی وێ ژ دەڤ خۆ بینن، ئەگەر ڕاستە ئەز ژ نك خۆ چێ دكەم. و بۆ ڤێ چەندێ و بۆ هاریكاریا خۆ، هەر كەسێ هوین بشێن ژ بلی خودێ داخوازێ ژێ بكەن، داخوازێ ژێ بكەن. ﴿١٤﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرسڤا هەوە نەدا [و نەچار بوون و نەشیان وێ بكەن یا هوین ژێ دخوازن]، بزانن ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ب زانینا خودێ ب تنێ هاتیە خوارێ، چو پەرستی ژ خودێ پێڤەتر نینن، ڤێجا ما هوین موسلمان نابن. ﴿١٥﴾ هەر كەسێ ژیان و خەملا دنیایێ بڤێت، ئەم دێ بێ كێماسی بەرانبەر كارێ وان دەینە وان و د دنیایێدا چو ژ وان نائێتە كێمكرن. ﴿١٦﴾ ئەڤان د ئاخرەتێدا ژ ئاگری پێڤەتر چو یێ دی بۆ نینە، و كار و كریارێت وان د دنیایێدا كرین، د ئاخرەتێدا پویچ بوون، و كارێ وان دكر هەمی یێ پویچە [چونكی بۆ خودێ نەهاتیە كرن]. ﴿١٧﴾ ئەرێ یێ بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرا ژ ڕەخێ خودێڤە هەبیت، و شاهدەك ژی ژ بەرێ خودێڤە د گەل هەبیت و ب هێز بێخیت [كو قورئانە]، و بەرێ قورئانێ ژی كتێبا مووسایی كو پێشی و دلۆڤانی بوو، شادەییێ بۆ بدەت، ئەڤێت هەنێ [ئەڤێت ب ڤان سالۆخەتان هاتینە پەسنكرن كو بەلگە و نیشان د گەلن، و شاهد ل دویڤ شاهدی، شادەییێ بۆ ددەن] باوەرییێ ب پێغەمبەری و قورئانێ دئینن، و هەر كەسێ ژ خەلكێ مەكەهێ و هەمی خودانێت دینان، باوەرییێ ب پێغەمبەری و قورئانێ نەئینیت و گاور بیت، ب ڕاستی ئاگر جهێ ویە، ڤێجا بلا بۆ تە چو گۆمان د دەرهەقا قورئانێدا چێ نەبیت، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ژ خودایێ تەیە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان باوەرییێ نائینن. ﴿١٨﴾ ئەرێ ما كی ژ وی ستەمكارترە ئەوێ درەوان ژ كیسێ خودایێ خۆ دكەت، ئەڤێت هۆسا دێ بەرانبەری خودێ ئێنە ڕاوەستاندن، و شاهد [ژ ملیاكەت و پێغەمبەران] دێ بێژن: ئەڤەنە درەو ژ كیسێ خودێ دكرن، بزانن! ب ڕاستی لەعنەتا خودێ ل ستەمكاران بیت. ﴿١٩﴾ ئەو [ستەمكار] یێت ڕێكا خودێ ژ خەلكی دگرن و دڤێن یا خوار و ڤیچ بیت [دا خەلكی ژێ بدەنە پاش]، و وان ب خۆ باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی.

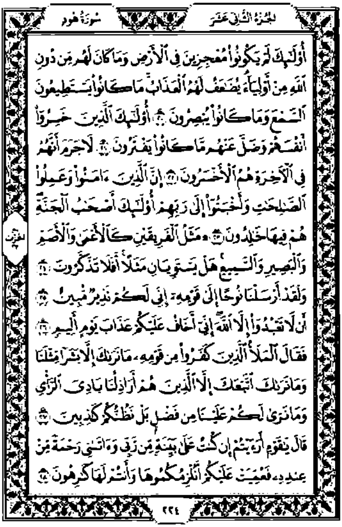
الجزء الثاني عشر
سورة هود
الحزب
٢٢٤

أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يَكُونُواْ مُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ مِنۡ أَوۡلِيَآءَۘ يُضَٰعَفُ لَهُمُ ٱلۡعَذَابُۚ مَا كَانُواْ يَسۡتَطِيعُونَ
ٱلسَّمۡعَ وَمَا كَانُواْ يُبۡصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ
أَنفُسَهُمۡ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمۡ
فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡأَخۡسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَخۡبَتُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ
هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٣﴾ ۞ مَثَلُ ٱلۡفَرِيقَيۡنِ كَٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡأَصَمِّ
وَٱلۡبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِۚ هَلۡ يَسۡتَوِيَانِ مَثَلًاۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمۡ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
أَن لَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۖ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ أَلِيمٖ ﴿٢٦﴾
فَقَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ مَا نَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرٗا مِّثۡلَنَا
وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمۡ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ ٱلرَّأۡيِ
وَمَا نَرَىٰ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلِۭ بَلۡ نَظُنُّكُمۡ كَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾
قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي رَحۡمَةٗ مِّنۡ
عِندِهِۦ فَعُمِّيَتۡ عَلَيۡكُمۡ أَنُلۡزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمۡ لَهَا كَٰرِهُونَ ﴿٢٨﴾

﴿٢٠﴾ ئەڤە نەشێن خودێ نەچار بکەن کو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت، و وان ژ بلی خودێ چو پشتەڤان نینن وان ژ ئیزایا خودێ بدەتە پاش، ئیزا ل سەر دوقات لێ دئێت، و ئەوان نەدشیا ڕاستیێ گولێ بن، و نەدشیان ژی ڕاستیێ ببینن. ﴿٢١﴾ ئەڤان زیان ل خۆ کریبە و ئەو درەوا وان دکر [کو مەعدەریا بوتانە] ل وان بەرزەبوو. ﴿٢٢﴾ ب ڕاستی و بێ گومان ڕۆژا قیامەتێ هەر ئەو د خوسارەتن. ﴿٢٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت قەنج کرین، و د ڕاستا خودێدا خۆ شکاندین و ترسایین و ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین، ئەڤە بەحەشتینە و هەروهەر دێ د بەحەشتێدا مینن. ﴿٢٤﴾ مەتەلا هەردو جوین و دەستەکان، وەکی یێ کۆرە و یێ کەڕ، و یێ ب چاف و یێ ب گوهە، ئەرێ ما ئەڤە وەکی ئێکن؟ ئەرێ ما هوین هزرا خۆ ناکەن؟! ﴿٢٥﴾ ب سویند مە نووح پێغەمبەر بۆ ملەتێ وی هنارت [گۆتە وان]، ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە. ﴿٢٦﴾ ژ خودێ پێڤەتر چو یێ دی نەپەرێسن، ب ڕاستی ئەز دترسم [ئەگەر هوین باوەر ژ من نەکەن] ئیزایا ڕۆژەکا گران و دژوار ب سەر هەوەدا بێت. ﴿٢٧﴾ گرەگرێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتنێ: ئەم تە ژ مرۆڤەکێ وەکی خۆ پێڤەتر نابینین [ئانکو تو ژی وەکی مەیی، و ئەم تە پێغەمبەر نابینین]، و ئەم نابینین کەسەکێ وەسا ب دویڤ تە کەڤتبیت ژ فەقیر و ژارێت مە پێڤەتر.. ئەوێت سادە و ساویلکە. و ئەم نابینین هوین تشتەکێ ژ مە زێدەتر و چێترن، بەلکی ئەم هەوە درەوین دبینین [ڤێجا چاوا دێ باوەریێ ب هەوە ئینین]. ﴿٢٨﴾ [نووح پێغەمبەر بەرسڤا وان دا] گۆت: ملەتێ من کا بۆ من بێژن: ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا ژ نك خودایێ خۆ هەبن [کو ئاشکەرا بیت ئەز پێغەمبەرم]، و دلۆڤانی ژ نك خۆ ب من بریبیت، و پێغەمبەراتی دابیتە من [و ئەو بەلگە و نیشان و ئەو دلۆڤانییە کو پێغەمبەراتییە] ژ هەوە هاتبیتە ڤەشارتن و ل بەر هەوە بەرزە بوویبیت، ئەرێ ما ئەز دشێم هەوە نەچار بکەم، و ب خورتی باوەریێ بێخمە د دلێت هەوەدا، و هەوە ب خۆ نەڤێت.

وَيَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مَالًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۚ وَمَآ أَنَا۠
بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْۚ إِنَّهُم مُّلَٰقُواْ رَبِّهِمۡ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ قَوۡمٗا
تَجۡهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَٰقَوۡمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمۡۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَآ أَقُولُ لَكُمۡ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ
أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٞ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزۡدَرِيٓ
أَعۡيُنُكُمۡ لَن يُؤۡتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيۡرًاۖ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا فِيٓ أَنفُسِهِمۡ إِنِّيٓ
إِذٗا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُواْ يَٰنُوحُ قَدۡ جَٰدَلۡتَنَا فَأَكۡثَرۡتَ جِدَٰلَنَا
فَأۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا
يَأۡتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنفَعُكُمۡ
نُصۡحِيٓ إِنۡ أَرَدتُّ أَنۡ أَنصَحَ لَكُمۡ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن
يُغۡوِيَكُمۡۚ هُوَ رَبُّكُمۡ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٣٤﴾ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ
قُلۡ إِنِ ٱفۡتَرَيۡتُهُۥ فَعَلَيَّ إِجۡرَامِي وَأَنَا۠ بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُجۡرِمُونَ ﴿٣٥﴾
وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤۡمِنَ مِن قَوۡمِكَ إِلَّا مَن قَدۡ ءَامَنَ
فَلَا تَبۡتَئِسۡ بِمَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱصۡنَعِ ٱلۡفُلۡكَ بِأَعۡيُنِنَا
وَوَحۡيِنَا وَلَا تُخَٰطِبۡنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغۡرَقُونَ ﴿٣٧﴾

﴿٢٩﴾ هەی ملەتێ من، ئەز بەرانبەری گەهاندنا نامەیا خودێ، چو مالی ژ هەوە ناخوازم، چونکی خەلاتێ من بەس ل سەر خودێیە، و ئەز وان کەسێت باوەری ئینایین [ئەوێت هوین فەقیر و ژار دبینن] ژ دەڤ خۆ ناکەمە دەرێ، چونکی ب ڕاستی ئەو دێ گەهنە خودایێ خۆ [دێ وان خەلات کەت]، بەلێ ب ڕاستی ئەز دبینم هوین ملەتەکن، خۆ نەزان دکەن [دەمێ هوین وان کێم دبینن و خۆ چێتر دبینن].

﴿٣٠﴾ هەی ملەتێ من، ئەرێ کی دێ هاریکاریا من کەت بەرانبەر خودێ [ئەگەر ئەز ئیزادام و تۆلا وان ژ من ڤەکر] گاڤا من دەرئێخستن، ما هوین هزرا خۆ ناکەن؟ ﴿٣١﴾ [هەی ملەتێ من] و ئەز نابێژمە هەوە خزینە و گەنجخانەیێت خودێ یێت ل دەڤ من [کا وەرن دا بدەمە هەوە]، و ب ڕاستی تشتێ نەدیار و نەبەرچاڤ ژی ئەز نوزانم، و ئەز نابێژم ئەز ملیاکەتم ژی، و ئەز نابێژمە وان ئەوێت د چاڤێت هەوەدا کێم و شکەستی، خودێ کەرەمێ د گەل وان ناکەت، خودێ چێتر یا د دلێ واندا دزانیت، ئەگەر من وەگۆت هنگی ئەز ژ ستەمکارانم. ﴿٣٢﴾ گۆتن: هەی نووح ب ڕاستی تە جڕەبڕ د گەل مە کر، و تە زێدە د گەل مە درێژکر، ئەگەر تو ڕاست دبێژی ئەو ئیزایا تو مە پێ دترسینی بۆ مە بینە. ﴿٣٣﴾ گۆت: ئەگەر خودێ ڤیا دێ ب سەر هەوەدا ئینیت، و هوین نەشێن ڕێکێ لێ بگرن، و خودێ نەچار بکەن کو هەوە ئیزا نەدەت.

﴿٣٤﴾ و شیرەتێت من فایدەیێ هەوە ناکەن، ئەگەر من ڤیا هەوە شیرەت بکەم و خودێ ڤیا هەوە گومڕا و بەرزە بکەت، ئەوە خودایێ هەوە و هوین دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٣٥﴾ یان ژی [موشرکێت مەکەهێ] دبێژن: چیرۆکا نووحی ئەڤاهە [یان ئەڤ قورئانە موحەممەد] ژ دەڤ خۆ چێکریە، [هەی موحەممەد] بێژە: ئەگەر من ژ دەڤ خۆ چێکریت و ئینایت، گونەها من بۆ منە و ئەز یێ بەریمە ژ وێ گونەها هوین دکەن [ب باڤەلێدانا درەوێ ب بال منڤە]. ﴿٣٦﴾ و وەحی بۆ نووحی هاتە هنارتن، ژ وان پێڤەتر ئەوێت باوەری ئینایین کەسێ دیتر ژ ملەتێ تە باوەریێ نائینیت، ڤێجا [مادەم کەسێ دی ژ ملەتێ تە باوەریێ نائینیت] ب خەم نەکەڤە ژ کارێ وان دکر [کو وان تو درەوین ددانای و ئەزیەتا تە دکرن، وەختێ تۆلڤەکرنێ ژ وان هات].

﴿٣٧﴾ کا تو گەمیێ ل بەرچاڤێت مە و ب چاڤدێری و پاراستنا مە و ب وەحیا مە چێکە، و تو مەهدەرێ ژ من نەخوازە بۆ وان ئەوێت ستەم کرین، بێ گۆمان ئەو د خەندقینە [دێ هەر خەندقن].

وَيَصْنَعُ ٱلْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِۦ سَخِرُوا۟ مِنْهُ ۚ
قَالَ إِن تَسْخَرُوا۟ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ قُلْنَا ٱحْمِلْ فِيهَا
مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ
وَمَنْ ءَامَنَ ۚ وَمَآ ءَامَنَ مَعَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ ۞ وَقَالَ ٱرْكَبُوا۟ فِيهَا الحزب ٢٣
بِسْمِ ٱللَّهِ مَجْر۪ىٰهَا وَمُرْسَىٰهَآ ۚ إِنَّ رَبِّى لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٤١﴾
وَهِىَ تَجْرِى بِهِمْ فِى مَوْجٍ كَٱلْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ٱبْنَهُۥ
وَكَانَ فِى مَعْزِلٍ يَٰبُنَىَّ ٱرْكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٤٢﴾
قَالَ سَـَٔاوِىٓ إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِى مِنَ ٱلْمَآءِ ۚ قَالَ لَا عَاصِمَ ٱلْيَوْمَ
مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَ ۚ وَحَالَ بَيْنَهُمَا ٱلْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ
ٱلْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَٰٓأَرْضُ ٱبْلَعِى مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ أَقْلِعِى
وَغِيضَ ٱلْمَآءُ وَقُضِىَ ٱلْأَمْرُ وَٱسْتَوَتْ عَلَى ٱلْجُودِىِّ ۖ وَقِيلَ
بُعْدًا لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبْنِى
مِنْ أَهْلِى وَإِنَّ وَعْدَكَ ٱلْحَقُّ وَأَنتَ أَحْكَمُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٤٥﴾

﴿٣٨﴾ نووح پێغەمبەری گەمی چێ دکر، و هەر گاڤەکا گرەگرێت ملەتێ وی د بەررا بۆریبانە، ترانە بۆ خۆ پێ دکرن، نووحی گۆتە وان ئەگەر هوین [ژ بەر چێکرنا گەمیێ ل سەر ئاخێ] ترانەیان ب مە دکەن، ئێ ئەم ژی [وەختێ ئیزا و تۆفانێ] کا چاوا هوین [ئەڤرۆ] ترانەیان ب مە دکەن، ئەم ژی وەسا دێ ترانەیان ب هەوە کەین. ﴿٣٩﴾ ڤێجا ئێزیك هوین دێ زانن، کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو وی ڕسوا و شەرمزار بکەت؟ و ئیزایەکا هەروهەر [کو یا ڕۆژا قیامەتێیە] ب سەردا یێت؟ ﴿٤٠﴾ و [نووحی گەمیا خۆ چێ دکر، و ملەتێ وی د بەردەوام بوون د ترانەپێکرنا خۆدا] هەتا وەختێ فەرمانا مە هاتی، و ئیزایا مە ب سەر واندا هاتی، و ئاڤ د تەنویرێ زایی و هلاڤێتی، مە گۆتە نووحی ژ هەر نێر و مێیەکی [ژ جانەوەرێت د ئەردیدا] و کەس و کارێت خۆ، ئەو نەبن ئەوێت فەرمانا مە ب ئیزادانا وان بۆری، و ئەوێت باوەری ئینایین د گەمیێدا بهلگرە و سوارکە، و ژ هەژمارەکا کێم پێڤەتر باوەری پێ نەئینا بوو. ﴿٤١﴾ گۆت [نووحی گۆتە هەڤالێت خۆ] ب ناڤێ خودێ سواری گەمیێ بن، و ناڤێ خودێ بن وەختێ گەمی دچیت و وەختێ ڕادوەستیت، ب ڕاستی خودایێ من گونەهـژێبەر و دلۆڤانە [ڤێجا نەترسن، خودێ دێ هەوە ڕزگارکەت].

﴿٤٢﴾ و گەمیێ ئەو د ناڤ هندەك پێلاندا دبرن وەکی چیایان بوون، و وی وەختی نووحی گازی کوڕێ خۆ کر، و کوڕێ وی یێ ژێ دویر و ڤەدەر بوو: کوڕێ من، د گەل مە سوار بیە و نەمینە د گەل گاوران و [ژ گاوران نەبە ئەڤرۆ ئەو یێت خەندقینە]. ﴿٤٣﴾ کوڕێ وی گۆت: ئەز دێ خۆ دەمە چیایەکی من ژ خەندقینێ بپارێزیت، [نووحی] گۆت: ئەڤرۆ [بۆ کەسێ] چو پارێزی بەرانبەر فەرمانا خودێ نینە، ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانی پێ بری، [ئەڤرۆ کەس ژ ئیزایا خودێ نائێتە پارستن]، و پێلا ئاڤێ کەفتە د ناڤبەرا واندا، ڤێجا ئەو ژی بوو ژ وان یێت خەندقین. ﴿٤٤﴾ [پشتی ملەتێ نووح پێغەمبەر ب تۆفانێ چۆیین، ژ بلی وان ئەوێت د گەمیێدا] فەرمان هاتەدان، ئەردۆ ئاڤا خۆ ڤەخۆ، و ئەسمانۆ تو ژی ئاڤا خۆ ڕابگرە و بەسکە، و ئاڤ غەوری، و فەرمانا خودێ ب جە هات [نووح و یێت باوەری د گەل ئینایین ڕزگار بوون و یێت دی ب تۆفانێ خەندقین]، و گەمی ل سەر چیایێ جوودی ڕاوەستیا [چیایەکە دکەڤیتە کوردستانا بن دەستێ تورکیا] و هاتە گۆتن [ملیاکەتان گۆت]: هیلاك و بنبڕی بۆ ملەتێ ستەمکار بیت. ﴿٤٥﴾ و نووحی گازی خودایێ خۆ کر و گۆت: خودێوۆ ب ڕاستی کوڕێ من ژ مالا منە، و ب ڕاستی پەیمانا تە یا هەقە [کو دێ مالا من ڕزگار کەی]، و تو ژ هەمی حاکمان زانا و دادپەروەرتری.

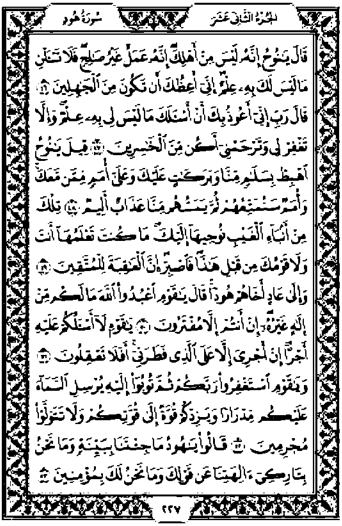
الجزء الثاني عشر سورة هود

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيۡسَ مِنۡ أَهۡلِكَۖ إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيۡرُ صَٰلِحٖۖ فَلَا تَسۡـَٔلۡنِ
مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٌۖ إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ٤٦
قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنۡ أَسۡـَٔلَكَ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ عِلۡمٞۖ وَإِلَّا
تَغۡفِرۡ لِي وَتَرۡحَمۡنِيٓ أَكُن مِّنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٤٧ قِيلَ يَٰنُوحُ
ٱهۡبِطۡ بِسَلَٰمٖ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيۡكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٖ مِّمَّن مَّعَكَۚ
وَأُمَمٞ سَنُمَتِّعُهُمۡ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ ٤٨ تِلۡكَ
مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهَآ إِلَيۡكَۖ مَا كُنتَ تَعۡلَمُهَآ أَنتَ
وَلَا قَوۡمُكَ مِن قَبۡلِ هَٰذَاۖ فَٱصۡبِرۡۖ إِنَّ ٱلۡعَٰقِبَةَ لِلۡمُتَّقِينَ ٤٩
وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمۡ هُودٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ
إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓۖ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُفۡتَرُونَ ٥٠ يَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
أَجۡرًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِي فَطَرَنِيٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ٥١
وَيَٰقَوۡمِ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِ يُرۡسِلِ ٱلسَّمَآءَ
عَلَيۡكُم مِّدۡرَارٗا وَيَزِدۡكُمۡ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمۡ وَلَا تَتَوَلَّوۡاْ
مُجۡرِمِينَ ٥٢ قَالُواْ يَٰهُودُ مَا جِئۡتَنَا بِبَيِّنَةٖ وَمَا نَحۡنُ
بِتَارِكِيٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوۡلِكَ وَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ ٥٣

٢٢٧

﴿٤٦﴾ [خودێ] گۆت: هەی نووح ب ڕاستی ئەو نە ژ مالا تەیە، ئەو کارەکی نەهاتییە [مەهدەرا تە بۆ کوڕێ تە کارەکی نە هێژا و لایقی تەیە]، ڤێجا پسیارا وی تشتی ژ من نەکە یێ تە ئاگەهـ ژێ نەیی، ب ڕاستی ئەز شیرەتان ل تە دکەم، دا تو ژ نەزانان نەبی. ﴿٤٧﴾ نووحی گۆت: خودێوو ب ڕاستی ئەز خۆ ب تە دپارێزم کو ئەز پسیار و داخوازا تشتەکی ژ تە بکەم من ئاگەهـ ژێ نەبیت، ئەخۆ ئەگەر تو ل من نەبۆری و دلۆڤانییێ ب من نەبەی [ژ بەر ئەڤا من کری]، ب ڕاستی ئەز دێ ژ خوسارەتان بم. ﴿٤٨﴾ گۆتنێ: هەی نووح، ب سلامەتی و تێمناهیا مە پەیابە (داکەڤە)، و خێر و نیعمەتێت بەردەوام بۆ تە و ملەتێت د گەل تە [ملەتێت ژ دویندەها وان پێت د گەمیێدا]، و هندە ملەتان [ئەوێت بوونە گاور و هەر ژ دویندەها وان] دێ ژینەکا خۆش د دنیایێدا دەینە وان، پاشی ڕۆژا قیامەتێ ئیزایەکا ب ژان و دژوار، دێ ژ نک مە، وان هنگێڤیت. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] ئەڤە [چیرۆکا نووح پێغەمبەرە] ژ سالۆخ و بەحسێت غەیبێنە، ب وەحی بۆ تە دهنێرین، بەری نوکە نە تە چو ژێ دزانی نە ملەتێ تە.. ڤێجا بێنا خۆ فرەهـ بکە، ب ڕاستی دویماهیکا باش بۆ پارێزکارانە. ﴿٥٠﴾ و مە بۆ ملەتێ عاد، برایێ وان هوود ب پێغەمبەری هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من، خودێ بپەرێسن هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودا و پەرستی نینن [ئەوێت هوین بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك، ب ڤی کارێ خۆ] ژ درەوان پێڤەتر هوین ناکەن. ﴿٥١﴾ هەی ملەتێ من، ئەز بەرانبەری ڤێ ڕاگەهاندنێ و ڤان شیرەتان چو کرێ و هەقی ژ هەوە ناخوازم، هەقێ من بەس ل سەر وییە یێ ئەز دایم و چێکریم، ڤێجا ما هوین تێ ناگەهن. ﴿٥٢﴾ و هەی ملەتێ من، داخوازا گونەهـ ژێبرن و لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بخوازن، پاشی ل خودێ بزڤڕن و توبە بکەن، دێ بارانێت بۆش ب سەر هەوەدا بارینیت، و دێ هێزێ ل سەر هێزا هەوە زێدەکەت، و پشتا خۆ نەدەنە گازییا ئەز ڕابەری هەوە دکەم، و ڕوییێ خۆ ژ هەقییێ وەرنەگێڕن و هوین گونەهکار. ﴿٥٣﴾ گۆتن: هەی هوود تە چو بەلگە و نیشانێت ئاشکەرا بۆ مە نەئینایینە [ل سەر ڕاستییا پێغەمبەراتییا خۆ]، دا ئەم باوەر ژ تە بکەین، و ئەم [ژ بەر ئاخفتنا تە] دەست ژ پەرستییێت خۆ بەرنادەین و ناهێلین، و ئەم باوەرییێ ژی ب تە نائینین.

إِن نَّقُولُ إِلَّا ٱعْتَرَىٰكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوٓءٍۗ قَالَ إِنِّيٓ أُشْهِدُ ٱللَّهَ
وَٱشْهَدُوٓاْ أَنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِن دُونِهِۦۖ فَكِيدُونِي
جَمِيعٗا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلۡتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمۚ مَّا مِن
دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذُۢ بِنَاصِيَتِهَآۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٥٦﴾
فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقَدۡ أَبۡلَغۡتُكُم مَّآ أُرۡسِلۡتُ بِهِۦٓ إِلَيۡكُمۡۚ وَيَسۡتَخۡلِفُ رَبِّي
قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيۡـًٔاۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَفِيظٞ ﴿٥٧﴾
وَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا هُودٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا
وَنَجَّيۡنَٰهُم مِّنۡ عَذَابٍ غَلِيظٖ ﴿٥٨﴾ وَتِلۡكَ عَادٞۖ جَحَدُواْ بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِمۡ وَعَصَوۡاْ رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَمۡرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٖ ﴿٥٩﴾ وَأُتۡبِعُواْ فِي
هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ أَلَآ إِنَّ عَادٗا كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا
بُعۡدٗا لِّعَادٖ قَوۡمِ هُودٖ ﴿٦٠﴾ ۞ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمۡ صَٰلِحٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ الحزب
ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ
وَٱسۡتَعۡمَرَكُمۡ فِيهَا فَٱسۡتَغۡفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِۚ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٞ مُّجِيبٞ ﴿٦١﴾
قَالُواْ يَٰصَٰلِحُ قَدۡ كُنتَ فِينَا مَرۡجُوّٗا قَبۡلَ هَٰذَآۖ أَتَنۡهَىٰنَآ أَن نَّعۡبُدَ
مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكّٖ مِّمَّا تَدۡعُونَآ إِلَيۡهِ مُرِيبٖ ﴿٦٢﴾

﴿٥٤﴾ و ئەم ژ ڤێ ئاخفتنێ پێڤەتر نابێژینە تە [چونكی تو دژمناتیا پەرستیێت مە دكەی]، هندەك پەرستیێت مە تو یێ هنگاڤتی و زیانا گەهاندییە تە، و تو ڤان ئاخفتنان ژ دەڤ خۆ دبێژی، [هوودی] گۆت: ب ڕاستی ئەز خودێ دكەمە شاهد، و هوین ژی شاهد بن كو ب ڕاستی ئەز ژ وان یێت هوین ژ بلی خودێ بۆ خودێ دكەنە هەڤپشك، یێ بەریمە. ﴿٥٥﴾ ڤێجا هوین هەمی پێكڤە پیلان و تۆریان بۆ من بگێڕن، پاشی قەت مۆلەتێ نەدەنە من [بەلێ د گەل هندێ ژی چو ژ هەوە نائێت]. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی من پشتا خۆ ب خودێ گرێدا، ئەو خودایێ منە و خودایێ هەوەیە ژی، جاندارەك ل سەر ڕوییێ ئەردی نینە، ئەمرێ وی د دەست خودێدا نەبیت و د بن دەستهەلاتا ویڤە نەبیت، و ب ڕاستی خودایێ من د گەل هەقییە [و هەوە ل سەر من زال ناكەت]. ﴿٥٧﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕن، ب ڕاستی ئەوا ئەز پێ هاتیم، من گەهاندە هەوە [و ژ بەر ڤێ ڕاوەستیانا هەوە، خودێ دێ هەوە د هیلاك بەت]، و دێ ملەتەكێ دیتر ل شوینا هەوە ئینیت، و هوین چو زیانێ ژی ناگەهینن. ب ڕاستی خودایێ من پاریزڤانە ل سەر هەمی تشتان. ﴿٥٨﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە هوود و یێت د گەل باوەری ئینایین ب ڕەحما خۆ رزگار كرن، و مە ئەو ژ ئیزایەكا گران و دژوار قورتالكرن. ﴿٥٩﴾ و ئەڤە عادن [ئانكو ئەڤە گۆڕ و شوینوارێت وانن، بەرێ خۆ بدەنێ كا چ ب سەرێ وان هات و ژ بەر چ؟] باوەری ب نیشان و ئایەت و موعجزەییێت خودێ نەئینان، و نەگوهدارییا پێغەمبەرێت وی كر [یێ پێغەمبەرەكی درەوین بدانیت، وەیە هەچكو وی هەمی پێغەمبەر درەوین دانایین]، و ب دویڤ فەرمانا هەر خۆمەزنكەرەكێ زێدە خراب و هەق دژمن، كەڤتن. ﴿٦٠﴾ د ڤێ دنیایێدا و ڕۆژا قیامەتێ ژی لەعنەت ب دویڤ هاتینە ئێخستن، ملەتێ عاد باوەری ب خودایێ خۆ نەئینا، ڤێجا هیلاك بۆ عاد بن، ملەتێ هوودی.

﴿٦١﴾ و بۆ ملەتێ (سەموود)ی، مە برایێ وان صالح پێغەمبەر بۆ وان هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من خودێ پەرێسن، هەوە ژ وی پێڤەتر چو خودا و پەرستی نینن، ئەوی هوین یێت ژ ئاخێ چێكرین [بابێ هەوە ئادەم یێ ژ ئاخێ چێكری و هوین دویندەها وینە]، و هوین كرنە ئاڤاكەر و ئاكنجییێت ئەردی، ڤێجا داخوازا گونەهـ ژێبرنێ و لێبۆرینێ ژێ بكەن، پاشی لێ بزڤرن و تۆبە بكەن، ب ڕاستی خودایێ من یێ نێزیك و بەرسڤدەرە. ﴿٦٢﴾ گۆتن [ملەتێ وی گۆت]: هەی صالح ب ڕاستی تو بەری نوكە جهێ هیڤیا مە بوویی [كو تو ببییە سەرۆەرێ مە]، ئەرێ تو چاوا مە ژ پەرستنا وان پەرستیان ددەیە پاش، ئەوێت باب و باپیرێت مە پەرستنا وان دكر، و ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژ وی تشتێ تو گازیا مە بۆ دكەی [كو پەرستنا خودێ ب تنێ و هێلانا پەرستیێت مەیە] ب شك و دودلین.

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي
مِنۡهُ رَحۡمَةٗ فَمَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِنۡ عَصَيۡتُهُۥۖ فَمَا تَزِيدُونَنِي
غَيۡرَ تَخۡسِيرٖ ﴿٦٣﴾ وَيَٰقَوۡمِ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمۡ ءَايَةٗۖ
فَذَرُوهَا تَأۡكُلۡ فِيٓ أَرۡضِ ٱللَّهِۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٖ فَيَأۡخُذَكُمۡ
عَذَابٞ قَرِيبٞ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِي دَارِكُمۡ
ثَلَٰثَةَ أَيَّامٖۖ ذَٰلِكَ وَعۡدٌ غَيۡرُ مَكۡذُوبٖ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا
نَجَّيۡنَا صَٰلِحٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَمِنۡ
خِزۡيِ يَوۡمِئِذٍۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٦٧﴾
كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا
بُعۡدٗا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُواْ
سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞۖ فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَءَآ
أَيۡدِيَهُمۡ لَا تَصِلُ إِلَيۡهِ نَكِرَهُمۡ وَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۚ
قَالُواْ لَا تَخَفۡ إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمِ لُوطٖ ﴿٧٠﴾ وَٱمۡرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٞ
فَضَحِكَتۡ فَبَشَّرۡنَٰهَا بِإِسۡحَٰقَ وَمِن وَرَآءِ إِسۡحَٰقَ يَعۡقُوبَ ﴿٧١﴾

﴿٦٣﴾ گۆت [صالح پێغەمبەر گۆت]: هەی ملەتێ
من بێژنە من، ئەگەر من نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا
ژ خودایێ خۆ هەبن [کو بۆ هەوە ئاشکەرا بیت،
ئەز پێغەمبەرم]، و رەحم و دلۆڤانی ب من بریت
[کو پێغەمبەراتی دایتە من]، ڤێجا ئەگەر [پشتی ڤێ
خرێ] ئەز نەگوهدارییا وی بکەم، [و ب راگەهاندنێ
رانەبم و د رێکا پەرستنا بوتاندا رانەوەستم] کی
دشێت بەرانبەری خودێ هاریکارییا من بکەت، و
ئیزایا وی ژ من بدەتە پاش، ڤێجا [ملەتێ من هوین ب
ڤێ ئاخفتنا خۆ: (چاوا تو مە ژ پەرستنا وان پەرستییان
ددەیە پاش ئەوێت باب و باپیرێت مە پەرستنا وان
دکر)] هوین ژ زیانێ پێڤەتر چو ل من زێدە ناکەن.
﴿٦٤﴾ هەی ملەتێ من، ئەڤە حێشترا خودێیە بۆ هەوە
نیشان و موعجیزەیەکا ئاشکەرا، ڤێجا بهێلن د ئەردێ
خودێدا بچەریت و نەئێشینن و ئەزیەت نەدەنێ [بکوژن
یان ڤەکوژن]، دا ئیزا و ئاتافەکا نێزیك هەوە نەگریت.
﴿٦٥﴾ ڤێجا [وان گوهێ خۆ نەدا صالحی] حێشتر
کوشتن، ئینا صالحی گۆتە وان، سێ رۆژان ب شاهی
و کەیف، د مالێت خۆدا بژین، پاشی هوین دێ ئیزایا خودێ بینن، ب راستی ئەڤە ژڤان و پەیمانەکا راستە،
بێ درەوە. ﴿٦٦﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە صالح و یێت باوەری د گەل ئینایین، ب رەحما خۆ ژ
ئیزا و شەرمزاری و رسوایییا وێ رۆژێ رزگار کرن، ب راستی خودایێ تە یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە.
﴿٦٧﴾ ڤێجا دەنگەکێ ب هێز [ژ ئەسمانیڤە هات] ئەو هنگاڤتن، ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانییێت خۆدا
مرن، و بێ بزاڤ مان. ﴿٦٨﴾ [ئەڤە ب سەرێ وان هات و بێ سەروشوین بوون] هەروەکی ئەو ل وێرێ
ئاکنجی نەبوویین و چو ئاڤاهی ل جهێ وان نیەی، و ملەتێ (سەموود) باوەری ب خودایێ خۆ نەئینا، ڤێجا
هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ ملەتێ (سەموود). ﴿٦٩﴾ و ب راستی هنارتییێت مە [کو ملیاکەتن]
ب مزگینیڤە هاتنە دەڤ ئیبراهیمی و گۆتن: ئەم سلاڤان ل تە دکەین، ئیبراهیمی گۆت: سلاڤ ل سەر
هەوە بن، ڤێجا گەلەك پێڤە نەچۆ هەتا ئیبراهیمی، گۆلکەکێ ل سەر بەران براشتی، بۆ ئینایی. ﴿٧٠﴾ ڤێجا
گاڤا ئیبراهیمی دیتی دەستێت وان ناگەهنێ [ئانکو دەستێت خۆ درێژ ناکەنە گۆشتێ گۆلکی بۆ خوارنێ]
نەنیاسین، و د دلێ خۆدا ژ وان ترسیا، ئینا ملیاکەتان گۆت: نەترسە ئەم بۆ ملەتێ (لووطی) یێت هاتینە
هنارتن. ﴿٧١﴾ و کابانییا ئیبراهیمی ژ پێڤە یا راوەستایی بوو، ئینا کەنی [ژ کەیفا نەمانا ترسا ئیبراهیم، یان
ژی ژ کەیفا هندێ کو ملەتێ (لووطی) دێ گەهیتە جزایێ خۆ]، ڤێجا مە مزگینی ب بوونا ئیسحاقی دایێ،
و مە مزگینی دایێ دێ ئیسحاقی کورەك هەبیت کو یەعقووبە.

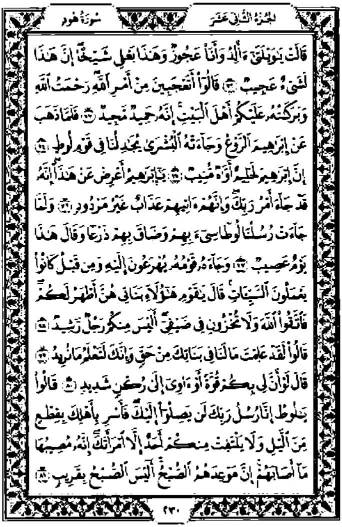

قَالَتۡ يَٰوَيۡلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٞ وَهَٰذَا بَعۡلِي شَيۡخًاۖ إِنَّ هَٰذَا
لَشَيۡءٌ عَجِيبٞ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓاْ أَتَعۡجَبِينَ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِۖ رَحۡمَتُ ٱللَّهِ
وَبَرَكَٰتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ أَهۡلَ ٱلۡبَيۡتِۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٞ مَّجِيدٞ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ
عَنۡ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلرَّوۡعُ وَجَآءَتۡهُ ٱلۡبُشۡرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِي قَوۡمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾
إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّٰهٞ مُّنِيبٞ ﴿٧٥﴾ يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ أَعۡرِضۡ عَنۡ هَٰذَآۖ إِنَّهُۥ
قَدۡ جَآءَ أَمۡرُ رَبِّكَۖ وَإِنَّهُمۡ ءَاتِيهِمۡ عَذَابٌ غَيۡرُ مَرۡدُودٖ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا
جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗا وَقَالَ هَٰذَا
يَوۡمٌ عَصِيبٞ ﴿٧٧﴾ وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ يُهۡرَعُونَ إِلَيۡهِ وَمِن قَبۡلُ كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطۡهَرُ لَكُمۡۖ
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُخۡزُونِ فِي ضَيۡفِيٓۖ أَلَيۡسَ مِنكُمۡ رَجُلٞ رَّشِيدٞ ﴿٧٨﴾
قَالُواْ لَقَدۡ عَلِمۡتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنۡ حَقّٖ وَإِنَّكَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾
قَالَ لَوۡ أَنَّ لِي بِكُمۡ قُوَّةً أَوۡ ءَاوِيٓ إِلَىٰ رُكۡنٖ شَدِيدٖ ﴿٨٠﴾ قَالُواْ
يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓاْ إِلَيۡكَۖ فَأَسۡرِ بِأَهۡلِكَ بِقِطۡعٖ
مِّنَ ٱلَّيۡلِ وَلَا يَلۡتَفِتۡ مِنكُمۡ أَحَدٌ إِلَّا ٱمۡرَأَتَكَۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا
مَآ أَصَابَهُمۡۚ إِنَّ مَوۡعِدَهُمُ ٱلصُّبۡحُۚ أَلَيۡسَ ٱلصُّبۡحُ بِقَرِيبٖ ﴿٨١﴾

﴿٧٢﴾ [کابانیا ئیبراهیمی] گۆت: وەیلا ل من خۆلی سەرێ ئەزێ، من دێ بچویك بن؟! و ئەز با پیرەژن، و ئەڤە زەلامێ منە پیرەمێرە، ب ڕاستی ئەڤە تشتەكێ عەجێبە. ﴿٧٣﴾ [ملیاكەتان] گۆتن: ئەرێ تو ژ فەرمانا خودێ عەجێگرتی دبی [چو تشت ل دەڤ خودێ ب زەحمەت نینە، و هوین مالەكا مال پێغەمبەرن، دڤێت ئەڤە ل هەوە عەجێب نەبیت، ئەگەر تو بزانی ئەمرێ خودێیە]، ئەڤە دلۆڤانی و بەرەكەت و پیرۆزبایا خودێیە دایە هەوە خەلكێ مالا ئیبراهیمی، ب ڕاستی ئەو هێژایی سوپاسییێ و یێ پایەبلندە. ﴿٧٤﴾ ڤێجا وەختێ ترسا ئیبراهیمی چۆیی و مزگینی بۆ هاتی، دەست ب جڕەبڕێ د گەل هنارتییێت مە كر، د دەرهەقێ ملەتێ (لووط) پێغەمبەردا [بەلكی ئیزایێ ل سەر وان گیرۆ بكەت]. ﴿٧٥﴾ [چونكی] ب ڕاستی ئیبراهیم ژ وان بوو ئەوێت ل سەرخۆ و نەرم و حەلیم و تۆبەكار، و دل ب ئێش ژ ترسێت خودێدا. ﴿٧٦﴾ [ملیاكەتان گۆتنە ئیبراهیمی] هەی ئیبراهیم ڤێ جڕەبڕێ بهێلە، فەرمانا خودێیێ تە ب ئیزادانا وان یا هاتی، ب ڕاستی ئیزایەك دێ وان گریت ڤەگرتن بۆ نینە [نە ب دوعایان و نە ب جڕەبڕێ]. ﴿٧٧﴾ ڤێجا وەختێ هنارتییێت مە [ل سەر ڕەنگێ مێڤانان] هاتینە دەڤ (لووطی)، ب هاتنا وان نەخۆش بوو و بێ تەنگاڤ بوو [ترسیا دەستدرێژی ل سەر وان بێتەكرن و ئەو مێڤانێت وی]، و گۆت: ب ڕاستی ئەڤە ڕۆژەكا گران و ب بەلایە. ﴿٧٨﴾ [وەختێ ملەتێ وی ب مێڤانێت وی زانی] ملەتێ وی ب لەز هاتنە دەڤ (لووطی)، و بەری هنگی وان كرێتی دكرن [تالۆقەتی زەلامان دبوون، ژ بەر هندێ ب لەز هاتن، و ئەڤە ب كرێتی نەهاتە بەرچاڤێت وان، پێ شەرم بكەن]، ئینا (لووطی) گۆتە وان، هەی ملەتێ من ئەڤە ژنكێت هەوە بۆ هەوە ژ ڤان مێڤانان پاقژترن، ڤێجا ژ خودێ بترسن و من د مێڤانێت مندا شەرمزار نەكەن، ئەرێ ما كەسێ تێگەهشتی و ب ئاقل د ناڤ هەوەدا نینە؟! ﴿٧٩﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: تو دزانی دلێ مە ناچیتە ژنكێت مە، و ب ڕاستی تو دزانی كا مە چ دڤێت! ﴿٨٠﴾ [(لووطی)] گۆت: خۆزی من هێزەك هەبایە، یان ژی پشتەڤانەكێ ب هێز من هەبایە [هوین دا بینن كا ئەز دا چاوا هەوە پاشڤە بەم]. ﴿٨١﴾ [ملیاكەتان] گۆتن: هەی (لووط)، ب ڕاستی ئەم هنارتییێت خودێیێ تەینە، ئەو نەشێن دەستێ خۆ بكەنە تە، ڤێجا تو مرۆڤێت خۆ د وەختەكێ شەڤێدا ژ گوندی دەربێخە، و بلا كەس ژ هەوە ب پشت خۆڤە نەزڤڕیت، ژنا تە تێ نەبیت، ب ڕاستی ئەوا ب سەرێ وان دئێت دێ ب سەرێ وی ژی ئێت، ب ڕاستی وەختێ ئیزادانا وان سپێدەیە، ئەرێ ما سپێدە یا نێزیك نینە؟!

فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا جَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهَا
حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٖ مَّنضُودٖ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَۖ
وَمَا هِيَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٖ ﴿٨٣﴾ ۞ وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ
شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ
وَلَا تَنقُصُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَۖ إِنِّيٓ أَرَىٰكُم بِخَيۡرٖ
وَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٖ مُّحِيطٖ ﴿٨٤﴾ وَيَٰقَوۡمِ
أَوۡفُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ
أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ
ٱللَّهِ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم
بِحَفِيظٖ ﴿٨٦﴾ قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأۡمُرُكَ أَن نَّتۡرُكَ
مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوۡ أَن نَّفۡعَلَ فِيٓ أَمۡوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُاْۖ إِنَّكَ
لَأَنتَ ٱلۡحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ
عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنۡهُ رِزۡقًا حَسَنٗاۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ
أُخَالِفَكُمۡ إِلَىٰ مَآ أَنۡهَىٰكُمۡ عَنۡهُۚ إِنۡ أُرِيدُ إِلَّا ٱلۡإِصۡلَٰحَ
مَا ٱسۡتَطَعۡتُۚ وَمَا تَوۡفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِۚ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

الحزب

﴿٨٢﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە گوندێ وان سەروبن كر، و مە كەڤرێت ناخێ ل دویڤ ئێك ب سەر واندا باراندن. ﴿٨٣﴾ ئەڤ كەڤرێت هەرییێ یێت ب نیشان بوون ژ بەرێ خودایێ تە ڤە، و ئەڤ كەڤرە ژ ستەمكاران نەیێت دویرن [هەر ستەمكارەكێ هەبیت، ئەو بن یان قورەیشی، یان هەر ستەمكارەكێ دی]. ﴿٨٤﴾ و مە بۆ مەدیەنێ، برایێ وان شوعەیب هنارت، گۆت: هەی ملەتێ من خودێ بپەرێسن، ژ خودێ پێڤەتر هەوە چو خودا و پەرستی تینن، و پێڤان و كێشانێ كێم نەكەن، ئەز هەوە، هەیی و دەولەمەند دبینم. [و ئەگەر هوین دەست ژ كێمكرنا پێڤان و كێشانێ بەرنەدەن] ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕوژەكا ل هەوە وەرهاتی دترسم. ﴿٨٥﴾ و هەی ملەتێ من هوین ب دورستی پێڤان و كێشانێ [د كڕین و فروتنێت خۆدا] بكەن، و دادییێ تێدا بكەن، و تشتێت خەلكی [ب چو ڕێكان] ژێ كێم نەكەن، و د ئەردیدا نەگەڕن خرابیێ تێدا بكەن. ﴿٨٦﴾ ئەڤا بۆ هەوە ژ حەلالێ هەوە دمینیت بۆ هەوە چێترە [ژ وێ یا ب كێمكرنا كێشان و پێڤانێ دگەهیتە هەوە]، ئەگەر هوین ب ڕاستی خودان باوەر بن، و ئەز ب خۆ نەزێرەڤانم ل سەر هەوە [دا حسێبا هەوە بكەم، بەلێ ئەز بەس ئاگەهدار كەرم]. ﴿٨٧﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: هەی شوعەیب، ئەرێ نڤێژێت تە ئەمرێ تە دكەن ئەم دەست ژ وان پەرستییان بەردەین ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن، یان ئەم ب كەیفا خۆ و وەكی مە دڤێت دەستكارییێ د مالێ خۆدا نەكەین [ژ دان و وەرگرتن و كێمكرن و زێدەكرنێ] ب ڕاستی تو مرۆڤەكێ نەرم و حەلیم و شارەزایی!! ﴿٨٨﴾ گۆت: هەی ملەتێ من كا بێژنە من، ئەرێ ئەگەر من نیشان و بەلگەییێت ئاشكەرا ژ خودایێ خۆ هەبن [ل سەر وی تشتێ ئەز داخوازا هەوە بۆ دكەم]، و ڕزقەكێ باش [كو پێغەمبەراتییە یان دەولەمەندییە] ژ دەڤ خۆ دایە من [ئەرێ ما ئەز دێ شیرەتكرنا هەوە هێلم، ئەگەر هوین شیرەتێ ژ من وەرنەگرن]، و من ب خۆ د بنیڕا نەڤێت ئەز هەوە ژ تشتەكی بدەمە پاش، و ئەز ب خۆ بكەم، ژ چاكخوازییێ پێڤەتر هندی بشێم من چو یێ دی بۆ هەوە نەڤێت [ژ ڤی تشتێ ئەز بۆ هەوە دبێژم]، و ب سەرهەلبوونا من بەس ب خودێیە، من پشتا خۆ پێ گرێدا، و د هەمی كاروبارێت خۆدا ئەز بەس ل وی دزڤڕم.

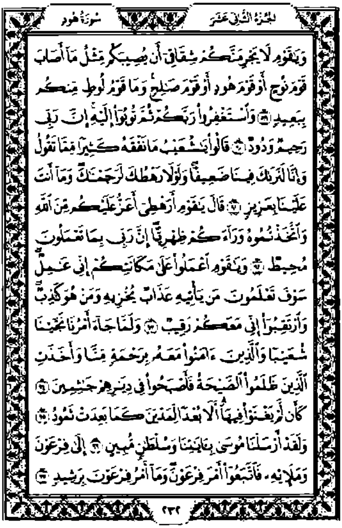

وَيَٰقَوۡمِ لَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شِقَاقِيٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثۡلُ مَآ أَصَابَ
قَوۡمَ نُوحٍ أَوۡ قَوۡمَ هُودٍ أَوۡ قَوۡمَ صَٰلِحٖۚ وَمَا قَوۡمُ لُوطٖ مِّنكُم
بِبَعِيدٖ ﴿٨٩﴾ وَٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِۚ إِنَّ رَبِّي
رَحِيمٞ وَدُودٞ ﴿٩٠﴾ قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ مَا نَفۡقَهُ كَثِيرٗا مِّمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفٗاۖ وَلَوۡلَا رَهۡطُكَ لَرَجَمۡنَٰكَۖ وَمَآ أَنتَ
عَلَيۡنَا بِعَزِيزٖ ﴿٩١﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَهۡطِيٓ أَعَزُّ عَلَيۡكُم مِّنَ ٱللَّهِ
وَٱتَّخَذۡتُمُوهُ وَرَآءَكُمۡ ظِهۡرِيًّاۖ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ
مُحِيطٞ ﴿٩٢﴾ وَيَٰقَوۡمِ ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمۡ إِنِّي عَٰمِلٞۖ
سَوۡفَ تَعۡلَمُونَ مَن يَأۡتِيهِ عَذَابٞ يُخۡزِيهِ وَمَنۡ هُوَ كَٰذِبٞۖ
وَٱرۡتَقِبُوٓاْ إِنِّي مَعَكُمۡ رَقِيبٞ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا
شُعَيۡبٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا وَأَخَذَتِ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٩٤﴾
كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَا بُعۡدٗا لِّمَدۡيَنَ كَمَا بَعِدَتۡ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ
وَمَلَإِيْهِۦ فَٱتَّبَعُوٓاْ أَمۡرَ فِرۡعَوۡنَۖ وَمَآ أَمۡرُ فِرۡعَوۡنَ بِرَشِيدٖ ﴿٩٧﴾

﴿٨٩﴾ هەی ملەتێ من بلا دژمنی و نەڤیانا هەوە بۆ من، هەوە بەر ب هندێڤە نەبەت، ئەو بێتە سەرێ هەوە یا ب سەرێ ملەتێ نووحی و ملەتێ هوودی و ملەتێ صالحی هاتی، و ملەتێ (لووطی) ژ هەوە نەیێ دویرە.

﴿٩٠﴾ و داخوازا گونەهـ ژێبرن و لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بکەن، پاشی لێ بزڤرن و تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودایێ من دلۆڤان و حەژێکەرە بۆ قەنجیکاران.

﴿٩١﴾ [ملەتێ وی] گۆتن: هەی شوعەیب، ئەم گەلەك ئاخڤتنێت تو دبێژی تێ ناگەهین، و ب ڕاستی ئەم تە لاواز و بێ چارە د ناڤ خۆدا دبینین، و ئەگەر ل سەر خاترا عەشیرەتا تە نەبایە، دا تە ب بەران کوژین، و تو ب خۆ نە هندێ ب ڕێز و ڕویمەتی ل دەڤ مە، یان نە هندێ ب زەحمەتی. ﴿٩٢﴾ [شوعەیبی] گۆت: هەی ملەتێ من، ئەرێ عەشیرەتا من ل دەڤ هەوە ژ خودێ خۆشڤیتر و ب قەدرترە، و هەوە فەرمانا وی یا ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتی، ب ڕاستی خودایێ من ب کارێ هوین دکەن زانایە، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

﴿٩٣﴾ و هەی ملەتێ من، کا هوین ل سەر چ کارینە، بکەن، ئەز ژی دێ ل سەر کارێ خۆ بم، ڤێجا هوین دێ زانن کا ئیزا دێ بۆ کێ ئێت کو وی ڕسوا و شەرمزار بکەت، و کا کی درەوینە، ڤێجا چاڤەڕێ بن ئەز ژی د گەل هەوە چاڤەڕێمە. ﴿٩٤﴾ ڤێجا وەختێ ئیزایا مە هاتی، مە شوعەیب و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین ب دلۆڤانییا خۆ ڕزگار کرن، و دەنگەکێ ب هێز ئەوێت ستەمکاری کرین گرتن و هنگاڤتن، ڤێجا ئەو ل سەر چۆکان د خانییێت خۆدا مرن و بێ بزاڤ مان.

﴿٩٥﴾ هەروەکی ئەو ل وێرێ نە د ئاکنجی، و وێرێ چوجا ئاڤا نەبوویی، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ بۆ خەلکێ مەدیەنێ، هەروەکی (سەموود) ژ دلۆڤانییا خودێ دویرکەڤتی. ﴿٩٦﴾ و ب ڕاستی مە مووسا ب نیشان و موعجیزەیێت خۆ، و ب بەلگە و نیشانێت ئاشکەرا هنارت. ﴿٩٧﴾ بۆ فیرعەونی و گرەگرێت وی، بەلێ ئەو ل دویڤ فەرمانا فیرعەونی چۆن و گوهێ خۆ دانە وی، و فەرمانا فیرعەونی ب خۆ نەیا دورست بوو.

يَقْدُمُ قَوْمَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ ٱلنَّارَ ۖ وَبِئْسَ ٱلْوِرْدُ
ٱلْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا۟ فِى هَٰذِهِۦ لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ بِئْسَ
ٱلرِّفْدُ ٱلْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّهُۥ عَلَيْكَ ۖ
مِنْهَا قَآئِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ ۖ فَمَآ أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِى يَدْعُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ لَّمَّا جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾
وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ
أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ ٱلْءَاخِرَةِ ۚ
ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ ٱلنَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾
وَمَا نُؤَخِّرُهُۥٓ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
إِلَّا بِإِذْنِهِۦ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِىٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُوا۟ فَفِى
ٱلنَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾
۞ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُوا۟ فَفِى ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۖ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

﴿٩٨﴾ [فیرعەون] دێ ڕۆژا قیامەتێ کەڤیتە پێشیا ملەتێ خۆ، و دێ وان بەتە ناڤ ئاگری، و چ پیسە جهە، ئاگر جهێ مرۆڤی بیت. ﴿٩٩﴾ و ئەو د ڤێ دنیایێدا و ڕۆژا قیامەتێ ژی هاتنە دویرئێخستن ژ دلۆڤانیا خودێ، و چ دانەکا خرابە هاتیە دان بۆ وان [کو د دنیایێ و ئاخرەتێدا هاتینە دویرئێخستن ژ دلۆڤانیا خودێ]. ﴿١٠٠﴾ و ئەڤە بەحس و خەبەرێت گوندانە ئەم بۆ تە ڤەدگێرین، هندەك ژ وان گوندان یێت مایین، و هندەك ژی بێ سەروشوین. ﴿١٠١﴾ و مە ستەم ل وان نەکریە [وەختێ مە ئەو ژ بەر کریارێت وان ئیزا دایین] بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر [ب گاوری و گونەهێت بوویینە ئەگەرێ تێچونا وان]، ڤێجا وەختێ فەرمانا خودایێ تە هاتی [ب ئیزادانا وان]، بوت و پەرستییێت وان ئەوێت وان ژ بلی خودێ هەوار دکرنێ و دپەرستن فایدەیی وان نەدا، و ئیزا ژ وان نەدا پاش، و ژ زیانێ و هیلاکێ پێڤەتر سەنەمێت وان چو یێ دی ل وان زێدە نەکر. ﴿١٠٢﴾ و هۆسا ئیزادانا خودایێ تە، خەلکێ وان گوندان دگریت وەختێ ئەو ستەمکار، ب ڕاستی ئیزادانا خودایێ تە زێدە ب ژان و گرانە. ﴿١٠٣﴾ ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتییێت بۆرین] نیشان و دەرسن بۆ وان ئەوێت ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ دترسن، و ئەو ڕۆژەکە هەمی مرۆڤ دێ بۆ تێنە کۆمکرن و دێ یێن. ﴿١٠٤﴾ و ئەم [وێ ڕۆژێ] گیرۆ ناکەین، و ب پاش ناێخین، ئەگەر بۆ ڕۆژەکا دیارکری نەبیت. ﴿١٠٥﴾ ڕۆژا دئێت کەس نائاخڤیت ب دەستویرا خودێ نەبیت، ڤێجا هندەك ژ وان بەخت ڕەش و بەرئیزانە، و هندەك ژی بەختەوەر و کەیفخۆشن. ﴿١٠٦﴾ ڤێجا هندی ئەون ئەوێت بەخت ڕەش بوویین، ئەو د ئاگریدانە، و وان تێدا بێن بەردان و بێن هلکێشانەکا ب کول و کۆڤان هەیە. ﴿١٠٧﴾ و هەروهەر دێ تێدا بن، هندی ئەرد و ئەسمان هەبن [ئەرد و ئەسمانێت قیامەتێ]، ژ بلی گونەهکارێت موسلمانان، ئەمەت گونەهێت خۆ دێ ئیزایێ خۆن، و ب حەزکرنا خودێ دێ ژێ دەرکەڤن، ب ڕاستی خودایێ تە چ یا بڤێت دێ کەت. ﴿١٠٨﴾ و هندی ئەون ئەوێت بەختەوەر بوویین د بەحەشتێدانە، هەروهەر دێ تێدا بن، هندی ئەرد و ئەسمان هەبن، ژ بلی هندێ ئەگەر خودێ بڤێت وان دەرێخیت، و ئەڤە خەلاتەکێ بێ ڤەبڕ و بێ دویماهیکە.

فَلَا تَكُ فِي مِرۡيَةٖ مِّمَّا يَعۡبُدُ هَٰٓؤُلَآءِۚ مَا يَعۡبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعۡبُدُ
ءَابَآؤُهُم مِّن قَبۡلُۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمۡ نَصِيبَهُمۡ غَيۡرَ مَنقُوصٖ ﴿١٠٩﴾
وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ فَٱخۡتُلِفَ فِيهِۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۚ وَإِنَّهُمۡ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُ مُرِيبٖ ﴿١١٠﴾
وَإِنَّ كُلّٗا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمۡ رَبُّكَ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ إِنَّهُۥ بِمَا يَعۡمَلُونَ
خَبِيرٞ ﴿١١١﴾ فَٱسۡتَقِمۡ كَمَآ أُمِرۡتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطۡغَوۡاْۚ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرۡكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنۡ أَوۡلِيَآءَ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَيِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفٗا مِّنَ
ٱلَّيۡلِۚ إِنَّ ٱلۡحَسَنَٰتِ يُذۡهِبۡنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ ذَٰلِكَ ذِكۡرَىٰ
لِلذَّٰكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَٱصۡبِرۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١١٥﴾
فَلَوۡلَا كَانَ مِنَ ٱلۡقُرُونِ مِن قَبۡلِكُمۡ أُوْلُواْ بَقِيَّةٖ يَنۡهَوۡنَ
عَنِ ٱلۡفَسَادِ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّنۡ أَنجَيۡنَا مِنۡهُمۡۗ وَٱتَّبَعَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَآ أُتۡرِفُواْ فِيهِ وَكَانُواْ مُجۡرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا
كَانَ رَبُّكَ لِيُهۡلِكَ ٱلۡقُرَىٰ بِظُلۡمٖ وَأَهۡلُهَا مُصۡلِحُونَ ﴿١١٧﴾

﴿١٠٩﴾ [هەی موحەمەد] ڤێجا تو ژ پویچیا پەرستنا وان ب گومان نەبە، ئەڤە هەر وان دپەرێسن ئەوێت باب و باپیرێت وان بەری نوکە دپەرستن، و ب ڕاستی ئەم دێ هەقێ وان و بارا وان ژ ئیزایێ بێ کێماسی دەینە وان. ﴿١١٠﴾ و ب ڕاستی مە تەورات بۆ مووسایی ئینا و دایێ، پاشی ملەتێ وی ل سەر ڤێ کتێبێ ژێک جودابوون [هندەکان باوەری پێ ئینا، و هندەکان باوەری پێ نەئینا]، و ئەگەر پەیمانا پاشئێختنا ئیزایا وان [بۆ ڕۆژا قیامەتێ] ژ خودایێ تە نەبایە، دا حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، و ب ڕاستی ئەوێت تە درەوین ددانن، د ڕاستا ڤێ قورئانێدا یان د ڕاستا ئیزایێدا ب گومانن. ﴿١١١﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە بێ کێم و کاسی جزایێ کار و کریارێت هەر کەسەکی ددەت، ب ڕاستی خودایێ تە ب کارێ ئەو دکەن ئاگەهدار و شارەزایە. ﴿١١٢﴾ ڤێجا ڕێکا خودێ بگرە و خۆ سەرڕاست بکە، هەروەکی ئەمرێ تە و ئەوێت تۆبەکرین د گەل تە هاتییە کرن، و نەدەنە سەر تخویبێت خودێ، و ب ڕاستی ئەو ب کار و کریارێت هوین دکەن بینەرە. ﴿١١٣﴾ و ب چو ڕەنگان مەیلا ستەمکاران نەکەن، ئەگەر ئاگر دێ هەوە هنگێڤیت [و دێ د ئاگرێ واندا سوژن]. و هەوە ژ خودێ پێڤە چو پشتەڤان نینن، و هاریکاریا هەوە ژی نائێتە کرن. ﴿١١٤﴾ [هەی موحەمەد] تو د هەردو ڕەخێت ڕۆژێدا [سپێدێ و ئێڤاری] و پشکەکێ ژ شەڤێ، نڤێژێ بکە، ب ڕاستی خێر و چاکی گونەهان بویچ دکەن، و ئەڤە دەرس و چامەیە بۆ وی یێ پێڤە بچیت. ﴿١١٥﴾ و بێنا خۆ فرەه بکە [ل سەر وێ خۆڕاگرتنا ئەمرێ تە پێ هاتییە کرن، و مەیل نەگرتنا ستەمکاران و کرنا نڤێژان]، ب ڕاستی خودێ خەلاتێ قەنجیکاران بەرزە ناکەت. ﴿١١٦﴾ بلا چەرخێت بەری هەوە زانایێت خودان هزر و ئەقل و ب دین بانە، و نەهیا خرابیێ د ئەردیدا کربانە، دا مە هەمی ب بەر ئیزایێ نەئێخستبانە، بەلێ کێمەک ژ وان ئەو بوون ئەوێت زانا و خودان هزر و ئەقل و دین، و نەهیا خرابیێ دکرن، و ئەو ئەو بوون ئەوێت مە ڕزگار کرین، و هندی ئەوێت ستەمکار بوون، ب دویڤ وێ خۆشیێ کەڤتن یا تێدا، و ئەو یێت گونەهکار بوون. ﴿١١٧﴾ و خودایێ تە نەئەو بوو یێ گوند ب ستەم و نەهەقی د هیلاک بربانە، و خەلکێ وان ب خۆ یێ قەنجیکار.

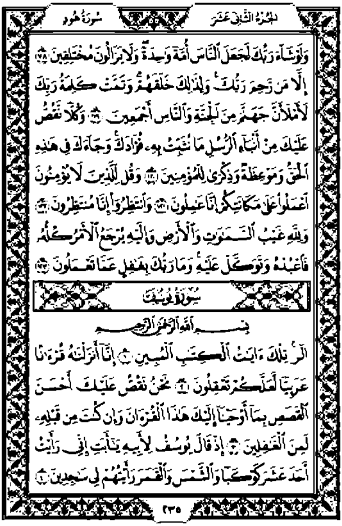

الجُزْءُ الثَّانِي عَشَرَ سُورَةُ هُودٍ

وَلَوۡ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ ٱلنَّاسَ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخۡتَلِفِينَ ١١٨
إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَۚ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمۡۗ وَتَمَّتۡ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجۡمَعِينَ ١١٩ وَكُلّٗا نَّقُصُّ
عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَۚ وَجَآءَكَ فِي هَٰذِهِ
ٱلۡحَقُّ وَمَوۡعِظَةٞ وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ١٢٠ وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمۡ إِنَّا عَٰمِلُونَ ١٢١ وَٱنتَظِرُوٓاْ إِنَّا مُنتَظِرُونَ ١٢٢
وَلِلَّهِ غَيۡبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَإِلَيۡهِ يُرۡجَعُ ٱلۡأَمۡرُ كُلُّهُۥ
فَٱعۡبُدۡهُ وَتَوَكَّلۡ عَلَيۡهِۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ١٢٣

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ١ إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ قُرۡءَٰنًا
عَرَبِيّٗا لَّعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ٢ نَحۡنُ نَقُصُّ عَلَيۡكَ أَحۡسَنَ
ٱلۡقَصَصِ بِمَآ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ وَإِن كُنتَ مِن قَبۡلِهِۦ
لَمِنَ ٱلۡغَٰفِلِينَ ٣ إِذۡ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ إِنِّي رَأَيۡتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوۡكَبٗا وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ رَأَيۡتُهُمۡ لِي سَٰجِدِينَ ٤

٢٣٥

﴿١١٨﴾ و ئەگەر خودایێ تە ڤیابایە [جودایی نەبایە]، دا هەمی مرۆڤان کەتە ئێک ملەت، و ل سەر ئێک ڕێکێ کۆم کەت [وەکی ملیاکەتان]، و [مرۆڤ] بەردەوام دێ د ژێک جودا بن [هەر ئێک ل دویڤ دلێ خۆ دێ ڕێکا خۆ بۆ خۆ هەلبژێریت]. ﴿١١٩﴾ ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانی پێ بری [کو ئەو ژی ئەهلێ سوننەتێ و جەماعەتێنە]، و ژ بەر هندێ [دا دلۆڤانییێ پێ ببەت] یێت داین، و فەرمانا خودایێ تە بۆری [ئەوا دبێژیت] ب ڕاستی ئەز دێ جەهنەمێ ژ مرۆڤ و ئەجنەیان تژی کەم. ﴿١٢٠﴾ و هەمی دەنگ و باسێت پێغەمبەران بۆ تە ڤەدگێڕین [ب چیرۆک دبێژین]، دا دلێ تە پێ موکوم بکەین، و د ڤێ سۆرەتێدا، هەقی، بۆ تە هات [کو چیرۆکێت پێغەمبەرانن، و کا چ ب سەرێ وان هات] و چامە و شیرەت و بیرئینانە، بۆ خودان باوەران. ﴿١٢١﴾ و [هەی موحەممەد] بێژە ئەوێت باوەرییێ نەئینن: ل سەر کارێ خۆ بن، و ل سەر ڕێکا خۆ بمینن، ئەم ژی ل سەر کار و ڕێکا خۆینە. ﴿١٢٢﴾ و چاڤەڕێ بن ب ڕاستی ئەم ژی چاڤەڕێنە [و دێ هوین زانن کا دویماهیک بۆ کێیە؟]. ﴿١٢٣﴾ و زانینا غەیبا ئەرد و ئەسمانان ل دەڤ خودێیە، و هەمی کاروبار دێ ب بال ویڤە زڤڕن، ڤێجا وی بپەرێسە و خۆ هلپەسێرە وی، و پشتا خۆ ب وی گرێ بدە، و خودایێ تە ژ کار و کریارێت هوین دکەن نەیێ بێ ئاگەهە.

سۆرەتا یووسف

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن ئەلف، لام، ڕا، ئەڤە سێ تیپن ژ (٢٨) تیپێت زمانێ عەرەبی، نیشانن ل سەر ئیعجازا ڤێ قورئانێ کو عەرەبان پێ چێ نابیت قورئانەکا وەکی ڤێ بدانن، هەرچەندە زمانێ وان ژ عەینی تیپان پێکهاتییە و ئەڤە ئایەتێت قورئانا ڕۆنکەرن. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب زمانێ عەرەبی ئینا خوارێ، دا هوین تێ بگەهن. ﴿٣﴾ ئەم باشترین چیرۆک و سەرهاتییان [یێت ملەتێت بەرێ] بۆ تە ڤەدگێڕین، ب ڕێکا وەحیا مە بۆ تە ئینایی ژ ڤێ قورئانێ، هەرچەندە بەری ئەڤ قورئانە بۆ تە بهێت، تو ژێ ژ بێ ئاگەهان بوویی [ژ چیرۆکا یووسفی و چیرۆکێت دی ژی]. ﴿٤﴾ وەختێ یووسفی گۆتییە بابێ خۆ: بابۆ.. من د خەونا خۆدا دیت یازدە ستێر و ڕۆژ و هەیڤ بۆ من د سوجدەییدا بوون.

قَالَ يَٰبُنَيَّ لَا تَقۡصُصۡ رُءۡيَاكَ عَلَىٰٓ إِخۡوَتِكَ فَيَكِيدُواْ لَكَ كَيۡدًاۖ
إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لِلۡإِنسَٰنِ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ يَجۡتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكَ
وَعَلَىٰٓ ءَالِ يَعۡقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيۡكَ مِن قَبۡلُ إِبۡرَٰهِيمَ
وَإِسۡحَٰقَۚ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ﴿٦﴾ ۞ لَّقَدۡ كَانَ فِي يُوسُفَ
وَإِخۡوَتِهِۦٓ ءَايَٰتٞ لِّلسَّآئِلِينَ ﴿٧﴾ إِذۡ قَالُواْ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ
إِلَىٰٓ أَبِينَا مِنَّا وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٨﴾
ٱقۡتُلُواْ يُوسُفَ أَوِ ٱطۡرَحُوهُ أَرۡضٗا يَخۡلُ لَكُمۡ وَجۡهُ أَبِيكُمۡ
وَتَكُونُواْ مِنۢ بَعۡدِهِۦ قَوۡمٗا صَٰلِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَآئِلٞ مِّنۡهُمۡ
لَا تَقۡتُلُواْ يُوسُفَ وَأَلۡقُوهُ فِي غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّ يَلۡتَقِطۡهُ بَعۡضُ
ٱلسَّيَّارَةِ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ ﴿١٠﴾ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأۡمَ۬نَّا عَلَىٰ
يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُۥ لَنَٰصِحُونَ ﴿١١﴾ أَرۡسِلۡهُ مَعَنَا غَدٗا يَرۡتَعۡ وَيَلۡعَبۡ
وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنِّي لَيَحۡزُنُنِيٓ أَن تَذۡهَبُواْ بِهِۦ وَأَخَافُ
أَن يَأۡكُلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَأَنتُمۡ عَنۡهُ غَٰفِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُواْ لَئِنۡ
أَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّآ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ ﴿١٤﴾

الحزب ٢٤

﴿٥﴾ [بابێ وی] گۆت: کورێ من، خەونا خۆ بۆ برایێت خۆ نەبێژە، ئەگەر [تو خەونا خۆ بۆ وان بێژی] دێ پیلانان بۆ تە دانن، ب ڕاستی شەیتان بۆ مرۆڤی دژمنەکێ ئاشکەرایە [دێ حەسویدیێ تێخیتە د دلێ واندا، و وان د بەر دژمنایییا تەڕا کەت]. ﴿٦﴾ هۆسا خودایێ تە، تە هەلدبژێریت و ڕاڤەکرنا خەونان نیشا تە ددەت، و نیعمەتا خۆ ل سەر تە و مالا یەعقووب تەمام دکەت هەروەکی بەری نوکە ل سەر هەردو بابێت تە، ئیبراهیم و ئیسحاق تەمامکری، ب ڕاستی خودایێ تە یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٧﴾ ب ڕاستی بۆ پسیارکەران ژ جوهییان بەلگە و نیشان [ل سەر ڕاستییا پێغەمبەرانییا تە] و بۆ مرۆڤان چامە و عیبرەت یێت د چیرۆکا یووسف و برایێت ویدا هەین. ﴿٨﴾ وەختێ برایێت یووسفی گۆتین: یووسف و برایێ خۆ ژ مە خۆشڤیترن ل دەڤ بابێ مە، و ئەم ب خۆ کۆمەکین، ب ڕاستی بابێ مە یێ د خەلەتییەکا ئاشکەرادا [وەختێ ئەو پتر حەژ یووسف و برایێ وی دکەت، و وان ب سەر مە دئێخیت]. ﴿٩﴾ [برایێت وی گۆتن:] یووسفی بکوژن، یان ژی باڤێژنە ئەردەکێ دویر [کو نەشێت بزڤریت] بابێ هەوە دێ بۆ هەوە ب تنێ مینیت، و پشتی ڤێ گونەهێ [تۆبە بکەن]، و ببنە مرۆڤێت قەنجیکار. ﴿١٠﴾ ئێك ژ وان گۆت: یووسفی نەکوژن، و ئەگەر هەوە بڤێت تشتەکی ب سەری بینن باڤێژنە د تارییا بنێ بیرێدا، هندەك کاروانی دێ هەلگرن [و د گەل خۆ دێ بەنە جهەکێ دویر کو ژ بابێ خۆ بەرزە بیت]. ﴿١١﴾ [پشتی نەخشە کێشابین و تێك دەنگ بووین ل سەر پیلان و تۆیا خۆ، دەست ب پێنگاڤێت ب کار کرن، و هاتنە دەڤ بابێ خۆ] گۆتن: بابۆ.. بۆچی باوەرییا تە ل سەر یووسفی ب مە نائێت، و ب ڕاستی مە خێرا وی دڤێت، و ئەم بۆ وی دلسۆزین. ﴿١٢﴾ سوبەهی د گەل مە بهنێرە، دا تێر ڤێقی بخۆت و تێر یارییان بکەت، و ب ڕاستی ئەم بۆ وی پارێزڤانین. ﴿١٣﴾ [یەعقووبێ بابێ یووسفی] گۆت: ب ڕاستی بنا من نائێت، و دێ ب خەم کەڤم هوین وی ببەن، و ئەز دترسم هەوە های ژێ نە، گورگ وی بخۆت. ﴿١٤﴾ گۆتن: ئەگەر گورگ وی بخۆت، و ئەم ب خۆ کۆمەکا ب هێز، هنگی ئەمێن یێت خوسارەت.

فَلَمَّا ذَهَبُوا۟ بِهِۦ وَأَجْمَعُوٓا۟ أَن يَجْعَلُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ وَأَوْحَيْنَآ
إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَآءُوٓ
أَبَاهُمْ عِشَآءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ وَمَآ أَنتَ
بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَآءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِۦ
بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ
وَٱللَّهُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَيَّارَةٌ
فَأَرْسَلُوا۟ وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُۥ قَالَ يَٰبُشْرَىٰ هَٰذَا غُلَٰمٌ وَأَسَرُّوهُ
بِضَٰعَةً وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍۭ بَخْسٍ
دَرَٰهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلزَّٰهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ
ٱلَّذِى ٱشْتَرَىٰهُ مِن مِّصْرَ لِٱمْرَأَتِهِۦٓ أَكْرِمِى مَثْوَىٰهُ عَسَىٰٓ
أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى
ٱلْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُۥ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ وَٱللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ
أَمْرِهِۦ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥٓ
ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

﴿١٥﴾ ڤێجا وەختێ وان ئەو د گەل خۆ بری، هەمیان خۆ کرنە ئێك وی بێخنە د بنێ بیرێدا [و وەختێ وان ئەڤ نەخشەیە بۆ دگێڕا، و کار دکر باڤێژنە د بیرێدا]، مە وەحی بۆ یووسفی هنارت، دێ ڤی کارێ وان بۆ وان بێژی، و وان های ژ خۆ نە. ﴿١٦﴾ و ب شەڤ هاتنە دەڤ بابێ خۆ و دکرنە گری. ﴿١٧﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم چۆبووین مە بەریکانە دکر، و مە یووسف هێلابوو ل دەڤ تشتێت خۆ، و گورگی ئەو خوار، و تو قەت ژ مە باوەر ناکەی، خۆ ئەگەر ئەم د ڕاستگۆ ژی بین. ﴿١٨﴾ و خوینەکا ژ درەو ل قەمیسێ وی دابوون [و قەمیسێ ب خوینڤە بۆ بابێ خۆ ئینان، دا باوەر ژ وان بکەت کو گورگی یووسف یێ خواری]. یەعقووبی گۆت: [نەخێر وەنینە چو گورگان یووسف نەخواریە، و ئەڤە خوینەکا ژ درەوە هەوە ل قەمیسێ وی دایی] بەلێ دلخوازیا هەوە کارەکێ مەزن د دەرهەقێ یووسفیدا بۆ هەوە خەملاندیە، و ل بەر هەوە ب ساناهی ئێخستیە، ڤێجا بێنفرەهیا من بێنفرەهیەکا جوانە، گازندە تێدا بەس بۆ خودێیە، و ئەز هاریکاریێ ژ خودێ دخوازم ل سەر ڤێ یا هوین دبێژن. ﴿١٩﴾ و کاروانەك هات [ل سەر وێ بیرێ دانا] و ئاڤگێڕێ خۆ هنارتن [دا بۆ وان ئاڤێ ژ بیرێ هەلکێشیت]، ڤێجا وی ژی سەتلا خۆ داهێلا بیرێ [یووسفی خۆ ب سەتلکێ و وەریسیڤە گرت و پێ دەرکەفت] ئینا گۆت: وەی ڤێ مزگینیێ، ئەڤە لاوەکە، و ئاڤگێڕان یووسف ژ هەڤالێت خۆ ڤەشارت و نەگۆتە وان مە یێ ژ بیرێ ئینابیە دەر، و بۆ فرۆتنێ د گەل خۆ برن، و خودێ ب خۆ ب ئەوا ئەو دکەن [برایێت یووسفی و یێ ئەو کڕی] ب ئاگەه و زانایە. ﴿٢٠﴾ و برایێت وی ئەو ب بهایەکێ کێم، ب چەند دەرهەمەکان فرۆتە وان، ل دەڤ وان هند یێ ب بها نەبوو [و هند دل ل سەر نەبوون، لەوا ب بهایەکێ کێم فرۆتن]. ﴿٢١﴾ و ئەوێ یووسف ل مسرێ کڕی گۆتە ژنا خۆ: قەدرێ وی بگرە، و جهێ وی خۆش بکە، بەلکی ب کێر مە بهێت یان ژی بکەینە کوڕێ خۆ، و هۆسا [مە ئەو ژ برایێت وی ڕزگارکر و ژ بیرێ ئینا دەرێ و برە د مالەکا زەنگیندا کو حەژێ بکەن، و حسێب بکەن کوڕێ خۆ] مە ئەو خۆجە کر د ئەردێ مسرێدا [و بوو خودانێ ئەمر و نەهیان]، و دا ڕاڤەکرنا خەونان نیشا بدەین و خودێ ل سەر کارێ خۆ یێ زالە [ئانکو چاوا بڤێت دێ وەسا کەت]، بەلێ باراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن. ﴿٢٢﴾ ڤێجا وەختێ یووسف گەهشتیە کاملانیا خۆ [ژ ئەقل و هێزێڤە]، مە پێغەمبەراتی و زانین دایێ، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین.

وَرَٰوَدَتۡهُ ٱلَّتِي هُوَ فِي بَيۡتِهَا عَن نَّفۡسِهِۦ وَغَلَّقَتِ ٱلۡأَبۡوَٰبَ وَقَالَتۡ هَيۡتَ لَكَۚ قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ رَبِّيٓ أَحۡسَنَ مَثۡوَايَۖ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدۡ هَمَّتۡ بِهِۦۖ وَهَمَّ بِهَا لَوۡلَآ أَن رَّءَا بُرۡهَٰنَ رَبِّهِۦۚ كَذَٰلِكَ لِنَصۡرِفَ عَنۡهُ ٱلسُّوٓءَ وَٱلۡفَحۡشَآءَۚ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَٱسۡتَبَقَا ٱلۡبَابَ وَقَدَّتۡ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٖ وَأَلۡفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلۡبَابِۚ قَالَتۡ مَا جَزَآءُ مَنۡ أَرَادَ بِأَهۡلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسۡجَنَ أَوۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَٰوَدَتۡنِي عَن نَّفۡسِيۚ وَشَهِدَ شَاهِدٞ مِّنۡ أَهۡلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٖ فَصَدَقَتۡ وَهُوَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٖ فَكَذَبَتۡ وَهُوَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٖ قَالَ إِنَّهُۥ مِن كَيۡدِكُنَّۖ إِنَّ كَيۡدَكُنَّ عَظِيمٞ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعۡرِضۡ عَنۡ هَٰذَاۚ وَٱسۡتَغۡفِرِي لِذَنۢبِكِۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلۡخَاطِـِٔينَ ﴿٢٩﴾ ۞ وَقَالَ نِسۡوَةٞ فِي ٱلۡمَدِينَةِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا عَن نَّفۡسِهِۦۖ قَدۡ شَغَفَهَا حُبًّاۖ إِنَّا لَنَرَىٰهَا فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٣٠﴾

﴿٢٣﴾ و ئەوا یووسف د مالا ویدا [کابانیا سەروەرێ مسرێ] بۆ دەستێڤەدانا خۆ [بۆ نڤینا خۆ] ب فندوفێل داخوازا یووسف کر، و دەرگەهـ هەمی گرتن، و گۆتە یووسف: دێ ب لەز بێشڤە وەرە [یووسفی] گۆت: ئەز خۆ ب خودێ دپارێزم ژ وی تشتێ تو ژ من دخوازی، ب ڕاستی مالخۆیێ مالێ [سەروەرێ مسرێ] سەروەرێ منە، وی قەنجی بێت دگەل من کرین و جهێ من یێ خۆشکری، ب ڕاستی خودێ خائین و ستەمکاران سەرفەراز ناکەت. ﴿٢٤﴾ ب ڕاستی وێ ئەو کرە د دلێ خۆدا و قەستا وی کر، و ئەگەر یووسف ژی نیشان و بەلگەیێت خودایێ خۆ نەدیتبان، دا کەتە دلێ خۆ دربەکی دانیتێ، یان دا بەر ب وێڤە چیت، وەسا مە نیشانا خودایێ وی نیشادا، دا خیانەت و دەهمەنپیسیێ ژێ بدەینە پاش، ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت هەلبژاتییە. ﴿٢٥﴾ و هەردو بەزینە دەرگەهی [یووسفی دڤیا دەرگەهی ڤەکەت و برەڤیت، و ژنا سەروەری دڤیا د بەررا بکەت، دا نەهێلیت دەرکەڤیت]، و قەمیسێ وی ژ پشتێڤە گرت و کێشا و دڕاند، و هەردووکان زەلامێ ژنێ د دەرگەهیدا دیت، ئینا ژنێ گۆت: جزایێ وی کەسی چیە یێ خرابی بۆ مالا تە بڤێت و خیانەتێ ل تە بکەت، ژ هندێ پێڤەتر بێتە زیندانکرن یان ب ئیزایەکا دژوار بێتە ئیزادان. ﴿٢٦﴾ [یووسف] گۆت: وێ ب خورتی ئەز داخوازکرمە دەڤ خۆ [ئەز ژ بەر وێ ڕەڤیم دا دەرکەڤم، تو هاتییە د دەرگەهیدا] و د وی وەختیدا شاهدەکی ژ مالا وێ شادەیی دا [و گۆت]: ئەگەر قەمیسێ وی [یێ یووسفی] ژ بەرڤە دڕیابیت، ژنا تە ڕاست دبێژیت، و ئەو [یووسف] ژ درەوینانە. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر قەمیسێ یووسف ژ پشتڤە دڕیابیت [ئەوێ] درەو کر و [یووسف] ژ ڕاستگۆیانە. ﴿٢٨﴾ ڤێجا وەختێ دیتی قەمیسێ وی ژ پشتێڤە یێ هاتییە دڕاندن، ئینا گۆت: ب ڕاستی ئەڤە ژ فندوفێلێت هەوەیە، ب ڕاستی فندوفێلێت هەوە ژنان د مەزنن. ﴿٢٩﴾ [زەلامێ ژنێ (سەروەرێ مسرێ)] گۆت: هەی یووسف چاڤێ خۆ ژ ڤی تشتی بگرە، و بۆ کەسێ نەبێژە و [گۆتە ژنێ] تو ژی داخوازا لێبۆرینێ ژ گونەها خۆ بکە، ب ڕاستی تو ژ مرۆڤێت خەلەت بوویی. ﴿٣٠﴾ و کۆمەکا ژنان د بازیریدا گۆتن: ژنا سەروەرێ مسرێ بەردەستکێ خۆ داخواز دکەتە دەڤ خۆ، ب ڕاستی ڤیانا وی پەردەیا دلێ وێ هنگاڤتییە، ب ڕاستی ئەم وێ د خەلەتییەکا ئاشکەرادا دبینین.

فَلَمَّا سَمِعَتۡ بِمَكۡرِهِنَّ أَرۡسَلَتۡ إِلَيۡهِنَّ وَأَعۡتَدَتۡ لَهُنَّ مُتَّكَـٔٗا
وَءَاتَتۡ كُلَّ وَٰحِدَةٖ مِّنۡهُنَّ سِكِّينٗا وَقَالَتِ ٱخۡرُجۡ عَلَيۡهِنَّۖ فَلَمَّا رَأَيۡنَهُۥٓ
أَكۡبَرۡنَهُۥ وَقَطَّعۡنَ أَيۡدِيَهُنَّ وَقُلۡنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّا مَلَكٞ كَرِيمٞ ۝٣١ قَالَتۡ فَذَٰلِكُنَّ ٱلَّذِي لُمۡتُنَّنِي فِيهِۖ وَلَقَدۡ رَٰوَدتُّهُۥ
عَن نَّفۡسِهِۦ فَٱسۡتَعۡصَمَۖ وَلَئِن لَّمۡ يَفۡعَلۡ مَآ ءَامُرُهُۥ لَيُسۡجَنَنَّ
وَلَيَكُونٗا مِّنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ۝٣٢ قَالَ رَبِّ ٱلسِّجۡنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدۡعُونَنِيٓ
إِلَيۡهِۖ وَإِلَّا تَصۡرِفۡ عَنِّي كَيۡدَهُنَّ أَصۡبُ إِلَيۡهِنَّ وَأَكُن مِّنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ۝٣٣
فَٱسۡتَجَابَ لَهُۥ رَبُّهُۥ فَصَرَفَ عَنۡهُ كَيۡدَهُنَّۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡعَلِيمُ ۝٣٤ ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّنۢ بَعۡدِ مَا رَأَوُاْ ٱلۡأٓيَٰتِ لَيَسۡجُنُنَّهُۥ
حَتَّىٰ حِينٖ ۝٣٥ وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجۡنَ فَتَيَانِۖ قَالَ أَحَدُهُمَآ إِنِّيٓ
أَرَىٰنِيٓ أَعۡصِرُ خَمۡرٗاۖ وَقَالَ ٱلۡأٓخَرُ إِنِّيٓ أَرَىٰنِيٓ أَحۡمِلُ فَوۡقَ رَأۡسِي
خُبۡزٗا تَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ مِنۡهُۖ نَبِّئۡنَا بِتَأۡوِيلِهِۦٓۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ
ٱلۡمُحۡسِنِينَ ۝٣٦ قَالَ لَا يَأۡتِيكُمَا طَعَامٞ تُرۡزَقَانِهِۦٓ إِلَّا نَبَّأۡتُكُمَا
بِتَأۡوِيلِهِۦ قَبۡلَ أَن يَأۡتِيَكُمَاۚ ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّيٓۚ إِنِّي تَرَكۡتُ
مِلَّةَ قَوۡمٖ لَّا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ كَٰفِرُونَ ۝٣٧

﴿٣١﴾ ڤێجا وەختێ [ژنا سەروەری] نەكامیا وان بهیستی، هنارتە دویڤ وانرا، و بالگەهـ بۆ ئامادەكرن، و هەر ئێكێ كێرەك بۆ ئینا و داڤێ، ئینا گۆتە یووسف: دەركەڤە ناڤ وان [خۆ نیشا وان بدە]، ڤێجا وەختێ چاڤێ وان ب یووسفی كەڤتی، مەزن و بێ نموونە دانان [های ژ خۆ نەمان]، و دەستێت خۆ بڕین و گۆتن: حاشای خودێ ئەڤە مرۆڤ بیت، ئەڤە ژ ملیاكەتەكێ ب ڕێز و خودان قەدر پێڤەتر نینە. ﴿٣٢﴾ [ئینا ژنا سەروەرێ مسرێ] گۆت: ئەها ئەڤە بوو یا هەوە بۆ من دكرە كێماسی و ئەز پێ لۆمەدار دكرم، و ب ڕاستی من ئەو یێ داخوازكریە دەڤ خۆ، و خۆ دا پاش و خۆ ئاسێ كر، و ئەگەر ئەو تشتێ ئەز ژێ دخوازم نەكەت، بێ گۆمان دێ ئێتە زیندانكرن، و دێ بیتە ژ وان ئەوێت ڕسوا و ڕەزیل. ﴿٣٣﴾ یووسفی گۆت: خودێوۆ، من زیندان پێ خۆشترە ژ وێ یا ئەو داخوازا من بۆ دكەن، و ئەگەر تو فندوفێلێت وان ژ من نەدەیە پاش، دێ ب نك وانڤە چم، و دێ بمە ژ نەزانان. ﴿٣٤﴾ ڤێجا خودێ دوعایا وی قەبویل كر، و فندوفێلێت وان ژێ دانە پاش، ب ڕاستی خودێ گوهدێر و زانایە. ﴿٣٥﴾ پاشی بۆ وان [كاربدەستان] وەسا دیاربوو، پشتی بەلگە و نیشان ل سەر بێ گونەهی و ڕوی سپاتیا یووسفی دیتین، [یا باش ئەوە] هەتا دەمەكێ نەیێ ئاشكەرا زیندان بكەن [دا هزرا گونەهكارییێ ژێ بێتەكرن، و شەرما خۆ ژێ پێ بڤەشێرن]. ﴿٣٦﴾ و دو گەنج د گەل وی چۆنە د زینداندا ڤە [ئێك نانپێژێ خوندكاری بوو، یێ دی ئاڤگێڕێ وی بوو]، ئێك ژ وان گۆت: من د خەونا خۆدا ددیت من تری دگڤاشت و مەی (عەرەق) چێ دكر، و یێ دی گۆت: من ددیت نان ل سەر سەرێ من بوو و بالندەیان ژێ دخوار، ڤێجا تو بۆ مە ڕاڤەكرنا ڤێ بێژە، ب ڕاستی ئەم تە خۆش مرۆڤ و جوامێر دبینین. ﴿٣٧﴾ [یووسفی گۆت] هێژ خوارن نەهاتیە بەر هەوە ئەگەر من بۆ هەوە نەگۆتبیت كا چ خوارنە، بەری بۆ هەوە بێت، و ئەڤە ئەو زانینە یا خودایێ من نیشا من دایی، ب ڕاستی من دینێ ملەتەكی یێ هێلایی باوەرییێ ب خودێ نائینن، و ژ ئاخرەتێ ژی بێ باوەرن.

وَٱتَّبَعۡتُ مِلَّةَ ءَابَآءِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ مَا كَانَ
لَنَآ أَن نُّشۡرِكَ بِٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ عَلَيۡنَا وَعَلَى
ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَٰصَٰحِبَيِ
ٱلسِّجۡنِ ءَأَرۡبَابٞ مُّتَفَرِّقُونَ خَيۡرٌ أَمِ ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ﴿٣٩﴾
مَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسۡمَآءٗ سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ
وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلۡطَٰنٍۚ إِنِ ٱلۡحُكۡمُ إِلَّا لِلَّهِۚ
أَمَرَ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجۡنِ أَمَّآ أَحَدُكُمَا
فَيَسۡقِي رَبَّهُۥ خَمۡرٗاۖ وَأَمَّا ٱلۡأٓخَرُ فَيُصۡلَبُ فَتَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ
مِن رَّأۡسِهِۦۚ قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ٱلَّذِي فِيهِ تَسۡتَفۡتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ
لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُۥ نَاجٖ مِّنۡهُمَا ٱذۡكُرۡنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَىٰهُ
ٱلشَّيۡطَٰنُ ذِكۡرَ رَبِّهِۦ فَلَبِثَ فِي ٱلسِّجۡنِ بِضۡعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾
وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ إِنِّيٓ أَرَىٰ سَبۡعَ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ
سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖۖ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَأُ أَفۡتُونِي فِي رُءۡيَٰيَ إِن كُنتُمۡ لِلرُّءۡيَا تَعۡبُرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿٣٨﴾ و من دینێ باب و باپیرێت خۆ ئیبراهیم و ئیسحاق و یەعقووبی گرت، و بۆ مە [مال پێغەمبەران] دورست نینە ئەم تشتەكی بۆ خودێ بكەینە هەڤپشك، و ئەڤە [كو ئەم پێغەمبەر ژ گونەهان پاراستینە] كەرەما خودێیە، ل سەر مە و ل سەر مرۆڤان [دەمێ پێغەمبەر بۆ ڕاستەڕێكرنا وان هاتینە هنارتن]، بەلێ پا باراپتر ژ مرۆڤان [ڤێ نوزانن] سوپاسیا خودێ ناكەن. ﴿٣٩﴾ هەی هەڤالێت من یێت زیندانێ، ئەرێ پەرستییێت بەلاڤ و جودا جودا چێترن، یان خودایێ تاك و تەنیا، ئەوێ هەمی تشت بۆ مەزناتیا خۆ داچەماندین. ﴿٤٠﴾ ئەو پەرستییێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن ژ ناڤان پێڤەتر نینن، هەوە و باب و باپیرێت خۆ یێت ب ناڤكرین [و پەرستی دانایین]، خودێ چو بەلگە و نیشان پێ نەهنارتینە، ژ خودێ پێڤەتر كەس حوكمی د چێكرییاندا ناكەت، ئەمرێ كری كو هوین ژ وی پێڤەتر چو نەپەرێسن، ئەڤە دینێ ڕاست و دورستە بەلێ باراپتر ژ خەلكی ڤێ نوزانن. ﴿٤١﴾ هەی هەڤالێت من یێت زیندانێ، هندی ئێك ژ هەوە یە دێ زڤڕیتە ڤە سەر كارێ خۆ، و دێ مەیێ (عەرەقێ) دەتە سەروەرێ خۆ، و هندی یێ دی یە دێ ب دارڤە ئێتە هەلاویستن و دێ ئێتە كوشتن، و بالندە دێ سەرێ وی خۆن، و ئەو كارێ هوین هەردو ژ من دپرسن ب دویماهیك هات و [ئەوا من گۆتییە هەوە] دێ هەر چێ بیت ژێ. ﴿٤٢﴾ و یووسفی گۆتە وی، یێ وی هزر دكر، ژ هەردووكان ئەو دێ ئێتە بەردان، بەحسێ من ل دەڤ خوندكارێ خۆ بكە [چیرۆكا من بۆ بێژە بەلكی من ژ ڤێرێ دەربێخیت و بزانیت ئەز یێ بێ گونەهم] بەلێ شەیتانی ژ بیرێ بر بەحسێ یووسفی بۆ خوندكارێ خۆ بكەت. ڤێجا چەند سالەكان یووسف ما د زیندانێڤە. ﴿٤٣﴾ [پشتی دەمەكی خوندكارێ مسرێ ب خۆ، خەونەك دیت و هەمی خەونزان كۆمكرن، بەلێ كەس ب سەر ڕاڤەكرنا خەونا وی هەلنەبوو] خوندكاری گۆت: ب ڕاستی من د خەونێدا ددیت، حەفت چێلێت قەلەو، حەفتێت لاواز ئەو [یێت قەلەو] دخوارن، و من ددیت حەفت گولیێت كەسك یێت دانگرتی، حەفتێت دی یێت هشك خۆ تێ ئالاندبوون و كەڤتبوونە سەر، ڤێجا گەلی ڕویسپی و ماقویلان، ڕاڤەكرنا ڤێ خەونا من، بۆ من بێژن، ئەگەر هوین ڕاڤەكرنا خەونان بزانن.

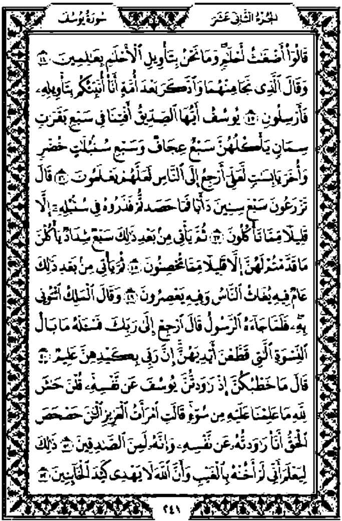

الجزء الثاني عشر سورة يوسف

قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمٖۖ وَمَا نَحۡنُ بِتَأۡوِيلِ ٱلۡأَحۡلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ ٱلَّذِي نَجَا مِنۡهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأۡوِيلِهِۦ
فَأَرۡسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفۡتِنَا فِي سَبۡعِ بَقَرَٰتٖ
سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ
وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖ لَّعَلِّيٓ أَرۡجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
تَزۡرَعُونَ سَبۡعَ سِنِينَ دَأَبٗا فَمَا حَصَدتُّمۡ فَذَرُوهُ فِي سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا
قَلِيلٗا مِّمَّا تَأۡكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ سَبۡعٞ شِدَادٞ يَأۡكُلۡنَ
مَا قَدَّمۡتُمۡ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تُحۡصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ
عَامٞ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعۡصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي
بِهِۦۖ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرۡجِعۡ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسۡـَٔلۡهُ مَا بَالُ
ٱلنِّسۡوَةِ ٱلَّٰتِي قَطَّعۡنَ أَيۡدِيَهُنَّۚ إِنَّ رَبِّي بِكَيۡدِهِنَّ عَلِيمٞ ﴿٥٠﴾
قَالَ مَا خَطۡبُكُنَّ إِذۡ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفۡسِهِۦۚ قُلۡنَ حَٰشَ
لِلَّهِ مَا عَلِمۡنَا عَلَيۡهِ مِن سُوٓءٖۚ قَالَتِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡـَٰٔنَ حَصۡحَصَ
ٱلۡحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفۡسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَٰلِكَ
لِيَعۡلَمَ أَنِّي لَمۡ أَخُنۡهُ بِٱلۡغَيۡبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي كَيۡدَ ٱلۡخَآئِنِينَ ﴿٥٢﴾

٢٤١

﴿٤٤﴾ گۆتن: ئەڤە تێکەلەخەونن، ئەم چو ژ ڕاڤەکرنا تێکەلەخەونان نوزانین. ﴿٤٥﴾ و ئەوێ ژ وان هەردووکان [ئەوێت د گەل یووسفی د زیندانێڤە] هاتیە بەردان، و پشتی دەمەکێ درێژ ژ نوی یووسف هاتیە بیرێ، گۆت: ئەز دێ بۆ هەوە ڕاڤەکرنا ڤێ خەونێ بێژم، کا من بهنێرنە زیندانێ دەڤ یووسفی. ﴿٤٦﴾ [ڤێجا وەختێ چۆیە دەڤ یووسفی د زینداێڤە] گۆت: یووسف هەی مرۆڤێ زێدە ڕاستگۆ، کا بۆ مە ڤێ خەونێ ڕاڤە بکە، حەفت چێلێت لاواز حەفت چێلێت قەلەو دخوارن، و حەفت گولبێت هشك خۆ ب سەر حەفتێت کەسك دادابوو، دا ئەز بزڤڕمە ناڤ خەلکی، و ڕاڤەکرنا ڤێ خەونێ بزانن و قەدرێ تە ژی بزانن، و تە ژ زیندانێ دەربێخن. ﴿٤٧﴾ [یووسفی] گۆت: حەفت سالان ل سەرێك و بێ ڤەبڕین، وەکی هەرجار چاندنا خۆ بکەن، ڤێجا یێ هەوە درووی بهێلنە د گولیا ویدا، ئەو کێم نەبیت ئەوا هوین دخۆن. ﴿٤٨﴾ پاشی پشتی هنگی [ڤان سالان] دێ حەفت هشکە سالێت گران هێن ئەڤا هەوە بۆ هلگرتی و دانایە سەرێك، هەمییێ دێ خۆن، ئەو کێم نەبیت یێ هەوە بۆ تۆڤی ڕاکری. ﴿٤٩﴾ پاشی پشتی ڤان سالان، سالەك دێ ئێت، باران دێ ب خەلکیڕا گەهن [دێ ێتە بەرفرەهی]، و دێ بۆ خۆ تێدا دۆشاڤێ و شەربەتێ و روینی ڤەگرن. ﴿٥٠﴾ و خوندکاری گۆت: کا یووسفی بۆ من بینن، ڤێجا وەختێ ئێلچییێ خوندکاری هاتیە دەڤ، [یووسفی] گۆتێ: بزڤڕە دەڤ خوندکارێ خۆ، و بێژێ [پسیارێ ژێ بکە] وان ژنان چ بوو ئەوێت دەستێت خۆ بڕین؟ ب ڕاستی خودایێ من ئاگەهـ ژ فندوفێلێت وان هەیە. ﴿٥١﴾ [خوندکاری گازی وان ژنان کر] و گۆتێ: هەوە چ بوو وەختێ هەوە یووسف داخوازکرییە دەڤ خۆ [ئەرێ هەوە خرابیەك ژێ دیتبوو] گۆتن: حاشایێ خودێ [ئەو خرابیێ‌کێ بکەت] مە چو خرابی ژێ نەدیتییە [وێ گاڤێ] ژنا سەرووەری گۆت: نەها ڤێ گاڤێ ڕاستی دیاربوو، من ئەو یێ داخوازکری و ئەو یێ بەرییە، و ئەو ب ڕاستی ژ ڕاستگۆیانە. ﴿٥٢﴾ یووسف گۆت: من ئەڤ داخوازە کر [کو خوندکار پسیارا وان ژنان بکەت، کا وان چ بوو، بەری ئەز ژ زیندانێ دەرکەڤم] دا سەرووەر [عەزیزێ مسرێ] بزانیت من د پشتڕا خیانەت لێ نەکرییە، ب ڕاستی خودێ فندوفێلێت خائینان ب سەر ناێخیت.

وَمَآ أُبَرِّئُ نَفۡسِيٓۚ إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓۚ
إِنَّ رَبِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي بِهِۦٓ أَسۡتَخۡلِصۡهُ
لِنَفۡسِيۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ ٱلۡيَوۡمَ لَدَيۡنَا مَكِينٌ أَمِينٞ ﴿٥٤﴾
قَالَ ٱجۡعَلۡنِي عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلۡأَرۡضِۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٞ ﴿٥٥﴾ وَكَذَٰلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَتَبَوَّأُ مِنۡهَا حَيۡثُ يَشَآءُۚ نُصِيبُ
بِرَحۡمَتِنَا مَن نَّشَآءُۖ وَلَا نُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجۡرُ
ٱلۡأٓخِرَةِ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَآءَ
إِخۡوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَعَرَفَهُمۡ وَهُمۡ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾
وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمۡ قَالَ ٱئۡتُونِي بِأَخٖ لَّكُم مِّنۡ أَبِيكُمۡۚ أَلَا
تَرَوۡنَ أَنِّيٓ أُوفِي ٱلۡكَيۡلَ وَأَنَا۠ خَيۡرُ ٱلۡمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمۡ تَأۡتُونِي
بِهِۦ فَلَا كَيۡلَ لَكُمۡ عِندِي وَلَا تَقۡرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُواْ سَنُرَٰوِدُ عَنۡهُ أَبَاهُ
وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتۡيَٰنِهِ ٱجۡعَلُواْ بِضَٰعَتَهُمۡ فِي رِحَالِهِمۡ
لَعَلَّهُمۡ يَعۡرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٦٢﴾
فَلَمَّا رَجَعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيهِمۡ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلۡكَيۡلُ
فَأَرۡسِلۡ مَعَنَآ أَخَانَا نَكۡتَلۡ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٦٣﴾

﴿٥٣﴾ و ئەز ب ڕاستی خۆ بەری ناکەم کو چو خەلەتیان ناکەم [یووسفی ئەڤ ئاخڤتنە ژ جوامێریا خۆ گۆت]، ب ڕاستی نەفس زێدە خرابیخوازە، ئەو [نەفس] تنێ نەبیت یا خودێ دلۆڤانی پێ بری و پارستی، ب ڕاستی خودایێ من گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٥٤﴾ و خوندکاری گۆت: وی [یووسفی] بۆ من بینن، ئەز دێ وی بۆ خۆ ب تنێ گرم [ڤێجا وەختێ یووسف هاتیبە دەڤ خوندکاری] د گەل ئاخڤت و گۆتێ: تو ئەڤرۆ ل دەڤ مە خودان جە و خودان دەستهەلات و ئەمینداری ل سەر هەمی تشتان. ﴿٥٥﴾ یووسفی گۆت: تو من دانە سەر گەنجخانەیێت مسرێ [گەنجخانەیێت پارە و خوارن تێدا، دا ب عەدالەت بەلاڤ بکەت و بکەتە ڕێکەک پێ بگەهینە خەلکێ مسرێ، دا پەرستنا بوتان بهێلن و باوەرییێ ب خودێ بینن]، ب ڕاستی ئەز یێ ئەمین و پارێزەرم، و زانامە ب ڕێکێت بەلاڤکرنا وان. ﴿٥٦﴾ و هۆسا [مە ئەو ژ زیندانێ دەرێخست و ئێخستە دلێ خوندکاری، دا بدانیتە سەر گەنجخانەیێت مسرێ] مە یووسف د مسرێدا ب جهـ کر کو خودان شیان و ئەمر بیت، هەر جهێ بڤێت ل مسرێ بۆ خۆ بکەتە جهـ و خانی، و ئەم ب دلۆڤانیا خۆ قەنجی و کەرەمان دگەهینینە وی یێ مە بڤێت، و ئەم خەلاتێ قەنجیکاران بەرزە ناکەین. ﴿٥٧﴾ و خەلاتێ ئاخرەتێ بۆ وان، ئەوێت باوەری ئینایین و ژ خودێ دترسیان، چێترە. ﴿٥٨﴾ و برایێت یووسف هاتن و چۆنە دەڤ، وی ئەو نیاسین، و وان ئەو نەدنیاسی. ﴿٥٩﴾ ڤێجا وەختێ یووسف بارێ وان داگرتی، گۆت: ئەگەر هوین جارەکا دی هاتن برایێ خۆ یێ بابێ بۆ من بینن، ما هوین نابینن ئەز ب دورستی دپیڤم، و ئەز چێترین قەدرگرم بۆ مێڤانان. ﴿٦٠﴾ ڤێجا ئەگەر هوین وی برایێ خۆ بۆ مە نەئینن، هەوە چو بار ل دەڤ من نینن، و نێزیکی من ژی نەبن. ﴿٦١﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم دێ داخوازێ ژ بابێ وی کەین و د بەرڕا کەین، و ئەم دێ کەین و پێ تەڤسیری. ﴿٦٢﴾ و یووسفی گۆتە خزمەتکارێت خۆ: متایێ وان بێخنە د ناڤ بارێت واندا، بەلکی وەختێ دزڤڕنە ناڤ مرۆڤێت خۆ پێ بحەسن [وان خوارن بێ بەرانبەر یا ژ مسرێ ئینایی]، و بەلکی جارەکا دی بزڤڕنەڤە. ﴿٦٣﴾ ڤێجا وەختێ زڤڕینە دەڤ بابێ خۆ، گۆتن: بابۆ ژ پیڤانێ [ژ نیرە و پیڤە] ئەم هاتینە بێ بارکرن [ئەگەر تو برایێ مە د گەل مە نەهنێری]، ڤێجا برایێ مە د گەل مە بهنێرە دا تشتێ مە بڤێت بۆ مە بێتە پیڤان، هەبیت، و ب ڕاستی ئەم دێ چاڤێ خۆ باش دەینێ.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنتُكُمْ عَلَىٰٓ أَخِيهِ مِن
قَبْلُ فَٱللَّهُ خَيْرٌ حَٰفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا۟
مَتَٰعَهُمْ وَجَدُوا۟ بِضَٰعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا
مَا نَبْغِى هَٰذِهِۦ بِضَٰعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ
لَنْ أُرْسِلَهُۥ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ ٱللَّهِ لَتَأْتُنَّنِى
بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّآ ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَا
نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَٰبَنِىَّ لَا تَدْخُلُوا۟ مِنۢ بَابٍ وَٰحِدٍ
وَٱدْخُلُوا۟ مِنْ أَبْوَٰبٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَآ أُغْنِى عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن
شَىْءٍ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ
يُغْنِى عَنْهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسِ يَعْقُوبَ
قَضَىٰهَا وَإِنَّهُۥ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَٰهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ
قَالَ إِنِّىٓ أَنَا۠ أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

﴿٦٤﴾ گۆت: ئەرێ ئەز ژ هەوە ئێمن بیم ل سەر، هەروەکی بەری نوکە ئەز ژ هەوە ئێمن بوویـیم ل سەر برایێ وی یووسف [و هوین دزانن کا چ ب سەرێ وی هات]، و خودێ چێترین پارێزڤانە، و دلۆڤانترین دلۆڤانە [ئانکو من ئەو هێلا ب هیڤیا خودێڤە ئەو پارێزیێ بۆ من لێ بکەت، و ل من بزڤرینیتەڤە، ئەگەر بهێلمە ب هیڤیا هەوەڤە، ئەو ژی دێ د رێکا یووسفیدا چیت]. ﴿٦٥﴾ ڤێجا وەختێ بارێت خۆ ڤەکرین، متایێ خۆ دیتن یێ ل وان هاتییە زڤڕاندن، گۆتن: بابۆ ما مە چ یێ دی دڤێت، ئەڤە متایێ مە یێ ل مە هاتییە زڤڕاندن [ڤێجا برایێ مە د گەل مە بهنێرە]، ئەم دێ خوارنێ بۆ مرۆڤێت خۆ ئینین، و برایێ خۆ پارێزین و بارێ حێشترەکێ دێ ل خۆ زێدەکەین، و ئەڤ بارە ل سەر خوندکاری نە گەلەکە. ﴿٦٦﴾ [یەعقووبی] گۆت: هەتا هوین بۆ من ئەهد نەکەن ب خودێ، کو هوین دێ بۆ من ئینەڤە، ژ بلی هندێ دۆرماندۆرێت هەوە بێنە گرتن و هوین نەچار بین [ئەگەر نە، ئەز د گەل هەوە ناهنێرم]، ڤێجا وەختێ وان ئەهد (پەیمان) دایێ، گۆت: خودێ ل سەر ئەوا هوین دبێژن ئاگەهدار و زێرەڤانە. ﴿٦٧﴾ و [یەعقووبی] گۆت: کورێت من د دەرگەهەکی ب تنێرا نەچنە ژوور، و د گەلەک دەرگەهانرا هەرنە ژوور، و ئەز نەشێم ئەو تشتێ خودێ بۆ هەوە نڤیسی ژ هەوە بدەمە پاش، و حوکم و فەرمان بەس یێت خودێنە، من پشتا خۆ پێ گرێدا، و یێت بڤێن پشتا خۆ قاهیم بکەن، بلا پشتا خۆ ب خودێ قاهیم بکەن. [ئەوێت خۆ دهێلنە ب هیڤیەکێڤە بلا خۆ بهێلنە ب هیڤیا خودێڤە]. ﴿٦٨﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ب ژوور کەفتین وەکی بابێ وان گۆتییە وان، و وی [یەعقووبی] نەدشیا تشتێ خودێ بۆ وان ڤیایی (نڤیسی) ڤەگریت یان ژێ بدەتە پاش، بەلێ تشتەک د دلێ ویدا بوو وی ژ دلێ خۆ دەرئێخست [دڤیا کورێت وی پێکڤە نەئێنە دیتن و کەس چاڤان ل وان نەدەت، لەوا گۆتە وان: پێکڤە د ئێک دەرگەهیرا نەچنە ژوور]، و ب راستی ئەو [یەعقووب] یێ خودان زانینە [دزانیت قەدەرا خودێ دێ هەر ئێت و کەس نەشێت خۆ بدەتە بەر و ڤەگریت] ژ وێ زانینا مە ئیشا دایی، بەلێ پا باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٦٩﴾ ڤێجا وەختێ چۆیینە دەڤ یووسف، [یووسف] برایێ خۆ ئینا دەڤ خۆ، گۆتێ: ئەز برایێ تەمە [یێ دەیابی]، ڤێجا تو ژ بەر ئەوا وان دکر ب خەم نەکەڤە.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ ٱلسِّقَايَةَ فِى رَحْلِ أَخِيهِ
ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا ٱلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَـٰرِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا۟
وَأَقْبَلُوا۟ عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا۟ نَفْقِدُ صُوَاعَ ٱلْمَلِكِ
وَلِمَن جَآءَ بِهِۦ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا۠ بِهِۦ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَـٰرِقِينَ ﴿٧٣﴾
قَالُوا۟ فَمَا جَزَٰٓؤُهُۥٓ إِن كُنتُمْ كَـٰذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا۟ جَزَٰٓؤُهُۥ
مَن وُجِدَ فِى رَحْلِهِۦ فَهُوَ جَزَٰٓؤُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٧٥﴾
فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ أَخِيهِ ثُمَّ ٱسْتَخْرَجَهَا مِن
وِعَآءِ أَخِيهِ ۚ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ ۖ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِى دِينِ ٱلْمَلِكِ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَـٰتٍ مَّن نَّشَآءُ ۗ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِى عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ ۞ قَالُوٓا۟ إِن يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُۥ مِن قَبْلُ ۚ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِى نَفْسِهِۦ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا ۖ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا۟ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓ ۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

﴿٧٠﴾ ڤێجا وەختێ بارێت وان داگرتین، ترارێ ئاڤڤەخوارنێ کرە د بارێ برایێ خۆ یێ دەیابیدا [پشتی کاروان ب رێ کەفتی]، پاشی بانگهلدێرەکی گازیکر گەلی کاروانییان [راوەستن] هوین دزیکەرن [هەوە دزی یا کری]. ﴿٧١﴾ [برایێت یووسفی] ل وان زڤڕین و گۆتن: چ یێ هەوە بەرزەبوویە. ﴿٧٢﴾ گۆتن: ترارێ ئاڤڤەخوارنا خوندکاری یێ بەرزەبوویی، و هەر کەسێ بینیت [بەری ئەم سەحکەینە هەوە]، دێ بارەکێ حێشترێ دەینێ و ئەز کەفیل. ﴿٧٣﴾ [برایێت یووسفی] گۆتن: ب خودێ هوین ب خۆ دزانن، ئەم نەهاتینە دا خرابیێ د ئەردیدا بکەین، و مە چوجا دزی نەکرییە [و ئەم نە دزیکەرین]. ﴿٧٤﴾ گۆتن: پا جزایێ وی یێ ترار دزی چیە، ئەگەر هوین درەوین دەرکەڤتن؟ ﴿٧٥﴾ [برایێت یووسف] گۆتن: هەر کەسێ ترار د بارێ ویدا هاتە دیتن، ئەو ب خۆ شوینا ترارییە، ئەم هۆسا دزیکەران جزا دکەین. ﴿٧٦﴾ ئینا ژ بارێ وان دەست پێ کر، بەری یێ برایێ خۆ [دا شکێ نەبن کو ئەڤە پیلانەکە هاتییە دانان]، پاشی [ترار] ژ بارێ برایێ خۆ یێ دەیابی ئینادەر، و هۆسا مە ئەو کار نیشادا [دا بگەهیتە وی تشتێ وی دڤیا]، و ئەو نەدشیا برایێ خۆ ل دویڤ بڕیارا [حوکمێ] خوندکاری بگەهینیتە خۆ [ئەگەر ئەڤە نەکربایە] ژ بلی حەزکرنا خودێ، هەر کەسێ مە بڤێت دێ پایەبلند کەین، و د سەر هەر زانایەکیڕا یێ ژێ زاناتر و شارەزاتر هەیە. ﴿٧٧﴾ [برایێت یووسف] گۆتن: ئەگەر وی دزی کربیت، ب راستی برایەکێ وی ژی بەری وی دزی کربوو، و یووسف ئاخڤتنا وان داعویرا و خۆ ب سەرڤە نەبر، یا د دلێ خۆدا بۆ وان دیار نەکر، گۆت: کەس ژ هەوە خرابتر نینە [هوین ئەون یێت هەوە برایێ خۆ ژ بابێ خۆ دزی]، و ئەوا هوین دبێژن، خودێ چێتر دزانیت. ﴿٧٨﴾ گۆتن: ئەزیەنی، ب راستی وی [مەخسەد برایێ دەیابی یێ یووسف] بابەکێ پیر و دانعەمر یێ هەی [بێنا وی بێی وی نائێت]، ڤێجا تو ئێکی ژ مە شوینا وی بگرە، ب راستی ئەم تە ژ قەنجیکاران دبینین [ڤێجا ڤێ قەنجییێ د گەل مە بکە].

قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ أَن نَّأۡخُذَ إِلَّا مَن وَجَدۡنَا مَتَٰعَنَا عِندَهُۥٓ إِنَّآ
إِذٗا لَّظَٰلِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا ٱسۡتَيۡـَٔسُواْ مِنۡهُ خَلَصُواْ نَجِيّٗاۖ
قَالَ كَبِيرُهُمۡ أَلَمۡ تَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ أَبَاكُمۡ قَدۡ أَخَذَ عَلَيۡكُم
مَّوۡثِقٗا مِّنَ ٱللَّهِ وَمِن قَبۡلُ مَا فَرَّطتُمۡ فِي يُوسُفَۖ فَلَنۡ أَبۡرَحَ
ٱلۡأَرۡضَ حَتَّىٰ يَأۡذَنَ لِيٓ أَبِيٓ أَوۡ يَحۡكُمَ ٱللَّهُ لِيۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ﴿٨٠﴾
ٱرۡجِعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيكُمۡ فَقُولُواْ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّ ٱبۡنَكَ سَرَقَ
وَمَا شَهِدۡنَآ إِلَّا بِمَا عَلِمۡنَا وَمَا كُنَّا لِلۡغَيۡبِ حَٰفِظِينَ ﴿٨١﴾
وَسۡـَٔلِ ٱلۡقَرۡيَةَ ٱلَّتِي كُنَّا فِيهَا وَٱلۡعِيرَ ٱلَّتِيٓ أَقۡبَلۡنَا فِيهَاۖ
وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلۡ سَوَّلَتۡ لَكُمۡ أَنفُسُكُمۡ أَمۡرٗاۖ
فَصَبۡرٞ جَمِيلٌۖ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَأۡتِيَنِي بِهِمۡ جَمِيعًاۚ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ وَقَالَ يَٰٓأَسَفَىٰ عَلَىٰ
يُوسُفَ وَٱبۡيَضَّتۡ عَيۡنَاهُ مِنَ ٱلۡحُزۡنِ فَهُوَ كَظِيمٞ ﴿٨٤﴾
قَالُواْ تَٱللَّهِ تَفۡتَؤُاْ تَذۡكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا
أَوۡ تَكُونَ مِنَ ٱلۡهَٰلِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَآ أَشۡكُواْ بَثِّي
وَحُزۡنِيٓ إِلَى ٱللَّهِ وَأَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٨٦﴾

﴿٧٩﴾ [یووسف] گۆت: خودێ نەکەت، ئەم ئێکی ژ وی پێڤەتر بگرین، یێ مە متایێ خۆ ل دەڤ گرتی [خودێ مە ژ ڤێ بپارێزیت]، ب ڕاستی [ئەگەر ئەم وەبکەین]، وی وەختی ئەم دێ ژ ستەمکاران بین.

﴿٨٠﴾ ڤێجا وەختێ ئەو ژێ بێ هیڤی بووین، خۆ ڤەدەرکرن و بوو پست پستا وان د گەل ئێك، برایێ وان یێ ژ هەمیان مەزنتر گۆت: ئەرێ ما هوین نوزانن بابێ هەوە پەیمانا ژ هەوە وەرگرتی [کو هوین کوڕێ وی بپارێزن، و بۆ بزڤڕیننەڤە]، و ما هوین نوزانن هەوە بەری نوکە چ ستی یا د دەرهەقێ یووسفدا کری. ڤێجا ئەز ئەردێ مسرێ ناهێلم هەتا بابێ من دەستویریێ من نەدەت، یان خودێ بڕیارا خۆ د دەرهەقێ مندا بدەت [کو ژێ دەرکەڤم یان بمرم، یان شیانێ بدەتە من ئەز برایێ خۆ ژ وان بستینم]، و ئەو چێترین حاکمە. ﴿٨١﴾ بزڤڕنەڤە دەڤ بابێ خۆ و بێژنێ: بابۆ.. کوڕێ تە دزی کر، و مە شادەیی ل سەر نەدایە ب وی نەبیت یێ مە [ژ شەریعەتێ تە] زانی [کو یێ دزیێ بکەت، دێ پێشڤە تێتە گرتن]، و مە چو ژ غەیبێ نەدزانی [وەختێ مە پەیمان دایە تە، مە نەدزانی دێ دزیێ کەت و تێتە گرتن]. ﴿٨٢﴾ [و ئەگەر تو باوەر نەکەی] پسیارا خەلکێ وی گوندی بکە ئەوێ ئەم چۆییێ [مەخسەد ئێکی بهنێرە مسرێ و پسیارا خەلکێ وێ بکە]، دیسا پسیارا وی کاروانی بکە ئەوێ ئەم د گەل هاتین، و ب ڕاستی ئەم ڕاست دبێژین.

﴿٨٣﴾ [پشتی ئەو زڤڕینە دەڤ بابێ خۆ و ئاخفتنا برایێ مەزن بۆ گۆتی]، ئینا [یەعقووبی] گۆت: بەلێ دلێ هەوە کارەك ل بەر هەوە جوان کر و هەوە کر، ڤێجا بێنفرەهیا من بێنفرەهیەکا جوانە و یا بێ گازندەیە، هیڤی دکەم خودێ هەمیان ل من بزڤڕینیت [یووسف و برایێ وی و ئەڤێ دی ئەوێ مایە ل مسرێ]، ب ڕاستی خودێ یێ زانایە [ب ڕەوشا من]، و کاربەجهە [د ڤێ جەرباندنێدا بۆ من]. ﴿٨٤﴾ و یەعقووبی بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕا، و گۆت: ئاخ بۆ کول و کۆڤانێت یووسف، و هەردو چاڤێت وی ژ خەمێت یووسفیدا سپی بوون [هندی ڕۆندك باراندن]، و یێ تێر و تژی بوو ژ کەربێ، و کەربا خۆ دادعویرا. ﴿٨٥﴾ گۆتن: ب خودێ تو هەر دێ مینی هزرا یووسفی کەی، هەتا تو بەر ب هیلاکێڤە دچی یان ژێ دمری. ﴿٨٦﴾ گۆت: ب ڕاستی ئەز کول و کۆڤانێت خۆ بەس حەوالەی خودێ دکەم، و یا ئەز ژ خودێ دزانم، هوین نوزانن [خەونا یووسف خەونەکا ڕاستە و دێ هەر چێ بیت].

يَٰبَنِيَّ ٱذۡهَبُواْ فَتَحَسَّسُواْ مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَاْيۡـَٔسُواْ
مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ لَا يَاْيۡـَٔسُ مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ
ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَيۡهِ قَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡعَزِيزُ
مَسَّنَا وَأَهۡلَنَا ٱلضُّرُّ وَجِئۡنَا بِبِضَٰعَةٖ مُّزۡجَىٰةٖ فَأَوۡفِ لَنَا
ٱلۡكَيۡلَ وَتَصَدَّقۡ عَلَيۡنَآۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَجۡزِي ٱلۡمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾
قَالَ هَلۡ عَلِمۡتُم مَّا فَعَلۡتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذۡ أَنتُمۡ
جَٰهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوٓاْ أَءِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُۖ قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ
وَهَٰذَآ أَخِيۖ قَدۡ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡنَآۖ إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصۡبِرۡ فَإِنَّ
ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُواْ تَٱللَّهِ لَقَدۡ
ءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثۡرِيبَ
عَلَيۡكُمُ ٱلۡيَوۡمَۖ يَغۡفِرُ ٱللَّهُ لَكُمۡۖ وَهُوَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٩٢﴾
ٱذۡهَبُواْ بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلۡقُوهُ عَلَىٰ وَجۡهِ أَبِي يَأۡتِ
بَصِيرٗا وَأۡتُونِي بِأَهۡلِكُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
ٱلۡعِيرُ قَالَ أَبُوهُمۡ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَۖ لَوۡلَآ أَن
تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُواْ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَٰلِكَ ٱلۡقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

﴿٨٧﴾ كورێت من، هەڕن ل یووسف و برایێ وی بگەڕن و ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نەبن، و ب ڕاستی ژ بلی گاوران کەسێ دی ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نابیت. ﴿٨٨﴾ ڤێجا وەختێ ئەو چوینە دەڤ یووسفی، گۆتن: هەی وەزیر، ب ڕاستی ئەم و مرۆڤێت خۆ یێت بێ چارە بووین [ژ برساندا]، و مە متابەکێ بێ سەروبەر و بێ بها یێ ئینایی، ڤێجا [ب ڤی متایێ مە یێ بێ سەروبەر] یان تمام بۆ مە بپیڤە و خێرا خۆ دگەل مە بکە [ل مە نەگرە ژ بەر بێ سەروبەریا متایێ مە، یان زێدەی متایێ مە بدە مە، یان برایێ مە ژ کەرەما خۆ بەردە]، ب ڕاستی خودێ دێ خەلاتێ خێرکەران دەتن. ﴿٨٩﴾ [یووسفی] گۆت: ئەرێ هوین دزانن هەوە چ ب سەرێ یووسف و برایێ وی ئینایە، دەمێ هوین یێت نەزان؟! ﴿٩٠﴾ گۆتن: ئەرێ تو یووسف ب خۆیی، گۆت: ئەرێ ئەز یووسفم و ئەڤە ژی برایێ منە [یێ دەیابی]، ب ڕاستی خودێ کەرەم دگەل مە کر، ب ڕاستی هەر کەسێ پارێزکاریا خودێ بکەت، و بێنا خۆ فرەهـ بکەت، خودێ خێرا [چو] قەنجیکاران بەرزە ناکەت. ﴿٩١﴾ گۆتن: ب خودێ، خودێ تو ب سەر مە ئێخستی، و ب قەدرتر و بلندتر لێ کری، و ب ڕاستی ئەم ب خۆ د خەلەت بووین. ﴿٩٢﴾ [یووسفی] گۆت: ئەڤرۆ ئەز ل هەوە ناگرم، و گازندە ل سەر هەوە نینە [مادەم هەوە خەلەتی ل سەر خۆ ئاشکەرا کر، ئەز ل هەوە ناگرم]، خودێ ل هەوە ناگریت یان خودێ ل هەوە نەگریت [و گونەهێت هەوە بغەفرینیت]، و ئەو ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانترە. ﴿٩٣﴾ ئەڤی قەمیسێ من ببەن، بدانە سەر سەروچاڤێت بابێ من، چاڤێت وی دێ ڕۆن بن، و هوین هەمی مالێت خۆ بینە دەڤ من. ﴿٩٤﴾ ڤێجا وەختێ کاروان ژ مسرێ دەرکەفتی، بابێ وان گۆت [بۆ حازرێت ل دەڤ جهێ خۆ ل ئەردێ کەنعان]: بێنا یووسفی یا دئێتە من، و ئەگەر هەوە ئەز بێ هۆش و بیر خەرفتی نەدانابم، دا ژ من باوەر کەن. ﴿٩٥﴾ گۆتن: ب خودێ هێژ تو یێ ل سەر تێك و دویا خۆ یا کەڤن [زێدە حەژێکرنا یووسفی].

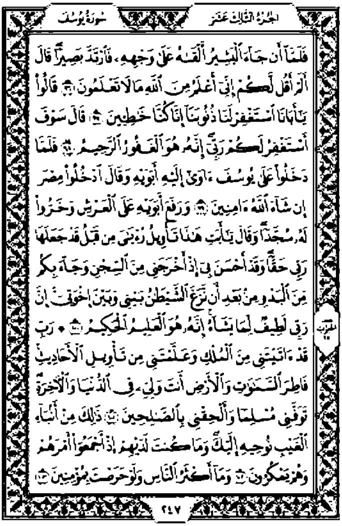

فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلۡبَشِيرُ أَلۡقَىٰهُ عَلَىٰ وَجۡهِهِۦ فَٱرۡتَدَّ بَصِيرٗاۖ قَالَ
أَلَمۡ أَقُل لَّكُمۡ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُواْ
يَٰٓأَبَانَا ٱسۡتَغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوۡفَ
أَسۡتَغۡفِرُ لَكُمۡ رَبِّيٓۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا
دَخَلُواْ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيۡهِ أَبَوَيۡهِ وَقَالَ ٱدۡخُلُواْ مِصۡرَ
إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيۡهِ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ وَخَرُّواْ
لَهُۥ سُجَّدٗاۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأۡوِيلُ رُءۡيَٰيَ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَعَلَهَا
رَبِّي حَقّٗاۖ وَقَدۡ أَحۡسَنَ بِيٓ إِذۡ أَخۡرَجَنِي مِنَ ٱلسِّجۡنِ وَجَآءَ بِكُم
مِّنَ ٱلۡبَدۡوِ مِنۢ بَعۡدِ أَن نَّزَغَ ٱلشَّيۡطَٰنُ بَيۡنِي وَبَيۡنَ إِخۡوَتِيٓۚ إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٞ لِّمَا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ ۞ رَبِّ
قَدۡ ءَاتَيۡتَنِي مِنَ ٱلۡمُلۡكِ وَعَلَّمۡتَنِي مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِۚ
فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَنتَ وَلِيِّۦ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۖ
تَوَفَّنِي مُسۡلِمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ
ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهِ إِلَيۡكَۖ وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ أَجۡمَعُوٓاْ أَمۡرَهُمۡ
وَهُمۡ يَمۡكُرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَآ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوۡ حَرَصۡتَ بِمُؤۡمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

﴿٩٦﴾ ڤێجا وەختێ مزگینی هاتی، قەمیسێ یووسفی ئاڤێتیە سەر سەروچاڤێت وی، چاڤێت وی ڕۆن بوونەڤە، گۆت: من نەدگۆتە هەوە [بێنا یووسفی یا دئێتە من، یان من نەدگۆتە هەوە هەڕن لێ بگەڕن ژ ڕەحما خودێ بێ هیڤی نەبن]، و یا ئەز ژ خودێ دزانم، هوین نوزانن. ﴿٩٧﴾ گۆتن: بابۆ.. داخوازا لێنەگرتن و گونەهـ ژێبرنێ بۆ مە [ژ خودێ] بکە، ب ڕاستی ئەم یێت گونەهکار بووین. ﴿٩٨﴾ [یەعقووبی] گۆت: پاشی ئەز دێ بۆ هەوە داخوازا گونەهـ ژێبرنێ ژ خودایێ خۆ کەم، ب ڕاستی هەر ئەوە یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٩٩﴾ ڤێجا وەختێ چۆیینە دەڤ یووسف، دەیبابێت خۆ برنە دەڤ خۆ، و گۆت: خودێ حەزکەت، ب پشت ڕاستی و تێمنی وەرنە مسرێ. ﴿١٠٠﴾ و یووسف، دەیبابێت خۆ بلندکرن و دانانە سەر تەختی، و هەمی [دەیباب و برایێت وی پێکڤە] بۆ چۆنە سوجدەیێ [و ئەڤ سوجدەیە ل دەڤ وان یا دورست بوو، و ل جهێ سلاڤێ و قەدرگرتنێ بوو، وەکی د پێشڤەڕابوونێ و ماچکرنا دەستی]، و [یووسفی] گۆت: بابۆ.. ئەڤە ڕاڤەکرنا خەونا منە یا من بەری نوکە دیتی، خودایێ من ئەو کرە ڕاستی، و قەنجی و کەرەم د گەل من کر، وەختێ ئەز ژ زیندانێ ڕزگار کریم و هوین ژ دەشتێ و کۆچەراتیێ ئینایینە ڤێرێ، پشتی شەیتانی ناڤبەرا من و برایێت من نەخۆش [خراب] کری، ب ڕاستی خودایێ من چ بڤێت، هویرک دکەت، ب ڕاستی ئەو یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١٠١﴾ خودێوۆ.. تە ژ ملك و مالداریێ دا من، و تە ڕاڤەکرنا خەونان نیشا من دا، تویی هەی چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، تویی پشتەڤان و هاریکارێ من د دنیایێ و ئاخرەتێدا، من موسلمان بمرینە، و من بگەهینە ڕاستکاران. ﴿١٠٢﴾ [هەی موحەممەد] ئەڤە [چیرۆکا یووسف پێغەمبەر و برایێت وی] ژ بەحس و سالۆخێت نەدیارن، ب وەحی ئەم بۆ تە دبێژین، و تو ل دەڤ وان [برایێت یووسفی] نەبوویی وەختێ خۆ کرینە ئێك [دا یووسف باڤێژنە د بیرێدا]، و وان پیلان بۆ دگێڕا. ﴿١٠٣﴾ باراپتر ژ مرۆڤان باوەریێ نائینن، خۆ تو ل سەر یێ ڕژد بی ژی.

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا
وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوٓا۟ أَن تَأْتِيَهُمْ غَٰشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ
ٱللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
هَٰذِهِۦ سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى
وَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن
قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰٓ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن
قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾
حَتَّىٰٓ إِذَا ٱسْتَيْـَٔسَ ٱلرُّسُلُ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا۟
جَآءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَن نَّشَآءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ
ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ
مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

﴿١٠٤﴾ و تو ژی [هەی موحەممەد] چو حەق و کرێیان ژ وان ناخوازی [بەرانبەر قورئانێ و ئەڤا تو بۆ وان دبێژی، وەکی زانایێت جوهییان دکەن]، و ئەڤ قورئانە ب تنێ دەرس و بیرئینانە بۆ هەمی خەلکی [نە بەس بۆ قورەیشییان ب تنێ]. ﴿١٠٥﴾ و چەند گەلەکن نایەتێت خودێ د ئەرد و ئەسماناندا ئەوێت ئەو د بەررا دبۆرن، و رویێ خۆ ژێ وەردگێرن. ﴿١٠٦﴾ و باراپتر ژ وان باوەرییێ ب خودێ نائینن، ئەگەر ئەو هەر د وی وەختیدا هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن. ﴿١٠٧﴾ ڤێجا ئەرێ ئەو پشت راست بوون، ئیزایەکا دژوار ژ دەڤ خودێ بۆ وان نائێت، یان رۆژا قیامەتێ ژ نشکەکێڤە ب سەر واندا نائێت، و وان های ژ خۆ نە؟! ﴿١٠٨﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەڤە رێکا منە [کو دەعوە و بانگهلدێرییە بۆ ڤی دینی]، و ئەز ب زانین و ب بەلگەیێت ئاشکەرا بانگی بۆ رێکا خودێ هلدێرم، ئەز و هندی ب دویڤ من کەڤتین، و پاقژی بۆ خودێ بیت ژ هەمی کێماسییان، و ئەز نە ژ وانم یێت هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿١٠٩﴾ و مە بەری تە چو پێغەمبەر نەشاندینە ژ خەلکێ گوندان، مە وەحی بۆ هنارتبیت، ئەگەر زەلام نەبن [ئانکو مرۆڤ بوون نە ملیاکەت..]، ڤێجا ما ئەو د ئەردیدا ناگەرن [و بزانن]، کا دویماهیکا یێت بەری وان بوو چ؟ و ب راستی ئاخرەت بۆ پارێزکاران چێترە، ڤێجا ما هوین فێ نوزانن. ﴿١١٠﴾ گاڤا پێغەمبەر [ژ باوەری ئینانا ملەتێت خۆ] بێ هیڤی بوویین، و هزر کرین کو ئەو درەوین هاتنە دانان ژ بەرێ ملەتێت خۆڤە، و سەرکەڤتنا ئەو ل هیڤییێ نەهات، وی دەمی سەرکەڤتن و هاریکارییا مە گەهشتە وان، ڤێجا ئەو هاتە رزگارکرن یێ مە ڤیایی [پێغەمبەر و یێت باوەری د گەل ئینایین]، و ئیزایا مە ژ ملەتێ گونەهکار نائێتە ڤەگرتن و ژێ نادەینە پاش. ﴿١١١﴾ ب راستی د سەرهاتییێت واندا دەرس و چامە هەبوون بۆ ئاقلداران، ئەڤ قورئانە نە ئاخفتنەکا چێکرییە [هەروەکی گاور دبێژن]، بەلێ راستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە، و دیارکەر و رۆنکەرە ب درێژی بۆ هەمی کاروبارێت دینی، و راستەرێیی و دلۆڤانییە بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

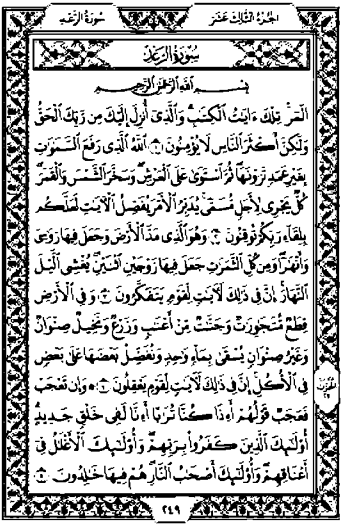

الجزء الثالث عشر سورة الرعد

سُورَةُ الرَّعۡدِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِۗ وَٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ ٱلۡحَقُّ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤۡمِنُونَ ۝١ ٱللَّهُ ٱلَّذِي رَفَعَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
بِغَيۡرِ عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
كُلّٞ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُم
بِلِقَآءِ رَبِّكُمۡ تُوقِنُونَ ۝٢ وَهُوَ ٱلَّذِي مَدَّ ٱلۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِيَ
وَأَنۡهَٰرٗاۖ وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِۖ يُغۡشِي ٱلَّيۡلَ
ٱلنَّهَارَۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ۝٣ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ
قِطَعٞ مُّتَجَٰوِرَٰتٞ وَجَنَّٰتٞ مِّنۡ أَعۡنَٰبٖ وَزَرۡعٞ وَنَخِيلٞ صِنۡوَانٞ
وَغَيۡرُ صِنۡوَانٖ يُسۡقَىٰ بِمَآءٖ وَٰحِدٖ وَنُفَضِّلُ بَعۡضَهَا عَلَىٰ بَعۡضٖ
فِي ٱلۡأُكُلِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ۝٤ ۞ وَإِن تَعۡجَبۡ
فَعَجَبٞ قَوۡلُهُمۡ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدٍۗ
أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَغۡلَٰلُ فِيٓ
أَعۡنَاقِهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ۝٥

٢٤٩

سۆرەتا ڕەعد

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٤٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب ڤی ڕەنگی دئێتە خواندن ئەلف لام، میم، ڕا، و ئەڤ تیپە ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانێ، و ئەڤ ئایەتێت ڤێ سۆرەتێ ئایەتێت قورئانێنە، قورئانا ژ دەڤ خودایێ تە بۆ تە هاتییە خوارێ، کو قورئانەکا هەق و دورستە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان باوەرییێ ب ڤێ هەقییێ نائینن، ئەڤە [سۆرەتە] ئایەتێت کتێبا (قورئانا) ڕۆنکەرن. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ ئەسمان وەکی هوین دبینن بێ ستوین بلندکرین، پاشی بلندبوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا بێ چاوایی و لائقی وی] و ڕۆژ و هەیڤ بن ئەمری خۆ کرن [تێخستنە د بەرژەوەندیا بەنییاندا]، و هەمی دئێن و دچن هەتا ڕۆژەکا دیارکری ل دەڤ خودێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] و کاروبارێت ئافراندنێ ب ڕێڤە دبەت و ئایەت و نیشانان بۆ هەوە ڕۆن دکەت [دا هوین پێ بگەهنە تاک و تەنیاییا خودێ و دەستهەلاتداریا وی پێ بناسن]، بەلکی هوین بێ گومان باوەرییێ ب ژڤانێ خودایێ خۆ بینن کو ڕۆژا قیامەتێیە. ﴿٣﴾ و ئەو خودایێ ئەرد ژ بەرێک کێشایی و دەشتکری [کو ب کێر ژیانێ بهێت]، و چیایێت بنەجهـ [کو بۆ ئەردی بنە سنگ و نەهێلن ژ بەرێک بچیت]، و ڕووبار تێخستنە تێدا، و ژ هەمی ڕەنگێت فێقی جۆت جۆتە دان [نێر و مێ، بجویک و مەزن، ترش و تەحل، تیژ و شرین... هتد] شەڤێ ب سەر ڕۆژێ داددەت، و ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤێت بۆرین ژ بەرێک کێشانا ئەردی، هەتا دان و چێکرنا فێقییێ ڕەنگ ڕەنگ] نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ تێدا دکەن.

﴿٤﴾ و د ئەردیدا هندە پارچەیێت ب ڕەخێکڤە و نێزیکی ئێک [بەلێ نەوەکی ئێکن، ئەڤە یێ قەلەوە و ئەڤە نە] و جنێکێت تری و چاندنێ و دارقەسپێت وەکی ئێک [دو تا ژ ئێک بنێ دەرکەڤتی] پێت هەین نەوەکی ئێک [هەر ئێک ل سەر بنێ خۆ]، پێت هەین هەمی ب ئێک ئاڤ دئێنە ئاڤدان، و ئەم خوارنا هندەکان ب سەر هندەکان دئێخین، ب ڕاستی ئەڤە هەمی [کو ئەرد ب سەرێکڤەیە و نەوەکی ئێکە، و ئێک ئەرد چەند ڕەنگێت شێکاتی ژێ دەردکەڤن، و گەلە ڕەنگێت فێقی ل سەر ئاخەکێ شین دبن، و ب ئاڤەکێ دئێنە ئاڤدان بەلێ تام و ڕەنگێت وان ژێک جودانە]، نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت تێ دگەهن و ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی.

﴿٥﴾ و ئەگەر تو بۆ تشتەکی عەجێبگرتی بی، ئاخفتنا وان جهێ عەجێبگرتنێیە و عەجێبە، دەمێ دبێژن ئەرێ پشتی ئەم دبینە ئاخ، جارەکا دی دێ ساخ بینەڤە؟! ئەڤە ئەون یێت باوەری ب هێز و شیانا خودێ نەیی، و ئەڤە ئەون یێت زنجیر و قەید د ستۆیاندا، و ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا مینن.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبْلَ ٱلْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهِمُ ٱلْمَثُلَٰتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَآ
أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦٓ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ
هَادٍ ﴿٧﴾ ٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ ٱلْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَىْءٍ عِندَهُۥ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ
وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلْكَبِيرُ ٱلْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَآءٌ مِّنكُم مَّنْ
أَسَرَّ ٱلْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِۦ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍۭ بِٱلَّيْلِ وَسَارِبٌۢ
بِٱلنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُۥ مُعَقِّبَٰتٌ مِّنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ
يَحْفَظُونَهُۥ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟
مَا بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوْمٍ سُوٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥ وَمَا
لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنشِئُ ٱلسَّحَابَ ٱلثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ ٱلرَّعْدُ بِحَمْدِهِۦ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِۦ وَيُرْسِلُ ٱلصَّوَٰعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَن يَشَآءُ وَهُمْ يُجَٰدِلُونَ فِى ٱللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ ٱلْمِحَالِ ﴿١٣﴾

﴿٦﴾ و ئەو لەزا جزاکرنێ ل تە دکەن بەری باشییێ [ژ لەکەڤە دگۆتن کا ئیزایا تو مە پێ دترسینی، بۆچی بۆ مە نائێت؟]، و ب ڕاستی بەری وان جزایێت بۆرین، ئەو جزا یێت ب سەرێ یێت وەکی وان هاتین، ئەوێت ئایەت و پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانایین، ب ڕاستی خودایێ تە بۆ مرۆڤان د سەر ستەما وانڕا لێنەگر و گونەهـ ژێبەرە، و ب ڕاستی خودایێ تە یێ ئیزاگرانە.

﴿٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: بلا موعجیزەیەك ژ دەڤ خودایێ وی بۆ هاتبا خوارێ [بێی کو چو بۆ ڤێ قورئانێ و موعجیزەیێت دی یێت دیتین وەکی کەربوونا هەیڤێ و زانا ئاڤێ د ناڤ تلاندا... هتد، بدانن] ب ڕاستی بەس تو ئاگەهدارکەری [ئانکو تو یێ هاتییە هنارتن، دا وان هشیار بکەی و بترسینی] و هەر ملەتەکی پێغەمبەرێ خۆ یێ هەی [ئانکو هەر پێغەمبەرەکی دێ ڕەنگەکێ موعجیزەیان دەینێ].

﴿٨﴾ و ب ڕاستی خودێ دزانیت کا هەر مێیەك ب چ ئاڤس و ئاڤا دبیت و کا مالبچویك ب چ کێم دبیت [ب بوونا بچویکی] و کا ب چ زێدە دبیت [ب چێبوونا بچویکی]، و هەر تشتەکێ هەبیت ل دەڤ وی [ل دەڤ خودێ]، وەختێ خۆ یێ دەستنیشانکری یێ هەی، نەدچیتە پاش و نەدئێتە پێش. ﴿٩﴾ زانایێ تشتێ ڤەشارتی [غەیبێ] و تشتێ بەرچاڤە، یێ مەزنە هەمی تشت د بن ویدانە، و یێ بلندە د سەر هەمی تشتانڕایە ب خۆیاتی و سالۆخ و کریارێت خۆڤە. ﴿١٠﴾ ل دەڤ وی تێکە، چ ئێك ژ هەوە د دلێ خۆدا ئاخفتنا خۆ بێژیت یان ئاشکەرا.. و چ ئێك ژ هەوە خۆ ب شەڤێ ڤەشێریت، و چ ڕۆژێ ب ڕێکا خۆ بچیت، هەر دزانیت. ﴿١١﴾ بۆ ڤان [مەخسەد یێ ئاخفتنا خۆ د دلێ خۆدا دبێژیت یان ئاشکەرا دکەت، و یێ خۆ ب شەڤێ ڤەدشێریت و ڕۆژێ ب ڕێکا خۆ دچیت] ملیاکەتێت هەین ل دویڤ ئێك و د دۆر وەردئێن، و وان ب ئەمرێ خودێ ژ سینگی و پشتێڤە دپارێزن، ب ڕاستی خودێ سەروبەرێ چو ملەتان ناگوهۆڕیت و خێر و کەرەمێت خۆ ژ وان نابڕیت، هەتا ئەو ژ دەڤ خۆ نەگوهۆڕن، و ئەگەر خودێ بەلایەك و ئاتافەك بۆ ملەتەکی ڤیا، چو ڤەگرتن بۆ نینە، و وان ژ بلی خودێ چو پشتەڤان نینن [هەوارا خۆ بگەهینێ]. ﴿١٢﴾ و ئەوە برویسیان بۆ ترسێ و تەماییێ [تەماییا هاتنا بارانێ] نیشا هەوە ددەت، و هەر ئەوە عەورێت گرانێت بارانێ چێ دکەت. ﴿١٣﴾ و هەر ئەوە برویسی تەسبیح و پەسنا وی دکەن، و ژ کێماسیان پاقژ دکەن، و ملیاکەت ژی ژ ترسا ئیزایا وی تەسبیحا وی دکەن، و برویسیان دهنێریت هەر کەسێ بڤێت دێ پێ هنگێڤیت [دگەل ڤێ ژی هێژ] ئەو ب خۆ جڕەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا دکەن، و ل شیانا خودێ ب شکن، و ب ڕاستی خودێ یێ تەکبیر موکومە بۆ نەیارێت خۆ.

لَهُۥ دَعْوَةُ ٱلْحَقِّ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَىْءٍ إِلَّا
كَبَٰسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَٰلِغِهِۦ وَمَا دُعَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ
إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلَٰلُهُم بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْءَاصَالِ ۩ ﴿١٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ قُلْ أَفَٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُونَ
لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ أَمْ هَلْ
تَسْتَوِى ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُ أَمْ جَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُوا۟ كَخَلْقِهِۦ فَتَشَٰبَهَ
ٱلْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّٰرُ ﴿١٦﴾ أَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَٱحْتَمَلَ ٱلسَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِى ٱلنَّارِ ٱبْتِغَآءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَٰعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُۥ
كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ وَٱلْبَٰطِلَ فَأَمَّا ٱلزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَآءً
وَأَمَّا مَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ فَيَمْكُثُ فِى ٱلْأَرْضِ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ
ٱلْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمُ ٱلْحُسْنَىٰ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا۟
لَهُۥ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦٓ
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ سُوٓءُ ٱلْحِسَابِ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٨﴾

﴿١٤﴾ کەلیما تەوحیدێ (لا إله إلا الله) یا ویە و داخوازا دوعایا ڕاست ژ ویە، و ئەوێت گازیا غەیری خودێ دکەن گازیا وان ب تشتەکی ناێتە وەرگرتن، و ئەڤە وەکی ویە یێ هەردو مستێت خۆ درێژکرینە ئاڤێ دا ئاڤ بگەهیتە دەڤێ وی، و ئاڤ ب خۆ ناگەهیتێ، و دوعا و عیبادەتێ گاوران بۆ بوتان، ژ گومڕایی و بەرزەبوونێ پێڤەتر نینە. ﴿١٥﴾ و کا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و سیەرا وان ژی سپێدە و ئێڤاران بڤێن نەڤێن سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن [ئانکو د بن بڕیار و فەرمانا خودێڤەنە]. ﴿١٦﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: کی خودانێ ئەرد و ئەسمانانە؟ بێژە: خودێیە، [پاشی] بێژە: ئەرێ چاوا هەوە ژ بلی خودێ پشتەڤان و پەرستی گرتینە، ئەوێن مفایەکی یان زیانەکێ بگەهینە خۆ ب خۆ؟[پاشی] بێژە: ئەرێ مرۆڤێ کۆرە [گاور] و ب چاڤ [موسلمان] وەکی ئێکن، یان ژی تاریاتی و ڕۆناهی وەکی ئێکن [گاوری و باوەری]، یان ژی وان هندە هەڤپشك بۆ خودێ دانایە، چێکری وەکی چێکرییێت وی ئافراندینە؟! ڤێجا چێکری ل دەڤ وان وەکی ئێك لێ هاتیە، ژێك ناناسن؟! بێژە: خودێ چێکەرێ هەمی تشتیە، و ئەو یێ تاك و تەنیا و سەردەست و دەستهەلاتدارە ل سەر هەمی تشتان. ﴿١٧﴾ [مەتەلا هەقیێ و پویچییێ و پەرستنا خودێ و پەرستنا پویچ و بوتان وەکی ڤێیە] خودێ باران ژ ئەسمانان دارێت، ڤێجا هەر شیڤ و نهالەکێ تەمەتی وێ ئاڤ تێرا چۆ [نهالا بچویك کێم ئاڤ تێرا چۆ، و یا مەزن گەلەك]، ڤێجا لەیی و لێمشت چۆن و کەفەکا بلند د گەل خۆ ڕاکر [ئەڤە ئەو مەتەلە یا خودێ گۆتی، د دەرهەقێ هەقیێ و پویچییێدا، مەتەلا هەقیێ د بەجهیا خۆدا، و پویچییێ د نەمانا خۆدا، وەکی بارانێیە ژ ئەسمانان بێتە سەر ئەردی و بینە لەیی و لێمشت و کەڤ د گەل خۆ ڕاکەت، هندی هەقیە ئەو ئاڤا سپیە ئەوا د ئەردیدا دمینیت، و هندی پویچییە ئەو کەفە ئەوا ب کێر چو نەێت و کەس مفایی ژێ نەکەت]، و [مەتەلا دی] وەکی وی تشتیە ئەوێ هوین ئاگری ل سەر هەلدکەن، دا بۆ خۆ بگەهنە چەکەکێ ژنان وەکی زێڕی و زیڤی، یان دا بگەهنە متایەکێ دی وەکی ڕساسی و سفری، ئەڤە ژی وەکی وێ ئاڤێ کەفەك ب سەر دکەڤیت، و ب ڤی ڕەنگی خودێ بۆ دیارکرنا هەقیێ و پویچییێ مەتەلان دئینیت، ڤێجا ئەو کەفا ب سەر دکەڤیت [چ ب سەر ئاڤێ و چ ب سەر حەلاندنا مەعدەنان وەکی زێڕی و زیڤی و سفری و ڕساسی] بێ مفا دچیت و نامینیت، بەلێ ئەوا مفایی دگەهینیتە خەلکی و ب کێر دئێت [وەکی ئاڤێ و مەعدەنێ پاقژ] د ئەردیدا دمینیت [ئانکو هەقی هۆسا دێ مینیت و پویچی دێ چیت و ب کێر نائێت]، هۆسا خودێ مەتەلان دئینیت. ﴿١٨﴾ یێت بەرسڤا خودایێ خۆ دایین بەحەشت بۆ وانە، و ئەوێت بەرسڤا خودایێ خۆ نەدایین [ڕۆژا قیامەتێ] ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی یێ وان بایە، و هندەی دی ژی دگەل، دا د پێش خۆڤە دەن [بەلێ ژ وان ناێتە وەرگرتن، و ژ ئیزایێ ڕزگار نابن]، ئەها ڤان حسابەکا ڕەش یا هەی، و جهێ وان دۆژەهە و پیسە جهە.

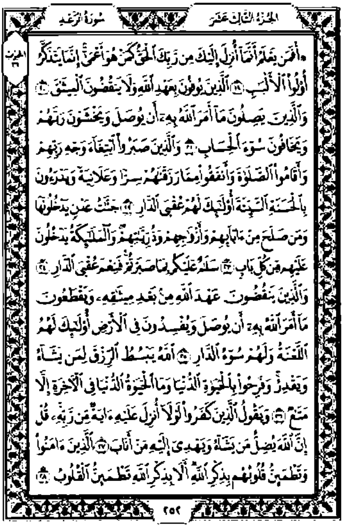

الجزء الثالث عشر
سورة الرعد
الحزب ٢٦

أَفَمَن يَعۡلَمُ أَنَّمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ ٱلۡحَقُّ كَمَنۡ هُوَ أَعۡمَىٰٓۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ١٩ ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلۡمِيثَٰقَ ٢٠
وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيَخۡشَوۡنَ رَبَّهُمۡ
وَيَخَافُونَ سُوٓءَ ٱلۡحِسَابِ ٢١ وَٱلَّذِينَ صَبَرُواْ ٱبۡتِغَآءَ وَجۡهِ رَبِّهِمۡ
وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ وَيَدۡرَءُونَ
بِٱلۡحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عُقۡبَى ٱلدَّارِ ٢٢ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا
وَمَن صَلَحَ مِنۡ ءَابَآئِهِمۡ وَأَزۡوَٰجِهِمۡ وَذُرِّيَّٰتِهِمۡۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَدۡخُلُونَ
عَلَيۡهِم مِّن كُلِّ بَابٖ ٢٣ سَلَٰمٌ عَلَيۡكُم بِمَا صَبَرۡتُمۡۚ فَنِعۡمَ عُقۡبَى ٱلدَّارِ ٢٤
وَٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهۡدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقۡطَعُونَ
مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ
ٱللَّعۡنَةُ وَلَهُمۡ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ٢٥ ٱللَّهُ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ
وَيَقۡدِرُۚ وَفَرِحُواْ بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِلَّا
مَتَٰعٞ ٢٦ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦۚ قُلۡ
إِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِيٓ إِلَيۡهِ مَنۡ أَنَابَ ٢٧ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ٢٨

٢٥٢

﴿١٩﴾ ئەرێ ئەوێ دزانیت ئەڤا بۆ تە ژ دەڤ خودایێ تە هاتیە خوارێ وەحیە و ڕاستە، وەکی ویە یێ کۆرە و ڤێ نەزانیت [کو ئەڤە ڕاستە و هەقە]، و ب ڕاستی ئەو ب تنێ دێ بۆ خۆ پێڤەچن ئەوێت تێگەهشتی و ئاقلدار. ﴿٢٠﴾ [و ئاقلدار] ئەون ئەوێت پەیمانا خودێ ب جە دئینن، و ئەو پەیمانا وان دایە خودێ ناشکێنن. ﴿٢١﴾ و ئەون ئەوێت یا خودێ فەرمان پێ دایی ب گەهینە ئێک، دگەهینە ئێک [وەکی مرۆڤانییێ و چاڤدێریا ئێتیم و هەژاران]، و ژ خودایێ خۆ دترسن و پارێزکاریا وی دکەن، و سەهمێ ژ حسابا ڕۆژەکا ڕەش دکەن. ﴿٢٢﴾ و ئەون یێت بۆ ئێکارێ (ڕازیبوونا) خودێ بێنا خۆ فرەهـ دکەن [ل سەر گوهداریا خودێ، و ل سەر تشتێ حەرام، و ل سەر قەدەرا خودێ]، و نڤێژێت خۆ وەکی خودێ ژێ ڤیایی دکەن، و ئاشکەرا و نهێنی ژ وی ڕزقێ مە دایێ ددەن و دکەنە خێر، و باشیێ شوینا خرابیێ ددانن، و خرابیێ ب باشیێ ددەنە پاش، ئەڤان خەلاتێ وان بەحەشتە. ﴿٢٣﴾ بەحەشتێت ئاکنجیبوونێ، ئەوێت ئەو و ئەوێت قەنج ژ دەیباب و هەڤسەر و دویندەها خۆ دچنە تێدا، و ملیاکەت د هەمی دەرگەهانڕا ب سەر واندا دچن [سەرا وان ددەن]. ﴿٢٤﴾ [دبێژنێ] سلاڤ ل هەوە بن ژ بەر وێ بێنفرەهیا هەوە ل سەر پارێزکاریا خودێ کری، هەوە پیرۆز بیت ئەڤ دویماهیکا هۆسا یا جوان. ﴿٢٥﴾ و ئەوێت پەیمانا خودێ پشتی موکومکرنێ دشکێنن، و ئەو تشتێ خودێ فەرمان پێ کری بگەهیتە ئێک دبڕن، و خرابیێ د ئەردیدا دکەن، ئەڤان لەعنەت و دویرکەڤتن ژ دلۆڤانیا خودێ بۆ وان بیت، و دویماهیکەکا خراب ژی بۆ وان یا هەی. ﴿٢٦﴾ خودێ بۆ یێ بڤێت ڕزقی بەرفرەهـ و کێم دکەت، و ئەو ب ژینا دنیایێ [ئەو تشتێ خودێ دایییێ] شایی بوون، و ژیانا دنیایێ ل بەر ئاخرەتێ ژ متایەکێ کێم پێڤەتر نینە. ﴿٢٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: دێ بلا موعجیزەیەک بۆ وی [ژی] ژ دەڤ خودایێ وی هاتبایە [وەکی موعجیزەییێت مووسا پێغەمبەر و عیسا پێغەمبەری]، بێژە: [ئەو کارەکە ب دەستێ خودێیە، ڤێجا یێ خودێ ڕاستەڕێ نەکری، موعجیزە ژی فایدەی وی ناکەن]، خودێ هەر کەسێ بڤێت دێ بەرزەکەت، و هەر کەسێ ب تەوبەیێ ب بالڤە بزڤریت، دێ ڕاستەڕێ کەت. ﴿٢٨﴾ [ئەوێت ب بال خودێڤە زڤڕین و هاتینە ڕاستەڕێکرن] ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و دلێ وان ب بیرئینان و زکرێ خودێ ڤەدهەسیت و تەنا دبیت، [باش] بزانن دل ب بیرئینان و زکرێ خودێ ڤەدهەسن و تەنا دبن.

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَـَٔابٍ ﴿٢٩﴾
كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَٰكَ فِىٓ أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَآ أُمَمٌ لِّتَتْلُوَا۟
عَلَيْهِمُ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِٱلرَّحْمَٰنِ ۚ قُلْ هُوَ رَبِّى
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا
سُيِّرَتْ بِهِ ٱلْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ ٱلْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ ٱلْمَوْتَىٰ ۗ
بَل لِّلَّهِ ٱلْأَمْرُ جَمِيعًا ۗ أَفَلَمْ يَا۟يْـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن لَّوْ يَشَآءُ
ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعًا ۗ وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ تُصِيبُهُم
بِمَا صَنَعُوا۟ قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِىَ وَعْدُ
ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن
قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَنْ هُوَ قَآئِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۗ وَجَعَلُوا۟
لِلَّهِ شُرَكَآءَ قُلْ سَمُّوهُمْ ۚ أَمْ تُنَبِّـُٔونَهُۥ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى ٱلْأَرْضِ أَم
بِظَٰهِرٍ مِّنَ ٱلْقَوْلِ ۗ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا۟ عَنِ
ٱلسَّبِيلِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَّهُمْ عَذَابٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَشَقُّ ۖ وَمَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٣٤﴾

﴿٢٩﴾ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خۆشترین ژیان و باشترین دویماهیك بۆ وان هەیە. ﴿٣٠﴾ و هۆسا [كا چاوا مە پێغەمبەر بەری تە هنارتینە] مە تو ژی هنارتییە نااڤ ئوممەتەکێ، بەری وان گەلەك ئوممەت یێت هاتین و چوین، دا ئەوا مە بۆ تە ب وەحی هنارتی بۆ وان بخوینی، و ئەو ب خۆ بێ باوەرن ژ خودێ، بێژە: ئەو خودایێ منە، ژ وی پێڤەتر چو خودا نینن، من خۆ هەلپەسارتێ و پشتا خۆ پێ موکوم کر، و زڤرینا من هەر ب بال ویڤەیە. ﴿٣١﴾ و ئەگەر ب [خواندنا] کتێبەکێ چیا ژ جهێ خۆ چۆبانە و ئەرد پێ پەق پەق بوربایە، و مری پێ هاتبانە ئاخاڤتن [دا ئەڤ قورئانە بیت]، بەلێ هەمی کاروبار ب خودێنە، ئەرێ ئەوێت باوەری ئینایین ژ باوەری ئینانا گاوران بێ هیڤی نەبوویینە، و بزانن نێ ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا هەمی مرۆڤان ڕاستەڕێ کەت، و ئەوێت گاوربوویین ژ بەر یا وان کری بەردەوام ئاتاف و نەخۆشی دێ ب سەرێ وان ئێن، یان ژی ئەو بەلا و ئاتاف دێ نێزیکی مالێت وان بن [ڤێجا بلا بترسن نەکو سەرشەتیت وان ب سەر واندا بێنە خواری یان وان بهنگێڤیت] هەتا ژڤانێ خودێ دئێت [بۆ وان، بمرن یان قیامەت ل وان ڕابیت]، خودێ ژ پەیمانا خۆ لێڤە نابیت. ﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ترانە ب پێغەمبەرێت بەری تە ژی یێت هاتینە کرن، ڤێجا مە دەلیڤە و مۆلەت دا وان یێت باوەری نەئینایین [و مە ل دویڤ وان بەردا]، پاشی مە ئەو ب ئیزایا خۆ هنگاڤتن، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا جزا و ئیزایا من بۆ وان یا چاوا بوو. ﴿٣٣﴾ ئەرێ ئەوێ زێرەڤان و شاهد ل سەر هەمی کەسان و ئاگەهدار ب هەمی کار و کریارێت وان، چ قەنج چ خراب، و هەر ئێکی جزایێ وی ل دویڤ کارێ وی بدەتێ، وەکی وییە یێ ئەڤە هەمی نەیی، کو بوت و سەنەمێت هەرونە [ئانکو ئەو خودایێ ب ئاگەه ژ هەمی تشتان و ڕێڤەبەرێ جیهانێ، ئەوەکی وان بوتانە ئەوێت موشرکان بۆ کرینە هەڤپشك] و [گاوران] هەڤپشك بۆ خودێ چێکرینە، [هەی موحەممەد] بێژە: کا ناڤ و سالۆخێ وان هەڤپشکێت هەوە بۆ خودێ چێکرین بێژن [وان چ سالۆخ هەنە پێ هێژایی پەرستنێ ببن]، یان ژی هوین خودێ ئاگەهداری وێ دکەن یا ئەو د ئەردیدا ژێ بێ ئاگەه؟! [کو ئەوە ـ ب دیتنا هەوە ـ هەڤپشك هەنە پێ نوزانیت]، یان ژی هوین ئاخڤتنەکا بێ بنیات و نەڕاست دکەن.. [نەخێر وەنینە یا ئەو دبێژن و دکەن، خودێ چو هەڤپشك نینن]، بەلکی فند و فێلێت وان [شەیتانی و گاوری و دژمنیا وان بۆ ئیسلامێ و چێکرنا هەڤپشکان بۆ خودێ] بۆ وان هاتینە خەملاندن، و ژ ڕێکا خودێ یێت هاتینە پاشڤەبرن، و هەر کەسێ خودێ گومڕا و بەرزە بکەت، ڕاستەڕێکەر بۆ نینە. ﴿٣٤﴾ د دنیاییدا دێ ڤان گاوران هەڤتووشی ئیزایەکێ کەین [ب کوشتنێ و ئێخسیرکرنێ و هەمی ڕەنگێت ئاتافان]، و ب ڕاستی ئیزایا ئاخرەتێ ل سەر وان گرانتر و مەزنترە، و وان چو پارێزڤان نینن وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن.

الحزب

مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ
أُكُلُهَا دَآئِمٌ وَظِلُّهَا ۚ تِلْكَ عُقْبَى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ ۖ وَّعُقْبَى
ٱلْكَٰفِرِينَ ٱلنَّارُ ﴿٣٥﴾ وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَفْرَحُونَ
بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ ۖ وَمِنَ ٱلْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُۥ ۚ قُلْ إِنَّمَآ
أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ وَلَآ أُشْرِكَ بِهِۦٓ ۚ إِلَيْهِ أَدْعُوا۟ وَإِلَيْهِ مَـَٔابِ ﴿٣٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَ
مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَٰجًا وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ
لِرَسُولٍ أَن يَأْتِىَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾
يَمْحُوا۟ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾ وَإِن مَّا
نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ
وَعَلَيْنَا ٱلْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَأْتِى ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا
مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَٱللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِۦ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ
ٱلْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ ٱلْمَكْرُ جَمِيعًا ۖ
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۗ وَسَيَعْلَمُ ٱلْكُفَّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٤٢﴾

﴿٣٥﴾ رەوشا وێ بەحەشتێ ئەوا ژڤان بۆ پارێزکاران پێ هاتییە دان، ڕووبار د بنڕا دچن و فێقی و سیەرا وێ بەردەوامن [نە فێقی خلاس دبیت وەکی یێ دنیایێ، و نە سیەر کێم دبیت و دچیت]، و ئەڤەیە دویماهیکا وان ئەوێت پارێزکاری کرین، و دویماهیکا گاوران ژی ئاگرە. ﴿٣٦﴾ و ئەوێت کتێب بۆ هاتین [جوهی و فەلەیێت موسلمان بوویین وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی و نەجاشی و... هتد] کەیفا وان ب وێ دئێت یا بۆ تە هاتی [کو ئەڤ قورئانەیە، چونکی د کتێبێت واندا شاهد و مزگینی بێ هەنە]، و هندەک دەستەک و کۆم ییێت هەین [ژ جوهی و فەلەیان ئەوێت باوەری ب موحەممەدی نەئینایین] باوەرییێ ب هندەک قورئانێ نائینن، بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من یا ب هندێ هاتییە کرن، ئەز خودێ ب تنێ بپەرێسم و چو هەڤپشکان بۆ چێ نەکەم، و ئەز خەلکی بەس بۆ ڕێک و پەرستنا وی تنێ ڤەخوینم، و زڤڕینا من هەر ب بال ویڤەیە. ﴿٣٧﴾ [کا چاوا مە کتێب بەری تە ب زمانێ وان ملەتان هنارتینە ییێت پێغەمبەر بۆ چۆیین] وەسا مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ب زمانێ عەرەبی ئینایییە خواری، و ئەگەر تو ب دویڤ دلخوازییا وان بکەڤی پشتی وێ زانینا بۆ تە هاتی [ئەگەر پشتی ڤێ تو گوهێ خۆ بدەیە دلخوازییا وان]، ڤێجا تە ژ بلی خودێ چو هاریکار و پارێزڤان نینن [تە ژ ئیزایا خودێ بپارێزن]. ﴿٣٨﴾ و ب ڕاستی مە بەری تە پێغەمبەر ییێت هنارتین [ئەو ژی وەکی تە مرۆڤ بوون] و مە ب ژن و دویندەهـ ئێخستبوون، و بۆ چو پێغەمبەران بەری تە چێ نەدبوو موعجیزەیەکێ بینیت، ئەگەر ب دەستویرا خودێ نەبایە، هەر تشتەکێ هەبیت وەختێ خۆ یێ دیارکری و کتێبا خۆ یا تێدا نڤیسی هەیە [نە دئێتە پێش و نە دچیتە پاش]. ﴿٣٩﴾ [و د ڤێ کتێبێدا] هەچییا خودێ بڤێت ژێ دبەت، و هەچییا بڤێت دهێلیت، و کتێبا سەرەکی و ئەسل [کو دەپێ پارستییە] ل دەڤ وییە. ﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی ئەگەر ئەم هندەک ژ وێ ئیزایا مە ژڤان و پەیمان پێ دایییە وان، ب سەرێ وان بینین [هێژ تو یێ ساخ] و نیشا تە بدەین، یان ژی [هێژ مە نیشا تە نەدایی] ئەم تە بمرینین، ڤێجا ب ڕاستی بەس گەهاندنا ڤێ پەیامێ ل سەر تەیە، و حساب و جزایێ وان ل سەر مەیە [نە ل سەر تەیە]. ﴿٤١﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ئەم ئەردی ل دۆرماندۆرێت وان کێم دکەین، [و ئەردێ وان بەربەر کێم دکەین، و موسلمانان ل سەر وان سەردەست دکەین، و ب دەست موسلمانانڤە بەردەدەین]، و خودێ حوکمی دکەت و کەس نینە حوکمێ وی ڤەگریت، و ئەو ب خۆ یێ حسێب سڤکە. ﴿٤٢﴾ و ب ڕاستی گاورێت بەری وان [بەری خەلکێ مەکەهێ] پیلان و تۆییین ب خرابی بۆ پێغەمبەرێت خۆ گێڕان، و خودێ ب هەمی پیلان و تۆیییان یێ ئاگەهدارە [ئانکو نەخشەکێشانا کەسێ بەرانبەری نەخشەکێشانا خودێ نینە]، دزانیت کا هەر کەسەک چ دکەت، و گاور دێ زانن کا دویماهیکا کێ [یا وان یان یا موسلمانان] دێ یا باش بیت.

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَسْتَ مُرْسَلًاۚ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدَۢا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ
إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿١﴾
ٱللَّهِ ٱلَّذِي لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِۗ وَوَيْلٌ
لِّلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٖ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْأٓخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٖ ﴿٣﴾ وَمَآ
أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْۖ
فَيُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِي مَن يَشَآءُۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَذَكِّرْهُم بِأَيَّىٰمِ
ٱللَّهِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّكُلِّ صَبَّارٖ شَكُورٖ ﴿٥﴾

﴿٤٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین دبێژن: تو نە پێغەمبەری، [هەی موحەممەد] بێژە: بەسی منە خودێ د ناڤبەرا من و هەوەدا، و ئەوێت زانینا کتێبان ل دەف هەی [ژ وان ئەوێت موسلمان بوویین وەکی عەبدوللایێ کورێ سەلامی و نەجاشی]، شاهد بن ل سەر پێغەمبەرینیا من.

سۆرەتا ئیبراهیم

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڤی رەنگی دئێتە خواندن، ئەلف، لام، را، ئەڤ قورئانە کتێبەکە مە بۆ تە ئینایە خوارێ دا مرۆڤان ژ تاریستانێ [تاریستانا شرك و گاورییێ] ب دەستویریا خودێ دەربێخیە ڕۆناهیا باوەرییێ، رێکا خودایێ سەردەست و هێژایی شوکور و سوپاسییێ. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و هیلاك و نەخۆشی بۆ گاوران بیت ژ ئیزایەکا دژوار و گران. ﴿٣﴾ ئەوێت ژیانا دنیایێ ب سەر یا ئاخرەتێ دئێخن، و رێکا خودێ ل بەر خەلکی دگرن، و خوار و ڤیچ دخوازن، دا خەلکی ژێ بدەنە پاش، ئەڤە یێت د گومڕاییەکا دویر و ناشکەرادا. ﴿٤﴾ و مە چو پێغەمبەر نەهنارتینە ئەگەر ب زمانێ وی ملەتی نەبیت یێ مە بۆ هنارتی [دا فەرمان و بەرنامەیێ خودێ] بۆ وان دیار بکەت، [پشتی پێغەمبەر بۆ وان دیار دکەت، ئەو نەشێت کەسێ ڕاستەرێ بکەت]، ڤێجا یێ خودێ بڤێت دێ گومڕا و بەرزەکەت، و یێ بڤێت ژی دێ ڕاستەرێ کەت، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٥﴾ و ب سویند مە مووسا ب موعجزەیێت خۆ [کو نەهـ موعجزە بوون] هنارت، [و مە گۆتێ] ملەتێ خۆ ئسرائیلیان [ئەوێت کەڤتینە د بن عەبدینیا فرعەونیدا] ژ تاریستانا گاورییێ دەربێخە ڕۆناهیا باوەرییێ، و ڕویدان و قەومینێت خودێ [ئەوێت ب سەرێ ملەتان هاتین و پێ د هیلاك چوویین] بینە بیرا وان، ب ڕاستی د ئینانەبیرا ڤان ڕویداناندا نیشان و بەلگەیێت [مەزن] یێت هەین [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ هەر ئێکێ گەلەك سەبرکێش و زێدە سوپاسدار بیت.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ أَنجَىٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ وَفِى
ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ
لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِى
لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِن تَكْفُرُوٓا۟ أَنتُمْ وَمَن فِى
ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا۟
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ
مِنۢ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا ٱللَّهُ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم
بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَرَدُّوٓا۟ أَيْدِيَهُمْ فِىٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَقَالُوٓا۟ إِنَّا كَفَرْنَا
بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ وَإِنَّا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾
۞ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى ٱللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ
مُّسَمًّى قَالُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

الحزب ٢٦

﴿٦﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ مووسایی گۆتییە ملەتێ خۆ: نیعمەت و کەرەمێت خودێ بینە بیرا خۆ، وەختێ هوین ژ فیرعەونییان ڕزگار کرین، کو وان ئێزایەکا خراب و دژوار ددا بەر هەوە، کوڕێت هەوە دکوشتن و ژن و کچێت هەوە [بۆ خدامینیا خۆ] دهێلان، ب ڕاستی ئەڤە ئەزموون و جەڕباندنەکا مەزن بوو بۆ هەوە. ﴿٧﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ خودایێ هەوە ڕاگەهاندی [و هوین ئاگەهدار کرین] ئەگەر هوین شوکور و سوپاسیا خودێ بکەن، ئەز دێ نیعمەتێت خۆ ل هەوە زێدەکەم، و ئەگەر هوین چاڤکۆرەییێ بکەن، و نیعمەتێت من نەئینە بەر چاڤێت خۆ [ئانکو سوپاسیا نیعمەتێت من نەکەن] هنگی بزانن ئێزایا مە یا گران و دژوارە. ﴿٨﴾ مووسایی گۆت: ئەگەر هوین و هندی ئەوێت د ئەردیدا هەین گاور بن [یان سوپاسیا نیعمەتێت خودێ نەکەن]، ب ڕاستی خودێ یێ بێ منەتە و چو پاکی ب هەوە نینە [و سوپاسی و شوکورا هەوە چو لێ زێدە ناکەت، و نەسوپاسیا هەوە چو لێ کێم ناکەت]، و هێژایی سوپاسییێ بە [چونکی نیعمەتێت وی گەلەکن، و فایدەیێ سوپاسداریا وی هەر ل هەوە دزڤڕیت]. ﴿٩﴾ ئەرێ بەحس و خەبەرێت ئەوێت بەری هەوە بۆ هەوە نەهاتییە، ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) و یێت پشتی وان هاتین، ژ بلی خودێ کەس نوزانیت کا چەند بوون، پێغەمبەرێت وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراکەر بۆ هاتن، ڤێجا هەردو دەستێت خۆ ژ کەرباندا کێشانە د دەڤێت خۆدا و گەزتن، و گۆتن: ب ڕاستی ئەم باوەرییێ ب وی تشتی نائینین یێ هوین پێ هاتین، و ب ڕاستی ئەم بەرانبەری وی تشتێ هوین داخوازا مە بۆ دکەن ب گومانین [ژێ بێ باوەرین]. ﴿١٠﴾ پێغەمبەرێت وان گۆتن: ئەرێ [هەوە] شک و گومانەک د خودێدا هەیە، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان داخوازا هەوە دکەت، دا گونەهێت هەوە ژێ ببەت [یێت وی بڤێن]، و هەوە هەتا وەختەکێ دیارکری بهێلیت و گیرۆ بکەت، گۆتن: هوین ژی مرۆڤن وەکی مە، هەوە دڤێت هوین بەرێ مە ژ وان پەرستییان وەرگێڕن، ئەوێت باب و باپیرێت مە دپەرستن، ڤێجا [ئەگەر هوین ڕاست پێغەمبەر بن] کا بەلگە و نیشانەکا ڕۆن و دیار بۆ مە بینن.

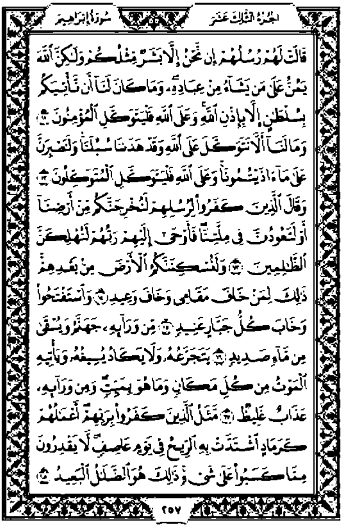

الجزء الثالث عشر سورة إبراهيم

قَالَتۡ لَهُمۡ رُسُلُهُمۡ إِن نَّحۡنُ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ وَمَا كَانَ لَنَآ أَن نَّأۡتِيَكُم
بِسُلۡطَٰنٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿١١﴾
وَمَا لَنَآ أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى ٱللَّهِ وَقَدۡ هَدَىٰنَا سُبُلَنَاۚ وَلَنَصۡبِرَنَّ
عَلَىٰ مَآ ءَاذَيۡتُمُونَاۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِرُسُلِهِمۡ لَنُخۡرِجَنَّكُم مِّنۡ أَرۡضِنَآ
أَوۡ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَاۖ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَيۡهِمۡ رَبُّهُمۡ لَنُهۡلِكَنَّ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسۡكِنَنَّكُمُ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡۚ
ذَٰلِكَ لِمَنۡ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَٱسۡتَفۡتَحُواْ
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٖ ﴿١٥﴾ مِّن وَرَآئِهِۦ جَهَنَّمُ وَيُسۡقَىٰ
مِن مَّآءٖ صَدِيدٖ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُۥ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُۥ وَيَأۡتِيهِ
ٱلۡمَوۡتُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٖۖ وَمِن وَرَآئِهِۦ
عَذَابٌ غَلِيظٞ ﴿١٧﴾ مَّثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡۖ أَعۡمَٰلُهُمۡ
كَرَمَادٍ ٱشۡتَدَّتۡ بِهِ ٱلرِّيحُ فِي يَوۡمٍ عَاصِفٖۖ لَّا يَقۡدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُواْ عَلَىٰ شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلۡبَعِيدُ ﴿١٨﴾

٢٥٧

﴿١١﴾ پێغەمبەرێت وان گۆتنە وان: [راستە] ئەم ژی مرۆڤین، وەكی هەوە، بەلێ خودێ كەرەما خۆ ب پێغەمبەراتیێ د گەل وی بەندەیی دكەت یێ وی بڤێت [و وی وەسا ڤیا ڤێ كەرەمێ د گەل مە بكەت]، و بۆ مە نەدورستە ئەم نیشان و بەلگەیەكی بۆ هەوە بینین ئەگەر ب دەستویریا خودێ نەبیت، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بكەن. ﴿١٢﴾ و مامە چ دەستویردان هەیە ئەم خۆ ب هیڤیا خودێڤە نەهێلین، و پشتا خۆ پێ گەرم نەكەین، ب ڕاستی وی بەرێ مە یێ دایە وان ڕێكان یێت ئەم وی پێ بناسین، و ب سویند ئەم دێ پێنا خۆ فرەهـ كەین ل سەر وێ ئەزیەتا هەوە گەهاندیە مە، و بلا پشتگەرمیخواز پشتا خۆ بەس ب خودێ [ب تنێ] گەرم بكەن. ﴿١٣﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتنە پێغەمبەرێت خۆ: ب سویند ئەم دێ هەوە ژ ئەردێ خۆ دەرتێخین، یان هوین دێ جارەكا دی زڤرنەڤە سەر دینێ مە، ڤێجا هنگی خودێ وەحی بۆ وان هنارت، بێ گۆمان دێ ستەمكاران د هیلاك بەین. ﴿١٤﴾ و بێ گۆمان ئەم دێ هەوە پشتی وان ل سەر ئەردێ وان ئاكنجی كەین [ئەو ئەردێ ئەوان گەف ل هەوە دكرن كو هەوە ژێ دەربێخن]، ئەڤ بەیانە [ڤڕكرن و نەهێلانا وان، و ئاكنجیكرنا هەوە ل جهێ وان] بۆ وییە ئەوێ ژ ڕاوەستیانا بەرهەمبەری من و ڕۆژا قیامەتێ بترسیت. ﴿١٥﴾ و پێغەمبەران داخوازا سەركەفتنێ ژ خودایێ خۆ كر [ل سەر نەیاران]، [ڤێجا خودێ بۆ ئینا]، و هەمی خۆمەزنكەرێت زێدە سەرڕەق خوسارەت و بێ هیڤی بوون. ﴿١٦﴾ و [وێ ڕۆژێ] جەهنەم و دۆژەهـ ب دویڤ وانڤەیە، و دێ ب ئاڤا كێم و زوخێ تێنە ئاڤدانێ [دێ ئاڤا كێم و زوخێ دەنە وان]. ﴿١٧﴾ دێ ب زەحمەت داقورچینیت و نەشێت خۆش داعویریت، و مرن ژ هەمی ڕەخانڤە دئێتێ، بەلێ نامریت [كو تەنا ببیت] و ئیزایەكا گران یا ل دویڤ وی. ﴿١٨﴾ مەتەلا وان ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین، كار و كریارێت وان وەكی خۆلیەكێنە هوورەبایەك ل ڕۆژەكا ب هوورەبا لێ بدەت، ئەو نەشێن خێر و كریارێت خۆ ب دەست خۆڤە بینن [چونكی ب گاوریێ یێت پویچ كرین، وەكی خۆلیا هوورەبای بری ناتێنە زڤراندن] ئەها ئەڤەیە گومڕاییا كویر و دویر.

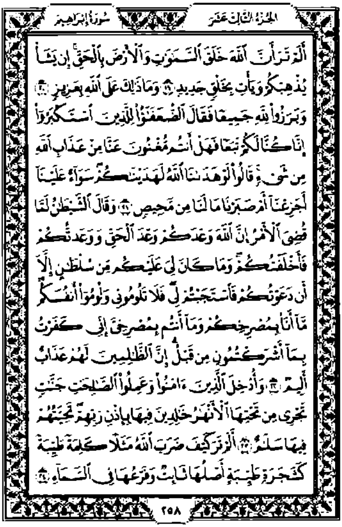

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ إِن يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ ٱللَّهِ
مِن شَىْءٍ ۚ قَالُوا۟ لَوْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ لَهَدَيْنَٰكُمْ ۖ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ
أَجَزِعْنَآ أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ ٱلشَّيْطَٰنُ لَمَّا
قُضِىَ ٱلْأَمْرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ ٱلْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ ۖ وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ إِلَّآ
أَن دَعَوْتُكُمْ فَٱسْتَجَبْتُمْ لِى ۖ فَلَا تَلُومُونِى وَلُومُوٓا۟ أَنفُسَكُم ۖ
مَّآ أَنَا۠ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِىَّ ۖ إِنِّى كَفَرْتُ
بِمَآ أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ ۗ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾ وَأُدْخِلَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ۖ تَحِيَّتُهُمْ
فِيهَا سَلَٰمٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٢٤﴾

﴿١٩﴾ ئەرێ ما تە نەزانیـە خودێ ئەرد و ئەسمان ب زانایی و حیکمەت چێکرینە [کو ب ڕێکا وان بگەهنە دەستهەلاتداریا خودێ]، ئەگەر بڤێت دێ هەوە بەت و مرینیت، و هندەك مرۆڤێت نوی دێ ئینیت. ﴿٢٠﴾ و ئەڤە ل بەر خودێ نەیا ب زەحمەتە. ﴿٢١﴾ و [ڕۆژا قیامەتێ] ئەو هەمی [ب کار و کریارێت خۆڤە] دێ بەرانبەری خودێ ئاشکەرا بن، ڤێجا [وی وەختی] بندەست و بەلنگاز دێ بێژنە وان یێت ئەو تەبەسەرکرین و خۆ مەزنکرین [ئەوێت ئەو سەردابرین و نەهێلایین باوەریێ بینن] ئەم دویکەڤتیێت هەوە بووین، ئەرێ هوین دشێن تشتەکی ژ ئیزایا خودێ ژ مە بدەنە پاش، دێ بێژن: ئەگەر خودێ ئەم ڕاستەڕێ کربایینە ئەم ژی دا هەوە ڕاستەڕێ کەین، وەکی ئێکە بۆ مە، چ ئەم نالنالێ بکەین، و چ ئەم بێنا خۆ فرەهـ بکەین، ڕزگاربوونا مە نینە. ﴿٢٢﴾ [ڤێجا وەختێ حەق و حساب ب دویماهیك دئێت، و بەحەشتی دچنە د بەحەشتێدا، و دۆژەهی دچنە د دۆژەهێدا] شەیتان دێ بێژیت: ب ڕاستی خودێ پەیمان ب دورستی دابوو هەوە، و من ژی پەیمان دابوو هەوە [کو چو حساب و بەحەشت و دۆژەهـ نینن]، ڤێجا من درەو ل هەوە کر، و من چو دەستهەلات ل سەر هەوە نەبوو [ئەز ب خورتی و کۆتەکی بێ بەرێ هەوە بدەمە گاوریێ و گونەهان]، ژبلی هندێ من گازی هەوە کر، و هوین ژی ل دویف گازیا من هاتن [هەوە گوهێ خۆ دا من و بوونە گاور]، ڤێجا گازندەیان ژ من نەکەن، و گازندەیان ژ خۆ بکەن، ئەز نەشێم د هەوارا هەوە بێم و هەوە ژ ئیزایێ ڕزگار بکەم، و هوین ژی نەشێن د هەوارا من بێن و من ژ ئیزایێ ڕزگار بکەن. ب ڕاستی ئەز یێ بەریمە ژ کریارا هەوە ئەز د دنیایێدا پێ کریمە هەڤپشك بۆ خودێ، بێ گۆمان بۆ ستەمکاران ئیزایەکا ب ژان و دژوار هەیە. ﴿٢٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ڕەوانەی وان بەحەشتان کرن ئەوێت ڕویبار د بنڕا دچن، و ب دەستویریا خودایێ خۆ دێ هەروهەر تێدا مینن، و ملیاکەت سلاڤێ وان دکەن. ﴿٢٤﴾ ئەرێ ما تە نەدیت کا چاوا خودێ مەتەلەك ئینا و ڕۆنکر، پەیڤا پاك و پاقژ [کو (لا إله إلا الله)ـە] وەکی دارەکا پاقژە، بنێ وێ و ڕە و ڕویشالێت وێ یێت د ئەردیدا چۆیین، و یا بنەجهە و تایێت وێ یێت ل بەر ئەسمانی.

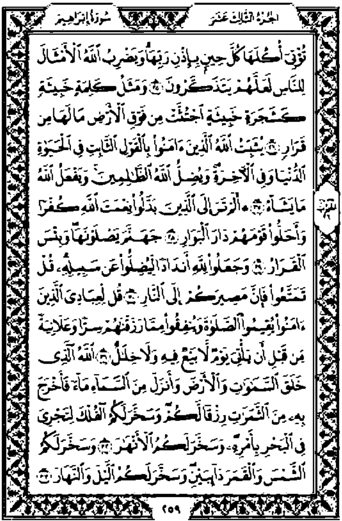

تُؤْتِيٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينِۭ بِإِذْنِ رَبِّهَاۗ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ٢٥ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن
قَرَارٍ ٢٦ يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّٰلِمِينَۚ وَيَفْعَلُ ٱللَّهُ
مَا يَشَآءُ ٢٧ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ كُفْرًا
وَأَحَلُّوا۟ قَوْمَهُمْ دَارَ ٱلْبَوَارِ ٢٨ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَاۖ وَبِئْسَ
ٱلْقَرَارُ ٢٩ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦۗ قُلْ
تَمَتَّعُوا۟ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ٣٠ قُل لِّعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ يُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَٰلٌ ٣١ ٱللَّهُ ٱلَّذِى
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْفُلْكَ لِتَجْرِىَ
فِى ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِۦۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْأَنْهَٰرَ ٣٢ وَسَخَّرَ لَكُمُ
ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ دَآئِبَيْنِۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ٣٣

﴿٢٥﴾ هەمی وەختان ب دەستویریا خودایێ خۆ بەر و فێقیێ خۆ ددەت، و خودێ مەتەلان بۆ مرۆڤان دئینیت بەلکی [هزرا خۆ تێدا بکەن] بۆ خۆ پێڤە بچن. ﴿٢٦﴾ و مەتەلا بەیڤا پیس [بەیڤا گاوری و بەرزەبوونێ] وەکی دارەکا پیسە ب رە و رویشالڤە ژ ئەردی هاتیتە هلکێشان، چو راوەستیان و خۆجهی بۆ نینە [هەروەسا بەیڤا گاوریێ خۆراگرتن و بەرەکەت نینە]. ﴿٢٧﴾ خودێ ئەوێت باوەری ئینایین ب ئاخفتنا بنەجە رادگریت [کو بەیڤا (لا إله إلا الله)] د ژیانا دنیایێدا [ئانکو وەختێ د گۆریدا پسیار ژێ دئێتەکرن] و د قیامەتێ ژیدا و ل بەر ستەمکاران بەرزە دکەت [نەشێن بەرسڤا خۆ د گۆریدا بدەن، و بێ بەرسڤن ژی رۆژا حسێب د گەل دئێتەکرن]، و خودێ چ بڤێت وێ دکەت. ﴿٢٨﴾ ئەرێ ما تە نەدیت، ئەوێت نیعمەت و کەرەما خودێ ژ چاڤکۆرەیی گوهارتی، و ملەتێ خۆ [ب سەررەڤیا خۆ] کێشاینە خانیێ بنبڕی و هیلاکێ. ﴿٢٩﴾ ئەو خانی دۆژەهە دێ چنە تێدا، و دێ تامکەنە گەرما وێ، و چ پیسە بنەجهە. ﴿٣٠﴾ و وان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکرینە، دا خەلکی ژ رێکا خودێ دەربێخن [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ل سەر خۆشیێت خۆ بن، دویماهیکا هەوە هەر ئاگرە. ﴿٣١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەندەیێت من ئەوێت باوەری ئینایین: [کا چاوا مە فەرمانا وان کرییە] بلا نڤێژان بکەن و ژ رزقێ مە دایییە وان، بلا ژ نەپەنی و ئاشکەرا، خێران ژێ بدەن، بەری هاتنا وێ رۆژێ، ئەوا نە کڕین و نە فرۆتن و نە دۆستینی و نە هەڤالینی، تێدا هەی.

﴿٣٢﴾ خودێ ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان چێکرین و باران ژ ئەسمانی ئینایییە خوارێ، ڤێجا [ب وێ بارانێ] ڤێقیێت رەنگ رەنگ یێت بۆ هەوە دەرئێخستین و کرینە رزقێ هەوە، و گەمی بۆ هەوە یێت سەرنەرم کرین و ب ساناهی ئێخستین، دا ب ئەمرێ خودێ د دەریایێدا بچن، [و هەوە و تشتێت هەوە ژ جهەکی ببەنە جهەکێ دی]. و رویبار بۆ هەوە ساناهی و بەردەست کرن [دا هوین ژێ ڤەخۆن و تۆڤچیێیا خۆ بێ بکەن]. ﴿٣٣﴾ و رۆژ و هەیڤ ژی یێت ب بەر خزمەتا هەوە ئێخستین، و بەردەوامن د راستکرنێدا (اصلاح) یان بەردەوامن د چۆنێدا بێ راوەستیان، و شەڤ و رۆژ ژی یێت بۆ هەوە ساناهی کرین [دا هوین د شەڤێدا ڤەهەسن و د رۆژێدا بۆ خۆ شۆل بکەن].

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُۚ وَإِن تَعُدُّوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ
لَا تُحْصُوهَآۗ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ
رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا ٱلْبَلَدَ ءَامِنًا وَٱجْنُبْنِى وَبَنِىَّ أَن نَّعْبُدَ
ٱلْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِۖ فَمَن
تَبِعَنِى فَإِنَّهُۥ مِنِّىۖ وَمَنْ عَصَانِى فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَّبَّنَآ
إِنِّىٓ أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ
ٱلْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجْعَلْ أَفْـِٔدَةً مِّنَ ٱلنَّاسِ
تَهْوِىٓ إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقْهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُۗ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ
مِن شَىْءٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى
وَهَبَ لِى عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَۚ إِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ
ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِىۚ رَبَّنَا
وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ ٱلْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
ٱلظَّٰلِمُونَۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٤٢﴾

﴿٣٤﴾ و هەر تشتێ هەوە ژێ خواستی یێ دایە هەوە، و ئەگەر هوین نیعمەت و کەرەمێت خودێ بهژمێرن هوین نەشێن بهژمێرن [چونکی هندی گەلەکن ب دویماهیك نائێن]، ب ڕاستی مرۆڤ زێدە ستەمکار و زێدە چاڤنقە. ﴿٣٥﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ ئیبراهیم پێغەمبەر گۆتی: خودێوۆ تو ڤی باژێری [مەکەهێ] ئێمن بکە و بکە جهێ ئێمنیێ، و من و زارۆکێت من ژ پەرستنا بوتان دویربێخە. ﴿٣٦﴾ خودێوۆ ب ڕاستی وان بوتان گەلەك مرۆڤ یێت د سەردابرین، ڤێجا هەچیێ ل دویڤ من هات و ڕێکا من گرت ئەو ژ منە، و یێ گوهێ خۆ نەدا من، ب ڕاستی تو یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانی. ﴿٣٧﴾ خودایێ مە ب ڕاستی من هندەك ژ دویندەها خۆ [ئیسماعیل و بچویکێت وی]، یێت ل نهالەکا بێ شینکاتی ل دەڤ مالا تە یا موحەڕەم [کەعبێ] ئاکنجی کرین، خودایێ مە، دا نڤێژان [تێدا] بکەن، ڤێجا دلێ هندەك مرۆڤان ب نك وانڤە بە [بچنە دەڤ وان، و ئەو ب تنێ نەمینن]، و ڤێقیێت ڕەنگ ڕەنگ ب ڕزقێ وان بکە، دا سوپاسیا تە بکەن. ﴿٣٨﴾ خودایێ مە ب ڕاستی ئەوا ئەم ڤەدشێرین و نەڤەشێرین تو دزانی، و چو تشت د ئەرد و ئەسمانیدا ل بەر خودێ بەرزە نابن. ﴿٣٩﴾ هەمی شوکور و سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ ب پیراتی ئیسماعیل و ئیسحاق دایینە من، ب ڕاستی خودایێ من یێ گوهدێر و دوعا قەبویلکەرە. ﴿٤٠﴾ خودێوۆ تو من و هندەکان ژ دویندەها من ژ نڤێژکەران [ب ڕەنگێ پێدڤی] دانە، خودایێ مە، و دوعایا مە قەبویل بکە.
﴿٤١﴾ خودایێ مە گونەهێت من و دەیبابێت من و خودان باوەران، ڕۆژا حەق و حساب دئێتەکرن، ژێ ببە [دوعا بۆ دەیبابێت خۆ کرن بەری بزانیت ئەو دژمنێت خودێنە]. ﴿٤٢﴾ و هزر نەکە خودێ یێ بێ ئاگەهە ژ وێ یا ستەمکار دکەن، نێ [ب تنێ] حسێب و جزایێ وان بۆ ڕۆژەکێ ب پاش دئێخیت، چاڤ تێدا بەق دبن و ژ ترساندا نانقن.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَأَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَآءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ ٱلْعَذَابُ
فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رَبَّنَآ أَخِّرْنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ
دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ ٱلرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ
مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنتُمْ فِى مَسَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ
ٱلْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا۟ مَكْرَهُمْ وَعِندَ ٱللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ ٱلْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا
تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ
ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرَ ٱلْأَرْضِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ
وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُّقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ
وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِىَ ٱللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَٰذَا بَلَٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا۟ بِهِۦ
وَلِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٥٢﴾

﴿٤٣﴾ وی ڕۆژێ ئەو ب لەزن [و ل کەسێ نازڤڕن]، و سەرێت وان سەرنەڤرازن [ژ ترساندا کەس بەرێ خۆ نادەتە کەسێ، و چاڤێت هەمییان سەرنەڤرازن کا دێ حسیا وی چاوا بیت]، و چاڤێت وان زیق دمینن و ناکەڤنە سەرێك، و دلێت وان ڤالا دبن ژ تێگەهشتنێ [ژ ترس و گوهشینێ]. ﴿٤٤﴾ [هەی موحەممەد] مرۆڤان ژ وی ڕۆژا ئیزا بۆ وان دئێت [کو ڕۆژا قیامەتێیە] بترسینە، ئێجا ئەوێت ستەمکاری کرین دێ بێژن: خودایێ مە، هەتا وەختەکێ نێزیك مە بهێلە، دا ئەم بەرسڤا بانگ و گازییا تە بدەین، و ڕێکا پێغەمبەران بگرین و ل دویڤ وان بچین [و ملیاکەت دێ بێژنێ]، ما هەوە بەری نوکە سویند نەخواربوو هوین دێ د ئەردیدا مینن و چو قیامەت نینن. ﴿٤٥﴾ و ما هوین نە ئەو بوون، ئەوێت هوین ل جهێ وان ئاکنجی بوویبن ئەوێت ستەم ل خۆ کرین؟ و بۆ هەوە دیاربوو کا مە چ ل وان کر، و مە بۆ هەوە مەتەل دیارکرن و نیشان [بەلێ هەوە بۆ خۆ چو ژێ نەگرت]. ﴿٤٦﴾ ب ڕاستی وان [موشرکێت مەکەهێ] پیلان و تۆپین [بۆ پویچکرنا ئیسلامێ و بەرسینگگرتنا هەقییێ و کوشتنا پێغەمبەری] گێڕان، و جزایێ پیلانگێڕان یێ ل دەڤ خودێ، و خودێ یێ ئاگەهە، و هەرچەندە ئەو پیلانێت ئەوان گێڕایین، دا چیایان ژ جهـ بەن [و پیلانێت وان ئەو نەبوون یێت بشێن چیایان (کو ئیسلام و بانگ و گازییا ئیسلامێیە) ژ بن بکەن و ژ جهـ ببەن]. ﴿٤٧﴾ هزر نەکە ئەو پەیمانا خودێ دایییە پێغەمبەرێت خۆ لێڤە بیت و ب جهـ نەئینیت، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەکەرە. ﴿٤٨﴾ ڕۆژا ئەڤ ئەردە ب ئەردەکێ دی، و ئەسمان ب هندەك ئەسمانێت دی دئێنە گوهۆڕین، و هەمی ژ گۆڕان بۆ خودایێ ب تنێ و سترچەمین دەردکەڤن. ﴿٤٩﴾ و د وی ڕۆژێدا [ڕۆژا قیامەتێ] دێ بینی گاور و موشرك پێکڤە یێت هاتینە قەید و زنجیرکرن [یان دەست و پێیێت وان د قەید و زنجیراندا یێت گەهاندینە ئێك]. ﴿٥٠﴾ جلکێت وان ژ قەترانێنە [قەتران دۆنەکە ژ دارەکێ دئێتە وەرگرتن دبێژنێ (ئەبهەل) و دئێتە کەلاندن، حێشترا گوری پێ دئێتە دۆنکرن، و ئەو ب خۆ یا نویسەك و پیەن پیس و تیژ و ئاگرگرە، جەهنەمی ڕۆژا قیامەتێ دێ پێ ئێنە هنوین، هەتا وەکی جلکان لێ دئێت ل بەر وان، دا تیژی و گەنیاتی و گەزتن و زوی ئاگر گرتن ل سەر وان کۆم ببن]. و ئاگر ل سەر سەر و چاڤێت وان بلند دبیت و هەمییێ ڤەدگریت. ﴿٥١﴾ دا خودێ جزایێ هەر مرۆڤەکی کا چ کار و کریار کرینە [ژ باشی و خرابییان] بدەتێ، و ب ڕاستی خودێ د حەق و حسابێدا یێ دەست سڤکە. ﴿٥٢﴾ ئەڤ قورئانە ڕاگەهاندنەکە بۆ هەمی مرۆڤان، و دا پێ بێنە شیرەتکرن و ترساندن و ئاگەهدارکرن، و دا بزانن [ب وان بەلگە و نیشانێت ڕۆن و ئاشکەرا تێدا] ب ڕاستی ئەو [یێ هێژایی پەرستنێ] خودایەکێ تاك و تەنیایە، و دا خودان ئاقل و ئاقلدار بۆ خۆ چام و عیبرەتان ژێ وەرگرن.

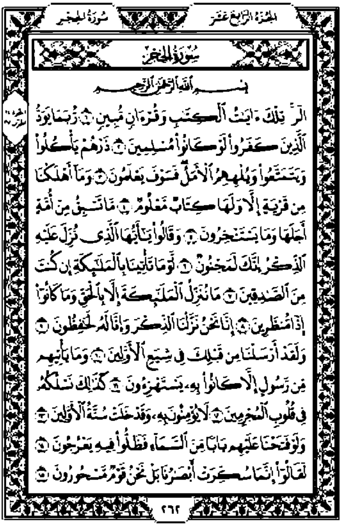
الجزء الرابع عشر
سورة الحجر

سُورَةُ الحِجْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ وَقُرْءَانٍ مُّبِينٍ ① رُّبَمَا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ كَانُواْ مُسْلِمِينَ ② ذَرْهُمْ يَأْكُلُواْ وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلْهِهِمُ ٱلْأَمَلُۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ③ وَمَآ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ④ مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ ⑤ وَقَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِى نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ⑥ لَّوْ مَا تَأْتِينَا بِٱلْمَلَٰٓئِكَةِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ⑦ مَا نُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَمَا كَانُوٓاْ إِذًا مُّنظَرِينَ ⑧ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ⑨ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِى شِيَعِ ٱلْأَوَّلِينَ ⑩ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ⑪ كَذَٰلِكَ نَسْلُكُهُۥ فِى قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ⑫ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦۖ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ ٱلْأَوَّلِينَ ⑬ وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَظَلُّواْ فِيهِ يَعْرُجُونَ ⑭ لَقَالُوٓاْ إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَٰرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ⑮

٢٦٢

سۆرەتا حیجر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٩٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [ب ڤی رەنگی دئێتە خواندن، ئەلف، لام، را، ئیشارەتن بۆ ئیعجازا قورئانێ] ئەڤە ئایەتێت کتێب و قورئانا رۆنکەرن. ﴿٢﴾ ئەوێت گاوربوویین [وەختێ سەرکەڤتنا موسلمانان دبینن یان وەختێ بۆ وان دیار دبیت ئەو د خەلەت بوون، و دبن ل دەڤ خودێ بەس موسلمانەتییە]، تێ هەیە خۆزیان بخوازن کو د موسلمانبانە. ﴿٣﴾ بهێلە بخۆن و ڤەخۆن و خۆشیان ببەن، و هیڤی و ئومێد، وان ژ بیرڤە بکەن، دێ زانن [کا دویماهیکا کار و کریارێت وان دێ بیتە چ؟!]. ﴿٤﴾ و مە خەلکێ چو گوندان د هیلاك نەبرییە ئەگەر [هیلاکبوونا وان] وەختەکێ دیارکری نەبیت. ﴿٥﴾ و چو ملەت د بەری وەختێ خۆڕا [وەختێ مرنێ و تێچۆنێ] ناکەن، و ژ وەختێ خۆ ژی ناتێنە گیرۆکرن. ﴿٦﴾ و [گاوران] گۆتن، هەی ئەو کەسێ قورئان بۆ هاتییە خوارێ، ب ڕاستی تو یێ دینی. ﴿٧﴾ کا بلا تە ملیاکەت بۆ مە ئینابانە [کو مە دیتبان و شادەیی بۆ تە دابانە، یان ئەم جزاکربانە ل سەر درەوین دانانا مە بۆ تە]، ئەگەر تو ڕاست دبێژی [و تو پێغەمبەری]. ﴿٨﴾ و ئەم ملیاکەتان نائینینە خوارێ ئەگەر بۆ حیکمەتەکێ نەبیت، ئینانا وان بخوازیت، و ئەگەر مە ملیاکەت ئینابانە خوارێ [وەکی ئەو پێشنیار دکەن]، دەرفەت بۆ وان نەدهاتە دان. ﴿٩﴾ ب ڕاستی مە قورئان یا ئینایییە خوارێ و ب ڕاستی ئەم ب خۆ ژی بۆ پاریزڤانین و دێ پارێزین. ﴿١٠﴾ ب سویند مە پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەری تە ژی یێت هنارتین. ﴿١١﴾ و چو پێغەمبەر بۆ وان نەدچۆن، ئەگەر وان [ئەوێت بۆ هاتین] ترانە پێ نەکربانە. ﴿١٢﴾ و وەسا ئەم بەرزمبوونێ دئێخینە د دلێت گونەهکاراندا. ﴿١٣﴾ باوەرییێ ب قورئانێ نائینن، و ڕێکا خودێ د ملەتێت بۆریدا هۆسا یا چۆیی [هەر ملەتەکێ پێغەمبەر درەوین دانایی، خودێ یێت د هیلاك برین]. ﴿١٤﴾ و ئەگەر مە دەرگەهەك بۆ وان ل ئەسمانی ڤەکربایە و تێڕا سەرکەڤتبانە. ﴿١٥﴾ [دیسا] دا بێژن: چاڤێت مە یێت هاتینە گریدان و گرتن، بەلکی سێرە (سحر) یا ل مە هاتییە کرن.

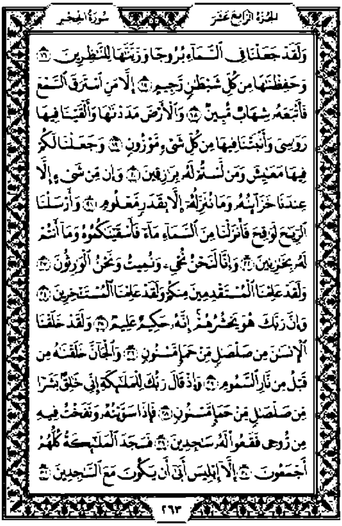

الجزء الرابع عشر سورة الحجر

وَلَقَدۡ جَعَلۡنَا فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَزَيَّنَّٰهَا لِلنَّٰظِرِينَ ١٦
وَحَفِظۡنَٰهَا مِن كُلِّ شَيۡطَٰنٖ رَّجِيمٍ ١٧ إِلَّا مَنِ ٱسۡتَرَقَ ٱلسَّمۡعَ
فَأَتۡبَعَهُۥ شِهَابٞ مُّبِينٞ ١٨ وَٱلۡأَرۡضَ مَدَدۡنَٰهَا وَأَلۡقَيۡنَا فِيهَا
رَوَٰسِيَ وَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡزُونٖ ١٩ وَجَعَلۡنَا لَكُمۡ
فِيهَا مَعَٰيِشَ وَمَن لَّسۡتُمۡ لَهُۥ بِرَٰزِقِينَ ٢٠ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا
عِندَنَا خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٖ مَّعۡلُومٖ ٢١ وَأَرۡسَلۡنَا
ٱلرِّيَٰحَ لَوَٰقِحَ فَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَسۡقَيۡنَٰكُمُوهُ وَمَآ أَنتُمۡ
لَهُۥ بِخَٰزِنِينَ ٢٢ وَإِنَّا لَنَحۡنُ نُحۡيِۦ وَنُمِيتُ وَنَحۡنُ ٱلۡوَٰرِثُونَ ٢٣
وَلَقَدۡ عَلِمۡنَا ٱلۡمُسۡتَقۡدِمِينَ مِنكُمۡ وَلَقَدۡ عَلِمۡنَا ٱلۡمُسۡتَـٔۡخِرِينَ ٢٤
وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحۡشُرُهُمۡۚ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ٢٥ وَلَقَدۡ خَلَقۡنَا
ٱلۡإِنسَٰنَ مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ٢٦ وَٱلۡجَآنَّ خَلَقۡنَٰهُ مِن
قَبۡلُ مِن نَّارِ ٱلسَّمُومِ ٢٧ وَإِذۡ قَالَ رَبُّكَ لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي خَٰلِقُۢ بَشَرٗا
مِّن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ٢٨ فَإِذَا سَوَّيۡتُهُۥ وَنَفَخۡتُ فِيهِ
مِن رُّوحِي فَقَعُواْ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ٢٩ فَسَجَدَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمۡ
أَجۡمَعُونَ ٣٠ إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰٓ أَن يَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ٣١

٢٦٣

﴿١٦﴾ و مە ڕێك بێت تێخستینە د ئەسمانیدا [ستێرێت گەڕۆك تێدا دئێن و دچن]، و مە [ئەسمانێ دنیایێ] بۆ تەماشەكەران یێ خەملاندی. ﴿١٧﴾ و مە ئەسمان ژ هەر شەیتانەكێ ڕەجماندی یێ پاراستی. ﴿١٨﴾ ژ بلی وی یێ ب دزیڤە گوهداریێ بكەت، ڤێجا دێ بزۆتەكێ دیار [پارچەیەكە ژ هەسارێ (كەوكەبان)] ب دویڤ كەڤیت. ﴿١٩﴾ و مە ئەرد یێ دەشت كری، و مە چیایێت بنەجه یێت تێخستینە تێدا [دا بۆ بنە سنگ و نەلڤلڤیت]، و مە هەمی تشت ب پیڤان و كێشان [ل دویڤ هەوجەیییێ] تێدا یێت شینكرین. ﴿٢٠﴾ و مە ژیارا بۆ هەوە و بۆ وان ژی، یێت هوین نەڕازقێت وان، تێخستیە تێدا [وەكی عەیال و خزمەتكار و جانەوەران، دا هوین هزر نەكەن هوین ڕزقێ وان ددەن]. ﴿٢١﴾ و چو تشت نینە [بەندە مفایی ژێ بكەن] ئەگەر ژێدەر و سەروكانییا وان ل دەڤ مە نەبیت، و ئەگەر ب ئەندازەیەكا دیاركری نەبیت ئەم نادەین و ناهنێرین. ﴿٢٢﴾ و مە با دارئاڤزكەر [و عەورهەلگر] یێ هنارتی، ڤێجا مە باران ژ ئەسمانی دارێت و مە هوین پێ ئاڤدان [هوین و ئەرد و جانەوەرێت هەوە]، و هەوە ب خۆ نەدشیا هوین ئەگرن [ئەگەر مە بۆ هەوە ڤەنەگرتبایە]. ﴿٢٣﴾ و ب ڕاستی ئەم ب تنێ ژیانێ ددەین و دمرینین، و میراتگر [یێ دنیایێ هەمییێ] ئەمین. ﴿٢٤﴾ و ب ڕاستی ئەم دزانین پێشییێت هەوە [ژ دویندەها ئادەمی] كی بوویە و كی مرییە، و كی ماییە و كی دێ بیت هەتا ڕۆژا قیامەتێ. ﴿٢٥﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە دێ وان هەمییان [ڕۆژا قیامەتێ] كۆم كەت، ب ڕاستی خودێ یێ كاربنەجه و زانایە. ﴿٢٦﴾ و ب ڕاستی مە مرۆڤ ژ تەقنەكا ڕەشا گەنیا كزرا وینەكری یێ چێكری. ﴿٢٧﴾ و بەری وان مە ئەجنە یێت ژ ئاگرەكێ سنجری چێكرین. ﴿٢٨﴾ وەختێ خودایێ تە گۆتییە ملیاكەتان: ب ڕاستی ئەز دێ مرۆڤەكی ژ تەقنەكا ڕەشا گەنیا كزرا وینەكری چێ كەم. ﴿٢٩﴾ و ئەگەر من دورست كر و من ڕوح دایێ، ڤێجا هوین هەمی بۆ هەرنە سوجدەیێ. ﴿٣٠﴾ و ملیاكەت هەمی بۆ چۆنە سوجدەیێ. ﴿٣١﴾ ئبلیس (شەیتان) تێ نەبیت، نەڤیا د گەل وان بیت ئەوێت چۆنە سوجدەیێ.

قَالَ يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمۡ أَكُن
لِّأَسۡجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقۡتَهُۥ مِن صَلۡصَٰلٍ مِّنۡ حَمَإٍ مَّسۡنُونٍ ﴿٣٣﴾
قَالَ فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ يَوۡمِ
ٱلدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ
أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٣٩﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ
مُسۡتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا مَنِ
ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٤٣﴾
لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ لِّكُلِّ بَابٖ مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ
ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ٱدۡخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلٍّ إِخۡوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٖ مُّتَقَٰبِلِينَ ﴿٤٧﴾
لَا يَمَسُّهُمۡ فِيهَا نَصَبٞ وَمَا هُم مِّنۡهَا بِمُخۡرَجِينَ ﴿٤٨﴾
۞ نَبِّئۡ عِبَادِيٓ أَنِّيٓ أَنَا ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي الحزب
هُوَ ٱلۡعَذَابُ ٱلۡأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئۡهُمۡ عَن ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٥١﴾

﴿٣٢﴾ [خودێ] گۆت: هەی ئبلیس تە چیە، بۆچی تو د گەل سوجدەبران نەبوویی. ﴿٣٣﴾ گۆت: ئەز نە ئەوم [نەلائیقی منە] یێ بۆ مرۆڤەکی کو تە ژ تەقنەکا ڕەشا گەنیا کزرا وێنەکری چێکری، بچمە سوجدەیێ. ﴿٣٤﴾ [خودێ] گۆت: ڤێجا تو ژێ [ژ ناڤ ملیاکەتان، یان ژ بەحەشتێ، یان ژ ئەسمانی، یان ژ ناڤ کەرەمێت من] دەرکەڤە، ب ڕاستی تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانیا من. ﴿٣٥﴾ و لەعنەت ل تە بن هەتا ڕۆژا قیامەتێ. ﴿٣٦﴾ [شەیتانی] گۆت: خودایێ من هەتا ڕۆژا قیامەتێ و ڕابوونێ، خۆ ل من بگرە [و من نەمرینە]. ﴿٣٧﴾ [خودێ] گۆت: تو ژ خۆلێگرتیانی. ﴿٣٨﴾ هەتا وەختێ دیارکری [وەختێ پفکرنا بۆقا ئێکێ، کو هەمی دمرن و کەس نامینت]. ﴿٣٩﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ چونکی تە ئەز [بۆ خاترا وان] گومڕا و بەرزەکرم، ب سویند ئەز دێ گونەهان بۆ وان د دنیایێدا خەملینم [و وان د بەر خرابیێڕا کەم]، و هەمیان دێ د سەردا بەم [د بەر گومڕایی و بەرزەبوونێڕا کەم]. ﴿٤٠﴾ ژ بلی وان بەندەیێت تە، ئەوێت بژارە و سەرپشك. ﴿٤١﴾ [خودێ] گۆت: [ئەڤ ئاخڤتنا تو دبێژی کو تو نەشێی بەندەیێت من یێت بژارە و سەرپشك د سەردا ببەی] ئەڤە ڕێکەکە ل سەر منە ئەز ڕابگرم و بپارێزم. ﴿٤٢﴾ ب ڕاستی تە دەستهەلات ل سەر بەندەیێت من نینە، و ژ بلی وان ئەوێت ب دویڤ تە دکەڤن ژ سەرداچوییان. ﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی دۆژەهـ ژڤان و جهێ وان هەمییانە [سەرداچوییانە]. ﴿٤٤﴾ [دۆژەهێ] حەفت دەرگەهـ یێت هەین، و هەر دەرگەهەکی پشکەکا دیارکری یا بۆ هەی. ﴿٤٥﴾ ب ڕاستی پارێزکار د ناڤ باغ و کانیاندانە. ﴿٤٦﴾ [ملیاکەت دێ بێژنێ] ب سلامەتی و ئێمنی هەرنە د ناڤ وان باغ و کانییاندا. ﴿٤٧﴾ و مە ئەو کەرب و کینا د دلێت واندا هەی ئینادەر، ڤێجا ئەو برا [وەکی برایێت ئێك] ل سەر تەختان بەرانبەری ئێکن. ﴿٤٨﴾ تێدا [د بەحەشتێدا] ناوەستن، و ئەو ژێ ناێنە دەرێخستن. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بەندەیێت من ئاگەهدار بکە، کو ب ڕاستی ئەزم گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٥٠﴾ و ب ڕاستی ئیزایا منە ئیزایا دژوارە. ﴿٥١﴾ و بەحسێ مێڤانێت ئیبراهیمی بۆ وان بکە.

إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَـٰمًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟
لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَـٰمٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِى عَلَىٰٓ أَن
مَّسَّنِىَ ٱلْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا۟ بَشَّرْنَـٰكَ بِٱلْحَقِّ
فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْقَـٰنِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾
قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ
إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَآ إِنَّهَا لَمِنَ
ٱلْغَـٰبِرِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَآءَ ءَالَ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ
إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا۟ بَلْ جِئْنَـٰكَ بِمَا كَانُوا۟ فِيهِ
يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَـٰكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّا لَصَـٰدِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ
بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَٱتَّبِعْ أَدْبَـٰرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ
وَٱمْضُوا۟ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَٰلِكَ ٱلْأَمْرَ أَنَّ
دَابِرَ هَـٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَآءَ أَهْلُ ٱلْمَدِينَةِ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَـٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِى فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوٓا۟ أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٧٠﴾

﴿٥٢﴾ وەختێ چوینە دەف، و گۆتن: سلاڤ ل تە بن، [ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی ئەم ژ هەوە دترسین. ﴿٥٣﴾ گۆتن: نەترسە ب ڕاستی ئەم مزگینیا کوڕەکێ زانا ددەینە تە. ﴿٥٤﴾ گۆت: ئەرێ پشتی ئەز پیربوویم هوین مزگینیێ ددەنە من؟ ڤێجا ب چ مزگینیێ ددەنە من؟! ﴿٥٥﴾ وان گۆت: مە مزگینیا ڕاست و دورست دا تە، ڤێجا ژ بێ هیڤیان نەبە. ﴿٥٦﴾ ئیبراهیمی گۆت: ما کی ژ دلۆڤانیا خودێ بێ هیڤی دبیت، ژ بلی ژ ڕێدەرکەڤتیان. ﴿٥٧﴾ [پشتی ئیبراهیمی زانی ملیاکەتن] گۆت: گەلی هنارتیان هەوە خێرە [هوین بۆ چ هاتینە هنارتن]؟ ﴿٥٨﴾ گۆتن: ئەم ب ئیزایەکا دژوارڤە، بۆ ملەتەکێ گونەهکار یێت هاتینە هنارتن [کو ملەتێ (لووط)ییە]. ﴿٥٩﴾ ژ بلی مالا (لووطی)، ب ڕاستی ئەم وان هەمییان دێ ڕزگارکەین. ﴿٦٠﴾ ژنا وی تێ نەبیت، ب ڕاستی مە ئەو یا دانایی، ژ وان ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا دمینن. ﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ ئەو هنارتی، هاتینە دەف بنەمالا (لووطی). ﴿٦٢﴾ (لووطی) گۆت: هوین ملەتەکێ بیانی و نەناسن. ﴿٦٣﴾ گۆتن: [ئەم ب چو تشتێ وەسا نەهاتینە کو تو مە نەناسی، ئەم قاسدێت خودێنە] ئەم ب وێ ئیزایێڤە بۆ تە یێت هاتین، یا ملەتێ تە د هاتنا وێدا ب شک. ﴿٦٤﴾ و مە ڕاستیا بۆ تە ئینایی [کو ئیزادانا وانە]، و ب ڕاستی ئەم ڕاستیێژین. ﴿٦٥﴾ ڤێجا د وەختەکێ شەڤێدا، مرۆڤێت خۆ دەربێخە و تو ل دویڤ وان هەرە [نەکو ئێک ژ وان بمینیت یان ب پاش خۆڤە بزڤڕیت، و د ئیزایا واندا بکەلیت]، و بلا کەس ژ هەوە ب پاش خۆڤە نەزڤڕیت [و بەرێ خۆ نەدەتێ کا چ ب سەرێ وان دئێت]، و هەرنە وی جهی یێ فەرمانا هەوە پێ هاتییە کرن. ﴿٦٦﴾ و مە وەحی بۆ (لووطی) هنارت، کو ئەڤان هەمییان وەختێ سپێدە ب سەر واندا دئێت، دێ ئێنە قوتبڕکرن. ﴿٦٧﴾ و خەلکێ باژێری هاتن ب کەیفخۆشی مزگینی ددانە ئێک و دو [بۆ کرنا خرابیێ]. ﴿٦٨﴾ (لووطی) گۆت: ئەڤە میڤانێت منن، من شەرمزار نەکەن. ﴿٦٩﴾ و ژ خودێ بترسن [د دەرهەقا میڤانێت مندا]، و هەتکا من نەبەن. ﴿٧٠﴾ [خەلکێ باژێری] گۆتن: ما مە تو ژ میڤانکرنا بیانیان نەدابوویە پاش.

قَالَ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمۡرُكَ إِنَّهُمۡ لَفِي سَكۡرَتِهِمۡ
يَعۡمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلصَّيۡحَةُ مُشۡرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهِمۡ حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَٰتٖ لِّلۡمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٖ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِن كَانَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ لَظَٰلِمِينَ ﴿٧٨﴾
فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٖ مُّبِينٖ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدۡ كَذَّبَ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡحِجۡرِ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيۡنَٰهُمۡ ءَايَٰتِنَا فَكَانُواْ عَنۡهَا مُعۡرِضِينَ ﴿٨١﴾
وَكَانُواْ يَنۡحِتُونَ مِنَ ٱلۡجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتۡهُمُ
ٱلصَّيۡحَةُ مُصۡبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٨٤﴾
وَمَا خَلَقۡنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَآ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۗ وَإِنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَأٓتِيَةٞۖ فَٱصۡفَحِ ٱلصَّفۡحَ ٱلۡجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَٰكَ سَبۡعٗا مِّنَ ٱلۡمَثَانِي
وَٱلۡقُرۡءَانَ ٱلۡعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا
مِّنۡهُمۡ وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلۡ
إِنِّيٓ أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلۡمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَى ٱلۡمُقۡتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿٧١﴾ گۆت: ئەڤە ژنێت هەوە کچێت منن، ئەگەر هەوە دڤێت هەرن نڤینا وان و گرێ خۆ دارێژن. ﴿٧٢﴾ سویند ب ژیێ تە [سویندە ژ خودێ ب ژیێ پێغەمبەری]، ئەو د بەریشان و گێژن، د گرێ خۆدا. ﴿٧٣﴾ دگەل ڕۆژهەلاتێ قیرییەکا ب هێز ئەو هنگافتن. ﴿٧٤﴾ ڤێجا مە بازێرێ وان سەروبن کر [و ئەو هێلانە د ناڤدا]، و مە هندەك خڕەبەرێت ئاخا سۆتی ب سەر واندا باراندن. ﴿٧٥﴾ و ب ڕاستی ئەڤ ڕویدانێت هەنێ ئایەت و نیشانن بۆ کەسێت هشیار و شارەزا. ﴿٧٦﴾ و ب ڕاستی [کاڤلێت وان] ل سەر ڕێکان [ڕێ و ڕێبارێت وان]، هێژ وەکی خۆ یێت مایین. ﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتیا وان، و کا چ ب سەرێ وان هات وەختێ د ڕێکا خودێدا ڕاوەستیایین و مایینە ل سەر سەرڕەقی و خرابیا خۆ] دەرس و نیشانەکە بۆ خودان باوەران. ﴿٧٨﴾ خەلکێ وارێ تێر داروبار و تێکڕا [ملەتێ شوعەیبی] د ستەمکار بوون. ﴿٧٩﴾ ڤێجا مە تۆل ل وان ڤەکر، و ب ڕاستی ئەڤ هەردووکە [مەدیەن بازێرێ شوعەیب پێغەمبەر، و سەدووم گوندێ (لووط) پێغەمبەر] کاڤلێت وان ل سەر ڕێکەکا دیارن. ﴿٨٠﴾ و خەلکێ حیجرێ [گوندێ صالح پێغەمبەر و مالبێت (سەموود)، کو دکەڤتە د ناڤبەرا (مەدینە)یێ و تەبووکێدا] پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿٨١﴾ و مە موعجیزەیێت خۆ بۆ وان ئینان [ژ وان موعجیزەیا حێشترێ]، ڤێجا پشتا خۆ دانێ و ڕوییێ خۆ ژێ وەرگێڕان [ژ بەر هندێ ژی ئەو حێشتر کوشتن، و بێ ئەمرییا پێغەمبەرێ خۆ کرن]. ﴿٨٢﴾ و وان خانییێت ئێمن بۆ خۆ د چیایاندا دکۆلان [دا ئەهەڕفن و دویری دزیکەر و دژمنان بن، یان ل دویڤ هزرکرنا وان دا ژ ئیزایا خودێ د ئێمن بن]. ﴿٨٣﴾ ڤێجا د گەل هەلاتنا سپێدەیێ، قیڕییەکا ب هێز ئەو هنگافتن [و قوتبڕکرن]. ﴿٨٤﴾ و ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ کۆلانا خانییێت ئاسێ د چیایاندا]، ئەو ژ ئیزایا خودێ ڕزگار نەکرن [و مفا نەگەهاندە وان]. ﴿٨٥﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندێ د ناڤبەرا واندا، چێ نەکرینە ئەگەر ب هەقیێ نەبیت [ئانکو مە یێت ب دادپەروەری چێکرین، دا هەر ئێك ب کریارا خۆ بێتە جزاکرن]، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت، ڤێجا تو ل وان ببۆرە، لێبۆرینەکا نەرم و حەلیم. ﴿٨٦﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە یە زندەچێکەر و زێدەزانا. ﴿٨٧﴾ و مە حەفت ئایەتێت هەر دئێنە دووبارەکرن [کو فاتیحەیە]، و قورئانا مەزن یێت دایینە تە. ﴿٨٨﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] چاڤێ خۆ نەبە وێ خۆشی و نیعمەتا مە دایییە هندەك ژ وان [نەموسلمانان]، و خەمێ ژ وان نەخۆ [کو باوەرییێ ب تە نائینن]، و خۆ بۆ خودان باوەران بشکێنە [خۆ بۆ وان ب ساناهی بێخە]. ﴿٨٩﴾ و بێژە: ب ڕاستی ئەز ئاگەهدارکەرەکێ ڕۆنکەرم [ب ئاشکەرایی ئەز دبێژمە هەوە، ژ هەوە ناڤەشێرم، دێ ئیزا ب سەر هەوەدا ئێت]. ﴿٩٠﴾ هەروەکی مە ب سەر جوهی و فەلەیاندا ئینایییە خوارێ.

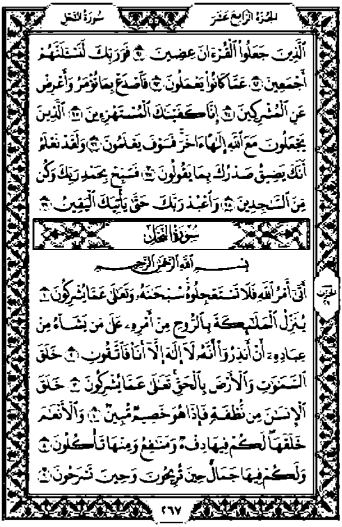

الجزء الرابع عشر سورة النحل

ٱلَّذِينَ جَعَلُوا۟ ٱلْقُرْءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَٱصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ
عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَـٰكَ ٱلْمُسْتَهْزِءِينَ ﴿٩٥﴾ ٱلَّذِينَ
يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَـٰهًا ءَاخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن
مِّنَ ٱلسَّـٰجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَٱعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ ٱلْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سُورَةُ النَّحْلِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَتَىٰٓ أَمْرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَـٰنَهُۥ وَتَعَـٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾
يُنَزِّلُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ
عِبَادِهِۦٓ أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَـٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ تَعَـٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ
ٱلْإِنسَـٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾ وَٱلْأَنْعَـٰمَ
خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَـٰفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾
وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

الحزب ٢٧

٢٦٧

﴿٩١﴾ ئەوێت قورئان پارچە پارچە كرین [باوەریێ ب هندەكێ دئینن، و ژ هندەكێ بێ باوەرن]. ﴿٩٢﴾ ڤێجا ب خودایێ تە كەم، ئەم دێ پسیارێ ژ وان هەمییان كەین [ئێك ئێك]. ﴿٩٣﴾ ژ كار و كریارێت وان دكرن. ﴿٩٤﴾ ڤێجا ئەوا فەرمانا تە پێ دئێتەكرن ئاشكەرا بكە، و ڕوییێ خۆ ژ موشركان وەرگێڕە، و پویتەی ب وان نەكە. ﴿٩٥﴾ ب ڕاستی مە بەلا ترانەكەران ژ تە ڤەكر [كو پێنج كەس بوون: وەلیدێ كوڕێ موغیرەی و (عاسێ) كوڕێ وائیل و ئەسوەدێ كوڕێ (موتەلبی) و ئەسوەدێ كوڕێ (عبد یغوسی) و (حارسێ) كوڕێ قەیسی، خودێ ب ئاتافەكێ برن و بەلا وان ژ پێغەمبەری ڤەكر]. ﴿٩٦﴾ ئەوێت پەرستییەكێ دی دگەل خودێ پەرستی ددانن، ڤێجا ئەو دێ زانن [كا دویماهیا وان ل ئاخرەتێ دێ یا چاوا بیت]. ﴿٩٧﴾ و ب ڕاستی ئەم دزانین كو دلێ تە، ب ئەوا ئەو دبێژن، تەنگ دبیت. ﴿٩٨﴾ ڤێجا تو ب پەسەندكرنا خودایێ خۆ، خودایێ خۆ ژ كێم و كاسیان پاقژ بكە، و ژ سوجدەبەران بە [ئانكو هەر نەخۆشییەكا بگەهیتە تە، تەسبیحات و زكرێ خودێ و نڤێژ، دێ ل سەر تە سڤك كەن]. ﴿٩٩﴾ و هەتا دمری [ئانكو هندی یێ ساخی] خودایێ خۆ بپەرێسە.

سۆرەتا نەحل

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١٢٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ئەمرێ خودێ هات [ئانكو قیامەت نێزیك بوو]، ڤێجا لەزێ لێ نەكەن، ب ڕاستی خودێ ژ وێ شركا ئەو دكەن یێ پاقژ و بلندە. ﴿٢﴾ [خودێ] ملیاكەتان [جبریل و ئەوێت دگەلدا ژ پاریزڤانێت وەحییێ] ب وەحییێ و ب ئەمرێ خۆ ل سەر وی بەندەیێ خۆ یێ وی بڤێت دئینیتە خوارێ [دا مرۆڤان هشیار بكەن و]، دا ئیشا مرۆڤان بدەن: كو ب ڕاستی چو خودێ نینن ژ بلی من، ڤێجا ژ من بترسن و پاریزكاریا من بكەن. ﴿٣﴾ ئەرد و ئەسمان ب هەقییێ و بۆ حیكمەتەكێ [نە گۆترە] چێكرینە، ڤێجا خودێ د سەر وێ شركێرایە یا ئەو دكەن [حاشای خودێ ژ وێ شركا ئەو دكەن]. ﴿٤﴾ مرۆڤ یێ ژ چپكەكێ چێكری، ڤێجا [پشتی ئافراندنا وی تمام بووی] ئەو وەكی هەڤڕكەكێ ئاشكەرایە [بۆ خودایێ خۆ ئەوێ ئەو ژ ئاڤەكا كێم چێكری]. ﴿٥﴾ و تەرش [حێشتر و چێل و پەز و بزن] ژی یێت چێكرین، بۆ هەوە گەرماتی یا تێدا [ئانكو ئەو جلكێت هوین خۆ پێ گەرم دكەن ژ هری و موییێ وان چێ دكەن]، و هندەك فایدەییێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین، و هوین دخۆن ژی. ﴿٦﴾ و بۆ هەوە جوانی یا د هاتنا واندا هەی [وەختێ ئێڤاری ژ چەرێ ڤەدگەڕن]، و د بەردانا واندا ژی [وەختێ سپێدەیێ بەردەدەنە چەرێ].

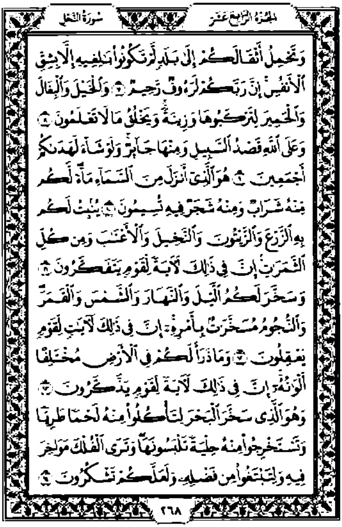

الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَتَحۡمِلُ أَثۡقَالَكُمۡ إِلَىٰ بَلَدٖ لَّمۡ تَكُونُواْ بَٰلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
ٱلۡأَنفُسِۚ إِنَّ رَبَّكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ٧ وَٱلۡخَيۡلَ وَٱلۡبِغَالَ
وَٱلۡحَمِيرَ لِتَرۡكَبُوهَا وَزِينَةٗۚ وَيَخۡلُقُ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٨
وَعَلَى ٱللَّهِ قَصۡدُ ٱلسَّبِيلِ وَمِنۡهَا جَآئِرٞۚ وَلَوۡ شَآءَ لَهَدَىٰكُمۡ
أَجۡمَعِينَ ٩ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗۖ لَّكُم
مِّنۡهُ شَرَابٞ وَمِنۡهُ شَجَرٞ فِيهِ تُسِيمُونَ ١٠ يُنۢبِتُ لَكُم
بِهِ ٱلزَّرۡعَ وَٱلزَّيۡتُونَ وَٱلنَّخِيلَ وَٱلۡأَعۡنَٰبَ وَمِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ١١
وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
وَٱلنُّجُومُ مُسَخَّرَٰتُۢ بِأَمۡرِهِۦٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ
يَعۡقِلُونَ ١٢ وَمَا ذَرَأَ لَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُخۡتَلِفًا
أَلۡوَٰنُهُۥٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَذَّكَّرُونَ ١٣
وَهُوَ ٱلَّذِي سَخَّرَ ٱلۡبَحۡرَ لِتَأۡكُلُواْ مِنۡهُ لَحۡمٗا طَرِيّٗا
وَتَسۡتَخۡرِجُواْ مِنۡهُ حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَاۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ مَوَاخِرَ
فِيهِ وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٤

٢٦٨

﴿٧﴾ و بارێت هەوە یێت گران بۆ باژێرەکی هەلدگرن، کو هوین نەدگەهشتنێ ب زەحمەتەکا زەحمەت نەبایە، ب ڕاستی خودایێ هەوە یێ میهرەبان و دلۆڤانە. ﴿٨﴾ و هەسپ و هێستر و کەر یێت بۆ هەوە چێکرین دا هوین لێ سویار ببن [و بارێت خۆ پێ ڤەگوهێزن]، و جوانییە ژی بۆ هەوە [وەختێ هوین لێ سوار دبن و ب سوارییا خۆ شاهی دبن]، و ژ تشتێ هەوە زانین پێ نەیی ژی دێ چێ کەت [وەکی ئالاڤێت هاتن و چوونێ]. ﴿٩﴾ و ل سەر خودێیە ڕێکا ڕاست [ئینا بەندەیێت خۆ بدەت و بۆ ڕۆن بکەت] و هندەك ڕێ هەنە یێت خوار و ڤێچن [ئەو ژی ڕێکێت بەرزەبوون و گاوریێ و ڕێکێت خەلکێت سەرداچوییێنە، ئەوێت ب دویڤ دلخوازییان کەفتین]، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا هەوە هەمییان ڕاستەڕێ کەت. ﴿١٠﴾ ئەو ئەوە یێ ئاڤ بۆ هەوە ژ عەوران ئینایییە خوار، هوین ژێ ڤەدخۆن، و ژ وێ ئاڤێ شینکاتی و دارو بار شین دبیت، و هوین تەرشێت خۆ لێ دچەرینن. ﴿١١﴾ و خودێ بۆ هەوە پێ [ب وێ ئاڤێ] چاندن و زەیتوین و دارقەسپ و تری و هەمی ڕەنگێت فێقی شین دکەت، ب ڕاستی د ڤێ چەندێدا بەلگە و نیشان بۆ وان یێت هەین ئەوێت هزرا خۆ دکەن. ﴿١٢﴾ و خودێ شەڤ و ڕۆژ، و هەیڤ و ڕۆژ یێت ئێخستینە د بەرژەوەندییا هەوەدا، و ستێر ژی ب ئەمرێ وی سەرنەرم و موسەخەرن. ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت عەقلێ خۆ ددەنە شۆلی. ﴿١٣﴾ و هەر تشتەکێ ڕەنگ ڕەنگێ د ئەردیدا بۆ هەوە چێکری [ژ جانەوەر و شینکاتی و مەعدەنان]، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت بۆ خۆ چام و عیبرەتان وەردگرن. ﴿١٤﴾ و هەر ئەوە دەریا ئێخستییە د بن خزمەتا هەوەدا، دا هوین گۆشتێ نوی و تەڕ ژێ بخۆن و دا هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەربێخن و بکەنە بەر خۆ، و تو گەمییێت مەزن تێدا دبینی ئاڤێ شەق دکەن و دچن، و دا هوین ب ڕێکا دەریایێ بازرگانییێ بکەن و دا هوین سوپاسییا وی بکەن.

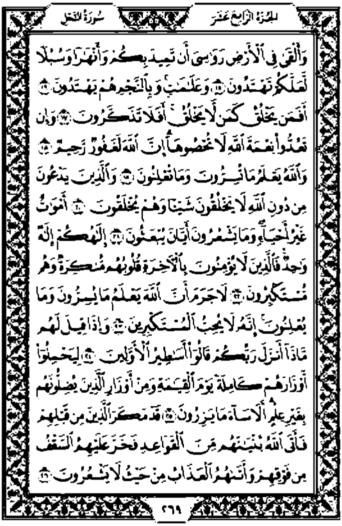
الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَأَلْقَىٰ فِي ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَٰرًا وَسُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَٰمَٰتٍ ۚ وَبِٱلنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾
أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن
تَعُدُّوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَٰتٌ
غَيْرُ أَحْيَآءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ
وَٰحِدٌ ۚ فَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم
مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا
يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم
مَّاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۙ قَالُوٓا۟ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوٓا۟
أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ وَمِنْ أَوْزَارِ ٱلَّذِينَ يُضِلُّونَهُم
بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَأَتَى ٱللَّهُ بُنْيَٰنَهُم مِّنَ ٱلْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ ٱلسَّقْفُ
مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

٢٦٩

﴿١٥﴾ و چیایێت مەزن و بنەجهـ یێت تێخستینە د
ئەردیدا دا ئەرد هەوە ڕاگریت، و ڕوبار و ڕێك
ژی بۆ هەوە یێت کرینە تێدا، دا هوین ب وان
ڕوبار و ڕێکان ڕاستەڕێ ببن بۆ ئارمانجێت خۆ.
﴿١٦﴾ و گەلەك نیشان و عەلامەت ییت تێخستینە
د ئەردیدا کو ڕێکان بۆ خۆ پێ بزانن، و ب ستێران
ژی ڕێکا خۆ دزانن. ﴿١٧﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ
ئافراندنێ دکەت وەکی ویە یێ ئافراندنێ نەکەت
[نەشێت بکەت]. ڤێجا ما هوین هزرا خۆ ناکەن.
﴿١٨﴾ و ئەگەر هوین نیعمەتێت خودێ [ل سەر خۆ]
بهژمێرن هوین نەشێن بهژمێرن [ناتێنە هەژمارتن]،
و ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.
﴿١٩﴾ و خودێ ئەوا هوین ڤەدشێرن و ئەوا هوین
ئاشکەرا دکەن دزانیت. ﴿٢٠﴾ و ئەوێت ئەو ژ بلی
خودێ دپەرێسن و هەوارا خۆ دگەهینێ، چو چێ
ناکەن و چو نادەن و ئەو ب خۆ چێکری و داینە.
﴿٢١﴾ ئەو یێت مرینە و نەیێت ساخن، و ئەو ب
خۆ نوزانن کەنگی دێ ێنە ڕاکرن بۆ قیامەتێ.
﴿٢٢﴾ و خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، دلێت وان باوەری
تێدا نینە و چو نایاسن، و چو تێدا ناچیت، و ئەو خۆ د سەر هەڤپێڕا دبینن. ﴿٢٣﴾ ڕاستە و بێ گۆمانە
خودێ ئەوا ئەو ڤەدشێرن و ئەوا ئەو ئاشکەرا دکەن دزانیت، ب ڕاستی خودێ حەژ خۆمەزنکەران ناکەت.
﴿٢٤﴾ و ئەگەر بۆ وان بێتە گۆتن: خودایێ هەوە چ ئینایییە خواری، دێ بێژن: ئەفسانەییت پێشیان ییت
ئینایینە خواری. ﴿٢٥﴾ [و وان ئەڤ بێ بەختییە کر] دا ئەو هەمی گونەهێت خۆ، و هندەك گونەهێت وان
ژی، ئەوێت ئەوان ژ نەزانین د سەردابرین، ڕۆژا قیامەتێ هەلبگرن، بزانن ئەو بارەکێ پیس هەلدگرن و پیە
گونەهـ ئەو دکەن. ﴿٢٦﴾ ب ڕاستی ییت بەری وان پیلان و تۆرین گێڕان [دا خەلکی ژ پێغەمبەران ڤەڕەڤینن،
و ئەو تشتێ ئەو پێ هاتین کو وەحییا خودێیە درەو بدانن]. ڤێجا خودێ ئاڤاهیێ وان ژ بن کر و بان ب سەر
واندا هاتە خواری، و ئیزا ژ وی ڕەخیڤە هاتە وان یا هزرا وان بۆ نەدچۆ.

ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمْ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمْۚ قَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ إِنَّ ٱلْخِزْىَ
ٱلْيَوْمَ وَٱلسُّوٓءَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٧﴾ ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْۖ فَأَلْقَوُا۟ ٱلسَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوٓءٍۭۚ بَلَىٰٓ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَلَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ ۞ وَقِيلَ
لِلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ مَاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْۚ قَالُوا۟ خَيْرًاۗ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى
هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌۚ وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌۚ وَلَنِعْمَ دَارُ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾
جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُۖ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَۚ كَذَٰلِكَ يَجْزِى ٱللَّهُ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾
ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَۙ يَقُولُونَ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمُ
ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن
تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ أَمْرُ رَبِّكَۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن
قَبْلِهِمْۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾
فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٤﴾

﴿٢٧﴾ پاشی ڕۆژا قیامەتێ خودێ دێ وان ڕسوا و ڕەزیل کەت، و دێ بێژیتە وان: کا ئەو هەڤپشکێت من ئەوێت هەوە ل سەر خاترا وان هەڤڕکی و دژمنی [یا پێغەمبەر و موسلمانان] دکر، [د وی وەختیدا] ئەوێت خودێ زانین دایێ [ژ زانا و بانگهلدێران] دێ بێژن: ب ڕاستی ئەڤرۆ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] شەرمزاری و ڕسوایی و ئیزا بۆ گاورانە. ﴿٢٨﴾ ئەوێت ستەم ل خۆ کرین، وەختێ ملیاکەت ڕوحێت وان دکێشن دەست ژ هەڤڕکی و دژمنیێ بەردان و تەسلیمی ئەمرێ خودێ بوون، دێ بێژن: مە چو خرابی نەدکر. بەلێ [کارێ هەوە خرابی بوو] ب ڕاستی خودێ دزانیت کا هەوە چ دکر. ﴿٢٩﴾ ڤێجا د دەرگەهێت جەهنەمێرا هەرنە ژۆر، هەروهەر تێدا (د جەهنەمێدا) بمینن، ڤێجا جهێ خۆمەزنکەران چەندێ پیسە. ﴿٣٠﴾ و گۆتنە پارێزکاران: خودایێ هەوە چ ئیناییە خوارێ؟ گۆتن: قەنجی. یێت قەنجی د ڤێ دنیایێدا کرین دێ قەنجی بۆ وان هەبیت و خێر و خەلاتێ ئاخرەتێ [بۆ وان ژ قەنجیا د دنیایێدا گەهشتیە وان] چێتر و پترە، و ب ڕاستی باشترین ئاڤاهیێ پارێزکاران ئاڤاهیێ ئاخرەتێیە. ﴿٣١﴾ [ئەو ئاڤاهی] بەحەشتێت خۆجهیێنە دێ چنە تێدا، ڕوبار د بنڕا دچن و وان چ بڤێت یێ تێدا هەی، و هۆسا خودێ پارێزکاران خەلات دکەت. ﴿٣٢﴾ ئەوێت ملیاکەت ڕوحێت وان دکێشن، و ئەو یێت پاك و پاقژ ژ شرك و گونەهان، ملیاکەت سلاڤ دکەنە وان و دبێژنێ (السلام علیکم) سلاڤ ل سەر هەوە بن [د خۆشیێدا بمینن] و ژ بەر کار و کریارێت هەوە کرین هەرنە د بەحەشتێدا. ﴿٣٣﴾ ئەرێ ئەو ل هیڤیا چنە، ئەو ل هیڤیێنە ملیاکەت [یێت ڕوحکێشانێ] بۆ وان بێن [ڕوحا وان بستینن]، یان ژی ل هیڤیێنە ئەمرێ خودایێ تە [ب ئیزادانا وان] بێت، هۆسا ئەوێت بەری وان ژی چۆیین وەکی وان دکر [و ژ بەر کار و کریارێت وان، خودێ د هیلاك برن]، و خودێ ستەم ل وان نەکرییە بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ کر. ﴿٣٤﴾ ڤێجا جزایێ کریارێت وان ئەو هنگاڤتن، و ئەوا وان ترانە بۆ خۆ پێ دکر [کو ئیزایا خودێیە] ب سەر واندا هات و دۆرماندۆرێت وان گرتن.

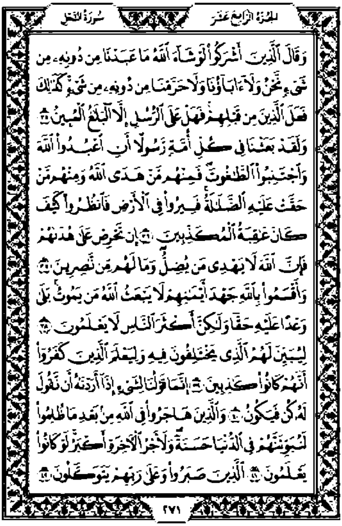

الجزء الرابع عشر
سورة النحل

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أَشۡرَكُواْ لَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا عَبَدۡنَا مِن دُونِهِۦ مِن
شَيۡءٖ نَّحۡنُ وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمۡنَا مِن دُونِهِۦ مِن شَيۡءٖۚ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ فَهَلۡ عَلَى ٱلرُّسُلِ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ٣٥
وَلَقَدۡ بَعَثۡنَا فِي كُلِّ أُمَّةٖ رَّسُولًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
وَٱجۡتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَۖ فَمِنۡهُم مَّنۡ هَدَى ٱللَّهُ وَمِنۡهُم مَّنۡ
حَقَّتۡ عَلَيۡهِ ٱلضَّلَٰلَةُۚ فَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱنظُرُواْ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ٣٦ إِن تَحۡرِصۡ عَلَىٰ هُدَىٰهُمۡ
فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَن يُضِلُّۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ٣٧
وَأَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ لَا يَبۡعَثُ ٱللَّهُ مَن يَمُوتُۚ بَلَىٰ
وَعۡدًا عَلَيۡهِ حَقّٗا وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ٣٨
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِي يَخۡتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعۡلَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰذِبِينَ ٣٩ إِنَّمَا قَوۡلُنَا لِشَيۡءٍ إِذَآ أَرَدۡنَٰهُ أَن نَّقُولَ
لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ٤٠ وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْ
لَنُبَوِّئَنَّهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗۖ وَلَأَجۡرُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَكۡبَرُۚ لَوۡ كَانُواْ
يَعۡلَمُونَ ٤١ ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ يَتَوَكَّلُونَ ٤٢

﴿٣٥﴾ و ئەوێت هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێكرین گۆتن: ئەگەر خودێ ڤیابایە نە مە و نە باب و باپیرێت مە، كەسێ دی ژ بلی خودێ نەدپەرست، و مە چو تشت [ل دەڤ خۆ] بێی وی حەرام نەدكر، و هۆسا ئەوێت بەری وان ژی خوداێت خۆ و ڤێ بوون [عەینی درەوێ دكرن]، ڤێجا ما تشتەك ل سەر پێغەمبەران هەبە ژ بلی ڕاگەهاندنا ئاشكەرا. ﴿٣٦﴾ ب سویند مە بۆ هەر ملەتەكی پێغەمبەرەك هنارتیە [دا بێژنە وان] خودێ ب تنێ بپەرێسن، و پەرستنا غەیری خودێ نەكەن [وەكی سەرەگاوران و شەیتانی و بوتان و خێڤزانكان]، ڤێجا هندەك ژ وان خودێ یێت ڕاستەڕێ كرین، و هندەكان ژێ گومڕایی و بەرزەبوون بۆ كەفت. ڤێجا د ئەردیدا بگەڕن و بەرێ خۆ بدەنێ كا دویماهیا درەوینان [وەكی ملەتێ عاد و (سەموود) و ملەتێ نووح و شوعەیب] بوو چ؟! ﴿٣٧﴾ هندی تو خۆ بێشینی و هندی تو یێ هشیار بی ل سەر ڕاستەڕێكرنا وان [تو نەشێی وان ڕاستەڕێ بكەی]، و ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ ناكەت، ئەوێ وی گومڕا و بەرزەكری [ئانكو یێ خودێ گومڕایی بۆ ڤیایی و ڕێكا گومڕاییێ گرتی، كەس نەشێت ڕاستەڕێ بكەت]، و وان چو پشتەڤان و هاریكار نینن [دەستێ وان بگرن و ڕاستەڕێ بكەن، یان نیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش]. ﴿٣٨﴾ و وان سویندێت مەزن ب خودێ سویند خوارن كو یێ مر خودێ ساخ ناكەتەڤە، بەلێ.. [خودێ دێ هەمی مریان ساخ كەتەڤە] و ئەڤە سۆز و پەیمانە ژ دەڤ خودێ، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان نوزانن. ﴿٣٩﴾ [وان پشتی مرنێ دێ ساخكەتەڤە] دا بۆ وان ئەوا ئەو تێدا ژێك جودا دیار بكەت، و دا ئەوێت گاوربوویین [باوەری نەئینایین كو خودێ دێ وان ساخكەتەڤە] بزانن كو وان درەو دكر. ﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئاخفتنا مە ئەڤیە گاڤا مە بڤێت تشتەك هەبیت، ئەم بێژین هەبە دێ هەبیت. ﴿٤١﴾ و ئەوێت بۆ خودێ مشەخت بوویین پشتی ستەم لێ هاتیە كرن، ئەم دێ وان ل جهەكێ دی یێ باش د ڤێ ژیانێدا ئاكنجی كەین، و خەلاتێ ئاخرەتێ هێژ مەزنترە ئەگەر ئەو بزانن. ﴿٤٢﴾ ئەو ئەون [ئەوێت ستەم ل وان هاتیە كرن و هاتینە ئیزادان و ژ وەلاتێ خۆ هاتینە دەرێخستن] ئەوێت بێهنا خۆ فرەهـ كرین و سەبر كێشایین [ل سەر نەخۆشیان]، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم دكەن.

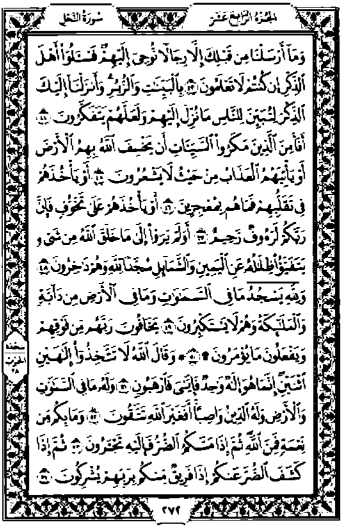

الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡۖ فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِۗ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلذِّكۡرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾ أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخۡسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلۡأَرۡضَ أَوۡ يَأۡتِيَهُمُ ٱلۡعَذَابُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ فِي تَقَلُّبِهِمۡ فَمَا هُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ عَلَىٰ تَخَوُّفٖ فَإِنَّ رَبَّكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَيۡءٖ يَتَفَيَّؤُاْ ظِلَٰلُهُۥ عَنِ ٱلۡيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدٗا لِّلَّهِ وَهُمۡ دَٰخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسۡجُدُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ مِن دَآبَّةٖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمۡ لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوۡقِهِمۡ وَيَفۡعَلُونَ مَا يُؤۡمَرُونَ۩ ﴿٥٠﴾ ۞وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓاْ إِلَٰهَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِۖ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞ فَإِيَّٰيَ فَٱرۡهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًاۚ أَفَغَيۡرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُم مِّن نِّعۡمَةٖ فَمِنَ ٱللَّهِۖ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيۡهِ تَجۡـَٔرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ إِذَا كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمۡ إِذَا فَرِيقٞ مِّنكُم بِرَبِّهِمۡ يُشۡرِكُونَ ﴿٥٤﴾

نصف الحزب ٢٨

٢٧٢

﴿٤٣﴾ و مە بەری تە كەس نەشاندیـیە، ئەم وەحییێ بۆ بهێرین، ئەگەر زەلام نەبن [ئانكو هەر پێغەمبەرەكێ هاتییە هنارتن زەلامە و مرۆڤە و نە ملیاكەتە]، ڤێجا ئەگەر هوین [ڤێ] نەزانن ژ زانا و خودان زانینان بپرسن [ئانكو گەلی قورەیشیان ئەگەر هوین ڤێ نەزانن پسیارا خودان كتێبان (جوهی و فەلەیان) بكەن، دا بۆ هەوە بێژن كو هەمی پێغەمبەر مرۆڤ بوون، نە ملیاكەت..]. ﴿٤٤﴾ مە [ئەو پێغەمبەر] ب نیشان و بەلگەیێت ئاشكەراكەر [كو ببنە نیشانێت رۆن ل سەر راستیا وان] و ب كتێبان هنارتن، و مە قورئان بۆ تە ئینا خوار، دا تو بۆ مرۆڤان ئەوا بۆ وان هاتی، ئاشكەرا بكەی، و بەلكی هزرا خۆ بكەن و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٤٥﴾ ئەرێ ما ئەوێت پیلان و تۆڕێنێت خرابیێ گێڕایین [دا خەلكی د سەردا ببەن یان دا تە ب دربێ زەلامەكی بكوژن]، پشت ڕاست بووینە كو خودێ وان د ئەردیدا نابەتە خوارێ، یان ئیزا ژ وی رەخێڤە بۆ وان نائێت یێ وان هزر ژێ نەدكر؟! ﴿٤٦﴾ یان ژی ئیزا د وەغەر و كار و چوون و هاتن و بازرگانیا واندا وان بهنگێڤیت، ڤێجا نە بشێن ژێ برەڤن و نە بشێن ژ خۆ بدەنە پاش. ﴿٤٧﴾ یان ژی دەمێ ئەو ب ترس [كو ژ بن بچن و یا ب سەرێ یێت بەری وان هاتی بێتە سەرێ وان ژی] وان بهنگێڤیت و ئیزایێ بدەتە وان، ب ڕاستی خودایێ هەوە میهرەبان و دلۆڤانە. ﴿٤٨﴾ ئەرێ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە وان تشتێت خودێ چێكرین، كا چاوا سیبەرا وان ڕاست و چەپ دئێتە ڤەگوهاستن و خوار دبیت، و خۆشكاندی سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن. ﴿٤٩﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، ژ جانەوەران و ملیاكەت ژی هەمی سوجدەیێ بۆ خودێ دبەن و خۆ مەزن ناكەن. ﴿٥٠﴾ ئەو ژ خودایێ خۆ یێ د سەر خۆڕا دترسن، و ئەمرێ وان ب چ هاتییە كرن وێ دكەن. ﴿٥١﴾ و خودێ ئەمر كر: دو پەرستییان نەگرن [پەرستنا دو خودایان نەكەن]، ب ڕاستی خودایێ هەوە ب تنێ ئێكە، و ژ من ب تنێ بترسن. ﴿٥٢﴾ و چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە بۆ وییە، و تاعەت و گوهداری و پەرستن و دلێشیا بەردەوام بۆ وییە، ئەرێ ڤێجا هوین خۆ ب ئێكێ دی ژ بلی خودێ دپارێزن و دترسن. ﴿٥٣﴾ و هەر نیعمەت و كەرەمەكا هوین تێدا بن ژ خودێیە، پاشی هەر وەختەكێ نەخۆشییەك گەهشتە هەوە، ڤێجا دێ هوین لاڤلاڤا خۆ ب هەوار و دەنگێ بلند گەهینە وی. ﴿٥٤﴾ پاشی هەر وەختەكێ ئەو نەخۆشی ل سەر هەوە ڕاكر، دەستەكەك ژ هەوە هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێ دكەن.

لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا۟ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَٰهُمْ ۗ تَٱللَّهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ ٱلْبَنَٰتِ سُبْحَٰنَهُۥ ۙ وَلَهُم مَّا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾
وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُۥ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلْقَوْمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓ ۚ أَيُمْسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُۥ فِى ٱلتُّرَابِ ۗ أَلَا سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِٱلْـَٔاخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوْءِ ۖ وَلِلَّهِ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾
وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِن دَآبَّةٍ
وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَـْٔخِرُونَ
سَاعَةً ۖ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ ۚ وَتَصِفُ
أَلْسِنَتُهُمُ ٱلْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ ٱلْحُسْنَىٰ ۖ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ ٱلنَّارَ
وَأَنَّهُم مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَٱللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَعْمَٰلَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
ٱلَّذِى ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ ۙ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

﴿٥٥﴾ [ئەو ڤی کاری دکەن] دا چاڤێت خۆ ژ وان کەرەم و نیعمەتان بگرن ئەوێت مە د گەل وان کرین، ڤێجا هوین د خۆشییێدا بمینن بەلێ هوین دێ زانن [کا دویماهیا هەوە دێ بیتە چ؟]. ﴿٥٦﴾ ئەو بشکەکێ ژ وی رزقێ مە دایییە وان، بۆ وان [بوتان] ددانن ئەوێت چو تشتی نەزانن، ب خودێ [رۆژا قیامەتێ] پسیارا هەوە دێ ل سەر وان درەوان ئێتەکرن ئەوێت هەوە دکرن. ﴿٥٧﴾ و وان [ملیاکەت] کچ بۆ خودێ دانان، [حاشای خودێ] خودێ ژ ڤێ گۆتنا وان یێ پاك و پاقژە، و کا وان چ دڤیا ئەو بۆ خۆ ددانان. ﴿٥٨﴾ و هەر وەختێ مزگینی ب کچێ بۆ ئێکی بێتە دان [کو خودێ کچەکا داییێ]، دێ ناڤچاڤێت وی تێکچن و رەش بن، و دێ کەربگرتی بیت و دێ کەربێ داعویریت. ﴿٥٩﴾ ژ بەر مزگینیا خراب و ل سەر گران، خۆ ژ خەلکی ڤەدشێریت [و نوزانیت] ئەرێ وێ کچێ شکەستی و رەزیل بهێلیت، یان ژی ب ساخی بن ئاخ بکەت، هشیار بن پیسە حوکمە ئەو دکەن [وەختێ ئەو کچێت ئەو پێ نەخۆش ب بال خودێڤە لێ ددەن، و کوران ب بال خۆڤە لێ ددەن]. ﴿٦٠﴾ ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن سالۆخەتێ پیس و خراب بۆ وانە، و سالۆخەتێ پاك و بلند بۆ خودێیە و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٦١﴾ و ئەگەر خودێ مرۆڤان ب ستەما وان ئیزا بدەت [ئانکو ژ بەر ستەما وان ئیزا بۆ وان ئینابایە]، تشتێ ل سەر رویێ ئەردی بلڤلڤیت نەدهێلا، بەلێ وان بۆ وەختەکێ دیارکری گیرۆ دکەت [کو رۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات، نە بێتەکێ ل پاش و نە بێتەکێ پێش دکەڤن. ﴿٦٢﴾ و وێ بۆ خودێ ددانن یا وان بۆ خۆ نەڤێت [ئانکو کچان بۆ خودێ ددانن، و وان ب خۆ کچ نەڤێن] و ژ درەو دبێژن: ب راستی بەحەشت بۆ مەیە [ئەگەر قیامەت ژی هەبیت]، ب راستی ئاگر بۆ وانە و ئەو دێ ل پێشییێ بن، و دێ تێدا ئێنە هێلان و ئێنە ژ بیرکرن. ﴿٦٣﴾ ب خودێ بەری تە مە بۆ گەلەك ملەتان پێغەمبەر هنارتینە، ڤێجا شەیتانی کریارێت وان یێت خراب بۆ وان خەملاندن، ڤێجا ئەڤرۆ [کو رۆژا قیامەتێیە] شەیتان سەرکار و ئەکێ وانە [ڤێجا بلا ل هیڤییێ بن کا شەیتان دێ چ هاریکارییا وان کەت]، و ئیزایەکا دژوار بۆ وان هەیە. ﴿٦٤﴾ و مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینایییە خوارێ، دا تو بۆ وان دیار بکەی ئەوا ئەو تێدا ب گۆمان و دودل و [مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینایییە خوارێ]، دا بیتە رێکا راستەرێیی و دلۆڤانییێ بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.

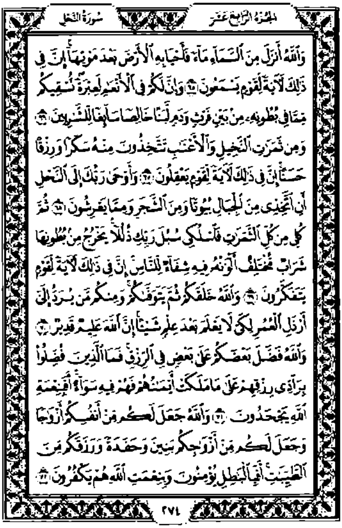

الجُزءُ الرَّابِعَ عَشَرَ سُورَةُ النَّحۡلِ

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحۡيَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَآۚ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَأٓيَةً لِّقَوۡمٖ يَسۡمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمۡ فِي ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةٗۖ نُّسۡقِيكُم
مِّمَّا فِي بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيۡنِ فَرۡثٖ وَدَمٖ لَّبَنًا خَالِصٗا سَآئِغٗا لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٦٦﴾
وَمِن ثَمَرَٰتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلۡأَعۡنَٰبِ تَتَّخِذُونَ مِنۡهُ سَكَرٗا وَرِزۡقًا
حَسَنًاۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوۡحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحۡلِ
أَنِ ٱتَّخِذِي مِنَ ٱلۡجِبَالِ بُيُوتٗا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعۡرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ
كُلِي مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسۡلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلٗاۚ يَخۡرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا
شَرَابٞ مُّخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٞ لِّلنَّاسِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمۡ ثُمَّ يَتَوَفَّىٰكُمۡۚ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ
أَرۡذَلِ ٱلۡعُمُرِ لِكَيۡ لَا يَعۡلَمَ بَعۡدَ عِلۡمٖ شَيۡـًٔاۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٞ قَدِيرٞ ﴿٧٠﴾
وَٱللَّهُ فَضَّلَ بَعۡضَكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖ فِي ٱلرِّزۡقِۚ فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُواْ
بِرَآدِّي رِزۡقِهِمۡ عَلَىٰ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ فَهُمۡ فِيهِ سَوَآءٌۚ أَفَبِنِعۡمَةِ
ٱللَّهِ يَجۡحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ أَزۡوَٰجٗا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنۡ أَزۡوَٰجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةٗ وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِۚ أَفَبِٱلۡبَٰطِلِ يُؤۡمِنُونَ وَبِنِعۡمَتِ ٱللَّهِ هُمۡ يَكۡفُرُونَ ﴿٧٢﴾

٢٧١

﴿٦٥﴾ و خودێ ئاڤ [باران] ژ ئەسمانی ئینا خوارێ، ڤێجا ئەرد پشتی مری [هشك بوویی] ساخکر و شینکر، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ وان ئەوێت ژ دل گوهێ خۆ ددەنێ. ﴿٦٦﴾ و ب ڕاستی بۆ هەوە د تەرشاندا [د پەز و چێل و حێشتراندا، د چێکرن و سەرنەرمکرنا واندا بۆ هەوە] دەرس و چامە هەنە، و د زکێ واندا د ناڤبەرا ڕێخێ و خوینێدا شیرەکێ زەلال و پاڕزنی ددەینە هەوە کو ب ساناهی د گەوریا واندا بچیت یێت ڤەدخۆن. ﴿٦٧﴾ و هوین ژ ڤێقیێ دارقەسپێ و مێویێت تری مەیێ [ئارەقێ] و ڕزقێ پاك و چاك [وەکی ترشی و ڕیچۆلێ و قەسپ و مێوێژان و دۆشاڤێ و شەربەتێ... هتد] ژێ دگرن و چێ دکەن، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەکە بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی. ﴿٦٨﴾ و خودایێ تە ئیلهام دا مێشا هنگڤینی، کو جهێ خۆ ل چیا و داران و د وان ئاڤاهیێت دئێنە ئاڤاکرندا بکە. ﴿٦٩﴾ پاشی ژ هەمی ڤێقیان بخۆ، ڤێجا ئەو ڕێکێت خودایێ تە ئیلهاما تە پێ کری ب ساناهی بگرە و تێرا هەڕە. و د ناڤ هناڤێت ویدا ڤەخوارنەکا ڕەنگ ڕەنگ دەردکەڤیت، دەرمانە بۆ مرۆڤان، ب ڕاستی ئەڤە نیشانەکا ئاشکەرایە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ دکەن. ﴿٧٠﴾ و خودێ هوین یێت چێکرین پاشی دێ هەوە مرینیت و هندەك ژ هەوە دێ ئێنە هێلان هەتا ژیێ نەهشیێ، دا پێ هاتیە هێلان پشتی زانینێ چو نەزانیت، ب ڕاستی خودێ خودان شیان و زانایە. ﴿٧١﴾ و خودێ هندەك ژ هەوە ب سەر هندەکان ئێخستینە د ڕزقیدا، ڤێجا ئەوێت خودێ ڕزق داییێ و ب سەر یێت دی هاتینە ئێخستن، بەرهەڤ نینن ڕزقێ خۆ بدەنە کۆلەیێت خۆ دا هەمی وەك ئێك لێ بێن [پا چاوا ئەو دورست دکەن بەندەیێت خودێ د ملکێ خودێدا پشکدار بکەن و بینە ڕێزەکێ]. ئەرێ ئەو نیعمەتێت خودێ نائینینە بەرچاڤێت خۆ؟!. ﴿٧٢﴾ و خودێ بۆ هەوە ژ نفشێ هەوە هەڤسەر و هەڤگیان چێکرینە، و کوڕ و نەڤی ژ وان هەڤسەران داینە هەوە، و تشتێ پاك و پاقژ کرییە ڕزقێ هەوە، ئەرێ ڤێجا ئەو باوەرییێ ب پووچییێ و باتل دئینن [کو بوتێت وان زیانێ یان مفایی دگەهینە وان]، و چاڤێت خۆ ژ کەرەم و نیعمەتێت خودێ دگرن.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا۟ لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ
حِزْب إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ۞ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَّمْلُوكًا لَّا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَمَن رَّزَقْنَٰهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا
فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا ۖ هَلْ يَسْتَوُۥنَ ۚ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَآ أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ مَوْلَىٰهُ
أَيْنَمَا يُوَجِّههُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ ۖ هَلْ يَسْتَوِى هُوَ وَمَن يَأْمُرُ
بِٱلْعَدْلِ ۙ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَآ أَمْرُ ٱلسَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
ٱلْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾
وَٱللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّنۢ بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا
وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ ٱلسَّمَآءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

﴿٧٣﴾ و وان ژ بلی خودێ دپەرێسن ئەوێت نە شیان هەی ڕزقەکی ژ ئەسمانان بۆ وان بهێنن [وەکی بارانێ] و نە دشێن ڕزقەکی بۆ وان ژ ئەردی دەربێخن [وەکی داروبار و شینکاتی]، و خۆ ئەگەر بزاڤێ ژی بکەن هەر نەشێن. ﴿٧٤﴾ ڤێجا چو نموونەیان بۆ خودێ نەئینن [چونکی خودێ ئێکە و کەس وەکی وی نینە، و وان دگۆت خودێ خوداتێ هەمی گەردوونییە، ئەو ژ هندێ مەزنترە ئەم ئێکسەر وی بپەرێسین، ڤێجا دڤێت هندەک د نافبەرا مە و ویدا بن]، ب ڕاستی خودێ [خرابیا نموونەیا هوین دئینن] دزانیت و هوین ب خۆ نوزانن [کا ئەڤ نموونەیە چەند نەیا د جهێ خۆدایە]. ﴿٧٥﴾ خودێ نموونەیەک ئینا، کۆلەیەکێ بێ هێز و نەچار کو نەشێت چو ب دەست خۆڤە بینیت، و ئێکێ دی مە کەرەم دگەل کربیت و ڕزقەکێ باش ژ دەڤ خۆ مە دابیتێ، ڤێجا نهێنی و ئاشکەرا ژێ دمەزێخیت [د ڕێکێت خێرێدا]، ئەرێ ما ئەڤە وەکی ئێکن [ئەرێ بەندەیێ ئازاد و یێ د بن کۆلەتیێڤە و ب خودان وەکی ئێکن، ئەها هۆسا خودایێ ڕزقدار و چێکەر، و بەرێت ئەو دپەرێسن نەوەکی ئێکن]، و حەمد و سەنا هەمی بۆ خودێنە بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن. ﴿٧٦﴾ و خودێ نموونەیەک ئینا و دیارکر، دو زەلامان، ئێک ژ وان یێ کەڕ بیت و نەشێت چو بکەت [چونکی یێ بێ فامە و نەشێت باخڤیت]، و ئەو خۆ ب خۆ بارە ل سەر خودانێ خۆ و سەرکارێ خۆ [چونکی نەشێت ب کارێ خۆ ڕابیت]، هەر جهێ بەرێ وی بدەتێ سەرفراز نابیت و خێر ژێ چێ نابیت. ڤێجا ئەرێ ئەڤە و [یێ دورست و ژیر و ژیهاتی] ئەوێ فەرمانێ ب دادپەروەریێ دکەت و ئەو ب خۆ ژی ل سەر ڕێکا ڕاست و دورست بیت وەکی ئێکن [مەخسەد ژ ئینانا ڤێ نموونەیێ ئەوە کو ئەو بوتێت هشک و بێ ئەزمان ئەوێت ئەو بۆ خۆ دکەنە هەڤپشک وەکی خودێ نابن]. ﴿٧٧﴾ و زانینا غەیبا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە [و کەس دگەل پشکدار نینە]، و کارێ ڕۆژا قیامەتێ ل دەڤ خودێ [د هاتن و لەزوبەز و ساناهیوونا خۆدا] وەکی گرتن و ڤەکرنا چاڤییە یان هێژ نێزیکترە، و ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٧٨﴾ و خودێ هوین ژ زکێت دەیکێت هەوە دەرێخستن [بچویک و لاواز] هەوە چو نەدزانی، و گوهـ و چاڤ و دل دانە هەوە، دا هوین سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن [دا هوین هەر ئەندامەکی ژ ڤان د جهێ وی یێ دورستدا ب کاربینن]. ﴿٧٩﴾ ئەرێ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە بالندەیان، وەسا یێت هاتینە چێکرن کو ب ساناهی ل ئەسمانی بفڕن، و کەس وان ڕانا گریت و ناپارێزیت خودێ نەبیت، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانن [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت باوەریێ دئینن.

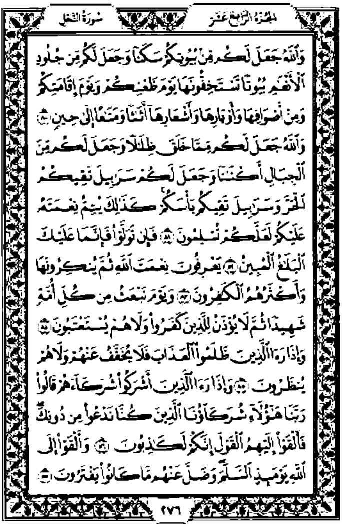

الجزء الرابع عشر
سورة النحل

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنۢ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ
ٱلْأَنْعَٰمِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَآ أَثَٰثًا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾
وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَٰلًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
ٱلْجِبَالِ أَكْنَٰنًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَٰبِيلَ تَقِيكُمُ
ٱلْحَرَّ وَسَرَٰبِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ
شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾
وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ٱلْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ شُرَكَآءَهُمْ قَالُوا۟
رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا ٱلَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا۟ مِن دُونِكَ
فَأَلْقَوْا۟ إِلَيْهِمُ ٱلْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقَوْا۟ إِلَى
ٱللَّهِ يَوْمَئِذٍ ٱلسَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

٢٧٦

﴿٨٠﴾ و خـودێ خانیـێت هـەوە بـۆ هـەوە کرینـە جهێ ئاکنجیبوونـێ، و ژ پیـستێت تەرشـان بـۆ هـەوە خانـی چێکرینـە [وەکـی کویـن و ڕەشـمالان] کـو ڕۆژا هوبـن ئاکنجـی دبـن و کویـێـت خـۆ ڤـەددەن، و ڕۆژا هوبـن وەغـەرێ دکـەن د سـڤکن بـۆ هـەوە و ژ هریـیا بەزی و لڤایـا حێـشتران و مویـیێ بزنـان ناڤـمالی بـۆ هـەوە چـێ کریـیـە، مفایـی بۆ خـۆ ژێ وەرگرن هەتـا دەمەکی [هەتا وەختـێ مرنـێ]. ﴿٨١﴾ و خـودێ بـۆ هـەوە ژ وی تـشتێ وی چێکری سـیـەر و سـە دایـیـێ [دا ژ گەرما ڕۆژێ بینە پارسـتن] و بـۆ هـەوە شـکەفت ئێخـستینە د چیایاندا، و جلـك [ژ هریـیێ] بـۆ هـەوە چێکریـن، هـەوە ژ گەرما ڕۆژێ پارێـزن و دیـسا هنـدە جلك یـێـت دایـنـە هەوە [وەکـی زری کومزریـیان] هـەوە ژ دژواریـیا شـەڕی پارێزن، و هۆسـا کەرەم و قەنجیـێت خۆ ل سـەر هەوە تمام دکـەت، دا هویـن ب دورستـی خۆ بـسپێرنە خودێ [ل بـەر ئەمرێ وی ڕاوەسـتن]. ﴿٨٢﴾ ڤێجـا ئەگەر وان ڕوییـێ خـۆ وەرگێڕا [و موسـلمان نەبـوون پشـتی ڤـان نیـشـان و بەلگەیـان ژی، چـو ل سـەر تـە نینـە و تـو چـو خوسـارەت نابـی] یـا ل سـەر تـە، ب ڕاسـتی بـەس ڕاگەهاندنـا ئاشـکەرایە. ﴿٨٣﴾ ئـەو نیعمـەت و کەرەمێـت خـودێ [ب دەڤـی] دزانـن، پاشـی [ب کریارێـت خـۆ] ئینکار دکـەن [وەختێ ئـەو تێکێ دی ژ بـلی خودانێ ڤان نیعمەتـان دپەرێـسـن] و باراپـتر ژ وان چاڤنەبـرن، و نیعمەتێـت خـودێ ئینـکار دکـەن. ﴿٨٤﴾ و ڕۆژا ئـەم ژ هـەر ملەتەکی شـاهدەکی [کـو پێغەمبـەرێ وانـە] بـۆ دئینین، پاشـی دەسـتویری بۆ گـاوران نائێتـەدان کو عـوزرا خۆ بخوازن و ژ وان نائێتە خواسـتن ئەو ژ خرابییـا خۆ بزڤڕن، و ژ نوی خودایـیێ خۆ ب گۆتنەکێ یان ب کریارەکێ ڕازی بکـەن [چونکـی ڕۆژا قیامەتێ نـە ڕۆژا کاریـیـە، بەلێ ڕۆژا جزاکـرن و خەلاتانـە ل سـەر کار و کریارێـت دنیایـێ]. ﴿٨٥﴾ و وەختـێ سـتەمکار ئیـزا و عەزابێ دبینـن، ڤێجـا ئیزایا وان نە ل سـەر وان سـڤك دبیـت، و نە ژی مۆلـەت و دەرفـەت بـۆ وان دئێتـەدان [سـەر ژ نـوی تۆبـە بکـەن]. ﴿٨٦﴾ وەختێ موشـرك ئەوێـت بـۆ خودێ کرینـە هەڤپشـك [کـو پەرستیـێت وانـن] دبینـن، دێ بێـژن: خودێـوۆ ئەڤە ئـەو هەڤپـشکێت مەنە ئەوێـت مە بۆ تـە چێکریـن و مە شـوینا تـە دپەرسـتن [ڤێجا هەقێ مـە ژ وان چێکە، وان ئـەم د سـەردابرین]، ڤێجا پەرستییـان ئاخفتنـا وان ل وان زڤڕانـد، ب ڕاسـتی هویـن درەوێـن [مـە چو جا نەگۆتییـە هەوە مـە بپەرێـسـن]. ﴿٨٧﴾ د وێ ڕۆژێـدا ئەوێت سـتەمکار و گاور تەسـلیمی حوکمـێ خودێ دبن، و ئەو هـزرا وان دکر [کو بوت و پەرستیـێت وان دێ مەهـدەر و بەرەڤانیـێ بـۆ کـەن] ل وان بەرزەبـوو.

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدْنَٰهُمْ عَذَابًا
فَوْقَ ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي
كُلِّ أُمَّةٖ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْۖ وَجِئْنَا بِكَ
شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ
شَيْءٖ وَهُدٗى وَرَحْمَةٗ وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ الحزب ٢٨
يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَٱلْإِحْسَٰنِ وَإِيتَآيِٕ ذِي ٱلْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ
ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ وَٱلْبَغْيِۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾
وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُواْ ٱلْأَيْمَٰنَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًاۚ إِنَّ
ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّتِي نَقَضَتْ
غَزْلَهَا مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثٗا تَتَّخِذُونَ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلَۢا
بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ ٱللَّهُ
بِهِۦۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن
يَشَآءُ وَيَهْدِي مَن يَشَآءُۚ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

﴿٨٨﴾ ئەوێت گاور بووین و خەلك ژی ژ ڕێكا خودێ دایینە پاش [چ ب خورتی، چ ژی ب خەملاندنا گاوریێ ل بەر وان]، دێ ئیزایێ ل سەر ئیزایێ ل سەر وان زێدەكەین [جارەكێ چونكی هێژایی وێ ئیزایێنە، یا دوێ ژ بەر سەردابرنا خەلكی] ژ بەر وێ خرابیا وان دكر. ﴿٨٩﴾ و بینە بیرا وان ڕۆژا ئەم بۆ هەر ملەتەكی ژ وان ب خۆ، شاهدەكی ل سەر وان دئینین [پێغەمبەرێت وانن، دا شادەییێ ل سەر وان بدەن]، و ئەم تە ژی ل سەر ڤان [موسلمانان] شاهد دئینین. و مە ئەڤ قورئانە بۆ تە ئینا خوارێ، كو ڕۆنكەرا هەمی تشتانە و ڕێكا هیدایەتێیە، و دلۆڤانی و مزگینییە بۆ موسلمانان. ﴿٩٠﴾ ب ڕاستی خودێ فەرمانێ ب دادپەروەریێ و قەنجیێ و هاریكاریا كەس و كاران ب دانێ، دكەت، و نەهیێ ژ هەمی گونەهێت كرێت و كریارێت نە د گەل سروشتێ مرۆڤان و كریارێت تەرێڤ [ئەوێت شریعەتێ دورست نەكرین] و ستەم و خۆمەزنكرنێ دكەت، خودێ ڤان شیرەتان ل هەوە دكەت دا هوین بۆ خۆ پێڤە بچن. ﴿٩١﴾ و هوین سۆز و پەیمانێت خۆ ب جه بینن گاڤا هەوە سۆز و پەیمان دا، و سویندێت خۆ بشتی هەوە، خودێ ل سەر خۆ كریە شاهد و زێرەڤان و موكومكرین نەشكێنن، ب ڕاستی تشتێ هوین دكەن خودێ دزانیت و پێ ئاگەهە. ﴿٩٢﴾ ڤێجا هوین ژی وەكی وێ [ژنێ] نەبن ئەوا هریا خۆ بشتی موكوم ڕێسایی كریە هریڤە [ئانكو سۆز و پەیمانان نەدەن و موكوم كەن پاشی بشكێنن، وەكی وێ ژنێ ئەوا ڕیسێ خۆ كریەهریڤە]، و سویندخوارنا خۆ بكەنە حیلە و حەوالە و ڕێكا خاپاندنێ د ناڤبەرا خۆ ب خۆدا، چونكی هوین دبینن هندەك [كو قورەیشینە] ب مال و مرۆڤان پترن ژ هندەكێت دی [موسلمانن]، ب ڕاستی خودێ هەوە ب ڤان سۆز و پەیمانان دجەڕبینیت [كا سۆز و پەیمانا هەوە دایییە پێغەمبەری هوین دێ ب جه ئینن یان دێ شكێنن چونكی قورەیشی پتر و ب هێزترن ژ موسلمانان] و [خودێ] دێ ڕۆژا قیامەتێ ئەو تشتێ هوین تێدا ژێك جودا، بۆ هەوە ئاشكەراكەت [و هەر ئێكی دێ جزایێ وێ دەتێ]. ﴿٩٣﴾ و ئەگەر خودێ حەزكربایە دا هەوە هەمییان پێكڤە كەتە ئێك ملەت و ئێك دین، بەلێ یێ خودێ بڤێت دێ ژ ڕێكا ڕاست بەرزەكەت و یێ بڤێت دێ ڕاستەڕێ كەت، و ب ڕاستی پسیار ژ هەوە دێ ئێتەكرن ل سەر وان كریاران یێت هەوە دكرن.

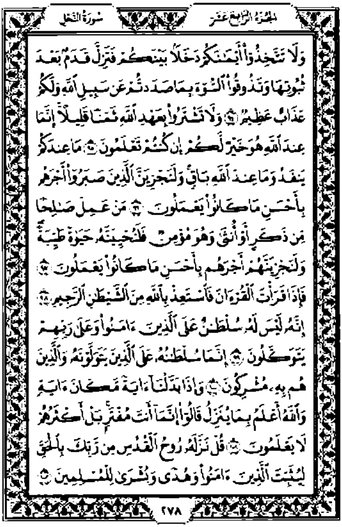

الجزء الرابع عشر سورة النحل

وَلَا تَتَّخِذُوٓاْ أَيۡمَٰنَكُمۡ دَخَلَۢا بَيۡنَكُمۡ فَتَزِلَّ قَدَمُۢ بَعۡدَ
ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُواْ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمۡ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَكُمۡ
عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشۡتَرُواْ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا قَلِيلًاۚ إِنَّمَا
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِندَكُمۡ
يَنفَدُ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٖۗ وَلَنَجۡزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓاْ أَجۡرَهُم
بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا
مِّن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَنُحۡيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةٗ طَيِّبَةٗۖ
وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَجۡرَهُم بِأَحۡسَنِ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٩٧﴾
فَإِذَا قَرَأۡتَ ٱلۡقُرۡءَانَ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾
إِنَّهُۥ لَيۡسَ لَهُۥ سُلۡطَٰنٌ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمۡ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلۡطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوۡنَهُۥ وَٱلَّذِينَ
هُم بِهِۦ مُشۡرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلۡنَآ ءَايَةٗ مَّكَانَ ءَايَةٖ
وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ مُفۡتَرِۭۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ
لَا يَعۡلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلۡ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلۡقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلۡحَقِّ
لِيُثَبِّتَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهُدٗى وَبُشۡرَىٰ لِلۡمُسۡلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

٢٧٨

﴿٩٤﴾ و هوین [گەلی موسلمانان] سویندێت خۆ نەکەنە رێکا حیلە و حەوالە و غەدر و خیانەتێ د نافبەرا خۆدا، ڤێجا ژ بەر هندێ پێ ل سەر رێکا راست بتەحسن و ژ هەڤیێ دەرکەڤن پشتی بنەجهـ بوویین، و ئیزا و عەزاب [ل دنیایێ] هەوە بهێگیڤیت ژ بەر دانەپاشا خەلکی ژ دینێ خودێ [ب سویند و پەیمانێت ژ درەو] [و رۆژا قیامەتێ] بۆ هەوە ئیزایەکا مەزن هەیە. ﴿٩٥﴾ و پەیمانا هەوە د گەل خودێ دایی [کو هوین پشتەڤانی و هاریکاریا پێغەمبەری بکەن و رێکا وی بگرن و بەرنەدەن]، ب بهایەکێ کێم نەگوهۆڕن و نەفرۆشن، ب ڕاستی ئەوا ل دەڤ خودێ بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿٩٦﴾ [چونکی] ئەوا ل دەڤ هەوە [ژ سامان و زێر و زینەتان] نامینیت [چەند گەلەك ژی بیت]، بەلێ ئەوا ل دەڤ خودێ دێ مینیت، و ب ڕاستی ئەوێت [ژ بەر مە هاتینە ئیزادان و نەخۆشی گەهشتیێ] و سەبر کێشایین، ب ڕاستی ئەم دێ ژ کار و کریارێت وان چێتر وان خەلات کەین. ﴿٩٧﴾ هەر کەسێ کارێ قەنج بکەت و خودان باوەر ژی بیت ژ ژن و مێران، دێ ژیانەکا سەرفەراز و پاقژ د ڤێ دنیایێدا دەینێ و [رۆژا قیامەتێ] ئەم دێ ژ کار و کریارێت وان چێتر وان خەلات کەین. ﴿٩٨﴾ ڤێجا ئەگەر تە ڤیا قورئانێ بخوینی، ژ خودێ بخوازە تە ژ وەسواس و ئاوازێت شەیتانێ لەعنەتی و ژ رەحما خودێ دەرئێخستی بپارێزیت [ئانکو بێژە (أعوذ بالله من الشيطان الرجيم) دا شەیتان تە ژ تێگەهشتنا قورئانێ و کارپێکرنا وێ دویر نەئێخیت].
﴿٩٩﴾ ب ڕاستی وی چو دەستهەلات ل سەر وان نینە ئەوێت باوەری ئینایین، و پشتا خۆ ب خودایێ خۆ گەرم دکەن. ﴿١٠٠﴾ ب ڕاستی دەستهەلاتداریا وی بەس ل سەر وانە ئەوێت ب دویڤ وی کەڤتین، و وی دکەنە دۆستێ خۆ و بۆ خۆ دکەنە سەرکار و رێبەر، و ئەوێت بۆ خودێ هەڤپشکان چێ دکەن.
﴿١٠١﴾ و ئەگەر ئەم ئایەتەکێ ل جهێ ئایەتەکا دی بینین [ئانکو فەرمانا ئایەتەکێ ب فەرمانا ئایەتەکا دی راکەین و نەسخ کەین]، و خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چ دئینیتە خوارێ [ئانکو خودێ چێتر دزانیت کا چ ب کێر مرۆڤان دئێت و چ پتر د خێرا واندایە] دێ بێژن: تو [هەی موحەممەد] درەوان ب ناڤێ خودێ دکەی، بەلکی باراپتر ژ وان [چو ژ حیکمەت و نهێنیا نەسخکرنێ] نوزانن. ﴿١٠٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ب ڕاستی جبریلی ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودایێ تە ب هەڤیێڤە [بێ خەلەتی و گرێدایی ب حیکمەتێڤە] ئینایییە خوارێ، دا ئەوێت باوەری ئینایین موکوم بکەت، و دا ببیتە مزگینی و ڕاستەرێیی بۆ موسلمانان.

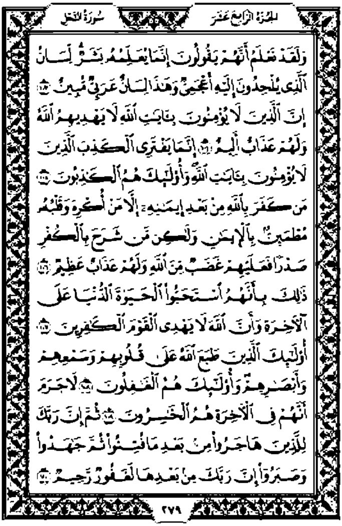

وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ أَنَّهُمۡ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٞۗ لِّسَانُ
ٱلَّذِي يُلۡحِدُونَ إِلَيۡهِ أَعۡجَمِيّٞ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيّٞ مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَا يَهۡدِيهِمُ ٱللَّهُ
وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفۡتَرِي ٱلۡكَذِبَ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنۡ أُكۡرِهَ وَقَلۡبُهُۥ
مُطۡمَئِنُّۢ بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلۡكُفۡرِ
صَدۡرٗا فَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿١٠٦﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسۡتَحَبُّواْ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا عَلَى
ٱلۡأٓخِرَةِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٠٧﴾
أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَسَمۡعِهِمۡ
وَأَبۡصَٰرِهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡغَٰفِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ
أَنَّهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا فُتِنُواْ ثُمَّ جَٰهَدُواْ
وَصَبَرُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعۡدِهَا لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١١٠﴾

﴿١٠٣﴾ و ب سویند ئەم دزانین کو ئەو دبێژن: [ئەڤێ قورئانێ] مرۆڤەك [بەنی ئادەمەك نە ملیاکەتەك وەکی ئەو دبێژیت] نیشا وی ددەت. [ئەڤە دێ چاوا کەڤتە بەرێك] و ئەوێ هزرا وان بۆ دچیت [کو وی موحەمەدی یێ فێری قورئانێ کری]، زمانێ وی بیانی و نە عەرەبییە [چو ژ رەوانبێژیا عەرەبی نوزانیت]، و ئەڤ قورئانە زمانەکێ عەرەبی یێ خودان بەیان و فەساحەتە. ﴿١٠٤﴾ ب راستی ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ [قورئانێ] نەئینن، خودێ وان [هندی ل سەر گاورییێ بن] راستەرێ ناکەت، و [رۆژا قیامەتێ] بۆ وان ئیزایەکا دژوار و ب ژان هەیە. ﴿١٠٥﴾ ئەو درەوان دکەن ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودێ [قورئانێ] نەئینن، [ڤێجا چاوا درەو دێ کەڤتە رەنگێ پێغەمبەری و ئەو کەسێ تێکێیە باوەری ب قورئانێ ئینایی] و ئەڤێت هۆ دبێژن ئەون درەوکەر. ﴿١٠٦﴾ هەر کەسێ پشتی باوەری ئینانێ باوەرییێ ب خودێ نەئینیت [و گاور بیت]، ژ بلی وی یێ خورتی لێ هاتیبە کرن و دلێ وی یێ تژی باوەری، بەلێ ئەوێ دلێ وی بۆ گاورییێ ڤەبیت و پێ خۆش بیت، غەزەب و کەربا خودێ ل سەر وان بیت، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان هەیە. ﴿١٠٧﴾ ئەڤە [ئیزایا ژنگۆتی] چونکی وان ژیانا دنیایێ هەلبژارت و ب سەر ئاخرەتێ ئێخست و پتر ڤیا، و ب راستی خودێ ئەوێت گاوربوویین راستەرێ ناکەت. ﴿١٠٨﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ مۆر ل سەر دل و گوهـ و چاڤێت وان دانایی، و ئەڤەنە یێت بێ ئاگەهن. ﴿١٠٩﴾ ب راستی و بێ شك ئەڤەنە یێت خوسارەت رۆژا قیامەتێ. ﴿١١٠﴾ پاشی ب راستی خودایێ تە بۆ ئەوێت مشەخت بوویین [ژ مەکەهێ] پشتی هاتینە ئیزادان، پاشی [پشتی مشەختبوونێ] جیهاد کرین، و سەبر [ل سەر جیهادێ] کێشایین، ب راستی خودایێ تە پشتی ڤێ [مشەختبوون و جیهاد و سەبرکێشانێ] یێ گونەهـ ژێبەر و لێبەگر و دلۆڤانە.

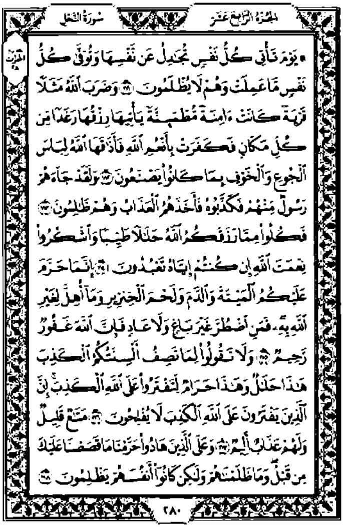

الحزب

۞ يَوۡمَ تَأۡتِي كُلُّ نَفۡسٖ تُجَٰدِلُ عَن نَّفۡسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفۡسٖ مَّا عَمِلَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ١١١ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا
قَرۡيَةٗ كَانَتۡ ءَامِنَةٗ مُّطۡمَئِنَّةٗ يَأۡتِيهَا رِزۡقُهَا رَغَدٗا مِّن
كُلِّ مَكَانٖ فَكَفَرَتۡ بِأَنۡعُمِ ٱللَّهِ فَأَذَٰقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ
ٱلۡجُوعِ وَٱلۡخَوۡفِ بِمَا كَانُواْ يَصۡنَعُونَ ١١٢ وَلَقَدۡ جَآءَهُمۡ
رَسُولٞ مِّنۡهُمۡ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ ٱلۡعَذَابُ وَهُمۡ ظَٰلِمُونَ ١١٣
فَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلٗا طَيِّبٗا وَٱشۡكُرُواْ
نِعۡمَتَ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ ١١٤ إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيۡرِ
ٱللَّهِ بِهِۦۖ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ
رَّحِيمٞ ١١٥ وَلَا تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلۡسِنَتُكُمُ ٱلۡكَذِبَ
هَٰذَا حَلَٰلٞ وَهَٰذَا حَرَامٞ لِّتَفۡتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَۚ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ لَا يُفۡلِحُونَ ١١٦ مَتَٰعٞ قَلِيلٞ
وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ١١٧ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمۡنَا مَا قَصَصۡنَا عَلَيۡكَ
مِن قَبۡلُۖ وَمَا ظَلَمۡنَٰهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ١١٨

﴿١١١﴾ [بینە بیرا خۆ] ڕۆژا هەر كەسەك دئێت [كو ڕۆژا قیامەتێیە] و د بەر خۆ ب تنێدا جڕەبڕێ دكەت، و جزایێ كارێ هەر كەسەكی دێ ئێتە دان و ستەم ل وان نائێتەكرن [نە خێرێت وان كێم دبن، نە ژی خرابی ل سەر وان زێدە دبن]. ﴿١١٢﴾ و خودێ [خەلكێ] گوندەكی دكەتە نموونە، ژین و ژیارا خۆ تەنا و تەسەل دبۆراندن، و ژ هەمی ڕەخانڤە ڕزقەكێ بەرفرەهـ بۆ وان دهات، بەلێ شوینا شوكور و سوپاسیا خودێ بكەن، نیعمەت و كەرەمێت وی [یێت خودێ] نەئینانە بەر چاڤێت خۆ و نە شوكوراندن. خودێ ژی كراسێ برسێ و ترسێ كرە بەر وان و ژار و ژیر كرن، ژ بەر وان كار و كریارێت ئەوان دكرن. ﴿١١٣﴾ ب سویند پێغەمبەرەك هەر ژ وان ب خۆ بۆ وان هات، باوەری پێ نەئینان و درەوین دانان، ڤێجا ئیزایێ ئەو هنگاڤتن و ئەو یێت ستەمكار. ﴿١١٤﴾ ڤێجا هوین [گەلی مرۆڤان] ژ وی ڕزقێ خودێ دایـیە هەوە ب دورستی [ب حەلالی] و پاقژی بخۆن، و سوپاسیا نیعمەتا خودێ بكەن ئەگەر هوین ڕاست وی ب تنێ دپەرێسن. ﴿١١٥﴾ ب تنێ [گۆشتێ] مرار و خوین [یا ڕۆن] و گۆشتێ بەرازی، و یێ نە بۆ خودێ هاتیـیە سەرژێكرن، ل سەر هەوە هاتیـیە حەرامكرن، بەلێ یێ نەچار و مەجبور بیت [نەڤێت بۆری بخۆت]، ب وی شەرتی دل ل سەر نەبیت و ژ هەوجەییێ نەبۆرینیت [خودێ لێ ناگریت چونكی]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١١٦﴾ نەكو هوین ژ درەو [بێ بەلگە و نیشان] ڤی حەلالكەن و ڤی حەرامكەن و بێژن: ئەڤە دورستە [حەلالە] و ئەڤە نەدورستە [حەرامە]، دا هوین پێ درەوان ژ كیسێ خودێ بكەن. ب ڕاستی ئەوێت درەوان ب ناڤێ خودێ دكەن سەرفەراز نابن. ﴿١١٧﴾ د ڤێ دنیایێدا دێ خۆشیـیەكا كێم بەن، و ڕۆژا قیامەتێ دێ كەڤنە د ئیزایەكا زێدە ب ژاندا. ﴿١١٨﴾ و ل سەر جوهیان ژی، ئەو تشتێ بەری نوكە مە بۆ تە گۆتی [كو حەرامە] مە حەرام كریـیە. و مە ب ڤێ [حەرامكرنێ] ستەم ل وان نەكریـیە، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ دكر.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِ
ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٩﴾ إِنَّ
إِبْرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِّلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾
شَاكِرًا لِّأَنْعُمِهِ ٱجْتَبَىٰهُ وَهَدَىٰهُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾
وَءَاتَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٢٢﴾
ثُمَّ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ أَنِ ٱتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جُعِلَ ٱلسَّبْتُ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُوا۟
فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا
كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ
وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ ۖ وَجَٰدِلْهُم بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾
وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا۟ بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِۦ ۖ وَلَئِن
صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّٰبِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَٱصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ
إِلَّا بِٱللَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾
إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

﴿١١٩﴾ پاشی ب ڕاستی خودایێ تە بۆ ئەوێت ژ نەزانین گونەهـ کرین، و پشتی هنگی پەشیمان بوویین و تۆبە کرین و کار و کریارێت قەنج کرین، ب ڕاستی خودایێ تە پشتی ڤێ [پەشیمانی و تۆبەکرنێ] گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٢٠﴾ ب ڕاستی ئیبراهیم، ب تنێ، ملەتەك بوو [ئانکو قەنجیا ملەتەکی ل دەڤ وی ب تنێ هەبوو، یان زانایێ خێرێ بوو، و هەچیێ د دویڤڕا هاتی بۆ خۆ (خێر) ژێ وەرگرتییە، یان د وی شەریعەتیدا یێ زانا بوو ئەوێ خودێ بۆ هەمی ملەتان هنارتی، یان وەختەکی ئەو ب تنێ خودان باوەر بوو، و مرۆڤێت وی هەمی د گاوربوون] ل بەر ئەمرێ خودێ یێ ڕاوەستایی بوو، و ژ خواری و خرابیێ یێ ڤەدەر بوو، و ئەو ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو. ﴿١٢١﴾ شوکورداری نیعمەتێت خودێ بوو، خودێ ئەو هەلبژارت بوو، و ڕاستەڕێ کربوو بۆ دینێ ڕاست و دورست. ﴿١٢٢﴾ و مە د دنیاییدا کەرەم د گەل کر [کرە پێغەمبەر، یان کوڕێت باش دانێ، یان ناڤدێرکر د ناڤ هەمی دیناندا، یان ئەو کەرەم گۆتنا مەیە دەمێ ئەم دبێژین: (کما صلیت علی ابراهیم)] و ب ڕاستی ئەو د ئاخرەتیدا ژ بەحەشتیانە. ﴿١٢٣﴾ پاشی [هەی موحەممەد] مە وەحی بۆ تە هنارت [و مە گۆتە تە] دینێ ئیبراهیمی بگرە، دینەکێ ڤەدەرە ژ خواری و پویچییێ، و ئەو ب خۆ ژی نە ژ موشرکان بوو. ﴿١٢٤﴾ ب ڕاستی شەنبی ل سەر وان ب تنێ هاتە دانان [کو ڕێزێ لێ بگرن و شۆل تێدا نەکەن] ئەوێت تێدا ژێك جودا بوویین، و ب ڕاستی ڕۆژا قیامەتێ خودایێ تە دێ حوکمی و بڕیارێ د ناڤبەرا واندا کەت ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا. ﴿١٢٥﴾ و ب حیکمەت [ئانکو ب ئاخفتنا بنەجهـ و موکوم و ب دەلیل و نیشان و ب نەرمی و ب ئاوایەکێ کارلێکەر] و شیرەتا قەنج [کو پێ بزانن تە ب وان شیرەتان خێرا وان دڤێت، و تە چو مەرەمێت دی نینن یان ژی ب قورئانێ ئەوا کو ئەو ب خۆ حیکمەت و شیرەتکارەکا قەنج]، بانگهلدێرە بۆ ڕێکا خودایێ خۆ [کو ئیسلامە]، و ب وی ڕێکێ دان و ستاندنێ د گەل وان بکە یا ژ هەمییان چێتر. ب ڕاستی خودایێ تە چێتر دزانیت کا کێ ڕێکا وی بەرزەکرین، و کا کێنە ڕاستەڕێ بوویین [ئانکو خودێ چێتر وان دنیاسیت، یێ خێر تێدا بیت دێ ڕاستەڕێ کەت، و یێ گومڕا بیت ڕاستەڕێیا وی نە ب تەیە]. ﴿١٢٦﴾ و ئەگەر هەوە تۆلڤەکرن ڤیا ڤێجا هندی (تەمەتی) ئەوا ب سەرێ هەوە هاتی تۆلێ بستینن، و ئەگەر هوین سەبرێ بکێشن [و یێ بەرانبەری خۆ ئازابکەن و تۆلێ ژێڤەنەکەن، پشتی هوین سەردەستی وی دبن]، ئێ ئەڤە بۆ بێنفرەهان باشتر و چێترە. ﴿١٢٧﴾ و سەبرا خۆ بکێشە [ل سەر وێ ئەزیەتا بۆ تە چێ دبیت] و ئەگەر سەبرا تە ژ خودێ نەبیت، بێ هاریکاریا وی سەبرا تە سەرناگریت، و خەما وان نەخۆ [گاڤا باوەری نەئینان] و دلتەنگ نەبە ژ بەر پیلان و توێیێت ئەو ددانن. ﴿١٢٨﴾ ب ڕاستی خودێ یێ د گەل وان ئەوێت پارێزکار و قەنجیکار و قەنجیخواز [ب پشتەڤانی و هاریکاریا خۆ].

سُورَةُ الإِسۡرَاءِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِيٓ أَسۡرَىٰ بِعَبۡدِهِۦ لَيۡلٗا مِّنَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ إِلَى
ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡأَقۡصَا ٱلَّذِي بَٰرَكۡنَا حَوۡلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنۡ ءَايَٰتِنَآۚ إِنَّهُۥ
هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ﴿١﴾ وَءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلۡنَٰهُ
هُدٗى لِّبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلٗا ﴿٢﴾
ذُرِّيَّةَ مَنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٍۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَبۡدٗا شَكُورٗا ﴿٣﴾
وَقَضَيۡنَآ إِلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ فِي ٱلۡكِتَٰبِ لَتُفۡسِدُنَّ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مَرَّتَيۡنِ وَلَتَعۡلُنَّ عُلُوّٗا كَبِيرٗا ﴿٤﴾ فَإِذَا جَآءَ وَعۡدُ أُولَىٰهُمَا
بَعَثۡنَا عَلَيۡكُمۡ عِبَادٗا لَّنَآ أُوْلِي بَأۡسٖ شَدِيدٖ فَجَاسُواْ خِلَٰلَ
ٱلدِّيَارِۚ وَكَانَ وَعۡدٗا مَّفۡعُولٗا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدۡنَا لَكُمُ ٱلۡكَرَّةَ
عَلَيۡهِمۡ وَأَمۡدَدۡنَٰكُم بِأَمۡوَٰلٖ وَبَنِينَ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ أَكۡثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾
إِنۡ أَحۡسَنتُمۡ أَحۡسَنتُمۡ لِأَنفُسِكُمۡۖ وَإِنۡ أَسَأۡتُمۡ فَلَهَاۚ فَإِذَا
جَآءَ وَعۡدُ ٱلۡأٓخِرَةِ لِيَسُـُٔواْ وُجُوهَكُمۡ وَلِيَدۡخُلُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَلِيُتَبِّرُواْ مَا عَلَوۡاْ تَتۡبِيرًا ﴿٧﴾

سۆرەتا ئیسراء

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ژ هەمی کێماسییان پاک و پاقژە، ئەوێ بەندەیێ خۆ د شەڤەکێدا ژ مزگەفتا مەسجدولحەرام بۆ مزگەفتا ئەقسا [کو قودسە] ب شەڤ بری، ئەوا مە دۆرماندۆری وێ ب خێر و بەرەکەت ئێخستی [ب ڕوبار و فێقی ئێخستی و کریە جهێ چەند پێغەمبەران]، دا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ [ل سەر دەستهەلاتداریا خۆ] نیشا [پێغەمبەری] بدەین، ب ڕاستی ئەو ب خۆ یێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٢﴾ و مە تەورات دا مووسایی، و مە بۆ ئسرائیلییان کرە ڕێکا هیدایەتێ، [و مە گۆتە وان] ژ بلی خودێ چو پەرستییان نەگرن کو کاروبارێت خۆ ب هیڤیێڤە بهێلن. ﴿٣﴾ دوندەها ئەوێت مە د گەل نووحی هەلگرتین [و ڕزگارکرین، مە بابێت هەوە ژ تۆفانێ ڕزگار کرن، ڤێجا سوپاسیا نیعمەتا خودێ بکەن] ب ڕاستی نووح بەندەیەکێ زێدە شوکوردار بوو. ﴿٤﴾ و مە ئسرائیل د تەوراتێدا، ئاگەهدارکرن کو ب ڕاستی هوین دێ دوجا خرابیێ د ئەردیدا کەن، و ب ڕاستی [ب خرابی و ستەما خۆ] هوین دێ ب سەر خەلکی کەڤن سەرکەفتنەکا گەلەک مەزن. ﴿٥﴾ ڤێجا گاڤا وەختێ جزادانا جارا ئێکێ هات، ئەم دێ هندەک بەندەیێت خۆ یێت خودان هێز و شیان د شەڕاندا ب سەر هەوەدا هنێرین، کو د ناڤ وەلاتێ هەوەدا بێن و بچن و کوشتنێ بێخنە ناڤ هەوە، و ئەڤە ژڤانەکێ ڕاست و دورستە و هەر دێ ئێت. ﴿٦﴾ پاشی [پشتی هەوە تۆبەکری و هوین پەشێمان بووین] مە هێزا هەوە جارەکا دی زڤڕاندەڤە، دا هوین ل سەر وان زال بین و سەربکەڤن، و مە هوین ب مال و کوڕان ب هێز ئێخستن، و مە لەشکەرێ هەوە ژ یێ نەیارێت هەوە پتر لێ کر. ﴿٧﴾ و ئەگەر هوین قەنجیێ [چ گۆتن چ کریار] بکەن، هوین دێ ل خۆ کەن، و ئەگەر هوین خرابیێ [چ گۆتن چ کریار] بکەن، هوین دێ [زیانێ] ل خۆ کەن. ڤێجا گاڤا ژڤانێ جزادانا دووێ هات [و هەوە دەست ب خرابییان کر، دیسا ئەم دێ وان بەندەیێت خورت و ب هێز ب سەر هەوەدا هنێرین وەکی جارا ئێکێ]، دا [وێ ئێزا و ئەزیەتێ یا بدەنە بەر هەوە] سەروچاڤێت هەوە ب کول و کۆڤان بێخن و دا بچنە د مزگەفتێڤە [مزگەفتا قودسێ]، هەروەکی جارا ئێکێ چوینە تێڤە [و کەڤتینە د ناڤ وەلاتێ هەوەدا و کوشتن ئێخستییە ناڤ هەوە و ب خورتی هوین دەرئێخستین]، و دا هەر تشتێ ئەو ل سەر زال بین کاڤل و وێران بکەن و ژ بن ببەن.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَٰفِرِينَ
حَصِيرًا ٨ إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ٩
وَأَنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ١٠
وَيَدْعُ ٱلْإِنسَٰنُ بِٱلشَّرِّ دُعَآءَهُۥ بِٱلْخَيْرِ ۖ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ عَجُولًا ١١
وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ءَايَتَيْنِ ۖ فَمَحَوْنَآ ءَايَةَ ٱلَّيْلِ وَجَعَلْنَآ ءَايَةَ
ٱلنَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ
ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ فَصَّلْنَٰهُ تَفْصِيلًا ١٢ وَكُلَّ إِنسَٰنٍ
أَلْزَمْنَٰهُ طَٰٓئِرَهُۥ فِى عُنُقِهِۦ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ كِتَٰبًا يَلْقَىٰهُ
مَنشُورًا ١٣ ٱقْرَأْ كِتَٰبَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ ٱلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ١٤
مَّنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
رَسُولًا ١٥ وَإِذَآ أَرَدْنَآ أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا۟ فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا ٱلْقَوْلُ فَدَمَّرْنَٰهَا تَدْمِيرًا ١٦ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ ٱلْقُرُونِ
مِنۢ بَعْدِ نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ١٧

﴿٨﴾ [پشتی جارا دووێ ژی ئەگەر هوین پەشێمان بین و جارەکا دی تۆبە بکەن و گونەهان بهێلن] دبیت خودایێ هەوە ڕەحمێ ب هەوە ببەت و هەوە ئازا بکەت، و ئەگەر هوین زڤرینەڤە [سەر کار و کریارێت خۆ ییێت خراب] ئەم ژی دێ زڤرینەڤە [سەر ئیزادانا هەوە] و دۆژەهـ مە بۆ گاوران یا کرییە زیندان.

﴿٩﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بەرێ مرۆڤی ددەتە وێ ڕێکێ یا ژ هەمییان ڕاستتر، و مزگینییێ ددەتە خودان باوەران، ئەوێت کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەن کو وان خەلاتەکێ مەزن یێ هەی. ﴿١٠﴾ و ب ڕاستی ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن، مە ئیزا و عەزابەکا دژوار و ب ژان بۆ وان یا بەرهەڤکری.

﴿١١﴾ و مرۆڤ کا چاوا دوعایا خێرێ بۆ خۆ دکەت، وەسا نفرینان ژی ل خۆ دکەت [ڤێجا ئەگەر ئەو نفرینا مرۆڤی ل خۆ کری خودێ قەبویل کربایە د جهدا مرۆڤ دا تێ چیت، بەلێ خودێ ژ کەرەم و ڕەحما خۆ وان نفرینان قەبویل ناکەت]، و مرۆڤ هەر یێ ب لەزە [و ژ بەر وێ لەزێ کا چاوا داخوازا خێرێ دکەت، وەسا داخوازا خرابییێ ژی بۆ خۆ دکەت]. ﴿١٢﴾ و شەڤ و ڕۆژ [دویف ئێك هاتنا وان و د ناڤێکداچۆنا وان، کورتی و درێژییا وان] مە کرنە دو دەلیل و نیشان [ل سەر دەستهەلاتدارییا خودێ]، ڤێجا مە نیشانا شەڤێ کرە تاری و مە نیشانا ڕۆژێ کرە ڕۆناهی، دا هوین [ب ڕۆناهییا ڕۆژێ و ب کارێ تێدا دکەن] ژ کەرەما خودایێ خۆ بخوازن، و دا هوین هەژمارا سالان [و هەیڤان] و حسێبێ بزانن، و هەمی تشت [ژ دینی و دنیایێ] مە یێ ب بەرفرەهی ئاشکەراکری [مە دویر و درێژ یێ دیارکری]. ﴿١٣﴾ و هەر مرۆڤەکی مە کارێ وی یێ تێخستییە ستۆیێ وی، و ڕۆژا قیامەتێ دەفتەرا کار و کریارێت وی دێ بۆ دەرئێخین، دێ ڤەکری بینیت. ﴿١٤﴾ [ئەڤە دەفتەرا کار و کریارێت تەیە] دەفتەرا خۆ بخوینە، ڤێجا تو ب خۆ ئەڤرۆ بەسی خۆیی حسێبێ د گەل خۆ بکەی. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ ڕاستەڕێ بوویی، ب ڕاستی بۆ خۆ یێ ڕاستەڕێ بوویی، و هەر کەسێ گومڕا و بەرزەبوویی زیانێ بەس ل خۆ دکەت، و کەس گونەها کەسێ ڕاناکەت، و هەتا ئەم پێغەمبەران نەهنێرین ئیزادان و عەزابێ نادەین. ﴿١٦﴾ و ئەگەر مە ڤیا ئەم [خەلکێ] گوندەکی د هیلاك بەین، ئەم دێ فەرمانێ ب گوهداری و تاعەتێ دەینە دەولەمەند و سەرکار و سەروەرێت وان، ڤێجا ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتن و فەرمانا مە ب جهـ نەئینان، ڤێجا هێژایی ژڤان و گەڤ بوون و مە گوند کاڤل و وێران کر و مە ژ بن کر. ﴿١٧﴾ و مە چەند [ئانکو گەلەك] ملەت ژ چەرخێت بۆری ییێت پشتی نووحی د هیلاك برینە [وەکی (سەموود) و عاد]، و بەسە کو خودایێ تە ئاگەهدار و بینەرێ گونەهێت بەندەییێت خۆ بیت.

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلۡعَاجِلَةَ عَجَّلۡنَا لَهُۥ فِيهَا مَا نَشَآءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ
جَعَلۡنَا لَهُۥ جَهَنَّمَ يَصۡلَىٰهَا مَذۡمُومٗا مَّدۡحُورٗا ﴿١٨﴾ وَمَنۡ أَرَادَ
ٱلۡأٓخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعۡيَهَا وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَأُوْلَٰٓئِكَ كَانَ
سَعۡيُهُم مَّشۡكُورٗا ﴿١٩﴾ كُلّٗا نُّمِدُّ هَٰٓؤُلَآءِ وَهَٰٓؤُلَآءِ مِنۡ
عَطَآءِ رَبِّكَۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحۡظُورًا ﴿٢٠﴾ ٱنظُرۡ كَيۡفَ
فَضَّلۡنَا بَعۡضَهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ وَلَلۡأٓخِرَةُ أَكۡبَرُ دَرَجَٰتٖ وَأَكۡبَرُ
تَفۡضِيلٗا ﴿٢١﴾ لَّا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَقۡعُدَ مَذۡمُومٗا
مَّخۡذُولٗا ﴿٢٢﴾ ۞وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ إِحۡسَٰنًاۚ الحزب
إِمَّا يَبۡلُغَنَّ عِندَكَ ٱلۡكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوۡ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ
أُفّٖ وَلَا تَنۡهَرۡهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوۡلٗا كَرِيمٗا ﴿٢٣﴾ وَٱخۡفِضۡ لَهُمَا
جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحۡمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرۡحَمۡهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي
صَغِيرٗا ﴿٢٤﴾ رَّبُّكُمۡ أَعۡلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمۡۚ إِن تَكُونُواْ صَٰلِحِينَ
فَإِنَّهُۥ كَانَ لِلۡأَوَّٰبِينَ غَفُورٗا ﴿٢٥﴾ وَءَاتِ ذَا ٱلۡقُرۡبَىٰ حَقَّهُۥ
وَٱلۡمِسۡكِينَ وَٱبۡنَ ٱلسَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرۡ تَبۡذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ ٱلۡمُبَذِّرِينَ
كَانُوٓاْ إِخۡوَٰنَ ٱلشَّيَٰطِينِۖ وَكَانَ ٱلشَّيۡطَٰنُ لِرَبِّهِۦ كَفُورٗا ﴿٢٧﴾

﴿١٨﴾ و هەر كەسێ [ب كريارێت خۆ] دنيا بڤێت، ئەم د دنيايێدا بۆ وی تشتێ مە بڤێت [نە يێ وی بڤێت و دخوازيت] ب لەز دێ دەينێ، پاشی [ڕۆژا قيامەتێ] دۆژەهـ مە يا بۆ ئێخستی و ئامادەكری، دێ ڕەزيل و دويرئێخستی ژ دلۆڤانيا خودێ چيتە تێدا. ﴿١٩﴾ و هەر كەسێ [ب كار و كريارێت خۆ] ئاخرەت بڤێت و كارێ ئاخرەتێ بكەت و يێ خودان ئيمان ژی بيت، ئەڤان كارێ وان دێ ژێ ئێتە وەرگرتن و قەبويل كرن. ﴿٢٠﴾ ئەم ژ دانا خودايێ تە ددەينە هەميان و كەسێ ژێ بێ بار ناكەين، چ يێت ژيانا دنيايێ ڤيايين و چ ئەوێت ژيانا ئاخرەتێ ڤيايين، و چ ئەوێت هەردو ڤيايين و چ كافر و چ خودان باوەر، و دانا خودايێ تە ژ كەسێ يا ڤەگرتی نينە. ﴿٢١﴾ [هەی موحەمەد] بەرێ خۆ بدەيێ كا مە چاوا هندەك ژ وان ب سەر هندەكێت دی ئێخستينە [ب مالی و قەدری و ساخلەميێ و... هتد]، و دەرەجەيێت ئاخرەتێ مەزنترن و فەرقترن. ﴿٢٢﴾ و چو هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكە، و ژ بلی وی كەسێ دی نەپەرێسە ئەگەر دێ يێ ڕسوا و لۆمەدار و بێ هاريكار بی. ﴿٢٣﴾ و خودايێ تە فەرمانا دايی هوين پەرستنا وی ب تنێ بكەن، و د گەل دەيابان د قەنج بن، و ئەگەر ئێك ژ وان يان هەردو ل دەڤ تە پيربوون، تو [د خزمەتكرنا واندا] نەبێژە وان (ئۆف) ژی [كو تو وەستيان و بێزاريا خۆ ژ وان ديار بكەی]، و ل وان نەخورە و وان پاشڤە نەبە و [شوينا (ئۆف ئۆفێ)] ئاخڤتنەكا نەرم و جوان د گەل وان بكە. ﴿٢٤﴾ و خۆ زێدە بۆ وان بشكێنە و زێدە دلۆڤانيێ د ڕاستا واندا بكە [زێدە خۆ بۆ وان نەرم بكە و خۆ بشكێنە، و وان بينە دەڤ خۆ و خودان بكە، هەورەكی وان ب بچويكاتی تو ب بەر خۆڤە ئينايی و خودانكری] و بێژە: خودێوو دلۆڤانيێ ب وان ببە هەروەكی وان ب بچويكاتی دلۆڤانی ب من بری، و ئەز مەزن كريم. ﴿٢٥﴾ خودايێ هەوە ئەوا د دلێت هەوەدا هەی چێتر دزانيت، و ئەگەر هوين د باش بن و تۆبە بكەن [دێ ل هەوە بۆريت چونكی]، خودێ بۆ وان ئەوێت زێدە ل خۆ دزڤڕن گونەهـ ژێبەرە. ﴿٢٦﴾ و ماف و هەقێ كەس و كاران [ژ سەرەدان و حەژێكرن و هاريكاريێ... هتد]، و بەلنگاز و ڕێڤنگان بدەيێ، و دەستدڕيايی دەستدڕيانێ [د مالێ خۆدا] نەكە [دەستدڕيان ئەوە مرۆڤ مالێ خۆ د نەگوهدارييا خودێدا بمەزێخيت يان بێخيتە نە د جهێ هەژيدا]. ﴿٢٧﴾ ب ڕاستی يێت دەستدڕيايی برايێت شەيتانينە، و شەيتان د نيعمەتێت خودايێ خۆدا يێ چاڤنەبوو [و برايێييا وان د ڤێرێدايە شەيتانی شوكور و سوپاسييا نيعمەتا خودێ نەكر، ئەڤە ژی وەختێ مالێ خۆ د گوهدارييا خودێدا نەمەزێخن، ئەڤە وان سوپاسييا خودێ نەكر، و ئەو و شەيتان بوونە برايێت ئێك].

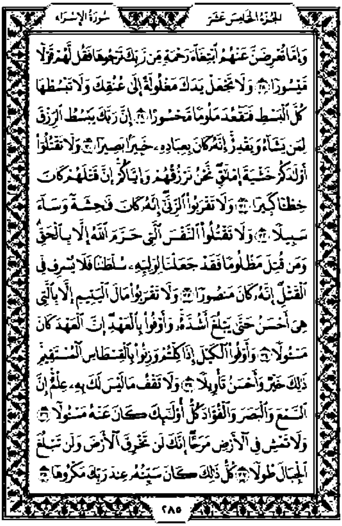

وَإِمَّا تُعۡرِضَنَّ عَنۡهُمُ ٱبۡتِغَآءَ رَحۡمَةٖ مِّن رَّبِّكَ تَرۡجُوهَا فَقُل لَّهُمۡ قَوۡلٗا
مَّيۡسُورٗا ٢٨ وَلَا تَجۡعَلۡ يَدَكَ مَغۡلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبۡسُطۡهَا
كُلَّ ٱلۡبَسۡطِ فَتَقۡعُدَ مَلُومٗا مَّحۡسُورًا ٢٩ إِنَّ رَبَّكَ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ
لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرَۢا بَصِيرٗا ٣٠ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ
أَوۡلَٰدَكُمۡ خَشۡيَةَ إِمۡلَٰقٖۖ نَّحۡنُ نَرۡزُقُهُمۡ وَإِيَّاكُمۡۚ إِنَّ قَتۡلَهُمۡ كَانَ
خِطۡـٔٗا كَبِيرٗا ٣١ وَلَا تَقۡرَبُواْ ٱلزِّنَىٰٓۖ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةٗ وَسَآءَ
سَبِيلٗا ٣٢ وَلَا تَقۡتُلُواْ ٱلنَّفۡسَ ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۗ
وَمَن قُتِلَ مَظۡلُومٗا فَقَدۡ جَعَلۡنَا لِوَلِيِّهِۦ سُلۡطَٰنٗا فَلَا يُسۡرِف فِّي
ٱلۡقَتۡلِۖ إِنَّهُۥ كَانَ مَنصُورٗا ٣٣ وَلَا تَقۡرَبُواْ مَالَ ٱلۡيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِي
هِيَ أَحۡسَنُ حَتَّىٰ يَبۡلُغَ أَشُدَّهُۥۚ وَأَوۡفُواْ بِٱلۡعَهۡدِۖ إِنَّ ٱلۡعَهۡدَ كَانَ
مَسۡـُٔولٗا ٣٤ وَأَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ إِذَا كِلۡتُمۡ وَزِنُواْ بِٱلۡقِسۡطَاسِ ٱلۡمُسۡتَقِيمِۚ
ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلٗا ٣٥ وَلَا تَقۡفُ مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٌۚ إِنَّ
ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡبَصَرَ وَٱلۡفُؤَادَ كُلُّ أُوْلَٰٓئِكَ كَانَ عَنۡهُ مَسۡـُٔولٗا ٣٦
وَلَا تَمۡشِ فِي ٱلۡأَرۡضِ مَرَحًاۖ إِنَّكَ لَن تَخۡرِقَ ٱلۡأَرۡضَ وَلَن تَبۡلُغَ
ٱلۡجِبَالَ طُولٗا ٣٧ كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُۥ عِندَ رَبِّكَ مَكۡرُوهٗا ٣٨

﴿٢٨﴾ و ئەگەر تو ڕوییێ خۆ ژ شەرماندا و ژ بەر نەبوونا ڕزقێ خودایێ خۆ ژ وان وەرگێڕی [چونکی چو د دەستێ تەدا نینە بدەیە وان]، ڤێجا تو ئاخفتنەکا خۆش و نەرم د گەل وان بکە. ﴿٢٩﴾ و دەستێ خۆ ژ قەلسی نەئاڤێژە حەفکا خۆ [کو چو ژ دەستێ تە دەرنەکەڤیت]، و دەستێت خۆ ئێکجار ژی ڤەنەکە [کو تو دەرێژییێ بکەی. ڕێکەکا ناڤنجی د ناڤبەرا چرویکی و دەرێژییێدا بگرە]، و [ئەگەر وەنەکەی] دێ بییە ژ لۆمەدار و دەستڤالا و ڕویتان. ﴿٣٠﴾ ب ڕاستی خودایێ تە یێ بڤێت ڕزقێ وی بۆ زێدە و کێم دکەت، ب ڕاستی ئەو ئاگەهدار و بینەرێ بەندەیێت خۆیە. ﴿٣١﴾ و بچویکێت خۆ ژ ترسا هەژارییێ نەکوژن، هەر ئەم ڕزقێ وان و یێ هەوە ژی ددەین، ب ڕاستی کوشتنا وان گونەهەکا مەزنە. ﴿٣٢﴾ و نێزیکی زنایێ و دەهمەن پیسییێ نەبن، ب ڕاستی ئەو کارەکێ زێدەکرێتە و ڕێکا وێ پیسە ڕێکە. ﴿٣٣﴾ و ئەو نەفسا خودێ کوشتنا وێ حەرامکری ژ بلی هندێ ب بەر تۆلێ بێتە ئێخستن، نەکوژن، و هەر کەسێ بێ غال و غەرەز بێتە کوشتن، ڤێجا ب ڕاستی مە دەستهەلاتا دایییە خوینوەرگرێ وی، ڤێجا بلا ژ تخوییان نەبۆریت [کو ئێکێ دی بکوژیت یان پشتی کوشتنێ کارەکێ دی لێ بکەت]، و خودێ ئەو دەستهەلات دایێ و هاریکاری بۆ کری. ﴿٣٤﴾ و نێزیکی مالێ سێوی نەبن، ئەگەر ب باشترین ڕێک نەبیت [کو پێ مالێ وی بپارێزی و شۆل پێ بکەی] هەتا بالغ و ئاقل نەبن، و پەیمانا خۆ ب جهـ بینن، ب ڕاستی پسیارا پەیمانێ دێ ژ هەوە ئێتە کرن. ﴿٣٥﴾ و پێڤانێ ب دورستی [بێ کێماسی] پێڤن ئەگەر هەوە پێڤان کر، و ب ترازییا ڕاست و دورست بکێشن، ئەڤە بۆ هەوە چێترە و دویماهیکەکا باشترە. ﴿٣٦﴾ و تشتێ تو چو ژێ نەزانی ل دویڤ نەچە، ب ڕاستی مرۆڤ ژ گوهـ و چاڤ و دلێ خۆ بەرپرسە. ﴿٣٧﴾ ب شاهی و مەزناتی ل سەر ئەردی ب ڕێڤە نەچە، ب ڕاستی تو ب چۆنا خۆ نەشێی ئەردی کون بکەی و بکەلێشی، و تو ب درێژییێ ژی ناگەهییە چیایان. ﴿٣٨﴾ ئەڤە هەمی [کریارێت بۆری یێت خودێ فەرمانا مە ب نەکرنا وان کری]، کرنا وان هەمییان ل دەڤ خودایێ تە گونەهە.

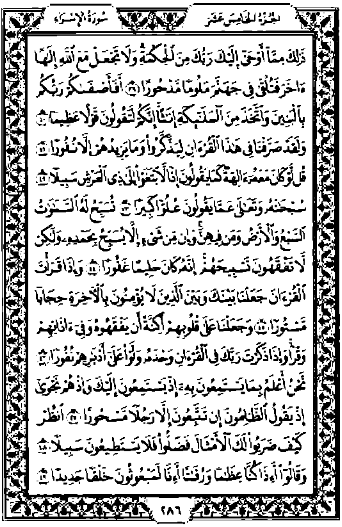

الجُزْءُ الخَامِسَ عَشَرَ سُورَةُ الإِسْرَاء

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوۡحَىٰٓ إِلَيۡكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلۡحِكۡمَةِۗ وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ فَتُلۡقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومٗا مَّدۡحُورًا ٣٩ أَفَأَصۡفَىٰكُمۡ رَبُّكُم
بِٱلۡبَنِينَ وَٱتَّخَذَ مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًاۚ إِنَّكُمۡ لَتَقُولُونَ قَوۡلًا عَظِيمٗا ٤٠
وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا نُفُورٗا ٤١
قُل لَّوۡ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٞ كَمَا يَقُولُونَ إِذٗا لَّٱبۡتَغَوۡاْ إِلَىٰ ذِي ٱلۡعَرۡشِ سَبِيلٗا ٤٢
سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوّٗا كَبِيرٗا ٤٣ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن
لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورٗا ٤٤ وَإِذَا قَرَأۡتَ
ٱلۡقُرۡءَانَ جَعَلۡنَا بَيۡنَكَ وَبَيۡنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ حِجَابٗا
مَّسۡتُورٗا ٤٥ وَجَعَلۡنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ أَكِنَّةً أَن يَفۡقَهُوهُ وَفِيٓ ءَاذَانِهِمۡ
وَقۡرٗاۚ وَإِذَا ذَكَرۡتَ رَبَّكَ فِي ٱلۡقُرۡءَانِ وَحۡدَهُۥ وَلَّوۡاْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِمۡ نُفُورٗا ٤٦
نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَسۡتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذۡ يَسۡتَمِعُونَ إِلَيۡكَ وَإِذۡ هُمۡ نَجۡوَىٰٓ
إِذۡ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلٗا مَّسۡحُورًا ٤٧ ٱنظُرۡ
كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ سَبِيلٗا ٤٨
وَقَالُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمٗا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ خَلۡقٗا جَدِيدٗا ٤٩

٢٨٦

﴿٣٩﴾ ئەڤە [مەخسەد ئەو بڕیارێت بۆرین ژ گۆتنا خودێ ﴿ وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ ﴾ هەتا ڤێ ئایەتێ] هندەك ژ وان حیكمەتانە ئەوێت خودایێ تە ب وەحی بۆ تە هنارتین، و چو پەرستییان د گەل خودێ نەگرە [ئەگەر وەبكەی]، دێ شەرمزار و دویرئێخستی ژ دلۆڤانیا خودێ بۆ جەهنەمێ تێیە هاڤێتن. ﴿٤٠﴾ ڤێجا ئەرێ خودایێ هەوە كوڕ خۆسەر بۆ هەوە ئێخستن، و بۆ خۆ ژ ملیاكەتان كچ دانان؟! ب ڕاستی هوین ئاخفتنەكا گەلەك مەزن [د كرێتی و نەجوانیا خۆدا] دكەن، [وەختێ هوین خۆ ب قەدرتر دبینن و كوڕان بۆ خۆ ددانن، و ئەوێت هەوە نەڤێن كو كچن بۆ خودێ دئێخن]. ﴿٤١﴾ ب ڕاستی مە دوبارە و ب درێژی و ب گەلەرەنگان [بەلگە و نموونە] د ڤێ قورئانێدا ئینایینە، دا بیرا خۆ بینن، بەلێ [دوبارەكرن و درێژی ئینانا ڤان نیشانان] ژ بلی دویركەڤتن ژ هەقییێ چو پێ دی ل وان زێدە ناكەت. ﴿٤٢﴾ بێژە ئەگەر د گەل خودێ هندەك پەرستییێت دی هەبانە هەروەكی ئەو دبێژن، دا بزاڤێ كەن ب ڕێكەكێ خۆ نێزیكی خودانێ عەرشی بكەن [یان ژی دا بزاڤێ كەن ل سەر خودانێ عەرشی زال بن هەروەكی هەمی خویندكار د دنیایێدا ڤێ كاری دكەن]. ﴿٤٣﴾ خودێ یێ پاك و پاقژ و زێدە بلندە ژ وێ یا ئەو دبێژن. ﴿٤٤﴾ و هەر حەفت ئەسمان و ئەرد و هندێ تێدا هەمی خودێ ژ كێماسییان پاقژ دكەن، و چو تشت نینن سوپاسییا خودێ ب پاقژی نەكەن، بەلێ هوین تەسبیحا وان تێناگەهن، ب ڕاستی خودێ لەزێ ل جزایی ناكەت و یێ گونەهـ ژێبەرە.

﴿٤٥﴾ و هەر وەختێ تو قورئانێ دخوینی، ئەم پەردەیەكێ د ناڤبەرا تە و ئەوێت باوەرییێ ب ئاخرەتێ نەئینن دانین [كو قورئانێ تێنەگەهن]. ﴿٤٦﴾ و مە پەردە ل سەر دلێت وان یێت دانایین دا قورئانێ تێنەگەهن، و مە گرانی یا ئێخستییە د گوهێت واندا [كو گول قورئانێ نەبن]، و هەر وەختێ د قورئانێدا تە ناڤێ خودایێ خۆ ب یەكتایی ئینا [تە گۆت خودایێ من تاك و تەنایە، و بێ هەڤال و هۆگر و هەڤپشكە]، پشتا خۆ ددەنە تە و دڕەڤن [دا گولێ نەبن خودێ ئێكە]. ﴿٤٧﴾ ئەم چێتر دزانین كا بۆچی ئەو گوهدارییا تە دكەن وەختێ ئەو گوهدارییا تە دكەن، [گوهدارییا تە دكەن بۆ ترانەكرنێ ب تە و قورئانێ] و [دیسا] مە چێتر ئاگەهـ ژێ هەیە وەختێ پستەپستێ دكەن، و دەڤێ خۆ دبەنە بەر گوهێت ئێكدو، وەختێ ستەمكار دبێژن: ئەوێ هوین ل دویڤ دچن مرۆڤەكێ سێرملێكری و عەقلجۆیی پێڤەتر نینە. ﴿٤٨﴾ بەرێ خۆ بدێ كا چاوا ئەو نموونەیان بۆ تە دئینن [دبێژن: ساحرە، شاعر و هەلبەستڤانە، دینە... هتد]، و ئەو [ب ڤان بێ بەختییان] گومڕا و بەرزەبوون، و نەشێن ڕێكا هەقییێ بگرن [یان ب سەر چو ڕێكان هەلنابن د بەرنەڤل بن، كو بشێن پێ تانان د تە بقوتن]. ﴿٤٩﴾ و گۆتن ئەرێ ئەگەر ئەم بووینە هەستی و هەلومرایین و پرت و بەلاڤە بووین، جارەكا دی دێ زێندی بینەڤە و بینە مرۆڤەكێ نوی.

الحزب

قُلْ كُونُوا۟ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِى
صُدُورِكُمْ ۚ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا ۖ قُلِ ٱلَّذِى فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ
فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ ۖ قُلْ عَسَىٰٓ أَن
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ وَتَظُنُّونَ
إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ۚ
إِنَّ ٱلشَّيْطَـٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَـٰنَ كَانَ لِلْإِنسَـٰنِ عَدُوًّا
مُّبِينًا ﴿٥٣﴾ رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبْكُمْ ۚ وَمَآ أَرْسَلْنَـٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِمَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ عَلَىٰ
بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ٱدْعُوا۟ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن
دُونِهِۦ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ ٱلضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُو۟لَـٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾ وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَـٰبِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

﴿٥٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هوین ببنە بەر یان ئاسن. ﴿٥١﴾ یان ژی هەر تشتەکێ دی یێ کو هوین د دلێ خۆدا مەزنتر (ب زەحمەتتر) دبینن [هوین ببنە چ، ببنە ئەو، هەر پشتی مرنێ دێ ساخ بنەڤە]، ڤێجا ئەو دێ بێژن: کی دێ مە زڤڕینیتەڤە [پشتی ئەم بوویچ دبین] بێژە: ئەو دێ هەوە زڤڕینیتەڤە ئەوێ هوین جارا ئێکێ چێکرین، ئەو دێ سەرێ خۆ [بۆ ترانەپێکرنێ] ل تە هەژینن و دێ بێژن: ئەڤە کەنگیە، بێژە: دبیت یا نێزیک بیت. ﴿٥٢﴾ ڕۆژا گازی هەوە دکەت [دا ژ گۆڕان ڕابن]، و ڤێجا هوین دێ ب سوپاسیا ویڤە بەرسڤێ دەن [و ژ گۆڕان دێ ڕابن و دێ بەر ب مەیدانا حەشرێڤە چن]، و هوین دێ هزرکەن ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر هوین د گۆڕێدا نەمایینە. ﴿٥٣﴾ [هەی موحەممەد] بێژە بەندەیێت من [خودان باوەران] وەختێ [دگەل هەڤپشک چێکەران] دئاخڤن، بلا باشترین ئاخفتنێ بکەن، ب ڕاستی شەیتان [ب ڕێکا ئاخفتنێت ڕەق و زڤر] خرابیێ دئێخیتە د ناڤبەرا واندا، ب ڕاستی شەیتان بۆ مرۆڤی دژمنەکێ ئاشکەرایە. ﴿٥٤﴾ خودایێ هەوە، هەوە چێتر دنیاسیت، ئەگەر بڤێت دێ دلۆڤانیێ ب هەوە بەت، و ئەگەر بڤێت دێ هەوە ئیزادەت، و مە تو نەهنارتی داتو ل سەر وان بیبە زێرەڤان و بەرپرس [کو ب کۆتەکی وان بینیبە سەر ئیمانێ]. ﴿٥٥﴾ و خودایێ تە ب وان یێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین زاناترە [کا کینە و کا چاوانن و هەرئێک هێژایی چیە؟] و ب ڕاستی مە هندەک پێغەمبەر یێت ب قەدرتر ئێخستین ژ هندەکێت دی، و زەبوور مە یا دایە داوودی. ﴿٥٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [موشرکان] کا گازی وان بکەن ئەوێت هەوە هزر دکر کو ئەو خودێنە ژ بلی خودێ [بلا هاریکاریا هەوە بکەن]، نێ ئەو نەشێن چو زیانێ ل سەر هەوە ڕاکەن یان ژ هەوە ڤەگوهێزن بۆ هندەکێت دی. ﴿٥٧﴾ ئەوێت ئەو [موشرک] دپەرێسن [و بۆ خۆ خودا حسێب کرین وەکی ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان]، کا کی ژ وان پتر نێزیکی خودێیە، ئەها ئەو دا بگەهنە ڕازیبوونا خودایێ خۆ بۆ خۆ ل ڕێکان دگەڕن، و ب پەرستنا خودێ دلۆڤانیا وی دخوازن و ژ ئیزایا وی دترسن، ب ڕاستی ئیزایا خودایێ تە گەلەکا گرانە، هەمی ژێ دترسن و خۆ ژێ دپارێزن. ﴿٥٨﴾ نینە گوندەک [ژ گوندێت گاوران یان گونەهکاران] ئەگەر ئەم بەری ڕۆژا قیامەتێ د هیلاک نەبەین یان ژی بەرهنگاری ئیزایەکا دژوار نەکەین، ئەڤە د کتێبێدا [د دەپێ پارستیدا (لەوحێ مەحفووز)] یا نڤیسیە.

وَمَا مَنَعَنَآ أَن نُّرۡسِلَ بِٱلۡأٓيَٰتِ إِلَّآ أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلۡأَوَّلُونَۚ
وَءَاتَيۡنَا ثَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبۡصِرَةٗ فَظَلَمُواْ بِهَاۚ وَمَا نُرۡسِلُ بِٱلۡأٓيَٰتِ
إِلَّا تَخۡوِيفٗا ﴿٥٩﴾ وَإِذۡ قُلۡنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِٱلنَّاسِۚ وَمَا جَعَلۡنَا
ٱلرُّءۡيَا ٱلَّتِيٓ أَرَيۡنَٰكَ إِلَّا فِتۡنَةٗ لِّلنَّاسِ وَٱلشَّجَرَةَ ٱلۡمَلۡعُونَةَ
فِي ٱلۡقُرۡءَانِۚ وَنُخَوِّفُهُمۡ فَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا طُغۡيَٰنٗا كَبِيرٗا ﴿٦٠﴾
وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ
قَالَ ءَأَسۡجُدُ لِمَنۡ خَلَقۡتَ طِينٗا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَءَيۡتَكَ هَٰذَا ٱلَّذِي
كَرَّمۡتَ عَلَيَّ لَئِنۡ أَخَّرۡتَنِ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَأَحۡتَنِكَنَّ
ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱذۡهَبۡ فَمَن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمۡ جَزَآءٗ مَّوۡفُورٗا ﴿٦٣﴾ وَٱسۡتَفۡزِزۡ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتَ
مِنۡهُم بِصَوۡتِكَ وَأَجۡلِبۡ عَلَيۡهِم بِخَيۡلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكۡهُمۡ
فِي ٱلۡأَمۡوَٰلِ وَٱلۡأَوۡلَٰدِ وَعِدۡهُمۡۚ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٞۚ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ وَكِيلٗا ﴿٦٥﴾ رَّبُّكُمُ ٱلَّذِي يُزۡجِي لَكُمُ ٱلۡفُلۡكَ فِي
ٱلۡبَحۡرِ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ﴿٦٦﴾

﴿٥٩﴾ چو تشت نەبوو ڕێگر ئەم موعجیزەیان [هەروەکی خەلکێ مەکەهێ ژ تە دخوازن کو تو سەفایێ بۆ بکەیە زێر و چیایێت مەکەهێ ژ وان دویربێخی] بهنێرین، ئەو نەبیت، یێت بەری وان موعجیزە مە بۆ هنارتن و باوەری پێ نەئینان و درەو دانان [ڤێجا مە بەر ئاتاف کرن، ئەگەر ئەڤە ژی وەکی وان بکەن و وەکی وان هێژایی ئاتافەکێ بن] و مە حێشتر دا (سەموود) [ملەتێ صالح پێغەمبەر وەك موعجیزەیەك] نیشانەکا ڕۆنکەر، ڤێجا وان ستەم ل خۆ کر [و خۆ بەرهنگاری ئێزایێ کر چونکی وان گوهێ خۆ نەدا صالحی و حێشتر کوشت] و ئەم موعجیزەیان ناهنێرین ئەگەر بۆ ترساندنێ نەبن.

﴿٦٠﴾ و بینە بیرا خۆ وەختێ مە گۆتییە تە، ب ڕاستی خودایێ تە ب دورستی دەستهەلات ل سەر هەمی مرۆڤان هەیە [و هەمی یێت د بن دەستێ ویڤە]، و ئەو دیتنا مە ب تە [شەڤا میعراجێ (چۆنا تە بۆ ئەسمانان)] دایییە دیتنێ، مە ب تە نەددا دیتنێ ئەگەر بۆ جەرباندنا خەلکی نەبایە [کا دێ چاوا سەرەدەرییێ د گەل ڤێ ڕویدانا عنتیکە کەن]. و دارا لەعنەت لێ کری د قورئانێدا هاتی [کو دارا زەقوومێیە] مە نەئینابایە ئەگەر ژ بەر جەرباندنا مرۆڤان نەبیت. و ئەم وان [ب بەلگە و نیشان و موعجیزەییێت ئاشکەرا کو وان ڕاوەستینن و پاشڤە بەن] دترسینین، بەلێ ئەڤ ترساندنە چو ل وان زێدەناکەت ژ بلی زێدە سەرداچۆنێ.

﴿٦١﴾ و وەختێ مە گۆتییە ملیاکەتان بۆ ئادەمی هەرنە سوجدەیێ [سوجدەیا ڕێز گرتنێ نەیا پەرستنێ] هەمییان سوجدە بر [ئبلیس] تێ نەبیت، گۆت: ئەز چاوا سوجدەیێ بۆ وی ببەم، ئەوێ تە ژ هەڕیێ چێکری؟!

﴿٦٢﴾ [شەیتانی] گۆت: کا بۆ من بێژە، ئەڤێ تە قەدرێ وی ب سەر یێ من ئێخستی، و ئەز ب خۆ ژ وی ب قەدرتر، ب ڕاستی ئەگەر تو من هەتا ڕۆژا قیامەتێ بهێلی دێ ب سەر دویندەها ویدا گرم، و د سەردا بەم و دێ ڕە و ڕویشالێت باشییێ ژ ناڤ وان هەلکێشم، کێمەك ژ وان تێ نەبن [ئەو ژی ئەون یێت خودێ پاراستین ب گۆتنا خۆ ﴿إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ﴾، ئانکو ب ڕاستی بەندەییێت من تە چو دەستهەلات ل سەر وان نینە]. ﴿٦٣﴾ [خودێ] گۆت: هەرە [ئەڤە مە تو هێلایی و یا تە پێ چێ بیت بکە]، ڤێجا هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە تە و ب دویڤ تە بکەڤیت، دۆژەهـ جزایێ هەوە هەمییانە کو جزایەکێ تمامە.

﴿٦٤﴾ هەچییێ تە شیایێ ژ وان، ب گازییا خۆ بتارینە و د سەردا بە، و ب سویار و پەیایێت خۆڤە گازی وان بکە، و د مال و زارۆکێت واندا پشکدار ببە، و سۆز و پەیمانان بدە وان، و شەیتان ژ خاپاندنێ پێڤەتر چو نادەتە وان. ﴿٦٥﴾ ب ڕاستی بەندەییێت من [یێت پارێزکار و ڕاستکار] تە چو دەستهەلات ل سەر وان نینە، بەسی وانە خودایێ تە بۆ وان زێرەڤان و پشتەڤان بیت. ﴿٦٦﴾ [گەلی مرۆڤان] خودایێ هەوە ئەوە یێ ب ساناهی و هێدی گەمییان د دەریایاندا دبەت، دا هوین ل دویڤ خێر و کەرەما وی بگەڕن [ئانکو دا هوین داخوازا قازانجێ بازرگانییێ بکەن]، ب ڕاستی خودێ بۆ هەوە یێ دلۆڤانە.

وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلۡبَحۡرِ ضَلَّ مَن تَدۡعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُۖ فَلَمَّا
نَجَّىٰكُمۡ إِلَى ٱلۡبَرِّ أَعۡرَضۡتُمۡۚ وَكَانَ ٱلۡإِنسَٰنُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنتُمۡ
أَن يَخۡسِفَ بِكُمۡ جَانِبَ ٱلۡبَرِّ أَوۡ يُرۡسِلَ عَلَيۡكُمۡ حَاصِبٗا ثُمَّ
لَا تَجِدُواْ لَكُمۡ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمۡ أَمِنتُمۡ أَن يُعِيدَكُمۡ فِيهِ تَارَةً
أُخۡرَىٰ فَيُرۡسِلَ عَلَيۡكُمۡ قَاصِفٗا مِّنَ ٱلرِّيحِ فَيُغۡرِقَكُم بِمَا كَفَرۡتُمۡ
ثُمَّ لَا تَجِدُواْ لَكُمۡ عَلَيۡنَا بِهِۦ تَبِيعٗا ﴿٦٩﴾ ۞ وَلَقَدۡ كَرَّمۡنَا بَنِيٓ
ءَادَمَ وَحَمَلۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِ وَرَزَقۡنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
وَفَضَّلۡنَٰهُمۡ عَلَىٰ كَثِيرٖ مِّمَّنۡ خَلَقۡنَا تَفۡضِيلٗا ﴿٧٠﴾ يَوۡمَ نَدۡعُواْ
كُلَّ أُنَاسِۭ بِإِمَٰمِهِمۡۖ فَمَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ
يَقۡرَءُونَ كِتَٰبَهُمۡ وَلَا يُظۡلَمُونَ فَتِيلٗا ﴿٧١﴾ وَمَن كَانَ
فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلٗا ﴿٧٢﴾ وَإِن
كَادُواْ لَيَفۡتِنُونَكَ عَنِ ٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ لِتَفۡتَرِيَ
عَلَيۡنَا غَيۡرَهُۥۖ وَإِذٗا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلٗا ﴿٧٣﴾ وَلَوۡلَآ أَن ثَبَّتۡنَٰكَ
لَقَدۡ كِدتَّ تَرۡكَنُ إِلَيۡهِمۡ شَيۡـٔٗا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذٗا لَّأَذَقۡنَٰكَ ضِعۡفَ
ٱلۡحَيَوٰةِ وَضِعۡفَ ٱلۡمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيۡنَا نَصِيرٗا ﴿٧٥﴾

﴿٦٧﴾ و ئەگەر نەخۆشیەك د دەریایێدا بگەهیتە هەوە، ڤێجا ئەوێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن و هەوارێ بۆ دبەن، ژ بیرا هەوە دچن و خودێ ب تنێ دمینتە ل بیرا هەوە [ژ خودێ پێڤەتر هوین کەسێ نابینن د هانا هەوە بهێت، و هەوە ڕزگار بکەت]، ڤێجا وەختێ هوین ڕزگار کرن و برنە دێمی هەوە ڕوییێ خۆ ژ باوەرییێ وەرگێڕا [و دزڤڕنە سەر تێك و دویا خۆ کو پەرستنا بوتانە]، و ب ڕاستی مرۆڤ یێ نەشوکوردارە، بۆ نیعمەتێت خودێ نائینتە بەر چاڤێت خۆ. ﴿٦٨﴾ ئەرێ هوین پشت ڕاست بوون کو خودێ هەوە ل ڕەخێ دێمی د ئەردیدا نابەتە خوارێ، یان ژی هورەبایەکێ ب بەرەشیشك ب سەر هەوەدا نائینیت، پاشی هوین کەسێ نەبینن خۆ ل هەوە بکەتە خودان، و ب کاروبارێت هەوە ڕابیت و هەوە ژ ئیزایا خودێ بپارێزیت. ﴿٦٩﴾ یان ژی هوین ئێمن بوون کو جارەکا دی خودێ هەوە نازڤڕینتەڤە دەریایێ و بایەکێ ب هێز کو هەر تشتێ بکەڤیتە بەر بیەت و باڤێژیت ب سەر هەوەدا نائینیت، ژ بەر گاوریا هەوە [یان چاڤنقیا هەوە] هەوە بخەندقینیت، پاشی هوین کەسێ نەبینن تۆلا هەوە ژ مە بخوازیت. ﴿٧٠﴾ و ب ڕاستی مە دویندەها ئادەمی یێت ب ڕێز و ڕویمەت ئێخستین، و مە ئەو د دێمی و ئاڤێدا یێت هەلگرتین و گێڕاندین [ئانکو مە شیانا داییە هەوە، هوین ب پیان و دەواران و گەمییان و ئالەتێت دی ڤویناخێت درێژ ببڕن]، و ڕزقێ پاك و پاقژ مە دا وان، و مە ئەو ب سەر گەلەك چێکرییێت خۆ ئێخستن و ب قەدرتر لێ کرن.

﴿٧١﴾ [بۆ ملەتێ خۆ بێژە:] ڕۆژا ئەم گازی هەمی مرۆڤان دکەین هەر تێك ب پێشییێ خۆڤە [خودانێت تەوراتێ ب تەوراتێ، و یێت ئنجیلێ ب ئنجیلێ، و یێت قورئانێ ب قورئانێ، یان ژی ب پێغەمبەرێت خۆڤە یان ژی ب کتێبا کاروبارێت خۆڤە]، ڤێجا هەر کەسێ کتێبا وی ب دەستێ ڕاستێ بۆ بێتە دان، ئەڤە دێ کتێبا خۆ خوینن و ئەمەتی دەزییێ پشتا بەرکێ قەسێ ستەم ل وان نائێتەکرن [کو خێرەکا وان کێم بیت یان گونەهەك ل سەر وان زێدە بیت]. ﴿٧٢﴾ ئەوێ د ڤێ دنیایێدا یێ کۆرە بیت [دلتاری بیت و هەقیێ نەبینیت]، ئەو د ئاخرەتێدا ژی یێ کۆرەیە و گومڕاترە ژی [و نائێتە ڕاستەڕێکرن بۆ ڕێکا ڕزگاربوونێ].

﴿٧٣﴾ و چو نەمابوو هەڤپشك چێکەر (موشرك) داتە د سەردا بەن، و تە خاپینن ژ وێ وەحییا مە بۆ تە هنارتی، دا تو ژبلی وێ وەحییا مە بۆ تە هنارتی ب سەر مەڤە نی، ئەها هنگی، دا تە بۆ خۆ کەنە دۆست و هەڤال. ﴿٧٤﴾ و ئەگەر مە تو ڕانەگرتبایی و نەپارستبایی، تێزیك بوو تو دا پیچەکێ ب ڕەخێ وانڤە چی.

﴿٧٥﴾ ڤێجا ئەگەر تە وەکربایە [و تە گوهێ خۆ دابایە وان]، ئەم دا تە دوقات د دنیایێ و ئاخرەتێدا ب بەر ئیزا ئێخین، پاشی تە بۆ خۆ کەس نەددیت پشتەڤانییا تە بکەت، و دەستان بۆ تە ل سەر مە بهەلینیت.

وَإِن كَادُوا۟ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَـٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ٧٦ سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا ۖ وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ٧٧ أَقِمِ
ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ ۖ
إِنَّ قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ٧٨ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ
بِهِۦ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ٧٩
وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَٱجْعَل لِّى مِن لَّدُنكَ سُلْطَـٰنًا نَّصِيرًا ٨٠ وَقُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَزَهَقَ
ٱلْبَـٰطِلُ ۚ إِنَّ ٱلْبَـٰطِلَ كَانَ زَهُوقًا ٨١ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ
شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّـٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ٨٢
وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَـٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ
ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا ٨٣ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِۦ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ٨٤ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ ۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّى وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ٨٥ وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِۦ عَلَيْنَا وَكِيلًا ٨٦

﴿٧٦﴾ و چو نەمابوو دا ب دژمناییا خۆ تە عێجز و تەنگاڤ کەن، دا تە ژ مەکەهێ دەربێخن [و ئەگەر وان ئەڤە کربایە و وان تو دەرئێخستبایی]، هنگی پشتی تە، ئەو ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر نەدمان. ﴿٧٧﴾ ئەڤە ڕێکا مەیە د گەل پێغەمبەرێت مە، ئەوێت مە بەری تە هنارتین [کو ئەم وی ملەتی بەرئاتاف کەین ئەوێ پێغەمبەرێ خۆ ژ ناڤ خۆ دەردئێخیت]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا مە [ڤێ] نابینی. ﴿٧٨﴾ وەختێ ڕۆژ ل نیڤا ئەسمانی وەردگەڕیت هەتا شەڤتارییێ تو نڤێژان بکە، و نڤێژا سپێدێ ژ بیر نەکە [نڤێژا سپێدێ ب قورئانێ هاتە ب ناڤکرن چونکی قورئان ب درێژی ل سەر دئێتە خواندن]، چونکی ب ڕاستی نڤێژا سپێدەییان ملیاکەت ل سەر شاهدن [ب شەڤ و ڕۆژ تێدا حازر دبن، و خۆ تێدا پێک دگوهۆڕن، ڤێجا هەردو جوین ل سەر دبنە شاهد]. ﴿٧٩﴾ و وەختەکی ژ شەڤێ، ڕابە نڤێژان ب قورئانێ بکە [ئانکو قورئانێ تێدا بخوینە] کو فەرزەکا زێدەیە [ل سەر هەر پێنج نڤێژان] بۆ تە ب تنێ، دا خودایێ تە ب وان نڤێژان تە بگەهینیتە جهێ پەسنکری [ئەو جهێ سوپاسیا تە تێدا دئێتەکرن ڕۆژا مەهدەرا مەزن دکەی].

﴿٨٠﴾ بێژە: خودێوۆ هەر کاروبارەکێ هەبیت ب ڕەنگەکێ تو پێ ڕازی، ب من بدەکرن و من بکە د ناڤدا، و هەر کاروبارەکێ هەبیت ب ڕەنگەکێ تو پێ ڕازی من ژێ دەربێخە، و تو ژ دەڤ خۆ من ب هێز بێخە و هاریکارییا من بکە. ﴿٨١﴾ و بێژە: هەقی و ئیسلام و ئەو ژڤانێ خودێ ب سەرکەفتنا وان دایی هات، و پویچی و شرک چۆ نەما، ب ڕاستی پویچی و شرک هەر یا چۆییە. ﴿٨٢﴾ و ئەم هندەک ئایەت و سۆرەتان ژ قورئانێ دئینینە خوارێ، دەرمان و دلۆڤانینە بۆ خودان باوەران، و ژ زیانێ پێڤەتر ل ستەمکاران زێدە ناکەن. ﴿٨٣﴾ و هەر وەختەکێ مە کەرەم و نیعمەت د گەل مرۆڤی کر، ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [ژ بیرئینان و سوپاسیا خودێ]، و ژ مەزناتی خۆ [ژ مە] دویرئێخست، و هەر وەختێ نەخۆشییەکێ هنگاڤت گەلەک بێ هیڤی دبیت. ﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: هەر ئێک وەکی خۆ [کا یێ چاوایە وەسا] کار دکەت، ڤێجا خودایێ هەوە چێتر دزانیت کا کی ڕاستەڕێترە. ﴿٨٥﴾ و ئەو پسیارا ڕوحێ ژ تە دکەن [کا چیە؟] بێژە: ڕوح ژ کارێ خودایێ منە [ئانکو ئەو ب تنێ و ب دورستاهی دزانیت کا چیە]، و ژ کێمەکا زانینێ پێڤەتر بۆ هەوە نەهاتییە دان. ﴿٨٦﴾ و ب سویند ئەگەر مە ڤیابایە، ئەو قورئانا مە بۆ تە هنارتی دا ژ سەر دلێ تە بەین، و پاشی تە بۆ خۆ کەس نەددیت پشتەڤانییا تە بکەت.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُۥ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل
لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ
لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِى هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰٓ أَكْثَرُ
ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ
لَنَا مِنَ ٱلْأَرْضِ يَنۢبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ
وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ ٱلْأَنْهَـٰرَ خِلَـٰلَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ ٱلسَّمَآءَ
كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِىَ بِٱللَّهِ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ
قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِى ٱلسَّمَآءِ
وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَـٰبًا نَّقْرَؤُهُۥ ۗ قُلْ
سُبْحَانَ رَبِّى هَلْ كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ
أَن يُؤْمِنُوٓا۟ إِذْ جَآءَهُمُ ٱلْهُدَىٰٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرًا
رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُل لَّوْ كَانَ فِى ٱلْأَرْضِ مَلَـٰٓئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

﴿٨٧﴾ بەلێ مە ئەڤە، ژ دلۆڤانیا خودایێ تە، بۆ تە ئەڤیایە [کو ئەم ژ سەر دلێ تە ڕاکەین و ژ بیرا تە بەین]، ب ڕاستی کەرەما خودێ ل سەر تە گەلەکە. ﴿٨٨﴾ بێژە: ب سویند ئەگەر مرۆڤ و ئەجنە هەمی بێکڤە کۆم بن کو ئەو قورئانەکا وەکی ڤێ قورئانێ بینن، ئەشێن وەکی وێ بینن خۆ ئەگەر هەمی بۆ ئێکدو پشتەڤان و هاریکار ژی بن. ﴿٨٩﴾ و ب ڕاستی مە بۆ مرۆڤان هەمی نموونە، و گەلەک جاران و ب ڕێکێت جودا جودا، د ڤێ قورئانێدا ییێت ئینایین، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڕێکا ڕازی نەبوون و ئینکارێ گرتن. ﴿٩٠﴾ و گۆتن: قەد ئەم باوەرییێ ب تە نائینین هەتا تو کانیەکێ بۆ مە ژ ئەردی دەرنەئێخی. ﴿٩١﴾ یان ژی جنیکەکا دارقەسپان و مێوێت تری تە هەبیت، ڤێجا تو ڕویباران د ناڤڕا دەربێخی و د بڕا بیەی. ﴿٩٢﴾ یان ژی ئەسمانی پرت پرت ب سەر مەدا بینی هەروەکی تو دبێژی، یان ژی تو خودێ و ملیاکەتان بینی و ئەم بینین. ﴿٩٣﴾ یان ژی تە خانیەک ژ زێڕی هەبیت، یان ژی بچیە ئەسمانان، خۆ تو بچیە ئەسمانان ژی دیسا ئەم باوەرییێ ب تە نائینین، هەتا تو کتێبەکێ بۆ مە نەئینی کو ئەم بخوینین [و ببیتە شاهد و بەلگە ل سەر پێغەمبەراتیا تە]، بێژە: پاک و پاقژی بۆ خودایێ من بیت، ما ئەز چمە ژ مرۆڤەکێ پێغەمبەر پێڤەتر. ﴿٩٤﴾ و چو تشتان مرۆڤ [مەخسەد خەلکێ مەکەهێ] پشتی هاتنا ڕاستەڕێییێ ژ باوەرییێ نەدا پاش، ئەو نەبیت [ژ نەزانین] دگۆتن: ئەرێ خودێ مرۆڤەک، پێغەمبەر هنارتیە؟! ﴿٩٥﴾ بێژە: ئەگەر خەلکێ ئەردی ملیاکەتبان، و وەکی هەوە ب ساناهی ل سەر ئەردی هاتن و چۆن کربانە، دا ئەم ژی ملیاکەتەکێ پێغەمبەر ژ ئەسمانان بۆ وان هنێرین. ﴿٩٦﴾ بێژە: بەسە منە خودێ د ناڤبەرا من و هەوەدا شادەییێ ل سەر پێغەمبەرینیا من بدەت، ب ڕاستی ئەو شارەزا و بینەرێ بەندەیێت خۆیە.

وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ ۖ وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَآءَ
مِن دُونِهِۦ ۖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا
وَصُمًّا ۖ مَّأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَٰهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾
ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا
وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ ۞ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ الحزب ٣٠
ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى ٱلظَّٰلِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾
قُل لَّوْ أَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ رَبِّىٓ إِذًا لَّأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ
ٱلْإِنفَاقِ ۚ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ
ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ ۖ فَسْـَٔلْ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِذْ جَآءَهُمْ فَقَالَ لَهُۥ فِرْعَوْنُ
إِنِّى لَأَظُنُّكَ يَٰمُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَآ أَنزَلَ
هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ بَصَآئِرَ وَإِنِّى لَأَظُنُّكَ
يَٰفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ
فَأَغْرَقْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ لِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
ٱسْكُنُوا۟ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ ٱلْءَاخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

﴿٩٧﴾ و ئەوێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، ئەوە یێ ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ خودێ [ژ بەر کار و کریارێت وی] وی گومڕا و بەرزە بکەت، ڤێجا ژ بلی خودێ تو چو هاریکاران بۆ نابینی، و ئەم ڕۆژا قیامەتێ دێ وان ل سەر سەروچاڤان کۆرە و کەڕ و لال کۆمکەین، و جهێ وان دۆژەهە و هەر وەختێ گوڕیا وێ داهات، ئەم گوڕی و سۆتنێ لێ زێدە دکەین. ﴿٩٨﴾ ئەڤە جزایێ وانە چونکی وان باوەری ب نیشان و بەلگەیێت مە نەدئینان [و باوەر نەدکرن دێ ڕابنەڤە] و دگۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم بووینە هەستی و ئاخ، جارەکا دی دێ زێندی بینەڤە کو بینە چێکریەکێ نوی. ﴿٩٩﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ب ڕاستی ئەو خودایێ ئەرد و ئەسمان چێکرین [ئەڤێ بشێت ڤان ئەرد و ئەسمانان چێکەت]، دشێت وەکی وان [ژ مرۆڤان] چێکەت، و وەختەك بۆ وان [مرنا وان و ڕابوونا وان ژ گۆڕان] یێ دانایی شك تێدا نینە، بەلێ ستەمکاران ژ ڕێکا گاوریێ پێڤەتر نەگرت. ﴿١٠٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەگەر هوین خودانێت گەنجینە و گەنجخانەیێت کەرەما خودایێ من بانە، هوین دا قەلسیێ کەن [و هەوە نەددا کەسێ] ژ ترسا خلاسبوونا وێ، ئێ مرۆڤ گەلەکێ چرویك و چاڤترسیایە. ﴿١٠١﴾ و ب ڕاستی مە نەهـ موعجیزەیێت ئاشکەرا دانە مووسایی، ڤێجا پسیارا ئسرائیلیان بکە وەختێ ئەڤ موعجیزە بۆ هاتین [دا بۆ هەمی جوهیان ڕاستیا ڤێ نشتێ پێغەمبەری گۆتی دیار ببیت، و ل سەر خۆ ببنە شاهد]، ڤێجا فیرعەونی گۆتێ: هەی مووسا ئەز وەسا هزر دکەم تو یێ سێرەلێکری و ئەقلچۆیی. ﴿١٠٢﴾ [مووسایی] گۆت: ب ڕاستی تو دزانی ئەڤ موعجیزەیێت بۆ من هاتین کو نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرانە، ژ خودایێ ئەرد و ئەسمانان پێڤەتر کەسێ دی نەئینایینە خوارێ، و ب ڕاستی هەی فیرعەون ئەز تە هیلاکچۆیی دبینم. ﴿١٠٣﴾ و فیرعەونی ڤیا [ئسرائیلیان] ژ مسرێ دەربێخیت و وان ئەنگاف بکەت، ڤێجا مە ئەو و هندی دگەل، هەمی [د دەریایێدا] خەندقاندن. ﴿١٠٤﴾ و پشتی ڤێ مە گۆتە ئسرائیلیان ل وێ ئەردی ئاکنجی ببن [ئەوێ فیرعەونی دڤیا هەوە ژێ دەربێخیت]، ڤێجا ئەگەر وەختێ ڕۆژا قیامەتێ هات، هەوە هەمیان پێکڤە دێ ئینین [ژ گۆڕان ڕاکەین، دا حوکوم د ناڤبەرا هەوەدا بێتەکرن].

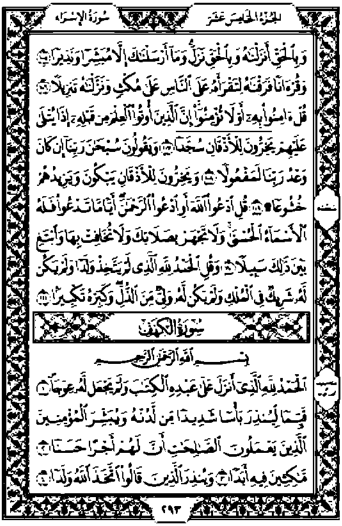

الجزء الخامس عشر
سورة الإسراء

وَبِٱلۡحَقِّ أَنزَلۡنَٰهُ وَبِٱلۡحَقِّ نَزَلَۗ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ﴿١٠٥﴾
وَقُرۡءَانٗا فَرَقۡنَٰهُ لِتَقۡرَأَهُۥ عَلَى ٱلنَّاسِ عَلَىٰ مُكۡثٖ وَنَزَّلۡنَٰهُ تَنزِيلٗا ﴿١٠٦﴾
قُلۡ ءَامِنُواْ بِهِۦٓ أَوۡ لَا تُؤۡمِنُوٓاْۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهِۦٓ إِذَا يُتۡلَىٰ
عَلَيۡهِمۡ يَخِرُّونَۤ لِلۡأَذۡقَانِۤ سُجَّدٗا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبۡحَٰنَ رَبِّنَآ إِن كَانَ
وَعۡدُ رَبِّنَا لَمَفۡعُولٗا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلۡأَذۡقَانِ يَبۡكُونَ وَيَزِيدُهُمۡ
خُشُوعٗا۩ ﴿١٠٩﴾ قُلِ ٱدۡعُواْ ٱللَّهَ أَوِ ٱدۡعُواْ ٱلرَّحۡمَٰنَۖ أَيّٗا مَّا تَدۡعُواْ فَلَهُ
ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَلَا تَجۡهَرۡ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتۡ بِهَا وَٱبۡتَغِ
بَيۡنَ ذَٰلِكَ سَبِيلٗا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَمۡ يَتَّخِذۡ وَلَدٗا وَلَمۡ يَكُن
لَّهُۥ شَرِيكٞ فِي ٱلۡمُلۡكِ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلِيّٞ مِّنَ ٱلذُّلِّۖ وَكَبِّرۡهُ تَكۡبِيرَۢا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الكَهۡفِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبۡدِهِ ٱلۡكِتَٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ ﴿١﴾
قَيِّمٗا لِّيُنذِرَ بَأۡسٗا شَدِيدٗا مِّن لَّدُنۡهُ وَيُبَشِّرَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ أَجۡرًا حَسَنٗا ﴿٢﴾
مَّٰكِثِينَ فِيهِ أَبَدٗا ﴿٣﴾ وَيُنذِرَ ٱلَّذِينَ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗا ﴿٤﴾

٢٩٣

﴿١٠٥﴾ و مە قورئان ب هەقیيڤە ئینايیە خوارێ، [دا هەقیيێ و ڕاستیيێ ئاشکەرا بکەت] و ب هەقیيڤە یا هاتیيە خوارێ، و مە تو نەهنارتی بۆ هندێ نەبیت بییە مزگینین و ئاگەهدارکەر. ﴿١٠٦﴾ و مە قورئان جودا جودا بۆ تە ئینا خوار دا تو هێدی هێدی بۆ خەلکی بخوینی، و مە پێچ پێچە [ل دویڤ بەرژەوەندییان] ئینا خوارێ. ﴿١٠٧﴾ بێژە: چ هوین باوەرییێ پێ بینن یان پێ نەئینن، ب ڕاستی ئەوێت زانین [ب قورئانێ و ب هاتنا پێغەمبەری] بەری نوکە بۆ هاتی، گاڤا قورئان بۆ وان هاتە خواندن، ب لەز دکەڤنە سەر سەروچاڤێت خۆ، بۆ سوجدەبرنێ. ﴿١٠٨﴾ و دبێژن: پاك و پاقژی [ژ هەمی کێماسییان] بۆ خودایێ مە بیت، ب ڕاستی پەیمانا خودایێ مە دایی، هات. ﴿١٠٩﴾ و دکەڤنە سەر سەروچاڤێت خۆ و سوجدەیێ دبەن، و دکەنە گری و [خواندنا قورئانێ] ترسا وان پتر لێ دکەت. ﴿١١٠﴾ بێژە: حەزکەی ب ناڤێ خودێ گازی بکەن، حەزکەی ب ناڤێ دلۆڤان گازی بکەن، ب کیژ ناڤی گازی دکەن، گازی بکەن، نێ خودێ باشناڤ یێت هەین، و تو نڤێژا خۆ ب دەنگێ بلند نەکە و د دلێ خۆدا ژی نەکە [کو کەسێ گول دەنگێ تە نەبیت]، و ڕێکەکێ بگرە د ناڤبەرا هەردوکاندا بیت. ﴿١١١﴾ و بێژە: پەسن و سوپاسی هەمی بۆ وی خودایی ئەوێ چو زارۆك بۆ خۆ نەگرتین، و چو هەڤپشك د مالداریيێدا بۆ نەیی، و یێ چو هاریکار و پشتەڤان ژ هەوجەیی بۆ نەیی، و وی ژ هەمی کێم و کاسییان مەزنتر لێ بکە [کو زارۆك یان هەڤپشك یان پشتەڤان و هاریکار هەبن].

سۆرەتا کەهف

ل مەککەهێ هاتیە خوارێ (١١٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سوپاس و پەسن هەمی بۆ وی خودایی، ئەوێ قورئان بۆ بەندەیێ خۆ ئینايیە خوارێ، و چو خواری و کێماسی نەکرییە تێدا. ﴿٢﴾ کتێبەکا ڕاست و بێ جوداییە و پارێزڤانا کتێبێت بەری خۆیە، دا گاور و گونەهکاران ژ ئیزایەکا دژوار بترسینیت و مزگینییێ بدەتە خودان باوەران، ئەوێت کار و کریارێت قەنج دکەن، کو ب ڕاستی خەلاتەکێ باش بۆ وان هەیە کو بەحەشتە. ﴿٣﴾ و هەروهەر دێ د ناڤدا [د ناڤ بەحەشتێدا] مینن. ﴿٤﴾ و [دیسا] دا ئەوان، ئەوێت گۆتین خودێ زارۆکەکێ بۆ خۆ گرتی [ژ ئیزایێ] بترسینیت.

مَّا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَآئِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ
أَفْوَٰهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ
عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا۟ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا
جَعَلْنَا مَا عَلَى ٱلْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾
وَإِنَّا لَجَٰعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ
أَنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْكَهْفِ وَٱلرَّقِيمِ كَانُوا۟ مِنْ ءَايَٰتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾
إِذْ أَوَى ٱلْفِتْيَةُ إِلَى ٱلْكَهْفِ فَقَالُوا۟ رَبَّنَآ ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ
رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰٓ ءَاذَانِهِمْ
فِى ٱلْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰهُمْ لِنَعْلَمَ أَىُّ
ٱلْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوٓا۟ أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم
بِٱلْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا۟ بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَٰهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾
وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا۟ فَقَالُوا۟ رَبُّنَا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ لَن نَّدْعُوَا۟ مِن دُونِهِۦٓ إِلَٰهًا لَّقَدْ قُلْنَآ إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾
هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمُنَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم
بِسُلْطَٰنٍۭ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

﴿٥﴾ نە ئەو و نە باب و باپیرێت وان چو ژ هندێ نوزانن، ئەڤە ئاخفتنەکا مەزنە ژ دەڤێ وان دەردکەڤیت، و ئەو ژ درەوێ پێڤەتر نابێژن. ﴿٦﴾ ڤێجا تێ هەیە تو ژ خەم و کۆڤانان خۆ بکوژی، ئەگەر ئەو باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ نەئینن. ﴿٧﴾ و ب ڕاستی تشتێ ل سەر ئەردی هەی، مە یێ بۆ کریە خەمل و جوانی، دا وان (مرۆڤان) بجەڕبینین کا کی ژ وان یێ کار باشترە. ﴿٨﴾ ب ڕاستی هندی ل سەر ئەردی [ژ خەمل و جوانییێ و هەر تشتێ تێدا ڕۆژا دویماهیکا دنیایێ]، دێ کەینە ئاخەکا ڕویت و ڕەوال و بێ شینکاتی. ﴿٩﴾ ئەرێ تە هزر کر [هەی موحەمەد] کو خەلکێ شکەفتێ و ڕەقیمێ [ڕەقیم یان ناڤێ وی چیایە یێ شکەفت لێ، یان ئەو نهالە ئەڤا شکەفت تێدا، یان ناڤێ گوندێ وانە، یان ناڤێ وی تەختەبەری بوو یێ ناڤێ وان ل سەر نڤیسی، و باراپتر ژ تەفسیرزانان ل سەر ئەڤا دویماهیێنە] ژ نیشان و موعجیزەیێت مە یێت عەجێبە [ئانکو هزر نەکە ئەڤە ژ هەمی نیشان و موعجیزەیێت مە عەجێبترە]. ﴿١٠﴾ بێژە وان، دەمێ وان گەنج و لاوان خۆ گەهاندیە شکەفتێ، و وان گۆت: خودێوو، تو دلۆڤانییەکێ ژ دەڤ خۆ ب مە بە [ل ئاخرەتێ ل مە ببۆرە، و مە ئێمن بکە ژ نەیاران، و ڕزقی ل ڤێ دنیایێ بدە مە]، و ڤی کارێ مە ڕاست بکە و ب ساناهی بێخە. ﴿١١﴾ و د شکەفتێدا چەند قەدەر سال و زەمانان، مە پەردا خەوێ ب سەر گوهێت وان دادا [کو وان گول چو نەبیت و هەر نڤستی بمینن]. ﴿١٢﴾ پاشی مە ئەو ژ خەوێ هشیارکرن، دا بزانین کا کی ژ هەردو جویان دزانیت، کا ئەو چەند مایینە [ئەڤە ئیشارەتە کو ئەو ل سەر وەختێ مانا خەلکێ شکەفتێ د شکەفتێدا، د ژێک جودا بوون]. ﴿١٣﴾ ئەم سەرهاتییا وان ب دورستی بۆ تە ڤەدگێڕین، ب ڕاستی ئەو هندەک خورت و لاو بوون باوەری ب خودایێ خۆ ئینابوون، و مە ژی پتر ڕاستەڕێکرن [و مە ڕاگرتن و دلێ وان موکومتر لێ کر، کو خۆ ل بەر هەر نەخۆشییەکا هەبیت بگرن]. ﴿١٤﴾ و مە دلێت وان [ب سەبر و ڕاستی و ڕاگرتنێ] قاهیم کرن، وەختێ [بەرانبەری خوندکاری] ڕابوویین، و گۆتین: خودایێ مە، خودایێ ئەرد و ئەسمانانە، ژ بلی وی ئەم چو خودایێت دی ناپەرێسین [و ئەگەر مە ژ بلی وی تێکێ دی پەرست] هنگی ب ڕاستی ئەم ئاخفتنەکا دویر ژ هەقییێ دبێژین. ﴿١٥﴾ ئەڤێت هە، ملەتێ مە [خەلکێ بازێرێ مە] شوینا خودێ، چەند پەرستییەکێت دی دپەرێسن. کا بلا نیشانەکا ئاشکەرا ل سەر خوداییێیا وان بینن، ما کی ژ وی ستەمکارترە یێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت؟

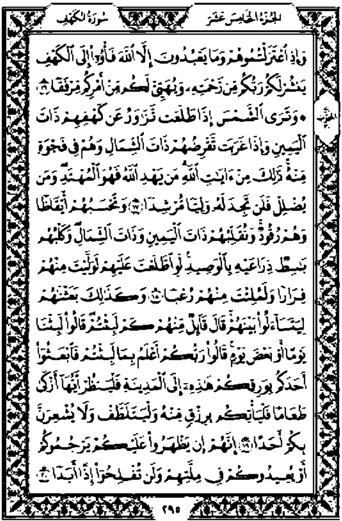

وَإِذِ ٱعۡتَزَلۡتُمُوهُمۡ وَمَا يَعۡبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ فَأۡوُۥٓاْ إِلَى ٱلۡكَهۡفِ
يَنشُرۡ لَكُمۡ رَبُّكُم مِّن رَّحۡمَتِهِۦ وَيُهَيِّئۡ لَكُم مِّنۡ أَمۡرِكُم مِّرۡفَقٗا ١٦
۞ وَتَرَى ٱلشَّمۡسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَٰوَرُ عَن كَهۡفِهِمۡ ذَاتَ
ٱلۡيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقۡرِضُهُمۡ ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمۡ فِي فَجۡوَةٖ
مِّنۡهُۚ ذَٰلِكَ مِنۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِۗ مَن يَهۡدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلۡمُهۡتَدِۖ وَمَن
يُضۡلِلۡ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ وَلِيّٗا مُّرۡشِدٗا ١٧ وَتَحۡسَبُهُمۡ أَيۡقَاظٗا
وَهُمۡ رُقُودٞۚ وَنُقَلِّبُهُمۡ ذَاتَ ٱلۡيَمِينِ وَذَاتَ ٱلشِّمَالِۖ وَكَلۡبُهُم
بَٰسِطٞ ذِرَاعَيۡهِ بِٱلۡوَصِيدِۚ لَوِ ٱطَّلَعۡتَ عَلَيۡهِمۡ لَوَلَّيۡتَ مِنۡهُمۡ
فِرَارٗا وَلَمُلِئۡتَ مِنۡهُمۡ رُعۡبٗا ١٨ وَكَذَٰلِكَ بَعَثۡنَٰهُمۡ
لِيَتَسَآءَلُواْ بَيۡنَهُمۡۚ قَالَ قَآئِلٞ مِّنۡهُمۡ كَمۡ لَبِثۡتُمۡۖ قَالُواْ لَبِثۡنَا
يَوۡمًا أَوۡ بَعۡضَ يَوۡمٖۚ قَالُواْ رَبُّكُمۡ أَعۡلَمُ بِمَا لَبِثۡتُمۡ فَٱبۡعَثُوٓاْ
أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمۡ هَٰذِهِۦٓ إِلَى ٱلۡمَدِينَةِ فَلۡيَنظُرۡ أَيُّهَآ أَزۡكَىٰ
طَعَامٗا فَلۡيَأۡتِكُم بِرِزۡقٖ مِّنۡهُ وَلۡيَتَلَطَّفۡ وَلَا يُشۡعِرَنَّ
بِكُمۡ أَحَدًا ١٩ إِنَّهُمۡ إِن يَظۡهَرُواْ عَلَيۡكُمۡ يَرۡجُمُوكُمۡ
أَوۡ يُعِيدُوكُمۡ فِي مِلَّتِهِمۡ وَلَن تُفۡلِحُوٓاْ إِذًا أَبَدٗا ٢٠

﴿١٦﴾ و گاڤا هەوە خۆ ژ وان و یێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن [ژ بوتان]، دویر ئێخست و خۆ ژێ دا پاش، ڤێجا خۆ بگەهینە [هەڕنە] شکەفتێ، خودایێ هەوە دێ بەروبافێ دلۆڤانیا خۆ ل سەر هەوە فرەهـ کەت، و کاروبارێ هوین تێدا و تشتێ هوین مفایی ژێ وەردگرن، ژ خوارن و ڤەخوارنێ، دێ بۆ هەوە ب ساناهی ئێخیت. ﴿١٧﴾ و تو دێ بینی وەختێ ڕۆژ دهەلێت تیرۆژکێت وێ ڕێکا خۆ ل سەر ڕەخێ ڕاستێ یێ شکەفتێ دگوهێزیت، و وەختێ ئاڤا دبیت ژ ملێ چەپێڤە ل وان نادەت، و ژ وان دبۆریت و ئەو د ڤێڤا شکەفتێڤە بوون [ئانکو نە هەلاتنێ و نە ئاڤابوونێ، ڕۆژێ ل وان نەددا هەر چەندە دەرێ شکەفتێ یێ ڤەکری ژێ بوو، و ئەو د ڤێڤا وێدا بوون]، ئەڤە ژ نیشانێت [دەستهەلاتداریا] خودێنە، و هەر کەسێ خودێ ڕاستەڕێ بکەت، ئێ ئەوە ڕاستەڕێکری، و هەر کەسێ گومڕا و بەرزە بکەت، ئێ تو چو هاریکار و ڕێبەر و ڕێناسان بۆ نابینی. ﴿١٨﴾ و یا ژ تەڤە د هشیارن و ئەو ب خۆ د نڤستینە [چونکی چاڤێت وان د ڤەکری بوون و ئەو ب خۆ د نڤستی بوون]، و مە ئەو ل سەر تەنشتا ڕاستێ و چەپێ دقولپاندن و دزڤڕاندن، و سەیێ وان ژی هەردو دەستێت وی ل بەر دەرازینکا شکەفتێ د درێژکری بوون، و ئەگەر تە ئەو دیبانە [ل سەر وی حالی] دا [دلێ تە] تژی ترس بیت و دا ژێ ڕەڤی. ﴿١٩﴾ [و مە چاوا ئەو نڤاندبوون] وەسا مە ئەو هشیار ژی کرن، دا د ناڤبەرا خۆدا پسیار بکەن [کا ئەو چەند مایینە د شکەفتێڤە]، ئێکی ژ وان گۆت: ئەرێ هوین چەند مایینە؟ گۆتن: ڕۆژەکێ یان دانەکێ ڕۆژێ [و ئەوێت بۆ وان نەدیار کا چەند مایینە نڤستی] گۆتن: خودێ دزانیت کا هوین چەند مایینە، ڤێجا کا ئێکی ژ خۆ ب ڤان پارەیێت خۆ بهنێرنە باژێری، بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا چ خوارن ژ هەمیان حەلالتر و پاقژترە بلا بۆ هەوە بینیت، بەلێ بلا یێ هشیار بیت [هویر بەرێ خۆ بدەتێ، دا نەئێتە نیاسین و دا کەس د سەردا نەبەت و نەخاپینیت]، کەسێ ب هەوە نەحەسینیت. ﴿٢٠﴾ ب ڕاستی ئەگەر ئەو ب سەر هەوە هەلبن دێ هەوە ب کەڤران کوژن، یان دێ هەوە زڤڕینە سەر دینێ خۆ [و ئەگەر هوین زڤڕینە سەر دینێ وان]، هوین وی وەختی چوجا سەرفراز نابن.

وَكَذَٰلِكَ أَعۡثَرۡنَا عَلَيۡهِمۡ لِيَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞ وَأَنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَا رَيۡبَ فِيهَآ إِذۡ يَتَنَٰزَعُونَ بَيۡنَهُمۡ أَمۡرَهُمۡۖ فَقَالُواْ
ٱبۡنُواْ عَلَيۡهِم بُنۡيَٰنٗاۖ رَّبُّهُمۡ أَعۡلَمُ بِهِمۡۚ قَالَ ٱلَّذِينَ غَلَبُواْ عَلَىٰٓ
أَمۡرِهِمۡ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيۡهِم مَّسۡجِدٗا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَٰثَةٞ
رَّابِعُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ وَيَقُولُونَ خَمۡسَةٞ سَادِسُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ
رَجۡمَۢا بِٱلۡغَيۡبِۖ وَيَقُولُونَ سَبۡعَةٞ وَثَامِنُهُمۡ كَلۡبُهُمۡۚ قُل رَّبِّيٓ
أَعۡلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعۡلَمُهُمۡ إِلَّا قَلِيلٞۗ فَلَا تُمَارِ فِيهِمۡ إِلَّا مِرَآءٗ
ظَٰهِرٗا وَلَا تَسۡتَفۡتِ فِيهِم مِّنۡهُمۡ أَحَدٗا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَاْيۡءٍ
إِنِّي فَاعِلٞ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ وَٱذۡكُر رَّبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلۡ عَسَىٰٓ أَن يَهۡدِيَنِ رَبِّي لِأَقۡرَبَ مِنۡ هَٰذَا رَشَدٗا ﴿٢٤﴾
وَلَبِثُواْ فِي كَهۡفِهِمۡ ثَلَٰثَ مِاْئَةٖ سِنِينَ وَٱزۡدَادُواْ تِسۡعٗا ﴿٢٥﴾
قُلِ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا لَبِثُواْۖ لَهُۥ غَيۡبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ
أَبۡصِرۡ بِهِۦ وَأَسۡمِعۡۚ مَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِيّٖ وَلَا يُشۡرِكُ
فِي حُكۡمِهِۦٓ أَحَدٗا ﴿٢٦﴾ وَٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِن كِتَابِ
رَبِّكَۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلۡتَحَدٗا ﴿٢٧﴾

﴿٢١﴾ و هۆسا مە خەلك ب وان حەساندن و ب سەر وان هەلكرن دەمێ خەلكی د ناڤبەرا خۆدا جڕەبڕ و گەنگەشە ل سەر ڕابوونا پشتی مرنێ دکرن، دا [ئەو خەلك] بزانن پەیمانا خودێ [ب ڕابوونا پشتی مرنێ] ڕاستە و هەر دێ ئێت، و شك و گۆمان د قیامەتێدا نینە [مە ئەو چاڤا د خەو برن وەسا مە هشیارکرن]، د وی وەختیدا [وەختێ وان ئەو هۆسا دیتین، و ئەو ل پێش چاڤان مراندین] د ناڤ خۆدا جڕەبڕ دکرن، ڤێجا هندەکان دگۆت: گونبەتەکێ ل سەر وان ئاڤا بکەن، خودایێ وان چێتر دزانیت [ژ وان ئەوێت ب سەر وان هەلبوویین و جڕەبڕێ ل سەر وان دکەن، کا ئەو کی بوون و کا کارێ وان چ بوو]، و ئەوێت ب سەر وان هەلبوویین گۆتن: ئەم دێ مزگەفتەکێ [ل بەر دەرێ شکەفتێ] ل سەر وان ئاڤاکەین. ﴿٢٢﴾ [ئەوێت بەحسێ وان کرین ژ جوهییان ل سەر وەختێ پێغەمبەری] دێ بێژن: ئەو سێ بوون، یێ چارێ سەیێ وان بوو [و هندەکێت دی ژ وان] دبێژن: پێنج بوون، یێ شەشێ سەیێ وان بوو، هەما ژ نك خۆ و بێ بەلگە هۆ دبێژن، [و هندەکێت دی ژ وان] دبێژن: ئەو حەفت بوون و یێ هەشتێ سەیێ وان بوو، بێژە: خودایێ من هەژمارا وان چێتر دزانیت [کا ئەو چەند بوون]، کەس [هەژمارا وان] نوزانیت کێمەك تێ نەبن، ئێدی تو د ڕاستا وان خۆرت و لاواندا ژ گەنگەشەیەکا بەرچاڤ و ئاشکەرا [وەکی ئەڤا مە بۆ تە وەحی پێ هنارتی، بێ کێم و زێدەیی] پێڤەتر نەکە، و پسیارا وان ژ کەسێ نەکە [ئەڤ وەحیا مە بۆ تە هنارتی د دەرهەقێ واندا بەسی تەیە]. ﴿٢٣﴾ و [هەی موحەممەد] تو بۆ کرنا چو تشتی نەبێژە، ئەز سوبەهی دێ ڤی [تشتی] کەم. ﴿٢٤﴾ ئەگەر نەبێژی: هەکە خودێ حەز بکەت [ئانکو بێژە: ئەگەر خودێ حەز بکەت ئەز دێ ڤی تشتی کەم]، و ئەگەر تە ژ بیر کر [تو بێژی (ئەگەر خودێ حەز بکەت)] خودایێ خۆ بینە بیرا خۆ [داخوازا لێبورینێ ژێ بکە، و بێژە: (ئەگەر خودێ حەز بکەت- إن شاء الله)]، و بێژە: ئەز هیڤی دکەم خودایێ من بەرێ من بدەتە ڕێکا ژ ڤێ چێتر [ئانکو هیڤی دکەم شوینا ڤێ ژ بیرکرنێ خودێ بەرێ من بدەتە خێرەکێ ژ ڤێ ژ بیرکرنێ یا چێتر بیت]. ﴿٢٥﴾ و ئەو سێ سەد سالان [نڤستی] د شکەفتا خۆدا مان [ل دویڤ حسێبا ڕۆژێ] و نەهـ سالێت دی لێ زێدە کرن [ل دویڤ حسێبا هەیڤێ]. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودێ چێتر دزانیت کا ئەو چەند مایینە [نڤستی د شکەفتێدا]، و غەیبا ئەرد و ئەسمانان یا وییە، چەندێ ب چاڤە و چەندێ ب گوهە. و وان [خەلکێ ئەرد و ئەسمانان] ژ بلی خودێ چو هاریکار نینن و خودێ کەسێ د حوکمێ خۆدا پشکدار ناکەت. ﴿٢٧﴾ [و هەی موحەممەد] ژ کتێبا خودایێ خۆ ئەوا ب وەحی بۆ تە هاتی بخوینە، و چو گوهۆڕین بۆ پەیڤێت وێ نینە [ئانکو کەس نەشێت بگوهۆڕیت]، و تە ژ بلی وی ژی، کەس نینە تە ڤەحەوینیت.

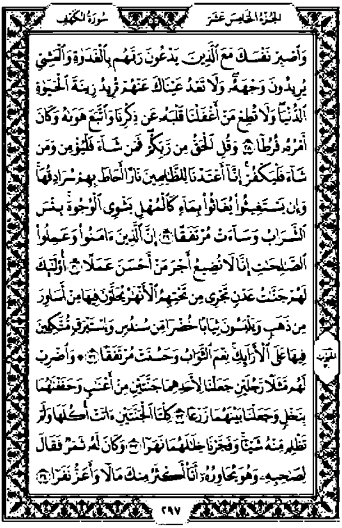
الجزء الخامس عشر
سورة الكهف
٢٩٧

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَوٰةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَىٰهُ وَكَانَ
أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن
شَاءَ فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا
وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ
الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّٰلِحَٰتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَٰئِكَ
لَهُمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِـِٔينَ
فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ ۞ وَاضْرِبْ
لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَٰبٍ وَحَفَفْنَٰهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ
تَظْلِم مِّنْهُ شَيْـًٔا وَفَجَّرْنَا خِلَٰلَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ
لِصَٰحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

﴿٢٨﴾ [هەی موحەممەد] تو سەبرێ خۆ ل سەر وان بکێشە، و وان نەهێلە ئەوێت سپێدە و ئێڤاران گازی خودایێ خۆ دکەن [و خودایێ خۆ دپەرێسن، و ب پەرستن و گازییا خۆ]، قایلبوون و ڕازیبوونا خودایێ خۆ دڤێن، و بەرێ خۆ ژ وان وەرنەگێڕە [چەند د هەژار و دەست تەنگ بن بۆ هندە کەنکەنە و گرەگران]، و نە دڤێت زەنگین و خەلکێ دنیایێ ل دیوانا تە بن و گوهێ خۆ نەدەوی یێ مە دلێ وی ژ بیرنینانا خۆ بێ ئاگەهـ کری، و ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەتی، و کارێ وی زێدە خرابییە. ﴿٢٩﴾ و بێژە: هەق [هەر] ئەوە ئەوێ ژ دەڤ خودایێ هەوە هاتی [کو ئیسلام و قورئانە]، ڤێجا هەر کەسێ بڤێت بلا باوەرییێ بینیت، و هەر کەسێ بڤێت ژی بلا گاور بیت، ب ڕاستی مە بۆ ستەمکاران ئاگرەکێ وەسا یێ بەرهەڤکری، کو گوڕییا وی یا ل وان هاتییە ئێك، و ئەگەر هەوار کرن [ئاڤەك خواستن] دێ بەرسڤا وان ب ئاڤەکا وەکی سفرێ حەلیایی ئێتەدان [وەسا یا شارپایە] سەروچاڤان دبرێژیت، چ پیسە ڤەخوارنە و چ پیسە جهە لێ خۆجهـ دبن. ﴿٣٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، ب ڕاستی ئەم خەلاتێ وی یێ کارێ ڕاست و قەنج کری بەرزە ناکەین. ﴿٣١﴾ ئەڤان بەحەشتێت ئاکنجیبوونێ بۆ وانن، کو ڕوبار د بنڕا دچن، ئەو دوێ بەحەشتێدا ب بازنێت زێری دئێنە خەملاندنێ، و جلکێت کەسکێت ئارمیشێ ئەنك و ستوبر دێ کەنە بەر خۆ، و د پالداینە ل سەر تەختێت چارچەڤکری، چ خەلاتەکێ باشە و چ خۆش جهە لێ خۆجهـو ئاکنجی. ﴿٣٢﴾ و نموونەیا دو زەلامان بۆ وان بێژە، مە ئێك ژ وان دو جنێکێت هەمی جورێت تری تێدا دابوویێ، و مە دۆرماندۆرێت هەردو جنێکان ب دارقەسپان گرتبوو، و ئاڤەرا هەردو جنێکان ژی کربوو چاندن. ﴿٣٣﴾ هەردو جنێك کەڤتبوونە بەری، و چو [چو سالان] ژێ کێم نەدبوو [هەردەم بەرێ وان یێ تمام بوو]، و مە ڕوبار ئێخستبوو د ناڤبەرا هەردووکاندا. ﴿٣٤﴾ و [خودانێ هەردو جنێکان] هندەك مالێ دی ژی هەبوو، ڤێجا دان و ستاندن د گەل هەڤالێ خۆ کر، و گۆتێ: ئەز ژ تە ب مالترم، و ئەز ژ تە ب هێزتر و ب پشتەڤانترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ
أَبَدٗا ﴿٣٥﴾ وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةٗ وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيۡرٗا مِّنۡهَا مُنقَلَبٗا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَكَفَرۡتَ
بِٱلَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلٗا ﴿٣٧﴾
لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّي وَلَآ أُشۡرِكُ بِرَبِّيٓ أَحَدٗا ﴿٣٨﴾ وَلَوۡلَآ إِذۡ دَخَلۡتَ
جَنَّتَكَ قُلۡتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِۚ إِن تَرَنِ أَنَا۠ أَقَلَّ مِنكَ
مَالٗا وَوَلَدٗا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يُؤۡتِيَنِ خَيۡرٗا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرۡسِلَ
عَلَيۡهَا حُسۡبَانٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصۡبِحَ صَعِيدٗا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوۡ يُصۡبِحَ
مَآؤُهَا غَوۡرٗا فَلَن تَسۡتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبٗا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ
فَأَصۡبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيۡهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُشۡرِكۡ بِرَبِّيٓ أَحَدٗا ﴿٤٢﴾ وَلَمۡ تَكُن لَّهُۥ
فِئَةٞ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ ٱلۡوَلَٰيَةُ
لِلَّهِ ٱلۡحَقِّۚ هُوَ خَيۡرٞ ثَوَابٗا وَخَيۡرٌ عُقۡبٗا ﴿٤٤﴾ وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلَ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ
فَأَصۡبَحَ هَشِيمٗا تَذۡرُوهُ ٱلرِّيَٰحُۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ مُّقۡتَدِرًا ﴿٤٥﴾

﴿٣٥﴾ و چۆ د ناڤ جنیکا خۆدا، د گەل وێ ستەمێ
ئەوا وی ل خۆ کری، گۆت: ئەز باوەر ناکەم ڕۆژەك
هەبیت ئەڤ جنیکە نەمینیت، و دویماهیکەك بۆ
هەبیت. ﴿٣٦﴾ و ئەز باوەر ناکەم قیامەت ژی هەبیت،
و ئەگەر [هەبیت ژی و ئەز خودانێ ڤی ڕەز و باغ و
مالیبەتی و] ئەز بێمە زڤڕاندن ب بال خودایێ خۆڤە،
ب ڕاستی ئەز دێ جنیکەکا ژ ڤێ چێتر و جهەکێ چێتر
بۆ خۆ بینم. ﴿٣٧﴾ هەڤالێ وی لێ زڤڕاند و گۆتێ:
ئەرێ تە خۆ بێ باوەر کر ژ وی خودایی، ئەوێ تو
جارا تێکێ ژ ئاخێ، پاشی ژ چپکەکا ئاڤێ چێکری،
پاشی تو کرییە زەلامەکێ دورست و بێ کێم و
کاسی. ﴿٣٨﴾ بەلێ ئەز مرۆڤەکم باوەریێ دئینم کو
خودێ خودانێ منە، و ئەز چو هەڤپشکان بۆ خودایێ
خۆ چێناکەم. ﴿٣٩﴾ بلا وەختێ تو دچۆیە د ناڤ جنیکا
خۆدا، تە گۆتبایە: ئەڤە ئەوە یا خودێ حەزکری، بێ
خودێ چو هێز و شیان نینن، و ئەگەر تو من بینی
مال و زاڕۆکێت من ژ یێت تە کێمترن. ﴿٤٠﴾ ئەز
هیڤی دکەم خودایێ من جنیکەکا ژ یا تە چێتر بدەتە
من، و ئاتافەکێ ژ ئەسمانی [وەکی بروسییان] ب سەر جنیکا تەدا بینت، و بکەتە ئەردەکێ ڕویت و
ڕەوال و حولی. ﴿٤١﴾ یان ژی ئاڤا وێ د ئەردیدا بیەتە خواری، کو تو نەشێی ل دویڤ بچی و بزڤڕینیەڤە.
﴿٤٢﴾ و فێقیێ وی هەمی پویچ بو، ئەما، ڤێجا دەستێت خۆ [لێکدان]، بەرویشت کرن [ژ پەشێمانیێ] ل
سەر وی مالێ لێ مەزاختی، و جنیك هەمی ب سەرێکدا هاتبوو خواری، ئینا گۆت: خۆزی من چو شریك
بۆ خودایێ خۆ چێ نەکربانە. ﴿٤٣﴾ وی چو دەستەك نەبوون ژ بلی خودێ، د هەواری بێن و هاریکارییا
وی بکەن، و وی ب خۆ ژی پێ چێ نەدبوو بەرەڤانیێ ژ خۆ بکەت. ﴿٤٤﴾ ئەها د ڤێ کراسیدا هاریکاری
بەس ژ خودێیە [کەسێ دی نەشێت هاریکاریێ بکەت]، چێترین خەلات ئەوە یێ ئەو ددەت، و چێترین
دویماهیك ئەوە یا ئەو ددەت. ﴿٤٥﴾ بێژە وان هندی دنیایە وەکی ئاڤەکێیە مە ژ ئەسمانان ئینایێە خوارێ،
و ب ڤێ ئاڤێ گل و گیایێ ئەردی هەمی تێکڕا شین بوو، و پاشی بوو پویش و پەلەخ و بای بەلاڤەکر و
تەرابەڕا کر، و خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان دەستهەلاتە.

ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَةُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ
خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ ٱلْجِبَالَ وَتَرَى
ٱلْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا۟
عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍۭ ۚ بَلْ زَعَمْتُمْ
أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ ٱلْكِتَٰبُ فَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَٰوَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا ٱلْكِتَٰبِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّآ أَحْصَىٰهَا ۚ وَوَجَدُوا۟ مَا عَمِلُوا۟
حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟
لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ ٱلْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِۦٓ ۗ
أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّۢ ۚ
بِئْسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ ۞ مَّآ أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ ٱلْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾
وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا۟ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَءَا ٱلْمُجْرِمُونَ
ٱلنَّارَ فَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا۟ عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

﴿٤٦﴾ مال و زارۆك ڕەوشا ژیانا دنیایێنە، و كار و كریارێت قەنج و گوهداریا خودێ، بۆ هەوە ل دەڤ خودایێ تە ب خێرتر و ب هیڤیترن. ﴿٤٧﴾ و بێژە وان ڕۆژا ئەم چیایان ژ بن دكەین، و تو ئەردی ئاشكەرا [بێ گر و چیا و كەند و كۆر] دبینی، و ئەم وان هەمیان كۆم دكەین، كەسێ ژ وان ناهێلین. ﴿٤٨﴾ و هەمی بێكڤە بەرانبەری خودایێ تە ب ڕێز هاتنە ڕاوەستاندن، ب ڕاستی كا چاوا تێكێ مە هوین چاوا دابوون [ڕویس و پێخواس و سەركۆل و بێ مال و زارۆك]، هوین وەسا جارەكا دی هاتنە بەر دەستێ مە، هەوە هزر دكر ئەم چو ژڤانان بۆ هەوە نادانین [هەوە هزر دكر قیامەت نینە]. ﴿٤٩﴾ و كتێب [یێت كار و كریارێت وان] هاتنە دانان [ئانكو هەر ئێك ب سەر كار و كریارێت خۆ هەلبوو]، ڤێجا وێ ڕۆژێ دێ گونەهكاران بینی، وەختێ ئەو كریارێت خۆ د كتێبێدا دبینن ژێ دترسن، و دبێژن: وەی خۆلی ب سەرێ مە، ئەڤە چ كتێبە؟ چو هویر و گر نینن هێلابن و تێ بۆری بیت و نەنڤیسین، و هەر گونەهەكا وان د دنیایێدا كری دیتن یا نڤیسیە، و خودایێ تە ستەمێ ل كەسێ ناكەت. ﴿٥٠﴾ و بێژە وان، دەمێ مە گۆتیە ملیاكەتان بۆ ئادەمی هەڕنە سوجدەیێ [سوجدەیا ڕێز گرتنێ نەیا پەرستنێ]، ڤێجا هەمی چۆنە سوجدەیێ [ئبلیس] تێ نەبیت، ئەو ژ ئەجنەیان بوو، و ژ ئەمرێ خودایێ خۆ دەركەڤت، ئەرێ هوین وی و دویندەها وی شوینا من بۆ خۆ دكەنە پشتەڤان، و ئەو دژمنێت هەوە، چ پیسە گوهۆڕینە ستەمكار دكەن [وەختێ خودێ دهێلن و شەیتانی بۆ خۆ دكەنە پشتەڤان]. ﴿٥١﴾ من ئەو [ئبلیس و دویندەها وی] ل سەر چێكرنا ئەرد و ئەسمانان نە حازر كربوون، و نە ل سەر چێكرنا وان ب خۆ ژی، و ئەز نە ئەوم یێ ئەوێت خەلكی د سەردا دبەن، بۆ خۆ بكەمە هاریكار. ﴿٥٢﴾ و ڕۆژا [خودێ] دبێژیت: كا گازی وان هەڤپشكان بكەن ئەوێت هەوە دكرنە هەڤپشك بۆ من [كا دێ فایدەی هەوە كەن و دێ شێن مەهدەرێ بۆ هەوە بكەن!]، ئینا هەوار كرنە وان، بەلێ بەرسڤا وان نەدان، و مە جهێ هیلاكێ [كو دۆژەهە] ئێخستە د ناڤبەرا واندا. ﴿٥٣﴾ و گونەهكاران ئاگر دیت و ل دەڤ وان بوو ئێقین و گومان نەما، ئەو دێ كەڤنە تێدا و چو چارە بۆ خۆ نەدیتن كو وان ژێ [ژ ئاگری] بدەنە پاش.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ
ٱلْإِنسَٰنُ أَكْثَرَ شَىْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓا۟
إِذْ جَآءَهُمُ ٱلْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّهُمْ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
ٱلْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ
إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَيُجَٰدِلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ
لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ ۖ وَٱتَّخَذُوٓا۟ ءَايَٰتِى وَمَآ أُنذِرُوا۟ هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِىَ
مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۚ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ
وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوٓا۟ إِذًا
أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ ٱلْغَفُورُ ذُو ٱلرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُوا۟
لَعَجَّلَ لَهُمُ ٱلْعَذَابَ ۚ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا۟ مِن دُونِهِۦ
مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ ٱلْقُرَىٰٓ أَهْلَكْنَٰهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا۟ وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَىٰهُ لَآ أَبْرَحُ حَتَّىٰٓ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ ٱلْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِىَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ فِى ٱلْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

﴿٥٤﴾ و ب ڕاستی مە بۆ مرۆڤان د ڤێ قورئانێدا ژ هەمی ڕەنگان نموونە ئینایینە، بەلێ مرۆڤ ژ هەمی تشتان پتر یێ مەدەڕك و قاویش كێشە. ﴿٥٥﴾ و چو تشتی مرۆڤ ژ هندێ نەدانە پاش كو باوەرییێ بینن، و داخوازا لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ بكەن، پشتی ڕاستەڕێیی پێغەمبەر و قورئان] بۆ وان هاتی، ئەو نەبیت دویماهیا ئەوێت بەرێ ب سەرێ وان بهێت، یان ژی هەمی ڕەنگێت ئیزایێ ب ئاشكەرایی بۆ وان بهێن. ﴿٥٦﴾ و ئەم پێغەمبەران ناهنێرین ئەگەر بۆ هندێ نەبیت دا بینە مزگینین و ئاگەهداركەر، و ئەوێت گاوربوویین ب پویچییێ جڕەبڕێ دكەن، دا هەقییێ پێ بێ هێز بكەن و نەهێلن و ببەن، و بەلگە و نیشانێت من [كو قورئانە] و ئیزایا پێ هاتینە ترساندن ب ترانە وەردگرن. ﴿٥٧﴾ و ما كی ژ وی ستەمكارترە یێ ب نیشان و ئایەتێت خودێ بێتە شیرەتكرن، پاشی پشتا خۆ بدەتێ [هزرا خۆ تێدا نەكەت و خۆ تێ نەگەهینیت]، و كریارێت ب دەستێ خۆ كرین [ژ خرابی و گونەهان] ژ بیر بكەت [هزرا خۆ د دویماهیكا واندا نەكەت]. و دا د قورئانێ نەگەهن، مە پەردە یێت ئێخستینە سەر دلێت وان، و مە كەڕاتی و گرانی یا ئێخستییە د گوهێت واندا، و ئەگەر داخوازا وان بكەی بۆ ڕاستەڕێیێ ژی [باوەرییێ و قورئانێ] ئەو چوجا ڕاستەڕێ نابن [چونكی نە هەقییێ دبینن، و نە گولێ دبن، و نە تێ دگەهن]. ﴿٥٨﴾ و خودایێ تە گونەهـ ژێبەر و خودان دلۆڤانییە، ئەگەر خودێ ل وان گرتبایە ژ بەر ئەوا وان كری، دا لەزێ ل ئیزادانا وان كەت، بەلێ وان ژڤانەك یێ هەی [گاڤا هات]، وان چو جە نینن وان لەحەوینیت. ﴿٥٩﴾ ئەڤە ئەو گوندن ئەوێت مە د هیلاك برین دەمێ وان ستەم كری، و مە بۆ د هیلاكبرنا وان ژڤانەكێ ئاشكەرا دانابوو [گەلی قورەیشییان دویر نەدانن ئەوا ب سەرێ وان هاتی، ب سەرێ هەوە ژی بێت]. ﴿٦٠﴾ و بیژە وان وەختێ مووسایی گۆتییە خزمەتكارێ خۆ ئەز دێ هنگی ڕاوەستم هەتا دگەهمە جهێ تێكەلبوونا هەردو دەریایان، یان ژی وەختەكێ درێژ، ب سالان ئەز دێ چم [هەتا بگەهمە وی جهی]. ﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ گەهشتییە جهێ تێكەلبوونا هەردو دەریایان، ماسییێ خۆ ژ بیر كرن، ڤێجا [ماسییێ وان] ڕێكا خۆ د ناڤ دەریایێدا گرت و چۆ.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَىٰهُ ءَاتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا
هَٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَآ إِلَى ٱلصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
ٱلْحُوتَ وَمَآ أَنسَىٰنِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطَٰنُ أَنْ أَذْكُرَهُۥ وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ
فِي ٱلْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَٱرْتَدَّا عَلَىٰٓ ءَاثَارِهِمَا
قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا
وَعَلَّمْنَٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰٓ أَن
تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ
سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلَآ أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَإِنِ
ٱتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْـَٔلْنِي عَن شَيْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾
فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِي ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا
لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ
لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا
تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ
قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

﴿٦٢﴾ ڤێجا وەختێ ژ وێرێ [جهێ گەهشتنا هەردو دەریایان] بۆرین، مووسایی گۆتە خزمەتکارێ خۆ، کا زادێ مە بینە، ب ڕاستی مە زەحمەت د ڤێ وەغەرا خۆدا دیت. ﴿٦٣﴾ گۆت: دێتە بیرا تە وەختێ ئەم ل بەر کەڤری ڕوینشتین؟! من ماسی ل وێرێ هێلا و ژ بیرکر، و ژ شەیتانی پێڤەتر ژ بیرا من نەبر ئەز بێژمە تە، وێ ماسی [ئەوێ مری] ڕێکا خۆ ب ئاوایەکێ عەجێب د ناڤ دەریایێدا گرت و چۆ. ﴿٦٤﴾ [مووسایی] گۆت: ئەها تشتێ مە دڤیا ئەڤەبوو، ڤێجا هەردو ل دەوسا (شۆپا)خۆ زڤڕینەڤە. ﴿٦٥﴾ و هەردووکان بەندەیەک ژ بەندەیێت مە [خدر پێغەمبەر] دیت، مە دلۆڤانی ژ نک خۆ پێ بربوو [و تێگەهشتن و ئەقل ژ نک خۆ دابوویێ]، و مە ژ دەڤ خۆ فێری زانینەکێ کربوو. ﴿٦٦﴾ [مووسایی] گۆت ئەرێ دێ هێلی ئەز د گەل تە بێم، بەلێ تو وێ زانینێ نیشا من بدەیی یا نیشا تە هاتییە دان، کو بۆ من ببیتە ڕێبەر؟ ﴿٦٧﴾ گۆت: ب ڕاستی تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی. ﴿٦٨﴾ و دێ چاوا بێهنا خۆ ل سەر تشتەکی فرەهکەی، تو تێنەگەهی و چ بۆ تە ل سەر نەهاتییە گۆتن؟ ﴿٦٩﴾ [مووسایی] گۆت: خودێ حەزکەت دێ من بینی بێنفرەهـ و ئەز [د چ تشتاندا] بێ ئەمریا تە ناکەم. ﴿٧٠﴾ گۆت: ئەگەر تە خۆ دا د گەل من، پسیارا چ تشتان ژ من نەکە، هەتا ئەز ب خۆ وی تشتی بۆ تە نەبێژم. ﴿٧١﴾ ڤێجا هەردو ب ڕێ کەڤتن، دەمێ ل گەمیێ سویار بوویین، یێ مووسا د گەل، گەمی کونکر، [مووسایی] گۆتێ: تە کونکر دا خەلکی تێدا بخەندقینی؟! ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ مەزن بوو تە کری. ﴿٧٢﴾ گۆت: ما من نەگۆتبوو تە ب ڕاستی تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی؟ ﴿٧٣﴾ [مووسایی] گۆت: ل من نەگرە تشتێ من ژ بیرکری، و بارێ من هند گران نەکە کو ئەز نەشێم د گەل تە بێم. ﴿٧٤﴾ ڤێجا هەردو چۆن هەتا بچویکەک دیتین، ئینا [یێ مووسا د گەل] ئەو بچویک کوشت [مووسایی] گۆت: ئەرێ تە چاوا مرۆڤەکێ پاقژ و بێ گونەهـ و نە د بەر کەسێدا کوشت؟! ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ زێدە خراب بوو تە کری.

۞ قَالَ أَلَمۡ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسۡتَطِيعَ مَعِيَ صَبۡرٗا ٧٥ قَالَ إِن
سَأَلۡتُكَ عَن شَيۡءِۭ بَعۡدَهَا فَلَا تُصَٰحِبۡنِيۖ قَدۡ بَلَغۡتَ مِن لَّدُنِّي
عُذۡرٗا ٧٦ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَيَآ أَهۡلَ قَرۡيَةٍ ٱسۡتَطۡعَمَآ أَهۡلَهَا فَأَبَوۡاْ
أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارٗا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُۥۖ
قَالَ لَوۡ شِئۡتَ لَتَّخَذۡتَ عَلَيۡهِ أَجۡرٗا ٧٧ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيۡنِي
وَبَيۡنِكَۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأۡوِيلِ مَا لَمۡ تَسۡتَطِع عَّلَيۡهِ صَبۡرًا ٧٨ أَمَّا
ٱلسَّفِينَةُ فَكَانَتۡ لِمَسَٰكِينَ يَعۡمَلُونَ فِي ٱلۡبَحۡرِ فَأَرَدتُّ أَنۡ
أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُم مَّلِكٞ يَأۡخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصۡبٗا ٧٩ وَأَمَّا
ٱلۡغُلَٰمُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤۡمِنَيۡنِ فَخَشِينَآ أَن يُرۡهِقَهُمَا طُغۡيَٰنٗا
وَكُفۡرٗا ٨٠ فَأَرَدۡنَآ أَن يُبۡدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيۡرٗا مِّنۡهُ زَكَوٰةٗ وَأَقۡرَبَ
رُحۡمٗا ٨١ وَأَمَّا ٱلۡجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَٰمَيۡنِ يَتِيمَيۡنِ فِي ٱلۡمَدِينَةِ
وَكَانَ تَحۡتَهُۥ كَنزٞ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحٗا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن
يَبۡلُغَآ أَشُدَّهُمَا وَيَسۡتَخۡرِجَا كَنزَهُمَا رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۚ
وَمَا فَعَلۡتُهُۥ عَنۡ أَمۡرِيۚ ذَٰلِكَ تَأۡوِيلُ مَا لَمۡ تَسۡطِع عَّلَيۡهِ صَبۡرٗا ٨٢
وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَن ذِي ٱلۡقَرۡنَيۡنِۖ قُلۡ سَأَتۡلُواْ عَلَيۡكُم مِّنۡهُ ذِكۡرًا ٨٣

﴿٧٥﴾ [یێ مووسا د گەل] گۆت: ما من نەگۆتە تە تو نەشێی بێهنا خۆ د گەل من فرەهـ بکەی؟ ﴿٧٦﴾ [مووسایی] گۆت: ئەگەر من پشتی ڤێ، پسیارا تشتەکێ دی ژ تە کر، هەڤالینیا من نەکە، و ب ڕاستی تو ژ رەخێ منڤە یێ دەستویردایی. ﴿٧٧﴾ ئینا جارەکا دی هەردوکان، دا ڕێ هەتا گەهشتینە گوندەکی، خوارن ژ خەلکێ گوندی خواستن، بەلێ خەلکێ گوندی خوارن نەدا وان و مێڤان نەکرن. دیوارەك ل وی گوندی دیتن نێزیك بوو بهەرفیت و ب سەرێکدا بهێت، ئینا [یێ مووسا دگەل] ئەو دیوار ڕاکر و دورستکر، [مووسایی] گۆت: تە دڤیا تو پالەتیا خۆ وەرگری [ئانکو بلا تە تشتەك بەرانبەری دورستکرنا دیواری وەرگرتبایە، دا مە ژی خوارنەك بۆ خۆ پێ کڕیبایە، ژ خەلکێ ڤی گوندی نان نەدایە مە و ئەم مێڤان نەکرین]. ﴿٧٨﴾ [خدری] گۆت: ئەها ئەڤە وەختێ ژێکڤەبوونا من و تەیە، [ژ نوی] ئەز دێ بۆ تە ڕاڤەکرنا وان تشتان بێژم، ئەوێت تە نەشیایی بێهنا خۆ ل سەر فرەهـ بکەی. ﴿٧٩﴾ هندی گەمی بوو یا هندەك بەلنگازان بوو د دەریایێدا بۆ خۆ شۆل دکرن، من ڤیا ئەز ب عەیب بێخم چونکی خوندکارەك د ڕێکا واندا بوو، هەر گەمیەکا دورست و بێ عەیب هەبایە ب خورتی ژ خودانان دستاند [ڤێجا من ڤیا ئەز کون بکەم، دا ببینیت یا کونە و ب کێرناهێت]. ﴿٨٠﴾ و هندی بچویك بوو، دەیبابێت وی د خودان باوەر بوون، ئەم ترسیاین [وەختێ مەزن دبیت] دەیبابێت خۆ ب خرابیا خۆ بەر ب گاوری و سەرداچوونێڤە ببەت [هندی هند حەژێ دکرن]. ﴿٨١﴾ ڤێجا مە ڤیا، خودایێ وان، شوینا وی بچویکی، بچویکەکێ چێتر و پاقژتر و دلۆڤانتر بدەتە وان. ﴿٨٢﴾ و هندی دیوار بوو، یێ دو بچویکێت سێوی بوو ژ خەلکێ باژێری، و گەنجخانەیەکا وان هەردو سێویان دبن وی دیواریڤە بوو، و بابێ وان ژی یێ ڕاستکار و قەنج بوو، ڤێجا خودایێ تە ڤیا [ئەز دیوارێ وان دورست بکەم] هەردو بچویك بگەهنە تمامیا عەقلێ خۆ، و گەنجخانەیا خۆ دەربێخن، ئەڤە دلۆڤانیەکە ژ خودایێ تە ب وان بری، و من ئەڤ تشتە ژ دەڤ خۆ نەکرینە، و ئەڤەیە ڕاڤەکرنا تشتێ من کری و تە نەشیایی بێهنا خۆ ل سەر فرەهـ بکەی. ﴿٨٣﴾ [هەی موحەمەد] ئەو پسیارا خودانێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤابێ [زیلقەرنەینی] ژ تە دکەن [کا کی بوو، و چیرۆکا وی چاوا بوو؟]، بێژە: ئەز دێ بۆ هەوە د ڕاستا ویدا قورئانێ خوینم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ وَءَاتَيْنَٰهُ مِن كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِى عَيْنٍ حَمِئَةٍ
وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِمَّآ أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّآ أَن تَتَّخِذَ
فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ
فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُۥ جَزَآءً
ٱلْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰٓ
إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَل لَّهُم مِّن
دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ
أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ ٱلسَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا۟ يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ
وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰٓ أَن
تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّى فِيهِ رَبِّى خَيْرٌ فَأَعِينُونِى
بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ ءَاتُونِى زُبَرَ ٱلْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ
بَيْنَ ٱلصَّدَفَيْنِ قَالَ ٱنفُخُوا۟ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارًا قَالَ ءَاتُونِىٓ أُفْرِغْ عَلَيْهِ
قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا ٱسْطَٰعُوٓا۟ أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ لَهُۥ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

﴿٨٤﴾ و ب ڕاستی مە ئەو د ئەردیدا ب هێز و شیان تێخستبوو [چاوا بڤێت وی د ئەردیدا بکەت]، و [دا بگەهیتە ئارمانجا خۆ] مە هەمی ڕێکێت زانین و شیانێ دابوونێ. ﴿٨٥﴾ ڤێجا [دا بگەهیتە ڕۆژئاڤابوونێ] ڕێکەک گرت [و چوو]. ﴿٨٦﴾ هەتا گەهشتییە جهێ ئاڤابوونا ڕۆژێ، دیت ڕۆژ د کانییەکا تەقنەڕەشیدا ئاڤا دبیت، و ملەتەک ل وێرێ دیت، مە گۆت: ئەی زیلقەرنەین یان وان ب ئیزا بکوژە، یان ژی چاک و نەرم بە د گەل وان [و هێدی هێدی و ب خۆشی وان بینە سەر ڕێکا ڕاست]. ﴿٨٧﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: هندی ئەوە یێ ستەم کری [هەڤپشک بۆ خودێ چێکرین] ئەم دێ وی ب ئیزا کوژین، پاشی ئەو دێ ب بال خودایێ خۆڤە ئێتە زڤڕاندن، و [خودایێ وی] ئیزایەکا زێدە و دژوار و نەدیتی [کەسێ نەدیتی] دێ دەتە بەر وان. ﴿٨٨﴾ و بەلێ هەر کەسێ باوەرییێ بینیت و کار و کریارێت قەنج و ڕاست بکەت، خەلاتێ وی بەحەشتە و ئەم ژ ڕەخێ خۆڤە دێ فەرمانێت ساناهی لێ کەین [ئانکو ئەم بارێ وی گران ناکەین و ل سەر ب زەحمەت ناتێخین].

﴿٨٩﴾ و [دا بگەهیتە ڕۆژهەلاتێ] ڕێکەک گرت [و چوو]. ﴿٩٠﴾ هەتا گەهشتییە جهێ دەستپێکێ [ئەولی] ڕۆژ لێ ددەت، ل وێرێ ڕۆژ دیت، ل سەر ملەتەکی دهەلێت مە چو بۆ وان چێ نەکربوو کو ڕۆژ ل وان نەدەت [بێ جلک و بێ ئاڤاهی بوون]. ﴿٩١﴾ وەسا [کا چ ب سەرێ خەلکێ ڕۆژئاڤابوونێ ئینا، ئەو ب سەرێ خەلکێ ڕۆژهەلاتێ ژی ئینا، یێ باوەری ئینای هێلا، و یێ گاور بووی و ل سەر گاورییا خۆ مای کوشت] و ب ڕاستی مە ئاگەهـ ژ هەمییێ هەبوو چ ئەوێ هەی و چ ئەوێ دهاتەکرن. ﴿٩٢﴾ پاشی ڕێکەک گرت [و چوو].

﴿٩٣﴾ هەتا گەهشتییە د ناڤبەرا دو چیایاندا، ل وێرێ ملەتەک دیت چو زمان نەدزانین [یێ وان ب خۆ نەبایە].

﴿٩٤﴾ وان گۆت: ئەی زیلقەرنەین یەئجووج و مەئجووج خرابییێ د ئەردێ مەدا دکەن، ئەگەر ئەم پشکەکێ ژ مالێ خۆ بۆ تە بدانین، تو دێ د ناڤبەرا مە و واندا ئاڤڕەکێ چێکەی؟ ﴿٩٥﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: ئەو مال و ملک و شیانا خودایێ من دایییە من، ژ وێ پشکا هوین ژ مالێ خۆ بۆ من دئێخن چێترە، ڤێجا ب هێزێ [ب زەلامان و ئالاڤان] هاری من بکەن، دا د ناڤبەرا هەوە و واندا ئاڤڕ و سکرەکێ موکوم چێکەم.

﴿٩٦﴾ قەد و پرتێت ئاسنی بۆ من بینن [ڤێجا ئەو قەد و پرت د نیڤەکا هەردو ڕەخاندا دانانە سەرێک]، هەتا هەردو ڕەخ گەهاندینە ئێک [پاشی زیلقەرنەینی] گۆتە [وان]: ب کویرهان پفکەنێ و ئاگری خۆش بکەن [وان ژی ئاگر خۆش کر هەتا ئاسن سۆر بوویی] و بوویییە ئاگر [زیلقەرنەینی] گۆت: سفرێ حەلیایی بۆ من بینن دا داڕێژمە سەر. ﴿٩٧﴾ [ڤێجا ئاڤڕ و سکرەکێ زێدە موکوم و قایم د ناڤبەرا واندا چێکر] وان نەشیا د سەررا بهێن [هندی یێ بلند بوو]، و نەشیان کون بکەن ژی [هندی یێ قایم بوو].

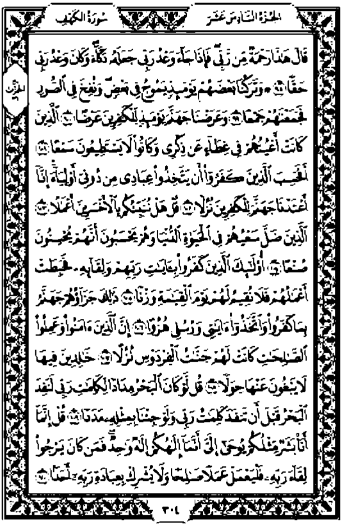

الجُزْءُ السَّادِسَ عَشَرَ سُورَةُ الكَهْفِ

الحزب

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي
حَقًّا ﴿٩٨﴾ ۞ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ الَّذِينَ
كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾
أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ ۚ إِنَّا
أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾
الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ
صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ
بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا
لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ إِنَّمَا
أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

٣٠٤

﴿٩٨﴾ [زیلقەرنەینی] گۆت: ئەڤە [مەخسەد ئەڤ ناڤبرە] دلۆڤانییەكە ژ خودایێ من، گاڤا وەختێ ژڤانێ خودایێ من [ب هەرفتنا وێ] هات، خودایێ من دێ د گەل ئەردی دەشت كەت، ب ڕاستی ژڤانێ خودایێ من [ب هەرفتنا ڤێ ناڤبرێ و دەركەفتنا یەئجووج و مەئجووجان] ڕاستە و هەر دێ ئێت. ﴿٩٩﴾ و د وێ ڕۆژێدا [ڕۆژا دەركەفتنا یەئجووج و مەئجووجان یان ڕۆژا قیامەتێ] ئەم دێ هێلین مرۆڤ وەكی پێلێت دەریایێ ب ناڤ ئێك بكەڤن، و بۆقا دووێ هاتە لێدان [مە هەمی ساخكرن] و مە هەمی پێكڤە كۆمكرن. ﴿١٠٠﴾ و د وێ ڕۆژێدا [ڕۆژا ئەم وان هەمییان كۆم دكەین، كو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ دۆژەهێ بۆ گاوران بەرچاڤكەین و نیشا وان دەین. ﴿١٠١﴾ ئەوێت چاڤێت وان، ژ بیرئینان و تێگەهشتنا بەلگە و نیشانێت من، گرتی و پەردە ل سەر، و نەدشیان گوهدارییا قورئانێ بكەن. ﴿١٠٢﴾ ئەرێ ئەوێت گاوربووین هزركرن كو ئەو دێ شێن بەندەیێت من [ملیاكەت و عیسا پێغەمبەری و شەیتانان] شوینا من كەنە پشتەڤان بۆ خۆ، ب ڕاستی مە دۆژەهە بۆ گاوران یا كرییە وارگەهە. ﴿١٠٣﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەرێ بێژمە هەوە [گەلی مرۆڤان] كا كی ژ هەمییان پتر د كریارێت خۆدا د خوسارەتن؟ ﴿١٠٤﴾ [ئەو ئەون] ئەوێت كار و كریارێت وان د ژیانا دنیایێدا [ب گاورییێ] هویچ بووین، و ئەو ل وێ هزرێ بوون كو قەنجی بوو وان دكر. ﴿١٠٥﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت باوەری ب نیشان و بەرهەمبەربوونا خودێ نەئینایین، ڤێجا [ژ بەر هندێ] كار و كریارێت وان هویچ بوون، [دیسا ژ بەر ڤێ چەندێ] ڕۆژا قیامەتێ ئەم چو قەدر و قیمەتی بۆ وان نادانین. ﴿١٠٦﴾ ئەڤە جزایێ وان دۆژەهە ژ بەر باوەری نەئینانا وان، و یارییێكرنا وان ب نیشان و بەلگە و پێغەمبەرێت من. ﴿١٠٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، بەحەشتا فیردەوس بۆ وان وارگەهە. ﴿١٠٨﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، و نەڤێن ژێ دەركەڤنە جهەكێ دی. ﴿١٠٩﴾ بێژە: ئەگەر دەریا ببنە حوبر بۆ پەیڤێت خودایێ من [و پێ بێنە نڤیسین]، دێ ئاڤا دەریایان ب دویماهی ئێت بەری پەیڤێت خودایێ من ب دویماهی بێن، و ئەگەر هندی وان ژی بینە سەر هەر دێ ب دویماهی ئێن، و پەیڤێت خودایێ من ب دویماهی نائێن. ﴿١١٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز ژی مرۆڤەكم وەكی هەوە، وەحی بۆ من دئێت، كو ب ڕاستی خودایێ هەوە خودایەكێ ب تنێیە، ڤێجا هەر كەسێ خەلاتێ خودێ بڤێت و ژ ئێزایا وی بترسیت و ل هیڤییا بەرهەمبەربوونا خودێ بیت، بلا كار و كریارێت قەنج بكەت، و كەسێ نەكەتە هەڤپشك د پەرستنا خودایێ خۆدا.

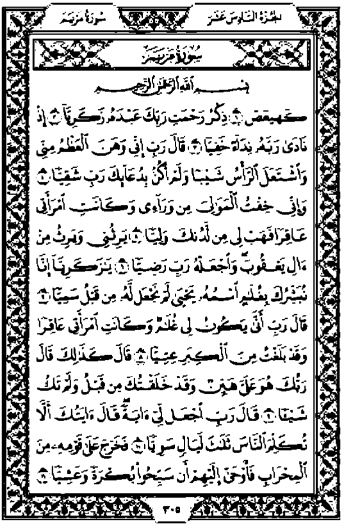

الجزء السادس عشر سورة مريم

سُورَةُ مَرۡيَمَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

كٓهيعٓصٓ ﴿١﴾ ذِكۡرُ رَحۡمَتِ رَبِّكَ عَبۡدَهُۥ زَكَرِيَّآ ﴿٢﴾ إِذۡ
نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيّٗا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ ٱلۡعَظۡمُ مِنِّي
وَٱشۡتَعَلَ ٱلرَّأۡسُ شَيۡبٗا وَلَمۡ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيّٗا ﴿٤﴾
وَإِنِّي خِفۡتُ ٱلۡمَوَٰلِيَ مِن وَرَآءِي وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي
عَاقِرٗا فَهَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيّٗا ﴿٥﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنۡ
ءَالِ يَعۡقُوبَۖ وَٱجۡعَلۡهُ رَبِّ رَضِيّٗا ﴿٦﴾ يَٰزَكَرِيَّآ إِنَّا
نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسۡمُهُۥ يَحۡيَىٰ لَمۡ نَجۡعَل لَّهُۥ مِن قَبۡلُ سَمِيّٗا ﴿٧﴾
قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي عَاقِرٗا
وَقَدۡ بَلَغۡتُ مِنَ ٱلۡكِبَرِ عِتِيّٗا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ
رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞ وَقَدۡ خَلَقۡتُكَ مِن قَبۡلُ وَلَمۡ تَكُ
شَيۡـٔٗا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ ٱجۡعَل لِّيٓ ءَايَةٗۚ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا
تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٖ سَوِيّٗا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنَ
ٱلۡمِحۡرَابِ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَيۡهِمۡ أَن سَبِّحُواْ بُكۡرَةٗ وَعَشِيّٗا ﴿١١﴾

٣٠٥

سۆرەتا مەریەم

ل مەکەهێ هاتیـە خوارێ (٩٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هۆسـا دێتـە خوانـدن: کاف، ها، یـا، عەین، صاد، و ڕاڤەکرنـا ڤـان ڕەنگە تیپان د سـۆرەتێت بۆریدا هاتیـە دیارکـرن]. ﴿٢﴾ [ئەڤـا بـۆ تـە دێتـە خوانـدن] بیرئینانـا دلۆڤانیـا خودایـێ تەیە ب بەندەیـێ خـۆ زەکەریا [ئەم بۆ تـە ڤەدگێریـن]. ﴿٣﴾ وەختێ ب دەنگەکـێ نزم گازی خودایـێ خـۆ کـری. ﴿٤﴾ گـۆت: خودێـوۆ ب ڕاسـتی هەستیـێ مـن [ژ پیرانی] بـێ سـت و خـاڤ بووی، و سـەرێ منـێ سـپی بـووی، خودێـوۆ ئـەز چوجـا ژ دوعاکرنـا تە بێ هیڤـی نەبوویمە، و چوجا هیڤیـیان ژ تە نابـڕم. ﴿٥﴾ [خودێـوۆ] ب ڕاسـتی ئـەز ژ مرۆڤێـت خـۆ یـێت خوینـێ [پسـام و کـەس و کارێـت خۆ] دترسـم، [کو پشـتی مـن ب دورسـتی ب کارێ ڤی دینـی نەرابن، و ئەمانەتـی نەپارێـزن و ب دنیایـێڤە مژویـل ببـن، و ڤی دینـی بـەرزە بکـەن] و [تـو دزانـی] کابانیـیا [ژنـا] مـن زی بچویك نابـن، ڤێجـا تـو ژ دەڤ خـۆ [ژ کەرەما خۆ] کوڕەکـی بـدە من. ﴿٦﴾ دا ببیـە وێرسـێ من و وێرسـێ بنەمـالا یەعقووبی [وێرسـیـا زانین و پێغەمبەراتیـێ نەیا مـالی]، و خودێـوۆ بکە ژ وان ئەوێت تو ژێ ڕازی. ﴿٧﴾ هەی زەکەریـیا ب ڕاسـتی ئەم مزگینیـیا کوڕەکی ددەینە تـە، ناڤێ وی یەحیایـە، مە بەری نوکە کـەس ب ڤی ناڤی ب نـاڤ نەکریە. ﴿٨﴾ [زەکەریـیایی] گـۆت: خودێوۆ چـاوا دێ مـن کـوڕەك هەبیـت؟ و ژنـا مـن بچویـك نابن، و ئـەز ب خـۆ ژی هنـدێ پیربوویـیم، ئـەزێ کەڤتیم. ﴿٩﴾ [خـودێ] گـۆت: هۆسـا خودایـێ تە حەزکریـیە، و گـۆت: ئەڤە ل بـەر من یـا ب سـاناهیـیە، و بەری وی مـن، تـو ب خۆ ژی بـێ چێکـری و تو چـو نەبـووی. ﴿١٠﴾ [زەکەریـیایی] گۆت: خودێـوۆ، نیشـانەکێ بدە من [ئـەز پـێ بزانـم کابانیـیا من یـا گرانەیە]، [خودێ] گۆت: نیشـانا تە ئەڤەیە تو نەشـێی سـێ شـەڤ و ڕۆژان، و تو بـێ دورسـت، د گەل خەلکی باخڤی. ﴿١١﴾ ئینا ل سـەر میحرابێ بەرانبەری ملەتێ خۆ ڕاوەسـتیا [نەشـیا د گەل وان باخڤیـت]، ڤێجـا ب ئیشـارەتان گۆتـە وان سـپێدە و ئێڤاران خودایـێ خـۆ ژ کێماسـیـان پاقژ بکەن.

يَٰيَحۡيَىٰ خُذِ ٱلۡكِتَٰبَ بِقُوَّةٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ ٱلۡحُكۡمَ صَبِيّٗا ﴿١٢﴾
وَحَنَانٗا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةٗۖ وَكَانَ تَقِيّٗا ﴿١٣﴾ وَبَرَّۢا بِوَٰلِدَيۡهِ وَلَمۡ
يَكُن جَبَّارًا عَصِيّٗا ﴿١٤﴾ وَسَلَٰمٌ عَلَيۡهِ يَوۡمَ وُلِدَ وَيَوۡمَ يَمُوتُ
وَيَوۡمَ يُبۡعَثُ حَيّٗا ﴿١٥﴾ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَرۡيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتۡ
مِنۡ أَهۡلِهَا مَكَانٗا شَرۡقِيّٗا ﴿١٦﴾ فَٱتَّخَذَتۡ مِن دُونِهِمۡ حِجَابٗا
فَأَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرٗا سَوِيّٗا ﴿١٧﴾ قَالَتۡ إِنِّيٓ
أَعُوذُ بِٱلرَّحۡمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيّٗا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمٗا زَكِيّٗا ﴿١٩﴾ قَالَتۡ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي
غُلَٰمٞ وَلَمۡ يَمۡسَسۡنِي بَشَرٞ وَلَمۡ أَكُ بَغِيّٗا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَٰلِكِ
قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞۖ وَلِنَجۡعَلَهُۥٓ ءَايَةٗ لِّلنَّاسِ وَرَحۡمَةٗ
مِّنَّاۚ وَكَانَ أَمۡرٗا مَّقۡضِيّٗا ﴿٢١﴾ ۞ فَحَمَلَتۡهُ فَٱنتَبَذَتۡ بِهِۦ
مَكَانٗا قَصِيّٗا ﴿٢٢﴾ فَأَجَآءَهَا ٱلۡمَخَاضُ إِلَىٰ جِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ
قَالَتۡ يَٰلَيۡتَنِي مِتُّ قَبۡلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسۡيٗا مَّنسِيّٗا ﴿٢٣﴾
فَنَادَىٰهَا مِن تَحۡتِهَآ أَلَّا تَحۡزَنِي قَدۡ جَعَلَ رَبُّكِ تَحۡتَكِ سَرِيّٗا ﴿٢٤﴾
وَهُزِّيٓ إِلَيۡكِ بِجِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ تُسَٰقِطۡ عَلَيۡكِ رُطَبٗا جَنِيّٗا ﴿٢٥﴾

﴿١٢﴾ هەی یەحیا ڤێ کتێبێ [کو تەوراتە] ب هێز و ڕژد وەربگرە و حوکمی بێ بکە، و هەر ژ بچویکانی مە عەقل و تێگەهشتنا تەوراتێ دابوویێ.

﴿١٣﴾ و مە ژ دەڤ خۆ دلۆڤانی بێ بربوو، و دابوویێ [کو یێ دلۆڤان بیت بۆ دەیابێت خۆ و خەلکی]، و مە ئەو پاقژ و پیرۆزکر، و ئەو ب خۆ ژی یێ پارێزکار بوو. ﴿١٤﴾ و یێ باش بوو بۆ دەیابێت خۆ، و خۆ مەزن نەدکر و یێ نەگوهدار نەبوو. ﴿١٥﴾ و سلاڤ ل سەر بن ڕۆژا بووی، و ڕۆژا دمریت، و ڕۆژا پشتی مرنێ زێندی دبیەڤە. ﴿١٦﴾ [هەی موحەمەد] تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ مەریەمێ بکە، دەمێ خۆ ژ مرۆڤێت خۆ ڤەدەرکری، و ڕۆژهەلاتا مزگەفتێ [قودسێ] بۆ خۆ کریە جهـ [دا عیبادەتێ تێدا بکەت]. ﴿١٧﴾ ڤێجا وێ پەردەیەك ئێخستە د ناڤبەرا خۆ و واندا، مە جبریل هنارتە دەڤ، و خۆ بۆ ئینا سەر ڕەنگێ مرۆڤەکێ دورست. ﴿١٨﴾ [ئینا مەریەمێ گۆت] ئەز خۆ ب خودێ ژ تە دپارێزم، ئەگەر تو ئەو بی یێ ژ خودێ بترسی [نێزیکی من نەبە]. ﴿١٩﴾ [جبریل] گۆت: ب ڕاستی ئەز بەس هنارتییێ خودایێ تەمە [ئەز یێ هنارتیم] دا کوڕەکێ پاك و پاقژ بدەمە تە. ﴿٢٠﴾ [مەریەمێ] گۆت: چاوا دێ من کوڕەك بیت، و هەتا نوکە کەسێ دەستێ خۆ نەکریە من [کەس نێزیکی من نەبوویە]، و ئەز ب خۆ ژی نەیا دەهمەن پیس؟! ﴿٢١﴾ گۆت: هۆسا خودایێ تە حەزکریە [تە بچویك هەبیت بێی شوی بکەی و بێی کەس دەستێ خۆ بکەتە تە]، و گۆت: ئەڤە ل بەر خودایێ تە تشتەکێ ب ساناهیە [ئەم هۆسا دێ وی دەین]، دا بکەینە نیشانەك [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خۆ] بۆ مرۆڤان، و دا بکەینە دلۆڤانییەك ژ مە [هەر بۆ مرۆڤان]، و ئەڤ تشتە خودێ حەزکربوو، و دا هەر ئێت. ﴿٢٢﴾ ڤێجا [مەریەم] ب حال کەڤت، ڤێجا ژ بەر هندێ چۆ جهەکێ دویر. ﴿٢٣﴾ ڤێجا ژانێت بچویکبوونێ، بەرێ وێ دا قورمێ دارقەسپێ [هەروەکی دڤیا خۆ ب تشتەکیڤە بگریت] و گۆت: خۆزی ئەز بەری ڤێ مربامە، و تشتەکێ بێ قیمەت و هاڤێتی بامە و هاتبامە ژ بیرکرن [نەکو ئەڤە ب سەرێ من هاتبایە].

﴿٢٤﴾ ڤێجا [وەختێ ئەڤ ئاخفتنە گۆتی و هۆسا ب خەم کەڤتی] [جبریل یان عیسای] د بنڤە گازی کرێ، خەمێ نەخۆ، خودایێ تە جۆکەکا ئاڤێ یا ئێخستیە بن تە. ﴿٢٥﴾ و قورمێ دارقەسپێ ب نك خۆڤە بهەژینە، (ڕطەب)ێت تەڕ و گەهشتی دێ ب سەر تەدا وەریێن [و دا بزانیت خودێ کەرەما د گەل کری و خەمێت وێ سڤك ببن کانیا ئاڤێ ل دەڤ دەرئێخست و جۆك ژێ دچۆ، و قورمێ دارا هشك شینکر و ئینا بەری، و ب هەژیانا وێ و ئەو ب خۆ یا لاواز، (ڕطەب) ژێ وەراندن].

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنسِيًّا ﴿٢٦﴾ فَأَتَتْ
بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾
يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ
أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي
جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ سُبْحَانَهُ
إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِن
بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ
وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

﴿٢٦﴾ ڤێجا [وان ڕوتەبان] بخۆ و [وێ ئاڤێ] ڤەخۆ، و چاڤێت تە بلا [ب وی بچویکی کو عیسایە] ڕۆن و گەش بن، و بلا دلێ تە پێ خۆش بیت، و ئەگەر تە مرۆڤەک دیت، بێژە: ب ڕاستی من بۆ خودایێ دلۆڤان نەزرا دایی، ئەز ژ خەلکی یا ب ڕۆژی بم و نەئاخڤم، ڤێجا ئەڤرۆ ئەز چو مرۆڤان نائاخێڤم. ﴿٢٧﴾ ڤێجا پاشی [مەریەمێ] بچویکێ خۆ هەلگرت، و ئینا دەڤ مرۆڤێت خۆ [ملەتێ وێ بەرسینگێ وێ گرت] و گۆتن: هەی مەریەم ب سویند تە تشتەکێ زێدە خراب و نەبوویی، یێ کری. ﴿٢٨﴾ هەی خویشکا هاروونی نە بابێ تە یێ خراب بوو، و نە دەیکا تە یا دەهمەن پیس بوو. ﴿٢٩﴾ ڤێجا [مەریەمێ] ئیشارەت کرە عیسایی، گۆتن: ئەم چاوا د گەل بچویکەکێ ساڤا د لاندکێدا باخڤین. ﴿٣٠﴾ [عیسایی] گۆت: ئەز بەندەیێ خودێمە، ئنجیلا دایە من، و ئەز یێ کریمە پێغەمبەر [ئانکو خودێ یا بۆ من نڤیسی، ئنجیلێ بدەتە من و من بکەتە پێغەمبەر]. ﴿٣١﴾ و ئەز یێ پیرۆزکریم ئەز ل کیڤە بم، و ئەمرێ من یێ ب نڤێژ و زەکاتێ کری، هندی ئەز یێ ساخ بم. ﴿٣٢﴾ [دیسا ئەمرێ من یێ کری] ئەز بۆ دەیکا خۆ یێ باش بم [و قەدرێ وێ بگرم]، و ئەز نەکریمە خۆمەزنکەر و نەگوهدار، و ئەز ژ ڕەحما خۆ بێ هیڤی نەکریمە. ﴿٣٣﴾ سلاڤ ل سەر من بن، ڕۆژا ئەز بوویم و ڕۆژا ئەز دمرم، و ڕۆژا پشتی مرنێ زێندی دبمەڤە. ﴿٣٤﴾ ئەڤەیە ڕاستیا عیسایێ کوڕێ مەریەمێ [نە ئەوا فەلە دبێژن]، و ئەوا ئەو تێدا ب گۆمان. ﴿٣٥﴾ نە شایی (لائقی) خودێیە کوڕەک هەبیت [وی پاکی ب کەسێ نینە]، ئەو [ژ ڤان گۆتنان] یێ پاقژە، ئەگەر کار و فەرمانەک ڤیا، دێ بێژیتێ هەبە دێ بیت. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی خودێ خودایێ من و هەوەیە، ڤێجا وی بپەرێسن، ئەڤەیە ڕێکا ڕاست. ﴿٣٧﴾ بەلێ پشتی عیسایی، دەستەک و کۆمێت [ئسرائیلیان] د ڕاستا ویدا، ژێک جودا بوون [هەر ئێکی تشتەک دگۆت، هندەکان کرە خودێ ب خۆ، و هندەکان کرە کوڕێ خودێ، و هندەکان کرە ئێک ژ سێ خودێیان، هندەکان دەیکا وی ب دەهمەن پیسیێ گونەهکار کر]، ڤێجا ئێزا و نەخۆشی بۆ وان بیت ئەوێت بێ باوەر ژ دیتنا ڕۆژەکا مەزن [کو ڕۆژا قیامەتێیە]. ﴿٣٨﴾ ڕۆژا دئێنە دەڤ مە [کو ڕۆژا قیامەتێیە] چەند باش گولێ دبن و چەند باش دبینن، بەلێ ستەمکار ئەڤرۆ [د ڤێ دنیایێدا] د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادانە.

وَأَنذِرۡهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡحَسۡرَةِ إِذۡ قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ وَهُمۡ فِي غَفۡلَةٖ وَهُمۡ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحۡنُ نَرِثُ ٱلۡأَرۡضَ وَمَنۡ عَلَيۡهَا وَإِلَيۡنَا يُرۡجَعُونَ ﴿٤٠﴾
وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِبۡرَٰهِيمَۚ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقٗا نَّبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذۡ قَالَ لِأَبِيهِ
يَٰٓأَبَتِ لِمَ تَعۡبُدُ مَا لَا يَسۡمَعُ وَلَا يُبۡصِرُ وَلَا يُغۡنِي عَنكَ شَيۡـٔٗا ﴿٤٢﴾
يَٰٓأَبَتِ إِنِّي قَدۡ جَآءَنِي مِنَ ٱلۡعِلۡمِ مَا لَمۡ يَأۡتِكَ فَٱتَّبِعۡنِيٓ أَهۡدِكَ صِرَٰطٗا
سَوِيّٗا ﴿٤٣﴾ يَٰٓأَبَتِ لَا تَعۡبُدِ ٱلشَّيۡطَٰنَۖ إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ كَانَ لِلرَّحۡمَٰنِ
عَصِيّٗا ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَبَتِ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٞ مِّنَ ٱلرَّحۡمَٰنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيۡطَٰنِ وَلِيّٗا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنۡ ءَالِهَتِي
يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُۖ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ لَأَرۡجُمَنَّكَۖ وَٱهۡجُرۡنِي مَلِيّٗا ﴿٤٦﴾ قَالَ
سَلَٰمٌ عَلَيۡكَۖ سَأَسۡتَغۡفِرُ لَكَ رَبِّيٓۖ إِنَّهُۥ كَانَ بِي حَفِيّٗا ﴿٤٧﴾
وَأَعۡتَزِلُكُمۡ وَمَا تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدۡعُواْ رَبِّي عَسَىٰٓ أَلَّآ
أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّي شَقِيّٗا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا ٱعۡتَزَلَهُمۡ وَمَا يَعۡبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَهَبۡنَا لَهُۥٓ إِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۖ وَكُلّٗا جَعَلۡنَا نَبِيّٗا ﴿٤٩﴾
وَوَهَبۡنَا لَهُم مِّن رَّحۡمَتِنَا وَجَعَلۡنَا لَهُمۡ لِسَانَ صِدۡقٍ عَلِيّٗا ﴿٥٠﴾
وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مُوسَىٰٓۚ إِنَّهُۥ كَانَ مُخۡلَصٗا وَكَانَ رَسُولٗا نَّبِيّٗا ﴿٥١﴾

﴿٣٩﴾ [هەی موحەمەد] تو وان ژ ڕۆژا کەسەرێ و زێدەپەشێمانیێ بترسینە [ڕۆژا خراب ل سەر خرابیا خۆ بەشێمان دبیت، و باش ل سەر کێمیا باشیا خۆ بەشێمان دبیت]، ڕۆژا حسێب ب دویماهیك دئێت [ڕۆژا بەحەشتی دچنە بەحەشتێ و دۆژەهی دچنە دۆژەهێ]، و بەلێ ئەو [ژ ڤێ ڕۆژێ] د بێ ئاگەهن، و باوەرییێ پێ نائینن. ﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەم دێ بینە وێرسێت ئەردی و هندی ل سەر ئەردی، [و ژ بلی مە کەس نامینیت] و هەمی دێ ب بال مەڤە زڤڕن. ﴿٤١﴾ [هەی موحەمەد] تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ سەرهاتیا ئیبراهیمی بکە، ب ڕاستی ئەو پێغەمبەرەکێ زێدە ڕاستبێژ بوو [یان زێدە باوەری ب ئایەتێت خودێ هەبوو]. ﴿٤٢﴾ دەمێ گۆتییە بابێ خۆ، بابۆ تو بۆچی وی دپەرێسی، یێ نە گولێ دبیت و نە دبینیت، و نەشێت تە ژ چو تشتی بێ منەت بکەت [ئانکو نەشێت چو ژ تە بدەتە پاش]؟! ﴿٤٣﴾ بابۆ، ب ڕاستی ئەو زانین یا بۆ من هاتی [کو وەحییە] بۆ تە نەهاتییە، ڤێجا گوهێ خۆ بدە من و ل دویڤ من وەرە، ئەز دێ بەرێ تە دەمە ڕێکەکا ڕاست یا بێ کێماسی. ﴿٤٤﴾ بابۆ گوهێ خۆ نەدە شەیتانی، و بوتان نەپەرێسە، ب ڕاستی شەیتان ئەوە یێ نەگوهداریا خودایێ دلۆڤان کری. ﴿٤٥﴾ بابۆ ب ڕاستی ئەز دترسم ئیزایەك ژ نك خودایێ دلۆڤان، تە بهنگێڤیت، ڤێجا ژ بەر هندێ بییە هەڤال و تاگرێ شەیتانی. ﴿٤٦﴾ [بابێ وی گۆتێ]: هەی ئیبراهیم ئەرێ تو بەرێ خۆ ژ پەرستیێت من وەردگێڕی؟! ئەگەر نەڤا تو دبێژی تو نەهێلی، ئەز دێ تە ب بەران کوژم، و وەختەکێ درێژ ژی من بهێلە. ﴿٤٧﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: سلاڤ ل سەر تە بن [ب خاترا تە]، ئەز دێ داخوازا لێبۆرینێ بۆ تە ژ خودایێ خۆ کەم، خودایێ من زێدە خێر و کەرەم، یێ د گەل من کرین، و زێدە چاڤدێریا من یا کری. ﴿٤٨﴾ و ئەز دێ خۆ ژ هەوە و یێت هوین ژ بلی خودێ دپەرێسن، دویر ئێخم و دەمە پاش، و ئەز دێ دوعایێ ژ خودایێ خۆ ب تنێ کەم [و وی ب تنێ پەرێسم]، هیڤی دکەم ئەز ب گازیکرنا خودایێ خۆ بێ هیڤی نەبم. ﴿٤٩﴾ ڤێجا دەمێ ئیبراهیم، ئەو و ئەوێت وان ژ بلی خودێ دپەرستن هێلایین، مە ئیسحاق [کوڕێ وی] و یەعقووب [نەڤیێ وی] دانێ، و مە هەمی ژی کرنە پێغەمبەر. ﴿٥٠﴾ و مە ژ دلۆڤانیا خۆ خێرێت دنیایێ و ئاخرەتێ دانە وان، و مە ناڤێ وان ب قەنجی و سەرفەرازی د ناڤ خەلکیدا هێلا [کو هەمی ئایین ب باشی بەحسێ وان دکەن]. ﴿٥١﴾ و د ڤێ قورئانێدا بەحسێ مووسایی بکە، ب ڕاستی ئەو یێ بژارە بوو، و ئەو ژ پێغەمبەرێت مەزن بوو.

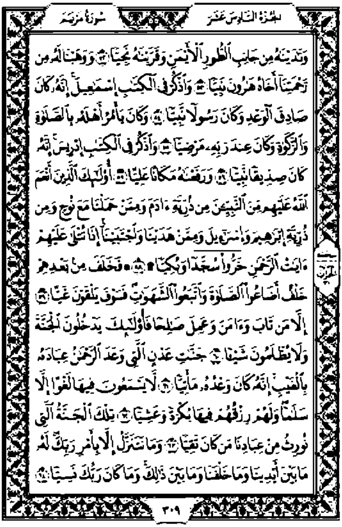

وَنَٰدَيْنَٰهُ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَٰهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُۥ مِن
رَّحْمَتِنَآ أَخَاهُ هَٰرُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ إِسْمَٰعِيلَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ
صَادِقَ ٱلْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُۥ بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱلزَّكَوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِۦ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ إِدْرِيسَ ۚ إِنَّهُۥ
كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ
ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّۦنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن
ذُرِّيَّةِ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْرَٰٓءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَٱجْتَبَيْنَآ ۚ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
ءَايَٰتُ ٱلرَّحْمَٰنِ خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۩ ﴿٥٨﴾ ۞ فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ
خَلْفٌ أَضَاعُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلشَّهَوَٰتِ ۖ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾
إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ
وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْـًٔا ﴿٦٠﴾ جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِى وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُۥ
بِٱلْغَيْبِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ وَعْدُهُۥ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا
سَلَٰمًا ۖ وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِى
نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۖ لَهُۥ
مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ ۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

﴿٥٢﴾ و مە ژ ڕەخێ ڕاستێ یێ چیایێ (طوور) گازی کری، و مە نێزیکی خۆ کر [نێزیکیا پێك و پایەیێ، نە نێزیکیا جهی] هەتا مە ئاخافتی، و وی گوول ئاخفتنا مە بووی. ﴿٥٣﴾ و مە ژ دلۆڤانی و کەرەما خۆ برایێ وی هاروون دگەل کرە پێغەمبەر. ﴿٥٤﴾ و د ڤێ قورئانێدا بەحسێ ئیسماعیل پێغەمبەر بکە، ب ڕاستی ئەو یێ پەیمان ڕاست بوو و پێغەمبەر بوو. ﴿٥٥﴾ وی ئەمرێ مالا خۆ ب نڤێژکرن و زەکاتدانێ دکر، و ئەو ب خۆ ژی ل دەڤ خودایێ خۆ جهێ ڕازیبوونێ بوو. ﴿٥٦﴾ و تو د ڤێ قورئانێدا بەحسێ ئدریس پێغەمبەر بکە، ب ڕاستی ئەو پێغەمبەرەکێ زێدە ڕاستگۆ بوو. ﴿٥٧﴾ و مە ئەو هلدا جهەکێ بلند. ﴿٥٨﴾ ئەڤە [پێغەمبەرێت بۆرین] ئەو پێغەمبەرن ئەوێت خودێ کەرەما خۆ دگەل کری، ئەوێت ژ دویندەها ئادەمی و ژ وان ئەوێت دگەل نووح پێغەمبەر ڕاکرین [د گەمیێدا]، و ئەوێت ژ دویندەها ئیبراهیمی و ژ دویندەها یەعقووبی و ژ وان ئەوێت مە ڕاستەڕێکرین و هەلبژارتین، هەر وەختێ ئایەتێت خودایێ دلۆڤان ل سەر وان دئێنە خواندن [ژ ترسا خودێ] دکەڤن و ب گریڤە دچنە سوجدەیێ. ﴿٥٩﴾ ڤێجا پشتی وان [پاشان] دویندەهەکا خراب هات، نڤێژ هێلان و ب دویڤ دلخوازیان کەفتن، ڤێجا ئەو دێ نەخۆشی و ئێزایێ بینن. ﴿٦٠﴾ ژ بلی وان ئەوێت تۆبەکرین [ژ کریارێت خۆ پەشێمان بووین]، و باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ڤێجا ئەڤە دێ چنە بەحەشتێ و چو ستەم ل وان نائێتەکرن [چو ژ خەلاتێ وان نائێتە کێمکرن]. ﴿٦١﴾ ئەو بەحەشتێت ئاکنجیبوونێ ئەوێت خودایێ دلۆڤان ژڤان پێ دایییە بەندەیێت خۆ، و وان باوەری پێ ئینایی بێی بینن، و ژڤانێ خودێ هەر دێ ب جە ئێت. ﴿٦٢﴾ د بەحەشتێدا وان گوول ئاخفتنا هویچ و پەلاچ نابیت، ژ سلاڤێ پێڤەتر، و سپێدە و ئێڤاران [بەردەوام و بێ ڤەبڕین] ڕزقێ وان دئێتە بەر وان. ﴿٦٣﴾ ئەڤە ئەو بەحەشتە ئەوا ئەم دکەینە ڕزقێ وان بەندەیێت خۆ، ئەوێت پارێزکار. ﴿٦٤﴾ [وەختێ جبریل ل پێغەمبەری گیرۆبووی و پێغەمبەر ژ بەر هندێ نەخۆش بووی، خودێ ئەمر دا جبریلی بێژیت]: و ئەم ملیاکەت نائێینە خوارێ ئەگەر ب ئەمرێ خودایێ تە و ب دەستویریا وی نەبیت، هندێ بەرێ مە و هندێ پشتی مە و هندێ د ناڤبەرا هەردوویاندا، هەمی یێ خودێیە و ب ئەمرێ وییە، و خودایێ تە [چو ژ کاروبارێت بەندەیان] ژ بیر ناکەت [ڤێجا تو ژ بیر نەکرییە].

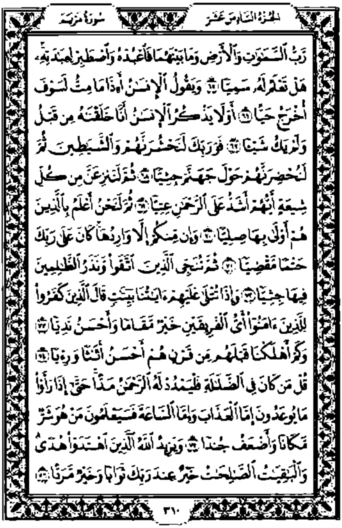

رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا فَٱعۡبُدۡهُ وَٱصۡطَبِرۡ لِعِبَٰدَتِهِۦۚ
هَلۡ تَعۡلَمُ لَهُۥ سَمِيّٗا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ ٱلۡإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوۡفَ
أُخۡرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ أَوَلَا يَذۡكُرُ ٱلۡإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقۡنَٰهُ مِن قَبۡلُ
وَلَمۡ يَكُ شَيۡـٔٗا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحۡشُرَنَّهُمۡ وَٱلشَّيَٰطِينَ ثُمَّ
لَنُحۡضِرَنَّهُمۡ حَوۡلَ جَهَنَّمَ جِثِيّٗا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ
شِيعَةٍ أَيُّهُمۡ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحۡمَٰنِ عِتِيّٗا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحۡنُ أَعۡلَمُ بِٱلَّذِينَ
هُمۡ أَوۡلَىٰ بِهَا صِلِيّٗا ﴿٧٠﴾ وَإِن مِّنكُمۡ إِلَّا وَارِدُهَاۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
حَتۡمٗا مَّقۡضِيّٗا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِيهَا جِثِيّٗا ﴿٧٢﴾ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَيُّ ٱلۡفَرِيقَيۡنِ خَيۡرٞ مَّقَامٗا وَأَحۡسَنُ نَدِيّٗا ﴿٧٣﴾
وَكَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّن قَرۡنٍ هُمۡ أَحۡسَنُ أَثَٰثٗا وَرِءۡيٗا ﴿٧٤﴾
قُلۡ مَن كَانَ فِي ٱلضَّلَٰلَةِ فَلۡيَمۡدُدۡ لَهُ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَدًّاۚ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوۡاْ
مَا يُوعَدُونَ إِمَّا ٱلۡعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَيَعۡلَمُونَ مَنۡ هُوَ شَرّٞ
مَّكَانٗا وَأَضۡعَفُ جُندٗا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهۡتَدَوۡاْ هُدٗىۗ
وَٱلۡبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيۡرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابٗا وَخَيۡرٞ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

﴿٦٥﴾ خودایێ ئەرد و ئەسمانان و [خودایێ] هندی د نافبەرا واندا [هەر ئەوە]، ڤێجا وی بپەرێسە، و خۆ ل سەر پەرستنا وی رابگرە، ئەرێ ما تو هەڤکویفەکی بۆ دبینی [ما تێك هەیە هەڤبەرێ وی بیت؟!]. ﴿٦٦﴾ و مرۆڤ [یێ گاور] دبێژیت: ئەرێ ما ئەگەر ئەز مرم، جارەکا دی دێ زێندی بمەڤە. ﴿٦٧﴾ ئەرێ ما مرۆڤی بیر نائێت، مە بەری نوکە ئەو یێ دایی، و ئەو چو نەبوو. ﴿٦٨﴾ ب خودایێ تە کەم دێ وان و شەیتانان پێکڤە کۆمکەین، پاشی ئەم دێ وان ل سەر چۆکان ل دۆر دۆژەهێ خڕکەین. ﴿٦٩﴾ پاشی ئەم دێ ژ هەر کۆمەکێ [ژ کۆمێت ل سەر خەلەتیێ پێکهاتین]، وی دەرئێخین یێ ژ هەمییان ب جورئەت و ب وێرتر ل سەر نەگوهداریا خودێ [کو سەروەر و سەردارێت وانن د خرابیێدا، ئێك ئێکە دێ هاڤێژینە د ئاگریدا]. ﴿٧٠﴾ پاشی ئەم چێتر دزانین کا کی ژ وان هێژاترە ل پێشیێ باڤێژینە د دۆژەهێدا، و تامکەتە ئێزایا وێ. ﴿٧١﴾ و کەس ژ هەوە نینە د سەرڕا (د سەر دۆژەهێرا) نەچیت [خودان باوەر دێ د سەرڕا بۆرنە بەحەشتێ، و گاور دێ کەڤنە تێدا] ئەڤە فەرمانەکا ڤەبڕییە ژ خودایێ تە. ﴿٧٢﴾ پاشی ئەوێت پارێزکاریا خودێ کرین ئەم دێ وان ڕزگارکەین، و ئەم دێ ستەمکاران ل سەر چۆکان تێدا هێلین. ﴿٧٣﴾ و هەر دەمێ ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا بۆ وان (موشرکان) دهاتنە خواندن، ئەوێت گاوربوویین دگۆتنە ئەوێت باوەری ئینایین [گەلی خودان باوەران کا بەرێ خۆ بدەنێ]، ژ مە ڤان هەردو جوینان [خودان باوەرێت هەژار و گاورێت زەنگین]، جهێ کێ ژ مە چێترە، و دیوانا کێ ژ مە خۆشترە؟! ﴿٧٤﴾ و مە چەند ملەت بەری وان د هیلاك برینە، مال و ناڤمالیا وان ژ یا وان چێتر بوو، و سەر و خولکێ وان ژ یێ وان خۆشتر بوو. ﴿٧٥﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان ئەوێت هزر دکەن ئەو چێترن و ئەو یێت ل سەر هەقیێ]: ژ مە و هەوە کا کی د تاریاتی و بەرزەبوونێدایە، بلا خودایێ دلۆڤان ل دویڤ بەردەت، و بهێلیتە د ئەوا ئەو تێدا، هەتا وی دبینن یا خودێ ژڤان پێ دایی، ڤێجا یان ئێزایا ڤێ دنیایێ دێ بینن یان ژی ئێزایا ئاخرەتێ دێ بینن، ئێ وێ ڕۆژێ دێ زانن کا جهێ کێ خرابترە و لەشکەرێ کێ لاوازترە؟ ﴿٧٦﴾ و ئەوێت ڕاستەڕێ بوویین، خودێ ڕاستەڕێیا وان دێ پتر لێ کەت، و کار و کریارێت قەنج ئەوێت بۆ مرۆڤی ل دەڤ خودێ دمینن، ل دەڤ خودایێ تە ب خێرترن و دویماهیکا وان باشترە [ژ وان تشتان ئەوێت ئەو خۆ پێ مەزن دکەن ژ مال و مالداریێ].

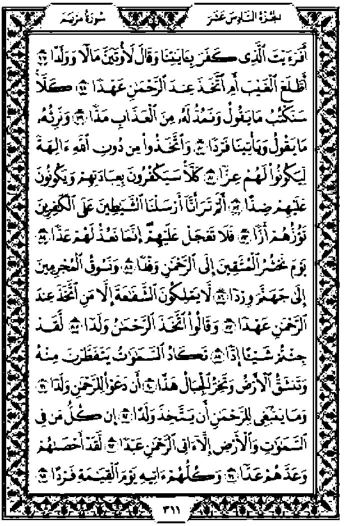

الجُزْءُ السَّادِسَ عَشَرَ سُورَةُ مَرْيَمَ

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِي كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾
أَطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا
سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُۥ
مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
لِّيَكُونُوا۟ لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّآ أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ
تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾
يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ
إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ
ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَّقَدْ
جِئْتُمْ شَيْـًٔا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ
وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَن دَعَوْا۟ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾
وَمَا يَنۢبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِن كُلُّ مَن فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِي ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ
وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

٣١١

﴿٧٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەرێ تە دیت و بۆ تە بێژم سەرهاتیا وی ئەوێ باوەری ب ئایەتێت مە نەئینایی و ئینکار کرین [و باوەرنەکری جارەکا دی پشتی مرنێ دێ ساخکەینەڤە]، و گۆت: [ڕۆژا ئەز ژ گۆڕێ ڕادبم و زێندی دبمەڤە] دێ مال و عەیالەکێ زێدەتر بۆ من ئێتە دان [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ (وائیلێ کوڕێ عاسی)یدا هاتیە خوارێ (خەبابێ کوڕێ ئەرتی) دەینەك ل سەر بوو، دەینێ خۆ ژێ خواست، گۆتێ: هەتا تو خۆ بێ باوەر نەکەی ژ موحەممەدی، ئەز دەینێ تە نادەمە تە، ئینا گۆت: ب خودێ ئەز ژێ بێ باوەر نابم هەتا تو ئەمری و ساخ ببیەڤە، ئینا گۆت: دەمێ ڕادبمەڤە وەرە دەڤ من، دێ دەینێ تە دەمە تە]. ﴿٧٨﴾ ئەرێ ئەو ب سەر غەیبێ هلبوویە، یان ژی سۆز و پەیمانەك [ب ڤێ چەندێ] ژ خودێ وەرگرتیە. ﴿٧٩﴾ نەخێر وەسا نینە [بلا پاشڤە بچیت ڤێ ئاخفتنێ نەکەت] ئەو ئاخفتنا ئەو دکەت ئەم دێ نڤیسین، و ئەم دێ ئیزایێ ل سەر زێدە درێژکەین. ﴿٨٠﴾ و ئەوا ئەو دبێژیت [ژ مال و عەیالی] ئەم دێ بینە وێرس [پشتی ئەم وی د هیلاك دبەین]، و ئەو ب تنێ تەك زەلام دێ ئێتە دەڤ مە. ﴿٨١﴾ و ئەوان غەیری خودێ بۆ خۆ کرنە پەرستی، دا بۆ وان ببنە هێز و پشتەڤانی. ﴿٨٢﴾ نەخێر وەسا نینە [بلا وێ هزرێ نەکەن]، پەرستییێت وان ڕۆژا قیامەتێ دێ ئینکارا پەرستنا وان کەن، و دێ بۆ وان بنە دژ. ﴿٨٣﴾ ئەرێ ما تو نابینی، مە شەیتانێت سەردەستێ گاوران کرین، دا وان بزڤێنن و ب ئارینن و د بەر گونەهانڕا بکەن. ﴿٨٤﴾ ڤێجا تو [ل هیلاکا وان] یێ ب لەز نەبە، ئەم ڕۆژێت وان [یان کریارێت وان] بۆ وان دهەژمێرین [ڕۆژ و کریارێت وان ل سەر وان ب حسێبن]. ﴿٨٥﴾ ڕۆژا [قیامەتێ] ئەم پارێزکاران دەستەك دەستەك ل دەڤ خودایێ دلۆڤان [ب ڕێز و ڕویمەت] کۆم دکەین. ﴿٨٦﴾ و ڕۆژا ئەم گونەهکاران ژی ب تنێ [وەکی حێشترا تێنی ئەوا قەستا ئاڤێ دکەت] دهاژۆینە دۆژەهێ. ﴿٨٧﴾ [وێ ڕۆژێ] نە کەس مەهدەرێ دکەت و نە مەهدەر بۆ کەسێ دئێتەکرن، بۆ وی نەبیت یێ خودایێ دلۆڤان پەیمان ب (لا إلە إلا الله) دایتێ. ﴿٨٨﴾ [و گاوران] گۆتن: خودایێ دلۆڤان زاڕۆکەکێ بۆ خۆ دایی [و ئەڤە گۆتنا جوهی و فەلە و وان عەرەبانە ئەوێت دگۆتن: ملیاکەت کچێت خودێنە]. ﴿٨٩﴾ ب سویند [گەلی موشرکان] هەوە ئاخفتنەکا زێدە کرێت و زێدە مەزن کریە. ﴿٩٠﴾ [ئاخفتنا هەوە هند یا مەزنە] وەختە ئەسمان ژ بەر تێك بین، و ئەرد بکەلشیت و کەرکەر بیت، و چیا ب سەریکدا بەرفن. ﴿٩١﴾ چونکی هەوە زاڕۆك بۆ خودایێ دلۆڤان دانان. ﴿٩٢﴾ و نە شایی (لائق) خودایێ دلۆڤانە زاڕۆکان بۆ خۆ بدانیت. ﴿٩٣﴾ تشتەك نینە د ئەرد و ئەسماناندا ب بەندەیی نەئێتە دەڤ خودایێ دلۆڤان [ڤێجا خودێ چ پاکی ب زاڕۆکان هەیە؟]. ﴿٩٤﴾ ب سویند [خودێ ئەو هەمی] ب حسێب یێت زەبت کرین، و هویر هویر یێت هەژمارتین [کەس بەرزە نابیت و کەس گێرۆ نابیت، هەمی دێ ل بەر دەستێت وی بەرهەڤ بن]. ﴿٩٥﴾ و ڕۆژا قیامەتێ هەمی کتکە و ب تنێ، دێ ئێنە بەر دەستێ خودێ.

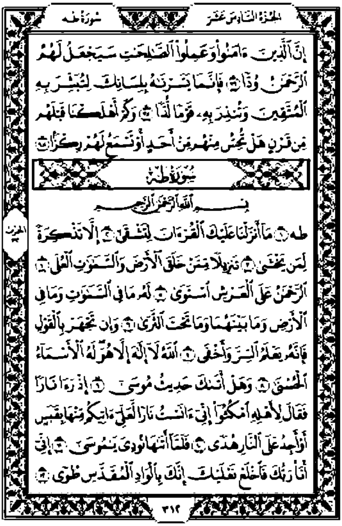

الجزء السادس عشر سورة طه

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَيَجۡعَلُ لَهُمُ
ٱلرَّحۡمَٰنُ وُدّٗا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرۡنَٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
ٱلۡمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِۦ قَوۡمٗا لُّدّٗا ﴿٩٧﴾ وَكَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم
مِّن قَرۡنٍ هَلۡ تُحِسُّ مِنۡهُم مِّنۡ أَحَدٍ أَوۡ تَسۡمَعُ لَهُمۡ رِكۡزَۢا ﴿٩٨﴾

سُورَةُ طه

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب

طه ﴿١﴾ مَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ لِتَشۡقَىٰٓ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذۡكِرَةٗ
لِّمَن يَخۡشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلٗا مِّمَّنۡ خَلَقَ ٱلۡأَرۡضَ وَٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلۡعُلَى ﴿٤﴾
ٱلرَّحۡمَٰنُ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ ٱسۡتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا وَمَا تَحۡتَ ٱلثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِن تَجۡهَرۡ بِٱلۡقَوۡلِ
فَإِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلسِّرَّ وَأَخۡفَى ﴿٧﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ
ٱلۡحُسۡنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿٩﴾ إِذۡ رَءَا نَارٗا
فَقَالَ لِأَهۡلِهِ ٱمۡكُثُوٓاْ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا لَّعَلِّيٓ ءَاتِيكُم مِّنۡهَا بِقَبَسٍ
أَوۡ أَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِ هُدٗى ﴿١٠﴾ فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِيَ يَٰمُوسَىٰٓ ﴿١١﴾ إِنِّيٓ
أَنَا۠ رَبُّكَ فَٱخۡلَعۡ نَعۡلَيۡكَ إِنَّكَ بِٱلۡوَادِ ٱلۡمُقَدَّسِ طُوٗى ﴿١٢﴾

٣١٢

﴿٩٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، خودایێ دلۆڤان دێ وان خۆشتڤی كەت [ئانكو حەژێكرنا وان دێ ئێخیتە د دلێ مرۆڤاندا]. ﴿٩٧﴾ ڤێجا ب ڕاستی مە قورئان ب زمانێ تە ب ساناهی هنارت، دا تو پێ مزگینیێ بدەیە پارێزكاران، و دا تو ملەتەكێ جڕەبڕ زڤر و ڕەق پێ بترسینی. ﴿٩٨﴾ و مە چەند ملەت بەری وان یێت د هیلاك برین و قەبراندین، ئەرێ ما یێژنەكا ئێك ژ وان دبینیە تە، یان ژی تو كپنا ئێك ژ وان گولێ دبی؟! [هەمی بێ سەروشوین چۆن و نەمان، كا چاوا مە ئەو بنبڕكرن، ئەم دشێین ڤان ژی وەسا بنبڕ بكەین].

سۆرەتا طاها

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (١٣٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هۆسا دئێتە خواندن (طاها)، ئەڤە و هەمی ئێت دەستپێكا سۆرەتان ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانێ]. ﴿٢﴾ [هەی موحەممەد] مە قورئان ل سەر تە نەئینایە خوارێ، دا تو بوەستی و زەحمەتێ ببەی [ژ بەر زێدە خەمخوارنا تە ل سەر گاوری و نەباوەری ئینانا وان، و ڕاوەستیانا تە یا زێدە درێژ ل سەر نڤێژێ]. ﴿٣﴾ [مە ئەڤ قورئانە نەئینایە خوار] ژ بەر هندێ نەبیت دا ببیتە بیرئینان بۆ وان ئەوێت ژ خودێ دترسن. ﴿٤﴾ [ئەڤ قورئانە] ژ نك وی یا هاتییە خوارێ، ئەوێ ئەرد و ئەسمانێت بلند چێكرین. ﴿٥﴾ خودایێ دلۆڤان ل سەر عەرشێ خۆ بلندبوو [بلندبوونەكا لائقی وی و یا بێ چاوایی]. ﴿٦﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا و هندی د ناڤبەرا واندا، و هندی د بن ئەردی ژیڤە هەر یێ ویە. ﴿٧﴾ و ئەگەر تو دەنگێ خۆ [بۆ دوعایێ و زكری] بلند بكەی [یان ژی د دلێ خۆدا بێژی، ل دەڤ خودێ هەر ئێكە]، ب ڕاستی خودێ نهێنی، و نشتێ ژێ ڤەشارتیتر و نەپەنیتر ژی دزانیت. ﴿٨﴾ خودێ ئێكە و ژ وی پێڤەتر چو خودایێت دی نینن، و باشناڤ و ناڤێت گەلەك پیرۆز هەر یێت وینە. ﴿٩﴾ ما سەرهاتیا مووسایی بۆ تە نەهاتییە؟! ﴿١٠﴾ دەمێ ئاگرەك [ژ دویرڤە] دیتی، ئینا گۆتە مالا خۆ: ل ڤێرێ بن، ب ڕاستی ئاگرەك ب بەرچاڤێ من كەفت [ئەز دێ چم بەرێ خۆ دەمێ] بەلكی ئەز بۆ هەوە بزوتكەكێ ژێ بینم، یان ئەز ڕێناسەكێ ل دەڤ ئاگری بینم [ڕێكێ نیشا مە بدەت]. ﴿١١﴾ ڤێجا وەختێ هاتییە دەڤ [ئاگری]، گازییەك هاتێ: هەی مووسا. ﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەز خودایێ تەمە، ڤێجا تو پێلاڤێت خۆ بێخە، تو یێ ل نهالا پیرۆز، (طووا) یێ.

وَأَنَا ٱخۡتَرۡتُكَ فَٱسۡتَمِعۡ لِمَا يُوحَىٰٓ ﴿١٣﴾ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠
فَٱعۡبُدۡنِي وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكۡرِيٓ ﴿١٤﴾ إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ
أَكَادُ أُخۡفِيهَا لِتُجۡزَىٰ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا تَسۡعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ
عَنۡهَا مَن لَّا يُؤۡمِنُ بِهَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرۡدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلۡكَ
بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُاْ عَلَيۡهَا
وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخۡرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلۡقِهَا
يَٰمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلۡقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٞ تَسۡعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذۡهَا
وَلَا تَخَفۡۖ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا ٱلۡأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَٱضۡمُمۡ يَدَكَ
إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخۡرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ
مِنۡ ءَايَٰتِنَا ٱلۡكُبۡرَى ﴿٢٣﴾ ٱذۡهَبۡ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ
رَبِّ ٱشۡرَحۡ لِي صَدۡرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرۡ لِيٓ أَمۡرِي ﴿٢٦﴾ وَٱحۡلُلۡ عُقۡدَةٗ مِّن
لِّسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفۡقَهُواْ قَوۡلِي ﴿٢٨﴾ وَٱجۡعَل لِّي وَزِيرٗا مِّنۡ أَهۡلِي ﴿٢٩﴾ هَٰرُونَ
أَخِي ﴿٣٠﴾ ٱشۡدُدۡ بِهِۦٓ أَزۡرِي ﴿٣١﴾ وَأَشۡرِكۡهُ فِيٓ أَمۡرِي ﴿٣٢﴾ كَيۡ نُسَبِّحَكَ
كَثِيرٗا ﴿٣٣﴾ وَنَذۡكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرٗا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدۡ
أُوتِيتَ سُؤۡلَكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدۡ مَنَنَّا عَلَيۡكَ مَرَّةً أُخۡرَىٰٓ ﴿٣٧﴾

﴿١٣﴾ و من تو [بۆ پێغەمبەراتییێ] بۆ هەلبژارتی، ڤێجا تو گوهدارییا وێ بکە یا ب وەحی بۆ تە دئێت.

﴿١٤﴾ ب ڕاستی ئەزم خودێ [ئانکو ئەڤێ گازی تە دکەت، ئەوە خودێ]، و چو پەرستی ژ بلی من هێژایی پەرستنێ نینن، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسە و نڤێژێ بکە، دا ئەز ل بیرا تە بم [یان ژی ل وەختێ بیرئینانا من (کو نڤێژە) نڤێژێ بکە]. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی قیامەت دێ هەر ئێت، ئەز کەسێ پێ ناحەسینم [کا کەنگی دێ ئێت، ڤێجا کەس نوزانیت کا کەنگی دێ ئێت]، دا هەر کەس ب کار و کریارێت دکەت، بێتە جزاکرن.

﴿١٦﴾ ڤێجا بلا ئەوێت باوەرییێ پێ [ب هاتنا ڕۆژا قیامەتێ] نەئینن، و ب دویڤ دلخوازییا خۆ کەڤتین، بەرێ تە ژێ وەرنەگێڕن [و تە ژ باوەرییێ و خۆکارکرنێ بۆ وێ ڕۆژێ سارنەکەن]، ئەگەر تو ژێ دێ د هیلاك چی. ﴿١٧﴾ هەی مووسا ئەو چیە د دەستێ تە یێ ڕاستێدا؟ [دا مووسا بزانیت داری ویە، نە تشتەکێ دیە د دەستێ ویدا].

﴿١٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو دارێ منە، ئەز ددەمە بەر خۆ، و ئەز بەلگێت داران بۆ پەزێ خۆ پێ دوەرینم، و هندەك هەوجەییێت دی ژی من پێ هەین.

﴿١٩﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا وی داری [ژ دەستێ خۆ] باڤێژە. ﴿٢٠﴾ ڤێجا مووسایی [دار] هاڤێت، هند دیت [ب قودرەتا خودێ] بوو مارەك، ب لەز و سڤك دچۆ. ﴿٢١﴾ [خودێ] گۆت: ڕاکە و نەترسە، جارەکا دی ئەم دێ وەکی بەرێ زڤرینینەڤە. ﴿٢٢﴾ و دەستێ خۆ بیە بن کەڤشێ خۆ، دێ بێ نەساخی و بێ ئێش، سپی و برسقی دەرکەڤیت [هەر چەندە دەستێت وی د ڕەش ئەسمەر بوون]، ئەڤە ژی موعجیزەیەکا دیە [ژ بلی یا داری]. ﴿٢٣﴾ [ئەڤێ موعجیزەیێ ژی د گەل یا دی وەرگرە] دا ئەم هندەك نیشان و موعجیزەیێت خۆ یێت مەزن نیشا تە بدەین [ل سەر دەستهەلاتدارییا خۆ ل سەر هەمی تشتان].

﴿٢٤﴾ هەڕە دەڤ فیرعەونی، ب ڕاستی ئەو زێدە یێ د سەردا چۆیی. ﴿٢٥﴾ گۆت: خودێوۆ بێنا من فرەه بکە [دا بشێم خۆ ل بەر بارێ پێغەمبەراتییێ بگرم، و سەبرێ ل سەر ئەزیەت و ئاخڤتنێت فیرعەونی و دەستەکا وی بکێشم]. ﴿٢٦﴾ و کاروبارێ من، بۆ من ب ساناهی بێخە. ﴿٢٧﴾ و [خودێوۆ] گرێکەکا ئەزمانێ من ڤەکە.

﴿٢٨﴾ دا ئاخڤتنا من تێ بگەهن. ﴿٢٩﴾ و ئێکی ژ مالا من، بۆ من بکە پشتەڤان و هاریکار. ﴿٣٠﴾ و بلا ئەو ژی هاروونێ برایێ من بیت. ﴿٣١﴾ پشتا من پێ قایم بکە، و پێ ب هێز بێخە. ﴿٣٢﴾ و تو وی بکە هەڤال و هەڤپشکێ من د پێغەمبەراتییێدا. ﴿٣٣﴾ دا ئەم پێکڤە و گەلەك، تە ژ کێم و کاسییان پاقژ بکەین. ﴿٣٤﴾ و دا پێکڤە و گەلەك زکرێ تە بکەین، و تە ب دوعایێ و پەرستنێ بینینە بیرا خۆ. ﴿٣٥﴾ ب ڕاستی تە ئاگەه ژ مە هەیە. ﴿٣٦﴾ [خودێ] گۆت: هەی مووسا یا تە دڤیا و تە دخواست، بۆ تە هات. ﴿٣٧﴾ ب سویند جارەکا دی ژی مە کەرەم و نیعمەت د گەل تە کربوو [ڕۆژا مە تو ژ دەستێت فیرعەونی ڕزگارکری، دەمێ کوڕ د ناڤ ئسرائیلییاندا بووبانە دکوشتن].

إِذْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ﴿٣٨﴾ أَنِ ٱقْذِفِيهِ فِى ٱلتَّابُوتِ فَٱقْذِفِيهِ
فِى ٱلْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ ٱلْيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّى وَعَدُوٌّ لَّهُۥ ۚ وَأَلْقَيْتُ
عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّى وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِىٓ ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِىٓ أُخْتُكَ فَتَقُولُ
هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُۥ ۖ فَرَجَعْنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَٰكَ مِنَ ٱلْغَمِّ وَفَتَنَّٰكَ فُتُونًا ۚ
فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٠﴾
وَٱصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِى ﴿٤١﴾ ٱذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ بِـَٔايَٰتِى وَلَا
تَنِيَا فِى ذِكْرِى ﴿٤٢﴾ ٱذْهَبَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُۥ قَوْلًا
لَّيِّنًا لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْرُطَ
عَلَيْنَآ أَوْ أَن يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَآ ۖ إِنَّنِى مَعَكُمَآ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾
فَأْتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَٰكَ بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ
ٱلْهُدَىٰٓ ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِىَ إِلَيْنَآ أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِىٓ أَعْطَىٰ
كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ ٱلْقُرُونِ ٱلْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

﴿٣٨﴾ وەختێ [تو بووی] مە ئەو ئیلهام دا دەیکا تە، یا مە دایێ. ﴿٣٩﴾ [ئەو ئیلهام ژی ئەڤە بوو] کو ئەوی [کورکێ خۆ، مووسایی] بکە د سندوقەکێدا، و باڤێژە د ڕویبارێ نیلێدا، دا ئاڤ وی بدەتە ڕەخەکی، تێك دێ وی بەت دژمنێ منە ژی و دژمنێ ویە ژی، و من ژ دەڤ خۆ تو خۆشتڤی کربووی، دا د بن چاڤدێریا منڤە بێیە خودانکرن. ﴿٤٠﴾ وەختێ خویشکا تە ل دویڤ تە دهات، و دگۆتە مالا فیرعەونی [وەختێ بۆ تە ل دایەکێ دگەڕیان، پشتی تە شیرێ کەسێ نەخواری] ئەرێ ئەز وێ مالێ نیشا هەوە بدەم یا خودانی و سەرەگوهیێ ژی بکەت [ئەوان گۆتە خویشکا تە: بەلێ، خویشکا تە ژی دەیکا تە نیشا وان دا]، ڤێجا جارەکا دی مە تو زڤڕاندیە دەڤ دەیکا تە، دا چاڤێت وێ ب تە ڕۆن بن، و دا ب خەم نەکەڤیت [و پشتی تو مەزن بووی] وەختێ تە تێك [ب خەلەتیڤە] کوشتی، ڤێجا مە تو ژ خەما وێ کوشتنێ ڕزگارکری، و مە تو ب بەر گەلەك بەلا و تاتاڤان تێخستی، بەلێ هەر گاڤ مە تو قورتال دکری. و چەند سالەکان تو ماییە د ناڤ خەلکێ مەدیەنێدا [باژێرێ شوعەیبی]، پاشی ل دویڤ وەختێ مە دانایی [کو ئەز دێ تێدا د گەل تە ئاخڤم و دێ تە کەمە پێغەمبەر] تو هاتی هەی مووسا. ﴿٤١﴾ و من تو ژێگرتی و هەلبژارتی بۆ وەحی و پێغەمبەراتیا خۆ. ﴿٤٢﴾ هەرە تو و برایێ خۆ، ب موعجیزەیێت منڤە، و سستیێ د بیرئینانا مندا نەکەن [دا بۆ هەوە بیتە هاریکار د جهئینانا ئەرکێ هەوەدا]. ﴿٤٣﴾ هەردو هەرنە دەڤ فیرعەونی، ب ڕاستی ئەو زێدە یێ سەرداچۆیی. ﴿٤٤﴾ ڤێجا ب ئاخڤتنەکا نەرم د گەل باخڤن، بەلکی ل خۆ بزڤڕیت، و گوهێ خۆ بدەتە هەڤیێ یان ژی [ژ هاتنا ئیزایا هوین ژێ دبێژن] بترسیت. ﴿٤٥﴾ [مووسا و هاروونی] گۆتن: خودێوۆ ئەم دترسین [دەرفەتێ نەدەتە مە ئەم د گەل باخڤین] لەزێ ل ئیزادانا مە بکەت، یان زێدەتر د سەردا بچیت [د دەرهەقێ تەدا وێ بێژیت یا نەلائیق و یا نەتێیە گۆتن، یان ژی مە هند بێشینیت ژ هەمییێ بەتە دەرێ]. ﴿٤٦﴾ [خودێ] گۆت: نەترسن ئەز یێ د گەل هەوە [هەمی تشتان]، گولێ دبم و دبینم [کا چ د ناڤبەرا هەوەدا دقەومیت]. ﴿٤٧﴾ ڤێجا هوین هەردو هەرنە دەڤ و بێژنێ: ب ڕاستی ئەم هنارتییێت خودایێ تەینە، ئسرائیلیان د گەل مە بهنێرە [ژ وان ڤەبە، و ژ بن تێخسیری و کۆلەتییێ دەربێخە] ئێدی وان ئیزا نەدە، و ب سویند مە نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەرا ژ دەڤ خودایێ تە بۆ تە ئینایینە [کو بۆ مە بنە نیشان و شاهد کو ئەم ڕاست پێغەمبەرێت خودێنە]، و سلامەتی ژ ئیزایا خودێ، بۆ ویە یێ ڕێکا ڕاست گرتی و باوەری ب خودێ ئینایی. ﴿٤٨﴾ ب ڕاستی وەحی بۆ مە هاتیە، کو ئیزا و هیلاك [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] بۆ ویە یێ ئایەت و پێغەمبەران درەو بدانن، و پشتا خۆ بدەنێ و باوەرییێ پێ نەئینن. ﴿٤٩﴾ [فیرعەونی] گۆت: خودایێ هەوە کیە، هەی مووسا؟ ﴿٥٠﴾ [مووسایی] گۆت: خودایێ مە ئەوە یێ هەر تشتەکێ چێکری، ئەو دایێ [ژ ڕەنگ و وێنەیان] یێ ب کێر وی بهێت، پاشی هەمی ڕاستەڕێکرن [بۆ وێ ئارمانجێ یا ئەو بۆ هاتیە چێکرن]. ﴿٥١﴾ [فیرعەونی] گۆت: باشە پا حالێ ملەتێت بەرێ دێ چ بیت؟ [بۆچ ئاتێنە ساخکرن و حساب د گەل ئاتێنەکرن؟ ئەگەر ئەڤا هوین دبێژن یا ڕاست بیت].

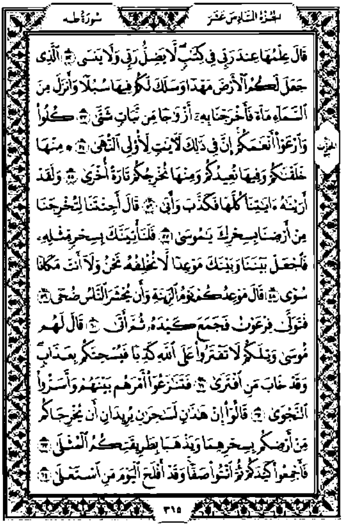

الجزء السادس عشر سورة طه

الحزب

قَالَ عِلۡمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَٰبٖۖ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾ ٱلَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ مَهۡدٗا وَسَلَكَ لَكُمۡ فِيهَا سُبُلٗا وَأَنزَلَ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا مِّن نَّبَاتٖ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾ كُلُواْ
وَٱرۡعَوۡاْ أَنۡعَٰمَكُمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلنُّهَىٰ ﴿٥٤﴾ ۞ مِنۡهَا
خَلَقۡنَٰكُمۡ وَفِيهَا نُعِيدُكُمۡ وَمِنۡهَا نُخۡرِجُكُمۡ تَارَةً أُخۡرَىٰ ﴿٥٥﴾ وَلَقَدۡ
أَرَيۡنَٰهُ ءَايَٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئۡتَنَا لِتُخۡرِجَنَا
مِنۡ أَرۡضِنَا بِسِحۡرِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأۡتِيَنَّكَ بِسِحۡرٖ مِّثۡلِهِۦ
فَٱجۡعَلۡ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكَ مَوۡعِدٗا لَّا نُخۡلِفُهُۥ نَحۡنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانٗا
سُوٗى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوۡعِدُكُمۡ يَوۡمُ ٱلزِّينَةِ وَأَن يُحۡشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحٗى ﴿٥٩﴾
فَتَوَلَّىٰ فِرۡعَوۡنُ فَجَمَعَ كَيۡدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُم
مُّوسَىٰ وَيۡلَكُمۡ لَا تَفۡتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا فَيُسۡحِتَكُم بِعَذَابٖۖ
وَقَدۡ خَابَ مَنِ ٱفۡتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَٰزَعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡ وَأَسَرُّواْ
ٱلنَّجۡوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوٓاْ إِنۡ هَٰذَٰنِ لَسَٰحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخۡرِجَاكُم
مِّنۡ أَرۡضِكُم بِسِحۡرِهِمَا وَيَذۡهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ ٱلۡمُثۡلَىٰ ﴿٦٣﴾
فَأَجۡمِعُواْ كَيۡدَكُمۡ ثُمَّ ٱئۡتُواْ صَفّٗاۚ وَقَدۡ أَفۡلَحَ ٱلۡيَوۡمَ مَنِ ٱسۡتَعۡلَىٰ ﴿٦٤﴾

٣١٥

﴿٥٢﴾ [مووسایی] گۆت: زانینا کار و کریار و حالێ وان ل دەڤ خودایێ من د دەبێ پارستیدا نڤیسیە، خودایێ من د چو تشتاندا خەلەت نابیت، و چو ژ بیر ناکەت. ﴿٥٣﴾ ئەوێ ئەرد بۆ هەوە خۆشکری و دەشتکری [و بەرهەڤکری بۆ ژیانا هەوە]، و ڕێك بۆ هەوە تێخستینە تێدا، و باران ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) بۆ هەوە باراندین، ڤێجا مە هەمی ڕەنگ و جوینێت گل و گیایی و شینکاتی، ئەوێت نەوەکی ئێك و ژێك جودا [د فایدەیێ خۆدا و د ڕەنگێ خۆدا و د تاما خۆدا و د بێنا خۆدا] پێ دەرتێخستن. ﴿٥٤﴾ ژێ بخۆن و تەرش و کەوالێ خۆ لێ بچەرینن، و ب ڕاستی ئەڤە نیشان و ئایەتێت ڕۆنن بۆ ئاقلداران. ﴿٥٥﴾ مە هوین یێت ژ ئاخێ چێکرین و دێ هەوە زڤڕینینەڤە تێدا [پشتی هوین دمرن]، و جارەکا دی دێ هەوە ژێ دەرتێخینەڤە. ﴿٥٦﴾ ب سویند مە هەمی موعجیزەیێت خۆ [هەر ئەمە] نیشا فیرعەونی دان [ئێخستە بەرچاڤان]، بەلێ هەمی درەو دانان، و ڕازی نەبوو باوەرییێ بینیت و ڕێکا هەقییێ بگریت. ﴿٥٧﴾ [فیرعەونی] گۆت: هەی مووسا ئەرێ تو بۆ مە هاتی، دا مە ب سێرەبەندیا خۆ ژ ئەردێ مە دەربێخی. ﴿٥٨﴾ ڤێجا [ژ بەر هندێ] ئەم ژی دێ ب سێرەبەندیەکا وەکی یا تە ئینینە تە، ڤێجا ژڤانەکی بۆ مە و خۆ بدانە ل جهەکێ دەشت، کەس ژ مە پشتا خۆ نەدەتە ڤی ژڤانی، نە ئەم، نە تو. ﴿٥٩﴾ [مووسایی] گۆت: ژڤانێ هەوە [کو ئەم و هوین تێدا بگەهینە ئێك] بلا ڕۆژا جەژنێ [ڕۆژا خۆ خەملاندنێ] بیت [دا هەمی ئامادە بین]، و خەلك تێشتەگەهێ کۆم بین. ﴿٦٠﴾ ڤێجا فیرعەونی پشتا خۆ دا مووسایی و چۆ، و هەمی فندوفێل و سێرەبەندێت خۆ کۆمکرن، پاشی [ڕۆژا جەژنێ] هات. ﴿٦١﴾ مووسایی گۆتە وان، وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ هەوە بیت، درەوان ب ناڤێ خودێ نەکەن [نەبێژن موعجیزەیێت وی سحرن]، ئەگەر دێ هەوە ب ئیزایەکێ بنبڕکەت، و ب ڕاستی ئەو خوسارەت بوو، ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت. ﴿٦٢﴾ [سێرەبەند، پشتی مووسا بۆ وان ئاخڤتی] ژێك جودا بوون [هندەکان گۆت: ئەو ژی وەکی مە سێرەبەندە، و هندەکان گۆت: ئەڤە نە ئاخڤتنا سێرەبەندانە]، و خۆ خلوەکرن و بوو پستەپستا وان. ﴿٦٣﴾ گۆتن: ئەڤە هەردو سێرەبەندن، دڤێن هەوە ب سێرەبەندیا خۆ ژ ئەردێ هەوە دەربێخن، و دڤێن دینێ هەوە یێ ژ هەمییان چێتر نەهێلن. ﴿٦٤﴾ ڤێجا هێز و نەخشەیێت خۆ کۆمکەنە سەرێك و کارێ خۆ باش بکەن، پاشی ئێك ڕێز [بۆ ژڤانی] وەرن، و ب سویند ئەڤرۆ ئەوێ سەرفەرازە ئەوێ سەربکەڤیت.

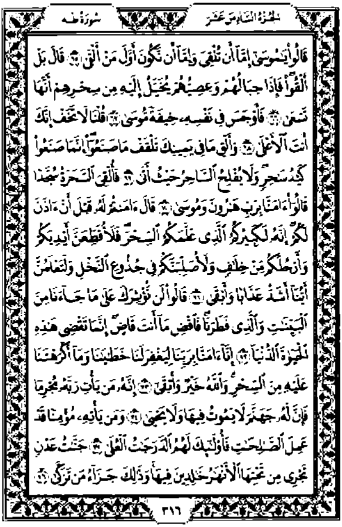
الجزء السادس عشر
سورة طه
٣١٦

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلۡقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنۡ أَلۡقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلۡ
أَلۡقُواْۖ فَإِذَا حِبَالُهُمۡ وَعِصِيُّهُمۡ يُخَيَّلُ إِلَيۡهِ مِن سِحۡرِهِمۡ أَنَّهَا
تَسۡعَىٰ ﴿٦٦﴾ فَأَوۡجَسَ فِي نَفۡسِهِۦ خِيفَةٗ مُّوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلۡنَا لَا تَخَفۡ إِنَّكَ
أَنتَ ٱلۡأَعۡلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلۡقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلۡقَفۡ مَا صَنَعُوٓاْۖ إِنَّمَا صَنَعُواْ
كَيۡدُ سَٰحِرٖۖ وَلَا يُفۡلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيۡثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأُلۡقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدٗا
قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾ قَالَ ءَامَنتُمۡ لَهُۥ قَبۡلَ أَنۡ ءَاذَنَ
لَكُمۡۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِي عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحۡرَۖ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيۡدِيَكُمۡ
وَأَرۡجُلَكُم مِّنۡ خِلَٰفٖ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمۡ فِي جُذُوعِ ٱلنَّخۡلِ وَلَتَعۡلَمُنَّ
أَيُّنَآ أَشَدُّ عَذَابٗا وَأَبۡقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُواْ لَن نُّؤۡثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَآءَنَا مِنَ
ٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلَّذِي فَطَرَنَاۖ فَٱقۡضِ مَآ أَنتَ قَاضٍۖ إِنَّمَا تَقۡضِي هَٰذِهِ
ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَآ ﴿٧٢﴾ إِنَّآ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغۡفِرَ لَنَا خَطَٰيَٰنَا وَمَآ أَكۡرَهۡتَنَا
عَلَيۡهِ مِنَ ٱلسِّحۡرِۗ وَٱللَّهُ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓ ﴿٧٣﴾ إِنَّهُۥ مَن يَأۡتِ رَبَّهُۥ مُجۡرِمٗا
فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحۡيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَن يَأۡتِهِۦ مُؤۡمِنٗا قَدۡ
عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلۡعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ مَن تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

﴿٦٥﴾ [سێرەبەندان] گۆتن: هەی مووسا یان تو باڤێژە یان ئەم بەراهیکێ دێ هاڤێژین، [تە دڤێت دەستپێکێ تو دارێ خۆ باڤێژە، تە دڤێت ئەم دێ وەریسێت خۆ هاڤێژین؟]. ﴿٦٦﴾ [مووسایی] گۆت: ئەوین باڤێژن، ڤێجا وەختێ وان وەریس و دارێت خۆ هاڤێتین، ژ سێرەبەندیا وان وەسا هاتە بەر چاڤێت مووسایی کو ئەڤێت دلڤلڤن و دچن. ﴿٦٧﴾ ڤێجا [وەختێ مووسایی هۆسا دیتی] د دلێ خۆدا ترسیا. ﴿٦٨﴾ مە گۆتێ: نەترسە، سەرکەفتن هەر یا تەیە. ﴿٦٩﴾ و ئەو تشتێ د دەستێ تە یێ ڕاستێدا باڤێژە [کو دارێ تەیە]، دێ وەریس و دارێت وان داعویریت، و سێرەبەندیا وان دێ پویچ کەت، ب ڕاستی ئەڤا وان کری فندوفێلا سێرەبەندانە [و نەڕاستیبە]، و سێرەبەند سەرفەراز نابن ل هەر جهەکێ هەبن. ﴿٧٠﴾ ڤێجا سێرەبەند داچەمیان و چوونە سوجدەیێ [پشتی هەقی ئاشکەرا بووی و کارێ وان پویچ بووی]، و گۆتن: مە باوەری ب خودایێ هاروونی و مووسایی ئینا. ﴿٧١﴾ [فیرعەونی] گۆت: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا بەری ئەز دەستویریێ هەوە بدەم؟ ب ڕاستی ئەو مەزنێ (مامۆستایێ) هەوەیە یێ سێرەبەندی نیشا هەوە دایی [فیرعەونی ب ڤێ ئاخفتنێ ڤیا ل بەر خەلکی بەرزەکەت، و وەسا دیارکەت کو ئەڤا مووسایی ژی کری هەر سحرە، و وی دزانی وان چو تشت ل دەڤ مووسایی وەرنەگرتیە، و مووسا ب خۆ ژی نە مەزن و سەیدایێ وانە]، ڤێجا ب سویند ئەز دێ دەست و پێیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی ئەز دێ هەوە هەمیان ب قورمێت دارقەسپانڤە هەلاویسم [هەتا دمرن]، و هنگی هوین دێ زانن کا ئیزایا کێ ژ مە [یا من یان یا خودایێ مووسایی] دژوارتر و ب دۆمترە. ﴿٧٢﴾ گۆتن: قەد ئەم تە ب سەر وان نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا ناوێت بۆ مە هاتین، و وی خودایێ ئەم چێکرین ناێخین و هەلنابژێرین، ڤێجا تو چ دکەی بکە [و بزانە] بەس تو دشێی د ڤێ دنیایێدا تشتەکی بکەی [تشتێ تە دڤێت تو بکەی بەس یێ ڤێ دنیایێیە، و پشتی ڤێ ئەم دێ چینە دەڤ خودایێ خۆ، و تە چو دەستهەلات ل سەر مە نابیت]. ﴿٧٣﴾ ب ڕاستی مە باوەری ب خودایێ خۆ ئینا، دا ل گونەهێت مە [خەلەتیێت مە]، و گونەها سێرەبەندیێ ئەوا تە ب خورتی ب مە داییە کرن ببۆریت و ژێ ببەت، و خەلاتێ خودێ چێترە، و جزایێ وی دژوارتر و ب دۆمترە.

﴿٧٤﴾ ب ڕاستی هەر کەسێ، گونەهکار ل سەر گاوریێ، بچیتە بەر دەستێ خودایێ خۆ دۆژەهـ بۆ ویە، نە تێدا دمریت [دا تەنا ببیت]، و نە زێندی دبیت [دا وەکی مرۆڤان بژیت]. ﴿٧٥﴾ و هەر کەسێ خودان باوەر و ب کار و کریارێت قەنجڤە ب بال [خودایێ خۆ] ڤە بزڤڕیت، ئەها ئەڤان پێك و پایەیێت بلند بۆ وانن.

﴿٧٦﴾ [ئەو پێك و پایە] بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە، ڕوبار د بنڕا دئێن و دچن، و ئەو [خودانێت پێك و پایەیان] هەروهەر دێ تێدا بن، و ئەڤە خەلاتێ ویە ئەوێ خۆ ژ گونەهان پاقژ دکەت و خۆ ژێ دویر دئێخیت.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِى فَٱضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا
فِى ٱلْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ
وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ
جَانِبَ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا۟ مِن
طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا۟ فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى ۖ
وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ
وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ ۞ وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن الحزب
قَوْمِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُو۟لَآءِ عَلَىٰٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا ۚ قَالَ
يَٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ ٱلْعَهْدُ
أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم
مَّوْعِدِى ﴿٨٦﴾ قَالُوا۟ مَآ أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَآ
أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَٰهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٧﴾

﴿٧٧﴾ ب سویند مە وەحی بۆ مووسایی هنارت: ب شەڤ بەندەیێت مە [ئسرائیلیان] ژ [مسرێ] دەربێخە، و ڕێکەکا زوها ژ دەریایی بۆ وان بگرە [ئانکو دارێ خۆ ل دەریایێ بدە، دا ڕێکەکا زوها بۆ وان ڤەبیت و تێرا بچن]، نە هوین بترسن [فیرعەون و قولپا وی] بگەهنە هەوە، و نە هوین ژ خەندقاندنێ بترسن. ﴿٧٨﴾ ڤێجا فیرعەون ب لەشکەرێ خۆڤە ب دویڤ وان کەڤتن، و د دەریایێدا ئەو ب سەرێ وان هات یا ب سەرێ وان هاتی [دەریا ل وان هاتە تێک و هەمی خەندقاندن]. ﴿٧٩﴾ [ب ڤی کارێ خۆ] فیرعەونی ملەتێ خۆ گومڕا و بەرزەکر، و بەرێ وان نەدا ڕێکا ڕاست. ﴿٨٠﴾ گەلی ئسرائیلیان، ب ڕاستی مە هوین ژ دژمنێ هەوە ڕزگار کرن، و مە ژڤان ل ڕەخێ ڕاستێ یێ چیایێ (طوور)، دا هەوە [کو خودێ تەوراتێ بدەتە هەوە پشتی مووسا حەفتێ ژ ئسرائیلیان بۆ وی ژڤانی هەلدبژێریت]، و مە گەزۆ و سویسک [بالەفرەکە] بۆ هەوە ئینانە خوارێ. ﴿٨١﴾ ڤێجا ژ حەلالێ پاک و پاقژێ مە ب ڕزقێ هەوە کری بخۆن، و پێ د سەردا نەچن، دا کەربا من هەوە نەگریت، و هەر کەسێ کەربا من ژێ گرت، [ئەو] کەڤتە د ئاگریدا. ﴿٨٢﴾ ب ڕاستی ئەز، بۆ هەر کەسێ تۆبە بکەت و باوەرییێ بینیت و کار و کریاریت قەنج بکەت، پاشی خۆ ل سەر ڤێ چەندێ ڕابگریت هەتا دمریت، گونەهـ ژێبەرم. ﴿٨٣﴾ [پشتی ئسرائیل ل دەشتا سینایێ ئاکنجیبووین، مووسایی هاروون هێلا د ناڤ واندا، و چۆ چیایێ (طوور) د گەل حەفتێ زەلامێت ژێگرتی، ل دویڤ ژڤانا خودێ دایی یێ کو تەوراتێ بدەتێ، و مووسا هند یێ ب لەز بوو هەر حەفتێ هێلانە ل پشت خۆ، و د بەری وانڕا کر، و گۆتە وان: د دویڤ منڕا وەرن]، هەی مووسا [ئەو] چ بوو تو ل ملەتی ب لەز ئێخستی [کو تو وان بهێلی و د بەری وانڕا بکەی]. ﴿٨٤﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو یێت د دویڤ منڕا دئێن، و من لەز کر، دا تو ژ من ڕازی ببی. ﴿٨٥﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی پشتی تو هاتی، مە ملەتێ تە یێ جەرباندی، و سامری ئەو یێت د سەردا برین. ﴿٨٦﴾ ئینا مووسا زێدە کەربگرتی و خەمگین زڤڕی ناڤ ملەتێ خۆ، و گۆت: ملەتێ من، ما خودایێ هەوە پەیمانەکا قەنج نەدابوو هەوە [کو تەوراتێ بدەتە هەوە] ئەرێ ما وەختێ وێ [پەیمانێ] هند ل هەوە درێژ بوویبوو؟ [هوین ب ڤی کاری ڕابین] یان ژێ هەوە دڤیا ب ڤێ کریارێ کەربەک ژ خودایێ هەوە [ئیزایەک] هەوە بگریت، ڤێجا هەوە ئەو پەیمانا دایییە من [کو ل سەر ڤی دینی بمینن و چو خەلەتییان نەکەن، هەتا ئەز دزڤڕمەڤە] شکاند و ب جهـ نەئینا. ﴿٨٧﴾ گۆتن: ب ڕاستی مە نە ب کەیفا خۆ پەیمانا تە شکاندییە، بەلێ هندەک زێر و زینەتێت فیرعەونی ل دەڤ مە بوون، مە هاڤێتن [مە هاڤێتنە د ناڤ ئاگریدا دا ژ گونەهێ ڕزگار ببین]، و هەروەسا سامری ژی کاچ د گەل بوو هاڤێت [و قالبێ گۆلکەکی د ئاخێدا چێکر، و ئاگر تێدا هەلکر، و ئەو زێر هاڤێتە تێدا، هۆسا گۆلکەک ژ زێری چێکر].

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ فَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِىَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَٰرُونُ مِن قَبْلُ يَٰقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِۦ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ فَٱتَّبِعُونِى وَأَطِيعُوٓا۟ أَمْرِى ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَٰكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَٰهَٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوٓا۟ ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِى ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَأْسِىٓ ۖ إِنِّى خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِى ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَٰسَٰمِرِىُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا۟ بِهِۦ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ ٱلرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِى نَفْسِى ﴿٩٦﴾ قَالَ فَٱذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُۥ ۖ وَٱنظُرْ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِى ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۖ لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِى ٱلْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَآ إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

﴿٨٨﴾ ڤێجا [سامری] بۆ وان [پەیکەرەکێ] لەشێ گۆلکەکێ بێ گیان چێکر، دەنگێ چێلێ هەبوو، ئینا گۆتن: ئەڤەیە خودایێ هەوە و خودایێ مووسایی، وی (مووسایی) یێ ژ بیرکری [کو خودایێ وی ئەڤەیە ل ڤێرێ، و یێ چۆیە چیایێ (طوور) لێ دگەڕیت]. ﴿٨٩﴾ ڤێجا ما ئەو نابینن [ئەو گۆلك] چو ئاخفتنان ل وان نازڤڕینیت و چو زیان و مفایی ل وان ناکەت؟ ﴿٩٠﴾ و ب سویند بەری مووسا بزڤڕیتەڤە، هاروونی ب خۆ ژی گۆتە وان: ملەتێ من، ب ڕاستی هوین ب ڤی گۆلکی یێت هاتینە جەڕباندن و یێ بۆ هەوە بوویە فتنە، و ب ڕاستی خودایێ هەوە، خودایێ دلۆڤانە، ڤێجا ل دویڤ من وەرن و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿٩١﴾ ئەوان گۆت: ئەم دێ هەر مینینە ل سەر پەرستنا گۆلکی، هەتا مووسا دزڤڕیتەڤە دەڤ مە. ﴿٩٢-٩٣﴾ [پشتی مووسا ژ ژڤانا خودێ دایێ زڤڕیەڤە، و هۆسا ملەتێ خۆ دیتی، گۆت:] هەی هاروون چ وەل تە کر، تو وەکی من نەکەی [وەکی من کەربێت تە ڤەنەبن]، و بەرێ وان ژ سەرداچۆنێ وەرنەگێڕی وەختێ تە دیتین د سەرداچۆن، ئەرێ تە فەرمانا من ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێت؟! ﴿٩٤﴾ [هاروونی] گۆت: هەی کوڕێ دەیکا من، سەر و ڕهێت من نەکێشە، ئەز دترسیام [ئەگەر من خورتیەك ل وان کربایە، و ژ کریارا وان کری دابانە پاش، نەیارەتی د ناڤبەرا واندا چێ ببایە، و ب ناڤ ئێك کەڤتبانە و]، تو بێژی تە ئسرائیلی ژێکڤەکرن، و تە خۆ ل هیڤیا من نەگرت [ژ بەر هندێ من هێلان هەتا تو بزڤڕی]. ﴿٩٥﴾ [مووسا ل سامری زڤڕی و] گۆتێ: هەی سامری تە بۆچی ئەڤە کر و ژ بەر چ ؟
﴿٩٦﴾ [سامری] گۆت: من ئەو دیت یا وان نەدیتی [من دیت وەختێ جبرائیل هاتییە دەڤ تە و چۆیی]، ڤێجا من مستەکا ئاخێ ژ شوین پێ هەسپێ جبرائیلی ڕاکر، و هاڤێتە د ناڤ ئاگریدا [دگەل وی زێر و زینەتی]، و هۆسا نەفسا من ئەڤ کارە بۆ من خەملاند و جوان کر. ﴿٩٧﴾ [مووسایی] گۆت: هەڕە ژ ناڤ مە دەرکەڤە، و جزایێ تە د ڤێ دنیایێدا [هندی تو تێدا بژی] ئەوە، نە تو دەستێ خۆ بکەیە کەسێ، و نە کەس دەستێ خۆ بکەتە تە [ئانکو نە تو بشێی تێکەلیا کەسێ بکەی، و نە کەس بشێت تێکەلیا تە بکەت]، و تە ژڤانەکێ هەی ڕۆژا قیامەتێ تو ژێ ناهێیە ڤەگرتن. و بەرێ خۆ بدە پەرستیێ خۆ ئەوێ تو مایییە ل سەر پەرستنا وی، ب سویند ئەم دێ سۆژین، پاشی خۆلیا وی دێ بەلاڤکەین، و هاڤێژینە د دەریایێدا. ﴿٩٨﴾ ب ڕاستی پەرستیێ هەوە، یێ ڕاست و دورست، بەس خودێیە و ژ بلی وی چو پەرستیێت ڕاست و دورست نینن، و زانینا وی هند یا بەرفرەهە هەمی تشتان ڤەدگریت.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ مِن لَّدُنَّا
ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾
خَٰلِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنفَخُ
فِى ٱلصُّورِ ۚ وَنَحْشُرُ ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَٰفَتُونَ
بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ
أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْجِبَالِ
فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّى نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾
لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَآ أَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِىَ لَا عِوَجَ
لَهُۥ ۖ وَخَشَعَتِ ٱلْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾
يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَرَضِىَ لَهُۥ
قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ
عِلْمًا ﴿١١٠﴾ ۞ وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَىِّ ٱلْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ
ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا
فِيهِ مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

﴿٩٩﴾ و هۆسا ئەم سالۆخ و سەرهاتییێت بۆری بۆ تە ڤەدگێرین، و مە ژ دەف خۆ قورئان یا دابیە تە.

﴿١٠٠﴾ ڤێجا هەر کەسێ بەری خۆ ژێ وەرگێریت [و باوەریێ پێ نەئینیت]، ب راستی ئەو ڕۆژا قیامەتێ دێ بارەکێ گران [ژ نیزاییێ و گونەهێ] هەلگریت.

﴿١٠١﴾ هەروهەر دێ د بن ڤی بارێڤە مینن، و چ پیسە بارە ڕۆژا قیامەتێ وان هەی. ﴿١٠٢﴾ ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتەکرن، و ئەم ستەمکار و گونەهکاران وێ ڕۆژێ دێ چاڤشین و کۆرە کۆمکەین. ﴿١٠٣﴾ وێ ڕۆژێ دێ پستەپستێ د ناڤبەرا خۆدا کەن [و دێ پسیارێ ژ ئێکدو کەن، ئەرێ ئەم چەند د دنیایێدا ماینە]، ڤێجا د ناڤ خۆدا دبێژن: ژ دەهـ ڕۆژەکان پێڤەتر ئەم نەماینە.

﴿١٠٤﴾ و ئەم ب ئەوا ئەو [د ناڤبەرا خۆدا پستەپستێ ل سەر دکەن] دبێژن، ئاگەهدارتر و زاناترین، دەمێ یێ ژ هەمییان هشیارتر دبێژیت: هوین ژ ڕۆژەکێ پێڤەتر نەماینە. ﴿١٠٥﴾ و ئەو پسیارا چیایان ژ تە دکەن [کا ڕۆژا قیامەتێ دێ چ لێ ئێن] بێژە: خودایێ من دێ ژ بن کەت، پاشی دێ وەکی تۆزێ لێ کەت و بەرەبا کەت [و دێ وەکی هریا ژەنی لێ کەت]. ﴿١٠٦﴾ ڤێجا دێ ڕویت و ڕەوال کەت، و کەتە دەشت.

﴿١٠٧﴾ [وەسا دێ کەتە دەشت] تو خۆ کەند و کۆر و گرکەکێ تێدا نابینی. ﴿١٠٨﴾ وێ ڕۆژێ [کو ڕۆژا قیامەتێیە] هەمی دێ ل دویڤ گازیا خودێ چن [بۆ مەیدانا حەشرێ]، و ب پشت گوهڤە هاڤێتن بۆ [گازیێ] نینە [کو ل دویڤ گازیێ نەچن و چەپان ل خۆ بدەن]، و هەمی دەنگ بۆ خودایێ دلۆڤان کەربوون، وێ ڕۆژێ ژ پستەپستێ پێڤەتر تو نابهیی. ﴿١٠٩﴾ وێ ڕۆژێ مەهدەرا کەسێ فایدە ناکەت، ئەو نەبیت یێ خودایێ دلۆڤان دەستویر دایێ، و ژ گۆتنا وی ڕازی [ب تنێ مەهدەرا وی فایدە دکەت].

﴿١١٠﴾ خودێ یێ ئاگەهدارە ژ وان کریاران ئەوێت وان کرین، و ئەوێت ئەو دێ کەن، و ئەو چو جا ب سەر زانینا وی هەلنابن. ﴿١١١﴾ [و وێ ڕۆژێ] هەمی سەروچاڤ بۆ خودایێ هەروهەر مایی و ڕێبەر، [د هەمی کار و کریارێت هەبوونێدا] شکەستن و سەرچەمایی بوون، و ب راستی ئەو خوسارەت بوو، ئەوێ شرك و گاوری د گەل، و کری. ﴿١١٢﴾ و هەر کەسێ کار و کریارێت چاك بکەت، و ئەو ب خۆ ژی یێ خودان باوەر بیت، ڤێجا ئەو، نە ژ ستەمەکێ دترسیت نە ژی ژ کێمکرنەکێ [ئانکو نە دترسیت گونەهێت وی پێنە زێدەکرن، و نە ژی دترسیت خێرێت وی پێنە کێمکرن]. ﴿١١٣﴾ [کا مە چاوا کتێب بەری تە ب زمانێ وان ملەتان هنارتینە، ئەوێت پێغەمبەر مە بۆ هنارتین]، و هۆسا ئەڤ قورئانە ژی مە بۆ تە ب زمانێ عەرەبی هنارتیە، و مە د ڤێ قورئانێدا ب گەلە ڕەنگان ئێشان و گەف [ب ئیزادانێ] بۆ وان ئینایە، دا خۆ [ژ گونەهێ و گاوریێ] پارێزن، یان ژی دا پێڤەچۆنەکێ بۆ وان چێکەت.

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِٱلْقُرْءَانِ مِن قَبْلِ أَن
يُقْضَىٰٓ إِلَيْكَ وَحْيُهُۥ وَقُل رَّبِّ زِدْنِى عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَآ
إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِىَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُۥ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا
لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ ﴿١١٦﴾
فَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا
مِنَ ٱلْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰٓ ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ﴿١١٨﴾
وَأَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا۟ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ
ٱلشَّيْطَٰنُ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَّا يَبْلَىٰ ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾
ثُمَّ ٱجْتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾ قَالَ ٱهْبِطَا مِنْهَا
جَمِيعًۢا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى
فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ
عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
أَعْمَىٰ ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِىٓ أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

﴿١١٤﴾ ڤێجا خودایێ ڕاست و خوندکار [یێ هەمی خوندکار هەوجەی وی]، یێ [ژ وێ شرك و سالۆخەتێ موشرك ددەنێ] بلند و پاقژە، و لەزێ ل [خواندنا] قورئانێ نەکە، هەتا وەحیا خودێ بۆ تە ب دویماهیك نەئێت، و بێژە: خودێوۆ زانینا من زێدە بکە. ﴿١١٥﴾ و ب سویند بەری نوکە مە فەرمان ل ئادەمی کربوو [کو ژ دارەکێ نەخوت]، ڤێجا وی [قەویاتی و فەرمانا مە] ژ بیرکر، و مە سەبر و خوڕاگرتن [ژ نەخوارنا وێ دارێ] ل دەڤ نەدیت. ﴿١١٦﴾ و بێژە وان: وەختێ مە گۆتییە ملیاکەتان سوجدەیێ بۆ ئادەمی بەن [سوجدەیا سلاڤ و ڕێزگرتنێ، نە سوجدەیا پەرستنێ]، ئبلیس تێ نەبیت، یێت دی هەمی [بۆ ئادەمی] چۆنە سوجدەیێ. ﴿١١٧﴾ ڤێجا مە گۆت: هەی ئادەم، ب ڕاستی ئەڤە دژمنێ تە و ژنا تەیە، ڤێجا [هشیار بن] هەوە ژ بەحەشتێ دەرنەئێخیت، ئەگەر دێ زەحمەت و وەستیانێ بینی [ب ژیانا خۆ یا دنیایێڤە]. ﴿١١٨﴾ تە ئەو بیت، نە تو تێدا [د بەحەشتێدا] برسی ببی، و نە ژێ تێدا ڕویس ببی. ﴿١١٩﴾ و نە تێدا تێنی ببی، و نە ژێ گەرما هەتاڤێ ل تە ددەت. ﴿١٢٠﴾ ڤێجا شەیتانی وەسواس و گۆمان ئێخستە دلێ وی [و د بەر خەلەتیێرا کر]، گۆت: هەی ئادەم ئەز دارا هەرمانێ و ملکێ بێ ڤەبڕین، نیشا تە بدەم؟ ﴿١٢١﴾ [ڤێجا ب فندوفێلێ خاپاندن و د بەر خەلەتیێرا کرن] وان ژ وێ دارێ خوار [ئەو دارا خودێ نەهیلیا وان ژێ کری، ڤێجا وەختێ خوارین] شەرمگەها وان (عەورەتا وان) بۆ وان دیاربوو، و دەست هاڤێتنێ بەلگێت بەحەشتێ ژێڤەکرن و دانانە سەر، و ئادەمی نەگوهداریا خودایێ خۆ کر، ڤێجا نەگەهشتە ئارمانجا خۆ [یان ژێ ژیانا وی نەخۆش بوو، ب هاتنەخوارا وی بۆ دنیایێ]. ﴿١٢٢﴾ پاشی [ئادەم ژ کریارا خۆ پەشیمان بوو، و تۆبە کر و] خودایێ وی ئەو بۆ پێغەمبەراتیێ هەلبژارت، و تۆبە ژێ قەبویل کر و ل سەر قایم کر. ﴿١٢٣﴾ [خودێ] گۆت: هوین هەردو ژ بەحەشتێ داکەڤن [بۆ سەر ئەردی] هندەك ژ هەوە ل هندەکان نەیار و دژمن، و هەر گاڤا ڕاستەڕێکرنەك ژ بەرێ منڤە بۆ هەوە هات [کو کتێبا خودێیە یان هنارتنا پێغەمبەرەکییە]، ڤێجا هەر کەسێ ڕێکا ڕاستەڕێکرنا من بگریت، نە بەرزە دبیت و نە بەرهنگاری نەخۆشیێ دبیت. ﴿١٢٤﴾ و هەر کەسێ ڕوییێ خۆ ژ من و کتێبا من [کو قورئانە] وەرگێڕیت [و باوەرییێ پێ نەئینیت]، ب ڕاستی د ڤێ دنیایێدا بارا وی ژیانەکا تەنگ و تارییە، و ڕۆژا قیامەتێ ئەم دێ وی کۆرە کۆمکەین. ﴿١٢٥﴾ دێ بێژیت: خودێوۆ بۆچی تە ئەز کۆرە ئینایمە مەیدانا حەشرێ؟ و ئەز ب خۆ [د دنیایێدا] یێ ب چاڤ بووم.

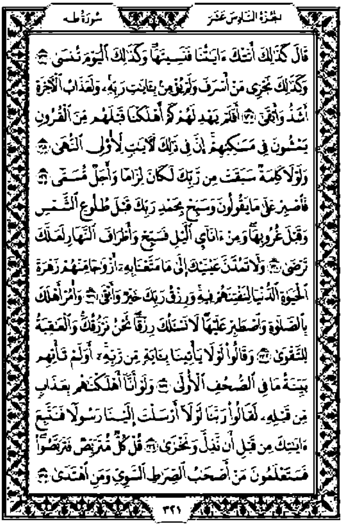

الجُزءُ السَّادِسَ عَشَرَ سُورَةُ طه

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتۡكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَاۖ وَكَذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمَ تُنسَىٰ ﴿١٢٦﴾ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَنۡ أَسۡرَفَ وَلَمۡ يُؤۡمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦۚ وَلَعَذَابُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبۡقَىٰٓ ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ يَمۡشُونَ فِي مَسَٰكِنِهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلنُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامٗا وَأَجَلٞ مُّسَمّٗى ﴿١٢٩﴾ فَٱصۡبِرۡ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ قَبۡلَ طُلُوعِ ٱلشَّمۡسِ وَقَبۡلَ غُرُوبِهَاۖ وَمِنۡ ءَانَآيِٕ ٱلَّيۡلِ فَسَبِّحۡ وَأَطۡرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرۡضَىٰ ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا مِّنۡهُمۡ زَهۡرَةَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا لِنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِۚ وَرِزۡقُ رَبِّكَ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَأۡمُرۡ أَهۡلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ وَٱصۡطَبِرۡ عَلَيۡهَاۖ لَا نَسۡـَٔلُكَ رِزۡقٗاۖ نَّحۡنُ نَرۡزُقُكَۗ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلتَّقۡوَىٰ ﴿١٣٢﴾ وَقَالُواْ لَوۡلَا يَأۡتِينَا بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّهِۦٓۚ أَوَلَمۡ تَأۡتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِي ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوۡ أَنَّآ أَهۡلَكۡنَٰهُم بِعَذَابٖ مِّن قَبۡلِهِۦ لَقَالُواْ رَبَّنَا لَوۡلَآ أَرۡسَلۡتَ إِلَيۡنَا رَسُولٗا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ مِن قَبۡلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخۡزَىٰ ﴿١٣٤﴾ قُلۡ كُلّٞ مُّتَرَبِّصٞ فَتَرَبَّصُواْۖ فَسَتَعۡلَمُونَ مَنۡ أَصۡحَٰبُ ٱلصِّرَٰطِ ٱلسَّوِيِّ وَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

٣٢١

﴿١٢٦﴾ [خودێ] گۆت: هۆسا نیشان و ئایەتێت مە بۆ تە هاتن، و تە خۆ لێ کۆرە دکر، و تە ددانە پشت خۆ، و ئەڤرۆ تو ژی وەسا دێ [د ئاگریدا] تێیە هێلان و ژ بیرکرن. ﴿١٢٧﴾ و هۆسا ئەم ئەوێت زێدە د ناڤ گونەهێدا چۆین، و باوەری ب نیشان و ئایەتێت خودایێ خۆ نەئینایین، جزا دکەین، و ئیزایا ئاخرەتێ دژوارتر و بەردەوامترە. ﴿١٢٨﴾ ئەرێ ما ئەو د بێ ئاگەهـ بوون، و خودێ بۆ وان دیارنەکربوو کا مە چەند [ملەت] بەری وان د هیلاك بربوون؟ و ئەو د ناڤ کاڤلەخانێت وانرا دچن [و ب چاڤێ خۆ وان کاڤلەخانیان دبینن]، ب راستی ئەڤە [شوینوارێت ملەتێت د هیلاکچۆیی] ئایەت و نیشانن، بۆ مرۆڤێت خودان ئەقل. ﴿١٢٩﴾ و ئەگەر پەیمانا پاشئێخستنا ئیزادانا وان [بۆ رۆژا قیامەتێ] ژ خودایێ تە نەهاتبایە دان، و ئەگەر وەختەکێ دیارکری [کو رۆژا قیامەتێیە] وان نەبایە، دا ئیزادانا وان یا پێدڤی بیت. ﴿١٣٠﴾ ڤێجا سەبرا خۆ ل سەر ئەوا ئەو دبێژن بکێشە، و بەری رۆژهەلاتنێ [نڤێژا سپێدێ] و بەری رۆژئاڤابوونێ [نڤێژا ئێڤاری]، و هندەك ژ وەختێت شەڤێ [نڤێژا عەیشا]، و سەروبنێت رۆژێ [نڤێژا مەغرەب و نیڤرۆ]، خودێ پاك و پاقژ بکە، و حەمدا وی بکە، دا بگەهییە وێ یا پێ رازی ببی. ﴿١٣١﴾ و تو چاڤێت خۆ نەبە وان خۆشیان، ژ خەمل و جوانیا دنیایێ، ئەڤێت مە دایینە هندەك گاوران، دا وان پێ بجەرببینین، و رزقێ خودایێ تە [کا چەند ژ دنیایێ دایییە تە، و ئەو خەلاتێ ئاخرەتێ ئەوێ دێ دەتە تە کو بەحەشتە] چێتر و دۆمدرێژترە. ﴿١٣٢﴾ و فەرمانا مالا خۆ [ملەتێ خۆ] ب نڤێژێ بکە، و تو ژی ل سەر پێ بەردەوام بە، ئەم چو رزقی ژ تە ناخوازین [کو تو رزقێ خۆ یان یێ مالا خۆ بدەی]، ئەم یێ رزقێ تە ددەین، و دویماهیکا ب خێر یا پارێزکارانە. ﴿١٣٣﴾ و گۆتن: بلا وی موعجیزەیەك ژ دەڤ خودایێ خۆ بۆ مە ئینابایە [دا مە باوەر ژێ کربایە]، ئەرێ ما مزگینیا هاتنا پێغەمبەری د کتێبێت بەری نوکەدا بۆ وان نەهاتبوو؟! ﴿١٣٤﴾ و ئەگەر مە ئەو، بەری هاتنا پێغەمبەری و ئینانەخوارا قورئانێ، ب ئیزایەکێ د هیلاك بربانە، دا بێژن خودێوۆ بلا تە پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا ئەم ل دویڤ ئایەت و نیشانێت تە چۆبایینە، بەری ئەم [ب ئیزایا دنیایێ] بێینە رسواکرن، و [ب ئیزایا ئاخرەتێ] بێینە شەرمزارکرن. ﴿١٣٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەم هەمی [ئەم و هوین] دچاڤەرێینە [کا دویماهیا مە و هەوە دێ بیتە چ؟] ڤێجا هوین خۆ بگرن و بەرێ خۆ بدەنێ، دێ زانن کانێ کێنە خودانێت رێکا راست و یێت راستەرێ.. [کا ئەمین یان هوینن].

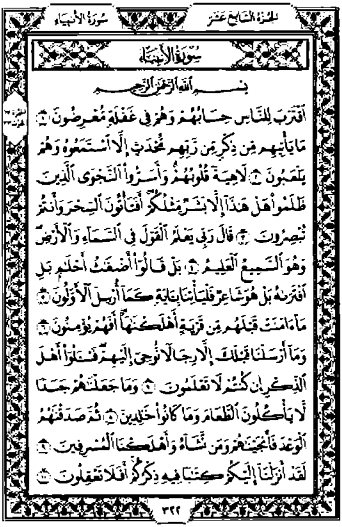

سورة الأنبياء

بسم الله الرحمن الرحيم

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۝١
مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ۝٢ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا هَلْ هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنتُمْ
تُبْصِرُونَ ۝٣ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝٤ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ
افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ۝٥
مَا آمَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ۝٦
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۝٧ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ۝٨ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ
الْوَعْدَ فَأَنجَيْنَاهُمْ وَمَن نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ۝٩
لَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝١٠

سورەتا ئەنبیاء

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ وەختێ حسێبا خەلکی [ل سەر کار و کریارێت وان کرین کو رۆژا قیامەتێیە] نێزیک بوو، و ئەو ب خۆ یێت د بێ ئاگەهییەکا تمامدا و [ب دنیایێ و دلخوازیێت دنیایێڤە] د مژویلن. ﴿٢﴾ و نینە چو یێ نوی ژ قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ تە، بۆ وان نەئێت، و ئەو ب ترانەڤە گوهداریێ بۆ نەکەن. ﴿٣﴾ دلێت وان د مژویل و بێ ئاگەهن، و ئەوێت ستەمکار پستەپستێ د ناڤبەرا خۆدا دکەن، و دبێژن: ئەرێ ما موحەممەد ژی نە مرۆڤە وەکی هەوە؟ ڤێجا هوین چاوا ل دویڤ سحرێ دچن و هوین ب خۆ دبینن [کو سحرە]. ﴿٤﴾ [پێغەمبەری] گۆت: ب راستی خودایێ من هەر گۆتنەکا د ئەرد و ئەسماناندا دئێتەکرن، ژێ ب ئاگەهە [ڤێجا چاوا پستەپستا هەوە دێ ل بەر بەرزەبیت]، و ئەو ب خۆ گوهدێر و زێدە زانایە [ئاگەهـ ژ هەمی گۆتن و پستەپستان هەیە، و چو ل بەر بەرزە نابیت]. ﴿٥﴾ و گۆتن [ئەڤا موحەممەد دبێژیت نەوەحییە]: تێکەلەخەون و خەونڕۆژکن، و دبیت هەما ژ دەڤ خۆ [ئەڤ قورئانە] چێکربیت، و ژ درەو ب بال خودێڤە لێدابیت، و دبیت هەلبەستڤان بیت [و ئەگەر وەسا نینە] یا بلا وەکی وان پێغەمبەرێت بەری وی هاتینە هنارتن، موعجیزەیەکێ بۆ مە بینیت. ﴿٦﴾ خەلکێ چو ژ وان گوندان، ئەوێت بەری قورەیشیان مە د هیلاك برین، باوەری ب وان موعجیزەیان نەئینایییە، ئەوێت وان ژ پێغەمبەرێت خۆ خواستین، ڤێجا ئەو دێ باوەریێ پێ ئینن؟ [ئەگەر بینن، نە.. ئەو بینن ژی باوەریێ پێ نائینن]. ﴿٧﴾ و مە بەری تە چو پێغەمبەر نەهنارتینە، و وەحی بۆ هنارتبیت ئەگەر زەلام نەبن [ئانکو مرۆڤ بوون، نە ملیاکەت بوون]، ڤێجا ئەگەر هوین ڤێ نەزانن پسیارا زانا و خودان کتێبان بکەن [کا پێغەمبەر هاتییە، ئەگەر مرۆڤ نەبیت و زەلام نەبیت؟]. ﴿٨﴾ و مە ئەو پێغەمبەر نەکربوونە لەشەکێ وەسا، کو خوارنێ نەخۆن و مرن بۆ وان نەبیت [ئەو ژی وەکی هەر مرۆڤەکێ هەبیت دمرن]. ﴿٩﴾ پاشی ئەو پەیمانا مە دایییە وان [کو ئەم وان رزگار بکەین، و نەیارێت وان بەرئاتاف بکەین]، مە ب جە کر و راست دەرئێخست، ڤێجا ئەو و ئەوێت مە بڤێن، مە رزگار کرن، و ئەوێت زێدە د گاوری و بەرزەبوونێدا چویین، مە بەرئاتاف کرن.

﴿١٠﴾ ب سویند [گەلی مرۆڤان] مە کتێبەك بۆ هەوە ئینایییە خوارێ، سەربلندیا هەوە یا تێدا، ئەرێ ما هوین تێ ناگەهن؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِن قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّآ أَحَسُّواْ بَأْسَنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
لَا تَرْكُضُواْ وَٱرْجِعُوٓاْ إِلَىٰ مَآ أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَٰكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُواْ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَت تِّلْكَ
دَعْوَىٰهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَٰهُمْ حَصِيدًا خَٰمِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَآ أَن نَّتَّخِذَ
لَهْوًا لَّٱتَّخَذْنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَى
ٱلْبَٰطِلِ فَيَدْمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ ۚ وَلَكُمُ ٱلْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾
وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَنْ عِندَهُۥ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمِ ٱتَّخَذُوٓاْ ءَالِهَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ﴿٢١﴾
لَوْ كَانَ فِيهِمَآ ءَالِهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمِ ٱتَّخَذُواْ
مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً ۖ قُلْ هَاتُواْ بُرْهَٰنَكُمْ ۖ هَٰذَا ذِكْرُ مَن مَّعِىَ وَذِكْرُ
مَن قَبْلِى ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْحَقَّ ۖ فَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

﴿١١﴾ و خەلكێ گەلەك گوندان ستەمكار بوون، مە هەمی د هیلاك برن، و مە هندەك ملەتێت دی د دویڤ وانرا ئینان. ﴿١٢﴾ ڤێجا وەختێ وان ئیزایا مە دیتی و بێ حەسیایین، ل خۆ دان و ژێ رەڤین. ﴿١٣﴾ [ملیاكەت دێ بێژنێ] نەكەنە غار و نەرەڤن، و ل وان نیعمەتان بزڤرن، ئەوێت هوین پێ بەتران بوویین، و ل خانیێت خۆ بزڤرن، بەلكی پسیار ژ هەوە بێتەكرن [كا ئەڤە چیە ب سەرێ هەوە هاتی، و كا دێ چاوا خۆ ژێ پاریزن، هەر ژ لەكەڤە]. ﴿١٤﴾ گۆتن: وەی ئیزا و نەخۆشی بۆ مە بیت، و خۆزلی ب سەرێ مە وەربیت، ب راستی ئەم د ستەمكار بوویین. ﴿١٥﴾ ڤێجا بێ ڤەبرین، ئەڤە نفرینا وان بوو [وەی خۆزلی ب سەرێ مە وەربیت]، هەتا مە ئەو وەكی گیایێ دوری لێ كرین و تەمراندین [بێ دەنگ كرین]. ﴿١٦﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا هەی، بێ مفا و ژ قەستا نەدایینە. ﴿١٧﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە خۆ ب تشتەكیڤە مژویل بكەین [وەكی كوری و ژنێ]، دا تشتەكی ل دەڤ خۆ بۆ خۆ گرین [نە ئەوێت هوین دبێژن]، ئەگەر ئەم ئەو باینە یێت مە وەكربایە. ﴿١٨﴾ [نە وەنینە وەكی ئەو دبێژن] بەلێ ئەم هەقی و راستیێ ب سەر بویچیێ دئێخین، [هەقی و راستی] پویچیێ ناهێلیت و پویچ دكەت، ڤێجا پویچی دچیت و نامینیت، و ئیزا و نەخۆشی بۆ هەوە بیت ژ بەر وان سالۆخەتێت هوین ب بال خودێڤە لێ ددەن. ﴿١٩﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەمی یێ خودێیە، و ئەوێت ل دەڤ وی [ئانكو ملیاكەت] خۆ ل سەر پەرستنا وی مەزن ناكەن، و قەت ناوەستن. ﴿٢٠﴾ شەڤ و رۆژان، خودێ ژ هەمی كێماسیان پاقژ دكەن، و سست نابن. ﴿٢١﴾ یان ژی وان هندەك پەرستی بۆ خۆ ل ئەردی گرتینە، ئەو [پەرستی] مریان ساخ دكەن [ب رووح دئێخن]. ﴿٢٢﴾ و ئەگەر ژ بلی خودێ هندەك پەرستی د ئەرد و ئەسماناندا هەبانە، دا ئەرد و ئەسمان ب سەرێكدا ئێن و وێران بن، ڤێجا پاك و پاقژی بۆ خودێ بن خودانێ عەرشی، ژ وێ سالۆخەتا ئەو ب بالڤە لێ ددەن. ﴿٢٣﴾ و پسیار ژێ ناێتەكرن كا چ دكەت، بەلێ پسیار ژ وان دێ ئێتەكرن [كا وان چ دكر چونكی ئەو بەندەنە و بەندە ژی ژ كارێ خۆ یێ بەرپرسە]. ﴿٢٤﴾ ئەرێ وان هندەك پەرستییێت دی شوینا خودێ بۆ خۆ كرینە خودێ؟ [هەی موحەممەد] بێژە وان: [ئەگەر راستە ئەو بوتێت هوین دپەرێسن خودێنە، وەكی هوین دبێژن] بەلگە و نیشانا خۆ [ل سەر خوداتیا وان] بینن [و هوین نەشێن چونكی وەسا نینە] و ئەڤە، ئەو كتێبا بۆ من هاتی و كتێبێت بەری من ژی هاتین [چو بەلگە و نیشان بۆ پشتەڤانیا هەوە تێدا نینن]، بەلكی باراپتر ژ موشركان هەقیێ نوزانن، ڤێجا لەوا روییێ خۆ ژێ وەردگێرن و ژێ بێ ئاگەهن.

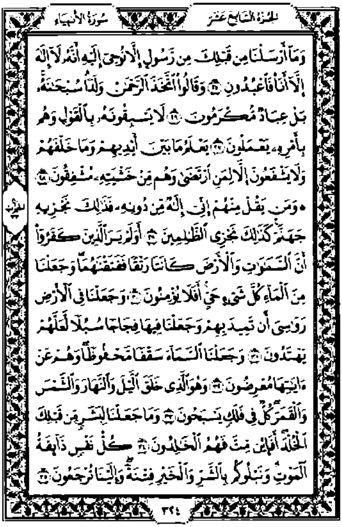

الجزء السابع عشر سورة الأنبياء

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيۡهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗاۗ سُبۡحَٰنَهُۥۚ
بَلۡ عِبَادٞ مُّكۡرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسۡبِقُونَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ وَهُم
بِأَمۡرِهِۦ يَعۡمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ
وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ ﴿٢٨﴾
۞وَمَن يَقُلۡ مِنۡهُمۡ إِنِّيٓ إِلَٰهٞ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجۡزِيهِ
جَهَنَّمَۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ أَوَلَمۡ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقٗا فَفَتَقۡنَٰهُمَاۖ وَجَعَلۡنَا
مِنَ ٱلۡمَآءِ كُلَّ شَيۡءٍ حَيٍّۚ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ
رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِهِمۡ وَجَعَلۡنَا فِيهَا فِجَاجٗا سُبُلٗا لَّعَلَّهُمۡ
يَهۡتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلۡنَا ٱلسَّمَآءَ سَقۡفٗا مَّحۡفُوظٗاۖ وَهُمۡ عَنۡ
ءَايَٰتِهَا مُعۡرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ
وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلۡنَا لِبَشَرٖ مِّن قَبۡلِكَ
ٱلۡخُلۡدَۖ أَفَإِيْن مِّتَّ فَهُمُ ٱلۡخَٰلِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ
ٱلۡمَوۡتِۗ وَنَبۡلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلۡخَيۡرِ فِتۡنَةٗۖ وَإِلَيۡنَا تُرۡجَعُونَ ﴿٣٥﴾

٣٢٤

﴿٢٥﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر مە وەحی بۆ نەهنارتبیت، و مە نە گۆتبیتێ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ من پێڤەتر نینن، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسن. ﴿٢٦﴾ و گۆتن: خودایێ دلۆڤان زارۆکێت بۆ خۆ چێکرین، و ئەو ب خۆ بێ باك و پاقژە ژ ڤێ چەندێ، و [ئەوێت ئەو دکەنە زارۆك بۆ خودێ کو ملیاکەتن] بەندەیێت وی یێت ب ڕێز و ڕویمەتن. ﴿٢٧﴾ و ئەو [ملیاکەت] چو ئاخڤتنان ناکەن بەری ئاخڤتنا خودێ [هەتا خودێ نەبێژیت و فەرمانێ نەدەت، نائاخڤن]، و ئەو ب خۆ ل بەر ئەمرێ وی د ڕاوەستاینە و بێ ئەمریا وی ناکەن. ﴿٢٨﴾ و خودێ دزانیت کا وان چ کریە و کا دێ چ کەن [ئەو چو کار و گۆتنان بێی خودێ ناکەن]، و مەهدەرێ بۆ کەسێ ناکەن، بۆ وی نەبیت یێ خودێ پێ خۆش و بۆ بڤێت [ئەو ژی خودانێت خۆ و ڤێ گۆتنێنە (لا إله إلا الله)]، و ئەو [ملیاکەت] بەردەوام د ترسا خودێدانە. ﴿٢٩﴾ و هەر ئێکێ [ژ ملیاکەتان] بێژیت: ئەز پەرستیمە شوینا خودێ، ئەم دێ دۆژەهێ کەینە جزایێ وی، و هۆسا ئەم ستەمکاران جزا دکەین. ﴿٣٠﴾ ئەرێ ما ئەوێت گاوربوویین، نەدیتن و هزرا خۆ ناکەن کو ب ڕاستی ئەرد و ئەسمان پێکڤەبوون، ڤێجا مە ژێکڤەکرن، و هەر تشتەکێ خودان ڕوح مە یێ ژ ئاڤێ چێکری، ئەرێ د گەل ڤێ ژی هێژ ئەو باوەریێ نائینن؟! ﴿٣١﴾ و مە چیایێت بنەجهـ یێت ئێخستینە د ئەردیدا، دا نەئێت و نەچیت [ژ جهـ نەچیت]، و مە ڕێکێت فرەهـ یێت ئێخستینە تێدا، دا ئەو ب سەر کاروبارێت خۆ هەلبن. ﴿٣٢﴾ و مە ئەسمان یێ کریە بانەکێ پارستی [ژ کەڤتنێ]، و ئەو ژ نیشان و بەلگەیێت مە کرینە تێدا [وەکی ڕۆژێ و هەیڤێ و ستێران] بێ ئاگەهن. ﴿٣٣﴾ و خودێ ئەوە، یێ شەڤ و ڕوژ، و ڕۆژ و هەیڤ داین، و هەر ئێك د چەرخا خۆدا دچیت و دگەڕیت. ﴿٣٤﴾ و مە بۆ کەسێ بەری تە، نەمری [هەروهەر ساخی] نەدایییە، ئەرێ ئەگەر تو مری ئەو نامرن؟ [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ واندا هاتە خوارێ ئەوێت دگۆتن: ئەم دێ خۆ لێ گرین هەتا دمریت، و وان هزر نەدکر ئەو ژی دێ مرن]. ﴿٣٥﴾ ب ڕاستی هەر نەفسەکا هەبیت دێ مریت، و ئەم هەوە ب قەنجی و خرابییان دجەڕبینین، و هەر هوین دێ ب بال مەڤە زڤڕن.

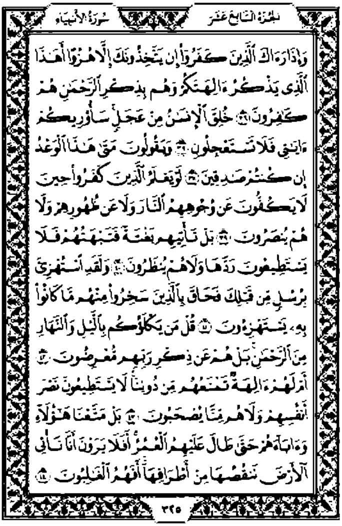

سورة الأنبياء الجزء السابع عشر

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا
ٱلَّذِى يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ هُمْ
كَٰفِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ مِنْ عَجَلٍ سَأُو۟رِيكُمْ
ءَايَٰتِى فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ
إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ حِينَ
لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا
هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ
بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟
بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَن يَكْلَؤُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ
مِنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ۗ بَلْ هُمْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾
أَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُم مِّن دُونِنَا ۚ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
أَنفُسِهِمْ وَلَا هُم مِّنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَٰٓؤُلَآءِ
وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ ۗ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِى
ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَآ ۚ أَفَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾

٣٢٥

﴿٣٦﴾ و وەختێ ئەوێت گاوربوویین تە دبینن ترانەیان ب تە دکەن، و دبێژنە ئێکدو: ئەڤەیە ب خرابی بەحسێ بوتێت هەوە دکەت؟ [و ئەو پێغەمبەری عەیبدار دبینن، کو بەحسێ بوتێت وان ب خرابی بکەت] و ئەو ب خۆ باوەرییێ نائینن کو خودایێ دلۆڤان یێ بێ هەڤال و هەڤپشکە، ڤێجا هەر وەختەکێ بەحسێ تاك و تەنیاییا خودایێ دلۆڤان هاتەکرن، پەسەند ناکەن و باوەرییێ پێ نائینن. ﴿٣٧﴾ مرۆڤ یێ ل سەر لەزێ هاتییە خۆرستکرن و چێکرن [بەری وەختی لەزێ ل تشتی دکەت]. [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ قورەیشییاندا هاتییە خوارێ، وەختێ وان لەز ل وێ ئیزایێ دکر ئەوا پێغەمبەری ژێ دگۆت] ئێزیك ئەز دێ نیشان و ئایەتێت خۆ نیشا هەوە دەم، ڤێجا لەزێ ل من نەکەن [کو ئەز بەری وەختێ دیارکری بۆ هەوە بینم]. ﴿٣٨﴾ و دبێژن: کا کەنگییە ئەو ژڤان [هاتنا ئیزایێ]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٣٩﴾ ئەگەر ئەوێت گاوربوویین زانیبانە وەختێ ئاگر دۆماندۆرێت وان دگریت، ل وان دبتە ئێك، و نەشێن ئاگری ژ سەروچاڤ و پشتێت خۆ بدەنە پاش، و هاریکاری و پشتەڤانی ژێ بۆ وان نائێتەکرن، وان لەز ل ئیزایێ نەدکر. ﴿٤٠﴾ بەلێ ئەو ئیزا دێ ژ نشکەکێڤە بۆ وان ئێت، و دێ وان شەپرزە و مەندەهۆش کەت [و نوزانن کا چ بکەن]، و نەشێن پاشڤەبەن و دەرفەت ژێ بۆ وان نائێتەدان کو ئەو بۆ خۆ تۆبە بکەن، و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٤١﴾ و ب سویند ترانە ب پێغەمبەرێت بەری تە ژی یێت هاتینەکرن، ڤێجا تشتێ وان ترانە پێ دکر، ب سەرێ وان هات و ئەو هنگاڤتن. ﴿٤٢﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: کێ هەوە ب شەڤ و ڕۆژ ژ ئیزایا خودایێ دلۆڤان دپارێزیت؟ بەلێ ئەو نە ئەون یێنە بیرا خۆ کو خودێیە وان دپارێزیت. ﴿٤٣﴾ یان ژی وان ژ بلی مە هندەك پەرستییێت دی هەنە، وان ژ ئیزایا مە ددەنە پاش؟! ئەو [پەرستییێت وان گرتین] نەشێن هاریکارییا خۆ بکەن [هەتا هاریکارییا وان بکەن]، و بەرەڤانییێ ژ وێ ئیزایێ ناکەن یا ئەم دئینینە سەرێ وان [یان هاریکاری ژ مە بۆ وان نائێتە دان]. ﴿٤٤﴾ و مە نیعمەت د گەل وان و باب و باپیرێت وان کرن، ژیەکێ درێژ د خۆشییاندا بۆراندین [ڤێجا وان هزر دکر ئەڤ نیعمەتە هەر دێ مینن، و ئەو هەر دێ د دنیاییێدا ساخ مینن و نامرن، ڤێجا د سەرداچۆن]، ئەرێ ما ئەو نابینن [و تێناگەهن] ئەم ئەردێت وان ژ هەمی ڕەخانڤە کێم دکەین [ب دەستێت موسلمانانڤە دبەین، و ژ دەستێت وان دەردئێخین]، یان ژی ما ئەو نابینن ئەم ئەردێ دێم بەرە بەرە کێم دکەین و بەر ئاڤێ دئێخین، ڤێجا ئەون یێت سەرکەفتی [یان ئەمین]؟!

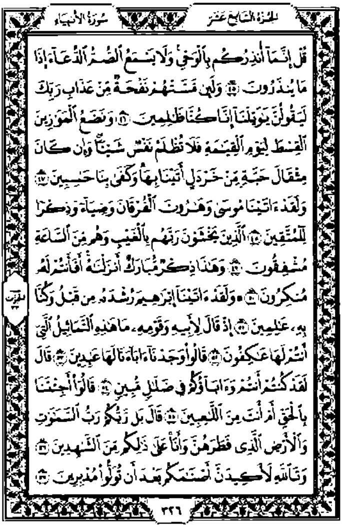

الجزء السابع عشر سورة الأنبياء

قُلْ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ
ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَإِن كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ ﴿٤٧﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ ٱلسَّاعَةِ
مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَٰهُ أَفَأَنتُمْ لَهُۥ
مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾ ۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِۦ عَٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ ٱلَّتِىٓ
أَنتُمْ لَهَا عَٰكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ
لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا
بِٱلْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِى فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٦﴾
وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

الحزب ٣٣

٣٢٦

﴿٤٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز بەس ب وەحیێ هەوە هشیار دکەم و بێ دترسینم، بەلێ یێ کەر (نەبیس) گول گازیێ نابیت دەمێ دێتە ئاگەهدارکرن [ئانکو گەلی موشرکان هوین وەکی مرۆڤێت کەرن، هوین چو فایدەیێ ژ ڤێ هشیارکرنێ نابینن]. ﴿٤٦﴾ و ئەگەر هیچەکا ئیزایا خودایێ تە وان بگریت، دێ بێژن: وەی بۆ ئیزا و نەخۆشیا مە، ب ڕاستی ئەم یێت ستەمکار بووین. ﴿٤٧﴾ و ئەم تەرازوییێت ڕاست و دورست بۆ ڕۆژا قیامەتێ دێ دانین، ڤێجا کەسێ کێمترین ستەم ژی لێ ناێتەکرن [نە خێرێت وی کێم دبن، و نە ژی گونەهێت وی زێدە دبن]، خۆ ئەگەر [خرابی یان باشیا وی] تەمەتی دندکەکا توڤێ خەندەلکێ ژی بیت، ئەم دێ ئینین [و بۆ کێشین]، ژ خۆ بۆ حسێب و هەژمارتنێ، ئەم بەسی خۆینە. ﴿٤٨﴾ و ب سویند مە کتێبا جوداکەر [د ناڤبەرا هەقی و نەهەقیێدا] و ڕاستەڕێکەر، و یا ب بیرتین بۆ پارێزکاران، دا مووسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [پارێزکار ئەون] ئەوێت دەمێ ب تنێ [کو کەس وان نەبینیت ژی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و ئەو خۆ ژ ڕۆژا قیامەتێ ژی دترسن. ﴿٥٠﴾ و ئەڤ قورئانە شیرەت و بیرئینانەکا پیرۆزە، مە ئینایە خوارێ، ڤێجا چاوا هوین باوەر ناکەن یا ژ دەڤ خودێ هاتی [هەر چەندە هوین دهەقینن، کو تەورات یا ژ دەڤ خودێ هاتی]. ﴿٥١﴾ ب سویند مە تێگەهشتن و ڕاستەڕێکرن هەر ژ بچویکاتی دابوو ئیبراهیمی، و ب ڕاستی مە دزانی ئەو هێژایی دانا مەیە. ﴿٥٢﴾ وەختێ گۆتیە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، ئەڤە چ بوت و پەیکەرن هوین پێڤەڕسیاین و دپەرێسن. ﴿٥٣﴾ گۆتن: ب ڕاستی مە ددیت باب و باپیرێت مە ئەو دپەرستن [ئەم ژی ژ بەر ڤێ چەندێ وان دپەرێسین]. ﴿٥٤﴾ گۆت: ب ڕاستی هوین ب باب و باپیرێت خۆڤە یێت د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٥٥﴾ گۆتن: ئەرێ تە ڕاستی بۆ مە ئینایە [ئانکو تو یێ جدی]، یان ژی تو ترانەیان بۆ خۆ ب مە دکەی. ﴿٥٦﴾ گۆت: [نەخێر ئەو نە خودایێت هەوەنە] بەلێ خودایێ هەوە خودانێ ئەرد و ئەسمانانە، ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین، و ئەز ل سەر ڤێ چەندێ [کو خودا خودایێ هەوەیە، و چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە] ژ شاهدامە. ﴿٥٧﴾ و سویند ب خودێ ئەز دێ بوتێت هەوە شکێنم، پشتی هوین ژ دەڤ دچن.

فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
قَالُوا۟ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾
قَالُوا۟ سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا۟ فَأْتُوا۟
بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوٓا۟ ءَأَنتَ
فَعَلْتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمْ
هَٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِن كَانُوا۟ يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ
أَنفُسِهِمْ فَقَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا۟
عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا
يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا۟ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓا۟ ءَالِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ
فَٰعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَٰنَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾
وَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ
وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَٰلِحِينَ ﴿٧٢﴾

﴿٥٨﴾ ڤێجا [پشتی چۆیین] ئیبراهیمی هەمی بوتێت وان پرت پرت کرن، بێ مەزن تێ نەبیت، دا بۆ پسیارێ لێ بزڤرن [پسیار ژێ بکەن کا کێ شکاندینە، و بزانن وان چو پێ چێ نابیت، یان ژی دا بزڤرنە ئیبراهیمی، دا وی سەنەمی بۆ وان بکەتە نیشان کو ئەو یێت خەلەتن]. ﴿٥٩﴾ [وەختێ زڤڕین و هۆسا بوتێت خۆ شکاندی و پرت پرت کری دیتین] گۆتن: کێ ئەڤە ب سەرێ پەرستییێت مە ئینایە؟ کێ وەکریت، ب ڕاستی ئەو ژ ستەمکارانە [و دڤێت بێتە جزاکرن]. ﴿٦٠﴾ گۆتن: مە یا بهیستی، لاوەکی ب خرابی بەحسێ وان دکر، دبێژنێ ئیبراهیم. ﴿٦١﴾ گۆتن: کا وی بینە پێش چاڤێت خەلکی، دا ئەوێت دنیاسن شادەییێ ل سەر بدەن. ﴿٦٢﴾ [وەختێ ئیبراهیم ئینایین] گۆتن: هەی ئیبراهیم ئەرێ تە ئەڤە ب سەرێ پەرستییێت مە ئینایە. ﴿٦٣﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: [نە من وەنەکرییە] بەلکی یێ ژ هەمیان مەزنتر یا وەکری، ڤێجا پسیارا وان [بوتێت شکەستی] بکەن ئەگەر ئەو بن یێت باخڤن [یان تێ بگەهن]. ﴿٦٤﴾ ڤێجا [ئەو بوتپەرست] ل خۆ زڤڕین [وان ب خۆ گۆتە ئێکدو پشتی بۆ وان دیاربووی، ئەو بوتێت وان دپەرستن هندەك لەشێت هشکن، و وان ستەما ل خۆ کری وەختێ ئەو پەرستین یێت نەشێن باخڤن]، و گۆتن: ب ڕاستی هوین یێت ستەمکارن [ئانکو ئەم یێت ستەمکارین وەختێ ئەم ڤان دپەرێسین، نە ئەوێ ئەو شکاندین]. ﴿٦٥﴾ پاشی زڤڕینە سەر نەزانین و ڕکهانا خۆ، و گۆتن: تێ تو ژی دزانی ئەڤ بوتە ناناخڤن. ﴿٦٦﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: ڤێجا پا چاوا هوین وان شوینا خودێ دپەرێسن، ئەوێت نە چو مفایێ دگەهینە هەوە و نە چو زیانێ. ﴿٦٧﴾ ئۆف بۆ هەوە و بۆ وان یێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ما هوین ئاقلەکی بۆ خۆ ناگرن [بزانن هوین یێت خەلەتن، وەختێ هوین وان دپەرێسن]. ﴿٦٨﴾ [ڤێجا وەختێ چو نیشان و دەلیل د دەست واندا نەماین] گۆتن: ئیبراهیمی بسۆژن و پەرستییێت خۆ ب سەربێخن، ئەگەر هەوە ل بەرە هوین تشتەکی ل ئیبراهیمی بکەن [هۆسا هوین دێ تۆلا بوتێت خۆ ڤەکەن]. ﴿٦٩﴾ [پشتی وان ئیبراهیم هاڤێتییە ناڤ ئاگری] مە گۆتە [ئاگری] ئاگرێ بۆ ئیبراهیمی سار بە، و بۆ وی ببە سلامەتی. ﴿٧٠﴾ و وان دڤیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، بەلێ مە ئەو خوسارەتر و زیانکارتر لێ کرن. ﴿٧١﴾ و مە ئەو [ئیبراهیم] و (لووط) پێغەمبەر ژ وان قورتالکرن، و مە برنە ئەردێ مە بۆ خەلکی پیرۆزکری، و تژی خێر و بەرەکەت کری. ﴿٧٢﴾ و [پشتی مە قورتالکری] مە ئیسحاق دایێ، و یەعقووب ژی د سەررا زێدەیی دوعایا وی، مە دایێ، و مە ئەو هەمی [ئیبراهیم، (لووط)، ئیسحاق، یەعقووب] کرنە خودانێت خێرێ و باشییێ.

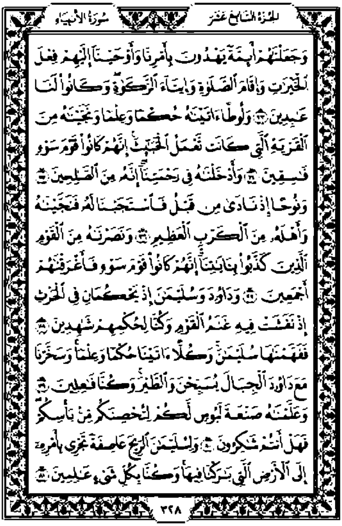

وَجَعَلۡنَٰهُمۡ أَئِمَّةٗ يَهۡدُونَ بِأَمۡرِنَا وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡهِمۡ فِعۡلَ
ٱلۡخَيۡرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِۖ وَكَانُواْ لَنَا
عَٰبِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا ءَاتَيۡنَٰهُ حُكۡمٗا وَعِلۡمٗا وَنَجَّيۡنَٰهُ مِنَ
ٱلۡقَرۡيَةِ ٱلَّتِي كَانَت تَّعۡمَلُ ٱلۡخَبَٰٓئِثَۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوۡمَ سَوۡءٖ
فَٰسِقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدۡخَلۡنَٰهُ فِي رَحۡمَتِنَآۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾
وَنُوحًا إِذۡ نَادَىٰ مِن قَبۡلُ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَنَجَّيۡنَٰهُ
وَأَهۡلَهُۥ مِنَ ٱلۡكَرۡبِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرۡنَٰهُ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوۡمَ سَوۡءٖ فَأَغۡرَقۡنَٰهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ إِذۡ يَحۡكُمَانِ فِي ٱلۡحَرۡثِ
إِذۡ نَفَشَتۡ فِيهِ غَنَمُ ٱلۡقَوۡمِ وَكُنَّا لِحُكۡمِهِمۡ شَٰهِدِينَ ﴿٧٨﴾
فَفَهَّمۡنَٰهَا سُلَيۡمَٰنَۚ وَكُلًّا ءَاتَيۡنَا حُكۡمٗا وَعِلۡمٗاۚ وَسَخَّرۡنَا
مَعَ دَاوُۥدَ ٱلۡجِبَالَ يُسَبِّحۡنَ وَٱلطَّيۡرَۚ وَكُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿٧٩﴾
وَعَلَّمۡنَٰهُ صَنۡعَةَ لَبُوسٖ لَّكُمۡ لِتُحۡصِنَكُم مِّنۢ بَأۡسِكُمۡۖ
فَهَلۡ أَنتُمۡ شَٰكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيۡمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةٗ تَجۡرِي بِأَمۡرِهِۦٓ
إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيۡءٍ عَٰلِمِينَ ﴿٨١﴾

﴿٧٣﴾ و مە ئەو كرنە پێشی، ب فەرمانا مە ڕاستەڕێكرنێ دكەن، و مە وەحی بۆ وان هنارت كو كارێت چاك بكەن، و نڤێژان بكەن، و زەكاتێ بدەن، و هەمیان ئەم دپەرستین. ﴿٧٤﴾ و (لووط) ژی مە كربوو پێشی، و مە پێغەمبەراتی و تێگەهشتن و زانین دابوویێ، و مە ئەو ژ وی گوندێ پویچاتی دكرن [كو زەلام تالوقی زەلامی دبوو] ڕزگار كر، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ خراب و ژ ڕێ دەركەفتی بوون. ﴿٧٥﴾ و مە ئەو [(لووط) پێغەمبەر] ئێخستە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا، ب ڕاستی ئەو ژ قەنجان بوو. ﴿٧٦﴾ و بەری ڤان پێغەمبەران، نووحی ژی گازی خودایێ خۆ كر [كو ئەم وی ڕزگار بكەین و ملەتێ وی د هیلاك بەین، پشتی بێ هیڤی بووی ئەو باوەرییێ بینن]، ڤێجا مە دوعایا وی قەبویل كر، و مە ئەو و مالا وی ژ تۆفانێ، و كۆڤانەكا مەزن ڕزگار كرن. ﴿٧٧﴾ و مە ئەو ژ وی ملەتێ نیشان و ئایەتێت مە درەو ددانان، پاراست و بەرەڤانی ژێ كر [كو نەشێن چو ئەزیەتێ بگەهینێ]، ب ڕاستی ئەو ملەتەكێ خراب بوون، ڤێجا ژ بەر هندێ مە ئەو هەمی [بچویك و مەزن] د ئاڤێدا خەندقاندن [چونكی پێت بەردەوام بوون ل سەر گونەهێ]. ﴿٧٨﴾ و بەحسێ داوود و سولەیمانی بكە وەختێ هەردووكان حوكم د دەرهەقێ زەڤیا چاندیدا كری، وەختێ پەزێ هندەكان ب شەڤ كەفتیە د ناڤدا [و پویچ كری] [و هەردووكان شریعەت د ناڤبەرا هەردو جویناندا دكر، خودانێت پەزی و یێت زەڤیێ]، و ئەم ل سەر حوكمێ هەردوكان شاهد بووین، و مە ئاگەه ژێ هەبوو [و داوودی گۆت: دڤێت خودانێ پەزی، پەزێ خۆ شوینا زیانا (زەرەرا) گەهشتیە زەڤیا چاندی، بدەتە خودانێ زەڤیێ]. ﴿٧٩﴾ و مە سولەیمان ب ڤی حوكمی تێگەهاند [و گۆت: دڤێت پەزی بدەینە ڤ خودانێ زەڤیێ، مفایی بۆ خۆ ژێ وەرگریت و زەڤیێ بدەینە ڤ خودانێ پەزی، و چاڤێ خۆ بدەتە زەڤیێ هەتا وەكی وێ شەڤێ لێ دكەت، ئەو شەڤا پەزێ وی كەفتیێ، پاشی ئەو [خودانێ پەزی] زەڤیێ بۆ بهێلیت و یێ دی ژی پەزێ وی بۆ بهێلیت، ئینا داوودی گۆت دێ حوكم ئەو بیت یێ تە گۆتی]، و مە پێغەمبەراتی و زانین و تێگەهشتن دابوونە هەردوكان، و مە چیا و تەیر و تەوال بۆ داوودی سەرنەرم كربوون، د گەل وی حەمد و تەسبیحا خودێ دكرن، و ئەم ڤان تشتان دشێین بكەین، و ئەم دكەین ژی. ﴿٨٠﴾ و مە چێكرنا زری و كومزریان نیشا داوودی دابوو، دا هەوە ژ چەكێ دژمنێ هەوە بپارێزیت، ئەرێ هوین سوپاسیا ڤان نیعمەتان دكەن؟ [ئانكو سوپاسیا ڤان نیعمەتان بكەن]. ﴿٨١﴾ و مە هوڕەبا بۆ سولەیمانی سەرنەرم كربوو، ب ئەمرێ وی بچیتە وی جهێ مە پیرۆز كری، و تژی خێر و بەرەكەت كری [كو ئەردێ شامێیە]، و ب ڕاستی مە ئاگەه ژ هەمی تشتی هەبوو [ئانكو هەمی تشت ب زانین و ب ئەمرێ مە چێ دبوو].

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعۡمَلُونَ عَمَلٗا دُونَ
ذَٰلِكَۖ وَكُنَّا لَهُمۡ حَٰفِظِينَ ﴿٨٢﴾ ۞ وَأَيُّوبَ إِذۡ نَادَىٰ
رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٨٣﴾
فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَكَشَفۡنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرّٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ أَهۡلَهُۥ
وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَا وَذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰبِدِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِدۡرِيسَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٨٥﴾
وَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ فِي رَحۡمَتِنَآۖ إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٦﴾
وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبٗا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَيۡهِ
فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي
كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَنَجَّيۡنَٰهُ
مِنَ ٱلۡغَمِّۚ وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِي ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّآ
إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرۡنِي فَرۡدٗا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ ﴿٨٩﴾
فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ يَحۡيَىٰ وَأَصۡلَحۡنَا
لَهُۥ زَوۡجَهُۥٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ
وَيَدۡعُونَنَا رَغَبٗا وَرَهَبٗاۖ وَكَانُواْ لَنَا خَٰشِعِينَ ﴿٩٠﴾

﴿٨٢﴾ و ژ شەیتانان، مە هندەك بۆ سەرنەرم كربوون، خۆ بۆ نقوم دكرنە بنێ دەریایان، دا بۆ لولو و مەرجانان دەربێخن، و ژ بلی ڤێ ژی، شولەكێ دی ژی بۆ دكر [وەكی ئاڤاكرنا باژێران، و ئاڤاهییێت بلند، یێت كو مرۆڤ نەشێن پێ ڕابن]، و ئەم بۆ وان پارێزڤان بووین [دا ئەو خرابیێ نەكەن، و ژ ئەمرێ سولەیمانی دەرنەكەڤن]. ﴿٨٣﴾ و ئەیووب وەختێ نەساخ بووی گازی خودایێ خۆ كر، خودێوو ب ڕاستی دەردەكێ گران ئەز پێ گرتیم، و تو ژ هەمی دلۆڤانان دلۆڤانتری. ﴿٨٤﴾ ئینا مە دوعایا وی قەبویل كر، و ئەو دەردێ گرتی، مە ژێ دا پاش، و مە كوڕ و كچێت وی، و جارەكا دی ئەمەتی وان ژ دلۆڤانیا خۆ دانێ، دا عیبادەتكەر بیرا خۆ بینن، و پێنا خۆ فرەهـ بكەن، هەروەكی ئەیوویی پێنا خۆ فرەهكری. ﴿٨٥﴾ و بەحسێ ئیسماعیل و ئدریس و (ذا الكفل) بكە، كو هەمی ژ دەستەكا سەبركێشان بوون. ﴿٨٦﴾ مە ژی ئەو تێخستنە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا [د ناڤ پێغەمبەراتییێ یان بەحەشتێدا]، ب ڕاستی ئەو ژ باشان بوون. ﴿٨٧﴾ و بەحسێ خودانێ نەهەنگی بكە، وەختێ كەربگرتی دەركەڤتی، و هزركر ئەم ب چو جزایان وی تەنگاڤ ناكەین [ڤێجا ئەو ژ گەمیێ هاتە هاڤێتن، و نەهەنگی داعویرا]، ئینا د تاریستاناندا [تاریا شەڤێ، تاریا دەریایێ و تاریا زكێ نەهەنگی] هەواركر.. خودێوو ب ڕاستی ژ بلی تە چو پەرستی نینن، پاكی و پاقژی [ژ هەمی كێماسییان] هەر بۆ تەیە، ب ڕاستی [ئەز هێژایی ڤێ جزاییمە و]، من ستەم ل خۆ كر. ﴿٨٨﴾ ڤێجا مە دوعایا وی قەبویل كر، و مە ئەو ژ كۆڤان و تەنگاڤییێ ڕزگاركر، و هۆسا ئەم خودان باوەران [ژ تەنگاڤیان] ڕزگار دكەین [ئەگەر هەوارا خۆ بگەهینە مە]. ﴿٨٩﴾ و بەحسێ [پێغەمبەرێ مە] زەكەریای بكە، وەختێ گازی خودایێ خۆ كری، خودێوو، من نەهێلە ب تنێ [بێ كوڕ.. كو ئەو كوڕ بیتە وێرسێ من و جهێ من بگریت، و ئەگەر تو نەدەیە من ژی، ئەز ب خەم ناكەڤم]، ب ڕاستی تو باشترین وێرسی. ﴿٩٠﴾ مە دوعایا وی قەبویل كر و مە یەحیا دایێ، و مە ژنا وی ب بچویك تێخست [كو بەری هنگی بچویك نەدبوون]، [مە دوعایێت وان پێغەمبەران قەبویلكرن] چونكی ب ڕاستی وان لەز ل خێران دكرن، و ژ ترسا ئیزایا مە، و تەمایی بۆ نیعمەتێت مە دوعا ژ مە دكرن، و وان بەس بۆ مە خۆ دشكاندن، و ل بەر فەرمانا مە د ڕاوەستیایی بوون.

وَٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا
وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَٰذِهِۦٓ
أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ﴿٩٢﴾
وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ﴿٩٣﴾
فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا كُفۡرَانَ
لِسَعۡيِهِۦ وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ
أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ
يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يَٰوَيۡلَنَا قَدۡ كُنَّا فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا بَلۡ كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمۡ وَمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمۡ لَهَا وَٰرِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوۡ كَانَ
هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةٗ مَّا وَرَدُوهَاۖ وَكُلّٞ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمۡ فِيهَا زَفِيرٞ وَهُمۡ فِيهَا لَا يَسۡمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
سَبَقَتۡ لَهُم مِّنَّا ٱلۡحُسۡنَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ عَنۡهَا مُبۡعَدُونَ ﴿١٠١﴾

﴿٩١﴾ و بەحسێ مەریەمێ بکە، ئەوا خۆ دەهمەن پاقژ ڕاگرتی و پارستی، و مە فەرمانا جبریلی کر پفکەتە سینگێ وێ [و مە عیسا تێخستە زکێ وێ]، و مە ئەو و کوڕێ وێ، کرنە نیشانەك [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ هەمی خەلکی. ﴿٩٢﴾ ب ڕاستی ئەڤ دینە، دینێ ئیسلامێ [دینێ تەوحیدێیە، و دینێ هەمی پێغەمبەرانە] دینەکێ ب تنێیە، [ئانکو تێك دینە و ئەوە یێ هەمی پێغەمبەر پێ هاتین] و ئەز خودایێ هەوەمە، ڤێجا [گەلی موسلمانان] پەرستنا من ب تنێ بکەن. ﴿٩٣﴾ [ئەڤ پێغەمبەرە وەکی خەلەکێت زنجیران ل دویڤ تێك هاتینە، و هەمی ئێك دین بوون، دینێ وان دینێ تەوحیدێ بوو] و دویکەڤتیێت وان ل سەر دینێ خۆ ژێك ڤەقەتیان، و بوونە دەستەك دەستەك و ژێك جودا بوون، و هەمی دێ هەر ب بال مە ڤە زڤڕن. ﴿٩٤﴾ ڤێجا هەر کەسێ کار و کریارێت باش بکەت و باوەری ژی هەبیت، بزاڤا وی بەرزە نابیت، و ئەم هەمی کار و کریارێت وی بۆ دنڤێسین. ﴿٩٥﴾ و ل خەلکێ وی گوندی ئەوێ مە [ژ بەر خرابیا وان] د هیلاك بری، حەرام بیت ئەو جارەکا دی بزڤڕنە دنیایێ. ﴿٩٦﴾ هەتا وەختێ سکرێ یەئجووج و مەئجووجان ڤەدبیت، و ئەو ژ هەمی جهێت بلند ب لەز دادکەڤن [ئانکو هندی هند گەلەکن، ژ هەمی ڕێکان دئێن، دا خرابیێ بکەن]. ﴿٩٧﴾ و وەختێ ڕابوونا پشتی مرنێ نێزیك بوو [چونکی دەرکەڤتنا یەئجووج و مەئجووجان ژ نیشانێت قیامەتێنە]، ڤێجا وی وەختی چاڤێت ئەوێت گاوربوویین، ڤەکری و بەق دمینن [و ژ ترساندا ناکەڤنە سەرێك و دبێژن]: وەی ئێزا و نەخۆشی بۆ مە بیت، ب ڕاستی ئەم ژ ڤێ یێت بێ ئاگەهـ بوویین [و مە کارێ خۆ بۆ ڤێ نەکربوو]، بەلکی ئەم یێت ستەمکار بوویین. ﴿٩٨﴾ ب ڕاستی هوین و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ئاردووك و داروودوویێ جەهنەمێنە، هوین [دگەل وان] دێ چنە تێدا. ﴿٩٩﴾ و ئەگەر ئەڤە (بوتێت هوین دپەرێسن) پەرستیێت دورست بانە، نەدچۆنە د جەهنەمێدا، و ئەو هەمی ژی تێکدا [بوت و بوتپەرێس] دێ هەروهەر تێدا مینن. ﴿١٠٠﴾ دێتە نالەنال و خرخرا سینگێ وان د دۆژەهێدا و [ژ بەر دژواریا ئێزایا دۆژەهێ]، ئەو چو یێ دی نابهیسن. ﴿١٠١﴾ ئەوێت بەری نوکە سۆز و پەیمانا ڕزگاربوونێ، مە ب ڕزقێ وان کری [وەکی عوزەیری و عیسایی و ملیاکەتان]، ئەو ژێ (ژ دۆژەهێ) د دویرن.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِي مَا ٱشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ
خَٰلِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ ٱلْفَزَعُ ٱلْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّىٰهُمُ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ ٱلَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾
يَوْمَ نَطْوِي ٱلسَّمَآءَ كَطَيِّ ٱلسِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۚ كَمَا
بَدَأْنَآ أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُۥ ۚ وَعْدًا عَلَيْنَآ ۚ إِنَّا كُنَّا
فَٰعِلِينَ ﴿١٠٤﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعْدِ
ٱلذِّكْرِ أَنَّ ٱلْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ ٱلصَّٰلِحُونَ ﴿١٠٥﴾
إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغًا لِّقَوْمٍ عَٰبِدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ
إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾
فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُلْ ءَاذَنتُكُمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ ۖ وَإِنْ أَدْرِيٓ أَقَرِيبٌ
أَم بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾ إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ مِنَ
ٱلْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾ وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُۥ
فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾ قَٰلَ رَبِّ ٱحْكُم
بِٱلْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

﴿١٠٢﴾ وان گول پێژنا دۆژەهێ ژی نابیت [ئانكو
دەنگێ ئاگرێ دۆژەهێ ناچیتە گوهێ وان]، و كا
دلێ وان د بەحەشتێدا دچیتە چ، دێ هەروهەر بۆ وان
هەبیت. ﴿١٠٣﴾ ترسا مەزنا ڕۆژا قیامەتێ وان ب خەم
ناتێخیت [چونكی ئەو ژێ دتێمن و ژ وان ناگریت]،
و ملیاكەت [ل بەر دەرگەهێت بەحەشتێ] ب بەر
وانڤە دئێن [و دبێژنێ]: ئەڤە ڕۆژا هەوەیە، ئەو ڕۆژە
ئەوا ژڤان بۆ هەوە بێ دهاتە دان. ﴿١٠٤﴾ [بەحسێ
وێ ڕۆژێ بۆ بكە] ڕۆژا ئەم ئەسمانی وەكی پێچانا
تۆمارێ دپێچین، و [پاشی] كا جارا ئێكێ مە ئەو چاوا
چێكربوون، وەسا ئەم دێ وان زڤڕینینەڤە [ئانكو كا مە
چاوا ئەو ژ زكێت دەیكێت وان، پێخواس و ڕویس و
ئەسوونەتكری دان، ڕۆژا قیامەتێ ژی وەسا ئەم دێ وان
زڤڕینینەڤە]، و ئەڤە پەیمانەكە ل سەر مە [دڤێت ب جه
بێت]، و ئەم دێ هەر ب جه ئینین. ﴿١٠٥﴾ و ب سویند
مە د زەبووریدا (كتێبا داوود پێغەمبەری) نڤیسی بوو
پشتی تەوراتێ، كو ب ڕاستی بەندەیێت من یێت
قەنجیكار [مەخسەد پێ ملەتێ پێغەمبەرێ مەیە] دێ
بنە وێرسێت ئەردی. ﴿١٠٦﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ سۆرەتە یان ئەڤ قورئانە] بەسی وانە، یێت ب دورستی
خودێ دپەرێسن [ئانكو ئەڤ قورئانە بەسی مرۆڤییە، مرۆڤی بگەهینیتە خۆشیا دنیایێ و ئاخرەتێ].
﴿١٠٧﴾ و [هەی موحەممەد] مە تو نەهنارتی، ئەگەر بۆ هندێ نەبیت، بۆ خەلكێ هەمی جیهانان ببیە دلۆڤانی.
﴿١٠٨﴾ بێژە: ب ڕاستی بەس ئەو وەحیا بۆ من هاتی ئەڤەیە، كو خودایێ هەوە، خودایەكێ ب تنێیە، ڤێجا
موسلمان ببن. ﴿١٠٩﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرێ خۆ ژ ئیسلامێ وەرگێڕا [و موسلمان نەبوون]، بێژە: من هوین
هەمی وەكی ئێك ب ئەمرێ خودێ ئاگەهداركرن، و ئەز نوزانم ئەو ژڤانێ بۆ هەوە هاتییە دان [كو ڕۆژا
قیامەتێ و ئیزایا وێیە]، یێ نێزیكە یان یێ دویرە [بەلێ هەر دێ ئێت]. ﴿١١٠﴾ و ب ڕاستی خودێ ئاخفتنا
ئاشكەرا دزانیت، و یا هوین ڤەدشێرن ژی دزانیت [ئانكو ئەو دژمناتییا هوین ئاشكەرا دكەن بۆ ئیسلامێ و
موسلمانان، و ئەو نەڤیان و كەرب و كینا هوین بۆ ئیسلامێ و موسلمانان د سینگێ خۆدا ڤەدشێرن، خودێ پێ
ئاگەهدارە، و دێ هەوە ل سەر جزاكەت]. ﴿١١١﴾ و ئەز نوزانم، دبیت [گیرۆبوونا جزاكرنا هەوە] جەڕباندن
بیت بۆ هەوە [كا هوین دێ چ كەن]، یان ژی دبیت خۆشییەك بیت، هەتا وەختەكێ ئاشكەرا ل دەڤ خودێ
هوین تێدا بمینن. ﴿١١٢﴾ [پێغەمبەری] گۆت: خودێوۆ تو حوكمی ب هەقییێ د ناڤبەرا مە و ڤاندا بكە، و
خودایێ مە یێ دلۆڤان هاریكارێ مە بیت، ل سەر وان درەوێت هوین د ڕاستا خودێدا دكەن.

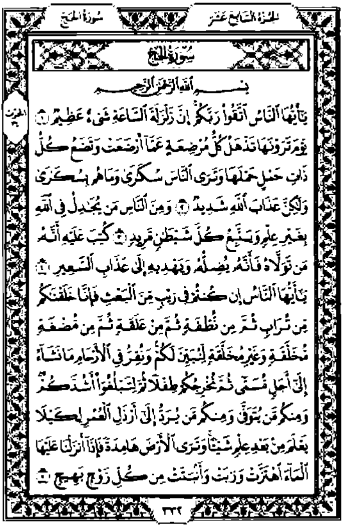

الجزء السابع عشر سورة الحج

سورة الحج

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمۡۚ إِنَّ زَلۡزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَيۡءٌ عَظِيمٞ (١)
يَوۡمَ تَرَوۡنَهَا تَذۡهَلُ كُلُّ مُرۡضِعَةٍ عَمَّآ أَرۡضَعَتۡ وَتَضَعُ كُلُّ
ذَاتِ حَمۡلٍ حَمۡلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ
وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٞ (٢) وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ
بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيۡطَٰنٖ مَّرِيدٖ (٣) كُتِبَ عَلَيۡهِ أَنَّهُۥ
مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُۥ يُضِلُّهُۥ وَيَهۡدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ (٤)
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمۡ فِي رَيۡبٖ مِّنَ ٱلۡبَعۡثِ فَإِنَّا خَلَقۡنَٰكُم
مِّن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ مِنۡ عَلَقَةٖ ثُمَّ مِن مُّضۡغَةٖ
مُّخَلَّقَةٖ وَغَيۡرِ مُخَلَّقَةٖ لِّنُبَيِّنَ لَكُمۡۚ وَنُقِرُّ فِي ٱلۡأَرۡحَامِ مَا نَشَآءُ
إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى ثُمَّ نُخۡرِجُكُمۡ طِفۡلٗا ثُمَّ لِتَبۡلُغُوٓاْ أَشُدَّكُمۡۖ
وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرۡذَلِ ٱلۡعُمُرِ لِكَيۡلَا
يَعۡلَمَ مِنۢ بَعۡدِ عِلۡمٖ شَيۡـٔٗاۚ وَتَرَى ٱلۡأَرۡضَ هَامِدَةٗ فَإِذَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡهَا
ٱلۡمَآءَ ٱهۡتَزَّتۡ وَرَبَتۡ وَأَنۢبَتَتۡ مِن كُلِّ زَوۡجِۭ بَهِيجٖ (٥)

٣٣٢

سورەتا حەج

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٨) ئایەنە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ گەلی مرۆڤان پارێزکاریا خودایێ خۆ بکەن، ب ڕاستی بیڤەلەرزا ڕۆژا قیامەتێ تشتەکێ مەزنە. ﴿٢﴾ ڕۆژا هوین [وێ بیڤەلەرزێ] دبینن، هەمی دایین و ماك، ساڤاشیرێ خۆ، ژ بیر دکەن و دهێلن، و هەمی ئاڤس و گرانە، بەردهاڤێژن، و دێ مرۆڤان بینی سەرخۆشن، و ئەو ب خۆ نە د سەرخۆشن، بەلێ ئیزایا خودایێ تە یا گرانە. ﴿٣﴾ و هندەك مرۆڤ هەنە [وەكی (نەضرێ)ێ كورێ (حارثی)ی و موشركان] گەنگەشەیێ د دەرهەقێ خودێدا دكەن، بێی كو زانینەك هەبیت [و هزر دكەن خودێ نەشێت جارەكا دی، پشتی مرنێ وان ساخكەتەڤە]، و ب دویڤ هەر شەیتانەكێ خرپایی و خرابیخواز دكەڤن. ﴿٤﴾ ل سەر وی شەیتانی یێ هاتیە نڤیسین، كو ب ڕاستی ئەوێ ب دویڤ وی بكەڤیت و ڕێكا وی بگریت، ئەو دێ وی بەرزە و گومڕا كەت، و بەرێ وی دێ دەتە ئیزایا ئاگری. ﴿٥﴾ گەلی مرۆڤان ئەگەر هوین ژ ڕابوونا پشتی مرنێ ب گۆمان و دودلن [هوین بەرێ خۆ بدەنە چێكرنا خۆ یا جارا ئێكێ]، ب ڕاستی مە هوین [ئانكو بابێ هەوە ئادەم] جارا ئێكێ یێت ژ ئاخێ چێكرین، پاشی ژ چیكەكێ، پاشی ژ خوینپارەی، پاشی ژ گۆشتپارەیەكا بێ كێماسی و تەكووز، و ژ ئێكا نەتەكووز، دا بۆ هەوە دیار بكەین [ئەم خودان شیانین ل سەر هەمی تشتان]، و ئەم وێ د مالبچویكاندا خۆجە دكەین و ڕادگرین، هەتا وەختەكێ دیاركری، یێ مە بڤێت، پاشی دێ هەوە بچویك دەین [پیچ پیچە دێ هەوە مەزن كەین] دا ب دورستی تێ بگەهن و بالغ ببن، و هندەك ژ هەوە [بەری بالغ ببن] دمرن، و هندەك ژ هەوە دمینن هەتا زندە پیر و بێ چارە دبن، دا چو تشتان پشتی دزانی نەزانیت، و تو ئەردی دبینی هشك و بێ شینكاتیە، گاڤا مە باران ب سەردا ئینا، ئەو ئەردێ هشك ب شینكاتی دهەژیت و دوەرمیت، و ژ هەمی ڕەنگێت جوان یێت شینكاتی، شین دكەت.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّهُۥ يُحْيِ ٱلْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي
ٱلْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِيَ عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ لَهُۥ فِي
ٱلدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ وَإِنْ
أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةَ ذَٰلِكَ
هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُۥ
وَمَا لَا يَنفَعُهُۥ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَن
ضَرُّهُۥٓ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِۦ لَبِئْسَ ٱلْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ ٱلْعَشِيرُ ﴿١٣﴾
إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ
يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
ٱلسَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُۥ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

﴿٦﴾ ئەڤە [دانا مرۆڤان، و شێکرنا ئەردێ هشك و ڕویت و ڕەوال، ب هەمی ڕەنگێت شێکاتیێن] دا بزانن، ب ڕاستی هەبوونا خودێ یا بەجهە [ئانکو چو گومان تێدا نینە]، و ئەوە مریان ساخ دکەت، و بێ گومان ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٧﴾ [و دا بزانن] بێ گومان ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ تێت، و چو گومان و دودلی د هاتنا ویدا نینە، و بێ گومان هندی د گۆڕاندا، خودێ دێ وان هەمیان ساخکەت و ڕاکەتەڤە. ﴿٨﴾ و ژ مرۆڤان هندەك یێت هەین بێ زانین و بێ ڕێنیشاندەر، و بێ وەحی و بێ کتێبەکا ڕۆنکەر [هەبیت]، مەدەرکیێ د دەرهەقێ خودێدا دکەن. ﴿٩﴾ ئەو ستۆیێ خۆ ژ مەزناتی و ژ ڕوی وەرگێڕان ژ هەقیێ بادەن، دا مرۆڤان ژ ڕێکا خودێ دویربێخن، ڕسوایی و شەرمزاری د دنیایێدا بۆ وانە، و ڕۆژا قیامەتێ ژی دێ وان کەینە د ئیزابا دۆژەهێ یا مرۆڤسۆژدا. ﴿١٠﴾ ئەڤ ئیزایە ژ بەر وێیە یا تە ب دەستێت خۆ بەری نوکە کری، و خودێ ب ڕاستی د ڕاستا بەندەیێت خۆدا نەیێ ستەمکارە.

﴿١١﴾ و ژ مرۆڤان هندەك یێت هەین ل هەجەتێ [نە د بنەجهن، و ب گومانن] د پەرستنا خودێدا، ڤێجا ئەگەر قەنجیەك گەهشتێ، دێ ل سەر دینێ خۆ مینیت، و ئەگەر نەخۆشیەك [هەر نەخۆشیەکا هەبیت بۆ جەرباندنا وی] گەهشتێ، دێ جارەکا دی زڤڕیتەڤە سەر گاوریێ، [و هۆسا] دنیا و ئاخرەت ژ دەست خۆ کرن، ئەڤ خوسارەتیا بەرچاڤ و ئاشکەرا ئەها ئەڤەیە. ﴿١٢﴾ [ئەڤێ هۆسا زڤڕیە سەر گاوریێ] وی شوینا خودێ دپەرێسیت، یێ کو نە فایدەیێ دگەهینیتێ نە ژی زیانێ، ئەها ئەڤەیە بەرزەبوون و گومڕاییا کویر و دویر. ﴿١٣﴾ ئەڤە وی دپەرێسیت یێ کو زیانا وی [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] ژ مفایێ وی [یێ ئەو بۆ ددانن] نێزیکتر، ئەو چ پیسە پشتەڤانە، و چ پیسە هەڤالە [بۆ خۆ گرتی]. ﴿١٤﴾ ب ڕاستی خودێ دێ وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، بەتە وان بەحەشتان ئەوێت ڕویبار د ناڤدا دئێن و دچن، ب ڕاستی خودێ وێ دکەت یا وی بڤێت. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ هزر بکەت، خودێ هاریکاریا پێغەمبەرێ خۆ د دنیایێ و ئاخرەتێدا ناکەت و وی ب سەر ناتێخیت، بلا [ژ کەربێت خۆدا] وەریسەکێ بێخیتە بانی و ستۆیێ خۆ تێ دانیت و خۆ بخەندقینیت، و بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا ئەڤا وی کری، سەرکەفتنا خودێ بۆ پێغەمبەری، ئەوا [گاور] بۆ کەربگرتی بوویی، دێ بەت.

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَٰهُ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖ وَأَنَّ ٱللَّهَ يَهۡدِي مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ
وَٱلۡمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ أَشۡرَكُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡصِلُ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ
ٱلۡقِيَٰمَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ
يَسۡجُدُۤ لَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ وَٱلشَّمۡسُ
وَٱلۡقَمَرُ وَٱلنُّجُومُ وَٱلۡجِبَالُ وَٱلشَّجَرُ وَٱلدَّوَآبُّ وَكَثِيرٞ مِّنَ
ٱلنَّاسِۖ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيۡهِ ٱلۡعَذَابُۗ وَمَن يُهِنِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن
مُّكۡرِمٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡعَلُ مَا يَشَآءُ۩ ﴿١٨﴾ ۞ هَٰذَانِ خَصۡمَانِ
ٱخۡتَصَمُواْ فِي رَبِّهِمۡۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ قُطِّعَتۡ لَهُمۡ ثِيَابٞ
مِّن نَّارٖ يُصَبُّ مِن فَوۡقِ رُءُوسِهِمُ ٱلۡحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصۡهَرُ بِهِۦ
مَا فِي بُطُونِهِمۡ وَٱلۡجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُم مَّقَٰمِعُ مِنۡ حَدِيدٖ ﴿٢١﴾ كُلَّمَآ
أَرَادُوٓاْ أَن يَخۡرُجُواْ مِنۡهَا مِنۡ غَمٍّ أُعِيدُواْ فِيهَا وَذُوقُواْ عَذَابَ
ٱلۡحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يُدۡخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ
أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ﴿٢٣﴾

سجدة

﴿١٦﴾ و هۆسا مە قورئان ئینا خوار، و قورئان هەمی نیشان و ئایەتێت ئاشکەراکەر، و ب ڕاستی خودێ وی ڕاستەڕێ دکەت، یێ وی بڤێت. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت موسلمان بوویین [و باوەری ب موحەمەدی ئینایین]، و ئەوێت بوویینە جوهی [دویکەفتییێت مووسایی] و سابئین [جوینەکە ژ جوهی و فەلەیان فەبوویینە، ستێران دپەرێسن، و هندەك دبێژن ملیاکەتان دپەرێسن] و فەلە و ئاگرپەرێس، و ئەوێت هەڤپشك بۆ خودێ دانایین [کو عەرەبێت بوتپەرێس بوون]، خودێ ڕۆژا قیامەتێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت و وان ژێکڤەکەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ شیاندارە. ﴿١٨﴾ ئەرێ ما تو نابینی، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، و ڕۆژ و هەیڤ و ستێر و چیا و دار و جانەوەر، و گەلەك ژ مرۆڤان ژی بۆ خودێ دچنە سوجدەیێ و بن ئەمری وینە، و گەلەك ژ وان ژی هێژایی ئیزایێ دبن [ئەوێت خۆ مەزن دبینن و گوهداریا خودێ نەکەن]، و هەر کەسێ خودێ وی [ب گاوریێ و نەخۆشیێ] ڕسوا و ڕەزیل بکەت، ڤێجا وی کەس نینە وی ب قەدر بێخیت [و کەیفخۆش بکەت، و ئیزایا خودێ ل سەر ڕاکەت]، ب ڕاستی خودێ چ بڤێت وێ دکەت. ﴿١٩﴾ ئەڤە دو جوینێت هەڤڕکن [جوینا موسلمانان و جوینا گاوران] د ڕاستا خودایێ خۆدا ب هەڤڕك چۆینە، ڤێجا ئەوێت گاوربوویین [جوینا گاوران]، دێ جلك ژ ئاگری بۆ وان تێنە کەرکرن، و ئاڤا زێدە کەلیایی دێ ب سەر سەرێ واندا تێنە ڕێتن. ﴿٢٠﴾ تشتێ د زکێ واندا هەی [ژ ڕویڤیك و بەزی] و پیستێ وان، دێ حەلیت. ﴿٢١﴾ و گورزێت ئاسنی ل وان دتێنە دان [ملیاکەتێت زیرەڤان د دۆژەهێدا ل سەرێت وان ددەن، ئەگەر ڤیان ژ دۆژەهێ دەرکەڤن]. ﴿٢٢﴾ و هەر وەختێ وان ڤیا ژ ئاگری دەرکەڤن، ژ بەر وێ هناڤسۆتنا ژ ئاگری دگەهیتە وان، جارەکا دی دێ بۆ ناڤ تێنە ڤەگێڕان، و تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ [و ملیاکەت دێ بێژنە وان: دێ تامکەنە ئیزایا دۆژەهێ یا مرۆڤسۆژ]. ﴿٢٣﴾ ب ڕاستی خودێ، ئەوێت باوەری ئینایین [جوینا موسلمانان] و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، دێ وان بەتە وان بەحەشتان، ئەوێت ڕویبار د بنڕا دئێن و دچن، و تێدا دێ تێنە خەملاندن، ب بازنێت زێری، و ب لۆلۆ و مراریان، و جلکێ وان تێدا ئارمویشە.

وَهُدُوٓاْ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ وَهُدُوٓاْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡحَمِيدِ ﴿٢٤﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِ ٱلَّذِي جَعَلۡنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلۡعَٰكِفُ فِيهِ وَٱلۡبَادِۚ
وَمَن يُرِدۡ فِيهِ بِإِلۡحَادِۭ بِظُلۡمٖ نُّذِقۡهُ مِنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٢٥﴾
وَإِذۡ بَوَّأۡنَا لِإِبۡرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلۡبَيۡتِ أَن لَّا تُشۡرِكۡ
بِي شَيۡـٔٗا وَطَهِّرۡ بَيۡتِيَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلۡقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ
ٱلسُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلۡحَجِّ يَأۡتُوكَ رِجَالٗا وَعَلَىٰ
كُلِّ ضَامِرٖ يَأۡتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٖ ﴿٢٧﴾ لِّيَشۡهَدُواْ
مَنَٰفِعَ لَهُمۡ وَيَذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ فِيٓ أَيَّامٖ مَّعۡلُومَٰتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلۡأَنۡعَٰمِۖ فَكُلُواْ مِنۡهَا
وَأَطۡعِمُواْ ٱلۡبَآئِسَ ٱلۡفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لۡيَقۡضُواْ تَفَثَهُمۡ
وَلۡيُوفُواْ نُذُورَهُمۡ وَلۡيَطَّوَّفُواْ بِٱلۡبَيۡتِ ٱلۡعَتِيقِ ﴿٢٩﴾
ذَٰلِكَۖ وَمَن يُعَظِّمۡ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّهُۥ عِندَ
رَبِّهِۦۗ وَأُحِلَّتۡ لَكُمُ ٱلۡأَنۡعَٰمُ إِلَّا مَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡۖ
فَٱجۡتَنِبُواْ ٱلرِّجۡسَ مِنَ ٱلۡأَوۡثَٰنِ وَٱجۡتَنِبُواْ قَوۡلَ ٱلزُّورِ ﴿٣٠﴾

﴿٢٤﴾ ئەڤ جوینە [جوینا موسلمانان د ژیانا دنیایێدا] بۆ ئاخفتنا پاقژ و بژوین [کو ئەو ژی پەیڤا تێکداییە (لا إله إلا الله)] هاتنە ڕاستەرێکرن، و بۆ ڕێکا خودێ [کو ئیسلامە] ڕاستەرێ بوون. ﴿٢٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربووین، و ڕێکا خودێ و مزگەفتا کەعبێ ل خەلکی دگرن، و خەلکی ژێ ددەنە پاش، ئەو مزگەفتا مە بۆ هەمی خەلکی وەکی ئێک دانایی [بێ فەرق و جودایی]، چ یێ ویرێ بیت [ئانکو ئاکنجیێ مەکەهێ بیت]، یان ژی ژ دەرڤە هاتبیت [هەقێ هەمییان وەکی ئێکە، تێدا نڤێژان بکەن، و تەوافا وێ بکەن]، و هەر کەسێ بڤێت و بکەتە د دلێ خۆدا، د مزگەفتا کەعبێدا گونەهەکێ بکەت، و ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤیت، ئەم دێ ئیزایەکا دژوار دەینێ. ﴿٢٦﴾ و بێژە وان: دەمێ مە جهێ کەعبێ بۆ ئیبراهیمی دیارکری، و کرییە جهێ لێزڤرینێ و پەرستنێ، و مە گۆتێ چو تشتان بۆ من نەکە هەڤال و هەڤپشک، و مالا من [کو کەعبە] بۆ تەوافکەر و ئاکنجی و داچەمیایی و سوجدەکەران [نڤێژکەران] پاقژ بکە. ﴿٢٧﴾ و گازی مرۆڤان بکە بۆ حەجێ، ڤێجا پەیادە و سویاری حێشترێت لاواز و وەستیایی، ژ هەمی ڕەخ و ڕوی و کنارێت دنیایێ، دێ قەست کەنێ. ﴿٢٨﴾ دا بۆ خۆ مفایان [یێت دینی و دنیایێ] ببینن، و زکرێ خودێ ل سەر ڤەکوشتنا قوربانان، ژ پەزی و چێلان و حێشتران، بکەن [ئانکو ناڤێ خودێ بینن]، د هندەک ڕۆژێت ئاشکەرادا [کو ڕۆژا قوربانییە و هەرسێ ڕۆژێت د دویڤڕا] ل سەر وی ڕزقێ خودێ دایییە وان ژ گیاندارێت ڕاگرتنێ یێت گیاخۆر [وەکی کەوالی و حێشتران و چێلان]، ڤێجا هوین ژێ [ژ قوربانان] بخۆن، و ژێ بدەنە ژارێ دەست تەنگ. ﴿٢٩﴾ پاشی [پشتی ڤەکوشتنا قوربانی، و ڕەجما ئێکێ] بلا قرێژا خۆ ڕاکەن و باڤێژن [ئەڤا ژ بەر ئیحراما نەدشیان ژ خۆ ڤەکەن، ڤێجا بلا سەرێ خۆ کورت بکەن یان بتراشن، و موییێت دی ژێڤەکەن، و نینۆکان بتراشن]، و بلا قوربانێت ئێخستینە سەر خۆ، بدەن، و بلا تەوافا مالا پیرۆز بکەن [ئانکو بلا تەوافا (افاضە)یێ بکەن]. ﴿٣٠﴾ کاروبارێت حەجێ ئەڤەنە ئەوێت مە ئەمر پێ کرین، و هەر کەسێ ئەو تشتێ خودێ ئەمر پێ کری بکەت، و ئەوێ حەرامکری نەدەتە سەر و مەزن بدانیت، و ڕێزێ لێ بگریت، ئێ ئەڤە ل دەڤ خودایێ وی بۆ چێترە، [گەلی مرۆڤان] هەمی تەرش [ژ پەزی و حێشتران و چێلان] بۆ هەوە هاتنە حەلالکرن و دورستکرن، ژ بلی وان، ئەوێت حەرامبیا وان، بۆ هەوە د ئایەتا حەرامکرنێدا هاتبنە خواندن [بزڤڕنە ئایەتا (٣) ژ سۆرەتا مائیدە]، ڤێجا خۆ ژ پیسێ [ئانکو بوتان] بپارێزن، و خۆ ژ گۆتنا پویچ و درەوێ و شەهدەزوریێ بپارێزن، و خۆ ژێ دویر بێخن.

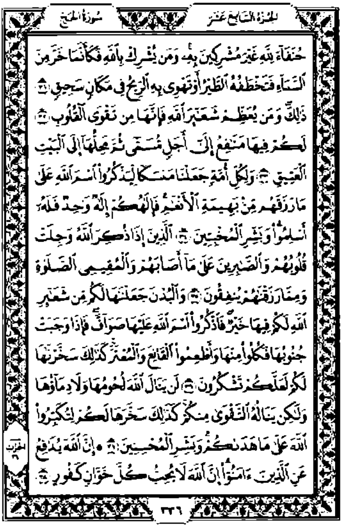

الجزء السابع عشر سورة الحج

حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾
ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾
لَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلْبَيْتِ
ٱلْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ
مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَلَهُۥٓ
أَسْلِمُوا۟ وَبَشِّرِ ٱلْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ عَلَىٰ مَآ أَصَابَهُمْ وَٱلْمُقِيمِى ٱلصَّلَوٰةِ
وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَٱلْبُدْنَ جَعَلْنَٰهَا لَكُم مِّن شَعَٰٓئِرِ
ٱللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ فَإِذَا وَجَبَتْ
جُنُوبُهَا فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرَّ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَٰهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا
وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقْوَىٰ مِنكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا۟
ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يُدَٰفِعُ
عَنِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

الحزب

٣٣٦

﴿٣١﴾ بەرێ خۆ ژ هەمی دینێت پویچ وەرگێرن، و بەرێ خۆ بدەنە دینێ راست و دورست، و هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكەن، ب راستی هەر كەسێ هەڤپشكان بۆ خودێ چێ كەت، هەروەكی ژ بلندایێ ژوردا كەتی [ئانكو ژ بلندایيا ئیانێ ژوردا كەتیە نزماتیيا گاوریێ]، ڤێجا بالندەیەك هێژ ل هەوا خۆ لێ بدەت، یان ژی با وی باڤێژیتە جهەكێ دویر و كویر. ﴿٣٢﴾ ئەڤ ئەمرە خودێ بۆ هەوە ئاشكەراكر و هەر كەسێ ئەمرێت خودێ [رێ و نیشانێت دینێ وی ژ وان، قوربان و رێ و نیشانێت حەجێ] مەزن بدانیت، وەكی ئەمر پێ هاتی، ب جهـ بكەت، ب راستی ئەڤە [ئانكو مەزن وەرگرتنا ئەمرێت خودێ یان قوربانی] نیشانا ترسیانا دلانە ژ خودێ. ﴿٣٣﴾ و فایدە و مفا بۆ هەوە، د وان قوربانانـدا، یێت هەین [سواربوونا وان و شیر و موی و هریيا وان] هەتا وەختەكێ دیاركری [ئانكو هەتا رۆژا قوربانی ب خۆ]، پاشی جهێ ڤەكوشتنا وان مالا پیرۆزە. ﴿٣٤﴾ و بۆ هەر ملەتەكی، مە قوربانگەهەك [جهێ سەرژێكرنا قوربانان] یا دانایی، دا ناڤێ خودێ ل سەر وان قوربانان، ژ تەرشێت مە ب رزقێ وان كرین، بینن، ڤێجا خودایێ هەوە [ئەوێ هەمی دینێت ئەسمانی ئینایینە خوارێ] تێك خودایە، ڤێجا خۆ هەلپەسێرنە وی ب تنێ، و مزگینیێ بدە وان ئەوێت خۆ بۆ خودێ دشكێنن، و بەردەوام بەرئەمری وی بن. ﴿٣٥﴾ ئەوێت گاڤا ناڤێ خودێ دئینە ئینان، دلێ وان ژ ترساندا دلەرزیت، و گاڤا نەخۆشیيەك گەهشتە وان، سەبرێ خۆ ل سەر دكێشن، و بەردەوام نڤێژان ب رەنگێ پێدڤی دكەن، و ژ تشتێ مە ب رزقێ وان كری، دكەنە خێر. ﴿٣٦﴾ و مە چێل و حێشتر یێت داین و دورستكرین، بۆ هەوە بینە قوربان، و بۆ هەوە هندەك مفایێت دی ژی یێت تێدا هەین [وەكی سواربوون و شیری و... هتد]، ڤێجا گاڤا هەوە دەست و پێت وان ب ریز گرێدان [ئانكو هەوە ڤەكوشتن]، ناڤێ خودێ ل سەر بینن، و وەختێ دكەڤنە سەر تەنشتا خۆ [پشتی دئینە ڤەكوشتن] ژێ بخۆن، و ژێ بدەنە هەژارێ رازی ب رزقێ خۆ [ل مالا خۆ]، و یێ خۆ نیشا هەوە ددەت، دا هوین ژێ بدەنێ بێی ژ هەوە بخوازیت، و هۆسا ئەڤە [جانەوەرێت مەزن] مە بۆ هەوە یێت سەرنەرم كرین، دا هوین سوپاسی و شوكورا خودێ بكەن. ﴿٣٧﴾ د بنیرا نە گۆشتێ وان [قوربانان] و نە خوینا وان ناگەهیتە خودێ، بەلێ ترسیان و گوهداریيا هەوە بۆ خودێ، دێ گەهیتێ، و هۆسا مە بۆ هەوە یێت سەرنەرم كرین، دا هوین خودێ مەزن بیاسن [ئانكو بێژن (الله أكبر)]، چونكی وی هوین یێت راستەرێكرینە ئەحكامێت دینێ خۆ، و مزگینیێ بدە شۆل بنەجهان. ﴿٣٨﴾ ب راستی خودێ زێدە زێدە بەرەڤانیێ ژ وان دكەت، ئەوێت باوەری ئینایین، ب راستی خودێ حەژ هەمی خائنێن [ئەوێت خیانەتێ د ئەمانەتێ خودێدا دكەن] و نیعمەت ژ بیركەران ناكەت.

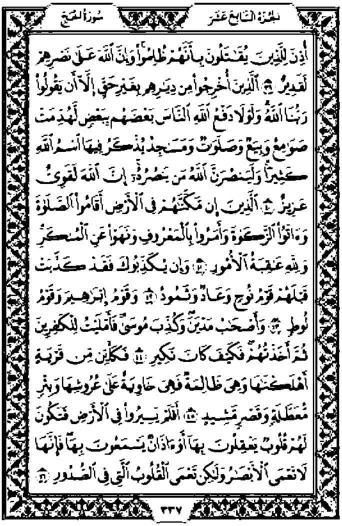

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمۡ ظُلِمُواْۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصۡرِهِمۡ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ ٱلَّذِينَ أُخۡرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيۡرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن يَقُولُواْ
رَبُّنَا ٱللَّهُۗ وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّهُدِّمَتۡ
صَوَٰمِعُ وَبِيَعٞ وَصَلَوَٰتٞ وَمَسَٰجِدُ يُذۡكَرُ فِيهَا ٱسۡمُ ٱللَّهِ
كَثِيرٗاۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُواْ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَنَهَوۡاْ عَنِ ٱلۡمُنكَرِۗ
وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلۡأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدۡ كَذَّبَتۡ
قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ وَعَادٞ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوۡمُ إِبۡرَٰهِيمَ وَقَوۡمُ
لُوطٖ ﴿٤٣﴾ وَأَصۡحَٰبُ مَدۡيَنَۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰۖ فَأَمۡلَيۡتُ لِلۡكَٰفِرِينَ
ثُمَّ أَخَذۡتُهُمۡۖ فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّن مِّن قَرۡيَةٍ
أَهۡلَكۡنَٰهَا وَهِيَ ظَالِمَةٞ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئۡرٖ
مُّعَطَّلَةٖ وَقَصۡرٖ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَتَكُونَ
لَهُمۡ قُلُوبٞ يَعۡقِلُونَ بِهَآ أَوۡ ءَاذَانٞ يَسۡمَعُونَ بِهَاۖ فَإِنَّهَا
لَا تَعۡمَى ٱلۡأَبۡصَٰرُ وَلَٰكِن تَعۡمَى ٱلۡقُلُوبُ ٱلَّتِي فِي ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

﴿٣٩﴾ دەستویریا شەڕی بۆ وان هاتەدان ئەوێت شەڕێ وان دئێتەکرن، ژ بەر وێ ستەما ل وان هاتییە کرن، ب ڕاستی خودێ ل سەر هاریکرن و پشتەڤانییا وان، خودان شیانە. ﴿٤٠﴾ ئەوێت ژ نەهەقی ژ مالێت وان هاتینە دەرئێخستن [گونەها وان بەس ئەو بوو] دگۆتن: خودانێ مە خودێیە، و ئەگەر خودێ هندەك مرۆڤ ب هندەکان نەدابانە پاش، گەلەك سەومەعە و دێر و کنیشتە و مزگەفت، ئەوێت گەلەك ناڤێ خودێ تێدا دئێتە گۆتن، دا ئێنە هەڕافتن (کاڤلکرن)، و ب ڕاستی خودێ دێ وی ب سەرئێخیت و هاریکارییا وی دێ کەت، ئەوێ دینێ خودێ ب سەربێخیت و هاری دینێ وی بکەت، ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە. ﴿٤١﴾ [ئەوێت ژ مالێت خۆ هاتینە دەرئێخستن و مشەخت بووین، یان ژی ئەوێت دینێ خودێ ب سەر دئێخن] ئەون ئەوێت گاڤا مە جهێ وان د ئەردیدا کر و ب هێز ئێخستن، دێ نڤێژان کەن، و زەکاتێ دەن و ئەمرێ ب قەنجیێ کەن و نەهیا خرابیێ کەن، و ب ڕاستی دویماهیا هەمی تشتان ب دەستێ خودێیە [ئانکو دینێ خۆ هەر دێ ب سەرئێخیت]. ﴿٤٢﴾ و [هەی موحەمەد] ئەگەر [قورەیشی] تە درەوین بدانن [ئەڤە نەتشتەکێ نوییە]، ب ڕاستی بەری وان، ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) ژی، پێغەمبەرێت خۆ درەوین یێت دانایین. ﴿٤٣﴾ هەروەسا ملەتێ ئیبراهیم پێغەمبەر و ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی... ﴿٤٤﴾ و هەروەسا خەلکێ مەدیەنێ ژی [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەری ژی، پێغەمبەرێ خۆ شوعەیب درەوین دانان]، و مووسا ژی [ژ بەرێ فیرعەونییانڤە] درەوین هاتە دانان، ڤێجا مە دەرفەت و مۆلەت دا گاوران [و مە تۆلڤەکرن ل وان گیرۆکر]، پاشی مە ئەو ب ئیزایێ هنگاڤتن، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ، کا نەڕازیبوونا من و گوهۆڕینا من ل سەر وان، یا چاوا بوو. ﴿٤٥﴾ ڤێجا گەلەك گوند، مە یێت د هیلاك برین، و ئەو یێت ستەمکار بوون، ڤێجا خانییێت وان کاڤلن و دیوار ب سەرێکدا هاتینە، و بیر بێ خودانن، و قەسرێت ب گێچێ ئاڤاکری، ڤالا ماینە. ﴿٤٦﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە [بینن کا مە چەند ملەت بەری وان بەرئاتاف کرینە، و کاڤلێت وان پێش چاڤن]، دا بۆ خۆ پێڤەبچن، و دل هەبن ئاقلەکێ بۆ خۆ پێ بگرن، و گوهـ هەبن شیرەتان گولێ بن، نێ نە چاڤێت وان د کۆرەنە [کو هەقیێ نەبینن]، بەلێ دلێت وان ئەوێت د سینگێ واندا د کۆرەنە.

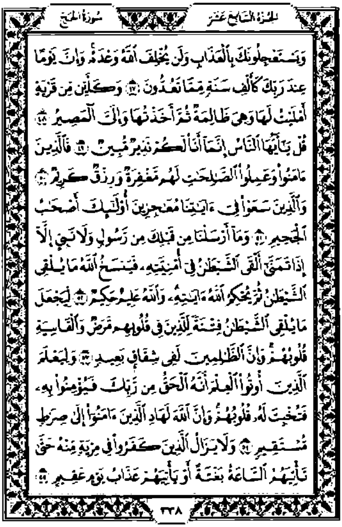

الجزء السابع عشر سورة الحج

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ وَإِنَّ يَوْمًا
عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَآ أَنَا۠ لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَٱلَّذِينَ سَعَوْا۟ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِىٍّ إِلَّآ
إِذَا تَمَنَّىٰٓ أَلْقَى ٱلشَّيْطَٰنُ فِىٓ أُمْنِيَّتِهِۦ فَيَنسَخُ ٱللَّهُ مَا يُلْقِى
ٱلشَّيْطَٰنُ ثُمَّ يُحْكِمُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِّيَجْعَلَ
مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا۟ بِهِۦ
فَتُخْبِتَ لَهُۥ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

٣٣٨

﴿٤٧﴾ [هەی موحەممەد] ئەو لەزا هاتنا ئیزایێ ژ تە دکەن [و دبێژنە تە: ئەگەر تو ڕاست دبێژی، بلا ڤێ گاڤێ ئەو ئیزایا تو مە پێ دترسینی، ب سەرێ مە بێت]، و خودێ ب ڕاستی پەیمانا دایی و لێڤەنابیت، [هنگی ئیزا دێ ئێت، دەمێ وی دەستنیشانکری، و لەزا وان چو کارلێکرنا خۆ د حوکمێ خودێدا نینە]، و ب ڕاستی هزار سالێت هەوە، ڕۆژەکە ل دەڤ خودێ [ئانکو خودایێ تە زێدە یێ حەلیمە، لەزێ ل جزادانێ ناکەت]. ﴿٤٨﴾ و مە دەرفەت و مۆلەت دا چەند گوندان، و ئەو یێت ستەمکار بوون [وەکی هەوە]، پاشی مە ئەو ب ئیزایێ د هیلاك برن، و هەمی هەر ب بال مەڤە دێ زڤڕنەڤە. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: گەلی مرۆڤان ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە بۆ هەوە [و من دەست د ئینانا ئیزایێدا نینە]. ﴿٥٠﴾ ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین، و کار و کریارێت ڕاست و قەنج کرین، بۆ وان لێنەگرتن [گونەهـ ژێبرن]، و ڕزقەکێ باش یێ هەی. ﴿٥١﴾ و ئەوێت بەرگەریان د ڕاستا قورئانا مەدا کرین، دا بەتال بکەن، وخەلکی ژ باوەری پێ ئینانێ گران دکەن ئەو دۆژەهینە. ﴿٥٢﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر وەختێ ئەو [وەحیا بۆ هاتی] دخوینیت، شەیتانی هندەك وەسواس نەهاڤێتیە د ناڤدا، بەلێ خودێ ئەوا شەیتانی هاڤێتییە د ناڤدا [ژ وەسواسێ] ڕادکەت و پویچ دکەت، پاشی ئایەتێت خۆ د دلێ پێغەمبەراندا موکوم و بنەجهـ دکەت، و خودێ زێدە زانا و کاربنەجهـە. ﴿٥٣﴾ خودێ ڤێ ڕێ ددەتە شەیتانی، دا ئەو وەسواسا شەیتان چێ دکەت، بۆ ئەوێت شك و دوڕوییاتی د دلێ واندا هەی، و ئەوێت دلێت وان ڕەق [کو ئیمان نەچیتە تێدا، ژ بەر شرکا وان] بیتە بەلا و جەڕباندن، و ب ڕاستی ستەمکار [موشرك و دوڕوی] یێت د ڕکۆییەکا دویری هەڤیێدا. ﴿٥٤﴾ و دا ئەوێت زانین بۆ هاتییە دان [ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەری هەی، و جوداییێ د ناڤبەرا هەقی و نەهەقیێدا دکەن] بزانن، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە وەحیا دورستە ژ خودایێ تە، دا باوەرییێ پێ بینن، و دلێ وان بەرانبەر تەنا بیت و بۆ مە ڤەبیت، ب ڕاستی خودێ بەرێ وان ئەوێت باوەری ئینایین، ددەتە ڕێکا ڕاست. ﴿٥٥﴾ و ئەوێت گاوربوویین، بەردەوام دێ مینە د دودلیێدا، د ڕاستا قورئانێدا، هەتا ژ نشکەکێڤە قیامەت ل وان ڕادبیت، یان ژی ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ ب خۆ، بۆ وان بێت.

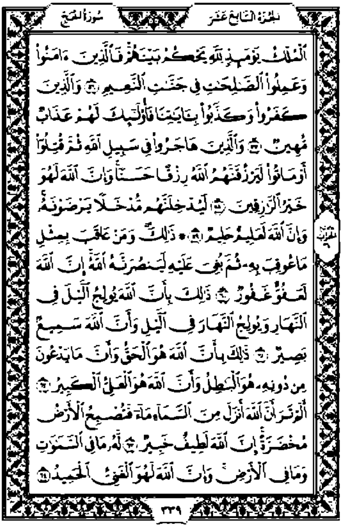

سورة الحج الجزء السابع عشر

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا
أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ
وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ۞ ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

٣٣٩

﴿٥٦﴾ وێ ڕۆژێ [كو ڕۆژا قیامەتێیە] ملك و دەستهەلات بەس بۆ خودێیە، خودێ دێ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت، ڤێجا ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت قەنج كرین، دێ د بەحەشتێت خۆشدا بن. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت گاوربوویین و نیشان و ئایەتێت مە درەو و دانایین، ئەڤا ئەڤان، دێ ئیزایەكا ڕسواكەر و شەرمزاركەر بۆ هەبیت. ﴿٥٨﴾ و ئەوێت د ڕێكا خودێدا مشەخت بوویین [مەخسەد پێ ئەوێت ژ مەكەهێ مشەخت بوویینە مەدینەیێ]، پاشی هاتینە كوشتن [شەهید بوویین]، یان ژی د مشەختبوونا خۆدا مرین، بێ گۆمان خودێ دێ ڕزقەكێ باش دەتە وان، ب ڕاستی خودێ چێترین ڕزقدارە. ﴿٥٩﴾ خودێ دێ وان بەتە جهەكی [كو بەحەشتە]، ئەو پێ ڕازی بن، و ب ڕاستی خودێ یێ زێدە زانا و حەلیمە [ئانكو لەزێ ل ئیزادانێ ناكەت]. ﴿٦٠﴾ [بڕیارا مە دایی، ئەڤەیە] هەر كەسێ ستەم لێ هاتیەكرن، و ئەو تەمەتی ستەما لێ هاتیە كرن، تۆلا خۆ ڤەكەت، پاشی [جارەكا دی] ستەم لێ بێتەكرن، ب ڕاستی خودێ دێ هاریكاریا وی كەت، و ب ڕاستی خودێ لێبۆر و لێنەگرە [گونەهـ ژێبەرە]. ﴿٦١﴾ ئەڤە [ئانكو ئەڤ هاریكاریە] ژ بەر هندێیە خودێ [یێ خودان شیانە] شەڤێ دكەتە د ڕۆژێدا [ڤێجا ڕۆژێ درێژ دكەت]، و ڕۆژێ دكەتە د شەڤێدا [ڤێجا شەڤێ درێژ دكەت]، و ب ڕاستی خودێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٦٢﴾ چێكرنا شەڤ و ڕۆژان هۆسا، دا بزانن خودێ یێ هەقە، و چو پەرستێت ڕاست و دورست، ژ بلی وی نینن، و دا بزانن ئەوێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن یێت پویچن، و ب ڕاستی خودێ یێ بلند و مەزنە. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ما تو نابینی، كو ب ڕاستی خودێ ئاڤێ ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، ڤێجا ئەرد پێ كەسك دبیت، ب ڕاستی خودێ زێدە هویربین و شارەزایە. ﴿٦٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وییە، و ب ڕاستی خودێیە یێ زەنگین، و هێژایی سوپاسیێ.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱلْفُلْكَ تَجْرِى
فِى ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِۦ وَيُمْسِكُ ٱلسَّمَآءَ أَن تَقَعَ عَلَى ٱلْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ
أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾
لِّكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنَٰزِعُنَّكَ
فِى ٱلْأَمْرِ ۚ وَٱدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾
وَإِن جَٰدَلُوكَ فَقُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ ٱللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۗ إِنَّ
ذَٰلِكَ فِى كِتَٰبٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِۦ
عِلْمٌ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا
بَيِّنَٰتٍ تَعْرِفُ فِى وُجُوهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلْمُنكَرَ ۖ يَكَادُونَ
يَسْطُونَ بِٱلَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا ۗ قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن
ذَٰلِكُمُ ۗ ٱلنَّارُ وَعَدَهَا ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

﴿٦٥﴾ ئەرێ مـا تو نابینی، کو ب ڕاسـتی خودێ، تشـتێ د ئەردیـدا هـەی، یـێ بۆ هـەوە سـەرنەرم کـری [وەکی جانـەوەر و دار و ڕوبـاران، و... هتـد، و هەمـی یـێـت تێخسـتینە د خێرا هـەوەدا]، و گەمـی بـۆ هـەوە یـێـت سـەرنەرم کریـن ب ئەمرێ خـودێ د دەریایانـدا دچن، و ئەسـمانی ڕادگریـت، دا نەکەڤیتـە سـەر ئـەردی، ب دەسـتویریـیا وی نەبیـت [کـو ئـەو ژی ڕۆژا قیامەتێـیـە]، ب ڕاسـتی خـودێ بـۆ مرۆڤـان ب ڕەحـم و دلۆڤانـە. ﴿٦٦﴾ و ئـەو ئـەوە یـێ هویـن دایـین، پاشـی دێ هەوە مرینـیت، پاشـی دێ هـەوە سـاخکەتەڤە، ب ڕاسـتی مـرۆڤ زێـدە یـێ چاڤنـق و نیعمـەت ژ بیرکـەرە. ﴿٦٧﴾ و بـۆ هـەر ملەتەکـی [مەخسـەد بـۆ خەلکێ هەر دینەکـی] مـە بەرنامـە و ڕێکـەك یـا دانایـی، ئەو ل سـەر دچـن و عیـادەتێ خـۆ دکـەن، ڤێجـا گوهـێ خـۆ نەدەنە مەدەڕکـی و هەڤڕکیـا وان، و بـلا چـو کارلێکرنـێ ل تە نەکـەن، و گـازی مرۆڤان بکە بۆ پەرسـتنا خودایـێ خۆ، ب ڕاسـتی تو یـێ ل سـەر ڕێکا ڕاسـتا بێ خـواری [کو ئیسـلامە]. ﴿٦٨﴾ و ئەگـەر ئـەو [پشـتی هەقـی بـۆ وان ئاشـکەرا بـووی] جڕەبـڕێ د گـەل تـە بکـەن، بێژە: تشـتێ هوین دکـەن خـودێ چێتر دزانیـت [ئانکـو جڕەبڕێ د گـەل وان نەکـە، و بێژە وان خودێ کریارێـت هەوە چێتر دزانیـت، و چێـتر دزانیت کا هوین هێژایی چ جزایـنـە]. ﴿٦٩﴾ ڕۆژا قیامەتـێ خـودێ دێ حوکمـی د ناڤبەرا هەوەدا کەت، ل سـەر وی تشـتێ هوین [موسـلمان و گاوران] تێـدا ژێـك جـودا. ﴿٧٠﴾ ئـەرێ مـا تـو نوزانـی، کـو ب ڕاسـتی هندی د ئـەرد و ئەسـماناندا هـەی خـودێ ژێ ب ئاگەهـە؟ ب ڕاسـتی هەمـی [هەمـی زانینا ل دۆر ئـەرد و ئەسـمانان، و کا چ تێدا هەیـە] ل دەڤ وی یا نڤێسـیـیە، و ئەڤـە ل دەڤ وی یـا ب سـاناهیـیە. ﴿٧١﴾ و ئـەو وان شـوینا خـودێ دپەرێسـن، ئەوێـت چـو بەلگە و نیشـان وان پێ نەیـی، و سـتەمکاران چـو هاریکار و پشـتەڤان نیـن. ﴿٧٢﴾ و گاڤا ئایەتێـت مە یـێـت ڕۆن و ئاشـکەرا ل سـەر وان هاتنـە خوانـدن، تـو دێ نەڕازیبوونـێ د سـەروچاڤێت وانـڕا بینی [هنـدی کەربگرتی دبن ژێ]، ئەوێـت پشـتا خـۆ دایـنە باوەرییـێ، نێزیکـە خـۆ د وان وەرکەن ئەوێـت ئایەتێـت مە بۆ وان دخوینـن، بێژە: ئەرێ ئـەز بۆ هەوە یـا ژ ڤـێ خرابـتر و گرانتر بێژم؟ ئێزایا ئاگریـە، خـودێ بەیانا پێ دایـیـە وان ئەوێـت گاوربوویـن، و ئەو پیسـە دوماهیکە.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخْلُقُوا۟ ذُبَابًا وَلَوِ ٱجْتَمَعُوا۟ لَهُۥ ۖ
وَإِن يَسْلُبْهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيْـًٔا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ۚ
ضَعُفَ ٱلطَّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ ٱللَّهُ يَصْطَفِى مِنَ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةِ
رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّاسِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٧٦﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱرْكَعُوا۟ وَٱسْجُدُوا۟ وَٱعْبُدُوا۟
رَبَّكُمْ وَٱفْعَلُوا۟ ٱلْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۩ ﴿٧٧﴾
وَجَـٰهِدُوا۟ فِى ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦ ۚ هُوَ ٱجْتَبَىٰكُمْ
وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِى ٱلدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ
إِبْرَٰهِيمَ ۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ ٱلْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفِى
هَـٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا۟
شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ ۚ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱعْتَصِمُوا۟ بِٱللَّهِ هُوَ مَوْلَىٰكُمْ ۖ فَنِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

﴿٧٣﴾ گەلی مرۆڤان نموونەیەك هاتە دیارکرن، ڤێجا گوهێ خۆ بدەنێ، ب ڕاستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، نەشێن مێشەکێ چێ بکەن (بدەن)، خۆ ئەگەر هەمی پێکڤە [بۆ چێکرنا مێشێ] کۆم ببن ژی، و ئەگەر مێش تشتەکی ژ وان ڕاکەت، ئەو نەشێن ژێ بستینن، داخوازکەر [کو بوتە، ئەوێ دخوازیت تشتێ مێشێ ل سەر ڕاکری بێتە زڤڕاندن] و داخوازکری [کو مێشە، داخوازکریە ژ بەرێ بوتیڤە کو تشتێ وێ بری بزڤڕینیتەڤە]، هەردو ژی [ئانکو مێش و بوت] لاوازن و بێ هێزن. ﴿٧٤﴾ [ب ڕاستی وەختێ ئەو ڤان بوتێت لاواز و بێ هێز دپەرێسن] وان ب ڕەنگەکێ پێدڤی قەدرێ خودێ نەگرتیە [و ب دورستی نەناسیە]، ب ڕاستی خودێ هێزدار و سەردەستە. ﴿٧٥﴾ ب ڕاستی خودێ ژ ملیاکەتان و ژ مرۆڤان ژی، هنارتیان هەلدبژێریت، و بێ گۆمان خودێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٧٦﴾ خودێ ژ کار و کریارێت وان کرین و یێت دێ کەن، ب ئاگەهە، و هەمی کاروبار دێ ب بال خودێڤە زڤڕن. ﴿٧٧﴾ هەی ئەو کەسێت هەوە باوەری ئینایین، داچەمبێن و هەڕنە سوجدێ [ئانکو نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن]، و خودایێ خۆ بپەرێسن، و باشیێ بکەن، دا هوین سەرفەراز بن. ﴿٧٨﴾ و جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن، جیهادەکا دورست بۆ خودێ کو هوین ژ لۆمەیا کەسێ نەترسن، و شیانێت خۆ هەمییان تێدا بمەزێخن. وی هوین [گەلی موسلمانان، بۆ دینێ خۆ] یێت هەلبژارتین، و چو بەرتەنگی و گرانی [یا زێدەی شیانا هەوە] نەکریە د دینیدا، دینێ هەوە یێ بەرفرەهکری، بەرفرەهیا دینێ بابێ هەوە ئیبراهیمی، و خودێ بەری قورئانێ بینیتە خوارێ د کتێبێت بەریدا، هوین ب ناڤێ موسلمان ب ناڤ کرینە، و د ڤێ قورئانێدا ژی، مە هوین ب عەینی ناڤی ب ناڤ کرینە، دا پێغەمبەر ل سەر هەوە بیتە شاهد [کو پەیاما خودێ گەهاندە هەوە]، و دا هوین ژی ل سەر خەلکی [ڕۆژا قیامەتێ] ببنە شاهد، ڤێجا نڤێژێت خۆ ب ڕەنگێ پێدڤی و بەردەوام بکەن، و زەکاتا مالێ خۆ بدەن، و خۆ ب ڕێکا خودێ یا ڕاستڤە بگرن، ئەو (خودێ) پشتەڤان و هاریکارێ هەوەیە، و ئەو چەند پشتەڤان و هاریکارەکێ باشە.

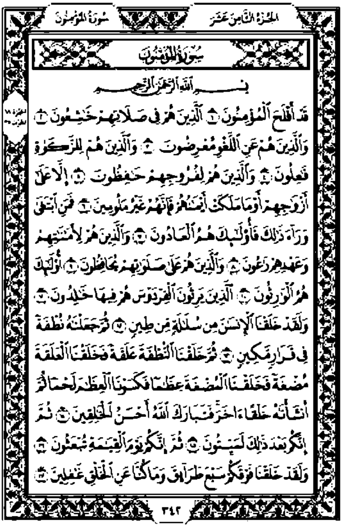

الجزء الثامن عشر سورة المؤمنون

سورة المؤمنون

بسم الله الرحمن الرحيم

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (١) الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ (٢)
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (٣) وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ (٤) وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٥) إِلَّا عَلَىٰ
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٦) فَمَنِ ابْتَغَىٰ
وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (٧) وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ
وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٨) وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٩) أُولَٰئِكَ
هُمُ الْوَارِثُونَ (١٠) الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١١)
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ (١٢) ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً
فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (١٣) ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ
أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۚ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (١٤) ثُمَّ
إِنَّكُم بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ (١٥) ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ (١٦)
وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ (١٧)

٣٤٢

سورەتا موئمینوون

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١١٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب راستی خودان باوەر سەرفەراز بوون. ﴿٢﴾ ئەو [خودان باوەر]ێت خۆشکێن، و ب ترس د نڤێژێت خۆدا. ﴿٣﴾ و ئەوێت [هەمی دەمان] پشتا وان ل گۆتن و کریارێت پویچ [و خۆ ژێ ددەنە پاش]. ﴿٤﴾ و ئەوێت دلێ خۆ ژ شرك و گونەهان پاقژ دکەن [زەکات ل ڤێرێ باراپتر پاقژیا دەروونیە، چونکی ئەڤ ئایەتە ل مەکەهێ هاتیە خوار، و زەکات ل مەدینەیێ هاتیە فەرزکرن، و هندەك زانا دبێژن مەخسەد هەر زەکاتا مالیە]. ﴿٥﴾ و ئەوێت دەهمەن پاقژ و ناموس پارێز. ﴿٦﴾ بۆ هەڤەرێت خۆ نەبن، یان جاریێت خۆ، و د ڤێدا ل وان ناێتە گرتن. ﴿٧﴾ و هەر کەسێ د سەر ڤانرا دەرباز ببیت [ئانکو ژ هەڤەر و جاریا خۆ زێدەتر بچیت، ئەو زۆردار و ستەمکارە]، ب راستی ئەڤە ئەون یێت ژ تخویبێ خودێ دەرکەڤتین. ﴿٨﴾ و ئەوێت ئەمانەتێ و سۆز و پەیمانا خۆ دپارێزن. ﴿٩﴾ و ئەوێت ل نڤێژێت خۆ هشیار [ب رەنگێ پێدڤی و ل وەخت و ب ترس و بەردەوام دکەن]. ﴿١٠﴾ ئەڤەنە (خودانێت ڤان سالۆخەتان) وێرس. ﴿١١﴾ ئەوێت ب وێرسی بەحەشت دگەهیتێ و ئەو دێ هەر تێدا مینن. ﴿١٢﴾ و ب سویند مە مرۆڤ ژ هێڤێنێ هەرییێ چێکریە. ﴿١٣﴾ پاشی مە ئەو کرە چپکەك، و خۆجهـ کر د مالبچویکیدا. ﴿١٤﴾ پاشی مە ئەو چپکە کرە خوینپارە (خوینەکا قەرسی و پێکڤە)، پاشی مە ئەو خوینپارە کرە گۆشتپارە، پاشی مە ژ گۆشتپارەی هەستی دا، و مە هەستی ب گۆشتی کراسکر و نخافت، پاشی [پشتی ڤان قویناخان، مە روح دایێ]، و کرە چێکریەکێ دی، و پاکی و بلندی بۆ باشترین و چێترین چێکەر. ﴿١٥﴾ پاشی [پشتی ڤێ چێکرنێ] ب راستی هوین دێ مرن. ﴿١٦﴾ پاشی [پشتی مرنا هەوە ژی] ب راستی رۆژا قیامەتێ، هوین دێ ساخ بنەڤە. ﴿١٧﴾ ب سویند مە حەفت ئەسمان یێت د سەر هەوەرا چێکرین، و ئەم ژ چێکرنا وان نە دبێ ئاگەهین [پشتی چێکرنێ ئەم چاڤدێرییێ ژی لێ دکەین].

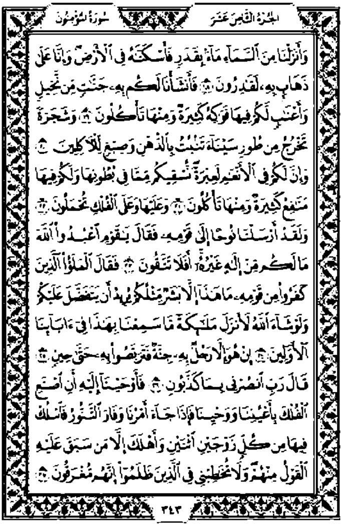
الجزء الثامن عشر
سورة المؤمنون
٣٤٣

وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَۢ بِقَدَرٖ فَأَسۡكَنَّٰهُ فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَإِنَّا عَلَىٰ
ذَهَابِۭ بِهِۦ لَقَٰدِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنشَأۡنَا لَكُم بِهِۦ جَنَّٰتٖ مِّن نَّخِيلٖ
وَأَعۡنَٰبٖ لَّكُمۡ فِيهَا فَوَٰكِهُ كَثِيرَةٞ وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةٗ
تَخۡرُجُ مِن طُورِ سَيۡنَآءَ تَنۢبُتُ بِٱلدُّهۡنِ وَصِبۡغٖ لِّلۡأٓكِلِينَ ﴿٢٠﴾
وَإِنَّ لَكُمۡ فِي ٱلۡأَنۡعَٰمِ لَعِبۡرَةٗۖ نُّسۡقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمۡ فِيهَا
مَنَٰفِعُ كَثِيرَةٞ وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيۡهَا وَعَلَى ٱلۡفُلۡكِ تُحۡمَلُونَ ﴿٢٢﴾
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥٓۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ ٱلۡمَلَؤُاْ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيۡكُمۡ
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةٗ مَّا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِيٓ ءَابَآئِنَا
ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ إِنۡ هُوَ إِلَّا رَجُلُۢ بِهِۦ جِنَّةٞ فَتَرَبَّصُواْ بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٖ ﴿٢٥﴾
قَالَ رَبِّ ٱنصُرۡنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَأَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡهِ أَنِ ٱصۡنَعِ
ٱلۡفُلۡكَ بِأَعۡيُنِنَا وَوَحۡيِنَا فَإِذَا جَآءَ أَمۡرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ فَٱسۡلُكۡ
فِيهَا مِن كُلّٖ زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَأَهۡلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيۡهِ
ٱلۡقَوۡلُ مِنۡهُمۡۖ وَلَا تُخَٰطِبۡنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغۡرَقُونَ ﴿٢٧﴾

﴿١٨﴾ و مە ئاڤەك ب پیڤان ژ عەوران ئینایە خوارێ
[ئانكو ل دویڤ هەوجەییێ، نە هند گەلەك بیت
ئەردی هەمییێ بن ئاڤ بكەت و بخەرقینیت، و نە هند
كێم بیت بێت ل سەر ئەردی تێنی بمینن، و داروبار
نەمینن]، ڤێجا مە ئەو باران [بۆ هەوە] د ئەردیدا هێلا
و ڕاگرت [د كانی و ڕوباراندا و... هتد]، و [كا مە
چاوا شیا وێ ئاڤێ بینین] ئەم وەسا دشێین وێ ئاڤێ
بەین ژی. ﴿١٩﴾ ڤێجا مە بۆ هەوە جنیكێت دارقەسپان
و ڕەزێت تری پێ چێكرن، و بۆ هەوە د وان جنیكاندا
ژ بلی قەسپان و تری، گەلەك ڕەنگێت دی یێت فێقی
یێت هەین و ژ وی فێقی هوین [هەمی سالوەختان]
دخۆن. ﴿٢٠﴾ و مە [ب وێ ئاڤێ] دارەك دا، ل چیایێ
(طووری سیناء) شین دبیت [كو زەیتوونە]، و فێقیێ
وێ دبیتە ڕوین و پێخوارن بۆ یێ بڤێت بخۆت.
﴿٢١﴾ و ب ڕاستی چام و عیبرەت بۆ هەوە یێت د
چێلان و حێشتران و پەزیدا [كو هوین پێ بگەهنە
مەزناتیا خودێ، ئەگەر هوین هزرا خۆ تێدا بكەن]،
ئەم شیرێ وان ددەینە هەوە و گەلەك مفاییێت دی ژی
بۆ هەوە یێت تێدا هەین، و هوین گۆشتێ وان ژی دخۆن. ﴿٢٢﴾ و هوین سواری وان و گەمیان دبن و ل
سەر دتێنە هەلگرتن [و د ئاڤ و دێمیدا دتێنە ڤەگوهازتن]. ﴿٢٣﴾ و ب سویند مە نووح [ب پێغەمبەراتی] بۆ
ملەتێ وی هنارت، گۆت: ملەتێ من.. خودێ ب تنێ بپەرێسن، هەوە چو پەرستییێت ڕاست و دورست
ژ بلی وی نینن، ئەرێ ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، ئەو خودایێ هەوە، و هوین غەیری وی دپەرێسن.
﴿٢٤﴾ كەنكەنەییێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەڤە ژ مرۆڤەكێ وەكی هەوە پێڤەتر نینە، و
نەپێغەمبەرە، دڤێت خۆ ل سەر هەوە مەزن بكەت [ئان دڤێت ب ڤێ گۆتنێ خۆ ل سەر هەوە ب قەدر
بێخیت]، و ئەگەر خودێ ڤیابایە پێغەمبەرەكی بهنێریت دا ملیاكەتەكی هنێریت، مە ئەڤە ژ باب و باپیرێت خۆ
یێت بەرێ گولێ نەبوویە كو پێغەمبەر مرۆڤ بن. ﴿٢٥﴾ ئەو مرۆڤەكێ دینە، ڤێجا ژ بەر هندێ هەتا دەمەكی
خۆ لێ بگرن [بەلكی چێ ببیت یان ژی بمریت]. ﴿٢٦﴾ [نووحی] گۆت: خودێۆ چونكی وان ئەز درەوین
دانام، تو هاریكاریا من بكە، و من ب سەر وان بێخە [ئانكو وان د هیلاك بە و بەرناتاف بكە]. ﴿٢٧﴾ ڤێجا
مە وەحی بۆ نووحی هنارت، و مە گۆتێ گەمییێ ل بەر چاڤێت مە و ب چاڤدێریا مە و ل دویڤ وەحیا
مە چێكە، ڤێجا گاڤا فەرمانا مە هات [كو ئیزا ب سەر واندا بێت]، و ئاڤ د تەنویرێ زا و هلاڤێت، و تو ژ
هەر نێر و مێیەكی [ژ وان جانەوەرێت د ئەردیدا]، و مالا خۆ و كەس و كارێت خۆ، ژ بلی وان یێت فەرمانا
مە ب هیلاكبرنا وان هاتی و بۆری، بكە د گەمییدا، و پسیارا وان ژ من نەكە ئەوێت ستەم كرین [كو ئەز وان
ڕزگار بكەم]، ب ڕاستی ئەو د خەندقینە [دێ د ئاڤێدا خەندقن].

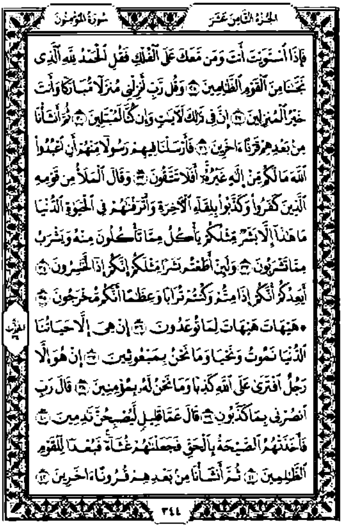

الجُزءُ الثَّامِنَ عَشَرَ — سُورَةُ المُؤمِنُونَ

فَإِذَا ٱسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلْفُلْكِ فَقُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى
نَجَّىٰنَا مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِى مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ
خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا
مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ ٱعْبُدُوا۟
ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَـٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱلْـَٔاخِرَةِ وَأَتْرَفْنَـٰهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
مَا هَـٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ
مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَـٰسِرُونَ ﴿٣٤﴾
أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَـٰمًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾
۞ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنْ هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا
ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُۥ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
ٱنصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نَـٰدِمِينَ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ بِٱلْحَقِّ فَجَعَلْنَـٰهُمْ غُثَآءً ۚ فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ
ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخَرِينَ ﴿٤٢﴾

٣٤٤

﴿٢٨﴾ ڤێجا گاڤا تو و ئەوێت د گەل تە، ل گەمیێ سواربوون، بێژە: هەمی سوپاسی و شوكور و حەمد بۆ وی خودایی، ئەم ژ ملەتێ ستەمكار ڕزگاركرین. ﴿٢٩﴾ و بێژە: خودێوو من ئینانەخوارەكا پیرۆز بینە خواری [كو ئەم پێ ژ هەمی نەخۆشییان د پارستی بین]، و تو ژ هەمی خودان كەرەمان كەرەمدارتری. ﴿٣٠﴾ و ب ڕاستی ئەڤە [سەرهاتییا نووحی] بەلگە و نیشانن [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ]، هەرچەندە مە ئەو پێ دجەرباندن [دا دیاربیت كا كی گوهدارە، و كی نەگوهدارە]. ﴿٣١﴾ پاشی مە د دویف وانرا، ملەتەكێ دی ئینا. ﴿٣٢﴾ و مە پێغەمبەرەك بۆ وان هەر ژ وان هنارت [و گۆتە وان] خودێ بپەرێسن، هەوە ژ بلی وی چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن، ڤێجا ما هوین ژ خودێ ناترسن، غەیری وی دپەرێسن. ﴿٣٣﴾ و كەنكەنێت ملەتێ وی ئەوێت گاوربوویین، و ڕۆژا قیامەتێ درەو دانایین، و ئەوێت مە خۆشی و بەرفرەهی د ژیانا دنیاییدا دایینێ [گۆتن]: ئەڤ پێغەمبەرە ژ مرۆڤەكێ وەكی هەوە پێڤەتر نینە، و نەپێغەمبەرە، هوین چ دخۆن و ڤەدخۆن، ئەو ژی وی دخۆت و ڤەدخۆت. ﴿٣٤﴾ و ئەگەر هوین گوهێ خۆ بدەنە مرۆڤەكێ وەكی خۆ، ب ڕاستی هنگی هوین خوسارەتن. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەو پەیمانێ ددەتە هەوە و دبێژیت، گاڤا هوین مرن و بوونە ئاخ و هەستی، جارەكا دی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ ڕابنەڤە. ﴿٣٦﴾ یا دویر دویرە، پەیمانا بۆ هەوە هاتییە دان ب جهـ بێت، و جارەكا دی هوین ساخ ببنەڤە. ﴿٣٧﴾ چو ژیان نینن، ژ ژیانا مە یا دنیاییێ پێڤەتر، هندەك ژ مە دێ مرن و هندەك دێ بن و ژین [و دنیا هەر یا هۆسایە]، و پشتی مرنێ ئەم ساخ نابینەڤە. ﴿٣٨﴾ ئەو ژ بلی هندێ كو زەلامەكێ درەوینە، درەوان ژ كیسێ خودێ دكەت، چو یێ دی نینە، و ئەم باوەر ژێ ناكەین. ﴿٣٩﴾ [پێغەمبەرێ وان] گۆت: [پشتی بۆ دیاربووی كو ئەو د بنبرا باوەرییێ پێ نائینن] خودێوو هاری من بكە، و من ب سەر وان بێخە، و تۆلێت من ل وان ڤەكە چونكی ئەو من درەوین ددانن. ﴿٤٠﴾ [خودێ] گۆت: نێزیك ئەو دێ [ژ كار و كریارێت خۆ، و درەوین دانانا تە] پەشێمان بن. ﴿٤١﴾ ڤێجا هشكەقێرییەكێ ئەو هنگاڤتن، و مە ئەو وەكی لیمشتێ (گلێشێ ئاڤ ب خۆرا دئینیت) لێ كرن، ڤێجا هیلاك، و دویری ژ دلۆڤانییا خودێ، بۆ ملەتێ ستەمكار بیت. ﴿٤٢﴾ پاشی پشتی وان، مە هندەك دەستەكێت دی ئینان.

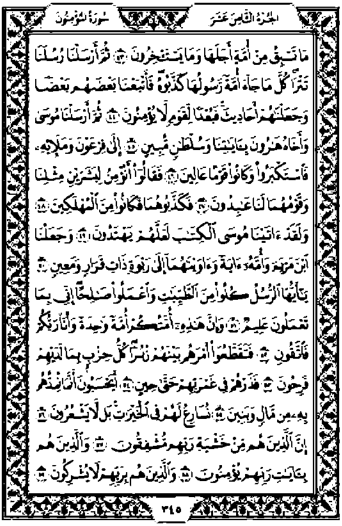

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَا كُلَّ مَا جَآءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا
وَجَعَلْنَٰهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ
وَأَخَاهُ هَٰرُونَ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ
فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوٓا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَٰبِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا
ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُۥٓ ءَايَةً وَءَاوَيْنَٰهُمَآ إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾
يَٰٓأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَٰتِ وَاعْمَلُوا صَٰلِحًا إِنِّي بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوٓا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم
بِهِۦ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَٰتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾
إِنَّ الَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُم
بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٤٣﴾ و ب راستی چو ملەت د ئیزادان و نەمانا خۆ دا، ب پێش و پاش وی وەختێ بۆ وان هاتیە دانان، ناکەڤن. ﴿٤٤﴾ پاشی مە پێغەمبەرێت خۆ ئێك ل دویڤ ئێکی هنارت، و هەر ملەتێ پێغەمبەرێ وان بۆ دهات پێغەمبەرێ خۆ درەوین ددانان، ڤێجا مە ژی ئێك ل دویڤ ئێکی بەرئاتاف کرن و د هیلاك برن، و مە کرنە سەرهاتی و بێ ئاخفتنا خەلکی، ڤێجا هیلاك و دویری ژ دلۆڤانیا خودێ بۆ وی ملەتی بیت ئەوێ باوەرییێ نەئینیت. ﴿٤٥﴾ پاشی مە مووسا و برایێ وی هاروون، ب موعجیزەیێت خۆڤە و ب بەلگە و نیشانێت ئاشکەراڤە هنارتن. ﴿٤٦﴾ بۆ دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی، بەلێ خۆ مەزن کرن [و باوەری پێ نەئینان]، و ئەو ملەتەکێ دفن بلند بوون. ﴿٤٧﴾ و گۆتن: ئەم چاوا باوەرییێ ب دو مرۆڤان بینین، کو ئەو ژی وەکی مە مرۆڤن و ملەتێ وان سەپان و خزمەتکارێت مەنە. ﴿٤٨﴾ ڤێجا [فیرعەونی و قولپا وی] مووسا و هاروون درەوین دانان، ڤێجا دریاهیا وان د هیلاك چۆن. ﴿٤٩﴾ و ب سویند مە تەورات دا مووسایی، دا ئسرائیل پێ راستەرێ بین. ﴿٥٠﴾ و مە عیسایێ کورێ مەریەمێ و دەیکا وی مەریەم کرنە موعجیزە و نیشانەکا ئاشکەرا [ل سەر هێز و شیانداریا خودێ، وەختێ عیسا بێ باب دایی]، و مە ل جهەکێ بلند و دەشت و ب داروبار و ب کانی ئاکنجی کرن. ﴿٥١﴾ گەلی پێغەمبەران ژ پاك و پاقژێ حەلال بخۆن، و کار و کریارێت باش بکەن، ب راستی تشتێ هوین دکەن ئەز پێ ئاگەهدارم. ﴿٥٢﴾ و بزانن [گەلی پێغەمبەران] ئەڤە دینێ هەوەیە، ئێك دینە [کو دینێ تەوحیدێیە]، و ئەز خودایێ هەوەمە [بێ هەڤال و هەڤپشکم]، ڤێجا پاریزکاریا من بکەن و ژ من بترسن. ﴿٥٣﴾ ڤێجا [دویکەفتییێت پێغەمبەران] د کارێ دینێ خۆدا [هەرچەندە ئێك دینە و د بنیاتا خۆدا ئێکە، دینێ تەوحیدێیە] ژێکڤەبوون و ژێك ڤەقەتیان، و بوونە دەستەك دەستەك و کۆم کۆم، هەر کۆمەك [ئەوێت ژێکڤەبوویین، و ل سەر دینێ خۆ ژێك جودا بوویین]، ب وێ یا وان هەی، دلخۆش و شادن. ﴿٥٤﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] وان د ناڤ نەزانین و بێ ئاگەهیا واندا بهێلە [و تەنگاڤ نەبە ژ بەر گیرۆبوونا ئیزادانا وان]، هەتا دمرن [پاشی خودێ دێ وان ب ئاگرێ دۆژەهێ ئیزا دەت]. ﴿٥٥﴾ ئەرێ [گاور] هزر دکەن، ئەو مال و عەیالێ ئەم [د دنیایێدا] ددەینە وان. ﴿٥٦﴾ لەزە ئەم بۆ وان ل خێر و خۆشیان دکەین؟ نەخێر [وەسا نینە وەکی ئەو هزر دکەن] نوزانن ئەڤە سەردابرنە، دا پتر گونەهان بکەن و پتر هێژایی جزایی ببن، ئەو ب خۆ ناحەسن ژی. ﴿٥٧﴾ و ئەوێت ژ ترسا جزایێ خودایێ خۆ، بەردەوام ب ترس و ڤەجنقی و هشیار. ﴿٥٨﴾ و ئەوێت باوەرییێ ب ئایەتێت خودایێ خۆ [ئانکو کتێبێت خودایێ خۆ، هەمییان بێ فەرق و جوداهی] دئینن. ﴿٥٩﴾ و ئەوێت چو هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودایێ خۆ چێ ناکەن.

وَٱلَّذِينَ يُؤۡتُونَ مَآ ءَاتَواْ وَّقُلُوبُهُمۡ وَجِلَةٌ أَنَّهُمۡ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ رَٰجِعُونَ ٦٠
أُوْلَٰٓئِكَ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ وَهُمۡ لَهَا سَٰبِقُونَ ٦١ وَلَا نُكَلِّفُ
نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَاۖ وَلَدَيۡنَا كِتَٰبٞ يَنطِقُ بِٱلۡحَقِّ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ٦٢
بَلۡ قُلُوبُهُمۡ فِي غَمۡرَةٖ مِّنۡ هَٰذَا وَلَهُمۡ أَعۡمَٰلٞ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ
هُمۡ لَهَا عَٰمِلُونَ ٦٣ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذۡنَا مُتۡرَفِيهِم بِٱلۡعَذَابِ إِذَا هُمۡ
يَجۡـَٔرُونَ ٦٤ لَا تَجۡـَٔرُواْ ٱلۡيَوۡمَۖ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ٦٥ قَدۡ كَانَتۡ
ءَايَٰتِي تُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ فَكُنتُمۡ عَلَىٰٓ أَعۡقَٰبِكُمۡ تَنكِصُونَ ٦٦
مُسۡتَكۡبِرِينَ بِهِۦ سَٰمِرٗا تَهۡجُرُونَ ٦٧ أَفَلَمۡ يَدَّبَّرُواْ ٱلۡقَوۡلَ أَمۡ
جَآءَهُم مَّا لَمۡ يَأۡتِ ءَابَآءَهُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٦٨ أَمۡ لَمۡ يَعۡرِفُواْ رَسُولَهُمۡ
فَهُمۡ لَهُۥ مُنكِرُونَ ٦٩ أَمۡ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةُۢۚ بَلۡ جَآءَهُم بِٱلۡحَقِّ
وَأَكۡثَرُهُمۡ لِلۡحَقِّ كَٰرِهُونَ ٧٠ وَلَوِ ٱتَّبَعَ ٱلۡحَقُّ أَهۡوَآءَهُمۡ لَفَسَدَتِ
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ بَلۡ أَتَيۡنَٰهُم بِذِكۡرِهِمۡ فَهُمۡ
عَن ذِكۡرِهِم مُّعۡرِضُونَ ٧١ أَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ خَرۡجٗا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيۡرٞۖ
وَهُوَ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ٧٢ وَإِنَّكَ لَتَدۡعُوهُمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٧٣
وَإِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ عَنِ ٱلصِّرَٰطِ لَنَٰكِبُونَ ٧٤

﴿٦٠﴾ و ئەوێت سەدەقەیان ژ وی مالی ددەن، یێ خودێ دایییە وان [یان ژی وێ خێر و باشییا ئەو دکەن، دکەن]، و دلێ وان یێ ب ترسە [دترسن خودێ ژ وان قەبویل نەکەت] چونکی دێ هەر ب بال خودێڤە زڤڕن. ﴿٦١﴾ خودانێت ڤان سالۆخەتانێ لەزێ ل خێران دکەن، و بەری خەلکی، خۆ دهاڤێژنە خێرێ. ﴿٦٢﴾ و ئەم کەسێ ژ شیانا وی زێدەتر ژێ ناخوازین [ڤێجا چاوا بشێت، بلا وەسا باشی و خێران بکەت، ئەگەر نەشیا ژ پێڤە نڤێژێ بکەت، بلا ڕوینشتی بکەت...]، و کتێبەکا ل دەڤ مە هەی [کو کتێبا کار و کریارانە] هەقی بێ ئاشکەرا دبێت و ڕاستییێ دبێژیت، و چو ستەم ل وان نائێتەکرن [نە گونەهێت وان ل سەر زێدە دبن، و نە خێرێت وان کێم دبن]. ﴿٦٣﴾ بەلێ دلێت گاوران ژ ڤێ قورئانێ [یان ژ کتێبا کار و کریاران] د بێ ئاگەهن، و وان ژ بلی وێ ئەوا دکەن [کو شرك و گاورییە]، هندەك کارێت خراپێت دی یێت هەین، بۆ کاردکەن. ﴿٦٤﴾ ڤێجا گاڤا مە زەنگین و مەزنێت وان ئەوێت د خێر و خۆشییاندا ڕابووین، بەرهنگاری ئیزا و عەزابێ کرن، دێبە هەوار هەوارا وان. ﴿٦٥﴾ چو زارزار و هەوار هەوارێ نەڤرۆ نەکەن، چو هاریکاری ژ دەڤ مە بۆ هەوە نینە [هوین پێ بێنە رزگار کرن ژ وێ ئیزایا هوین تێدا]. ﴿٦٦﴾ ب سویند قورئانا من د دنیایێدا بۆ هەوە دهاتە خواندن [و هەوە گولێ دبوو]، و هوین ل سەر پاشپانییێت خۆ دزڤڕین، و هەوە پشتا خۆ ددایێ، و گوهدارییا وێ نەدکر. ﴿٦٧﴾ و هەوە خۆ ب کەعبێ [ل سەر موسلمانان] مەزن دکر [و هەوە دگۆت: ئەم خودانێت کەعبێینە، و کەس ب سەر مە ناکەڤیت]، و هەوە د شەڤبێریێت خۆدا تەعن ددانانە قورئانێ، و د دەرهەقێ وێدا هوین کرێت دئاخفتن. ﴿٦٨﴾ [ئەو وێ دکەن یا دکەن، و گاور دبن و باوەرییێ نائینن، چونکی ئەو د قورئانێ ناگەهن و هزرا خۆ تێدا ناکەن، دا بزانن موعجیزەیە و نیشانا ڕاستییا پێغەمبەرییە، و دا باوەرییێ پێ بینن] ئەرێ ئەو د قورئانێ ناگەهن؟ یان ئەو بۆ وان یا هاتی، یا بۆ باب و باپیرێت وان نەهاتی [ژ بەر هندێ دویر ددانن، و باوەرییێ پێ نائینن]. ﴿٦٩﴾ یان ژی وان پێغەمبەرێ خۆ [بەری نوکە ب ڕاستیێژی و دلێنشی و ئەمینیێ] نەناسییە، لەو باوەرییێ پێ نائینن. ﴿٧٠﴾ یان ژی دبێژن: [موحەممەد] یێ دینە [و ئەو دزانن ئەو ژ وان هەمییان ب ئاقلترە]؟ وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، باوەری نەئینانا وان نە ژ بەر ڤان هەجەتانە، بەلێ [موحەممەدی] ڕاستی [کو ئیسلامە و دینێ دورستە] یا بۆ وان ئینایی، و باراپتر ژ وان حەژ ڕاستییێ ناکەن. ﴿٧١﴾ و ئەگەر هەقی و ڕاستی ل دویڤ دلخوازی و حەزکرنا وان هاتبایە، دا ئەرد و ئەسمان و هندێ تێدا پویچ بن، بەلێ مە قورئان دا وان، کو سەربلندیا وان یا تێدا، بەلێ ئەو ڕوییێ خۆ ژ ڤێ قورئانێ و سەربلندیا خۆ وەردگێڕن. ﴿٧٢﴾ یان ژی تو خویك و خەراجەکی ل سەر پێغەمبەراتیا خۆ ژ وان دخوازی؟ [ژ بەر هندێ باوەر ژ تە ناکەن]، و ب ڕاستی ڕزقێ خودایێ تە و دانا وی بۆ تە چێترە، و ئەو باشترین ڕزقدارە. ﴿٧٣﴾ و ب ڕاستی تو بەرێ وان ددەیە ڕێکا ڕاست [کو ئیسلامە]. ﴿٧٤﴾ و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەبی، ئەو ژ ڕێکا ڕاست د ڤەدەرن.

۞ وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا۟ فِى طُغْيَٰنِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ
وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ
ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوا۟ مِثْلَ مَا قَالَ
ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوٓا۟ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ
إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾ قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ وَمَن
فِيهَآ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ
ٱلْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنۢ
بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

﴿٧٥﴾ و ئەگەر ئەم دلۆڤانییێ ب وان بەین، و ئەو نەخۆشی و تەنگاڤیا گەهشتییە وان ل سەر وان ڕاکەین، بێ گۆمان ئەو دێ پتر ڕژدییێ د زێدە خرابیا خۆدا کەن، و هەر دێ تێدا زڤڕن. ﴿٧٦﴾ و ب سویند مە ئەو بەرهنگاری ئیزایێ کرن، [دگەل هندێ ژی] ئەو خۆ بۆ خودایێ خۆ ناشکێنن، و خۆشکاندی دوعایان ناکەن. ﴿٧٧﴾ [و مانە د ڤی سەروبەریدا] هەتا مە دەرگەهەکێ ئیزا و عەزابەکا دژوار ل سەر وان ڤەکری [ئانکو هەتا ئەمرێ خودێ ب قیامەتێ هاتی، ڤێجا ب بەر وێ ئیزایێ کەڤتن یا وان هزر بۆ نەدکر]، ڤێجا ژ نوی ڕەق ڕاوەستیان و بێ هیڤی بوون. ﴿٧٨﴾ و خودێ ئەوە یێ گوهـ و چاڤ و دل داینە هەوە، و کێمەك ژ هەوە سوپاسیا خودێ دکەن. ﴿٧٩﴾ و خودێیە یێ هوین داینە سەر ئەردی، و ب بال ویڤە دێ زڤڕن و کۆم بن. ﴿٨٠﴾ و ئەوە یێ ساخییێ و مرنێ ددەت، و گوهۆڕینا شەڤ و ڕۆژان [کێمکرن و زێدەکرنا وان] کارێ وییە، ئەرێ ما هوین هزرا خۆ ناکەن، دا تێ بگەهن. ﴿٨١﴾ نە [وان ئەقل نینە، و تێ ناگەهن] ئەوان ژی ئەو گۆت ئەوا ئەوێت کەڤن، بەری وان گۆتی. ﴿٨٢﴾ گۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەکا دی پشتی مرنێ ئەم دێ ساخینەڤە؟! ﴿٨٣﴾ ب سویند ئەڤ پەیمانە [کو جارەکا دی پشتی مرنێ ئەم دێ ژ گۆڕان ڕابین] دگەل مە و باب و باپیرێت مە هاتبوو دان، بەری هاتنا موحەممەدی [بەلێ پا کا، مە چو باب و باپیرێت خۆ نەدیتن ژ گۆڕان ڕابووین]، و ئەڤە ژ ئەفسانە و چیڤانۆکان پێڤەتر نینە. ﴿٨٤﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: باشە ئەرد و هندی تێدا، یێ کێیە؟ ئەگەر هوین ڕاست تشتەکی دزانن. ﴿٨٥﴾ دێ بێژن یێ خودێیە، بێژە [وان]: ڤێجا ما هوین بۆ خۆ چامەکێ ناگرن [پێ بزانن، یێ ئەرد و ئەسمان داین هوین ژی یێت داین، دێ هەوە بەت و ساخکەتەڤە]. ﴿٨٦﴾ [هەی موحەممەد بێژە وان]: کییە خودانێ هەر حەفت ئەسمانان، و خودانێ عەرشێ مەزن؟ ﴿٨٧﴾ دێ بێژن یێت خودێنە، بێژە: ڤێجا ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، هوین غەیری وی دپەرێسن؟ ﴿٨٨﴾ بێژە: ملکێ مەزن و گەنجخانەیێت هەمی تشتان د دەستێ کێ دانە؟ و ئەو کییە، یێ بڤێت بەرەڤانییێ ژێ دکەت، و د هەوارا وی دئێت، و کەس نەشێت کەسێ ژ ئیزایا وی بدەتە پاش و بەرەڤانییێ ژێ بکەت، ئەگەر هوین ڕاست تشتەکی دزانن [کا بۆ من بێژن ئەو کییە]؟ ﴿٨٩﴾ دێ بێژن: ئەو هەمی یێت خودێنە، بێژە: ڤێجا پا چاوا هوین دئێنە خاپاندن، و بەرێ هەوە ژ پەرستنا خودێ دئێتە وەرگێڕان.

بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِٱلْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن
وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنْ إِلَٰهٍ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍۭ بِمَا خَلَقَ
وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾
عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُل رَّبِّ
إِمَّا تُرِيَنِّى مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِى فِى ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٩٤﴾
وَإِنَّا عَلَىٰٓ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَٰدِرُونَ ﴿٩٥﴾ ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى
هِىَ أَحْسَنُ ٱلسَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُل رَّبِّ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن
يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَهُمُ ٱلْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ٱرْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّىٓ أَعْمَلُ صَٰلِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّآ إِنَّهَا
كَلِمَةٌ هُوَ قَآئِلُهَا وَمِن وَرَآئِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾
فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿١٠١﴾
فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ
خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فِى جَهَنَّمَ
خَٰلِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَٰلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

﴿٩٠﴾ بەلێ وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، مە ڕاستی و هەقی یا بۆ وان ئینایی [کو پێدڤییە ل دویڤ بچن]، و ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن [د گۆتنا خۆدا کو خودێ زارۆکەکێ بۆ خۆ گرتی یان هەڤپشکەکێ هەی]. ﴿٩١﴾ خودێ چو زارۆك بۆ خۆ نەگرتینە، و چو پەرستی ژی د گەل وی نینن [و ئەگەر وەسا بایە وەکی ئەو دبێژن، کو پەرستیەکێ دی د گەل هەبایە]، دا هەر پەرستیەك کا چ چێکرییە پێڤە مینیت، و دا هندەك خۆ ب سەر هندەکان ئێخن، خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وان سالۆخەتێت ب بالڤە لێ ددەن [ئانکو ژ عەیال و هەڤبەری]. ﴿٩٢﴾ خودێ زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، و خودێ د سەر وێ شرکێرایە یا ئەو دکەن، و ژێ بلندترە. ﴿٩٣﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: خودێوو ئەگەر ئەو پەیمانا ب ئێزایێ و عەزابێ تە دایییە وان [د دنیایێ و ئاخرەتێدا]، هەر دێ نیشا من دەی. ﴿٩٤﴾ خودێوو هنگی تو من نەئێخە د گەل ستەمکاران. ﴿٩٥﴾ و ب ڕاستی ئەم دشێین، ئەو پەیمانا ب ئێزایێ مە دایییە وان، نیشا تە بدەین [و وان هەمیان ب بەر ئێزایێ بێخین، بەلێ خودێ گیرۆ دکەت، چونکی دزانیت هندەك ژ وان دێ باوەرییێ ئینن]. ﴿٩٦﴾ [هەی موحەمەد] خرابیا ئەو د ڕاستا تەدا دکەن، ب باشییێ بدە پاش [ئانکو ب سالۆخەتێت چێتر و باشتر بدە پاش، ئەو ژی لێبۆرین و بەروەگێرانە ژ کار و کریارێت گاوران]، و ئەم چێتر دزانین کا ئەو چ د ڕاستا تەدا دبێژن. ﴿٩٧﴾ و بێژە: خودێوو ئەز خۆ ب تە دپارێزم، ژ پالدان و زخاندن و وەسواسا شەیتانان. ﴿٩٨﴾ و خودێوو ئەز خۆ ب تە دپارێزم، ژ بەرهەڤبوون و حازربوونا وان [کو ئەو بشێن ب وەسواس و ئاوازێت خۆ، خرابییەکێ ب من بدەنە کرن]. ﴿٩٩﴾ [بەردەوام ئەو دێ د شرکێ و گونەهێدا بن، یان ب خرابی دێ بەحسێ تە کەن] هەتا وەختێ مرنا ئێك ژ وان دئێت، دێ بێژیت: خودێوو، من بزڤرینەڤە [دنیایێ، دا ئەز تە بپەرێسم]. ﴿١٠٠﴾ دا ئەز کریارا قەنج [د دنیایێدا] ئەوا من هێلایی، بکەم، نەخێر زڤرین بۆ دنیایێ نینە، نەخێر ڤێجا بلا وێ داخوازێ نەکەن، ئەوا چێ نەبیت، ئەو ئاخڤتنەکە ئەو بۆ خۆ دکەن، و ناڤبرەك هەتا ڕۆژا قیامەتێ یا ل بەر سینگێ وان [ناهێلیت ئەو بزڤرنە دنیایێ]. ﴿١٠١﴾ و ئەگەر پف ل بۆڕیێ هاتە دان، هنگی مرۆڤانی [مرۆڤانییا خوینێ] د ناڤبەرا واندا نامینیت [کەسێ ئاگەهـ ژ کەسێ نامینیت خۆ پێ مەزنکەت یان مفایی بگەهینیتێ]، و کەس پسیارا کەسێ ناکەت [هەر ئێك ب خۆڤە یێ مژویلە]. ﴿١٠٢﴾ ڤێجا ئەو کەسێ تەرازوییا وی ب کار و کریارێت قەنج گران بوو، ئەڤە دێ د سەرفەراز بن. ﴿١٠٣﴾ و ئەو کەسێ تەرازوییا وی ب کار و کریارێت قەنج سڤك بیت، ئەڤە ئەون ئەوێت خۆ خوسارەت کرین، و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا مینن. ﴿١٠٤﴾ ئاگر سەروچاڤێت وان دسۆژیت، و لێڤێت وان دقورمچن، و ددانێت وان ڤیچ دبن، و گەلەك کرێت دبن.

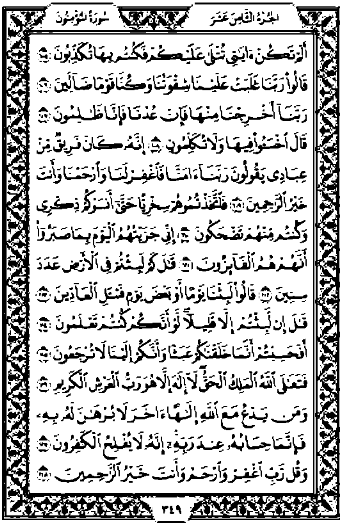

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾
قَالُوا۟ رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَآلِّينَ ﴿١٠٦﴾
رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَٰلِمُونَ ﴿١٠٧﴾
قَالَ ٱخْسَـُٔوا۟ فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُۥ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ
عِبَادِى يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا وَأَنتَ
خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَٱتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰٓ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِى
وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ إِنِّى جَزَيْتُهُمُ ٱلْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوٓا۟
أَنَّهُمْ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿١١١﴾ قَٰلَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ عَدَدَ
سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا۟ لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ ٱلْعَآدِّينَ ﴿١١٣﴾
قَٰلَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾
أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَٰكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾
فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾
وَمَن يَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَٰنَ لَهُۥ بِهِۦ
فَإِنَّمَا حِسَابُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١١٧﴾
وَقُل رَّبِّ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١١٨﴾

﴿١٠٥﴾ [وەختێ ئەو زارزارێ دکەن، خودێ دبێژیتە وان]: ئەرێ ما نیشانێت من (ئایەتێت قورئانا من) بۆ هەوە د دنیایێدا نەدهاتنە خواندن، و هەوە درەو ددانان. ﴿١٠٦﴾ دێ بێژن: خودێوۆ خرابی و دلخوازیا مە، سەر ژ مە ستاند، و ئەم ملەتەکێ گومڕا و سەرکۆرە بووین. ﴿١٠٧﴾ خودێوۆ، مە ژ ئاگرێ دۆژەهێ دەربێخە [و مە بزڤڕینەڤە دنیایێ]، ڤێجا ئەگەر ئەم [پشتی تو مە ژ ئاگری دەردئێخی، و دزڤڕینیەڤە دنیایێ] جارەکا دی ل گاوریێ و خرابیێ و گونەهێ زڤڕین، هنگی ئەم یێت ستەمکارین. ﴿١٠٨﴾ [خودێ] دێ بێژیت: ڕەزیل و ڕسوا تێدا بمینن [تۆبن وەکی سەیان] و بێ دەنگ بن، و د گەل من نەئاخڤن. ﴿١٠٩﴾ [ژ بیرا هەوە چۆ، کا هەوە چاوا ترانە بۆ خۆ ب موسلمانان دکرن؟] ب ڕاستی دەستەکەک ژ بەندەیێت من هەبوون دگۆتن: خودێوۆ مە باوەری ئینا، ڤێجا ل مە نەگرە، و گونەهێت مە ژێ ببە و دلۆڤانیێ ب مە ببە، و تو چێترین دلۆڤانی. ﴿١١٠﴾ [چونکی وان بۆ خۆ ئەڤ دوعایە ژ من دکر] ڤێجا هەوە کرنە پیاریکەر و پێترانکێت خۆ [هوین هند مانە ب ترانەپێکرنا وانڤە]، هەتا [ترانەپێکرنا] وان ئەز ژ بیرا هەوە بریم، و هەوە [د دنیایێدا] ب وان دکرە کەنی. ﴿١١١﴾ ب ڕاستی من ئەڤرۆ ژ بەر سەبرا وان [ل سەر ئەزیەت و ترانەپێکرنا هەوە] کێشایی، ئەو خەلاتکرن، ب ڕاستی هەر ئەون یێت سەرفەراز. ﴿١١٢﴾ خودێ دێ بێژیتە وان: هوین چەند سالان د دنیایێدا ماینە؟. ﴿١١٣﴾ دێ بێژن: ئەم ڕۆژەکێ یان ژی دانەکێ ڕۆژێ یێت ماین، کا پسیارا حسابداران بکە. ﴿١١٤﴾ گۆت: [ڕاستە] هوین ژ وەختەکێ کێم پێڤەتر نەماینە، ئەگەر هەوە زانیایە [هوین نەدمانە ب ڤی ژینێ کێمڤە، و هەوە پشتا خۆ نەددا ژیانا هەروهەر و خۆشییێت بەردەوام]. ﴿١١٥﴾ [گەلی مرۆڤان] ئەرێ هوین هزر دکەن، مە هوین ژ قەستا یێت داین [جزا و خەلات نینە]، و هوین جارەکا دی ب بال مەڤە نائێنە زڤڕاندن. ﴿١١٦﴾ ڤێجا خودێ ژ هندێ [کو ژ قەستا هەوە چێ کەت و بدەت] بلندتر و پاقژترە، ئەوە خوندکارێ ڕاست و دورست، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ئەوە خودانێ عەرشێ پیرۆز. ﴿١١٧﴾ و هەر کەسێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێ بپەرێسیت، وی چو بەلگە و نیشان نەبن، حسێبا وی بەس ل دەڤ خودایێ ویە [ئەو دێ جزایێ وی دەتێ]، ب ڕاستی گاور سەرفەراز نابن. ﴿١١٨﴾ و [هەی موحەمەد] بێژە: خودێوۆ گونەهان ژێ ببە و دلۆڤانیێ ب من ببە، و تو چێترین دلۆڤانی.

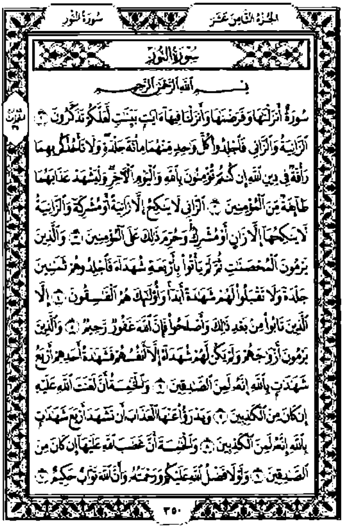

الجزء الثامن عشر سورة النور

سُورَةُ النُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾
الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا
رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا
طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ
لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ
يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ
جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ
يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ
شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ
إِن كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

٣٥٠

سۆرەتا نوور

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٦٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەڤە سۆرەتەکە مە ئینایە خوارێ، و ئەحکامێت تێدا، مە یێت فەرزکرین، و مە نیشانێت ئاشکەرا یێت تێدا ئینایە خوار، دا هوین پێڤە بچن [و کار ب وان بڕیاران بکەن]. ﴿٢﴾ زناکەرا شوینەکری و زناکەرێ ژن نەئینایی، هەر ئێکی سەد قامچیان لێ بدەن، و بلا دلێ هەوە ل سەر حسێبا دینێ خودێ، نەمینتە ب وانڤە [کو هوین ئەمرێ خودێ ب جهـ نەئینن]، ئەگەر هوین ئەو بن ئەوێت هەوە باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەی، و بلا کۆمەک ژ موسلمانان جزادانا وان ببینن [دا پتر پێڤەبچن و جزایێ وان پتر یێ گران بیت، و دا نێزیکی لێ گونەهێ نەبن]. ﴿٣﴾ زەلامێ زناکەر نەهێژایە دەهمەن پاقژەکێ مارە بکەت، یا زناکەر یان یا موشرک هێژایی وییە، و ژنا زناکەر نەهێژایە شوی ب دەهمەن پاقژەکی بکەت، زەلامێ زناکەر یان موشرک هێژایی وێیە، و ئەڤ کارە (زنا) ل سەر خودان باوەران یێ هاتیە حەرامکرن. ﴿٤﴾ و ئەوێت ب زنایێ، بێ بەختییێ ل ژنێت دەهمەن پاقژ دکەن، پاشی چار شاهدان ل سەر نەئینن، ڤێجا هەشتێ قامچیان ل وان بدەن، و چو جاران شادەییا وان قەبویل نەکەن، و ب ڕاستی ئەڤە [ئەوێت ژ بێ بەختی ژنێت دەهمەن پاقژ گونەهکار دکەن] ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتینە. ﴿٥﴾ ئەو نەبن یێت پشتی هنگی تۆبەکرین، و کریارا خۆ دورستکرین [بێ بەختیا خۆ هەڤاندین، و دیارکرین کو ئەو د شادەییا خۆدا درەوین و بێ بەخت بوون، و تۆبەیا خۆ ئاشکەراکرین] ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦﴾ و ئەوێت هەڤسەرێت خۆ ب زنایێ گونەهکار دکەن، و ژ بلی خۆ چو شاهد ل سەر نەبن، شادەییا ئێک ژ وان [کو جزایی ل سەر وان ڕاکەت] چار جاران بێژیت و شادەییێ بدەت [ب سویند ئەز د شادەییا خۆدا ژ ڕاستگۆیانم]. ﴿٧﴾ و جارا پێنجێ بێژیت لەعنەتێت خودێ ل سەر من بن، ئەگەر ئەز [د شادەییا خۆدا] ژ درەوینان بم. ﴿٨﴾ و ئیزایا دنیایێ دێ ل سەر ژنێ ڕابیت، ئەو چار جاران شادەییێ بدەت [و بێژیت: ئەز سویند دخۆم] ئەو [ب ڤێ شادەییا خۆ] ژ درەوینانە. ﴿٩﴾ و د شادەییا پێنجێدا بێژیت: غەزەبا خودێ ل سەر من بیت، ئەگەر ئەو [د شادەییا خۆدا] ژ ڕاستگۆیان بیت. ﴿١٠﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە [دا هوین د هیلاک چن و شەرمزار بن، و دا خودێ لەزێ ل ئیزادانا هەوە کەت]، و خودێ ب ڕاستی تۆبەوەرگر و کاربنەجهە.

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلۡإِفۡكِ عُصۡبَةٞ مِّنكُمۡۚ لَا تَحۡسَبُوهُ شَرّٗا لَّكُمۖ بَلۡ
هُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۚ لِكُلِّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُم مَّا ٱكۡتَسَبَ مِنَ ٱلۡإِثۡمِۚ وَٱلَّذِي تَوَلَّىٰ
كِبۡرَهُۥ مِنۡهُمۡ لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿١١﴾ لَّوۡلَآ إِذۡ سَمِعۡتُمُوهُ ظَنَّ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ
وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمۡ خَيۡرٗا وَقَالُواْ هَٰذَآ إِفۡكٞ مُّبِينٞ ﴿١٢﴾ لَّوۡلَا
جَآءُو عَلَيۡهِ بِأَرۡبَعَةِ شُهَدَآءَۚ فَإِذۡ لَمۡ يَأۡتُواْ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُوْلَٰٓئِكَ
عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوۡلَا فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ
فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ لَمَسَّكُمۡ فِي مَآ أَفَضۡتُمۡ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
إِذۡ تَلَقَّوۡنَهُۥ بِأَلۡسِنَتِكُمۡ وَتَقُولُونَ بِأَفۡوَاهِكُم مَّا لَيۡسَ لَكُم بِهِۦ عِلۡمٞ
وَتَحۡسَبُونَهُۥ هَيِّنٗا وَهُوَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمٞ ﴿١٥﴾ وَلَوۡلَآ إِذۡ سَمِعۡتُمُوهُ
قُلۡتُم مَّا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبۡحَٰنَكَ هَٰذَا بُهۡتَٰنٌ
عَظِيمٞ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُواْ لِمِثۡلِهِۦٓ أَبَدًا إِن كُنتُم
مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلۡفَٰحِشَةُ فِي ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ وَأَنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوۡلَا
فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ﴿٢٠﴾

﴿١١﴾ ب ڕاستی ئەوێت ئەو بێ بەختی [د ڕاستا عائیشایێ دەیکا موسلمانان‌دا] کرین دەستەکەکە [چەندەکن] ژ هەوە، حسێب نەکەن [گەلی مالا ئەبو بەکری] ئەڤ درەوە بۆ هەوە یا خرابە، بەلێ [ئەڤ درەوە] بۆ هەوە قەنجی و خێرە [چونکی خودێ بۆ هەوە دێ ب خێر نڤیسیت، دێ بەرائەتا هەوە ب وەحییێ دیارکەت، و پاك و پاقژییا وێ دێ کەتە قورئان و دێ مینیت، و بیڤەچونە بۆ موسلمانان، کو بۆ خۆ بیڤەبچن و زوی گوهێ خۆ نەدەنە هەمی ئاخفتنان، و هەر خێر بۆ هەوەیە] و هەر ئێك ژ وان تەمەتی گونەها خۆ یێ گونەهکارە [گونەها هەر ئێکی ل دویڤ پێ ئاخفتن و تێکڤەدانا ویە]، و ئەوێ ژ وان باراپتر بوویە سەرێ سەبەبا ڤێ بێ بەختییێ، ئیزا و عەزابەکا مەزن یا بۆ وی هەی. ﴿١٢﴾ بلا وەختێ هەوە [ئەو درەو د ڕاستا عائیشایێدا] بهیستی، زەلام و ژنێت خودان باوەر، هزرا باشییێ ژ خۆ کربایە [پێدڤی بوو وان خۆ ل جهێ عائیشایێ و سەفوانی دانابانە، ئەرێ ئەو ب خۆ دێ کارەکێ هۆسا کەن، دا زانیبانە (عائیشا و سەفوان) هەردو ژ ڤی کاری دویرتر و پاقژترن]، و بلا گۆتبانە: ئەڤە درەوەکا ئاشکەرایە.

﴿١٣﴾ بلا وان [ئەوێت ب ڤێ بێ بەختی و درەوێ ئاخفتین] چار شاهد ل سەر بێ بەختی و درەوا خۆ ئینابانە [و نەشێن بینن چونکی بێ بەختییە]، ڤێجا ئەگەر ئەو شاهدان نەئینن، ئەڤە ئەو ل دەڤ خودێ درەوینن.

﴿١٤﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل دنیایێ و ئاخرەتێ ل سەر هەوە نەبایە، دا ژ بەر وێ بێ بەختییا هەوە د دەرهەقێ عائیشایێدا کری، ئیزایەکا مەزن هەوە هنگێڤیت. ﴿١٥﴾ وەختێ هەوە ئەڤ ئاخفتنە ژ ئێکدو ڤەدگوهاست و هوین پێ دئاخفتن، و هەوە ب دەڤێ خۆ ئەو دگۆت یا چو ڕاستی بۆ نەی، و هەوە ئاگەهـ ژێ نەی، و هوین هزر دکەن ئەڤە چو نینە و تشتەکێ کێمە، و ئەو ب خۆ ل دەڤ خودێ زێدە یێ مەزنە.

﴿١٦﴾ و بلا وەختێ [هەوە ئەو بێ بەختی و درەو، د ڕاستا عائیشایێدا] بهیستی، هەوە گۆتبایە: بۆ مە نەدورستە و نابیت ئەم ب ڤێ بێ بەختییێ باخڤین، پاکی و پاقژی بۆ خودێ بیت، ئەڤە چەند زێدە بێ بەختییەکا مەزنە.

﴿١٧﴾ خودێ شیرەتان ل هەوە دکەت، دا هوین جارەکا دی نەزڤڕنە بێ بەختییەکا وەکی ڤێ، هندی هوین یێت ساخ بن، ئەگەر هوین ئەو بن یێت ڕاست هەوە باوەری ئینایی. ﴿١٨﴾ و خودێ بەلگە و نیشانان [ل سەر ئەحکام و بڕیارێت موکوم] بۆ هەوە ڕۆن و ئاشکەرا دکەت [دا بیڤەبچن، و ب سنج و ڕەوشت بکەڤن]، و خودێ زێدە زانا و کاربنەجهە. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت حەز دکەن [و پێ خۆش]، کریارێت زێدە کرێت و خراب [وەکی زنایێ] د ناڤ واندا بەلاڤ بین، ئەوێت باوەری ئینایین ئیزایەکا دژوار و ب ژان بۆ وان د دنیایێ و ئاخرەتێدا یا هەی، و خودێ [ئەوا د دلاندا] دزانیت [کا کێ دڤێت، و حەز دکەت خرابی و پویچی بەلاڤ بیت]، و هوین نوزانن. ﴿٢٠﴾ و ئەگەر کەرەم و دلۆڤانییا خودێ ل سەر هەوە نەبایە [هوین دا بەرهنگاری ئیزایەکا مەزن بن]، و ب ڕاستی خودێ زێدە یێ ب ڕەحم و دلۆڤانە.

الحزب ٣٦

۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ وَمَن يَتَّبِعۡ
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأۡمُرُ بِٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۚ وَلَوۡلَا
فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنۡ أَحَدٍ أَبَدٗا وَلَٰكِنَّ
ٱللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأۡتَلِ أُوْلُواْ ٱلۡفَضۡلِ
مِنكُمۡ وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤۡتُوٓاْ أُوْلِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينَ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلۡيَعۡفُواْ وَلۡيَصۡفَحُوٓاْۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ
لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ
ٱلۡغَٰفِلَٰتِ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ لُعِنُواْ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَلَهُمۡ عَذَابٌ
عَظِيمٞ ﴿٢٣﴾ يَوۡمَ تَشۡهَدُ عَلَيۡهِمۡ أَلۡسِنَتُهُمۡ وَأَيۡدِيهِمۡ وَأَرۡجُلُهُم بِمَا
كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوۡمَئِذٖ يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلۡحَقَّ وَيَعۡلَمُونَ أَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ ٱلۡمُبِينُ ﴿٢٥﴾ ٱلۡخَبِيثَٰتُ لِلۡخَبِيثِينَ وَٱلۡخَبِيثُونَ
لِلۡخَبِيثَٰتِۖ وَٱلطَّيِّبَٰتُ لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَٰتِۚ
أُوْلَٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَۖ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ
وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

﴿٢١﴾ گەلی کەسێت هەوە باوەری ئینایی، ب دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی نەکەڤن، و هەر کەسێ ل دویڤ پێنگاڤێت شەیتانی بچیت [بلا بزانیت]، ب ڕاستی شەیتان فەرمانێ ب کریارێت زێدە کرێت و خرابیێ دکەت، و ئەگەر ژ کەرەم و دلوڤانیا خودێ نەبایە [کو دەرگەهێ توبەیێ ل هەوە ڤەکری]، کەس ژ هەوە [ژ گونەها وێ بێ بەختیا د ڕاستا عائیشایێدا هاتیە کرن] پاقژ نەدبوو، بەلێ یێ خودێ بڤێت [و هەژی بیت] دێ پاقژکەت، و خودێ ب خۆ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿٢٢﴾ و بلا خودانێت خێر و سەدەقە و کەرەم و بەرفرەهیێ [ئەوێت دەست بەری هەمیان د دینێ خودێدا هەی، کو ئەبو بەکرە] سویند نەخۆن، کو قەنجی و خێرێ د گەل کەس و کارێت خۆ یێت هەژار و بەلنگاز و مشەختی یێت ڕێکا خودێ ناکەن، و بلا ل وان ببۆرن و چاڤێ خۆ ژ وان بگرن و ئازا بکەن، ما هەوە نەڤێت خودێ ل هەوە نەگریت و گونەهێت هەوە ژێ ببەت، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلوڤانە. ﴿٢٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژنێت دەهمەن پاقژ و دلساخ و بێ غال و غەرەز و ناگەهـ ژ چو نەیی و خودان ئیمان [ئەوێت نە چو خرابی دکرن، و نە خرابی د دلیدا، مەخسەد عائیشایە و ژنێت دی یێت پێغەمبەری، و هەر ژنەکا دی یا خودانا ڤان سالۆخەتان] ب زنایێ گونەهکار دکەن، د دنیایێ و ئاخرەتێدا، لەعنەت یێت لێ هاتینەکرن [ئانکو هاتینە دەرئێخستن و دویرئێخستن ژ دلوڤانیا خودێ]، و ئیزایەکا مەزن بۆ وان یا هەی. ﴿٢٤﴾ [و ئەو ئیزایا مەزن دێ د وێ ڕۆژا ب سەهم و ترسدا بیت، کو ڕۆژا قیامەتێیە] ڕۆژا ئەزمان و دەست و پێت وان، شادەییێ ل سەر وان ددەن، ل سەر وێ ئەوا وان دکر. ﴿٢٥﴾ وێ ڕۆژێ خودێ جزایێ وان یێ ڤەبڕی [یێ بێ کێم و زێدەهی] دێ دەتە وان، و [وێ ڕۆژێ] دێ زانن خودێ یێ عادلە، و ستەمێ ل کەسێ ناکەت. ﴿٢٦﴾ و ژنێت دەهمەن پیس بۆ زەلامێت دەهمەن پیسن، و زەلامێت دەهمەن پیس بۆ ژنێت دەهمەن پیسن، و ژنێت پاك و دەهمەن پاقژ بۆ زەلامێت پاك و دەهمەن پاقژن، و زەلامێت پاك و دەهمەن پاقژ بۆ ژنێت پاك و دەهمەن پاقژن [عائیشا یا پاك و پاقژ بوو، لەوا خودێ کرە هەڤسەرا پێغەمبەرێ خۆ]، ئەڤە [ئەوێت دەهمەن پاقژ، پێغەمبەر و عائیشا و سەفوان] ژ وێ ئاخفتنا ئەو دکەن، یێت پاك و بەرینە، بۆ وان گونەهـ ژێبرن و ڕزقەکێ پیرۆز یێ هەی. ﴿٢٧﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، نەچنە د چو خانیانڤە ژ بلی خانیێت خۆ، هەتا هوین دەستویریێ وەرنەگرن، و سلاڤ نەکەنە خودانێت وان [کو بێژن (السلام علیکم) بێمە ژوور؟ جارەکێ یان سێ جاران]، ئەڤە بۆ هەوە چێترە [کو هوین بێ دەستویری و ژ نشکەکێڤە بچنە ژوور]، دا هوین کار ب ڤان ڕەوشتان بکەن [د دەرهەقێ دەستویر وەرگرتنێدا بەری بچنە د خانییەکێڤە].

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَآ أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِن قِيلَ لَكُمُ ٱرْجِعُوا فَٱرْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَٱللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَٰعٌ لَّكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَٰرِهِمْ وَيَحْفَظُوا
فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾
وَقُل لِّلْمُؤْمِنَٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَٰرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ ءَابَآئِهِنَّ أَوْ ءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَآئِهِنَّ أَوْ أَبْنَآءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ إِخْوَٰنِهِنَّ أَوْ بَنِىٓ أَخَوَٰتِهِنَّ أَوْ نِسَآئِهِنَّ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّ أَوِ ٱلتَّٰبِعِينَ غَيْرِ أُوْلِى ٱلْإِرْبَةِ مِنَ
ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَٰتِ ٱلنِّسَآءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوٓا
إِلَى ٱللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

﴿٢٨﴾ و ئەگەر هەوە کەس تێڤە (د وان خانیانڤە، ئەوێت هەوە دڤێن بچنێ) نەدیت، دیسا نەچنە ژور هەتا دەستویری بۆ هەوە دئێتە دان، و ئەگەر [خودانێ مالێ] گۆتە هەوە بزڤرن، ڤێجا [بێ دلمان] بزڤرن، و زڤرین بۆ هەوە باشتر و پاقژترە، و خودێ ئاگەهداری وێیە ئەوا هوین دکەن. ﴿٢٩﴾ گونەهـ ل سەر هەوە نینە کو هوین [بێ دەستویری] بچنە د وان خانیانڤە، ئەوێت بۆ مالان نەهاتینە ئاڤاکرن [وەکی ئوتێلان و دەزگەهێت گشتی] ئەوێت هەوە هەوجەیی پێ هەی، و تشتێ هوین ئاشکەرا دکەن یان نەبەنی.. خودێ پێ ئاگەهە [و ئەڤە گەڤە بۆ وی یێ ل دویڤ رەوشتێت دەستویر وەرگرتنێ نەچیت، بۆ چۆنەژۆرا خانییێت خەلکی]. ﴿٣٠﴾ و بێژە خودان باوەران، بلا چاڤێ خۆ ژ بەرێخۆدانا نەدورست و حەرام وەرگێڕن، و بلا دەهمەن و نامویسا خۆ بپارێزن، ئەڤە بۆ وان چێتر و پاقژترە [بکەڤنە د بیاتیا گونەهێدا]، ب راستی خودێ ئاگەهداری وێیە، ئەوا ئەو دکەن. ﴿٣١﴾ و بێژە ژنێت خودان باوەران بلا چاڤێت خۆ ژ بەرێخۆدانا نەدورست و حەرام وەرگێڕن، و بلا دەهمەن و نامویسا خۆ بپارێزن، و بلا جهێ خەمل و جەکێت خۆ [کو جهێ بازن و حنجۆل (خلخال) و گوهار و رستکێت حەفکێ و رستکێت دکەڤنە سەر سینگی و تۆقا سەری] دەرنەئێخن، و دیارنەکەن [بۆ بیانیان]، ژ بلی جهێ دیاربوونا، وێ بڤێ نەڤێ، و بێی ئێیەتا خراب [وەکی هەردو دەست و سەروچاڤان و گوستیرک و کلێ چاڤان]، و بلا دەرسۆکا خۆ ب سەر سینگێ خۆدا بەردەن [بلا دەرسۆکا وان، پرچ و ستۆ و سینگێ وان، ژ بیانیان ڤەشێریت]، و بلا جهێ خەملا خۆ [ژ بلی هەردو دەست و سەروچاڤان] و جوانیا خۆ [یا سینگی و پرچێ و لنگان]، [بۆ کەسێ] دیار نەکەن، ژ بلی بۆ زەلامێت خۆ یان بابێت خۆ یان خەزویرێت خۆ یان زارۆکێت خۆ [یان نەڤیێت خۆ] یان زارۆکێت زەلامێت خۆ [ئانکو نەڤیێت خۆ] یان برایێت خۆ یان برازایێت خۆ یان خوارزایێت خۆ یان ژنێت د گەل خۆ [بۆ خزمەتێ یان هەڤالینێ] یان جارییێت خۆ، یان ئەو زەلامێت تێکەلیا وان دکەن ئەوێت هەوجەیی ب ژنان نەمایی [وەکی خولام و پالە و ساویلکەیان]، یان بچویکێت چو ژ شەهوەتێ نەزانن، و ب سەر شەرمگەها ژنان هەلنەبوویین و بلا پێیێت خۆ ل ئەردی نەدەن، دا جەکێ خۆ یێ ڤەشارتی [حنجۆلێت پێیان] ئاشکەرا بکەن، و هوین هەمی گەلی خودان باوەران بیال خدویڤە تۆبە بکەن، دا سەرفەراز بن.

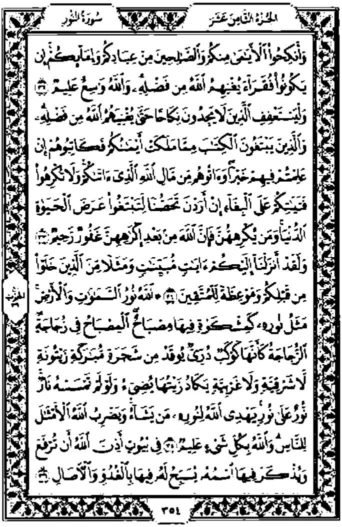

الجزء الثامن عشر سورة النور

وَأَنكِحُوا۟ ٱلْأَيَٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ إِن يَكُونُوا۟ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾ وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا۟ فَتَيَٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا۟ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ ءَايَٰتٍ مُّبَيِّنَٰتٍ وَمَثَلًا مِّنَ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ ۞ ٱللَّهُ نُورُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِۦ كَمِشْكَوٰةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ٱلْمِصْبَاحُ فِى زُجَاجَةٍ ٱلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّىٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَٰرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِىٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ يَهْدِى ٱللَّهُ لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَٰلَ لِلنَّاسِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِى بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ فِيهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْءَاصَالِ ﴿٣٦﴾

الحزب

٣٥٤

﴿٣٢﴾ و هوین [گەلی خودان باوەران] بۆ ئەوێت ژن نەئینایی، ژنان بینن، و یێت نەشویکری بدەنە شوی، دیا کۆلەیێت خۆ ژی یێت خودان باوەر، ژنان بۆ بینن، و بدەنە شوی [و بلا خۆ نەڤەگرن ژ ژنئینانێ یان ژ شویکرنێ، ژ بەر دەستەنگی و خیزانیێ]، و ئەگەر ئەو یێت فەقیر ژی بن، خودێ ژ کەرەما خۆ دێ وان زەنگین کەت [زەنگینیا دلی، یان یا مالی، یان هەردووکان پێکڤە]، و خودێ یێ زانایە، و کەرەما وی یا بەرفرەهە. ﴿٣٣﴾ و ئەوێت نەشێن ژنێ بینن، بلا پاکی و پاقژیا خۆ بپارێزن [و بلا زەحمەتێ بۆ خۆ چێکەن بۆ ڤێ چەندێ]، هەتا خودێ ژ کەرەما خۆ وان بێ منەت دکەت [و بشێن ژنێ بینن]، و کۆلەیێت هەوە ئەوێت دڤێن پێکهاتەکێ (تفاقەکێ) د گەل هەوە بنڤیسن، دا ئازاد بن، ڤێجا هوین تفاقێ و نڤیسکاریێ ل سەر هندەک مالی د گەل وان بکەن و بنڤیسن، ئەگەر هوین بینن د ئەمینن و دشێن ڤێ پێکهاتنێ ب جهـ بینن، و ژ مالێ خودێ ئەوێ خودێ دایە هەوە بدەنە وان، و زنایێ ب خورتی [و نەخورتی] ب جاریێت خۆ نەدەنە کرن، دا هندەک مالێ دنیایێ ب دەست خۆڤە بینن، ئەگەر وان پاقژی بڤێت، و هەر کەسێ ب خورتی زنایێ ب وان بدەتەکرن، و خودێ پشتی خورتیلێکرنا هەوە [بۆ وان]، گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

﴿٣٤﴾ ب سویند [گەلی خودان باوەران] مە ئایەت و ئەحکامێت ئاشکەراکەر، و سەرهاتییێت وان ئەوێت بەری هەوە بۆرین بۆ هەوە ئینان، کو چامە و شیرەت بن بۆ پارێزکاران. ﴿٣٥﴾ خودێ ڕۆناهیا ئەرد و ئەسمانانە [ئانکو ئەوە یێ ئەرد و ئەسمانان ڕۆن دکەت]، مەتەلا ڕۆناهیا خودێ [د دلێ بەندەیێ خودان باوەردا] وەکی کولەکەکێیە [د دیواریڕا و یا نەڤەکری] و چرایەک تێدا بیت، ئەو چرایە د شویشەیەکا زەلال و گەشدا بیت، ئەو شویشە هند یا زەلال بیت، هەروەکی ستێرەک ژ ڕۆژێ، و ئەو چرا ب زەیتا دارەکا پیرۆز هەلبیت [کو دارا زەیتوونێیە]، و ئەو دارە نە هەردەم بەرۆژە و نە هەردەم نزار [ئانکو نە ڕۆژ لێ ددەت هەمی وەختان، و نە ل بەر سیەرێیە هەمی وەختان]، نێزیکە زەیتا وێ ڕۆناهیێ بدەت، خۆ ئەگەر ئاگر ژی ڤێ نەکەڤیت [ئانکو دلێ خودان باوەر یێ ڕۆنە، ب وێ ڕۆناهیا خودێ کربیە تێدا، ب ڕاستەڕێکرنا خودێ کارێ خۆ دکەت، بەری زانین بۆ بێت، و گاڤا زانین بۆ هات ڕۆناهیا وی زێدەتر لێ دئێت، ڤێجا ڕۆناهی دکەڤتە سەر ڕۆناهیێ] ڕۆناهی ل سەر ڕۆناهییێیە، یێ خودێ بڤێت ڕاستەڕێ دکەت و بەرێ وی ددەتە ڕۆناهی و هیدایەتا خۆ، و خودێ نموونەیان بۆ مرۆڤان دئینیت و دیار دکەت، و خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتان هەیە.

﴿٣٦﴾ [ئەو ڕۆناهیا] د مزگەفتاندا ئەو مزگەفتێت خودێ ئەمرکری بلند بێنە ئاڤاکرن، و قەدر و ڕێز بۆ بێنە گرتن، و ئایەتێت خودێ تێدا بێنە خواندن، و زکرێ وی تێدا بێتەکرن، و سپێدە و ئێڤاران [ئانکو پێنج وەختان] نڤێژ بۆ تێدا بێنەکرن.

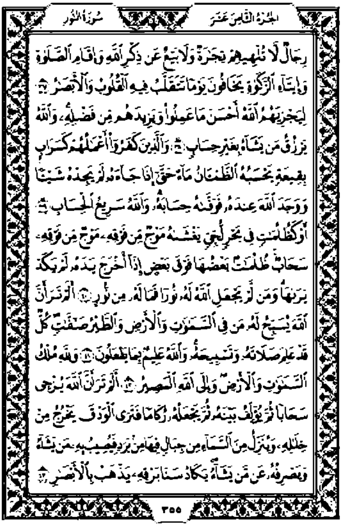

الجزء الثامن عشر سورة النور

رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَٰرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ
وَإِيتَآءِ ٱلزَّكَوٰةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ ٱلْقُلُوبُ وَٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٣٧﴾
لِيَجْزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ
يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَعْمَٰلُهُمْ كَسَرَابٍۭ
بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ ٱلظَّمْـَٔانُ مَآءً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَهُۥ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا
وَوَجَدَ ٱللَّهَ عِندَهُۥ فَوَفَّىٰهُ حِسَابَهُۥ ۗ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٣٩﴾
أَوْ كَظُلُمَٰتٍ فِى بَحْرٍ لُّجِّىٍّ يَغْشَىٰهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِۦ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِۦ
سَحَابٌ ۚ ظُلُمَٰتٌۢ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَآ أَخْرَجَ يَدَهُۥ لَمْ يَكَدْ
يَرَىٰهَا ۗ وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ ٱللَّهُ لَهُۥ نُورًا فَمَا لَهُۥ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلطَّيْرُ صَٰٓفَّٰتٍ ۖ كُلٌّ
قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسْبِيحَهُۥ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُزْجِى
سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُۥ ثُمَّ يَجْعَلُهُۥ رُكَامًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَٰلِهِۦ وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن جِبَالٍ فِيهَا مِنۢ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ
وَيَصْرِفُهُۥ عَن مَّن يَشَآءُ ۖ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِۦ يَذْهَبُ بِٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٣﴾

٣٥٥

﴿٣٧﴾ [ڤـان خانيـان ئانكـو مزگەفتـان] هنـدەك زەلام بـێـت تێـدا، بازرگانـی و كڕيـن و فروتـن، وان ژ زكـر و بيرئينانـا خـودێ و كرنـا نڤێـژان و دانـا زەكاتـێ [بـێ ئاگەهــو مژويـل] ناكـەن، ژ ڕوژەكێ دترســن [كو ڕوژا قيامەتيـە] دل و چـاڤ تێدا دزڤڕن و ڕاناوەسـتن [دل خو دقوتـن، و د ئاڤبـەرا هيڤـی و بێ هيڤيـێدا دئێن و دچن، و چـاڤ ژ ڤـی مـل بـو ملـێ دی دزڤـڕن، كا دێ كەڤيتـە د گـەل كيژ مـل، ملـێ دوژەهـی يـان بەحەشـتی يـان].

﴿٣٨﴾ دا خـودێ ژ كار و كريارێـت وان كريـن، چێتر وان خـەلات بكـەت، و كەرەمـا خـو بـو وان پتر لـێ بكەت، و بـێ خـودێ بڤێت بـێ حسێب و بـێ هەژمـار، ڕزقی ددەتـێ. ﴿٣٩﴾ و ئەوێـت گاوربوويـين ، كار و كريارێت وان وەكـی لەيلانەكێـە، ل ئەردەكـێ دەشـت و بـێ شـێكاتی، يـێ تێنی [ژ دويرڤە] هزر دكـەت ئاڤە، دەمێ دگەهيتـە دەڤ دبينيـت چـو نينـە [ئانكو نەئاڤـە ڤەخوت، ڤێجـا بـێ هيڤی دبيت، هـزر دكـەت كار و كريارێت باش يـێنت كرين، و دێ مفای گەهينێ، هەروەكی يـێ تێنی هـزرا ئاڤـێ ژ لەيلانـێ كـری، ڤێجـا دەمێ گەهشتيـە دەڤ، ديـت چـو نينـە و تەبتەيـوكە، هوسا يـێ گـاور ژی ل دويـڤ هـزرا خـو، ڕوژا قيامەتـێ دێ تێت، كو كار و كريارێـت هەيـن، بەلـێ دێ بينيـت چـو كار و كريـار نينـن، چونكی ب گاوريـيا خو، يـێت پويـچ كرين]، و دێ بينيـت خـودێ يـێ ل بەر ڕاوەسـتايە، ڤێجا جزايـێ كار و كريارێت وی ب دورسـتی دێ دەتێ، و خودێ د حسـابێدا يـێ دەسـت سڤكە. ﴿٤٠﴾ يـان ژی [كار و كريارێـت وان] وەكی تاريـستانەكێنە، د دەريايـەكا پڕ ئاڤ و كويـردا بيـت، پێـل ل سـەر بلنـد بـن و ل سـەر وان پێـلان پێلێـت دی هەبـن و بلنـد ببـن، و ل سـەر وان پێلان عەورەكـێ ڕەشـێ تـاری هەبيـت، ئەڤـە تاريـستانن [تاريـستانا عـەوران، تاريـستانا پێـلان، تاريـستانا دەريايێ ب خو] تاريـستان ل سـەر تاريـستانيـە [تاريـستانەكا وەسايە] ئەگەر مروڤ دەستێ خو دەربێخيت، نەشێت دەستێ خو ببينيـت [ڤێجـا ڤـان گـاوران ژی ڕێـكا خو يا تـژی تاری كـری، چو ڕيناهيـێ نابينـن كـو ژێ دەركەڤن]، و هـەر كەسـێ خـودێ ڕاستەڕێ نەكـەت، كەس نينـە وی ڕاسـتەڕێ بكـەت. ﴿٤١﴾ ما تە نەزانيـيە هنـدی د ئەرد و ئەسـمانانـدا هـەی، و بالندەيـێت چەنـگ ڤەكری ل ئەسـمانان، هەمـی تێكدا، خودێ ژ تشـتێ نەهێژا پاقـژ دكەن، و ب ڕاستی هـەر ئێكـێ [ملياكەتـان، مروڤـان، جنـاوەران و گيانـەوەران] نڤێژ و تەسـبيحا خـو يا زانـی، و خودێ زێـدە زانـا و ب ئاگەهـە ژ وێ يـا ئـەو دكـەن. ﴿٤٢﴾ و خودانيـيا ئەرد و ئەسـمانان يا خودێيـە [ئەو ب تنێ ئەرد و ئەسـمانان دگێڕيـت، و دەستكاريـێ تێـدا دكـەت]، و زڤڕيـن و دويماهيـك هـەر ب بـال خودێڤەيـە. ﴿٤٣﴾ ما تو نابينـی خـودێ، هێـدی عـەوران [بـو جهێ بڤێـت] دبەت و دهـاژوت، پاشـی ددەتە ئێـك و كوم دكەتە سـەرێك، و پاشـی دئێخينـە سـەرێك، ڤێجا دێ بينی بـاران دێ ژێ باريـت، و ژ عەورێـت وەكی چيايان تەرگـێ دبارينيت، ڤێجـا يـێ بڤێـت [ژ بەندەيـێت خـو] پـێ دهنگێڤيت، و يـێ بڤێـت ژێ ددەتە پاش، نێزيكە شـەوق و ڕوناهيـيا برويسـێ، چاڤان كـوژە بكـەت.

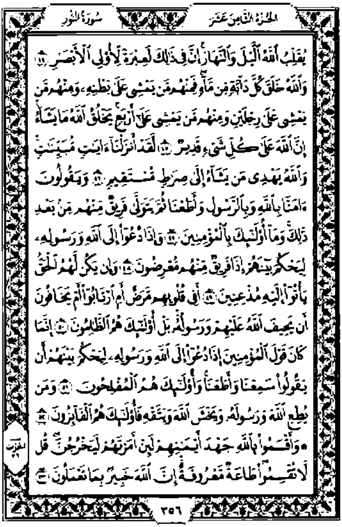

الجزء الثامن عشر سورة النور

يُقَلِّبُ ٱللَّهُ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبۡرَةٗ لِّأُوْلِي ٱلۡأَبۡصَٰرِ ٤٤
وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٖ مِّن مَّآءٖۖ فَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰ بَطۡنِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن
يَمۡشِي عَلَىٰ رِجۡلَيۡنِ وَمِنۡهُم مَّن يَمۡشِي عَلَىٰٓ أَرۡبَعٖۚ يَخۡلُقُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٤٥ لَّقَدۡ أَنزَلۡنَآ ءَايَٰتٖ مُّبَيِّنَٰتٖۚ
وَٱللَّهُ يَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٤٦ وَيَقُولُونَ
ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلرَّسُولِ وَأَطَعۡنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٞ مِّنۡهُم مِّنۢ بَعۡدِ
ذَٰلِكَۚ وَمَآ أُوْلَٰٓئِكَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٧ وَإِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ إِذَا فَرِيقٞ مِّنۡهُم مُّعۡرِضُونَ ٤٨ وَإِن يَكُن لَّهُمُ ٱلۡحَقُّ
يَأۡتُوٓاْ إِلَيۡهِ مُذۡعِنِينَ ٤٩ أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ٱرۡتَابُوٓاْ أَمۡ يَخَافُونَ
أَن يَحِيفَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ وَرَسُولُهُۥۚ بَلۡ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٥٠ إِنَّمَا
كَانَ قَوۡلَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ إِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ أَن
يَقُولُواْ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٥١ وَمَن
يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخۡشَ ٱللَّهَ وَيَتَّقۡهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ٥٢
۞ وَأَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ لَئِنۡ أَمَرۡتَهُمۡ لَيَخۡرُجُنَّۖ قُل
لَّا تُقۡسِمُواْۖ طَاعَةٞ مَّعۡرُوفَةٌۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ٥٣

الحزب

٣٥٦

﴿٤٤﴾ خودێ شەڤ و ڕۆژان وەردگێڕیت [ل دویڤ ئێك دئینیت، ئێكێ كورت دكەت، ئێكێ درێژ دكەت، و ئێكێ سار دكەت، ئێكێ گەرم دكەت]، ب ڕاستی ئەڤە [ئینان و برنا عەوران، و ئینانەخوارا بارانێ و تەرگێ، و وەرگێڕانا شەڤ و ڕۆژان] چامە و عیبرەتەكە بۆ ئاقلداران. ﴿٤٥﴾ و خودێ هەمی جاندار (خودان ڕوح) ژ ئاڤێ ییێت داین، هندەك ژ وان ل سەر زكی دچن [وەكی مار و كرمان]، و هندەك ل سەر دو پیان دچن [وەكی مرۆڤان و بالندەیان]، و هندەك ژی ل سەر چار پیان دچن [وەكی تەرش و دەواران]، و خودێ چ بڤێت و چاوا بڤێت، وەسا چێ دكەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە. ﴿٤٦﴾ و ب سویند مە نیشان و بەلگەییێت ئاشكەراكەر ییێت هنارتین، و ییێ خودێ بڤێت دێ بەرێ وی دەتە ڕێكا ڕاست. ﴿٤٧﴾ و [دوڕوی] دبێژن: مە باوەری ب خودێ و پێغەمبەری ئینا، و مە گوهدارییا وان كر، پاشی پشتی ڤێ، دەستەكەك ژ وان ڕوییێ خۆ وەردگێڕن، و ئەڤە، نە ئەون ئەوێت باوەری ئینایین. ﴿٤٨﴾ و ئەگەر داخوازا وان هاتەكرن بۆ حوكمێ خودێ و پێغەمبەری، دا [پێغەمبەر] حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت، دەستەكەك ژ وان پشتا خۆ ددەنێ، و ڕوییێ خۆ وەردگێڕن. ﴿٤٩﴾ و ئەگەر ئەو ییێت هەق بن، ب لەز دێ قەستا پێغەمبەری كەن، و دێ گوهدارییا وی كەن. ﴿٥٠﴾ ئەرێ [خۆدانەپاشا وان و قەبویلەكرنا حوكمێ تە، ژ بەر هندێیە چونكی] نەساخییەك د دلێ واندایە، یان ژی ل تە ب شكن [هێژ باوەر ناكەن تو پێغەمبەری]، یان ژی دترسن خودێ و پێغەمبەرێ وی ستەمێ ل وان بكەن؟!! [نەخێر ئەڤە هەمی وەسا نینە]، بەلێ ئەو ب خۆ د ستەمكار بوون [لەوا نەچۆنە دەڤ پێغەمبەری، دا حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت]. ﴿٥١﴾ وەختێ خودان باوەر بۆ حوكمێ خودێ و پێغەمبەری دئێنە داخوازكرن، دا [پێغەمبەر] حوكمی د ناڤبەرا واندا بكەت، ئاخفتنا وان بەس ئەڤەیە، دبێژن: مە گولێ بوو، و مە ب جه ئینانا، و ئەڤەنە ییێت سەرفەراز. ﴿٥٢﴾ و هەر كەسێ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت [ئەمرێ وان ب جه بینیت]، و ژ خودێ بترسیت و پارێزكارییا وی بكەت، ئها ئەڤەنە ییێت سەركەڤتی و سەرفەراز. ﴿٥٣﴾ و [دوڕوییان] ژ كەل سویند خوار، ئەگەر تو ئەمرێ وان بكەی [ژ وەلاتێ خۆ دەركەڤن، یان بۆ خەزاییێ دەركەڤن] دێ دەركەڤن، بێژە: [ژ درەو] سویند نەخۆن، تاعەت و گوهدارییا هەوە یا ئاشكەرایە [ئەزمانە و كریار د گەل نینە، و سویندا هەوە درەوە]، ب ڕاستی خودێ شارەزایی كارێ هەوەیە.

﴿٥٤﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: گوهداریێا خودێ و پێغەمبەری بکەن، و ئەگەر وان [گوهداری نەکر و] روییێ خۆ وەرگێڕا، ڤێجا بزانن پێغەمبەری یا ل سەر خۆ [کو ڕاگەهاندنە] ڕاکر، و یا هەوە ل سەر هەوەیە [کو هوین گوهداریێا وی بکەن، و بەر ئەمرێ وی بن]، و ئەگەر هوین گوهداریێا وی [پێغەمبەری] بکەن، دێ ڕاستەڕێ بن، و ژ بلی گەهاندنا ڕۆنکەر و ئاشکەرا، چو یێ دی ل سەر پێغەمبەری نینە. ﴿٥٥﴾ ژ هەوە ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خودێ پەیمانا دایییە وان، ل جهێ هندەکێت دیتر ئاکنجی بکەت، هەروەکی یێت بەری وان [ئسرائیلی] ل جهێ هندەکێت دیتر ئاکنجی کرین، و دینێ وان ئەوێ خودێ بۆ وان هەلبژارتی دێ سەرفەراز و بنەجهـ کەت، و ترسا وان دێ گوهۆریت و کەتە ئەناهی و ئێمناهی، [چونکی] پەرستنا من دکەن و چو هەڤپشکان بۆ من چێ ناکەن، و هەر کەسێ پشتی ڤێ گاور بیت، ئەو ژ ڕێکا ڕاست ڤەدەر و دەرکەفتینە. ﴿٥٦﴾ [گەلی خودان باوەران] نڤێژان بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی بکەن، و زەکاتێ بدەن و گوهداریێا پێغەمبەری بکەن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن. ﴿٥٧﴾ و هزر نەکە ئەوێت گاوربووییین، دشێن خودێ نەچار بکەن، کو وان د ئەردیدا ئێزا نەدەت [یان ئەو ژ ئێزایا خودێ برەڤن، و ژ وان نەگریت] و جهێ وان ئاگرە، و ئاگر چ پیسە جهـ و پیسە دویماهیکە.

﴿٥٨﴾ گەلی خودان باوەران، بلا کۆلەییێت هەوە و دیسا بچویکێت هەوە ژی [کچ و کوڕ]، ئەوێت هێژ بالق نەبووین، سێ وەختان دەستویرییێ ژ هەوە بخوازن [بەری بێنە ڕێ مەزەلا هوین تێڤە] بەری نڤێژا سپێدێ، و وەختێ هوین پشتی نڤێژا نیڤرۆ خۆ دشەلینن [جلکێت خۆ دئێخن]، و پشتی نڤێژا عەیشا، ئەڤە سێ وەختن، جلکێ هەوە ب دورستی ل سەر هەوە نامینیت، ژ بلی ڤان هەرسێ وەختان، نە گونەهـ ل سەر هەوەیە و نە ل سەر وانە [بێ دەستویری بێنە دەڤ هەوە] ئەو دئێنە دەڤ هەوە و دچن، هندەک ژ هەوە ژی دئێن و دچنە دەڤ ئێکدو، و هۆسا خودێ ئەحکام و ئایەتان بۆ هەوە دیار دکەت، و خودێ ب خۆ یێ زانا و کاربنەجهە.

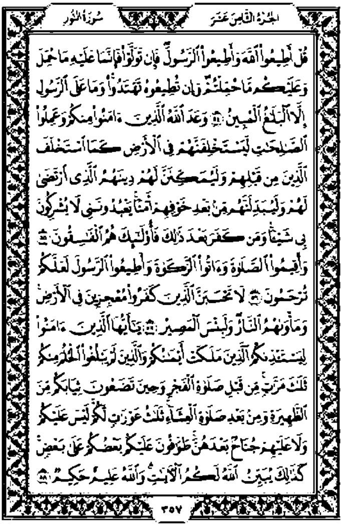
الجُزءُ الثَّامِنَ عَشَرَ — سُورَةُ النُّورِ

قُلۡ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَۖ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّمَا عَلَيۡهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيۡكُم مَّا حُمِّلۡتُمۡۖ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهۡتَدُواْۚ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ
إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَيَسۡتَخۡلِفَنَّهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ كَمَا ٱسۡتَخۡلَفَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمۡ دِينَهُمُ ٱلَّذِي ٱرۡتَضَىٰ
لَهُمۡ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعۡدِ خَوۡفِهِمۡ أَمۡنٗاۚ يَعۡبُدُونَنِي لَا يُشۡرِكُونَ
بِي شَيۡـٔٗاۚ وَمَن كَفَرَ بَعۡدَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿٥٥﴾
وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمۡ
تُرۡحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مُعۡجِزِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ
وَمَأۡوَىٰهُمُ ٱلنَّارُۖ وَلَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لِيَسۡتَـٔۡذِنكُمُ ٱلَّذِينَ مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ وَٱلَّذِينَ لَمۡ يَبۡلُغُواْ ٱلۡحُلُمَ مِنكُمۡ
ثَلَٰثَ مَرَّٰتٖۚ مِّن قَبۡلِ صَلَوٰةِ ٱلۡفَجۡرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ
ٱلظَّهِيرَةِ وَمِنۢ بَعۡدِ صَلَوٰةِ ٱلۡعِشَآءِۚ ثَلَٰثُ عَوۡرَٰتٖ لَّكُمۡۚ لَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ
وَلَا عَلَيۡهِمۡ جُنَاحُۢ بَعۡدَهُنَّۚ طَوَّٰفُونَ عَلَيۡكُم بَعۡضُكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ﴿٥٨﴾

٣٥٧

وَإِذَا بَلَغَ ٱلْأَطْفَٰلُ مِنكُمُ ٱلْحُلُمَ فَلْيَسْتَـْٔذِنُوا۟ كَمَا
ٱسْتَـْٔذَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ
ءَايَٰتِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَٱلْقَوَٰعِدُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ
ٱلَّٰتِى لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ
ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَٰتٍۭ بِزِينَةٍ ۖ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ
لَّهُنَّ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ
أَن تَأْكُلُوا۟ مِنۢ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ ءَابَآئِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أُمَّهَٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَٰنِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَٰتِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ أَعْمَٰمِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَخْوَٰلِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَٰلَٰتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم
مَّفَاتِحَهُۥٓ أَوْ صَدِيقِكُمْ ۚ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن
تَأْكُلُوا۟ جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا ۚ فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا۟
عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُبَٰرَكَةً طَيِّبَةً ۚ كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

﴿٥٩﴾ و گاڤا بچویکێت هەوە بالق بوون، بلا ئەو ژی دەستویریێ بخوازن [بەری بێنە دەڤ هەوە] هەروەکی ئەوێت بەری وان [ژ ئەوێت بەری وان مەزن بووین و بالق بووین، هەمی وەختان نەبەس ڤان سێ وەختان] دەستویریێ دخوازن، هۆسا خودێ بڕیار و ئەحکامێت خۆ بۆ هەوە دیار دکەت، و خودێ زیدەزانا و کاربنەجهە. ﴿٦٠﴾ و ژنێت ژ بچویکان و ژ عوزران بووین، و دل [ژ بەر پیراتیێ] ل سەر شویکرنێ نەمایی، گونەهـ ل سەر وان نینە ئەو هندەک جلکێت خۆ نەکەنە بەر خۆ [وەکی دەرسۆکێ]، ئەگەر ئنیەتا وان ئەو نەبیت لەشێ خۆ نیشا کەسێ بدەن، و ئەگەر ئەو جلکێت خۆ هەمیان بکەنە بەر خۆ، بۆ وان چێترە، و خودێ گوهدێر و زیندە زانایە. ﴿٦١﴾ چو گونەهـ ل سەر کۆرە و سەقەت و نەخۆشان نینە [دگەل هەوە خوارنێ بخۆن، یان ژ جیهادێ ڤەمینن]، و ل سەر هەوە ژی گونەهـ نینە هوین ل مالێت خۆ [ل مالا کوڕ و کچێت خۆ، یان مالا هەڤرا خۆ بێی دەستویرەکا تایبەت] بخۆن، و دیسا گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین ل مالێت بابێت خۆ، یان ل مالێت دەیکێت خۆ، یان ل مالێت برایێت خۆ یان ل مالێت خویشکێت خۆ، یان ل مالێت مامێت خۆ، یان ل مالێت مەتێت خۆ، یان ل مالێت خالێت خۆ، یان ل مالێت خالەتێت خۆ، یان ل وان مالێت کلیلێت وان د دەست هەوەدا [ئەوێت هەوە هەقێ دەستکاریێ تێدا هەی]، یان ل مالێت هەڤالێت خۆ، بێ دەستویری بخۆن، و چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە، هوین پێکڤە بخۆن یان جودا جودا.. ڤێجا ئەگەر هوین چوونە د هندەک مالانڤە، سلاڤکەنە ئێکدو ب سلاڤا خودێ یا دلڤەکەر، و هۆسا خودێ بڕیار و ئەحکامان بۆ هەوە دیار دکەت، دا هوین تێ بگەهن.

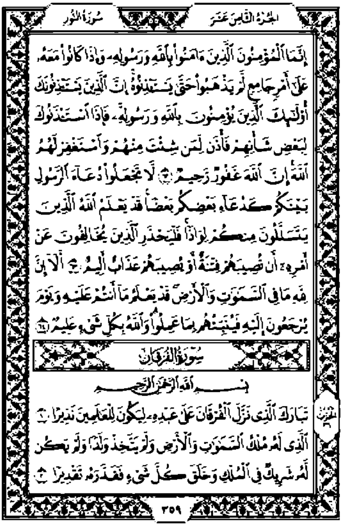

سُورَةُ النُّورِ
الجُزْءُ الثَّامِنَ عَشَرَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ
عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ
لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ
بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ
أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ
لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الفُرْقَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الحزب
تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

٣٥٩

﴿٦٢﴾ خودان باوەرێت ڕاست و دورست، ئەون ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئينايين، و هەر وەختێ ئەو د گەل پێغەمبەری د کارەکێ گرنگدا بن [ئانکو بۆ پەرستن و تاعەتەکی کۆم بن، وەکی خوتبە و جيهادێ، يان ژی نڤێژا جەژنێ]، پێغەمبەری ناهێلن و بچن، هەتا دەستويربيێ ژێ نەخوازن، ب ڕاستی ئەوێت دەستويربيێ ژ تە دخوازن، ئەو ئەون ئەوێت ب دورستی باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئينايين، ڤێجا ئەگەر وان بۆ هندەك كاروبارێت خۆ دەستويری ژ تە خواست، ڤێجا يێ تە ڤيا، دەستويريێ بدەێ، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ بكە، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦٣﴾ [گەلی خودان باوەران] هوين گازيكرنا پێغەمبەری بۆ خۆ [ئانكو دەمێ گازی هەوە دكەت]، وەكی گازيكرنا خۆ بۆ ئێكدو لێ نەكەن [يان ژی گازی پێغەمبەری نەكەن، وەكی هوين گازی ئێكدو دكەن، كو بێژن: هەی موحەمەد، يان بابێ قاسمی، بەلكو ب ڕێز و تەقدير گازيكەنێ، و ب دەنگەكێ نزم، بێژنێ: هەی پێغەمبەرێ خودێ]، ب سويند خودێ ئاگەهـ ژ وان هەيە، ئەوێت ژ هەوە خۆ ڤەددزن و خۆ ددەنە بەرێك، و ئێك ئێكە دەردكەڤن، ڤێجا بلا ئەوێت ب گۆتنا پێغەمبەری نەكەن هشيار بن، و ژ خۆ بترسن ئاتافەك [ج كوشتن و هەر تشتەكێ دی د دنيايێدا] ب سەرێ وان بێت، يان ژی ئيزايەكا ب ژان و دژوار [ل ئاخرەتێ] وان هنگێڤيت و بگريت. ﴿٦٤﴾ بزانن [و هشيار بن، ب گۆتنا وی بكەن] ب ڕاستی هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی، يێ خودێيە، ب سويند هوين ل سەر ج بن [ج ئارمانج و نيەتا هەوە ل بەر بێت]، خودێ پێ ئاگەهە و دزانيت، و ڕۆژا ئەو ب بالڤە دزڤرن، هندی وان كری دێ وان پێ ئاگەهدار كەت، و خودێ زێدە زانايە ب هەر تشتەكێ هەی.

سۆرەتا فورقان

ل مەكەهێ هاتيە خوارێ (٧٧) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پاك و بلند بوو، و پڕ خێر و بەرەكەت بوو، ئەو خودايێ، فورقان [ئانكو قورئان، ئەوا ڤاڤێرێ دئێخيتە ڕاستيێ و پويچيێ، و حەلاليێ و حەراميێ] بۆ بەندەيێ خۆ هنارتی، دا بۆ خەلكی ببيتە پێغەمبەر و ئاگەهداركەر. ﴿٢﴾ ئەوێ خودانيا ئەرد و ئەسمانان يا وی، و چو كوڕ و كچ بۆ خۆ نەدانايين و نەگرتين، و چو هەڤال و هەڤپشك د خوداتيێ و ملكيدا بۆ نەبی، و يێ هەمی تشت دايين و چێكرين، ڤێجا كا چ ب كێر وان دئێت، پێ كێماسی بۆ وان پەيداكرن.

وَاتَّخَذُوا مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوٰةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّآ
إِفْكٌ ٱفْتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخَرُونَ ۖ فَقَدْ جَآءُو ظُلْمًا
وَزُورًا ﴿٤﴾ وَقَالُوٓا۟ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ٱكْتَتَبَهَا فَهِىَ تُمْلَىٰ
عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ أَنزَلَهُ ٱلَّذِى يَعْلَمُ ٱلسِّرَّ
فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦﴾
وَقَالُوا۟ مَالِ هَٰذَا ٱلرَّسُولِ يَأْكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَمْشِى فِى
ٱلْأَسْوَاقِ ۙ لَوْلَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُۥ نَذِيرًا ﴿٧﴾
أَوْ يُلْقَىٰٓ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُۥ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا ۚ وَقَالَ
ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٨﴾ ٱنظُرْ
كَيْفَ ضَرَبُوا۟ لَكَ ٱلْأَمْثَٰلَ فَضَلُّوا۟ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ ٱلَّذِىٓ إِن شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّن ذَٰلِكَ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَيَجْعَل لَّكَ قُصُورًۢا ﴿١٠﴾ بَلْ
كَذَّبُوا۟ بِٱلسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

﴿٣﴾ و وان هندەك پەرستی شوینا خودێ پەرستن، چو نادەن و چو چێ ناكەن، و ئەو ب خۆ [ژ لایێ مرۆڤانڤە] یێت هاتینە چێكرن، و نەشێن زیانەكێ یان مفایەكی بگەهیننە خۆ ب خۆ [ڤێجا چاوا دێ گەهیننە هەوە]، و نە ژیان وان پێ چێ دبیت، و نە مرن، و نە ساخكرنا پشتی مرنێ.. ﴿٤﴾ و ئەوێت گاور بوویین، گۆتن: ئەڤ [قورئانە] درەوە ژ دەڤ خۆ یا چێكری و ئینایی، و هندەكان [ژ جوهی و فەلەیان] هاریكاریا وی ل سەر چێكرنا ڤێ درەوێ یا كری، و ب سویند وان گاوران [ب ڤێ گۆتنا خۆ، كو پێغەمبەرێ عەرەب، ئەڤ قورئانا موعجیزە، ژ هندەكێت نەعەرەب، یا وەرگرتی] ستەم و بێ بەختیەكا مەزن كریە. ﴿٥﴾ و گۆتن: [ئەڤ قورئانە] ئەفسانە و چیرۆك و چیڤانۆكێت پێشیانە، ئەوی [موحەممەدی] یێت دایە نڤیسین، ڤێجا ئەو [یێت بۆ نڤیسی] سپێدە و ئێڤاران بۆ دخوینن [دا ژ بەر بكەت]. ﴿٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەوێ نهێنی و ڤەشارتییێت ئەرد و ئەسمانان دزانیت، ئەڤ قورئانە یا ئیناییە خوارێ، ب راستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە [لەو لەزێ ل ئیزادانا هەوە ناكەت، ل سەر درەو و بێ بەختیا، هوین دكەن]. ﴿٧﴾ و گۆتن: ئەڤە چ پێغەمبەرە؟ [ئانكو چاوا ئەڤە دێ بیتە پێغەمبەر، و ئەو وەكی مە] خوارنێ دخوت، و ل سویكان دگەڕیت [بۆ خزمەتان، هەروەكی ئەم دچین]، بلا ملیاكەتەك دگەل هاتبایە خوارێ، و بۆ بابە شاهد [دا مە باوەری پێ ئینابایە]. ﴿٨﴾ یان ژی گەنجخانەیەك [ژ ئەسمانان] بۆ وی هاتبایە [دا پاكی ب كەسێ نەمابایە، و هەوجەی بازارێ نەبایە]، یان ژی جنێكەك هەبایە ژێ خواربایە [دیسا هەوجەی كەسێ نەبایە]، و ئەوێت ستەمكار گۆتن: هوین ل دویڤ مرۆڤەكێ سحرلێكری پێڤەتر ناچن [ئەڤێ هوین ل دویڤ دچن ژ مرۆڤەكی سحرلێكری پێڤەتر نینە]. ﴿٩﴾ بەرێ خۆ بدەیێ كا چاوا نموونەیان بۆ تە دئینن، ڤێجا گومڕا و بەرزەبوون، و ب سەر چو ڕێكان هەلنابن [ڤەگەڕنە هەقیێ و ڕێكا ڕاست]. ﴿١٠﴾ پاك و بلندبوو و پڕ خێر و بەرەكەت بوو [ئەو خودایێ] ئەگەر ڤیا دێ ژ گەنجخانە و جنێكان چێتر دەتە تە، جنێكێت ڕویبار د ناڤڕا دئێن و دچن، و دێ قەسران ژی [دگەل وان جنێكان] دەتە تە. ﴿١١﴾ [باوەری نەئینانا وان ب تە، نە ژ بەر زادخوارن، و چۆنا تە بۆ سویكانە، وەكی ئەو دبێژن] بەلێ وان ڕۆژا قیامەتێ ب خۆ، درەو دانا و باوەری پێ نەئینا، و مە بۆ وان ئەوێت قیامەتێ درەو ددانن، ئاگرەكێ دژوار یێ بەرهەڤكری.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ سَمِعُوا۟ لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾
وَإِذَآ أُلْقُوا۟ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا۟ هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾
لَّا تَدْعُوا۟ ٱلْيَوْمَ ثُبُورًا وَٰحِدًا وَٱدْعُوا۟ ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾
قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ ٱلْخُلْدِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ
لَهُمْ جَزَآءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ خَٰلِدِينَ ۚ
كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِى
هَٰٓؤُلَآءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ مَا كَانَ
يَنۢبَغِى لَنَآ أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ
وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَكَانُوا۟ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٨﴾
فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا
وَلَا نَصْرًا ۚ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾
وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّآ إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
ٱلطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِى ٱلْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

﴿١٢﴾ وەختێ ئەو ئاگر ژ جهەکێ دویر وان دبینیت، کورِگورِ و گوربەگوریا وی، ژ دویر دبهیسن [و دگەهیتە وان]. ﴿١٣﴾ و وەختێ ئەو گرێدایی، و د جهەکێ تەنگرِا بۆ ناڤ دۆزەهێ دئێنە ئاڤێتن، هنگی دێ نفرینان ل خۆ کەن، و داخوازا نەمانا خۆ کەن. ﴿١٤﴾ ئەڤرۆ جارەکێ ب تنێ داخوازا نەمانا خۆ نەکەن، بەلێ گەلەک جاران داخوازا نەمانێ بکەن [ئەڤرۆ ئیزایا ل سەر هەوە گەلەکە، و یا بێ ڤەبرِە، و ژ هندێ پترە هوین جارەکێ ب تنێ داخوازا نەمانێ بکەن، و ل گەل هندێ ژی بێ هیڤی بن ژ نەمانێ]. ﴿١٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ئەرێ ئەڤە [ئاگرێ هۆسا یێ دژوار] بۆ هەوە چێترە، یان ژی بەحەشتا هەروهەر هەی، ئەوا پەیمان بۆ پارێزکاران پێ هاتیە دان، کو دێ بیتە خەلاتێ وان و دویماهیا وان. ﴿١٦﴾ وان چ بڤێت یێ تێدا هەی، و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە پەیمانەکە ژ خودایێ تە، هێژایە ژێ بێتە خواستن. ﴿١٧﴾ و رۆژا خودێ وان و ئەویت وان شوینا خودێ دپەرستن کۆم دکەت، و دێ بێژیتە وان [پەرستیان]: ئەرێ هەوە بەندەیێت من ئەڤە، د سەردابرینە و بەرزەکرینە، یان وان ب خۆ رێ بەرزەکر و د سەرداچۆن؟

﴿١٨﴾ ئەو دێ بێژن: ئەم تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەین، بۆ مە دورست نەبوو، ئەم چو پشتەڤانان ژ بلی تە، بۆ خۆ بگرین [هەتا کو ئەم بێژینە وان مە پەرێسن]، بەلێ تە خۆشی دانە وان و باب و باپیرێت وان، هەتا بیرئینانا تە ژ بیرکرین، و سوپاسیا نیعمەتێت تە نەکرین، و ئەو ب خۆ ملەتەکێ چویی بوون.

﴿١٩﴾ [خودێ دێ بێژیتە وان] ڤێجا [ئەڤە ئەون یێت هەوە دپەرستن] وان هوین ب وێ ئاخڤتنا هەوە دکر، هوین درەوین دەرئێخستن، ڤێجا هوین [وی وەختی، گەلی گاوران] نەشێن ئیزا و عەزابێ ژ خۆ بدەنە پاش، و نەشێن هاریکاریا خۆ [یان یا ئێکدو] ژێ بکەن، و کی ژ هەوە ستەمێ بکەت [ئانکو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ بکەت]، ب راستی ئەم دێ ئیزایەکا مەزن دەینێ. ﴿٢٠﴾ و مە چو پێغەمبەر بەری تە نەهنارتینە، ئەگەر وان ب راستی زاد نەخواربیت و ل سویکان نەگەریابن، و مە هندەک ژ هەوە بۆ هندەکێت دی یێت کرینە جهێ جەرباندنێ [هەژاران ب زەنگینان دجەربینین کا دێ سەبری کێشن، و زەنگینان ب هەژاران دجەربینین کا دێ سوپاسیا خودێ کەن، و هندەک ژ هەژاران دێ بەری زەنگینان موسلمان بن، کا گرگرە دێ چ کەن] کا دێ سەبرێ [بەرانبەر ئێکدو] کێشن؟ و خودایێ تە ئاگەهـ ژ وان هەیە [کا کی دێ سەبرا خۆ کێشیت، و کی خۆ ل بەر ناگریت].

۞ وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾
يَوْمَ يَرَوْنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا۟ مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَٰهُ
هَبَآءً مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلسَّمَآءُ بِٱلْغَمَٰمِ وَنُزِّلَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾ ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
ٱلْكَٰفِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
يَٰلَيْتَنِى ٱتَّخَذْتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَٰوَيْلَتَىٰ لَيْتَنِى لَمْ
أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَّقَدْ أَضَلَّنِى عَنِ ٱلذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِى ۗ
وَكَانَ ٱلشَّيْطَٰنُ لِلْإِنسَٰنِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يَٰرَبِّ
إِنَّ قَوْمِى ٱتَّخَذُوا۟ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا مِّنَ ٱلْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلْقُرْءَانُ جُمْلَةً
وَٰحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَٰهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

﴿٢١﴾ و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی [و نە ل وێ هیڤیێ، ل بەر دەستێ خودێ ڕاوەستن] گۆتن: بلا ملیاکەت ب سەر مەدا هاتبانە خوارێ، یان مە خودایێ خۆ دیتبایە [دا مە باوەری ئینابایە]، ب سویند خۆ مەزن دیتن و خۆ مەزن کرن، و مەزناتی یا ژ قامێ دەرئێخستین. ﴿٢٢﴾ ڕۆژا ئەو ملیاکەتان دبینن، وێ ڕۆژێ نەخۆزیا گونەهکاران، و ملیاکەت دێ بێژنە وان: مزگینی ل هەوە یا حەرام و حەرامکریە. ﴿٢٣﴾ و دێ کار و کریارێت وان کرین [ئەوێت وان هزر دکر کو باشن، و دێ فایدەی گەهینە وان] ئینین، و دێ وەکی تۆزا بەربا لێ کەین. ﴿٢٤﴾ و بەحەشتیان وێ ڕۆژێ، جهێ وان خۆشتر و چێترە، و وان چێترین جە بۆ بێنڤەدانا نیڤرۆ یێ هەی. ﴿٢٥﴾ ڕۆژا ئەسمان ب عەورێ سپی پرت پرت دبیت، و ملیاکەت ل دویڤ ملیاکەتی دئێنە خوارێ. ﴿٢٦﴾ وێ ڕۆژێ خودانی و ملک، ب دورستی یێ خودایێ دلۆڤانە، و ئەو ڕۆژ ل سەر گاوران ڕۆژەکا زێدە گران و ب زەحمەتە. ﴿٢٧﴾ و ڕۆژا ستەمکار هەردو دەستێت خۆ دکرینیت و دگەزیت و لەق ددەت، و دبێژیت: خۆزی من ڕێکا سەرفەرازیێ د گەل پێغەمبەری گرتبایە. ﴿٢٨﴾ وەی هەوار، خۆزی من فلان [ئەڤێ ئەز ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستیم، و ئەز د سەردا بریم، من بۆ خۆ] نەکربایە هەڤال، و من هەڤالینیا وی نەکربایە. ﴿٢٩﴾ ب سویند وی بەرێ من ژ ڕێکا ڕاست وەرگێڕا، پشتی ئەز ڕاستەڕێ بوویم و من باوەری ئینایی، ئێ شەیتان زێدە یێ هڤال هێلە [پشتی مرۆڤان سەردا دبەت، و ژ ڕێکا ڕاست دەردئێخیت، وان ب تنێ دهێلیت]. ﴿٣٠﴾ و پێغەمبەری گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی ملەتێ من ژ ڤێ قورئانێ یێت دویر کەفتین، و دەست یێت ژێ بەردایین. ﴿٣١﴾ و [کا چاوا ملەتێ تە دژمنیا تە دکەت] وەسا مە بۆ هەر پێغەمبەرەکی، دژمن ژ گونەهکاران یێت دانایین، و بەسی تەیە خودایێ تە ڕاستەڕێکەر و هاریکارێ تە بیت. ﴿٣٢﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: بلا قورئان ب جارەکێ و پێکڤە بۆ هاتبایە خوارێ [وەکی هەمی کتێبێت دی یێت ئەسمانی]. پێچ پێچە و جودا جودا ئەم قورئانێ بۆ تە دئینینە خوارێ، دا دلێ تە پێ موکوم بکەین و ب هێز بێخین [و تو دلێت موسلمانان پێ ب هێز بێخی، دا ب ساناهی ژ بەر بکەن و تێ بگەهن، و دا بەردەوام بەرسڤا گاوران بدەی، ل سەر وان تشتێت وان دڤێن تە تێدا ئاسی بکەن]، و مە قورئان ئایەت ئایەت [ئانکو پێچ پێچە] ب تە [ب ڕێکا جبریلی] دا خواندنێ.

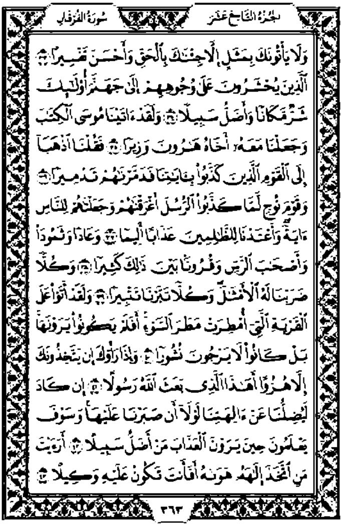

الجُزْءُ التَّاسِعَ عَشَرَ سُورَةُ الفُرْقَانِ

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُوْلَٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَجَعَلْنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هَٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا ٱذْهَبَآ إِلَى ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَدَمَّرْنَٰهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا۟ ٱلرُّسُلَ أَغْرَقْنَٰهُمْ وَجَعَلْنَٰهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا۟ وَأَصْحَٰبَ ٱلرَّسِّ وَقُرُونًۢا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ ٱلْأَمْثَٰلَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ أَتَوْا۟ عَلَى ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِىٓ أُمْطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا۟ يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِن كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَآ أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

٣٦٣

﴿٣٣﴾ [هەی موحەممەد] و ئەو [مەخسەد پێ موشرك] چو پسیار و پێشنیارێت عنتیکە بێت وەسا [ژ بۆ شکاندنا تە] بۆ تە نائینن، ئەگەر ئەم بۆ تە بەرسڤا وان دورست، و هێژ ژ پسیارا وان ڕوونتر و ب ڕامانتر نەئینین. ﴿٣٤﴾ ئەوێت ل سەر سەروچاڤان بەر ب دۆژەهێ دئێنە کۆمکرن و ڕاکێشان، ئەڤان جهێ وان هێژ خرابترە، و ڕێبەرزەترن ژی. ﴿٣٥﴾ ب سویند مە تەورات دا مووسایی، و مە برایێ وی هاروون ژی دا دگەل، و بۆ کرە هاریکار و پشتەڤان. ﴿٣٦﴾ ڤێجا مە گۆتە وان [مەخسەد پێ مووسا و هاروونن]: هوین هەردو هەڕنە دەڤ وی ملەتی، ئەوێ نیشان و موعجیزەیێت مە درەو دانایین [بەلێ ملەتێ ژێگۆتی گوهێ خۆ نەدا وان، و ب گۆتنا وان نەکر]، ڤێجا مە زی ژ بەر هندێ ب دژواری د هیلاك برن. ﴿٣٧﴾ و ملەتێ نووحی ژی [مە ڤەبراندن] وەختێ وان پێغەمبەر درەوین دانایین [و یێ پێغەمبەرەکی درەوین دانیت و باوەریێ پێ نەئینیت، ئەو هەمی پێغەمبەران درەوین ددانیت و باوەریێ پێ نائینیت]، مە ئەو [د ئاڤێدا] خەندقاندن، و بۆ خەلکی کرنە چامە، و مە ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ ستەمکاران بەرهەڤکریە. ﴿٣٨﴾ و مە عاد و (سەموود) [ملەتێ هوود پێغەمبەر و ملەتێ (صالح) پێغەمبەر] و خودانێت بیرێ [ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر، و هاتییە گۆتن خەلکێ بیرێ: ژ گوندێت سەموودە و هاتییە گۆتن: خەلکێ گوندێ انتاکیانە ئەوێت چیرۆکا وان دسۆرەتا یاسیندا هاتی و هاتییە گۆتن: ملەتەکە ل دۆر بیرێ کۆم بوو بوون و ژ بەر نەباوەری پێ ئینانا وان خودێ ئێخستنە د بیرێدا و هەمی هیلاك برن، و هاتییە گۆتن: ملەتەکێ گونەهکارە پێغەمبەرێ خۆ کرنە دبیرێدا و ل سەر سەردەرکر]، و گەلەك ملەتێت دی ژی، د ناڤبەرا واندا مە ڤەبراندن. ﴿٣٩﴾ و مە بۆ هەمییان بەلگە و نیشان [و سەربۆرێت ملەتێت بۆری] ئینان، ڤێجا وەختێ وان ئەڤ بەلگە و نیشانە ب پشت گوهێ خۆڤە هاڤێتین [و چو بۆ خۆ ژێ وەرنەگرتین]، مە هەمی ڤەبراندن و قڕکرن. ﴿٤٠﴾ و ب سویند [قورەیشی] یێت هاتینە وی گوندی و یێت تێڕا چۆیین، ئەوێ مە بارانا بەران ب سەردا باراندی [گوندێ سەدووم کو ژ مەزنترین گوندێت (لووط)ییە]، ئەرێ ما وان بەرێ خۆ نەددایێ کا چ ب سەرێ وان هاتییە؟ بەلێ ئەو باوەری ب ڕابوونا پشتی مرنێ نائینن [لەو بۆ خۆ چو چامە و عیبرەتان ژێ ناگرن]. ﴿٤١﴾ و هەر وەختێ ئەو تە بینن، ترانەیان بۆ خۆ ب تە دکەن، و دبێژن: ئەڤەیە یێ خودێ کریە پێغەمبەر؟!. ﴿٤٢﴾ و [دێ بێژن] ئەگەر ژ بەر وێ سەبرێ نەبایە ئەوا مە ل سەر پەرستیێت خۆ کێشایی، نێزیك بوو ئەو [مەخسەد موحەممەد] بەرێ مە ژ وان وەرگێڕیت، و ئەم پەرستنا وان بهێلین، و وەختێ ئەو ئیزا و عەزابێ [یا خودێ] دبینن، هنگی دێ زانن، کا کی یێ گومڕا و ڕێ بەرزەیە [ئەو یان موسلمان]. ﴿٤٣﴾ کا بێژە من: ئەوێ دلخوازیا خۆ کریە پەرستیێ خۆ [و ب دلخوازیا خۆ کری، و گوهێ خۆ دایییە دلێ خۆ]، ڤێجا ما تو دێ وی پارێزی [کو ئەو ب دویڤ دلخوازیا خۆ نەکەڤیت]؟.

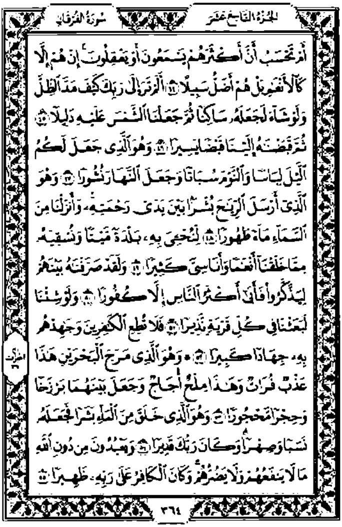

الجزء التاسع عشر
سورة الفرقان

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ ۚ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَالْأَنْعَامِ ۖ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ
وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾
ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ
الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ
مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ
بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ ۞ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا
عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

الربع

٣٦٤

﴿٤٤﴾ یان ژی تو ل وێ هزرێی کو باراپتر ژ وان [شیرەتان] گولێ دبن یان تێ دگەهن، ب ڕاستی ئەو [د گولیبوون و تێگەهشتنا خۆدا] وەکی جانەوەرانە، بەلکی خرابتر و ڕێبەرزەترن ژی. ﴿٤٥﴾ ما تو بەرێ خۆ نادەیە [هێز و شیان و دورستکرنا] خودایێ خۆ، کا خودایێ تە چاوا سیەر درێژ کریە [ژ دمرکەڤتنا ڕۆژێ هەتا ئاڤابوونا وێ]، و ئەگەر ڤیابایە دا ڕاوەستینیت [ژ جهەکی نەدچۆ جهەکی]، پاشی مە ڕۆژ بۆ کرە سەبەب و نیشان. ﴿٤٦﴾ پاشی هێدی هێدی، پیچ پیچە مە ئەو سیەر هەلچنی (مە نەهێلا). ﴿٤٧﴾ و ئەو [خودا] ئەوە، یێ شەڤ بۆ هەوە کریە پەردە و کراس [چونکی شەڤ ب تاریا خۆ، لەشان ژ دیتنێ ڤەدشێریت، هەروەکی جلك لەشێ مرۆڤی ڤەدشێرن]، و مە نڤستن بۆ هەوە یا کریە ڤەهەسیان [بۆ نەهێلانا وێ وەستیانا هوین د بزاڤا خۆ یا ڕۆژانەدا دبینن، و جارەکا دی دزڤرنەڤە سەر بزاڤا خۆ]، و مە ڕۆژ یا کریە وەختێ ڕابوون و بەلاڤبوونا هەوە. ﴿٤٨﴾ و هەر ئەوە بای بەری دلۆڤانیا خۆ (بارانێ) ب مزگینی دهنێریت، و مە ئاڤەکا پاقژ ژ عەوران دارێت. ﴿٤٩﴾ دا ئەم پێ (ب وێ ئاڤێ) ئەردەکێ مری و هشك و بێ شینکاتی ساخکەین و شین بکەین، و دا گەلەك ژ ئەوێت مە [ژ ئاڤێ] دایین و چێکرین، ژ جانەوەران و تەرش و تەوالان یان خەلکێ دەشتێ و گەلەك مرۆڤان [خەلکێ باژێران]، ئاڤ بدەین. ﴿٥٠﴾ و ب سویند مە ئەو باران ب گەلەك ڕەنگان ب سەر واندا باراندیە [ل هندەك جهان دبارینین و ل هندەکان نە، ل هندەکان گەلەکێ دبارینین و ل هندەکان کێم دبارینین، و ل هندە جهێت ب ڕەختێکڤە ل ڕەخەکی دبارینین، و ل ڕەخێ دی نە]، دا مرۆڤ هزرا خۆ بکەن و بزانن [ئەوێ ئەرد ساخکری، دشێت مریان ژی ژ گۆڕان ڕاکەتەڤە و ساخ بکەت]، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان بەرانبەری نیعمەتا باران هاتنێ نە دسوپاسدارن. ﴿٥١﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا بۆ هەر گوندەکی پێغەمبەرەکی هنێرین [وان ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ بترسینیت]، [بەلێ ژ بۆ قەدر و ڕێزگرتنا تە، مە تو کریە پێغەمبەرێ هەمیان]. ﴿٥٢﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] گوهێ خۆ نەدە گاوران، و جیهادەکا مەزن ب قورئانێ د گەل وان بکە. ﴿٥٣﴾ و ئەوە یێ هێلایی هەردو دەریا بگەهنە ئێك و بکەڤنە ڕەخێك، ئەڤە یا شرین و خۆشە، و ئەڤە زێدە یا سویرە (شۆرە) [نائێتە ڤەخوارن] و ناڤبڕەك یا ئێخستیە د ناڤبەرا واندا [دا تێکەل نەبن]، و تێکا ل ئێکێ حەرامکری تێکەلی ئێك ببن [نەیا شرین سویر (شۆر) دبیت، و نەیا سویر شرین دبیت، و هەر ئێك وەکی خۆ دمینیت]. ﴿٥٤﴾ و ئەوە یێ مرۆڤ ژ ئاڤێ چێکری، و کریە مێر [کو مرۆڤانیا خوینێ پێ چێ دبیت] و ژن [کو خزمانی پێ چێ دبیت]، و خودایێ تە یێ پێڤەهاتیە. ﴿٥٥﴾ [دگەل ڤێ ژی ئەو] وان شوینا خودێ دپەرێسن ئەوێت نە فایدەیێ دگەهینە وان، نە ژی زیانێ.. و گاور هاریکار و پشتەڤانێت ئێکدوتە ل سەر نەگوهداری و نەیارەتیا خودایێ خۆ.

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ٥٦ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ٥٧ وَتَوَكَّلۡ
عَلَى ٱلۡحَيِّ ٱلَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِهِۦۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ٥٨ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ ٱلرَّحۡمَٰنُ
فَسۡـَٔلۡ بِهِۦ خَبِيرٗا ٥٩ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسۡجُدُواْۤ لِلرَّحۡمَٰنِ قَالُواْ
وَمَا ٱلرَّحۡمَٰنُ أَنَسۡجُدُ لِمَا تَأۡمُرُنَا وَزَادَهُمۡ نُفُورٗا۩ ٦٠ تَبَارَكَ
ٱلَّذِي جَعَلَ فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجٗا وَقَمَرٗا
مُّنِيرٗا ٦١ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ خِلۡفَةٗ لِّمَنۡ أَرَادَ
أَن يَذَّكَّرَ أَوۡ أَرَادَ شُكُورٗا ٦٢ وَعِبَادُ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمۡشُونَ
عَلَى ٱلۡأَرۡضِ هَوۡنٗا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلۡجَٰهِلُونَ قَالُواْ سَلَٰمٗا ٦٣
وَٱلَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمۡ سُجَّدٗا وَقِيَٰمٗا ٦٤ وَٱلَّذِينَ
يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱصۡرِفۡ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ٦٥ إِنَّهَا سَآءَتۡ مُسۡتَقَرّٗا وَمُقَامٗا ٦٦ وَٱلَّذِينَ إِذَآ
أَنفَقُواْ لَمۡ يُسۡرِفُواْ وَلَمۡ يَقۡتُرُواْ وَكَانَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ قَوَامٗا ٦٧

﴿٥٦﴾ [هەی موحەممەد] مە تو نە هنارتییە، بۆ هندێ ب تنێ نەبیت ببیە مزگینیێن و ئاگەهدارکەر. ﴿٥٧﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز چو کرێیان بەرانبەری گەهاندنا ڤێ پەیامێ ژ هەوە ناخوازم، بەلێ یێ بڤێت رێیەکێ بۆ خودایێ خۆ بگریت، بلا بگریت [ئانکو ئەز چو مالی ژ هەوە ناخوازم، تشتێ ئەز دخوازم ئەوە، کو هوین رێکا خودێ بگرن، و کرێیا من خودێ دێ دەتە من]. ﴿٥٨﴾ و پشتا خۆ ب خودایێ هەر ساخ، ئەوێ مرن بۆ نەبی، گەرم بکە، و تەسبیح و پەسنا وی بکە، و ژ کێم و کاسیان پاقژ بکە، و بەسی ویە ئەو ب گونەهێت بەندەیێت خۆ یێ ئاگەهدار و شارەزا بیت. ﴿٥٩﴾ ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا هەی، د شەش رۆژاندا داین، پاشی بلندبوویە سەر عەرشی [بلندبوونەکا هێژایی وی، و بێ چاوایی]، ئەو خودایێ دلۆڤانە، ڤێجا ژ وی بخوازە، ئەوی یێ شارەزایە [یان پسیارا خۆ د راستا خودێدا، ژ شارەزایان بکە]. ﴿٦٠﴾ و وەختێ پێغەمبەر دبێژیتە [وان موشرکان]: بۆ خودایێ دلۆڤان هەرنە سوجدەیێ، دێ بێژن: [خودایێ] دلۆڤان کییە؟ ئەرێ ئەم سوجدەیێ بۆ وی بەین یێ تو دبێژییە مە [و یێ ئەم نەناسین]؟! و ڤێ گۆتنێ ئەو پتر ژ دینی دویر ئێخستن. ﴿٦١﴾ پاك و بلندبوو، و پڕ خێر و بەرەکەت بوو ئەو خودایێ ئەسمان بۆ ستێران کرییە جهـ و قوناخ، و رۆژا گەش و هەیڤا رۆنکەر کرینە تێدا. ﴿٦٢﴾ و ئەو خودایێ شەڤ و رۆژ ئێخستینە دویڤ ئێك، کو ئێك جهێ ئێکێ بگریت، بۆ یێ بڤێت [کەرەم و نیعمەتێت] خودێ بینیتە بیرا خۆ یان سوپاسیا وی بکەت. ﴿٦٣﴾ و بەندەیێت خودایێ دلۆڤان [یێت دورست] ئەون، ئەوێت ب ئەدەب و بێ مەزنایی، ل سەر ئەردی ب رێڤە دچن، و ئەگەر نەزانان [ب رەقی] ئاخافتن، ئاخڤتنەکا وەسا دبێژن ژ گونەهێ ب سلامەت بن، و وەکی وان ب رەقی وان نائاخێڤن. ﴿٦٤﴾ و ئەون ئەوێت بۆ خودایێ خۆ، شەڤان ب سوجدە و رابوونانڤە دبۆرینن [ئانکو شەڤنڤێژان دکەن]. ﴿٦٥﴾ و ئەون ئەوێت دبێژن: خودێوۆ، عەزابا دۆژەهێ ژ مە بدە پاش، ب راستی عەزابا وێ یا بەردەوامە [ئەگەر مرۆڤێ گاور گرت، ژێڤە نابیت]. ﴿٦٦﴾ ب راستی دۆژەهـ پیسە بنەجهـ و پیسە وارگەهـ. ﴿٦٧﴾ و ئەون ئەوێت وەختێ مالی دمەزێخن، نە دەرێژییێ دکەن و نە چرویکییێ دکەن، و ئەو د ناڤبەرا ڤان هەردو سالۆخەتاندا ناڤنجینە.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

﴿٦٨﴾ و ئەون ئەوێت ژ بلی خودێ، دوعایان ژ کەسێ دی نەکەن [ژ بلی خودێ کەسێ نەپەرێسن] و ئەو، ئەو مرۆڤێ خودێ کوشتنا وی دورست نەکری، و ب هەقی نەبیت [کو بەرانبەر ئێکێ دی بێتە کوشتن] ناکوژن، و زنایێ و دەهمەن پیسیێ ناکەن، و هەرکەسێ ڤان بکەت، دێ گونەهـ ل سەر ستویر بن، و دێ پێ ئێتە جزاکرن. ﴿٦٩﴾ رۆژا قیامەتێ ئیزا دێ ل سەر بێتە دوقات، و هەروهەر دێ رەزیل و شەرمزار تێدا مینیت [چونکی گونەهـ ژی دا دگەل گاوریێ]. ﴿٧٠﴾ ژ بلی وی یێ تۆبەکری و باوەری ئینای و کار و کریارێت راست و قەنج کرین، ئەڤێت هۆسا، خودێ دێ گونەهێت وان کەتە خێر [ئانکو دێ گونەهێت وان ژێبەت، و خێران دێ ل جهێ وان دانیت]، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٧١﴾ و ئەوێ تۆبە بکەت و [پاشی] کارەکێ راست و باش بکەت، ب راستی ئەو زڤڕینەکا دورست ب بال خودێڤە زڤڕی. ﴿٧٢﴾ و ئەون ئەوێت بەرهەڤ نەبن خرابیێ و بویچیێ بکەن [چ شرك چ درەو چ شەهدەزوری چ ژی هەر تشتەکێ بویچێ دی]، و ئەوێت گاڤا د بەر تشتێ بێ فایدەرا [چ گۆتن چ کریار] دبۆرن، رویێ خۆ ژێ وەردگێرن، بێ خۆشکاندن [نە پشکداریا وان دکەن، نە ژی ژ وان رازی دبن]. ﴿٧٣﴾ و ئەون ئەوێت گاڤا ب ئایەتێت قورئانێ هاتنە شیرەتکرن یان بۆ هاتنە خواندن، خۆ لێ کەر و کۆرە ناکەن [گوهـ و چاڤێت خۆ بۆ ڤەدکەن]. ﴿٧٤﴾ و ئەون ئەوێت دبێژن: خودێوۆ، تو وان هەڤسەر و وێ دوێندەهێ بدە مە، ئەوێت چاڤ پێ رۆن و خۆش دبن [و دل پێ ڤەهەسن]، و تو مە بۆ پارێزکاران، بکە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ د باشیێدا. ﴿٧٥﴾ ئەڤە [خودانێت ڤان سالۆخەتان] دێ ب بلندترین جهێت بەحەشتێ ئێتە خەلاتکرن، ژ بەر وێ سەبرا وان ل سەر پەرستن و گوهداریا خودێ کێشایی، و ب خێرهاتن و ب سلاڤ، ملیاکەت دێ ب بەرڤە ئێن. ﴿٧٦﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، چ خۆش جە و چ خۆش وارگەهە. ﴿٧٧﴾ ما خودێ دێ چ ل هەوە کەت، و چ ژ هەوە دێ گەهیتێ [ئانکو دەولەمەندە، و چو پاکی ب هەوە نینە، و هوین نەداینە دا هوین مفایەکێ بگەهیننێ] ژ بلی پەرستنا هەوە بۆ وی [ئانکو هوین بەس بۆ پەرستنا خۆ، یێت داین]، ب سویند [گەلی گاورێت خەلکێ مەکەهێ] هەوە پێغەمبەر و قورئان درەو دانان، ڤێجا هوین دێ ب بەر ئیزایێ کەڤن و ئیزا ژ هەوە ڤەنابیت.

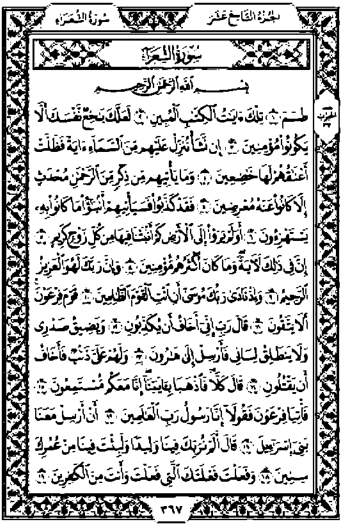

الجزء التاسع عشر
سورة الشعراء

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓمٓ (١) تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ (٢) لَعَلَّكَ بَٰخِعٞ نَّفۡسَكَ أَلَّا
يَكُونُواْ مُؤۡمِنِينَ (٣) إِن نَّشَأۡ نُنَزِّلۡ عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ءَايَةٗ فَظَلَّتۡ
أَعۡنَٰقُهُمۡ لَهَا خَٰضِعِينَ (٤) وَمَا يَأۡتِيهِم مِّن ذِكۡرٖ مِّنَ ٱلرَّحۡمَٰنِ مُحۡدَثٍ
إِلَّا كَانُواْ عَنۡهُ مُعۡرِضِينَ (٥) فَقَدۡ كَذَّبُواْ فَسَيَأۡتِيهِمۡ أَنۢبَٰٓؤُاْ مَا كَانُواْ بِهِۦ
يَسۡتَهۡزِءُونَ (٦) أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ كَمۡ أَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجٖ كَرِيمٍ (٧)
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ (٨) وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ
ٱلرَّحِيمُ (٩) وَإِذۡ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱئۡتِ ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ (١٠) قَوۡمَ فِرۡعَوۡنَۚ
أَلَا يَتَّقُونَ (١١) قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ (١٢) وَيَضِيقُ صَدۡرِي
وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِي فَأَرۡسِلۡ إِلَىٰ هَٰرُونَ (١٣) وَلَهُمۡ عَلَيَّ ذَنۢبٞ فَأَخَافُ
أَن يَقۡتُلُونِ (١٤) قَالَ كَلَّاۖ فَٱذۡهَبَا بِـَٔايَٰتِنَآۖ إِنَّا مَعَكُم مُّسۡتَمِعُونَ (١٥)
فَأۡتِيَا فِرۡعَوۡنَ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ (١٦) أَنۡ أَرۡسِلۡ مَعَنَا
بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ (١٧) قَالَ أَلَمۡ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدٗا وَلَبِثۡتَ فِينَا مِنۡ عُمُرِكَ
سِنِينَ (١٨) وَفَعَلۡتَ فَعۡلَتَكَ ٱلَّتِي فَعَلۡتَ وَأَنتَ مِنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ (١٩)

٣٦٧

سۆرەتا شوعەراء

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٢٢٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ [هۆسا دێتە خواندن (طا، سین، میم) و ئەڤە و هەمی تیپێت دەستپێكا سۆرەتان، نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ]. ﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت كتێبا ڕۆنكەرن. ﴿٣﴾ نێزیكە تو ژ خەمان خۆ بكوژی و د هیلاك بەی، چونكی ئەو باوەرییێ نائینن. ﴿٤﴾ و ئەگەر مە حەزكربایە، ئەم دا موعجیزەیەكێ ژ ئەسمانی بۆ وان هنێرین، دا ستۆیێت وان هەر چەمیایی بۆ مینن [ڤیابانە نەڤیابانە دا باوەرییێ ئینن، بەلێ مە ئەڤ باوەرییە ژ وان نەڤێت و ئەم وەناكەین، مە دڤێت ئەو، ب دلێ خۆ و بێ كۆتەكی، باوەرییێ بینن]. ﴿٥﴾ و چو ئایەتێت نوی ژ قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان [بۆ گاور و موشركان] نەدهاتن، ئەگەر وان ڕوییێ خۆ ژێ وەرنەگێڕابایە [و ب درەو نەدانابایە]. ﴿٦﴾ ب سویند وان [ئەو هەقیا بۆ وان هاتی] درەو دانا [و باوەری پێ نەئینا]، ڤێجا نێزیك دێ زانن كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت [و جزایێ وێ، ئەوا وان ترانە پێ دكرن، دێ هەر ئێت]. ﴿٧﴾ ما وان بەرێ خۆ نەددا ئەردی، كا چاوا مە ب هەمی ڕەنگێت پڕ مفا، شینكرییە [ئەوێت كەسێ شیانا وان نەی، ژ بلی خودێ]. ﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكە [ڕۆن و ئاشكەرایە ل سەر ئێكتاییا خودێ، و ل سەر شیانا وی كو جارەكا دی مریان پشتی مرنێ ساخكەتەڤە]، بەلێ بارابتر ژ وان باوەرییێ نائینن. ﴿٩﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە یێ سەردەست و زال [زالە ل سەر وان كو وان ئیزا بدەت، و دشێت تۆلێ ل وان ڤەكەت] و دلۆڤانە [وەختێ مۆلەت دایە بەندەیێت خۆ، و لەز ل ئیزادانا وان نەكری]. ﴿١٠﴾ و بێژە وان وەختێ خودایێ تە گازی مووسایی كری و گۆتیێ، هەرە دەڤ ملەتێ ستەمكار. ﴿١١﴾ ملەتێ فیرعەونی، ما ئەو ژ ئیزادانا خودێ ناترسن. ﴿١٢﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی ئەز دترسم ئەو من درەوین دانن، و باوەر ژ من نەكەن. ﴿١٣﴾ و سینگێ من [ژ بەر درەو دانانا وان بۆ من] تەنگ بیت، و ئەزمانێ من نەگەڕیت، ڤێجا [جبرائیل ب وەحیێ] بهنێرە بۆ هاروونی [دا د گەل من بیتە پێغەمبەر، و بۆ من بیتە هاریكار]. ﴿١٤﴾ و وان تۆلەكا ل سەر من، ڤێجا ئەز دترسم [بەری پەیاما تە بگەهینمە وان، تۆلا خۆ ل من ڤەكەن و] من بكوژن. ﴿١٥﴾ [خودێ] گۆت، نەخێر [ئەو نەشێن تە بكوژن]، ڤێجا تو و هاروون ب نیشان و موعجزەیێت مەڤە هەرن، ب ڕاستی ئەز یێ د گەل هەوە [ب پارستن و چاڤدێرییا خۆڤە]، و من های ژێ هەیە [كا دێ چ بێژن، و دێ چ بێژنە هەوە]. ﴿١٦﴾ هوین هەردو هەرنە دەڤ فیرعەونی، و بێژنێ، ب ڕاستی ئەم هەردو هنارتیێت خودانێ هەمی جیهانانین. ﴿١٧﴾ ڤێجا ئسرائیلیان د گەل مە بهنێرە [و بەس وان ئەزیەت بدە]. ﴿١٨﴾ [ڤێجا وەختێ فیرعەونی مووسا دیتی، و ئاخفتنێت وی بهیستین] گۆت: ما مە تو ب بچویكاتی د ناڤ خۆدا خودان نەكربووی؟ و تو ب سالان د ناڤ مەدا نەمابووی؟ [ڤێجا كەنگی و د كیرێڕا تو بوویە پێغەمبەر]. ﴿١٩﴾ [و بەرانبەری قەنجیێت مە د گەل تە كرین] تە ئەو كریار ژێ كر یا تە كری [ئانكو تە ئێك ژ مە كوشت]، و دیارە تو ژ چاڤنێ و بێ نان و خوێیانی [وەختێ تە قەنجیێت مە ژ بیر كرین، و ئێك ژ مە كوشتی].

قَالَ فَعَلْتُهَآ إِذًا وَأَنَا۠ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
فَوَهَبَ لِى رَبِّى حُكْمًا وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا
عَلَىَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٣﴾
قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٢٤﴾
قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُۥٓ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِىٓ أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾
قَالَ رَبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾
قَالَ لَئِنِ ٱتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِى لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ ٱلْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾
قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَىْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِۦٓ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾
وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُۥٓ
إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم
بِسِحْرِهِۦ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَٱبْعَثْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ
حَٰشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ
لِمِيقَٰتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

﴿٢٠﴾ [مووسایی] گۆت: من ئەو کریارە کر، و من نەزانی دێ تێتە کوشتن [مەخسەدا من کوشتنا وی نەبوو، دەمێ من کری]. ﴿٢١﴾ ڤێجا وەختێ ئەز ژ هەوە ترسیایم، ئەز ژ هەوە رەڤیم [ژ ترسا هندێ هوین من بکوژن]، ڤێجا خودایێ من پێغەمبەراتی و زانین دا من، و ئەز کرمە ژ پێغەمبەران. ﴿٢٢﴾ و تو ڤێ ل سەر من دکەیە منەت کو تە ئەز خودان کریمە، و تە ئسرائیل بۆ خۆ کرینە کۆلە و سەهان [تە کورێت وان دکوشتن، و کچێت وان بۆ خۆ دکرنە خدام، هەر ژ بەر هندێ دەیکا من ژ ترساندا، ئەز ب ئاڤێدا بەردام، و تە ئەز ژ ئاڤێ ئینامە دەر و خودانکرم، و ل بەر چاڤێت تە ئەز مەزن بووم]. ﴿٢٣﴾ فیرعەونی گۆت: خودانێ هەمی جیهانان کیە؟ ﴿٢٤﴾ [مووسایی] گۆت: [خودانێ هەمی جیهانان] خودانێ ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندایە، ئەگەر هەوە ئێقین ب تشتەکی هەبیت، ئەڤە ژ هەمی تشتان هێژاترە هەوە ئێقین پێ هەبیت، چونکی یێ ئاشکەرایە. ﴿٢٥﴾ [فیرعەونی] گۆتە یێت دەوروبەرێت خۆ، هەوە گوهلێ هەیە [کا مووسا چ دبێژیت]؟!. ﴿٢٦﴾ [مووسایی] گۆت: [بەلێ] ئەو خودایێ هەوەیە، و خودایێ باب و باپیرێت هەوەیێت کەڤنە ژی. ﴿٢٧﴾ [فیرعەونی] گۆت: ب راستی ئەڤ پێغەمبەرێ هەوە، ئەڤێ بۆ هەوە هاتیە هنارتن، یێ دینە. ﴿٢٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەو خودایێ رۆژهەلاتێ و رۆژئاڤایێیە و هندی د ناڤبەرا واندا، ئەگەر هەوە عەقل هەبیت [چونکی هەر ئەوە یێ هەرێ، رۆژێ ژ ملێ رۆژهەلاتێ دەردئێخیت، و ل ملێ رۆژئاڤایێ ئاڤا دکەت، و هوین ڤێ چەندێ ب چاڤێ سەرێ خۆ دبینن، ما ئەڤە عەقلەکی نادەتە هەوە]. ﴿٢٩﴾ [فیرعەونی] گۆت: ئەگەر تە خودایەکێ دی ژ بلی من گرت، ب سویند ئەز دێ تە کەمە د زیندانێدا [و ئەڤە رێکەکا کەڤنەوییە، هەر گاڤەکا دژمنێت پەیاما خودێ بێ هیڤی بوون، رێکا پەیاما خودێ ب دان و ستاندنێ بگرن، دەست ب گەف و ئێشاندن و زیندانکرنێ دکەن]. ﴿٣٠﴾ [مووسایی] گۆت: خۆ ئەگەر ئەز بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرا ژی بۆ تە بینم [تو دێ هەر من کەیە د زیندانێدا؟!]. ﴿٣١﴾ [فیرعەونی] گۆت: کا وێ بەلگە و نیشانێ بینە، ئەگەر تو ژ راستگۆیان بی [دا سەحکەینێ، کا وەسایە وەکی تو دبێژی]. ﴿٣٢﴾ ڤێجا [مووسایی] دارێ خۆ هاڤێت، و بوو مارەکێ دورست و ئاشکەرا. ﴿٣٣﴾ و دەستێ خۆ [ژ باخەلا خۆ] دەرئێخست، سپی بۆ تەماشەکەران دەرکەفت. ﴿٣٤﴾ [فیرعەونی] گۆتە سەرۆک و گرەگرێت دۆرماندۆری خۆ: ب راستی ئەڤە سێرەبەندەکێ زێدە زانایە. ﴿٣٥﴾ دڤێت هەوە ب سێرەبەندیا خۆ ژ ئەردێ هەوە [کو مسرە] دەربێخیت، ڤێجا کا هوین چ دبێژن [ئەم چ لێ بکەین]، و چ فەرمانێ ددەن [د راستا ویدا]. ﴿٣٦﴾ گۆتن: وی و برایێ وی گیرۆکە، و کۆمکەران بهنێرە باژێران. ﴿٣٧﴾ بلا هەمی سێرەبەندێت زێدەزانا بۆ تە بینن. ﴿٣٨﴾ ڤێجا سێرەبەند هەمی ل وەختێ دیارکری، هاتنە کۆمکرن. ﴿٣٩﴾ [وێ رۆژێ فیرعەونی] گۆتە خەلکی: لەزێ بکەن کۆم بن.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالُوا۟ لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٤٣﴾
فَأَلْقَوْا۟ حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا۟ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾
فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾
رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّهُۥ
لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا۟ لَا ضَيْرَ ۖ إِنَّآ
إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ
أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ ۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِىٓ إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ ﴿٥٦﴾
فَأَخْرَجْنَٰهُم مِّن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَٰهَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٥٩﴾ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

نصف الحزب ٣٨

﴿٤٠﴾ بەلکی ئەم ب دویڤ سێرەبەندان بکەڤین، ئەگەر ئەو سەرکەڤتن [وەسا خۆ دیارکرن هەروەکی ئەو د گەل کەسێ نە، و نە وان سێرەبەند کۆمکرینە].

﴿٤١﴾ ڤێجا وەختێ سێرەبەند [ئەوێت هاتینە کۆمکرن] هاتینە دەڤ فیرعەونی، گۆتنێ: ئەرێ خەلاتەك بۆ مە هەیە، ئەگەر ئەم سەرکەڤتین. ﴿٤٢﴾ [فیرعەونی] گۆت: بەلێ.. [هەوە خەلاتێ خۆ یێ هەی] و دێ ژ وان ژی بن، یێت نێزیکی من. ﴿٤٣﴾ مووسایی گۆتە وان [گەل سێرەبەندان]: کا دێ چ هاڤێژن، باڤێژن. ﴿٤٤﴾ ڤێجا [سێرەبەندان] وەریس و دارێت خۆ هاڤێتن، و گۆتن: ب مەزناتی و هێزا فیرعەونی، ئەم دێ سەرکەڤین. ﴿٤٥﴾ ڤێجا [پاشی] مووسایی دارێ خۆ هاڤێت [و وەختێ دارێ خۆ هاڤێتی]، وی [دارێ مووسایی] وەریس و دارێت وان [سێرەبەندان] ب جارەکێ داعویران [و ئەو چاڤ سحراندن، و خاپاندنا وان کری، هەمی پویچ کر]. ﴿٤٦﴾ ڤێجا [وەختێ سێرەبەندان ئەڤ ڕاستییە دیتی، و هەقی ئاشکەرا بووی و سێرەبەندیا وان پویچ بووی] سێرەبەندان خۆ بەردا ئەردی، و چوونە سوجدەیێ. ﴿٤٧﴾ گۆتن: مە باوەری ب خودایێ، هەمی خەلکی، ئینا. ﴿٤٨﴾ خودایێ مووسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [فیرعەونی] گۆتە [سێرەبەندان]: ئەرێ هەوە باوەری پێ ئینا، بەری ئەز دەستویریا هەوە بدەم، دیارە ئەو مەزن و مامۆستا و سەیدایێ هەوەیە، یێ سێرەبەندی ئینا هەوە دایی، ڤێجا هوین دێ زانن [کا ئەز دێ چ ب سەرێ هەوە ئینم]، ب ڕاستی ئەز دێ دەست و پیێت هەوە چەپ و ڕاست ژێڤەکەم، پاشی دێ هەوە هەمییان ب دارڤە هەلاویسم، هەتا هوین دمرن.

﴿٥٠﴾ [سێرەبەندان] گۆتن: خەم ناکەت [هەر تشتێ بێتە سەرێ مە، ژ بەر باوەرئینانا مە ژ ئیزایا دنیایێ، چو زیانێ ناگەهینتە مە]، ب ڕاستی ئەم دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین. ﴿٥١﴾ چونکی مە بەری هەمییان باوەری پێ ئینا، ئەم تەمایێ هندێ دکەین، خودایێ مە ل مە نەگریت، و گونەهێت مە ژێ ببەت.

﴿٥٢﴾ و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، کو ب شەڤ بەندەیێت من [ئەوێت باوەری پێ ئینایین، ژ ئسرائیلییان] دەربێخیت [ژ مسرێ بۆ سەر دەریایا سۆر]، ب ڕاستی ئەو دێ ب دویڤ هەوە کەڤن.

﴿٥٣﴾ ڤێجا [دەمێ] فیرعەون [ب دەرکەڤتنا وان حەسیایی] هنارتە هەمی باژێران، و لەشکەر کۆمکر.

﴿٥٤﴾ [و فیرعەونی] گۆت: ب ڕاستی ئەڤە دەستەکەکا کێمن [و بێ مرۆڤن]. ﴿٥٥﴾ و ب ڕاستی وان کەرێت مە پێ ڤەکرین. ﴿٥٦﴾ و ئەم هەمی یێت کارکری و هشیارین [هەچییێ دژی مە ڕاوەستیت، و ژ بەر ئەمرێ مە دەرکەڤیت، ئەم ناهێلین]. ﴿٥٧﴾ ڤێجا مە ئەو هەمی [فیرعەون و لەشکەرێ وی] ژ جنێك و باخچە و کانیان دەرئێخستن. ﴿٥٨﴾ و مە ئەو ژ گەنجخانە و شوینوارێت وان، یێت خۆش و بەرفرەهـ دەرئێخستن.

﴿٥٩﴾ و هۆسا مە ئەو دەرئێخستن، و ئسرائیلی کرنە وێرس و میراتخۆرێت وان. ﴿٦٠﴾ و د گەل ڕۆژهەلاتێ [فیرعەون و لەشکەرێ خۆ] ب دویڤ وان کەڤتن.

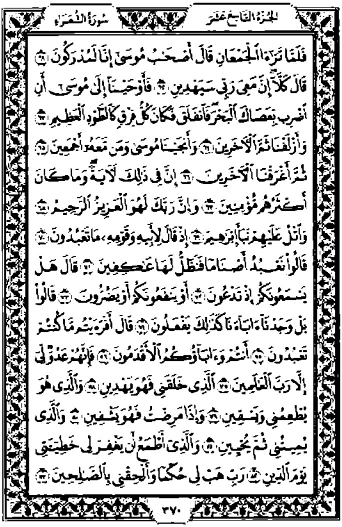

الجزء التاسع عشر سورة الشعراء

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلۡجَمۡعَانِ قَالَ أَصۡحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدۡرَكُونَ ﴿٦١﴾
قَالَ كَلَّآۖ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهۡدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ
ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡبَحۡرَۖ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرۡقٖ كَٱلطَّوۡدِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
وَأَزۡلَفۡنَا ثَمَّ ٱلۡأٓخَرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنجَيۡنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجۡمَعِينَ ﴿٦٥﴾
ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا ٱلۡأٓخَرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾
وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذۡ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦ مَا تَعۡبُدُونَ ﴿٧٠﴾
قَالُواْ نَعۡبُدُ أَصۡنَامٗا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلۡ
يَسۡمَعُونَكُمۡ إِذۡ تَدۡعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوۡ يَنفَعُونَكُمۡ أَوۡ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُواْ
بَلۡ وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا كَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَءَيۡتُم مَّا كُنتُمۡ
تَعۡبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلۡأَقۡدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمۡ عَدُوّٞ لِّيٓ
إِلَّا رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٧٧﴾ ٱلَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهۡدِينِ ﴿٧٨﴾ وَٱلَّذِي هُوَ
يُطۡعِمُنِي وَيَسۡقِينِ ﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضۡتُ فَهُوَ يَشۡفِينِ ﴿٨٠﴾ وَٱلَّذِي
يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحۡيِينِ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِيٓ أَطۡمَعُ أَن يَغۡفِرَ لِي خَطِيٓـَٔتِي
يَوۡمَ ٱلدِّينِ ﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبۡ لِي حُكۡمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٣﴾

٣٧٠

﴿٦١﴾ ڤێجا وەختێ هەردو کۆم بۆ ئێك ئاشکەرا بووین، و ئێکدو دیتین، هەڤالێت مووسایی گۆتن: بێ گۆمان ئەڤە گەهشتنە مە. ﴿٦٢﴾ [مووسایی] گۆت: نەخێر.. ئەو ناگەهنە مە [نەترسن]، ب ڕاستی خودایێ من یێ د گەل من [ب ڕاستەڕێییێ و هاریکاریا خۆڤە]، دێ ڕێکەکێ بۆ مە ڤەکەت و نیشا مە دەت. ﴿٦٣﴾ ڤێجا مە وەحی بۆ مووسایی هنارت، مە گۆتێ: دارێ خۆ ل دەریایێ بدە [دارێ خۆ لێدا]، ڤێجا دەریا ژێکڤەبوو، بوو دو فلق و هەر فلقەکا ئاڤێ وەکی چیایەکێ مەزن بوو [ئبن عەباس دبێژیت: دوازدە ڕێکێت هشك ل دویف هەژمارا ئوجاخێت ئسرائیلیان لێ ڤەبوون]. ﴿٦٤﴾ و هنگی (وی دەمی) مە ئەوێت دی [فیرعەون و لەشکەرێ وی] نێزیکی وان کرن [هەتا هەمی گەهشتینە دەریایێ، و داینە دویف وان]. ﴿٦٥﴾ و مە مووسا و ئەوێت دگەل، هەمی ڕزگار کرن. ﴿٦٦﴾ پاشی ئەوێت دی [ئانکو فیرعەون و ئەوێت د گەل وی، ئەوێت داینە دویف وان، و دڤیان مووسایی و ئسرائیلیان ڤەگرن] هەمی مە خەندقاندن [و مە دەریا لێ ئینا ئێك]. ﴿٦٧﴾ ب ڕاستی ئەڤە [د چیرۆکا مووسایدا، هەر ژ دەسپێکێ هەتا فیرعەون و لەشکەرێ وی د ئاڤێدا خەندقین] نیشان و بەلگەیەکا ئاشکەرا و گۆمانبڕە [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ، و ل سەر هندێ کو خودێ دێ خودان باوەران هەر سەرئێخیت و ڕزگار کەت، و دێ دژمنێت وان بەرئاتاف کەت، چەند ب هێز بن]، و پتریا وان [ملەتێ مووسایی] نە ژ خودان باوەران بوون. ﴿٦٨﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، تۆلێ ژ دژمنێت خۆ ڤەدکەت، و دلۆڤانییێ ب وەلیێت خۆ دبەت. ﴿٦٩﴾ و بەحسێ ئیبراهیمی بۆ وان بکە. ﴿٧٠﴾ دەمێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، ئەرێ هوین چ دپەرێسن؟. ﴿٧١﴾ گۆتن: ئەم هندەك بوتان دپەرێسین، و ئەم بەردەوامین ل سەر پەرستنا وان. ﴿٧٢﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: [ئەرێ ئەڤێت هوین دپەرێسن] وان های ژ هەوە هەیە، وەختێ هوین گازی وان دکەن؟. ﴿٧٣﴾ یان ژی ئەو مفا و زیانەکێ دگەهینە هەوە؟. ﴿٧٤﴾ [چو بەرسڤ بۆ نەدیتن ئینا] گۆتن: نە [نە های ژ مە هەنە، و نە چو مفایی دگەهینە مە، و نە ژی چو زیانێ..] بەلێ مە دیت باب و باپیرێت مە ژی، هەر ئەڤە دکرن [بوت دپەرستن، ڤێجا ئەم ژی چاڤ ل وان دکەین]. ﴿٧٥﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: ئەرێ هەوە هزرا خۆ کرییە، کا هوین چ دپەرێسن؟. ﴿٧٦﴾ هوین و باب و باپیرێت خۆ یێت کەڤن [دزانن هوین چ دپەرێسن؟]. ﴿٧٧﴾ ب ڕاستی ئەو هەمی دژمنێت منن، ژ بلی خودانێ هەمی جیهانان کو خودێیە. ﴿٧٨﴾ ئەوێ ئەز داییم [ئەوە خودانێ هەمی جیهانان]، و ئەو دێ بەرێ من دەتە ڕێکا ڕاست [نە بوتێت هوین دپەرێسن]. ﴿٧٩﴾ و ئەوێ خوارن و ڤەخوارنێ ددەتە من [ئانکو من ب خوران و ڤەخوارنا خۆ ساخ دهێلیت]. ﴿٨٠﴾ و ئەوێ گاڤا ئەز نەساخ بووم، ئەو ساخی و سلامەتییێ ددەتە من، و من ساخ دکەت. ﴿٨١﴾ و ئەوێ من دمرینیت، و پاشی پشتی مرنێ من ساخ دکەتەڤە. ﴿٨٢﴾ و ئەوێ ئەز ژێ ب هیڤی، کو گونەهێت من ڕۆژا قیامەتێ و جزادانێ ژێ ببەت. ﴿٨٣﴾ خودێوۆ تو زانین و تێگەهشتن و پێغەمبەراتییێ بدە من، و تو من [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] بگەهینە مرۆڤێت باش و ڕاستکار.

وَٱجۡعَل لِّي لِسَانَ صِدۡقٖ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَٱجۡعَلۡنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ
ٱلنَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَٱغۡفِرۡ لِأَبِيٓ إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخۡزِنِي يَوۡمَ
يُبۡعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ مَالٞ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنۡ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلۡبٖ
سَلِيمٖ ﴿٨٩﴾ وَأُزۡلِفَتِ ٱلۡجَنَّةُ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ ٱلۡجَحِيمُ
لِلۡغَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَعۡبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِن دُونِ ٱللَّهِ هَلۡ
يَنصُرُونَكُمۡ أَوۡ يَنتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُبۡكِبُواْ فِيهَا هُمۡ وَٱلۡغَاوُۥنَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ
إِبۡلِيسَ أَجۡمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُواْ وَهُمۡ فِيهَا يَخۡتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَٱللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي
ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذۡ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَآ أَضَلَّنَآ إِلَّا
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِن شَٰفِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٖ ﴿١٠١﴾ فَلَوۡ
أَنَّ لَنَا كَرَّةٗ فَنَكُونَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتۡ
قَوۡمُ نُوحٍ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ﴿١٠٧﴾ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ
عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ ۞ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ لَكَ وَٱتَّبَعَكَ ٱلۡأَرۡذَلُونَ ﴿١١١﴾

الحزب ٣٨

﴿٨٤﴾ و تـو ناڤێ من ب قەنجی و باشـی بهێلـە د ناڤ واندا، یێت د دویـڤ مندا دئێن [کو ب باشـی بەحسـێ من بکەن هەتـا ڕۆژا قیامەتـێ، ئەڤە د دنیایێـدا]. ﴿٨٥﴾ و تو من [ڕۆژا قیامەتـێ] بکـە ژ وێرسـێت بەحەشـتا بـڕ خێر و بەرەکەت. ﴿٨٦﴾ و گونەهێت بابێ مـن ژێ ببـە، ب ڕاسـتی ئـەو ژ ڕێبـەرزە و گۆمڕایانـە. [هەلبـەت ئـەڤ دوعایـە ژ ڤانەکێ بـوو و بـەری بزانیـت بابـێ وی باوەرییـێ نائینیـت و دێ ل سـەر گاورییـێ چیـت]. ﴿٨٧﴾ و تو من ڕسـوا و شـەرمزار نەکـە، وێ ڕۆژا هەمـی خـودان ڕوح تێدا زێنـدی دبـن، و کـۆم دبـن. ﴿٨٨﴾ ڕۆژا کوڕ و کچ و چو تشـتێ دی فایدەێ نەگەهینتـە مرۆڤـی. ﴿٨٩﴾ ژ بـلی کـو مـرۆڤ ب دلەکـێ ساخلەم و دورسـت و ب بـاوەر بچیتـە دەڤ خـودێ. ﴿٩٠﴾ و بەحەشـت بـۆ خودێنـاس و پارێـزکاران بەرهـەڤ بـوو، و هاتـە نێزیککـرن. ﴿٩١﴾ و دۆژەهـ بۆ سـەرداچوویی و گونەهـکاران پێشـچاڤ بـوو. ﴿٩٢﴾ و دێ بێژنـە وان: کانـێ ئەوێت هـەوە پەرسـتین؟. ﴿٩٣﴾ ئـەرێ ئەوێت هەوە شـوینا خـودێ پەرسـتین هاری هـەوە دکـەن [ئانکـو هەوە ژ ئیزایا خـودێ ڕزگـار دکـەن]، یـان ژێ دشـێن هـاری خـۆ بکـەن [و ئیزایـێ ژ خـۆ بدەنـە پـاش]. ﴿٩٤﴾ ڤێجا ئـەو و پەرسـتیێت وان، تێـك ل دویـڤ ئێکـی سەروسـەر هاڤێتنـە تێـدا [د جەهنەمێـدا]. ﴿٩٥﴾ و هەمی لەشـکەرێ شـەیتانی ژێ سـەروسـەر هاڤێتنـە د جەهنەمێـدا. ﴿٩٦﴾ گۆتنـە پەرسـتیێت خـۆ، و جڕەبڕا وان بـوو د دۆژەهێدا. ﴿٩٧﴾ سـویند ب خـودێ ئەم د خەلەتـی و گومڕاییـەکا ئاشـکەرادا بوویـن. ﴿٩٨﴾ وەختـێ مە هویـن ئینایینـە ڕێزا خـودێ [و مـە هویـن پەرسـتین]. ﴿٩٩﴾ ژ گونەهکاران [سـەرگاور و کەنکەنەیـان، ژ شـەیتانێت جنـاوەر و مرۆڤـان] پێڤەتـر، کەسـێ ئـەم د سـەردا نەبریـن. ﴿١٠٠﴾ ڤێجـا ئەڤـرۆ مـە چـو مەهدەرچـی نینـن [وەکی خـودان باوەران هەبـن، ژ پێغەمبەر و ملیاکەتـان]. ﴿١٠١﴾ و چو هەڤالێت نێزیك و خۆشـڤی ژێ نینـن [کـو هاریکارییـا مـە بکەن، و مـە ژ ئیزایا خـودێ ڕزگار بکەن، یـان هەڤالینیـا وان بکەین، چونکـی قیامەتێ بـەس موسلمان هەڤالینیـا تێکـدو دکـەن، و یێت دی چەند خۆشـڤیێت ئێك بـوون د دنیایێـدا، ڕۆژا قیامەتێ هند دبنە نەیارێت ئێك]. ﴿١٠٢﴾ و ئەگـەر زڤڕینـەکا دی، مە هەبایە بـۆ دنیایێ، ئەم دا بینە خـودان باوەر. ﴿١٠٣﴾ ب ڕاسـتی ئەڤە [بەحسـکرنا پێغەمبـەران و دویماهیـکا گـاوران ڕۆژا قیامەتـێ] نیشـان و بەلگەیە، بەلێ بارابتر ژ وان [ژ قورەیشـیان] بـاوەری نەئینـان. ﴿١٠٤﴾ و ب ڕاسـتی خودایێ تە سەردەسـتێ دژمنێت خۆیـە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسـان. ﴿١٠٥﴾ ملەتێ نووحـی ژێ، پێغەمبـەر درەویـن دانـان. ﴿١٠٦﴾ وەختـێ برایـێ وان نووحـی، گۆتیـە وان: ما هوین ژ خودێ ناترسـن؟ [هویـن غەیـری وی دپەرێسـن]. ﴿١٠٧﴾ ب ڕاسـتی ئـەز بـۆ هـەوە پێغەمبەرەکـێ ئەمینـم. ﴿١٠٨﴾ ڤێجا تەقوایـا خودێ بکـەن [ب گوهدارییـا وی خـۆ ژ ئیزایـێ بدەنـە پـاش]، و گوهـێ خـۆ بدەنـە مـن [پەرسـتنا غەیـری خـودێ بهێلن]. ﴿١٠٩﴾ [و ل سـەر گەهاندنـا ڤـێ نامەیێ، و ڤان شـیرەتان] ئەز چـو کرێیان ژ هـەوە ناخوازم [ئەز چو ژ هـەوە ناخوازم، هویـن زێـەر، گوهـێ خـۆ نەدەنـە من]، کرێیـا من ل سـەر خودانـێ جیهانانـە. ﴿١١٠﴾ ڤێجا ژ خـودێ بترسـن، و گوهێ خـۆ بدەنـە مـن. ﴿١١١﴾ گۆتـن: ئـەم دێ چاوا باوەرییـێ ب تە ئینـن [و ب دویـڤ تە کەڤیـن]، و ئەوێت بـاوەری ب تە ئینایـین و ل دویـڤ تـە هاتـین، ئـەون یێت بـێ ڕێـز و ڕویمەت.

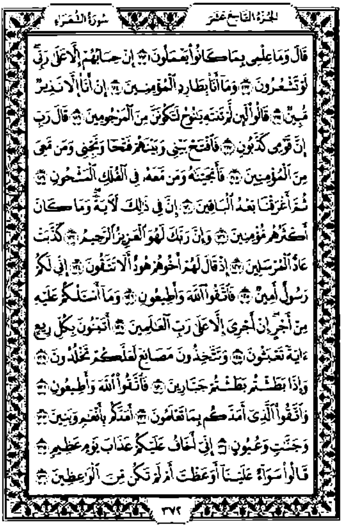

الجزء التاسع عشر سورة الشعراء

قَالَ وَمَا عِلۡمِي بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ۝ إِنۡ حِسَابُهُمۡ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّيۖ
لَوۡ تَشۡعُرُونَ ۝ وَمَآ أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ۝ إِنۡ أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٞ
مُّبِينٞ ۝ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ يَٰنُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمَرۡجُومِينَ ۝ قَالَ رَبِّ
إِنَّ قَوۡمِي كَذَّبُونِ ۝ فَٱفۡتَحۡ بَيۡنِي وَبَيۡنَهُمۡ فَتۡحٗا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ۝ فَأَنجَيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ ٱلۡمَشۡحُونِ ۝
ثُمَّ أَغۡرَقۡنَا بَعۡدُ ٱلۡبَاقِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ۝ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ۝ كَذَّبَتۡ
عَادٌ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ۝ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝ إِنِّي لَكُمۡ
رَسُولٌ أَمِينٞ ۝ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ۝ أَتَبۡنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
ءَايَةٗ تَعۡبَثُونَ ۝ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمۡ تَخۡلُدُونَ ۝
وَإِذَا بَطَشۡتُم بَطَشۡتُمۡ جَبَّارِينَ ۝ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ۝
وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِيٓ أَمَدَّكُم بِمَا تَعۡلَمُونَ ۝ أَمَدَّكُم بِأَنۡعَٰمٖ وَبَنِينَ ۝
وَجَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ۝ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ۝
قَالُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡنَآ أَوَعَظۡتَ أَمۡ لَمۡ تَكُن مِّنَ ٱلۡوَٰعِظِينَ ۝

٣٧٢

﴿١١٢﴾ [نووحی] گۆت: ما ئەز چ دزانم وان چ دکر؟ [ئانکو یا فەر ل دەڤ من نە شۆلێ وانە، کا چ دکەن؟ یا فەر ئەوە باوەرییێ بینن]. ﴿١١٣﴾ حسێبا وان بەس یا ل دەڤ خودێ، ئەگەر هوین بزانن. ﴿١١٤﴾ و ئەز نەئەوم یێ خودان باوەران دەربێخم [ل سەر خاترا هەوە]. ﴿١١٥﴾ و ئەز بەس پێغەمبەر و ئاگەهدارکەرەکێ ڕۆنکەرم. ﴿١١٦﴾ گۆتن ئەگەر تو [عەیبدارکرنا دینێ مە، و وان ئاخفتنێت تو د ڕاستا بوتێت مەدا دکەی] بەس نەکەی، هەی نووح، ب ڕاستی دێ ژ وان بی، ئەوێت ب بەران دئێنە کوشتن. ﴿١١٧﴾ [نووحی] گۆت: خودێوو ملەتێ من، ئەز درەوین دانام [و گوهێ خۆ نەدانە من، و عیناد د درەودانانا مندا کرن]. ﴿١١٨﴾ ڤێجا [خودێوو] تو حوکمی د نافبەرا من و واندا بکە، و تو من و خودان باوەرێت د گەل من، ڕزگار بکە. ﴿١١٩﴾ ڤێجا مە ئەو و هندی دگەل، د گەمیا بارکریدا، رزگار کرن. ﴿١٢٠﴾ پاشی ئەوێت مایی، مە د ئاڤێدا خەندقاندن. ﴿١٢١﴾ ب ڕاستی ئەڤە [رزگارکرنا نووحی و هندی د گەل هۆسا، و خەندقاندنا ئەوێت مایی] چامە و نیشانەکە، د گەل هندێ ژی، باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٢٢﴾ ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان. ﴿١٢٣﴾ [و ملەتێ] عاد ژی، پێغەمبەر درەوین دانان [و باوەری ب وان نەئینا، و یێ باوەرییێ ب پێغەمبەرەکی نەئینیت، هەروەکی وی باوەری ب چویان نەئینایی]. ﴿١٢٤﴾ وەختێ برایێ وان هوود، گۆتییە وان: ما هوین [ژ ئیزا و تۆلا] خودێ ناترسن، هوین غەیری وی دپەرێسن. ﴿١٢٥﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە، پێغەمبەرەکێ ئەمینم. ﴿١٢٦﴾ ڤێجا ژ [ئیزایا] خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بکەن. ﴿١٢٧﴾ [و ل سەر گەهاندنا ڤێ نامەیێ، و ڤان شیرەتان] ئەز چو کرێیان ژ هەوە ناخوازم [و ئەز چو ژ هەوە ناخوازم، هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، کرێیا من بەس ل سەر خودانێ هەمی جیهانانە. ﴿١٢٨﴾ ئەڤە چیە بۆ پویچییێ و خۆمەزنکرنێ، هوین ل سەر هەر جهەکێ بلند، و ل سەرێ هەر ڕێکەکێ ئاڤاهییەکێ بلند [وەکی چیایەکی]، ئاڤا دکەن؟!. ﴿١٢٩﴾ و هوین ئاڤاهییێت زێدە موکوم و ناسێ بۆ خۆ ئاڤا دکەن، ب ئنیەتا هندێ، هوین هەروهەر دێ مینن و نامرن. ﴿١٣٠﴾ و گاڤا هەوە ئێك گرت و کەفتە لەپێ هەوە [بۆ تۆلڤەکرن و جزادانێ]، هەوە ب دوڕندەیی و دژواری ئێشاند و ئیزادا. ﴿١٣١﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿١٣٢﴾ و ژ وی بترسن و پارێزکارییا وی بکەن، ئەوێ ئەڤ کەرەمە د گەل هەوە کری، یا هوین دزانن. ﴿١٣٣﴾ ئەوێ ئەرش و کەوال و زارۆك داینە هەوە. ﴿١٣٤﴾ و ئەوێ جنێك و کانی ژی داینە هەوە. ﴿١٣٥﴾ ب ڕاستی ترسا من ل سەر هەوە، ترسا ئیزایا ڕۆژەکا گرانە [ئەگەر هوین د ڤێ گاوری و نەگۆهدارییا خۆدا بمینن]. ﴿١٣٦﴾ ئەوان [هۆسا بەرسڤا هوود دا]، گۆتن: تو شیرەتان ل مە بکەی یان نەکەی، ل دەڤ مە ئێکە [ئەم پویتە ب ئاخفتن و شیرەتێت تە ناکەین، و د بنیڕا ئەڤا ئەم ل سەر ئەم ناهێلین، و ب دویڤ تە ناکەڤین].

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَهْلَكْنَٰهُمْ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ
قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِىَ
إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِى مَا هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ ﴿١٤٦﴾
فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾
وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٥٠﴾
وَلَا تُطِيعُوٓا۟ أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ
وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَآ أَنتَ
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ
هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟
نَٰدِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

﴿١٣٧﴾ و ئەڤا ئەم ل سەر، دینێ باب و باپیرێت مەیە. ﴿١٣٨﴾ و ئەم ناتێنە ئیزادان [ئانكو قیامەت نینە]. ﴿١٣٩﴾ و وان [هوود] درەوین دانا [و باوەری پێ نەئینا]، ئینا مە ژی ئەو ڤەبراندن، ب ڕاستی ئەڤە [ڤەبراندن و هیلاكبرنا وان] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژی، باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٤٠﴾ ب ڕاستی خودایێ تە، سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان. ﴿١٤١﴾ ملەتێ (سەموود) ژی، پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿١٤٢﴾ وەختێ برایێ وان (صالح) پێغەمبەر، گۆتیە وان: ما هوین ژ خودێ ناترسن [هوین غەیری وی دپەرێسن]؟. ﴿١٤٣﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەكێ ئەمینم. ﴿١٤٤﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿١٤٥﴾ و ئەز [ل سەر گەهاندنا فەرمانێت خودێ و ڤان شیرەتان] چو كرێیان ژ هەوە ناخوازم [گوهداریا من ل هەوە یا گران بیت، و ژ بەر هندێ، هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، كرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١٤٦﴾ ئەرێ هوین ل وێ هزرێنە، هۆسا تێمن بمینە د ڤان خێر و خۆشیاندا [و خودێ هەوە ئیزا نەدەت، ل سەر گاوریا هوین دكەن]؟!. ﴿١٤٧﴾ [بمینە] د ناڤ ڤان جنێك و كانیاندا؟. ﴿١٤٨﴾ و [بمینە] د ناڤ چاندنی و دارقەسپێت فێقی گەهشتیدا؟. ﴿١٤٩﴾ و هوین [ب هۆستایی] خانییێت بەرفرەهـ د چیایاندا دكۆلن. ﴿١٥٠﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿١٥١﴾ و گوهێ خۆ نەدەنە زێدە خراب و موشرك و كەنكەنەیان. ﴿١٥٢﴾ ئەوێت خرابیێ د ئەردیدا دكەن، و باشیێ ناكەن [مەخسەد پێ ئەو ئەهـ كەسە بوون یێت خۆ كرینە قولپەك، و ب كوشتنا حێشترێ ڕابوویین]. ﴿١٥٣﴾ گۆتن: ب ڕاستی تو ژ وانی یێت زێدە سحر لێ هاتیە كرن [و سحرێ چو ئەقل بۆ نەهێلایی، ڤێجا تو هزر دكەی، پویچی هەقیە، و هەقیا ئەم ل سەر پویچیە]. ﴿١٥٤﴾ و تو ژی مرۆڤەكی وەكی مە.. و ئەگەر ڕاستە تو پێغەمبەری كا بەلگە و نیشانەكی بۆ مە بینە. ﴿١٥٥﴾ [صالح پێغەمبەر] گۆتە [وان]: ئەڤە حێشترەكە [بەلگە و نیشانە بۆ هەوە، هەروەكی هەوە خواستی]، ڕۆژەكێ ئاڤ بۆ هەوەیە، و ڕۆژەكێ ژی بۆ حێشترێیە. ﴿١٥٦﴾ و [هشیار بن] دەستێ خۆ ب خرابی نەكەنێ، ئەگەر دێ ئیزایەكا مەزن هەوە گریت. ﴿١٥٧﴾ ڤێجا وان حێشتر كوشت و [وەختێ نیشان و دەستپێكێت ئیزایا خودێ دیتین] پەشێمان بوون. ﴿١٥٨﴾ ڤێجا ئیزایێ ئەو هنگاڤتن [بزڤڕە ئایەتێت (٦٤ـ٦٨) ژ سورەتا هوود]، و ب ڕاستی ئەڤە [حێشترا صالح پێغەمبەر و ئیزادانا ملەتێ وی] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژی باراپتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٥٩﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، سەردەستی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسان.

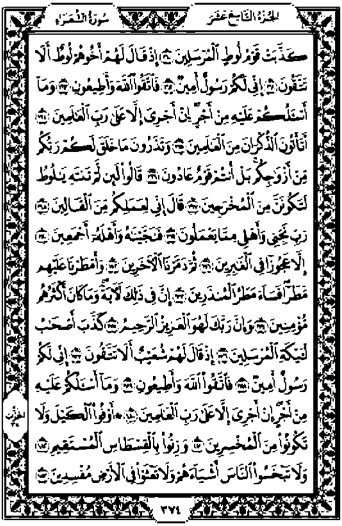

الجزء التاسع عشر — سورة الشعراء

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا
تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾
أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾
رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم
مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ
لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ ۞ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا
تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

الحزب

٣٧٤

﴿١٦٠﴾ ملەتێ (لـووط) پێغەمبـەر ژی، پێغەمبەر درەوین دانان [و ئـەوێ پێغەمبەرەكـێ درەوین دانیـت، یـێ وەبە هەچكو هەمی درەوین دانابـیـن]. ﴿١٦١﴾ وەختێ برایـێ وان (لووط) پێغەمبەر، گۆتیـیە وان: ما هوین ژ [ئێزایا] خـودێ ناترسـن؟. ﴿١٦٢﴾ ب ڕاستی ئـەز بـۆ هـەوە پێغەمبەرەكێ ئەمینم. ﴿١٦٣﴾ ڤێجا ژ خـودێ بترسـن، و گوهێ خۆ بدەنـە مـن، و ب گۆتـنا مـن بكـەن. ﴿١٦٤﴾ و ئـەز چـو كرێیـان [بەرانبەر گەهاندنا ئەمرێت خودێ و باوەری ئینانا هەوە] ژ هەوە ناخوازم [دا هوین باوەرییێ نەئینن و ل هەوە یا گران بیت]، كرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١٦٥﴾ ئەرێ چاوا ژ خەلكێ هەمییێ، هوین تالۆقی زەلامان دبن؟!. ﴿١٦٦﴾ و هەڤسەرێت خودێ بۆ هەوە دورستكرین، و ژ بەر هەوە داین دهێلن، ب ڕاستی هوین ملەتەكێ زێدە سەرداچوییـنە. ﴿١٦٧﴾ گۆتن: هەی (لووط)، ئەگەر تو ڤێ نەهێلی و ژێڤە نەبی، ئەم دێ تە ژ ناڤ خۆ دەرێخین. ﴿١٦٨﴾ [(لووط) پێغەمبەر] گۆت: ب ڕاستی كەرێت من گەلەك ژ كارێ هەوە یێ كرێت ڤەدبن. ﴿١٦٩﴾ خودێوۆ، تو من و مالا من، ژ كارێ ئەو دكەن، ڕزگار بكە [مە د ئاگرێ واندا نەسۆژە]. ﴿١٧٠﴾ ڤێجا [وەختێ هاتنا ئێزایا مە هاتی] مە ئەو و مالا وی، هەمی ڕزگار كرن. ﴿١٧١﴾ پیرەژنەك تێ نەبیت [كو ژنا (لووط) پێغەمبەر ب خۆ بوو] ژ وان بوو، ئەوێت مایینە د ناڤ ئێزایێدا. ﴿١٧٢﴾ و پشكا مایی ژی، مە د هیلاك برن. ﴿١٧٣﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا ئینا [بارانەكا ئێكە، بەرێت سۆتی و هشك ب سەر واندا باراندن]، ڤێجا پیسە باران بوو، بارانا وی ملەتێ ژ لایێ پێغەمبەرێ وانڤە، هاتییە ترساندن و هشیاركرن [بەلێ د گەل هندێ ژی، ل خۆ نەزڤرین]. ﴿١٧٤﴾ ب ڕاستی ئەڤە [چیرۆكا (لووط) پێغەمبەر، و ڕزگاركرنا وی و ئێزادانا ملەتێ وی] چامە و نیشانەكە، د گەل هندێ ژی بارابتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٧٥﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە سەردەستێ دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ بەندەیێت خۆ. ﴿١٧٦﴾ ب ڕاستی خەلكێ جهێ تێر دار، و دار لێ تێكرا [مەخسەد پێ خەلكێ مەدیەنێیە، ملەتێ شوعەیب پێغەمبەر]، پێغەمبەر درەوین دانان. ﴿١٧٧﴾ وەختێ شوعەیبی گۆتییە وان: ما هوین ژ [ئێزایا] خودێ ناترسن؟. ﴿١٧٨﴾ ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەكێ ئەمینم. ﴿١٧٩﴾ ڤێجا ژ خودێ بترسن، و گوهێ خۆ بدەنە من، و ب گۆتنا من بكەن. ﴿١٨٠﴾ و ئەز چو كرێیان [بەرانبەر گەهاندنا فەرمانێت خودێ، و موسلمانبوونا هەوە] ژ هەوە ناخوازم [دا گوهدارییا من ل هەوە یا گران بیت، و هوین گوهێ خۆ نەدەنە من]، كرێیا من بەس یا ل سەر خودانێ هەمی جیهانان. ﴿١٨١﴾ ب دورستی پیڤانێ بكەن، و نەبنە ژ وان یێت پیڤانێ كێم دكەن [دزییێ د پیڤانێدا نەكەن]. ﴿١٨٢﴾ و ب تەرازوییا ڕاست و دورست بكێشن. ﴿١٨٣﴾ و تشتێت خەلكێ [د كێشان و پیڤانێدا] كێم نەكەن، و خرابییێ د ئەردیدا نەكەن و بەردەوام و ل سەر یێت بەردەوام بن.

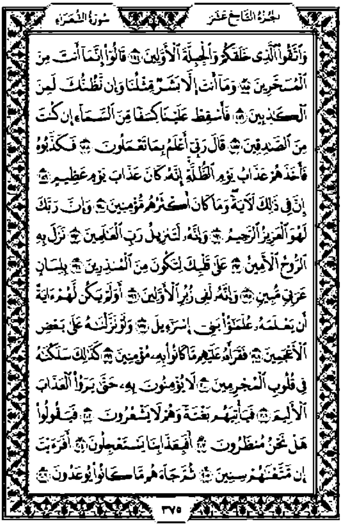

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوٓا إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ
الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ
الْكَٰذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَآءِ إِن كُنتَ
مِنَ الصَّٰدِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّيٓ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُۥ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَٰلَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ
الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ
عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُۥ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ ءَايَةً
أَن يَعْلَمَهُۥ عُلَمَٰٓؤُا بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَٰهُ عَلَىٰ بَعْضِ
الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُۥ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَٰهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا
هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَءَيْتَ
إِن مَّتَّعْنَٰهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَآءَهُم مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

﴿١٨٤﴾ و هویـن [گـەل ملەتێ مـن] ژ وی بترسـن، ئـەوێ هوین و ملەتێت بـەرێ، دایـین. ﴿١٨٥﴾ گۆتـن: ب ڕاسـتی تـو ژ وانی یـێ زندە سـحر لـێ هاتیـە کرن [و چـو ئاقـل ل دەف نەمایـی]. ﴿١٨٦﴾ تـو ژی هـەر مرۆڤەکێ وەکی مەیـی [و تـو نەپێغەمبـەری، چونکـی تـو مرۆڤـی]، [ب هـزرا وان مـرۆڤ نابنـە پێغەمبـەر، و پێغەمبـەر دڤێـت ژ ملیاکەتـان بـن]، و ژ هـزرا درەوینـان بێڤەتـر، ئـەم ژ تـە ناکەیـن. ﴿١٨٧﴾ ڤێجـا کا چەنـد کـەر و پرتـەکان ژ ئەسـمانی ب سـەر مـەدا بینـە، ئەگـەر تـو ڕاسـت دبێژی [کو تـو پێغەمبەری]. ﴿١٨٨﴾ [شـوعەیب پێغەمبـەر] گـۆت: خودایـێ من چێتر ئاگەهـداری کار و کریارێـت هەوەیـە [ئەگـەر هویـن هێژایی وێ ئیزایـێ بـن یـا هـەوە خواسـتی، دێ هـەوە پـێ ئیـزادەت، و ئەگـەر هویـن هێژایـی ئیزایـەکا دی بـن، ئـەو یـا ل دەڤ خـودێ، وی چـاوا بڤێـت دێ وەسـا هـەوە ئیـزادەت]. ﴿١٨٩﴾ ڤێجا وان شـوعەیب درەوین دانا، ئیـنا ئیزایا ڕۆژا عـەوری ئەو هـنگاڤتـن [چەند ڕۆژەکان خـودێ گەرم ب سـەر واندا ئینـا، ژ مالێـت خۆ دەرکەڤتن و بـەرێ خۆ دانە دەشـتێ، خـودێ عـەورەک ب سـەر واندا هنـارت، سـیەر ل وان کر، ڤێجا هەمیـان خـۆ دابن، ئینا خـودێ ئاگر ب سـەر وانـدا بارانـد، و هەمی سـۆتن]، ب ڕاسـتی ئـەو ئیزایە، ئیزایـا ڕۆژەکا گران بـوو. ﴿١٩٠﴾ ب ڕاسـتی ئەڤە [ئیزادانـا ملەتـێ شـوعەیب پێغەمبـەر ب ڤی ئاوایـی] چامە و نیشـانەکە، د گەل هنـدێ ژی باراپـتر ژ وان باوەری نەئینان. ﴿١٩١﴾ و ب ڕاسـتی خودایـێ تە سـەردەسـتی دژمنێت خۆیە، و دلۆڤانە بۆ خودێناسـان. ﴿١٩٢﴾ ب ڕاسـتی ئـەڤ قورئانـە، خودانێ هەمی جیهانان، یا ئینایـیـە خـوارێ. ﴿١٩٣﴾ جبریل یا ئینایـیـە خـوارێ. ﴿١٩٤﴾ ئینا سـەر دلـێ تە، دا ببیـیە پێغەمبـەر [وەکی پێغەمبەرێت بـەرێ خۆ]، و ژ ئاگەهدارکەران بـی. ﴿١٩٥﴾ ب زمانێ عەرەبی، یـێ ڕۆن و ئاشـکەرا [مە ئینا خوارێ]. ﴿١٩٦﴾ و ب ڕاسـتی مزگینی و سـالۆخەتێت ڤێ قورئانێ، یـێت د کتێبێت دی یـێت ئەسـمانیدا هاتین [کو یـا ڕاسـتە، و ژ دەڤ خودێیە، و بـۆ موحەمـەدی دێ ئێتە خـوارێ]. ﴿١٩٧﴾ ئەرێ مـا ئەڤـە نـە نیشـان و بەلگەیە، بـۆ وان (بۆ خەلکێ مەکەهـێ) زانایـێت ئـسرائیلیـان [یـێت جوهیـیان، وەکی عەبدوللایـێ کـوڕێ سـەلامی]، شـادەییـێ بـۆ قورئانێ بـدەن [کو یـا ژ دەڤ خـودێ هاتـی]. ﴿١٩٨﴾ و ئەگەر ئـەڤ قورئانـە مـە ل سـەر هندەک بیانیـیان [نەعەرەبـان] ئینابایـە خـوارێ. ﴿١٩٩﴾ و [ب دورسـتی و ڕەوانیێژیـیا قورئانێڤـە] ڤـان بیانیـیان ئـەڤ قورئانە بۆ وان خواندبایـە، وان هەر باوەری پـێ نەدئینا. ﴿٢٠٠﴾ هۆسـا مە [باوەری نەئینـان ب قورئانـێ، یـان شـیرک و گـاوری] یا کریـیـە د دلێـت گونەهکارانـدا. ﴿٢٠١﴾ ئـەو [گـاور] هەتـا ئیزایا ب ژان و دژوار نەبینـن، باوەرییـێ پـێ (ب قورئانـێ) نائینـن [بەلـێ وێ ڕۆژێ بـاوەری فایـدەی وان ناکـەت]. ﴿٢٠٢﴾ و ئـەو ئیـزا ژ نشـکەکێڤە، دێ بـۆ وان ئێـت، و وان های ژ خۆ نـە. ﴿٢٠٣﴾ [ڤێجا وەختێ ئیزایـێ ب چاڤێت خـۆ دبینـن] دێ بێـژن: ئـەرێ ئـەم نائێنـە گیرۆکـرن، و دەرفـەت بـۆ مـە نائێتـە دان [دا ئـەم باوەرییـێ بینـین]؟! ﴿٢٠٤﴾ ئـەرێ ئـەو چاوا لـەزێ ل هاتنا ئیزایا مە دکـەن؟! ﴿٢٠٥﴾ کا بێژە مـن ئەگـەر مە ئـەو ـ ب سـالان ـ ب خۆشـی ئێخسـتن. ﴿٢٠٦﴾ پاشـی ئـەو ئیزایـا پەیمان پـێ هاتیـەدان، ب سـەرێ وان هـات.

مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا
مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمۡ
وَمَا يَسۡتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّمۡعِ لَمَعۡزُولُونَ ﴿٢١٢﴾
فَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾
وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنۡ عَصَوۡكَ فَقُلۡ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٢١٦﴾
وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ ٱلَّذِي يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾
وَتَقَلُّبَكَ فِي ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾
هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ
أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ﴿٢٢٢﴾ يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾
وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلۡغَاوُۥنَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمۡ تَرَ أَنَّهُمۡ فِي كُلِّ وَادٖ
يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَأَنَّهُمۡ يَقُولُونَ مَا لَا يَفۡعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱنتَصَرُواْ مِنۢ
بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْ ۗ وَسَيَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَيَّ مُنقَلَبٖ يَنقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

﴿٢٠٧﴾ هنگی دێ چ فایدەی وان کەن، ئەو خۆشییێت وان [ب سالان] برین؟ ﴿٢٠٨﴾ و مە چو گوند د هیلاك نەبرینە، ئەگەر [بەری هنگی] مە ئەو ئاگەهدار نەکرین [و پێغەمبەر بۆ وان نەهنارتبن، و ژ ڤێ رۆژێ نەترساندبن]. ﴿٢٠٩﴾ دا [هیلاکبرنا وان] ببیتە چامە و دەرس [دا کەسێ دی چاڤ ل وان نەکەت]، و ئەم [د ئیزادانا واندا] نە یێت ستەمکار بووین. ﴿٢١٠﴾ شەیتانان ئەڤ قورئانە نەئینایییە خوارێ [وەکی گاور دبێژن، ئەڤ قورئانە وەکی وان ئاخفتنانە نەوێت شەیتان بۆ خێڤزانکان دئینن]. ﴿٢١١﴾ و بۆ وان نابیت و نەدورستە، و نەشێن ژی [ڤێ قورئانێ بینن]. ﴿٢١٢﴾ ب راستی ئەو [شەیتان] ژ بهیستنێ [یا قورئانێ یان یا ملیاکەتان] د دویر ئێخستینە [ب رێکا ملیاکەت و ستێران]. ﴿٢١٣﴾ چو پەرستییان د گەل خودێ نەپەرێسە [و بۆ نەکە هەڤپشك]، ئەگەر دێ بیبە ژ وان یێت ب بەر ئیزایێ دکەڤن [ئانکو هەی موحەممەد، تو ژ خۆشڤیترین بەندەیێت منی، بەلێ د گەل هندێ ژی، ئەگەر تو پەرستیەکێ دی ژ بلی من بپەرێسی، دێ تە ئیزادەم]. ﴿٢١٤﴾ و [ل پێشییێ و ب ئاشکەرایی] مرۆڤ و لێزمێت خۆ یێت نێزیك، ئاگەهدار بکە. ﴿٢١٥﴾ یێ نەرم و فەدرگر بە، بۆ وان خودان باوەرێت ب دویڤ تە هاتین. ﴿٢١٦﴾ و ئەگەر وان گوهێ خۆ نەدا تە، بێژە: ب راستی ئەز یێ بەریمە ژ وێ یا هوین دکەن. ﴿٢١٧﴾ و پشتا خۆ، ب خودایێ خودان هێز و دلۆڤان، گەرم بکە و گرێ بدە. ﴿٢١٨﴾ ئەوێ تە دبینیت، دەمێ تو ب تنێ رادبییە نڤێژێ. ﴿٢١٩﴾ و تە دبینیت، وەختێ تو د گەل نڤێژکەران رادبی و دروینی. ﴿٢٢٠﴾ ب راستی هەر ئەوە یێ گوهدێر و زێدەزانا. ﴿٢٢١﴾ ئەرێ ئەز بێژمە هەوە، کا شەیتان ب سەر کێدا دئێنە خوار. ﴿٢٢٢﴾ ئەو ب سەر هەر زێدە درەوینەکێ زێدە گونەهکاردا [وەکی خێڤزانکان] دئێنە خوار. ﴿٢٢٣﴾ ئەو [مەخسەد شەیتان] گوهڤەچیێ دکەن [گوهێ خۆ ددەنە بانێ بلند، دا تشتێ گولێ دبن بدزن، و بۆ هەڤالێت خۆ یێت خێڤزانك بێژن، و ئەو سەد درەوان تێکەلی وێ دکەن، یا شەیتان بۆ وان دبێژیت] و باراپتر ژ وان درەوین و درەوکەرن. ﴿٢٢٤﴾ و هۆزانڤان [یێت نەموسلمان، و یێت گاور] مرۆڤێت سەرداچویی، ب دویڤ وان دکەڤن [و گوهێ خۆ ددەنە وان]. ﴿٢٢٥﴾ ما تو نابینی ئەو د هەمی رێك و هونەرێت درەویندا، ل دویڤ سەرێ خۆ دچن [جار دهاڤێژنە ڤی، و جار یێ دی، جار ڤێ بێ بەختیێ، جار یا دی، دکەن]. ﴿٢٢٦﴾ و ب راستی ئەو وێ دبێژن، یا ناکەن. ﴿٢٢٧﴾ ژ بلی وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت راست و باش کرین، و گەلەك زکرێ خودێ کرین و خۆ ب سەر ئێخستین، پشتی ستەم ل وان هاتییە کرن (ئانکو هاڤێتینە وان گاوران ئەوێت هاڤێتینە موسلمانان)، و ئەوێت ستەم کرین، دێ زانن کا ئەو دێ بۆ چ دویماهیك زڤڕن.

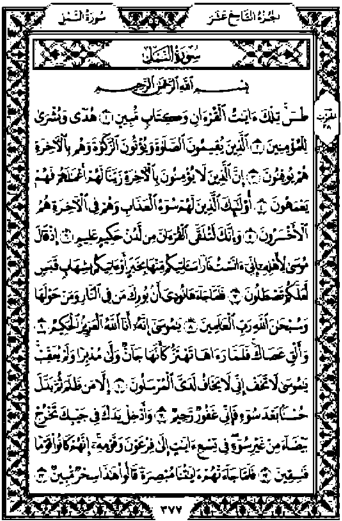

الجزء التاسع عشر سورة النمل

سورة النمل

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٣٨

طسٓۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡقُرۡءَانِ وَكِتَابٖ مُّبِينٍ ﴿١﴾ هُدٗى وَبُشۡرَىٰ
لِلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ
هُمۡ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمۡ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَهُمۡ
يَعۡمَهُونَ ﴿٤﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَهُمۡ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ وَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ
ٱلۡأَخۡسَرُونَ ﴿٥﴾ وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلۡقُرۡءَانَ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾ إِذۡ قَالَ
مُوسَىٰ لِأَهۡلِهِۦٓ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا سَـَٔاتِيكُم مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ ءَاتِيكُم بِشِهَابٖ قَبَسٖ
لَّعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا جَآءَهَا نُودِيَ أَنۢ بُورِكَ مَن فِي ٱلنَّارِ وَمَنۡ حَوۡلَهَا
وَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٨﴾ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٩﴾
وَأَلۡقِ عَصَاكَۚ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهۡتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنّٞ وَلَّىٰ مُدۡبِرٗا وَلَمۡ يُعَقِّبۡۚ
يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفۡ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿١٠﴾ إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ
حُسۡنَۢا بَعۡدَ سُوٓءٖ فَإِنِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١١﴾ وَأَدۡخِلۡ يَدَكَ فِي جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ
بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٖۖ فِي تِسۡعِ ءَايَٰتٍ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَقَوۡمِهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوۡمٗا
فَٰسِقِينَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا جَآءَتۡهُمۡ ءَايَٰتُنَا مُبۡصِرَةٗ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ﴿١٣﴾

٣٧٧

سۆرەتا نەمل

ل مەکەهێ هاتیە خواری (٩٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن: (طا، سین)، و ئەڤ ڕەنگە تیپە نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ. ئەڤە ئایەتێت قورئانێ و کتێبا ڕۆنکەرن. ﴿٢﴾ ڕاستەڕێی و مزگینیە بۆ خودان باوەران. ﴿٣﴾ ئەوێت بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و زەکاتێ ددەن، و باوەریەکا بێ گۆمان، باوەریێ ب ئاخرەتێ دئینن. ﴿٤﴾ ب ڕاستی ئەڤێت باوەریێ ب ئاخرەتێ نەئینن، مە کار و کریارێت وان یێت ل بەر وان شرینکرین، و د چاڤێت واندا یێت جوانکرین، و هەر دێ د خرابیا خۆدا زڤڕن [ئانکو چوجا ژێ دەرناکەڤن]. ﴿٥﴾ ئەڤە ئەون ئەوێت بۆ وان [د دنیایێ و ئاخرەتێدا]، دژوارترین ئیزا هەی، و ئەو د ئاخرەتێدا ژ هەمیان خوسارەترن. ﴿٦﴾ و ب سویند تو قورئانێ، ژ دەڤ خودایێ کاربنەجهـ و زێدەزانا، وەردگری. ﴿٧﴾ [بێژە وان] وەختێ مووسایی گۆتیە هەڤـرا خۆ، ئەزێ ژ دویر ڤە ئاگرەکی دبینم، [خۆ ل ڤێرێ بگرن] ئەز دێ بۆ هەوە ئاخڤتنەکێ [ل سەر ڕێکێ ئینم، کو ئەم ب ڕێکا خۆ بکەڤین]، یان ژێ دێ بۆ هەوە بزوتەکی ژێ ئینم، دا [ئاگرەکی بۆ خۆ هەلکەین] هوین خۆ پێ گەرم بکەن. ﴿٨﴾ ڤێجا وەختێ مووسا گەهشتیە دەڤ ئاگری، هاتە گازیکرن: ئەڤێ ل دەڤ ئاگری [کو مووسایە] و یێت ل دۆر ئاگری [کو ملیاکەتن] پیرۆزبوون [پڕ خێر و بەرەکەت بوون]، و پاک و پاقژی ژ هەمی کێماسیان، بۆ خودانێ هەمی جیهانان بیت. ﴿٩﴾ هەی مووسا ب ڕاستی [ئەوێ گازی تە دکەت، و د گەل تە دئاخڤیت] ئەزم، خودایێ سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿١٠﴾ و دارێ خۆ باڤێژە، ڤێجا وەختێ مووسایی دارێ خۆ دیتی، ب لەز وەکی تیرەمارەکی خۆ دهاڤێژیت و دچیت [ژ ترساندا]، ڕەڤی و ل پشت خۆ نەزڤڕی، [مە گۆتێ] هەی مووسا، نەترسە، ب ڕاستی پێغەمبەر ل دەڤ من ناترسن. ﴿١١﴾ بەلێ ئەوێ ستەم کری [ژ مرۆڤان، ئەوێت نەپێغەمبەر] ئەو [ژ بەر گونەهێت خۆ دترسیت] پاشی تۆبە بکەت، شوینا خرابیێ قەنجیێ بکەت، ب ڕاستی ئەز گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانم [ئەڤە مزگینیە بۆ مرۆڤان، هەر کەسێ پشتی گونەهێ تۆبە بکەت، خودێ دێ تۆبەیا وی وەرگریت]. ﴿١٢﴾ و دەستێ خۆ بکە د پاخلا خۆدا، دەستێ تە بێ ئێش و برسقی دێ دەرکەڤیت، و ب ڤان نەهـ موعجیزەیان هەرە دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتینە. ﴿١٣﴾ ڤێجا پشتی مووسا ب موعجیزەیێت مە، یێت ڕۆن و ئاشکەراڤە، هاتیە دەڤ وان، گۆتن: ئەڤە سێرەبەندیەکا ئاشکەرایە.

وَجَحَدُوا۟ بِهَا وَٱسْتَيْقَنَتْهَآ أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا ۚ فَٱنظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ عِلْمًا ۖ
وَقَالَا ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرِثَ سُلَيْمَٰنُ دَاوُۥدَ ۖ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
ٱلطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَىْءٍ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحُشِرَ لِسُلَيْمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ وَٱلطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْا۟ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُوا۟ مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩﴾
وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِىَ لَآ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ
مِنَ ٱلْغَآئِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَا۟ذْبَحَنَّهُۥٓ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّى بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

﴿١٤﴾ و هەر چەندە ژ دل دزانین [ئەڤە موعجیزەنە ژ دەڤ خودێ، و نەسحرە]، بەلێ ژ ستەم و مەزناتی درەو دانان و باوەری پێ نەئینان، ڤێجا برێنێ، کا دویماهیا خرابکاران یا چاوایە. ﴿١٥﴾ ب سویند مە زانینەك دابوو داوود و سولەیمانی [ئەو ژی زانینا زمانێ بالەفرێ و تەوالان بوو]، و هەردووکان گۆت: هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودێ بن، ئەوێ قەدرێ مە هەردوویان ب سەر قەدرێ گەلەك ژ بەندەیێت خۆ یێت خودان باوەر ئێخستی. ﴿١٦﴾ و سولەیمان بوو ویرسێ داوودی [د پێغەمبەراتییێدا]، و گۆت: گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی خودێ زمانێ بالەفران یێ نیشا مە دایی، و هەمی تشت یێت دابینە مە [ئانکو کەرەمێت مەزن، د گەل مە یێت هاتینەکرن]، ب ڕاستی ئەڤە کەرەمەکا ئاشکەرایە. ﴿١٧﴾ و بۆ سولەیمانی، لەشکەرێ وی ژ ئەجنە و مرۆڤ و تەیران هاتنە کۆمکرن، [هندی هند گەلەك بوون، و دا ژێك ڤەنەقەتن] ڕیزێت پێشیێ دهاتنە ڕاوەستاندن، دا یێت دویماهیکێ بگەهنێ. ﴿١٨﴾ هەتا لەشکەرێ وی گەهشتییە نهالا مێریان [نهالەکە ل شامێ، گەلەك یا ب مێرییە]، مێرییەکێ گۆت: گەلی مێریان هەرنە د جهێت خۆڤە، سولەیمان و لەشکەرێ خۆ هەوە نەهەرشینن، بێی کو هەست پێ بکەن و پێ بحەسن. ﴿١٩﴾ ڤێجا سولەیمان ب ئاخفتنا وێ، گرنژی و کەنی، و گۆت: خودێوۆ، دەستێ من بگرە ئەز سوپاسیا تە بکەم، ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیبابێت من کرین، و ئەز وان کار و کریاریێت قەنج بکەم ئەوێت تو ژێ ڕازی، و ب دلۆڤانیا خۆ من ژ بەندەیێت خۆ یێت باش، حسێب بکە [یان من بێخە د گەل وان، و ئاڤێ من د گەل ئاڤێ وان دانە، و من د گەل وان د بەحەشتا خۆدا کۆم بکە]. ﴿٢٠﴾ و سولەیمانی چاڤێ خۆ ل بالەفران گێڕا، و گۆت: بۆچی ئەز هودهودی نابینم، یان ژی ئەو نەیێ حازرە. ﴿٢١﴾ یان ئەز دێ ئیزایەکا مەزن دەمە بەر وی، یان دێ ڤەکوژم، یان ژی ئەو [ژ بەر نەهاتنا خۆ] دێ نیشانەکا ڕۆن و ب هێز بۆ من ئینیت. ﴿٢٢﴾ و گەلەك پێڤە نەچۆ [هودهود هات] گۆت: ئەز ب سەر وێ هەلبووم یا تو ب سەر هەلنەبووی، و من سالۆخەکێ ڕاست و بێ گۆمان ژ سەبەئێ، یێ بۆ تە ئینایی.

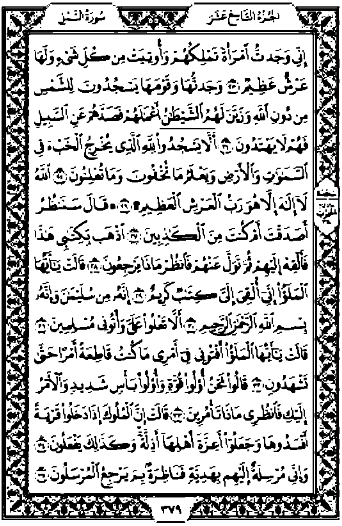

إِنِّي وَجَدتُّ ٱمۡرَأَةٗ تَمۡلِكُهُمۡ وَأُوتِيَتۡ مِن كُلِّ شَيۡءٖ وَلَهَا
عَرۡشٌ عَظِيمٞ ﴿٢٣﴾ وَجَدتُّهَا وَقَوۡمَهَا يَسۡجُدُونَ لِلشَّمۡسِ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ
فَهُمۡ لَا يَهۡتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسۡجُدُواْۤ لِلَّهِ ٱلَّذِي يُخۡرِجُ ٱلۡخَبۡءَ فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَيَعۡلَمُ مَا تُخۡفُونَ وَمَا تُعۡلِنُونَ ﴿٢٥﴾ ٱللَّهُ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ۩ ﴿٢٦﴾ ۞ قَالَ سَنَنظُرُ
أَصَدَقۡتَ أَمۡ كُنتَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾ ٱذۡهَب بِّكِتَٰبِي هَٰذَا
فَأَلۡقِهۡ إِلَيۡهِمۡ ثُمَّ تَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَٱنظُرۡ مَاذَا يَرۡجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَؤُاْ إِنِّيٓ أُلۡقِيَ إِلَيَّ كِتَٰبٞ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُۥ مِن سُلَيۡمَٰنَ وَإِنَّهُۥ
بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعۡلُواْ عَلَيَّ وَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَفۡتُونِي فِيٓ أَمۡرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمۡرًا حَتَّىٰ
تَشۡهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُواْ نَحۡنُ أُوْلُواْ قُوَّةٖ وَأُوْلُواْ بَأۡسٖ شَدِيدٖ وَٱلۡأَمۡرُ
إِلَيۡكِ فَٱنظُرِي مَاذَا تَأۡمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتۡ إِنَّ ٱلۡمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرۡيَةً
أَفۡسَدُوهَا وَجَعَلُوٓاْ أَعِزَّةَ أَهۡلِهَآ أَذِلَّةٗۚ وَكَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٤﴾
وَإِنِّي مُرۡسِلَةٌ إِلَيۡهِم بِهَدِيَّةٖ فَنَاظِرَةُۢ بِمَ يَرۡجِعُ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٢٣﴾ ب ڕاستی [ل وێرێ] من دیت ژنەکێ سەرۆکاتی ل وان دکر، و چو نینە خودێ ژی نەدایتێ، وێ تەختەکێ مەزن [یێ سەرۆکاتی و میراتی] یێ هەی. ﴿٢٤﴾ من دیت وێ و ملەتێ وێ، شوینا بۆ خودێ سوجدەیێ ببەن، بۆ ڕۆژێ سوجدە دبرن، و شەیتانی ئەڤ کارێ وان، بۆ وان یێ خەملاندی، ڤێجا [شەیتانی ب ڤی کارێ خۆ] ئەو ژ ڕێکا ڕاست بێت دایە پاش، و ئەو ڕاستەڕێ نابن. ﴿٢٥﴾ [و شەیتانی کارێ وان بۆ جوانکر] دا سوجدەیێ بۆ خودێ نەبەن، ئەو خودایێ تشتێ ڤەشارتی [وەکی بارانێ و شینکاتی و نهێنیێت گەردوونی] د ئەرد و ئەسماناندا ئاشکەرا دکەت، و تشتێ هوین ب ڤەشارتن و ئاشکەرایی دکەن، دزانیت. ﴿٢٦﴾ خودێ ئەوە یێ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نەی، ئەو خودانێ عەرشێ مەزنە. ﴿٢٧﴾ [سولەیمانی] گۆت: دێ بەرێ خۆ دەینێ کا تو ڕاست دبێژی، یان ژی تو درەوان دکەی. ﴿٢٨﴾ تو ئەڤێ نامەیا من ببە، باڤێژە بەر وان، پاشی خۆ ژ وان بدە پاش، و بڕێنە کا دێ چ بەرسڤێ دەن؟. ﴿٢٩﴾ [ڤێجا ڕەختێ هودهودی، نامە هاڤێتیە بەر وان و خوندکارا وان] گۆت: گەلی ڕویسپیان، نامەیەکا ب قەدر یا بۆ من هاتی. ﴿٣٠﴾ ئەو ژی ژ دەڤ سولەیمانیە، و یا تێدا هاتی: (بسم الله الرحمن الرحیم). ب ناڤێ خودایێ دلۆڤان و پڕ دلۆڤان. ﴿٣١﴾ و خۆ ل سەر سەرێ من مەزن نەکەن، و موسلمان وەرنە دەڤ من [ئانکو موسلمان بن]. ﴿٣٢﴾ گۆت: گەلی ڕویسپیان د ڕاستا ڤی کاریدا بێژن، کا ئەز چ بکەم و ئەز بێی هەوە چو بڕیاران نادەم، هوین تێدا پشکدار و حازر نەبن. ﴿٣٣﴾ گۆتن: ئەم خودان هێز و دەستهەلاتین، و د شەڕاندا مێرخاسین، و فەرمان فەرمانا تەیە، بڕێنە کا دێ چ فەرمان دەی [ئەم دێ فەرمانا تە ب جهـ ئینین]. ﴿٣٤﴾ گۆت: ب ڕاستی گاڤا خوندکار [ب خورتی] چۆنە د گوندەکیدا، گوندی کاڤل و وێران دکەن، و ڕویسپی و ماقویلێت وان دشکێنن و ڕەزیل دکەن، و کارێ وان هەر ئەڤەیە. ﴿٣٥﴾ و ئەز دێ دیاریەکێ بۆ وان هنێرم، و دێ بەرێ خۆ دەمێ، کا ئەوێت من هنارتین دێ ب چ سەر، زڤڕن [ژ نوی ئەم دێ بڕیارێ دەین، کا ئەم دێ چ کەین]؟.

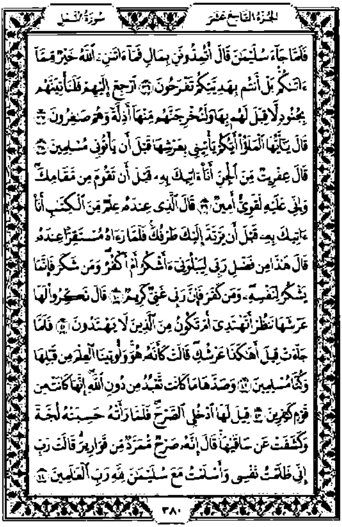

الجزء التاسع عشر سورة النمل

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيۡمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٖ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيۡرٞ مِّمَّآ
ءَاتَىٰكُمۚ بَلۡ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمۡ تَفۡرَحُونَ ٣٦ ٱرۡجِعۡ إِلَيۡهِمۡ فَلَنَأۡتِيَنَّهُم
بِجُنُودٖ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخۡرِجَنَّهُم مِّنۡهَآ أَذِلَّةٗ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ٣٧
قَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَيُّكُمۡ يَأۡتِينِي بِعَرۡشِهَا قَبۡلَ أَن يَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ٣٨
قَالَ عِفۡرِيتٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَۖ
وَإِنِّي عَلَيۡهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٞ ٣٩ قَالَ ٱلَّذِي عِندَهُۥ عِلۡمٞ مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ أَنَا۠
ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن يَرۡتَدَّ إِلَيۡكَ طَرۡفُكَۚ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسۡتَقِرًّا عِندَهُۥ
قَالَ هَٰذَا مِن فَضۡلِ رَبِّي لِيَبۡلُوَنِيٓ ءَأَشۡكُرُ أَمۡ أَكۡفُرُۖ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا
يَشۡكُرُ لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيّٞ كَرِيمٞ ٤٠ قَالَ نَكِّرُواْ لَهَا
عَرۡشَهَا نَنظُرۡ أَتَهۡتَدِيٓ أَمۡ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهۡتَدُونَ ٤١ فَلَمَّا
جَآءَتۡ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرۡشُكِۖ قَالَتۡ كَأَنَّهُۥ هُوَۚ وَأُوتِينَا ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهَا
وَكُنَّا مُسۡلِمِينَ ٤٢ وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعۡبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ إِنَّهَا كَانَتۡ مِن
قَوۡمٖ كَٰفِرِينَ ٤٣ قِيلَ لَهَا ٱدۡخُلِي ٱلصَّرۡحَۖ فَلَمَّا رَأَتۡهُ حَسِبَتۡهُ لُجَّةٗ
وَكَشَفَتۡ عَن سَاقَيۡهَاۚ قَالَ إِنَّهُۥ صَرۡحٞ مُّمَرَّدٞ مِّن قَوَارِيرَۗ قَالَتۡ رَبِّ
إِنِّي ظَلَمۡتُ نَفۡسِي وَأَسۡلَمۡتُ مَعَ سُلَيۡمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٤٤

٣٨٠

﴿٣٦﴾ ڤێجا وەختێ [هنارنی] هاتیە دەڤ سولەیمانی، [سولەیمان پێغەمبەر] گۆت: هوین مالی ددەنە من [هوین ب مالی، من ڕازی دکەن، دا هەوە بهێلم، و دەینەکەمە هەوە چو نەبێژمە هەوە]، و تشتێ خودێ دایە من [ژ پێغەمبەراتی و خوندکاری و کەرەمان]، چێترە ژ وی تشتی یێ دایە هەوە، ئەز نەئەوم یێ کەیف ب دیاریان دئێت، بەلێ هوینن کەیفا هەوە ب دیاریان دئێت. ﴿٣٧﴾ بزڤڕە دەڤ وان، و بێژە وان: ئەم دێ لەشکەرەکێ وەسا بەینە سەر وان، نەشێن بەرسینگێ وان بگرن، و ئەم دێ وان ڕەزیل و شکەستی ژ وێرێ [ژ سەبەئێ] دەرئێخین. ﴿٣٨﴾ [سولەیمانی] گۆت: گەلی ڕویپیان، کی ژ هەوە دێ تەختێ خوندکاریا سەبەئێ، بۆ من ئینیت، بەری ئەو موسلمان بێنە دەڤ من. ﴿٣٩﴾ عفریتەکی ژ ئەجنەیان گۆت: ئەز دێ بۆ تە ئینم، هێژ تو ژ دیوانا خۆ نەڕابوویی، و ب ڕاستی ئەز بۆ ئینانا تەختێ خوندکاریێ، خودان شیان و ئەمینم. ﴿٤٠﴾ و ئەوێ زانینەک ژ کتێبێ هەی [کو ناڤێ خودێ، یێ مەزن دزانی] گۆت: ئەز دێ بۆ تە ئینم، بەری چاڤێت تە ژ بەرتخۆدانا دویر بێنە وەرگێران، ڤێجا وەختێ ل دەڤ خۆ دیتی یێ دانایە، گۆت: ئەڤە ژ کەرەما خودایێ منە، دا من بجەڕبینیت، کا ئەز دێ سوپاسیا وی کەم، یان ژی دێ چاڤنقیێ کەم [و کەرەمێت وی نائینمە بەرچاڤێت خۆ]، و ئەوێ سوپاسیێ دکەت نێ بۆ خۆ دکەت [ئانکو مفایێ سوپاسیێ هەر بۆ ویە]، و ئەوێ چاڤنقیێ دکەت و سوپاسیێ نەکەت [بلا بزانیت]، ب ڕاستی خودێ پاکی ب سوپاسیا وی نینە، و یێ بێ منەت و خودان کەرەمە. ﴿٤١﴾ [سولەیمانی] گۆت: تەختێ وێ، یێ خوندکاریێ، بگوهۆڕن [گوهۆڕینەکا وەسا بێخنە تێدا، کو نەنیاسیت]، دا بزانین کا دێ پێ حەسیت، و تەختێ خۆ نیاسیت یان نە.. ﴿٤٢﴾ ڤێجا وەختێ [بەلقیس] هاتی، گۆتێ: ئەری تەختێ تە یێ هۆسایە؟ گۆت: هەروەکی ئەڤە ئەوە و [سولەیمانی گۆت]: بەری بەلقیسێ خودێ زانین دابوو مە، و ئەم بەری وێ [بەلقیس] بۆ خودێ موسلمان بوویین. ﴿٤٣﴾ و ئەو پەرستیێ وێ شوینا خودێ دپەرست، ئەو [ژ موسلمانبوونێ و ڕێکا ڕاست] دا پاش، ب ڕاستی ئەو ژ وان بوو یێت گاور. ﴿٤٤﴾ [سولەیمانی] گۆتە وێ (گۆتە بەلقیسێ): کەرەمکە هەرە د قەسریڤە، ڤێجا وەختێ [وێ ڕێکا قەسرێ] دیتی، هزرکر ئاڤەکا کویرە، دەلنگێت خۆ هەلدان [دا بدەتە ناڤ وێ ئاڤێ]، [سولەیمانی] گۆت: [دەلنگێت خۆ هەلنەدە] ب ڕاستی ئەڤە قەسرەکا حولیکرییە و ژ شویشەبییە، [ڤێجا وەختێ بەلقیسێ ئەڤە زانی] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ستەم یا ل خۆ کری [وەختێ من ڕۆژ پەرستی]، و ئەز د گەل سولەیمانی بۆ خودێ، خودانێ هەمی جیهانان، موسلمان بووم.

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمۡ صَٰلِحًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
فَإِذَا هُمۡ فَرِيقَانِ يَخۡتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ لِمَ تَسۡتَعۡجِلُونَ
بِٱلسَّيِّئَةِ قَبۡلَ ٱلۡحَسَنَةِۖ لَوۡلَا تَسۡتَغۡفِرُونَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ
تُرۡحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُواْ ٱطَّيَّرۡنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَۚ قَالَ طَٰٓئِرُكُمۡ
عِندَ ٱللَّهِۖ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تُفۡتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي ٱلۡمَدِينَةِ
تِسۡعَةُ رَهۡطٖ يُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا يُصۡلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُواْ تَقَاسَمُواْ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهۡلَهُۥ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِۦ
مَا شَهِدۡنَا مَهۡلِكَ أَهۡلِهِۦ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُواْ
مَكۡرٗا وَمَكَرۡنَا مَكۡرٗا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَٱنظُرۡ
كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ مَكۡرِهِمۡ أَنَّا دَمَّرۡنَٰهُمۡ وَقَوۡمَهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَتِلۡكَ بُيُوتُهُمۡ خَاوِيَةَۢ بِمَا ظَلَمُوٓاْۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنجَيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَتَأۡتُونَ
ٱلۡفَٰحِشَةَ وَأَنتُمۡ تُبۡصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمۡ لَتَأۡتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهۡوَةٗ مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿٤٥﴾ و ب سویند بۆ (سەموود)، مە برایێ وان (صالح) هنارت، گۆتە وان: خودێ بپەرێسن، ڤێجا ئەو بوونە دو جویین، و هەڤڕكیا ئێك و دو كرن، و مانە پێكڤە [جویینا موسلمانان، و جویینا گاوران].

﴿٤٦﴾ [(صالح)ی] گۆت: ملەتێ من، هوین بۆچی لەزێ ل ئیزایێ دكەن بەری دلۆڤانیێ [ئانكو بۆچی هوین باوەری ئینانێ گێرۆ دكەن، ئەو باوەری ئینانا دلۆڤانیێ بۆ هەوە دئینیت، و هوین گاورییێ ب پێش دئێخن، ئەو گاوریا ئیزایێ بۆ هەوە دئینیت]. بلا هەوە داخوازا لێبۆرینێ ژ خودێ كربایە، دا دلۆڤانی ب هەوە هاتبایە برن [و هوین نەهاتبانە ئیزادان].

﴿٤٧﴾ و گۆتن [هەی (صالح)] ئەم بێ وەغەریا خۆ ژ تە و یێت د گەل تە دبینین [چونكی پشتی تو هاتی، نەخۆشی ل دویڤ ئێك یێت ب سەرێ مە دئێن] [(صالح) پێغەمبەر] گۆت: [بزانن] ب ڕاستی هەر خۆشی و نەخۆشییەكا بگەهیتە هەوە ژ خودێیە [بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن كو هەر نەخۆشییەكا ب سەرێ وان بهێت یان هاتیت، ژ گونەهێت وانە و نە ژ (صالح)ییە]، بەلێ هوین ملەتەكن، ب ڤێ چەندێ [ب هاتنا خۆشی و نەخۆشیان] دئێنە جەڕباندن.

﴿٤٨﴾ و د باژێریدا [د باژێرێ حیجردا] نەهـ كەس [ژ كوڕێت كەنكەنیان] هەبوون، خرابی د ئەردیدا دكرن و باشی نەدكرن. ﴿٤٩﴾ بۆ ئێكدو سویند خوارن، و گۆتن: ب شەڤ ئەم دێ ب سەر (صالح)ی و مالا ویدا گرین [و دێ كوژین، و كەسێ های ژێ نە]، پاشی دێ بێژینە سەمیانێ وی [یێ خوینا وی دخوازیت]، مە كوشتنا مرۆڤێ تە نەدیتییە، و مە ئاگەهـ ژێ نینە، و ئەم ڕاست دبێژین [و درەوان ناكەین]. ﴿٥٠﴾ و وان [بۆ كوشتنا (صالح)ی، و یێت دگەل] نەخشە و پیلان گێڕان و خودێ بەرسینگێ وان گرت، بێی وان های ژ خۆ هەبیت. ﴿٥١﴾ ڤێجا برێنێ، كا دویماهیكا نەخشەیێ وان بوو چ؟! مە ئەو و ملەتێ وان، هەمی پێكڤە ڤەبراندن. ﴿٥٢﴾ و ئەڤە خانییێت وانن، كاڤل و ڤالانە ژ بەر ستەما وان كری، ب ڕاستی ئەڤە بەلگە و نیشانەكا ئاشكەرایە، بۆ وان ئەوێت دزانن. ﴿٥٣﴾ و ئەوێت باوەری ئینابین و پارێزكاریا خودێ دكرن، مە ڕزگار كرن. ﴿٥٤﴾ و بێژە وان: وەختێ (لووط) پێغەمبەر ژی گۆتییە ملەتێ خۆ، ئەرێ هوین ڤی كارێ پویچ و زێدەكرێت ل بەر چاڤان دكەن، و هوین دزانن یێ پویچ و كرێتە؟. ﴿٥٥﴾ ئەرێ چاوا هوین ژ حیزاتیا خۆ تالۆقەتی زەلامان دبن، شوینا ژنان؟! بەلێ هوین ملەتەكێ ساویلكە و نەفامن [لەو هوین هۆ دكەن].

۞ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوۡمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخۡرِجُوٓاْ ءَالَ
لُوطٖ مِّن قَرۡيَتِكُمۡۖ إِنَّهُمۡ أُنَاسٞ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنجَيۡنَٰهُ
وَأَهۡلَهُۥٓ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ قَدَّرۡنَٰهَا مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمۡطَرۡنَا
عَلَيۡهِم مَّطَرٗاۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلۡمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ
وَسَلَٰمٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصۡطَفَىٰٓۗ ءَآللَّهُ خَيۡرٌ أَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿٥٩﴾
أَمَّنۡ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
مَآءٗ فَأَنۢبَتۡنَا بِهِۦ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهۡجَةٖ مَّا كَانَ لَكُمۡ أَن
تُنۢبِتُواْ شَجَرَهَآۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ بَلۡ هُمۡ قَوۡمٞ يَعۡدِلُونَ ﴿٦٠﴾
أَمَّن جَعَلَ ٱلۡأَرۡضَ قَرَارٗا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنۡهَٰرٗا وَجَعَلَ
لَهَا رَوَٰسِيَ وَجَعَلَ بَيۡنَ ٱلۡبَحۡرَيۡنِ حَاجِزًاۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ
بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّن يُجِيبُ ٱلۡمُضۡطَرَّ إِذَا
دَعَاهُ وَيَكۡشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجۡعَلُكُمۡ خُلَفَآءَ ٱلۡأَرۡضِۗ
أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّن يَهۡدِيكُمۡ فِي
ظُلُمَٰتِ ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِ وَمَن يُرۡسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشۡرَۢا بَيۡنَ يَدَيۡ
رَحۡمَتِهِۦٓۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ تَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿٦٣﴾

﴿٥٦﴾ ڤێجا ملەتێ وی چو بەرسڤ نەبوو، ژ وێ پێڤەتر نەبیت، گۆتن: بنەمالا (لووط)ی ژ گوندێ خۆ دەربێخن، ب ڕاستی ئەو خۆ پاقژ ددانن. ﴿٥٧﴾ ڤێجا مە ئەو و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری ئینایین] ڕزگار کرن، ژ بلی ژنا وی، مە ئەو دا د گەل وان ئەوێت د ناڤ ئێزایێدا مایین. ﴿٥٨﴾ و مە بارانەك ب سەر واندا باراند [بارانا، بەرێت سۆتی]، ڤێجا بارانا وان، ئەوێت هاتینە ئاگەهدارکرن [و فایدە بۆ خۆ ژێ نەکرین] پیسەباران بوو. ﴿٥٩﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: حەمد و سوپاسی بۆ خودێ [ل سەر کەرەمێت وی، و نەهێلانا ملەتێت گاور ژ بەرێ ویڤە]، و سلاڤ ل سەر بەندەیێت وی، ئەوێت وی هەلبژارتین [کو پێغەمبەرن]. ئەرێ خودێ و پەرستنا وی چێترە، یان ژی هەڤپشکێت هوین چێ دکەن و پەرستنا وان..؟!. ﴿٦٠﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ئەوێ ئەرد و ئەسمان چێکرین و باران بۆ هەوە ژ عەوران باراندی..؟! ڤێجا مە باخچەیێت دلڤەکەر و جوان پێ شینکرن، هەوە نەدشیا دار وبارێ وان شین بکەن [ئەگەر مە بۆ هەوە شین نەکربایە]، ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێیە [هەتا هوین بپەرێسن یان ژی چێکرن و دانێ ب بالڤە لێ بدەن] نەخێر وەسا نینە، بەلێ ئەو ملەتەکن، هەڤبەران بۆ خودێ چێ دکەن، و بەرێ خۆ ژ هەقیێ وەردگێڕن. ﴿٦١﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ ئەرد بۆ هەوە ل سەر ئاوایێ هێکێ ڕاستکری و بۆ ژینێ خۆشکری، و ڕووبارێت ئاڤێ تێخستینە تێدا، و چیا بۆ کرینە سنگ، دا نەهەژیت، و ناڤبر دانایینە د ناڤبەرا هەردو دەریایاندا [دا ئاڤا شرین و سویر (شۆر) تێکەلی ئێك نەبن]؟ ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [هەتا ئەو، وی بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێ ئەڤە دایینە]؟ [نەخێر.. ئەو بێ هەڤپشکە، و چو پەرستی د گەل نینن]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن. ﴿٦٢﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ بەرسڤا تەنگاڤی ددەت، گاڤا هەوارا خۆ دگەهینیتێ، یان ژی نەخۆشییێ [ل سەر وان] ڕادکەت و ددەتە ئالەکی، و هەوە دکەتە وێرسێت ئەردی [ب نەهێلانا هندەك ملەتێت بەری هەوە]..؟! ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [کو هوین بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێیە، ئەڤێ دکەت]؟ و هوین کێم کەرەم و نیعمەتێت خودێ، دئینینە بیرا خۆ. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ هەوە د تاریستانا دێمی و دەریایێدا ڕاستەڕێ دکەت، و بەرێ ڕەحمەتا خۆ [ئانکو بارانێ] مزگینی دهنێریت..؟! ئەرێ پەرستییەکێ دی د گەل خودێ هەیە [کو هوین بپەرێسن، یان ژی خودێ ب تنێیە ڤێ کاری دکەت]؟ خودێ بلندتر و پاقژترە ژ وێ شرکا، ئەو دکەن.

أَمَّن يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُل
لَّا يَعْلَمُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي
شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُم مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَإِذَا
كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا هَٰذَا
نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَىٰ
أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ
فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ
يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

﴿٦٤﴾ ئەرێ ئەوێت هەوە بۆ خودێ کرینە هەڤپشك چێترن، یان ژی ئەوێ جارا ئێکێ دەست ب چێکرنێ دکەت، پاشی [پشتی مرنێ] ساخ دکەتەڤە، و رزقێ هەوە ژ ئەرد و ئەسمانان ددەت..؟! ئەرێ پەرستیەکێ دی د گەل خودێ هەبە [هەتا هوین بپەرێسن، و بۆ خودێ بکەنە هەڤپشك]. [هەی موحەممەد] بێژە: نیشان و بەلگەیا خۆ بینن، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [کو خودێ هەڤپشکەکێ هەی]. ﴿٦٥﴾ بێژە: کەس د ئەرد و ئەسماناندا، ژ بلی خودێ، تشتێ ڤەشارتی و نەدیار نزانیت، و کەس نزانیت کەنگی دێ ژ گۆڕان ڕابنەڤە. ﴿٦٦﴾ هەمی ئەگەرێت زانینا وان ب هاتنا قیامەتێ، هەر چەندە هەنە ژی، کەڤتن و نەمان [هند نیشان و بەلگەیێت بەرچاڤ هەنە، پێ بزانن، ب ڕاستی قیامەت هەر دێ ئێت] بەلێ [دگەل هندێ ژی] ئەو ب هاتنا قیامەتێ ب گومانن، بەلکی ئەو ژی (ژ دیتنا نیشان و بەلگەیێت قیامەتێ، و یێت وان بگەهینە هەقیێ) د کۆرەنە. ﴿٦٧﴾ و ئەوێت گاوربووین، گۆتن: ئەرێ ئەگەر [پشتی مرنێ] ئەم و باب و باپیرێت خۆ بوویە ئاخ، ئەرێ جارەکا دی، دێ ژ گۆڕان ڕابینەڤە؟. ﴿٦٨﴾ ب سویند بەری نوکە ژی، سۆز و پەیمان بۆ مە و باب و باپیرێت مە، ب ڤێ چەندێ هاتبوونە دان [ئەگەر وەسا بایە، دا باب و باپیرێت مە، ژ گۆڕان ڕابنەڤە]، ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤ پەیمانە] ژ چیرۆك و چیڤانۆکێت بەرێ پێڤەتر نینە.

﴿٦٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: د ئەردیدا بگەڕن، پاشی بڕێننێ، کا دویماهیکا گونەهکاران بوو چ؟.

﴿٧٠﴾ [هەی موحەممەد] ب خەم نەکەڤە ل سەر [نەباوەری ئینانا] وان، و تەنگاڤ نەبە ژ بەر پیلان و تۆبیێت، ئەو دگێڕن [خودێ دێ تە پارێزیت، و دێ هاریکاریا تە کەت]. ﴿٧١﴾ و دبێژن: ژڤان و پەیمانا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن، کا کەنگی دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٧٢﴾ بێژە: دبیت هندەك ژ وێ [ئیزایێ] ئەوا هوین لەزێ لێ دکەن، گەلەك یا نێزیکی هەوە بیت [و هەوە بهنگێڤیت]. ﴿٧٣﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، خودان کەرەمە ل سەر مرۆڤان، بەلێ باراپتر ژ وان نە د شوکوردارن. ﴿٧٤﴾ و ب ڕاستی خودایێ تە، دزانیت کا چ د سینگێ خۆدا دڤەشێرن، و کا چ ئاشکەرا دکەن. ﴿٧٥﴾ و چو یێ ڤەشارتی و نەدیار د ئەرد و ئەسماناندا نینە، ئەگەر د دەپێ پاراستیدا نەبیت [ژ وان تشتان: ئەو ئیزایا ئەو لەزێ لێ دکەن، یا دەستنیشانکریە، ڤێجا چاوا ئەو لەزێ لێ دکەن؟]. ﴿٧٦﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، پرانیا تشتێ ئسرائیل تێدا ژێك جودا، بۆ وان [ئسرائیلیان] ڤەدگێڕیت و ئاشکەرا دکەت، [وەکی جودابوونا وان دکار عیسایدا].

وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحۡمَةٌ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٧٧ إِنَّ رَبَّكَ يَقۡضِي بَيۡنَهُم
بِحُكۡمِهِۦۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡعَلِيمُ ٧٨ فَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۖ إِنَّكَ عَلَى
ٱلۡحَقِّ ٱلۡمُبِينِ ٧٩ إِنَّكَ لَا تُسۡمِعُ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَلَا تُسۡمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ
إِذَا وَلَّوۡاْ مُدۡبِرِينَ ٨٠ وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِي ٱلۡعُمۡيِ عَن ضَلَٰلَتِهِمۡۖ إِن
تُسۡمِعُ إِلَّا مَن يُؤۡمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسۡلِمُونَ ٨١ ۞ وَإِذَا وَقَعَ
ٱلۡقَوۡلُ عَلَيۡهِمۡ أَخۡرَجۡنَا لَهُمۡ دَآبَّةٗ مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ تُكَلِّمُهُمۡ أَنَّ
ٱلنَّاسَ كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا لَا يُوقِنُونَ ٨٢ وَيَوۡمَ نَحۡشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٖ
فَوۡجٗا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُمۡ يُوزَعُونَ ٨٣ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُو قَالَ
أَكَذَّبۡتُم بِـَٔايَٰتِي وَلَمۡ تُحِيطُواْ بِهَا عِلۡمًا أَمَّاذَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٨٤
وَوَقَعَ ٱلۡقَوۡلُ عَلَيۡهِم بِمَا ظَلَمُواْ فَهُمۡ لَا يَنطِقُونَ ٨٥ أَلَمۡ
يَرَوۡاْ أَنَّا جَعَلۡنَا ٱلَّيۡلَ لِيَسۡكُنُواْ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٨٦ وَيَوۡمَ يُنفَخُ فِي ٱلصُّورِ فَفَزِعَ مَن
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُۚ وَكُلٌّ أَتَوۡهُ
دَٰخِرِينَ ٨٧ وَتَرَى ٱلۡجِبَالَ تَحۡسَبُهَا جَامِدَةٗ وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِۚ
صُنۡعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِيٓ أَتۡقَنَ كُلَّ شَيۡءٍۚ إِنَّهُۥ خَبِيرُۢ بِمَا تَفۡعَلُونَ ٨٨

الحزب

﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە، ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ خودان باوەران. ﴿٧٨﴾ ب ڕاستی خودایێ تە، دێ ب بڕیارێت خۆ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت [ل سەر تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا]، و هەر ئەوە یێ سەردەست و زێدەزانا. ﴿٧٩﴾ ڤێجا تو پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکە، ب ڕاستی تو یێ ل سەر هەقیا ئاشکەرا. ﴿٨٠﴾ ب ڕاستی تو مریان [گاورێت دلێ وان ژ هەقییێ تاری بوویی]، و کەڕان [ئەوێت گوهێت وان ژ بهیستنا هەقییێ گرتی]، نەشێی وەلێ بکەی، گول گازییێ ببن، ئەگەر وان پشتا خۆ دا هەقییێ. ﴿٨١﴾ و تو نەشێی ئەوێت کۆرە، ژ بەرزەبوون و گومڕابوونا تێدا، ڤەگێڕی و ڕاستەڕێ بکەی، ب تنێ ئەو نەبن ئەوێت باوەری ب قورئانا مە ئینایین، تو دشێی وەلێ بکەی گولێ ببن، نێ هەر ئەون ئەوێت خۆ سپارتینە خودێ. ﴿٨٢﴾ و ئەگەر قیامەت [و ئەڤا ئایەتان ژێ دگۆت، ژ هاتنا قیامەتێ و ترس و سەهما وێ] نێزیکی وان بوو، ئەم دێ بۆ وان گیانەوەرەکی ژ ئەردی دەرێخین، د گەل وان باخڤیت [و بێژیت]: ب ڕاستی مرۆڤان باوەرییەکا موکوم نەبوو کو ئەم دێ دەرکەڤین [وەك نیشانەك ژ نیشانێت مەزناتییا خودێ].
﴿٨٣﴾ و ڕۆژا ئەم ژ هەر ملەتەکی کۆمەك، ژ وان ئەوێت ئایەت و نیشانێت مە درەو دانایین [و باوەری پێ نەئینایین] کۆم دکەین [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەوێت بەراهیکێ دئێنە ڕاوەستاندن، دا یێت دویماهیکێ بگەهنێ، و بینە ئێك ڕێز. ﴿٨٤﴾ گاڤا دئێنە مەیدانا حەشرێ [و جهێ حسابێ]، خودێ دێ بێژتە وان: هەوە نیشان و ئایەتێت من درەو دانان، بێی هوین تشتەکی ژێ بزانن، و ئەو چ بوو هەوە دکر [ئەو چ بوو هوین ژ ڤێ ڕۆژێ دایینە پاش، و وەل هەوە کری، هوین درەو بدانن]. ﴿٨٥﴾ و ئیزا ل سەر وان پێدڤی بوو، ژ بەر ستەما وان کری، ڤێجا ئاخڤتن ژ وان نائێت [چونکی وان چو هەجەت نینن، بۆ خۆ بگرن]. ﴿٨٦﴾ ما نابینن مە شەڤ یا داییە وان، دا تێدا بڤەهەسن، و مە ڕۆژ یا ڕۆنکری [دا کاروبارێت خۆ تێدا ب ڕێڤە بەن]، ب ڕاستی ئەڤە [شەڤ کرنە جهێ ڤەهەسینێ، و ڕۆنکرنا ڕۆژێ] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن.
﴿٨٧﴾ و ڕۆژا پف ل بۆقێ دئێتەدان، هنگی ئەوێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین، هەمی دێ ترسن، ژ بلی وان ئەوێت خودێ نەڤیایی بترسن [ئەو ژی شەهید و پێغەمبەرن]، و هەمی مەلویل و ڕەزیل دێ ئێنە دەڤ خودێ.
﴿٨٨﴾ [وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ چیایان بینی، یا ژ تەڤە د ڕاوەستاینە، و ئەو ب خۆ کا چاوا عەور دچن، وەسا دچن، ئەڤە چێکرنا خودێیە، ئەوێ هەمی تشت موکوم و بنەجهـ چێکری، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دکەن.

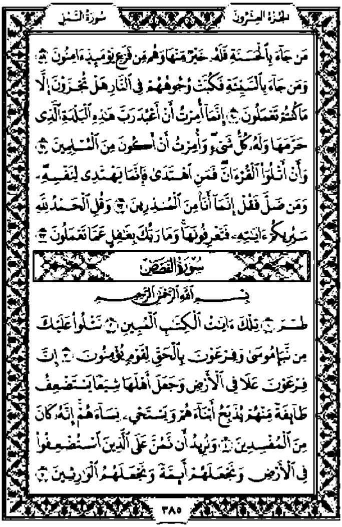

الجزء العشرون سورة النمل

مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيۡرٞ مِّنۡهَا وَهُم مِّن فَزَعٖ يَوۡمَئِذٍ ءَامِنُونَ ٨٩
وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَكُبَّتۡ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا
مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٩٠ إِنَّمَآ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ ٱلۡبَلۡدَةِ ٱلَّذِي
حَرَّمَهَا وَلَهُۥ كُلُّ شَيۡءٖۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ٩١
وَأَنۡ أَتۡلُوَاْ ٱلۡقُرۡءَانَۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهۡتَدِي لِنَفۡسِهِۦۖ
وَمَن ضَلَّ فَقُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ ٩٢ وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ
سَيُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ فَتَعۡرِفُونَهَاۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ٩٣

سُورَةُ القَصَصِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓمٓ ١ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ٢ نَتۡلُواْ عَلَيۡكَ
مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرۡعَوۡنَ بِٱلۡحَقِّ لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٣ إِنَّ
فِرۡعَوۡنَ عَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَجَعَلَ أَهۡلَهَا شِيَعٗا يَسۡتَضۡعِفُ
طَآئِفَةٗ مِّنۡهُمۡ يُذَبِّحُ أَبۡنَآءَهُمۡ وَيَسۡتَحۡيِۦ نِسَآءَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ
مِنَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٤ وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَنَجۡعَلَهُمۡ أَئِمَّةٗ وَنَجۡعَلَهُمُ ٱلۡوَٰرِثِينَ ٥

٣٨٥

﴿٨٩﴾ [وێ ڕۆژێ] هەچیێ بێت خێر هەبن، دێ گەهیتە خێرەکا چێتر [خودێ دەهـ قات دێ دەتێ]، و ئەو ژ ترس و سەهما وێ ڕۆژێ ئێمنن. ﴿٩٠﴾ و هەر کەسێ بێت، و کار و کریارێت وی هەمی گونەهـ بن، یان هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ چێکربن، دێ سەروسەر کەڤتە د دۆژەهێدا [دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنێ]، هوین نائێنە جزاکرن ب وێ نەبیت یا هەوە دکر. ﴿٩١﴾ [هەی موحەممەد بێژە] ب ڕاستی فەرمانا من یا هاتیە کرن، کو ئەز خودایێ ڤی باژێری ب تنێ بپەرێسم، ئەو باژێرێ خودێ ب ڕێز و ڕویمەت ئێخستی و ئێمنکری، و هەمی تشت [دگەل ڤی باژێری] یێ ویە، و ئەمرێ من پێ هاتیە کرن، ئەز ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستم، و ژ خۆسپارتیان بم. ﴿٩٢﴾ و [ئەمرێ من پێ هاتیە کرن] ئەز قورئانێ [بۆ هەوە] بخوینم [دا هەوە پێ بترسینم، و داخوازکەمە گوهداریا خودێ]، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بیت، ب ڕاستی بۆ خۆ ب تنێ دێ ڕاستەڕێ بیت، و هەر کەسێ گومڕا بیت [زیانێ ل خۆ دکەت]، ڤێجا بێژە: ئەز بەس ژ ئاگەهدارکەرانم [یا ل سەر خۆ من گەهاندە هەوە، و چو یێ دی ژ بلی ڤێ، ل سەر من نینە].

﴿٩٣﴾ و بێژە: حەمد و سوپاسی هەمی بۆ خودێ، نێزیك دێ ئایەت و نیشانێت [ل سەر دەستهەلاتداریا] خۆ نیشا هەوە دەت، ڤێجا هوین دێ نیاسن و زانن، و خودایێ تە ژ تشتێ هوین دکەن، نەیێ بێ ئاگەهە.

سۆرەتا قەصەص

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (طا، سین، میم)، [بۆ ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە سەرێ سۆرەتا بەقەرە].

﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت کتێبا (قورئانا) ڕۆنکەرن. ﴿٣﴾ ئەم بۆ وان ئەوێت باوەری ب قورئانێ هەی، سالۆخێ مووسایی و فیرعەونی وەکی چێبووی، ب وەحی بۆ تە دهنێرین. ﴿٤﴾ ب ڕاستی فیرعەونی، ل سەر ئەردێ مسرێ، زێدە خۆ مەزنکر، و زۆرداری ژ قامێ دەرئێخست، و خەلکێ وێ کرنە دەستەك دەستەك و ژێکڤەکرن، و کۆمەك ژ وان [کو ئسرائیلیە] تەبەسەرکرن، کوڕێت وان دکوشتن، و کچێت وان [بۆ خدامیێ خۆ] دهێلان، ب ڕاستی ئەو ژ خرابان بوو. ﴿٥﴾ و مە دڤێت کەرەمێ د گەل وان بکەین ئەوێت د مسرێدا هاتینە تەبەسەرکرن، کو ئسرائیلیە [و وان ژ زۆرداریا فیرعەونی ڕزگار بکەین]، و وان بکەینە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ، و وان بکەینە وێرس [ل مسرێ].

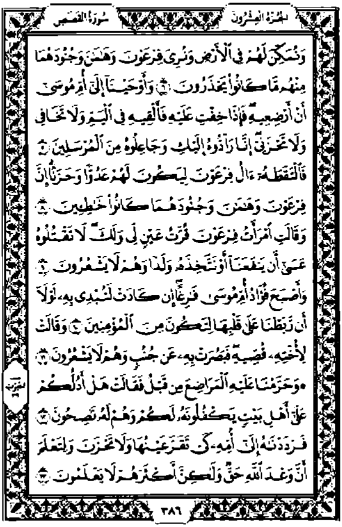

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ
أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي ٱلْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِيٓ ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
فَٱلْتَقَطَهُۥٓ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا۟ خَٰطِـِٔينَ ﴿٨﴾
وَقَالَتِ ٱمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ
عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾
وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَٰرِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِۦ لَوْلَآ
أَن رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
لِأُخْتِهِۦ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِۦ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾
۞ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰٓ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُۥ لَكُمْ وَهُمْ لَهُۥ نَٰصِحُونَ ﴿١٢﴾
فَرَدَدْنَٰهُ إِلَىٰٓ أُمِّهِۦ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

﴿٦﴾ و ئەوان د ئەردیدا بنەجهـ بکەین [و تێدا دەستهەلاتدار بکەین]، و تشتێ فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان ژێ دترسیان [مەخسەد نەمانا ملك و دەستهەلاتداریا وانە]، نیشا فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان هەردوویان، ژ ئیسرائیلیان، بدەین. ﴿٧﴾ و [وەختێ مووسا بووی] مە ئیلهام بۆ دەیکا مووسایی هنارت کو شیری بدە مووسایی، و ئەگەر تو ژێ ترسیای [بێتە کوشتن هەروەکی هەمی کورێت ئسرائیلیان دئێنە کوشتن]، ڤێجا وی [بکە د سندۆقەکێدا و] باڤێژە د ڕوباریدا (د نیلیدا) و نەترسە [ناخەندقیت] و ب خەم نەکەڤە، ب ڕاستی دێ ئەوی بۆ تە زڤڕینەڤە، و دێ وی کەینە پێغەمبەر. ﴿٨﴾ ڤێجا مالا فیرعەونی ئەو ژ ئاڤێ ئینادەر، دا [بۆ وان وەکی کورەکی لێ بێت، و بیتە ڕۆناهیا چاڤێت وان، بەلێ دویماهیێ] بۆ وان بیتە نەیار و کۆڤان، ب ڕاستی فیرعەون و هامان و لەشکەرێ وان، هەمی یێت گونەهکار بوون. ﴿٩﴾ و ژنا فیرعەونی [وەختێ مووسا دیتی، کەتە دلێ وێ] گۆت: [ئەڤ بچویکە دێ بۆ من و تە بیتە جهێ کەیف و دلخۆشیێ، نەکوژن، بەلکی ب کێر مە بێت، یان ژێ بکەینە کوڕێ خۆ، و ئەو نوزانن [هیلاکا وان دێ ل سەر دەستێ وی بیت، و دێ بۆ وان بیتە نەیار و کۆڤان]. ﴿١٠﴾ و چو هزر ل سەر دلێ دەیکا مووسایی نەما [ژ مووسایی پێڤەتر، کاچ ب سەری هات] نێزیك بوو دا ئاشکەراکەت [کو مووسا کوڕێ وێیە]، ئەگەر مە دلێ وێ موکوم نەکربایە و ب هێز نەئێخستبایە [ب وێ ئیلهاما مە دایێ، کو فیرعەون کوڕێ وێ ناکوژیت، و جارەکا دی دێ کوڕێ وێ بۆ زڤڕینەڤە]، دا بیتە ژ وان ئەوێت خودان باوەر [و باوەری ب ژڤانا خودێ هەی]. ﴿١١﴾ و گۆتە خویشکا وی: ل دویڤ هەرە [کا دێ چ لێ ئێت]، [خویشکا وی ئەو] ژ دویرڤە دیت، و وان نەدزانی ئەو خویشکا وییە [ل دویڤ دئێت]. ﴿١٢﴾ و مە نەهێلا ئەو شیرێ چو دایینان بخوت، بەری ئەم وی بزڤڕینە دەڤ دەیکا وی، [ئینا خویشکا وی] گۆت: [پشتی زانی ئەو یێ ل دایینەکێ دگەڕن] ئەرێ ئەز مالەکێ نیشا هەوە بدەم، وی بۆ هەوە خودان بکەت و سەرەگۆهیێ لێ بکەت، و وان خێرا وی بڤێت و بۆ د دلپێش بن. ﴿١٣﴾ ڤێجا مە ئەو زڤڕاندەڤە دەڤ دەیکا وی، دا چاڤێت وێ پێ ڕۆن بن، و دا ب خەم نەکەڤیت، و دا بزانیت کو ب ڕاستی فەرمانا خودێ یا ڕاستە و یا ب جهێ خۆیە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَٱسْتَوَىٰٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ ٱلْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِن شِيعَتِهِۦ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۦ ۖ
فَٱسْتَغَٰثَهُ ٱلَّذِى مِن شِيعَتِهِۦ عَلَى ٱلَّذِى مِنْ عَدُوِّهِۦ فَوَكَزَهُۥ
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۖ إِنَّهُۥ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ
مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَٱغْفِرْ لِى فَغَفَرَ لَهُۥٓ ۚ إِنَّهُۥ
هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ فَلَنْ أَكُونَ
ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِى ٱلْمَدِينَةِ خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
ٱلَّذِى ٱسْتَنصَرَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُۥ ۚ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰٓ إِنَّكَ لَغَوِىٌّ
مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّآ أَنْ أَرَادَ أَن يَبْطِشَ بِٱلَّذِى هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ
يَٰمُوسَىٰٓ أَتُرِيدُ أَن تَقْتُلَنِى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًۢا بِٱلْأَمْسِ ۖ إِن تُرِيدُ
إِلَّآ أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَن تَكُونَ مِنَ
ٱلْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ
إِنَّ ٱلْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَٱخْرُجْ إِنِّى لَكَ مِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٢٠﴾
فَخَرَجَ مِنْهَا خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢١﴾

﴿١٤﴾ و وەختێ [مووسا] گەهشتیە کاملانا خۆ [ژ ئەقل و هێزێ]، مە پێغەمبەراتی و زانین دایێ، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١٥﴾ و بێی کو خەلکێ باژێری [مسرێ] پێ بحەسیت، چۆ ناڤ باژێری، ڤێجا دیت دو زەلام تێدا ب شەڕن، ئەڤە ژ ملەتێ ویە و ئەڤێ دی ژ دژمنێ ویە، ڤێجا ئەڤێ ژ ملەتێ وی هەوارا خۆ گەهاندێ، و داخواز ژێ کر هاریکاریا وی بکەت ل سەر دژمنێ وی، ئینا مووسایی کولمەك دانایێ کوشت، گۆت: ئەڤە ژ کارێ شەیتانیە [شەیتانی ب من دا کرن]، ب ڕاستی ئەو دژمنەکێ گومڕاکەرێ ئاشکەرایە. ﴿١٦﴾ گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی من ستەم ل خۆ کر [ب کوشتنا ڤی مرۆڤی، و ب ڤێ کریارا شەیتانی ب من دایەکرن]، ڤێجا ل من نەگرە و گونەهێت من ژێ ببە، ڤێجا خودێ گونەهێت وی ژێ برن، و ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿١٧﴾ و گۆت: خودێوۆ، ژ بەر وێ کەرەما تە دگەل من کری [کو تە ئەز یێ ب هێز ئێخستیم]، ئەز چوجا نابمە پشتەڤان و هاریکار بۆ گونەهکاران.

﴿١٨﴾ ڤێجا ب ترس ما د ناڤ باژێریدا، و زێرەڤانی ل خۆ دکر [دترسیا نەخۆشیەك ب سەری بێت ژ بەر کوشتنا وی مرۆڤێ فیرعەونی]، دیت ئەوێ دوهی هاریکاری ژێ خواستی، [جارەکا دی] یێ هەوارا خۆ دگەهینیتێ، مووسایی گۆتێ: ب ڕاستی تو گومڕایەکێ ئاشکەرایی. ﴿١٩﴾ ڤێجا وەختێ مووسایی ڤیایی ئەوێ دژمنێ هەردووکان (ئەوێ قوبتی) ب هێز بگریت، ئەوێ ئسرائیلی [هزرکر مووسا دێ وی گریت و کوژیت، ژ بەر هندێ ترسیا و] گۆت: تە دڤێت تو من ژی بکوژی، هەروەکی دوهی تە ئێك کوشتی، تە دڤێت [ب ڤی کارێ خۆ] ببیە ژ زەبەردەستێت خوینڕێژ دئەردیدا، و تە نەڤێت تو ژ وان بی یێت قەنجیێ دکەن.

﴿٢٠﴾ زەلامەك [ژ فیرعەونیان ژ حەز ژێکەرێت وی] ژ دویماهیا باژێری ب لەز هاتە دەڤ مووسایی، و گۆت: هەی مووسا، ب ڕاستی مەزنێت باژێری یێت کۆم بوویین، و یێ تەکبیرێ دکەن دا تە بکوژن، ڤێجا [ژ باژێری] دەرکەڤە، ب ڕاستی من خێرا تە دڤێت. ﴿٢١﴾ ڤێجا مووسا ب ترس ژ باژێری دەرکەڤت، و زێرەڤانی ل خۆ دکر [نەکو تشتەك ب سەری بێت] گۆت: خودێوۆ، من ژ ملەتێ ستەمکار ڕزگار بکە.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهْدِيَنِي سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا تَمْشِي عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَآءَهُۥ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَيَّ هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَٰنِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَٰنَ عَلَيَّ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

﴿٢٢﴾ ڤێجا وەختێ [مووسایی] بەرێ خۆ دایە ملێ [باژێرێ] مەدیەنێ، گۆت: من هیڤییە خودایێ من بەرێ من بدەتە ڕێكا ڕاست [و ڕێ ل بەر من بەرزە نەبیت]. ﴿٢٣﴾ ڤێجا وەختێ هاتییە سەر ئاڤا مەدیەنێ، كۆمەكا مرۆڤان ل سەر ئاڤێ دیتن، پەزێ خۆ ئاڤ ددان، و ژ وان پێدا [یان د بن واندا] دو ژن دیتن پەزێ خۆ ددانە پاش و ڤەدگێڕان [دا نەچیتە ناڤ یێ خەلكی، ئینا دلێ مووسایی ما ب وانڤە]، گۆت: هەوە خێرە، بۆچی هوین پەزێ خۆ ددەنە پاش؟! وان [هەردوویان] گۆت: بابێ مە پیرەمێرەكێ ب ناڤ سالڤە چۆییە [و مە ژ وی پێڤەتر كەس نینە بۆ مە بێتە بەر پەزی، و ژ نەچاری ئەم بێت هاتینە بەر..] و ئەم پەزێ خۆ ئاڤ نادەین، هەتا شڤان هەمی بەری مە پەزێ خۆ ئاڤ نەدەن و نەبەن. ﴿٢٤﴾ ئینا [مووسایی] پەزێ وان بۆ وان ئاڤدا، پاشی پشتا خۆ دا وان، و چۆ بن سیەرێ، ڤێجا [بۆ خۆ] گۆت: خودێوۆ، ب ڕاستی هەر كەرەما تو د گەل من بكەی، ئەز یێ هەوجەمە [و ئەز یێ برسیمە].

﴿٢٥﴾ [پاشی] ئێك ژ وان هەردو ژنان ب شەرمڤە هاتە دەڤ [مووسایی] و گۆتێ: بابێ من داخوازا تە دكەت، دا هەقێ ئاڤدانا تە بۆ مە كری، بدەتە تە، ڤێجا وەختێ مووسا هاتییە دەڤ، و چیرۆكا خۆ بۆ ڤەگێڕایی [بابێ وان كچان]، گۆتێ: نەترسە، تو ژ ملەتێ ستەمكار قورتال بووی. ﴿٢٦﴾ ئێكێ ژ وان هەردو كچان، گۆت: باب ب شڤانی بگرە، ب ڕاستی یێ ژ هەمییان چێتر تو ب شڤانی بگری، ئەوە یێ ب هێز و ئەمین. ﴿٢٧﴾ [بابێ كچان گۆتە مووسایی]: من دڤێت ئێك ژ هەردو كچێت خۆ ل تە مار بكەم، ب شەرت تو هەشت سالان شڤانییا من بكەی، ژ خۆ ئەگەر تو تمامكەی و بكەیە دەهـ ئەڤە ڤەنجییەكە ژ دەڤ تە، من نەڤێت ئەز زەحمەتێ بۆ تە چێكەم [كو تو بكەیە دەهـ سال]، و ئەگەر خودێ حەزكەت، دێ من ژ مرۆڤێت باش بینی. ﴿٢٨﴾ [مووسایی] گۆت: ئەڤە پەیمانە (قەولە) د ناڤبەرا من و تەدا، و كیشك ژ هەردو وەختان من ب جهـ ئینا، [هەشت سال یان دەهـ سال] زێدە ژ من نائێتە خواستن و چو ل سەر من نینە، و خودێ شاهدە ل سەر ئەڤا ئەم دبێژین.

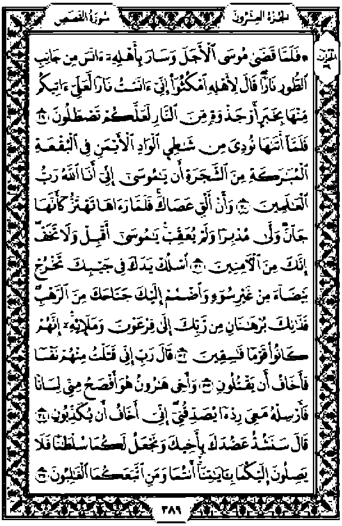

الجزء العشرون سورة القصص

۞ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى ٱلۡأَجَلَ وَسَارَ بِأَهۡلِهِۦٓ ءَانَسَ مِن جَانِبِ
ٱلطُّورِ نَارٗاۖ قَالَ لِأَهۡلِهِ ٱمۡكُثُوٓاْ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا لَّعَلِّيٓ ءَاتِيكُم
مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ جَذۡوَةٖ مِّنَ ٱلنَّارِ لَعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ﴿٢٩﴾
فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِيَ مِن شَٰطِيِٕ ٱلۡوَادِ ٱلۡأَيۡمَنِ فِي ٱلۡبُقۡعَةِ
ٱلۡمُبَٰرَكَةِ مِنَ ٱلشَّجَرَةِ أَن يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّيٓ أَنَا ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنۡ أَلۡقِ عَصَاكَۖ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهۡتَزُّ كَأَنَّهَا
جَآنّٞ وَلَّىٰ مُدۡبِرٗا وَلَمۡ يُعَقِّبۡۚ يَٰمُوسَىٰٓ أَقۡبِلۡ وَلَا تَخَفۡۖ
إِنَّكَ مِنَ ٱلۡأٓمِنِينَ ﴿٣١﴾ ٱسۡلُكۡ يَدَكَ فِي جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ
بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٖ وَٱضۡمُمۡ إِلَيۡكَ جَنَاحَكَ مِنَ ٱلرَّهۡبِۖ
فَذَٰنِكَ بُرۡهَٰنَانِ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ
كَانُواْ قَوۡمٗا فَٰسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلۡتُ مِنۡهُمۡ نَفۡسٗا
فَأَخَافُ أَن يَقۡتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِي هَٰرُونُ هُوَ أَفۡصَحُ مِنِّي لِسَانٗا
فَأَرۡسِلۡهُ مَعِيَ رِدۡءٗا يُصَدِّقُنِيٓۖ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجۡعَلُ لَكُمَا سُلۡطَٰنٗا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيۡكُمَا بِـَٔايَٰتِنَآۚ أَنتُمَا وَمَنِ ٱتَّبَعَكُمَا ٱلۡغَٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

٣٨٩

﴿٢٩﴾ ڤێجا گاڤا مووسایی وەختێ خۆ ب دویماهی ئینایی و مالا خۆ بری، [ب شەڤ] ئاگرەك ل رەخێ [راستێ یێ چیایێ (طوور)] دیت، [ئینا] گۆتە مالا خۆ: ل ڤێرێ راوەستن، ئەزێ ئاگرەكی ژ دویر دبینم [ئەز دێ چم بەرێ خۆ دەمێ]، بەلكی ئەز بۆ هەوە ئاخفتنەكێ [كو رێكێ ڤێ بكەڤین] یان بزۆتكەكی ئاگری بینم، دا هوین خۆ پێ گەرم بكەن. ﴿٣٠﴾ و وەختێ هاتییە دەڤ [ئاگری]، ژ رەخێ راستێ یێ نهالێ، ژ وی جهێ پیرۆز ژ دارێ، هاتە گازیكرن: هەی مووسا، ب راستی ئەز خودێمە، خودانێ هەمی جیهانان. ﴿٣١﴾ و دارێ خۆ باڤێژە، ڤێجا وەختێ دیتی وەكی تیرەماری ب لەز و سڤك دچیت، ژ ترسان رەڤی و ل خۆ نەزڤری، [خودێ] گۆت: هەی مووسا، بزڤرە و نەترسە، تو ژ وانی یێت ئێمن. ﴿٣٢﴾ و دەستێ خۆ بكە د پاخلا خۆدا، دەستێ تە بێ نەساخی و بێ ئێش، دێ سپی و سپس (برسقی) دەركەڤیت [هەرچەندە دەستێ وی یێ رەش ئەسمەر بوو] ئەڤە دو نیشان و موعجیزەنە ژ دەڤ خودایێ تە بۆ فیرعەونی و ملەتێ وی [ژ كەنكەنە و مەزن و دویفچوییێت وی]، ب راستی ئەو ملەتەكێ ژ رێ دەركەڤتینە. ﴿٣٣﴾ [مووسایی] گۆت: خودێوۆ، ب راستی من ئێكێ ژ وان كوشتی، ڤێجا ئەز دترسم من بكوژن [و تۆلا خۆ ڤەكەن]. ﴿٣٤﴾ و هاروونێ برایێ من ژ من ب ئەزمانترە، ڤێجا د گەل من فریكە هاریكار و پشتەڤان، كو من راست دەربێخیت، ئەز دترسم ئەو من درەوین دانن. ﴿٣٥﴾ خودێ گۆت: ئەم دێ پشتا تە ب برایێ تە قایم كەین، و هاریكاریا تە كەین، و ئەم دێ ب نیشان و موعجیزەییێت خۆ دەستهەلاتێ دەینە هەوە، ڤێجا ئەو نەشێن نێزیكی هەوە ببن ژ بەر وان ئایەت و موعجیزەییێت مە داینە هەوە، هوین و یێت ب دویف هەوە دكەڤن، دێ سەركەڤن [نە ئەو].

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا بَيِّنَٰتٖ قَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ
مُّفۡتَرٗى وَمَا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِيٓ ءَابَآئِنَا ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ مِنۡ عِندِهِۦ وَمَن
تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِۖ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٣٧﴾
وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ مَا عَلِمۡتُ لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ
غَيۡرِي فَأَوۡقِدۡ لِي يَٰهَٰمَٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجۡعَل لِّي صَرۡحٗا لَّعَلِّيٓ
أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٣٨﴾
وَٱسۡتَكۡبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَظَنُّوٓاْ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡنَا لَا يُرۡجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذۡنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذۡنَٰهُمۡ
فِي ٱلۡيَمِّۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾
وَجَعَلۡنَٰهُمۡ أَئِمَّةٗ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَأَتۡبَعۡنَٰهُمۡ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗۖ
وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلۡمَقۡبُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِ مَآ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ ٱلۡأُولَىٰ
بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿٣٦﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ب نیشان و ئایەت و موعجیزەییێت مە ییێت ئاشکەرا بۆ وان [فیرعەونی و کۆما وی و ملەتێ وی] هاتی، گۆتن: ئەڤە [ئەڤا تو دکەی، داری دکەیە مار، و دەستێ خۆ سپی ژ باخلا خۆ دەردئێخی] ژ سحرەکا چێکری پێڤەتر نینە، و مە ئەڤە ژ باب و باپیرێت خۆ ییێت بەرێ، نەبهیستیە. ﴿٣٧﴾ مووسایی گۆت: ب ڕاستی خودایێ من چێتر دزانیت کا کی ب ڕاستەرێیێ ژ دەڤ خودێ هاتیە، و کا دویماهیا خێرێ و سەرکەفتنێ یا کێیە، ب ڕاستی خودێ ستەمکاران سەرفەراز ناکەت. ﴿٣٨﴾ فیرعەونی گۆت: گەلی مەزن و ماقویلان، ژ بلی خۆ، ئەز چو خودایان بۆ هەوە نابینم [ئانکو ژ بلی من، هەوە چو پەرستی نینن]، ڤێجا هامانۆ، تو بۆ من ئاگری بدە بن هەڕیێ [ئانکو تابووکان چێکە]، و قەسرەکا بلند بۆ من ئاڤاکە، ئەز بچمە سەربانێ وێ، بەلکی خودایێ مووسایی بینم، و ب ڕاستی ل دەڤ من ئەو ژ درەوینانە. ﴿٣٩﴾ و ب نەهەقی وی [فیرعەونی] و لەشکەرێ وی د ئەردێ مرێدا خۆ مەزن کرن، و هزرکرن ئەو ب بال مەڤە نازڤرن. ﴿٤٠﴾ ڤێجا مە ئەو و لەشکەرێ وی گرتن، و هاڤێتنە د دەریایێدا [و مە هەمی خەندقاندن، و کەس ژێ نەما]، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دویماهیا ستەمکاران، یا چاوا بوو؟. ﴿٤١﴾ و مە ئەو [د دنیایێدا] کرنە سەرێت گاورییێ [چاڤ ل وان بێتەکرن]، و [خەلکی] بۆ ئاگری گازی دکەن، و ڕۆژا قیامەتێ هاریکاریا وان ناێتەکرن. ﴿٤٢﴾ و د ڤێ دنیایێدا مە لەعنەت [و دویرکەفتن ژ دلۆڤانیا خودێ] ب دویڤ وان ئێخست [ژ خودێ و ملیاکەت و باوەریداران]، و ڕۆژا قیامەتێ ژی، ئەو ژ وانن ئەوێت ژ دلۆڤانیا خودێ دویرئێخستی. ﴿٤٣﴾ ب سویند مە کتێب [تەورات] دا مووسایی، پشتی مە ملەتێت چەرخێت بۆری د هیلاک برین [وەکی ملەتێ نووح و عاد و (سەموود) و فیرعەون و ملەتێ وی]، دا [ئەو کتێب] بۆ مرۆڤان بیتە ڕۆناهیا دلان [کو هەقیێ بێ بینن] و ڕێکا ڕاستەرێیی و دلۆڤانییێ، دا بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگرن.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلۡغَرۡبِيِّ إِذۡ قَضَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَى ٱلۡأَمۡرَ وَمَا كُنتَ
مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَٰكِنَّآ أَنشَأۡنَا قُرُونٗا فَتَطَاوَلَ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡعُمُرُۚ وَمَا كُنتَ ثَاوِيٗا فِيٓ أَهۡلِ مَدۡيَنَ تَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرۡسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ
ٱلطُّورِ إِذۡ نَادَيۡنَا وَلَٰكِن رَّحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوۡمٗا
مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٖ مِّن قَبۡلِكَ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾
وَلَوۡلَآ أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةُۢ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ فَيَقُولُواْ
رَبَّنَا لَوۡلَآ أَرۡسَلۡتَ إِلَيۡنَا رَسُولٗا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ مِنۡ عِندِنَا قَالُواْ
لَوۡلَآ أُوتِيَ مِثۡلَ مَآ أُوتِيَ مُوسَىٰٓۚ أَوَلَمۡ يَكۡفُرُواْ بِمَآ أُوتِيَ
مُوسَىٰ مِن قَبۡلُۖ قَالُواْ سِحۡرَانِ تَظَٰهَرَا وَقَالُوٓاْ إِنَّا بِكُلّٖ كَٰفِرُونَ ﴿٤٨﴾
قُلۡ فَأۡتُواْ بِكِتَٰبٖ مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ هُوَ أَهۡدَىٰ مِنۡهُمَآ أَتَّبِعۡهُ
إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمۡ يَسۡتَجِيبُواْ لَكَ فَٱعۡلَمۡ
أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَمَنۡ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيۡرِ
هُدٗى مِّنَ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٠﴾

﴿٤٤﴾ و [هەی موحەمەد] وەختێ ئەم د گەل مووسایی ئاخفتین [و مە پێغەمبەراتی دایێ، و هنارتییە دەڤ فیرعەونی و ملەتێ وی] تو ل ڕەخێ ڕۆژئاڤایێ چیایێ (طوور) نەبووی، و تو نە یێ حازر بووی [وەختێ مە وەحی بۆ مووسایی ئینایییە خوارێ]. ﴿٤٥﴾ بەلێ مە چەند ملەت و چەند دەست، پشتی مووسایی [هەتا گەهشتییە تە] دان و ئینان، ڤێجا وەخت ب سەر واندە چۆ [و دەرفەت ل سەر وان درێژ بوو، شەریعەت و ئەحکام گوهارتن، و کاروبارێت دینی ژ بیرکرن، و ئەمرێ خودێ هاتە هێلان و پەیمانا وی دانە پشت خۆ، ڤێجا مە تو هنارتی، دا کاروبارێت دینی نوی بکەی]، و تو یێ ئاکنجی ژی نەبووی د ناڤ خەلکێ مەدیەنێدا [دا سەرهاتییا مووسایی و شوعەیبی و هەردو کچێت شوعەیبی بزانی]، دا ئایەتێت مە [د ڕاستا واندا] بۆ خەلکێ مەکەهێ بخوینی، بەلێ مە تو هنارتی پێغەمبەر [و مە ئەڤ سەرهاتییە بۆ تە دیارکرن، و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو تو پێغەمبەری، تە سالۆخێت وان نەدزانین]. ﴿٤٦﴾ و تو ب ڕەخ چیایێ (طوور) ژیڤە نەبووی، وەختێ مە گازی کرییە مووسایی [و مە ئاخافتی] بەلێ خودایێ تە ژ دلۆڤانییا خۆ [وەحی بۆ تە هنارت، و بۆ تە گۆت:] دا ملەتەکی هشیار و ئاگەهدار بکەی [ئانکو دا بۆ وان بیبە پێغەمبەر]، کو بەری تە چو پێغەمبەر بۆ وان نەهاتبوون، وان ئاگەهدار بکەن و دا ل خۆ بزڤرن. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە، وەختێ بەلایەك ژ بەر کار و کریارێت وان دهاتە سەرێ وان، بێژن: خودێوۆ، دێ بلا تە پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا ئەم ژی ل دویڤ ئیشان و ئایەتێت تە هاتباینە [و ئەڤە نەهاتبایە سەرێ مە]، و ئەم بووباینە ژ خودان باوەران [مە تو پێغەمبەر نەدهنارتی، چونکی ئەگەر مە ئەو بەری هنارتنا تە ئیزادابانە، دا بێژن ئەڤە ژ کەنگی وەرە پێغەمبەر بۆ مە نەهاتینە، بلا خودێ پێغەمبەرەك بۆ مە هنارتبایە، دا مە ژی گوهێ خۆ دابایێ و باوەری پێ ئینابایە، ڤێجا دا وان ئەڤ هەجەتە نەمینیت، مە تو هنارتی پێغەمبەر]. ﴿٤٨﴾ ڤێجا وەختێ هەڤی ژ دەڤ مە، بۆ [خەلکێ مەکەهێ] هاتی [کو هاتنا پێغەمبەرییە ب ڤێ قورئانێ]، گۆتن: بلا تشتێ بۆ مووسایی هاتی [ژ موعجیزەیان] بۆ وی ژی هاتبایە، ئەرێ ما وان [ئەوێت وەکی وان] بەری نوکە، ئەوا بۆ مووسا پێ هاتی درەو نەدانا، و گۆتن: [تەورات و قورئان] دو سحرن، پشتەڤانییا ئێکدو دکەن [ل سەر درەوێ بۆ ئێکدو دبنە شاهد]، و گۆتن: مە باوەری ب هەردووکان نینە. ﴿٤٩﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [وان]: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن [کو ئەڤ هەردو کتێبە وەسانن وەکی هوین دبێژن]، کا هوین کتێبەکێ ژ دەڤ خودێ بینن، ژ ڤان هەردو کتێبان [تەورات و قورئانێ] یا ڕاستەڕێتر بیت، دا ئەز بگرم و ل دویڤ بچم. ﴿٥٠﴾ و ئەگەر وان بەرسڤا تە نەدا [و نەشیان کتێبەکا ژ قورئانێ و تەوراتێ ڕاستەڕێتر، ژ دەڤ خودێ بینن، یان ژی ل دویڤ تە نەهاتن و باوەری ب تە و قورئانا بۆ تە هاتی نەئینان]، ڤێجا بزانە ئەو بەس یێت ل دویڤ هەوا و دلخوازییا خۆ دچن [و وان چو بەلگە و ئیشان نینن]، و ما کی ژ وی ڕێبەرزەتر و گۆمڕاترە یێ ب دویڤ دلخوازییا خۆ بکەڤیت، بێی کو وی ڕاستەڕێکرنەك ژ دەڤ خودێ هەبیت، ب ڕاستی خودێ ملەتێ ستەمکار [ئەوێ ب دویڤ هەوایێ سەرێ خۆ دکەڤیت] ڕاستەڕێ ناکەت.

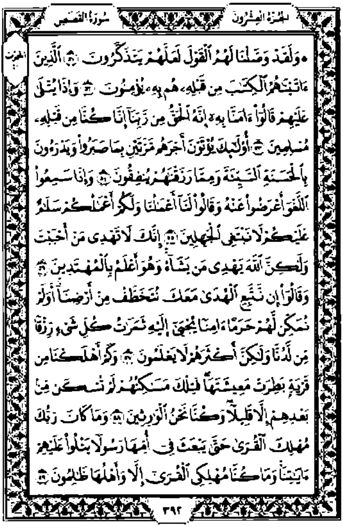

الجزء العشرون سورة القصص

الحزب

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُم بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ
مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ
بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا
اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ
نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا
مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن
قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن
بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ
مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

٣٩٢

﴿٥١﴾ و ب سویند مە ئایەتێت قورئانێ ئاڤەین و ل دویڤ ئێك، بۆ وان هنارتن [ئانكو مە ئەحكامێت قورئانێ بۆ قورەیشییان ل دویڤ ئێك هنارتن]، دا بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەربگرن، و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٥٢﴾ ئەوێت بەری ڤێ قورئانێ مە كتێب داییێ [مەخسەد پێ جوهی و فەلە، ئەوێت موسلمان بووین]، ئەو باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ دئینن. ﴿٥٣﴾ و وەختێ [ئەڤ قورئانە] بۆ وان دئێتە خواندن، دبێژن مە باوەری پێ ئینا، ب ڕاستی ئەڤە هەقییە ژ نك خودایێ مە، ب ڕاستی بەری وێ ژی [بەری قورئان بێتە خوارێ] ئەم د موسلمان بووین [و مە باوەری هەبوو دێ پێغەمبەرەك ئێت، و قورئان دێ بۆ ئێتە خوارێ]. ﴿٥٤﴾ ئەڤە دوجا دێ خەلاتێ خۆ وەرگرن [ئانكو خێرا وان دوقات دێ ئێتە نڤیسین] ژ بەر سەبرا وان كێشایی، و ژ بەر باشییا ئەو شوینا خرابییێ دكەن، و خرابییا ئەو ب باشی ددەنە پاش، و ژ بەر وان خێر و سەدەقەیێت ژ وی تشتی ددەن، ئەوێ مە داییە وان. ﴿٥٥﴾ و دەمێ وان گول قەسە و گۆتنێت سەقەت و شكەستی دبیت [ژ گاوران]، پشتا خۆ ددەنێ و دبێژن: ئەم ل سەر ڕێكا خۆ و هوین ل سەر ڕێكا خۆ، پشت ڕاست بن ئەم بەرسڤا هەوە نادەین و ل هەوە نازڤڕین، و مە نەڤێت تێكەلییا نەزانان بكەین. ﴿٥٦﴾ و تو نەشێی ئەوێ تە بڤێت ڕاستەڕێ بكەی، بەلێ خودێیە یێ بڤێت ڕاستەڕێ دكەت، و ئەو چێتر دزانیت كا كی دێ باوەرییێ ئینیت، و كا بەرێ كێ ل ڕێكا ڕاستە. ﴿٥٧﴾ و [موشركێت مەكەهێ] گۆتن: ئەگەر ئەم بێینە سەر دینێ تە [هەی موحەممەد]، ئەم دێ ژ ئەردێ خۆ ئێینە دەرێخستن [ئانكو عەرەب هەمی دێ نەیارەتییا مە كەن، و ل سەر مە كۆم بن، و مە هێزا بەرسینگگرتنا وان نینە]، ما مە ئەو د حەرەمەكا ئێمندا بنەجهـ نەكربوون [ئەو د گاور، كەسێ زێدەگاڤی ل سەر وان نەدكر، ڤێجا چاوا ئەگەر موسلمان بوون ژ خۆ دترسن، زێدەگاڤی ل سەر وان بێتەكرن]، و ژ كەرەما مە، فێقییێ هەمی جهان و هەمی تشتان دئێتێ، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن [كو ئێمنكرن و پەیدابوونا فێقییێ هەمی جهان ل وێرێ، وی جهێ هشك و بێ دار و دەرامەت، كەرەمەكە ژ دەڤ خودێ]. ﴿٥٨﴾ و گەلەك گوند، مە فڕكرن ل سەر پێ خۆ چۆبوون و بەتران ببوون، و سوپاسییا خودێ نەدكرن ل سەر كەرەمێت وی، ڤێجا ئەڤە مالێت وانن [كاڤلن]، پشتی وان ئاڤا نەبوویینە و كەس لێ خۆجهـ نەبوویییە، ب ڕێباری نەبیت [ئەگەر جارەكێ ڕێڤنگ و ڕێبار تێڕا چۆبن، و بێنا خۆ لێ ڤەدابن]، و ئەم بووینە وێرسێت وان [كەس ژ وان و دویندەها وان نەمابوون]. ﴿٥٩﴾ و خودایێ تە چو گوندان د هیلاك نابەت، بەری پێغەمبەرەكی بهنێریتە ناڤ، نیشان و ئایەتێت مە ب سەر واندا بخوینیت [وان هشیار بكەت، و ڕێكا ڕاست بۆ وان دیار بكەت]، و مە چو گوند د هیلاك نەبرینە، ئەگەر خەلكێ وان ب خۆ یێ ستەمكار نەبیت.

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَيۡءٖ فَمَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَزِينَتُهَاۚ وَمَا عِندَ
ٱللَّهِ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ٦٠ أَفَمَن وَعَدۡنَٰهُ وَعۡدًا حَسَنٗا
فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعۡنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا ثُمَّ هُوَ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
مِنَ ٱلۡمُحۡضَرِينَ ٦١ وَيَوۡمَ يُنَادِيهِمۡ فَيَقُولُ أَيۡنَ شُرَكَآءِيَ
ٱلَّذِينَ كُنتُمۡ تَزۡعُمُونَ ٦٢ قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيۡهِمُ ٱلۡقَوۡلُ رَبَّنَا
هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَغۡوَيۡنَآ أَغۡوَيۡنَٰهُمۡ كَمَا غَوَيۡنَاۖ تَبَرَّأۡنَآ إِلَيۡكَۖ
مَا كَانُوٓاْ إِيَّانَا يَعۡبُدُونَ ٦٣ وَقِيلَ ٱدۡعُواْ شُرَكَآءَكُمۡ فَدَعَوۡهُمۡ فَلَمۡ
يَسۡتَجِيبُواْ لَهُمۡ وَرَأَوُاْ ٱلۡعَذَابَۚ لَوۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ يَهۡتَدُونَ ٦٤
وَيَوۡمَ يُنَادِيهِمۡ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبۡتُمُ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٦٥ فَعَمِيَتۡ
عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَنۢبَآءُ يَوۡمَئِذٖ فَهُمۡ لَا يَتَسَآءَلُونَ ٦٦ فَأَمَّا مَن تَابَ
وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلۡمُفۡلِحِينَ ٦٧
وَرَبُّكَ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخۡتَارُۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلۡخِيَرَةُۚ سُبۡحَٰنَ
ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٦٨ وَرَبُّكَ يَعۡلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمۡ وَمَا يُعۡلِنُونَ ٦٩ وَهُوَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ لَهُ
ٱلۡحَمۡدُ فِي ٱلۡأُولَىٰ وَٱلۡأٓخِرَةِۖ وَلَهُ ٱلۡحُكۡمُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٧٠

﴿٦٠﴾ و هەر تشتەکێ خودێ دابیە هەوە، خەمل و متایێ دنیایێیە، و یێ ل دەڤ خودێ چێترە و پتر دمینیت، ما هوین تێناگەهن [یێ مایی چێترە، ژ یێ بویچ دیت]؟ ﴿٦١﴾ ئەرێ ئەوێ مە ژ دەڤ خۆ، بەیمان ب بەحەشتێ دایێ کو هەر دێ گەهیتێ، وەکی وی یێ مە ب متایێ ژیانا دنیایێ کەیفخۆش کری [ئەوێ ب کول و کۆڤان و زوی دچیت، و نەمینیت]، پاشی رۆژا قیامەتێ ئەو دێ ژ وان بیت، ئەوێت د دۆژەهێدا دئینە بەرهەڤکرن؟ ﴿٦٢﴾ و رۆژا خودێ گازی وان دکەت، و دبێژیت: کا هەڤپشکێت هەوە ژ درەو بۆ من چێ دکرن ل کیڤنە [هاریکاریا هەوە بکەن]؟ ﴿٦٣﴾ و ئەوێت هێژایی گەف و ئیزایا مە بوویین، گۆتن: خودێوۆ ئەوێت مە د سەردابرین ئەڤنە، کا ئەم چاوا د سەردا چۆبوویین، مە ئەو ژی وەسا د سەردابرن [ب دلێ وان، نە ب کۆتەکی]، ڤێجا ئەم ژ وان بێت بەرینە، وان ئەم نەدپەرستین [ئەو ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەفتبوون]. ﴿٦٤﴾ و رۆژا [خودێ] دبێژیت: کا گازی وان هەڤپشکان بکەن، یێت هەوە بۆ خودێ چێکرین [کا دێ فایدەی هەوە کەن، و بەرەڤانیەکێ ژ هەوە کەن]، ڤێجا گازی وان دکەن بەلێ بەرسڤا وان نادەن، ڤێجا وەختێ هەمی ئیزایێ و دۆژەهێ دبینن [هنگی ژ دل، پەشێمان دبن و دبێژن:] خۆزی ئەم د دنیایێدا ژ راستەرێ و خودان باوەران باینە. ﴿٦٥﴾ و رۆژا [خودێ] گازی وان دکەت، و دبێژیت: هەوە چاوا بەرسڤا پێغەمبەران دا؟. ﴿٦٦﴾ وێ رۆژێ هەجەت و بەرسڤ ل بەر وان بەرزە دبن [و نوزانن دێ چ بێژن]، و پسیارا ئێکدو ژی ناکەن [ئێك تشتەکی ژ ئێکی بگریت، یان تشتەکی بۆ بێژیت، چونکی کەسێ چو هەجەت نینن]. ﴿٦٧﴾ بەلێ هەچیێ توبە بکەت و باوەریێ بینیت، و کار و کریارێت باش بکەت، ئەڤە دێ د سەرفەراز بن. ﴿٦٨﴾ و خودایێ تە، چ بڤێت وی چێ دکەت، و وی دهەلبژێریت، هەلبژارتن شۆلێ ویە، نەیێ وانە [ئەڤ ئایەتە د راستا وێ چەندێدا هاتە خوار، وەختێ قورەیشیان گۆتی: بلا ئەڤ قورئانە بۆ ئێك ژ هەردو ماقویلێت مەکەهێ و تائیفێ هاتبایە خوار، یان وەختێ جوهیان گۆتی: بەس ئەگەر جبرائیل نەبایە یێ وەحیێ بۆ موحەمەدی دئینیت، ئەم دا باوەریێ پێ ئینین]، و ب راستی خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وێ شرکا ئەو دکەن. ﴿٦٩﴾ و کا ئەو چ د دلێ خۆدا ڤەدشێرن، یان ژی ئاشکەرا دکەن، خودایێ تە پێ دزانیت.

﴿٧٠﴾ و ئەوە خودایێ تاك و تەنیا، چو پەرستییێت راست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و حەمد و سوپاسی د دنیایێ و ئاخرەتێدا هەر بۆ ویە، و حوکم د ناڤبەرا بەندەیاندا هەر یێ ویە، و زڤرینا هەوە هەر ب بال ویڤەیە.

قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمُ ٱلَّيۡلَ سَرۡمَدًا إِلَىٰ يَوۡمِ
ٱلۡقِيَٰمَةِ مَنۡ إِلَٰهٌ غَيۡرُ ٱللَّهِ يَأۡتِيكُم بِضِيَآءٍۚ أَفَلَا تَسۡمَعُونَ ﴿٧١﴾
قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمُ ٱلنَّهَارَ سَرۡمَدًا إِلَىٰ
يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ مَنۡ إِلَٰهٌ غَيۡرُ ٱللَّهِ يَأۡتِيكُم بِلَيۡلٖ تَسۡكُنُونَ
فِيهِۚ أَفَلَا تُبۡصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِن رَّحۡمَتِهِۦ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ
وَٱلنَّهَارَ لِتَسۡكُنُواْ فِيهِ وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ
تَشۡكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَيَوۡمَ يُنَادِيهِمۡ فَيَقُولُ أَيۡنَ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمۡ تَزۡعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعۡنَا مِن كُلِّ أُمَّةٖ شَهِيدٗا فَقُلۡنَا
هَاتُواْ بُرۡهَٰنَكُمۡ فَعَلِمُوٓاْ أَنَّ ٱلۡحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنۡهُم
مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٧٥﴾ ۞ إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوۡمِ مُوسَىٰ الحزب
فَبَغَىٰ عَلَيۡهِمۡۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ مِنَ ٱلۡكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ
بِٱلۡعُصۡبَةِ أُوْلِي ٱلۡقُوَّةِ إِذۡ قَالَ لَهُۥ قَوۡمُهُۥ لَا تَفۡرَحۡۖ إِنَّ ٱللَّهَ
لَا يُحِبُّ ٱلۡفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَٱبۡتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلۡأٓخِرَةَۖ
وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنۡيَاۖ وَأَحۡسِن كَمَآ أَحۡسَنَ ٱللَّهُ إِلَيۡكَۖ
وَلَا تَبۡغِ ٱلۡفَسَادَ فِي ٱلۡأَرۡضِۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٧٧﴾

﴿٧١﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: كا بێژنە من ئەگەر خودێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ، بەردەوام ل هەوە بكەتە شەڤ [و بێ ڤەبرین درێژ بكەت] كیژ پەرستی [ژ ئەوێت هوین دپەرێسن] هەیە ژ بلی خودێ بشێت، بۆ هەوە ڕۆناهیەكێ بینیت؟! ڤێجا ما هوین گوهێت خۆ ڤەناكەن، تێ بگەهن. ﴿٧٢﴾ بێژە: كا بێژنە من ئەگەر خودێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ، بەردەوام ل هەوە بكەتە ڕۆژ، كیژ پەرستی ژ بلی خودێ هەیە، بشێت بۆ هەوە شەڤەكێ بینیت، هوین تێدا ڤەهەسن؟! ڤێجا ما هوین د بێ چاڤن، نابینن. ﴿٧٣﴾ و ژ دلۆڤانیا خۆ شەڤ و ڕۆژ یێت بۆ هەوە داین، دا د شەڤێدا ڤەهەسن، و دا د ڕۆژێدا ژ ڕزقێ وی بخوازن [تێدا شۆل بكەن]، و دا هوین سوپاسیا خودایێ خۆ بكەن. ﴿٧٤﴾ و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دكەت، و دبێژیت: كا هەڤپشكێت هەوە ژ درەو بۆ من چێ دكرن، ل كیڤەنە [بلا هاریكاریا هەوە بكەن]. ﴿٧٥﴾ و ڕۆژا ئەم ژ ناڤ هەر ملەتەكی شاهدەكی دەردئێخین [دا شادەیییێ ل سەر كریارێت وان بدەت، ئەو ژی پێغەمبەرێ وان ب خۆیە] و دبێژنە وان (موشركان): كا بەلگە و نیشانێت خۆ بینن [كو هەڤپشك من یێت هەین]، هنگی دێ زانن خودێ ئێكە، و بێ بێ هەڤال و هەڤپشكە، و ئەو هزر و تەخمینا وان دكر [ئانكو مەهدەر و بەرەڤانیا بوتان]، ل وان بەرزەبوو [و نەما]. ﴿٧٦﴾ ب ڕاستی قاروون ژ ملەتێ مووسایی بوو، ڤێجا خۆ مەزن كر ل سەر سەرێ ملەتێ خۆ، و ستەم ل وان كر، و مە هند گەنجخانە دابوونێ، هەتا ڕاكرنا كلیلێت وان ژی، بۆ دەستەكەكا ب هێزا زەلامان یا گران بوو، وەختێ ملەتێ وی [ئەوێت باوەری ئینایین] گۆتییێ: د سەردا نەچە و بەتران نەبە، ب ڕاستی خودێ حەژ بەترانان ناكەت. ﴿٧٧﴾ و ب وی تشتێ خودێ دایییە تە، ئاخرەتێ بخوازە، و بارا خۆ ژ دنیایێ ژی ژ بیر نەكە، و كا چاوا خودێ قەنجی د گەل تە كرییە، تو ژی وەسا قەنجییێ [دگەل بەندەییێت وی] بكە، و د ئەردیدا ل دویڤ خراپییێ نەگەڕە، ب ڕاستی خودێ حەژ خراپكەران ناكەت.

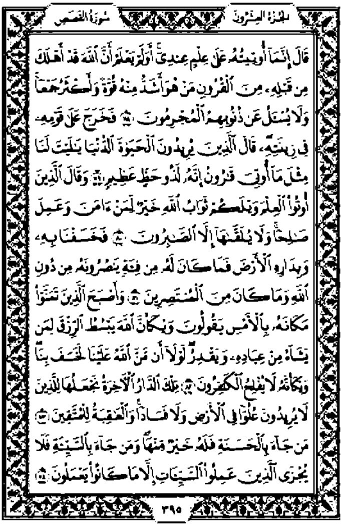

سُورَةُ القَصَصِ الجُزۡءُ العِشۡرُونَ

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلۡمٍ عِندِيٓۚ أَوَلَمۡ يَعۡلَمۡ أَنَّ ٱللَّهَ قَدۡ أَهۡلَكَ
مِن قَبۡلِهِۦ مِنَ ٱلۡقُرُونِ مَنۡ هُوَ أَشَدُّ مِنۡهُ قُوَّةٗ وَأَكۡثَرُ جَمۡعٗاۚ
وَلَا يُسۡـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٧٨ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ
فِي زِينَتِهِۦۖ قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا يَٰلَيۡتَ لَنَا
مِثۡلَ مَآ أُوتِيَ قَٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٖ ٧٩ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ وَيۡلَكُمۡ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لِّمَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ
صَٰلِحٗاۚ وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّٰبِرُونَ ٨٠ فَخَسَفۡنَا بِهِۦ
وَبِدَارِهِ ٱلۡأَرۡضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٖ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ
ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلۡمُنتَصِرِينَ ٨١ وَأَصۡبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوۡاْ
مَكَانَهُۥ بِٱلۡأَمۡسِ يَقُولُونَ وَيۡكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن
يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُۖ لَوۡلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا لَخَسَفَ بِنَاۖ
وَيۡكَأَنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡكَٰفِرُونَ ٨٢ تِلۡكَ ٱلدَّارُ ٱلۡأٓخِرَةُ نَجۡعَلُهَا لِلَّذِينَ
لَا يُرِيدُونَ عُلُوّٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فَسَادٗاۚ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلۡمُتَّقِينَ ٨٣
مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيۡرٞ مِّنۡهَاۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا
يُجۡزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٨٤

٣٩٥

﴿٧٨﴾ قاروونی گۆت: ب ڕاستی [ئەڤ زەنگینیە، و ئەڤ مالە] من ب زانینا خۆ یێ پەیداکری، ما وی نەدزانی کو ب ڕاستی خودێ بەری وی، گەلەك ملەتێت ژ وی ب هێزتر و تێرمالتر، یێت د هیلاك برین؟! و پسیارا گونەهكاران ژ گونەهێت وان ناێتەكرن [هەجەتەكێ بۆ خۆ بگرن، بۆ هەجەتێ پسیار ژ وان نائێتە كرن، هەكە وەكێ دی پسیار ب خۆ هەر یا هەی، خودێ دبێژیت: ﴿ فَوَرَبِّكَ لَنَسۡـَٔلَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴾]. ﴿٧٩﴾ ڤێجا [جارەكێ] قاروون ب خەمل و كەشخەییا خۆڤە، دەركەڤتە ناڤ ملەتێ خۆ، ئەوێت گەلەك حەژ ژیانا دنیایێ دكەن، گۆتن: خۆزی ئەو تشتێ خودێ دایییە قاروونی، دابایە مە ژی [ئانكو خۆزی ئەم ژی وەكی وی زەنگین ببایینە]، ب ڕاستی ئەو خودان شەنسەكێ مەزنە. ﴿٨٠﴾ و ئەوێت تێگەهشتی گۆتن: وەی بۆ هەوە، خەلاتێ خودێ بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت باش كرین چێترە [ژ دنیایێ هەمیێ، نەبەس ژ ئەڤا خودێ دایییە قاروونی]، و كەس ناگەهیتە ڤی خەلاتی [یان بۆ كەسێ هەلناكەڤیت بگەهیتێ]، ئەو نەبن یێت سەبركێش [ل سەر عیبادەتان، و هێلانا دلخوازییان].

﴿٨١﴾ ڤێجا مە ئەو [مەخسەد قاروون] ب مال و خانیڤە، د ئەردیدا برە خوار، و وی چو دەستەك نەبوون، غەیری خودێ، هاریكارییا وی بكەن، و ئەو ب خۆ ژی نەدشیا هاریكارییا خۆ بكەت. ﴿٨٢﴾ و ئەوێت دوهی خۆزی دخواست، شوینا قاروونی بانە [ئەڤرۆ] یێ دبێژن: ناخ! [ئەو چ خۆزی بوو، مە خواستی] هۆسانە خودێ بۆ هەر بەندەییێ بڤێت ژ بەندەییێت خۆ، ڕزقێ وی بەرفرەهـ و كێم دكەت [ئانكو دان و نەدانا ڕزقی، ب قەدریڤە نە یاگرێدایییە]، و ئەگەر خودێ كەرەم د گەل مە نەكربایە، دا مە ژی د ئەردیدا بەت، [ڤێجا پەشێمان بوون، و گۆتن:] هەچكو گاور سەرفەراز نابن. ﴿٨٣﴾ ئەڤا تە بهیسی، و سالۆخا وێ بۆ تە هاتی ژیانا ئاخرەتێیە، ئەم دێ دەینە وان ئەوێت نە مەزناتی و نە ستەم د ئەردیدا دڤێت، نە ژی خرابی، و دوماهیكا باش هەر یا پارێزكارانە. ﴿٨٤﴾ هەر كەسێ بێت و خێرەك هەبیت، ژ وێ خێرێ چێتر دێ بۆ هەبیت، و هەر كەسێ بێت و گونەهەك هەبیت، ئەوێت گونەهـ كرین ب وان گونەهێت وان كرین پێڤەتر نائێتە جزاكرن.

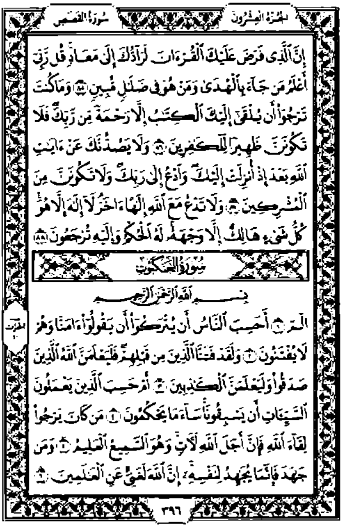

الجزء العشرون سورة القصص

إِنَّ ٱلَّذِي فَرَضَ عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ لَرَآدُّكَ إِلَىٰ مَعَادٖۚ قُل رَّبِّيٓ
أَعۡلَمُ مَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ وَمَنۡ هُوَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنتَ
تَرۡجُوٓاْ أَن يُلۡقَىٰٓ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبُ إِلَّا رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۖ فَلَا
تَكُونَنَّ ظَهِيرٗا لِّلۡكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنۡ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ بَعۡدَ إِذۡ أُنزِلَتۡ إِلَيۡكَۖ وَٱدۡعُ إِلَىٰ رَبِّكَۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَۘ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ
كُلُّ شَيۡءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجۡهَهُۥۚ لَهُ ٱلۡحُكۡمُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ العَنكَبُوتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتۡرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمۡ
لَا يُفۡتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدۡ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ فَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
صَدَقُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمۡ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ
ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسۡبِقُونَاۚ سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ﴿٤﴾ مَن كَانَ يَرۡجُواْ
لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَأٓتٖۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَن
جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفۡسِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾

الحزب

٣٩٦

﴿٨٥﴾ ئەوێ قورئان بۆ تە ئینایــیە خوار، و ل سەر تە واجب کری [بخوینی و کار پێ بکەی، و بگەهینی] جارەکا دی دێ تە زڤڕینیتەڤە مەکەهێ [یان پشتی مرنێ جارەکا دی دێ تە ساخکەت بۆ قیامەتێ، دا پسیارا تە ل سەر قورئانێ بێتەکرن] بێژە: خودایێ من [ژمن و هەوە] چێتر راستەڕێکربان دناسیت [و دزانیت کی پتر هێژایی خەلاتییە]، و کا کی د گومڕاییەکا ئاشکەرادایە [ئەڤ یان هوین]؟ ﴿٨٦﴾ و تو نە ل هیڤیێ بووی، ئەڤ قورئانە ب وەحی بۆ تە بێتە خوار، بەلێ دلۆڤانیەك بوو ژ خودایێ تە، ڤێجا بۆ گاوران نەبە پشتەڤان [ئانکو دەڤەرمێ بۆ وان نەکە]. ﴿٨٧﴾ بلا ئەو [گاور و موشرك] تە ژ جهێنان و کارپێکرنا قورئانێ نەدەنە پاش، پشتی بۆ تە هاتیە خوارێ، و بۆ رێکا خودایێ خۆ گازی خەلکی بکە، و نەبە ژ وان یێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ چێ دکەن. ﴿٨٨﴾ و چو پەرستیان د گەل خودێ نەپەرێسە، چو پەرستیێت راست و دورست نینن، ئەو نەبیت، و هەمی تشت دێ چن و نامینن، ئەو نەبیت، ژێکڤەکرن و حوکم د ناڤەرا بەندەیێت ویدا یێ ویە، و هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

سۆرەتا عەنکەبووت

ل مەکەهێ هاتیــە خوارێ (٦٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان تیپان، بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ ئەرێ ما مرۆڤ ل وێ هزرێنە، گاڤا گۆتن: مە باوەری [ب خودێ] ئینا [دێ ئێنە هێلان، و ئەزیەت ناگەهیتە وان]، و نائێنە جەرباندن و ئمتیحانکرن [ب گەلەك ڕەنگێت جەرباندن و ئمتیحانان]. ﴿٣﴾ و ب سویند ئەوێت بەری وان [ژ ئاگرێت پێغەمبەران]، مە [ب هەمی ڕەنگێت نەخۆشیــان] جەرباندن [و ڤان ژی، مادەم ئەو دبێژن مە باوەری ئینا، و خۆ ژ خودان باوەران ددانن، دێ وان ب نەخۆشیــان جەرپینین]، دا خودێ ئەوێت ڕاست [د گۆتنا خۆ یا بۆریدا: (مە باوەری ئینا)] ژ ئەوێت درەوین، ئاشکەرا بکەت [و دیار بکەت کا کی یێ ڕاستە، وەختێ دبێژیت مە باوەری ئینا، و کا کی درەوان دکەت؟].
﴿٤﴾ یان ژی ئەوێت کریارێت خراب کرین [ئەوێت چو پویتەی نەدەنە گونەهێ، و گونەهـ ل دەڤ وان چو نە]، وێ هزرێ دکەن ئەم ئەشێین وان ئێزا بدەین، و ئەو دێ ژ ئیزایا مە ڕەڤن، پیــە هزرە ئەو دکەن [وەختێ ئەو وێ هزرێ دکەن، کو ئەو دێ ژ ئیزایا خودێ قورتال بن]. ﴿٥﴾ و هەر کەسێ هیڤیــا خەلاتێ خودێ هەی [یان ژی ژ حسابا وی بترسیت، یان ژی ژ دیتنا وی بترسیــت]، [بلا کارەکێ باش بکەت و چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەت]، ب ڕاستی وەختێ خودێ بۆ قیامەتێ و حسابێ دەستنیشانکری، هەر دێ ئێت [ڤێجا بلا بۆ وێ ڕۆژێ بکەن]، و خودێ ب خۆ گوهدێرە [بۆ هەر تشتەکێ بەندەییت وی دبێژن]، و زیندە زانایە [بۆ هەر تشتەکی]. ﴿٦﴾ و هەر کەسێ جیهادێ [دگەل خۆ، یان د گەل شەیتانی، یان د گەل گاوران] بکەت، ب ڕاستی ئەو بۆ خۆ جیهادێ دکەت [چونکی مفا و فێقیێ وێ جیهادێ، هەر ل وی دزڤڕیت، و خودێ پاکی ب جیهادا کەسێ نینە، چ د گەل خۆ و نەفسا خۆ، چ ژی د گەل ئێکێ دی]، ب ڕاستی خودێ پاکی ب کەسێ نیــە [نە هەوجەیی ب پەرستنا وان هەیە، نە ژی گونەهـ و نەگوهدارییا وان زیانێ دگەهینێ].

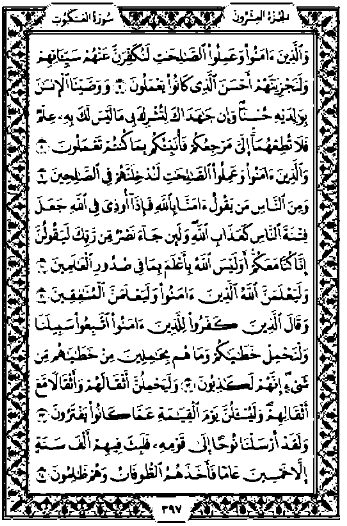

الجُزءُ العِشرُونَ
سُورَةُ العَنكَبُوت

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ
وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَحۡسَنَ ٱلَّذِي كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ
بِوَٰلِدَيۡهِ حُسۡنٗاۖ وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشۡرِكَ بِي مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٞ
فَلَا تُطِعۡهُمَآۚ إِلَيَّ مَرۡجِعُكُمۡ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٨﴾
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدۡخِلَنَّهُمۡ فِي ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٩﴾
وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِيَ فِي ٱللَّهِ جَعَلَ
فِتۡنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِۖ وَلَئِن جَآءَ نَصۡرٞ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمۡۚ أَوَلَيۡسَ ٱللَّهُ بِأَعۡلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠﴾
وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ ﴿١١﴾
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبِعُواْ سَبِيلَنَا
وَلۡنَحۡمِلۡ خَطَٰيَٰكُمۡ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنۡ خَطَٰيَٰهُم مِّن
شَيۡءٍۖ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحۡمِلُنَّ أَثۡقَالَهُمۡ وَأَثۡقَالٗا مَّعَ
أَثۡقَالِهِمۡۖ وَلَيُسۡـَٔلُنَّ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿١٣﴾
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمۡ أَلۡفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمۡسِينَ عَامٗا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمۡ ظَٰلِمُونَ ﴿١٤﴾

٣٩٧

﴿٧﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ب ڕاستی ئەم دێ گونەهێت وان ڕاکەین و ژێبەین، [و ڕۆژا قیامەتێ] و ئەم دێ ب چێترین کریارێت وان، وان خەلاتکەین. ﴿٨﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤان پێ کری، قەنجی و باشیێ د گەل دەیبابێت خۆ بکەن، و ئەگەر ئەو ژ تە بخوازن و خۆ ب ئەڤە بوەستینن، دا تو وی تشتێ تە زانین پێ نەی، بۆ مە بکەیە هەڤال و هەڤپشك، ڤێجا تو گوهێ خۆ نەدە وان [بۆ گونەهێ، چ شرك چ هەر گونەهەکا دی] و زڤڕینا هەوە ب بال من ڤەیە، ڤێجا هەر ئێکێ ل دویف کارێ ئەو دکەت دێ جزاکەین [ئەڤە مزگینیەکا خۆشە، بۆ وی یێ باش د گەل دەیبابێت خۆ و ڕێکا ڕاست گرتی، و گەفە بۆ وی یێ د گەل دەیبابێت خۆ خراب و ڕێکا خراب گرتی]. ﴿٩﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ب ڕاستی ئەم [د بەحەشتێدا] دێ وان دەینە د گەل خۆش مرۆڤان. ﴿١٠﴾ و ژ مرۆڤان یێ هەی دبێژیت من باوەری ب خودێ ئینا، و گاڤا ئەو [ژ بەر باوەری ئینانا خۆ و] بۆ خودێ [و د ڕێکا خودێدا] هاتە ئەزیەتدان [و نەخۆشی و زیان گەهشتێ]، ئەزیەت و زیانا مرۆڤان وەکی ئیزایا خودێ ددانیت [دا بۆ خۆ بکەتە هەجەت، باوەریێ بهێلیت و سەبری نەکێشیت، و گوهداریا وان مرۆڤان بکەت ل سەر تشتێ ئەو ژێ دخوازن، هەلبەت ژ ترسا ئیزایا وان، کا چاوا مرۆڤێ موسلمان ژ ترسا ئیزایا خودێ گاوریێ دهێلیت، و گوهداریا خودێ دکەت و تشتێ ئەمرێ وی پێ هاتیە کرن ب جهـ دئینیت]، و ئەگەر سەرکەفتنەك ژ خودایێ تە بێت، دێ بێژن: نێ ئەم ژی د گەل هەوە بووین [مە ژی د دەستکەفتیاندا پشکدار بکەن]، ئەرێ ما خودێ ئەوا د دلێ خەلکیدا، چێتر نوزانیت [ئانکو ئەو ژ وان چێتر دزانیت، کا چ د دلێت وان ب خۆدا هەیە]. ﴿١١﴾ ب ڕاستی خودێ ئەوێت باوەری ئینایین [و دلسۆز د باوەریا خۆدا] و دووڕیان، دێ ژێك ئاشکەراکەت. ﴿١٢﴾ و ئەوێت گاور بووین [ئانکو گاوران] گۆتە ئەوێت باوەری ئینایین [ئانکو موسلمانان]: ل دویف مە وەرن و وەرنە سەر ڕێکا مە، ئەم دێ گونەهێت هەوە ب ستۆیێ خۆڤە گرین، و ئەو چو ژ گونەهێت وان هەلناگرن [ئەوێت وان ب ستۆیێ خۆڤە گرتین]، ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن. ﴿١٣﴾ [بەلێ] ب ڕاستی ئەو [گاور و خودانێت ئاخفتنا: (ئەگەر گونەهـ بیت، ئەم دێ گونەهێت هەوە هەلگرین)] دێ گونەهێت خۆ، و هندەك گونەهێت دی ژی د گەل گونەهێت خۆ هەلگرن [گونەهێت خۆ و گونەهێت وان ئەوێت وان د سەردابرین و ژ ڕێکا ڕاست دەرئێخستین]، و بێ شك ڕۆژا قیامەتێ، دێ پسیارا وێ درەوا وان دکر [کو دێ گونەها غەیری خۆ هەلگرن] ژ وان ئێتەکرن. ﴿١٤﴾ و ب سویند مە نووح، پێغەمبەر هنارتە دەڤ ملەتێ وی، ڤێجا هزار کێم پێنجی سالان، ما د ناڤ واندا [بەردەوام گازی وان دکر، د گەل هندێ ژی ژ بلی کێمەکێ، کەسێ دی باوەری پێ نەئینا و بەردەوام ئەزیەتا وی دهاتەکرن و وی سەبر دکێشا، ڤێجا دڤێت، هەی موحەممەد، تو بێ پێنا خۆ فرەهـ بکەی، چونکی ئەڤە چەندەکا کێمە تو د ناڤ ملەتێ خۆدا، د گەل هندێ ژی هەژمارا ئەوێت باوەری ب تە ئینایی، گەلەکن]، ڤێجا ئەو ب بەر تۆفانێ [ئاڤا بۆش و گەلەك] کەفتن، و ئەو یێت ستەمکار بوون.

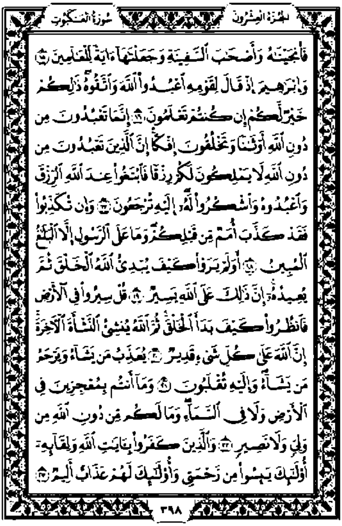

الجزء العشرون سورة العنكبوت

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَصْحَٰبَ ٱلسَّفِينَةِ وَجَعَلْنَٰهَآ ءَايَةً لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٥﴾
وَإِبْرَٰهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَٱبْتَغُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزْقَ
وَٱعْبُدُوهُ وَٱشْكُرُوا۟ لَهُۥٓ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن تُكَذِّبُوا۟
فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ
ٱلْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ كَيْفَ يُبْدِئُ ٱللَّهُ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُۥٓ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ بَدَأَ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْءَاخِرَةَ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرْحَمُ
مَن يَشَآءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِى
ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن
وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ
أُو۟لَٰٓئِكَ يَئِسُوا۟ مِن رَّحْمَتِى وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

٣٩٨

﴿١٥﴾ ڤێجا مە ئەو و هندەی د گەل د گەمییێدا رزگار كرن، و مە ئەو [گەمی، یان ئەو رویدان، یان رزگاربوون، یان جزاكرنا گاوران ب خەندقاندنێ] كرە چامە و نیشان بۆ خەلكی. ﴿١٦﴾ و ئیبراهیم ژی، مە پێغەمبەراتی دایێ، و مە بۆ ملەتێ وی هنارت، وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ خودێ ب تنێ بپەرێسن و ژ وی ب تنێ بترسن، ئەڤە [پەرستنا وی ب تنێ، و ترس ژ وی ب تنێ] بۆ هەوە [ژ شركێ و پەرستنا بوتان] چێترە، ئەگەر هوین بزانن [كا چ بۆ هەوە باشە، و چ بۆ هەوە خرابە]. ﴿١٧﴾ ب راستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، بەس بوت و پەیكەرن، و هوین درەوان دكەن [وەختێ هوین وان پەرستییان دپەرێسن، و دكەنە هەڤپشكێت خودێ، و دبێژن دێ بۆ مە بنە مەهدەرچی ل دەڤ خودێ]، ب راستی ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، چو رزقی نادەنە هەوە، ڤێجا رزقی بۆ خۆ ژ خودێ ب تنێ بخوازن، و وی ب تنێ بپەرێسن، و شوكور و سوپاسییا وی ب تنێ بكەن، و هوین دێ هەر ب بال وی ب تنێ ڤە زڤرن. ﴿١٨﴾ و ئەگەر هوین [پێغەمبەرێ خۆ] درەوین دانن، ب سویند هندەك ملەتێت دی ژی، بەری هەوە پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان [ڤێجا بۆ هەوە دیاربوو، كا چ ب سەرێ وان هات ژ بەر درەوین دانانا وان بۆ پێغەمبەرێت خۆ، ڤێجا ژ خۆ بترسن و ڤێ دویماهیكێ]، و ژ راگەهاندنا ئاشكەرا پێڤەتر، چو یا دی ل سەر پێغەمبەری نینە. ﴿١٩﴾ ما ئەو [ئەوێت باوەری ب رۆژا قیامەتێ نەی] نابینن، و نوزانن كا چاوا خودێ جارا ئێكێ ئەو داینە و چێكرینە [ئەو ژ نەبییێ یێت داین، و وان ژ چێكەكا ئاڤێ پشتی د چەند قوناخەكانرا دبەت، دەردئێخیتە سەر دنیایێ، بلا بزانن ئەوێ ئەو هۆسا داین، دێ وان ساخكەتەڤە ژی]، پاشی دێ وان پشتی مرنێ ساخكەتەڤە ژی، ب راستی ئەڤە [دان و مراندن و زڤراندن] ل بەر خودێ یا ب ساناهییە. ﴿٢٠﴾ بێژە [وان ئەوێت باوەری ب رۆژا قیامەتێ نەی]: د ئەردیدا هەرن و بەرێ خۆ بدەنێ، كا چاوا بۆ جارا ئێكێ خودێ چێكریان [دگەل گەلەكییا وان، و جوداییا سروشت و زمان و رەنگێ وان] چێ دكەت [دا هوین عەجێبییا چێكرینێت خودێ ب چاڤ ببینن، و بزانن یێ جارا ئێكێ ددەت، جارا دویێ ب ساناهیتر دشێت ساخكەتەڤە]، پاشی خودێ [پشتی مرنێ] دێ وان بۆ قیامەتێ راكەتەڤە، ب راستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ خودان شیانە. ﴿٢١﴾ هەر كەسێ بڤێت [و هێژایی هندێ بیت] دێ ئیزا دەت، و هەر كەسێ بڤێت دێ دلۆڤانییێ پێ بەت، و هوین دێ ب بال ویڤە زڤرن [ئانكو جزادان و خەلاتكرن د دەستێ وی ب تنێ دایە]. ﴿٢٢﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین نەشێن خودێ نەچار بكەن كو هوین ژ ئیزایێ قورتال بن، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانی، و ژ خودێ پێڤەتر هەوە چو هاریكار و پشتەڤان نینن. ﴿٢٣﴾ و ئەوێت باوەری ب قورئانێ و رۆژا قیامەتێ نەئینایین، ئەو یێت ژ دلۆڤانییا من بێ هیڤی بوویین، و بۆ ڤان ئیزایەكا ب ژان و دژوار یا هەی.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾
وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم
بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ
وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٥﴾ ۞ فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ ۘ وَقَالَ الحزب
إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾
وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ
ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُۥ
فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ
إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ
ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ ۖ فَمَا كَانَ جَوَابَ
قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ
ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

﴿٢٤﴾ ڤێجا بەرسڤا ملەتێ ئیبراهیمی ژ ڤێ پێڤەتر نەبوو، گۆتن: [هوین ئیبراهیمی] بکوژن یان بسۆژن، و [پشتی وان نەخشەیێ سۆتنێ بۆ کێشایی، و هاڤێتیە د ناڤ ئاگریدا] خودێ ئەو ژ ئاگری ڕزگارکر، ب ڕاستی ئەڤە [ڕزگارکرنا ئیبراهیمی ژ ئاگرێ شاریایی] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەوێت باوەرییێ دئینن. ﴿٢٥﴾ [و ئیبراهیمی] گۆت: ب ڕاستی هوین ژ بلی خودێ پەیکەر و بوتان دپەرێسن، دا ڤیان و حەژێکرن د ژیانا دنیایێدا د ناڤبەرا هەوەدا هەبیت [و ل سەر کۆم ببن]، پاشی ڕۆژا قیامەتێ [ئەو حەژێکرنا ل سەر پویچییێ هاتی، نامینیت]، هوین دێ بەرائەتا خۆ ژ ئێکدو کەن، و دێ لەعنەتان ل ئێکدو کەن، و جهێ هەوە ئاگرە، و چو هاریکار ژی بۆ هەوە نابن. ﴿٢٦﴾ ڤێجا (لووط)ی باوەری پێ ئینا [برازایێ وی بوو، و کەسێ ئێکێ بوو باوەری پێ ئینایی]، و ئیبراهیمی گۆت: ب ڕاستی ئەز دێ ژ بۆ خودایێ خۆ مشەخت بم [ئانکو ئەز دێ ژ ناڤ ملەتێ خۆ دەرکەڤمە وی جهێ خودێ بۆ من حەزکری]، ب ڕاستی خودێ یێ دەستهەلاتدار و کاربنەجهە. ﴿٢٧﴾ و مە ئیسحاق و [کوڕێ ئیسحاقی] یەعقووب دانێ، و مە پێغەمبەراتی و دانا کتێبان ئێخستە د ناڤ دویندەها ویدا، و هێژ د دنیایێدا مە خەلاتێ وی دایێ [ژنەکا باش و عەیالەکێ ڤەنج، کو پێغەمبەراتی هەر د ناڤ واندا یا بەردەوام بیت]، و ئەو د ئاخرەتێدا ژی ژ کێرهاتی و سەرڕاستانە. ﴿٢٨﴾ بێژە وان وەختێ مە (لووط)، پێغەمبەر ژی بۆ ملەتێ وی هنارتی، و گۆتیە ملەتێ خۆ: ب ڕاستی هوینێ پویچاتیەکێ دکەن کەسێ ژ خەلکێ بەری هەوە نەکریە. ﴿٢٩﴾ ئەرێ چاوا [هوین ژنان دهێلن و] دچنە دەڤ زەلامان، و ڕێکان دگرن [کوشتنێ دکەن، و مالێ تالان دکەن، یان ژی ڕێکێ ل ڕێڤنگان دگرن، دا پویچییێ د گەل وان بکەن]، و هوین کارێ کرێت [و یێ خودێ پێ نەخۆش، ب ئاشکەرایی] د دیوانێت خۆدا دکەن؟ ڤێجا بەرسڤا ملەتێ وی ژ هندێ پێڤەتر نەبوو، گۆتن: ئەگەر تو ڕاست دبێژی، ئیزایا خودێ [ئەوا تو مە پێ دترسینی] بۆ مە بینە. ﴿٣٠﴾ گۆت: خودێوۆ، هاریکاریا من ل سەر ملەتێ خرابکار بکە.

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُوٓاْ إِنَّا مُهۡلِكُوٓاْ
أَهۡلِ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِۖ إِنَّ أَهۡلَهَا كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ٣١
قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطٗاۚ قَالُواْ نَحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَن فِيهَاۖ لَنُنَجِّيَنَّهُۥ
وَأَهۡلَهُۥٓ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ٣٢ وَلَمَّآ
أَن جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗا
وَقَالُواْ لَا تَخَفۡ وَلَا تَحۡزَنۡ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهۡلَكَ إِلَّا
ٱمۡرَأَتَكَ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ٣٣ إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَىٰٓ أَهۡلِ
هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ ٣٤
وَلَقَد تَّرَكۡنَا مِنۡهَآ ءَايَةَۢ بَيِّنَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ٣٥
وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗا فَقَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ
وَٱرۡجُواْ ٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ٣٦
فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ
جَٰثِمِينَ ٣٧ وَعَادٗا وَثَمُودَاْ وَقَد تَّبَيَّنَ لَكُم
مِّن مَّسَٰكِنِهِمۡۖ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ
فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَكَانُواْ مُسۡتَبۡصِرِينَ ٣٨

﴿٣١﴾ و وەختێ هنارتییێت مە [كو ملیاكەتن] ب مزگینیڤە هاتینە دەڤ ئیبراهیمی، گۆتن: ب راستی ئەم یێت هاتین، دا خەلكێ ڤی گوندی [گوندێ (لووط)ی سەدووم] د هیلاك بەین، ب راستی خەلكێ وی گوندی یێت ستەمكار بوون.

﴿٣٢﴾ ئیبراهیمی گۆت: نێ (لووط) یێ تێدا [هوین دێ چاوا د هیلاك بەن] گۆتن: ئەم چێتر دزانین كا كی تێدایە، ب راستی ئەم دێ وی و مرۆڤێت وی [ئەوێت باوەری پێ ئینایین رزگاركەین]، ژنا وی تێ نەبیت، دێ ژ وان بیت ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا دمینن.

﴿٣٣﴾ ڤێجا وەختێ هنارتییێت مە [ل سەر رەنگێ میڤانان] هاتینە دەڤ (لووط)ی، هاتنا وان پێ نەخۆش بوو، و ب هاتنا وان تەنگاڤ بوو [ترسیا دەستدرێژی ل سەر وان بێتەكرن]، و گۆتن: نەترسە [ل سەر مە ژ ملەتێ خۆ] و ب خەم نەكەڤە، ئەم دێ تە و مالا تە [ئەوێت باوەری ب تە ئینایین] رزگاركەین، ژنا تە تێ نەبیت، ئەو دێ ژ وان بیت ئەوێت د ناڤ ئیزایێدا دمینن. ﴿٣٤﴾ ب راستی ژ بەر دەركەڤتنا وان ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری، ئەم دێ ئیزایەكێ ژ ئەسمانی ب سەر خەلكێ ڤی گوندیدا ئینین. ﴿٣٥﴾ ب سویند مە نیشانەكا ئاشكەرا ژ گوندی هێلا [ئەو ژی كاڤلن]، بۆ وان یێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن. ﴿٣٦﴾ و مە بۆ مەدیەن، برایێ وان شوعەیب هنارت، گۆت: ملەتێ من، خودێ بپەرێسن و ژ رۆژا قیامەتێ بترسن، و خرابیێ د ئەردیدا نەكەن. ﴿٣٧﴾ ڤێجا وان شوعەیب درەوین دانا، و ژ بەر هندێ بیڤەلەرزا ب هێز ئەو هنگاڤتن، و ئەو ل سەر چۆكان د خانییێت خۆڤە مرن و بێ بزاڤ مان. ﴿٣٨﴾ و مە عاد و (سەموود) ژی د هیلاك برن، و ب سویند [گەلی خەلكێ مەكەهێ] هیلاكا وان ژ كاڤلێت وان بۆ هەوە یا ئاشكەرایە، و شەیتانی كار و كریارێت وان بۆ وان جوانكرن [ڤێجا هزركرن ئەو گاوری و نەگوهدارییا ئەو دكەن، یا دورستە و ژ وێ چێترە یا پێغەمبەر دبێژن]، و رێكا باوەری ئینانێ ب خودێ و پێغەمبەری ل وان گرت، و ئەو ب خۆ یێت تێگەهشتی بوون [ئەگەر هزرا خۆ كربانە، دشیان هەقی و نەهەقییێ ژێك ڤاڤێرن، بەلێ ئاقلێ خۆ نەدانە شۆلی و هزرا خۆ نەكرن].

وَقَٰرُونَ وَفِرۡعَوۡنَ وَهَٰمَٰنَۖ وَلَقَدۡ جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
فَٱسۡتَكۡبَرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانُواْ سَٰبِقِينَ ٣٩
فَكُلًّا أَخَذۡنَا بِذَنۢبِهِۦۖ فَمِنۡهُم مَّنۡ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِ حَاصِبٗا
وَمِنۡهُم مَّنۡ أَخَذَتۡهُ ٱلصَّيۡحَةُ وَمِنۡهُم مَّنۡ خَسَفۡنَا بِهِ
ٱلۡأَرۡضَ وَمِنۡهُم مَّنۡ أَغۡرَقۡنَاۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ
وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ٤٠ مَثَلُ ٱلَّذِينَ
ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلۡعَنكَبُوتِ
ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتٗاۖ وَإِنَّ أَوۡهَنَ ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِۚ
لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٤١ إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يَدۡعُونَ مِن
دُونِهِۦ مِن شَيۡءٖۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٤٢ وَتِلۡكَ
ٱلۡأَمۡثَٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِۖ وَمَا يَعۡقِلُهَآ إِلَّا ٱلۡعَٰلِمُونَ ٤٣
خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٤٤ ٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ
وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ
وَٱلۡمُنكَرِۗ وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَصۡنَعُونَ ٤٥

﴿٣٩﴾ و قاروون و فیرعەون و هامان ژی، مە تەهێلان (د هیلاك برن)، و بێ شك مووسا بۆ وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشكەراڤە هات، بەلێ وان د ئەردیدا خۆ [ل سەر پەرستنا خودێ] مەزن دیتن، و ئەو نە ئەو بوون ژ ئیزایا مە قورتال بین. ﴿٤٠﴾ و مە هەر ئێك ب گونەها وی هنگاڤت، و مە هورەبایەكێ ب بەرەشیشك ب سەر هندەكاندا هنارت، و هشكەقیریەكا ب هێز هندەكێت دی هنگاڤتن، و هندەك ژ وان مە د ئەردیدا برنە خوارێ، و هندەكێت دی مە د ئاڤێدا خەندقاندن، و خودێ ستەم و نەهەقی ل وان نەكر، بەلێ وان ب خۆ ستەم و نەهەقی ل خۆ كر. ﴿٤١﴾ مەتەلا وان كەسان ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ كرینە سەمیان و پشتەڤان [یان ژی ئەوێت بوت كرینە هەڤال و هەڤپشك بۆ خودێ]، وەكی مەتەلا تەڤنپركێیە خانیەك بۆ خۆ چێ كریت [چونكی خانیێ تەڤنپركێ چو مفایی ناگەهینیتێ، نە ژ گەرمێ و نە ژ سەرمایێ، و نە ژ بارانێ و نە ژ دژمنی دپارێزیت، هۆسا ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ بكەنە پشتەڤان، ب چو ڕەنگان فایدەی ل وان ناكەن، و چو ژ وان نادەنە پاش]، و ب ڕاستی لاوازترین و سسترین خانی، خانیێ تەڤنپركێیە، ئەگەر ئەو بزانن. ﴿٤٢﴾ ب ڕاستی خودێ دزانیت، ئەوێت ئەو ژ بلی وی دپەرێسن چو نینن [نە دشێن زیانێ بكەن، و نە مفایی دگەهینن]، و ئەو یێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٤٣﴾ و ڤان نموونەیان ئەم بۆ مرۆڤان دیار دكەین، و كەس تێ ناگەهیت، زانا نەبن. ﴿٤٤﴾ و خودێ ئەرد و ئەسمان، ژ خۆ نەدایینە [بۆ حیكمەتەكێ یێت داین]، ب ڕاستی ئەڤە [دانا ئەرد و ئەسمانان] چامە و نیشانەكە بۆ خودان باوەران. ﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] هەر وەحییەكا بۆ تە ژ ڤێ قورئانێ هاتی، بخوینە [بخوینە و باوەر پێ بكە، و بكە كار]، و [وەسا] نڤێژێ بكە [وەكی فەرمانا تە پێ هاتیە كرن]، ب ڕاستی نڤێژ بەرێ مرۆڤی ژ هەمی گونەهێت زیدەپیس، و كریارێت نە د گەل سروشتێ مرۆڤان، و كریارێت كرێت و نەشرین [ئەوێت شەریعەتێ دورست نەكرین] وەردگێریت، و نڤێژ ژ هەمی پەرستنێت دی مەزنترە، و خودێ دزانیت كا هوین چ دكەن.

۞ وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ إِلَّا
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡۖ وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَأُنزِلَ
إِلَيۡكُمۡ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمۡ وَٰحِدٞ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴿٤٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَۚ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ
ٱلۡكِتَٰبَ يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۖ وَمِنۡ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤۡمِنُ بِهِۦۚ وَمَا
يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنتَ تَتۡلُواْ مِن
قَبۡلِهِۦ مِن كِتَٰبٖ وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَۖ إِذٗا لَّٱرۡتَابَ
ٱلۡمُبۡطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلۡ هُوَ ءَايَٰتُۢ بَيِّنَٰتٞ فِي صُدُورِ ٱلَّذِينَ
أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَۚ وَمَا يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُواْ
لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَٰتٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡأٓيَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ
وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمۡ يَكۡفِهِمۡ أَنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ
ٱلۡكِتَٰبَ يُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحۡمَةٗ وَذِكۡرَىٰ
لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلۡ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيۡنِي وَبَيۡنَكُمۡ
شَهِيدٗاۖ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
بِٱلۡبَٰطِلِ وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ د گەل خودانێت کتێبان [جوهی و فەلەیان] مەدەرکانێ نەکەن، ب باشترین ڕێك نەبیت [ب نەرمی و جوان وان باخێڤن، و ئەگەر وان خۆ نەزانکر و ڕەق د گەل هەوە ئاخفتن، وەکی وان نەکەن]، ئەڤە ژ بلی وان ئەوێت زێدە ستەم کرین و زێدە دژمن ژوان [یێت ڕێکا نەرم نە وەرگرین و بەردەوام دژمنکاریێ دکەن و دەست ژ نەیاریێ و بەرگەریانا نەیاریێ بەرنەدەن]. و [گەلی موسلمانان] بێژن: مە باوەری ب وێ ئینا یا بۆ مە هاتیە خوارێ [کو قورئانە]، و یا بۆ هەوە ژی هاتیە خوارێ [کو تەورات و ئنجیلن، ئانکو مە باوەری ئینا کو هەردو یێت ژ دەڤ خودێ هاتین، و هەردو شەریعەتێت خودێ بوون، هەتا قورئان و پێغەمبەر هاتی]، و خودایێ مە و خودایێ هەوە ئێکە، و ئەم [بەس] ل بەر فەرمانا وی ب تنێ د ڕاوەستاینە. ﴿٤٧﴾ و کا چاوا مە بۆ یێت بەری تە کتێب هنارتن، وەسا مە بۆ تە ژی ئەڤ قورئانە ئینا خوارێ [و هنارت]، ڤێجا ئەوێت کتێب بۆ هاتین [مەخسەد پێ خودان باوەرێت وانن، وەکی عەبدوللایێ کوڕێ سەلامی] باوەریێ پێ دئینن، و ژ ڤان ژی [ئانکو ئەوێت موسلمان بوویین ژ خەلکێ مەکەهێ] یێت هەین باوەریێ پێ دئینن، و ژ بلی گاوران [ئەوێت سەرڕەق ل سەر گاوریێ]، کەس نینە باوەریێ ب قورئانێ نەئینیت. ﴿٤٨﴾ و بەری قورئان بۆ تە بێتە خوارێ، تە خواندن نەدزانی، و تە چو کتێب نەخواندینە، و تە نڤیسین نەدزانی و چو کتێب ب دەست نەنڤیسینە، و ئەگەر تە بەری نوکە خواندن و نڤیسین زانیبایە، هنگی دا گاور [ل قورئانێ] ب شك کەڤن. ﴿٤٩﴾ نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو هزر دکەن، ئەڤ قورئانە نیشان و بەلگەیێت ئاشکەرا یێت پارستینە د سینگێ زانایاندا، و بەس ئەو باوەریێ ب قورئانێ نائینن، یێت زێدە ستەمکار. ﴿٥٠﴾ و دبێژن: دێ بلا موعجیزە و نیشان ژ خودایێ وی بۆ هاتبانە [دا مە ژی باوەری پێ ئینابایە]، بێژە: ب ڕاستی موعجیزە یێت ل دەڤ خودێ [کەنگی ئەو موعجیزە بڤێت و بۆ کێ بڤێت دێ ئینیت، و نە د دەست مندانە]، و هندی ئەزم، ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەراکەرم. ﴿٥١﴾ ئەرێ ما نە بەسی وانە، ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] مە بۆ تە هنارتی، و بۆ وان دئێتە خواندن، ب ڕاستی ئەڤ قورئانە دلۆڤانی و شیرەت و بیرئینانە، بۆ وان ئەوێت باوەریێ دئینن. ﴿٥٢﴾ هەی موحەممەد، بێژە وان: د ناڤبەرا من و هەوەدا خودێ شادەییێ بدەت بەسە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی ئەو ژێ ب ئاگەهە، و ئەوێت باوەری ب بوتان ئینایین و باوەری ب خودێ نەئینایین ئەو د خوسارەتن.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَوْلَآ أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَآءَهُمُ ٱلْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ
مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾
يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ أَرْضِى وَٰسِعَةٌ فَإِيَّٰىَ فَٱعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾
كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۖ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ نِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿٥٨﴾ ٱلَّذِينَ
صَبَرُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا ٱللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِن
سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ
عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم
مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

﴿٥٣﴾ و ئەو لەزا ئیزاییێ ل تە دکەن، و ئەگەر وەختێ ئیزایا وان نەهاتبایە دانان [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، دا ئیزا بۆ وان ئێت، و ب سویند ژ نشکەکێڤە ئیزا دێ بۆ وان ئێت، و وان های ژ خۆ نە. ﴿٥٤﴾ و ئەو لەزا هاتنا ئیزاییێ ل تە دکەن، و وێ ڕۆژێ دۆژەهـ دێ دۆرماندۆرێت گاوران گریت. ﴿٥٥﴾ ڕۆژا ئیزا، د سەر وانڕا و د بن وانڕا، وان دگریت، و خودێ دێ بێژیتە وان: تامکەنە وێ یا هەوە دکر. ﴿٥٦﴾ گەلی بەندەیێت من، ئەوێت هەوە باوەری ب من ئینایین [ئەگەر هوین نەشێن د جهێ خۆدا، ب دورستی من پەرێسن]، ڤێجا ب ڕاستی ئەردێ من یێ فرەهە، ڤێجا من ب تنێ بپەرێسن. ﴿٥٧﴾ هەمی کەس دێ تامکەتە مرنێ [کەس ژێ قورتال نابیت]، پاشی هوین دێ ب بال مەڤە زڤڕن. ﴿٥٨﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، ئەم دێ وان د ژۆرێت بلندێت بەحەشتێدا، بەحەشتا ڕویبار دبنڕا دچن ئاکنجی کەین، و هەر دێ تێدا مینن، و چ خۆش خەلاتە خەلاتێ وان ئەوێت کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەن. ﴿٥٩﴾ ئەوێت بێنا خۆ فرەهـ کرین [ل سەر پەرستنا خودێ و ئەزیەتا گاوران، و نەخۆشییێت ڕێکێ]، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم کرین. ﴿٦٠﴾ و چەند جانەوەر یێت هەین [ژ لاوازییا خۆ] نەشێن ل دویڤ ڕزقێ خۆ بگەڕن و بەرهەڤ بکەن، خودێ ڕزقێ وان و یێ هەوە ددەت، و ئەو (خودێ) گوهدێر و زێدە زانایە [بەلێ ئەڤ جانەوەرێت لاواز هەرچەندە ب خۆ نەشێن ڕزقێ خۆ بەرهەڤ بکەن، د گەل هندێ ژی ژ ڕزقێ خۆ ناترسن، ڤێجا بۆچی هوین وەکی وان نینن، و نە د لاوازن ژی]. ﴿٦١﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی، کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە، و کێ ڕۆژ و هەیڤ سەرنەرم کرینە؟ [کو ل دویڤ بەرژەوەندیێت بەندەیان، و ب ئاوایەکێ موکوم و بنەجهـ بێن و بچن] دێ بێژن: خودێ.. ڤێجا پا چاوا بەرێ وان ژ هەقی و ڕاستیێ دئێتە وەرگێڕان؟. ﴿٦٢﴾ و خودێ بۆ هەر کەسێ بڤێت ژ بەندەیێت خۆ، ڕزقی بەرفرەهـ و بەرتەنگ دکەت، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی تشتان هەیە. ﴿٦٣﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی، کێ باران ژ عەوران ئیناییە خوارێ، و پشتی مرنا ئەردی و هشکبوونا وی، ئەرد شینکرییە؟ دێ بێژن: خودێ.. بێژە هەمی پەسن و سوپاسی بۆ خودێ، بەلێ باراپتر ژ وان تێ ناگەهن، و ئەقلێ خۆ نادەنە شۆلی.

وَمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ ۚ وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ لَهِىَ
ٱلْحَيَوَانُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾
لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا۟ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ ٱلنَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ ۚ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُۥٓ ۚ
أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟
فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرُّومِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ ٱلرُّومُ ﴿٢﴾ فِىٓ أَدْنَى ٱلْأَرْضِ وَهُم مِّنۢ
بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِى بِضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ ٱلْأَمْرُ
مِن قَبْلُ وَمِنۢ بَعْدُ ۚ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾
بِنَصْرِ ٱللَّهِ ۚ يَنصُرُ مَن يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾

﴿٦٤﴾ ئەڤ ژیانا دنیایێ ژ مژویلی و ترانەیان پێڤەتر نینە، و ژیانا ڕاست ژیانا ئاخرەتێیە [چونكی نە مرن تێدایە، و نە نەساخی و نە خەم و نە وەستیان..] ئەگەر بزانن. ﴿٦٥﴾ و وەختێ ئەو ل گەمیێ سویار دبن [و بێ هیڤی دبن كو تێك وان ڕزگار بكەت، و پێل ژ هەمی ڕەخانڤە ب سەر واندا دئێن، ژ ترسان]، بەس دێ گازی خودێ ب تنێ كەن [و بوتێت وان دێ ژ بیرا وان چن]، ڤێجا گاڤا خودێ ئەو ڕزگاركرنە دئیمی، دیسا دزڤڕنەڤە سەر شركێ. ﴿٦٦﴾ بلا شوكور و سوپاسیا كەرەمێت مە د گەل وان كرین نەكەن، و بلا خۆشیان پێ ببەن، دێ [ئەو] دویماهیكا خۆ زانن [كا دێ چ ب سەرێ وان ئێت؟]. ﴿٦٧﴾ ما ئەو [مەخسەد خەلكێ مەكەهێ] نابینن، كا چاوا مە جهێ وان [مەكەهـ] كریە جهەكێ ب ڕێز و ڕویمەت و پیرۆز و پارستی و تێمن، و خەلك دۆرماندۆری وان دئێنە قەپەچەكرن [دئێنە كوشتن، یان دكەنە كۆلە بۆ خۆ]، ڤێجا چاوا ئەو باوەریێ ب پویچیێ و بوتان دئینن، و كەرەم و نیعمەتێت خودێ نائینە بەر چاڤێت خۆ. ﴿٦٨﴾ ئەرێ ما كی ژ وی ستەمكارترە، ئەوێ ژ درەو ژ كیسێ خودێ باخڤیت، یان ژی كتێبا خودێ و پێغەمبەرێ وی پشتی بۆ هاتی، درەو بدانیت، ئەرێ ما بۆ گاور و خودێ نەناسان جهـ د دۆژەهێدا نینە؟.
﴿٦٩﴾ و ئەوێت ژ دل جیهاد [دگەل نەفسا خۆ، و شەیتانی و نەیارێت دینی] ژ بۆ مە كری، ئەم دێ بەرێ وان دەینە ڕێكێت خۆ یێت خێرێ، ئەو ڕێكێت وان دگەهیننە ڕازیبوونا مە، و ب ڕاستی خودێ [ب پشتەڤانی و سەركەفتن و هاریكاریا خۆ] یێ د گەل قەنجیكاران.

سۆرەتا رووم

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٦٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن: (ئەلف، لام، میم) و ئەڤ ڕەنگە تیپە نیشانن ل سەر ئیعجازا قورئانێ.
﴿٢﴾ ڕۆم هاتە شكاندن [ب دەستێ فورسێ]. ﴿٣﴾ د نێزیكترین ئەردا [ژ مەكەهێ یان ژ فورسێ]، و ئەو پشتی شكەستنا خۆ دێ ب سەركەڤن. ﴿٤﴾ د چەند سالێت پێدا [ژ سێیان هەتا دەهان] و ئەمر و فەرمان هەر یێ خودێیە، بەری سەركەفتنێ و پشتی سەركەفتنێ ژی [چو تشت بێی خودێ چێ نابیت]. ﴿٥﴾ وێ ڕۆژێ [ڕۆژا سەركەفتنا ڕۆمێ ل سەر فورسێ] دێ كەیفا خودان باوەران ئێت ب سەركەفتن و هاریكاریا خودێ [چونكی سەركەفتنا خودان كتێبان ل سەر ئاگرپەرێسان و سەركەفتنا موسلمانان ل سەر قورەیشیان د بەدرێدا كەفتنە د ڕۆژەكێدا]، یێ خودێ بڤێت دێ هاریكاریا وی كەت و ب سەرئێخیت، و هەر ئەوە یێ سەردەست و دلۆڤان.

وَعْدَ ٱللَّهِ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾
يَعْلَمُونَ ظَٰهِرًا مِّنَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ ٱلْءَاخِرَةِ هُمْ
غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِم مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ ٱلنَّاسِ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوٓا۟
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا۟ ٱلْأَرْضَ وَعَمَرُوهَآ أَكْثَرَ مِمَّا
عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ
عَٰقِبَةَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ ٱلسُّوٓأَىٰٓ أَن كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُبْلِسُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن
شُرَكَآئِهِمْ شُفَعَٰٓؤُا۟ وَكَانُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٣﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَهُمْ فِى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

﴿٦﴾ [سەرکەفتنا ڕۆمێ ل سەر فورسێ پشتی شکەستن ل سەر دەستێ فورسێ دیتی] سۆز و پەیمانا خودێیە، و خودێ ژ سۆز و پەیمانا خۆ لێڤەنابیت، بەلێ بارابتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٧﴾ ئەو تشتێ سەرڤەسەرڤە و پێشچاڤ ژ ژیانا دنیایێ دزانن [ب تنێ تێرا هەوجەییا خۆ ژ دنیایێ دزانن]، و ئەو ژ ژیانا ئاخرەتێ [و خۆشییێت وێ] د بێ ئاگەهن [ژ بەر هندێ کارێ خۆ بۆ ئاخرەتێ ناکەن]. ﴿٨﴾ ئەرێ ما وان هزرا خۆ د خۆدا نەکرییە، بزانن خودێ ئەرد و ئەسمان و هندێ د نافبەرا واندا، نەدایینە ئەگەر بۆ حیکمەتەکێ و وەختەکێ دیارکری [کو ڕۆژا قیامەتییە] نەبیت، و گەلەک مرۆڤ باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ نائینن. ﴿٩﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەڕیاینە، بەرێ خۆ بدەنێ کا دویماهیا ئەوێت بەری وان یا چاوا بوو؟ ئەو ژ وان ب هێزتربوون و وان ئەرد پتر ڤەکۆلابوو و پتر ئاڤاکربوو، و پێغەمبەرێت وان ب نیشان و موعجیزەڤە بۆ وان هاتن [دگەل هندێ ژی باوەری پێ نەئینان، ئینا خودێ ڤەبراندن]، و خودێ نە ئەو بوو یێ نەهەقی و ستەمێ ل وان بکەت، بەلێ وان ب خۆ نەهەقی و ستەم ل خۆ دکر. ﴿١٠﴾ پاشی دویماهیکا وان ئەوێت خرابی کرین پیسترین دویماهیک بوو، چونکی وان نیشان و ئایەتێت خودێ [ئەوێت بۆ پێغەمبەران هاتین] درەو دانان و ترانە بۆ خۆ پێ دکرن. ﴿١١﴾ خودێیە جارا ئێکێ مرۆڤ چێکری، پاشی جارەکا دی پشتی مرنێ دێ ساخ کەتەڤە، پاشی دێ هەر ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿١٢﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت، گونەهکار بێ دەنگ و بێ هیڤی دبن. ﴿١٣﴾ و وان [وێ ڕۆژێ] چو مەهدەر و بەرەڤانی ژ وان ئەوێت وان بۆ خودێ کرینە هەڤپشک نینە، و ئەو [پشتی زانین، چو مفا ناگەهیتە وان] حاشاییێ ل وان هەڤپشکان دکەن. ﴿١٤﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت، وێ ڕۆژێ [خودان باوەر و گاوڕ] ژێک جودا دبن [خودان باوەر دچنە بەحەشتێ، و گاوڕ دچنە جەهنەمێ]. ﴿١٥﴾ و هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، ئەو د مێرگا بەحەشتێدا کەیف خۆش دبن.

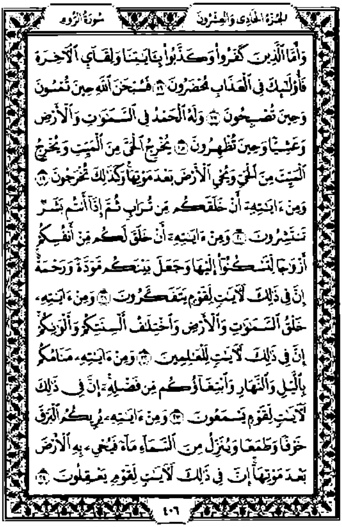

الجزء الحادي والعشرون
سورة الروم

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا وَلِقَآئِ ٱلْـَٔاخِرَةِ
فَأُو۟لَـٰٓئِكَ فِى ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَـٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَيُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾
وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٌ
تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ
أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦ
خَلْقُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَـٰفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَٰنِكُمْ ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّلْعَـٰلِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦ مَنَامُكُم
بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِغَآؤُكُم مِّن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَيُحْىِۦ بِهِ ٱلْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

٤٠٦

﴿١٦﴾ و هندی ئەون ئەوێت گاور بوویین، و نیشان و ئایەتێت مە [ئانكو قورئان] و ڕۆژا قیامەتێ درەو دانایین، ئەڤە د ئیزایێدا دێ ئینە كۆمكرن [و ژێ دەرناكەڤن]. ﴿١٧﴾ و هەر دەمێ ل هەوە دبیتە سپێدە و ئێڤار، خودێ [ژ هەمی كێماسیان] پاقژ بكەن. ﴿١٨﴾ د ئەرد و ئەسماناندا و هەمی ئێڤاران، و هەر دەمەكێ ل هەوە دبیتە نیڤرۆ، پەسن و شوكور هەر یێت خودێنە. ﴿١٩﴾ خودێیە زێندی ژ مری ددەت و مری ژ زێندی ددەت، و ئەردی پشتی هشكبوونا وی ساخ دكەت، و هوین ژی هۆسا دێ [ژ گۆڕێت خۆ] ڕابنەڤە. ﴿٢٠﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە وی هوین ژ ئاخێ چێكرن [ئانكو بابێ هەوە ئادەم ژ ئاخێ چێكر]، پاشی هوین بوونە گەلەك مرۆڤ [و ل سەر ئەردی] بەلاڤبوون. ﴿٢١﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە وی هەر ژ هەوە [ژ گیانێ هەوە] بۆ هەوە هەڤسەر چێكرن، دا سەبر و هەدارا هەوە پێ بێت، و ل دەڤ ڤەهەسن و ڤیان و دلۆڤانی ئێخستە د ناڤبەرا هەوەدا، ب ڕاستی ئەڤە [دان و چێكرنا هەڤسەران هۆسا] نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ [تێدا] دكەن. ﴿٢٢﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، چێكرنا ئەرد و ئەسمانان و جودایی و نەوەكهەڤیا زمان و ڕەنگێت هەوەیە، ب ڕاستی ئەڤە نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ مرۆڤێت زانا و تێگەهشتی. ﴿٢٣﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، نڤستنا هەوەیە د شەڤ و ڕۆژاندا و بەرگەڕیان و داخوازكرنا هەوەیە بۆ ڕزقێ خودێ ب شەڤ و ڕۆژ، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەیێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت گوهدارییێ دكەن، دا تێ بگەهن. ﴿٢٤﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە برویسیان بۆ ترسێ و ئەمابیا بارانێ نیشا هەوە ددەت و بارانێ ژ ئەوران دبارینیت، ڤێجا ئەردی پشتی هشكبوونا وی پێ ساخ دكەت و [شین دكەت] ب ڕاستی ئەڤە نیشانێت ئاشكەرانە [ل سەر مەزناتی و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا
مِّنْ أَنفُسِكُمْۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن
شُرَكَآءَ فِى مَا رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ
كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍۖ
فَمَن يَهْدِى مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقِمْ
وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًاۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَاۚ
لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ ۞ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ الحزب ٤٢
ٱلصَّلَوٰةَ وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟
دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًاۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

﴿٢٥﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە ئەرد و ئەسمان [بێ ستوین] ب ئەمرێ وی راوەستاینە، پاشی ئەگەر [رۆژا قیامەتێ] جارەکێ ب تنێ گازی هەوە بکەت [کو ژ گۆڕان رابن]، ئێکسەر هوین هەمی دێ ژ گۆڕان رابن. ﴿٢٦﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەین [ژ ملیاکەت و مرۆڤ و ئەجنەیان] یێت خودێنە، و هەمی ل بەر فەرمانا وینە. ﴿٢٧﴾ و خودێ ئەوە یێ جارا ئێکێ مرۆڤ چێکری و دایی، پاشی دێ وان [پشتی مرنا وان] ساخکەتەڤە، و ئەڤە [ژڤراندن و ساخکرنا وی پشتی مرنێ] یا ب ساناهیترە [ژ چێکرنا جارا ئێکێ] و بەسن و سالۆخەتا ژ هەمیان بلندتر د ئەرد و ئەسماناندا یا ویە، و ئەوە سەردەست و کاربنەجهـ. ﴿٢٨﴾ هەر ژ هەوە ب خۆ، خودێ نموونەیەك بۆ هەوە دیارکر، ئەرێ کی ژ هەوە هەیە رازی بیت کۆلەیێ وی [کو ئەو ژی وەکی هەوە مرۆڤە، و هەوە ئەو ئەدایییە] ببیتە هەڤپشکێ وی د وی رزقیدا یێ من دایییە هەوە، ڤێجا هوین هەردو [د وی رزقیدا] وەکی ئێك بن، و ئەڤە ببیتە ئەگەرا هندێ هوین وەسا ژ وان بترسن کا چاوا هوین ژ هەڤپشکێت خۆ یێت ئازاد دترسن [ڤێجا ئەگەر هوین قەبویل نەکەن کۆلەیێت هەوە ئەوێت وەکی هەوە مرۆڤ و هەوە ئەدایین ببنە هەڤپشکێت هەوە، پا چاوا هوین چێکری و بەندەیێت خودێ بۆ خودێ دکەنە هەڤپشك]، و هۆسا ئەم نیشان و ئایەتێت خۆ رۆن و ئاشکەرا دکەین، بۆ وان ئەوێت ئەقلێ خۆ ددەنە شۆلی و تێ دگەهن. ﴿٢٩﴾ [نەخێر.. وان چو هەجەت و نیشان نینن، هەڤپشکان بۆ خودێ چێ بکەن] بەلێ ئەوێت ستەم کرین، ژ نەزانین ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەفتن، ڤێجا کی دێ وی راستەرێ کەت ئەوێ خودێ گومڕاکری [و رێ ل بەر بەرزەکری]، و چو هاریکار ژی وان نابن [وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزن]. ﴿٣٠﴾ [هەی موحەمەد] ڤێجا تو ب دورستی بەرێ خۆ بدە دینێ راست و دورست، و رویێ خۆ ژ هەمی هزروبیرێت نەدورست وەرگێرە، و بەرێ خۆ بدە ئیسلامێ، دینێ خودێیە، ئەوێ خودێ مرۆڤ ل سەر دایین. دایی و چێکرییێ خودێ گوهۆڕین بۆ نینە، ئەڤە دینێ راست و دورست، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ [راستیێ] نوزانن. ﴿٣١﴾ و هوین هەمی بەرێ خۆ بدەنە دینێ راست و دورست کو ئیسلامە، و ل خودێ بزڤرن و ژ وی بترسن، و نڤێژان ب رەنگێ پێدڤی بکەن، و ژ وان نەبن ئەوێت هەڤال و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن. ﴿٣٢﴾ ژ وان [نەبن] ئەوێت دینێ خۆ پارچە پارچە کرین و ژێکڤەکرین و بووینە جوین جوین، و هەر جوینەك ب وێ شایییە ئەوا وان هەی.

وَإِذَا مَسَّ ٱلنَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْاْ رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَآ أَذَاقَهُم
مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُواْ بِمَآ
ءَاتَيْنَٰهُمْ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُواْ بِهِۦ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَآ أَذَقْنَا
ٱلنَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُواْ بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَـَٔاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ
حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ ٱللَّهِ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا
لِّيَرْبُوَاْ فِيٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُواْ عِندَ ٱللَّهِ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن
زَكَوٰةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾
ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن
شُرَكَآئِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَيْءٍ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ ٱلْفَسَادُ فِي ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ ٱلَّذِي عَمِلُواْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

﴿٣٣﴾ و هەر وەختێ نەخۆشییەك بگەهیتە مرۆڤان، دوعا ژ خودایێ خۆ دكەن و ل وی دزڤڕن [و تۆبە دكەن]، پاشی ئەگەر خودێ ژ نك خۆ دلۆڤانییەك دا وان [دوعایا وان قەبویل كر و ئەو ژ وێ نەخۆشییێ دەرئێخستن] دێ بینی دەستەكەك ژ وان پشتی ڤێ ژی هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێ دكەن. ﴿٣٤﴾ ڤێجا بلا ئەو كەرەمێت مە د گەل وان كرین ژ بیرا خۆ بەن و سوپاسیا نیعمەتێت مە نەكەن و بلا خۆشبن، نێ نێزیك ئەو دێ زانن [كا چ ئێزا ل دویڤ وان خۆشییێت بەرووەخت دێ ئێت]. ﴿٣٥﴾ یان ژی مە نیشانەكا ب هێز [یان كتێبەك] بۆ وان هنارتییە، شادەییێ ل سەر وێ شركێ ددەت یا ئەو دكەن. ﴿٣٦﴾ و گاڤا مە كەرەمەك د گەل مرۆڤان كر پێ بەتران دبن، و كەیفخۆش دبن [كەیفخۆشیا سەرداچۆنێ نەیا سوپاسدارییێ]، و گاڤا نەخۆشییەكێ هەر ژ بەر وێ ئەوا وان كری، ئەو هنگاڤتن، وێ گاڤێ دێ بینی [ژ دلۆڤانیا خودێ] بێ هیڤی دبن. ﴿٣٧﴾ ما نابینن كو ب ڕاستی خودێیە، یێ ڕزقی زێدە و كێم دكەت بۆ وی یێ بڤێت [ئانكو ئەوە ددەت و دبەت، ڤێجا گاڤا دایێ بلا د سەردا نەچیت، و هەر گاڤا ژێ ستاند بلا بێ هیڤی نەبیت]، ب ڕاستی ئەڤە چامە و نیشانن بۆ وان ئەوێت خودان باوەر. ﴿٣٨﴾ ڤێجا هەقێ مرۆڤێت خۆ و بەلەنگاز و ڕێڤنگان [ژ خێرێ و مرۆڤینییێ] بدەیێ، ئەڤە [دانا هەقییێ] بۆ وان ئەوێت ڕازیبوونا خودێ دڤێن چێترە، و هەر ئەڤەنە یێت سەرفەراز. ﴿٣٩﴾ و ئەو مالێ هوین ب سەلەف ددەنە خەلكی، دا د مالێ خەلكیدا زێدەیی بچیتە سەر [و ب سەر بكەڤیت] خودێ بەرەكەتێ نائێخیتێ، و ئەو مالێ هوین ب نیەتا پاقژكرنا گونەهان ددەن، و نیەتا هەوە ژ دانا وی ڕازیبوونا خودێ بیت. ئەڤێت هۆسا مالی ددەن، ئەون ئەوێت خودێ خەلاتێ وان چەند قات ددەتێ. ﴿٤٠﴾ خودێیە یێ هوین دایین، پاشی ڕزقێ هەوە دا، پاشی دێ هەوە مرینیت، پاشی دێ هەوە ساخكەتەڤە، ئەرێ تێك ژ بوتێت هەوە [ئەوێت هەوە كرینە هەڤپشك بۆ خودێ] هەیە تشتەكی ژ ڤان بكەت؟! خودێ یێ پاك و پاقژە ژ وێ شركا ئەو دكەن. ﴿٤١﴾ خرابی و نەخۆشی و تەنگاڤی ل گوند و باژێرێت سەر ئاڤێ و ل یێت نە ل سەر ئاڤێ، ئاشكرابوو ژ بەر گونەهێت مرۆڤان، دا تاما جزایێ هندەك ژ وان گونەهان نیشا وان بدەت، بەلكی تۆبە بكەن و ل خۆ بزڤڕن.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ (٤٢) فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ٱلْقَيِّمِ مِن
قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ (٤٣) مَن
كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ وَمَنْ عَمِلَ صَـٰلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ (٤٤)
لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ مِن فَضْلِهِۦٓ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ
ٱلْكَـٰفِرِينَ (٤٥) وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَن يُرْسِلَ ٱلرِّيَاحَ مُبَشِّرَٰتٍ وَلِيُذِيقَكُم
مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ (٤٦) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم
بِٱلْبَيِّنَـٰتِ فَٱنتَقَمْنَا مِنَ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ (٤٧) ٱللَّهُ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَـٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُۥ
فِى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُۥ كِسَفًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَـٰلِهِۦ فَإِذَآ أَصَابَ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (٤٨)
وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِۦ لَمُبْلِسِينَ (٤٩)
فَٱنظُرْ إِلَىٰٓ ءَاثَـٰرِ رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ
إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ (٥٠)

﴿٤٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە [گەلی خەلکێ مەکەهێ]: د ئەردیدا هەرن [و بگەرن] برێنن کا دویماهیا ئەوێت بەری هەوە هاتین یا چاوا بوو، باراپتر ژ وان هەڤپشك چێکەربوون. ﴿٤٣﴾ ڤێجا بەرێ خۆ بدە دینێ ڕاست و دورست [کو ئیسلامە] بەری ڕۆژەك بێت، دانەپاش بۆ نینە، وێ ڕۆژێ هەمی مرۆڤ دێ ژێکڤەبن [هندەك دێ چنە بەحەشتێ، و هندەك دێ چنە دۆژەهێ]. ﴿٤٤﴾ هەر کەسێ باوەریێ نەئینیت ئەو زیانێ ل خۆ دکەت، و هەر کەسێ کارەکێ باش بکەت ڕێکێ بۆ خۆ خۆش دکەت. ﴿٤٥﴾ [وێ ڕۆژێ خودێ مرۆڤان ژێکڤە دکەت] دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین ژ کەرەما خۆ وان خەلات بکەت، و ب ڕاستی خودێ حەژ گاوران ناکەت. ﴿٤٦﴾ و ژ نیشانێت مەزناتی و دەستهەلاتداریا وی، ئەوە بایی ب مزگینی دهنێریت، دا ژ دلۆڤانیا خۆ بارانێ بدەتە هەوە، و دا گەمی ب قودرەت و فەرمانا وی ل سەر ئاڤێ بێن و بچن، و دا هوین بازرگانیێ ب ڕێکا ئاڤێ بکەن، و دا هوین شوکور و سوپاسیا خودێ بکەن. ﴿٤٧﴾ ب سویند [هەی موحەمەد] مە بەری تە پێغەمبەر بێت بۆ ملەتێت وان هنارتین، ڤێجا ئەو ب موعجیزە و نیشانێت ئاشکەراڤە [ل سەر ڕاست پێغەمبەراتیا خۆ] بۆ وان هاتن، [بەلێ وان باوەری ب پێغەمبەرێت خۆ نەئینان و نەیارەتیا وان کرن]، ڤێجا مە تۆل ل گونەهکاران ڤەکر، و ب سەرئێخستن و هاریکاریا خودان باوەران هەڤە ل سەر مە. ﴿٤٨﴾ خودێیە ئەوێ بای دهنێریت [ڤێجا ئەو با] ئەوران ڕادکەت و دبەت، چاوا بڤێت وەسا ل ئەسمانان بەلاڤ دکەت و دکەتە پرتی پرتی، ڤێجا تو دێ بینی باران ژ وان ئەوران دەردکەڤیت، و گاڤا خودێ ئەو باران ب سەر هندەك بەندەیێت خۆ یێت وی بڤێن باراند، پێ کەیف خۆش دبن و دبشکوڕن. ﴿٤٩﴾ هەر چەندە ئەو [بەندە] بەری هاتنا وێ بارانێ، ژ هاتنا وێ د بێ هیڤی بوون. ﴿٥٠﴾ ڤێجا [هەی موحەمەد] بەرێ خۆ بدە نیشانێت دلۆڤانیا خودێ [ئەوێت ب هاتنا بارانێڤە گرێدایی، وەکی شینبوونا گل و گیایی و داروباری و هەمی ڕەنگێت فێقی، و ساخکرنا ئەردێ هشك و مری] کا چاوا خودێ ئەردی پشتی هشك بوویی ساخ دکەت، ب ڕاستی ئەوێ ئەردی پشتی هشکبوون و مرنا وی ساخ دکەت، ئەو دێ مریان ساخکەتەڤە، و ئەو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنۢ بَعْدِهِۦ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾
فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا۟
مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَآ أَنتَ بِهَـٰدِ ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَـٰلَتِهِمْ ۖ إِن تُسْمِعُ إِلَّا
مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَـٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ ۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم
مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ
قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقْسِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا۟ غَيْرَ
سَاعَةٍ ۚ كَذَٰلِكَ كَانُوا۟ يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَـٰنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِى كِتَـٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْبَعْثِ ۖ
فَهَـٰذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَـٰكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ
لَّا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾
وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ
وَلَئِن جِئْتَهُم بِـَٔايَةٍ لَّيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا
مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾
فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ ٱلَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٥١﴾ ب سويند ئەگەر ئەم بایەکی [ب سەر چاندنا واندا] بهنێرین، ڤێجا [ئەو با تێشەکێ بەرهنگاری چاندنا وان بکەت پشتی کەسك بوونێ، و زەر بکەت] و ئەو چاندنا خۆ زەر ببینن، دێ بینی پشتی ڤێ [زەربوونا چاندنا وان] دەڤ ب گازندەنە و شوکور و سوپاسیا نیعمەتا خودێ ناکەن و دێ کەرەمێت خودێ ژ بیر کەن، هەروەکی خودێ چو جا کەرەم و نیعمەت د گەل وان نەکرین]. ﴿٥٢﴾ ڤێجا ب راستی تو نەشێی وە ل مریان بکەی گول تە ببن [ئەڤ گاورەژی ل ڕێزا مریانە، چونکی چو فام ناکەن]، و تو نەشێی گازیا خۆ ژی بگەهینیە کەران، ئەگەر چۆن و پشتا خۆ دانە تە. ﴿٥٣﴾ یێ خودێ کۆرە و گومڕاکری تو نەشێی ڕاستەڕێ بکەی، تو نەشێی گازیا خۆ ب گوهێ کەسێ بێخی کو تێ بگەهن، ئەو نەبن یێت باوەریێ ب نیشان و ئایەتێت مە دئینن، و ئەڤەنە خۆ سپارتینە خودێ و ل بەر فەرمانا وی ڕاوەستیایی. ﴿٥٤﴾ خودێ ئەوە یێ هوین ژ لاوازیێ [ئانکو ژ چپکەکا ئاڤێ] چێ کرین، و پشتی وێ لاوازیێ هوین ب هێز تێخستن [مەخسەد هێزا تولازییێ]، و پشتی ب هێز تێختنا هەوە هوین لاواز و پیر کرن، ئەوی چ بڤێت چێ دکەت و ئەو یێ زانا و خودان شیانە. ﴿٥٥﴾ و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت گونەهکار دێ سویند خۆن، ئەو [د دنیایێدا] ژ بێستەکێ پێڤەتر نەماینە، [د دنیایێدا ژی] وەسا بەرێ خۆ ژ هەقیێ وەردگێڕان [و دگۆتن: هەما هەر ژیانا دنیاییە، و چو ژیان پشتی مرنێ نینن]. ﴿٥٦﴾ و ئەوێت خودێ زانین و باوەری ب ڕزقێ وان کری، گۆتن: ب سویند هوین هند یێت ماین هندی خودێ بۆ هەوە نڤیسی هەتا ڕۆژا قیامەتێ، ئەها ئەڤەیە ڕۆژا قیامەتێ بەلێ هەوە نەدزانی [ئەو ڕۆژ هەر دێ ئێت]. ﴿٥٧﴾ ڤێجا وێ ڕۆژێ هەجەتگرتنا ستەمکاران فایدەی وان ناکەت، و نائێنە دەستویردان ژی هەجەتان بگرن، و داخواز ژی ژ وان نائێتەکرن خودایێ خۆ ژ نوی ب گۆتنەکێ یان کریارەکێ ڕازی بکەن. ﴿٥٨﴾ ب سویند د ڤێ قورئانێدا مە ژ هەمی نموونەیان [ئەوێت دبنە نیشان ل سەر ئێکتاییا خودێ، و ڕاست پێغەمبەراتیا پێغەمبەرێ وی] بۆ مرۆڤان یێت دیارکرین و ئینایین، و ئەگەر تو موعجیزەیەکێ بۆ وان بینی [هەروەکی ئەو ژ تە دخوازن]، ئەوێت بێ باوەر دێ بێژن: ئەڤا هوین دبێژن ژ درەوێ پێڤەتر نینە. ﴿٥٩﴾ هۆسا خودێ دلێ چونەزانان تاری دکەت. ﴿٦٠﴾ ڤێجا سەبرا خۆ [ل سەر ئەزیەت و نەخۆشیا وان] بکێشە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [دێ تە ب سەرتێخیت، و دێ دینێ تە ب سەر هەمی دینان ئێخیت]، و بلا ئەوێت باوەری نەی تە سار نەکەن، ژ خۆڕاگرتن و سەبرکێشانێ.

سۆرەتا لوقمان

ل مەكەهێ هاتیـە خوارێ (٣٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دتێتە خواندن (ئەلف، لام، میم) و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان تیپان بزڤڕە دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ ئەڤە ئایەتێت كتێبەكا ڕێك و پێك و موكومە. ﴿٣﴾ ڕێكا ڕاستەڕێیی و دلۆڤانییە بۆ قەنجیكاران [ئەوێت خودێ دپەرێسن هەروەكی دبینن، و ل وێ هزرێنە ئەگەر ئەو خودێ نەبینن خودێ وان هەر دبینیت]. ﴿٤﴾ [قەنجیكار] ئەون ئەوێت بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دكەن، و زەكاتێ ددەن و ژ ئاخرەتێ بێ گۆمانن. ﴿٥﴾ ئەڤەنە ل سەر ڕاستەڕێیا خودایێ خۆ، و هەر ئەڤەنە یێت سەرفەراز. ﴿٦﴾ و هندەك مرۆڤ یێت هەین [مەخسەد پێ (نضرێ كوڕێ حارڤی)یە] ئاخڤتنێت پویچ و بێ تام دكڕین، دا ژ نەزانین ڕێكا خودێ ل بەر خەلكی بەرزەكەن [و وان ژ ئیسلامێ بدەنە پاش]، و دا بۆ خۆ ترانەیان ب ئایەتێت خودێ بكەن، و بۆ ئەڤێت هە ئیزایەكا هەتكبەر یا هەی. ﴿٧﴾ و ئەڤێ ژ ڤان مرۆڤان، گاڤا ئایەتێت مە بۆ دهاتنە خواندن ژ مەزناتی پشتا خۆ ددایێ و دچۆ هەچكو نەبهیستین، هەروەكی ژ هەردو گوهێت خۆ یێ كەڕ و گران، ڤێجا مزگینیا ئیزایەكا ب ژان و دژوار بدە وی. ﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، بەحەشتێت تێر خێر و بێر بۆ وانە. ﴿٩﴾ و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەڤە پەیمانەكا هەقە ژ دەڤ خودێ، و ئەوە یێ سەردەست و كاربنەجهـ. ﴿١٠﴾ وەكی هوین دبینن ئەسمان بێ ستوین یێت چێ كرین، و چیایێت مەزن و بنەجهـ یێت ئێخستینە د ئەردیدا دا ئەرد هەوە نەهەژینیت، و ژ هەمی ڕەنگان جانەوەر تێدا بەلاڤكرن، و مە ئاڤەك (بارانەك) ژ ئەسمانی (ژ ئەوران) دارێت، مە پێ ژ هەمی ڕەنگێت جوان و پڕ مفا شینكاتی د ئەردیدا دا شینكر. ﴿١١﴾ ئەڤەیە دان و چێكرنا خودێ، ڤێجا كا بێژنە من ئەڤێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، چ دایـیە و چ چێ كرییە؟ [نەخێر وان چو نەدایـیە و چو چێ نەكرییە] بەلێ ستەمكار یێت د گومڕاییەكا ئاشكەرادا.

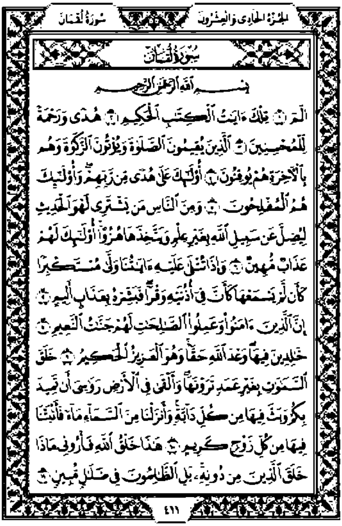

الجزء الحادي والعشرون سورة لقمان

سُورَةُ لُقۡمَانَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ١ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ٢ هُدٗى وَرَحۡمَةٗ
لِّلۡمُحۡسِنِينَ ٣ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم
بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ٤ أُوْلَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدٗى مِّن رَّبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٥ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡتَرِي لَهۡوَ ٱلۡحَدِيثِ
لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ
عَذَابٞ مُّهِينٞ ٦ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسۡتَكۡبِرٗا
كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَا كَأَنَّ فِيٓ أُذُنَيۡهِ وَقۡرٗاۖ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ٧
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ ٨
خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٩ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيۡرِ عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ وَأَلۡقَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ
بِكُمۡ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٖۚ وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَنۢبَتۡنَا
فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجٖ كَرِيمٍ ١٠ هَٰذَا خَلۡقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا
خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ١١

٤١١

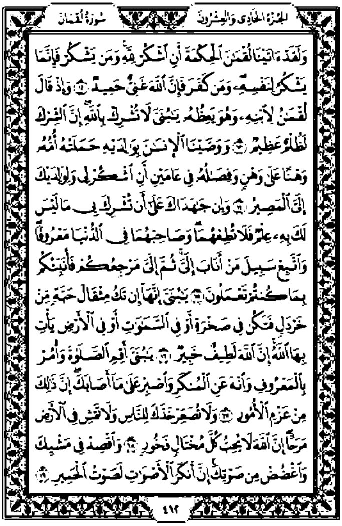

الجُزءُ الحادي والعِشرون سُورَةُ لُقمَان

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَٰنَ ٱلْحِكْمَةَ أَنِ ٱشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ لُقْمَٰنُ لِٱبْنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّ ٱلشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِن جَٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ۚ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَٰبُنَىَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُن فِى صَخْرَةٍ أَوْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوْ فِى ٱلْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَٰبُنَىَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأْمُرْ بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

٤١٢

﴿١٢﴾ و ب سویند مە ئەقل و تێگەهشتن و زانین و حیکمەت دابوو لوقمانی [و مە گۆتێ] شوکور و سوپاسیا خودێ بکە، و هەر کەسێ سوپاسیا خودێ بکەت، ب ڕاستی ئەو بەس یێ بۆ خۆ [شوکورا خودێ] دکەت، و هەر کەسێ سوپاسیا نیعمەتێت وی نەکەت [خودێ منەت ب سوپاسیا وی نینە]، و خودێ یێ دەولەمەندە و هێژایی پەسن و سوپاسییە. ﴿١٣﴾ و چیرۆکا لوقمانی بۆ وان بێژە: وەختێ کوڕێ خۆ شیرەت کری و گۆتیێ: کوڕێ من چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکە، ب ڕاستی هەڤپشک پەرێسی [شرك] ستەمەکا مەزنە. ﴿١٤﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤان کر د گەل دەیبابێت خۆ د باش بن نەخاسمە [دگەل] دەیکێ، نەخۆشی و بێ تاقەتی ل دویڤ نەخۆشی و بێ تاقەتییێ پێ برن دەمێ د زکیدا، و دو سالان ل سەرێك شیر دایێ ژ نوی ژ شیرڤەکر، و مە گۆتێ: سوپاسیا من بکە من تو دایی، و شوکور و سوپاسیا دەیبابێت خۆ بکە تو خودانکری، و هوین هەر دێ ب بال منڤە زڤڕن. ﴿١٥﴾ و ئەگەر دەیبابێت تە مانە ب تەڤە، تە د بەر هندێڕا بکەن تو تشتەکی بۆ من بکەیە هەڤپشك تو چو ژێ نەزانی، گوهێ خۆ نەدە وان، و د دنیایێدا ب قەنجی و باشی د گەل وان ببۆرینە [خۆ ژ وان دویر نەئێخە، و یێ باش بە د گەل وان، بەس گوهداریا وان د شرکێدا نەکە]، و [و ددینێ خودا هەکە نە یێت موسلمان بن، د دنیایێدا د گەل یێ باشبە بەلێ ڕێکا وان و دینێ وان نە گرەو] ڕێکا وی (دینێ وی) بگرە یێ بەرێ خۆ دایییە من [بۆ تۆبەکرن و دلێنییێ]، پاشی دێ هەر ب بال منڤە زڤڕن، [تۆ و دەیبابێت تە و ئەو] ڤێجا [هنگی] یا هەوە کری دێ بۆ هەوە بێژم [و هەوە پێ ئاگەهدارکەم]. ﴿١٦﴾ کوڕێ من گونەهـ و خرابی ئەگەر [چەندا بچویك بیت] تەمەتی دندکا تۆڤێ خەندەلکێ بیت، و د ناڤ کەڤرەکیدا بیت، یان ژی ل هەر جهەکێ بیت ژ ئەرد و ئەسمانان، خودێ دێ هەر ئینیت، ب ڕاستی خودێ یێ هویربین و شارەزایە. ﴿١٧﴾ کوڕێ من نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی بکە، و داخوازا کرنا باشییێ بکە و داخوازا دانەپاشا خرابییێ و گونەهێ بکە، و سەبری ل سەر نەخۆشیا دگەهیتە تە بکێشە، ب ڕاستی ئەڤە [پارستنا نڤێژێ، و داخوازکرنا باشییێ، و دانەپاشا خرابییێ، و سەبرکێشان ل سەر نەخۆشیان] ژ وان کارانە ئەوێت دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و ڕژد بیت. ﴿١٨﴾ [کوڕێ من] ژ مەزناتی ڕوییێ خۆ ژ خەلکی وەرنەگێڕە، و فەبە و دفن بلند ب ڕێڤە نەچە، ب ڕاستی خودێ حەژ وان ناکەت ئەوێت فەبە و دفن بلند و زێدە ب خۆ شاهی. ﴿١٩﴾ [کوڕێ من] د ڕێڤەچۆنا خۆدا یێ ناڤنجی بە [نە هێدی هێدی و نە حێل، و نە ب مەزناتی و نە مریچۆك] و دەنگێ خۆ نزم بکە و زڕ نەکە، ب ڕاستی دەنگێ ژ هەمییان نەخۆشتر زڕینا کەرانە [ئەگەر دەنگ بلندی جوانی بایە چو دەنگ ژ یێ کەری د بلندتر نینن].

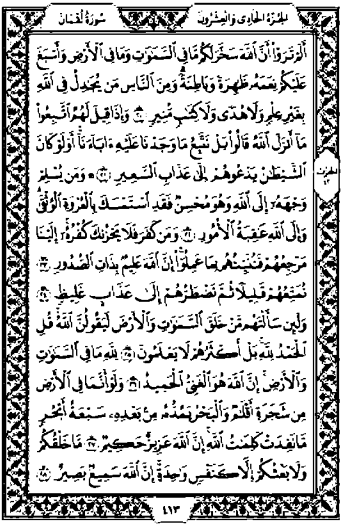

سُورَةُ لُقۡمَانَ الجُزۡءُ الحَادِي وَالعِشۡرُونَ

أَلَمۡ تَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَأَسۡبَغَ
عَلَيۡكُمۡ نِعَمَهُۥ ظَٰهِرَةٗ وَبَاطِنَةٗۗ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ
بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَلَا هُدٗى وَلَا كِتَٰبٖ مُّنِيرٖ ٢٠ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُواْ
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ بَلۡ نَتَّبِعُ مَا وَجَدۡنَا عَلَيۡهِ ءَابَآءَنَآۚ أَوَلَوۡ كَانَ
ٱلشَّيۡطَٰنُ يَدۡعُوهُمۡ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ٢١ ۞ وَمَن يُسۡلِمۡ
وَجۡهَهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَهُوَ مُحۡسِنٞ فَقَدِ ٱسۡتَمۡسَكَ بِٱلۡعُرۡوَةِ ٱلۡوُثۡقَىٰۗ
وَإِلَى ٱللَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلۡأُمُورِ ٢٢ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحۡزُنكَ كُفۡرُهُۥٓۚ إِلَيۡنَا
مَرۡجِعُهُمۡ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٢٣
نُمَتِّعُهُمۡ قَلِيلٗا ثُمَّ نَضۡطَرُّهُمۡ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٖ ٢٤
وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۚ قُلِ
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٢٥ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ٢٦ وَلَوۡ أَنَّمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ
مِن شَجَرَةٍ أَقۡلَٰمٞ وَٱلۡبَحۡرُ يَمُدُّهُۥ مِنۢ بَعۡدِهِۦ سَبۡعَةُ أَبۡحُرٖ
مَّا نَفِدَتۡ كَلِمَٰتُ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٧ مَّا خَلۡقُكُمۡ
وَلَا بَعۡثُكُمۡ إِلَّا كَنَفۡسٖ وَٰحِدَةٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٌ ٢٨

الحزب ٤٢

٤١٣

﴿٢٠﴾ ما هوین نابینن خودێ هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا یێ بۆ هەوە سەرنەرم و بەردەست کری، و کەرەمێت خۆ یێت ئاشکەرا [وەکی ئیسلامەتیێ... هتد] و نەئاشکەرا [وەکی ئەقل و زانین و تێگەهشتنێ... و هتد] ل سەر هەوە یێت بەرفرەهـ کرین، و د گەل هندێ ژی هندەك مرۆڤ یێت هەین بێ زانین و بێ ڕاستەڕێیەك و بێ کتێبەکا ڕۆنکەر، جرەبڕێ د دەرهەقێ خودێدا دکەن. ﴿٢١﴾ و گاڤا موسلمانان دگۆتە وان: ل دویڤ وێ بکەڤن یا خودێ ئینایییە خوارێ دگۆتن: نەخێر ئەم دێ ب دویڤ وێ کەڤین ئەوا مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتی. [ئەرێ ئەو هەر دێ ل دویڤ وان چن خۆ ئەگەر د خەلەت ژی بن] و شەیتان بەرێ وان بدەتە ئاگرێ دۆژەهێ ژی؟! ﴿٢٢﴾ و هەر کەسێ خۆ بسپێریتە خودێ و ل بەر فەرمانا وی یێ ڕاوەستیای بیت [شۆل بەجهـ بیت]، و ئەو ب خۆ ژی یێ قەنجیکار بیت، ئەڤە وی خۆ ب چیلێ (قولپا) ژ هەمییان موکومترڤە گرت [ئانکو ڕێکا سەرفرازیێ، و ترس ب دویڤڤە نینە]، و دویماهیکا هەمی کاروباران هەر ب بال خودێڤەیە. ﴿٢٣﴾ و هەر کەسێ گاور بیت ڤێجا بلا گاورییا وی تە ب خەم نەئێخیت [چونکی تە ئەوا ل سەر خۆ ڕاکر، تە گازییا خۆ گەهاندە وان]، زڤڕینا وان هەمییان ب بال مەڤەیە، ڤێجا تشتێ وان کری ئەم دێ بۆ وان بێژین [پێ جزا و خەلات کەین]، ب ڕاستی خودێ دزانیت کا چ د دلاندایە و پێ ئاگەهە. ﴿٢٤﴾ [د دنیایێدا] ئەم دێ وان هێلین پیچەکێ خۆشییێ ببەن، پاشی [ڕۆژا قیامەتێ] دێ وان نەچارکەین بکەڤنە د ئیزابەکا دژوار و گراندا. ﴿٢٥﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی کێ ئەرد و ئەسمان دایینە؟ دێ بێژن: خودێ.. بێژە هەمی پەسن و شوکور بۆ خودێ [ل سەر ڤێ هەقاندنا هەوە د ڕاستا خودێدا، و پەسەندکرنا هەوە خودایێ ئەرد و عەسمانان خودێیە و ل سەر ئاشکراکرنا هەوە ئەو هێژاییی پەرستنێیە و یا هوین ل سەر یا خەلەتە و نە یا دورستە یا چاوا هوین تێکێ دی ژ بلی وی دپەرێسن و دکەنە شریك]، بەلێ باراپتر ژ وان نوزانن [کا مەخسەدا ڤێ هەقاندنێ چیە؟]. ﴿٢٦﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەی یێ خودێیە، ب ڕاستی خودێ یێ دەولەمەندە و هێژاییی شوکوراندنێیە. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر هەر دارەکا د ئەردیدا هەی قەلەم و خامە بن، و دەریایێت هەین حەفت دەریاییێت دی ژی بێنە سەر و هەمی حوبر بن [و ب وان قەلەم و خامەیان و ب وی حوبری ئاخفتن و پەیڤێت خودێ بێنە نڤیسین] هەر زانین و ئاخفتن و پەیڤێت خودێ ب دویماهی نائێن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢٨﴾ چێکرنا هەوە [ل دەستپێکێ] و ساخکرنا هەوە ژ گۆڕان [پشتی مرنێ] وەکی [دان و چێکرنا] مرۆڤەکی ب تنێیە، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و بینەرە.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ
فِى ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِىٓ إِلَىٰٓ
أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ
ٱلْبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱلْفُلْكَ
تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ بِنِعْمَتِ ٱللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايَٰتِهِۦٓ إِنَّ
فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ
كَٱلظُّلَلِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ
فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱخْشَوْا۟ يَوْمًا لَّا يَجْزِى وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِۦ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِۦ شَيْـًٔا إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ
ٱلْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِى ٱلْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِى نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا
وَمَا تَدْرِى نَفْسٌۢ بِأَىِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌۢ ﴿٣٤﴾

﴿٢٩﴾ ما تو نابینی خودێ شەڤێ دکەتە د ناڤ ڕوژێدا، و ڕوژێ دکەتە د ناڤ شەڤێدا [هەردووکان ب ڤێ چەندێ کورت و درێژ دکەت]، و ڕوژ و هەیڤ یێت بو هەوە خزمەت خوش کرین [یێت تێخستینە د خزمەتا هەوەدا] هەر ئێك هەتا وەختەکێ دیارکری دێ ئێت و چیت، و تشتێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿٣٠﴾ خودێ ڤێ دکەت دا هوین بزانن خودێ یێ هەقە و ئەوێت شوینا وی دئینە پەرستن د پویچ و بەتالن، و خودێیە یێ بلند و مەزن. ﴿٣١﴾ ما تو نابینی گەمی ژ کەرەم و دلوڤانیا خودێ د دەریایێدا دئێت و دچیت، دا خودێ نیشانێت دەستهەلاتداریا خو نیشا هەوە بدەت، ب ڕاستی ئەڤە چامە و نیشانن بو وان ئەوێت زێدە بێنفرەهـ و زێدە شوکوردار. ﴿٣٢﴾ گاڤا پێلەکا ئاڤا دەریایێ وەکی ئەوران یان وەکی چیایان ب سەر واندا گرت، ژ دل بەس دێ دوعایێ ژ خودێ ب تنێ کەن، ڤێجا گاڤا خودێ قورتالکرن و گەهاندنە ئەردێ دێم، دێ بینی هندەك ژ وان نیڤ نیڤەنە [هندەك ب دورستی سوپاسیا خودێ ناکەن، و هندەك د بنڕا سوپاسیا خودێ ناکەن و نیعمەتێت خودێ نائینە بەرچاڤێت خو] کەس نیشانێت مە درەو نادانیت و نینکار ناکەت زێدە پەیمان شکێن و زێدە گاوور نەبن. ﴿٣٣﴾ گەلی مروڤان پارێزگاریا خودێ بکەن، و ژ ڕوژەکێ بترسن [کو ڕوژا قیامەتێیە] نە باب شوینا عەیالی و نە عەیال شوینا بابێ دئێتە جزاکرن [باب و زارۆك چو مفایی ناگەهیننە ئێك]، ب ڕاستی پەیمانا خودێ دایی یا ڕاستە [و دێ هەر وەسا ئێت]، ڤێجا بلا ژیانا دنیایێ هەوە نەخاپینیت، و هەوە د سەردا نەبەت، و بلا شەیتان ژی هەوە ب کەرەما خودێ نەخاپینیت [کو هوین گونەهان بکەن و بێژن کەرەما خودێ یا مەزنە و تۆبە نەکەن]. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی خودێ دزانیت کا قیامەت کەنگی دێ ئێت، و ئەوە بارانێ دباریت، و دزانیت کا چ د مالبچویکاندایە [بەری بێتە مروڤ]، و کەس نوزانیت کا سوبەهی چ دێ ئێتە سەری، و کەس نوزانیت کا ل کیرێ و ل کیڤە دێ مریت، ب ڕاستی خودێ زانا و شارەزایە.

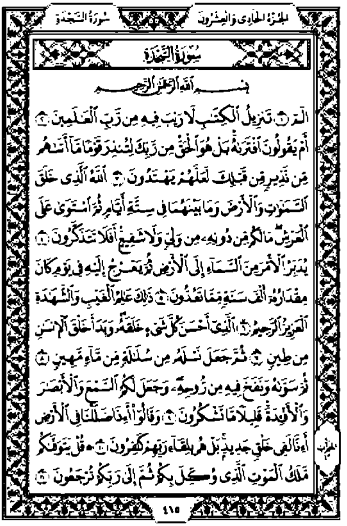

الجُزءُ الحادي والعشرون سُورَةُ السَّجۡدَةِ

سُورَةُ السَّجۡدَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ۝١ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ۝٢
أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۚ بَلۡ هُوَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوۡمٗا مَّآ أَتَىٰهُم
مِّن نَّذِيرٖ مِّن قَبۡلِكَ لَعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُونَ ۝٣ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى
ٱلۡعَرۡشِۖ مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِيّٖ وَلَا شَفِيعٍۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝٤
يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ثُمَّ يَعۡرُجُ إِلَيۡهِ فِي يَوۡمٖ كَانَ
مِقۡدَارُهُۥٓ أَلۡفَ سَنَةٖ مِّمَّا تَعُدُّونَ ۝٥ ذَٰلِكَ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ۝٦ ٱلَّذِيٓ أَحۡسَنَ كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥۖ وَبَدَأَ خَلۡقَ ٱلۡإِنسَٰنِ
مِن طِينٖ ۝٧ ثُمَّ جَعَلَ نَسۡلَهُۥ مِن سُلَٰلَةٖ مِّن مَّآءٖ مَّهِينٖ ۝٨
ثُمَّ سَوَّىٰهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِۦۖ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ
وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَۚ قَلِيلٗا مَّا تَشۡكُرُونَ ۝٩ وَقَالُوٓاْ أَءِذَا ضَلَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ
حزب أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدِۭۚ بَلۡ هُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمۡ كَٰفِرُونَ ۝١٠ ۞ قُلۡ يَتَوَفَّىٰكُم
مَّلَكُ ٱلۡمَوۡتِ ٱلَّذِي وُكِّلَ بِكُمۡ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ تُرۡجَعُونَ ۝١١

٤١٥

سۆرەتا سەجدە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (ئەلف، لام، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ هنارتن و ئینانەخوارا ڤێ قورئانێ گومان تێدا نینە ژ دەڤ خودایێ هەمی جیهانانە. ﴿٣﴾ یان ژی دبێژن [موحەمەد]: ئەڤ قورئانە ژ نك خۆ چێ کریە [وی یا دانایی، و ب بال خودێڤە لێ ددەت]، نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، بەلێ ئەو ڕاستیە ژ نك خودایێ تە، دا تو ملەتەکی پێ هشیار بکەی و بترسینی، کو بەری تە چو پێغەمبەر بۆ نەهاتینە دا ڕاستەڕێ ببن. ﴿٤﴾ خودێیە، ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندێ د ناڤبەرا واندا د شەش ڕۆژاندا بێت چێ کرین، پاشی بلندبوو سەر عەرشی [بلندبوونەکا بێ چاوایی و هێژایی وی]، و هەوە ژ غەیری خودێ چو هاریکار و بەرەڤان و مەهدەرچی نینن، ڤێجا ما هوین پێڤەناچن و چامان وەرناگرن. ﴿٥﴾ ئەو (خودێ) ژ ئەسمانی کاروبارێ ئەردی [هەتا ڕۆژا قیامەتێ] ب ڕێڤە دبەت. پاشی ئەڤ کاروبارە د ڕۆژەکێدا [کو ڕۆژا قیامەتیە] دێ بلندبنە دەڤ وی، درێژاهیا وێ ڕۆژێ ب هەژمارا هەوە هزار سالێت هەوەنە. ﴿٦﴾ ئەڤە [ئەوێ ئەرد و ئەسمان و هندێ د ناڤبەرا واندا داین، و ئەوێ کاروبارێت دنیایێ بەس د دەست ویدا] زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، سەردەست و دلۆڤانە. ﴿٧﴾ ئەوە یێ دان و چێکرنا هەمی تشتان موکوم و بنەجهـ و باش چێکری، و ژ تەڤنێ [جارا ئێکێ] دەست ب چێکرنا مرۆڤان [مەخسەد پێ ئادەمە، بابێ مرۆڤان] کر. ﴿٨﴾ پاشی دوندەها وی ژ چیکا ئاڤەکا کێم بها چێ کر. ﴿٩﴾ پاشی دورستکر و ڕوح دایێ، و گوهـ و چاڤ و ئەقل دانە هەوە، و کێم ژ هەوە هەنە سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن، یان ژی هوین کێم شوکور و سوپاسیا خودێ دکەن. ﴿١٠﴾ و [ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەیی] گۆتن: ئەرێ ئەگەر ئەم د ئەردیدا بەرزە بووین [و بووینە ئاخ]، ئەرێ جارەکا دی سەر ژ نوی ئەم دێ ئێنە چێکرن و ساخکرن؟! بەلێ ئەو باوەرییێ ب ڕۆژا قیامەتێ نائینن [لەو ڤێ دبێژن]. ﴿١١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە بەلێ ئەو ملیاکەتێ بۆ ستاندنا ڕوحا هەوە هاتیە دانان دێ ڕوحا هەوە ستینیت، پاشی هوین دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕن.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾
وَلَوْ شِئْنَا لَءَاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ
ٱلْقَوْلُ مِنِّى لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾
فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ
وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ
بِـَٔايَٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ
سجدة رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۩ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ
عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ
جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
لَّا يَسْتَوُۥنَ ﴿١٨﴾ أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ
جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟
فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا
وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

﴿١٢﴾ [هەی موحەمەد] ئەگەر تە گونەهكار وەختێ سەرێ وان یێ شۆر و چەمیایی، ل دەڤ خودایێ وان دیتبانە [دا عەجێبیان بینی]، [دبێژن]: خودێوۆ مە دیت و مە گولێ بوو [ژڤانێ تە دایی مە دیت و ڕاستیا پێغەمبەرێ تە مە گولێبوو]، ڤێجا تو مە بزڤرینەڤە [دنیایێ] ئەم دێ كار و كریارێت باش كەین [هەروەكی تە ئەمرێ مە پێ كری]، ب ڕاستی ئەم پشتڕاست بووین و گۆمان ل دەڤ مە نەما [كو موحەممەد ڕاست پێغەمبەرە، و قیامەت ژی یا ڕاستە]. ﴿١٣﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا [ب خورتی] هەمی مرۆڤان ڕاستەڕێ كەین [بەلێ مە دڤێت ئەو ب كەیفا خۆ ڕێكا ڕاست بگرن]، بەلێ سۆز و پەیمانا من دایی ب جهێ خۆیە، دێ جەهنەمێ ژ ئەجنە و مرۆڤان تژی كەم. ﴿١٤﴾ دێ تامكەنە [ئیزایا جەهنەمێ] ژ بەر ژ بیركرنا هەوە بۆ دیتنا ڤێ ڕۆژێ، ئەم ژی ب ڕاستی دێ هەوە هێلینە د ڤێ ئیزایێدا، دێ ڤێجا تامكەنە ئیزایا بەردەوام ژ بەر وان كار و كریارێت هەوە [د دنیایێدا] دكرن. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی، ئەو باوەریێ ب ئایەتێت مە دئینن و بۆ خۆ مفایی ژێ وەردگرن، ئەوێت ئەگەر پێ دئێنە شیرەتكرن دكەڤن (دادچەمیێن)، و ب گریڤە دچنە سوجدەیێ، و خودێ ژ هەمی كێماسیيان پاك و پاقژ دكەن و حەمد و سوپاسیا وی دكەن، و خۆ [ل سەر پەرستنا وی] مەزن ناكەن. ﴿١٦﴾ قەوی تەنشتێت وان ناكەڤنە سەر نڤینان [ئانكو كێم دنڤن، و ڕادبن شەڤنڤێژان دكەن]، و ب ترس و هیڤیڤە دوعایان ژ خودێ دكەن، و ڕزقێ مە داییە وان خێر و سەدەقەیان ژێ ددەن. ﴿١٧﴾ كەس نزانیت چ خەلات یێ بۆ وان هاتییە ڤەشارتن، چاڤێت وان پێ ڕۆن ببن و ب دیتنا وی شاد ببن، ژ بەر وان كار و كریارێت وان دكرن. ﴿١٨﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ خودان باوەر بیت، وەكی وییە ئەوێ ژ ڕێكا ڕاست دەركەڤتی..؟ نەخێر، نەوەكی تێكن. ﴿١٩﴾ هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، جهێ وان بەحەشتێت خۆجهێنە، ئەڤە قەدرگرتنە بۆ وان ژ بەر وان كار و كریارێت ئەوان [د دنیایێدا] دكرن. ﴿٢٠﴾ و هندی ئەون ئەوێت ژ ڕێكا ڕاست دەركەڤتین جهێ وان ئاگرە، هەر گاڤا ڤیان ژ ئاگری دەركەڤن [وەختێ گوڕیا ئاگری وان بلند دكەت و ب سەردئێخیت، جارەكا دی ئاگر ب خۆ وان ب بن خۆ دئێخیتەڤە]، جارەكا دی بۆ ناڤ ئاگری دێ ئێنە زڤڕاندن [ڤێجا دەرگەهڤانێت جەهنەمێ] دێ بێژنێ: دێ تامكەنە ئیزایا ئاگرێ هەوە درەو ددانا.

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَدْنَىٰ دُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِۦ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَآ ۚ إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾
وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَلَا تَكُن فِى مِرْيَةٍ
مِّن لِّقَآئِهِۦ ۖ وَجَعَلْنَٰهُ هُدًى لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٢٣﴾
وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا۟ ۖ
وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ
كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ
فِى مَسَٰكِنِهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ ۖ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِۦ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَٰمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٨﴾
قُلْ يَوْمَ ٱلْفَتْحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِيمَٰنُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَٱنتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

﴿٢١﴾ بێ گومان ئەم ئیزایا دنیایێ بەری ئیزایا مەزنتر [یا قیامەتێ] دێ دەینە بەر وان، دا ئەو ل خۆ بزڤڕن. ﴿٢٢﴾ و ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ ب ئایەتێت خودایێ خۆ بێتە شیرەتکرن، پاشی پشتا خۆ بدەتێ، بێ گومان ئەم دێ تۆلێ ژ گونەهکاران ڤەکەین. ﴿٢٣﴾ ب سویند مە تەورات دا مووسایی، ڤێجا تو [هەی موحەممەد] د راستا ویدا دودل نەبە کو مە یا دایێ، و مە یا کریە راستەرێیی بۆ ئسرائیلیان. ﴿٢٤﴾ و مە هندەك ژ وان کرنە پێشی و جهێ چاڤلێکرنێ، ب ئەمرێ مە ڕاستەرێکرن دکر، وەختێ وان سەبر کێشایی [ل سەر پەرستنێ و ل سەر ئەزیەتێت د رێکا خودێدا گەهشتینێ]، و ژ دل باوەری ب ئایەتێت مە ئینایی. ﴿٢٥﴾ ب ڕاستی خودایێ تە ڕۆژا قیامەتێ، دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت [ئانکو د ناڤبەرا موسلمان و گاوراندا، یان پێغەمبەران و ملەتێت واندا] ل سەر وی تشتی، یێ ئەو تێدا نە ئێك و ژێك جودا. ﴿٢٦﴾ ئەرێ ما قڕکرن و ڤەبراندنا خەلکێ چەرخێت بەری وان [وەکی عاد و (سەموود) و ..هتد] ئەوێت د مالێت خۆدا [ب کەیف و شاهی] دهاتن و دچۆن، بۆ وان ڕاستی دیار نەکر؟ ئەڤە [قڕکرن و ڤەبراندنا وان هەمییان] نیشانن ل سەر سەردەستی و دەستهەلاتداریا مە، ڤێجا ما گوهێت خۆ ڤەناکەن؟!.

﴿٢٧﴾ ئەرێ ما ئەو نابینن ئەم بەرێ بارانێ ددەینە ئەردێ هشك و بێ شینکاتی، و چاندنێ پێ دەردئێخین، ئەرشێت وان و ئەو ب خۆ ژی ژێ دخۆن، ڤێجا ما نابینن [و بزانن ئەوێ ئەردێ هشك ساخکری، دشێت وان ژی پشتی مرنێ ساخکەتەڤە]. ﴿٢٨﴾ و دبێژن کا کەنگی ئەو حوکوم د ناڤبەرا مە و هەوەدا دێ ئێتەکرن [ئانکو کەنگی دێ ڕۆژا قیامەتێ ئێت]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٢٩﴾ بێژە: ڕۆژا قیامەتێ فایدەی گاوران ناکەت ژ نوی باوەرییێ بینن و دەرفەت ژی بۆ وان نائێتە دان، ژ نوی تۆبە بکەن و ل خۆ بزڤڕن. ﴿٣٠﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە و خۆ بگرە [کا دێ چ ئیزا ئێتە سەرێ وان]، و ب ڕاستی ئەو ژی یێ خۆ دگرن [کا دێ چ ب سەرێ هەوە ئێت].

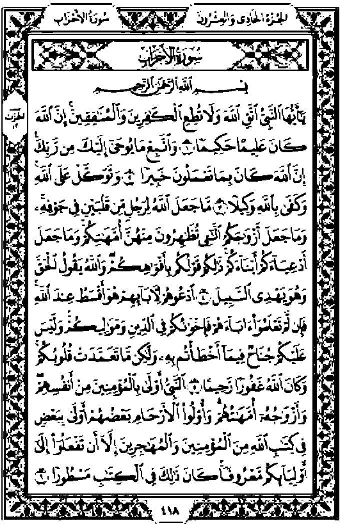

الجزء الحادي والعشرون سورة الأحزاب

سورة الأحزاب

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٤٢

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ وَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَۚ إِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿١﴾ وَٱتَّبِعۡ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَۚ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ
وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ﴿٣﴾ مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٖ مِّن قَلۡبَيۡنِ فِي جَوۡفِهِۦۚ
وَمَا جَعَلَ أَزۡوَٰجَكُمُ ٱلَّٰٓـِٔي تُظَٰهِرُونَ مِنۡهُنَّ أُمَّهَٰتِكُمۡۚ وَمَا جَعَلَ
أَدۡعِيَآءَكُمۡ أَبۡنَآءَكُمۡۚ ذَٰلِكُمۡ قَوۡلُكُم بِأَفۡوَٰهِكُمۡۖ وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلۡحَقَّ
وَهُوَ يَهۡدِي ٱلسَّبِيلَ ﴿٤﴾ ٱدۡعُوهُمۡ لِأٓبَآئِهِمۡ هُوَ أَقۡسَطُ عِندَ ٱللَّهِۚ
فَإِن لَّمۡ تَعۡلَمُوٓاْ ءَابَآءَهُمۡ فَإِخۡوَٰنُكُمۡ فِي ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمۡۚ وَلَيۡسَ
عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٞ فِيمَآ أَخۡطَأۡتُم بِهِۦ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتۡ قُلُوبُكُمۡۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمًا ﴿٥﴾ ٱلنَّبِيُّ أَوۡلَىٰ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ مِنۡ أَنفُسِهِمۡۖ
وَأَزۡوَٰجُهُۥٓ أُمَّهَٰتُهُمۡۗ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ
فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ إِلَّآ أَن تَفۡعَلُوٓاْ إِلَىٰٓ
أَوۡلِيَآئِكُم مَّعۡرُوفٗاۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَسۡطُورٗا ﴿٦﴾

٤١٨

سورەتا ئەحزاب

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر ل سەر پارێزگاریا خودێ بمینە و زێدەتر لێ بکە، و بەردەوامبە ل سەر نە گوهدانا گاور و دورویان [گوهێ خۆ چوجا نەدە وان]، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٢﴾ و هەر وەحیەکا ژ خودایێ تە بۆ تە دئێت ل دویڤ هەرە، ب ڕاستی خودێ یێ ئاگەهدارە ب وێ ئەوا هوین دکەن. ﴿٣﴾ و پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت. ﴿٤﴾ خودێ دو دل نەکرینە د سینگێ چو زەلاماندا [دلەکی گاوری تێدا بیت، و ئێکی ئیسلام]، و ژنێت هەوە ئەوێت هوین دبێژنێ هوین وەکی دەیکا مەنە [ئانکو هوین وەکی دەیکا مە ل مە حەرام بن]، خودێ نەکرینە دەیکێت هەوە، و زڕکوڕێت هەوە [ئەوێت هوین ب کوڕینی خودان دکەن، و نە کوڕێت هەوە]، خودێ نەکرینە کوڕێت هەوە. ئەڤە [گۆتنا هەوە بۆ ژنێت هەوە: هوین وەکی دەیکێت مەنە ل مە، و دانانا زڕکوڕان ل جهێ کوڕان] ئاخفتنەکە هوین بۆ خۆ دبێژن [چو بڕیار و حوکم ل سەر ناێنە دانان، نە ژنێت هەوە پێ دبنە دەیکێت هەوە، و نە زڕکوڕێت هەوە پێ دبنە کوڕێت هەوە]، و خودێ ڕاستیێ دبێژیت: [نە ژن دەیکێت هەوەنە و نە زڕکوڕ کوڕێت هەوە یێت دورستن]، و هەر ئەوە ڕێکا ڕاست دیار دکەت. ﴿٥﴾ هوین ب ناڤێ بابێت وان گازی وان بکەن، ئەڤە [گازیکرنا وان ب ناڤێ بابێت وان] ل دەڤ خودێ دورسترە، ڤێجا ئەگەر هوین نەزانن بابێت وان کینە ئەو برایێت هەوە یێت دینینە و هەڤالێت هەوەنە، و گونەه ل سەر هەوە نینە ئەگەر هوین ب خەلەتیڤە [ب ناڤێ کوڕینیێ] گازی وان بکەن، بەلێ بۆ هەوە گونەهە ئەگەر هوین ب مەخسەد و ژ دل بێژن، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٦﴾ پێغەمبەر ژ خودان باوەران هێژاتر و فەرترە بۆ وان، ئەو گوهێ خۆ بدەنێ [د هەمی کاروبارێت ژیانا خۆدا، و ئەگەر پێغەمبەر فەرمانەکێ ل وان بکەت و دلێ وان تشتەکێ دی بێژیت، دڤێت گوهێ خۆ بدەنە پێغەمبەری، نەدەنە دلێ خۆ چونکی پێغەمبەر ژ وان ب خۆ دلۆڤانترە بۆ وان]، و ژنێت پێغەمبەری دەیکێت وانن، و لێزم و نێزیکێت مرۆڤی هندەک ژ وان هێژاتر و هەقترن د میراتخۆریێدا ژ هندەکێت دی ژ خودان باوەر و مشەختیان، ژ بلی هندێ هوین قەنجیەکێ د گەل برایێت خۆ یێت خودان باوەر و مشەخت د ژیانا خۆدا بکەن، یان ب وەسیەت بۆ وان ڤەبڕن ئەڤە دورستە، و ئەڤ حوکمە [میراتخۆریا مرۆڤێت ئێك بۆ ئێکدو] د کتێبا خودێدا [ئانکو د دەپێ پارستیدا] یا نڤیسی بوو.

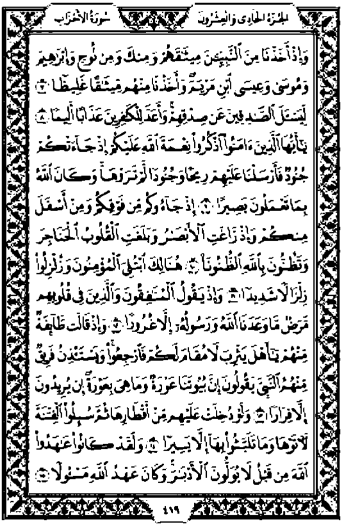
الجزء الحادي والعشرون سورة الأحزاب

وَإِذۡ أَخَذۡنَا مِنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِيثَٰقَهُمۡ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٖ وَإِبۡرَٰهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ٱبۡنِ مَرۡيَمَۖ وَأَخَذۡنَا مِنۡهُم مِّيثَٰقًا غَلِيظٗا ﴿٧﴾
لِّيَسۡـَٔلَ ٱلصَّٰدِقِينَ عَن صِدۡقِهِمۡۚ وَأَعَدَّ لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابًا أَلِيمٗا ﴿٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ جَآءَتۡكُمۡ
جُنُودٞ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِيحٗا وَجُنُودٗا لَّمۡ تَرَوۡهَاۚ وَكَانَ ٱللَّهُ
بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذۡ جَآءُوكُم مِّن فَوۡقِكُمۡ وَمِنۡ أَسۡفَلَ
مِنكُمۡ وَإِذۡ زَاغَتِ ٱلۡأَبۡصَٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلۡقُلُوبُ ٱلۡحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ٱبۡتُلِيَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَزُلۡزِلُواْ
زِلۡزَالٗا شَدِيدٗا ﴿١١﴾ وَإِذۡ يَقُولُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٞ مَّا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورٗا ﴿١٢﴾ وَإِذۡ قَالَت طَّآئِفَةٞ
مِّنۡهُمۡ يَٰٓأَهۡلَ يَثۡرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمۡ فَٱرۡجِعُواْۚ وَيَسۡتَـٔۡذِنُ فَرِيقٞ
مِّنۡهُمُ ٱلنَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوۡرَةٞ وَمَا هِيَ بِعَوۡرَةٍۖ إِن يُرِيدُونَ
إِلَّا فِرَارٗا ﴿١٣﴾ وَلَوۡ دُخِلَتۡ عَلَيۡهِم مِّنۡ أَقۡطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُواْ ٱلۡفِتۡنَةَ
لَأٓتَوۡهَا وَمَا تَلَبَّثُواْ بِهَآ إِلَّا يَسِيرٗا ﴿١٤﴾ وَلَقَدۡ كَانُواْ عَٰهَدُواْ
ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلۡأَدۡبَٰرَۚ وَكَانَ عَهۡدُ ٱللَّهِ مَسۡـُٔولٗا ﴿١٥﴾

٤١٩

﴿٧﴾ بۆ وان بێژە وەختێ مە پەیمان ژ پێغەمبەران وەرگرتی [من ب تنێ پەرێسن و داخوازا پەرستنا من ب تنێ بکەن، و باوەریێ ب ئێکدو بینن و ب دلێشی شیرەتان ل ملەتێت خۆ بکەن و پەیمانا خودێ بگەهینن] و مە پەیمان ژ تە ژی وەرگرت و ژ نووحی ژی و ژ ئیبراهیمی ژی و ژ مووسایی ژی و ژ عیسایێ کورێ مەریەمێ ژی.. و مە پەیمانەکا موکوم ژ وان وەرگرت [کو ئەو پەیمانا خۆ ب جهـ بینن]. ﴿٨﴾ [مە ئەڤ پەیمانە ژ وان وەرگرت] دا خودێ پسیارا ڕاستگۆیان ژ ڕاستگۆتنا وان بکەت [دا ڕۆژا قیامەتێ پسیارا پێغەمبەران ل سەر ڕاستیا وان، و ئەو پەیاما ئەو پێ هاتینە هنارتن بکەت کا دورست ب جهـ ئینان]، و مە بۆ گاوران ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا بەرهەڤکری. ﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران نیعمەتێت خودێ بینە بیرا خۆ، دەمێ لەشکەرەکێ [مەزن] ب سەر هەوەدا گرتی [ئەو ژی قورەیشی بوون، و بەنی ئەسەد و بەنی (غەطفان) و بەنی عامر و بەنی سولەیم و بەنی (قورەیظە) و بەنی (نەضیر) بوون، نێزیکی دوازدە هزاران]، ڤێجا مە هوڕەبایەک و لەشکەرەک [مەخسەد ملیاکەتن] هنارتنە سەر وان، هەوە نەددیتن و ئەوا هوین دکەن خودێ دبینیت. ﴿١٠﴾ وەختێ ئەو ژ [ڕەخێ] سەلال و خوارێڤە هاتینە هەوە، و وەختێ چاڤ، زیق مایینە ل دژمنان، و وەختێ دلان ژ ترساندا خۆ ل گەوریان دایی [قوتێنەکا زێدە کەتییێ ژ ترساندا]، و وەختێ هەر تێک ژ هەوە هزرەک ژ خودێ دکر. ﴿١١﴾ ل وێرێ خودان باوەر [ب ترسێ و سەبرکێشانێ] هاتنە جەڕباندن، و زێدە شەپرزەبوون. ﴿١٢﴾ و وەختێ دووڕوییان و ئەوێت نەساخی د دلێ واندا هەی [ئەو ژی هەر دووڕوینە، و نەساخی سالۆخەتە بۆ وان] گۆتین: ئەو پەیمانا خودێ و پێغەمبەرێ وی دایییە مە [کو ئەم دێ ب سەرکەڤین]، ژ خاپاندنێ پێڤەتر نەبوو. ﴿١٣﴾ و وەختێ دەستەکێ ژ وان [دووڕوییان] گۆتی: گەلی خەلکێ (یەثریبێ)ێ (خەلکێ مەدینەیێ) جهێ هەوە ل ڤێرێ نەما [هەر بمینە ل سەر ڤی دینی]، ڤێجا بزڤڕنە مالێت خۆ [و دینێ خۆ پێ بەرێ] و دەستەکەک ژ وان دەستویرییێ ژ پێغەمبەری دخوازن [دا بزڤڕنە مالێت خۆ]، دبێژن: مالێت مە د بەردانە، و ئەو ب خۆ مالێت وان نە د بەردانە، و وان ژ ڕەڤینێ پێڤەتر چو پێ دی نەڤێت. ﴿١٤﴾ و ئەگەر ئەو دژمن ژ هەمی ڕەخانڤە بێنە وان و ب سەر واندا بگرن، پاشی ژ وان بخوازن گاور ببن و شەڕێ موسلمانان بکەن، دێ گوهێ خۆ دەنە وان و هندەک خۆ بۆ وان گیرۆ ناکەن دەمەکێ کێم نەبیت. ﴿١٥﴾ و ب سویند وان بەری نوکە پەیمان دابوو خودێ کو ئەو نەرەڤن، و پشتا خۆ نەدەنە دژمنی، و پەیمانا وان دایییە خودێ دڤێت ب جهـ بینن.

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلۡفِرَارُ إِن فَرَرۡتُم مِّنَ ٱلۡمَوۡتِ أَوِ ٱلۡقَتۡلِ وَإِذٗا
لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلٗا ١٦ قُلۡ مَن ذَا ٱلَّذِي يَعۡصِمُكُم مِّنَ ٱللَّهِ
إِنۡ أَرَادَ بِكُمۡ سُوٓءًا أَوۡ أَرَادَ بِكُمۡ رَحۡمَةٗۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٧ ۞ قَدۡ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ ٱلۡمُعَوِّقِينَ مِنكُمۡ وَٱلۡقَآئِلِينَ
لِإِخۡوَٰنِهِمۡ هَلُمَّ إِلَيۡنَاۖ وَلَا يَأۡتُونَ ٱلۡبَأۡسَ إِلَّا قَلِيلًا ١٨ أَشِحَّةً
عَلَيۡكُمۡۖ فَإِذَا جَآءَ ٱلۡخَوۡفُ رَأَيۡتَهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ تَدُورُ أَعۡيُنُهُمۡ
كَٱلَّذِي يُغۡشَىٰ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِۖ فَإِذَا ذَهَبَ ٱلۡخَوۡفُ سَلَقُوكُم
بِأَلۡسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلۡخَيۡرِۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يُؤۡمِنُواْ فَأَحۡبَطَ
ٱللَّهُ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ١٩ يَحۡسَبُونَ
ٱلۡأَحۡزَابَ لَمۡ يَذۡهَبُواْۖ وَإِن يَأۡتِ ٱلۡأَحۡزَابُ يَوَدُّواْ لَوۡ أَنَّهُم
بَادُونَ فِي ٱلۡأَعۡرَابِ يَسۡـَٔلُونَ عَنۡ أَنۢبَآئِكُمۡۖ وَلَوۡ كَانُواْ فِيكُم
مَّا قَٰتَلُوٓاْ إِلَّا قَلِيلٗا ٢٠ لَّقَدۡ كَانَ لَكُمۡ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ
لِّمَن كَانَ يَرۡجُواْ ٱللَّهَ وَٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا ٢١
وَلَمَّا رَءَا ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلۡأَحۡزَابَ قَالُواْ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥۚ وَمَا زَادَهُمۡ إِلَّآ إِيمَٰنٗا وَتَسۡلِيمٗا ٢٢

﴿١٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: رەڤین فایدەی هەوە ناکەت ئەگەر هوین ژ مرنێ یان ژ کوشتنێ برەڤن، و ئەگەر هوین برەڤن ژی ژ دەمەکێ کێم پێڤەتر هوین خۆشیێ نابەن [چونکی ئەوێ ب شیری نەمریت دێ ب تشتەکێ دی مریت، و ژ مرنێ قورتال نابیت]. ﴿١٧﴾ بێژە: ئەو کیە هەوە ژ خودێ بپارێزیت، ئەگەر نەخۆشیەکێ بۆ هەوە ڤیا یان ژی دلۆڤانیەکێ بۆ هەوە ڤیا؟ و چو هاریکار و پشتەڤانان ژ بلی خودێ بۆ خۆ نابینن. ﴿١٨﴾ ب سویند خودێ ئاگەهـ ژ وان هەیە، و وان [ژ هەوە] دنیاسیت ئەوێت هەڤالیێت خۆ سست دکرن و ناستەنگ دئێخستنە د پێشیا واندا، و ئەوێت دگۆتنە هەڤالیێت خۆ، خۆ بدەنە د گەل مە [ئەم دترسین هوین بێنە کوشتن]، ژ کێمەکێ پێڤەتر ژ وان نائێنە شەری [ئەو ژی هەر ژ نەچاری یان ژی بۆ رویمەتیێ]. ﴿١٩﴾ دلرەشن د گەل هەوە [و ژ دلرەشیا هاریکاریا هەوە ناکەن و د گەل هەوە خەندەکێ ناکۆلن و وان باشی بۆ هەوە نەڤێت]، ڤێجا ئەگەر بوو شەر، و ترس بۆ وان چێ بوو، دێ بینی بەرێ خۆ ددەنە تە و چاڤێت وان وەکی وی دزڤرن ئەوێ ل بەر مرنێ، ڤێجا ئەگەر شەر و ترس نەما ب ئەزمانێت تیژ و دژوار تانان د هەوە دقوتن [و ئەزیەتا هەوە دکەن و پشک و باران ژ دەستکەڤتیان دخوازن]، ئەو ب خۆ ل سەر دەستکەڤتیان د هشیارن، ئەڤان باوەری نەئینایە، ڤێجا خودێ کار و کریارێت وان هویچ کرن، و ئەڤە ل دەڤ خودێ یا ب ساناهیە. ﴿٢٠﴾ وێ هزرێ دکەن [لەشکەرێ] کۆمێت هەڤالبەند ژ دۆر مەدینەیێ نەچۆینە، و ئەگەر جارەکا دی ئەو کۆمێت هەڤالبەند [قورەیشی و قولپا وان] بێنەڤە، ئەو دوروی دێ خۆزیێ خوازن ئەو ل دەشتێ بانە ل ناڤ کۆچەران [نەکو ئەڤرۆ ل مەدینەیێ بانە]، ل ویرێ پسیارا حالێ هەوە کربانە، و ئەگەر ئەو د ناڤ هەوە ژیدا بانە [وەختێ شەری] ژ شەرەکێ کێم (بێخێر) پێڤەتر نەدکرن [وێ کێما شەری ژی بۆ رویمەتیێ دکەن]. ﴿٢١﴾ ب سویند پێغەمبەرێ خودێ بۆ هەوە باشترین نموونە بوو چاڤ لێ بێتەکرن [د باوەرمرکومیێدا و د خۆراگرتن و سەبرکێشانێدا، وەختێ تەنگاڤی و نەخۆشیان] بۆ وی یێ ژ خودێ و رۆژا قیامەتێ بترسیت و گەلەک زکرێ خودێ بکەت [و خودێ هەر ل بیرێ بیت]. ﴿٢٢﴾ و وەختێ موسلمانان (خودان باوەران) کۆمێت هەڤالبەند دیتین [قورەیشی و قولپا وان] گۆتن: ئەڤە ئەو پەیمانە ئەوا خودێ و پێغەمبەرێ وی دایە مە، و خودێ و پێغەمبەرێ وی راست دبێژن و وان کۆمێت هەڤالبەند ژ باوەری و راوەستیانا ل بەر ئەمرێ خودێ پێڤەتر ل خودان باوەران زێدەنەکر.

مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ رِجَالٞ صَدَقُواْ مَا عَٰهَدُواْ ٱللَّهَ عَلَيۡهِۖ فَمِنۡهُم مَّن
قَضَىٰ نَحۡبَهُۥ وَمِنۡهُم مَّن يَنتَظِرُۖ وَمَا بَدَّلُواْ تَبۡدِيلٗا ﴿٢٣﴾ لِّيَجۡزِيَ
ٱللَّهُ ٱلصَّٰدِقِينَ بِصِدۡقِهِمۡ وَيُعَذِّبَ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ إِن شَآءَ أَوۡ
يَتُوبَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بِغَيۡظِهِمۡ لَمۡ يَنَالُواْ خَيۡرٗاۚ وَكَفَى ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
ٱلۡقِتَالَۚ وَكَانَ ٱللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزٗا ﴿٢٥﴾ وَأَنزَلَ ٱلَّذِينَ ظَٰهَرُوهُم مِّنۡ
أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مِن صَيَاصِيهِمۡ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعۡبَ
فَرِيقٗا تَقۡتُلُونَ وَتَأۡسِرُونَ فَرِيقٗا ﴿٢٦﴾ وَأَوۡرَثَكُمۡ أَرۡضَهُمۡ
وَدِيَٰرَهُمۡ وَأَمۡوَٰلَهُمۡ وَأَرۡضٗا لَّمۡ تَطَـُٔوهَاۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيۡءٖ قَدِيرٗا ﴿٢٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزۡوَٰجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدۡنَ
ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيۡنَ أُمَتِّعۡكُنَّ وَأُسَرِّحۡكُنَّ
سَرَاحٗا جَمِيلٗا ﴿٢٨﴾ وَإِن كُنتُنَّ تُرِدۡنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلدَّارَ
ٱلۡأٓخِرَةَ فَإِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلۡمُحۡسِنَٰتِ مِنكُنَّ أَجۡرًا عَظِيمٗا ﴿٢٩﴾
يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ مَن يَأۡتِ مِنكُنَّ بِفَٰحِشَةٖ مُّبَيِّنَةٖ يُضَٰعَفۡ
لَهَا ٱلۡعَذَابُ ضِعۡفَيۡنِۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ﴿٣٠﴾

﴿٢٣﴾ د ناڤ خودان باوەراندا هندەك زەلام یێت هەین ئەو پەیمانا وان د گەل خودێ دایی، ب جهـ ئینا، ڤێجا هندەك ژ وان شەهید بوون و مرن و هندەك ژ وان یێ ل هیڤییێ شەهید بین، و پەیمانا خۆ د بنپرا نەگوهۆڕینە [و لێڤە نەبوویینە]. ﴿٢٤﴾ دا خودێ ڕاستگۆیان ب ڕاستیا وان خەلات بکەت [ژ بەر مانا وان ل سەر پەیمانا دایین]، و دوڕوویان ژی ئیزا بدەت ئەگەر بڤێت، یان ژی ڕێ ل بەر وان خۆش بکەت تۆبە بکەن، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٥﴾ و خودێ ئەوێت گاور بوویین [قورەیشی و هەڤالبەندێت وان] ب کەرب و کینا وانڤە زڤڕاندنەڤە، بێی کو سەرکەفتنەکێ ب دەست خۆڤە بینن و بگەهنە باشییەکێ [بەلێ شکەستی و خوسارەت و وەستیایی زڤڕین]، و خودێ [ب ملیاکەتان و ب وی هورەبایێ هنارتی] بەلا شەڕی ژ موسلمانان ڤەکر، و خودێ یێ ب هێز و دەستهەلاتدارە. ﴿٢٦﴾ خودێ ئەوێت هاریکاریا کۆمێت هەڤالبەند کرین ژ جوهیان [مەخسەد جوهیێت (قورەیظیە) ئەوێت هاریکاریا قورەیشیان کرین ل سەر موسلمانان، و ئەو پەیمانا د ناڤبەرا خۆ و پێغەمبەریدا شکاندین]، ژ کەلهێت وان ئینانە خوارێ، و ترس و لەرز ئێخستە دل و هناڤێت وان، دەستەکەك هەوە کوشتن و دەستەکەك هەوە ئێخسیر کرن. ﴿٢٧﴾ و خودێ ئەردێ وان و خانییێت وان و مالێ وان بۆ هەوە هێلان، و ئەردەکێ دی ژی هێشتا هوین نەچوویینێ [مەخسەد پێ ئەردێ خەیبەرێیە، خودێ مزگینی پێ دا موسولمانان، هێژ نەهاتیە ڤەکرن]، و ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان خودان شیانە. ﴿٢٨﴾ هەی پێغەمبەر بێژە ژنێت خۆ: ئەگەر هوین حەژ ژیانا دنیایێ و جوانیا وێ دکەن [پتر ژ ڤیانا خودێ و پێغەمبەری]، ڤێجا وەرن دا هەقێ هەوە بدەمە هەوە، و ئەز هەوە ب دلخۆشی بەردەم. ﴿٢٩﴾ و ئەگەر هەوە خودێ و پێغەمبەرێ وی و خۆشیا ئاخرەتێ و قیامەتێ بڤێن، ب ڕاستی خودێ بۆ یێت قەنجیکار ژ هەوە، خەلاتەکێ مەزن یێ بەرهەڤکری. ﴿٣٠﴾ گەلی ژنێت پێغەمبەری هەچییا ژ هەوە گونەهەکا کرێتا ئاشکەرا بکەت، دوقات دێ ئێتە جزاکرن، و ئەڤە ل دەف خودێ یا ب ساناهییە.

الجزء ٢٢ الحزب ٤٣

۞ وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَـٰلِحًا نُّؤْتِهَآ
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَـٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ
لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ ۚ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ
فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
فِى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَـٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ ۖ وَأَقِمْنَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ إِنَّمَا
يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجْسَ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَٱذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِى بُيُوتِكُنَّ مِنْ
ءَايَـٰتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِكْمَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَـٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَـٰتِ
وَٱلْقَـٰنِتِينَ وَٱلْقَـٰنِتَـٰتِ وَٱلصَّـٰدِقِينَ وَٱلصَّـٰدِقَـٰتِ وَٱلصَّـٰبِرِينَ
وَٱلصَّـٰبِرَٰتِ وَٱلْخَـٰشِعِينَ وَٱلْخَـٰشِعَـٰتِ وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ
وَٱلْمُتَصَدِّقَـٰتِ وَٱلصَّـٰٓئِمِينَ وَٱلصَّـٰٓئِمَـٰتِ وَٱلْحَـٰفِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَٱلْحَـٰفِظَـٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا
وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

﴿٣١﴾ و کی ژ هەوە [مەخسەد پێ ژنێت پێغەمبەرینە] گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت و ل بەر ئەمرێ وان یا ڕاوەستیایی بیت و کارەکێ ڕاست و دورست بکەت، دوجارکی دێ خەلاتێ وێ دەینێ، و مە ڕزقەکێ باش [کو بەحەشتە] یێ بۆ بەرهەڤکری. ﴿٣٢﴾ گەلی ژنێت پێغەمبەری هوین نەوەکی چو ژنێت دینە، ئەگەر هوین تەقوایا خودێ بکەن، ڤێجا ئاخڤتنا خۆ ب نازکی نەکەن [وەختێ هوین د گەل زەلامان دئاخڤن]، دا ئەوێ نەساخی و خرابی د دلیدا هەی تەمایی نەکەڤتە دلی، و ئاخڤتنەکا عەدەتی بئاخڤن. ﴿٣٣﴾ و د مالێت خۆدا بن [بێ هەوجەیی دەرنەکەڤن]، و جوانیا خۆ ئاشکەرا نەکەن وەکی ئاشکەراکرنا سەر وەختێ نەزانینا بەرێ، و نڤێژان ب ڕەنگێ پێدڤی و بەردەوام بکەن و زەکاتێ بدەن و گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، گەلی خەلکێ ڤێ مالێ ب ڕاستی خودێ دڤێت هەوە ژ قرێژا گونەهان بشۆت، و پاقژییەکا پاقژ هەوە پاقژ بکەت. ﴿٣٤﴾ و بینە بیرا خۆ [ئانکو بخوینن و تێ بگەهن و کار پێ بکەن] ئەو ئایەتێت خودێ [ئانکو قورئانێ]، و ئەو ئاخڤتنێت پێغەمبەری ئەوێت د مالێت هەوەدا دئێنە خواندن و گۆتن، ب ڕاستی خودێ یێ هویربین و شارەزایە. ﴿٣٥﴾ زەلامێت موسلمان و ژنێت موسلمان، و زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر، و زەلامێت بەر ئەمری خودێ و ژنێت بەر ئەمری خودێ، و زەلامێت ڕاستگۆ و ژنێت ڕاستگۆ، و زەلامێت سەبرکێش و ژنێت سەبرکێش، و زەلامێت ژ خودێ ترس و ژنێت ژ خودێ ترس، و زەلامێت خێرکەر و ژنێت خێرکەر، و زەلامێت ڕۆژیگر و ژنێت ڕۆژیگر، و زەلامێت نامویسا خۆ دپارێزن و ژنێت نامویسا خۆ دپارێزن، و زەلامێت گەلەک خودێ ل بیرا وان و گەلەک زکری دکەن و ژنێت خودێ گەلەک ل بیرا وان و گەلەک زکری دکەن، ب ڕاستی خودێ بۆ ڤان [هەمییان] گونەهژێبرن و خەلاتەکێ مەزن یێ بەرهەڤکری.

وَمَا كَانَ لِمُؤۡمِنٖ وَلَا مُؤۡمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمۡرًا أَن يَكُونَ
لَهُمُ ٱلۡخِيَرَةُ مِنۡ أَمۡرِهِمۡۗ وَمَن يَعۡصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدۡ ضَلَّ ضَلَٰلٗا
مُّبِينٗا ﴿٣٦﴾ وَإِذۡ تَقُولُ لِلَّذِيٓ أَنۡعَمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ وَأَنۡعَمۡتَ عَلَيۡهِ
أَمۡسِكۡ عَلَيۡكَ زَوۡجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ وَتُخۡفِي فِي نَفۡسِكَ مَا ٱللَّهُ
مُبۡدِيهِ وَتَخۡشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخۡشَىٰهُۖ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيۡدٞ
مِّنۡهَا وَطَرٗا زَوَّجۡنَٰكَهَا لِكَيۡ لَا يَكُونَ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ حَرَجٞ فِيٓ
أَزۡوَٰجِ أَدۡعِيَآئِهِمۡ إِذَا قَضَوۡاْ مِنۡهُنَّ وَطَرٗاۚ وَكَانَ أَمۡرُ ٱللَّهِ مَفۡعُولٗا ﴿٣٧﴾
مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِيِّ مِنۡ حَرَجٖ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۥۖ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِي
ٱلَّذِينَ خَلَوۡاْ مِن قَبۡلُۚ وَكَانَ أَمۡرُ ٱللَّهِ قَدَرٗا مَّقۡدُورًا ﴿٣٨﴾ ٱلَّذِينَ
يُبَلِّغُونَ رِسَٰلَٰتِ ٱللَّهِ وَيَخۡشَوۡنَهُۥ وَلَا يَخۡشَوۡنَ أَحَدًا إِلَّا ٱللَّهَۗ وَكَفَىٰ
بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ﴿٣٩﴾ مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٖ مِّن رِّجَالِكُمۡ وَلَٰكِن
رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٗا ﴿٤٠﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكۡرٗا كَثِيرٗا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ
بُكۡرَةٗ وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُصَلِّي عَلَيۡكُمۡ وَمَلَٰٓئِكَتُهُۥ
لِيُخۡرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَكَانَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ رَحِيمٗا ﴿٤٣﴾

﴿٣٦﴾ بۆ چو زەلامێت خودان باوەر و بۆ چو ژنێت خودان باوەر دورست نینە، ئەگەر خودێ و پێغەمبەرێ خۆ فەرمانەك دان، ئەو ب کەیفا خۆ بن ب جهـ بینن یان نەئینن، و هەرکەسێ بێ ئەمریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەت ب ڕاستی ئەو گومڕا بوو، گومڕابوونەکا ئاشکەرا. ﴿٣٧﴾ بینە بیرا خۆ وەختێ تە دگۆتە ئەوێ خودێ ب ڕاستەڕێکرنا خۆ کەرەم د گەل کری، و تە ژی ب ئازادکرنا وی کەرەم د گەل کری: ژنا خۆ بەرنەدە و ژ خودێ بترسە (لەزێ د بەردانا ویدا نەکە)، و تو وێ د دلێ خۆدا ڤەدشێری [مارکرنا وێ پشتی ئەو بەردەت] یا کو خودێ دڤێت ئاشکەرا بکەت، و تو ژ لۆمەیا خەلکی دترسی و خودێ هێژاترە تو ژێ بترسی و شەرمێ ژێ بکەی، ڤێجا وەختێ زەیدی هەوجەیی پێ [ب زەینەبا کچا جەحشی] نەمای و بەردای، مە ل تە مارکر، دا چو تەنگاڤی ل سەر خودان باوەران نەمینیت د مارکرنا ژنێت زڕکوڕێت خۆدا ئەگەر زڕکوڕان بەردان، و ب ڕاستی ئەمرێ خودێ هاتە دان [یێ لێڤەبوون].

﴿٣٨﴾ چو لێگرتن و ڕەخنە و عەیبداری ل سەر پێغەمبەری نینە، د وی تشتیدا یێ خودێ بۆ تێخستی و بۆ دورستکری [وەکی مارکرنا زەینەبێ یان مارکرنا گەلەك ژنان]، ڕێکا خودێ بۆ پێغەمبەرێت بۆرین ژی هەر ئەڤە بوو [تشتێ خودێ ئەمر کری بێ ترس بکەن]، و ئەمرێ خودێ یێ ڤەبڕییە. ﴿٣٩﴾ و پێغەمبەرێت بەری توکە بۆرین ئەوون ئەوێت پەیاما خودێ دگەهینن و ژ خودێ دترسن، و ژ بلی خودێ ژ کەسێ دی ناترسن، و بەسە خودێ [بۆ هەوە] زێرەڤان و حسابدار بیت. ﴿٤٠﴾ موحەممەد نە بابێ کەس ژ زەلامێت هەوەیە، بەلێ پێغەمبەرێ خودێیە و پێغەمبەرێ دویماهییێیە، و ب ڕاستی خودێ هەمی تشتان دزانیت و پێ ئاگەهە.

﴿٤١﴾ گەلی خودان باوەران، خودێ گەلە بینە بیرا خۆ و گەلە زکرێ وی بکەن. ﴿٤٢﴾ و سپێدە و ئێڤاران خودێ ژ کێماسییان پاقژ بکەن. ﴿٤٣﴾ ئەوە دلۆڤانییێ ب هەوە دبەت، و ملیاکەت دوعایا گونەهـ ژێبرنێ بۆ هەوە دکەن، دا خودێ هەوە ژ تاریستانا گونەهان دەربێخیت و بەتە ڕۆناهییا باوەرییێ، و ب ڕاستی خودێ بۆ خودان باوەران یێ دلۆڤانە.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُۥ سَلَٰمٌۚ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا
إِلَى ٱللَّهِ بِإِذْنِهِۦ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم
مِّنَ ٱللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَدَعْ أَذَىٰهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نَكَحْتُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ
مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا
فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ
إِنَّآ أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَٰجَكَ ٱلَّٰتِىٓ ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّٰتِكَ
وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَٰلَٰتِكَ ٱلَّٰتِى هَاجَرْنَ مَعَكَ وَٱمْرَأَةً
مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِىِّ إِنْ أَرَادَ ٱلنَّبِىُّ أَن يَسْتَنكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِىٓ أَزْوَٰجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٠﴾

﴿٤٤﴾ و سلاڤا وان [ئەوا ل خودان باوەران دئێتە کرن] رۆژا دگەهنە خودێ [وەختێ مرنێ یان وەختێ ژ گۆڕان ڕادبن، یان وەختێ دچنە د بەحەشتێدا] ئەنایی و تێمنییە، و خودێ خەلاتەکێ باش و بەرفرەهـ یێ بۆ وان بەرهەڤکری. ﴿٤٥﴾ هەی پێغەمبەر مە تو یێ هنارتی، دا بییە شاهد و مزگینین و ئاگەهدارکەر. ﴿٤٦﴾ و دا ب دەستویریا خودێ داخوازا ڕێکا خودێ بکەی، و دا بییە چرایەکێ ڕۆنکەر و گەش. ﴿٤٧﴾ و مزگینیێ بدە خودان باوەران، کو ب ڕاستی وان ل دەڤ خودێ کەرەمەکا مەزن یا هەی. ﴿٤٨﴾ گوهێ خۆ نەدە گاور و دوڕوییان و بویتە ب ئەزیەتا وان نەکە، و پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکە، و بەسی تەیە خودێ پشتەڤانێ تە بیت. ﴿٤٩﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هەوە ژنێت خودان باوەر مارکرن، پاشی هەوە بەردان بەری هوین بچنە نڤینا وان، هەوە چو مۆلەت (ژڤان) ل سەر وان نینن وان بهێلنە تێدا [شوی نەکەن هەتا ئەو مۆلەتا دەستنیشانکری ب دوماهی دئێت]، ڤێجا هەقێ وان [خەلاتەکێ قەنج و هاریکاریەکێ] بدەنە وان، و ب تازەیی و بێ ئەزیەت دەست ژ وان بەردەن. ﴿٥٠﴾ هەی پێغەمبەر ب ڕاستی هەڤژینێت تە ئەوێت تە مەهرێت وان داین، مە بۆ تە یێت حەلالکرین، هەروەسا جاریێت تە و دۆتمامێت تە و کچ مەتێت تە و کچ خالێت تە و کچ خالەتێت تە ئەوێت د گەل تە مشەخت بوویین، و هەر ژنەکا خودان باوەر ـ ب شەرتەکی خۆ پێشکێشی پێغەمبەری بکەت و پێغەمبەری بڤێت مار بکەت ـ ئەڤە ژی بۆ تە ب تنێ دورستە ژ بلی خودان باوەر و موسلمانان [ئەڤە هەمی خودێ بۆ تە یێت دورست کرین تو مار بکەی]، ب سویند ئەم دزانین مە ج ل سەر موسلمانان د ڕاستا هەڤژینێت وان و جاریێت واندا فەرزکرییە [ژ خودانکرنێ و دانا مەهرێ و گرتنا شاهدان و هەژمارا هەڤژینێت کو ژ چاران دەرباز نەبن]، مە ئەڤە بۆ تە تایبەت کر دا تەنگاڤی ل تە نەبیت، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

حزب

۞ تُرْجِي مَن تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِيٓ إِلَيْكَ مَن تَشَآءُ ۖ وَمَنِ ٱبْتَغَيْتَ
مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِى قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَّا يَحِلُّ لَكَ
ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعْدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَٰجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ رَّقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتَ ٱلنَّبِىِّ
إِلَّآ أَن يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَٰظِرِينَ إِنَىٰهُ وَلَٰكِنْ
إِذَا دُعِيتُمْ فَٱدْخُلُوا۟ فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَٱنتَشِرُوا۟ وَلَا مُسْتَـْٔنِسِينَ
لِحَدِيثٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِى ٱلنَّبِىَّ فَيَسْتَحْىِۦ مِنكُمْ ۖ
وَٱللَّهُ لَا يَسْتَحْىِۦ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ
مِن وَرَآءِ حِجَابٍ ۚ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۚ
وَمَا كَانَ لَكُمْ أَن تُؤْذُوا۟ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓا۟ أَزْوَٰجَهُۥ
مِنۢ بَعْدِهِۦٓ أَبَدًا ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾
إِن تُبْدُوا۟ شَيْـًٔا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

﴿٥١﴾ یا تە بڤێت [ژ هەڤسەرێت خۆ] شەڤا وێ گیرۆکەی گیرۆکە، و یا تە بڤێت شەڤا وێ بینیە پێش بینە پێش، و یا تە بڤێت و نە شەڤا وێ، چو ل سەر تە نینە تو بچیە دەڤ، ئەڤ حوکمە [کو تو یێ ب کەیفا خۆیی، شەڤا خۆ بدەیە کێ دێ دەیە وێ، حوکمێ خودێیە] باشتر و چێتر دێ وان ڕازی کەت، کو چو نەچێتە د دلێت واندا و ب خەم نەکەڤن، و خودێ دزانیت کا چ د دلێت هەوەدایە، و خودێ یێ زانا و بێنفرەهە ل سەر جزاکرنێ. ﴿٥٢﴾ پشتی ڤان هەڤسەرێت تە هەین، چو ژن بۆ تە دورست نینن [تو ل خۆ مار بکەی]، و بۆ تە نەدورستە هندەکێت دی شوینا وان بینی [ئێکێ بەردەی ئێکا دی شوینێ بینی، یان ئێك بمریت ئێکا دی شوینێ بینی]، خۆ ئەگەر جوانیا وان بکەڤیتە دلێ تە ژی ژ بلی جاریێت تە، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان زێرەڤانە. ﴿٥٣﴾ گەلی خودان باوەران نەچنە د خانیێت پێغەمبەریڤە، ژ بلی هندێ ئەو دەستویریا هەوە بدەت بۆ خوارنەکێ، بەلێ وەختەکێ وەسا نەبیت خوارن نەیا حازربیت و هوین خۆ ل هیڤیێ بگرن [هەتا چێدبیت]، بەلێ ئەگەر هوین هاتنە داخوازکرن بۆ خوارنێ هەرن، و ئەگەر هەوە خوارن خوار ڤەرەڤن (بەلاڤ بن) و نەمینە ڕوینشتی، بمینە ب ئاخفتنڤە، ب ڕاستی کارێ هەوە ئەڤە [چونا مالا پێغەمبەری بێ دەستویری یان ژی مانە ل هیڤیا خوارنێ ل وێرێ هەتا چێدبیت یان ژی مانا ب ئاخفتنڤە] ئەزیەتێ بۆ پێغەمبەری چێ دکەت، ڤێجا ئەو شەرم ژ هەوە دکەت [ڤێ بۆ هەوە بێژیت]، بەلێ خودێ شەرم ژ دیارکرنا هەقیێ ناکەت، و هەر وەختێ هەوە هەوجەییەك ژ ژنێت پێغەمبەری خواست یان هەوە ڤیا وان باخێڤن، ڤێجا ل پشت پەردەیێ ژێ بخوازن یان باخێڤن، ئەڤە بۆ دلێ هەوە و دلێ وان ژی چێترە، و د بنیڕا بۆ هەوە نەدورستە هوین ئەزیەتێ بۆ پێغەمبەرێ خودێ چێکەن، و بۆ هەوە نەدورستە ژی هوین پشتی وی ژنێت وی مار بکەن، ب ڕاستی ئەڤە [مارکرنا ژنێت پێغەمبەری پشتی وی] ل دەڤ خودێ گونەهەکا مەزنە. ﴿٥٤﴾ ئەگەر هوین تشتی ئاشکەرا بکەن یان ژی [د دلێت خۆدا] ڤەشێرن [ل دەڤ خودێ تێکە]، و خودێ ژ هەمی تشتان ب ئاگەهە.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّۗ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٖ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِيِّۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ صَلُّواْ عَلَيْهِ وَسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْأٓخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُواْ فَقَدِ ٱحْتَمَلُواْ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾ ۞ لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِي ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَّلْعُونِينَۖ أَيْنَمَا ثُقِفُوٓاْ أُخِذُواْ وَقُتِّلُواْ تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِي ٱلَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلُۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

﴿٥٥﴾ چو گونەهـ ل سەر وان نینە [مەخسەد ژنێت پێغەمبەری]، ئەو ل دەف بابێت خۆ و کورێت خۆ و برایێت خۆ و برازایێت خۆ و خوارزایێت خۆ و ژنێت موسلمان و کۆلەیێت خۆ نە د پەردەپۆش بن، و ژ خودێ بترسن ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ حازرە و دبینیت. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی خودێ و ملیاکەتێت وی سەلەواتان ددەنە سەر پێغەمبەری [و سەلەوات ژ خودێ، دلۆڤانیيە، و ژ ملیاکەتان، دوعانە]. گەلی خودان باوەران هوین ژی سەلەوات و سلاڤان بدەنە سەر [و بێژن: (السلام عليك أيها النبي)] و ب دورستی ل بەر ئەمرێ پێغەمبەری ڕاوەستن. ﴿٥٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت وان کاران دکەن یێت خودێ پێ نەخۆش، و ئەزیەتا پێغەمبەرێ وی دکەن، خودێ د دنیایێ و ئاخرەتێدا لەعنەت یا ل وان کری و ئیزایەکا هەتکبەر بۆ وان یا بەرهەڤکری. ﴿٥٨﴾ وب ڕاستی ئەوێت ژ نەهەقی ئەزیەتا زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر دکەن [ب هەر ڕەنگەکێ هەبیت ب ئەزمانێ خۆ یان ب دەستێ خۆ] و پێ وان تشتەك کریت، ب سویند وان ستەم و بێ بەختیەکا مەزن و گونەهەکا زێدە ئاشکەرا کر.

﴿٥٩﴾ هەی پێغەمبەر بێژە هەڤسەرێت خۆ و کچێت خۆ و ژنێت موسلمانان بلا جلبابێت (کراسێ ئێك پارچە یێ هەمی لەشی دگریت) خۆ ب سەر خۆدا بەردەنە خوارێ، ئەڤە باشترە بێ بێنە نیاسین [کو ژنێت ئازادنە، نە جێرینە] و ئەزیەت بۆ وان چێ نەبیت، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە [ل وان ناگریت ئەگەر هەتا نوکە جلبابێت خۆ ب سەر خۆدا نەبەردابنە خوارێ]. ﴿٦٠﴾ ب سویند ئەگەر دوڕوی و ئەوێت نەساخی د دلێ واندا هەی [هەر دوڕوینە] و ئەوێت بەلبەلەیێ ب درەوان و گۆتگۆتکان د مەدینەیێدا بەلاڤ دکەن، ئەوا ئەو ل سەر [ژ دوڕوییاتیێ و خرابیێ و بەلبەلەیێ] نەهێلن، ئەم دێ تە سەردەستێ وان کەین [دێ ئەمرێ تە کەین تو وان ئیزا بدەی]، پاشی [تو وەل وان بکەی] ژ جیرانەتیا تە د مەدینەیێدا وەختەکێ کێم نەبیت یان جیرانیيەکا کێم نەبیت بچن. [و نێزکی هەوە نەمینن]. ﴿٦١﴾ [دوی دەمێ کێم] لەعنەت لێ بن، هەر جهێ لێ بن و لێ بێنە دیتن حکمێ وان [ئەگەر ل سەر دوڕوییاتیا خۆ بمینن] لێ بێنە گرتن و لێ بێنە کوشتن. ﴿٦٢﴾ ئەڤە ڕێکا خودێیە د وان دوڕوییاندا ئەوێت بەری هەوە بۆرین [ئەم لەعنەتان ل وان دکەین، و وان چو ئەمانەت نینە ئەوێت ئاشکەرا دوڕوییاتیێ د گەل پێغەمبەران دکەن]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی.

يَسْـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَٰفِرِينَ وَأَعَدَّ
لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾
يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَٰلَيْتَنَآ أَطَعْنَا ٱللَّهَ
وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا۠ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا
فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَآ ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ ٱلْعَذَابِ
وَٱلْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ
ءَاذَوْا۟ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُوا۟ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
ٱلْإِنسَٰنُ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ
عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًۢا ﴿٧٣﴾

﴿٦٣﴾ خەلك پسیارا قیامەتێ ژ تە دکەن [پسیارا وەختێ وێ ژ تە دکەن، کا کەنگی دێ ئێت] بێژە: ب ڕاستی بەس خودێ دزانیت، و ما تو چ دزانی، تێ هەیە قیامەت یا نێزیك بیت؟. ﴿٦٤﴾ ب ڕاستی خودێ لەعنەتا ل گاوران کری، و ژ دلۆڤانییا خۆ یێت دویرێخستین، و ئاگرەکێ سنجری و شارپایی یێ بۆ وان بەرهەڤکری. ﴿٦٥﴾ هەروهەر دێ تێدا بن، و چو هاریکار و پشتەڤانان بۆ خۆ نابینن. ﴿٦٦﴾ و ڕۆژا سەروچاڤێت وان د ئاگرێ جەهنەمێدا دئێنە وەرگێڕان، دێ بێژن: خۆزی مە گوهێ خۆ دابایە خودێ و مە گوهێ خۆ دابایە پێغەمبەری [ئانکو خۆزی مە باوەری ب خودێ و پێغەمبەری ئینابایە، دا ئەم ئەڤرۆ نەکەڤتبایینە د ڤی حالیدا]. ﴿٦٧﴾ و گۆتن: خودێوۆ، ب ڕاستی مە گوهێ خۆ دا سەروك و مەزنێت خۆ، و وان ڕێکا ڕاست ل بەر مە بەرزەکر. ﴿٦٨﴾ خودێوۆ وان دوقات ئیزا بدە [ئیزایا گاورییا وان، و ئیزایا ژ ڕێ دەرێخستنا مە]، و لەعنەتا ژ هەمییان مەزنتر (یان گەلەك و زێدە لەعنەتان) ل وان بکە. ﴿٦٩﴾ گەلی خودان باوەران [پێغەمبەرێ خۆ نەئێشینن] وەکی وان نەبن ئەوێت مووسا ئەزیەت دایین [و تشت ب دویڤڤە نایین]، ڤێجا خودێ دیارکر ئەوێ باقژە ژ گۆتنێت وان، و ئەو ب خۆ ل دەڤ خودێ یێ ب ڕێز و ڕویمەت بوو. ﴿٧٠﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن [د هەمی کاروبارێت خۆدا]، و ئاخڤتنا ڕاست بێژن [دیسا د هەمی کاروبارێت خۆدا]. ﴿٧١﴾ دێ پەرستنا هەوە قەبویلکەت، و بەرێ هەوە دەتە کار و کریارێت ڕاست و دورست، و دێ گونەهێت هەوە ژێبەت، و هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە خودێ و پێغەمبەرێ وی، ب ڕاستی ئەڤە ئەو ب سەرفەرازییەکا مەزن سەرفەراز بوو. ﴿٧٢﴾ [گەلی مرۆڤان] ب ڕاستی مە ئەمانەت [ئەڤ دینە و فەرمانێت تێدا] دانا بەر ئەرد و ئەسمان و چیایان [ب کەیفا خۆ بۆ خۆ هەلبژێرن، ئەگەر بڤێن ڕاکەن و ئەگەر نەڤێن نە] ئەڤیان ڕاکەن و ژێ ترسیان، و مرۆڤی هەلگرت، ب ڕاستی ئەو [بۆ خۆ] یێ ستەمکار بوو و یێ نەزان بوو [دویماهییا خۆ نەدزانی]. ﴿٧٣﴾ [و خودێ ئەڤ ئەمانەتە دا مرۆڤان] دا زەلام و ژنێت دوڕوی و زەلام و ژنێت موشرك ئیزا بدەت، و دا خودێ تۆبەیێ بدەتە سەر زەلام و ژنێت خودان باوەر، و خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە.

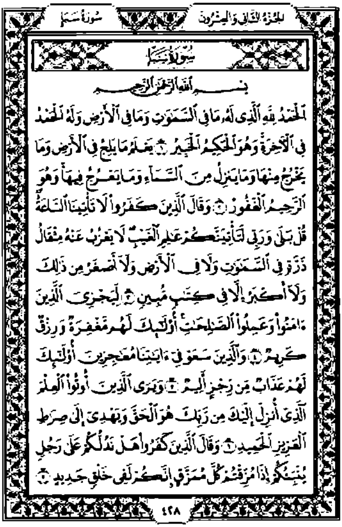

الجزء الثاني والعشرون سورة سبإ

سُورَةُ سَبَإٍ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُ
فِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ وَهُوَ ٱلۡحَكِيمُ ٱلۡخَبِيرُ ١ يَعۡلَمُ مَا يَلِجُ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا
يَخۡرُجُ مِنۡهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعۡرُجُ فِيهَاۚ وَهُوَ
ٱلرَّحِيمُ ٱلۡغَفُورُ ٢ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَأۡتِينَا ٱلسَّاعَةُۖ
قُلۡ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأۡتِيَنَّكُمۡ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِۖ لَا يَعۡزُبُ عَنۡهُ مِثۡقَالُ
ذَرَّةٖ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَآ أَصۡغَرُ مِن ذَٰلِكَ
وَلَآ أَكۡبَرُ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ٣ لِّيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ
كَرِيمٞ ٤ وَٱلَّذِينَ سَعَوۡ فِيٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُوْلَٰٓئِكَ
لَهُمۡ عَذَابٞ مِّن رِّجۡزٍ أَلِيمٞ ٥ وَيَرَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ
ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ ٱلۡحَقَّ وَيَهۡدِيٓ إِلَىٰ صِرَٰطِ
ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ٦ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ هَلۡ نَدُلُّكُمۡ عَلَىٰ رَجُلٖ
يُنَبِّئُكُمۡ إِذَا مُزِّقۡتُمۡ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمۡ لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدٍ ٧

٤٢٨

سۆرەتا سەبەء

ل مەكەهێ هاتیـە خوارێ (٥٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هەمی شـوكور و سوپاسـی بـۆ وی خودایـی، ئـەوێ هنـدی د ئـەرد و ئەسمـاناندا هـەی یـێ وی، و حەمـد و شـوكور د ئاخرەتیـدا ژی بـۆ وینە [بەندەیێت وی ئەوێت دچنە بەحەشتێ دبێژن: (سوپاسی بۆ وی خودایی ئەوێ سۆز و پەیمـانا خۆ بۆ مە ب جهـ كری)]، و ئەوە یێ كاربنەجهـ و شـارەزا. ﴿٢﴾ دزانیت كا چ د ئەردیدا دچیت [كا چ د ناڤدا دچیت، ژ ناڤێ و خزینەیـان و هـەر تشتەكێ دی]، و كا چ ژێ دەردكەڤیت [ژ شینكاتی و كانی و بیران و مەعدەنان... هتد]، و كا چ ژ ئەسمـانی دئێتە خوارێ [ژ بارانێ و گژلۆكێ و بەفرێ و برویسـیان و ملیاكەتان و كتێبان و... هتد.]، و كا چ بلند دبیتە ئەسمانی [ژ كریارێت باش و دوعایێ و روحان و ملیاكەتان و تەیر و تەوالان و هەلمێ و... هتد.]، و ئەو دلۆڤان و گونەهـ ژێبەرە. ﴿٣﴾ و ئەوێت گاوربوویـین گۆتن: قیامەت ل مە نا ڕابیت و نائێت، بێژە: [نەخێر وەنینە وەكی هوین دبێژن] بەلێ ب خودێ زانایێ نهێنیان، دێ ل هەوە ڕابیت، و تەمەتی دندكا تۆزكێ نە د ئەسمـاناندا نە ژی د ئەردیدا ل بەر بەرزە نابیت، و نە بچویكتر و نە مەزنتر ژێ نینە ئەگەر ئاگەهـ ژێ نەبیت، و د دەپێ پارستیدا نەبیێ نڤیسی بیت. ﴿٤﴾ [قیامەت هـەر دێ ئێت و هەمی كار و كریارێت وان ل سەر وان دێ ئێنە نڤیسین] دا خودێ ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین خەلات بكەت، ئەڤان گونەهـ ژێبرن و ڕزقەكێ باش [كو بەحەشتە و خۆشیێت بەحەشتێنە] بۆ وان یێ هەی.

﴿٥﴾ و ئەوێت بزاڤێ دكەن گۆمانێ بێخنە د قورئانا مەدا، و باوەری پێ نەئێتە ئینان، و هزر دكەن پێغەمبەری ئاسێ دكەن ب هلێخستنا گۆمانێت خۆ، ئەڤان ئیزایەكا ب ژان و دژوار بۆ وان یا هەی. ﴿٦﴾ و ئەوێت خودێ زانین ب ڕزقێ وان كری، دزانن ئەڤا بۆ تە ژ نك خودایێ تە هاتیە خوارێ [كو قورئانە] ڕاستە، و بەرێ مرۆڤی ددەتە خودایێ سەردەست و هێژایی سوپاسی و شوكورێ. ﴿٧﴾ و ئەوێت گاوربوویـین گۆتن: ئەرێ هـەوە دڤێت ئەم زەلامەكی نیشا هەوە بدەین بۆ هەوە تشتەكی [ئێكە] بێژیت: ئەگەر هوین ژێك بەرێێن و بوونە ئاخ، جارەكا دی سەر ژ نوی دێ ساخ بنەڤە.

أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِۦ جِنَّةُۢ ۗ بَلِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ
فِى ٱلْعَذَابِ وَٱلضَّلَـٰلِ ٱلْبَعِيدِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ
أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً
لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٩﴾ ۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ
يَـٰجِبَالُ أَوِّبِى مَعَهُۥ وَٱلطَّيْرَ ۖ وَأَلَنَّا لَهُ ٱلْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنِ ٱعْمَلْ
سَـٰبِغَـٰتٍ وَقَدِّرْ فِى ٱلسَّرْدِ ۖ وَٱعْمَلُوا۟ صَـٰلِحًا ۖ إِنِّى بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَلِسُلَيْمَـٰنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۖ
وَأَسَلْنَا لَهُۥ عَيْنَ ٱلْقِطْرِ ۖ وَمِنَ ٱلْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
رَبِّهِۦ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٢﴾
يَعْمَلُونَ لَهُۥ مَا يَشَآءُ مِن مَّحَـٰرِيبَ وَتَمَـٰثِيلَ وَجِفَانٍ كَٱلْجَوَابِ
وَقُدُورٍ رَّاسِيَـٰتٍ ۚ ٱعْمَلُوٓا۟ ءَالَ دَاوُۥدَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِىَ
ٱلشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِۦٓ
إِلَّا دَآبَّةُ ٱلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُۥ ۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ
أَن لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ٱلْغَيْبَ مَا لَبِثُوا۟ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ﴿١٤﴾

﴿٨﴾ ئەرێ ئەو درەوان ژ کیسێ خودێ دکەت یان ژی یێ دینە [ڤێ ئاخفتنێ دکەت]؟ [و وان دزانی یێ ڕاستگۆیە و ئەو ژ هەمییان یێ ب ئاقلترە]، نەخێر وەسا نینە وەکی ئەو دبێژن، بەلێ ئەوێت باوەرییێ ب قیامەتێ نەئینن، یێت د ئیزایێ و بەرزەبوونەکا کویردا. ﴿٩﴾ ئەرێ ما ئەو تشتێ ل پێشیا خۆ و ل پشت [دۆرماندۆری] خۆ ژ ئەردی و ئەسمانی نابینن؟ [و هەر جهێ بچنێ و هەر ڕەخێ بەرێ خۆ بدەنێ دێ ئەرد و ئەسمانان بینن، ما ئەڤە بەسی وان نینە بێ بزانن خودێ ئێکە، و پێ بزانن ئەوێ ئەڤ ئەرد و ئەسمانە داین دشێت وان پشتی مرنێ ساخکەتەڤە] ئەگەر مە بڤێت دێ وان د ئەردیدا بەینە خوارێ [هەروەکی مە ب سەرێ قاروونی ئینایی] یان ئەسمانی پارچە پارچە ب سەر واندا بینینە خوارێ [هەروەکی مە ب سەرێ ملەتێ شوعەیبی ئینایی]، ئەڤە چامە و نیشانن بۆ هەر بەندەیەکێ ل خودێ بزڤڕیت و تۆبە بکەت. ﴿١٠﴾ ب سویند مە ژ دەڤ خۆ کەرەم [پێغەمبەراتی، زەبوور، نەرمکرنا چاییێ، نەرمکرنا ئاسنی و نیشادانا چێکرنا زری و کومزریان... هتد] د گەل داوودی کربوو، [و مە گۆت:] گەلی چیایان و گەلی باڵەفڕ و تەوالان تەسبیحێ لێ ڤەگێڕن، و مە ئاسن ژی بۆ نەرم و بەردەست کربوو [چاوا بڤێت وەلێ بکەت]. ﴿١١﴾ و مە گۆتێ: زری و کومزرییێت شۆڕ چێکە، و موکوم و ل قایدە [ب کێرهاتی، نە مەزن و نە بچویك] چێکە، و کار و کریارێت ڕاست و دورست بکەن، ب ڕاستی هەر تشتەکێ هوین دکەن ئەز دبینم. ﴿١٢﴾ و مە با (هەوا) بۆ سولەیمانی سەرنەرم بن دەست کربوو [ب ئەمرێ وی دچۆ و دهات]، سپێدەیان قوناخا هەیڤەکێ دچۆ و ئێڤاران قوناخا هەیڤەکێ دچۆ، و مە سفر بۆ حەلاند وەکی کانییێ دچۆ، و ژ ئەجنەیان دەستەکێ ب دەستویریا خودێ ل بەر دەستێت وی شۆل دکرن، و هەچیێ ژ وان ژ ئەمرێ مە دەرکەڤیت، ئەم دێ ئیزابا ئاگرێ دژوار دەینە بەر وان. ﴿١٣﴾ تشتێ سولەیمانی بڤێت [ئەجنە] بۆ چێ دکەن، ژ ئاڤاهی و مزگەفت و پەیکەران، و لەگەنێت مەزن یێت وەکی جابییان (برکێت مەزن)، و قازانێت ل سەر کوچکان ڕاوەستیایی [هندی هند د مەزن بوون نەدهاتنە ڕاکرن]، [و مە گۆتە وان:] مالا داوودی سوپاسی و شوکورا خودێ بکەن، و کێمەك ژ بەندەیێت من سوپاسدارن. ﴿١٤﴾ ڤێجا وەختێ مە بڕیارا مرنا وی دایی [سەرێ خۆ دانا سەر دارێ خۆ و مر ئەجنە ب مرنا وی نەدحەسیان، ژ ترساندا بەردەوام شۆل دکرن]، چو تشتی ئەجنە ب مرنا وی ئاگەهدار نەکرن، خوێرك نەبیت، دارێ وی دخوار، ڤێجا وەختێ کەتی [پشتی دارێ وی، خۆ ل سەر گرتی، شکەستی و کەڤتی] بۆ ئەجنەیان ئاشکەرابوو و زانی، ئەگەر وان نهێنی و غەیب زانیبایە، ئەو هند نەدمانە ب کارێت گرانڤە.

لَقَدۡ كَانَ لِسَبَإٖ فِي مَسۡكَنِهِمۡ ءَايَةٞۖ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٖ وَشِمَالٖۖ
كُلُواْ مِن رِّزۡقِ رَبِّكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لَهُۥۚ بَلۡدَةٞ طَيِّبَةٞ وَرَبٌّ غَفُورٞ ﴿١٥﴾
فَأَعۡرَضُواْ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ سَيۡلَ ٱلۡعَرِمِ وَبَدَّلۡنَٰهُم بِجَنَّتَيۡهِمۡ
جَنَّتَيۡنِ ذَوَاتَيۡ أُكُلٍ خَمۡطٖ وَأَثۡلٖ وَشَيۡءٖ مِّن سِدۡرٖ قَلِيلٖ ﴿١٦﴾
ذَٰلِكَ جَزَيۡنَٰهُم بِمَا كَفَرُواْۖ وَهَلۡ نُجَٰزِيٓ إِلَّا ٱلۡكَفُورَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلۡنَا بَيۡنَهُمۡ وَبَيۡنَ ٱلۡقُرَى ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَا قُرٗى ظَٰهِرَةٗ
وَقَدَّرۡنَا فِيهَا ٱلسَّيۡرَۖ سِيرُواْ فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُواْ رَبَّنَا بَٰعِدۡ بَيۡنَ أَسۡفَارِنَا وَظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فَجَعَلۡنَٰهُمۡ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقۡنَٰهُمۡ كُلَّ مُمَزَّقٍۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّكُلِّ صَبَّارٖ
شَكُورٖ ﴿١٩﴾ وَلَقَدۡ صَدَّقَ عَلَيۡهِمۡ إِبۡلِيسُ ظَنَّهُۥ فَٱتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقٗا مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُۥ عَلَيۡهِم مِّن سُلۡطَٰنٍ
إِلَّا لِنَعۡلَمَ مَن يُؤۡمِنُ بِٱلۡأٓخِرَةِ مِمَّنۡ هُوَ مِنۡهَا فِي شَكّٖۗ
وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَفِيظٞ ﴿٢١﴾ قُلِ ٱدۡعُواْ ٱلَّذِينَ زَعَمۡتُم مِّن
دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمۡلِكُونَ مِثۡقَالَ ذَرَّةٖ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَمَا لَهُمۡ فِيهِمَا مِن شِرۡكٖ وَمَا لَهُۥ مِنۡهُم مِّن ظَهِيرٖ ﴿٢٢﴾

﴿١٥﴾ ب سویند بۆ خەلكێ سەبەئێ د جهێ واندا [مەئربێ] نیشانەك [ل سەر دەستهەلاتداریا خودێ و قەنجییێت وی و پێدڤیا سوپاسیا وی] هەبوو، دو جنێكێت مەزن هەبوون، ئێك ل ڕەخێ ڕاستێ و ئێك ل ڕەخێ چەپێ [و مە گۆتە وان:] ژ ڕزقێ خودایێ خۆ [ئانكو ڤێقیێ ڤان جنێكان] بخۆن و سوپاسی و شوكورا وی بكەن، باژێرەكێ ب خێر و بێر و پاقژە [باژێرێ هەوە]، و خودایێ هەوە یێ گونەهـ ژێبەرە.

﴿١٦﴾ ڤێجا وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [سوپاسیا خودێ نەكرن و گاوربوون]، مە ژی لێمشتەكا چو خۆ ل بەر نەگریت، ب سەر واندا هنارت، و مە هەردو جنێكێت وان [یێت ب خێر و بەرەكەت] كرنە دوو جنێكێت ڤێقی، یێ زێدە تەحل و ب گەز، و كێمەكا كنێران د ناڤدا. ﴿١٧﴾ ژ بەر گاوری و نەشوكورداریا وان، مە ئەو هۆسا ئیزادان، و ما ئەم ژ زێدە نەشوكورداران پێڤەتر، ئیزا ددەین؟!. ﴿١٨﴾ و مە د ناڤبەرا وان [خەلكێ سەبەئێ] و وان گونداندا ئەوێت مە ب بەرەكەت ئێخستین [كو گوندێت شامێ بوون] ڕێزە گوندێت بەرچاڤ دانابوون [ژ یەمەنێ بۆ شامێ گوند ب گوند دهاتن، و هەوجە نەدبوون خوارنێ د گەل خۆ بینن]، و مە تەمەتی ئێك ژ ئێكدو دویرئێخستبوون [و مە گۆتە وان] ب شەڤ و ڕۆژ و ئێمن [و بێ ترس] هەڕن و وەرن. ﴿١٩﴾ [ڤێجا شوینا ئەو سوپاسیا خودێ بكەن كو هۆسا خودێ گوندێت وان ڕێزكرین، بێ زەحمەت و بێ ترس ژ ڤی گوندی بچنە یێ دی، د سەر بێ خۆدا چۆن] و گۆتن: خودێوۆ گوندێت مە ژێك دویربێخە، و وان [ب ڤێ داخوازێ] ستەم ل خۆ كر، ڤێجا مە ئەو كرنە چیرۆك و ئێخستنە سەر ئەزمانێ خەلكی و مە ئەو تەرابەراكرن، ب ڕاستی ئەڤە نیشان و دەرسن بۆ هەر زێدە بێنفرەهەكێ زێدە سوپاسدار.

﴿٢٠﴾ ب سویند شەیتانی هزرا خۆ د ڕاستا واندا [كو ئەگەر ئەو وان د سەردا بەت، دێ د سەردا چن] دورست دەرئێخست، ڤێجا دەستەكەك ژ خودان باوەران تێ نەبیت، ئەڤێت دی هەمی ب دویڤ وی كەڤتن.

﴿٢١﴾ و شەیتانی چو هێز و دەستهەلات ل سەر وان نەبوو [ب خورتی وان د بەر گاوریێڕا بكەت]، بەلێ [مە ڕێك دا شەیتانی ب وەسواسا خۆ، مرۆڤان د سەردا ببەت] دا ئەم ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ هەی ژ وان ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ نەی و ژێ ب گۆمان، ژێك بنیاسین و ژێك جودا بكەین، و خودایێ تە زێرەڤانە ل سەر هەمی تشتان. ﴿٢٢﴾ بێژە: [گەلێ موشركان] كا گازی وان بكەن ئەوێت هەوە هزر دكرن، كو ئەو پەرستییێت ڕاست و دورستن شوینا خودێ [بلا هاریكاریا هەوە بكەن]، هندی دندكا تۆزكێ [ژ خرابی و باشیێ] د دەست واندا نینە، نە ل ئەردی و نە ل ئەسمانان، و وان چو هەڤپشكی د [چێكرن و خودانی و ڕێڤەبرنا] ئەرد و ئەسماناندا نینە، و چو پشتەڤانی و هاریكاری [بۆ ڕێڤەبرنا ئەرد و ئەسمانان] ژ وان ناگەهیتە خودێ.

وَلَا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن
قُلُوبِهِمْ قَالُوا۟ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا۟ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾
۞ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ
وَإِنَّآ أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُل
لَّا تُسْـَٔلُونَ عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ
يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَهُوَ ٱلْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾
قُلْ أَرُونِىَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ ۖ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾
قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَا
بِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ
رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ٱلْقَوْلَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ
ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

الحزب ٤٤

﴿٢٣﴾ و مەهدەرا كەسێ ل دەڤ خودێ فایدە ناكەت، یا وی نەبیت یێ خودێ دەستویریا وی بدەت [ژ ملیاكەت و پێغەمبەران، و یێ خودێ وێ ڕۆژێ كەرەمێ دگەل بكەت]، گاڤا ترس ل سەر دلێ وان [مەخسەد یێ مەهدەرچیان] نەما، دێ بێژنە ئێكدو: خودایێ هەوە چ گۆت [د دەرهەقێ مەهدەرێدا]، دێ بێژن: هەقی گۆت [ئەو ژی دەستویردانە ب مەهدەرێ بۆ وی یێ بڤێت] و ئەوە یێ بلند و مەزن. ﴿٢٤﴾ بێژە: كیە رزقێ هەوە ژ ئەرد و ئەسمانان ددەت؟ بێژە: خودێیە، و [بێژە] ب ڕاستی ئەم یان هوین، [ئێك ژ مە ڤان هەردو جویینان] یان یێت ل سەر ڕێكا ڕاست یان یێت د بەرزەبوونەكا ئاشكەرادا. ﴿٢٥﴾ تو [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: پسیارا هەوە نائێتەكرن ژ وێ یا مە كری، و پسیارا مە ژی نائێتەكرن ژ وێ یا هوین دكەن. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودایێ مە، دێ مە و هەوە پێكڤە كۆمكەت، پاشی ب دورستی دێ حوكمی د ناڤبەرا مە و هەوەدا كەت، و ئەوە حاكمێ زانا. ﴿٢٧﴾ بێژە [گەلی موشركان]: كا وان ئەوێت هەوە هەڤپشك بۆ خودێ دانایین نیشا من بدەن [دا ببینم و بزانم كا وان چ یێ چێ دبیت]، نە بلا هەڤپشكان بۆ خودێ چێ نەكەن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٢٨﴾ [هەی موحەممەد] مە تو نەهنارتیە بۆ هندێ نەبیت، تو بۆ هەمی مرۆڤان بییە مزگینكار و هشیاركەر، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٢٩﴾ و دبێژن: كەنگی ئەو ژڤان و پەیمان [ئەوا هوین مە ب ئیزایا وێ دترسینن] دێ ئێت، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٣٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: بۆ هەوە ڕۆژەكا هەی، هوین نە بستەكێ ژێ پاش دكەڤن، و نە بستەكێ ژێ پێش دكەڤن. ﴿٣١﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: ئەم د بنیرا نە باوەرییێ ب ڤێ قورئانێ، و نە ب كتێبێت بەری وێ [هاتین] دئینین، و ئەگەر تو ببینی وەختێ ستەمكار ڕاوەستایی بەرانبەر خودایێ خۆ، هندەك ژ وان ئاخفتنێ [ب جرەبڕ و گازندە] ل هندەكان دزڤڕینن [دا ئشتەكێ ب سەهم بینی]، ئەوێت هاتینە تەپەسەركرن دبێژنە ئەوێت خۆ ل سەر سەرێ وان مەزن كرین، ئەگەر هوین نەبانە ئەم دا ژ خودان باوەران بین.

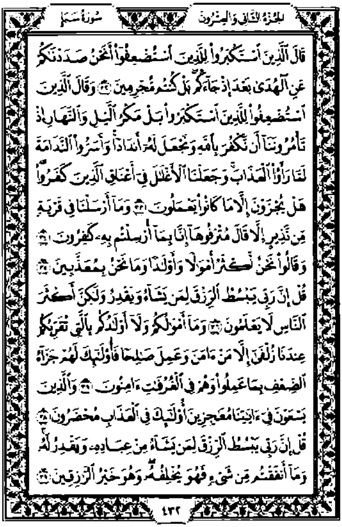

الجزء الثاني والعشرون
سورة سبإ

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ لِلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُوٓاْ أَنَحۡنُ صَدَدۡنَٰكُمۡ
عَنِ ٱلۡهُدَىٰ بَعۡدَ إِذۡ جَآءَكُمۖ بَلۡ كُنتُم مُّجۡرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
ٱسۡتُضۡعِفُواْ لِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ بَلۡ مَكۡرُ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ إِذۡ
تَأۡمُرُونَنَآ أَن نَّكۡفُرَ بِٱللَّهِ وَنَجۡعَلَ لَهُۥٓ أَندَادٗاۚ وَأَسَرُّواْ ٱلنَّدَامَةَ
لَمَّا رَأَوُاْ ٱلۡعَذَابَۚ وَجَعَلۡنَا ٱلۡأَغۡلَٰلَ فِيٓ أَعۡنَاقِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ
هَلۡ يُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِي قَرۡيَةٖ
مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَقَالُواْ نَحۡنُ أَكۡثَرُ أَمۡوَٰلٗا وَأَوۡلَٰدٗا وَمَا نَحۡنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾
قُلۡ إِنَّ رَبِّي يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُم بِٱلَّتِي تُقَرِّبُكُمۡ
عِندَنَا زُلۡفَىٰٓ إِلَّا مَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ جَزَآءُ
ٱلضِّعۡفِ بِمَا عَمِلُواْ وَهُمۡ فِي ٱلۡغُرُفَٰتِ ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ
يَسۡعَوۡنَ فِيٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ٱلۡعَذَابِ مُحۡضَرُونَ ﴿٣٨﴾
قُلۡ إِنَّ رَبِّي يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُ لَهُۥۚ
وَمَآ أَنفَقۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَهُوَ يُخۡلِفُهُۥۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٣٩﴾

٤٣٢

﴿٣٢﴾ و ئەوێت خۆ مەزن کرین [کو گرەگرە و سەرۆکن] گۆتنە ئەبەسەرکریان [کو دویڤەلانک و دویڤچۆیینە]: ئەرێ ما مە هوین ژ رێکا راست و باوەرییێ دانەپاش پشتی بۆ هەوە هاتی؟! نەخێر وەسا نینە، بەلێ هوین ب خۆ د گونەهکار بوون. ﴿٣٣﴾ و ئەوێت هاتینە ئەبەسەرکرن گۆتنە وان ئەوێت خۆ ل سەر سەرێ وان مەزن کرین: نەخێر وەسا نینە وەکی هوین دبێژن، بەلێ پیلان و تزییێت هەوە ب شەڤ و رۆژ، وەل مە کر ئەم نە ژ خودان باوەران بین دەمێ هەوە ئەمرێ مە دکر ئەم باوەرییێ ب خودێ نەئینین، و هەڤبەران بۆ چێکەین و هەردو جوینان [سەرۆکان و دویکەفتییێت وان] پەشێمانیا خۆ ڤەشارتن [کو باوەری نەئینایینە] دەمێ ئیزا دیتین، و قەید و زنجیر مە کرنە ستۆیێت وان ئەوێت گاوربوویین، و ئەو ل سەر کار و کریارێت وان دکرن، پێڤەتر ناێنە جزاکرن. ﴿٣٤﴾ و مە بۆ خەلکێ چو گوندان پێغەمبەر نەهنارتینە، دەولەمەند و گرەگرە و سەرکردەیێت وان نەگۆتبن: ب راستی تشتێ هوین پێ هاتین مە باوەری پێ نینە. ﴿٣٥﴾ و گۆتن: ئەم ژ هەوە دتێر مال و عەیالترین [و ئەڤە نیشانا هندێیە خودێ ژ مە رازییە، لەوا ئەڤ بەرفرەهیە د مال و عەیالیدا یا دایییە مە]، و ئەم [رۆژا قیامەتێ ژی] ناێتینە ئیزادان.

﴿٣٦﴾ بێژە: ب راستی خودایێ من بۆ یێ بڤێت رزقی بەرفرەه و بەرتەنگ دکەت، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٣٧﴾ و نە مالێ هەوە و نە عەیالێ هەوە، ئەوە یێ هەوە نێزیکی مە بکەت، نابێژم خودانێت وان باوەرییێ بینن و کارەکێ راست و دورست بکەن، ئەڤان دوقات خەلات یێ بۆ هەی، ژ بەر وان کار و کریارێت وان کرین، و ئەو ب خۆ د بلندەجهێت بەحەشتێدا د تێمنن. ﴿٣٨﴾ و ئەوێت بزاڤێ دکەن گۆمانێ بێخنە د قورئانا مەدا و باوەری پێ نەئێتە ئینان، و هزردکەن پێغەمبەری ئاسێ دکەن ب هلێتخستنا گۆمانێت خۆ، ئەڤە دێ کەڤنە د ئیزایێدا. ﴿٣٩﴾ بێژە: ب راستی خودایێ من بۆ بەندەیێ خۆ یێ بڤێت، رزقی بەرفرەه و بەرتەنگ دکەت، و هەر تشتەکێ هوین د خێرێدا بمەزێخن [بکەنە خێر]، ئەو خەلاتەکێ ل شوینێ ددانیت [چ ل دنیایێ و چ ل ئاخرەتێ]، و ئەو ب خۆ ژی چێترین رازقە (رزقدەهە).

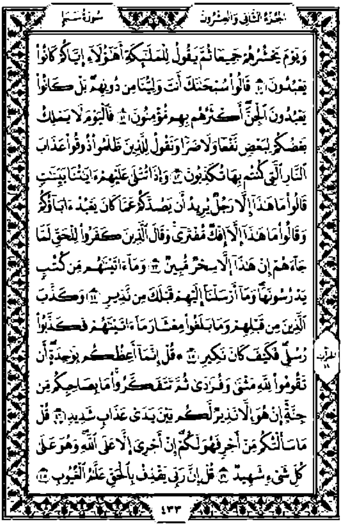
الجزء الثاني والعشرون
سورة سبإ
الحزب
٤٣٣

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُواْ
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُواْ سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم بَلْ كَانُواْ
يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذُوقُواْ عَذَابَ
ٱلنَّارِ ٱلَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ
قَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ
وَقَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلْحَقِّ لَمَّا
جَآءَهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَآ ءَاتَيْنَٰهُم مِّن كُتُبٍ
يَدْرُسُونَهَا وَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُواْ مِعْشَارَ مَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ فَكَذَّبُواْ
رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ ۞ قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍ أَن
تَقُومُواْ لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُواْ مَا بِصَاحِبِكُم مِّن
جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ
مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

﴿٤٠﴾ و ڕۆژا خودێ وان هەمیان کۆم دکەت [مەزن و دویکەفتیێت وان]، پاشی دێ بێژتە ملیاکەتان: ئەرێ ئەڤان هوین دپەرستن؟ ﴿٤١﴾ [ملیاکەتان] گۆتن: ئەم تە ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەین [کو هەڤپشکەك تە هەبیت] تویی سەمیان و هاریکارێ مە، نە ئەو، بەلێ وان ئەجنە دپەرستن [ئانکو شەیتان و لەشکەرێ وی] باراپتر ژ وان باوەری یا ب وان هەی. ﴿٤٢﴾ ڤێجا ئەڤرۆ کەس ژ هەوە تە فایدەی نە ژی زیانێ ناگەهینتە کەسێ [ئانکو نە پەرستیان و نە ژی پەرستکاران تشتەك ژ مفا و زیانێ د دەستیدانە] و دێ بێژینە ئەوێت ستەم کرین: تامکەنە ئیزایا وی ئاگری ئەوێ هەوە درەو ددانا و باوەری پێ نەدئینا. ﴿٤٣﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر بۆ وان دئێنە خواندن، دبێژن: ئەڤە [ئانکو موحەممەد] ئەپێغەمبەرە، تنێ زەلامەکە دڤێت هەوە ژ وان پەرستیان بدەتە پاش ئەوێت باب و باپیرێت هەوە دپەرستن. و گۆتن: ئەڤ قورئانە ژ درەوێ پێڤەتر نینە، [موحەممەدی یا ژ دەڤ خۆ ئینای] و ئەوێت گاوربوویین د دەرهەقێ قورئانێدا پشتی بۆ وان هاتی گۆتن: ئەڤە ژ سحرەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿٤٤﴾ و مە بەری ڤێ قورئانێ چو کتێب بۆ [خەلکێ مەکەهێ] نەهنارتبوون ئەو بخوینن [و بۆ وان ببیتە بەلگە ل سەر شرکا وان]، و مە بەری تە ژی چو پێغەمبەر بۆ وان نەهنارتبوون [کو داخوازا وان بۆ شرکێ بکەن، یان وان ژێ بترسینن، ڤێجا ئەو چاوا تە درەوین ددانن]. ﴿٤٥﴾ و ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و ئەڤە [ئانکو قورەیشی] ناگەهنە دەهێکا وێ یا مە دایە وان [ژ مال و هێزێ]، د گەل هندێ ژی پێغەمبەرێت من درەوین دانان، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ کا نەرازیبوونا من و گوهۆڕینا من ل سەر وان یا چاوا بوو [و ئەز چاوا ل وان قولیم]. ﴿٤٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان]: ئەز بەس ئێك شیرەتێ ل هەوە دکەم، ئەو ژی ئەڤەیە: هوین ئێك ئێکە و دو دویە بۆ خودێ ڕابن [ئانکو بۆ دیارکرنا ڕاستیێ ب تنێ]، پاشی هزرا خۆ [د موحەممەدی و پەیاما ویدا] بکەن، [هنگی دێ بۆ هەوە ئاشکەرا بیت] چو دیناتی ل دەڤ هەڤالێ هەوە نینە [و ئەو پێغەمبەرە و نەیێ دینە، و نەساحرە وەکی هوین دبێژن]، و ئەو تنێ پێغەمبەر و ئاگەهدارکەرە، هەوە ژ ئیزایا ڕۆژەکا ب ترس و دژوار دترسینیت. ﴿٤٧﴾ بێژە: ئەگەر من [بەرانبەر گەهاندنا پەیاما خودێ] مالەك ژ هەوە خواستبیت، بلا بۆ هەوە بیت [ئانکو من چو مال بەرانبەری ڤێ پەیامێ ژ هەوە نەخواستیە و ناخوازم ژی]، خەلاتێ من ل سەر خودێیە، و ئەو زێرەڤان و شاهدە ل سەر هەمی تشتان. ﴿٤٨﴾ بێژە: ب ڕاستی خودایێ من وەحیێ بۆ پێغەمبەرێت خۆ دهنێریت [یان ژی خودایێ من هەقیێ دئینیت، پویچیێ پێ ناهێلیت]، و ئەو زانایێ نهێنیانە.

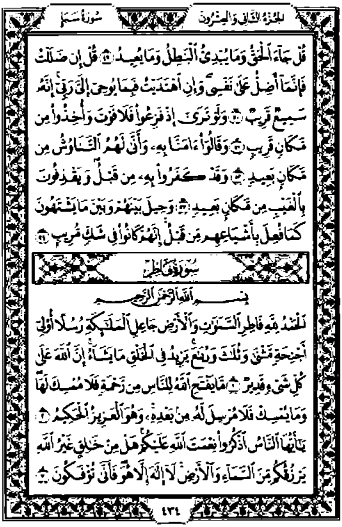

الجزء الثاني والعشرون سورة سبإ

قُلۡ جَآءَ ٱلۡحَقُّ وَمَا يُبۡدِئُ ٱلۡبَٰطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلۡ إِن ضَلَلۡتُ
فَإِنَّمَآ أَضِلُّ عَلَىٰ نَفۡسِيۖ وَإِنِ ٱهۡتَدَيۡتُ فَبِمَا يُوحِيٓ إِلَيَّ رَبِّيٓۚ إِنَّهُۥ
سَمِيعٞ قَرِيبٞ ﴿٥٠﴾ وَلَوۡ تَرَىٰٓ إِذۡ فَزِعُواْ فَلَا فَوۡتَ وَأُخِذُواْ مِن
مَّكَانٖ قَرِيبٖ ﴿٥١﴾ وَقَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِهِۦ وَأَنَّىٰ لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن
مَّكَانِۭ بَعِيدٖ ﴿٥٢﴾ وَقَدۡ كَفَرُواْ بِهِۦ مِن قَبۡلُۖ وَيَقۡذِفُونَ
بِٱلۡغَيۡبِ مِن مَّكَانِۭ بَعِيدٖ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيۡنَهُمۡ وَبَيۡنَ مَا يَشۡتَهُونَ
كَمَا فُعِلَ بِأَشۡيَاعِهِم مِّن قَبۡلُۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ فِي شَكّٖ مُّرِيبِۭ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ جَاعِلِ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُوْلِيٓ
أَجۡنِحَةٖ مَّثۡنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۚ يَزِيدُ فِي ٱلۡخَلۡقِ مَا يَشَآءُۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿١﴾ مَّا يَفۡتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحۡمَةٖ فَلَا مُمۡسِكَ لَهَاۖ
وَمَا يُمۡسِكۡ فَلَا مُرۡسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعۡدِهِۦۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٢﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡۚ هَلۡ مِنۡ خَٰلِقٍ غَيۡرُ ٱللَّهِ
يَرۡزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ﴿٣﴾

٤٣٤

﴿٤٩﴾ بێژە: ڕاستی هات [کو تێکینیا خودێیە و ئیسلام و قورئانە]، و بویچی نەما، ژ نوی پێڤە نازڤرِیتەڤە. ﴿٥٠﴾ بێژە: ئەگەر ئەز هاتبمە خاپاندن و بەرزەبووبم، ب ڕاستی ئەز بۆ خۆ یێ بەزەبوویم [ئانکو زیانا من بەس بۆ منە]، و ئەگەر ئەز ڕاستەڕێ بووبم، ئەڤە ژ بەر وێ وەحییێیە ئەوا خودایێ من بۆ من هنارتی، ب ڕاستی خودایێ من یێ گوهدێر و نێزیکە. ﴿٥١﴾ و ئەگەر تو وان ببینی دەمێ ڤەدجڤن [دەمێ دمرن یان ژ گۆڕان ڕادبن یان ئیزایا دۆژەهێ دبینن]، [دێ تشتەکێ حێبەتی و عەجێب بینی] نێ ڕەڤین و قورتالبوون [ژ ئیزایا خودێ] نینە، و ئەو ژ جهەکێ نێزیک [مەیدانا حەشرێ] هاتنە گرتن. ﴿٥٢﴾ و گۆتن: مە باوەری ب موحەممەدی ئینا، و ئەو چاوا ژ جهەکێ دویر دێ گەهنە ئیمان و باوەرییێ [وان دشیان نێزیک د دنیایێدا باوەرییێ پێ بینن، و جهێ باوەرییێ دنیا بوو نە ئاخرەت، ئەڤرۆ ژ ڤێ دویراتییێ کو ئاخرەتە ئەو ناگەهنە باوەرییێ]. ﴿٥٣﴾ ب سویند [ئەوا وان نوکە باوەری پێ ئینایی] وان بەری نوکە [د دنیایێدا] باوەری پێ نەبوو، و ئەو دویر ژ ڕاستییێ د دەرهەقێ غەیبێدا دئاخڤتن [دگۆتن: قیامەت و جەهنەم و بەحەشت نینن]. ﴿٥٤﴾ و ناڤبەرا وان و یا وان دڤیا و دلێ وان دچوویێ [ژ تۆبە و باوەری ئینانێ و قورتالبوونێ و زڤڕینا دنیایێ] هاتە نالبرکرن، هەروەکی ب سەرێ هەڤالێت وان یێت بەری وان هاتی، ب ڕاستی ئەو [د دەرهەقێ دینی و پێغەمبەری و قیامەتێدا] د گۆمانگەهەکا(جهێ) گۆمانێدا بوون.

سورەتا فاطر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هەمی شوکور و پەسن بۆ خودێ، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، ئەوێ ملیاکەتێت خودان چەنگ، دوو چەنگ و سێ چەنگ و چار چەنگ کرینە قاسد، و تشتێ خودێ بڤێت ل چێکریان زێدە دکەت، ب ڕاستی خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿٢﴾ هەر تشتێ خودێ ژ دلۆڤانییا خۆ بدەتە مرۆڤان [ژ خزینەیێت کەرەما خۆ و ژ نیعمەتا بارانان و ژ ئەناییێ و ژ زانین و تێگەهشتنێ... هتد]، کەس نینە ڤەگریت، و چێیێ وی ڤەگرت ژی کەس نینە پشتی ڤەگرتنا وی بێت، و ئەو ب خۆ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٣﴾ گەلی مرۆڤان ڤەنجییا خودێ د گەل هەوە کری بینە بیرا خۆ، ئەرێ چێکەرەکێ دی غەیری خودێ د ئەرد و ئەسمانیدا هەیە ڕزقێ هەوە بدەت؟ [نەخێر نینن، یێ ڕزقی ددەت بەس خودێیە]، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نینن، ڤێجا چاوا هوین ژ هەقییێ و تێکینیا خودێ وەردگێڕن.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ
ٱلْأُمُورُ ﴿٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ
ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَٱتَّخِذُوهُ
عَدُوًّا ۚ إِنَّمَا يَدْعُوا۟ حِزْبَهُۥ لِيَكُونُوا۟ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم
مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا ۖ فَإِنَّ
ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۖ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
حَسَرَٰتٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ
ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَٰهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ كَذَٰلِكَ ٱلنُّشُورُ ﴿٩﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ جَمِيعًا ۚ
إِلَيْهِ يَصْعَدُ ٱلْكَلِمُ ٱلطَّيِّبُ وَٱلْعَمَلُ ٱلصَّٰلِحُ يَرْفَعُهُۥ ۚ وَٱلَّذِينَ
يَمْكُرُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ وَمَكْرُ أُو۟لَٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾
وَٱللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَٰجًا ۚ
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ ۚ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ
وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِۦٓ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

﴿٤﴾ و [هەی موحەمەد] ئەگەر [ملەتێ تە، قورەیشی] تە درەوین دانن [ئەڤە نەتشتەكێ نویـیە]، ب ڕاستی پێغەمبەرێت بەری تە ژی درەوین ییێت هاتینە دانان، و هەمی كاروبار دێ ب بال خودێڤە زڤرن. ﴿٥﴾ گەلی مرۆڤان ب ڕاستی پەیمانا خودێ [د ڕاستا قیامەتێ و حسابێ و بەحەشتێ و دۆژەهێدا] یا ڕاستە، ڤێجا بلا ژیانا دنیایێ هەوە د سەردا نەبەت و هەوە نەخاپینیت، و بلا [شەیتان] هەوە ب [بەرفرەهیا دلۆڤانی] یا خودێ نەخڕینیت. ﴿٦﴾ ب ڕاستی شەیتان دژمنێ هەوەیە، ڤێجا هوین ژی وی ب دژمن بناسن، ب ڕاستی ئەو دەستەكا خۆ بۆ هندێ گازی دكەت دا د گەل بچنە دۆژەهێ [و دا د جەهنەمێدا ب هەڤال بكەڤیت]. ﴿٧﴾ ئەوێت گاوربوویین بۆ وان ئیزایەكا دژوار و گران یا هەی، و ئەوێت باوەری ئینایین و كار و كریارێت ڕاست و دورست كرین، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەكێ مەزن بۆ وان یێ هەی. ﴿٨﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ كارێ وی یێ خراب بۆ هاتیبە خەملاندن، ڤێجا ببینیت یێ باشە [وەكی ویبە یێ كارێ باش و خراب ژێك دنیاسیت، و نەفسا وی و شەیتان نەشێن وی د سەردا بەن، و كارێ خراب د چاڤێ ویدا باش بكەن؟ نەخێر.. نەوەكی ئێكن]، ڤێجا ب ڕاستی یێ خودێ بڤێت گومڕا دكەت و یێ بڤێت ڕاستەڕێ دكەت، ڤێجا ژ خەمێت واندا خۆ د هیلاك نەبە، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا ئەو دكەن. ﴿٩﴾ و خودێیە ئەوێ بای دهنێریت و ئەوران پێ ب بزاڤ دئێخیت و بەلاڤ دكەت، ڤێجا ئەم بەرێ وی ددەینە جهەكێ مری (هشك و تێنی)، و ئەم ئەردی پشتی مرنا وی پێ ساخ دكەین، ڕابوونا مریان ژی [پشتی مرنا وان] یا هۆسایە. ﴿١٠﴾ هەر كەسێ هێز و پشتەڤانی بڤێت، ب ڕاستی هێز و پێڤەهاتن هەمی یا خودێیە [یان ژی هەر كەسێ ڕێز و ڕویمەت و سەرفەرازی بڤێت بلا پەرستن و گوهداریا خودێ ب تنێ بكەت، خودێ دێ وی سەرفەرازكەت]، ئاخڤتنا خێرێ [هەمی چ زكر چ داخوازكرنا باشیێ و دانەپاشا خرابیێ، چ خواندنا قورئانێ، چ ژی هەر تشتەكێ دی یێ پاقژ و باش] بلند دبینە دەڤ خودێ، و كارێ ڕاست و دورست خودێ قەبویل دكەت [یان كارێ ڕاست و دورست ئاخڤتنا خێرێ بلند دكەت، چونكی ئەگەر ئاخڤتن نەبوو كریار، خودێ وەرناگریت و بلند ناكەت، یان ژی كارێ ڕاست و دورست خودانێ خۆ بلند دكەت]، و ئەوێت فند و فێلان بۆ خرابیێ دكەن بۆ وان ئیزایەكا دژوار و گران یا هەی، و فند و فێلێت وان دێ پویچ بن و نامینن [ئەڤ ئایەتە ئیشارەتە بۆ وێ پیلانا قورەیشیان دانایی دەمێ پێكڤە كۆمبوویین، و تەكیرا كوشتنا پێغەمبەری یان گرتنا وی یان زیندانكرن و حەبسكرنا وی یان سەرگومكرنا وی كرین]. ﴿١١﴾ و خودێ هوین ژ ئاخێ چێكرن، پاشی ژ چپكەكا ئاڤێ، پاشی هوین كرنە ژن و مێر [ئانكو نێر و مێ]، و چو ناكەڤە زكێ چو مێیان و چو مێ بارێ د زكێ خۆدا نادانن، ئەگەر ب زانین و تەقدیرا وی نەبیت، و ژیێ چو ژی درێژان ژی درێژ نابیت و ژیێ كەسێ كێم نابیت، ئەگەر خودێ ئاگەهـ ژێ نەبیت و د دەپێ پاراستیدا نە یێ نڤیسی بیت، و ب ڕاستی ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە.

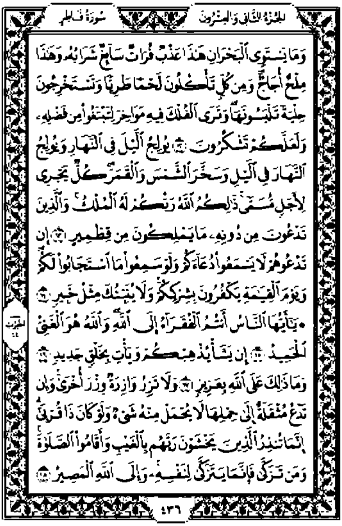

الجزء الثاني والعشرون سورة فاطر

وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡبَحۡرَانِ هَٰذَا عَذۡبٞ فُرَاتٞ سَآئِغٞ شَرَابُهُۥ وَهَٰذَا
مِلۡحٌ أُجَاجٞۖ وَمِن كُلّٖ تَأۡكُلُونَ لَحۡمٗا طَرِيّٗا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ
حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَاۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ
وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ
ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ يَجۡرِي
لِأَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ لَهُ ٱلۡمُلۡكُۚ وَٱلَّذِينَ
تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمۡلِكُونَ مِن قِطۡمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِن
تَدۡعُوهُمۡ لَا يَسۡمَعُواْ دُعَآءَكُمۡ وَلَوۡ سَمِعُواْ مَا ٱسۡتَجَابُواْ لَكُمۡۖ
وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَكۡفُرُونَ بِشِرۡكِكُمۡۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثۡلُ خَبِيرٖ ﴿١٤﴾
۞يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ أَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِۖ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ
ٱلۡحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ وَيَأۡتِ بِخَلۡقٖ جَدِيدٖ ﴿١٦﴾
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٖ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٞ وِزۡرَ أُخۡرَىٰۚ وَإِن
تَدۡعُ مُثۡقَلَةٌ إِلَىٰ حِمۡلِهَا لَا يُحۡمَلۡ مِنۡهُ شَيۡءٞ وَلَوۡ كَانَ ذَا قُرۡبَىٰٓۗ
إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَۚ
وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفۡسِهِۦۚ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٨﴾

الحزب ٤٤

٤٣٦

﴿١٢﴾ ئەڤ هەردو دەریایە وەکی ئێك نابن، ئەڤە یا خۆش و شرینە و ئەڤە یا زێدە سویرە (شۆرە) [و نائێتە ڤەخوارن]، و ژ هەردووکان ژی هوین گۆشتەکێ تەڕ دخۆن و هوین لۆلۆ و مەرجانان ژێ دەردئێخن، و دکەنە خەملا بەژنا خۆ و [تو] گەمیێت مەزن تێدا دبینی ئاڤێ شەق دکەن و دئێن و دچن، دا هوین ژ کەرەما خودێ ڕزقی بۆ خۆ پەیدا بکەن و بازرگانیێ پێ بکەن، و دا هوین شوکور و سوپاسیا وی بکەن. ﴿١٣﴾ شەڤێ دئێخیتە د ناڤ ڕۆژێرا، و ڕۆژێ دئێخیتە د ناڤ شەڤێرا [هەردووکان هۆسا کورت و درێژ دکەت]، و ڕۆژ و هەیڤ یێت بەر ئەمرێ خۆ کرین، هەر ئێك هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری دگەڕیت، ئەوێ ڤان کاران دکەت خودێیە، خودایێ هەوە، ملك هەمی یێ وییە، و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، وان تیڤلێ بەرکێ قەسپێ ژی نینە. ﴿١٤﴾ ئەگەر هوین گازی وان [بوتان] بکەن، گازیا هەوە گولێ نابن [چونکی بەرن]، و ئەگەر خۆ گولێ بن ژی بەرسڤا هەوە نادەن، و ڕۆژا ئاخرەتێ ژی [پشتی خودێ وان ب ئەزمان دئێخیت]، دێ خۆ ژ شرکا هەوە بەری کەن، و کەس وەکی منێ شارەزا، تە ئاگەهدار ناکەت. [و چ شارەزا تە ئاگەهدار ناکەن وەکی ڤی شارەزایێ ئەڤە بۆ تە گۆتی کو خودێیە]. ﴿١٥﴾ گەلی مرۆڤان هوین هەوجەیی خودێنە، و خودێ ب خۆ یێ دەولەمەندە، و منەت ب کەسێ نینە و هێژایی سوپاسیێیە. ﴿١٦﴾ و ئەگەر بڤێت دێ هەوە بەت [و نائێلیت] و خەلکەکێ نوی دێ [شوینا هەوە] ئینیت. ﴿١٧﴾ و ئەڤە [نەهێلانا هەوە و ئینانا هندەك مرۆڤێت دی شوینا هەوە] ل دەڤ خودێ نە یا ب زەحمەتە. ﴿١٨﴾ [و کەس گونەهێ ناکەت ئەگەر ل سەر نەئێتە جزاکرن] و کەس بارێ گونەها کەسێ ڕاناکەت، و ئەگەر ئێکێ بارگران [ژ گونەهان] ژ ئێکێ دی بخوازیت هندەك ژ بارێ وی ڕاکەت، ڕاناکەت، بلا خۆ مرۆڤێ وی ژی بیت. و بەس تو وان دترسینی [بەس ئەو بۆ خۆ فایدەیێ ژ ئاگەهدارکرنا تە دبینن]، ئەوێت دەمێ ئەو ب تنێ [و کەس وان نەبینیت ژی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و هەر کەسێ [ب تۆبەیێ و کار و کریارێت باش و ب باوەرییێ] خۆ [ژ پیساتییا گاوریێ و گونەهان] پاقژ بکەت، ب ڕاستی ئەو بۆ خۆ، خۆ پاقژ دکەت [خێر و خەلات هەر بۆ وی دزڤڕن، و خودێ چو پاکی پێ نینە]، و دوماهیك ژی هەر ب بال خودێڤەیە.

وَمَا يَسْتَوِي ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا ٱلظُّلُمَٰتُ وَلَا ٱلنُّورُ ﴿٢٠﴾
وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي ٱلْأَحْيَآءُ وَلَا
ٱلْأَمْوَٰتُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَآءُۖ وَمَآ أَنتَ بِمُسْمِعٖ مَّن فِي
ٱلْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرٗا
وَنَذِيرٗاۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٞ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ
فَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ
وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ
مَآءٗ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ ثَمَرَٰتٖ مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهَاۚ وَمِنَ ٱلْجِبَالِ
جُدَدُۢ بِيضٞ وَحُمْرٞ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٞ ﴿٢٧﴾
وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآبِّ وَٱلْأَنْعَٰمِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَۗ
إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَٰٓؤُاْۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا
رَزَقْنَٰهُمْ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ يَرْجُونَ تِجَٰرَةٗ لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوَفِّيَهُمْ
أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ غَفُورٞ شَكُورٞ ﴿٣٠﴾

﴿١٩﴾ و یێ کۆرە و یێ ب چاڤ وەکی ئێك نینن [ئانکو خودان باوەر و گاور وەکی ئێك نینن]. ﴿٢٠﴾ و تاریاتی و ڕۆناهی ژی (ڕێبچی و هەقی) وەکی ئێك نینن. ﴿٢١﴾ و سیەر و هەتاڤ ژی (بەحەشت و جەهنەم) وەکی ئێك نینن. ﴿٢٢﴾ ساخ و مری ژی وەکی ئێك نینن [ئانکو یێ ساخ ب ئیمانێ، و یێ مری ب گاوریێ]. ب ڕاستی خودێ یێ بڤێت گازیا ڕاستیێ ب گوهێ دئێخیت [و ڕاستەڕێ دکەت]، بەلێ تو نەشێی مریێت د گۆڕاندا وەلێ بکەی گول تە ببن. ﴿٢٣﴾ تو بەس پێغەمبەر و ئاگەهدارکەری. ﴿٢٤﴾ ب ڕاستی [هەی موحەممەد] مە تو ب هەقیێ یێ هنارتی، دا ببیە مزگینکار و ئاگەهدارکەر، و چو ملەت نەبووینە ئەگەر پێغەمبەرەك بۆ وان نەهاتیت. ﴿٢٥﴾ و ئەگەر ئەو تە درەوین داتنن [و باوەر ژ تە نەکەن، خەمێ نەخۆ]، ب ڕاستی ئەوێت بەری وان ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، پێغەمبەرێت وان ب نیشانێت ئاشکەرا و ب کتێبێت ئەسمانی و ب کتێبا ڕۆنکەرڤە [وەکی تەوراتێ و ئنجیلێ] بۆ وان هاتبوون [دگەل هندێ ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان]. ﴿٢٦﴾ پاشی مە ئەوێت گاوربوویین ئیزادان، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ کا نەڕازیبوونا من و ئێزایا من ل سەر وان یا چاوا بوو؟. ﴿٢٧﴾ ما تو نابینی کو ب ڕاستی خودێ باران ژ ئەسمانی داڕێت، و مە گەلە فێقیێ ڕەنگ ڕەنگ پێ دەرئێخست [هەر چەندە ئێك ئاڤە، بەلێ فێقی نەوەکی ئێکە]، و مە چیا ژی ب ڕێك و ڕێزێت سپی و سۆر و زێدە ڕەشێت، ڕەنگ نەوەکی ئێك یێت چێکرین [ئانکو ژ بلی فێقی مە جوداهی یا ئێخستیە د چیایان ژیدا]. ﴿٢٨﴾ و مە مرۆڤ و جانەوەر و کەوال و پێرە ژی هۆسا نەوەکهەڤ یێت چێکرین، ب ڕاستی ژ بەندەیێت وی بەس زانا ب دورستی ژ خودێ دترسن، ب ڕاستی خودێ یێ سەردەست و گونەهـ ژێبەرە. ﴿٢٩﴾ ب ڕاستی ئەوێت بەردەوام کتێبا خودێ [کو قورئانە] دخوینن، و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان دکەن، و ژ ڕزقێ مە دایە وان ب ئاشکەرایی و ب بەرزەیڤە ددەن، ئەڤە بازرگانییەکا بێ زیان کو نەشکێت، دخوازن. ﴿٣٠﴾ [ئەو ڤێ دکەن] دا خودێ خەلاتێ وان ب دورستی بدەتە وان، و ژ کەرەما خۆ پتر ژی بدەتە وان، ب ڕاستی ئەو گونەهـ ژێبەر و زێدە شوکوردارە [ئانکو بەرانبەری تشتێ کێم گەلەکێ ددەت].

وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ هُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ
يَدَيۡهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرُۢ بَصِيرٞ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوۡرَثۡنَا ٱلۡكِتَٰبَ
ٱلَّذِينَ ٱصۡطَفَيۡنَا مِنۡ عِبَادِنَاۖ فَمِنۡهُمۡ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ وَمِنۡهُم
مُّقۡتَصِدٞ وَمِنۡهُمۡ سَابِقُۢ بِٱلۡخَيۡرَٰتِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا يُحَلَّوۡنَ
فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ﴿٣٣﴾
وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَذۡهَبَ عَنَّا ٱلۡحَزَنَۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٞ
شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلۡمُقَامَةِ مِن فَضۡلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا
فِيهَا نَصَبٞ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٞ ﴿٣٥﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ
نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقۡضَىٰ عَلَيۡهِمۡ فَيَمُوتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنۡهُم مِّنۡ
عَذَابِهَاۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي كُلَّ كَفُورٖ ﴿٣٦﴾ وَهُمۡ يَصۡطَرِخُونَ
فِيهَا رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا نَعۡمَلۡ صَٰلِحًا غَيۡرَ ٱلَّذِي كُنَّا نَعۡمَلُۚ
أَوَلَمۡ نُعَمِّرۡكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُۖ
فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ
غَيۡبِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

﴿٣١﴾ و ئەوا مە ژ ڤێ کتێبێ [کو قورئانە] بۆ تە ب وەحی هنارتی، ب ڕاستی هەر ئەوە هەقی [و گۆمان تێدا نینە] و ڕاستدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە [کو ئنجیل و تەوراتن]، ب ڕاستی خودێ شارەزا و بینەرێ بەندەیێت خۆیە. ﴿٣٢﴾ پاشی مە ئەڤ قورئانە دا ملەتێ تە و مە دا وان ئەوێت مە ژ ناڤ بەندەیێت خۆ هەلبژارتین، ڤێجا هندەك ژ وان ستەمکارن بۆ خۆ [ئەون ئەوێت خودانێت گونەهێت مەزن]، و هندەك ژ وان نافنجینە [د کاروبارێت دینیدا]، و هندەك ژ وان ب دەستویریا خودێ لەزێ ل قەنجیان دکەن و بەردەوام دبن ل سەر، و ئەڤەیە (دانا قورئانێیە) کەرەما مەزن. ﴿٣٣﴾ [خەلاتێ وان] بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە دێ چنە تێدا، و خەملا وان د وێ بەحەشتێدا: بازنێت زێری و لۆلۆنە، و جلکێ وان تێدا ئارمویشە. ﴿٣٤﴾ و ئەو دێ بێژن: هەمی شوکور و پەسن بۆ خودێ، ئەوێ هەمی خەمێت مە ڤەڕەڤاندین و نەهێلایین، ب ڕاستی خودایێ مە گونەهـ ژێبەر و خەلاتبەخشە (خەلاتدەهە). ﴿٣٥﴾ [ئەو خودایێ] ژ کەرەما خۆ ئەم کرینە د بەحەشتا تیورینێدا، نە وەستیان تێدا دگەهیتە مە و نە کەرخین. ﴿٣٦﴾ و ئەوێت گاوربوویین ئاگرێ دۆژەهێ بۆ وانە، نە وان تمام دکەت دا بمرن [و بێ ڕەحەت بن]، و نە ئیزایا وێ ل سەر وان سڤك دبیت، هۆسا ئەم هەمی زێدە گاوران ئیزا ددەین. ﴿٣٧﴾ و تێدا دێ هەوار هەوارا وان [و دبێژن]: خودێوۆ مە دەربێخە، دا ئەم کارێ ڕاست و دورست بکەین، نە ئەوێ بەری نوکە مە دکر، [خودێ دێ بێژیتە وان] ما مە هند دەرفەت و ژی [د دنیایێدا] نەدا هەوە، کو یێ بڤێت تێدا ل خۆ بزڤریت، ل خۆ بزڤریت و پێغەمبەر ژی بۆ هەوە هاتبوون [کو هەوە ژ ڤی جهی بترسینن]، دێ ڤێجا بخۆن و تامکەنێ، ب ڕاستی چو هاریکار و پشتەڤان بۆ ستەمکاران نینن. ﴿٣٨﴾ ب ڕاستی خودێ زانایێ غەیبا ئەرد و ئەسمانانە، و ئاگەهداری وێیە یا د سینگاندا ڤەشارتی.

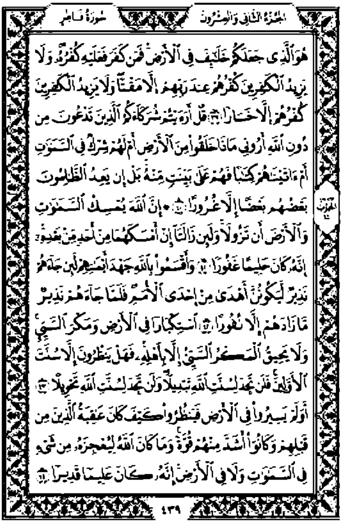

الجُزءُ الثاني والعشرون — سُورَةُ فَاطِر

هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِي ٱلْأَرْضِ ۚ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا ۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَمْ ءَاتَيْنَٰهُمْ كِتَٰبًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِّنْهُ ۚ بَلْ إِن يَعِدُ ٱلظَّٰلِمُونَ بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمَمِ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ ٱسْتِكْبَارًا فِي ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّئِ ۚ وَلَا يَحِيقُ ٱلْمَكْرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِۦ ۚ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ ٱلْأَوَّلِينَ ۚ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعْجِزَهُۥ مِن شَيْءٍ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

الحزب

٤٣٩

﴿٣٩﴾ و ئەوە یێ هوین د ئەردیدا کرینە وێرسێت ملەتێت بۆری، ڤێجا ئەوێ گاور بیت زیانا گاورییا وی بۆ وییە، و گاورییا گاوران ل دەڤ خودێ ژ بلی کەرب و نەڤیانێ چو ل وان زێدە ناکەت، و گاورییا گاوران ژ خوسارەتی و زیانێ پێڤەتر چو یێ دی ل وان زێدە ناکەت. ﴿٤٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: [گەلی موشرکان] بێژنە من هەڤپشکێت هەوە ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، کا وان چ ژ ئەردی دایییە؟! یان ژی وان پشکدارییەك د ئەسماناندا هەیە [د چێکرن و خودانییا واندا]، یان ژی مە کتێبەك بۆ وان ئینایییە، و ئەو بێ [ل سەر شرکا خۆ] خودان بەلگە و نیشانن؟! نەخێر [چو تشتێ وەسا نینە دا ئەو وان بۆ خودێ بکەنە هەڤپشك] بەلێ ستەمکار ژ بەیانێت درەو یێت خاپاندنێ پێڤەتر نادەنە ئێکدو. ﴿٤١﴾ ب ڕاستی خودێیە ئەرد و ئەسمانان ڕادگریت کو نەکەڤن، و ئەگەر بکەڤن ژی کەس نینە ژ بلی وی وان [هەردووکان] ڕابگریت، ب ڕاستی خودێ یێ پێنفرەهە لەزێ ل جزاکرنێ ناکەت و یێ گونەهژێبەرە. ﴿٤٢﴾ و [قورەیشییان بەری هاتنا پێغەمبەری] ژ کەل سویند خوارن [پشتی زانین جوهی و فەلەیان پێغەمبەرێت خۆ درەوین یێت دانایین] کو ئەگەر پێغەمبەرەك بۆ وان هاتبایە، ئەو دا ژ جوهی و فەلەیان ڕاستەڕێتر بن [یان دا ژوی ڕاستەڕێ بن و باوەرییێ ب پێغەمبەرێ خۆ بینن]، ڤێجا وەختێ پێغەمبەر بۆ وان هاتی چو ل وان زێدەنەکر ژ هندێ پێڤەتر، کو پتر ژ هەقییێ دویرکەڤتن. ﴿٤٣﴾ [دویرکەڤتنا وان ژ پێغەمبەری، و باوەری نەئینا وان ب پەیاما وی، نە ژ بەر هندێ بوو کو وان پێغەمبەر حاشا درەوین ددانابوو، بەلێ] ژ بەر خۆمەزنکرنێ د ئەردیدا و ژ بەر خرابیێ گێڕانێ [د دەرهەقێ پێغەمبەری و موسلماناندا] باوەری نەئینان، و ژ هەقییێ دویرکەڤتن، و پیلانگێڕانا خراب ژ خودانێ خۆ پێڤەتر کەسێ ناهنگێڤیت، ئەرێ ئەو ل هیڤییا هندێنە دویماهیکا یێت بۆرین ب سەرێ وان بێت، ڤێجا تو چ گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی [ئەو وی ملەتی د هیلاك دبەت ئەوێ د ڕێکا پێغەمبەرێ خۆدا ڕادوەستیت] و تو نابینی ئیزایا خودێ ژ هندەکان [کو هێژای ئیزایێ بن] بۆ هندەکێت دی بێتە ڤەگوهاستن. ﴿٤٤﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا ناگەڕن (نائێن، ناچن)، دا ببینن کا دویماهییا یێت بەری وان یا چاوا بوو؟ و ئەو ژ وان ب هێزتر بوون، و تشتەك نینە د ئەرد و ئەسماناندا بشێت خودێ نەچار بکەت وان ئیزا نەدەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و پێڤەهاتییە.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِمَا كَسَبُوا۟ مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا
مِن دَآبَّةٍ وَلَـٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا
جَآءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِۦ بَصِيرًۢا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يسٓ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يسٓ ﴿١﴾ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ
صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنزِيلَ ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّآ أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمْ فَهُمْ غَـٰفِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَـٰقِهِمْ أَغْلَـٰلًا فَهِىَ إِلَى
ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَـٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَآءٌ
عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكْرَ وَخَشِىَ ٱلرَّحْمَـٰنَ بِٱلْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا۟
وَءَاثَـٰرَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَـٰهُ فِىٓ إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

﴿٤٥﴾ ئەگەر خودێ مرۆڤان ژ بەر کار و کریارێت وان کرین [ژ گونەهـ و خرابیان] ئیزا دابانە، چو خودان ڕوح ل سەر ڕوییێ ئەردی نەدهێلان، بەلێ وان بۆ وەختەکێ ڤەبڕی گیرۆ دکەت [کو ڕۆژا قیامەتێیە]، ڤێجا ئەگەر وەختێ وان هات [هەر ئێک ل دویڤ کارێ خۆ دێ ئێتە جزاکرن]، و خودێ ئاگەهـ ژ بەندەیێت خۆ هەیە [و دزانیت هەر ئێک هێژایی چییە].

سۆرەتا یاسین

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (یاسین)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگەتیان ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤرە. ﴿٢﴾ سویند ب قورئانا ئایەتێت وێ ڕامان موکوم و ب ڕێک و پێک. ﴿٣﴾ ب ڕاستی [هەی موحەممەد] تو ژ پێغەمبەرانی. ﴿٤﴾ تو یێ ل سەر ڕێکا ڕاست. ﴿٥﴾ ڕێکا خودایێ سەردەست و دلۆڤان هنارتی. ﴿٦﴾ [مە تو هنارتی و مە وەحی بۆ تە فڕێکر، و قورئان بۆ تە ئینا خوارێ] دا ملەتەکی [کو قورەیشیێت سەردەمێ پێغەمبەری بوون] ئاگەهدار بکەی، [و دا بۆ وان ببیە پێغەمبەر] بەری تە، چو پێغەمبەر بۆ باب و باپیرێت وان نەهاتبوون ژ بەر هندێ د بێ ئاگەهن [ژ باوەرییێ و ڕێکا ڕاست]. ﴿٧﴾ ب سویند باراپتر ژ وان هێژای ئیزایێ بوون، ژ بەر ڕژدیا وان ل سەر بێ باوەرییێ. ﴿٨﴾ ب ڕاستی مە ستۆییێت وان ییێت ئێخستینە د قەید و زنجیراندا، ئەو قەید و زنجیر هەتا ئەرزنکێنە، ڤێجا ستۆییێت وان بلندن و نەشێن بچەمینن، [ژ بەر قەید و زنجیران]. ﴿٩﴾ و مە ل پێشیا وان ئاڤبرەک دانا، و مە ل پشت وان ئاڤبرەک دانا، و مە پەردەیەک ئێخستە بەر چاڤێت وان، ڤێجا ئەو [هەقییێ] نابینن. ﴿١٠﴾ [ژ بەر گاورییا وان] ل دەڤ وان ئێکە تو وان بترسینی یان نەترسینی هەر باوەرییێ نائینن. ﴿١١﴾ تو ب تنێ وی دترسینی و ئاگەهدار دکەی [ئانکو ب تنێ ئەو بۆ خۆ مفایی ژ ترساندنا تە وەردگریت] ئەوێ ل دویڤ قورئانێ دچیت، و وەختێ ئەو ب تنێ و ب نهێنی ژ خودایێ دلۆڤان دترسیت، ڤێجا ئەوی هۆسا مزگینیا گونەهـ ژێبرنێ و خەلاتەکێ ب ڕێز و ڕویمەت بدە وی. ﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئەمین مریان ساخ دکەین، و کریارێت وان [د ژیانا خۆدا کرین] و ییێت [پشتی مرنا خۆ] ب پاش خۆڤە هێلایین، ئەم هەمییان دنڤیسین و هەمی تشت [ژ کار و کریارێت بەندەیان] مە ییێت د کتێبەکا دیارکەردا [مەخسەد پێ دەپێ پارستییە] هەژمارتین و دیارکرین [ئانکو ب هەژمار مە ییێت نڤیسین].

وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلًا أَصۡحَٰبَ ٱلۡقَرۡيَةِ إِذۡ جَآءَهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمُ ٱثۡنَيۡنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزۡنَا بِثَالِثٖ فَقَالُوٓاْ
إِنَّآ إِلَيۡكُم مُّرۡسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُواْ مَآ أَنتُمۡ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا
وَمَآ أَنزَلَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا تَكۡذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُواْ
رَبُّنَا يَعۡلَمُ إِنَّآ إِلَيۡكُمۡ لَمُرۡسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيۡنَآ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ
ٱلۡمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُوٓاْ إِنَّا تَطَيَّرۡنَا بِكُمۡۖ لَئِن لَّمۡ تَنتَهُواْ لَنَرۡجُمَنَّكُمۡ
وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١٨﴾ قَالُواْ طَٰٓئِرُكُم مَّعَكُمۡ أَئِن
ذُكِّرۡتُمۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ مُّسۡرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ مِنۡ أَقۡصَا ٱلۡمَدِينَةِ
رَجُلٞ يَسۡعَىٰ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱتَّبِعُواْ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٢٠﴾ ٱتَّبِعُواْ
مَن لَّا يَسۡـَٔلُكُمۡ أَجۡرٗا وَهُم مُّهۡتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَآ أَعۡبُدُ
ٱلَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً
إِن يُرِدۡنِ ٱلرَّحۡمَٰنُ بِضُرّٖ لَّا تُغۡنِ عَنِّي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا
وَلَا يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّيٓ إِذٗا لَّفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّيٓ ءَامَنتُ
بِرَبِّكُمۡ فَٱسۡمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ٱدۡخُلِ ٱلۡجَنَّةَۖ قَالَ يَٰلَيۡتَ قَوۡمِي
يَعۡلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ﴿٢٧﴾

﴿١٣﴾ [هەی موحەمەد] بۆ قورەیشیان سەرهاتیا خەلكێ وی گوندی [گوندێ ئەنتاكیا، ئەوێ نوكە دكەڤیتە توركیا] ڤەگێرە، وەختێ پێغەمبەر بۆ هاتین. ﴿١٤﴾ وەختێ مە دو [پێغەمبەر] بۆ وان هنارتین، و وان هەردو درەوین دانایین، مە یێ سێیێ بۆ پشتەڤانیا وان هنارت، و گۆتن: ب ڕاستی ئەم بۆ هەوە یێت هاتینە هنارتن. ﴿١٥﴾ [خەلكێ ئەنتاكیا] گۆتن: ب ڕاستی هوین ژی مرۆڤن وەكی مە، و خودایێ دلۆڤان چو تشتێ وەسا نەهنارتییە [هوین پێ ژ مە چێتر بن]، و هوین ژ درەوێ پێڤەتر نابێژن. ﴿١٦﴾ گۆتن: خودایێ مە دزانیت ئەم بۆ هەوە یێت هاتینە هنارتن [ئەگەر ئەم درەوین باینە خودێ بۆ مە نەدهێلا]. ﴿١٧﴾ و ژ گەهاندنا ڤێ پەیاما ئاشكەراكەر پێڤەتر، تشتەكێ دی ل سەر مە نینە [و ئەڤە مە گەهاند]. ﴿١٨﴾ و گۆتن: [گەلی هنارتییان] ب ڕاستی ئەم پێ وەغەریا (پێ تێغبالیا) خۆ ژ هەوە دبینین، و ئەگەر هوین ڤێ نەهێلن ئەڤا هوین دبێژن هوین بەس نەكەن، ب ڕاستی دێ هەوە بەرباران كەین، و دێ ئیزایەكا مەزن ژ مە گەهیتە هەوە. ﴿١٩﴾ پێغەمبەران گۆت: بێ وەغەریا هەوە یا د گەل هەوە [ئەو ژی گاوریا هەومیە، و هوین ب خۆنە] ئەرێ هەر گاڤەكا هوین هاتنە شیرەتكرن [و هوین ژ دویماهیكا كرێت هاتنە ترساندن] دێ بێ وەغەریا خۆ ژ مە بینن، و گەڤان ل مە كەن، وەسا نینە وەكی هوین دبێژن و هزر دكەن، بەلێ هوین ب خۆ ملەتەكێ زێدە سەرداچوینە. ﴿٢٠﴾ زەلامەك ژ دویماهیا باژێری ب لەز دهات، گۆت: گەلی ملەتێ من گوهێ خۆ بدەنە ڤان هنارتییان (پێغەمبەران). ﴿٢١﴾ گوهێ خۆ بدەنە وان ئەوێت چو كرێیان [بەرانبەری خێرا بۆ هەوە دڤێن و دبێژن] ژ هەوە نەخوازن، و ل سەر ڕێكا ڕاستن. ﴿٢٢﴾ و ما بۆچ ئەز وی نابەرێسم یێ ئەز چێكریم و دایم، و هوین هەمی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن [بۆچ هوین وی نابەرێسن ئەوێ هوین داین، و هەر دێ پشتی مرنێ ب بال ویڤە زڤڕن]. ﴿٢٣﴾ ئەرێ ئەز هندەك پەرستییێت دی شوینا وی بپەرێسم؟! [نەخێر ئەز وەناكەم] ئەگەر خودایێ دلۆڤان نەخۆشییەك بۆ من بڤێت، بەرەڤانیا وان قەت فایدەی من ناكەت و چو ژ من نادەتە پاش، و ئەو نەشێن من قورتال ژێ كەن. ﴿٢٤﴾ [ئەگەر ئەز غەیری وی بپەرێسم] ب ڕاستی هنگی ئەز یێ د گومڕاییەكا ئاشكەرادا. ﴿٢٥﴾ ب ڕاستی من باوەری ب خودایێ هەوە ئینا، ڤێجا هەوە گول من هەبیت [دا هوین ڕۆژا قیامەتێ بۆ من ببنە شاهد]. ﴿٢٦﴾ [ملەتێ وی پشتی ئەڤ ئاخفتنە ژێ گولێ بووی كوشت، ڤێجا پشتی هاتییە كوشتن] خودێ گۆتێ هەرە د بەحەشتێدا [ڤێجا وەختێ چۆیە د بەحەشتێدا] گۆت: خۆزی ملەتێ من زانیایە. ﴿٢٧﴾ كا چاوا خودایێ من گونەهێت من ژێ برن، و كا چ قەدر دا من [وەختێ ئەڤ كەرەمە د گەل من كری].

۞ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِن جُندٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا كُنَّا
مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِن كَانَتۡ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَإِذَا هُمۡ خَٰمِدُونَ ﴿٢٩﴾
يَٰحَسۡرَةً عَلَى ٱلۡعِبَادِۚ مَا يَأۡتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ
يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡهِمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن كُلّٞ لَّمَّا جَمِيعٞ لَّدَيۡنَا مُحۡضَرُونَ ﴿٣٢﴾
وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلۡأَرۡضُ ٱلۡمَيۡتَةُ أَحۡيَيۡنَٰهَا وَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهَا حَبّٗا
فَمِنۡهُ يَأۡكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلۡنَا فِيهَا جَنَّٰتٖ مِّن نَّخِيلٖ
وَأَعۡنَٰبٖ وَفَجَّرۡنَا فِيهَا مِنَ ٱلۡعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأۡكُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتۡهُ أَيۡدِيهِمۡۚ أَفَلَا يَشۡكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي
خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلۡأَرۡضُ وَمِنۡ أَنفُسِهِمۡ
وَمِمَّا لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلَّيۡلُ نَسۡلَخُ مِنۡهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظۡلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلشَّمۡسُ تَجۡرِي لِمُسۡتَقَرّٖ لَّهَاۚ
ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَٱلۡقَمَرَ قَدَّرۡنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلۡعُرۡجُونِ ٱلۡقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِي لَهَآ أَن تُدۡرِكَ
ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِۚ وَكُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ﴿٤٠﴾

﴿٢٨﴾ و پشتی کوشتنا وی مە چو لەشکەر ژ ئەسمانی [بۆ نەهێلانا وان] ب سەر ملەتێ ویدا نەئینا خوار و مە نەدئینا خوار ژی [چونکی ئەو ژ هندێ کێمترن]. ﴿٢٩﴾ هەما هندبوو تنێ هشکەقیژییەکێ ئەو هنگافتن، ڤێجا تێکەر تەمرین [ئانکو مرن و بێ دەنگ بوون، وەکی ئاگری وەختێ ڤەدمریت]. ﴿٣٠﴾ مخابن بۆ وان بەندەیان، چو پێغەمبەر بۆ وان نەدهاتن وان ترانە بۆ خۆ پێ نەکربان. ﴿٣١﴾ ما وان نەددیت کا مە چەند ملەت بەری وان د هیلاك بربوون، و ئەو جارەکا دی نازڤرنە دنیایێڤە. ﴿٣٢﴾ و ب ڕاستی ئەو هەمی ل دەڤ مە دێ بەرهەڤ بن. ﴿٣٣﴾ و ئەردێ هشك و مری بۆ وان نیشان و بەلگەیەکە [کو خودێ دێ مریان ژ گۆڕان ڕاکەتەڤە]، ئەم وی ئەردی [پشتی مرنا وی، ب بارانێ] ساخ دکەین و شین دکەینەڤە، ڤێجا مە دان و دەرامەت بۆ وان ژ ئەردی دەرتێخست، و ئەو ژێ دخۆن و پێ دژین. ﴿٣٤﴾ و مە جنێکێت دارقەسپان و ییێت تری کرنە تێدا، و مە گەلەکانی ژێ دەرتێخستن. ﴿٣٥﴾ دا ژ ڤێقیێ وان جنێکان و تشتێ وان ژێ چێکری [وەکی خۆشاڤێ و دۆشاڤێ] بخۆن، ئەرێ ڤێجا ما سوپاسیا خودێ ناکەن؟! ﴿٣٦﴾ پاك و پاقژی [ژ هەمی کێماسیان و ژ تشتێ نەهێژا] بۆ وی خودایی ئەوێ هەمی تشت جۆت [نێر و مێ] دایین، چ ژ وی یێ ئەرد شین دکەت، و چ ژ وان ب خۆ [کو کرینە ژن و مێر]، و چ ژ وی یێ ئەو نەزانن. ﴿٣٧﴾ و شەڤ ژی بۆ وان بەلگە و نیشانەکا دییە [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ]، ئەم ڕۆژێ ژێ دەردئێخین، ڤێجا ئەو دمینن د تاریێدا. ﴿٣٨﴾ [و نیشانەکا دی ژی بۆ وان] ڕۆژ ژی بەر ب بنەجهیا خۆ دچیت [ئەوا خودێ بۆ دانایی و ژێ دەرناکەڤیت]، ئەڤە ژ دانانا خودایێ سەردەست و زانایە. ﴿٣٩﴾ و هەیڤ ژی مە چۆنا وێ یا کرییە قوناخ قوناخ [هەر شەڤەکێ یا ل جهەکی، د شەڤا دویماهیێدا جارەکا دی وەکی دەستپێکێ لێ دئێتەڤە]، و هۆسا قوناخ قوناخ دچیت هەتا جارەکا دی وەکی بستیکا ئوریشیێ قەسپێ پێ کەڤن لێ دئێت. ﴿٤٠﴾ نە بۆ ڕۆژێ دبیت، بگەهیتە هەیڤێ، و نە بۆ شەڤێ ژی دبیت، بەری ڕۆژێ بێت، و هەر ئێك د چەرخا خۆدا دزڤریت.

وَءَايَةٞ لَّهُمۡ أَنَّا حَمَلۡنَا ذُرِّيَّتَهُمۡ فِي ٱلۡفُلۡكِ ٱلۡمَشۡحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقۡنَا لَهُم مِّن مِّثۡلِهِۦ مَا يَرۡكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأۡ نُغۡرِقۡهُمۡ فَلَا صَرِيخَ لَهُمۡ وَلَا هُمۡ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحۡمَةٗ مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٖ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُواْ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيكُمۡ وَمَا خَلۡفَكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأۡتِيهِم مِّنۡ ءَايَةٖ مِّنۡ ءَايَٰتِ رَبِّهِمۡ إِلَّا كَانُواْ عَنۡهَا مُعۡرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ أَنفِقُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَنُطۡعِمُ مَن لَّوۡ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطۡعَمَهُۥٓ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ تَأۡخُذُهُمۡ وَهُمۡ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ تَوۡصِيَةٗ وَلَآ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلۡأَجۡدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُواْ يَٰوَيۡلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرۡقَدِنَاۜۗ هَٰذَا مَا وَعَدَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَصَدَقَ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِن كَانَتۡ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَإِذَا هُمۡ جَمِيعٞ لَّدَيۡنَا مُحۡضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَٱلۡيَوۡمَ لَا تُظۡلَمُ نَفۡسٞ شَيۡـٔٗا وَلَا تُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٥٤﴾

﴿٤١﴾ و نیشانەکا دی بۆ وان، مە دویندەها وان د گەمیا بارکریدا هەلگرتن [یان مە بابێت وان د گەل نووحی د گەمیا تژیدا قورتالکرن]. ﴿٤٢﴾ و مە بۆ وان تشتێ وەکی گەمیێ یێ ئەو لێ سوار دبن دان و چێکرن. ﴿٤٣﴾ و ئەگەر مە بڤێت ئەم دێ وان [د ئاڤێدا] خەندقینین، کو کەس نەبیت د هەوارا وان بێت، و نە ئەو دێینە قورتالکرن. ﴿٤٤﴾ [ئانکو نائێنە ڕزگارکرن] ژ بلی هندێ ئەم دلۆڤانییەکێ ژ دەڤ خۆ ب وان ببەین، و دا خۆشییێ ب ژیانێ ببەن هەتا وەختەکێ دیار [کو وەختێ مرنا وانە]. ﴿٤٥﴾ و هەر وەختەکێ پێغەمبەری دگۆتە وان: خۆ ژ ئیزایا دنیایێ و یا ئاخرەتێ بپارێزن [بترسن و وی تشتی نەکەن یێ هوین پێ هێژایی ئێك ژ هەردو ئیزایان ببن]، دا دلۆڤانی ب هەوە بێتە برن [بەلێ هەوە گوهداری نەدکر و بەرێ خۆ وەردگێڕا]. ﴿٤٦﴾ و چو بەلگە و نیشان ژ نیشانێت خودایێ وان بۆ وان نەدهاتن، ئەگەر وان ڕوویێ خۆ ژێ وەرنەگێڕابایە. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر بێژنە وان: ژ ڕزقێ خودێ دایە هەوە د ڕێکا خێرێدا بمەزێخن ئەوێت گاوربوویین دێ بێژنە ئەوێت باوەری ئینایین: ئەم چاوا خوارنێ بدەینە وی ئەوێ ئەگەر خودێ بڤێت دێ دەتێ [ئانکو مادەم خودێ نەدایێ ئەم ژی نادەینێ و خودێ یێ ڤیایی یێ برسی بیت، ڤێجا چاوا ئەم دێ دژی حەزکرنا خودێ ڕابین]، ب ڕاستی هوین [گەلی خودان باوەران ب ڤێ داخوازا هوین ژ مە دخوازن] یێ د خەلەتی و گومڕاییەکا ئاشکەرادا. ﴿٤٨﴾ و دبێژن: کا کەنگی ئەو ژڤان و پەیمان [ئانکو ڕۆژا قیامەتێ] دێ ئێت ئەگەر هوین ژ ڕاستگۆیانن. ﴿٤٩﴾ ئەو بەس یێ ل هیڤیا هشکەقیرییەکێ ب تنێ [پفا ئێکێ ل بۆقێ] وان بگریت، و ئەو ب جڕەبڕێڤە [و ئەو ژ ئاخرەتێ د بێ ئاگەهـ]. ﴿٥٠﴾ ڤێجا [دەمێ ئەو ڕۆژ دهێت] ئەو نەشێن قەویاتییەکێ بکەن [ئانکو وەسیەتەکێ ل کەس و کارێت خۆ بکەن کا چ وان هەیە و چ ل سەر وان هەیە]، و نەشێن بزڤڕنە مالا خۆ ژی [دەڤ کەس و کارێت خۆ هندی هاتنا ڕۆژا قیامەتێ یا ب لەزە]. ﴿٥١﴾ وەختێ پف ل بۆقێ هاتەدان [پفکرنا ڕابوونێ ژ گۆڕان]، وێ گاڤێ هەمی ب لەز دێ ژ گۆڕان دەرکەڤن، و قەستا خودایێ خۆ کەن. ﴿٥٢﴾ دێ بێژن: وەی خۆلی ب مە وەربیت، کێ ئەم ژ گۆڕێت مە ڕاکرین؟ [دێ بەرسڤا وان هێتە دان] ئەڤە ئەوە یا خودایێ دلۆڤان پەیمان پێ دایی، و پێغەمبەران ڕاست دگۆت. ﴿٥٣﴾ [ڕابوونا ژ گۆڕان] ژ پفەکێ ب تنێ پێڤەتر نەبوو، و هنگی ئەو هەمی ل دەڤ مە دێ ئێنە حازرکرن. ﴿٥٤﴾ و ئەڤرۆ [ئانکو د ڕۆژا قیامەتێدا] چو ستەم ل کەسێ نائێتەکرن، و هوین نائێنە خەلاتکرن و جزاکرن، ب وان کار و کریاران نەبیت یێت هەوە کرین.

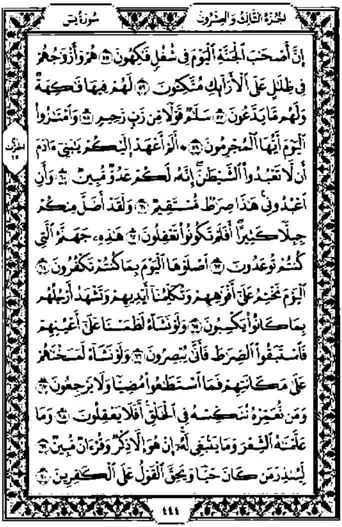

إِنَّ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ ٱلۡيَوۡمَ فِي شُغُلٖ فَٰكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمۡ وَأَزۡوَٰجُهُمۡ
فِي ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمۡ فِيهَا فَٰكِهَةٞ
وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَٰمٞ قَوۡلٗا مِّن رَّبّٖ رَّحِيمٖ ﴿٥٨﴾ وَٱمۡتَٰزُواْ
ٱلۡيَوۡمَ أَيُّهَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿٥٩﴾ ۞أَلَمۡ أَعۡهَدۡ إِلَيۡكُمۡ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ
أَن لَّا تَعۡبُدُواْ ٱلشَّيۡطَٰنَۖ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ﴿٦٠﴾ وَأَنِ
ٱعۡبُدُونِيۚ هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ﴿٦١﴾ وَلَقَدۡ أَضَلَّ مِنكُمۡ
جِبِلّٗا كَثِيرًاۖ أَفَلَمۡ تَكُونُواْ تَعۡقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي
كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ ٱصۡلَوۡهَا ٱلۡيَوۡمَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿٦٤﴾
ٱلۡيَوۡمَ نَخۡتِمُ عَلَىٰٓ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَتُكَلِّمُنَآ أَيۡدِيهِمۡ وَتَشۡهَدُ أَرۡجُلُهُم
بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوۡ نَشَآءُ لَطَمَسۡنَا عَلَىٰٓ أَعۡيُنِهِمۡ
فَٱسۡتَبَقُواْ ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبۡصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوۡ نَشَآءُ لَمَسَخۡنَٰهُمۡ
عَلَىٰ مَكَانَتِهِمۡ فَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ مُضِيّٗا وَلَا يَرۡجِعُونَ ﴿٦٧﴾
وَمَن نُّعَمِّرۡهُ نُنَكِّسۡهُ فِي ٱلۡخَلۡقِۚ أَفَلَا يَعۡقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا
عَلَّمۡنَٰهُ ٱلشِّعۡرَ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُۥٓۚ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ وَقُرۡءَانٞ مُّبِينٞ ﴿٦٩﴾
لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيّٗا وَيَحِقَّ ٱلۡقَوۡلُ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٧٠﴾

الحزب ٤٥

﴿٥٥﴾ و بەحەشتی ئەڤرۆ ب خۆشیانڤە یێت مژویلن. ﴿٥٦﴾ ئەو و هەڤـەرێت خۆ ل بەر سیبەران و ل سەر تەختان یێت پالدایینە. ﴿٥٧﴾ وان د بەحەشتێدا هەمی رەنگێت فێقی یێت هەین، و هەر تشتێ ئەو بخوازن. ﴿٥٨﴾ و سلاڤ، ب گۆتن ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان، ل وان دئێتەكرن. ﴿٥٩﴾ گەلی گونەهكاران ئەڤرۆ كە خۆ بدەنە رەخەكی [و ژ خودان باوەران جودا بن]. ﴿٦٠﴾ گەلی دوێندەها ئادەمی ما من فەرمانا هەوە نەكربوو هوین شەیتانی نەپەرێسن، و گوهێ خۆ نەدەنێ، بێ گۆمان ئەو بۆ هەوە دژمنەكێ ئاشكەرایە. ﴿٦١﴾ و هوین من بپەرێسن، ئەڤەیە رێكا راست. ﴿٦٢﴾ ب سویند [شەیتانی] گەلەك مرۆڤ ژ هەوە یێت د سەردابرین و گومڕاكرین، ما هەوە عەقل نەبوو بزانن دژمنە؟! ﴿٦٣﴾ ئەڤە ئەو جەهنەمە ئەوا [هوین د دنیایێدا و ل سەر ئەزمانێ پێغەمبەران] سۆز و پەیمان بۆ هەوە پێ دهاتە دان. ﴿٦٤﴾ دێ ئەڤرۆ هەڕنە تێدا و تامكەنە گەرما وێ، ژ بەر وێ گاورییێ ئەوا هەوە دكر. ﴿٦٥﴾ ئەڤرۆ ئەم دێ دەڤێت وان مۆركەین [كو دەڤێت وان بێنە گرتن و نەشێن باخڤن]، ڤێجا دەستێت وان دێ د گەل مە ئاخڤن، و پێیێت وان دێ شادەیییێ دەن كا وان چ دكر. ﴿٦٦﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا چاڤێت وان [قورێشیان] كۆرەكەین، ب وێ كۆرەییێڤە بكەڤنە سەر رێكێ [دا وەكی هەر جار بچن]، ما چاوا دێ [رێكێ] بینن [و چاڤێت وان یێت هاتینە كۆرەكرن]، [ئانكو ئەگەر مە ڤیابایە دا وان كۆرەكەین ژ راستەرێییێ، كربانە و نەكربانە راستەرێ نەبووبانە]. ﴿٦٧﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا وان د جهێ كرنا گونەهێدا گوهۆڕین و كەینە تشتەكێ دی، كو وان نەشیابایە نە بچن، نە بزڤڕنەڤە. ﴿٦٨﴾ و هەر كەسێ ئەم ژی درێژ ژی بكەین، دێ سەر و دیم و خولكێ وی گوهۆڕین [كو هێدی هێدی بێ هێز بیت، و بگەهیتە ژیێ ژبەرخۆ ئاخڤتنێ و خەرفینێ]، ما ئەو تێ ناگەهن. ﴿٦٩﴾ و مە موحەممەد فێری هۆزانێ نەكرییە و بۆ نەدورستە ژی فێرببیتێ ، و ئەڤە [ئانكو كتێبا موحەممەد پێ هاتی] بەس زكر و بیرئینان و قورئانەكا ئاشكەرایە. ﴿٧٠﴾ مە ئەڤ قورئانە بۆ موحەممەدی یا هنارتی، دا زێندیان ئاگەهدار بكەت [ئانكو دا ئاقلدار و خودان باوەران ئاگەهدار بكەت، چونكی ئەو ب تنێ مفایی بۆ خۆ ژ ئاگەهداركرنێ دبینن]، و دا گەڤا مە د راستا گاوراندا [كو ئەم دێ وان ئیزا دەین] راست دەربێخیت.

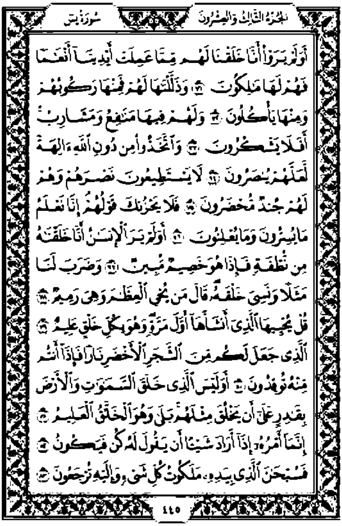

الجُزْءُ الثَّالِثُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ يسٓ

أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَآ أَنْعَـٰمًا
فَهُمْ لَهَا مَـٰلِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَـٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ
وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَـٰفِعُ وَمَشَارِبُ ۖ
أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ
لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ إِنَّا نَعْلَمُ
مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرَ ٱلْإِنسَـٰنُ أَنَّا خَلَقْنَـٰهُ
مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
مَثَلًا وَنَسِىَ خَلْقَهُۥ ۖ قَالَ مَن يُحْىِ ٱلْعِظَـٰمَ وَهِىَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
قُلْ يُحْيِيهَا ٱلَّذِىٓ أَنشَأَهَآ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾
ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَآ أَنتُم
مِّنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
بِقَـٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم ۚ بَلَىٰ وَهُوَ ٱلْخَلَّـٰقُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
إِنَّمَآ أَمْرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبْحَـٰنَ ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

٤٤٥

﴿٧١﴾ ما ئەو نابینن مە کەوال و پێزە ژ چێکرنا خۆ بێت بۆ وان چێکرین، و ئەو خودانێت وانە؟ [و ب کەیفا خۆ مالکیێ تێدا دکەن]. ﴿٧٢﴾ و مە یێت بۆ وان سەرنەرم کرین و تێخستینە د خزمەتا واندا، ڤێجا ئەو ل هندەکان سوار دبن و هندەکان دخۆن. ﴿٧٣﴾ گەلەك مفایێت دی و گەلەك ڤەخوارنێت دی ژی، بۆ وان یێت تێدا هەین، ڤێجا ما شوکور و سوپاسیا خودێ ناکەن. ﴿٧٤﴾ و وان شوینا خودێ بوت پەرستن، بەلکی هاریکاریا وان بێتەکرن. ﴿٧٥﴾ و [ئەو بوت] نەشێن هاریکاریا وان بکەن، و ئەو ب خۆ [د دنیایێدا] بۆ وان بوتان لەشکەر بوون، و ل بەر خزمەتا وان یێت ڕاوەستایی بوون [بەلێ ئەو نەشێن ئەڤرۆ هاریکاریا وان بکەن]. ﴿٧٦﴾ ڤێجا بلا ناخڤتنێت وان [د دەرهەقێ تەدا و د دەرهەقێ وان بوتاندا یێت ئەو دپەرێسن] تە ب کۆڤان نەئێخن، ب ڕاستی یا ئەو ئاشکەرا دکەن و ڤەدشێرن، مە ئاگەهـ ژێ هەیە [و دێ وان ل سەر ئێزادەین]. ﴿٧٧﴾ ئەرێ ما مرۆڤ نابینیت و نوزانیت مە ئەو یێ ژ چپکەکێ چێکری، و ئەو ڤێ گاڤێ ڤێ زێدە جڕەبڕێ دکەت و دژمنەکێ ئاشکەرایە [ئەڤ ئایەتە د دەرهەقێ (ئەبو جەهل)دا هاتییە خوارێ]. ﴿٧٨﴾ [ئەڤ مرۆڤێ ڤێ جڕەبڕێ د دەرهەقێ ڕۆژا قیامەتێدا دکەت] خۆ و چێکرنا خۆ ژ بیرکر و نموونەیەك بۆ مە ئینا، و گۆت: کی دێ ڤان هەستیێت ڕزی و پیتی ساخکەتەڤە؟!.

﴿٧٩﴾ بێژە: ئەوێ جارا ئێکێ دایین ئەو دێ [وان هەستیان] ساخکەتەڤە، و ئەو ل سەر چێکرنا هەر تشتەکی زانا و خودان شیانە. ﴿٨٠﴾ ئەوێ بۆ هەوە ژ دارا شین ئاگر دایی، ڤێجا هوین ئاگری پێ هەلدکەن.

﴿٨١﴾ ئەرێ ما ئەوێ ئەرد و ئەسمان دایین و چێکرین [دگەل مەزناتیا پێ چێکرین]، نەشێت یێت وەکی وان چێ بکەت و بدەت؟ بەلێ ئەو دشێت و ئەوە چێکەر و زێدە زانا. ﴿٨٢﴾ ب ڕاستی کار و فەرمانا وی ئەوە: گاڤا تشتەك ڤیا دێ بێژتێ هەبە دێ بیت. ﴿٨٣﴾ ڤێجا پاك و پاقژی ژ هەمی کێماسیان بۆ وی خودایی، ئەوێ ملکینی و خودانیا هەمی تشتان د دەستدا، و هوین هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن.

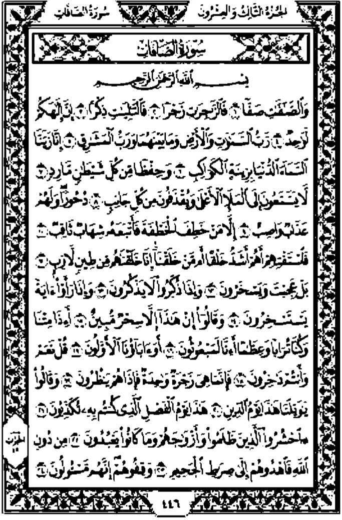

الجزء الثالث والعشرون سورة الصافات

سورة الصافات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ إِنَّ إِلَٰهَكُمْ
لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾ إِنَّا زَيَّنَّا
السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِّن كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ﴿٧﴾
لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا ۖ وَلَهُمْ
عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾
فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَم مَّنْ خَلَقْنَا ۚ إِنَّا خَلَقْنَاهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍ ﴿١١﴾
بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً
يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أَإِذَا مِتْنَا
وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ
وَأَنتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا
يَا وَيْلَنَا هَٰذَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾ هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾
احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِن دُونِ
اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ ۖ إِنَّهُم مَّسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

الحزب

٤٤٦

سۆرەتا صافات

ل مەکەهێ هاتیـە خوارێ (١٨٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب ملیاکەتێت ب ڕێز ڕاوەستیایین. ﴿٢﴾ سویند ب ملیاکەتێت ل عەوران دخوڕن و دهاژۆن. ﴿٣﴾ سویند ب ملیاکەتێت قورئان خوین. ﴿٤﴾ ب ڕاستی خودایێ هەوە هەر تێکە. ﴿٥﴾ خودانێ ئەرد و ئەسمانانە و هندی د ناڤبەرا واندا، و خودانێ ڕۆژهەلاتانە. ﴿٦﴾ ب ڕاستی مە ئەسمانێ دنیایێ یێ ب خەملا ستێران جوانکری. ﴿٧﴾ و مە ئەسمان یێ ژ هەمی شەیتانێت خڕیایی و سەرداچۆیی پارستی. ﴿٨﴾ دا گوول ئاخفتنا ڕوینشتیێت جیهانا بلند نەبن [و ئەگەر پێکۆلێ بکەن گوهداریێ بکەن]، ژ هەمی ڕەخانڤە ستێر دچنێ. ﴿٩﴾ دا دویر بکەڤن [و گوهڤەچنینێ نەکەن]، و ئیزایەکا بەردەوام و بێ ڤەبڕین بۆ وانە. ﴿١٠﴾ [و شەیتان ئاخفتنا ملیاکەتان گوولێ نابن] ژ بلی وی یێ ب دزیڤە ئاخفتنەکێ بڕەڤینیت [ئەو ئاخفتن ژی وەحی نەبیت، چونکی وەحی یا ژ وان پارستیە، بەلێ هەر ئەو ئاخفتنا ملیاکەت د ناڤبەرا خۆدا دکەن]، و ئەوی ژی گوڕیەکا ئاگری یا کونکەر ب دویڤ دکەڤیت. ﴿١١﴾ پسیارا وان [گاور و موشرکان، ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی] بکە، کا چێکرنا وان مەزنترە یان یا ئەوێت مە چێکرین [ژ ئەرد و ئەسمان و ملیاکەتان]، ب ڕاستی مە مرۆڤ یێ ژ هەڕیەکا نویسەک چێکری [ڤێجا چاوا ئەو ساخکرنا پشتی مرنێ دویر ددانن]. ﴿١٢﴾ بەلێ تو [ژ چێکرنا خودێ] حێبەتی دبی، و ئەو تڕانەیان ب تە دکەن [ژ بەر حێبەتیوونا تە، و ئەنکیدکرنا تە ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿١٣﴾ و هەر وەختێ ئەو بینە شیرەتکرن، پێڤە ناچن و ل خۆ نازڤڕن. ﴿١٤﴾ و هەر وەختێ ئەو موعجیزەیەکێ [ژ موعجیزەیێت پێغەمبەری] بینن، زێدە تڕانەیان پێ دکەن، و غەیری خۆ د بەر هندێڕا دکەن تڕانەیان پێ بکەن. ﴿١٥﴾ و دبێژن: ئەڤە ژ سێرەبەندیەکا ئاشکەرا پێڤەتر نینە. ﴿١٦﴾ ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرێ جارەکا دی ئەم دێ ساخینەڤە. ﴿١٧﴾ و باب و باپیرێت مە یێت پێشیێ ژی [دێ ڕابنەڤە]؟ ﴿١٨﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: بەلێ هوین و باب و باپیرێت خۆ دێ ساخینەڤە، و هوین د ڕسوا و ڕەزیل. ﴿١٩﴾ [دویر نەبینن] ب بڤا دووێ هوین دێ ساخ بن، ڤێجا هوین دێ بینن [کا خودێ دێ چ ئیزایێ دەتە بەر هەوە]. ﴿٢٠﴾ [و پشتی ئەو ڕۆژا قیامەتێ دبینن] دێ بێژن: وەی خۆلی ب سەرێ مە، ئەڤەیە ڕۆژا جزادانێ. ﴿٢١﴾ ئەڤە ڕۆژا ژێکجوداکرنا قەنجی و خرابیێیە، ڕۆژا کۆمبوون و ژێکڤاڤارتنێیە ئەوا هەوە درەو ددانا. ﴿٢٢﴾ ئەوێت ستەم کرین و هەڤالێت وان [یێت وەکی وان] و ئەوێت وان شوینا خودێ دپەرستن کۆم بکەن. ﴿٢٣﴾ و [ستەمکاران و هەڤالێت وان وپەرستیێت وان] بەرێ وان بدەنە ڕێکا دۆژەهێ. ﴿٢٤﴾ و وان [ستەمکاران] ڕاوەستینن، ب ڕاستی ئەو یێت بەرپرسن، دڤێت پسیار ژ وان بێتە کرن.

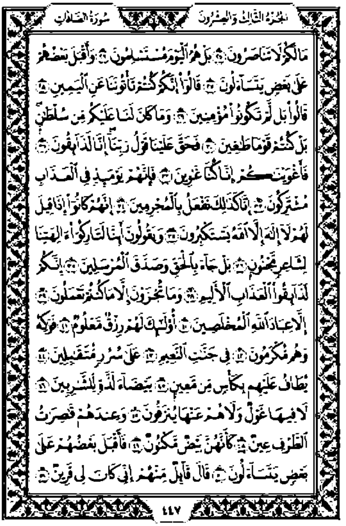

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ٢٥ بَلْ هُمُ ٱلْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ٢٦ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ٢٧ قَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ ٱلْيَمِينِ ٢٨
قَالُوا۟ بَل لَّمْ تَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ٢٩ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍۭ
بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ٣٠ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآ ۖ إِنَّا لَذَآئِقُونَ ٣١
فَأَغْوَيْنَٰكُمْ إِنَّا كُنَّا غَٰوِينَ ٣٢ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِى ٱلْعَذَابِ
مُشْتَرِكُونَ ٣٣ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِٱلْمُجْرِمِينَ ٣٤ إِنَّهُمْ كَانُوٓا۟ إِذَا قِيلَ
لَهُمْ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ٣٥ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوٓا۟ ءَالِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍۭ ٣٦ بَلْ جَآءَ بِٱلْحَقِّ وَصَدَّقَ ٱلْمُرْسَلِينَ ٣٧ إِنَّكُمْ
لَذَآئِقُوا۟ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ ٣٨ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٣٩
إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ٤٠ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ٤١ فَوَٰكِهُ ۖ
وَهُم مُّكْرَمُونَ ٤٢ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٤٣ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَٰبِلِينَ ٤٤
يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍۭ ٤٥ بَيْضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ ٤٦
لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ٤٧ وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ
ٱلطَّرْفِ عِينٌ ٤٨ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ٤٩ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ٥٠ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّى كَانَ لِى قَرِينٌ ٥١

﴿٢٥﴾ هەوە چیە هوین هاریکاریـیا تێکدو ناکەن. ﴿٢٦﴾ نەخێر [هاریکاریـیا تێکدو ناکەن]، بەلێ ئەڤرۆ چو ژ کەسێ ناتیت. ﴿٢٧﴾ و ئەو [گرەگر و خزمەتکار] ل ئێك و دو زڤڕین، و گازندە ژ ئێك کرن. ﴿٢٨﴾ [ئەوێت خزمەتکار گۆتنە سەرۆکێت خۆ] ب ڕاستی هوین ژ بەرێ خێرێڤە دهاتنە مە کو دینە، و هەوە ل بەر مە سار دکر [ئانکو هەوە دینێ مە ژ دەستێ مە دکر]. ﴿٢٩﴾ ئینا کەنکەنەیان گۆتن: وەسا نینە، نە ژ بەر هندێ هوین موسلمان نەبوون، بەلێ هوین ب خۆ د بێ باوەر بوون. ﴿٣٠﴾ و مە چو خورتی ل هەوە نەدکر، بەلێ هوین ب خۆ ملەتەکێ زێدە سەرداچۆیی بوون. ﴿٣١﴾ ڤێجا ئیزایا خودێ ل سەر مە و هەوە ڤەریو [مەخسەدا وان ئەڤەیە ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ ئانکو: دێ جەهنەمێ ژ تە و دویکەڤتییێت تە هەمییان تژی کەین]. ب ڕاستی و ئەم هەمی هەر دێ تامکەینە وێ ئیزایێ. ﴿٣٢﴾ و مە هوین د سەردابرن، و ئەم ب خۆ ژی یێت سەرداچۆیی بوویین [نە ب خورتی مە هوین د سەردابرن، بەلێ ئەم یێت سەرداچۆیی بوویین، هوین ژی ل دویڤ مە هاتن]. ﴿٣٣﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەڤرۆ ئەو هەمی [سەرۆك و خزمەتکار] د ئیزایێدا د هەڤپشکن. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی ئەم ڤێ ب سەرێ گونەهکاران دئینین. ﴿٣٥﴾ و هەر وەختێ دگۆتە وان: ژ بلی خودێ چو پەرستی نینن هێژایی پەرستنێ بن، وان خۆ مەزن دکر [و باوەری نەدئینان]. ﴿٣٦﴾ و دگۆتن: ئەرێ ما ئەم دێ پەرستییێت خۆ ژ بەر هەلبەستڤانەکێ دین هێلین. ﴿٣٧﴾ نەخێر [وەنینە ئەو نەیێ دینە، و نە هەلبەستڤانە] و هەر تشتەکێ پێ هاتی ڕاستە، و ڕاستدەرئێخێ هەمی پێغەمبەرانە. ﴿٣٨﴾ ب ڕاستی هوین دێ تامکەنە ئیزایا تێر ژان و دژوار. ﴿٣٩﴾ و هوین ناێنە ئیزادان ب وان کار و کریاران نەبیت، ئەوێت هەوە دکرن. ﴿٤٠﴾ بەلێ بەندەیێت خودێ یێت ژێگرتی. ﴿٤١﴾ ئەڤان ڕزقێ خۆ یێ ئاشکەرا و ڤەبڕی یێ هەی. ﴿٤٢﴾ ژ هەمی ڕەنگێت فێقی، و د قەدرگرتینە. ﴿٤٣﴾ و د قەدرگرتینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت تێر خۆشی. ﴿٤٤﴾ ل سەر تەختان بەرانبەری ئێکن. ﴿٤٥﴾ و مەی ژ ڕوبارێت بەحەشتێ ل سەر وان دئێتە گێڕان. ﴿٤٦﴾ ئەو مەی یا سپییە و گەلەکا خۆشە بۆ وان یێت ڤەدخۆن. ﴿٤٧﴾ نە سەرێ وان پێ دئێشیت و نە گێژ دبن، و نە پێ سەرخۆش دبن [ئانکو نە سەرگێژی تێدایە و نە سەرخۆشی]. ﴿٤٨﴾ و وان پەریێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان [و ژ بیانیان گرتی]، و چاڤ گر و چاڤ مەزن یێت هەین. ﴿٤٩﴾ دێ بێژی لۆلۆیا دەست تێڤە نەدایییە [هندی هند ئەو پەری د جوان و زەلالن]. ﴿٥٠﴾ خەلکێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا دێ بەرێ خۆ دەنە ئێك، و پسیاران ژ ئێك و دو کەن [کا چ د دنیایێدا ب سەرێ وان دهات]. ﴿٥١﴾ ئێك ژ وان دێ بێژیت: من [د دنیایێدا] هەڤالەك هەبوو [باوەری ب قیامەتێ نەبوو].

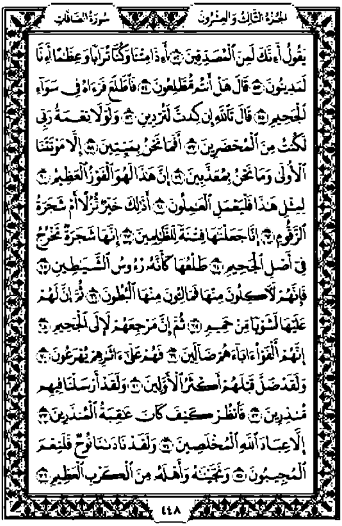

يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَٱطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِى سَوَآءِ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَٱللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّى
لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا
ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ ٱلْعَٰمِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ
ٱلزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ
فِىٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٦٥﴾
فَإِنَّهُمْ لَءَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا۟ ءَابَآءَهُمْ ضَآلِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم
مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَىٰنَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
ٱلْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

﴿٥٢﴾ دگۆت: ئەرێ تو ژ وانی ئەوێت باوەر دکەن کو قیامەت دێ ڕابیت. ﴿٥٣﴾ ئەرێ گاڤا ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەم دێ ئێینە جزاکرن و حساب د گەل مە دێ ئێتەکرن؟! [ئەڤە تشتەکێ دویرە، تو چاوا باوەر دکەی]. ﴿٥٤﴾ ئەوێ دناخڤت گۆتە بەحەشتیان: کا د گەل من چاڤێت خۆ ل دۆژەهێ بگێڕن، کا حالێ وی هەڤالێ من چیە د دۆژەهێدا؟!. ﴿٥٥﴾ ڤێجا وی چاڤێ خۆ ل دۆژەهێ گێڕا، ئەو [هەڤالێ خۆ] د نیڤا دۆژەهێدا دیت. ﴿٥٦﴾ گازی کرێ و گۆت: ب خودێ کەم تێزیك بوو تو من ژی تێ بەی. ﴿٥٧﴾ و ئەگەر دلۆڤانیا خودایێ من نەبایە، ئەز ژی دا د گەل تە د دۆژەهێدا بم. ﴿٥٨﴾ [ڤێجا ئەو ل هەڤالێت خۆ یێت بەحەشتی زڤڕی، و گۆت:] ئەرێ هندە ئێدی ئەم نامرین؟. ﴿٥٩﴾ هەما مرن بەس مرنا ئێکێ بوو، خلاس ئەم نائێینە ئیزادان. ﴿٦٠﴾ ئەها ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿٦١﴾ بلا بۆ سەرفەرازیا ژڤی ڕەنگی، کارکەر کاربکەن. ﴿٦٢﴾ ئەڤە سەرفەرازتر و ب قەدرترە، یان دارا زەقوومێ. ﴿٦٣﴾ مە ئەو دار یا کریە بەلا و نەخۆشی بۆ گاوران. ﴿٦٤﴾ ب ڕاستی ئەو دارەکە، ژ بنێ دۆژەهێ دەردکەڤیت. ﴿٦٥﴾ فێقیێ وێ، دێ بێژی سەرێت شەیتانانە. ﴿٦٦﴾ ب ڕاستی ئەو [گاور] دێ ژێ خۆن، و دێ زکێ خۆ پێ تژی کەن. ﴿٦٧﴾ پاشی دێ ڤەخوارنەکا تێکەل [ژ کێم و زوخ و ئادافێ] و زێدە کەل ب سەردا کەن. ﴿٦٨﴾ پاشی دێ چنە دۆژەهێ. ﴿٦٩﴾ ب ڕاستی وان باب و باپیرێت خۆ یێت دیتین گومڕا. ﴿٧٠﴾ ڤێجا ئەو ل دەوسا وان دبەزن. ﴿٧١﴾ ب سویند بەری ملەتێ تە، باراپتر ژ ملەتێت بۆری د گومڕابوون. ﴿٧٢﴾ و ب سویند مە پێغەمبەر بۆ وان هنارتبوون، کو وان ئاگەهدار بکەن. ﴿٧٣﴾ ڤێجا برێنێ، کا دویماهیکا وان ئەوێت هاتینە ئاگەهدارکرن، یا چاوا بوو؟. ﴿٧٤﴾ ژ بلی بەندەیێت خودێ، یێت ژێگرتی ژ وان [ئەوێت باوەری ئینایین]. ﴿٧٥﴾ ب سویند نووح پێغەمبەر هەوارا خۆ گەهاندە مە، و ئەم چ خۆش بەرسڤدەهین [بەرسڤا وی، مە لاو دا]. ﴿٧٦﴾ و مە ئەو و مالا وی [ئانکو ئەوێت ل سەر دینێ وی]، ژ تەنگاڤیا مەزن [خەندقینێ] قورتالکرن.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُۥ هُمُ ٱلْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْـَٔاخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَٰمٌ
عَلَىٰ نُوحٍ فِى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُۥ
مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْـَٔاخَرِينَ ﴿٨٢﴾ ۞ وَإِنَّ مِن
شِيعَتِهِۦ لَإِبْرَٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَآءَ رَبَّهُۥ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
وَقَوْمِهِۦ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَئِفْكًا ءَالِهَةً دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾
فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى ٱلنُّجُومِ ﴿٨٨﴾
فَقَالَ إِنِّى سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا۟ عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰٓ ءَالِهَتِهِمْ
فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًۢا
بِٱلْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوٓا۟ إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾
وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟ ٱبْنُوا۟ لَهُۥ بُنْيَٰنًا فَأَلْقُوهُ
فِى ٱلْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾
وَقَالَ إِنِّى ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِى مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠٠﴾
فَبَشَّرْنَٰهُ بِغُلَٰمٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعْىَ قَالَ يَٰبُنَىَّ
إِنِّىٓ أَرَىٰ فِى ٱلْمَنَامِ أَنِّىٓ أَذْبَحُكَ فَٱنظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ يَٰٓأَبَتِ
ٱفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ ۖ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٠٢﴾

﴿٧٧﴾ و مە دویندەها وی ب تنێ ل سەر ئەردی هێلا [ئانكو ئەڤێت پشتی وان هاتین هەمی ژ دویندەها وانن و ژ وان پێت هاتین]. ﴿٧٨﴾ و مە ناڤێ وی ب قەنجی د ناڤ یێت پشتی ویدا هێلا. ﴿٧٩﴾ سەرانسەری جیهانێ سلاڤ ل نووحی بن [ئانكو سەرانسەری جیهانێ ب قەنجی ناڤێ وی دئینن، و سلاڤان ددەنە سەر]. ﴿٨٠﴾ و هۆسا ئەم قەنجیكاران خەلات دكەین. ﴿٨١﴾ و ئەو ژ وان بەندەیێت مە بوو ئەوێت خودان باوەر. ﴿٨٢﴾ پاشی یێت دی هەمی، مە خەندقاندن. ﴿٨٣﴾ و ب ڕاستی ئیبراهیم ژ وان بوو، ئەوێت ڕێك و ڕێبازا وی گرتین. ﴿٨٤﴾ وەختێ ب دلەكێ پاك و پاقژ [ژ شرك و گومانێ]، بەرێ خۆ دایییە خودێ. ﴿٨٥﴾ وەختێ گۆتییە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ، هوین چ دپەرێسن؟ ﴿٨٦﴾ ئەرێ هەوە دڤێت پەرستیەكێ ژ درەو شوینا خودێ بپەرێسن. ﴿٨٧﴾ هوین چ هزر ژ خودانێ هەمی جیهانان دكەن [دێ ڤێ بۆ هەوە هێلیت، هوین وی بهێلن و غەیری وی بپەرێسن]. ﴿٨٨﴾ [ژ بەر وێ ئیەتا د دلێ خۆدا ڤەشارتی، و دا ڕۆژا جەژنێ د گەل ملەتێ خۆ دەرنەكەڤیت] دیتنا ستێران، پشتی بەرێ خۆ داییێ، كر ەهەجەت بۆ نەساخیێ. ﴿٨٩﴾ و گۆت: [ئەز نەشێم د گەل هەوە دەركەڤم] ب ڕاستی ئەز یێ نەساخم. ﴿٩٠﴾ و وان ژی پشتا خۆ دانە ئیبراهیمی و چۆن. ﴿٩١﴾ پاشی ب بەرزەیڤە چۆ دەڤ بوتێت وان، و گۆت: ما هوین ناخۆن [هندی خوارن ل بەر وان بوو، هۆ گۆتە وان]. ﴿٩٢﴾ هەوە چیە هوین بۆچی نائاخڤن. ﴿٩٣﴾ پاشی بەر ب وان چۆ، و ب دەستێ ڕاستێ و ب هێز دانا وان [هەمی هویر هویر كرن ژ بلی یێ ژ هەمیان مەزنتر، ئەڤە هێلا دالێ بزڤرن، و د خۆ و بوتێت خۆ بگەهن]. ﴿٩٤﴾ ڤێجا [وەختێ ئەو زڤرین و بوتێت خۆ ب وی ڕەنگی دیتین، و زانین ئیبراهیمی ئەڤە یا كری] ب لەز بەرف وی چۆن. ﴿٩٥﴾ [ئینا ئیبراهیمی] گۆتە [وان]: ئەرێ هوین وان دپەرێسن ئەوێت هوین ب دەستێت خۆ دادتراشن. ﴿٩٦﴾ و خودێ هوین و بوتێت هوین چێ دكەن، هەردو یێت داین [ڤێجا چاوا هوین وی ناپەرێسن، و كەس ژ وی پێڤەتر هێژایی پەرستێ نینە]. ﴿٩٧﴾ گۆتن: ئێتوینەكێ بۆ چێكەن، و باڤێژنە د ناڤ ئاگرێ شارییدا. ﴿٩٨﴾ و وان ڤیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، بەلێ مە ئەو ب بن ئێخستن. ﴿٩٩﴾ [و ئیبراهیمی] گۆت: ئەز دێ بەر ب خودایێ خۆڤە چم [ئەز دێ چمە وی جهێ خودێ گۆتییە من هەرێ]، دێ من سەرڕاست و ڕاستەڕێ كەت. ﴿١٠٠﴾ ئیبراهیمی گۆت: خودێوۆ كوڕەكێ باش بدە من. ﴿١٠١﴾ ئینا مە مزگینی ب كوڕەكێ نەرم و حەلیم دایێ. ﴿١٠٢﴾ ڤێجا وەختێ كوڕێ وی گەهشتیە ژیێ بزاڤێ، كو د گەل بێت و بچیت و شۆل بكەت ئیبراهیمی گۆتێ: كوڕێ من، من د خەوێدا دیت من تو سەرژێ دكری، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ كا تو چ دبێژی؟ [ئەڤ پسیارە ژێ كر، دا بزانیت كا چەند سەبر هەیە] ئینا گۆت: بابۆ وێ بكە یا ئەمرێ تە پێ هاتییە كرن، خودێ حەزكەت دێ من ژ بێنفرەهان بینی.

فَلَمَّآ أَسۡلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلۡجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَٰدَيۡنَٰهُ أَن يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ ﴿١٠٤﴾
قَدۡ صَدَّقۡتَ ٱلرُّءۡيَآۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ
هَٰذَا لَهُوَ ٱلۡبَلَٰٓؤُاْ ٱلۡمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيۡنَٰهُ بِذِبۡحٍ عَظِيمٖ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكۡنَا
عَلَيۡهِ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١١٠﴾ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرۡنَٰهُ
بِإِسۡحَٰقَ نَبِيّٗا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَٰرَكۡنَا عَلَيۡهِ وَعَلَىٰٓ إِسۡحَٰقَۚ
وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحۡسِنٞ وَظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ مُبِينٞ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدۡ مَنَنَّا
عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيۡنَٰهُمَا وَقَوۡمَهُمَا مِنَ ٱلۡكَرۡبِ
ٱلۡعَظِيمِ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرۡنَٰهُمۡ فَكَانُواْ هُمُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ﴿١١٦﴾ وَءَاتَيۡنَٰهُمَا
ٱلۡكِتَٰبَ ٱلۡمُسۡتَبِينَ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيۡنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ﴿١١٨﴾
وَتَرَكۡنَا عَلَيۡهِمَا فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ
وَهَٰرُونَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا
مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَإِنَّ إِلۡيَاسَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿١٢٣﴾
إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدۡعُونَ بَعۡلٗا وَتَذَرُونَ أَحۡسَنَ
ٱلۡخَٰلِقِينَ ﴿١٢٥﴾ ٱللَّهَ رَبَّكُمۡ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

﴿١٠٣﴾ ئێجا وەختێ هەردو ل بەر ئەمرێ خودێ هاتین و گوهداریا وی کرین، و وەختێ ئیبراهیمی کورێ خۆ دەڤ و دەڤ ئێختییە سەر ئاخێ [و کێر دانایە سەر ستۆیێ وی]. ﴿١٠٤﴾ مە گازی کرێ: هەی ئیبراهیم. ﴿١٠٥﴾ ب سویند تشتێ مە د خەونێدا ئەمرێ تە پێ کری، تە ب جهـ ئینا [رابوون و ل بەرهاتنا هەوە، مە ژ هەوە قەبویل کر]، و هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین [و ژ تەنگافیان قورتال دکەین]. ﴿١٠٦﴾ ب ڕاستی ئەڤە جەرباندن و ئمتیحانا مەزن. ﴿١٠٧﴾ و مە قوربانەکێ مەزن، ژ پێش کورێ ویڤە، هنارت. ﴿١٠٨﴾ و مە ناڤێ وی ب باشی د ناڤ یێت پشتی ویدا هێلا. ﴿١٠٩﴾ سلاڤ ل ئیبراهیمی بن [هەمی کەس سلاڤان ددەنە سەر، ب باشی ناڤێ وی دئینن]. ﴿١١٠﴾ هۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١١١﴾ ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوو. ﴿١١٢﴾ و مە مزگینی [ب کورەکێ دی] ب ئیسحاقی دایێ، کو دێ بیتە پێغەمبەر و ژ باشان. ﴿١١٣﴾ و مە بەرەکەت دا وی و دا ئیسحاقی، و ژ دویندەها وان هندەک د باش بوون، و هندەک بۆ خۆ ستەمکارێت ئاشکەرا بوون. ﴿١١٤﴾ و ب سویند مە منەت و کەرەما د گەل مووسایی و هارروونی ژی کری. ﴿١١٥﴾ و مە ئەو هەردو و ملەتێ وان ژی، ژ تەنگافی و نەخۆشیا مەزن، قورتالکرن. ﴿١١٦﴾ و مە هاری وان کر و مە ئەو ب سەرئێخستن، و سەرکەفتی، بوونە ئەو. ﴿١١٧﴾ و مە تەوراتا ڕۆن و ئاشکەرا دا وان. ﴿١١٨﴾ و مە هەردو ڕاستەڕێ کرن. ﴿١١٩﴾ و مە ناڤێ وان ب باشی د ناڤ یێت د دویڤ واندا هێلا. ﴿١٢٠﴾ و سلاڤ ل سەر مووسایی و هارروونی بن. ﴿١٢١﴾ و ئەم هۆسا قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١٢٢﴾ ب ڕاستی ئەو هەردو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوون. ﴿١٢٣﴾ و ب ڕاستی ئلیاس ژ پێغەمبەرانە. ﴿١٢٤﴾ وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ: ما هوین ژ خودێ ناترسن. ﴿١٢٥﴾ هوین بەعل [ناڤێ بوتەکێ وانە] دپەرێسن، و هوین پەرستنا باشترین چێکەری دهێلن؟. ﴿١٢٦﴾ کو خودێیە، خودانێ هەوە و یێ باب و باپیرێت هەوە.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ١٢٧ إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ١٢٨
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي ٱلْآخِرِينَ ١٢٩ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِلْ يَاسِينَ ١٣٠ إِنَّا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ١٣١ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ١٣٢
وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ١٣٣ إِذْ نَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ١٣٤
إِلَّا عَجُوزًا فِي ٱلْغَٰبِرِينَ ١٣٥ ثُمَّ دَمَّرْنَا ٱلْآخَرِينَ ١٣٦ وَإِنَّكُمْ
لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ١٣٧ وَبِٱلَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ١٣٨ وَإِنَّ
يُونُسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ١٣٩ إِذْ أَبَقَ إِلَى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ١٤٠
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُدْحَضِينَ ١٤١ فَٱلْتَقَمَهُ ٱلْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ١٤٢
فَلَوْلَآ أَنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلْمُسَبِّحِينَ ١٤٣ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِۦٓ إِلَىٰ يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ١٤٤ ۞ فَنَبَذْنَٰهُ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ١٤٥ وَأَنۢبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ ١٤٦ وَأَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ مِاْئَةِ أَلْفٍ أَوْ
يَزِيدُونَ ١٤٧ فَـَٔامَنُوا فَمَتَّعْنَٰهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ١٤٨ فَٱسْتَفْتِهِمْ
أَلِرَبِّكَ ٱلْبَنَاتُ وَلَهُمُ ٱلْبَنُونَ ١٤٩ أَمْ خَلَقْنَا ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ إِنَٰثًا
وَهُمْ شَٰهِدُونَ ١٥٠ أَلَآ إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ١٥١ وَلَدَ
ٱللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ١٥٢ أَصْطَفَى ٱلْبَنَاتِ عَلَى ٱلْبَنِينَ ١٥٣

الحزب ٤٦

﴿١٢٧﴾ و وان [ئلیاس] درەوین دانا، ب ڕاستی ئەو [د دۆژەهێدا] دێ تێنە بەرهەڤکرن. ﴿١٢٨﴾ ژ بلی بەندەیێت مە یێت ژێگرتی [ژ وان]، بۆ باوەری و گوهدارییێ. ﴿١٢٩﴾ و ناڤێ وی ب باشی، مە د ناڤ یێت دویڤ ویدا هێلا. ﴿١٣٠﴾ سلاڤ ل سەر ئلیاسی بن. ﴿١٣١﴾ ئەم هۆسا قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿١٣٢﴾ ب ڕاستی ئەو ژ بەندەیێت مە یێت خودان باوەر بوو. ﴿١٣٣﴾ و ب ڕاستی (لووط) ژی ژ پێغەمبەرانە. ﴿١٣٤﴾ وەختێ مە ئەو و مالا وی هەمی قورتالکرین. ﴿١٣٥﴾ پیرەژنەک تێ نەبیت [ئەو ژی ژنا وی بوو]، ما د گەل وان ئەوێت د ناڤ ئیزاییێدا مایین. ﴿١٣٦﴾ پاشی یێت مایی، مە د هیلاک برن. ﴿١٣٧﴾ و هوین سپێدەیان د بەر [کاڤلێت] وان ڕا دبۆرن. ﴿١٣٨﴾ و ب شەڤێ ژی [د بەر ڕا دبۆرن]، ڤێجا ما هوین بۆ خۆ ئەقلەکی ناگرن. ﴿١٣٩﴾ ب ڕاستی یوونس ژی ژ پێغەمبەرانە. ﴿١٤٠﴾ وەختێ [بێی دەستویریا خودایێ خۆ ژ ملەتێ خۆ] ڕەڤی، و چوویە د گەمیا بارکریدا. ﴿١٤١﴾ [پشتی بارێ گەمیێ گران بووی و ڤیاین سڤک بکەن، و گەمی ژ بارگرانی نەچۆیی] پشک د ناڤبەرا ئەوێت د گەمیێدا هاتە ئاڤێتن، ڤێجا ئەو، بوو ژ وان ئەوێت پشک لێ کەڤتی. ﴿١٤٢﴾ [خۆ ئاڤێتە د ئاڤێدا] و نەهەنگەکی داعویرا، و ئەو یێ لۆمەدار بوو. ﴿١٤٣﴾ و ئەگەر ئەو ژ وان نەبایە ئەوێت خودێ ژ کێماسییان پاقژ دکەن [ئانکو ئەگەر وی گەلەک زکر نەکربایە، ژ دەرڤە و د زکێ نەهەنگی ژیدا]. ﴿١٤٤﴾ دا هەتا ڕۆژا قیامەتێ، مینیتە د زکێ نەهەنگیدا. ﴿١٤٥﴾ و مە ئەمرێ نەهەنگی کر باڤێژیتە ئەردەکێ ڕویت و بێ شینکاتی، و ئەو (یوونس) یێ نەساخ. ﴿١٤٦﴾ و مە کوندکەک (کولند زەرەک) ل سەر شینکر [دا سیبەرێ لێ بکەت، و دەمەکی د بنڤە بمینیت، هەتا ب سەر خۆڤە دهێت]. ﴿١٤٧﴾ و مە ئەو بۆ سەد هزاران یان پتر هنارت. ﴿١٤٨﴾ ڤێجا وان هەمییان باوەری [پێ] ئینا، ڤێجا مە ژی هەتا دەمەکێ ئاشکەرا [ئەو ژی دەمێ مرنێیە] خۆشی دانە وان. ﴿١٤٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] پسیارا وان (قورەیشییان) بکە: ئەرێ کچ یێت خودایێ تەنە و کوڕ یێت وانن؟! ﴿١٥٠﴾ یان ژی مە ملیاکەت ل بەر چاڤێت وان مێ چێ کرینە؟ ﴿١٥١﴾ هشیار بن و بزانن ژ بێ بەختی ئەو ڤێ دبێژن. ﴿١٥٢﴾ [دبێژن] خودێ زارۆکێ هەی، و ب ڕاستی ئەو درەوان دکەن. ﴿١٥٣﴾ ئەرێ [خودێ] کچ شوینا کوڕان بۆ خۆ ژێ گرتینە.

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَٰنٌ
مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾ فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا۟ بَيْنَهُۥ
وَبَيْنَ ٱلْجِنَّةِ نَسَبًا ۚ وَلَقَدْ عَلِمَتِ ٱلْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾
سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾
فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَٰتِنِينَ ﴿١٦٢﴾
إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّآ إِلَّا لَهُۥ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾
وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلصَّآفُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾
وَإِن كَانُوا۟ لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾
لَكُنَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا۟ بِهِۦ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ ٱلْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾
وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصِرْهُمْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ
فَسَآءَ صَبَاحُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصِرْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَٰنَ رَبِّكَ رَبِّ ٱلْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾
وَسَلَٰمٌ عَلَى ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿١٥٤﴾ هەوە خێرە [هوین] چاوا حوکمی دکەن؟! [هوین کوران ژ کچان چێتر ددانن، پاشی هوین کچان بۆ خودێ ددانن، و کوران بۆ خۆ]. ﴿١٥٥﴾ ڤێجا ما هوین هزرا خۆ ناکەن؟! [بزانن هوین د خەلەتن]. ﴿١٥٦﴾ یان ژی هەوە بەلگە و نیشانەکا ڕزن و ئاشکەرا [ل سەر ئەڤا هوین دبێژن] هەیە؟!. ﴿١٥٧﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ڕاست دبێژن کتێبا خۆ بینن [ئەوا ڤێ چەندێ دیار دکەت و ل دەڤ خودێ هاتیت]. ﴿١٥٨﴾ و موشرکان د ناڤبەرا خودێ و ملیاکەتاندا مرۆڤانی یا دانایی [دبێژن: حاشا خودێ تێکەلیا د گەل ئەجنەیان کری، ملیاکەت ییێت ژێ چێ بووین]، و ملیاکەت ب خۆ دزانن ئەوێت ئەڤ گۆتنە کرین، دێ د جەهنەمێدا ئێنە بەرهەڤکرن. ﴿١٥٩﴾ و پاك و پاقژی بۆ خودایی، ژ وی سالۆخەتێ ئەو ب بالڤە لێ ددن. ﴿١٦٠﴾ بەلێ بەندەیێت مە ییێت زێگرتی دبەرینە، ژ بالڤەلێدانا ڤی سالۆخەتی ب بال خودێڤە. ﴿١٦١﴾ ڤێجا ب ڕاستی هوین، و د گەل وان ئەوێت هوین دپەرێسن. ﴿١٦٢﴾ هوین نەشێن کەسێ د سەردا ببەن [و ژ ڕێکا خودێ دەربێخن]. ﴿١٦٣﴾ ئەو تەبیت، یێ هێژاییی دۆژەهێ. ﴿١٦٤﴾ [ملیاکەت دبێژن]: هەر ئێك ژ مە جهەکێ دیارکری [د زانین و پەرستنێدا] یێ هەی [نەشێت ژێ دەرکەڤیت، و بدەتە سەر]. ﴿١٦٥﴾ و ئەم بۆ ب جهکرنا ئەمرێ خودێ، ب ڕێز ییێت ڕاوەستیاینە. ﴿١٦٦﴾ و ئەم خودێ، ژ کێماسیان و تشتێ نەهێژاییی وی، پاقژ دکەین. ﴿١٦٧﴾ هەرچەندە [موشرکان بەری هاتنا پێغەمبەری و بەری هاتنەخوارا قورئانێ] دگۆتن: ﴿١٦٨﴾ ئەگەر مە کتێبەك ژ کتێبێت پێشیان [وەکی تەوراتێ و ئنجیلێ]، هەبایە [ئانکو بۆ مە هاتبایە]. ﴿١٦٩﴾ ئەم دا بینە بەندەیێت خودێ، ییێت خوری و ژێگرتی. ﴿١٧٠﴾ ڤێجا [وەختێ کتێب بۆ وان هاتی] باوەری پێ نەئینان، و دێ زانن دویماهیا گاوریا وان دێ بیتە چ. ﴿١٧١﴾ ب سویند پەیمانا مە بۆ بەندەیێت مە، ییێت پێغەمبەر، بۆری بوو [هات بوو]. ﴿١٧٢﴾ کو ب ڕاستی ئەو دێ سەرکەڤن، و هاریکاریا وان دێ ئێتەکرن. ﴿١٧٣﴾ و لەشکەرێ مە و کۆما مە، هەر ئەو دێ سەرکەڤن. ﴿١٧٤﴾ ڤێجا وان بهێلە، و بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە هەتا دەمەکێ دی [هەتا ئەم ئەمرێ تە ب شەڕی دکەین، د گەل وان]. ﴿١٧٥﴾ و [وەختێ ئەو دەم دئێت] بەرێ خۆ بدێ، کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت [ژ کوشتن و ئێخسیرکرنێ، ڕۆژا بەدرێ] ئەو ب خۆ ژی دێ بینن. ﴿١٧٦﴾ ئەرێ ئەو لەزێ ل هاتنا ئیزایا مە دکەن؟. ﴿١٧٧﴾ ڤێجا ئەگەر ئیزایا مە [ئەوا ئەو لەزێ لێ دکەن] ئەو گرتن، ڤێجا نەخۆشیا سپێدەهیا وان، ئەوێت هاتینە ئاگەهدارکرن و پێڤە نەچۆیین. ﴿١٧٨﴾ ڤێجا تو بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە و وان بهێلە هەتا دەمەکێ دی. ﴿١٧٩﴾ و بەرێ خۆ بدێ [کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت]، و ئەو ب خۆ ژی دێ بینن. ﴿١٨٠﴾ پاك و پاقژی بۆ خودایێ تە، خودانێ هێز و شیان و دەستهەلاتدارییێ، ژ وی سالۆخەتێ ئەو ب بال خودێڤە لێ ددن. ﴿١٨١﴾ و سلاڤ و ئێمنایی ل پێغەمبەران بن. ﴿١٨٢﴾ و هەمی سوپاسی و پەسن بۆ خودایێ جیهانان.

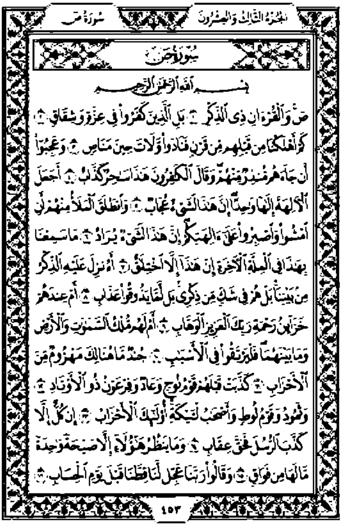

سُورَةُ صٓ — الجُزْءُ الثَّالِثُ وَالعِشْرُونَ

سُورَةُ صٓ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

صٓۚ وَٱلۡقُرۡءَانِ ذِي ٱلذِّكۡرِ ١ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي عِزَّةٖ وَشِقَاقٖ ٢
كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّن قَرۡنٖ فَنَادَواْ وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٖ ٣ وَعَجِبُوٓاْ
أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡۖ وَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٞ كَذَّابٌ ٤ أَجَعَلَ
ٱلۡأٓلِهَةَ إِلَٰهٗا وَٰحِدًاۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٌ عُجَابٞ ٥ وَٱنطَلَقَ ٱلۡمَلَأُ مِنۡهُمۡ أَنِ
ٱمۡشُواْ وَٱصۡبِرُواْ عَلَىٰٓ ءَالِهَتِكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٞ يُرَادُ ٦ مَا سَمِعۡنَا
بِهَٰذَا فِي ٱلۡمِلَّةِ ٱلۡأٓخِرَةِ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا ٱخۡتِلَٰقٌ ٧ أَءُنزِلَ عَلَيۡهِ ٱلذِّكۡرُ
مِنۢ بَيۡنِنَاۚ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ مِّن ذِكۡرِيۚ بَل لَّمَّا يَذُوقُواْ عَذَابِ ٨ أَمۡ عِندَهُمۡ
خَزَآئِنُ رَحۡمَةِ رَبِّكَ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡوَهَّابِ ٩ أَمۡ لَهُم مُّلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَمَا بَيۡنَهُمَاۖ فَلۡيَرۡتَقُواْ فِي ٱلۡأَسۡبَٰبِ ١٠ جُندٞ مَّا هُنَالِكَ مَهۡزُومٞ مِّنَ
ٱلۡأَحۡزَابِ ١١ كَذَّبَتۡ قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ وَعَادٞ وَفِرۡعَوۡنُ ذُو ٱلۡأَوۡتَادِ ١٢
وَثَمُودُ وَقَوۡمُ لُوطٖ وَأَصۡحَٰبُ لۡـَٔيۡكَةِۚ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَحۡزَابُ ١٣ إِن كُلٌّ إِلَّا
كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ١٤ وَمَا يَنظُرُ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ
مَّا لَهَا مِن فَوَاقٖ ١٥ وَقَالُواْ رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبۡلَ يَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ١٦

٤٥٣

سۆرەتا صاد

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هزسا دتێه خواندن (صاد) [ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە]، و سویند ب قورئانا خودان قەدر و شیرەت، و ئەوا هەمی تشتێت بەندە بۆ هەوجە ژ کاروبارێت دینی، تێدا. ﴿٢﴾ [و گۆمان ب تێکجاری تێدا نینە، و باوەری نەئینانا موشرکان ب قورئانێ، نە ژ بەر هندێیە کو ئەو تێدا یێت ب شکن] بەلێ ئەوێت گاور بوویین، یێت د خۆمەزنکرن و ژێکفەبوونێدا. ﴿٣﴾ مە گەلەك ملەت بەری وان یێت د هیلاك برین و ب بەرئێزا ئێخستین [ڤێجا وەختێ ئێزا ب سەر واندا هاتی] کرنە هەوار، بەلێ وەختێ ڕزگاربوونێ نەمابوو. ﴿٤﴾ و حێبەتی بوون دەمێ کو پێغەمبەرەك، ژ وان ب خۆ بۆ وان هاتی، و گاوران گۆت: ئەڤە سێربەندەکێ زێدە درەوکەرە. ﴿٥﴾ ئەرێ هەمی پەرستی کرنە ئێك پەرستی؟ ب ڕاستی ئەڤە تشتەکێ زێدە عەجێبە. ﴿٦﴾ و گرەگر و کەنکەنەیێت وان دەرکەڤتن، و گۆتن: ل سەر یا خۆ بن [و نەچنە د دینێ ویدا]، و خۆ ل سەر پەرستنا پەرستیێت خۆ ڕاگرن، ئەڤە [تشتەکێ مەزنە]، موحەممەدی ژ مە دڤێت. ﴿٧﴾ مە ئەڤە [ئانکو تەوحید] د دینێ دویماهیکێدا [کو مەسیحیەتە] نەبهیستییە، ب ڕاستی ئەڤە تشتەکە وی ژ دەڤ خۆ یێ دەرێخستی. ﴿٨﴾ ئەرێ ژ ناڤ مە هەمیان، قورئان بۆ وی ب تنێ هات؟ [ما ژ بلی وی کەس نەبوو، ژ مە ڤان گرەگر و ماقویلان، قورئان بۆ بێت] نەخێر، نە ژ زانین، باوەرییێ ب قورئانێ نائینن بەلێ لێ ب شکن (د دودلن)، ب ڕاستی هێژ وان تام نەکرییە ئێزایا من [لەوا وەدبێژن، و باوەرییێ پێ نائینن]. ﴿٩﴾ یان ژی گەنجخانەیێت دلۆڤانیا خودایێ تە، یێ سەردەست و کەرەم بەخش، ل دەڤ وانن [دا ئەو ب کەیفا خۆ بدەنە وی یێ وان بڤێت، و ژ وی ڤەگرن یێ وان نەڤێت، و گرەگرێت خۆ هەلبژێرن کو قورئان بۆ وان بێت، و موحەممەدی ب سەرڤە نەبینن]. ﴿١٠﴾ یان ژی خودانیا ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، یا وانە؟ [ڤێجا ئەگەر وەسا بیت] بلا ل وان ڕێکان سەربکەڤن ئەوێت وان بگەهینە ئەسمانان [و وەحیێ بۆ وی بینە خوارێ یێ وان بڤێت]. ﴿١١﴾ ئاخر [خۆدانێت ڤان گۆتنان] ئەو لەشکەرەکە بۆ دژمنایییا پێغەمبەری یێ ڤێککەڤتی، و هەر دێ شکێت [و ئەڤ ڕۆژا بەدرێ جههات قورەیشی ڕەڤین و شەکستن]. ﴿١٢﴾ بەری وان ملەتێ نووحی و عاد و فیرعەونێ خودان لەشکەر [لەشکەرێ ب زەند و باسك و ب هێز]، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان. ﴿١٣﴾ و ملەتێ (سەموود) و ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی، و خەلکێ جهێت تژی داروبار و داروبار تێکڕا [ملەتێ شوعەیبی]، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و ئەڤە بوون یێت ب هێز [خودێ هەمی د هیلاك برن]. ﴿١٤﴾ کەس ژ وان نەبوو پێغەمبەرێ خۆ درەوین نەدانایی، ڤێجا ئێزایا من ل سەر وان فەر بوو [ئانکو ل سەر وان واجب بوو]. ﴿١٥﴾ ئەڤە [مەخسەد گاورێت مەکەهێ و یێت وەکی وان] ئەڤا خۆ ل چو نەگرتیە ژ بەفکرنەکێ پێڤەتر نەبیت، کو تەمەتی وەختێ د ناڤبەرا دو چرێت دۆتنا حێشترێ ژی، خۆ ناگریت. ﴿١٦﴾ [ژ لەکەڤە] دگۆتن: خودێوۆ لەزێ بۆ مە ل بارا مە بکە [ژ وێ ئێزایا کو دێ دەیە مە]، بەری ڕۆژا قیامەتێ.

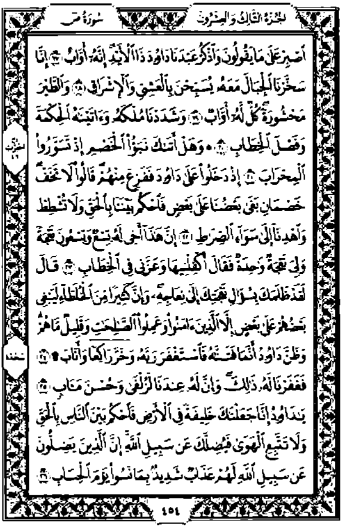

الجزء الثالث والعشرون سورة ص

ٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُۥدَ ذَا ٱلْأَيْدِ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا
سَخَّرْنَا ٱلْجِبَالَ مَعَهُۥ يُسَبِّحْنَ بِٱلْعَشِىِّ وَٱلْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَٱلطَّيْرَ
مَحْشُورَةً ۖ كُلٌّ لَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُۥ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحِكْمَةَ
وَفَصْلَ ٱلْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ ۞ وَهَلْ أَتَىٰكَ نَبَؤُا۟ ٱلْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا۟
ٱلْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَىٰ دَاوُۥدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا۟ لَا تَخَفْ ۖ
خَصْمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَٱحْكُم بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَٱهْدِنَآ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلصِّرَٰطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَٰذَآ أَخِى لَهُۥ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً
وَلِىَ نَعْجَةٌ وَٰحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِى فِى ٱلْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِۦ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْخُلَطَآءِ لَيَبْغِى
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۗ
وَظَنَّ دَاوُۥدُ أَنَّمَا فَتَنَّٰهُ فَٱسْتَغْفَرَ رَبَّهُۥ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۩ ﴿٢٤﴾
فَغَفَرْنَا لَهُۥ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٢٥﴾
يَٰدَاوُۥدُ إِنَّا جَعَلْنَٰكَ خَلِيفَةً فِى ٱلْأَرْضِ فَٱحْكُم بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعِ ٱلْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَضِلُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۢ بِمَا نَسُوا۟ يَوْمَ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

حزب ٤٦

سجدة

٤٥٤

﴿١٧﴾ [هەی موحەممەد] سەبرێ خۆ ل سەر گۆتنا ئەو دکەن بکێشە، و بەندەیێ مە داوودی ب هێز بینە بیرا خۆ، ب ڕاستی ئەو [د هەمی کاروبارێت خۆدا] زێدە ل خودێ دزڤڕی. ﴿١٨﴾ مە چیا بۆ وی سەرنەرم کربوون، د گەل داوودی ئێڤار و سپێدەیان، خودێ ژ کێماسیان پاقژ بکەن. ﴿١٩﴾ و بالەفر ژی مە بۆ سەرنەرم کربوون، کو ژ هەمی ڕەخانڤە کۆم دبوون، هەمیان تەسبیح لێ ڤەدگێڕا. ﴿٢٠﴾ و مە دەستهەلاتداریا وی ب هێز و موکوم کربوو، و مە پێغەمبەراتی و تێگەهشتنا ژێکڤەکرن و پێکئینانا هەڤڕکان، دابوویێ. ﴿٢١﴾ ئەرێ بەحسێ هەردو هەڤڕك و شکیاتکەران، بۆ تە [هەی موحەممەد] نەهاتییە کرن، وەختێ ب سەر دیوارێ میحرابێ کەڤتین و هاتینە دەڤ داوودی. ﴿٢٢﴾ وەختێ هەردو چۆینە دەڤ داوود، ئینا ژ وان ڤەجنقی و ترسیا، گۆتن: ژ مە نەترسە، ئەم دو هەڤڕکێن ئێك ژ مە غەدر و نەهەقیا ل یێ دی کری، ڤێجا ب هەقییێ حوکمی د ناڤبەرا مەدا بکە، و ژ هەقییێ دەرنەکەڤە، و بەرێ مە بدە ڕێکا ڕاست و هەقییێ. ﴿٢٣﴾ [ئێك ژ وان گۆت]: ئەڤی برایێ من نۆت و نەهـ میە یێت هەین، و من میهەك ب تنێ یا هەی، و دبێژیتە من وێ ژی بدە من، و ب ئاخفتنێ ژی دشێتە من. ﴿٢٤﴾ [داوودی] گۆت: ب سویند وی ب داخوازا خۆ ڤێ، کو میها تە بکەتە د ناڤ میهێت خۆدا، غەدرا ل تە کری، و ب ڕاستی گەلەك هەڤپشك [شریك] غەدرێ ل ئێکدو دکەن، ژ بلی وان یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، و ئەڤە ژی دکێمن، و داوودی زانی مە ئەو [ب ڤێ دۆزێ] جەرباند، ئینا داخوازا لێبۆرینێ ژ خودایێ خۆ کر، و کەڤت و چۆ سوجدەیێ و ل خۆ زڤڕی و تۆبەکر. ﴿٢٥﴾ ڤێجا مە ژی ئەو [گونەها وی] بۆ ژێبر و ئەم لێ بۆرین، و ب ڕاستی وی جهێ خۆ، و ڤەگەڕیانەکا باش، ل دەڤ مە هەیە [کو بەحەشتە]. ﴿٢٦﴾ هەی داوود مە تو کرییە جهگر د ئەردیدا، ڤێجا حوکمی ب هەقییێ د ناڤبەرا خەلکیدا بکە، و ب دویڤ دلخوازییێ نەکەڤە، ئەو دێ تە ژ ڕێکا خودێ دەرئێخیت، ب ڕاستی ئەوێت ژ ڕێکا خودێ دەردکەڤن، ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وان یا هەی، ژ بەر ژ بیرکرنا وان بۆ ڕۆژا قیامەتێ و حسابێ.

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَٰطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ ٱلْمُتَّقِينَ كَٱلْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾
كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟
ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَٰنَ نِعْمَ ٱلْعَبْدُ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾
إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِٱلْعَشِىِّ ٱلصَّٰفِنَٰتُ ٱلْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّىٓ أَحْبَبْتُ
حُبَّ ٱلْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّى حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَىَّ
فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِٱلسُّوقِ وَٱلْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَٰنَ
وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِۦ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَهَبْ
لِى مُلْكًا لَّا يَنۢبَغِى لِأَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِىٓ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾
فَسَخَّرْنَا لَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِى بِأَمْرِهِۦ رُخَآءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَٱلشَّيَٰطِينَ
كُلَّ بَنَّآءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَءَاخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَٰذَا
عَطَآؤُنَا فَٱمْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَـَٔابٍ ﴿٤٠﴾ وَٱذْكُرْ عَبْدَنَآ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ ٱلشَّيْطَٰنُ
بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ ٱرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَٰذَا مُغْتَسَلٌۢ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

﴿٢٧﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا ژ قەستا نەدایینە، یێت باوەری نەئینایین ڤێ هزرێ دکەن [ل وێ هزرێنە ژ قەستا یێت هاتینە چێکرن، و قیامەت و حساب نینن]، ڤێجا ئیزا و نەخۆشیا ئاگری بۆ وان بیت ئەوێت باوەری نەئینایین. ﴿٢٨﴾ ئەرێ ما ئەم دێ ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، و ئەوێت خرابیێ د ئەردیدا دکەن، دێ ئینینە ڕیزەکێ، یان ژی ئەم دێ خودێترس و تەقواداران و گونەهکاران ئینینە ڕیزەکێ [ئانکو ئەگەر ڕۆژا قیامەتێ و حساب نەبیت، ئەڤە وەکی ئێك لێهاتن، و ئەڤە نەیا بەرئاقلە]؟. ﴿٢٩﴾ ئەڤە کتێبەکا پیرۆزە [مەحەممەد یێ قورئانە]، مە بۆ تە ئینایە خوارێ، دا هزرێت خۆ د ئایەتێت وێدا بکەن [و تێ بگەهن و کار پێ بکەن]، و دا خودان عەقل بۆ خۆ پێڤە بچن، و شیرەتان ژێ وەرگرن. ﴿٣٠﴾ و مە سولەیمان دا داوودی و ئەو چ خۆش بەندە بوو، و ئەو زێدە یێ تۆبەدار بوو. ﴿٣١﴾ وەختێ ئێڤاری هەسپێت کەحێل نیشادایین. ﴿٣٢﴾ و سولەیمانی گۆت: ب ڕاستی من ڤیانا هەسپان یا ب سەر زکرێ خودێ ئێخستی، [ژ بەر زێدە ڤیانا وێ بۆ جیهادێ] و ئەو ما ب هەسپانڤە هەتا ڕۆژ ئاڤابوویی، و نڤێژا ئێڤاری ژێ چوویی. ﴿٣٣﴾ [پشتی دیتی نڤێژا ئێڤاری ژێ چۆ ژ بەر هەسپان] گۆت: کا وان هەسپان بۆ من بزڤڕیننەڤە، و دەست ئاڤێتێ ل پێ و ستوییێت وان دا و ڤەکوشتن. ﴿٣٤﴾ و ب سویند مە سولەیمان جەڕباند، و مە لەشەك دانابوو سەر تەختێ وی، پاشی تۆبەکر و ل خودایێ خۆ زڤڕی. ﴿٣٥﴾ گۆت: خودێوۆ گونەهێت من ژێ ببە و ل من نەگرە، و ملك و مالداریەکا وەسا بدە من بۆ کەسێ پشتی من چێ نەبیت، ب ڕاستی تو زێدە کەرەمبەخشی. ﴿٣٦﴾ و مە با (هەوا) بن ئەمری سولەیمانی کربوو، هێدی و ل دویڤ فەرمانا وی، دچۆ وی جهی یێ وی دڤیا. ﴿٣٧﴾ و مە هەمی ئەجنەیێت هۆستا [وان ئاڤاهیان بۆ ئاڤا بکەن یێت وی بڤێن]، و خۆنقۆرکەرێت ئاڤان ژی [کو دوڕ و مەرجانان بۆ ژ بنێ دەریایان بینە دەرێ]، بن ئەمری وی کربوون. ﴿٣٨﴾ و هندەکێت دی ژی مە بن ئەمری وی کربوون، د قەید و زنجیراندا د گرێدایی بوون [ئەو ژی عفریتێت شەیتانان بوون]. ﴿٣٩﴾ ئەڤە خەلات و دانا مەیە، ڤێجا تە دڤێت ژێ بدە یان ڤەگرە و نەدە، چو ل سەر تە نینە. ﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی وی جهەکێ ب قەدر د دنیایێدا یێ ل دەڤ مە هەی، و زڤڕینەکا باش د ئاخرەتێدا یا ب بال مەڤە هەی. ﴿٤١﴾ و بەحسێ بەندەیێ مە، ئەییووب پێغەمبەر، بکە، وەختێ گازی خودایێ خۆ کری: خودایێ من، ب ڕاستی شەیتانی ئەز یێ بەرهنگاری زەحمەتێ و ئێزایێ کریم. ﴿٤٢﴾ [مە گۆتێ] پێ خۆ ل ئەردی بدە [دا کانی بۆ تە ل ئەردی بزێن]، ئەڤە ئاڤەکا سارە بۆ شویشتنێ و ڤەخوارنێیە [خودێ دو کانی بۆ هەلاڤێتن، ئێکێ خۆ پێ شویشت لەشێ وی هەمی ساخلەم بوو، و یا دی ژێ ڤەخوار هناڤێت وی هەمی پێ ساخ بوون].

وَوَهَبۡنَا لَهُۥٓ أَهۡلَهُۥ وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنَّا وَذِكۡرَىٰ لِأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ (٤٣)
وَخُذۡ بِيَدِكَ ضِغۡثٗا فَٱضۡرِب بِّهِۦ وَلَا تَحۡنَثۡۗ إِنَّا وَجَدۡنَٰهُ صَابِرٗاۚ نِّعۡمَ
ٱلۡعَبۡدُ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٞ (٤٤) وَٱذۡكُرۡ عِبَٰدَنَآ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ أُوْلِي
ٱلۡأَيۡدِي وَٱلۡأَبۡصَٰرِ (٤٥) إِنَّآ أَخۡلَصۡنَٰهُم بِخَالِصَةٖ ذِكۡرَى ٱلدَّارِ (٤٦)
وَإِنَّهُمۡ عِندَنَا لَمِنَ ٱلۡمُصۡطَفَيۡنَ ٱلۡأَخۡيَارِ (٤٧) وَٱذۡكُرۡ إِسۡمَٰعِيلَ
وَٱلۡيَسَعَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ وَكُلّٞ مِّنَ ٱلۡأَخۡيَارِ (٤٨) هَٰذَا ذِكۡرٞۚ وَإِنَّ لِلۡمُتَّقِينَ
لَحُسۡنَ مَـَٔابٖ (٤٩) جَنَّٰتِ عَدۡنٖ مُّفَتَّحَةٗ لَّهُمُ ٱلۡأَبۡوَٰبُ (٥٠) مُتَّكِـِٔينَ
فِيهَا يَدۡعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٖ كَثِيرَةٖ وَشَرَابٖ (٥١) ۞ وَعِندَهُمۡ قَٰصِرَٰتُ
ٱلطَّرۡفِ أَتۡرَابٌ (٥٢) هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ (٥٣) إِنَّ هَٰذَا
لَرِزۡقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ (٥٤) هَٰذَاۚ وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٖ (٥٥)
جَهَنَّمَ يَصۡلَوۡنَهَا فَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ (٥٦) هَٰذَا فَلۡيَذُوقُوهُ حَمِيمٞ
وَغَسَّاقٞ (٥٧) وَءَاخَرُ مِن شَكۡلِهِۦٓ أَزۡوَٰجٌ (٥٨) هَٰذَا فَوۡجٞ
مُّقۡتَحِمٞ مَّعَكُمۡ لَا مَرۡحَبَۢا بِهِمۡۚ إِنَّهُمۡ صَالُواْ ٱلنَّارِ (٥٩) قَالُواْ
بَلۡ أَنتُمۡ لَا مَرۡحَبَۢا بِكُمۡۖ أَنتُمۡ قَدَّمۡتُمُوهُ لَنَاۖ فَبِئۡسَ ٱلۡقَرَارُ (٦٠)
قَالُواْ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدۡهُ عَذَابٗا ضِعۡفٗا فِي ٱلنَّارِ (٦١)

الحزب ٤٦

﴿٤٣﴾ و مە ژ دلۆڤانیا خۆ مالا وی زڤڕاند، و هندی دی ژی دگەل.. دا خودان عەقل بۆ خۆ پێڤە بچن [و بزانن ئەوێ سەبرێ ل سەر نەخۆشیێ بکێشیت، خودێ دێ خەلات کەت، چ ل دنیایێ و چ ل ئاخرەتێ]. ﴿٤٤﴾ و [مە گۆتە ئەییوب پێغەمبەر] ئەفتەکا دارکان د دەستێ خۆ بگرە، و ل ژنا خۆ بدە، و سویندا خۆ ب جهـ بینە و نەشکێنە [ژ بەر ئەگەرەکێ سویند خواربوو، ئەگەر ب سەر خۆڤە هات ئەو سەد قامچیان ل ژنا خۆ بدەت، ئینا خودێ ب ڤی ڕەنگی سویندا وی بۆ ب جهـ ئینا]، ب ڕاستی مە دیت ئەو [ل سەر وێ بەلایا مە دایێ] یێ سەبرکێش و پێفرەهە، چ خۆش بەندەیە، ب ڕاستی ئەو ب ڕێکا تۆبەیێ زێدە ل خودێ دزڤڕی. ﴿٤٥﴾ و بەحسێ بەندەیێت مە ئیبراهیم و ئیسحاق و یەعقووبی بکە، ئەوێت ب هێز د پەرستنێدا، و شارەزا د دینیدا. ﴿٤٦﴾ ب ڕاستی مە ئەو بۆ خۆ یێت ژێگرتین، ژ بەر سالۆخەتەکی کو بەردەوام د هزرا ئاخرەتێدا بوون. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ئەو ل دەف مە ژ هەلبژارتییێت باشانن. ﴿٤٨﴾ و بەحسێ ئیسماعیل و ئەلیەسەع و (ژا الکفل) بکە، ئەو هەمی ژ باشان بوون. ﴿٤٩﴾ ئەڤە [ڤەگێڕانا سەرحەتا پێغەمبەرێت بۆری] سەربلندییە بۆ وان، و پارێزکاران دویماهیکەکا باش، یا هەی. ﴿٥٠﴾ کو بەحەشتێت ئاکنجیبوونێنە، و دەرگەهـ بۆ وان ل ئاڤن [ئانکو باش دڤەکرینە]. ﴿٥١﴾ ئەو یێت پالدایینە تێدا، گەلەك فێقی و گەلەك ڤەخوارنێ تێدا دخوازن. ﴿٥٢﴾ و پەری یێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان ب تنێ، و یێت ئێك دەست و ئێك ژی (عەمر) یێت هەین. ﴿٥٣﴾ ئەڤە ئەو خەلاتە یێ بۆ ڕۆژا حسابێ، بەیمان بۆ هەوە پێ هاتییەدان. ﴿٥٤﴾ ب ڕاستی ئەڤە ئەو ڕزقە، ئەو کەرەمە یا مە د گەل هەوە کری، چو ڤەبڕین و دویماهیك بۆ نینە. ﴿٥٥﴾ خەلاتێ پارێزکاران ئەڤەیە، و ب ڕاستی سەرداچۆییان پیسترین دویماهیك یا هەی. ﴿٥٦﴾ دۆژەهـ دێ چنە تێدا و دێ تامکەنە گەرما وێ، و ئەو چ پیسەجهە. ﴿٥٧﴾ ئەڤە جزایێ وانە، ڤێجا بلا تامکەنێ، ئاڤەکا زێدە کەل و ب کێم و ناداڤە. ﴿٥٨﴾ و هندەك ئیزایا دی ژی یا گەلەك ڕەنگ و وەکی ڤێ بۆ وان یا هەی. ﴿٥٩﴾ ئەڤە کۆمەکە [ژ خزمەتکارێت هەوە ئەوێت هەوە د دنیایێدا د سەرداببرین] د گەل هەوە دێ ئێنە د دۆژەهێدا، [سەرۆك و گرەگر دێ بێژن:] ب خێر نەئێن، ب ڕاستی ئەو دێ چنە د دۆژەهێدا، و دێ تامکەنە گەرما وێ. ﴿٦٠﴾ [دویڤکەفتی] دێ بێژن [دێ بێژنە سەرۆك و گرەگرێت خۆ]: هوین ب خێر نەئێن [هوین نەهێت خۆ ب سەر دەهێت مە دئێخن]، هەوە ئەڤە ب سەرێ مە ئینا ئەم ئێخستنە د دۆژەهێدا [هوین د دنیایێدا ل بەر مە دزڤڕین و دهاتن و دچۆن، و هەوە نەدهێلا ئەم ڕێکا ڕاست بگرین، و هەوە ل بەر مە بەرزە دکر]، ڤێجا ئەڤە پیسە بنەجهە [بۆ مە و بۆ هەوە]. ﴿٦١﴾ و گۆتن: خودێوۆ هەر کەسێ ئەڤە ئینایە سەرێ مە، ڤێجا تو ئیزایا وی یا ئاگری دوقات بکە [ئیزایەك ژ بەر گاوریا وی، و ئیزایا دی ژ بەر سەرداببرنا وی بۆ مە].

وَقَالُوا۟ مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ ٱلْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَتَّخَذْنَٰهُمْ
سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ
ٱلنَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ مُنذِرٌ ۖ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾
رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّٰرُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَؤٌا۟
عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِىَ مِنْ عِلْمٍۭ بِٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰٓ
إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِن يُوحَىٰٓ إِلَىَّ إِلَّآ أَنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ
رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّى خَٰلِقٌۢ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ
فِيهِ مِن رُّوحِى فَقَعُوا۟ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّآ إِبْلِيسَ ٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
يَٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَىَّ ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ
مِنَ ٱلْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ ۖ خَلَقْتَنِى مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن
طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَٱخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ
ٱلدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِىٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
ٱلْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْوَقْتِ ٱلْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

﴿٦٢﴾ و [ئەو سەرۆك و کەنکەنە] دێ بێژنە ئێکدو مە خێرە، ئەم وان زەلامان نابینین ئەوێت مە [د دنیایێدا] ژ خرابان دهەژمارتن. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ئەم د ترانەپێکرنا خۆدا د خەلەت بووین [و ئەو د بەحەشتێدانە] یان ژی [د دۆژەهێدانە و] ب بەرچاڤێت مە ناکەڤن؟. ﴿٦٤﴾ بێ گۆمان ئەڤە ڕاستییە [ب ڤی ڕەنگی مەزن و دویکەڤتی دێ مینە پێکڤە]، و ئەڤەیە جڕەبڕا دۆژەهیان. ﴿٦٥﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەز بەس ئاگەهدارکەرم [هەوە ژ جزایێ خودێ، و ئێزایا وی دترسینم]، و چو پەرستییێت ڕاست و دورست، ژ بلی خودایێ تاك و تەنیا و خودان دەستهەلات ل سەر هەمی تشتان، نینن. ﴿٦٦﴾ خودایێ ئەرد و ئەسمانان و هندێ د ناڤبەرا واندا، خودایێ سەردەست و گونەهـ ژێبەر. ﴿٦٧﴾ بێژە ئەڤە [ئەوا من بۆ هەوە گۆتی کو ئەز پێغەمبەرم، و ئەز هەوە ژ ئێزایەکا مەزن دترسینم، و چو خودێ ژ بلی خودایی نینن] سالۆخەکا مەزنە [ڤێجا ب فەر وەرگرن، و ب سڤکی نەگرن]. ﴿٦٨﴾ هوین بەرێ خۆ ژێ وەردگێڕن؟!. ﴿٦٩﴾ من چو ژ ملیاکەتان نەدزانی [بەری وەحی بۆ من بێت] وەختێ وان جڕەبڕ [د ڕاستا حیکمەتا چێکرنا ئادەمیدا] دکر. ﴿٧٠﴾ و وەحی بۆ من ناێت ئەگەر ژ بەر هندێ نەبیت کو ئەز بەس ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکەرامە [ژ بەر ئاگەهدارکرنا هەوە وەحی بۆ من دئێت]. ﴿٧١﴾ وەختێ خودایێ تە گۆتییە ملیاکەتان: ئەز دێ مرۆڤەکی ژ هەڕیێ چێ کەم. ﴿٧٢﴾ ڤێجا ئەگەر من دورست کر و من ڕوح و جان دا سەر، هوین هەمی بۆ هەڕنە سوجدەیێ. ﴿٧٣﴾ ئینا ملیاکەت هەمی بۆ چۆنە سوجدەیێ. ﴿٧٤﴾ ئبلیس تێ نەبیت خۆ مەزن دیت، و بوو ژ گاوران. ﴿٧٥﴾ [خودایی] گۆت: هەی ئبلیس، ئەو چ بوو نەهێلای تو سوجدەیێ بۆ وی بەی، یێ من ب دەستێت خۆ چێ کری، ئەرێ تە ڤێ گاڤێ خۆ مەزن دیت یان ژی تو ژ وانی یێت هەروهەر خۆ مەزن ددانن؟. ﴿٧٦﴾ گۆت: ئەز ژ وی چێترم، تە ئەز یێ ژ ئاگری چێکریم، و تە ئەو یێ ژ هەڕیێ چێکری. ﴿٧٧﴾ [خودێ] گۆت: دێ ژ ناڤ کۆما ملیاکەتان یان ژ بەحەشتێ یان ژ ئەسمانی یان ژ ناڤ کەرەمێت من دەرکەڤە، و ب ڕاستی تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانییا خودێ. ﴿٧٨﴾ و تو یێ زڕباری ژ دلۆڤانییا من، و لەعنەتێت من ل سەر تە بن هەتا ڕۆژا قیامەتێ. ﴿٧٩﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ هەتا ڕۆژا قیامەتێ دەرفەتێ بدە من [و من نەمرینە]. ﴿٨٠﴾ [خودێ] گۆت: ب ڕاستی تو ژ دەستوبرداییانی. ﴿٨١﴾ هەتا ڕۆژا وەختێ دیارکری [وەختێ پفکرنا بۆقا ئێکێ، و مرنا هەمییان]. ﴿٨٢﴾ [شەیتانی] گۆت: خودێوۆ ئەز ب مەزناتییا تە کەم، وان هەمییان [مەخسەد دویندەها ئادەمی] دێ د سەردا بەم. ﴿٨٣﴾ ژ بلی بەندەیێت تە، یێت هەلبژارتی و خۆسەر.

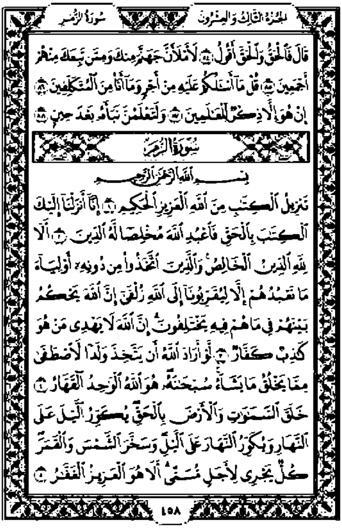
الجزء الثالث والعشرون
سورة الزمر
٤٥٨

قَالَ فَٱلۡحَقُّ وَٱلۡحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾
إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعۡلَمُنَّ نَبَأَهُۥ بَعۡدَ حِينِۭ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ الزُّمَرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ
ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا
لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ
مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ
بَيۡنَهُمۡ فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ
كَٰذِبٞ كَفَّارٞ ﴿٣﴾ لَّوۡ أَرَادَ ٱللَّهُ أَن يَتَّخِذَ وَلَدٗا لَّٱصۡطَفَىٰ
مِمَّا يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ﴿٤﴾
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۖ يُكَوِّرُ ٱلَّيۡلَ عَلَى
ٱلنَّهَارِ وَيُكَوِّرُ ٱلنَّهَارَ عَلَى ٱلَّيۡلِۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
كُلّٞ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمًّىۗ أَلَا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفَّٰرُ ﴿٥﴾

﴿٨٤﴾ [خودێ] گۆت: ڕاستی سویندا منە، و ژ ڕاستیێ پێڤەتر ئەز نابێژم. ﴿٨٥﴾ ب ڕاستی ئەز دێ دۆژەهێ ژ هەوە هەمییان تژی كەم، ژ تە و هندی ب دویڤ تە دكەڤن. ﴿٨٦﴾ [هەی پێغەمبەر] بێژە: [بەرانبەری پێغەمبەراتییا خۆ] ئەز چو كرییان ژ هەوە ناخوازم، و ئەز نە ژ وانم یێت خۆ تشتەك ددانن، و ئەو ب خۆ ئەو نە [و هوین باش دزانن ئەگەر ئەز پێغەمبەر نەبامە، من نەدگۆتە هەوە ئەز پێغەمبەرم]. ﴿٨٧﴾ و ئەڤ قورئانە چامە و دەرس بۆ خەلكێ هەمی جیهانان. ﴿٨٨﴾ و ب ڕاستی پشتی دەمەكێ دی [ئانكو ڕۆژا قیامەتێ]، هوین دێ ڕاستیا سالۆخێ وێ زانن.

سۆرەتا زومەر

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٧٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەڤە، ئینانەخوارا قورئانێ ژ خودایێ سەردەست و كاربەجهە. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب هەقییێ بۆ تە ئینا خوارێ، ڤێجا خودێ بپەرێسە، و د پەرستنا ویدا یێ دلێنش بە [ئانكو بلا بەس نە مەرەم ژ پەرستنێ، ئەو ب تنێ بیت]. ﴿٣﴾ هشیار بن پەرستن بەس بۆ وییە [ئانكو چو كار نائێنە قەبویلكرن، ئەگەر ژ دل و خۆسەر بۆ وی ب تنێ نەبن]، و ئەوێت غەیری خودێ بۆ خۆ كرینە پەرستی و پشتەڤان، [دبێژن] ئەم وان ناپەرێسین ئەگەر بۆ هندێ نەبیت دا مە نێزیكی خودێ بكەن، ب ڕاستی خودێ دێ حوكمی د ناڤبەرا واندا كەت، ل سەر وی تشتێ ئەو تێدا ژێك جودا بووین [ژ كاروبارێت دینی]، ب ڕاستی خودێ، یێ درەوین و زێدەگاور، ڕاستەڕێ ناكەت. ﴿٤﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە بۆ خۆ تێكی بكەتە كوڕ یان كچ، دا ژ ناڤ چێكرییێت خۆ هەچییێ ڤیابایە بۆ خۆ هەلبژێریت، پاك و پاقژە [ژ زارۆكان]، و ئەوە خودایێ تاك و سەردەست و دەستهەلاتدار. ﴿٥﴾ ئەوی ئەرد و ئەسمان ب هەقییێ یێت چێ كرین، شەڤێ ل ڕۆژێ دپێچیت و ڕۆژێ ل شەڤێ.. و ڕۆژ و هەیڤ یێت بن ئەمری خۆ كرین [كو د خێرا بەنیاندا بن]، و هەمی دئێن و دچن هەتا ڕۆژەكا دەستنیشانكری [كو ڕۆژا قیامەتییە]، بزانن ئەوە یێ سەردەست و گونەهـ ژێبەر.

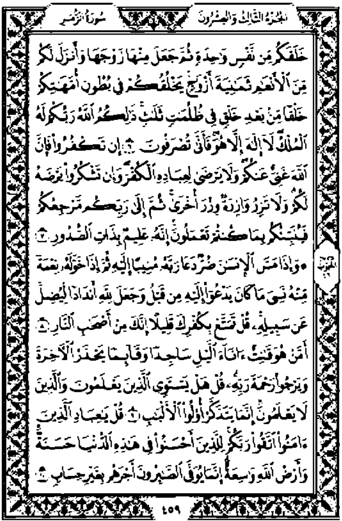

الجزء الثالث والعشرون
سورة الزمر

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُم
مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ
الْمُلْكُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ٦ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ
لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ٧
۞ وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً
مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلَّ
عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ٨
أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ٩ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ
وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ١٠

٤٥٩

﴿٦﴾ هوین هەمی ژ گیانەکی ب تنێ یێت چێ کرین، پاشی هەڤسەرا وی ژێ چێکر، و هەشت جۆت ژ تەرش و کەوالان یێت چێ کرین [ژ پەزێ سپی نێر و مێ، و ژ پەزێ ڕەش نێر و مێ، و ژ حێشتران نێر و مێ، و ژ چێلان نێر و مێ]، و هەوە د زکێت دەیکێت هەوەدا، چێکرن ل دویڤ چێکرنێ [چیکا ئاڤیە دبیتە خوینپارە، پاشی گۆشتپارە، پاشی هەستی و گۆشت]، د سێ تاریستاناندا [تاریستانا زکی و یا مالبچویکی و یا پزدانی] چێ دکەت، ئەوێ ڤێ دکەت، خودێیە، خودانێ هەوەیە، سەروەری بۆ ویە، و چو پەرستییێت ڕاست و دورست غەیری وی نینن، ڤێجا هوین چاوا ڕویێ خۆ ژ تێکبیا خودێ وەردگێڕنە هەڤپشک چێکرنێ. ﴿٧﴾ ئەگەر هوین گاور بن [گەلی مرۆڤان]، ب ڕاستی خودێ یێ بێ منەتە ژ [پەرستنا] هەوە، و ئەوی گاوری بۆ بەندەیێت خۆ نەڤێت، و ئەمرێ کەسێ ناکەت گاور بیت، و ئەگەر هوین سوپاسیا وی بکەن هەر ئەڤەیە یا وی ژ هەوە دڤێت، و نینە کەسەک گونەهێ بکەت و ل سەر ئەتێە جزاکرن، و کەس گونەها کەسێ هەلناگریت، و پاشی زڤڕینا هەوە هەر ب بال خودایێ هەوەڤەیە [ڤێجا وێ ڕۆژێ کو ڕۆژا قیامەتێیە]، دێ هەوە ب وی تشتێ هەوە دکر ئاگەهدار کەت، ب ڕاستی هەر تشتەکێ د دلاندا هەی ژێ ب ئاگەهە. ﴿٨﴾ و مرۆڤی گاڤا نەخۆشیەک گەهشتێ دێ دوعایان ژ خودایێ خۆ کەت و لێ زڤڕیت، پاشی گاڤا خودێ کەرەمەک ژ دەڤ خۆ د گەل کر، نەخۆشیا بەری نوکە دوعا بۆ دکرن، ژ بیرکر، و هەڤبەر بۆ خودێ چێ کرن، دا خەلکی د سەردا بەت و ژ ڕێکا خودێ دەربێخیت، بێژە: پیچەکێ خۆشیێ ب گاوریا خۆ ببە، ب ڕاستی تو ژ دۆژەهیانی. ﴿٩﴾ ئەرێ ئەڤە [ئەڤێ بەری نوکە ئاخفتن ل سەر] وەکی ویە یێ د وەختێت شەڤێدا ڕادیت و سوجدەیان دبەت، و ژ ئیزایا ئاخرەتێ دترسیت و ژ دلۆڤانیا خودایێ خۆ یێ ب هیڤیە؟ بێژە: ئەرێ ما ئەوێت [ئەرکێت خۆ] دزانن [و کار پێ دکەن] و ئەوێت نەزانن وەکی ئێکن؟ ب ڕاستی بەس خودان ئەقل بۆ خۆ شیرەتان وەردگرن. ﴿١٠﴾ [هەی موحەمەد] بێژە بەندەیێت من ئەوێت باوەری ئینایین ژ خودێ بترسن [ئەمرێ وی ب جهـ بینن، و خۆ ژ نەهیا وی بدەنە پاش] ئەوێت د ڤێ دنیایێدا قەنجی کرین، بۆ وان قەنجی [د دنیایێ و ئاخرەتێدا] یێت هەین، و ئەردێ خودێ یێ بەرفرەهە [ئەوێ نەشێت د جهێ خۆدا خودێ بپەریسیت و چاکیێ بکەت، بلا بچیتە وی جهی ئەوێ تێدا بشێت خودێ بپەریسیت]، ب ڕاستی ب تنێ خۆڕاگر و سەبرکێشان [ئەوێت سەبرا خۆ، ل سەر مشەختبوونێ و ئەو ئەزیەتا د ڕێکا خودێدا دگەهیتە وان، دکێشن] خەلاتێ وان بێ حسێب دێ ئێتەدان.

قُلۡ إِنِّيٓ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرۡتُ لِأَنۡ أَكُونَ
أَوَّلَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلۡ إِنِّيٓ أَخَافُ إِنۡ عَصَيۡتُ رَبِّي عَذَابَ يَوۡمٍ
عَظِيمٖ ﴿١٣﴾ قُلِ ٱللَّهَ أَعۡبُدُ مُخۡلِصٗا لَّهُۥ دِينِي ﴿١٤﴾ فَٱعۡبُدُواْ مَا شِئۡتُم مِّن
دُونِهِۦۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَأَهۡلِيهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ
أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡخُسۡرَانُ ٱلۡمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُم مِّن فَوۡقِهِمۡ ظُلَلٞ مِّنَ ٱلنَّارِ
وَمِن تَحۡتِهِمۡ ظُلَلٞۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥۚ يَٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ ﴿١٦﴾
وَٱلَّذِينَ ٱجۡتَنَبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ أَن يَعۡبُدُوهَا وَأَنَابُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰۚ
فَبَشِّرۡ عِبَادِ ﴿١٧﴾ ٱلَّذِينَ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقَوۡلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحۡسَنَهُۥٓۚ
أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿١٨﴾
أَفَمَنۡ حَقَّ عَلَيۡهِ كَلِمَةُ ٱلۡعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِي ٱلنَّارِ ﴿١٩﴾
لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ رَبَّهُمۡ لَهُمۡ غُرَفٞ مِّن فَوۡقِهَا غُرَفٞ مَّبۡنِيَّةٞ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ لَا يُخۡلِفُ ٱللَّهُ ٱلۡمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمۡ تَرَ
أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَسَلَكَهُۥ يَنَٰبِيعَ فِي ٱلۡأَرۡضِ ثُمَّ
يُخۡرِجُ بِهِۦ زَرۡعٗا مُّخۡتَلِفًا أَلۡوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصۡفَرّٗا ثُمَّ
يَجۡعَلُهُۥ حُطَٰمًاۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكۡرَىٰ لِأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿٢١﴾

﴿١١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ب ڕاستی فەرمانا من یا هاتییە کرن، ئەز خودێ ب تنێ و ب دلێشی بپەرێسم، و پەرستنا من خۆسەر بۆ وی بیت. ﴿١٢﴾ و ئەمرێ من یێ هاتییە کرن کو ئەز ببمە موسلمانێ ئێکێ [ژ ڤی ملەتی]. ﴿١٣﴾ بێژە: ب ڕاستی ئەز ژ ئیزایا ڕۆژا مەزن [کو ڕۆژا قیامەتێیە] دترسم، ئەگەر ئەز گوهێ خۆ نەدەمە خودایێ خۆ [و پەرستنێ ژ دل بۆ وی نەکەم]. ﴿١٤﴾ بێژە: ئەز خودێ ب تنێ دپەرێسم، و پەرستنا من خوری بۆ وییە [و ئەز پەرستنا خۆ ب شرکێ و ڕویمەتییێ و چو تشتێ دی تێکەل ناکەم].

﴿١٥﴾ ڤێجا چ یێ هەوە بڤێت شوینا خودێ بپەرێسن، بپەرێسن، بێژە نێ خوسارەت ئەون ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ خۆ و مالێ خۆ خوسارەت کرین، هشیار بن، ئەڤەیە خوسارەتیا ئاشکەرا. ﴿١٦﴾ ئەڤان [د دۆژەهێدا] ل هنداڤ وان ئاگر تەختە تەختەیە، و د بن واندا ژی ئاگر تەختە تەختەیە [ئانکو ئاگری دۆرماندۆرێت وان یێت گرتین]، خودێ بەندەیێت خۆ ب ڤی ئاگری دترسینیت، گەلی بەندەیێت من خۆ ژ [ئیزایا] من بپارێزن. ﴿١٧﴾ و ئەوێت خۆ ژ پەرستنا سەرگاوری [ئەوێ شوینا خودێ دئێتە پەرستن] داینە پاش و ل خودێ زڤڕین، مزگینی [ل سەر زمانێ پێغەمبەران یان وەختێ ل بەر مرنێ یان وەختێ ژ گۆڕان ڕادبنەڤە] ل وان بیت، ڤێجا مزگینییێ بدە بەندەیێت من. ﴿١٨﴾ ئەوێت گول ئاخفتنان دبن و ل دویڤ یا چێتر دچن، ئەڤەنە یێت خودێ ڕاستەڕێ کرین، و هەر ئەڤەنە خودان ئەقل. ﴿١٩﴾ ئەرێ ئەوێ ئیزا بۆ واجب بوویی، و د ناڤ ئاگریدا، ما تو دشێی وی ڕاستەڕێ بکەی کو قورتال بیت [پێغەمبەر ل سەر باوەرئینانا ملەتێ خۆ گەلەکێ ڕژد بوو، و خەمێت مەزن ژێ دخوارن، ئینا خودێ ئاگەهدار کر کو ئەوێ خودێ ئاگر بۆ ئێخستی، ئەو نەشێت ب خورتی باوەرییێ بکەتە د سەریدا، دا قورتال بیت، ڤێجا ب بەر ناکەڤیت تو خۆ د خەمێت واندا د بەر نەمانێ ڕا ببەی]. ﴿٢٠﴾ بەلێ ئەوێت تەقوایا خودایێ خۆ کرین، وان جهێت بلند د سەردا جهێت بلندێت ئاڤاکری یێت هەین ڕویبار د بنڕا دچن، ئەڤە پەیمانا خودێیە، و خودێ پەیمانا خۆ ناشکێنیت.

﴿٢١﴾ ما تو نابینی نێ خودێیە ئاڤێ ژ ئەسمانی دئینیتە خوارێ، و وێ ئاڤێ دکەتە کانی د ئەردیدا، پاشی چاندنێت ڕەنگ ڕەنگ پێ دەردئێخیت، پاشی هشک دبن، ڤێجا دێ بینی زەر بوون، پاشی دکەتە پویشەکێ پرت پرت، ب ڕاستی ئەڤە [ئینانەخوارا ئاڤێ بۆ شینکرنا گیای و چاندنێ ب ڤی ڕەنگی] نیشان و چامەیە بۆ خودان ئەقلان.

أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ فَوَيْلٌ
لِّلْقَٰسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾
ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى بِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ وَمَن
يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّقِى بِوَجْهِهِۦ سُوٓءَ
ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَقِيلَ لِلظَّٰلِمِينَ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾
كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَاقَهُمُ ٱللَّهُ ٱلْخِزْىَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ
ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى
هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
غَيْرَ ذِى عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا ۚ
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم
مَّيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿٢٢﴾ ئەرێ ئەوێ خودێ سینگێ وی بۆ ئیسلامێ ڤەکریبیت [ڤێجا ئیسلام وەرگرتبیت، و ڕاستەڕێ بوویبیت]، ڤێجا ئەو ژ بەر وێ سینگفرەهییێ ل بەر ڕاستەڕێییێ و ڕۆناهیا خودایێ خۆ بیت [وەکی وییە یێ مۆر ل سەر دلێ وی هاتییەدانان و دلێ وی ڕەق بووی] ڤێجا ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت ئەوێت دلێت وان ژ بیرئینان و زکرێ خودێ یێت ڕەق، ئەڤە یێت د ڕێبەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٢٣﴾ خودێ چێترین کەلام [کو قورئانە] هنارت، کتێبەکە [ئایەتێت وێ د لێکدان و ڕەوانبێژی و دارشتن و ڕامان و ئەحکام و دورستی و ڕاستی و هیدایەت و حیکمەت و ئیعجازا خۆدا] وەکی ئێکە و یا دوبارەیە [د چیرۆک و بەحس و ئەحکام و فەرمان و شیرەتێت خۆدا]، ڤێجا ئەوێت ژ خودێ ترس [دەمێ دخوینن] لەشێ وان [ژ ترساندا] دلەرزیت، پاشی لەش و دلێت وان بۆ زکر و بیرئینانا خودێ نەرم دبن، ئەڤە [ئەڤ قورئانەیە] ڕاستەڕێییا خودێ، یێ بڤێت پێ ڕاستەڕێ دکەت، و هەر کەسێ خودێ گومڕا بکەت کەس نینە وی ڕاستەڕێ بکەت.

﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەرێ ئەوێ خۆ ب سەروچاڤێت خۆ ژ ئیزایا دژوار و گرانا ڕۆژا قیامەتێ پاریزیت [وەکی وییە یێ ژێ ئێمن و پشتڕاست] و ملیاکەت دێ بێژنە ستەمکاران دێ بخۆن و تامکەنە وێ یا هەوە کری و هەوە ب سەرێ خۆ ئینایی. ﴿٢٥﴾ ئەوێت بەری وان ژی [مەخسەد بەری موشرکێت قورەیشییان] پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، ڤێجا وەسا ئیزا بۆ وان هات، وان های ژێ نە. ﴿٢٦﴾ و خودێ د ژیانا دنیایێدا ڕسوایی و شەرمزاری دا وان و ئیزایا قیامەتێ هێژ مەزنترە ئەگەر [ئەو] بزانن. ﴿٢٧﴾ و ب ڕاستی مە ژ هەمی نموونەیان [گەلەک جاران و ب ڕێکێت جودا جودا] بۆ مرۆڤان، د ڤێ قورئانێدا، یێت ئینایین، دا ل خۆ بزڤڕن و شیرەتان بۆ خۆ ژێ وەرگرن. ﴿٢٨﴾ قورئانەکە ب زمانێ عەرەبییە، و یا بێ کێم و کاسی و بێ خوار و ڤیچییە، دا ئەو خۆ ژ گاورییێ بپارێزن. ﴿٢٩﴾ خودێ دو کۆلەیان دکەتە نموونە: ئێکی چەند مرۆڤێت دژی ئێک تێدا پشکدار بن [و هەر ئێک بۆ خۆ ڤەکێشیت، و ئەو نەزانیت کێ ڕازی بکەت و کێ ڕازی نەکەت، و گوهێ خۆ بدەتە کێ و نەدەتە کێ] و یێ دی کۆلەیێ زەلامەکی ب تنێ بیت [و ئەڤە ئەوە یێ خودێ ب تنێ دپەرێسیت و بەندەیێ خودێ ب تنێ] ئەرێ ئەڤ هەردووکە وەکی ئێکن؟ هەمی سوپاسی و پەسن بۆ خودێ بن [ئەوێ بەس ئەو هێژایی پەرستنێ]، بەلێ بارا پتر ژ وان ڤێ نوزانن [و هەڤپشکان بۆ خودێ چێ دکەن]. ﴿٣٠﴾ بێ گۆمان تو دێ مری و ئەو ژی دێ مرن [کەس نینە نەمریت]. ﴿٣١﴾ پاشی، ب ڕاستی هوین ڕۆژا قیامەتێ ل دەڤ خودایێ خۆ دێ د گەلێک ب جڕە چن [تو دێ بەلگە و نیشانان ل سەر وان ئینی، کو تە ئەمرێ خودێ ب دورستی گەهاندە وان، و ئەو دێ ل بەر گەڕن هندەک هەجەتێت لاواز و پویچ بۆ خۆ بگرن].

۞ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ وَكَذَّبَ بِٱلصِّدْقِ
إِذْ جَآءَهُۥٓ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَـٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّذِى
جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ ۙ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم
بِأَحْسَنِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُۥ ۖ وَيُخَوِّفُونَكَ بِٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ
فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّضِلٍّ ۗ
أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِى ٱنتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَنِىَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَـٰشِفَـٰتُ
ضُرِّهِۦٓ أَوْ أَرَادَنِى بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَـٰتُ رَحْمَتِهِۦ ۚ
قُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ ۖ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَـٰقَوْمِ
ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَـٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

﴿٣٢﴾ ڤێجا ما كی ژ وی ستەمكارترە یێ ب ناڤێ
خودێ درەوان بكەت، و پێغەمبەری درەوین بدانیت
پشتی بۆ هاتی، ئەرێ ما جهێ گاوران د دۆژەهێدا
نینە؟. ﴿٣٣﴾ و ئەوێ هاتی، و راستی [كو قورئانە
و ئەڤ ئیسلامەیە] ئینایی [كو پێغەمبەرە]، و ئەوێت
باوەر ژێ كرین [كو موسلمانن]، ئێ ئەڤەنە یێت
تەقوادار [یێت خۆ ژ شركێ پاراستین]. ﴿٣٤﴾ ئەوا
وان بڤێت بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان هەیە، و ئەڤەیە
خەلاتێ قەنجیكاران. ﴿٣٥﴾ [خەلاتێ وان ئەڤەیە]
دا خودێ خرابترین كارێ وان كری بۆ ژێ ببەت و
بنخێڤیت، و ب چێترین كارێ وان كری، وان خەلات
بكەت. ﴿٣٦﴾ ئەرێ ما خودێ نەبەسی بەندەیێ خۆیە
[مەحمەد پێغەمبەرە، كو خودێ بەسی ویە وی ژ
خرابیا نەیارێت وی بپارێزیت]، و تە ب غەیری
خودێ [مەحمەد بوتێت وان] دترسینن [ڤێجا ئەترسە
هندەك بەرێت ڕەق و هشكن، نە زیانێ دگەهینن و نە
مفایی]، و هەر كەسێ خودێ گومڕا بكەت، كەس
نینە وی ڕاستەڕێ بكەت. ﴿٣٧﴾ و هەر كەسێ خودێ
ڕاستەڕێ بكەت، كەس نینە وی د سەردا ببەت و گومڕا بكەت، ما خودێ یێ سەردەست و تۆلڤەكەر نینە؟.
﴿٣٨﴾ و ئەگەر تو پسیارێ ژ وان بكەی: كێ ئەرد و ئەسمان چێ كرینە؟ دێ بێژن: خودێ، بێژە [وان]:
كا بۆ من بێژن ئەرێ ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، ئەگەر خودێ ڤیا نەخۆشیەكێ [چ نەخۆشیا
هەبیت] بگەهینیتە من، ئەو دشێن وێ نەخۆشیا وی ڤیایی ل سەر من وەرگێڕن؟ یان ژی ئەگەر خودێ
ڤیا دلۆڤانیەكێ [خێرەكێ] ب من ببەت [ئەوێت هوین ل شوینا خودێ دپەرێسن] ئەرێ ئەو دشێن ڕێكێ
ل دلۆڤانیا وی بگرن؟ بێژە: خودێ بەسی منە، و ئەوە یێ پشت گەرمیخواز پشتا خۆ پێ گەرم دكەن.
﴿٣٩﴾ بێژە: ملەتێ من، ل سەر وی كاری بن یێ هوین دكەن، ئەز ب خۆ ژی دێ ل سەر كارێ خۆ بم.
﴿٤٠﴾ و هوین دێ زانن كا ئیزا دێ بۆ كێ ئێت كو ڕسوا و شەرمزار بكەت، و كا ئیزایا بەردەوام دێ كێ
گریت.

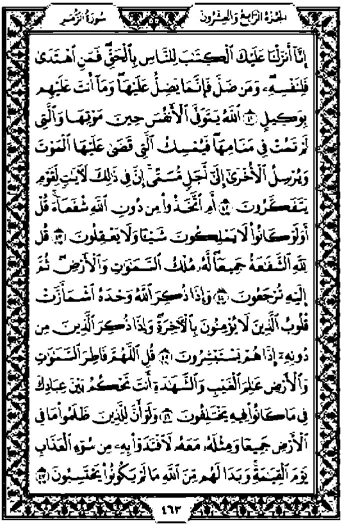
الجزء الرابع والعشرون
سورة الزمر
٤٦٣

إِنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلۡحَقِّۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَلِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيۡهَاۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلۡأَنفُسَ حِينَ مَوۡتِهَا وَٱلَّتِي لَمۡ تَمُتۡ فِي مَنَامِهَاۖ فَيُمۡسِكُ ٱلَّتِي قَضَىٰ عَلَيۡهَا ٱلۡمَوۡتَ وَيُرۡسِلُ ٱلۡأُخۡرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمًّىۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَۚ قُلۡ أَوَلَوۡ كَانُواْ لَا يَمۡلِكُونَ شَيۡـٔٗا وَلَا يَعۡقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعٗاۖ لَّهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ ثُمَّ إِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحۡدَهُ ٱشۡمَأَزَّتۡ قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِۖ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦٓ إِذَا هُمۡ يَسۡتَبۡشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ عَٰلِمَ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحۡكُمُ بَيۡنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوۡ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفۡتَدَوۡاْ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلۡعَذَابِ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمۡ يَكُونُواْ يَحۡتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ ب ڕاستی مە کتێب [ئەڤ قورئانە] ب ڕاستیڤە و ب ڕێکا تە بۆ خەلکی هنارت، ڤێجا هەر کەسێ ڕاستەڕێ بیت بۆ خۆ ڕاستەڕێ دبیت، و هەر کەسێ گومڕا ببیت زیانێ دێ ل خۆ کەت، و تو پارێزەرێ وان نینی [هەتا وان بەر ب باوەری ئینانێڤە بەی، یان ب کۆتەکی وە ل وان بکەی، باوەریێ بینن]. ﴿٤٢﴾ و خودێ جان و ڕوحان وەختێ مرنێ [کو مرنا مەزنە] و وەختێ نڤستنێ [کو مرنا بچویکە] دستینیت، ڤێجا یا مرن بۆ تێخست دگریت و نابەردەت و یا دی هەتا دەمەکێ دیارکری بەردەدەت، و ب ڕاستی ئەڤە نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ دکەن. ﴿٤٣﴾ [نەخێر وان هزرا خۆ نەکر] بەلێ وان غەیری خودێ بۆ خۆ کرنە مەهدەرچی. بێژە: ئەگەر خۆ وان چو نەبیت و چو نەزانن ژی [هەر دێ وان بۆ خۆ کەنە مەهدەرچی]. ﴿٤٤﴾ بێژە: مەهدەری هەمی یا خودێیە [و کەس نینە بێ دەستویریا وی مەهدەرێ بکەت]، و مالداریا ئەرد و ئەسمانان هەر یا وییە، پاشی هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن [ئەو دێ حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا کەت]. ﴿٤٥﴾ و ئەگەر ناڤێ خودێ ب تنێ هاتە ئینان، دلێت وان ئەوێت باوەری ب ئاخرەتێ نەی تێک دچن، و ئەگەر بەحسێ غەیری خودێ هاتەکرن، وێ گاڤێ ب کەیف دکەڤن. ﴿٤٦﴾ بێژە: خودێوۆ، چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، زانایێ نهێنی و ئاشکەرایان، تو حوکمی د ناڤبەرا بەندەیێت خۆدا دکەی، د وی تشتێ ئەو تێدا ژێک جودا. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] ئەگەر هندی د ئەردیدا هەی یێ ستەمکاران بایە، هندی دی ژی دگەل یێ وان بایە، دا [وێ ڕۆژێ] ژ پێش خۆڤە دەن ژ بەر ئیزایا گران یا وێ ڕۆژێ، و ئەو [ئیزا و نەخۆشیا دۆژەهێ] بۆ وان ژ نک خودێ ئاشکەرا بوو، یا هزرا وان بۆ نەدچو.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَٰهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ بَلْ هِىَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَآ
أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ
مَا كَسَبُوا۟ وَٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ هَٰٓؤُلَآءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ
مَا كَسَبُوا۟ وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ
ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾
۞ قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ الحزب ٤٧
مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوٓا۟ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا۟ لَهُۥ مِن
قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَٱتَّبِعُوٓا۟ أَحْسَنَ
مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَٰحَسْرَتَىٰ
عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾

﴿٤٨﴾ [وێ ڕۆژێ كو ڕۆژا قیامەتێیە] خرابیا كار و كریارێت وان كرین بۆ وان دیاربوو، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دكرن، دۆرماندۆرێت وان گرتن. ﴿٤٩﴾ ڤێجا هەر وەختێ نەخۆشییەك [ج نەساخی ج خێزانی و زاری و... هتد] گەهشتە مرۆڤی، دێ دوعایان ژ مە كەت [ئەم وێ نەخۆشیێ ل سەر ڕاكەین]، پاشی ئەگەر مە كەرەمەك ژ دەڤ خۆ دایێ، دێ بێژیت ئەڤە یا شارەزاییا منە، نەخێر وەسا نینە [نە یا شارەزاییا تەیە] بەلێ ئەڤە [كەرەما مە دایی تە] جەڕباندنە [كا دێ سوپاسیا خودێ كەی یان دێ سەرداچی]، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ئەڤێ نوزانن [كو دانا مالی جەڕباندنە و ژ بەر هندێ ژی د سەر پێ خۆدا دچن]. ﴿٥٠﴾ ب سویند ئەوێت بەری وان ژی ئەڤە دگۆت [وەكی قاروونی و دەستەكا وی]، و ئەو مال و ملكێ وان كۆمكری، ئەو ژ ئیزایا خودێ قورتال نەكرن [و فایدەی وان نەكر]. ﴿٥١﴾ و جزایێ كریارێت وان ئەو هنگاڤتن، و ئەوێت ستەم كرین ژ وان دێ جزایێ كریارێت وان، وان هنگێڤیت، و نە دشێن ژێ برەڤن، و نە دشێن ژ خۆ بدەنە پاش. ﴿٥٢﴾ ما وان نەزانییە كو خودێیە ڕزقی بۆ وی یێ وی بڤێت بەرفرەهـ و بەرتەنگ دكەت، و ب ڕاستی ئەڤە [بەرفرەهكرن و بەرتەنگكرنا ڕزقی] نیشان و چامەنە بۆ وان ئەوێت باوەریێ دئینن. ﴿٥٣﴾ [هەی موحەمەد تو ب ناڤێ خودایێ خۆ] بێژە [وان]: هەی بەندەییێت من، هەی ئەوێت هەوە زێدە گونەهـ كرین و هەوە د كرنا گونەهاندا، دایییە سەر هەمی تخوبیان، ژ دلۆڤانییا خودێ بێ هیڤی نەبن، ب ڕاستی خودێ ل هەمی گونەهان دبۆریت، و هەمی گونەهان ژێ دبەت، ب ڕاستی ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٥٤﴾ و ل خودایێ خۆ بزڤڕن و تۆبە بكەن و خۆ بسپێرنە وی [ل بەر ئەمرێ وی ب تنێ د ڕاوەستای بن]، بەری ئیزا ب سەر هەوەدا بێت، پاشی هنگی هاریكارییا هەوە نائێتەكرن. ﴿٥٥﴾ و هوین [گەلی بەندەییێت من] ل دویڤ ڤێ قورئانێ هەرن [ئەحكامێت وێ ب جهـ بینن]، بەری ژ نشكەكێڤە ئیزا ب سەر هەوەدا بێت و هەوە های ژ خۆ نە. ﴿٥٦﴾ [كار ب قورئانێ بكەن] دا كەس [ڕۆژا قیامەتێ] نەبێژیت: حەیف و مخابن بۆ وێ تەخسیری و سستییا من د دگوهدانا خودێدا كری، و حەیف و مخابن ئەز ژ ترانەپێكەران بووم.

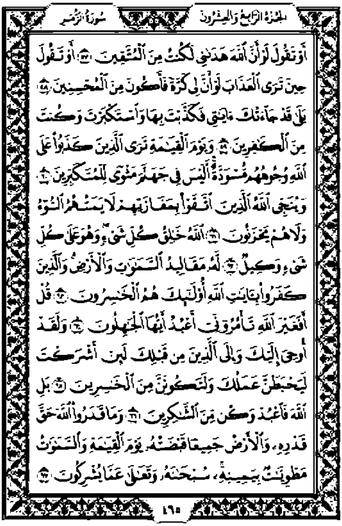

الجزء الرابع والعشرون سورة الزمر

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَىٰنِى لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ
حِينَ تَرَى ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِى كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾
بَلَىٰ قَدْ جَآءَتْكَ ءَايَٰتِى فَكَذَّبْتَ بِهَا وَٱسْتَكْبَرْتَ وَكُنتَ
مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَى
ٱللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾
وَيُنَجِّى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ ٱلسُّوٓءُ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَّهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ
أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَأْمُرُوٓنِّىٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا ٱلْجَٰهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ
أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ
ٱللَّهَ فَٱعْبُدْ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ
قَدْرِهِۦ وَٱلْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ
مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

٤٦٥

﴿٥٧﴾ یـان بێژیت ئەگـەر خودێ ئـەز ڕاسـتەڕێ كربامە، ئـەز دا ژ پارێزكاران بـم [ئەڤرۆ]. ﴿٥٨﴾ یـان ژی وەختێ ئیزایـێ دبینیت بێژیت: خۆزی ئەز جـارەكا دی ژ ڤڕیبامە [دنیایـێ]، و ئـەز ژ قەنجیكاران بامە. ﴿٥٩﴾ بەلێ نیشـان و ئایەتێت من [د دنیایـێدا] بۆ تە هاتبوون [و تو دشیایی ڕاسـتەڕێ ببی، ئەگەر تـە باوەری پـێ ئینابایـە]، بەلێ تە درەو دانـان، و تـە خـۆ مـەزن كـر و تـو ژ گـاوران بووی [ڤێجـا ژ نـوی تـو دبێژی ئەگەر خـودێ ئـەز ڕاسـتەڕێ كربامە و جارەكا دی ژ ڤڕیـامە دنیایـێ، و تو ب خۆ بەری نوكـە د دنیایـێدا بـووی، و هەمی ڕێكێت ڕاسـتەڕێكرنێ ل بـەر چاڤێت تـە یـێت دیاربـوون بەلـێ تـە نەگرتـن].

﴿٦٠﴾ و ڕۆژا قیامەتـێ ئەوێـت درەو ب ناڤـێ خـودێ كرین [هەڤپشـك بۆ چێ كریـن]، دێ بینی ڕوی ڕەشـن، مـا جە بـۆ ئەوێـت خـۆ مـەزن دكـەن د دۆژەهێـدا نینە؟. ﴿٦١﴾ و ئەوێـت تەقـوا خـودێ كریـن [و خـۆ ژ شركـێ پارسـتین]، خـودێ دێ وان ڤورتالكـەت ژ بـەر چۆنـا وان ل سـەر ڕێـكا سەرفەرازیـێ، نە ئێـزا دگەهیتە وان و نـە ژی ب خـەم دكەڤـن. ﴿٦٢﴾ خـودێ چێكـەرێ هەمی تشـتانە، و هەر ئەوە سـەخبێركەر و سـەركارێ هەمی تشـتان. ﴿٦٣﴾ كلیلێت ئەرد و ئەسمـانان یـێت وینە [كارێ ڕێڤەبرنـا ئەرد و ئەسمـانان بەس یـێ ویـیە]، و ئەوێت باوەری ب نیشـان و موعجیزەیـێت خودێ نەئینایـین، ئـەون یـێت خوسـارەت. ﴿٦٤﴾ بێژە: گـەلی نەزانان، ئەرێ هویـن ئەمرێ من دكـەن، ئەز تێكێ دی شـوینا خودێ بپەرێـسم. ﴿٦٥﴾ ب سـویند وەحـی بـۆ تـە و بـۆ پێغەمبەرێت بـەری تە یا هاتـی، ئەگەر تو هەڤپشـكان بـۆ خودێ چـێ كـەی دێ كار و كریارێـت تـە پویـچ بـن، و دێ بیـیە ژ وان ئەوێـت خوسـارەت. ﴿٦٦﴾ [تـە وی نەپەرێسـە یـێ تـەو ئەمرێ تـە پێ دكـەن] بەلـێ خـودێ بپەرێسـە و ژ شـوكورداران بـە. ﴿٦٧﴾ وان [ئەوێت هەڤپشـكان بۆ خـودێ چـێ دكەن] ب دورسـتی و ب ڕەنگێ پێدڤـی، ڕێز ل خودێ نەگرتیـیە [و وەك پێدڤی نەنیاسـیـیە و مەزن نەدانایە]، و ئەرد هەمی ڕۆژا قیامەتێ د دەسـتێ ویدایە، و ئەسـمـان ژی د دەسـتێ وی یـێ ڕاسـتێدا د پێچایـیـنە، و خـودێ یـێ پاك و بلنـدە ژ وێ شركا ئـەو دكەن.

وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ
إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُۖ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخۡرَىٰ فَإِذَا هُمۡ قِيَامٞ يَنظُرُونَ ﴿٦٨﴾
وَأَشۡرَقَتِ ٱلۡأَرۡضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ ٱلۡكِتَٰبُ وَجِاْيٓءَ
بِٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَقُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡحَقِّ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ﴿٦٩﴾
وَوُفِّيَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا عَمِلَتۡ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِمَا يَفۡعَلُونَ ﴿٧٠﴾
وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا
فُتِحَتۡ أَبۡوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمۡ خَزَنَتُهَآ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ
يَتۡلُونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِ رَبِّكُمۡ وَيُنذِرُونَكُمۡ لِقَآءَ يَوۡمِكُمۡ
هَٰذَاۚ قَالُواْ بَلَىٰ وَلَٰكِنۡ حَقَّتۡ كَلِمَةُ ٱلۡعَذَابِ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٧١﴾
قِيلَ ٱدۡخُلُوٓاْ أَبۡوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَبِئۡسَ مَثۡوَى
ٱلۡمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ رَبَّهُمۡ إِلَى ٱلۡجَنَّةِ
زُمَرًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا وَفُتِحَتۡ أَبۡوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمۡ خَزَنَتُهَا
سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡ طِبۡتُمۡ فَٱدۡخُلُوهَا خَٰلِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُواْ
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي صَدَقَنَا وَعۡدَهُۥ وَأَوۡرَثَنَا ٱلۡأَرۡضَ
نَتَبَوَّأُ مِنَ ٱلۡجَنَّةِ حَيۡثُ نَشَآءُۖ فَنِعۡمَ أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ﴿٧٤﴾

﴿٦٨﴾ و بۆق [بۆقا ئێکێ] هاتە پفکرن، ڤێجا هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی دکەڤن و دمرن، ژ بلی وی یێ خودێ حەز نەکری بمریت [کو ئسرافیل ب خویە، پاشی پشتی هنگی ئەو ژی دمریت]، پاشی جارەکا دی پف ل بۆقێ هاتەدان، هنگی ئەو دێ ژیڤە راوەستن و چاڤەرێ بن [کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت]. ﴿٦٩﴾ و ئەردێ مەحشەرێ ب نوورها خودایێ خۆ رۆن بوو، و کتێبێت کار و کریاران هاتنە دانان، و پێغەمبەر و شاهد [ئەو ملیاکەتێت کریارێت بەندەیان دنڤیسن] هاتنە حازرکرن، و حوکم ب دورستی د ناڤبەرا واندا [بەندەیاندا] هاتەکرن، و ستەم ل کەسێ ژ وان ناتێتەکرن [نە خێرێت وان کێم دبن، و نە گونەهێت وان زێدە دبن]. ﴿٧٠﴾ و هەر ئێک دگەهیتە وێ یا وی کری [جزایێ خۆ دستینیت]، و خودێ ب وێ یا ئەو دکەن ژوان ب ئاگەهدارترە، [ژ خێر و گونەهان و چ ژکار و کریاریێت وان ل بەرزەنابیت]. ﴿٧١﴾ و ئەوێت گاوربوویین کۆم کۆم بۆ جەهنەمێ دێ ئێنە ئاژوتن، گاڤا گەهشتنە دەڤ، دەرگەهێت [جەهنەمێ] دێ [بۆ وان] ڤەبن، دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنە وان: ئەرێ ما پێغەمبەر ژ هەوە ب خۆ، بۆ هەوە نەهاتبوون، ئایەتێت خودێ بۆ هەوە بخوینن، و هەوە ژ دیتنا ڤێ رۆژێ بترسینن؟ دێ بێژن: بەلێ [پێغەمبەر بۆ مە هاتبوون، و ئەم ژ ڤێ رۆژێ ترساندبووین]، بەلێ ئەمرێ خودێ ب ئیزادانێ دراستا مە گاوراندا د جهێ خۆدا بوو [و ئەم هێژایی ڤێ بووین ئەڤا هاتییە سەرێ مە]. ﴿٧٢﴾ دێ بێژنە وان، [ما دەم وەسایە ڤێجا] رێکا دەرگەهێت جەهنەمێ بگرن و هەروهەر تێدا بمینن، وەی چ پیسە جهە جهێ خۆمەزنکەران [ئەوێت خۆ ژ پەرستنا خودێ مەزنتر دیتین]. ﴿٧٣﴾ و ئەوێت پارێزکاریا خودێ کرین دەست دەست بۆ بەحەشتێ دێ ئێنە رەوانەکرن، ڤێجا گاڤا گەهشتنە دەڤ بەحەشتێ دەرگەهێت وێ بۆ وان ڤەدبن، و دەرگەهڤانێت وێ دێ بێژنە وان: سلاڤ ل هەوە بن، هوین ژ گونەهان هاتنە پاقژکرن، و هەرنە د بەحەشتێدا و هەروهەر تێدا بن. ﴿٧٤﴾ و [بەحەشتی] دێ بێژن: هەمی پەسن و شوکور بۆ وی خودایی ئەوێ پەیمانا خۆ ئەوا داییە مە ب جهـ کری، و ئەردێ بەحەشتێ گەهاندییە مە هەر جهێ مە بڤێت لێ ئاکنجی بین، و چ خۆش خەلاتە، خەلاتێ وان ئەوێت کار و کریارێت قەنج دکەن.

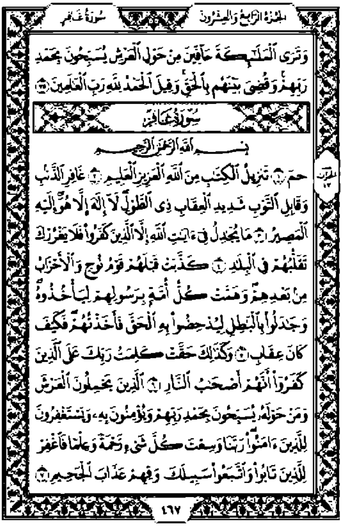

الجزء الرابع والعشرون سورة غافر

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ ٱلذَّنۢبِ
وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ
ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَا يَغْرُرْكَ
تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ
مِنۢ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ
وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ
وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَىْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَٱغْفِرْ
لِلَّذِينَ تَابُوا۟ وَٱتَّبَعُوا۟ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٧﴾

١٦٧

﴿٧٥﴾ و تو دێ ملیاکەتان بینی ل دۆر عەرشی وەرهاتین، و پەسن و شوکور و تەسبیحا خودێ دکەن، و خودێ ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەن، و ب دادوەری حوکم د ناڤبەرا واندا [بەحەشتی و دۆژەهیاندا] هاتەکرن، و بەحەشتی دێ بێژن: هەمی پەسن و شوکور بۆ خودانێ هەمی جیهانان.

سۆرەتا غافر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە سەرێ سۆرەتا (بەقەرە). ﴿٢﴾ ئینانەخوارا ڤێ قورئانێ ژ نك خودایێ سەردەست و زێدە زانایە. ﴿٣﴾ گونەهـ ژێبەر و تۆبەوەرگر و ئیزا گران و خودان کەرەمە، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و دویاهیا هەر تشتەکی ب بال ویڤەیە. ﴿٤﴾ کەس مەدەرکییێ د ئایەتێت خودێدا ناکەت گاور نەبن، ڤێجا گەڕیان و هاتن و چۆنا وان [ئانکو بازرگانی و سلامەتیا وان، د گەل گاوریا وان] د وەلاتاندا بلا تە نەخاپینیت [کو تو وێ هزرێ بکەی ئەو نا ئێتە ئیزا دان و ناهێنە سزاکرن ل سەر کاروکریارێت خۆ]. ﴿٥﴾ بەری وان، ملەتێ نووحی و دەستەك و کۆمێت پشتی وان ژێ هاتین، پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و هەر ملەتەکی کرە دلێ خۆ و ل بەر گەڕیا پێغەمبەرێ خۆ بهنگێڤن [نەخۆشییەکێ بینە سەری]، و ب نەهەقییێ جڕەبڕ کرن [ل دویڤ هزرا وان] هەقییێ بێ هێز بکەن و نەهێلن، ڤێجا من ئەو ئیزا دان، بەرێ خۆ بدێ کا ئیزادانا من یا چاوا بوو؟! ﴿٦﴾ ئەها ب ڤی ڕەنگی فەرمانا [ئیزایا] خودایێ تە بۆ گاوران واجب بوو، کو ئەو دۆژەهینە. ﴿٧﴾ و ئەوێت عەرشی هەلدگرن، و ئەوێت دۆرماندۆر تەسبیح و حەمدا خودایێ خۆ دکەن [ئانکو ب سوپاسییا خودایێ خۆ، خودایێ خۆ ژ هەمی کێماسییان پاقژ دکەن]، و ب دورستی باوەرییێ پێ دئینن، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ ئەوێت باوەری ئینایین دکەن [و دبێژن]: خودێوو دلۆڤانی و زانینا تە، هەمی تشت بنیت ڤەگرتین، ڤێجا گونەهێت وان ئەوێت تۆبەکرین و ڕێکا تە گرتین ژێ ببە، و وان ژ ئاگرێ دۆژەهێ بپارێزە.

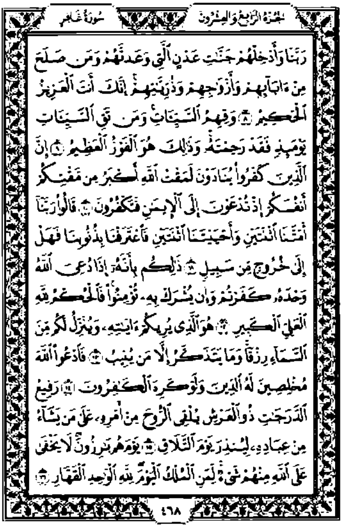

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِي وَعَدتَّهُمْ وَمَن صَلَحَ
مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ ۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ۚ وَمَن تَقِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُۥ ۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ مِن مَّقْتِكُمْ
أَنفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى ٱلْإِيمَٰنِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا۟ رَبَّنَآ
أَمَتَّنَا ٱثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا ٱثْنَتَيْنِ فَٱعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ
إِلَىٰ خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّهُۥٓ إِذَا دُعِىَ ٱللَّهُ
وَحْدَهُۥ كَفَرْتُمْ ۖ وَإِن يُشْرَكْ بِهِۦ تُؤْمِنُوا۟ ۚ فَٱلْحُكْمُ لِلَّهِ
ٱلْعَلِىِّ ٱلْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُنَزِّلُ لَكُم مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ رِزْقًا ۚ وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَٱدْعُوا۟ ٱللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ
ٱلدَّرَجَٰتِ ذُو ٱلْعَرْشِ يُلْقِى ٱلرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ
مِنْ عِبَادِهِۦ لِيُنذِرَ يَوْمَ ٱلتَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُم بَٰرِزُونَ ۖ لَا يَخْفَىٰ
عَلَى ٱللَّهِ مِنْهُمْ شَىْءٌ ۚ لِّمَنِ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ ۖ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

﴿٨﴾ خودێـوۆ تـو وان [خودان باوەران] و یـێـت باش ژ باب و باپیر و هەڤـــەر و دوینڤوها وان، بکە د بەحەشـتا عەدەن و ئاکنجیوونێدا، ئەوا تە سۆز و پەیمان پێ دابـیـە وان، بێ گومان هەر تویی یــێ سەردەسـت و کاربنەجهـ. ﴿٩﴾ و وان ژ نیزایا خرابیـــان بپارێزە، و هەر کەسـێ وێ ڕۆژێ تو ژ نیزایا خرابیـــان بپارێـزی، ئەڤە [بێ گومـان] تە دلۆڤانی پـێ بـر، و ئەڤـیـە سـەرفەرازیـیا مـەزن. ﴿١٠﴾ و ئەوێـت گاوربوویـــین دێ تێـنە گازیکرن [ژ بـەرێ ملیاکەتانڤە]، ب ڕاسـتی کەربا [زێـدە نەڤیانا] خـودێ ژ کەربا هەوە بۆ هـەوە مەزنـترە، وەختـێ هوین بۆ بـاوەری ئینانـێ دهاتنە گازیکـرن، هـەوە بـاوەری نەدئینـا. ﴿١١﴾ دێ بێـژن: خودێـوۆ تـە دو جـاران ئـەم یـێـت مراندیـن، و دو جـاران ژی تـە ئـەم یـێـت ساخکرین [زێنـدی کریـن]، و مـە گونەهێـت خـۆ ل سـەر خـۆ ئاشـکەراکرن، ئـەرێ ڕێکـەك بـۆ دەرکەڤتـنێ [ژ جەهنەمـێ] هەیـە [ئـەم ژێ دەرکەڤـین و بزڤرینـە سـەر دنیایــێ]. ﴿١٢﴾ ئـەڤ نیزایـا هویـن تێـدا ب ڕاسـتی یـا هندێیە، هـەر وەختـێ خودێ ب تنـێ دهاتـە پەرسـتـن هـەوە خـۆ نـەڕازی دکـر، و وەختـێ هەڤپشـك بـۆ دهاتـە چێ کرن هـەوە بـاوەری دئینا، و فەرمان بـەس یا خودایــێ بلند و مەزنـە [وی ئەڤ حوکمـە ل سـەر هەوە یــێ دانایـی، کو هوین هەروهـەر د دۆژەهێدا بن]. ﴿١٣﴾ ئەوە نیشـانێت [شـیانا] خۆ نیشـا هـەوە ددەت، و ڕزقـی بـۆ هـەوە ژ ئەسمـــانی دئینیتـە خـوارێ، و ژ بـلی وان ئەوێـت بـەرێ خـۆ دایــنە خودێ، کەسـێ دی بـۆ خـۆ چام و دەرسـان ژ ڤـان نیشـانان ناگریـت. ﴿١٤﴾ ڤێجا خـودێ بپەرێســن، و بلا پەرستنا هەوە ژ دل بـۆ وی بیـت، بـلا گـاوران پــێ نەخـۆش ژی بیـت. ﴿١٥﴾ [خـودێ] پایەبلـنـد و ســالۆخەت مەزنـە، خودان عەرشـە، وەحیـێ ب فەرمانا خۆ بۆ هەر کەسـێ بڤێت ژ بەندەیـێت خۆ دهنێریت، دا مرۆڤان ژ ڕۆژا ڤێککەڤتنێ [کـو ڕۆژا قیامەتیـە] بترسـینیـت و ئاگەهـدار بکـەت. ﴿١٦﴾ ڕۆژا [هەمـی ژ گـۆڕان دەردکەڤن و] ئاشـکەرا دبن، چـو کریارێـت وان ل بـەر خـودێ بـەرزە نابن. [هـەر خـودێ دێ بێژیت:] ئـەرێ ئەڤـرۆ سـەروەری و ملکینی یا کێـیە؟ [هـەر خـودێ دێ بەرسـڤێ دەت و بێژیت:] سـەروەری و ملکینی یا خودایــێ تـاك و تەنیا و سـەردەسـتە.

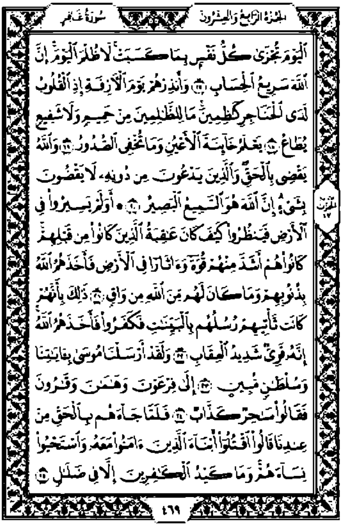

الجزء الرابع والعشرون
سورة غافر

ٱلْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۚ لَا ظُلْمَ ٱلْيَوْمَ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْـَٔازِفَةِ إِذِ ٱلْقُلُوبُ
لَدَى ٱلْحَنَاجِرِ كَـٰظِمِينَ ۚ مَا لِلظَّـٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ
يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَآئِنَةَ ٱلْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى ٱلصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَٱللَّهُ
يَقْضِى بِٱلْحَقِّ ۖ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَقْضُونَ
بِشَىْءٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ ۞ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ مِن قَبْلِهِمْ ۚ
كَانُوا۟ هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِى ٱلْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَـٰتِ فَكَفَرُوا۟ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ ۚ
إِنَّهُۥ قَوِىٌّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَـٰتِنَا
وَسُلْطَـٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَـٰمَـٰنَ وَقَـٰرُونَ
فَقَالُوا۟ سَـٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ مِنْ
عِندِنَا قَالُوا۟ ٱقْتُلُوٓا۟ أَبْنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ وَٱسْتَحْيُوا۟
نِسَآءَهُمْ ۚ وَمَا كَيْدُ ٱلْكَـٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَـٰلٍ ﴿٢٥﴾

الحزب ٤٧

٤٦٩

﴿١٧﴾ ئەڤرۆ هەر ئێك ل دویڤ کریارێت خۆ دێ تێتە جزاکرن، ئەڤرۆ ستەمکاری نینە، [نە خێرێت کەسێ کێم دبن، و نە گونەهێت کەسێ پتر لێ دئێن] و خودێ د حسابا خۆدا یێ دەست سڤکە. ﴿١٨﴾ و تو وان ژ رۆژا نێزیك [کو رۆژا قیامەتێیە] بترسینە، رۆژا دل [ژ ترساندا] خۆ ل گەوریێ ددەن، و تژی کول و کۆڤان و دامایی دبن، وێ رۆژێ ستەمکاران چو کەسێت خۆ یێت نێزیك و چو مەهدەرچی نینن، مەهدەرا وان بێتە وەرگرتن. ﴿١٩﴾ خودێ خیانەتا چاڤان [بەرچۆدانا ب دزی و نهێنیڤە] و ئەوا د دلاندا ڤەشارتی، ژێ ب ئاگەهە. ﴿٢٠﴾ و خودێ ب هەقیێ حوکمی و دادوەریێ دکەت، و ئەوێت ئەو شوینا خودێ دپەرێسن، وان چو پێ چێ نابیت. و خودێ یێ گوهدێر و بینەرە. ﴿٢١﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەریاینە، ببینن کا دویماهیکا ئەوێت بەری وان بوو چ؟ ئەو ژ وان ب هێزتر بوون و وان پتر شوینوار د ئەردیدا هەبوون، و خودێ ئەو ب گونەهێت وان د هیلاك برن و نەهێلان، و ئەوان کەس نەبوو وان ژ ئیزایا خودێ بپارێزیت. ﴿٢٢﴾ ئەڤ ئیزایە یا هندێ بوو، پێغەمبەرێت وان، ب نیشان و موعجیزەیێت ئاشکەراڤە بۆ وان دهاتن، و وان باوەری ب وان [پێغەمبەران] نەدئینا، ئینا خودێ ئەو د هیلاك برن، و خودێ یێ ب هێز و ئیزا دژوارە. ﴿٢٣﴾ ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆڤە، و ب نیشان و بەلگەیەکا رۆن و ئاشکەراڤە هنارت. ﴿٢٤﴾ بۆ فیرعەونی و هامانی و قاروونی [پشتی موعجیزەیێت من ل سەر دەستێ مووسایی دیتین] گۆتن: ئەڤە سێربەندەکێ درەوینە. ﴿٢٥﴾ ڤێجا گاڤا [مووسا] ب هەقیێ [ب موعجیزەیێت دورست و ئاشکەراڤە] ژ لایێ مەڤە بۆ وان چوویی، گۆتن: کورێت وان ئەوێت باوەری پێ ئینایین بکوژن، و کچێت وان ساخ بهێلن [بۆ خدامینیا مە]، و پیلانگێرانا گاوران یا پویچە.

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ذَرُونِيٓ أَقۡتُلۡ مُوسَىٰ وَلۡيَدۡعُ رَبَّهُۥٓۖ إِنِّيٓ أَخَافُ
أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمۡ أَوۡ أَن يُظۡهِرَ فِي ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡفَسَادَ ﴿٢٦﴾
وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِنِّي عُذۡتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٖ لَّا يُؤۡمِنُ
بِيَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٞ مُّؤۡمِنٞ مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ
يَكۡتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ أَتَقۡتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ ٱللَّهُ وَقَدۡ
جَآءَكُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ مِن رَّبِّكُمۡۖ وَإِن يَكُ كَٰذِبٗا فَعَلَيۡهِ
كَذِبُهُۥۖ وَإِن يَكُ صَادِقٗا يُصِبۡكُم بَعۡضُ ٱلَّذِي يَعِدُكُمۡۖ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ مُسۡرِفٞ كَذَّابٞ ﴿٢٨﴾ يَٰقَوۡمِ لَكُمُ
ٱلۡمُلۡكُ ٱلۡيَوۡمَ ظَٰهِرِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ بَأۡسِ ٱللَّهِ
إِن جَآءَنَاۚ قَالَ فِرۡعَوۡنُ مَآ أُرِيكُمۡ إِلَّا مَآ أَرَىٰ وَمَآ أَهۡدِيكُمۡ
إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِيٓ ءَامَنَ يَٰقَوۡمِ إِنِّيٓ أَخَافُ
عَلَيۡكُم مِّثۡلَ يَوۡمِ ٱلۡأَحۡزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثۡلَ دَأۡبِ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ
وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡۚ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلۡمٗا لِّلۡعِبَادِ ﴿٣١﴾
وَيَٰقَوۡمِ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ يَوۡمَ ٱلتَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوۡمَ تُوَلُّونَ مُدۡبِرِينَ
مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنۡ عَاصِمٖۗ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنۡ هَادٖ ﴿٣٣﴾

﴿٢٦﴾ و فیرعه‌ونی گۆت: ژ من بگه‌ڕن دا ئه‌ز مووسایی بکوژم، و بلا پاشی گازی خودایێ خۆ بکه‌ت [بلا خودایێ وی وی ژ من قورتال بکه‌ت]، ئه‌ز دترسم [ئه‌گه‌ر ئه‌ز وی نه‌کوژم] ئه‌و دینێ هه‌وه بگوهۆڕیت، یان ژی خرابیێ د ئه‌ردیدا به‌لاڤ بکه‌ت. ﴿٢٧﴾ و مووسایی گۆت: ئه‌ز خۆ ب خودایێ خۆ و خودایێ هه‌وه، ژ هه‌ر خۆمه‌زنکه‌ره‌کێ بێ باوه‌ر ژ ڕۆژا قیامه‌تێ، دپارێزم. ﴿٢٨﴾ و زه‌لامه‌کێ خودان باوه‌ر ژ مالا فیرعه‌ونی به‌لێ باوه‌ریا خۆ ڤه‌دشارت، گۆت: ئه‌رێ هوین دێ مرۆڤه‌کی کوژن چونکی دبێژیت: خودانێ من خودێیه، و ب موعجیزه‌ڤه یێ بۆ هه‌وه ژ ده‌ڤ خودایێ هه‌وه هاتی، و ئه‌گه‌ر ئه‌و یێ درەوین بیت دره‌وا وی دێ ل وی زڤڕیت، و ئه‌گه‌ر یێ ڕاستگۆ بیت هنده‌ك ژ وێ ئیزایا هه‌وه پێ دترسینیت، دێ ژ هه‌وه گریت [ئه‌و هنده به‌سه، هه‌وه د هیلاك به‌ت]، ب ڕاستی خودێ وی ڕاسته‌ڕێ ناکه‌ت یێ زێده خراب و دره‌وین. ﴿٢٩﴾ هه‌ی مله‌تێ من، ئه‌ڤرۆ سه‌روه‌ری یا هه‌وه‌یه، و هوین د ئه‌ردیدا [ل سه‌ر ئسرائیلیان] زال و سه‌رده‌ستن، ڤێجا ئه‌گه‌ر ئیزایا خودێ ب سه‌ر مه‌دا هات، کێیه هاریکاری و پشته‌ڤانیا مه بکه‌ت و مه ژێ قورتال بکه‌ت؟ فیرعه‌ونی گۆت: ئه‌ز ژ وێ پێڤه‌تر بۆ هه‌وه نابێژم یا به‌ری نوکه من گۆتی [ئه‌ز ژ وێ چێتر نابینم یا ئه‌ز دبینم، کو بێته کوشتن دا دۆزا وی ب دویماهیك بێت]، و ئه‌ز [ب وێ یا ئه‌ز چێتر دبینم] ژ ڕێکا ڕاست پێڤه‌تر نیشا هه‌وه نادەم؟. ﴿٣٠﴾ و ئه‌وێ خودان باوه‌ر [و ژ بنه‌مالا فیرعه‌ونی] گۆت: هه‌ی مله‌تێ من [ئه‌گه‌ر هوین باوه‌ریێ ب مووسایی نه‌ئینن، و هه‌ر به‌رگه‌ڕیانا کوشتنا وی بکه‌ن] ئه‌ز دترسم ڕۆژه‌کا [ب ئیزا] وه‌کی ڕۆژا کۆم و ده‌سته‌کان [کۆمێت ل سه‌ر پێغه‌مبه‌رێت خۆ بوویینه ده‌سته‌ك] ب سه‌ر هه‌وه‌دا بێت. ﴿٣١﴾ و ئه‌ز دترسم ئیزایه‌کا وه‌کی یا مله‌تێ نووح و عاد و (سه‌موود) و ئه‌وێت پشتی وان هاتین ب سه‌رێ هه‌وه بێت، و ب ڕاستی خودێ سته‌م بۆ چو به‌نده‌یان نه‌ڤێت [ئانکو که‌سێ بێ گونه‌ه ئیزا نادەت]. ﴿٣٢﴾ و هه‌ی مله‌تێ من، ترسا من ل سه‌ر هه‌وه ترسا ڕۆژا گازیکرنێیه (ڕۆژا قیامه‌تێ) [گازیکرن تێدا مشه دبیت و خه‌لکێ به‌حه‌شتێ و جه‌هنه‌مێ گازی ئێك دکه‌ن، و گاور ب خۆ ژی د ناڤبه‌را خۆدا گازی ئێکدو دکه‌ن، و دبێژنه لاڤلاڤا وان و جڕمبڕا وان]. ﴿٣٣﴾ ڕۆژا هوین پشتا خۆ دده‌نه ئاگری و دڕه‌ڤن، و هه‌وه چو پارێزڤان نینن کو هه‌وه ژ ئیزایا خودێ بپارێزن، و هه‌ر که‌سێ خودێ گومڕا و به‌رزه بکه‌ت، که‌س نینه وی ڕاسته‌ڕێ بکه‌ت.

وَلَقَدۡ جَآءَكُمۡ يُوسُفُ مِن قَبۡلُ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلۡتُمۡ فِي
شَكّٖ مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦۖ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلۡتُمۡ لَن يَبۡعَثَ ٱللَّهُ
مِنۢ بَعۡدِهِۦ رَسُولٗاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنۡ هُوَ مُسۡرِفٞ
مُّرۡتَابٌ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِيٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيۡرِ سُلۡطَٰنٍ
أَتَىٰهُمۡۖ كَبُرَ مَقۡتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۚ كَذَٰلِكَ
يَطۡبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلۡبِ مُتَكَبِّرٖ جَبَّارٖ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ
يَٰهَٰمَٰنُ ٱبۡنِ لِي صَرۡحٗا لَّعَلِّيٓ أَبۡلُغُ ٱلۡأَسۡبَٰبَ ﴿٣٦﴾ أَسۡبَٰبَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبٗاۚ
وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرۡعَوۡنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِۚ
وَمَا كَيۡدُ فِرۡعَوۡنَ إِلَّا فِي تَبَابٖ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِيٓ ءَامَنَ
يَٰقَوۡمِ ٱتَّبِعُونِ أَهۡدِكُمۡ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَٰقَوۡمِ
إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا مَتَٰعٞ وَإِنَّ ٱلۡأٓخِرَةَ هِيَ
دَارُ ٱلۡقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنۡ عَمِلَ سَيِّئَةٗ فَلَا يُجۡزَىٰٓ إِلَّا مِثۡلَهَاۖ
وَمَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا مِّن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَأُوْلَٰٓئِكَ
يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ يُرۡزَقُونَ فِيهَا بِغَيۡرِ حِسَابٖ ﴿٤٠﴾

﴿٣٤﴾ و ب سویند بەری [مووسایی] یووسف [ژ دەڤ خودێ] ب نیشانێت ئاشکەرا و موعجیزەیانڤە بۆ هەوە هاتبوو، و هوین هێژ ژ وان نیشانان د دودلن ئەوێت یووسف بۆ هەوە ئینایین، ڤێجا گاڤا یووسف مری، هەوە گۆت: خلاس، خودێ پشتی یووسف چو پێغەمبەران ناهنێریت، هۆسا خودێ وی گومڕا دکەت ئەوێ زێدە خراب، و د تێکینیا خودێدا ب گۆمان. ﴿٣٥﴾ [یێت زێدە خراب و ب شك ئەڤەنە] ئەوێت مەدەڕکیێ د نیشان و ئایەتێت خودێدا دکەن بێ بەلگە و نیشانەك وان هەبیت، مەدەڕکیا وان کەربا خودێ و یا خودان باوەران پتر و مەزنتر لێ کر، و هۆسا خودێ دلێ هەر خۆمەزنکەر و زێدە خراب و هەق دژمنەکی مۆر دکەت. ﴿٣٦﴾ و فیرعەونی گۆت: هامانۆ تو بۆ من قەسرەکا بلند ئاڤاکە [بچمە سەر] بەلکی بگەهمە دەرگەه و ڕێکان. ﴿٣٧﴾ دەرگەه و ڕێکێت ئەسمانان، دا بەرێ خۆ بدەمە خودایێ مووسایی، و ئەز دبینم ئەو ژ درەوینانە، و هۆسا کار و کریارێت وی یێت خراب بۆ هاتنە جوانکرن و ژ ڕێکا ڕاست هاتە ڤەدەرکرن، و پیلانگێڕانا فیرعەونی ژ خوسارەتیێ پێڤەتر نەبوو. ﴿٣٨﴾ و ئەوێ باوەری ئینایی گۆت: هەی ملەتێ من، گوهێ خۆ بدەنە من و ل دویڤ من وەرن، ئەز دێ بەرێ هەوە دەمە ڕێکا ڕاستی و سەرفەرازیێ. ﴿٣٩﴾ هەی ملەتێ من، ژیانا ڤێ دنیایێ ب تنێ خۆشیەکا دۆمکورتە، و ئاخرەتە جهێ ئاکنجیوون و بنەجهیێ. ﴿٤٠﴾ هەر کەسێ [د ڤێ دنیایێدا] گونەهەکێ بکەت، ئەو تەمەتی گونەها خۆ دێ ئێتە جزاکرن، و هەر کەسێ باشیێ بکەت، چ مێر بیت چ ژن، و ئەو یێ خودان باوەر بیت، ئەڤە دێ چنە د بەحەشتێدا و ڕزقێ وان بێ حسێب و هەژمار دێ ئێتە بەر وان.

الحزب ٤٨

وَيَٰقَوۡمِ مَا لِيٓ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدۡعُونَنِيٓ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٤١﴾
تَدۡعُونَنِي لِأَكۡفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشۡرِكَ بِهِۦ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ
عِلۡمٞ وَأَنَا۠ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡغَفَّٰرِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا
تَدۡعُونَنِيٓ إِلَيۡهِ لَيۡسَ لَهُۥ دَعۡوَةٞ فِي ٱلدُّنۡيَا وَلَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ هُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٤٣﴾
فَسَتَذۡكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمۡۚ وَأُفَوِّضُ أَمۡرِيٓ إِلَى ٱللَّهِۚ
إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَىٰهُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِ مَا مَكَرُواْۖ
وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرۡعَوۡنَ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٥﴾ ٱلنَّارُ يُعۡرَضُونَ
عَلَيۡهَا غُدُوّٗا وَعَشِيّٗاۚ وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ أَدۡخِلُوٓاْ ءَالَ
فِرۡعَوۡنَ أَشَدَّ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذۡ يَتَحَآجُّونَ فِي ٱلنَّارِ
فَيَقُولُ ٱلضُّعَفَٰٓؤُاْ لِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُنَّا لَكُمۡ
تَبَعٗا فَهَلۡ أَنتُم مُّغۡنُونَ عَنَّا نَصِيبٗا مِّنَ ٱلنَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ
ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُلّٞ فِيهَآ إِنَّ ٱللَّهَ قَدۡ حَكَمَ
بَيۡنَ ٱلۡعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ فِي ٱلنَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
ٱدۡعُواْ رَبَّكُمۡ يُخَفِّفۡ عَنَّا يَوۡمٗا مِّنَ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٩﴾

﴿٤١﴾ و هەی ملەتێ من ئەڤە چیە، ئەز بەرێ هەوە ددەمە بەحەشتێ و هوین بەرێ من ددەنە ئاگری؟. ﴿٤٢﴾ هوین بەرێ من ددەنە هندێ ئەز باوەرییێ ب خودێ نەئینم، و وی بۆ بکەمە هەڤپشك یێ ئەز چو ژێ نەزانم، و ئەز بەرێ هەوە ددەمە خودایێ سەردەست و زیدە گونەهـ ژێبەر. ﴿٤٣﴾ بێ گومان ئەوێ هوین بەرێ من ددەنێ نابیت بێتە پەرستن، چونکی پەرسڤا کەسێ نادەت نە ل دنیایێ و نە ل ئاخرەتێ، و زڤرینا مە هەمییان ب بال خودێڤەیە، و ب ڕاستی ئەوێت زیدە گونەهکار ئەون دۆژەهی. ﴿٤٤﴾ ئەڤا ئەز دبێژمە هەوە، نێزیك نەدویر، دێ ئێتە بیرا هەوە، و ئەز دێ کاروبارێ خۆ هێلمە ب هیڤیا خودێڤە، ب ڕاستی خودێ ئاگەهـ ژ هەمی بەندەیان هەیە و دبینیت. ﴿٤٥﴾ ڤێجا خودێ ئەو [خودان باوەرێ شیرەتکەر] ژ خرابیا وێ پیلانا وان گێڕایی پاراست، و ئیزایەکا خراب ب سەر بنەمالا فیرعەونیدا هات. ﴿٤٦﴾ سپێدە و ئێڤاران [ئانکو بەردەوام هەتا ڕۆژا قیامەتێ] جانێ وان ب ئاگری دئێتە سۆتن، و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت خودێ دێ بێژتە ملیاکەتان: فیرعەونیان بێخنە د ناڤ دژوارترین ئیزادا. ﴿٤٧﴾ و وەختێ ئەو د ئاگریدا دمینە پێکڤە و جڕەبڕێ دکەن، و ئەوێت نەپەسەر دێ بێژنە وان ئەوێت خۆ مەزن کرین: نێ ئەم دویکەڤتیێت هەوە بوویین، ما هوین پشکەکێ ژ ئاگری ژ مە ڤەناکەن و هەلناگرن؟. ﴿٤٨﴾ و ئەوێت خۆ مەزن کرین دێ بێژن: ئەم هەمی وەکی ئێکین د ناڤ ئاگریدا، خلاس، خودێ حوکم د ناڤبەرا بەندەیاندا کر [و جڕەبڕ یا بێ فایدەیە]. ﴿٤٩﴾ و ئەوێت د ئاگریدا دێ بێژنە دەرگەهڤانێت دۆژەهێ: بێژنە خودایێ خۆ بلا ڕۆژەکێ ب تنێ ئیزایێ ل سەر مە سڤك بکەت.

قَالُوٓاْ أَوَلَمۡ تَكُ تَأۡتِيكُمۡ رُسُلُكُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ قَالُواْ بَلَىٰۚ
قَالُواْ فَٱدۡعُواْۗ وَمَا دُعَٰٓؤُاْ ٱلۡكَٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَٰلٍ ﴿٥٠﴾
إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
وَيَوۡمَ يَقُومُ ٱلۡأَشۡهَٰدُ ﴿٥١﴾ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ مَعۡذِرَتُهُمۡۖ
وَلَهُمُ ٱللَّعۡنَةُ وَلَهُمۡ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى
ٱلۡهُدَىٰ وَأَوۡرَثۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡكِتَٰبَ ﴿٥٣﴾ هُدٗى
وَذِكۡرَىٰ لِأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿٥٤﴾ فَٱصۡبِرۡ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ
حَقّٞ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ بِٱلۡعَشِيِّ
وَٱلۡإِبۡكَٰرِ ﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِيٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
بِغَيۡرِ سُلۡطَٰنٍ أَتَىٰهُمۡ إِن فِي صُدُورِهِمۡ إِلَّا كِبۡرٞ
مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِۚ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَكۡبَرُ مِنۡ
خَلۡقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٥٧﴾
وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلۡمُسِيٓءُۚ قَلِيلٗا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

﴿٥٠﴾ [ملیاکەت د بەرسڤا واندا] دێ بێژن: ئەرێ ما پێغەمبەرێت هەوە ب بەلگە و نیشان و موعجیزەڤە بۆ هەوە نەهاتبوون؟ دێ بێژن: بەلێ [پێغەمبەرێت مە ب بەلگە و نیشان و موعجیزەڤە بۆ مە هاتبوون، بەلێ مە باوەری ب وان نەئینا] ملیاکەت دێ بێژن: دێ هوین ب خۆ داخوازا سڤککرنا ئیزایێ بۆ خۆ ژ خودێ بکەن، و داخوازا گاوران [وێ ڕۆژێ] ما دێ ب چ چیت؟!. ﴿٥١﴾ بێ شک ئەم هەر دێ هاریکاریا پێغەمبەرێت خۆ و ئەوێت باوەری ئینایین کەین، د ڤێ دنیایێدا و د وێ ڕۆژێ ژیدا یا شاهد تێدا ڕادبن [کو ڕۆژا قیامەتێیە]. ﴿٥٢﴾ ڕۆژا عوزرخواستن و هەجەتا ستەمکاران ب چو نەچیت و مفای وان نەکەت، و لەعنەت ل وان بیت و پیسە جهـ بۆ وان بیت. ﴿٥٣﴾ و ب سویند مە ڕاستەڕێی [هەر تشتەکێ دیار د دینیدا، چ موعجیزە و چ تەورات و چ تەشریع] دا مووسایی، و مە ئسرائیل کرنە وێرسێت تەوراتێ. ﴿٥٤﴾ کو ڕێکا هیدایەتێیە، و بیرئینانە بۆ خودان ئەقلان. ﴿٥٥﴾ [هەی موحەممەد] ڤێجا سەبرێ [ل سەر ئەزیەتا گاوران وەکی پێغەمبەرێت بەری خۆ] بکێشە، بێ شک پەیمانا خودێ یا ڕاستە، و داخوازا لێبۆرینێ بۆ گونەهێت خۆ بکە، و سپێدە و ئێڤاران (ئانکو هەمی دەمان) تەسبیح و حەمدا خودایێ خۆ بکە. ﴿٥٦﴾ ب ڕاستی ئەوێت مەدەڕکێیێ د ئایەتێت خودێدا دکەن، بێ بەلگە و نیشانەک وان هەبیت، ژ خۆمەزنکرنێ پێڤەتر د دلێ واندا نینە، و ئەو [مەزناتی] وان ناگەهینیە وێ یا وان دڤێت [کو ئەو ڕۆناهیا دینی ڤەمرینن]، ڤێجا خۆ ب خودێ [ژ خرابیا وان] بپارێزە، و خۆ ب هیڤیا خودێڤە بهێلە، ب ڕاستی ئەوە یێ گوهدێر و بینەر. ﴿٥٧﴾ ب سویند چێکرنا ئەرد و ئەسمانان ژ چێکرنا مرۆڤان مەزنترە، بەلێ باراپتر ژ مرۆڤان ڤێ نوزانن. ﴿٥٨﴾ و مرۆڤێ کۆرە [گاور] و یێ ب چاڤ [خودان باوەر] وەکی ئێک نابن، و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، و ئەوێت گونەهکار وەکی ئێک نابن، و کێمن ژ هەوە، هزرا خۆ د ڤان نموونەیاندا دکەن، و چامەیان ژێ وەردگرن.

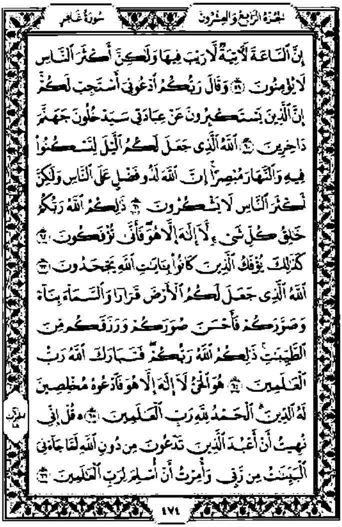

الجزء الرابع والعشرون سورة غافر

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَأٓتِيَةٌ لَّا رَيۡبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يُؤۡمِنُونَ ٥٩ وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدۡعُونِيٓ أَسۡتَجِبۡ لَكُمۡۚ
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِي سَيَدۡخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ ٦٠ ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيۡلَ لِتَسۡكُنُواْ
فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ٦١ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ
خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ٦٢
كَذَٰلِكَ يُؤۡفَكُ ٱلَّذِينَ كَانُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجۡحَدُونَ ٦٣
ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ قَرَارٗا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءٗ
وَصَوَّرَكُمۡ فَأَحۡسَنَ صُوَرَكُمۡ وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡۖ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦٤ هُوَ ٱلۡحَيُّ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱدۡعُوهُ مُخۡلِصِينَ
لَهُ ٱلدِّينَۗ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦٥ ۞ قُلۡ إِنِّي
نُهِيتُ أَنۡ أَعۡبُدَ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَمَّا جَآءَنِيَ
ٱلۡبَيِّنَٰتُ مِن رَّبِّي وَأُمِرۡتُ أَنۡ أُسۡلِمَ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦٦

١٧١

﴿٥٩﴾ ب ڕاستی قیامەت هەر دێ ئێت و چو شك تێدا نینە، بەلێ باراپتر ژ خەلكی باوەر ناكەن. ﴿٦٠﴾ و خودایێ هەوە گۆت: دوعایێ ژ من بكەن ئەز دێ بەرسڤا هەوە دەم، ب ڕاستی ئەوێت خۆ ل سەر پەرستنا من و دوعاكرنێ ژ من مەزن دكەن، دێ ڕەزیل و ڕسوا چنە د دۆژەهێدا. ﴿٦١﴾ خودێیە یێ شەڤ بۆ هەوە دایی دا هوین تێدا ڤەهەسن، و ڕۆژ ڕۆنكریە [دا هوین كاروبارێت خۆ تێدا ب ڕێڤەببەن]، ب ڕاستی خودێ خودان كەرەمە ل سەر خەلكی، بەلێ باراپتر ژ خەلكی سوپاسیا خودێ ناكەن. ﴿٦٢﴾ ئەڤەیە خودێ، خودانێ هەوە، چێكەرێ هەمی تشتی، چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، ڤێجا هوین چاوا بەرێ خۆ ژ پەرستنا وی وەردگێڕن [بۆ پەرستنا تێكێ دی]. ﴿٦٣﴾ هۆسا ئەوێت مەدەركی د ئایەتێت خودێدا دكرن، بەرێ وان ژ هەقییێ و ئێكینیا خودێ دئێتە وەرگێڕان. ﴿٦٤﴾ خودێیە ئەوێ ئەرد بۆ هەوە كریە جهێ خۆجهی و ئاكنجیبوونێ و بۆ ژینێ خۆشكری، و ئەسمان كریە بان، و وێنە و شكل دا هەوە و وێنەیێ هەوە جوان كر و ڕزقێ پاك و پاقژ دا هەوە، ئەڤەیە خودێ خودانێ هەوە، ڤێجا پاكی و بلندی بۆ خودێ، خودانێ هەمی خەلكی. ﴿٦٥﴾ ئەوە یێ ساخ و هەروهەر مایی، چو پەرستییێت ڕاست و دورست نینن ژ وی پێڤەتر، ڤێجا هوین پەرستنا وی ب تنێ بكەن و چو هەڤپشكان بۆ چێ نەكەن، و هەمی پەسن و شوكور بۆ خودانێ جیهانان. ﴿٦٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە وان: ب ڕاستی پشتی نیشانێت ئاشكەراكەر ژ خودایێ من، بۆ من هاتین، ڕێك بۆ من نەهاتییە دان ئەز وان پەرێسم ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن [پشت ڕاست بن ئەز پەرستنا وان ناكەم]، و ئەمرێ من یێ هاتییە كرن ئەز خۆ بسپێرمە خودانێ هەمی جیهانان [و بەر ئەمرێ وی ب تنێ بیم].

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓا۟ أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا۟ شُيُوخًا ۚ
وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلُ ۖ وَلِتَبْلُغُوٓا۟ أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُحْيِۦ وَيُمِيتُ ۖ فَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا
يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ
فِيٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِٱلْكِتَٰبِ
وَبِمَآ أَرْسَلْنَا بِهِۦ رُسُلَنَا ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ إِذِ ٱلْأَغْلَٰلُ
فِيٓ أَعْنَٰقِهِمْ وَٱلسَّلَٰسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي ٱلْحَمِيمِ
ثُمَّ فِي ٱلنَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ
تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالُوا۟ ضَلُّوا۟ عَنَّا بَل لَّمْ نَكُن
نَّدْعُوا۟ مِن قَبْلُ شَيْـًٔا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾
ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ
تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ فَبِئْسَ مَثْوَى
ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۚ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ ٱلَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

﴿٦٧﴾ ئەوە یێ هویێن (ئانكو بابێ هەوە ئادەم) ژ ئاخێ چێكرین، پاشی ژ چیكەكێ، پاشی ژ خوینپارەیەكێ، پاشی هەوە بچویك ددەت [و پێچ پێچە هەوە مەزن دكەت] دا ب دورستی تێ بگەهن و بالق بین، پاشی دا پیر و كال بین، و هندەك ژ هەوە بەری بالق بین و بەری پیر بین دمرن، و دا بگەهنە رۆژەكا دەستنیشانكری، و دا هوین بۆ خۆ عەقلەكی بگرن. ﴿٦٨﴾ و ئەوە یێ ژینێ و مرنێ ددەت [ئانكو ئەوە ساخ دكەت و دمرینیت]، و ئەگەر كارەك ڤیا، بەس دێ بێژتێ هەبە دێ بیت. ﴿٦٩﴾ ئەرێ ما تو نابینی ئەوێت مەدمركیێ د نیشانێت خودێدا دكەن، چاوا روییێ وان ژ هەقییێ بۆ نەهەقییێ دئێتە وەرگێڕان. ﴿٧٠﴾ ئەوێت قورئان و ئەو تشتێ مە پێغەمبەرێت خۆ پێ هنارتین درەو دانایین، ڤێجا نێزیك دێ زانن [كا دویماهیكا كارێ وان دێ بیتە چ]. ﴿٧١﴾ وەختێ ستۆیێ وان دكەڤیتە قەید و زنجیران و دئێنە ڕاكێشان. ﴿٧٢﴾ د ئاڤا شارییێدا، پاشی د ئاگریدا، دئێنە سۆتن. ﴿٧٣﴾ پاشی دێ [ملیاكەت] بێژنە وان: كا ئەوێت هەوە بۆ خودێ دكرنە هەڤپشك. ﴿٧٤﴾ هەوە شوینا خودێ دپەرستن، گۆتن: ل مە بەرزەبوون، نێ [د دنیایێ ژیدا] ئەو چو نەبوون، مە دپەرستن، ئەها هۆسا خودێ گاوران گومڕا و ڕێبەرزە دكەت. ﴿٧٥﴾ ئەڤ ئیزایە یا وێ كەیفێیە یا هەوە د دنیاییدا ب گونەهان دبر، و یا وێ بەترانی و خۆمەزنكرنێیە یا هەوە ژ نەهەقی دكر. ﴿٧٦﴾ دێ هەڕنە دۆژەهێ، د [هەر حەفت] دەرگەهانڕا و هەروهەر تێدا بن، و چ پیسە جهە جهێ خۆ مەزنكەران. ﴿٧٧﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد ل سەر گۆتن و كریارێت وان] سەبرا خۆ بكێشە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە، ڤێجا یان ئەم د ژیانا تەدا دێ هندەك ژ وێ [ئیزا] یا مە پەیمان پێ دایییە وان نیشا تە دەین [دا چاڤێت تە پێ ڕۆن بین، ئەڤە ڕۆژا بەدرێ چێ بوو]، یان ژی [هێژ تە نەدیتی، ئەو ئیزا ب سەرێ وان هاتی] دێ تە مرینین، ژ ڤڕینا وان ب بال مەڤەیە [دێ كیڤە خلاس بن].

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا رُسُلٗا مِّن قَبۡلِكَ مِنۡهُم مَّن قَصَصۡنَا عَلَيۡكَ
وَمِنۡهُم مَّن لَّمۡ نَقۡصُصۡ عَلَيۡكَۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأۡتِيَ
بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ فَإِذَا جَآءَ أَمۡرُ ٱللَّهِ قُضِيَ بِٱلۡحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ ٱلۡمُبۡطِلُونَ ﴿٧٨﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَنۡعَٰمَ
لِتَرۡكَبُواْ مِنۡهَا وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمۡ فِيهَا مَنَٰفِعُ
وَلِتَبۡلُغُواْ عَلَيۡهَا حَاجَةٗ فِي صُدُورِكُمۡ وَعَلَيۡهَا وَعَلَى
ٱلۡفُلۡكِ تُحۡمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ فَأَيَّ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَيَنظُرُواْ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَانُوٓاْ أَكۡثَرَ مِنۡهُمۡ وَأَشَدَّ
قُوَّةٗ وَءَاثَارٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٨٢﴾
فَلَمَّا جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَرِحُواْ بِمَا عِندَهُم مِّنَ
ٱلۡعِلۡمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوۡاْ
بَأۡسَنَا قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَحۡدَهُۥ وَكَفَرۡنَا بِمَا كُنَّا بِهِۦ
مُشۡرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمۡ يَكُ يَنفَعُهُمۡ إِيمَٰنُهُمۡ لَمَّا رَأَوۡاْ بَأۡسَنَاۖ سُنَّتَ
ٱللَّهِ ٱلَّتِي قَدۡ خَلَتۡ فِي عِبَادِهِۦۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾

﴿٧٨﴾ و ب سویند مە بەری تە پێغەمبەرێت هنارتین، مە سەرهاتیا هندەك ژ وان بۆ تە گۆتی، و مە یا هندەك ژ وان بۆ تە نەگۆتیە، و چو پێغەمبەر نەشێن بێ دەستویریا خودێ چو نیشان و موعجیزەیان بینن، و هەر وەختەكێ فەرمانا خودێ [ب ئیزادانا وان د دنیایێدا یان د قیامەتێدا] هات، كارێ وان ب دویماهی هات، و هنگی ئەوێت ل سەر پویچاتیێ و ب دویڤ پویچیێ دكەڤن خوسارەت بوون. ﴿٧٩﴾ و خودێیە ئەرش و كەوال [حێشتر و پەز و چێل] بۆ هەوە دایی، دا سواری هندەكان بین، و ژ هندەكان بخۆن. ﴿٨٠﴾ و هندەك فایدەبێت دی ژی بۆ هەوە یێت تێدا هەین [و مە بۆ هەوە یێت دایین]، دا پێ بگەهنە وێ هەوجەیێ یا د دلێ هەوەدا [كو بارێت هەوە ژ جهەكی بەنە جهەكێ دی]، و هوین ل سەر وان و ل سەر گەمیان دێنە هەلگرتن. ﴿٨١﴾ و خودێ نیشانێت [دەستهەلاتداریا] خۆ نیشا هەوە ددەت، ڤێجا هوین كیژ نیشانا وی ئینكار دكەن، و باوەریێ پێ نائینن [چو نیشانێت وی ناێنە ئینكاركرن]. ﴿٨٢﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەریاینە، دا ببینن كا دویماهیا ئەوێت بەری وان بوو چ؟ ئەو ژ وان پتر بوون و ژ وان ب هێزتر بوون، و ژ وان پتر شوینوار د ئەردیدا هەبوون، ڤێجا ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ هێز و ئاڤاهی، یان مالداریێ] ئەو ژ ئیزایا خودێ رزگار نەكرن [و فایدەی وان نەكر]. ﴿٨٣﴾ ڤێجا وەختێ پێغەمبەرێت وان ب موعجیزە و نیشانێت ئاشكەراڤە بۆ وان هاتین، ب وێ زانینێ ئەوا وان هەی د سەردا چۆن [و پویتە نەدانە وێ زانینێ ئەوا پێغەمبەر پێ هاتین، و خەلك لێ ب گۆمان ئێخستن]، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دكر دۆرماندۆرێت وان ب خۆ گرتن. ﴿٨٤﴾ ڤێجا وەختێ وان ئیزایا مە دیتی، گۆتن: مە باوەری ب خودێ ب تنێ ئینا، و مە باوەری ب وان تشتان نەما ئەوێت مە بۆ خودێ دكرنە هەڤپشك. ﴿٨٥﴾ ڤێجا باوەری ئینانا وان فایدەی وان نەكر پشتی ئیزایا مە دیتین، ئەڤە رێكا خودێیە د راستا هەمی بەندەیێت ویدا [پشتی ئیزایێ دبینن ژ نوی باوەریێ بینن، فایدەی وان ناكەت]، و هنگی گاور دێ خوسارەت بن.

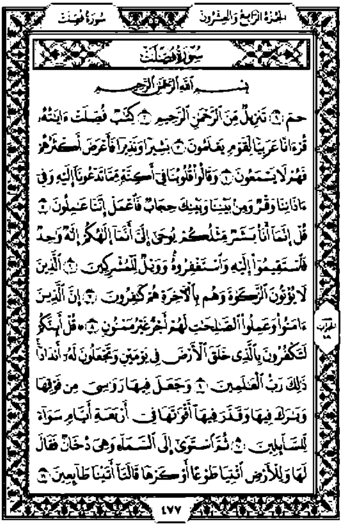
الجزء الرابع والعشرون
سورة فصلت
الحزب ٤٨
١٧٧

سُورَةُ فُصِّلَتْ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كِتَٰبٌ فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا فِىٓ أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِىٓ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنۢ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَٱعْمَلْ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ ﴿٥﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَٱسْتَقِيمُوٓا۟ إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾ ۞ قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِٱلَّذِى خَلَقَ ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩﴾ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ مِن فَوْقِهَا وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقْوَٰتَهَا فِىٓ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَآءً لِّلسَّآئِلِينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِىَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ٱئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَآ أَتَيْنَا طَآئِعِينَ ﴿١١﴾

سورەتا فوصیلەت

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە. ﴿٢﴾ ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودایێ دلۆڤان و خودان ڕەحم هاتیە خوارێ. ﴿٣﴾ کتێبەکە ئیشان و ئایەتێت وێ ب درێژی هاتینە ئاشکەراکرن، قورئانەکە ب زمانێ عەرەبییە، ئەوێت دورست تێ دگەهن قەدرێ وێ دزانن.. ﴿٤﴾ مزگینیە [بۆ مرۆڤێت خودێ] و ئاگەهدارکەرە [بۆ دژمنێت خودێ]، بەلێ باراپتر ژ [گاوران] بەرێ خۆ ژێ وەرگێران، و گوهێ خۆ نادەنێ. ﴿٥﴾ و گۆتن: پەردە ل سەر دلێت مەنە، و ئەڤا تو بۆ مە دبێژی ئەم تێ ناگەهین، و گوهێت مە دکەڕن مە های ژێ نینە تو چ دبێژی، و پەردەیەکا د ناڤبەرا مە و تەدا هەی، ڤێجا تو ل سەر دینێ خۆ بە، و ئەم یێت ل سەر دینێ خۆ. ﴿٦﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەز ژی مرۆڤەکم وەکی هەوە، وەحی بۆ من دئێت کو ب ڕاستی خودایێ هەوە خودایەکێ ب تنێیە، ڤێجا ڕاست ڕێکا وی بگرن و ل سەر بمینن، و داخوازا لێبۆرینێ ژێ بکەن، و ئیزا و نەخۆشی بۆ موشرکان بیت. ﴿٧﴾ ئەوێت باوەری ب دانا زەکاتێ نەبی و باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەبی. ﴿٨﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین بۆ وان یێ هەی. ﴿٩﴾ [هەی موحەممەد] بێژە: ئەرێ هوین باوەرییێ ب وی [خودایێ] نائینن ئەوێ ئەرد د دو ڕۆژاندا چێکری، و هوین هەڤبەران بۆ چێ دکەن؟ ئەو چێکەر، خودانێ جیهانانە. ﴿١٠﴾ و چیایێت بەجهـ و بلند یێت تێخستینە د ئەردیدا [دا نەهەژیێت]، و [ب ئاڤ و گول و گیایی و دار و دەرامەت و شینکاتی] یێ ب بەرەکەت ئێخستی، و د چار ڕۆژێت تمامدا، ڕزقێ خەلکێ ئەردی ئەوێت هەوجە دیارکر. ﴿١١﴾ پاشی بەرێ خۆ دا ئەسمانی و ئەو دویکێل بوو، و گۆتە ئەردی و ئەسمانی هەوە بڤێت و نەڤێت ل دویڤ ئەمرێ من وەرن [کا من چ د ناڤ هەوەدا بۆ مرۆڤان چێ کرییە، دەربێخن] گۆتن: ئەم ب دلخۆشی و بەر ئەمری تە هاتین.

فَقَضَىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمْرَهَا
وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفْظًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ
ٱلْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا۟ فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَٰعِقَةً مِّثْلَ صَٰعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَآءَتْهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ قَالُوا۟ لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةً
فَإِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادٌ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِي
ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَقَالُوا۟ مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ
ٱلَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِيٓ أَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيقَهُمْ
عَذَابَ ٱلْخِزْيِ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ
لَا يُنصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَٰهُمْ فَٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْعَمَىٰ عَلَى
ٱلْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَٰعِقَةُ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾
وَنَجَّيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَآءُ ٱللَّهِ
إِلَى ٱلنَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَٰرُهُمْ وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

﴿١٢﴾ و خودێ د دو ڕۆژاندا کرنە حەفت ئەسمان، هەر ئەسمانەکی کاروباری وی دورست کر، و مە ئەسمانێ دنیایێ ب ستێران خەملاند و پاراست [ژ شەیتانان]، ب ڕاستی ئەڤە تەکبیر و تەقدیرا خودایێ دەستهەلاتدار و زانایە. ﴿١٣﴾ ڤێجا ئەگەر وان بەرێ خۆ [ژ باوەرینان و هزرکرنێ د ڤان چێکریاندا] وەرگێڕا، تو بێژە: ئەڤە من هوین ژ هشکەڤێڕیەکێ ترساندن، وەکی وێ هشکەڤێڕیێ ئەوا عاد و (سەموود) هنگاڤتین. ﴿١٤﴾ وەختێ پێغەمبەر ژ هەمی ڕەخانڤە بۆ وان هاتین [گۆتینە وان:] ژ خودێ پێڤەتر نەپەرێسن، گۆتن: ئەگەر خودایێ مە ڤیابایە پێغەمبەران بهنێریت، دا ملیاکەتان هنێریت، و ب ڕاستی ئەڤا هوین پێ هاتینە هنارتن، ئەم باوەریێ پێ نائینین. ﴿١٥﴾ هندی عاد بوون ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن کرن، و گۆتن: کی ژ مە ب هێزترە؟ ما وان نەددیت، ب ڕاستی ئەو خودایێ ئەو چێ کرین ژ وان ب هێزترە، و وان باوەری ب ئایەت و نیشان و موعجیزەیێت مە نەدئینا. ﴿١٦﴾ ڤێجا مە هورەبایەکێ ب سرەوسەقەم د چەند ڕۆژەکێت کورە و ڕەشدا، ب سەر واندا هنارت، دا ئیزایا ڕسواکرن و شەرمزاریێ د ژیانا دنیایێدا بدەینە بەر وان، و ئیزایا ئاخرەتێ ڕسواتر و شەرمزارترە، و هاریکاری ژی بۆ وان ناێتەکرن. ﴿١٧﴾ هندی (سەموود) بوون مە ڕاستەڕێکرن، بەلێ وان گۆمڕایی ب سەر ڕاستەڕێییێ ئێخست [ئانکو گاوری گرتن، و پشتا خۆ دانە باوەریێ]، و ژ بەر کار و کریارێت خراب ئەوێت وان دکرن، برویسیا ئاگری و ئیزایا ڕسوابوون و شەرمزاریێ ئەو گرتن. ﴿١٨﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و تەقوا خودێ دکرن [ئانکو ژ خودێ دترسیان، و پارێزکاریا وی دکرن]، مە ڕزگار کرن. ﴿١٩﴾ و ڕۆژا نەیارێت خودێ بۆ دۆژەهێ دئێنە کۆمکرن، و ئەوێت بەراهیکێ [دا ژێك نەڤەقەتن] دئێنە ڕاوەستاندن، دا پێکڤە بنە ئێك ڕێز و پێت دویاهیێ بگەهنە وان. ﴿٢٠﴾ ڤێجا گاڤا ل دەڤ ئاگری کۆمبوون [و ڤیان کار و کریارێت خۆ نێکار بکەن]، گوهێت وان و چاڤێت وان و چەرمێ وان دێ شادەییێ ل سەر وان کار و کریاران دەن، یێت وان کرین.

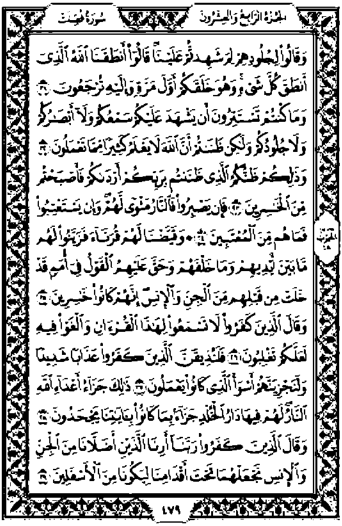

الجزء الرابع والعشرون سورة فصلت

وَقَالُوا۟ لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا ۖ قَالُوٓا۟ أَنطَقَنَا ٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ
أَنطَقَ كُلَّ شَىْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٢١
وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَآ أَبْصَـٰرُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَـٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ٢٢
وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ ٱلَّذِى ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَىٰكُمْ فَأَصْبَحْتُم
مِّنَ ٱلْخَـٰسِرِينَ ٢٣ فَإِن يَصْبِرُوا۟ فَٱلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ۖ وَإِن يَسْتَعْتِبُوا۟
فَمَا هُم مِّنَ ٱلْمُعْتَبِينَ ٢٤ ۞ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَآءَ فَزَيَّنُوا۟ لَهُم
مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ
خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ خَـٰسِرِينَ ٢٥
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَا تَسْمَعُوا۟ لِهَـٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَٱلْغَوْا۟ فِيهِ
لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ٢٦ فَلَنُذِيقَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ٢٧ ذَٰلِكَ جَزَآءُ أَعْدَآءِ ٱللَّهِ
ٱلنَّارُ ۖ لَهُمْ فِيهَا دَارُ ٱلْخُلْدِ ۖ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا يَجْحَدُونَ ٢٨
وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ رَبَّنَآ أَرِنَا ٱلَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ ٱلْجِنِّ
وَٱلْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ ٱلْأَسْفَلِينَ ٢٩

الحزب

٤٧٩

﴿٢١﴾ و دێ بێژنە چەرمێ لەشێ خۆ: بۆچی هەوە شادەیی ل سەر مە دا؟ [و ئەم بەرەڤانیێ ژ هەوە دکەین] دێ بێژن: [نە ب مەیە] خودێ ئەم ب ئەزمان ئێخستین، ئەو خودایێ [ئەڤرۆ] هەمی تشت ب ئەزمان ئێخستین، و ئەوی جارا ئێکێ هوین دابوون، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٢٢﴾ [وەختێ هەوە گونەه دکر] هەوە خۆ ژ گوهـ و چاڤ و چەرمێ خۆ نەدڤەشارت، هوین ل وێ هزرێ بوون شادەییێ ل سەر هەوە نادەن [هەوە بەس خۆ ژ مرۆڤان ڤەدشارت]، و هەوە هزر دکر خودێ گەلەك ژ وان کارێت هەوە دکرن، نوزانیت [ژ بەر هندێ هەوە بستەیی د کرنا گونەهاندا دکر]. ﴿٢٣﴾ و ئەڤەبوو ئەو هزرا هەوە ژ خودایێ خۆ دکر، و ئەڤێ هزرا خەلەت ئەوا هەوە ژ خودێ دکر، هوین د هیلاك برن و هوین بوونە ژ وان ئەوێت خوسارەت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ئەگەر سەبرێ بکێشن ئاگرە جهێ وان، و ئەگەر داخوازا رازیبوونێ ژی بکەن، ئەو نە ژ وانە یێت خودێ ژ وان رازی بیت، و ئەگەر بخوازن بزڤڕنە دنیایێ دا ژ نوی خودایێ خۆ رازی بکەن، زڤڕین بۆ وان نینە [چونکی رۆژا قیامەتێ رۆژا جزا و خەلاتانە ل سەر کار و کریارێت دنیایێ]. ﴿٢٥﴾ و مە هەڤالێت خراب [ژ مرۆڤ و ئەجنەیان] بۆ [موشرکێت مەکەهێ] یێت دانایین، ڤێجا کار و کریارێت وان یێت نوکە و یێت پاشەرۆژێ بۆ وان خەملاندن، ئیزا بۆ وان واجب بوو، ئەو ژی وەکی ملەتێت بەری خۆ ژ ئەجنە و مرۆڤان، هێژایی ئیزایێ بوون، و ب راستی ئەو یێت خوسارەت بوون. ﴿٢٦﴾ و ئەوێت گاور بوویین [ژ خەلکێ مەکەهێ] گۆتن: گوهێ خۆ نەدەنە ڤێ قورئانێ و قەرەبالغێ د بەررا بکەن، دا هوین بشێنە وان و وان بێ دەنگ بکەن. ﴿٢٧﴾ و ب راستی ئەم دێ ئیزایەکا گران و دژوار دەینە وان ئەوێت گاوربوویین، و ب راستی ئەم دێ ب جزایێ خرابترین کارێ وان [کو گاوری و شرکە] وان ئیزادەین. ﴿٢٨﴾ ئەڤەیە جزایێ دژمنێت خودێ کو ئاگرە، و هەروهەر دێ تێدا بن، ب ڤێ هاتنە جزاکرن چونکی وان باوەری ب قورئانێ نەدئینا. ﴿٢٩﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتن: خودێوۆ، کا وان هەردووکان، ئەجنە و مرۆڤان ئەوێت ئەم د سەردابرین و گومڕاکرین نیشا مە بدە، دا ئەم وان بکەینە د بن پێێت خۆڤە، و دا ئەو ب بن بکەڤن [و بکەڤنە د بنێ بنێ ئاگریدا].

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسۡتَقَٰمُواْ تَتَنَزَّلُ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُواْ وَلَا تَحۡزَنُواْ وَأَبۡشِرُواْ بِٱلۡجَنَّةِ
ٱلَّتِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحۡنُ أَوۡلِيَآؤُكُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۖ وَلَكُمۡ فِيهَا مَا تَشۡتَهِيٓ أَنفُسُكُمۡ وَلَكُمۡ
فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلٗا مِّنۡ غَفُورٖ رَّحِيمٖ ﴿٣٢﴾ وَمَنۡ أَحۡسَنُ
قَوۡلٗا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسۡتَوِي ٱلۡحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُۚ ٱدۡفَعۡ
بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِي بَيۡنَكَ وَبَيۡنَهُۥ عَدَٰوَةٞ كَأَنَّهُۥ
وَلِيٌّ حَمِيمٞ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٖ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ
فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنۡ ءَايَٰتِهِ
ٱلَّيۡلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُۚ لَا تَسۡجُدُواْ لِلشَّمۡسِ
وَلَا لِلۡقَمَرِ وَٱسۡجُدُواْۤ لِلَّهِۤ ٱلَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمۡ
إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ ٱسۡتَكۡبَرُواْ فَٱلَّذِينَ عِندَ
سجدة رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُۥ بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُمۡ لَا يَسۡـَٔمُونۤ۩ ﴿٣٨﴾

﴿٣٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین: خودانێ مە خودێیە، پاشی ل سەر ڤێ مایین و خۆ ڕاگرتین، ملیاکەت [وەختێ مرنێ] دئێنە دەڤ وان [و دبێژنە وان:] نەترسن [ژ تشتێ هوین دێ ب بەرڤەچن]، و ب خەم نەکەڤن [ژ تشتێ هەوە د دنیایێدا ب پاش خۆڤە هێلایی]، و مزگینیا وێ بەحەشتێ ل هەوە بیت ئەوا پەیمان بۆ هەوە پێ هاتی دان. ﴿٣١﴾ ئەم د ژیانا دنیایێ و ئاخرەتێدا هاریکار و سەمیانێت هەوەینە، و تشتێ هەوە بڤێت یێ بۆ هەوە تێدا هەی، و چ بخوازن ژی بۆ هەوە یێ تێدا هەی. ﴿٣٢﴾ ئەڤە قەدرگرتنەکە ژ دەڤ خودایێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٣٣﴾ ما ئاخڤتنا کێ ژ یا وی چێترە ئەوێ بەرێ خەلکی ددەتە ڕێکا خودێ و بانگهەلدێریا ڕێکا وی دکەت، و کار و کریارێت ڕاست و دورست دکەت، و بێژیت: ب ڕاستی ئەز ژ موسلمانانم؟. ﴿٣٤﴾ باشی و خرابی وەکی ئێك نابن، خرابیێ ب یا چێتر لادە و نەهێلە، ئەگەر تە ئەڤە کر، هنگی دێ بینی ئەوێ دژمنایی د ناڤبەرا تە و ویدا هەی، دێ وەکی هەڤالەکێ نێزیك و خۆشڤی لێ ئێت. ﴿٣٥﴾ و کەس ناگەهیتە ڤێ پلەیێ [کو شوینا خرابیێ باشیێ بکەت]، ئەو نەبن ئەوێت سەبرکێش، و کەس وەناکەت، خودان خێرەکێ مەزن نەبیت. ﴿٣٦﴾ و هەر وەختێ ئاوازەك ژ شەیتانی بگەهیتە تە، تو خۆ ب خودێ بپارێزە، ب ڕاستی ئەو یێ گوهدێر و زانایە. ﴿٣٧﴾ ژ نیشانێت مەزناتی و شیانا خودێ شەڤ و ڕۆژ، و ڕۆژ و هەیڤن، سوجدەیێ نە بۆ ڕۆژێ ببەن و نە بۆ هەیڤێ، و سوجدەیێ بۆ وی خودایی ببەن یێ ئەو دایین و ئەو چێکرین، ئەگەر هوین ڕاست وی ب تنێ دپەرێسن. ﴿٣٨﴾ و ئەگەر وان خۆ مەزن کر [و خۆ ب سەر پەرستنا خودێ ئێخستن]، ئەوێت ل دەڤ خودایێ تە [کو ملیاکەتن] شەڤ و ڕۆژ تەسبیحا خودێ دکەن وژ کێماسیان پاقژ دکەن و ناوەستن.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ
ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَآ ۗ أَفَمَن
يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ ءَامِنًا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ ۖ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ
وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾ لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِۦ ۖ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾
وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ
ءَا۬عْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ ۖ وَٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
فَٱخْتُلِفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ
بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا
فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

﴿٣٩﴾ و ژ نیشانێت [زێهاتنا] خودێ [ل سەر ساخكرنا
پشتی مرنێ] ئەوە دێ تو ئەردی هشك بینی، گاڤا
خودێ باران ل سەر باراند گژ دبیت و دبزڤیت و پف
و بلند دبیت، ب ڕاستی ئەوێ ئەردێ مری زیندی
كری، هەر ئەو دێ مریان زیندی كەتەڤە، ب ڕاستی
ئەو ل سەر كرنا هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە.
﴿٤٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت ئایەتێت مە دگوهۆڕن
[و دەستكاریێ تێدا دكەن]، ئەو ل بەر مە بەرزە نابن،
ئەرێ ما كێژ چێترە ئەوێ ملیاكەت دهاڤێژنە ناڤ
ئاگری، یان ژی ئەوێ ڕۆژا قیامەتێ تێمن دئێت،
هەوە چ دڤێت بكەن، ب ڕاستی تشتێ هوین دكەن
خودێ پێ ئاگەهە. ﴿٤١﴾ ب ڕاستی ئەوێت باوەری ب
قورئانێ نەئینایین دەمێ بۆ وان هاتی [ئەو دێ جزایێ
گاوری و باوەری نەئینانا خۆ وەرگرن]، و ب ڕاستی
ئەڤ قورئانە كتێبەكا ب ڕێز و بێ وێنە و پارستیە.
﴿٤٢﴾ گوهۆڕین ب چو ڕەنگان ناگەهیتێ، و چوجا
پویچ نابیت [و یا پارستیە ژ كێمكرن و زێدەكرنێ،
و پشتی وێ ژی چو كتێب نائێن، وێ پویچ بكەن]،
چونكی ئەو ژ دەڤ خودایێ كاربەجهـ و شایێ گەلە پەسنێ، یا هاتیە خوارێ. ﴿٤٣﴾ ئەو چو د ڕاستا
تەدا نابێژن، ئەگەر د ڕاستا پێغەمبەرێت بەری تە ژی دا نەهاتیە گۆتن [یان دێ بێژن تو یێ دینی، یان دێ
بێژن سێربەندی، یان دێ بێژن درەوینی]، ب ڕاستی خودایێ تە خودانێ لێبۆرینێیە [بۆ خودان باوەران]، و
خودانێ ئیزایا گران و دژوارە [بۆ گاوران]، [ڤێجا خۆ پێلە ب هیڤیا وێڤە]. ﴿٤٤﴾ و ئەگەر مە ئەڤ قورئانە
ب ئەزمانەكێ بیانی [ئەعجەمی] ئینابایە خوارێ، دا بێژن بلا ئایەتێت وێ ب ئەزمانەكێ هاتبانە دیاركرن، ئەم
تێگەهشتباینە [و دا بێژن] قورئانا بیانی و پێغەمبەرێ عەرەب چاوا دكەڤنە بەرێك؟! بێژە: ئەڤ قورئانە بۆ وان
ئەوێت باوەری ئینایین ڕاستەڕێیی و دەرمانە، و ئەوێت باوەریێ پێ نەئینن گوهێت وان بۆ بهیستنا قورئانێ
دكەڕن، و قورئان ل سەر وان تاریاتی و كۆرەییە، ئەڤە [ئەوێت ژ قورئانێ بێ باوەر] د وەسانە هەروەكی
ژ جهەكێ دویر دئێنە گازیكرن [نە گازیێ گولێ دبن، و نە تێ دگەهن، ژ بەر هندێ ل دویڤ ناچن].
﴿٤٥﴾ و مە تەورات بۆ مووسایی ئینا، و ئەو ل سەر ژێك جودابوون [د ناڤبەرا ڕاست دانانا وێ و درەو دانانا
وێدا، هەروەكی ملەتێ تە د ڕاستا قورئانێدا كری] و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودێ نەبایە كو وان پێكڤە ئیزا
نادەت، دا حوكمی و دادوەریێ د ناڤبەرا واندا كەت [ئانكو دا زوی ئیزایێ بۆ وان ئینیت، ئەوێت قورئانێ
درەو ددانن]، و ب ڕاستی ئەو ل قورئانێ ب شك و گۆمانن. ﴿٤٦﴾ ب ڕاستی هەر كەسێ باشیێ بكەت بۆ
خۆ دكەت، و هەر كەسێ خرابیێ دكەت ل خۆ دكەت، و خودایێ تە ستەمێ ل بەندەیان ناكەت [كەس بێ
گونەهـ نائێتە ئیزادان].

۞ إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ ۚ وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَٰتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ ۚ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
شُرَكَآءِى قَالُوٓا۟ ءَاذَنَّـٰكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ عَنْهُم
مَّا كَانُوا۟ يَدْعُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَظَنُّوا۟ مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾
لَّا يَسْـَٔمُ ٱلْإِنسَـٰنُ مِن دُعَآءِ ٱلْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ ٱلشَّرُّ فَيَـُٔوسٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَـٰهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هَـٰذَا لِى وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ
رَبِّىٓ إِنَّ لِى عِندَهُۥ لَلْحُسْنَىٰ ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟
وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَـٰنِ
أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ
عَرِيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُم بِهِۦ
مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ ءَايَـٰتِنَا
فِى ٱلْـَٔافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَآ إِنَّهُمْ
فِى مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَآ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍ مُّحِيطٌۢ ﴿٥٤﴾

﴿٤٧﴾ زانینا وەختێ هاتنا ڕۆژا قیامەتێ [كا دێ كەنگی ێت] ل دەڤ خودێ ب تنێیە، و نینە فێقی ژ پشكوژكان دەركەڤیت، و نینە مێ گرانە بیت و بارێ خۆ دانیت، ئەگەر ب زانین و ئاگەهداریا خودێ نەبیت. و ڕۆژا [خودێ] گازی وان دكەت: كانێ ئەو هەڤپشكێت هەوە، بۆ من ددانان؟ [بلا بەرەڤانییێ ژ هەوە بكەن، یان ئێزاییێ ژ هەوە بدەنە پاش] دێ بێژن: ئەڤە مە ڕاستی گۆت، ب ڕاستی ئەڤرۆ كەس د ناڤ مەدا نینە، شادەییێ بدەت كو تەو بۆ تە هەڤپشكن. ﴿٤٨﴾ و ئەوێت وان د دنیایێدا دپەرستن ل وان بەرزەبوون، و تێگەهین و باوەریكا بێ گۆمان بۆ وان چێ بوو ئەڤرۆ وان ڕەڤین ژ ئاگری نینە. ﴿٤٩﴾ مرۆڤ ب دوعایا خێرێڤە ناوەستیت [و ناهێلیت، هەر دێ دوعایان ژ خودێ كەت، بەرفرەهییێ بدەتێ و ڕێكێت ژیانێ ل بەر ب ساناهی بێخیت]، و ئەگەر نەخۆشی و تەنگافی گەهشتێ، دێ ژ خێرێ بێ هیڤی بیت، و دێ ژ دلۆڤانییا خودێ بێ ئومێد بیت. ﴿٥٠﴾ و ئەگەر مە ژ دەڤ خۆ كەرەم و نیعمەتەك دایێ، پشتی نەخۆشی و تەنگافی گەهشتیێ، دێ بێژیت: ئەڤە هەقێ منە و ئەز هەژیمە [و دێ ژ بیر كەت ئەڤە جەڕباندنە]، و ئەز باوەر ناكەم قیامەت دێ ڕابیت [و ئەگەر ڕابیت ژی] و ئەز ب بال خودێڤە زڤڕیم، ب ڕاستی من خەلاتەكێ باش یێ ل دەڤ هەی [كا چاوا خودێ كەرەم د دنیایێدا د گەل من كرییە، ل ئاخرەتێ ژی ئەگەر هەبیت دێ وەسا د گەل من كەت]، ب سویند ئەم دێ ئەوێت گاوربوویین ب وان كار و كریاران ئاگەهداركەین ئەوێت وان كرین، و ب سویند ئەم دێ ئێزایەكا مەزن و گران دەینە بەر وان. ﴿٥١﴾ و ئەگەر مە نیعمەت د گەل مرۆڤی كرن، دێ ڕوییێ خۆ [ژ سوپاسیێ] وەرگێڕیت و دێ خۆ مەزن كەت ل سەر ئەمرێ خودێ، و ئەگەر نەخۆشی و تەنگافی گەهشتێ، دێ دەست ب دوعایێت درێژ كەت. ﴿٥٢﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: كا بێژنە من [دێ حالێ هەوە چ بیت] ئەگەر ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خودێ هاتبیت و هوین باوەرییێ پێ نەئینن، كی ژ وی گومڕاتر و ڕێبەرزەترە ئەوێ [هۆسا] د دژمنایی و ڕكهانەكا دویردا دژیت. ﴿٥٣﴾ نێزیك، نەدویر ئەم دێ بەلگە و نیشانێت [تێكبی و شیانا] خۆ بۆ وان د ئەرد و ئەسمانان‌دا و د وان ب خۆدا ژی ئاشكەرا كەین، دا بۆ وان ئاشكەرا ببیت كو ب ڕاستی ئەڤە (ئەڤ قورئانە و یێ ئینابییە خوارێ، و یێ بۆ هاتی كو پێغەمبەرە) ڕاستە، ئەرێ ما ئەڤە نە بەسی وانە كو خودایێ تە ل سەر هەمی تشتان حازر و شاهدە [ئانكو ما شادەییا خودایێ تە، ب ڕاستییا تە و ڕاستییا قورئانا بۆ تە هاتی، نە بەسی وانە]. ﴿٥٤﴾ هشیار بن، ب ڕاستی ئەو ل ڕۆژا قیامەتێ ب گۆمانن، هشیار بن خودێ هویر و گرێت هەمی تشتان دزانیت، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

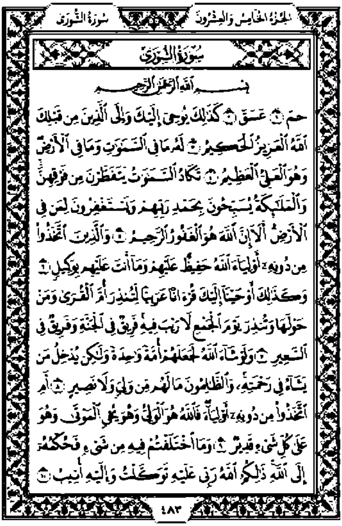

الجُزءُ الخامِسُ والعِشرونَ سُورةُ الشُّورَىٰ

سُورَةُ الشُّورَىٰ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ (١) عٓسٓقٓ (٢) كَذَٰلِكَ يُوحِيٓ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ
ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ (٣) لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ
وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ (٤) تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرۡنَ مِن فَوۡقِهِنَّۚ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمۡدِ رَبِّهِمۡ وَيَسۡتَغۡفِرُونَ لِمَن فِي
ٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ (٥) وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ
مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيۡهِمۡ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٖ (٦)
وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلۡقُرَىٰ وَمَنۡ
حَوۡلَهَا وَتُنذِرَ يَوۡمَ ٱلۡجَمۡعِ لَا رَيۡبَ فِيهِۚ فَرِيقٞ فِي ٱلۡجَنَّةِ وَفَرِيقٞ فِي
ٱلسَّعِيرِ (٧) وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُدۡخِلُ مَن
يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ (٨) أَمِ
ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۖ فَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡوَلِيُّ وَهُوَ يُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ (٩) وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ
إِلَى ٱللَّهِۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّي عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ (١٠)

٤٨٣

سۆرەتا شوورا

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٥٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١-٢﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، (عەین، سین، قاف) و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیان، ل دەستپێكا سۆرەتا بەقەرە بزڤرە. ﴿٣﴾ هۆسا وەكی ڤێ سۆرەتێ خودایێ سەردەست و كاربنەجهـ وەحییێ بۆ تە و پێغەمبەرێت بەری تە دهنێریت. ﴿٤﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وییە، و ئەو یێ بلند و مەزنە. ﴿٥﴾ نێزیكە [هەر حەفت] ئەسمان [ژ بەر مەزناتیا خودێ، و ژ بەر كرێتیا ئاخفتنا ئەو د دەرهەقێ خودێدا دكەن] ل سەرێك شەق شەق بن، و ملیاكەت پەسنا خودایێ خۆ دكەن و وی ژ كێماسیان پاقژ دكەن، و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ ئەوێت د ئەردیدا، دكەن، بزانن ب ڕاستی خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٦﴾ و ئەوێت شوینا خودێ هەڤپشك و بوت گرتین [و دپەرێسن]، خودێ ل سەر كار و كریارێت وان زێرەڤانە، و كار و كریارێت وان نە د دەست تەدانە. ﴿٧﴾ و هۆسا مە قورئان ب ئەزمانێ عەرەبی بۆ تە ئینا خوارێ، دا تو خەلكێ مەكەهێ و دەوروبەرێت وێ پێ ئاگەهدار بكەی و بترسینی، و دا وان ژ ڕۆژا قیامەتێ و كۆمبوونێ، كو چو گۆمان تێدا نینە، بترسینی [وێ ڕۆژێ خەلك دێ بنە دو جوین]، جوینەك دێ چیتە بەحەشتێ و جوینەك دێ چیتە دۆژەهێ. ﴿٨﴾ و ئەگەر خودێ ڤیابایە، دا وان كەتە ئێك دین، بەلێ یێ وی بڤێت دێ كەتە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا، و ستەمكاران چو دۆست و هاریكار نینن. ﴿٩﴾ ئەو غەیری خودێ بۆ خۆ دكەنە سەمیان و پشتەڤان؟! و سەمیان و پشتەڤان بەس خودێیە و ئەوە مریان زێندی دكەت، و ئەو ل سەر هەمی تشتان یێ دەستهەلاتدارە. ﴿١٠﴾ و هەر تشتەكێ هوین ل سەر ژێك جودا بن [ژ كاروبارێت دینی]، حوكمێ وی یێ ل دەڤ خودێ، ڤێجا بۆ حوكمێ وی ل خودێ بزڤرن، ئەڤ خودێیە [ئەڤێ حوكمێ هەر تشتەكی ل دەڤ] خودایێ منە، من پشتا خۆ ب وی گرێدا، و د هەمی كاروبارێت خۆدا دێ ل وی زڤرم.

فَاطِرُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۚ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا
وَمِنَ ٱلْأَنْعَٰمِ أَزْوَٰجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِۚ لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَىْءٌۖ وَهُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۖ يَبْسُطُ
ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ ۞ شَرَعَ
لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحًا وَٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بِهِۦٓ إِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓۖ أَنْ أَقِيمُوا۟ ٱلدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا۟ فِيهِۚ كَبُرَ عَلَى ٱلْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِۚ ٱللَّهُ
يَجْتَبِىٓ إِلَيْهِ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِىٓ إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُوٓا۟
إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِن رَّبِّكَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِىَ بَيْنَهُمْۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُورِثُوا۟
ٱلْكِتَٰبَ مِنۢ بَعْدِهِمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذَٰلِكَ
فَٱدْعُۖ وَٱسْتَقِمْ كَمَآ أُمِرْتَۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْۖ وَقُلْ
ءَامَنتُ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِن كِتَٰبٍۖ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُۖ
ٱللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْۖ لَنَآ أَعْمَٰلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْۖ لَا حُجَّةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُۖ ٱللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَاۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

الحزب

﴿١١﴾ ئەو چێکەرێ ئەرد و ئەسمانانە، ژ هەوە ب خۆ، بۆ هەوە هەڤسەر پێت داین، و ژ تەرشان ژی نێر و مێ پێت داین هەوە پێ زێدە دکەت، چو تشت وەکی خودێ [د کاروبار و سالۆخەتاندا] نینە، و ئەو یێ گوهدێر و بینەرە. ﴿١٢﴾ کلیل و خزینەیێت ئەرد و ئەسمانان یێت خودێنە، یێ بڤێت دێ رزقی لێ بەرفرەهـ کەت، و یێ بڤێت دێ لێ بەرتەنگ کەت، ب ڕاستی ئەو هەمی تشتی دزانیت، و تشتەک ل بەر بەرزە نابیت. ﴿١٣﴾ [گەلی موسلمانان] خودێ ئەو دین دا هەوە ئەوێ ئەمرێ نووحی پێ هاتییە کرن، و ئەوێ مە بۆ تە ب وەحی هنارتی و ئەوێ مە ئەمرێ ئیبراهیم و مووسا و عیسایی پێ کری [هەر ئێکە] دینێ تەوحیدییە و ئێکتاپەرستییە، بگرن و بپارێزن، و ل سەر ژێک جودا نەبن [کو کار ب هندەکێ بکەن، و هندەکێ بهێلن]، و ئەوێ هوین هەڤپشک چێکەران بۆ گازی دکەن [کو دینێ تەوحیدییە] ل سەر وان یێ گرانە، و هەر کەسێ خودێ بۆ ئێکینیا خۆ بڤێت، لێ دینی بۆ دهەلبژێریت، و هەر کەسێ ب تۆبەیێ ب بال خودێڤە بزڤڕیت، خودێ وی ڕاستەرێ دکەت. ﴿١٤﴾ و [ملەتێت خودان دینێت بەرێ] هنگێ جودایی و ژێکڤەبوون کەڤتە د ناڤبەرا واندا پشتی زانین و نیشانێت ئاشکەرا ژ پێغەمبەرێت وان بۆ وان هاتین، ئەڤە ژی ژ بەر زکرەشییا وان، و ئەگەر ژ بەر وێ فەرمانا خودێ نەبایە کو ئیزادانا وان دێ ئێتە پاشئێخستن هەتا دەمەکێ دەستنیشانکری، خودێ دا وان د هیلاک بەت و ئەو نەدهێلان، و ب ڕاستی ئەوێت پشتی ملەتێت خۆ بوویینە وێرسێت کتێبێ [جوهی و فەلە، هەڤچەرخێت پێغەمبەری] د ڕاستا قورئانێدا یان د ڕاستا پێغەمبەریدا یێت د شک و گۆمانێدا. ﴿١٥﴾ ڤێجا ژ بەر ڤێ ژێکڤەبوون و ژێکجوداهییا وان، تو داخوازا ئێکینیا خودێ بکە و خۆ ل سەر بگرە و ل سەر بەردەوام بە وەکی ئەمرێ تە پێ هاتییە کرن، و ب دویف دلخوازییێت وان نەکەڤە، و بێژە: هەر کتێبەکا خودێ ئیناییە خوارێ من باوەری یا پێ هەی، و ئەمرێ من پێ هاتییە کرن ئەز عەدالەتێ د ناڤبەرا هەوەدا بکەم و غەدرێ نەکەم [ئەگەر هوین حوکمێ خۆ بینە دەڤ من] خودێ خودانێ مەیە و خودانێ هەوەیە ژی، جزایێ کار و کریارێت مە بۆ مەیە و جزایێ کاروبارێت هەوە بۆ هەوەیە، جڕەبڕ د ناڤبەرا مە و هەوەدا نەما [چو نیشان و بەلگە نینن نەهاتینە گۆتن و هەقی ئاشکەرا بوو]. خودێ دێ [ڕۆژا قیامەتێ] مە پێکڤە کۆمکەت، دویماهیک و زڤڕینا مە هەر ب بال ویڤەیە [هەر ئێکی ل دویف کارێ وی دێ جزاکەت و خەلات کەت].

وَٱلَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ٱسۡتُجِيبَ لَهُۥ حُجَّتُهُمۡ
دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمۡ وَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ وَلَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾
ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ وَٱلۡمِيزَانَۗ وَمَا يُدۡرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٞ ﴿١٧﴾ يَسۡتَعۡجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
بِهَاۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مُشۡفِقُونَ مِنۡهَا وَيَعۡلَمُونَ أَنَّهَا ٱلۡحَقُّۗ
أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ لَفِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾
ٱللَّهُ لَطِيفُۢ بِعِبَادِهِۦ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ﴿١٩﴾
مَن كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلۡأٓخِرَةِ نَزِدۡ لَهُۥ فِي حَرۡثِهِۦۖ وَمَن
كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
مِن نَّصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمۡ لَهُمۡ شُرَكَٰٓؤُاْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ
مَا لَمۡ يَأۡذَنۢ بِهِ ٱللَّهُۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةُ ٱلۡفَصۡلِ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۗ
وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٢١﴾ تَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ
مُشۡفِقِينَ مِمَّا كَسَبُواْ وَهُوَ وَاقِعُۢ بِهِمۡۗ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِي رَوۡضَاتِ ٱلۡجَنَّاتِۖ لَهُم
مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمۡۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

﴿١٦﴾ و ئەوێت جڕمبڕێ د ڕاستا دینێ خودێدا دکەن پشتی خەلك ب بەرڤە هاتی و گرتی، هەجەتا (بەلگە و نیشانا) وان ل دەڤ خودایێ وان یا پویچ و چۆیە، و غەزەب و کەربا خودێ ل سەر وان یت، و ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا هەی. ﴿١٧﴾ خودێ کتێب یێت هنارتین دا هەڤیێ بنەجهـ بکەن، و ترازی و داد ژی یێت هنارتین [دا مرۆڤ د هەمی کاروبارێت خۆدا ب دادوەریێ ڕابن]، و ما تو چ دزانی، بەلکی ڕۆژا قیامەتێ یا نێزیك بیت. ﴿١٨﴾ ئەوێت باوەری ب قیامەتێ نەی لەزێ ل هاتنا وێ دکەن [هەر ژ ترانەپێکرن و باوەری پێ نەئینان]، و ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ هەین ژێ دترسن، و دزانن ڕاستە و بێ شکە هەر دێ ئێت، بزانن ب ڕاستی ئەوێت جڕمبڕێ ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ دکەن و لێ ب شك دکەڤن، ئەو یێت د بەرزەبوونەکا کویر و دویردا. ﴿١٩﴾ خودێ زێدە یێ ب ڕەحم و ب کەرەمە د گەل بەندەیێت خۆ [هەر چەندە گونەهکارن ژی]، و هەر کەسێ بڤێت ڕزقێ وی بەرفرەهـ ددەتێ، و ئەوە یێ ب هێز و سەردەست و خودان دەستهەلات. ﴿٢٠﴾ هەر کەسێ ب کار و کریارێت خۆ خێرا ئاخرەتێ و خۆشیێت وێ بڤێن، ئەم دێ خێرا وێ بۆ زێدەکەین [هەر خێرەك ب دەهـ خێران]، و هەر کەسێ ب کار و کریارێت خۆ خۆشیا دنیایێ بڤێت، ئەم دێ [هند] دەینێ [هندی مە بۆ نڤیسی]، و وی ل ئاخرەتێ چو بار و پشك ژ خێرا کار و کریارێت خۆ نابن. ﴿٢١﴾ ئەرێ وان هەڤپشك هەنە، بۆ وان، ئەو دین دانایە، ئەوێ خودێ ئاگەهـ ژێ نەی و دەستویری پێ نەدایی؟ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو خودێ حوکمێ پاشتبختنا ئیزایا وان بۆ ڕۆژا قیامەتێ یێ دایی، دا نوکە حوکمی د ناڤبەرا موشرك و موسلماناندا کەت، و دا لەزێ ل ئیزایا وان کەت، و دا ب دویماهیك ئێن، و ب ڕاستی ستەمکاران ئیزایەکا دژوار یا هەی. ﴿٢٢﴾ [ڕۆژا قیامەتێ] دێ ستەمکاران بینی ژ بەر کار و کریارێت خۆ دترسن و دلەرزن، و ئەو [ڕۆژ کو ڕۆژا قیامەتێیە] دێ هەر ب سەر واندا ئێت [بترسن یان نەترسن]، و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین یێت د ناڤ مێرگێت بەحەشتێدا، و وان چ بڤێت بۆ وان ل دەڤ خودایێ وان یێ هەی، و ئەڤە یە کەرەما مەزن.

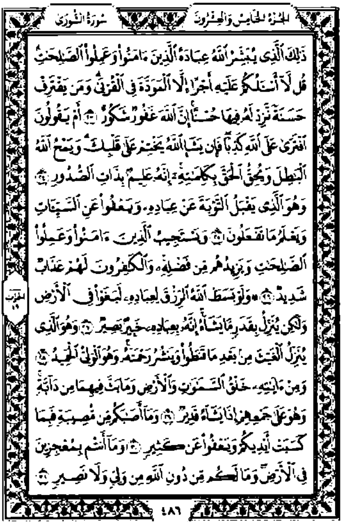

الجزء الخامس والعشرون سورة الشورى

ذَٰلِكَ ٱلَّذِي يُبَشِّرُ ٱللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِۗ
قُل لَّآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًا إِلَّا ٱلۡمَوَدَّةَ فِي ٱلۡقُرۡبَىٰۗ وَمَن يَقۡتَرِفۡ
حَسَنَةٗ نَّزِدۡ لَهُۥ فِيهَا حُسۡنًاۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ أَمۡ يَقُولُونَ
ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗاۖ فَإِن يَشَإِ ٱللَّهُ يَخۡتِمۡ عَلَىٰ قَلۡبِكَۗ وَيَمۡحُ ٱللَّهُ
ٱلۡبَٰطِلَ وَيُحِقُّ ٱلۡحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٢٤﴾
وَهُوَ ٱلَّذِي يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَعۡفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ
وَيَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسۡتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۚ وَٱلۡكَٰفِرُونَ لَهُمۡ عَذَابٞ
شَدِيدٞ ﴿٢٦﴾ ۞ وَلَوۡ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٖ مَّا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرُۢ بَصِيرٞ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي
يُنَزِّلُ ٱلۡغَيۡثَ مِنۢ بَعۡدِ مَا قَنَطُواْ وَيَنشُرُ رَحۡمَتَهُۥۚ وَهُوَ ٱلۡوَلِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ﴿٢٨﴾
وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ خَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَآبَّةٖۚ
وَهُوَ عَلَىٰ جَمۡعِهِمۡ إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٞ ﴿٢٩﴾ وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٖ فَبِمَا
كَسَبَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖ ﴿٣٠﴾ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ
فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ﴿٣١﴾

الحزب ٥٠

٤٨٦

﴿٢٣﴾ ئەڤە ئەوە یا خودێ مزگینیێ پێ ددەتە بەندەیێت خۆ، یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، و [هەی موحەممەد] بێژە ئەز چو کرێیان بەرانبەری گەهاندنا ڤێ پەیامێ ژ هەوە ناخوازم، حەژێکرنا مرۆڤانیێ نەبیت [تشتێ ئەز ژ هەوە دخوازم ئەوە هوین ئەزیەتا من نەکەن، ژ بەر وێ مرۆڤانیا د ناڤبەرا من و هەوەدا]، و هەر کەسێ باشیەکێ بکەت ئەم دێ باشیا وی بۆ زێدەکەین، ب ڕاستی خودێ زێدە گونەهـ ژێبەر و شوکور وەرگرە. ﴿٢٤﴾ ئەرێ ئەو (قورەیشی) دبێژن: [موحەممەدی] ئەڤ قورئانە ژ دەڤ خۆ ئینای و ژ درەو ب بال خودێڤە لێ ددەت، و ئەگەر تە ل بەر بایە تو تشتەکی ژ درەو ب بال خودێڤە لێ بدەی، خودێ دا دلێ تە مۆرکەت ئەگەر ڤیابایە، و چو تشت نەدما ل بیرا تە، و چو تشت ل سەر دلێ تە نەدهێلا، و [خودێ] پویچیێ ڕادکەت و ژێ دبەت، و هەقیێ کو ئیسلامە ب ئاخفتنێت خۆ یێت ب وەحی بۆ پێغەمبەرێ خۆ هنارتین [کو قورئانە] دیار و بنەجهـ دکەت. ب ڕاستی خودێ ژ تشتێ د سینگ و دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٢٥﴾ و ئەوە تۆبەیێ ژ بەندەیێت خۆ وەردگریت، و ل گونەهێت وان دبۆریت و یا هوین دکەن دزانیت. ﴿٢٦﴾ و دوعایێت وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین قەبویل دکەت، و ژ کەرەما خۆ ژ داخوازا وان زێدەتر ددەتە وان، و ئیزایەکا دژوار بۆ گاوران یا هەی. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر خودێ ڕزقێ هەمی بەندەیێت خۆ بەرفرەهـ کربایە [و هەمی زەنگین و بێ منەت کربانە]، دا هەمی د ئەردیدا سەرداچن، و دا خۆ مەزن کەن، بەلێ ل قایدەیا (فەدارا) وی دڤێت ڕزقی دئینیتە خوارێ، ب ڕاستی ئەو ل بەندەیێت خۆ شارەزا و ب ئاگەهە.

﴿٢٨﴾ و ئەوە بارانێ [وەختێ هەوجەییێ] دئینیتە خوارێ، پشتی بەندەیێت وی ژ هاتنا وێ بێ هیڤی بووین، و دلۆڤانیا خۆ [خێر و بێرێت بارانێ] بەلاڤ دکەت، ب ڕاستی ئەوە سەمیانێ، شایی پەسن و سوپاسیێ.

﴿٢٩﴾ و ژ نیشان و بەلگەیێت [مەزناتیا] وی چێکرنا ئەرد و ئەسمانان و هندی خودان ڕوحێت تێدا بەلاڤ کرین، و ئەو ل سەر کۆمکرنا وان ئەگەر بڤێت یێ پێڤەهاتییە. ﴿٣٠﴾ هەر نەخۆشیەکا بگەهیتە هەوە ژ بەر وان کار و کریارانە یێت هەوە کرین، و ل گەلەک گونەهان ژی دبۆریت [جزایێ بۆ نادانیت]. ﴿٣١﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین نەشێن خودێ نەچار بکەن د ئەردیدا، کو هەوە ئیزا نەدەت، و ژ بلی خودێ هەوە چو هاریکار و پشتەڤان نینن.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾
أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ
يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ
ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى
ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
ٱلْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ وَتَرَى
ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

﴿٣٢﴾ و ژ نیشانێت [مەزناتی و دەستهەلاتداریا] وی، چۆن و هاتنا گەمییێت وەکی چیایانە د دەریایێدا. ﴿٣٣﴾ ئەگەر خودێ بڤێت دێ بای ڕاوەستینیت، ڤێجا گەمی دێ د دەریایێدا مینە ڕاوەستیای، ب ڕاستی ئەڤە [ئینان و برنا گەمییان] نیشان و بەلگەنە [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ هەر ئێکێ زێدە سەبرکێش و زێدە شوکوردار. ﴿٣٤﴾ یان ژی [ئەگەر بڤێت دێ هوڕەبایەکێ دژوار ب سەر واندا ئینیت] ژ بەر کار و کریارێت وان کرین دێ وان د هیلاك بەت، و ل گەلەك گونەهێت وان دبۆریت [و ب گونەهێت وان ل وان ناگریت، و وان ژ گەلەك نەخۆشییان قورتال دکەت]. ﴿٣٥﴾ دا ئەوێت گەنگەشە و جڕەبڕێ د ئایەتێت مەدا دکەن، بزانن ئەو ژ ئیزایا مە قورتال نابن. ﴿٣٦﴾ و هەر تشتەکێ خودێ داییە هەوە ژ پەرتال و خەملا ژیانا دنیایێیە، و تشتێ ل دەڤ خودێ هەی چێتر و ب دۆمترە، بۆ وان ئەوێت باوەری ئینایین و پشتا خۆ ب خودایێ خۆ گەرم کرین. ﴿٣٧﴾ و [ئەوێت باوەری ئینایین ئەون] ئەوێت خۆ ژ گونەهێت مەزن و زێدە کرێت دویر دئێخن، و ئەگەر کەربێت وان ژ ئێکێ ڤەبوون لێ دبۆرن. ﴿٣٨﴾ و ئەوێت ل دویڤ ئەمرێ خودایێ خۆ هاتین، و نڤێژ بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی کرین، و کاروبارێ وان [دناڤبەرا هەڤدا] مشێورەتکرنە، و ژ ڕزقێ مە داییە وان [د ڕێکا خودێدا] ددەن. ﴿٣٩﴾ و ئەوێت ئەگەر ستەم لێ هاتەکرن [ژ نەهەقی]، تۆلێت خۆ ل وی ڤەدکەن یێ ستەم ل وان کری، و تەعدایێ ناکەن [دڤێت موسلمان یێ شکەستی و بێچارە نەبیت بەرامبەر زۆرداریێ و ئازاکرنا وی ژ هێزکاریێ بیت]. ﴿٤٠﴾ و جزایێ خرابیێ خرابییەکا وەکی وێیە، و هەر کەسێ ل وی ببۆریت [ئەوێ خرابی د گەل کری] و ناڤبەرا خۆ و وی خۆش بکەت، دێ خودێ خەلاتێ وی دەتێ، ب ڕاستی خودێ حەژ ستەمکاران ناکەت. ﴿٤١﴾ و یێ تۆلا خۆ ڤەکەت [بێ زێدەیی] پشتی ستەم لێ هاتییە کرن، ڤێجا ئەڤان چو ڕێکێت لێگرتن و لۆمەیان ناچنێ. ﴿٤٢﴾ ئەو دێ بەر لۆمە و لۆمەدار بن ئەوێت زۆرداریێ ل خەلکی دکەن، و ژ نەهەقی خۆ د ئەردیدا مەزن دکەن، و خرابی و دەستدرێژیێ تێدا ل سەر جان و مالێ خەلکی دکەن، ئەڤان ئیزایەکا ب ژان و دژوار بۆ وانە [ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿٤٣﴾ و یێ سەبرێ [ل سەر زولمێ] بکێشیت، و [ل زۆرداریێ خۆ] ببۆریت، ئەڤە [سەبرکێشان و لێبۆرین] ژ وان کارانە یێت کو دڤێت مرۆڤ ل سەر یێ هشیار و ڕژد بیت. ﴿٤٤﴾ و هەر کەسێ خودێ وی گومڕا و ڕێبەرزە بکەت، نێ وی پشتی خودێ کەس نینە، خۆ لێ بکەتە خودان و وی ڕاستەڕێ بکەت، و دێ بینی گاڤا ستەمکار [ڕۆژا قیامەتێ] ئیزایێ دبینن، دێ بێژن: ئەرێ ڕێکەکا زڤڕینێ [بۆ دنیایێ] هەیە.

وَتَرَىٰهُمۡ يُعۡرَضُونَ عَلَيۡهَا خَٰشِعِينَ مِنَ ٱلذُّلِّ يَنظُرُونَ مِن طَرۡفٍ خَفِيّٖۗ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ وَأَهۡلِيهِمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ أَلَآ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ فِي عَذَابٖ مُّقِيمٖ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنۡ أَوۡلِيَآءَ يَنصُرُونَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِۗ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ ٱسۡتَجِيبُواْ لِرَبِّكُم مِّن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَ يَوۡمٞ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِۚ مَا لَكُم مِّن مَّلۡجَإٖ يَوۡمَئِذٖ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٖ ﴿٤٧﴾ فَإِنۡ أَعۡرَضُواْ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظًاۖ إِنۡ عَلَيۡكَ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُۗ وَإِنَّآ إِذَآ أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ فَرِحَ بِهَاۖ وَإِن تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةُۢ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡ فَإِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ كَفُورٞ ﴿٤٨﴾ لِّلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثٗا وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوۡ يُزَوِّجُهُمۡ ذُكۡرَانٗا وَإِنَٰثٗاۖ وَيَجۡعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًاۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٞ قَدِيرٞ ﴿٥٠﴾ ۞وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحۡيًا أَوۡ مِن وَرَآيِٕ حِجَابٍ أَوۡ يُرۡسِلَ رَسُولٗا فَيُوحِيَ بِإِذۡنِهِۦ مَا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ عَلِيٌّ حَكِيمٞ ﴿٥١﴾

﴿٤٥﴾ و دێ وان بینی بەر ب دۆژەهێڤە دئێنە ئازۆتن، و ب ترس ژ ڕسوایی و شەرمزاری ب ڕەخەکێ چاڤی و بڤەبڤە چاڤگێڕینێ دکەن، و ئەوێت باوەری ئینایین [پشتی چوینە بەحەشتێ و دیتین کا چ ب سەرێ گاوران هات] دبێژن: ب ڕاستی خوسارەت ئەون ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ ژ خۆ و کەس و کارێت خۆ بوویین، بزانن ب ڕاستی ستەمکار یێت د ئیزایەکا بەردەوامدا [نە ب دویماهیك دئێت و نە ژێ دەردکەڤن]. ﴿٤٦﴾ و وان ژ بلی خودێ چو هاریکار نەبوون هاریکاریا وان بکەن [و ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش]، و هەر کەسێ خودێ وی گومڕا و ڕێبەرزە بکەت، نێ ڕێکا ڕزگاربوونێ بۆ نینە. ﴿٤٧﴾ [گەلی مرۆڤان] بەرسڤا خودایێ خۆ بدەن [ئانکو ب لەز گوهداریا خودایێ خۆ بکەن، و ل بەر ئەمرێ وی ڕاوەستن]، بەری ڕۆژەك بێت کەس نەشێت ڤەگێڕیت، و وەلێ بکەت کو خودێ نەئینیت، د وێ ڕۆژێدا [کو ڕۆژا قیامەتێیە] نە چو پارێزەر [ژ ئیزایا خودێ] هەوە هەنە، و نە تێك هەیە ئینکارا وێ ئیزایێ بکەت [ئەوا ب سەرێ هەوە دئێت، چونکی هوین دێ زانن ب دورستی هوین هێژایی وێ ئیزایێنە]. ﴿٤٨﴾ ڤێجا ئەگەر وان ڕوییێ خۆ وەرگێڕا [و ل دویڤ ئەمرێ خودێ نەهاتن و باوەری نەئینان، خەمێ نەخۆ]، نێ مە تو نەهنارتی تو ل سەر وان پارێزکار بی [ب کۆتەکی بەرێ وان بدەیە باوەرییێ] و ژ گەهاندنا پەیاما خودێ پێڤەتر چو یێ دی ل سەر تە نینە، و ئەگەر ئەم ژ بەرێ خۆڤە نیعمەت و کەرەمەکێ بدەینە مرۆڤی پێ کەیفخۆش دبیت [بەتەر دبیت]، و ئەگەر نەخۆشییەك ژ بەر ئەوا وان کری بگەهیتە وان، ڤێجا ڤەنجییێت بەری نوکە مە د گەل مرۆڤی کرین، ژ بیرا خۆ دبەت. ﴿٤٩﴾ خودانی و فەرمانداریا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، چ بڤێت چێ دکەت، یێ بڤێت دێ کچان دەتێ و یێ بڤێت دێ کوڕان دەتێ. ﴿٥٠﴾ یان ژی دێ کوڕ و کچان پێکڤە دەتێ، هەچییێ وی بڤێت ژی دێ خرش کەت [نە کوڕ دبن و نە کچ..]، ب ڕاستی ئەو یێ زێدە زانا و خودان شیانە.

﴿٥١﴾ و نینە مرۆڤەك خودێ د گەل باخڤیت، ب ڕێکا وەحییێ [ئیلهامێ] نەبیت [هەروەکی خودێ ئیلهام داییە دەیکا مووسایی، و کرییە د دلێ ویدا کوڕێ خۆ بدانیتە د سندوقەکێدا، و باڤێژیتە د دەریایێدا]، یان ژی ل پشت پەردەیەکێ [هەروەکی خودێ د گەل مووسایی ئاخڤتی و گول ئاخڤتنا خودێ بوویی، بێی خودێ ببینیت] یان ژی فاسدەکی [ژ ملیاکەتان] بۆ بهنێریت، ڤێجا [ئەو ملیاکەت] ب ئەمرێ خودێ چ یا خودێ بڤێت بۆ وی مرۆڤی ب وەحی بینیت، ب ڕاستی خودێ یێ بلند و کاربنەجهە.

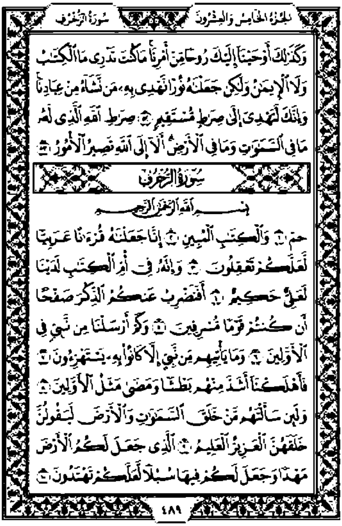

وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ رُوحٗا مِّنۡ أَمۡرِنَاۚ مَا كُنتَ تَدۡرِي مَا ٱلۡكِتَٰبُ
وَلَا ٱلۡإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلۡنَٰهُ نُورٗا نَّهۡدِي بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنۡ عِبَادِنَاۚ
وَإِنَّكَ لَتَهۡدِيٓ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٥٢﴾ صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِي لَهُۥ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلۡأُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخۡرُفِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلۡنَٰهُ قُرۡءَٰنًا عَرَبِيّٗا
لَّعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُۥ فِيٓ أُمِّ ٱلۡكِتَٰبِ لَدَيۡنَا
لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَفَنَضۡرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكۡرَ صَفۡحًا
أَن كُنتُمۡ قَوۡمٗا مُّسۡرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمۡ أَرۡسَلۡنَا مِن نَّبِيّٖ فِي
ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأۡتِيهِم مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٧﴾
فَأَهۡلَكۡنَآ أَشَدَّ مِنۡهُم بَطۡشٗا وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٨﴾
وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٩﴾ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ
مَهۡدٗا وَجَعَلَ لَكُمۡ فِيهَا سُبُلٗا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ﴿١٠﴾

﴿٥٢﴾ و کا چاوا مە وەحی بۆ پێغەمبەرێت دی هنارتیە، وەسا مە ب ئەمرێ خۆ قورئان بۆ تە ب وەحی هنارت، و تە [هەی موحەممەد بەری هاتنا وەحیێ] نەدزانی قورئان چیە و باوەری چیە، بەلێ مە قورئان یا کریە ڕۆناهیەکا وەسا، هەچیێ مە بڤێت ژ بەندەیێت خۆ ئەم ب وێ ڕۆناهیێ ڕاستەڕێ دکەین، و ب ڕاستی تو [هەی موحەممەد] خەلکی بۆ ڕێکا ڕاست [و دینێ دورست] ڕاستەڕێ دکەی. ﴿٥٣﴾ ڕێکا خودایێ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ وی، و بزانن هەمی کاروبار ب بال خودیڤە دزڤڕن.

سۆرەتا زوخروف

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیان، ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە. ﴿٢﴾ سویند ب قورئانا ڕۆنکەر. ﴿٣﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانێ عەرەبی یا ئینایە خوارێ، دا هوین تێ بگەهن. ﴿٤﴾ و ب ڕاستی ئەو د دەپێ پاراستیدا ل دەڤ مە، کتێبەکا ب ڕێز و ڕویمەت و حەکیمە [ئانکو ئایەتێت وێ ب ڕێك و پێك و موکوم هاتینە دارێتن]. ﴿٥﴾ ڤێجا ما چونکی هوین ملەتەکێ زێدە خرابن، ئەم دەستا ژ هەوە بەردەین و هەوە ب قورئانێ شیرەت نەکەین؟!. ﴿٦﴾ و مە چەند پێغەمبەر بۆ ملەتێت بەرێ هنارتینە؟ [ئانکو مە گەلەك پێغەمبەر بۆ وان هنارتن]. ﴿٧﴾ و چو پێغەمبەر بۆ وان نەدهاتن، ئەگەر وان ترانە پێ نەکربانە. ﴿٨﴾ ڤێجا ئەوێت ژ وان هەمیان ب هێزتر مە د هیلاك برن، و سەرهاتیا وان گەلەك جاران د قورئانێدا یا هاتی [ئانکو هەوە دەنگ و باسێت وان یێت زانین، ڤێجا هشیاری دویماهیکا وان بن ئەو ب سەرێ هەوە نەئێت یا ب سەرێ وان هاتی]. ﴿٩﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بکەی: کێ ئەرد و ئەسمان چێ کرینە، دێ بێژن: خودایێ سەردەست و زانا یێت چێ کرین. ﴿١٠﴾ ئەوێ ئەرد بۆ هەوە خۆشکری و ڕاتێخستی، و بۆ ژیانا هەوە بەرهەڤکری و ڕێك بۆ هەوە کرینە تێدا، دا هوین [د وەغەرێت خۆدا] ڕاستەڕێ بن [و بگەهنە وێ یا هەوە دڤێت].

وَٱلَّذِي نَزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَۢ بِقَدَرٖ فَأَنشَرۡنَا بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗاۚ
كَذَٰلِكَ تُخۡرَجُونَ ﴿١١﴾ وَٱلَّذِي خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُم مِّنَ ٱلۡفُلۡكِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ مَا تَرۡكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسۡتَوُۥاْ عَلَىٰ ظُهُورِهِۦ
ثُمَّ تَذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ رَبِّكُمۡ إِذَا ٱسۡتَوَيۡتُمۡ عَلَيۡهِ وَتَقُولُواْ سُبۡحَٰنَ
ٱلَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقۡرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا
لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُواْ لَهُۥ مِنۡ عِبَادِهِۦ جُزۡءًاۚ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ
لَكَفُورٞ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ ٱتَّخَذَ مِمَّا يَخۡلُقُ بَنَاتٖ وَأَصۡفَىٰكُم
بِٱلۡبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحۡمَٰنِ مَثَلٗا
ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَن يُنَشَّؤُاْ فِي
ٱلۡحِلۡيَةِ وَهُوَ فِي ٱلۡخِصَامِ غَيۡرُ مُبِينٖ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ
ٱلَّذِينَ هُمۡ عِبَٰدُ ٱلرَّحۡمَٰنِ إِنَٰثًاۚ أَشَهِدُواْ خَلۡقَهُمۡۚ سَتُكۡتَبُ
شَهَٰدَتُهُمۡ وَيُسۡـَٔلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُواْ لَوۡ شَآءَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَا عَبَدۡنَٰهُمۗ
مَّا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنۡ عِلۡمٍۖ إِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ
كِتَٰبٗا مِّن قَبۡلِهِۦ فَهُم بِهِۦ مُسۡتَمۡسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلۡ قَالُوٓاْ إِنَّا
وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّهۡتَدُونَ ﴿٢٢﴾

﴿١١﴾ و ئەوێ ئاڤ ب پیڤان ژ ئەوران باراندی [ئانكو ل دویف هەوجەییێ ددەت، نە هند گەلەك دبارینیت ئەردی هەمییێ بن ئاڤ بكەت و بغەرقینیت، و نە هند كێم دبارینیت ئەوێت ل سەر ئەردی تێنی و بێ ئاڤ بمینن، و دارویار نەمینن]، ڤێجا مە ئەردەكێ مری پێ ساخكرەڤە و شینكر، هوین ژی هۆسا دێ [ژ گۆڕان] دەركەڤن. ﴿١٢﴾ و ئەوێ هەمی جۆت [نێر و مێ، سار و گەرم، شرین و تەحل، باش و خراب] چێ كرین، و گەمی و تەرش داینە هەوە، هوین لێ سواربن. ﴿١٣﴾ دا هوین ل پشتا وان سواربن، پاشی دا هوین هەر وەختێ ل پشتا وان سواربوون، نیعمەتێت خودێ بینە بیرا خۆ و بێژن: پاك و پاقژی ژ هەمی كێماسیان بۆ وی خودایی، ئەوێ ئەڤە بۆ مە سەرنەرم كرین، و مە ب خۆ ئەڤ شیانە نەبوون. ﴿١٤﴾ و ئەم هەر دێ ب بال خودایێ خۆڤە زڤڕین. ﴿١٥﴾ و وان [قورەیشیان] هندەك ژ بەندەیێت وی كرنە پشكەك ژ وی (ژ خودێ) [ئانكو ملیاكەت كرنە كچێت خودێ]، ب ڕاستی مرۆڤ چاڤنڤ و نەشوكوردارەكێ ئاشكەرایە.

﴿١٦﴾ ئەرێ خودێ ژ چێكرییێت خۆ، كچ بۆ خۆ هەلبژارتن، و كوڕ بۆ هەوە ڤەوەژارتن [ب ڕاستی ئەڤە ئاخڤتنەكا گەلەك مەزن و زێدە كرێتە، چاوا هوین خۆ ژ خودێ ب قەدرتر دبینن، و كوڕان بۆ خۆ ددانن، و ئەوێت هەوە نەڤێن كو كچن ب بال ویڤە لێ ددەن]. ﴿١٧﴾ و هەر وەختێ مزگینی بۆ ئێكی ب وێ هاتەدان یا وان بۆ خودێ ددانا [كو كچە]، ئاڤچاڤێت وی تێكچۆن و ڕەش و شین بوون، وپری كەرب و كین و خەم بوو و كەربا خۆ داعویرا. ﴿١٨﴾ ئەرێ ئەو وی بۆ خودێ ددانن، یێ د ناڤ زێڕ و زینەتێدا مەزنبوویی، و د هەڤڕكیێدا نەیێ ب ئەزمان. ﴿١٩﴾ و وان ملیاكەت، ئەوێت بەندەییێت خودێ، مێ دانان، ما وان چێكرنا وان دیتییە؟ شادەبیا وان دێ ئێتە نڤیسین، و دێ پسیارا وان ل سەر ئێتەكرن. ﴿٢٠﴾ و گۆتن: ئەگەر خودایێ دلۆڤان ڤیابایە مە ئەو نەدپەرستن، و ئەو ڤێ ژ دەڤ خۆ دبێژن و وان چو بەلگە و نیشان پێ نینن، و ئەو ژ درەوان پێڤەتر نابێژن. ﴿٢١﴾ یان ژی بەری قورئانێ مە كتێبەكا دی دابییە وان، ئەو خۆ پێڤە دگرن [كو بۆ خۆ دكەنە نیشان و بەلگە ل سەر بۆچۆنا خۆ، كو حاشا ملیاكەت كچێت خودێنە، یان ژی خودێ ڤیایە ئەو پەرستنا وان بكەن، لەوا ژێ نەداینە پاش]. ﴿٢٢﴾ نەخێر وەسا نینە بەلێ [بەلگەیێ وان ئەڤەیە] دبێژن: مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دین و ڕێكەكێ ییێت دیتین، و ئەم ژی ل دویف شۆپ و دەوسا وان دچین.

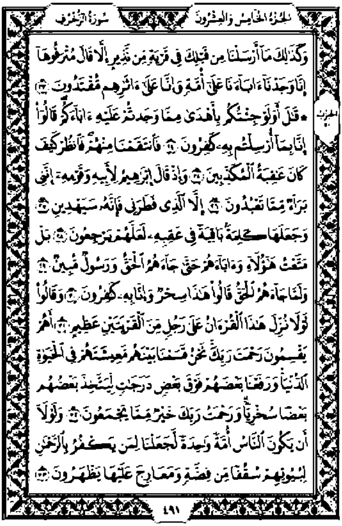

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ
إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقۡتَدُونَ ٢٣
۞ قَٰلَ أَوَلَوۡ جِئۡتُكُم بِأَهۡدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمۡ عَلَيۡهِ ءَابَآءَكُمۡۖ قَالُوٓاْ
إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٢٤ فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ٢٥ وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦٓ إِنَّنِي
بَرَآءٞ مِّمَّا تَعۡبُدُونَ ٢٦ إِلَّا ٱلَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُۥ سَيَهۡدِينِ ٢٧
وَجَعَلَهَا كَلِمَةَۢ بَاقِيَةٗ فِي عَقِبِهِۦ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٢٨ بَلۡ
مَتَّعۡتُ هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ وَرَسُولٞ مُّبِينٞ ٢٩
وَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ وَإِنَّا بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٣٠ وَقَالُواْ
لَوۡلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانُ عَلَىٰ رَجُلٖ مِّنَ ٱلۡقَرۡيَتَيۡنِ عَظِيمٍ ٣١ أَهُمۡ
يَقۡسِمُونَ رَحۡمَتَ رَبِّكَۚ نَحۡنُ قَسَمۡنَا بَيۡنَهُم مَّعِيشَتَهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۚ وَرَفَعۡنَا بَعۡضَهُمۡ فَوۡقَ بَعۡضٖ دَرَجَٰتٖ لِّيَتَّخِذَ بَعۡضُهُم
بَعۡضٗا سُخۡرِيّٗاۗ وَرَحۡمَتُ رَبِّكَ خَيۡرٞ مِّمَّا يَجۡمَعُونَ ٣٢ وَلَوۡلَآ
أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ لَّجَعَلۡنَا لِمَن يَكۡفُرُ بِٱلرَّحۡمَٰنِ
لِبُيُوتِهِمۡ سُقُفٗا مِّن فِضَّةٖ وَمَعَارِجَ عَلَيۡهَا يَظۡهَرُونَ ٣٣

﴿٢٣﴾ و هۆسا مە چو پێغەمبەر بەری تە بۆ خەلکێ چو گوندان نەهنارتینە، ئەگەر دەولەمەند و گرەگر و سەرکردەیێت وان نەگۆتبنێ، ب ڕاستی مە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دین و ڕێکەکێ یێت دیتین، و ئەم ژی ل دویڤ وان دچین. ﴿٢٤﴾ [هەر پێغەمبەرەکێ بۆ وان هاتیت گۆتیە وان]: ئەرێ ئەگەر خۆ ئەز بۆ هەوە تشتەکی بینم ژ وێ چێتر و ڕاستەڕێتر ژی بیت، یا هەوە باب و باپیرێت خۆ ل سەر دیتین [هەر دێ هوین دێ ل شۆپا وان چن] گۆتن: ب ڕاستی ئەم ژ تشتێ هوین پێ هاتینە هنارتن بێ باوەرین. ﴿٢٥﴾ و مە تۆل ل وان ڤەکر، ڤێجا بەرێ خۆ بدەیێ، کا دویماهیا ئەوێت پێغەمبەرێت خودێ درەوین دانایین، بوو چ؟. ﴿٢٦﴾ سەرهاتیا ئیبراهیم پێغەمبەر بۆ وان بێژە دەمێ گۆتیە بابێ خۆ و ملەتێ خۆ: بێ گۆمان ئەز یێ بەریمە ژ وان یێت هوین دپەرێسن. ﴿٢٧﴾ بەلێ ئەز وی دپەرێسم یێ ئەز دایم، بێ گۆمان ئەو دێ من ڕاستەڕێ کەت. ﴿٢٨﴾ و ئیبراهیمی پەیڤا تێکینیا خودێ د دویڤ خۆدا هێلا، و کرە پەیڤەکا هەروهەر هەی، [دا یێ باوەری بڤێت لێ بزڤڕیت]. ﴿٢٩﴾ بەلێ مە خۆشی دانە ڤان و باب و باپیرێت وان [مەخسەد پێ خەلکێ مەکەهێنە]، هەتا قورئان و پێغەمبەرێ ئاشکەرا بۆ وان هاتی. ﴿٣٠﴾ ڤێجا وەختێ قورئان بۆ وان هاتی [دا وان ژ بێ ئاگەهیا وان هشیار بکەن]، گۆتن: ئەڤە سحرە، و ب ڕاستی ئەم باوەریێ پێ نائینین. ﴿٣١﴾ و گۆتن: بلا ئەڤ قورئانە بۆ ئێك ژ هەردو ماقویلێت ڤان هەردو گوندان هاتبایە خوارێ [ل تائیفێ: بۆ عوروەیێ کوڕێ مەسعوودێ (سەقەفی)، و ل مەکەهێ: بۆ وەلیدێ کوڕێ موغیرەی، دورست نەدیتن بۆ موحەممەدێ تێتیم بێت]. ﴿٣٢﴾ ئەرێ ما لێکڤەکرنا دلۆڤانیا خودایێ تە د دەست واندایە؟ [ئانکو ما پێغەمبەراتی د دەست واندایە، دا بێژن ئەڤە یێ هەژیە و ئەوێ هە نە.. یان بلا بۆ ڤی هاتبایە و بۆ ئەوێ هە نەهاتبایە؟] مە ڕزقێ وان د ژیانا دنیایێدا د ناڤبەرا واندا یێ لێکڤەکری، و مە هندەك ژ وان ب سەر هندەکان یێت ئێخستین، دا هندەك ژ وان هندەکان بۆ خۆ بکەنە خزمەتکار [دا کارێ ژیانێ پێ دورست بیت]، [ما ئەو ڤێ نابینن، ڤێجا چاوا ڕازی نین، خودێ پێغەمبەراتیێ بدەتە وی یێ وی بڤێت] و دلۆڤانیا خودایێ تە [ڕۆژا قیامەتێ] ژ وێ چێترە، یا ئەو کۆم دکەن [ژ مال و سامانێ دنیایێ]. ﴿٣٣﴾ و ئەگەر ژ بەر هندێ نەبایە کو خەلك هەمی بچنە سەر گاورییێ و بمیننە ب دنیایێڤە [و موسلمان نەمینن]، ئەم دا بانێت خانیێت وان ئەوێت باوەری ب خودایێ دلۆڤان نەئینایین کەینە زیڤ، و دا پەیسکێت خانیان ب خۆ ژی کەینە زیڤ، پێ سەرکەڤنە بانی.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِن
كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا
فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ
بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ
إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ
ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَإِمَّا
نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى
وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُۥ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَآ
أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ رَبِّ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٣٤﴾ و دا دەرگەهێت خانیێت وان و تەختێت ل سەر پال ددەن کەینە زیڤ. ﴿٣٥﴾ و دا زێر و زینەتی دەینە وان، و ئەڤە هەمی بەرتالێ ژیانا دنیایێیە، و ئاخرەت ل دەڤ خودایێ تە، بۆ پارێزکار و تەقوادارانە. ﴿٣٦﴾ و هەر کەسێ پشت دەتە بیرئینان و زکرێ خودایێ دلۆڤان و قورئانێ، ئەم دێ شەیتانەکی بۆ کەینە هەڤال، کو هەروهەر د گەل بیت. ﴿٣٧﴾ و ئەو شەیتان، وان ژ ڕێکا خودێ ددەنە پاش، و ئەو هزر دکەن ئەو یێت ل سەر ڕێکا ڕاست. ﴿٣٨﴾ [ڤێجا ئەو هۆسا ڕێکا شەیتانی دگریت] هەتا دئێتە دەڤ مە، دێ بێژیت: خۆزی ناڤبەینا من و تە [مەحەمەد یێ شەیتانە] دویراتیا ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایێ بایە، چ پیسە هەڤال و پیسە تەکی. ﴿٣٩﴾ و د بنیرا فایدەی هەوە ناکەت، ئەڤرۆ هوین هەمی د ئیزایێدا هەڤپشک بن، چونکی هەوە پێکڤە ستەم یا کری [بەروڤاژی دنیایێ، دەمێ بەلا دئێتە تەڤایی، سڤك دبیت]. ﴿٤٠﴾ ئەرێ ما تو دشێی [هەی موحەممەد] یێ کەڕ، وەلێ بکەی گولێ ببیت، یان ئەوێ کۆرە و ئەوێ د بەرزەبوونەکا ئاشکەرادا ڕاستەڕێ بکەی [ڤێجا ب خەم نەکەڤە ژ بەر باوەری نەئینانا وان، دکەڕن چونکی گولێ نابن، کۆرمنە چونکی نابینن]. ﴿٤١﴾ و ئەگەر مە تو مراندی، بەری ئەم وان ئیزادەین، [بزانە] ب ڕاستی ئەم دێ هەر تۆلێ ل وان ڤەکەین. ﴿٤٢﴾ یان ژی دێ وێ ئیزایا مە پەیمان پێ دایییە تە نیشا وان دەین، ب ڕاستی ئەم ل سەر وان خودان دەستهەلاتین. ﴿٤٣﴾ و ئەو وەحیا بۆ تە هاتی کو قورئانە باش بگرە، ب ڕاستی تو یێ ل سەر ڕێکا ڕاست. ﴿٤٤﴾ و ب ڕاستی ئەڤ قورئانە بۆ تە و ملەتێ تە سەربلندی و سەرفەرازییە، و ڕۆژا قیامەتێ دێ پسیارا وێ ژ هەوە ئێتەکرن. ﴿٤٥﴾ [هەی موحەممەد] پسیارا وان بکە، ئەوێت مە بەری تە هنارتین ژ پێغەمبەران، کا مە پەرستیەك ژ بلی خودایێ دلۆڤان دانایە، بێتە پەرستن [ئانکو چو پێغەمبەران داخوازا پەرستنا غەیری خودێ نەکرییە]. ﴿٤٦﴾ و ب سویند مە مووسا ب موعجیزەیێت خۆڤە بۆ فیرعەونی و گرەگر و کەنکەنەیێت وی هنارت، و گۆت: ب ڕاستی ئەز پێغەمبەرێ خودانێ هەمی جیهانانم. ﴿٤٧﴾ ڤێجا وەختێ مووسا ب موعجیزەیێت مەڤە بۆ وان هاتی، ب چوڤە وەرنەگرتن و پێ کەنین.

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَٰهُم
بِٱلْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَ ٱلسَّاحِرُ ٱدْعُ لَنَا
رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِى قَوْمِهِۦ
قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِى مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلْأَنْهَٰرُ تَجْرِى مِن
تَحْتِىٓ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَآ أُلْقِىَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ
مَعَهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَٱسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ
فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّآ ءَاسَفُونَا
ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَٰهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْءَاخِرِينَ ﴿٥٦﴾ ۞ وَلَمَّا ضُرِبَ ٱبْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا
إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَأَٰلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ
هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًۢا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ
إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَٰهُ مَثَلًا لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٥٩﴾
وَلَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَٰٓئِكَةً فِى ٱلْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

الربع

﴿٤٨﴾ و مە چو موعجیزە نیشا وان نەددان، ئەگەر ئەو ژ یا بەری خۆ یا مەزنتر نەبایە، و [بشتی موعجیزەیان فایدەی وان نەکری] مە ئەو ئیزادان، دا ل خۆ بزڤرن. ﴿٤٩﴾ [ڤێجا وەختێ بەرهنگاری ئیزایێ بووین] گۆتن: سێربەندۆ ژ خودایێ خۆ بخوازە، ئەو پەیمانا دایییە تە [پەیمانا ڕاکرنا ئیزایێ ل سەر وی یێ باوەرییێ بینیت] بۆ مە ب جهـ بکەت، ب ڕاستی ئەم دێ باوەرییێ ب تە ئینین. ﴿٥٠﴾ ڤێجا وەختێ مە ئیزا ل سەر وان ڕاکری، وان پەیمانا خۆ شکاند [و ل سەر گاوریا خۆ مان]. ﴿٥١﴾ و فیرعەونی د ناڤ ملەتێ خۆدا گازی کر و گۆت: گەلی ملەتێ من ما ملکێ مسرێ نەیێ منە؟ و ما ئەڤ ڕویبارە دبن [قەسرێت] مندا ناچن، ما هوین نابینن؟ [و بزانن ئەز چەندێ ب هێزم، و ملکێ من چەندێ مەزنە]. ﴿٥٢﴾ ما ئەز ژ ڤی، ئەڤێ بێخێرزك و ب دورستی نوزانیت باخڤیت، چێتر نینم؟ ﴿٥٣﴾ [ڤێجا ئەگەر ڕاست پێغەمبەرە] پا بلا [خودایێ وی] بازنکێت زێڕی دابانێ [و کربانە زەندکێت خۆ، وەکی مەزنێت وی سەردەمی]، یان ژی دەمێ هاتی ملیاکەت ژی د گەل هاتبانە. ﴿٥٤﴾ ڤێجا فیرعەونی ملەتێ خۆ ب چو حسێب نەکرن و سڤك زانین [قیمەت نەدا وان]، ئینا وان ژی گوهداریا وی کرن، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێدەرکەفتی بوون. ﴿٥٥﴾ ڤێجا وەختێ کەرێت مە ڤەکرین مە تۆل ل وان ڤەکر، و مە هەمی د ئاڤێدا خەندقاندن. ﴿٥٦﴾ و مە ئەو [بۆ گاوران] کرنە بەراهیکێش، و مە ئەو کرنە چامە بۆ غەیری وان. ﴿٥٧﴾ و وەختێ نموونە ل سەر کوڕێ مەریەمێ هاتییە دانان [وەختێ ئەڤ ئایەتە هاتییە خوارێ ﴿إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَٰرِدُونَ﴾ ئانکو: ب ڕاستی هوین، و ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن، داردوویێ دۆژەهێنە. قورەیشییان گۆتە پێغەمبەری، ما نە مەسیحی، عیسایی دپەرێسن، و تو دبێژی عیسا پێغەمبەرە، ڤێجا ئەگەر ئەو د ئاگریدا بیت ئەم ژی ڕازینە، ئەم و پەرستییێت خۆ د گەل وی بین، گاورێت قورەیشییان کرنە کەنی، و بوو ئیقەلیقا وان]، ملەتێ تە ب وێ [نموونەیێ دلخۆش بوون] و دەنگێت وان ژ کەیفاندا بلند بوون. ﴿٥٨﴾ و گۆتن: ما بوتێت مە چێترن یان عیسا [ئەگەر هەر کەسێ شوینا خودێ بێتە پەرستن د ئاگریدا بیت، ئەم ڕازینە بوتێت مە د گەل عیسایی بن]، و وان ئەڤ نموونەیە بۆ تە نەئینا ئەگەر بۆ جڕەبڕ و گەنگەشەیێ نەبیت، نێ ئەو ملەتەکێ زێدە چێڕدرێژن و جڕکێشن. ﴿٥٩﴾ [عیسایێ کوڕێ مەریەمێ نەخودێیە، و نە وی گۆتییە وان من بپەرێسن] ئەو بەس بەندەیەکە، مە نیعمەتا د گەل کری، و مە یێ کرییە نیشان و بەلگەیەك بۆ ئسرائیلییان [ل سەر شیان و دەستهەلاتداریا خۆ]. ﴿٦٠﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە، دا شوینا هەوە ملیاکەتان کەینە د ئەردیدا.

وَإِنَّهُۥ لَعِلۡمٞ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمۡتَرُنَّ بِهَا وَٱتَّبِعُونِۚ هَٰذَا صِرَٰطٞ
مُّسۡتَقِيمٞ ٦١ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُۖ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٦٢
وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ قَالَ قَدۡ جِئۡتُكُم بِٱلۡحِكۡمَةِ
وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعۡضَ ٱلَّذِي تَخۡتَلِفُونَ فِيهِۖ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ٦٣
إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ٦٤
فَٱخۡتَلَفَ ٱلۡأَحۡزَابُ مِنۢ بَيۡنِهِمۡۖ فَوَيۡلٞ لِّلَّذِينَ ظَلَمُواْ
مِنۡ عَذَابِ يَوۡمٍ أَلِيمٍ ٦٥ هَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن
تَأۡتِيَهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ٦٦ ٱلۡأَخِلَّآءُ يَوۡمَئِذِۭ
بَعۡضُهُمۡ لِبَعۡضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلۡمُتَّقِينَ ٦٧ يَٰعِبَادِ لَا خَوۡفٌ
عَلَيۡكُمُ ٱلۡيَوۡمَ وَلَآ أَنتُمۡ تَحۡزَنُونَ ٦٨ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُواْ مُسۡلِمِينَ ٦٩ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ أَنتُمۡ وَأَزۡوَٰجُكُمۡ
تُحۡبَرُونَ ٧٠ يُطَافُ عَلَيۡهِم بِصِحَافٖ مِّن ذَهَبٖ وَأَكۡوَابٖۖ
وَفِيهَا مَا تَشۡتَهِيهِ ٱلۡأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلۡأَعۡيُنُۖ وَأَنتُمۡ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ٧١ وَتِلۡكَ ٱلۡجَنَّةُ ٱلَّتِيٓ أُورِثۡتُمُوهَا بِمَا كُنتُمۡ
تَعۡمَلُونَ ٧٢ لَكُمۡ فِيهَا فَٰكِهَةٞ كَثِيرَةٞ مِّنۡهَا تَأۡكُلُونَ ٧٣

﴿٦١﴾ و ب ڕاستی هاتنا وی [یا عیسایێ كوڕێ مەریەمێ] نیشانە بۆ قیامەتێ، ڤێجا هوین د هاتنا وێ ڕۆژێدا ب گۆمان نەبن، و ل دویڤ من وەرن، ب ڕاستی ئەڤەیە ڕێكا ڕاست. ﴿٦٢﴾ و [هشیار بن] شەیتان هەوە ژ ڕێكا خودێ نەدەتە پاش، ب ڕاستی ئەو بۆ هەوە دژمنەكێ ئاشكەرایە. ﴿٦٣﴾ ڤێجا وەختێ عیسا ب بەلگە و نیشانێت ئاشكەراڤە هاتی، گۆت: ئەز پێغەمبەر بۆ هەوە هاتم، دا هندەك ژ تشتێ هوین تێدا ژێك جودا [ژ ئەحكامێت تەوراتێ] بۆ هەوە ئاشكەرا بكەم، ڤێجا تەقوا خودێ [د فەرمانێت ویدا] بكەن، و گوهێ خۆ بدەنە من. ﴿٦٤﴾ ب ڕاستی خودێ خودانێ منە و خودانێ هەوەیە ژی، ڤێجا وی بپەرێسن، ڕێكا ڕاست هەر ئەڤەیە. ﴿٦٥﴾ [بەلێ پشتی عیسایی]، دەستە و كۆمێت [ئسرائیلیان] د دەرهەقێ ویدا ژێك جودا بوون [و هەر ئێكی تشتەك د ڕاستێدا دگۆت، هندەكان كرە خودێ ب خۆ، و هندەكان كرە كوڕێ خودێ، و هندەكان كرە ئێك ژ سێ خودێیان، و هندەكان دەیكا وی ب دەهمەن پیسێ گونەهكار كر]، ڤێجا وەیل و ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بیت، ئەوێت ستەم كرین [ب وان ئاخڤتنێت د دەرهەقێ عیسایدا كرین]، ژ ئیزایا دژوار. ﴿٦٦﴾ ئەرێ ئەو خۆ ل هندێ دگرن، ڕۆژا قیامەتێ ب خافلەتیڤە ب سەر واندا بێت، و وان های ژ خۆ نە. ﴿٦٧﴾ وێ ڕۆژێ [قیامەتێ] هەڤال [ئەوێت د دنیایێدا خۆشڤیێت ئێك] دژمنێت ئێكن، ئەو نەبن ئەوێت ژ بۆ خودێ گەهشتبنە ئێك [هەڤالینی و ڤیانا وان د ئاخرەتێ ژیدا هەر دێ مینیت]. ﴿٦٨﴾ هەی بەندەیێت من [ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، و هوین بەرتەمری من]، ئەڤرۆ نە ترس بۆ هەوە هەیە، و نە هوین ب خەم دكەڤن. ﴿٦٩﴾ [ئەو نا ترسن و ب خەم ناكەڤن] ئەوێت باوەری ئینایین و خۆ سپارتینە ئەمرێ خودێ. ﴿٧٠﴾ هەرنە د بەحەشتێدا هوین و هەڤسەرێت خۆ، دێ خۆشیان تێدا بینن [ب ڕەنگەكێ وەسا كو ئەو خۆشی ل سەروچاڤێت هەوە دیار ببیت]. ﴿٧١﴾ و ئامانێت زێری [یێت خوارنێ] و پەرداغێت [ڤەخوارنا پاقژ] ل بەر وان دئێنە گێڕان، و دل چ بخوازیت و چاڤ بچنە چ بۆ وان د بەحەشتێدا یێ هەی، و هوین هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿٧٢﴾ و ئەڤ بەحەشتە [ئەوا ب ڤان سالۆخەتان] ژ بەر كار و كریارێت هەوە د دنیایێدا كرین، گەهشتییە هەوە. ﴿٧٣﴾ بۆ هەوە تێدا [ژ بلی خوارن و ڤەخوارنێ] گەلەك فێقی و ژ هەمی ڕەنگان یێ هەی، و هوین ژێ دخۆن.

إِنَّ ٱلۡمُجۡرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنۡهُمۡ وَهُمۡ
فِيهِ مُبۡلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمۡنَٰهُمۡ وَلَٰكِن كَانُواْ هُمُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧٦﴾
وَنَادَوۡاْ يَٰمَٰلِكُ لِيَقۡضِ عَلَيۡنَا رَبُّكَۖ قَالَ إِنَّكُم مَّٰكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدۡ
جِئۡنَٰكُم بِٱلۡحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَكُمۡ لِلۡحَقِّ كَٰرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمۡ أَبۡرَمُوٓاْ أَمۡرٗا
فَإِنَّا مُبۡرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمۡ يَحۡسَبُونَ أَنَّا لَا نَسۡمَعُ سِرَّهُمۡ وَنَجۡوَىٰهُمۚ بَلَىٰ
وَرُسُلُنَا لَدَيۡهِمۡ يَكۡتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلۡ إِن كَانَ لِلرَّحۡمَٰنِ وَلَدٞ فَأَنَا۠ أَوَّلُ
ٱلۡعَٰبِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبۡحَٰنَ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ رَبِّ ٱلۡعَرۡشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرۡهُمۡ يَخُوضُواْ وَيَلۡعَبُواْ حَتَّىٰ يُلَٰقُواْ يَوۡمَهُمُ
ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي فِي ٱلسَّمَآءِ إِلَٰهٞ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ
إِلَٰهٞۚ وَهُوَ ٱلۡحَكِيمُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ ٱلَّذِي لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا وَعِندَهُۥ عِلۡمُ ٱلسَّاعَةِ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٨٥﴾
وَلَا يَمۡلِكُ ٱلَّذِينَ يَدۡعُونَ مِن دُونِهِ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَن
شَهِدَ بِٱلۡحَقِّ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَهُمۡ
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُۖ فَأَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِۦ يَٰرَبِّ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوۡمٞ
لَّا يُؤۡمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَٱصۡفَحۡ عَنۡهُمۡ وَقُلۡ سَلَٰمٞۚ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ﴿٨٩﴾

﴿٧٤﴾ ب ڕاستی گاور دێ هەروهەر د ئیزایا دۆژمهێدا مینن. ﴿٧٥﴾ ئیزا ل سەر وان سڤك نابیت [پیچەكێ پێنا خۆ بدەن]، و ئەو تێدا بێ هیڤینە [ئیزا ل سەر وان بیتەكێ ژی سڤك بیت]. ﴿٧٦﴾ و مە ستەم ل وان نەكربوو، بەلێ وان ب خۆ ستەم ل خۆ كر. ﴿٧٧﴾ [دۆژەهیان] گازی كر: هەی دەرگەهڤانێ دۆژەهێ، بلا خودایێ تە مە بمرینیت [دا بۆ خۆ رەحەت بین]، گۆت: ب ڕاستی هوین دێ هەروهەر تێدا مینن [نە دمرن، و نە دەردكەڤن]. ﴿٧٨﴾ ب سویند مە هەقی بۆ هەوە ئینا [مە پێغەمبەر بۆ هەوە هنارتن، و كتێب دانە هەوە، و وان هوین ئاگەهداركرن و داخوازا گوهداریێ ژ هەوە كرن، بەلێ هەوە گوهێ خۆ نەدا وان، و باوەری ب وان نەئینا]، نێ بارا پتر ژ هەوە هەقی نەدڤیا. ﴿٧٩﴾ یان ژی وان (قورەیشیان) تەگبیرا خۆ كریە [تشتەكی ب سەرێ پێغەمبەری بینن، و د ناڤ جهاندا بكوژن]، ب ڕاستی مە ژی تەگبیرا خۆ یا كری [تەگبیرا وان ب سەرێ واندا بشكێنین، و گرەگرێت وان هەمیان ڕۆژا بەدرێ بدەینە كوشتن].

﴿٨٠﴾ یان ژی ئەو هزر دكەن مە گول نهێنی و پتەپتا وان نینە [ئەوا ئەو د (دار الندوە)ڤە د دەرهەقێ پێغەمبەریدا دكەن]، بەلێ مە گولێ هەیە، و ملیاكەتێت مە ئەوێت ل دەڤ وان هەمیێ دنڤیسن. ﴿٨١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: ئەگەر خودایێ دلۆڤان كوڕەك یان كچەك هەبایە، ئەز دا بەری هەمیان پەرێسم [بەلێ حاشای خودێ، ئەڤە د ڕاستا ویدا دورست نینە]. ﴿٨٢﴾ پاك و پاقژی ژ هەمی كێماسیان بۆ خودانێ ئەرد و ئەسمانان و خودانێ عەرشی بیت، ژ وان سالۆخەتێت ئەو ب پال خودێڤە لێ ددەن. ﴿٨٣﴾ ڤێجا [هەی موحەمەد] ژ وان بگەڕە، بلا ل سەر پویچی و نەزانینا خۆ بن، و ترانەیان بۆ خۆ بكەن، هەتا دگەهنە وێ ڕۆژا خۆ، ئەوا سۆز و پەیمان بۆ وان پێ دئێتە دان. ﴿٨٤﴾ و پەرستیێ ڕاست و دورست و هێژایی پەرستنێ د ئەسمانیدا ئەوە، و پەرستیێ ڕاست و دورست و هێژایی پەرستنێ د ئەردیدا ژی هەر ئەوە، و ئەوە كاربنەجه و زانا. ﴿٨٥﴾ و پاكی و بلندی و خێر و بەرەكەت، هەمی بۆ وی بن ئەوێ مالداری و خودانیا ئەرد و ئەسمانان و هندی د ناڤبەرا واندا یا وی، و ئەو ب تنێ وەختێ ڕابوونا قیامەتێ دزانیت، و هەر هوین دێ ب پال ویڤە زڤڕن. ﴿٨٦﴾ و ئەوێت شوینا خودێ دئێنە پەرستن، چو مەهدەر د دەست واندا نینە، ژ بلی وان ئەوێت شادەییێ ب دورستی ب پەیڤا ئێكینیا خودێ ددەن، و ئەو بزانن [خودێیە خودانێ وان و ئەو بەندەیێت وینە]. ﴿٨٧﴾ و ئەگەر تو پسیارا وان بكەی: كێ هوین چێكرینە؟ دێ بێژن: خودێ.. پا چاوا هوین ژ پەرستنا وی دئێنە دویرئێخستن. ﴿٨٨﴾ [و زانینا ڕۆژا قیامەتێ] و گۆتنا پێغەمبەری [ل دەڤ ویە]، [وەختێ گۆتی:] خودێوۆ، ب ڕاستی ئەڤە ملەتەكن باوەریێ نائینن. ﴿٨٩﴾ ڤێجا [هەی موحەمەد] ژ وان بگەڕە و چاڤێت خۆ ژ وان بگرە، و بێژە وان: دێ هەڕن، نێزیك دێ هوین دویماهیا گاوری و سەرڕەقیا خۆ زانن.

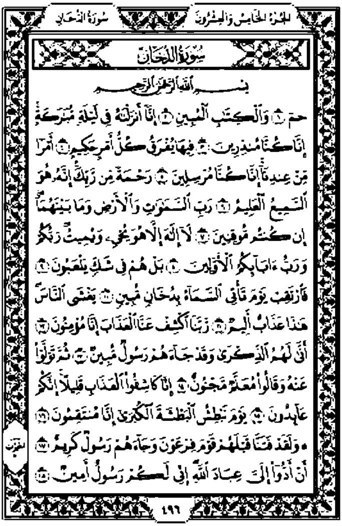

الجزء الخامس والعشرون سورة الدخان

سُورَةُ الدُّخَانِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ فِي لَيۡلَةٖ مُّبَٰرَكَةٍۚ
إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾ فِيهَا يُفۡرَقُ كُلُّ أَمۡرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَمۡرٗا
مِّنۡ عِندِنَآۚ إِنَّا كُنَّا مُرۡسِلِينَ ﴿٥﴾ رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۚ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٦﴾ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ
إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ رَبُّكُمۡ
وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ يَلۡعَبُونَ ﴿٩﴾
فَٱرۡتَقِبۡ يَوۡمَ تَأۡتِي ٱلسَّمَآءُ بِدُخَانٖ مُّبِينٖ ﴿١٠﴾ يَغۡشَى ٱلنَّاسَۖ
هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١١﴾ رَّبَّنَا ٱكۡشِفۡ عَنَّا ٱلۡعَذَابَ إِنَّا مُؤۡمِنُونَ ﴿١٢﴾
أَنَّىٰ لَهُمُ ٱلذِّكۡرَىٰ وَقَدۡ جَآءَهُمۡ رَسُولٞ مُّبِينٞ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوۡاْ
عَنۡهُ وَقَالُواْ مُعَلَّمٞ مَّجۡنُونٌ ﴿١٤﴾ إِنَّا كَاشِفُواْ ٱلۡعَذَابِ قَلِيلًاۚ إِنَّكُمۡ
عَآئِدُونَ ﴿١٥﴾ يَوۡمَ نَبۡطِشُ ٱلۡبَطۡشَةَ ٱلۡكُبۡرَىٰٓ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾
حزب ۞ وَلَقَدۡ فَتَنَّا قَبۡلَهُمۡ قَوۡمَ فِرۡعَوۡنَ وَجَآءَهُمۡ رَسُولٞ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾
أَنۡ أَدُّوٓاْ إِلَيَّ عِبَادَ ٱللَّهِۖ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ﴿١٨﴾

٤٩٦

سورەتا دوخان

ل مەکەهێ هاتیيە خوارێ (٥٩) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هژ‌سا دئێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێکا سورەتا بەقەرە بزڤرە. ﴿٢﴾ سویند ب کتێبا ڕۆنکەر [کو قورئانە]. ﴿٣﴾ ب ڕاستی مە ئەڤ کتێبە [کو قورئانە] د شەڤەکا پیرۆزدا [کو (ليلة القدر)ە، شەڤا ب ڕێز و ڕویمەتە] ئینا خوارێ، دا خەلکی پێ هشیارکەین و بترسینین. ﴿٤﴾ د وێ شەڤێدا هەمی کاروبار ب حیکمەت و شارەزایی، دئێنە دیارکرن و ژێك جوداکرن. ﴿٥﴾ ب ئەمر و فەرمان و زانینا مە، ئەڤە هەمی دئێنە دیارکرن، ب ڕاستی ئەم، پێغەمبەران دهنێرین. ﴿٦﴾ [هنارتنا پێغەمبەران] دلۆڤانییەکە ژ خودایێ تە، ب ڕاستی خودایێ تەیە یێ گوهدێر و زێدە زانا. ﴿٧﴾ [ئەوێ قورئان ئینایە خوارێ] خودایێ ئەرد و ئەسمانانە و هندێ د ناڤبەرا واندا، ئەگەر هەوە ئیقین هەبیت [ئەڤە ژ هەمی تشتان هێژاترە، هوین ئیقینێ پێ بینن]. ﴿٨﴾ چو پەرستییێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، و هەر ئەوە ژیانێ و مرنێ ددەت، ئەڤە خودایێ هەوەیە و خودایێ باب و باپیرێت هەوە ییێت کەڤنە. ﴿٩﴾ نەخێر وان ئیقین نینە کو خودێیە چێکەرێ ئەرد و ئەسمانان، بەلێ ییێت د شك و گومانێدا [د ڕاستا قیامەتێدا]، و ترانەیان پێ دکەن. ﴿١٠﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] خۆ بگرە هەتا ئەسمان دویکێلەکا ئاشکەرا دئینیت. ﴿١١﴾ [ئەو دویکێل] ب سەر خەلکیدا دگریت، ئەڤە ئیزایەکا ب ژان و دژوارە. ﴿١٢﴾ [هنگی گاور دێ بێژن:] خودێیۆ، ڤێ ئیزایێ ل سەر مە ڕاکە، ڕاست ئەم دێ باوەرییێ ئینین. ﴿١٣﴾ و چاوا ئەو دێ پێڤە چن و فایدەی ژ ئیزایێ کەن [و ئاخڤتنا خۆ ب جهـ ئینن]، ئەگەر ئیزا ل سەر وان ڕابوو ئەو باوەرییێ بینن، و بەری نوکە [پێغەمبەرەکێ پێغەمبەراتییا وی ئاشکەرا بۆ وان چۆبوو]. ﴿١٤﴾ پاشی پشت دانێ، و گۆتن: ئەڤە فێرکرییەکێ دینە [ئێك ڤێ بۆ دبێژیت، و ئەڤە نە وەحییە بۆ دئێت]. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی ئەم دێ پیچەکێ وێ ئیزایێ ل سەر هەوە گێڕۆکەین، بەلێ هوین [دیسا] دێ ل گاورییا خۆ زڤڕن. ﴿١٦﴾ ڕۆژا ب هێز [کو ڕۆژا قیامەتێیە] ئەم دێ وان گرین، و ئەم دێ وێ ڕۆژێ تۆلێ ل وان ڤەکەین. ﴿١٧﴾ و ب سویند مە بەری وان ملەتێ فیرعەونی [ب هنارتنا مووسایی و هاروونی] جەرباندن، و پێغەمبەرەکێ پیرۆز بۆ وان هات. ﴿١٨﴾ [گۆتە وان] بەندەییێت خودێ [ئسرائیلیان] بسپێرنە من [ئانکو ڕادەستی من بکەن]، ب ڕاستی ئەز بۆ هەوە پێغەمبەرەکێ ئەمین و دەستپاکم.

﴿١٩﴾ و خۆ ل سەر خودێ مەزن نەکەن [کو هوین ئەمرێ وی ب جهـ نەئینن]، ب راستی من بۆ هەوە بەلگە و نیشانەکا ئاشکەراکەر یا ئینایی. ﴿٢٠﴾ و من خۆ ب خودایێ خۆ و خودایێ هەوە پاراست، کو هوین من بکوژن. ﴿٢١﴾ و ئەگەر هوین باوەر ژ من نەکەن [و باوەرییێ ب خودێ نەئینن]، دێ ژ من ڤەبن [و ئەزیەتا من نەکەن، هەتا خودێ حوکمی د ناڤبەرا مە و هەوەدا دکەت]. ﴿٢٢﴾ ڤێجا [وەختێ مووسایی دیتی ئەو باوەرییێ نائینن، و موعجیزەیێت خودێ درەو ددانن] دوعا ژ خودایێ خۆ [ل وان] کر [و گۆت:] ئەڤە راست ملەتەکێ گونەهکارن. ﴿٢٣﴾ [و مە وەحی بۆ مووسایی هنارت] ب شەڤ بەندەیێت من [ئەوێت باوەری ب تە ئینایین ژ ئسرائیلیان ژ مسری بۆ سەر دەریایا سۆر] دەربێخە، ب راستی ئەو دێ کەڤنە دویڤ هەوە. ﴿٢٤﴾ [گاڤا هەوە دا دەریایێ] بستە ژ دەریایێ دەربازبە، و تە شۆلە ژێ نەبیت بلا [دەریا] وەکی خۆ بمینیت، ب راستی دویڤهاتیا وی لەشکەری خەندقینە [چو بێ نەڤێت]. ﴿٢٥﴾ چەند جنێک و باخچە و کانی وان هێلان. ﴿٢٦﴾ و چەند زەڤیێت چاندی و شوینوارێت خۆش وان هێلان. ﴿٢٧﴾ و چەند نیعمەت وان هێلان، تێدا خۆشی دبرن. ﴿٢٨﴾ و هۆسا مە ئەو د هیلاك برن، و مە ملەتەکێ دی پشتی وان کرە وێرسێ ملك و مالداریا وان. ﴿٢٩﴾ و ئەرد و ئەسمان بۆ وان نەگرین [پشتی مە د هیلاك برین]، و دەرفەت ژی بۆ وان نەهاتە دان [ل خۆ بزڤرن]. ﴿٣٠﴾ و ب سویند مە ئسرائیلی ژ ئیزایا رسواکەر قورتالکرن. ﴿٣١﴾ ژ فیرعەونی، ب راستی وی خۆ گەلەك مەزن کر، و زێدە یێ گونەهکاربوو. ﴿٣٢﴾ ب سویند مە ئەو [ئسرائیل] ب زانینا خۆ ب سەر خەلکێ وی دەمی ئێخستن. ﴿٣٣﴾ و مە ئەو نیشان و موعجیزە دانە وان، ئەوێت جەرباندن و ئمتیحانەکا ئاشکەرا تێدا. ﴿٣٤﴾ و ب راستی ئەڤە (قورەیشی) دبێژن: ﴿٣٥﴾ ژ مرنا مە یا ئێکێ پێڤەتر نینە، و ئەم [پشتی مرنێ] ساخ نابینەڤە. ﴿٣٦﴾ [و گۆتن] پا کا باب و باپیرێت مە بۆ مە بزڤرینن [ئەگەر راستە وەکی هوین دبێژن، کو پشتی مرنێ جارەکا دی ئەم دێ ساخ بینەڤە]. ﴿٣٧﴾ ئەرێ ما ئەو ب هێزترن یان ژی ملەتێ توببەع [یێ حیمیەری، کو ئێك ژ میرێت یەمەنێ بوو]، یان ژی ئەوێت بەری وان [وەکی عاد و (سەموود)] مە د هیلاك برن، ب راستی ئەو یێت گونەهکاربوون. ﴿٣٨﴾ و ب راستی مە ئەرد و ئەسمان و تشتێ د ناڤبەرا واندا ژ ڤەستا چێ نەکرینە. ﴿٣٩﴾ و مە ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ یێت دایین [دا هەقی پێتە ئاشکەراکرن، و مرۆڤێ خراب ب خرابیا خۆ پێتە جزاکرن، و یێ باش ب باشیا خۆ پێتە خەلاتکرن]، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن.

وَأَن لَّا تَعۡلُواْ عَلَى ٱللَّهِۖ إِنِّيٓ ءَاتِيكُم بِسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٖ ﴿١٩﴾ وَإِنِّي عُذۡتُ
بِرَبِّي وَرَبِّكُمۡ أَن تَرۡجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِن لَّمۡ تُؤۡمِنُواْ لِي فَٱعۡتَزِلُونِ ﴿٢١﴾
فَدَعَا رَبَّهُۥٓ أَنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوۡمٞ مُّجۡرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسۡرِ بِعِبَادِي لَيۡلًا إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَٱتۡرُكِ ٱلۡبَحۡرَ رَهۡوًاۖ إِنَّهُمۡ جُندٞ مُّغۡرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمۡ
تَرَكُواْ مِن جَنَّٰتٖ وَعُيُونٖ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٖ وَمَقَامٖ كَرِيمٖ ﴿٢٦﴾ وَنَعۡمَةٖ
كَانُواْ فِيهَا فَٰكِهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَٰلِكَۖ وَأَوۡرَثۡنَٰهَا قَوۡمًا ءَاخَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا
بَكَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلسَّمَآءُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَا كَانُواْ مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدۡ
نَجَّيۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ مِنَ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِن فِرۡعَوۡنَۚ إِنَّهُۥ
كَانَ عَالِيٗا مِّنَ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ ٱخۡتَرۡنَٰهُمۡ عَلَىٰ عِلۡمٍ عَلَى
ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَءَاتَيۡنَٰهُم مِّنَ ٱلۡأٓيَٰتِ مَا فِيهِ بَلَٰٓؤٞاْ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾
إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنۡ هِيَ إِلَّا مَوۡتَتُنَا ٱلۡأُولَىٰ وَمَا نَحۡنُ
بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأۡتُواْ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهُمۡ
خَيۡرٌ أَمۡ قَوۡمُ تُبَّعٖ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ أَهۡلَكۡنَٰهُمۡۖ إِنَّهُمۡ كَانُواْ
مُجۡرِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقۡنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿٣٨﴾
مَا خَلَقۡنَٰهُمَآ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ مِيقَـٰتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِى
مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ
إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾
طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَٱلْمُهْلِ يَغْلِى فِى ٱلْبُطُونِ ﴿٤٥﴾
كَغَلْىِ ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَٱعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا۟ فَوْقَ رَأْسِهِۦ مِنْ عَذَابِ
ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾
إِنَّ هَـٰذَا مَا كُنتُم بِهِۦ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ
فِى مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِى جَنَّـٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ
مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَـٰبِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذَٰلِكَ
وَزَوَّجْنَـٰهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
فَـٰكِهَةٍ ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ إِلَّا
ٱلْمَوْتَةَ ٱلْأُولَىٰ وَوَقَىٰهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِّن
رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَـٰهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَٱرْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٤٠﴾ [بێ گومان ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل] ڕۆژا جوداکرنا قەنجیێ و خرابیێ، ڕۆژا کۆمبوونا وان هەمییانە. ﴿٤١﴾ ڕۆژا چو دۆست و کەس و کار نەشێن چو ئیزایێ ژ دۆست و کەس و کارێت خۆ بدەنە پاش، و هاریکاریا وان ژی نائێتەکرن. ﴿٤٢﴾ ئەو نەبیت یێ خودێ دلۆڤانییێ پێ بەت [کو خودان باوەرن، ب دەستویریا خودێ دێ مەهدەرێ بۆ ئێك و دو کەن]، ب ڕاستی خودێ سەردەست و دلۆڤانە. ﴿٤٣﴾ ب ڕاستی دارا زەقوومێ. ﴿٤٤﴾ زاد و خوارنا زێدە گونەهکارانە [ئانکو گاوران]. ﴿٤٥﴾ وەکی سفرێ حەلیایی د زکێ واندا دکەلیت. ﴿٤٦﴾ وەکی کەلا ئاڤا شارایی. ﴿٤٧﴾ [خودێ دێ بێژتە ملیاکەتان:] بگرن و ڕاکێشنە نیڤا دۆژەهێ. ﴿٤٨﴾ پاشی ئاڤا زێدە کەل دارێژنە سەر سەرێ وی. ﴿٤٩﴾ [ملیاکەت دێ بێژنێ:] دێ تامکێ، تە خۆ دەستهەلاتدار و خودان ڕێز و ڕویمەت ددانا. ﴿٥٠﴾ ئەڤە ئەو ئیزایە ئەوا هەوە جرەبڕ ل سەر دکر [و باوەری پێ نەدئینا]. ﴿٥١﴾ ب ڕاستی پارێزکار و مرۆڤێت خودێ بێت د جهەکێ تێمندا. ﴿٥٢﴾ د ناڤ باغ و کانیاندانە. ﴿٥٣﴾ و جلکێت ئارمویشێ تەنك و یێ ستویر دکەنە بەر خۆ، و بەرانبەری ئێك و دونە. ﴿٥٤﴾ ئەها بەحەشتی د هۆسانە، و مە بەرییێت چاڤگر بێت کرینە هەڤەرێت وان. ﴿٥٥﴾ بێ ترس [کو تشتەك ل وان بێت] ئەو هەمی ڕەنگێت فێقیان د بەحەشتێدا دخوازن [و دخۆن]. ﴿٥٦﴾ ژ بلی مرنا خۆ یا ئێکێ [کو مرنا دنیایێیە]، مرنێ نابینن و [خودێ] ئەو ژ ئیزایا دۆژەهێ پاراستن. ﴿٥٧﴾ ئەڤە کەرەمەکە ژ خودایێ تە [داییە وان]، ئێ ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿٥٨﴾ بێ گومان مە ئەڤ قورئانە ب ئەزمانێ تە بۆ وان ب ساناهی کر، دا پێڤە بچن و ل خۆ بزڤرن. ﴿٥٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] خۆ بگرە [و چاڤێ تە لێ بیت، دێ چ ئێتە سەرێ وان]، ب ڕاستی ئەو ژی یێ ل هیڤیێ [کا دێ چ ئێتە سەرێ تە].

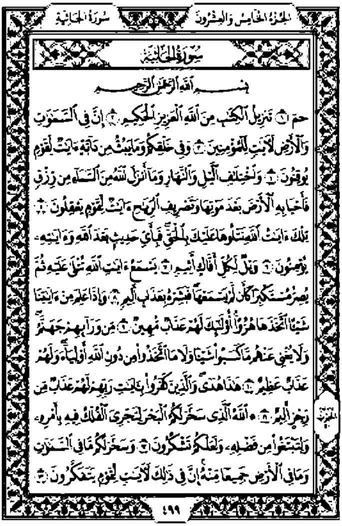

سُورَةُ الجَاثِيَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ١ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ٢ إِنَّ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٣ وَفِي خَلۡقِكُمۡ وَمَا يَبُثُّ مِن دَآبَّةٍ ءَايَٰتٞ لِّقَوۡمٖ
يُوقِنُونَ ٤ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن رِّزۡقٖ
فَأَحۡيَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَا وَتَصۡرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ ءَايَٰتٞ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ٥
تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۖ فَبِأَيِّ حَدِيثِۭ بَعۡدَ ٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ
يُؤۡمِنُونَ ٦ وَيۡلٞ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ٧ يَسۡمَعُ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ثُمَّ
يُصِرُّ مُسۡتَكۡبِرٗا كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَاۖ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٖ ٨ وَإِذَا عَلِمَ مِنۡ ءَايَٰتِنَا
شَيۡـًٔا ٱتَّخَذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٞ مُّهِينٞ ٩ مِّن وَرَآئِهِمۡ جَهَنَّمُۖ
وَلَا يُغۡنِي عَنۡهُم مَّا كَسَبُواْ شَيۡـٔٗا وَلَا مَا ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَۖ وَلَهُمۡ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ١٠ هَٰذَا هُدٗىۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ لَهُمۡ عَذَابٞ مِّن
رِّجۡزٍ أَلِيمٌ ١١ ۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ ٱلۡبَحۡرَ لِتَجۡرِيَ ٱلۡفُلۡكُ فِيهِ بِأَمۡرِهِۦ
وَلِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٢ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مِّنۡهُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ١٣

سۆرەتا جاثیە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دێتە خواندن (حا، میم)، ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێکا سۆرەتا بەقەرە بزڤڕە. ﴿٢﴾ ئینانەخوارا قورئانێ ژ خودایێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٣﴾ ب ڕاستی د ئەرد و ئەسماناندا [د وان ب خۆدا، یان د چێکرنا واندا] گەلەك نیشان و بەلگە یێت هەین [ل سەر دەستهەلاتداری و تێکنیا خودێ] بۆ خودان باوەران. ﴿٤﴾ و چێکرنا هەوە و هەمی ڕەنگێت جانەوەرێت د ئەردیدا بەلاڤ، نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هەقییێ پەسەند دکەن و دگرن. ﴿٥﴾ و هاتن و چۆنا شەڤ و ڕۆژان، و ڕێژی و بارانێت خودێ ژ ئەسمانی دادڕێژیت، و ئەردی پشتی مرنا وی پێ ساخ دکەت، و ئینان و برنا بای، نیشانن [ل سەر هەبین و دەستهەلاتداریا خودێ] بۆ وان ئەوێت تێ دگەهن. ﴿٦﴾ ئەڤە نیشان و بەلگەیێت خودێنە ئەم بۆ تە ب ڕێکا وەحییێ دخوینین، ڤێجا ئەگەر ئەو (خەلکێ مەکەهێ) باوەر ژ کەلامێ خودێ نەکەن، و باوەرییێ ب بەلگە و نیشانێت وی نەئینن، ئەرێ پا ئەو دێ باوەرییێ ب کیش ئاخفتنێ ئینن؟ ﴿٧﴾ ئیزا و نەخۆشی بۆ هەر زێدە درەوینەکێ زێدە گونەهکار بیت. ﴿٨﴾ [ئەوێ] گولێ دبیت ئایەتێت خودێ (ئانکو قورئان) بۆ دێتە خواندن، پاشی هەر ل سەر گاوریا خۆ دمینیت و خۆ ژ باوەری ئینانێ مەزنتر دبینیت، هەچکو نەبهیستین، ڤێجا ئەڤێ هۆسا مزگینیا ئیزایەکا دژوار بدەیێ. ﴿٩﴾ و ئەگەر تشتەك ژ ئایەتێت مە [ئەوێت مە بۆ پێغەمبەری ئینایینە خوارێ] زانی، بۆ خۆ دکەنە پێترانك، ئەڤێت هۆسا ئیزایەکا ڕسواکەر بۆ وان یا هەی. ﴿١٠﴾ دۆژەه یا ل پێشیا وان، و نە ئەوا وان ب دەست خۆڤە ئینایی [ژ مال و مالدارییێ] فایدەی وان دکەت، و نە ئەوێت وان شوینا خودێ بۆ خۆ کرینە سەمیان و پشتەڤان [ژ پوتان] فایدەی وان دکەن، و ئیزایەکا گران بۆ وان یا هەی. ﴿١١﴾ ئەڤە (ئەڤ قورئانە) ڕاستەڕێیە، و ئەوێت باوەری ب ئایەتێت خودایێ خۆ نەئینایین، ئیزایەکا ژ هەمی ئیزایان دژوارتر بۆ وانە. ﴿١٢﴾ خودێیە دەریا بۆ هەوە سەرنەرم کری، دا گەمی ب دەستویریا وی تێدا بچن و بێن، و دا هوین ژ کەرەما وی بازرگانییێ تێدا بکەن، و دا هوین سوپاسیا وی بکەن. ﴿١٣﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی خودێ ژ نك خۆ بۆ خێرا هەوە یێت دایین، ب ڕاستی ئەڤە [چێکرنا ئەرد و ئەسمانان هۆسا] نیشان و بەلگەنە بۆ وان ئەوێت هزرا خۆ تێدا دکەن.

قُل لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَغْفِرُواْ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجْزِيَ
قَوْمَۢا بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَٰلِحٗا فَلِنَفْسِهِۦۖ
وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَاۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا
بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيْنَٰهُم بَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلْأَمْرِۖ
فَمَا ٱخْتَلَفُوٓاْ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيَۢا بَيْنَهُمْۚ إِنَّ رَبَّكَ
يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾
ثُمَّ جَعَلْنَٰكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٖ مِّنَ ٱلْأَمْرِ فَٱتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَآءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَن يُغْنُواْ عَنكَ مِنَ ٱللَّهِ
شَيْـٔٗاۚ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٖۖ وَٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾
هَٰذَا بَصَٰٓئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحْمَةٞ لِّقَوْمٖ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾
أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ ٱجْتَرَحُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَوَآءٗ مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْۚ سَآءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ
وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسِۭ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

﴿١٤﴾ بێژە وان ئەوێت باوەری ئینایین: بلا ل وان نەگرن ئەوێت نە ل هیڤیا وان ڕوژێت خودێ ب سەرێ ملەتێت بوری ئینایین، دا خودێ [ڕوژا قیامەتێ] خەلاتێ وان [ئەوێت ل گاوران نەگرتین، و پێهنا خو ل سەر ئەزیەتا وان فرەهـ کرین] بدەتە وان، ژ بەر وان کار و کریارێت [باش ئەوێت] وان [د دنیایێدا] کرین. ﴿١٥﴾ هەر کەسێ باشییێ بکەت بو خو دکەت، و هەر کەسێ خرابییێ بکەت ل خو دکەت، پاشی دێ هوین هەمی ب بال خودایێ خوڤە زڤڕن. ﴿١٦﴾ ب سویند مە تەورات و حوکم [تێگەهشتن و شارەزاییا دادوەرییێ] و پێغەمبەراتی دا ئسرائیلیان، و تشتێ پاقژ مە ب ڕزقێ وان کر، و مە ب سەر خەلکێ [وی دەمی] ئێخستن. ﴿١٧﴾ و مە نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشکەرا د دەرهەقێ پێغەمبەراتییێ و دینیدا دانە وان، و هنگی جودایی و ژێکڤەبوون کەڤتە د ناڤبەرا واندا، پشتی زانین و نیشانێت ئاشکەرا ژ پێغەمبەرێت وان بو وان هاتین، ئەڤە ژی ژ بەر زکڕەشیا وان. ب ڕاستی خودایێ تە ڕوژا قیامەتێ دێ حوکمی د ناڤبەرا واندا کەت، ل سەر وی تشتێ ئەو ل سەر نەبوویینە ئێک و ژێک جودا. ﴿١٨﴾ پاشی مە تو ل سەر ڕێک و بەرنامەیەکێ ئاشکەرا دانایی [کو تە بگەهیتە هەقیێ]، ڤێجا وێ ڕێکێ بگرە، و ب دویڤ دلخوازیا نەزانان نەکەڤە. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەو [نەزان] قەت چو نیزابا خودێ ژ تە نادەنە پاش [ئەگەر تو ل دویڤ وان بچی]، و ب ڕاستی ستەمکار دۆست و پشتەڤانێت ئێک و دونە و خودێ هاریکار و سەمیانێ پارێزکارانە. ﴿٢٠﴾ ئەڤ قورئانە بو مروڤان ڕۆناهیا دلانە [هەقیێ پێ دبینن]، و ڕێکا هیدایەتێیە و دلوڤانییە بو وان ئەوێت خودان ئێقین [د ڕاستا ڕوژا قیامەتێدا ئانکو باوەرییەکا موکم پێ هەی]. ﴿٢١﴾ ئەرێ ئەوێت گونەهـ و خرابی کرین، هزر دکەن ئەم دێ وان و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، وەکی ئێک لێ کەین، مرن و ژینا وان دێ وەکی ئێک بیت؟ چ پیسە حوکمە ئەو دکەن. ﴿٢٢﴾ و خودێ ئەرد و ئەسمان بو هەقیێ پێت داین [ژ خو نەداینە]، و دا هەر ئێک ل سەر کار و کریارێت خو پێتە جزاکرن، و ستەم ل کەسێ نەئێتە کرن.

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ
وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ ۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ
إِلَّا ٱلدَّهْرُ ۚ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن
كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ
يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾
وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً ۚ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا
مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
قُلْتُم مَّا نَدْرِى مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

﴿٢٣﴾ ئەرێ تە ئەو دیت ئەوێ خۆشی و دلخوازیا خۆ کریە پەرستی بۆ خۆ، و خودێ ژ بەر هندێ گومڕا و ڕێبەرزە کری، هەرچەندە هەقی ژی دزانی [بەلێ ڕێکا هەقیێ نەدگرت، ژ بەر هندێ هێژایی گومڕایی و بەرزەبوونێ بوو، نە هێژایی ڕاستەڕێکرنێ بوو]، و خودێ دل و گوهێت وی مۆرکرن، و پەردە ئێخستنە بەر چاڤێت وی، ئەرێ [ئەگەر خودێ وی ڕاستەڕێ نەکەت] کی هەیە پشتی خودێ وی ڕاستەڕێ بکەت؟ ڤێجا ما هوین چامەیەکێ بۆ خۆ ناگرن. ﴿٢٤﴾ و [موشرکان] گۆتن: ژ ژیانا مە یا دنیایێ پێڤەتر چو ژیانێت دی نینن، هندەک ژ مە دێ مرن و هندەک دێ بن [و چو قیامەت نینن، ژین و مرن ئەوە یا د دنیایێدا]، و چو مە نامرینیت ژ بۆرینا زەمانی پێڤەتر، و وان چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن، هەما ژ نک خۆ دبێژن. ﴿٢٥﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ڕۆن و ئاشکەرا [ل سەر قیامەتێ و ڕابوونا پشتی مرنێ] بۆ وان دهاتنە خواندن، وان چو هەجەت و دەلیل نەبوون [هەقیێ بێ بدەنە پاش] ژ وێ چەندێ پێڤەتر کو بێژن: ئەگەر هوین ڕاست دبێژن باب و باپیرێت مە یێت مری بۆ مە ساخ بکەن، دا شادەییێ بۆ هەوە بدەن. ﴿٢٦﴾ بێژە: خودێ هەوە ددەت، پاشی هەوە دمرینیت، پاشی هەوە هەمیان ڕۆژا قیامەتێ کو چو گومان تێدا نینە دێ کۆم کەت، بەلێ باراپتر ژ خەلکی ڤێ نوزانن. ﴿٢٧﴾ خودانی و سەروەریا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، و ڕۆژا قیامەت ڕادبیت، وێ ڕۆژێ خرابکار و گاور دێ خوسارەت بن. ﴿٢٨﴾ و [وێ ڕۆژێ] دێ بینی هەر ملەتەک [ئانکو خەلکێ هەر دینەکی ژ ترسا حسابێ] یێت کەڤتینە سەر چۆکێت خۆ، و هەر ملەتەک بۆ وەرگرتنا کتێبا کار و کریارێت خۆ دێ ئێتە داخوازکرن، ئەڤرۆ هوین دێ ب وان کار و کریارێت هەوە کرین، ئێنە جزاکرن یان خەلاتکرن. ﴿٢٩﴾ ئەڤە کتێبا مەیە [کتێبا کار و کریارێت هەوەیە] شادەییێ ب ڕاستی ل سەر هەوە ددەت، ب ڕاستی هندی هەوە دکر مە دنڤیسی. ﴿٣٠﴾ و هندی ئەون ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین خودایێ وان دێ وان بەتە د ناڤ دلۆڤانیا خۆدا [ئانکو د بەحەشتێدا] ئێ هەر ئەڤەیە سەرفەرازیا دیار و ئاشکرا. ﴿٣١﴾ و هندی ئەون ئەوێت گاوربوویین [خودێ دێ بێژیتە وان:] ئەرێ ما ئایەتێت من [ب ڕێکا پێغەمبەران] بۆ هەوە نەدهاتنە خواندن؟ بەلێ هەوە خۆ مەزن کر [و هەوە باوەر ژێ نەکر، و هەوە پشتا خۆ دایێ]، و هوین ملەتەکێ گونەهکاربوون. ﴿٣٢﴾ و هەر وەختێ هاتبایە گۆتن، پەیمانا خودێ [د ڕاستا ساخکرنا پشتی مرنێ و حسابێدا] ڕاستە، و ڕۆژا قیامەتێ هەر دێ ئێت و شک تێدا نینە، هەوە دگۆت: ئەم نوزانین قیامەت چیە؟ بەلێ ل دەڤ مە خیال و خولیانە، و ئەم ژێ د پشتڕاست نینین.

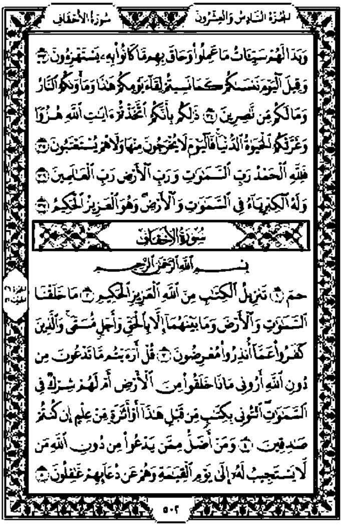

الجزء السادس والعشرون سورة الأحقاف

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ ٱلْيَوْمَ نَنسَىٰكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ
وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ ٱتَّخَذْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا
وَغَرَّتْكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ فَٱلْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾
فَلِلَّهِ ٱلْحَمْدُ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَرَبِّ ٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٦﴾
وَلَهُ ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الأَحْقَافِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا عَمَّآ أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ ۖ ٱئْتُونِى بِكِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ هَٰذَآ أَوْ أَثَٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِن دُونِ ٱللَّهِ مَن
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُۥٓ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَآئِهِمْ غَٰفِلُونَ ﴿٥﴾

٥٠٢

﴿٣٣﴾ [وێ ڕۆژێ، ڕۆژا قیامەتێ] خرابیا كار و كریارێت وان كرین بۆ وان دیاربوو، و ئەو ئیزابا وان ترانە پێ دكرن، دۆرماندۆرێت وان گرتن. ﴿٣٤﴾ و [وێ ڕۆژێ] دێ بێژنە وان: ئەڤرۆ ئەم دێ هەوە [برسی و تێنی] هێلینە د ئاگریدا، هەروەكی هەوە كار بۆ ڤێ ڕۆژێ نەكری و هێلایی، و دیتنا ڤێ ڕۆژێ ژ بیرا خۆ بری، و جهێ هەوە ئاگرە و چو هاریكار و پشتەڤان ژی هەوە نابن. ﴿٣٥﴾ ئەڤە جزایێ وێیە، هەوە ئایەتێت خودێ كربوونە پێترانك، و ژیانا دنیایێ هوین سەردابرن و خاپاندن، و ئەڤرۆ نە ئەو ژێ دەردكەڤن و نە دەستویری بۆ وان دئێتەدان عوزرێ بخوازن، و ژ وان نائێتە خواستن ژی ئەو خرابیا خۆ بهێلن، و ژ نوی خودایێ خۆ ب گۆتنەكێ یان ب كریارەكێ ڕازی بكەن [چونكی ڕۆژا قیامەتێ نە ڕۆژا كاریە، بەلێ ڕۆژا جزاكرن و خەلاتكرنێیە]. ﴿٣٦﴾ ڤێجا پەسن و شوكور هەمی بۆ خودایێ [هەر حەفت] ئەسمانان و خودانێ ئەردی، خودانێ هەمی جیهانان. ﴿٣٧﴾ و مەزناتی د ئەرد و ئەسماناندا یا وێیە، و ئەوە سەردەست و كاربنەجهە.

سورەتا ئەحقاف

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٣٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (حا، میم)، و ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، ل دەستپێكا سورەتا بەقەرە بزڤڕە. ﴿٢﴾ ئینانەخوارا ڤێ كتێبێ ژ دەڤ خودایێ سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٣﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا بۆ هەقییێ، و هەتا دەمەكێ دەستنیشانكری، پێت داین، و ئەوێت گاوربوویین ڕوییێ خۆ ژ وێ وەردگێڕن، ئەوا ژێ هاتینە ترساندن [كو ڕۆژا قیامەتییە]. ﴿٤﴾ بێژە: كا بۆ من بێژن ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن كا چ ژ ئەردی داینە؟ یان ژی وان پشكداریەك د چێكرنا ئەسماناندا هەیە؟ كا كتێبەكێ كو بەری قورئانێ هاتبیت، یان پاشمایەكێ ژ زانینا ملەتێت كەڤن بۆ من بینن [شادەییێ بۆ هەوە بدەن، هوین د پەرستنا ڤان بوتاندا دورستن]، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٥﴾ و ما كی ژ وی گومڕاترە، ئەوێ وی پەرستی شوینا خودێ دپەرێسیت، ئەوێ هەتا ڕۆژا قیامەتێ گول وان نەبیت و بەرسڤا وان نەدەت، و ئەو ب خۆ ژی ژ پەرستن و دوعایێت وان د بێ ئاگەهن.

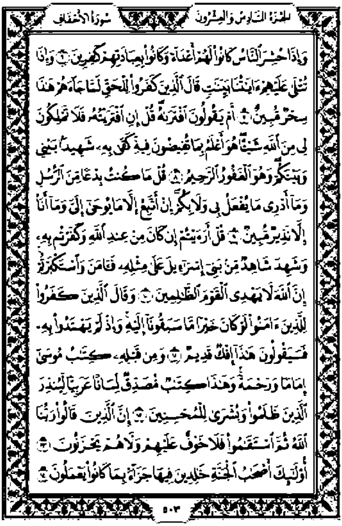

وَإِذَا حُشِرَ ٱلنَّاسُ كَانُوا۟ لَهُمْ أَعْدَآءً وَكَانُوا۟ بِعِبَادَتِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ هَٰذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِى مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِۦ شَهِيدًۢا بَيْنِى
وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ ٱلرُّسُلِ
وَمَآ أَدْرِى مَا يُفْعَلُ بِى وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ وَمَآ أَنَا۠
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِۦ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِۦ فَـَٔامَنَ وَٱسْتَكْبَرْتُمْ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا۟ بِهِۦ
فَسَيَقُولُونَ هَٰذَآ إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ
إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَٰذَا كِتَٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا
ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

﴿٦﴾ و وەختێ مرۆڤ [رۆژا قیامەتێ] دئینە کۆمکرن، ئەو (بوتێت وان) دێ بنە دژمنێت وان، و دێ حاشاتیێ ژ پەرستنا وان کەن [و دێ بەرانەتا خۆ ژ وان کەن]. ﴿٧﴾ و وەختێ ئایەتێت مە یێت ئاشکەراکەر بۆ وان دهاتنە خواندن، ئەوێت گاوربوویین، د ڕاستا قورئانێدا پشتی بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەڤە سحرەکا ئاشکەرایە. ﴿٨﴾ یان ژی دبێژن [موحەممەدی ئەڤ قورئانە] ژ نك خۆ یا چێکری، بێژە: ئەگەر من ژ نك خۆ چێ کریت، هەوە بێ چێنابیت چو ئیزایێ ژ ئیزایا خودێ ژ من بدەنە پاش، و خودێ ئەڤا هوین د دەرهەقێ قورئانێدا دبێژن چێتر دزانیت [بێژە:] خودێ بەسە د ناڤبەرا من و هەوەدا شاهد بیت [ل سەر پێغەمبەراتیا من]، و ئەوە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان. ﴿٩﴾ بێژە: ئەز ئەپێغەمبەرێ تێکێمە هاتیمە هنارتن [و بەری من چو پێغەمبەر نەهاتبنە هنارتن و کتێب بۆ وان نەهاتبن، بەری من گەلەك پێغەمبەرێت هاتین، و خودێ کتێب یێت بۆ وان هنارتین، ڤێجا چاوا کێیا ئەز پێ هاتیم هوین درەو ددانن؟!]، و ئەز ژ دەڤ خۆ نوزانم کا خودێ دێ چ ل من و چ ل هەوە کەت [ئەگەر وەحی بۆ من نەئێت]، ژ وەحیا بۆ من دئێت پێڤەتر ئەز ل دویڤ چو یێ دی ناچم [و یا ل سەر من ئەوە ئەز هەوە بترسینم]، و ئەز ژ ئاگەهدارکەر و پێغەمبەرەکێ ئاشکرا پێڤەتر نینم. ﴿١٠﴾ کا بێژنە من [حالێ هەوە دێ چ بیت] ئەگەر ئەڤ قورئانە [ئەڤا بۆ من هاتی] ژ دەڤ خودێ بیت، و هوین باوەریێ پێ نەئینن و شاهدەك [زانا] ژ ئسرائیلیان شادەییێ ل سەر ڕاستیا وێ بدەت و باوەریێ پێ بینیت، و هوین خۆ مەزن بکەن و باوەریێ پێ نەئینن، ب ڕاستی خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿١١﴾ و ئەوێت گاوربوویین گۆتنە ئەوێت باوەری ئینایین: ئەگەر [ئەڤ دینێ هەوە و بەلنگازان، باوەری پێ ئینایی کو ئیسلامە] باشی بایە [ڤان بەلنگازان] بەری مە باوەری پێ نەدئینا، و پشتی وان باوەری پێ نەئینایی، گۆتن: ئەڤە درەوەکا کەڤنە [موحەممەدی ژ ملەتێت کەڤن یا وەرگرتی و ب بال خودێڤە لێ ددەت]. ﴿١٢﴾ و بەری قورئانێ تەورات پێشی و دلۆڤانی بوو، و ئەڤ قورئانە ڕاستدەرئێخا کتێبێت بەری خۆیە و ب ئەزمانێ عەرەبییە، دا ئەوێت ستەم کرین بترسینیت و ئاگەهدار بکەت، و مزگینیە بۆ قەنجیکاران. ﴿١٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت گۆتین خودایێ مە خودێیە، پاشی ل سەر تێکێنیا خودێ و ئیسلامێ مایین، ڤێجا [ڕۆژا قیامەتێ] نە ترس بۆ وان هەیە، و نە ب خەم دکەڤن. ﴿١٤﴾ ئەڤە بەحەشتینە هەروهەر دێ د بەحەشتێدا مینن، ئەڤە خەلاتە بۆ وان ژ بەر کارێ وان دکر.

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ إِحْسَٰنًا ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا ۖ وَحَمْلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ ثَلَٰثُونَ شَهْرًا ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ
عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَصْلِحْ لِى فِى ذُرِّيَّتِىٓ ۖ
إِنِّى تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ نَتَقَبَّلُ
عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّـَٔاتِهِمْ فِىٓ أَصْحَٰبِ
ٱلْجَنَّةِ ۖ وَعْدَ ٱلصِّدْقِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَٱلَّذِى قَالَ
لِوَٰلِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَآ أَتَعِدَانِنِىٓ أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ ٱلْقُرُونُ مِن
قَبْلِى وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ ٱللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ
مَا هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ
فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
خَٰسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ ۖ وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَٰلَهُمْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَٰتِكُمْ فِى
حَيَاتِكُمُ ٱلدُّنْيَا وَٱسْتَمْتَعْتُم بِهَا فَٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا
كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

﴿١٥﴾ و مە ئەمرێ مرۆڤی پێ کری، قەنجی و باشیێ د گەل دەیابێت خۆ بکەت، دەیکا وی ئەو ب نەخۆشی و زەحمەت [د زکێ خۆدا] پێ هەلگرتی، و ب زەحمەت و نەخۆشی پێ بووی، و هەلگرتنا وی هەتا شیرڤەکرنا وی سیهـ هەیڤن [ڤی وەختی هەمییێ دەیك زەحمەتێ پێڤە دبەت و نەخۆشیان ل سەر دبینیت]، گاڤا دگەهیتە کاملانا خۆ و دبیتە چل سالی، دبێژیت: خودێوۆ دەستێ من بگرە و هاریکاریا من بکە ئەز سوپاسیا تە بکەم ل سەر وان کەرەمێت تە د گەل من و دەیابێت من کرین، و دەستێ من بگرە و هاریکاریا من بکە ئەز وێ باشییێ بکەم یا تو پێ ڕازی، و دویندەها من بکە دویندەهەکا باش، و من بەرێ خۆ دا تە و ئەز ل بەر ئەمرێ تە پێ ڕاوەستایمە. ﴿١٦﴾ ئەڤەنە، ئەم کار و کریارێت وان یێت باش قەبویل دکەین و ل گونەهێت وان دبۆرین، و ئەڤەنە د گەل خەلکێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا، ئەڤە ئەو وەعد و پەیمانا ڕاستە ئەوا د دنیایێدا سۆز بۆ وان پێ دهاتە دان. ﴿١٧﴾ و ئەو کوڕێ دبێژیتە دەیابێت خۆ ئۆف بۆ هەوە [ئەز ژ هەوە یێ تێرم]، ئەرێ هوین من ب هندێ دترسینن، ئەز [پشتی مرنێ ژ گۆڕی] دێ ساخ بمەڤە، و بەری من ئەڤە چەند ملەت و چەرخ چۆن [و کەس ژ وان نەزڤڕیڤە]، و ئەو دەیباب هەوارا خۆ دگەهیننە خودێ و دبێژنە کوڕێ خۆ: ئەها بۆ تە! بەرێ تە یێ ل هیلاکێ، باوەرییێ بینە، ب ڕاستی پەیمانا خودێ یا ڕاستە [و هەر دێ ئێت]، ڤێجا [کوڕێ وان] دێ بێژیت: ئەڤە [ڕابوونا پشتی مرنێ] ژ چیرۆك و چیڤانۆکێت پێشییان پێڤەتر نینە [هوین من پێ دترسینن]. ﴿١٨﴾ ئەڤە ژی [خودانێت ڤان سالۆخەتان و کوڕێت هۆسا و خودانێت ڤان ئاخفتنان] وەکی ملەتێت بەری خۆ ژ ئەجنە و مرۆڤان، هێژایی ئیزایا خودێ بوون و یێت خوسارەت هەر ئەو بوون. ﴿١٩﴾ و هەر ئێك ژ ڤان [چ خودان باوەر، چ گاور] ل دویڤ کار و کریارێت خۆ پێك و پایە و پەیسکێت خۆ [ژ جزاکرن و خەلاتکرنێ] یێت هەین، دا خودێ ل دویڤ وان پێك و پایە و پەیسکان جزایێ کار و کریارێت وان دورست بدەتە وان، بێی ستەم ل وان بێتەکرن [نە خێرێت وان کێم دبن، و نە گونەهێت وان پتر لێ دئێن]. ﴿٢٠﴾ و ڕۆژا ئەوێت گاوربوویین پێشبەری ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [و ئاگری ب چاڤێت خۆ دبینن، ملیاکەت دێ بێژنە وان:] هەوە خۆشییێت خۆ هەمی د ژیانا دنیایێدا برن و هەوە کەیف پێ کر، ڤێجا ئەڤرۆ ژ بەر مەزناتییا ژ نەهەقی هەوە د ئەردیدا دکر، و ژ بەر دەرکەفتنا هەوە ژ ڕێکا خودێ، هوین دێ [ئەڤرۆ] ب ئیزایا ڕسوایی و سەرشۆرییێ ئێنە جزاکرن.

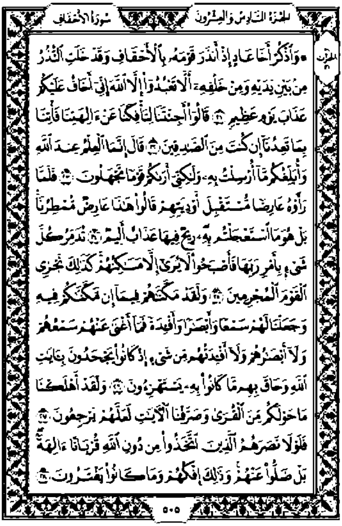

الجزء السادس والعشرون — سورة الأحقاف

۞ وَٱذۡكُرۡ أَخَا عَادٍ إِذۡ أَنذَرَ قَوۡمَهُۥ بِٱلۡأَحۡقَافِ وَقَدۡ خَلَتِ ٱلنُّذُرُ
مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَمِنۡ خَلۡفِهِۦٓ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ
عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ﴿٢١﴾ قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِتَأۡفِكَنَا عَنۡ ءَالِهَتِنَا فَأۡتِنَا
بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا ٱلۡعِلۡمُ عِندَ ٱللَّهِ
وَأُبَلِّغُكُم مَّآ أُرۡسِلۡتُ بِهِۦ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ قَوۡمٗا تَجۡهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا
رَأَوۡهُ عَارِضٗا مُّسۡتَقۡبِلَ أَوۡدِيَتِهِمۡ قَالُواْ هَٰذَا عَارِضٞ مُّمۡطِرُنَاۚ
بَلۡ هُوَ مَا ٱسۡتَعۡجَلۡتُم بِهِۦۖ رِيحٞ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ
شَيۡءِۭ بِأَمۡرِ رَبِّهَا فَأَصۡبَحُواْ لَا يُرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمۡۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدۡ مَكَّنَّٰهُمۡ فِيمَآ إِن مَّكَّنَّٰكُمۡ فِيهِ
وَجَعَلۡنَا لَهُمۡ سَمۡعٗا وَأَبۡصَٰرٗا وَأَفۡـِٔدَةٗ فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُمۡ سَمۡعُهُمۡ
وَلَآ أَبۡصَٰرُهُمۡ وَلَآ أَفۡـِٔدَتُهُم مِّن شَيۡءٍ إِذۡ كَانُواْ يَجۡحَدُونَ بِـَٔايَٰتِ
ٱللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا
مَا حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡقُرَىٰ وَصَرَّفۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٢٧﴾
فَلَوۡلَا نَصَرَهُمُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ قُرۡبَانًا ءَالِهَةَۢۖ
بَلۡ ضَلُّواْ عَنۡهُمۡۚ وَذَٰلِكَ إِفۡكُهُمۡ وَمَا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٢٨﴾

٥٠٥

﴿٢١﴾ [هەی موحەمەد سەرهاتیا] پێغەمبەرێ عاد [هوود پێغەمبەر] بۆ [ملەتێ خۆ] بێژە وەختێ ملەتێ خۆ ل ئەردێ ئەحقاف ژ ئیزایا خودێ ترساندین، و پێغەمبەرێت بەری هوودی و پشتی وی ژی [هەمیان دگۆتن:] ژ غەیری خودێ کەسێ نەپەرێسن، ب ڕاستی [ئەگەر هوین غەیری وی بپەرێسن] ئەز دترسم ئیزایا ڕۆژەکا مەزن هەوە بگەهیت. ﴿٢٢﴾ گۆتن: ئەرێ تو بۆ مە هاتی دا مە ب درەوان ژ [پەرستنا] پەرستییێت مە بدەیە پاش؟ کا وێ ئیزایا تو مە پێ دترسینی و گەفێ پێ ل مە دکەی، بۆ مە بینە ئەگەر تو ڕاست دبێژی. ﴿٢٣﴾ گۆت: ب ڕاستی بەس خودێ دزانیت [کا ئەو ئیزا کەنگی دێ ئێت]، و ئەڤە من ئەو گەهاندە هەوە یا ئەز پێ هاتیمە هنارتن، بەلێ ئەز دبینم هوین ملەتەکێ نەزانن. ﴿٢٤﴾ ڤێجا وەختێ عەورەک دیتین یێ بەر ب نهالێت وانڤە دئێت [کەیفا وان هات]، و گۆتن: ئەڤە عەورەکە دێ بارانێ بۆ مە ئینیت [و ئەو دەمەک بوو خودێ باران ژ وان ڤەگرتبوون، ڤێجا وەختێ وان ئەو عەور دیتی هزرکرن عەورێ بارانێیە و کەیفا وان پێ هات، و گۆتنە هوودی ئەڤ عەورە دێ بارانێ بۆ مە ئینیت]، [هوودی گۆتە وان:] نەخێر [ئەڤە نە عەورێ بارانێیە، وەکی هوین هزر دکەن] بەلێ ئەڤە ئەو ئیزایە یا هوین لێ ب لەز، ئەڤە بایەکە، ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا تێدا. ﴿٢٥﴾ [ئەو با] هەمی تشتان ب ئەمرێ خودێ وێران دکەت، ڤێجا [وەختێ ئەو با ب سەر واندا هاتی] وەلێ هاتن ژ خانییێت خۆ پێڤەتر نەدیتن، هۆسا ئەم ملەتێ گونەهکار جزا دکەین. ﴿٢٦﴾ ب سویند مە ئەو شیان و هێز دابوو وان یا مە نەدایە هەوە، و مە گوهـ و چاڤ و دل [هەمی ئالاڤێت تێگەهشتنێ] دابوونە وان، بەلێ [وەختێ ئیزایا خودێ ب سەر واندا هاتی] گوهـ و چاڤ و دلێت وان فایدەی وان نەکرن، و چو ئیزا ژ وان نەدانە پاش، چونکی وان باوەری ب ئایەتێت خودێ نەدئینان، و ئەو ئیزایا وان ترانە پێ دکر و لێ ب لەز دۆرماندۆرێت وان گرتن. ﴿٢٧﴾ و ب سویند مە گوندێت دۆرماندۆرێ هەوە د هیلاک برن، و مە نیشان و بەلگە ژ هەمی ڕەنگان و گەلە جاران بۆ وان ئینان، دا ل خۆ بزڤڕن. ﴿٢٨﴾ بلا ئەوێت شوینا خودێ، و ب ئیەتا نێزیکبوونێ ژ خودێ، هاتینە پەرستن هاریکاریا وان کربانە، نەخێر شوینا هاریکاریا وان بکەن ل وان بەرزەبوون، ئەڤە [هاریکاری نەکرنا پەرستییێت وان، و بەرزەبوونا وان ژ وان] جزایێ درەوا وانە وەختێ ئەو کرینە هەڤپشک بۆ خودێ.

وَإِذۡ صَرَفۡنَآ إِلَيۡكَ نَفَرٗا مِّنَ ٱلۡجِنِّ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ
فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوٓاْ أَنصِتُواْۖ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوۡاْ إِلَىٰ قَوۡمِهِم
مُّنذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُواْ يَٰقَوۡمَنَآ إِنَّا سَمِعۡنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ
بَعۡدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ يَهۡدِيٓ إِلَى ٱلۡحَقِّ
وَإِلَىٰ طَرِيقٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٣٠﴾ يَٰقَوۡمَنَآ أَجِيبُواْ دَاعِيَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ
بِهِۦ يَغۡفِرۡ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُجِرۡكُم مِّنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٣١﴾
وَمَن لَّا يُجِبۡ دَاعِيَ ٱللَّهِ فَلَيۡسَ بِمُعۡجِزٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَيۡسَ لَهُۥ
مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءُۚ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ
أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَلَمۡ يَعۡيَ بِخَلۡقِهِنَّ
بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحۡـِۧيَ ٱلۡمَوۡتَىٰۚ بَلَىٰٓۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٣٣﴾
وَيَوۡمَ يُعۡرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ أَلَيۡسَ هَٰذَا بِٱلۡحَقِّۖ قَالُواْ
بَلَىٰ وَرَبِّنَاۚ قَالَ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ﴿٣٤﴾
فَٱصۡبِرۡ كَمَا صَبَرَ أُوْلُواْ ٱلۡعَزۡمِ مِنَ ٱلرُّسُلِ وَلَا تَسۡتَعۡجِل
لَّهُمۡۚ كَأَنَّهُمۡ يَوۡمَ يَرَوۡنَ مَا يُوعَدُونَ لَمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةٗ
مِّن نَّهَارِۭۚ بَلَٰغٞۚ فَهَلۡ يُهۡلَكُ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٢٩﴾ و بێ ملەتێ خۆ بێژە وەختێ مە بەرێ هندەك ئەجنەیان دایییە تە دا گول قورئانێ ببن، ڤێجا وەختێ ل سەر خواندنا قورئانێ حازر بوویین، گۆتن: خۆ بێ دەنگ بکەن و گوهێ خۆ بدەنێ، و وەختێ خواندن ب دویماهیك هاتی، ڤەگەریان و ملەتێ خۆ ئاگەهدار کرن. ﴿٣٠﴾ گۆتن گەلی ملەتێ مە، مە گول کتێبەکێ بوو، پشتی مووسایی یا هاتییە خوارێ، ڕاستدەرێخا کتێبێت بەری خۆیە، بەرێ خۆدانێ خۆ ددەتە دینێ ڕاست و ڕێکا ڕاست. ﴿٣١﴾ گەلی ملەتێ مە، بەرسڤا پێغەمبەرێ خودێ بدەن [کو موحەممەدە] و باوەرییێ پێ بینن، [خودێ] دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و دێ هەوە ژ ئیزایەکا ب ژان و دژوار قورتال کەت. ﴿٣٢﴾ و هەر کەسێ بەرسڤا پێغەمبەرێ خودێ نەدەت [ئانکو هەر کەسێ باوەرییێ پێ نەئینیت] نەشێت خودێ نەچار بکەت، کو وی ل سەر ئەردی ئیزا نەدەت، و وی ژ بلی خودێ چو هاریکار و پشتەڤان نینن [وی ژ ئیزایا خودێ بپارێزن]، ئەڤە [ئەڤێت بێ باوەر ژ پێغەمبەرێ خودێ] یێت د ڕێبەرزەبوونەکا ئاشکەرادا. ﴿٣٣﴾ ئەرێ ما نوزانن [هزرا خۆ ناکەن] ئەو خودایێ ئەرد و ئەسمان چێ کرین، و ب چێکرنا وانڤە نەوەستیایی و بێ هێز نەبووی، دشێت مریان ژی ساخ بکەتەڤە، بەلێ ئەو دشێت مریان ساخ بکەتەڤە، ب ڕاستی ئەو ل سەر هەر تشتەکی خودان دەستهەلات و شیانە. ﴿٣٤﴾ و ئەوێت گاور بوویین ڕۆژا پێشبەری ئاگری دئێنە ڕاوەستاندن [ب چاڤێت خۆ ئاگری دبینن، و بێ هیڤی دبن کو ژێ قورتال ببن]، [ملیاکەت دێ بێژنە وان:] ئەرێ ئەڤ ئیزایە نەڕاستە [هەوە دگۆت ئەم ناتێینە ئیزادان، و چو دۆژەهـ نینن]، دێ بێژن: بەلێ ب خودێ ڕاستە [ملیاکەت دێ بێژنە وان:] دێ ڤێجا ژ بەر گاورییا خۆ تامکەنە ئیزای. ﴿٣٥﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بێنا خۆ [ل سەر کرن و گۆتن و ئەزیەتا گاوران] فرەهـ بکە، هەروەکی پێغەمبەرێت ئاڤدێر و ڕژد و مجد ل سەر فەرمانێت خودێ بێنا خۆ فرەهـ کری (پێغەمبەرێت ژێکگۆتی ئەڤەنە: (نووح، ئیبراهیم، مووسا، عیسا و موحەممەد)، و ل ئیزادانا وان ب لەز نەبە، وەختێ ئەو وێ ئیزایێ دبینن یا پەیمان بۆ وان پێ هاتییە دان، دێ وەسانە هەچکو ژ بێستەکێ پێڤەتر ژ ڕۆژێ [د دنیایێدا] نەماینە، ئەڤ قورئانە ڕاگەهاندنەکە [پێغەمبەر دگەهینیتە هەوە] ئەرێ ما کەس هەیە د هیلاك بچیت، ژ بلی ملەتێ ژ ڕێدەرکەفتی و ڤارێ؟! [بەس ئەو دێ د هیلاك چن].

سۆرەتا موحەممەد

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٣٨) ئایەتە

دبێژنێ سۆرەتا قیتال ژی

بسم الله الرحمن الرحيم

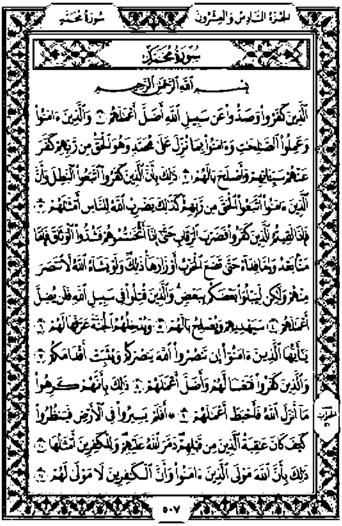

سُورَةُ مُحَمَّدٍ
الجُزْءُ السَّادِسُ وَالعِشْرُونَ

سُورَةُ مُحَمَّدٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَءَامَنُوا۟ بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ
عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْبَٰطِلَ وَأَنَّ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَٰلَهُمْ ﴿٣﴾
فَإِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَضَرْبَ ٱلرِّقَابِ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا۟ ٱلْوَثَاقَ فَإِمَّا
مَنًّۢا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ
مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَا۟ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ وَٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ
أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ ٱلْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تَنصُرُوا۟ ٱللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾
وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٨﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا۟
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٩﴾ ۞ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟
كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَّرَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَٰفِرِينَ أَمْثَٰلُهَا ﴿١٠﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ مَوْلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَأَنَّ ٱلْكَٰفِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿١١﴾

حزب

٥٠٧

﴿١﴾ ئەوێت گاوربوویین و رێکا خودێ ل خەلکی گرتین، [خودێ] کارێ وان پویچ و بەرزەکر [و ئەو کارێ وان ڤیایی د دەرهەقێ پێغەمبەریدا بکەن، د سەرێ وانرا شکاند و پویچ کر]. ﴿٢﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت راست و دورست کرین، و باوەری ب وێ کتێبێ ئینایین ئەوا بۆ موحەممەدی هاتی [کو قورئانە] و ئەو راستییە ژ خودایێ وان، باوەرییەکا راست و دورست و بێ گۆمان، خودێ گونەهێت وان دێ ژێبەت و کاروبارێت وان دێ دورست کەت.

﴿٣﴾ ئەڤە چونکی ئەوێت گاوربوویین ب دویڤ پویچییێ کەفتن، و ئەوێت باوەری ئینایین ب دویڤ وێ هەقییێ کەفتن ئەوا بۆ وان ژ دەڤ خودایێ وان هاتی، و خودێ هۆسا نموونەیان ب هەمی رەنگان بۆ خەلکی دئینیت و دیار دکەت [دا ل خۆ بزڤرن].

﴿٤﴾ [گەلی موسلمانان] ڤێجا ئەگەر هوین [د شەریدا] بەرانبەری گاوران بوون، ڤێجا ل ستۆیێ وان بدەن [و بکوژن] هەتا هوین زێدە ژێ دکوژن، پاشی ئێخسیر بکەن و باش گرێدەن، و پاشی یان ل سەر وان بکەنە منەت و بەردەن [بێ بەرانبەر]، یان ژێ ب بەدەل و بەرانبەر بەردەن دا شەر نەمینیت، ئەڤە حوکمێ خودێیە، و ئەگەر خودێ ڤیابایە دا ئەو ب خۆ وان د هیلاك بەت و تۆلێ ل وان ڤەکەت، بەلێ [ئەمرێ هەوە کر هوین جیهادێ د گەل وان بکەن] دا هەوە ب ئێك و دو بجەربینیت و ئەوێت د رێکا خودێدا هاتینە کوشتن، خودێ کار و کریارێت وان بەرزە ناکەت. ﴿٥﴾ زوی دێ وان راستەرێ کەت، و دێ کاروبارێت وان دورست کەت. ﴿٦﴾ و دێ وان بەتە د وێ بەحەشتێدا ئەوا بۆ وان [د دنیایێدا] سالۆخەتێت وێ گۆتین دا بنیاسن. ﴿٧﴾ گەلی خودان باوەران، هەکە هوین هاریکاریا دینێ خودێ بکەن و ب سەربێخن، خودێ ژی دێ هاریکاریا هەوە کەت، و هەوە ب سەر گاوران ئێخیت، و دێ هەوە [د شەراندا] موکوم کەت.

﴿٨﴾ و ئەوێت گاوربوویین، بەرئاتاڤبوون و شکەستن بۆ وان بیت، و خودێ دێ کارێ وان پویچ کەت و راست نائێخیت. ﴿٩﴾ ئەڤە چونکی ئەوان تشتێ خودێ ئینایییە خوارێ [کو قورئانە]، نەڤیا، ڤێجا خودێ کار و کریارێت وان پویچکرن. ﴿١٠﴾ ئەرێ ما ئەو د ئەردیدا نەگەریاینە، دا ببینن کا دویماهیا ئەوێت بەری وان چۆیین یا چاوا بوو؟ خودێ د هیلاك برن، و گاوران ژی تێکا وەکی ڤێ یا هەی. ﴿١١﴾ ئەڤە [هاریکرن و ب سەرئێخستنا خودان باوەران، و پیسە دویماهیکا گاوران] ژ بەر هندێیە چونکی خودێ پشتەڤان و هاریکار و سەرکارێ وانە ئەوێت باوەری ئینایین، و ب راستی گاوران چو هاریکار و پشتەڤان نینن.

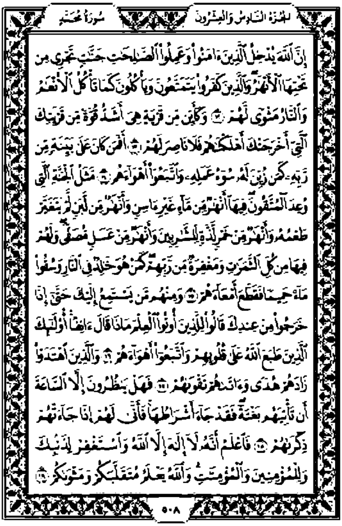

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ
وَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ
الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن
رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُم ﴿١٤﴾ مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي
وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۖ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ
طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى ۖ وَلَهُمْ
فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ ۖ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا
خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا ۚ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا
زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ
أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً ۖ فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا ۚ فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرَاهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئه‌وێت باوه‌ری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، خودێ دێ وان که‌ته د وان به‌حه‌شتاندا ئه‌وێت ڕوبار د بنڕا دئێن و دچن، و ئه‌وێت گاوربوویین [د دنیایێدا] خوشیێ [ب به‌رتالێ دنیایێ] دبه‌ن [و د بێ ئاگه‌هن، و هزرا خو د دویماهیکێدا ناکه‌ن]، و کا چاوا ته‌رش دخون ئه‌و ژی وه‌سا دخون، و جهێ وان [دویماهیا وان] هه‌ر ئاگره. ﴿١٣﴾ و گه‌له‌ك گوند هه‌بوون، ژ گوندێ ته، ئه‌وێ تو ده‌رئێخستی، ب هێزتر بوون، مه د هیلاك برن و چو هاریکار و پشته‌ڤان ژی وان نه‌بوون، بو وان به‌رمڤانیێ بکه‌ن. ﴿١٤﴾ ئه‌رێ ئه‌وێ نیشان و به‌لگه‌یه‌کا ئاشکه‌را ژ نك خودایێ خو هه‌بیت، وه‌کی ویبه ئه‌وێ کار و کریارێت وی یێت خراب بو هاتبنه خه‌ملاندن، و ب دویڤ دلخوازیێت خو که‌ڤتبن. ﴿١٥﴾ به‌سن و ڕه‌وشا وێ به‌حه‌شتێ ئه‌وا به‌یمان بو پارێزکاران بێ هاتیه دان ب ڤی ڕه‌نگیه، ڕوبارێت ڕه‌نگ و تاما ئاڤا وان نه‌گوهوڕی یێت تێدا، و ڕوبارێت شیرێ تاما خو نه‌گوهوڕی ژی.. و ڕوبارێت مه‌یا خوش و ب تام، بو وان یێت ڤه‌دخون ژێ، و ڕوبارێت هنگڤینێ دۆبه ژی، و ژ هه‌می ڕه‌نگێت فێقی ژی بو وان یێت تێدا هه‌ین، و خودێ دێ ل گونه‌هێت وان ژی بۆریت [ئه‌رێ ئه‌وێ د ناڤ ڤان خوشیاندا بژیت] وه‌کی ویبه ئه‌وێ هه‌روهه‌ر د ئاگریدا، و ژ ئاڤه‌کا زێده شارییایی ڤه‌دخوت، ڤێجا ڕویڤیکێت وان پرت پرت بین.

﴿١٦﴾ و هنده‌ك ژ وان [ئه‌وێت وه‌کی ته‌رشی دخون و ڤه‌دخون، کو دوروینه] گوهداریا ته دکه‌ن، گاڤا ژ ده‌ڤ ته ده‌رکه‌ڤتن [ژ له‌که‌ڤه] دبێژنه ئه‌وێت خودێ زانین دایه وان [ژ هه‌ڤالێت ته]، ئه‌ڤه ڤی ڤێ گاڤێ چ دگوت؟ ئه‌ڤه ئه‌ون یێت خودێ دلێ وان مۆرکری و ب دویڤ دلخوازیێت خو که‌ڤتین. ﴿١٧﴾ و ئه‌وێت ڕاسته‌ڕێ بوویین خودێ پتر ڕاسته‌ڕێ کرن، و به‌رێ وان دا پارێزکاری و ترسا خو. ﴿١٨﴾ ئه‌رێ ئه‌و ل هیڤیا هندێنه قیامه‌ت ژ نشکه‌کێڤه ب سه‌ر واندا بێت ب سویند نیشانێت وێ قیامه‌تێ یێت هاتین، ڤێجا چاوا دێ تۆبه‌که‌ن ئه‌گه‌ر قیامه‌ت هات. ﴿١٩﴾ ڤێجا بزانه ژ خودێ پێڤه‌تر چو په‌رستییێت ڕاست و دورست نینن، و داخوازا لێبورینێ بو گونه‌هێت خو و بو گونه‌هێت هه‌می خودان باوه‌ران، چ زه‌لام چ ژن بکه، و خودێ ئاگه‌هـ ژ ڕابوون و ڕوینشتن و بنه‌جها هه‌وه هه‌یه [ئانکو چو یێ هه‌وه لێ به‌رزه نابیت].

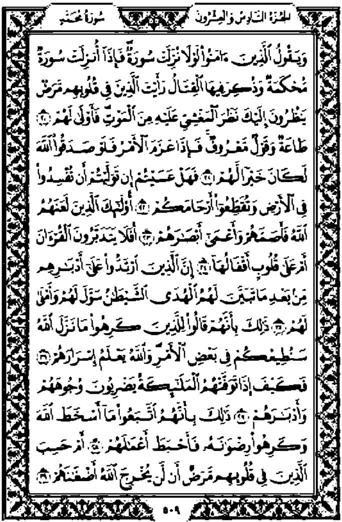

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَوۡلَا نُزِّلَتۡ سُورَةٞۖ فَإِذَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ
مُّحۡكَمَةٞ وَذُكِرَ فِيهَا ٱلۡقِتَالُ رَأَيۡتَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ
يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ نَظَرَ ٱلۡمَغۡشِيِّ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِۖ فَأَوۡلَىٰ لَهُمۡ ٢٠
طَاعَةٞ وَقَوۡلٞ مَّعۡرُوفٞۚ فَإِذَا عَزَمَ ٱلۡأَمۡرُ فَلَوۡ صَدَقُواْ ٱللَّهَ
لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۡ ٢١ فَهَلۡ عَسَيۡتُمۡ إِن تَوَلَّيۡتُمۡ أَن تُفۡسِدُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَتُقَطِّعُوٓاْ أَرۡحَامَكُمۡ ٢٢ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ
ٱللَّهُ فَأَصَمَّهُمۡ وَأَعۡمَىٰٓ أَبۡصَٰرَهُمۡ ٢٣ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ
أَمۡ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقۡفَالُهَآ ٢٤ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱرۡتَدُّواْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِم
مِّنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلۡهُدَى ٱلشَّيۡطَٰنُ سَوَّلَ لَهُمۡ وَأَمۡلَىٰ
لَهُمۡ ٢٥ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لِلَّذِينَ كَرِهُواْ مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ
سَنُطِيعُكُمۡ فِي بَعۡضِ ٱلۡأَمۡرِۖ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ إِسۡرَارَهُمۡ ٢٦
فَكَيۡفَ إِذَا تَوَفَّتۡهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَضۡرِبُونَ وُجُوهَهُمۡ
وَأَدۡبَٰرَهُمۡ ٢٧ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱتَّبَعُواْ مَآ أَسۡخَطَ ٱللَّهَ
وَكَرِهُواْ رِضۡوَٰنَهُۥ فَأَحۡبَطَ أَعۡمَٰلَهُمۡ ٢٨ أَمۡ حَسِبَ
ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخۡرِجَ ٱللَّهُ أَضۡغَٰنَهُمۡ ٢٩

﴿٢٠﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین، [ژ ڤیانا جیهادێ] دگۆتن: بلا سۆرەتەك هاتبایە خوارێ [ئەمرێ جیهادێ تێدا بایە]، و ئەگەر سۆرەتەكا ئاشكەراكەر [ئەمرێ جیهادێ تێدا ئاشكەرا] هاتەخوار و جیهاد تێدا هاتە فەرزكرن، ئەوێت نەساخی د دلێت واندا هەی، دێ بینی [ژ ترساندا] وەسا بەرێ خۆ ددەنە تە، وەكی بەرێخۆدانا وی یێ ل بەر مرنێ، و یا باشتر ئەو بوو... ﴿٢١﴾ گوهداریا پێغەمبەری كربانە و ئاخفتنا خێرێ گۆتبانە، ڤێجا ئەگەر فەرمانا جیهادێ هاتە دان، بۆ وان چێتر بوو وان ئنیەتا خۆ د گەل خودێ ڕاست كربانە. ﴿٢٢﴾ و دبیت ئەگەر هوین پشتا خۆ بدەنە ئیسلامێ، خرابیێ د ئەردیدا بكەن و بەنكێ مرۆڤاتیێ ببڕن. ﴿٢٣﴾ ئەڤە [ئەوێت پشتا خۆ ددەنە ئیسلامێ و خرابیێ د ئەردیدا دكەن] ئەون یێت خودێ لەعنەت لێ كرین [و ژ دلۆڤانیا خۆ دویر ئێخستین] و كەڕ و كۆرە كرین [نە هەقیێ گولێ دبن، و نە دبینن]. ﴿٢٤﴾ ڤێجا ما ئەو هزرا خۆ د قورئانێدا ناكەن؟ نەخێر.. دلێت وان د گرتینە [تێ ناگەهن].

﴿٢٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت پشتی ڕێكا ڕاست بۆ وان دیاربوویی، و ڤەگەڕیاینە سەر گاوری و گومڕاییا خۆ یا بەرێ، شەیتانی ڤەگەڕیانا وان بۆ گاوریێ ل بەر وان شرین كر، و ب هیڤی و ئومێدان د سەردا برن. ﴿٢٦﴾ ئەڤە چونكی وان دگۆتە ئەوێت قورئان نەڤیایین [كو جوهی و موشركن]: ئەم دێ گوهێ خۆ د هندەكێدا دەینە هەوە [ئەم ژ دل باوەریێ پێ نائینین، و دێ هەر دژمنیا وی كەین]، و خودێ یا ئەو د دلێ خۆدا ڤەدشێرن دزانیت. ﴿٢٧﴾ ڤێجا دێ چ كەن و حالێ وان دێ چ بیت، وەختێ ملیاكەت ل بەر و پشتێت وان ددەن و ڕوحا وان دستینن. ﴿٢٨﴾ ئەڤە [لێدانا بەر و پشتێت وان د گەل ڕوح ستاندنێ] ژ بەر هندێیە، چونكی ئەو یێت ب دویڤ وی تشتی كەڤتین یێ خودێ پێ نەخۆش [كو هاریكرنا گاورانە]، و تشتێ خودێ پێ خۆش و ژێ ڕازی وان نەڤیا، ڤێجا خودێ كار و كریاریت وان پویچكرن. ﴿٢٩﴾ یان ژی ئەوێت دوروویاتی د دلێت واندا هەی، هزر دكەن خودێ كەرب و كینا وان دەرنائێخیت و ئاشكەرا ناكەت؟!

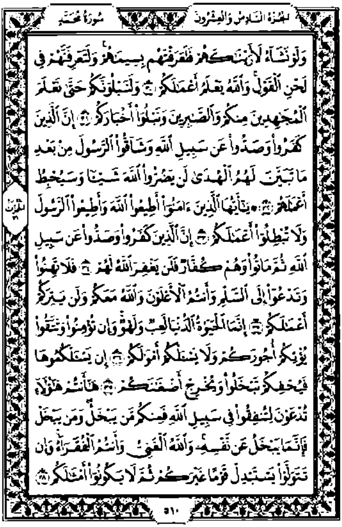
الجزء السادس والعشرون
سورة محمد
الثمن
٥١٠

وَلَوۡ نَشَآءُ لَأَرَيۡنَٰكَهُمۡ فَلَعَرَفۡتَهُم بِسِيمَٰهُمۡۚ وَلَتَعۡرِفَنَّهُمۡ فِي
لَحۡنِ ٱلۡقَوۡلِۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ أَعۡمَٰلَكُمۡ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبۡلُوَنَّكُمۡ حَتَّىٰ نَعۡلَمَ
ٱلۡمُجَٰهِدِينَ مِنكُمۡ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبۡلُوَاْ أَخۡبَارَكُمۡ ﴿٣١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَشَآقُّواْ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعۡدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلۡهُدَىٰ لَن يَضُرُّواْ ٱللَّهَ شَيۡـٔٗا وَسَيُحۡبِطُ
أَعۡمَٰلَهُمۡ ﴿٣٢﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ
وَلَا تُبۡطِلُوٓاْ أَعۡمَٰلَكُمۡ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ
ٱللَّهِ ثُمَّ مَاتُواْ وَهُمۡ كُفَّارٞ فَلَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَهُمۡ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُواْ
وَتَدۡعُوٓاْ إِلَى ٱلسَّلۡمِ وَأَنتُمُ ٱلۡأَعۡلَوۡنَ وَٱللَّهُ مَعَكُمۡ وَلَن يَتِرَكُمۡ
أَعۡمَٰلَكُمۡ ﴿٣٥﴾ إِنَّمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا لَعِبٞ وَلَهۡوٞۚ وَإِن تُؤۡمِنُواْ وَتَتَّقُواْ
يُؤۡتِكُمۡ أُجُورَكُمۡ وَلَا يَسۡـَٔلۡكُمۡ أَمۡوَٰلَكُمۡ ﴿٣٦﴾ إِن يَسۡـَٔلۡكُمُوهَا
فَيُحۡفِكُمۡ تَبۡخَلُواْ وَيُخۡرِجۡ أَضۡغَٰنَكُمۡ ﴿٣٧﴾ هَٰٓأَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ
تُدۡعَوۡنَ لِتُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبۡخَلُۖ وَمَن يَبۡخَلۡ
فَإِنَّمَا يَبۡخَلُ عَن نَّفۡسِهِۦۚ وَٱللَّهُ ٱلۡغَنِيُّ وَأَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُۚ وَإِن
تَتَوَلَّوۡاْ يَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَيۡرَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُونُوٓاْ أَمۡثَٰلَكُم ﴿٣٨﴾

﴿٣٠﴾ و ئەگەر مە حەزکربایە دا وان نیشا تە دەین، و دا وان ژ سەروسیما و نیشانێت وان نیاسی، و دێ وان ب ئەزمانێ وان نیاسی، و خودێ ئاگەهـ ژ کار و کریارێت هەوە هەیە. ﴿٣١﴾ و ب سویند ئەم دێ هەوە جەڕبینین، دا ئەم جیهادکەر و سەبرکێشان بۆ خەلکی ئاشکەرا بکەین، و دا ئەم سالۆخێت هەوە ئاشکەرا بکەین [دا بۆ خەلکی دیار بیت، کێ گوهداریا خودێ کریە و کێ نەکریە]. ﴿٣٢﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربووین و ڕێکا خودێ ل خەلکی گرتین، و نەیارەتی و نەگوهداریا پێغەمبەری کرین، پشتی ڕێکا ڕاست بۆ وان ئاشکەرا بووی، ئەڤە چو زیانێ ناگەهیننە خودێ، و دێ تەکبیرا وان پویچ و پەلاچ کەت [و دێ د سەرێ وانڕا شکێت]. ﴿٣٣﴾ گەلی خودان باوەران گوهداریا خودێ بکەن و گوهداریا پێغەمبەری بکەن، و کار و کریارێت خۆ [ب گونەهان، یان ب ڕویمەتیێ، یان ب دوڕویاتیێ، یان ب منەتێ] پویچ نەکەن. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت گاوربووین و خەلك ژ ڕێکا خودێ داینە پاش، پاشی مرین و ئەو گاور [و بۆ خۆ تۆبە نەکرین]، ئەڤان خودێ گونەهێت وان تێکجار ژێ نابەت. ﴿٣٥﴾ ڤێجا [گەلی خودان باوەران] [بەرانبەر دژمنی] سست و خاف نەبن، و داخوازا پێکهاتن و ئاشتیێ نەکەن و هوین د سەرکەفتی، و خودێ [ب هاریکاریا خۆ] یێ د گەل هەوە، و خێرا کریارێت هەوە کێم ناکەت [هەلبەت ئەڤە ئەگەر یا ئاشکرابت ئاشتی و پێکهاتن فایدەی ناکەت]. ﴿٣٦﴾ ب ڕاستی ژیانا دنیایێ هەمی ترانە و مژویلاهینە [و زوی دێ چیت]، و ئەگەر هوین باوەریێ بینن و خۆ بپارێزن، دێ خەلاتێ هەوە ب دورستی [ل سەر باوەری و پارێزکاریا هەوە] دەتە هەوە، و چو ژ مالێ هەوە ژی ژ هەوە ناخوازیت [پشکەکا کێم نەبیت، ئەو ژی هەر بۆ ژار و دەست تەنگێت هەوەیە]. ﴿٣٧﴾ و ئەگەر خودێ مالێ هەوە هەمیێ ژ هەوە بخوازیت و ل سەر یێ ڕژد بیت [و بمینیتە ب هەوەڤە کو هوین هەمیێ د ڕێکا خودێدا بمەزێخن]، هوین دێ چڕویکیێ کەن و دێ کەرب و کینا هەوە دەرئێخیت و ئاشکەرا کەت. ﴿٣٨﴾ ئەها هوین ئەڤەنە، دئێنە داخوازکرن دا هوین [مالێ خۆ] د ڕێکا خودێدا [د جیهادێ و ڕێکا خێرێدا] بمەزێخن، ڤێجا هندەك ژ هەوە چڕویکیێ دکەن و هەر کەسێ بەخیلیێ [و چڕویکیێ] بکەت، ب ڕاستی ئەو چڕویکیێ د گەل خۆ دکەت (زیانێ ل خۆ دکەت) و خودێ دەولەمەند و بێ منەتە [هەوجەیی ب هەوە نینە]، و هوین هەژارن [و هەوجەی خودێنە]، و ئەگەر هوین [گەلی مرۆڤان] پشتا خۆ بدەنە گوهداریا خودێ و گوهداریا پێغەمبەرێ وی، و ئەگەر مالی د ڕێکا خودێدا نەمەزێخن، خودێ دێ هەوە ب ملەتەکێ دی گوهۆڕیت، پاشی ئەو وەکی هەوە نابن.

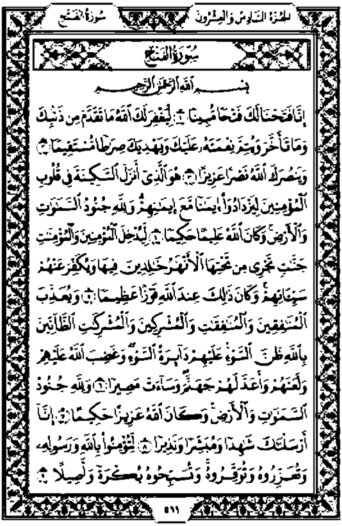

الجزء السادس والعشرون سُورَةُ الفَتۡحِ

سُورَةُ الفَتۡحِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحۡنَا لَكَ فَتۡحٗا مُّبِينٗا ١ لِّيَغۡفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكَ وَيَهۡدِيَكَ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا ٢
وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصۡرًا عَزِيزًا ٣ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ لِيَزۡدَادُوٓاْ إِيمَٰنٗا مَّعَ إِيمَٰنِهِمۡۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ٤ لِّيُدۡخِلَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنۡهُمۡ
سَيِّـَٔاتِهِمۡۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ ٱللَّهِ فَوۡزًا عَظِيمٗا ٥ وَيُعَذِّبَ
ٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ وَٱلۡمُشۡرِكَٰتِ ٱلظَّآنِّينَ
بِٱللَّهِ ظَنَّ ٱلسَّوۡءِۚ عَلَيۡهِمۡ دَآئِرَةُ ٱلسَّوۡءِۖ وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ
وَلَعَنَهُمۡ وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَهَنَّمَۖ وَسَآءَتۡ مَصِيرٗا ٦ وَلِلَّهِ جُنُودُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ٧ إِنَّآ
أَرۡسَلۡنَٰكَ شَٰهِدٗا وَمُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ٨ لِّتُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُۚ وَتُسَبِّحُوهُ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلًا ٩

٥١١

سۆرەتا فەتح

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڕاستی مە سەرکەفتنەکا ئاشکەرا و مەزن [کو پێکهاتنا حودەیبییەیە] دا تە. ﴿٢﴾ دا خودێ ل گونەهێت تە یێت پێش و پاش ببۆریت، و کەرەم و نیعمەتا خۆ [ب سەرتێختنا دینێ تە، و ب ڤەکرنا مەکەهێ] ل سەر تە تمام بکەت، و دا تە ل سەر ڕێکا ڕاست ڕاگریت و موکوم بکەت. ﴿٣﴾ و دا تە ب سەرکەفتنەکا موکوم ب سەربێخیت، شکەستن تێدا نەبیت. ﴿٤﴾ خودێیە دل ڕەحەتی و تەنایی دارێتیە دلێت خودان باوەران، دا د سەر باوەریا وانرا باوەریا وان پتر لێ بێت، و لەشکەرێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە و خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٥﴾ [و خودێ ئەو سەرکەفتن و دل ڕەحەتیە دا] دا زەلام و ژنێت خودان باوەر ببەتە د وان بەحەشتاندا ئەوێت ڕوبار د بنڕا دچن، هەروهەر دێ تێدا مینن، و گونەهێت وان دێ ڕاکەت و ناهێلیت، و ئەڤە ل دەڤ خودێ سەرفەرازییەکا مەزنە. ﴿٦﴾ و دا زەلام و ژنێت دوڕوی و زەلام و ژنێت موشرك ئەوێت هزرێت خەلەت ژ خودێ دکەن [هزر دکەن خودێ هاریکاریا پێغەمبەرێ خۆ و موسلمانان ناکەت، و ئەو جارەکا دی نازڤڕنەڤە مەدینەیێ]، ئیزا بدەت [و ئەو بەلا و ئاتافێت ئەو ل هیڤیێ ب سەرێ موسلمانان بێن]، بەلا و ئاتاف ب سەرێ وان بێن، و خودێ غەزەبێ ل وان بکەت و ژ دلۆڤانیا خۆ دویر بێخیت، و دۆژەهێ بۆ وان بەرهەڤکری، و ئەو چ پیسە دویماهیکەکا ڕەشە. ﴿٧﴾ و لەشکەرێ ئەرد و ئەسمانان یێ خودێیە، و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٨﴾ ب ڕاستی مە تو یێ هنارتی، بییە شاهد و مزگینی و ئاگەهدارکەر. ﴿٩﴾ دا هوین [گەلی مرۆڤان] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و دا هوین هاریکاریا پێغەمبەرێ وی بکەن و داب ڕێز و ڕویمەت بەرێ خۆ بدەنێ، و دا سپێدە و ئێڤاران [ئانکو هەمی دەمان ب پەرستنا خۆ] خودێ ژ کێماسیان پاقژ بکەن.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَٰهَدَ عَلَيْهُ ٱللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ أَمْوَٰلُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًۢا بَلْ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًۢا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰٓ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِى قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ وَكُنتُمْ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ ٱلْمُخَلَّفُونَ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا۟ كَلَٰمَ ٱللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا۟ لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

﴿١٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت بەیعا تە دکەن و پەیمانێ [ل سەر مرنێ] ددەنە تە، ب ڕاستی ئەو پەیمانێ ددەنە خودێ، دەستێ خودێ د گەل دەستێ وانە، ڤێجا هەر کەسێ پەیمانا خۆ بشکێنیت، ب ڕاستی ئەو ب وێ شکاندنێ بەس زیانێ ل خۆ دکەت، و هەر کەسێ ئەو پەیمانا دایییە خودێ ب جهـ بکەت، خودێ زوی دێ خەلاتەکێ مەزن دەتێ. ﴿١١﴾ ئەوێت ڤەمایین ژ کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ژ دەرڤەی باژێران دژیان]، دێ بێژن مال و عەیالێ مە ئەم مژویل کرین [و مە نەشیا د گەل تە بێینە حودەیبییێ، و نە ب مە بوو]، ڤێجا داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ مە ژ خودێ بکە، و ئەو وێ ب ئەزمانێ خۆ دبێژن ئەوا نە د دلێ واندا، بێژە: ئەرێ ئەگەر خودێ زیانەک یان مفایەک بۆ هەوە بڤێت، کی دشێت ڕاوەستینیت و خۆ بدەتە بەر بڕیارا خودێ، نەخێر نەوەسایە [نەهاتنا هەوە نە ژ بەر مال و کەس و کارێت هەوە بوو]، و ب ڕاستی تشتێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿١٢﴾ بەلێ هەوە [گەلی دووڕوویان] هزر دکر پێغەمبەر و خودان باوەر ئێدی نازڤڕنە ناڤ کەس و کارێت خۆ [و هەمی دێ ئێنە کوشتن، ژ بەر هندێ هوین ترسیان و هەوە ڤەمان هەلبژارت]، و ئەڤ کارێ هەوە د دلێ هەوەدا هاتبوو جوانکرن [لەوا هوین ب ڤەمانا خۆ پێت شایی بوون]، و هەوە هزرێت خراب دکرن و هوین [ل دەڤ خودێ] ملەتەکێ د هیلاک چوویی بوون. ﴿١٣﴾ و هەر کەسێ [ڕاست و دورست] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی نەئینیت، ب ڕاستی مە ئاگرێ دۆژەهێ بۆ گاوران پێ بەرهەڤکری. ﴿١٤﴾ مالداری و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، یێ بڤێت لێ ناگریت و گونەهێت وی دێ ژێبەت، و یێ بڤێت دێ ئیزادەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥﴾ ئەوێت ڤەمایین [ژ دووڕوویان ئەوێت نەچوویینە حودەیبییێ] دێ بێژن: ئەگەر هوین دەرکەفتنە خەیبەرێ دا دەستکەفتیان بینن بهێلن، ئەم ژی د گەل هەوە بێین، دڤێن پەیمانا خودێ [ئەوا دایییە وان ئەوێت چوویینە حودەیبییێ کو دێ دەستکەفتیێت خەیبەرێ دەتە وان] بگوهۆڕن، بێژە وان: قەت هوین د گەل مە نائێن، خودێ بەری نوکە یا گۆتی [دەستکەفتیێت خەیبەرێ بەس بۆ وێنە ئەوێ چوویییە حودەیبییێ]، ڤێجا دێ بێژن نەخێر خودایێ هەوە نەگۆتییە، بەلێ هوین ژ زکرەشی ناهێلن، نەخێر وەنینە، ئەو کێم تێ دگەهن [و هزرا وان بەس ل سەر دەستکەفتیانە].

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُو۟لِى بَأْسٍ شَدِيدٍ
تُقَٰتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِن تُطِيعُوا۟ يُؤْتِكُمُ ٱللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ
وَإِن تَتَوَلَّوْا۟ كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَّيْسَ
عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ ۗ
وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ ۞ لَّقَدْ رَضِىَ ٱللَّهُ الحزب
عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِى
قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ
كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ ٱللَّهُ
مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِۦ وَكَفَّ أَيْدِىَ
ٱلنَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَٰطًا
مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَا ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَٰتَلَكُمُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَوَلَّوُا۟ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
ٱللَّهِ ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

﴿١٦﴾ بێژە ئەوێت ڤەمایین [ژ حودەیبیێ] ژ کۆچەرێت عەرەبان [ئەوێت ژ دەرڤەی باژێران ئاکنجی]، نێزیك هوین دێ بۆ [شەڕێ] ملەتەکێ ب هێز و شەڕکەر تێنە داخوازکرن، یان هوین دێ شەڕی د گەل وان کەن یان دێ بێ شەڕ موسلمان بن، ڤێجا ئەگەر هوین گوهدارییێ بکەن [و دەرکەڤن بۆ شەڕی] خودێ دێ خەلاتەکێ باش دەتە هەوە، و ئەگەر هوین پشتا خۆ بدەنێ و ڤەمینن هەروەکی هوین بەری نوکە [ژ حودەیبیێ] ڤەمایین، خودێ دێ هەوە ب ئیزایەکا دژوار و ب ژان ئیزادەت. ﴿١٧﴾ چو گونەهـ ل سەر کۆرە و سەقەت و نەخۆشان نینە [پشکدارییێ د شەڕیدا نەکەن]، و هەر کەسێ گوهێ خۆ بدەتە خودێ و پێغەمبەرێ وی، خودێ دێ وی بەتە بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دچن، و هەر کەسێ بەرێ خۆ [ژ گوهدارییا خودێ] وەرگێڕیت و پشتا خۆ بدەتێ، خودێ دێ وی ب ئیزایەکا دژوار و ب ژان ئیزادەت. ﴿١٨﴾ ب سویند خودێ ژ خودان باوەران ڕازی بوو وەختێ ل بن دارێ سۆز و پەیمان ددانە تە [ل حودەیبیێ]، ڤێجا خودێ ئەوا د دلێت واندا هەی [ژ دلێنیی و ڕاستییێ] زانی، ئینا دلڕەحەتی و تەناهی ب سەر واندا دارێت، و پەیمان ب سەرکەڤتنەکا نێزیك [کو ڤەکرنا خەیبەرێ بوو] دا وان. ﴿١٩﴾ و گەلەك دەستکەڤتیێت دی ژی دێ گەهنە وان، و خودێ یێ سەردەست و کاربنەجهـە. ﴿٢٠﴾ خودێ پەیمان ب گەلەك دەستکەڤتیان یا دایە هەوە، هوین دێ گەهنێ و دێ ب دەست خۆڤە ئینن، و بۆ هەوە لەز ل ڤێ کر [کو دەستکەڤتیێت خەیبەرێ بوون]، و نەهێلا دەستێ خەلکی [خەلکێ خەیبەرێ و هەڤپەیمانێت وان: ژ ئەسەدیان و غەتەفان] بگەهتە هەوە، و دا ئەڤە بۆ خودان باوەران ببیتە نیشانەك [ل سەر ڕاستیا پێغەمبەری د هەر تشتەکیدا کو پەیمان و ژڤان پێ دایی، و دا بزانن هەر کەسێ ڕێکا خودێ بگریت، خودێ دێ وی خەلات و سەرفەرازکەت]، و دا بەرێ هەوە بدەتە ڕێکا ڕاست [و هەوە ل سەر موکوم بکەت]. ﴿٢١﴾ و هندەك غەنیمە و دەستکەڤتیێت دی ژی [خودێ بۆ هەوە لەز لێ کر کو غەنیمەییێت (هەوەزان) بوون] هەوە نەدشیا ب دەست خۆڤە بینن، بەلێ خودێ ب دەست هەوەڤە ئینان و بۆ هەوە ب ساناهی ئێخستن، و خودێ ل سەر هەر تشتەکی یێ خودان شیانە. ﴿٢٢﴾ و ئەگەر ئەوێت گاوربوویین [خەلکێ مەکەهێ ل حودەیبیێ] شەڕێ هەوە کربانە [و سولح د گەل هەوە نەکربانە] دا شکێن و ڕەڤن، پاشی وان چو دۆست و هاریکار و پشتەڤان نەددیتن. ﴿٢٣﴾ ئەڤە ڕێکا خودێیە د ڕاستا واندا ئەوێت بەری نوکە چۆیین [ئەو دێ پێغەمبەران هەر ب سەر ئێخیت، و هۆسا پەیمان یا دایی (﴿ كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِىٓ ﴾ - خودێ سۆزا دایی سەرکەڤتن بۆ من و پێغەمبەرێت منە)]، و تو چو گوهۆڕینێ بۆ ڕێکا خودێ نابینی.

وَهُوَ ٱلَّذِي كَفَّ أَيۡدِيَهُمۡ عَنكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ عَنۡهُم بِبَطۡنِ مَكَّةَ مِنۢ
بَعۡدِ أَنۡ أَظۡفَرَكُمۡ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾
هُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّوكُمۡ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ
وَٱلۡهَدۡيَ مَعۡكُوفًا أَن يَبۡلُغَ مَحِلَّهُۥۚ وَلَوۡلَا رِجَالٞ مُّؤۡمِنُونَ وَنِسَآءٞ
مُّؤۡمِنَٰتٞ لَّمۡ تَعۡلَمُوهُمۡ أَن تَطَـُٔوهُمۡ فَتُصِيبَكُم مِّنۡهُم مَّعَرَّةُۢ
بِغَيۡرِ عِلۡمٖۖ لِّيُدۡخِلَ ٱللَّهُ فِي رَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۚ لَوۡ تَزَيَّلُواْ لَعَذَّبۡنَا
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذۡ جَعَلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
فِي قُلُوبِهِمُ ٱلۡحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ ٱلۡجَٰهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَأَلۡزَمَهُمۡ كَلِمَةَ ٱلتَّقۡوَىٰ
وَكَانُوٓاْ أَحَقَّ بِهَا وَأَهۡلَهَاۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٗا ﴿٢٦﴾
لَّقَدۡ صَدَقَ ٱللَّهُ رَسُولَهُ ٱلرُّءۡيَا بِٱلۡحَقِّۖ لَتَدۡخُلُنَّ ٱلۡمَسۡجِدَ
ٱلۡحَرَامَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمۡ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَۖ فَعَلِمَ مَا لَمۡ تَعۡلَمُواْ فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ
فَتۡحٗا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلۡهُدَىٰ وَدِينِ
ٱلۡحَقِّ لِيُظۡهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدٗا ﴿٢٨﴾

﴿٢٤﴾ و خودێ نەهێلا دەستێت وان بگەهنە هەوە و دەستێت هەوە بگەهنە وان ل حودەیبیێ، پشتی هوین ب سەر وان ئێخستین [و هەوە هەژمارەك ژ وان ئێخسیر كری، ئەوێت ل بەر گەڕیاین ب سەر هەوەدا بگرن]، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین دكەن. ﴿٢٥﴾ ئەون گاور بوویین و ڕێكا كەعبێ ل هەوە گرتین، و نەهێلاین قوربانێت بەرهەڤكری [ئانكو ئەرشێت هاتینە گرتن بۆ قوربانیێ] بگەهنە جهێ خۆ یێ ڤەكوشتنێ، و ئەگەر ژ بەر هندەك زەلامێت خودان باوەر و ژنێت خودان باوەر [ئەوێت د ناڤ مەكەهێدا، و باوەریا خۆ دیار نەكرین] نەبایە ـ كو هوین وان نانیاسن ـ دەمێ هوین ب سەر واندا بگرن بكەڤنە بەر پێیێت هەوە، ڤێجا پێی كو هوین بزانن هوین عەیبدار ببن و زیان بگەهیتە هەوە، و خوین بكەڤیتە سەر هەوە [خودێ دەستێ هەوە ل سەر وان ڕانەدكر، و دا هەوە سەردەستی وان كەت، و خودێ ئەڤە كر و هۆسا هوین ژێكڤەكرن] دا ئەوێ خودێ بڤێت ب بەر دلۆڤانیا خۆ بێخیت، و ئەگەر ئەو [گاور و خودان باوەرێت د مەكەهێدا] ژێكڤە بانە [و ژێك هاتبانە نیاسین]، ئەم دا ئەوێت گاور بوویین ژ وان، ب ئیزادانەكا دژوار و ب ژان، ئیزا دەین. ﴿٢٦﴾ وەختێ ئەوێت گاوربوویین ڕكا نەزانینێ كرینە د دلێ خۆدا [ڕێكا سەرەدانا كەعبێ ل هەوە گرتین]، ئینا خودێ دلرەحەتیا خۆ ب سەر پێغەمبەری و ب سەر خودان باوەراندا دارێت، و پەیڤا پارێزكاریێ (لا إله إلا الله محمد رسول الله) بۆ وان هەلبژارت، و ئەو بۆ ڤێ پەیڤێ هێژاتر بوون و خودانێت وێ بوون، و خودێ ئاگەهـ ژ هەر تشتەكی هەیە. ﴿٢٧﴾ ب سویند خودێ خەونا پێغەمبەرێ خۆ ڕاست دەرێخست، خودێ حەزكەت هوین بێ ترس و ب ئێمن و سەرتراشی و سەركورتكری دێ چنە د مزگەفتا حەرامدا [كو كەعبەیە]، ڤێجا خودێ ئەو [ژ پێكهاتنێ و فایدەیێ وێ] دزانی یا هەوە نەدزانی، ڤێجا بەری وێ سەركەفتنەكا نێزیك دا هەوە [ئەو ژی ڤەكرنا خەیبەرێ بوو]. ﴿٢٨﴾ ئەوی [خودێ] پێغەمبەرێ خۆ ب ڕاستەرێیێ [كو قورئانە] و ب دینێ ڕاستڤە هنارت، دا دینێ ڕاست (كو ئیسلامە) بكەتە سەرپشكا هەمی دینان، و ب سەر هەمی دینان بێخیت، و بەسە خودێ شاهدێ ڤێ بیت.

﴿٢٩﴾ موحەمەد پێغەمبەرێ خودێیە، و ئەوێت د گەل د ڕاستا گاوراندا یێت دژوارن، و د ناڤبەرا خۆ ب خۆدا دلۆڤانن، هندی تو دبینی هەر یێ د ڕکووع و سوجدەییێدا، کەرەم و ڕازیبوونا خودێ دخوازن، نیشانا وان یا ل سەروچاڤێت وان ژ بەر سوجدەبرنێ، د تەورات و ئنجیلێدا ژی ئەڤەیە پەسن و سالۆخەتا وان، وەکی شینکاتییەکێ زیلک دابیت و ب هێز کەڤتیت و ستویر بوویت، ڤێجا ل سەر بنێ خۆ ڕاست ڕابوویت، و جۆتیار ژێ عەجێبگرتی بمینیت [ئەڤە نموونەیەکە خودێ ل سەر هەڤالێت پێغەمبەری ددانیت، دەستپێکێ یێت کێمن، پاشی دێ زێدەبن و پتر لێ ئێن و ب هێز کەڤن، وەکی بنا شینکاتی دەستپێکێ یا لاوازە و ڕۆژ بۆ ڕۆژێ ستویر دبیت]، [و هۆسا موسلمانان زێدە دکەت]، دا کەربێت گاوران پێ ڤەکەت، و ئەوێت ژ وان باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، خودێ پەیمان ب لێبۆرینێ و خەلاتەکێ مەزن یا دایییە وان.

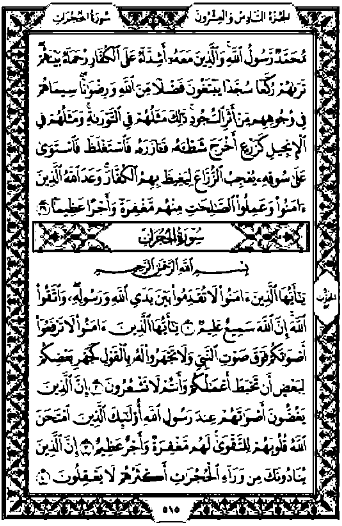
الجُزْءُ السَّادِسُ وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ الحُجُرَاتِ

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلۡكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيۡنَهُمۡۖ
تَرَىٰهُمۡ رُكَّعٗا سُجَّدٗا يَبۡتَغُونَ فَضۡلٗا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٗاۖ سِيمَاهُمۡ
فِي وُجُوهِهِم مِّنۡ أَثَرِ ٱلسُّجُودِۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمۡ فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِۚ وَمَثَلُهُمۡ فِي
ٱلۡإِنجِيلِ كَزَرۡعٍ أَخۡرَجَ شَطۡـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسۡتَغۡلَظَ فَٱسۡتَوَىٰ
عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعۡجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلۡكُفَّارَۗ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنۡهُم مَّغۡفِرَةٗ وَأَجۡرًا عَظِيمَۢا ٢٩

سُورَةُ الحُجُرَاتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۖ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ١ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَرۡفَعُوٓاْ
أَصۡوَٰتَكُمۡ فَوۡقَ صَوۡتِ ٱلنَّبِيِّ وَلَا تَجۡهَرُواْ لَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ كَجَهۡرِ بَعۡضِكُمۡ
لِبَعۡضٍ أَن تَحۡبَطَ أَعۡمَٰلُكُمۡ وَأَنتُمۡ لَا تَشۡعُرُونَ ٢ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَغُضُّونَ أَصۡوَٰتَهُمۡ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱمۡتَحَنَ
ٱللَّهُ قُلُوبَهُمۡ لِلتَّقۡوَىٰۚ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٌ ٣ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلۡحُجُرَٰتِ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡقِلُونَ ٤

٥١٥

سۆرەتا حوجورات

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ب پێشییا خودێ و پێغەمبەرێ وی نەکەڤن [ئانکو چو کاروباران نەکەن، ئەگەر هوین حوکمێ خودێ و پێغەمبەرێ وی ل دوور نەزانن]، و تەقوا خودێ [د هەمی کاروبارێت خۆدا] بکەن، ب ڕاستی خودێ یێ گوهدێر و زێدە زانایە. ﴿٢﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایی، دەنگێ خۆ ب سەر دەنگێ پێغەمبەری نەئێخن، و ب دەنگێ بلند پێغەمبەری نەئاخێڤن وەکی هوین ئێک و دو دئاخێڤن، نەکو کار و کریارێت هەوە پویچ ببن بێی هوین پێ بحەسن. ﴿٣﴾ ب ڕاستی ئەوێت دەنگێ خۆ ل دەڤ پێغەمبەرێ خودێ نزم دکەن، ئەڤە ئەون ئەوێت خودێ دلێت وان بۆ تەقوایێ تەرخانکرین، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکێ مەزن بۆ وانە. ﴿٤﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژ پشتا خانییان گازی تە دکەن، باراپتر ژ وان نەزانن.

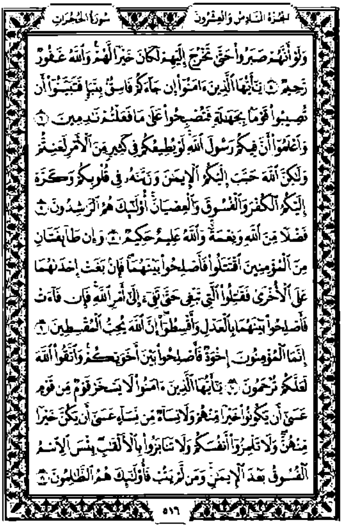

الجُزْءُ السَّادِسُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الحُجُرَاتِ

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا۟ حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن جَآءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوٓا۟ أَن
تُصِيبُوا۟ قَوْمًۢا بِجَهَٰلَةٍ فَتُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَٰدِمِينَ ﴿٦﴾
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ ٱللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِى كَثِيرٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ ٱلْإِيمَٰنَ وَزَيَّنَهُۥ فِى قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
إِلَيْكُمُ ٱلْكُفْرَ وَٱلْفُسُوقَ وَٱلْعِصْيَانَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلرَّٰشِدُونَ ﴿٧﴾
فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِن طَآئِفَتَانِ
مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُوا۟ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا ۖ فَإِنۢ بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا
عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَٰتِلُوا۟ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن فَآءَتْ
فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾
إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ
عَسَىٰٓ أَن يَكُونُوا۟ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ ۖ وَلَا تَلْمِزُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا۟ بِٱلْأَلْقَٰبِ ۖ بِئْسَ ٱلِٱسْمُ
ٱلْفُسُوقُ بَعْدَ ٱلْإِيمَٰنِ ۚ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿١١﴾

٥١٦

﴿٥﴾ و ئەگەر وان [ئەوێت ب دەنگێ بلند گازی ته کرین] بێنا خۆ فرەهکربایه، هەتا تو ل وان دەرکەفتبای بۆ وان چێتر بوو، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانه. ﴿٦﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئینایین، ئەگەر تێکێ فارێ [ژ وان ئەوێت درەو ل دەڤ چونه] سالۆخەك بۆ هەوە ئینا، ل دویڤ هەرن [و ڤەکۆلن کا ئەو سالۆخ راسته یان نە، و تێکەر زێ وەرنەگرن، هەتا هوین ژێ پشت راست نەبن]، دا هوین ژ نەزانین زیانێ نەگەهیننە کەسێ، پاشی پەشیمان ببن. ﴿٧﴾ و بزانن کو ب راستی پێغەمبەرێ خودێ یێ د ناڤ هەوەدا [ڤێجا لەزێ ل تشتی نەکەن، و بێ دویڤچۆن سالۆخان وەرنەگرن]، ئەگەر گوهێ خۆ د گەلەك تشتاندا دابایه هەوە و ب ئاخفتنا هەوە کربایه، هوین دا کەڤنه د تەنگاڤیێدا، و دا زەحمەت بۆ هەوە چێ بیت، بەلێ خودێ باوەری ل بەر دلێ هەوە شرینکر و د دلێ هەوەدا خەملاند، و گاوری و فاریبوون [ب رێکا کرنا گونەهێت مەزن] و هەمی گونەهـ ل بەر هەوە رەش کرن، ئەڤەنە سەرراست و تێگەهشتی و چەسپان. ﴿٨﴾ [ئەڤه] قەنجی و کەرەم و نیعمەتەکه ژ خودێ، و خودێ زێدەزانا و کاربنەجهه. ﴿٩﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەگەر دو دەستەك ژ خودان باوەران ب شەرکەفتن وان پێك بینن، و ئەگەر تێکێ ژ وان دەستدرێژی و ستەم ل یا دی کر، هوین شەرێ وێ بکەن ئەوا دەستدرێژی و ستەمێ دکەت، دا بزڤریته ئەمرێ خودێ [ئانکو حوکمێ خودێ و شەرعێ وی]، ڤێجا ئەگەر زڤری [و دەست ژ شەری و دەستدرێژیێ بەردا]، ڤێجا ب دادوەری [هەردو دەستەکان] پێك بینن و عەدالەتێ بکەن، ب راستی خودێ حەژ عادلان دکەت. ﴿١٠﴾ هندی خودان باوەرن برایێت تێکن، ڤێجا ناڤبەرا برایێت خۆ خۆش بکەن و پێك بینن، و تەقوا خودێ بکەن، دا دلۆڤانی ب هەوە بێته برن. ﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران بلا چو زەلام ترانەیان ب چو زەلامان نەکەن، دبیت ئەوێت ترانه پێ دئێنەکرن چێتر بن ژ وان ئەوێت ترانەیان پێ دکەن، و بلا چو ژن ژی ترانەیان ب چو ژنان نەکەن، دبیت ئەوێت ترانه پێ دئێنەکرن چێتر بن ژ وان ئەوێت ترانەیان پێ دکەن، و تانان د ئێك و دو نەقوتن و ئێك و دو لەکەدار نەکەن، و ب ناڤ و ناسناڤێت کرێت گازی ئێك و دو نەکەن، و چ پیسه تشته مرۆڤ ب ناڤێ فسقێ بێته ناڤکرن پشتی باوەری ئینانێ، و هەر کەسێ [ژ تانقوتان و لەکەدارکرنێ و ب ناڤکرنا خەلکی ب ناڤێت پیس] تۆبه نەکەت، ڤێجا ئەڤەنە ئەوێت ستەمکار.

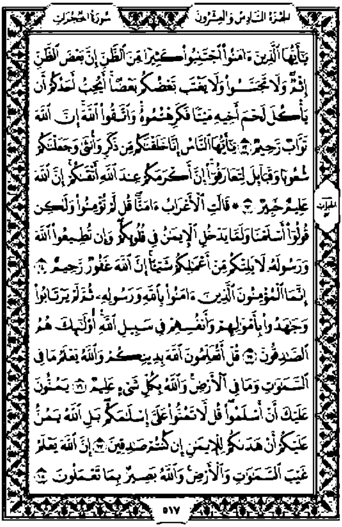

الجزء السادس والعشرون سورة الحجرات

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجۡتَنِبُواْ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعۡضَ ٱلظَّنِّ
إِثۡمٞۖ وَلَا تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغۡتَب بَّعۡضُكُم بَعۡضًاۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمۡ أَن
يَأۡكُلَ لَحۡمَ أَخِيهِ مَيۡتٗا فَكَرِهۡتُمُوهُۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ
تَوَّابٞ رَّحِيمٞ ١٢ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقۡنَٰكُم مِّن ذَكَرٖ وَأُنثَىٰ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ
شُعُوبٗا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓاْۚ إِنَّ أَكۡرَمَكُمۡ عِندَ ٱللَّهِ أَتۡقَىٰكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٞ ١٣ ۞قَالَتِ ٱلۡأَعۡرَابُ ءَامَنَّاۖ قُل لَّمۡ تُؤۡمِنُواْ وَلَٰكِن الحزب
قُولُوٓاْ أَسۡلَمۡنَا وَلَمَّا يَدۡخُلِ ٱلۡإِيمَٰنُ فِي قُلُوبِكُمۡۖ وَإِن تُطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتۡكُم مِّنۡ أَعۡمَٰلِكُمۡ شَيۡـًٔاۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٤
إِنَّمَا ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمۡ يَرۡتَابُواْ
وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلصَّٰدِقُونَ ١٥ قُلۡ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمۡ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ١٦ يَمُنُّونَ
عَلَيۡكَ أَنۡ أَسۡلَمُواْۖ قُل لَّا تَمُنُّواْ عَلَيَّ إِسۡلَٰمَكُمۖ بَلِ ٱللَّهُ يَمُنُّ
عَلَيۡكُمۡ أَنۡ هَدَىٰكُمۡ لِلۡإِيمَٰنِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٧ إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ
غَيۡبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٨

٥١٧

﴿١٢﴾ گەلی خودان باوەران خۆ ژ گەلەك گۆمانێ (هزرا خەلەت) بپارێزن، ب ڕاستی هندەك گۆمان گونەهن [ئەگەر لێ هاتە خەبەردان یان كارڤەدان ل سەر هاتەكرن] و جاسووسیێ ل سەر ئێك و دو نەكەن، و نەكامیا ئێك و دو نەكەن، ئەرێ ما ئێك ژ هەوە هەیە بڤێت گۆشتێ برایێ خۆ یێ مری بخۆت؟ و هەوە ئەڤە نەڤێت [كا چاوا هەوە ئەڤە نەڤێت، دڤێت وەسا هەوە نەكامیا وی ژی د پشت ویرا نەڤێت]، و تەقوا خودێ بكەن [ب هێلانا تشتێ ئەمرێ هەوە پێ هاتیبە كرن]، ب ڕاستی خودێ تۆبەوەرگر و دلۆڤانە.

﴿١٣﴾ گەلی مرۆڤان، ب ڕاستی مە هوین ژ نێر و مێیەكێ [ئانكو زەلام و ژنەكێ كو ئادەم و حەوانە] یێت داین، و مە هوین یێت كرینە ملەت و عەشیر عەشیر دا ئێك و دو بناسن، ب ڕاستی یێ ژ هەوە هەمیان پتر ب ڕێز و ڕویمەت ل دەڤ خودێ، ئەوە یێ ژ هەوە هەمیان تەقواتر [ئانكو یێ ژ هەوە هەمیان پتر ژ خودێ دترسیت]، و خودێ زێدە زانا و شارەزایە.

﴿١٤﴾ عەرەبێت ژ دەرڤەی باژێران گۆتن: مە باوەری ئینا [خێران د گەل مە بكە] بێژە: هەوە باوەری نەئینایە، بەلێ بێژن ئەم [ژ ترسا كوشتن و ئێخسیركرنێ] یێت تەسلیم بووین [یان ژی سەرڤە سەرڤە یێت موسلمان بووین]، و باوەری هێژ نەچۆیە د دلێت هەوەدا، و ئەگەر هوین گوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەن، خودێ چو ژ خێرا كار و كریارێت هەوە كێم ناكەت، و خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥﴾ خودان باوەرێت دورست ئەون، ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، و پاشی ب گۆمان و شك نەكەفتین، و جیهاد ب مالێ خۆ و نەفسا خۆ د ڕێكا خودێدا كرین، ئەڤەنە یێت ڕاست [د باوەریا خۆدا]. ﴿١٦﴾ ئەرێ هوین دێ ئەوا د دلێ هەوەدا خودێ پێ ئاگەهدار كەن؟ [هوین دێ خودێ ئاگەهداری دینێ خۆ كەن، هوین دبێژن مە باوەری یا ئینایی] و خودێ ب خۆ دزانیت كا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە، و ژ هەر تشتەكی ب ئاگەهە. ﴿١٧﴾ [كۆچەرێت عەرەب] ل سەر تە دكەنە منەت كو ئەو موسلمان بوون، بێژە: [گەلی كۆچەرێت عەرەب] موسلمانبوونا خۆ ل سەر من نەكەنە منەت، بەلێ خودێ منەتا ل هەوە كری دەمێ بەرێ هەوە دایە باوەریێ، ئەگەر هوین [د باوەری ئینانا خۆدا] د ڕاست بن. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی خودێ نهێنیا (غەیبا) ئەرد و ئەسمانان دزانیت، و خودێ دبینیت كا هوین چ دكەن [و پێ ئاگەهە].

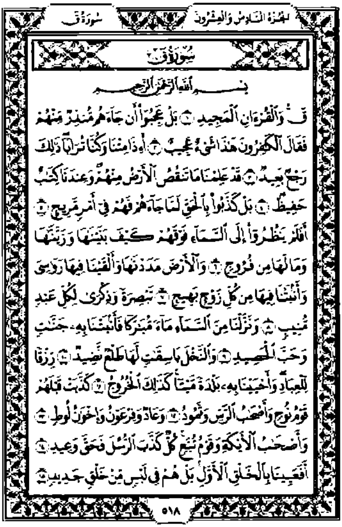

الجزء السادس والعشرون سورة ق

سورة ق

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قٓۚ وَٱلۡقُرۡءَانِ ٱلۡمَجِيدِ ﴿١﴾ بَلۡ عَجِبُوٓاْ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡ
فَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا شَيۡءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ أَءِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا تُرَابٗاۖ ذَٰلِكَ
رَجۡعُۢ بَعِيدٞ ﴿٣﴾ قَدۡ عَلِمۡنَا مَا تَنقُصُ ٱلۡأَرۡضُ مِنۡهُمۡۖ وَعِندَنَا كِتَٰبٌ
حَفِيظُۢ ﴿٤﴾ بَلۡ كَذَّبُواْ بِٱلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمۡ فَهُمۡ فِيٓ أَمۡرٖ مَّرِيجٍ ﴿٥﴾
أَفَلَمۡ يَنظُرُوٓاْ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوۡقَهُمۡ كَيۡفَ بَنَيۡنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا
وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٖ ﴿٦﴾ وَٱلۡأَرۡضَ مَدَدۡنَٰهَا وَأَلۡقَيۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ
وَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجِۭ بَهِيجٖ ﴿٧﴾ تَبۡصِرَةٗ وَذِكۡرَىٰ لِكُلِّ عَبۡدٖ
مُّنِيبٖ ﴿٨﴾ وَنَزَّلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ مُّبَٰرَكٗا فَأَنۢبَتۡنَا بِهِۦ جَنَّٰتٖ
وَحَبَّ ٱلۡحَصِيدِ ﴿٩﴾ وَٱلنَّخۡلَ بَاسِقَٰتٖ لَّهَا طَلۡعٞ نَّضِيدٞ ﴿١٠﴾ رِّزۡقٗا
لِّلۡعِبَادِۖ وَأَحۡيَيۡنَا بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗاۚ كَذَٰلِكَ ٱلۡخُرُوجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتۡ قَبۡلَهُمۡ
قَوۡمُ نُوحٖ وَأَصۡحَٰبُ ٱلرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادٞ وَفِرۡعَوۡنُ وَإِخۡوَٰنُ لُوطٖ ﴿١٣﴾
وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ وَقَوۡمُ تُبَّعٖۚ كُلّٞ كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٤﴾
أَفَعَيِينَا بِٱلۡخَلۡقِ ٱلۡأَوَّلِۚ بَلۡ هُمۡ فِي لَبۡسٖ مِّنۡ خَلۡقٖ جَدِيدٖ ﴿١٥﴾

٥١٨

سورەتا قاف

ل مەكەهێ هاتیـە خوارێ (٤٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هۆسا دئێتە خواندن (قاف)، ل دۆر ڕاڤەكرنا ڤان ڕەنگە تیپان، بزڤڕە دەستپێكا سورەتا (بەقەرە). سویند ب قورئانا ب ڕویمەت و پایە بلند [تو پێغەمبەری و ڕۆژا قیامەتێ ڕاستە]. ﴿٢﴾ [خەلكێ مەكەهێ نە بەس باوەری نەئینان] بەلێ عەجێگرتی بوون دەمێ پێغەمبەرەك هەر ژ وان بۆ وان هاتی، و گاوران گۆت: ب ڕاستی ئەڤە تشتەكێ عەجێبە و جهێ حێبەتیبوونێیە. ﴿٣﴾ ئەرێ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ [جارەكا دی دێ زیندی بینەڤە؟]، ب ڕاستی ئەڤ زڤڕین و ڤەگەڕیانە تشتەكێ نەبەرئاقلە و دویرە]. ﴿٤﴾ ب سویند ئەم دزانین كا ئەرد چەندێ ژ لەشێ وان دخوت و چەند كێم دكەت، و [ژ بلی ڤێ ژی] مە كتێبەكا پارێزەر یا هەی، هەمی تشت تێدا دنڤیسینە. ﴿٥﴾ بەلێ گاڤا قورئان بۆ وان هاتی ئەوان درەو دانا، و ئەو یێت د كاروبارەكێ شەپلێدا [جار دبێژن سێربەندە، و جار دبێژن نابیت پێغەمبەر مرۆڤ بیت، و جار دبێژن دڤێت یێ زەنگین بیت... هتد]. ﴿٦﴾ ما ئەو بەرێ خۆ نادەنە ئەسمانێ د سەر خۆڕا، كا مە چاوا ئاڤاكرییە و خەملاندییە؟ و چو كون و دەرز لێ نینن. ﴿٧﴾ و كا مە ئەرد ژی [چاوا] دەشت كرییە، و مە چیایێت بنەجهـ تێخستینە تێدا [دا بۆ بینە سنگ و نەلڤلڤیت]، و كا مە چاوا هەمی ڕەنگێت شینكاتیێ جوان د ئەردیدا شینكرینە. ﴿٨﴾ [ئەڤ كارە، ئاڤاكرنا ئەسمانی و دانانا ئەردی هۆسا] خودێ كر دا دلان ل سەر هەقیێ ڕۆن بكەت، و بیتە بیرئینان بۆ هەر بەندەیەكێ ل خودێ بزڤڕیت [و هزرا خۆ د چێكرییێت ویدا بكەت]. ﴿٩﴾ و مە ئاڤەكا پڕ خێر و بەرەكەت ژ ئەسمانی باراند، و مە بیستان و باخچە، و دندكێت دبنە دان و دكاك، پێ شینكرن. ﴿١٠﴾ و مە دارقەسپێت بلند، یێت ڤێقیێ وان نویشی و ل سەرێك، پێ شینكرن. ﴿١١﴾ دا ببنە ڕزقێ بەندەیان، و مە ب وێ ئاڤێ ئەردەكێ هشك و مری زیندی كر، و زیندیكرنا مرییان ژی هەر هۆسایە. ﴿١٢﴾ [هەی موحەمەد ئەگەر ملەتێ تە یێ قورەیشی تە درەوین دانن، ب ڕاستی ئەڤە نە تشتەكێ نوییە] بەری وان ملەتێ نووحی و خودانێت بیرێ [ملەتێ شوعەیبی ل دۆر بیرێ كۆم بوون، ڤێجا خودێ هەمی تێخستنە تێدا]، و (سەموود) ژی پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان. ﴿١٣﴾ و ملەتێ عاد و فیرعەون و ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی. ﴿١٤﴾ و خەلكێ جهێ تێردار و دارتێكڕا [مەخسەد پێ خەلكێ مەدیەنێیە و ملەتێ شوعەیبی] و ملەتێ توببەعی ژی، هەمییان پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانان، و هێژای ئیزایا من بوون. ﴿١٥﴾ ڤێجا ما ئەم ب چێكرنا جارا ئێكێڤە وەستیاینە؟ [هەتا یا بێت بۆ مە یا ب زەحمەت بیت؟] نەخێر [بێزار نەبوویە و پێڤە نەوەستیایە، و زڤڕینا وان پشتی بووینە خۆلی، یا دویر نینە وەكی ئەو دبێژن] بەلێ ئەو د چێكرنەكا نویدا ب شكن [هەر چەندە ئەو دزانن جارا ئێكێ مە ئەو یێت چێكرین].

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِۦ نَفْسُهُۥ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى ٱلْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ
قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَّا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَكْرَةُ
ٱلْمَوْتِ بِٱلْحَقِّ ۖ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمُ
ٱلْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَّقَدْ كُنتَ
فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾
وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيَا فِى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾
مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ
فَأَلْقِيَاهُ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ ۞ قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ وَلَٰكِن
كَانَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا۟ لَدَىَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم
بِٱلْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ ٱلْقَوْلُ لَدَىَّ وَمَآ أَنَا۠ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ
نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ ٱمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ
لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾
مَّنْ خَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ٱدْخُلُوهَا
بِسَلَٰمٍ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

﴿١٦﴾ ب سویند مە مرۆڤ بێ چێکری، و ئەم دزانین کا دلێ وی بۆ چ دبێژیت و کاچ دکەڤیتە سەر دلێ وی، و ئەم ژ رها ستویێ وی نێزیکتری وینە. ﴿١٧﴾ ئەم ژ وان هەردو ملیاکەتێت، ل سەر ملێ وی یێ راستێ و ملێ وی یێ چەپێ و کاروکریارێت وی دنڤیسن، پتر ئاگەهداری وینە. ﴿١٨﴾ و مرۆڤ چو ئاخڤتنان ناکەت [چ باش چ خراب]، ئەگەر ملیاکەتەکێ کارکری و زێرەڤانێ دگەل، نەنڤیسیت. ﴿١٩﴾ و سەکەراتا مرنێ د گەل هەقیێ هات، ئەڤە ئەو بوو یا تو ژێ درەڤی. ﴿٢٠﴾ و پف ل بۆقێ هاتە دان، ئەڤە ئەو رۆژە یا پەیمان پێ هاتیەدان. ﴿٢١﴾ و هەر ئێک دێ ئێت [چ باش چ خراب] دو ملیاکەت پێت دگەل، ئێک دئینیتە مەیدانا حەشرێ، و یێ دی شادەییێ ل سەر ددەت. ﴿٢٢﴾ ب سویند تو [د دنیایێدا] ژ ڤێ یێ بێ ئاگەه بووی، و مە پەردە ل سەر تە راکر، و تو ئەڤرۆ یێ چاڤ تیژ و دژواری [بۆ دیتنێ]. ﴿٢٣﴾ و ملیاکەتێ بەرپرس ژێ دێ بێژیت: ئەڤە ئەو و کتێبا کار و کریارێت وی ژی، ل دەڤ من یا حازرە. ﴿٢٤﴾ [خودێ دێ بێژیتە وان هەردو ملیاکەتێت د گەل دئێن] هەر زێدەگاورەکێ زێدەرکۆیی باڤێژنە د دۆژەهێدا. ﴿٢٥﴾ ئەوێ زێدە خێرنەکەر و زێدە ستەمکار و ب شک [د دینیدا]. ﴿٢٦﴾ ئەوێ پەرستیەکێ دی بۆ خودێ دکەتە هەڤپشک، ڤێجا هوین هەردو [مەخسەد پێ هەردو ملیاکەتێت د گەل دئێن]، دێ باڤێژنە د ئیزایا دژوار و گراندا. ﴿٢٧﴾ تەکێ وی یێ شەیتان دێ بێژیت: خودایێ مە، ب راستی تە من ئەو د بەر سەرداچوونێ را کربوو، ئەو ب خۆ د سەرداچوونەکا کویر و دویردا بوو. ﴿٢٨﴾ خودێ دێ بێژیت: هوین هەردو [مرۆڤ و شەیتانێ وی] ل دەڤ من جڕەبڕێ نەکەن، و من [د دنیایێدا و ل سەر ئەزمانێ پێغەمبەرێت خۆ، و ب هنارتنا کتێبان] هوین ژ ڤێ رۆژێ ترساندبوون. ﴿٢٩﴾ و ئاخڤتن (پەیمان) ل دەڤ من نائێتە گوهۆڕین، و ئەز ستەمێ ل بەندەیان ناکەم. ﴿٣٠﴾ رۆژا ئەم دبێژینە دۆژەهێ تو تژی بووی؟ دبێژیت: ما [ژ ڤان] هێژ هەنە؟ ﴿٣١﴾ و بەحەشت بۆ تەقواداران نێزیک دبیت، و یا دویر نینە. ﴿٣٢﴾ ئەڤە ئەوە یا پەیمان پێ هاتیەدان، بۆ هەر تۆبەدارەکێ پارێزڤان [بۆ تخویبێت خودێ] ژ هەوە. ﴿٣٣﴾ ئەوێ دەمێ ب تنێ و کەس نە ل دەڤ، ژ خودایێ دلۆڤان بترسیت، و ب دلەکێ ل خودێ زڤڕی، بێتە دەڤ خودێ. ﴿٣٤﴾ ب سلامەتی [ژ ئیزا و کول و کۆڤانان] هەرنە د بەحەشتێدا، و رۆژا ژیانا بێ دویماهیک ئەڤەیە. ﴿٣٥﴾ تشتێ وان بڤێت د بەحەشتێدا یێ هەی، و زێدەتر ژی بۆ وان یێ هەی [ئەو ژی دیتنا خودایێ مەزنە].

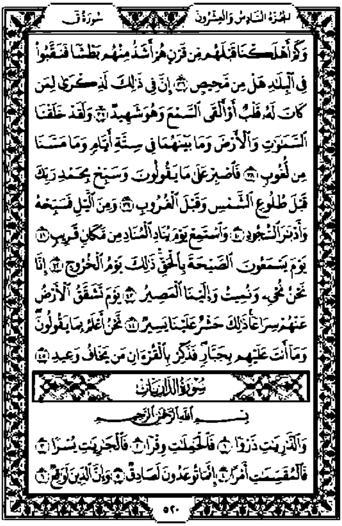

الجزء السادس والعشرون
سورة ق

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا۟
فِى ٱلْبِلَٰدِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن
كَانَ لَهُۥ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ ٱلْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ
وَأَدْبَٰرَ ٱلسُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَٱسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ ٱلْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾
يَوْمَ يَسْمَعُونَ ٱلصَّيْحَةَ بِٱلْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا
نَحْنُ نُحْىِۦ وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلْأَرْضُ
عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِٱلْقُرْءَانِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلذَّٰرِيَٰتِ ذَرْوًا ﴿١﴾ فَٱلْحَٰمِلَٰتِ وِقْرًا ﴿٢﴾ فَٱلْجَٰرِيَٰتِ يُسْرًا ﴿٣﴾
فَٱلْمُقَسِّمَٰتِ أَمْرًا ﴿٤﴾ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾ وَإِنَّ ٱلدِّينَ لَوَٰقِعٌ ﴿٦﴾

٥٢٠

﴿٣٦﴾ و مە چەند ملەتێت ژ وان زەبەردەستر و ب هێزتر، بەری وان د هیلاك برن، گەلە وەلات تێكڤەدابوون، ئەرێ رەڤینەك [ژ مرنێ یان ژ ئیزایا خودێ] وان هەبوو؟. ﴿٣٧﴾ ب راستی ئەڤە [د هیلاكبرنا گوندێت ستەمكار] چامە و دەرسن، بۆ وی یێ خودان عەقل، یان بۆ وی یێ گوهدارییێ دكەت و هشێت وی د سەرێ وی. ﴿٣٨﴾ ب سویند مە ئەرد و ئەسمان و هندی د ناڤبەرا واندا، د شەش رۆژاندا چێكرن، و چو وەستیان ژی نەگەهشتە مە. ﴿٣٩﴾ ڤێجا [هەی موحەمەد] سەبرا خۆ ل سەر یا ئەو دبێژن بكێشە، و بەری رۆژهەلات و رۆژئاڤابیێ، خودایێ خۆ ژ كێماسیان پاقژ بكە، و پەسن و سوپاسیا وی بكە. ﴿٤٠﴾ و چەندەكێ ژ شەڤێ ژی تەسبیحا وی بكە، و پشتی نڤێژان ژی.. ﴿٤١﴾ گوهێ خۆ بدێ، رۆژا گازیكەر (ئسرافیل) ژ جهەكێ نێزیك گازی دكەت [و دەنگ دگەهیتە هەر كەسەكی]. ﴿٤٢﴾ رۆژا [هەمی مرۆڤ] وی دەنگێ هەقییێ گولێ دبن، ئەو [رۆژ] رۆژا دەركەڤتنێیە [ژ گۆڕان]. ﴿٤٣﴾ ب راستی ئەم ب تنێ، ژیانێ و مرنێ ددەین، و زڤڕین هەر ب بال مەڤەیە. ﴿٤٤﴾ رۆژا ئەرد دكەلشیت، و ئەو ب لەز ژ گۆڕان بەر ب مەیدانا حەشرێ دچن، ئەو كۆمكرنەكا ب ساناهییە ل بەر مە. ﴿٤٥﴾ ئەم چێتر دزانین ئەو چ دبێژن [د دەرهەقێ تە و رۆژا قیامەتێدا]، و تو ل سەر وان نە یێ زۆردەستی [دا ب خورتی وان بكەیە موسلمان]، و ئەوێت ژ ئیزایا مە دترسن، وان ب قورئانێ شیرەت بكە.

سۆرەتا ذاریات

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٦٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب بایێت بەلاڤكەر. ﴿٢﴾ و ب ئەورێت باران هەلگر. ﴿٣﴾ ب گەمییێت ب ساناهی دئێن و دچن. ﴿٤﴾ ب ملیاكەتێت كاروباران لێكڤە دكەن. ﴿٥﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] تشتێ پەیمان بۆ هەوە پێ هاتییەدان [ژ مرنێ و قیامەتێ]، راستە. ﴿٦﴾ و رۆژا قیامەتێ و جزادانێ، دێ هەر ئێت.

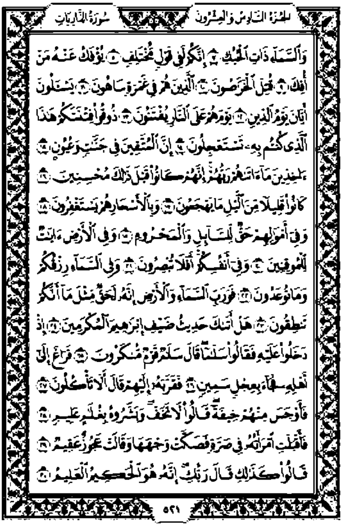

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلۡحُبُكِ ۝٧ إِنَّكُمۡ لَفِي قَوۡلٖ مُّخۡتَلِفٖ ۝٨ يُؤۡفَكُ عَنۡهُ مَنۡ
أُفِكَ ۝٩ قُتِلَ ٱلۡخَرَّٰصُونَ ۝١٠ ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي غَمۡرَةٖ سَاهُونَ ۝١١ يَسۡـَٔلُونَ
أَيَّانَ يَوۡمُ ٱلدِّينِ ۝١٢ يَوۡمَ هُمۡ عَلَى ٱلنَّارِ يُفۡتَنُونَ ۝١٣ ذُوقُواْ فِتۡنَتَكُمۡ هَٰذَا
ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تَسۡتَعۡجِلُونَ ۝١٤ إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ۝١٥
ءَاخِذِينَ مَآ ءَاتَىٰهُمۡ رَبُّهُمۡۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَبۡلَ ذَٰلِكَ مُحۡسِنِينَ ۝١٦
كَانُواْ قَلِيلٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِ مَا يَهۡجَعُونَ ۝١٧ وَبِٱلۡأَسۡحَارِ هُمۡ يَسۡتَغۡفِرُونَ ۝١٨
وَفِيٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ حَقّٞ لِّلسَّآئِلِ وَٱلۡمَحۡرُومِ ۝١٩ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٞ
لِّلۡمُوقِنِينَ ۝٢٠ وَفِيٓ أَنفُسِكُمۡۚ أَفَلَا تُبۡصِرُونَ ۝٢١ وَفِي ٱلسَّمَآءِ رِزۡقُكُمۡ
وَمَا تُوعَدُونَ ۝٢٢ فَوَرَبِّ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ إِنَّهُۥ لَحَقّٞ مِّثۡلَ مَآ أَنَّكُمۡ
تَنطِقُونَ ۝٢٣ هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ۝٢٤ إِذۡ
دَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَقَالُواْ سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞ قَوۡمٞ مُّنكَرُونَ ۝٢٥ فَرَاغَ إِلَىٰٓ
أَهۡلِهِۦ فَجَآءَ بِعِجۡلٖ سَمِينٖ ۝٢٦ فَقَرَّبَهُۥٓ إِلَيۡهِمۡ قَالَ أَلَا تَأۡكُلُونَ ۝٢٧
فَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۖ قَالُواْ لَا تَخَفۡۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٖ ۝٢٨
فَأَقۡبَلَتِ ٱمۡرَأَتُهُۥ فِي صَرَّةٖ فَصَكَّتۡ وَجۡهَهَا وَقَالَتۡ عَجُوزٌ عَقِيمٞ ۝٢٩
قَالُواْ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡحَكِيمُ ٱلۡعَلِيمُ ۝٣٠

٥٢١

﴿٧﴾ و سویند ب ئەسمانێ جوان و خوەدان ڕێكێت موكوم [ڕێكێت ستێران]. ﴿٨﴾ ب ڕاستی هوین [د دەرهەقێ موحەممەدیدا] هەر جارێ ئاخفتنەكێ دكەن [جار دبێژن سێربەندە، و جار دبێژن یێ دینە، و جار ژی دبێژن هەلبەستڤانە]. ﴿٩﴾ ئەو دێ ژ باوەری ئینانێ [ب قورئانێ و موحەممەدی] ئێنە دویرئێخستن، ئەوێت [ژ ڕاستەرێییێ] هاتینە دویرئێخستن. ﴿١٠﴾ لەعنەت ل درەوینان بن [ئەوێت هەر جارەكێ تشتەكی د دەرهەقێ پێغەمبەریدا دبێژن]. ﴿١١﴾ ئەوێت د نەزانینێدا، بێ ئاگەه. ﴿١٢﴾ [بۆ ترانە] پسیار دكەن، پا كەنگیە ڕۆژا جزادانێ (ڕۆژا قیامەتێ)؟ ﴿١٣﴾ ئەو ڕۆژە ئەوا ئەو ل سەر ئاگری دئێنە سۆتن. ﴿١٤﴾ [وێ ڕۆژێ ملیاكەت دێ بێژنە وان] دێ ئیزایا خۆ بخۆن و تامكەنێ، ئەڤە بوو یا هوین [د دنیاییدا و ژ لەكەڤە] ل هاتنا وێ ب لەز. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی پارێزكار یێت د ناڤ جنێك و كانیاندا. ﴿١٦﴾ تشتێ خودایێ وان دایە وان وەرگرن و ڕازینە، ب ڕاستی ئەو بەری نوكە [د دنیاییدا] ژ قەنجیكاران بوون. ﴿١٧﴾ ئەو پێچەك ژ شەڤێ دنڤستن. ﴿١٨﴾ و ئەو بەرێ سپێدەیان [خودێ دپەرستن و] و داخوازا ژێبرنا گونەهان ژ خودێ دكرن. ﴿١٩﴾ و خێزان و ژارێت خواستەك و ڕویت، خوەدان بار بوون د مالێ واندا. ﴿٢٠﴾ و د ئەردیدا نیشان و بەلگە گەلەكن، بۆ وان ئەوێت هەقییێ پەسەند دكەن و پشتەڤانیا وێ دكەن. ﴿٢١﴾ و د هەوە ب خۆدا ژی [نیشان و بەلگە گەلەكن]، ما هوین نابینن؟. ﴿٢٢﴾ و ڕزقێ هەوە و هەر تشتێ پەیمان بۆ هەوە بێ دئێتەدان یێ ل ئەسمانی. ﴿٢٣﴾ سویند ب خودایێ ئەرد و ئەسمانی، ئەو تشتێ پەیمان بۆ هەوە بێ هاتیە دان ڕاستە و بێ گۆمانە، هەروەكی ئاخفتنا هەوە نوكە یا بێ گۆمان ل دەڤ هەوە. ﴿٢٤﴾ ئەرێ بەحسێ مێڤانێت ئیبراهیمی ئەوێت قەدرگران، گەهشتیە تە. ﴿٢٥﴾ وەختێ چوینە دەڤ، و سلاڤ كرینێ، سلاڤ ل وان ڤەگێڕا و گۆت: هوین د نەنیاسن [ئەز هەوە نانیاسم]. ﴿٢٦﴾ ڤێجا ب لەز و بێ مێڤان پێ بحەسن، چۆ ملێ مالێ و گۆلكەكێ قەلەو [براشتی] ئینا. ﴿٢٧﴾ و نێزیكی وان كر، و گۆت: ما هوین ناخۆن؟. ﴿٢٨﴾ ڤێجا [وەختێ ئیبراهیمی دیتی ئەو ناخۆن] د دلێ خۆدا ژ وان ترسیا، گۆتن: نەترسە، و مزگینیا كوڕەكێ زانا دانێ. ﴿٢٩﴾ ژنا وی ب دەنگەكێ بلند پێشڤە هات و تەپەك ل سەروچاڤێت خۆ دا، و گۆت: [وەیلێ ئەزێ چاوا دێ من بچویك بن] و ئەز پیرەژنم و یا خرشم. ﴿٣٠﴾ ملیاكەتان گۆت: [ئەم چاوا دبێژین، وەسایە] خودایێ تە هۆسا ئەمرێ دایی، و هەر ئەوە كاربنەجهـ و زانا.

۞ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ
مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَآ ءَايَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِى مُوسَىٰٓ إِذْ أَرْسَلْنَٰهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّىٰ بِرُكْنِهِۦ وَقَالَ سَٰحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ
فَنَبَذْنَٰهُمْ فِى ٱلْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِى عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلرِّيحَ
ٱلْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِن شَىْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَٱلرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾
وَفِى ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا۟ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا۟ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ مِن قِيَامٍ
وَمَا كَانُوا۟ مُنتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا
فَٰسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ بَنَيْنَٰهَا بِأَيْي۟دٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَٱلْأَرْضَ
فَرَشْنَٰهَا فَنِعْمَ ٱلْمَٰهِدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِن كُلِّ شَىْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾
وَلَا تَجْعَلُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ إِنِّى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

﴿٣١﴾ [پشتی ئیبراهیمی زانی ملیاکەتن] گۆت: گەلی هنارتیان هەوە خێرە، هوین بۆ چ هاتینە هنارتن. ﴿٣٢﴾ گۆتن: ب ڕاستی ئەم بۆ ملەتەکێ گونەهکار یێت هاتینە هنارتن [کو ملەتێ (لووط) پێغەمبەرە]. ﴿٣٣﴾ دا بەریت هەڕییێ ب سەردا بارینین. ﴿٣٤﴾ ئەو بەریت ل نك خودێ د نیشانکری بۆ زێدە گونەهکاران. ﴿٣٥﴾ و مە ئەوێت باوەریدار هەمی ژ گوندی دەرێخستن. ﴿٣٦﴾ و مە ژ مالەکا موسلمان پێڤەتر، د وی گوندیدا، نەدیت. ﴿٣٧﴾ و مە نیشانەك (شوینوار و کاڤلێت وان)، بۆ ئەوێت ژ ئیزایا دژوار دترسن، تێدا هێلا. ﴿٣٨﴾ دیسا مە د چیرۆکا مووسایدا ژی نیشانەك هێلا، وەختێ مە ب نیشان و بەلگەیێت ڕۆن و ئاشکراڤە، هنارتییە دەڤ فیرعەونی. ﴿٣٩﴾ ڤێجا ب هێز و کۆما خۆڤە پشتا خۆ دا مووسایی، و گۆت: یان [مووسا] سێربەندە یان ژی یێ دینە. ﴿٤٠﴾ و مە ئەو و لەشکەرێ وی گرتن، و ئاڤێتنە د دەریایێدا [و مە هەمی خەندقاندن، و کەس ژێ نەما] و ئەو یێ لۆمەکار بوو. ﴿٤١﴾ و دیسا د چیرۆکا عاددا ژی [ملەتێ هوود پێغەمبەر]، مە نیشانەك هێلا، وەختێ مە ڕەشەبایەکێ هشك ب سەر واندا هنارتی. ﴿٤٢﴾ هەر تشتێ د سەرڕا دبوری، پیتی و پرت پرت دکر. ﴿٤٣﴾ دیسا د چیرۆکا (سەموود)دا ژی [ملەتێ صالح پێغەمبەر]، مە نیشانەك هێلا، وەختێ مە گۆتییە وان هەتا دەمەکێ ئاشکەرا بژین و خۆشیان ببەن. ﴿٤٤﴾ و وان خۆ ل سەر گوهداری و پەرستنا خودێ مەزن کر [و ژ ئەمرێ خودێ دەرکەڤتن]، ڤێجا برویسێ هنگاڤتن و بەرێ وان لێ بوون. ﴿٤٥﴾ نە وان ڕابوون بێ چێ بوو، و نە هاریکاریا وان هاتەکرن. ﴿٤٦﴾ و دیسا مە ملەتێ نووح پێغەمبەر ژی بەری وان د هیلاك برن، ب ڕاستی ئەو ملەتەکێ ژ ڕێدەرکەڤتی بوو. ﴿٤٧﴾ و مە ئەسمان ب هێز یێ چێ کری، و ئەم خودان شیانین. ﴿٤٨﴾ و ئەرد مە یێ ڕاێخستی و دەشتکری [کو ب کێر ژیانێ بێت]، وەی ئەم چ خۆش ئەرد ڕاێخین. ﴿٤٩﴾ و ژ هەر تشتەکی مە جۆتەك دا، دا هوین هزرا خۆ تێدا بکەن. ﴿٥٠﴾ ڤێجا ب بال خودێڤە بزڤڕن، و ئەز ژ دەڤ وی بۆ هەوە ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکرامە. ﴿٥١﴾ و هوین [گەلی مرۆڤان] چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، ئەز ژ دەڤ خودێ بۆ هەوە ئاگەهدارکەرەکێ ئاشکرامە.

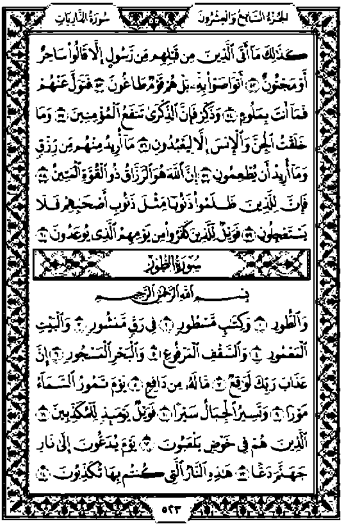

سورة الذاريات الجزء السابع والعشرون

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُواْ سَاحِرٌ
أَوۡ مَجۡنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَاصَوۡاْ بِهِۦۚ بَلۡ هُمۡ قَوۡمٞ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنۡهُمۡ
فَمَآ أَنتَ بِمَلُومٖ ﴿٥٤﴾ وَذَكِّرۡ فَإِنَّ ٱلذِّكۡرَىٰ تَنفَعُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٥٥﴾ وَمَا
خَلَقۡتُ ٱلۡجِنَّ وَٱلۡإِنسَ إِلَّا لِيَعۡبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَآ أُرِيدُ مِنۡهُم مِّن رِّزۡقٖ
وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطۡعِمُونِ ﴿٥٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلۡقُوَّةِ ٱلۡمَتِينُ ﴿٥٨﴾
فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذَنُوبٗا مِّثۡلَ ذَنُوبِ أَصۡحَٰبِهِمۡ فَلَا
يَسۡتَعۡجِلُونِ ﴿٥٩﴾ فَوَيۡلٞ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن يَوۡمِهِمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ الطُّورِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلطُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَٰبٖ مَّسۡطُورٖ ﴿٢﴾ فِي رَقّٖ مَّنشُورٖ ﴿٣﴾ وَٱلۡبَيۡتِ
ٱلۡمَعۡمُورِ ﴿٤﴾ وَٱلسَّقۡفِ ٱلۡمَرۡفُوعِ ﴿٥﴾ وَٱلۡبَحۡرِ ٱلۡمَسۡجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ
عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٞ ﴿٧﴾ مَّا لَهُۥ مِن دَافِعٖ ﴿٨﴾ يَوۡمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ
مَوۡرٗا ﴿٩﴾ وَتَسِيرُ ٱلۡجِبَالُ سَيۡرٗا ﴿١٠﴾ فَوَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾
ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي خَوۡضٖ يَلۡعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوۡمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ
جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

٥٢٣

﴿٥٢﴾ هۆسا چو پێغەمبەر بۆ ئەڤێت بەری ڤان ژی نەهاتینە هنارتن، و وان نەگۆتیت [ئەو پێغەمبەر] یان سێربەندە یان یێ دینە [ڤێجا ب خەم نەکەڤە، ژ بەر وێ یا ئەو د دەرهەقێ تەدا دکەن و دبێژن]. ﴿٥٣﴾ ئەرێ وان شیرەت و وەسیەت ل ئێك و دو کرینە [دا هەمی هۆسا ل سەر ئێك ئاخفتنێ کۆم ببن]، نەخێر بەلێ ئەو زێدە د سەرداچۆینە. ﴿٥٤﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە و بەرێ خۆ ژ وان وەرگێڕە، تو نەیێ لۆمەکاری [یا تە بەس گەهاندنە]. ﴿٥٥﴾ و [ب قورئانێ] بەردەوام شیرەتان بکە، ب ڕاستی بەس خودان باوەر فایدەی ژ شیرەتان دکەن. ﴿٥٦﴾ و من ئەجنە و مرۆڤ بەس بۆ هندێ بێت داین، من بپەرێسن. ﴿٥٧﴾ من چو ڕزق ژ وان نەڤێت [بدەنە من یان بدەنە خۆ یان بدەنە غەیری خۆ، ئەزم یێ ڕزقی ددەم]، و من نەڤێت ئەو خوارنێ بدەنە من [نە بۆ من، نە بۆ بەندەیێت من]. ﴿٥٨﴾ ب ڕاستی خودێیە ڕازق و خودان هێز و هێز موکوم. ﴿٥٩﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەوێت ستەم کرین [ژ ملەتێ تە و ئەوێت گاوربووین]، پشك و بارەك ژ ئیزایێ یا هەی، وەکی پشك و بارا هەڤالێت وانە [ئەوێت مە د هیلاك برین ژ ملەتێ نووح و عاد و (سەموود)]، ڤێجا بلا لەزێ نەکەن. ﴿٦٠﴾ و ئیزا و نەخۆشی بۆ وان بن ئەوێت گاوربووین، وێ ڕۆژێ ئەوا بەیان بۆ وان پێ هاتیە دان [و ئەو ڕۆژ، یان ڕۆژا بەدرێیە یان یا قیامەتێیە].

سۆرەتا طوور

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٤٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب [چیایێ] (طوور)ێ [ئەوێ خودێ ل سەر، د گەل مووسایی ئاخفتی]. ﴿٢﴾ و سویند ب وێ کتێبا ڕێز ڕێز نڤیسی [کو قورئانە]. ﴿٣﴾ [و ئەو قورئان] د پیستەکێ ڤەکریدا [ئانکو ئەڤ قورئانە یا بەردەستە بۆ هەوە هەمییان و یا ڤەکرییە و گرتینینە ل دەڤ پێغەمبەری تنێ کو هوین چ لێ نەزانن]. ﴿٤﴾ و سویند ب ئاڤاهیێ ئاڤا [ئەوێ دکەڤیتە ئەسمانێ حەفتێ، ملیاکەت تێدا خودێ دپەرێسن و تەسبیحا وی دکەن]. ﴿٥﴾ و سویند ب بانێ بلندکری [کو ئەسمانە]. ﴿٦﴾ و سویند ب دەریایا تژی ئاڤ [یان یا ڕۆژا قیامەتێ دبیتە ئاگر]. ﴿٧﴾ ب ڕاستی ئیزایا خودێ یا هاتییە [و هەر دێ ئێت]. ﴿٨﴾ چو ئاستەنگ پاشڤەبر د ڕێکا ویدا [ئیزایێ] نینە [نەهێلیت بێت]. ﴿٩﴾ ڕۆژا ئەسمان دئێن و دچن، و دزڤڕن و ب ئاتێك دکەڤن. ﴿١٠﴾ و ڕۆژا چیا ژی ژ جهێ خۆ دچن [و وەکی ئەوران دچن و بەربا دبن]. ﴿١١﴾ ڤێجا وەی ئیزا و نەخۆشی وێ ڕۆژێ بۆ وان، ئەوێت بێ باوەر و ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانان. ﴿١٢﴾ ئەوێت ب گەرمی ب ئاڤ هویچاتییێدا دچۆن، و ئاگەهـ ژ خۆ نەی. ﴿١٣﴾ ڕۆژا بۆ دۆژەهێ دئێنە پالدان پالدانەکا حێل. ﴿١٤﴾ [دەرگەهڤانێت دۆژەهێ دێ بێژنە وان:] ئەڤە ئەو ئاگرە یێ هەوە درەو ددانا.

أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓا۟
أَوْ لَا تَصْبِرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَٰكِهِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ
وَوَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَٰهُم
بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا
بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ ۚ كُلُّ ٱمْرِئٍۭ بِمَا
كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَٰهُم بِفَٰكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾
يَتَنَٰزَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ الحزب ٥٣
غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِىٓ أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾
فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا
مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَآ أَنتَ بِنِعْمَتِ
رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيْبَ
ٱلْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا۟ فَإِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

﴿١٥﴾ ئەرێ ئەڤە [ئەڤ ئاگرە] سحرە؟ یان ژی هوین نابینن؟. ﴿١٦﴾ هەرنە تێدا و تامکەنێ، ڤێجا هوین سەبرا خۆ بکێشن یان نەکێشن ئێکە، هوین وێ دخۆن یا هەوە کری. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی پارێزکار و تەقوادار یێت د بەحەشت و خۆشیاندا. ﴿١٨﴾ دلخۆشن ب تشتێ خودایێ وان دایییە وان، و خودایێ وان ئەو ژ ئێزایا دوژەهێ پاراستن. ﴿١٩﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نوشی جان بیت، ژ بەر وان کار و کریارێت هەوە دکرن. ﴿٢٠﴾ یێت پالداینە ل سەر تەختێت ڕێزکری، و مە پەرییێت چاڤگر یێت کرینە هەڤسەرێت وان. ﴿٢١﴾ و ئەوێت باوەری ئینایین و دویندەها وان ژی ل سەر باوەریێ ڕێکا وان گرتی، مە دویندەها وان گەهاندە وان [د بەحەشتێدا، دا چاڤێت وان ب دویندەها وان ڕۆن بن و کەیفا وان بێت]، و مە چو ژ کار و کریارێت وان کێم نەکر، هەر ئێک ب کار و کریارێت خۆڤە یێ گرێدایییە. ﴿٢٢﴾ و هەر فێقی و گۆشتەکێ دلێ وان دچیتێ، ئەم ددەینە وان. ﴿٢٣﴾ و ئەو د بەحەشتێدا پەرداغێت مەیێ ژ ئێک و دو وەردگرن، نە ئاخڤتنێت پەروڤازی [ئانکو بێ مفا] نە ژی یێت ب گونەهـ تێدا دبێژن. ﴿٢٤﴾ کوڕەلاو بۆ خزمەتێ ل سەر وان دگەڕن، دێ بێژی لۆلۆیێت دەست لێ نەدایینە [هندی هند زەلال و جوانن]. ﴿٢٥﴾ و [بەحەشتی] بەرێ خۆ ددەنە ئێک و دو، و پسیارا کاروبارێت دنیایێ ژ ئێک و دو دکەن. ﴿٢٦﴾ دێ بێژن: ب ڕاستی ئەم د دنیایێدا [ژ ئێزایا خودێ] یێت د ترسیایی بوویین. ﴿٢٧﴾ ڤێجا خودێ کەرەم د گەل مە کر، و ئەم ژ ئاگرێ لەشسۆم پاراستین. ﴿٢٨﴾ ب ڕاستی د دنیایێدا، مە ئەو دپەرست و مە دوعا ژ وی دکرن [کو ئەو مە ئازا بکەت، و گونەهێت مە ژێ ببەت]، ب ڕاستی ئەوە قەنجیبەخش و خودان کەرەم و دلۆڤان. ﴿٢٩﴾ ڤێجا [هەی موحەمەد] بەردەوام شیرەتان ل وان بکە، و تو ب کەرەما خودایێ خۆ [ئانکو ب پێغەمبەراتیێ]، نە خێڤزانکی و نە یێ دینی [هەروەکی ئەو دبێژن]. ﴿٣٠﴾ یان ژی دبێژن ئەو هەلبەستڤان و شاعرەکە، و ئەم یێ ل هیڤیێ بەلایەکا دنیایێ بێتە سەری و پێ بچیت [و ئەم ژێ ڕەحەت ببین]. ﴿٣١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە: چاڤەڕێی مرنا من بن، ب ڕاستی ئەز ژی د گەل هەوە دێ ژ چاڤەڕێیان بم [و دێ بەرێ خۆ دەینێ، کا خودێ دێ کێ بەرئاتاف کەت].

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُم بِهَٰذَا ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ
تَقَوَّلَهُ ۚ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾
أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِندَهُمْ
خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ
يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾
أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ
مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ
كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ ۚ
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا
يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ
يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾
وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

﴿٣٢﴾ ئەرێ ئەقلێ وان، فەرمانا وان ب ڤێ ئاخڤتنێ دكەت [جار دبێژن قورئان سحرە، یان ژی شۆلێ خێڤزانكانە یان شعرە]، نەخێر وەنینە بەلێ ئەو ملەتەكێ زێدە سەرداچوییــنە [ژ كەرب و عیناد ڤێ ئاخڤتنێ دبێژن]. ﴿٣٣﴾ یان ژی دبێژن: [موحەمەدی ئەڤ قورئانە] یا ژ دەڤ خۆ چێكری؟ نەخێر وەسا نینە بەلێ ئەو باوەرییێ نائینن. ﴿٣٤﴾ بلا ئاخڤتنەكا وەكی قورئانێ بینن، ئەگەر ڕاست دبێژن [كو ئەڤ قورئانە نە ژ دەڤ خودێیە، و موحەمەدی ژ نك خۆ یا چێكری]. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەو بێ چێكەر هاتینە چێ كرن، یان ژی وان ب خۆ، خۆ دایــیە؟. ﴿٣٦﴾ یان ژی وان ئەرد و ئەسمــان چێ كرینە؟ نەخێر وان چو ژ ڤان چێ نەكرینە بەلێ ئەو ئیقینێ نائینن [كو خودێیە چێكەرێ وان و یێ ئەرد و ئەسمــانان]. ﴿٣٧﴾ یان ژی گەنجخانە و خزینەیێت خودایێ تە د دەست واندانە؟ یان ژی ئەون سەردەست و خودان دەستهەلات [ل سەر هەمی تشتان، چ یا بڤێن دكەن]. ﴿٣٨﴾ یان ژی وان پێــترك هەنە [پێ دچنە ئەسمــانان]، و گول [ئاخڤتنا ملیاكەتان] دبن [و ب ڤێ ڕێكێ ب سەر غەیبێ هلدبن، و پێ دزانن ئەو یێت ل سەر هەقیێ، ژ بەر هندێ ڕێكا خۆ نائێلن]، بلا گوهدێرێ وان، نیشان و بەلگەیەكا ڕۆن و ئاشكەرا بینیت. ﴿٣٩﴾ ئەرێ كچ یێت وینە، و كوڕ یێت هەوەنە؟ ﴿٤٠﴾ یان ژی تو كرێ [ل سەر ڕاگەهاندنا ڤێ پەیامێ] ژ وان دخوازی، ڤێجا ژ بەر هندێ بارێ وان یێ گرانە [و موسلمان نابن و باوەرییێ ب تە نائینن]. ﴿٤١﴾ یان ژی غەیب ل دەڤ وانە، و ئەو دنڤیســن. ﴿٤٢﴾ یان ژی ئەو ل بەر پیلانەكێ دگەڕن؟ نێ ئەو پیلان دێ ب سەرێ واندا شكێت ئەوێت گاوربوویــن. ﴿٤٣﴾ یان ژی وان پەرستییەك غەیری خودێ هەیە؟ ب ڕاستی خودێ ژ وێ شركا ئەو ب بال ویڤە لێ ددەن، یێ پاقژە. ﴿٤٤﴾ و ئەگەر ئەو گاور بینن پارچەیەك یا ژ ئەسمــانی دادكەڤیت [هەر باوەرییێ نائینن]، و دێ بێژن عەورە یێ كەڤتییە سەرێك. ﴿٤٥﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە هەتا دگەهنە ڕۆژا خۆ، ئەوا ئەو تێدا دهیلاك دچن (ڕۆژا بەدرێیە، یان یا مرنێ، یان ڕۆژا قیامەتێیە). ﴿٤٦﴾ ڕۆژا نەخشە و پیلانێت وان چو ئیزایا خودێ ژ وان نەدەتە پاش، و هاریكارییا وان ژی نەئێتەكرن [و ئیزا ژ وان نەئێتە ڤەگرتن]. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ئیزایەكا دی ژی ژ بلی ئیزایا ئاخرەتێ [كو ئیزایا گۆڕێیە]، بۆ ئەوێت ستەم كرین یا هەی، بەلێ باراپتر ژ وان ڤێ نوزانن. ﴿٤٨﴾ ڤێجا سەبری ل سەر حوكمێ خودایێ خۆ بكێشە [و ڕێنا خۆ ل وان فرەهــ بكە، هەتا ئیزایا مە كۆتی ب سەرێ وان بێت]، و ب ڕاستی تو یێ ل بەر چاڤێت مە و د بن چاڤدێری و پاراستنا مەڤە [ڤێجا پویتە ب وان نەكە، و خەما وان ڕانەكە]، و گاڤا تو [ژ ڕوینشتنا خۆ] ڕادبی، خودایێ خۆ ژ كێماسییان پاقژ بكە، و پەسنا وی بكە [بێژە (سبحان الله وبحمده)]. ﴿٤٩﴾ و ب شەڤێ و پشتی ستێر ئاڤا دبن، خودایێ خۆ ژ كێماسییان پاقژ بكە [یان ب شەڤێ ڤان نڤێژان (مەغرەب، عەیشا و شەڤنڤێژان، و دو ڕوكعەتێت بەری سپێدێ) بكە].

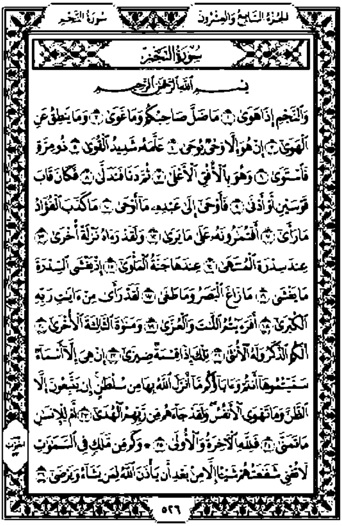

الجزء السابع والعشرون — سورة النجم

سُورَةُ النَّجْمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝١ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝٢ وَمَا يَنطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ۝٣ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۝٤ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ۝٥ ذُو مِرَّةٍ
فَاسْتَوَىٰ ۝٦ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝٧ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ۝٨ فَكَانَ قَابَ
قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝٩ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝١٠ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ
مَا رَأَىٰ ۝١١ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۝١٢ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝١٣
عِندَ سِدْرَةِ الْمُنتَهَىٰ ۝١٤ عِندَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ۝١٥ إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ
مَا يَغْشَىٰ ۝١٦ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۝١٧ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ
الْكُبْرَىٰ ۝١٨ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝١٩ وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ ۝٢٠
أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۝٢١ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ۝٢٢ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا
الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ الْهُدَىٰ ۝٢٣ أَمْ لِلْإِنسَانِ
مَا تَمَنَّىٰ ۝٢٤ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝٢٥ ۞ وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ
لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ۝٢٦

٥٢٦

سورەتا نەجم

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٦٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب ستێرێ وەختێ ئاڤا دبیت. ﴿٢﴾ هەڤالێ هەوە [محەمەد بێ پێغەمبەرە] گومڕا نەبوویە، و چو جارا پویچ نەئاخفتیە. ﴿٣﴾ و ئەو ژ دەڤ خۆ و ژ دلخوازیا خۆ نائاخڤیت. ﴿٤﴾ و نائاخڤیت ئەگەر ژ وەحیێ نەبیت [ئانکو قورئان ژ وەحیێ پێڤەتر نینە]. ﴿٥﴾ خودانێ هێزا مەزن، ئەڤ وەحیە یا بۆ ئینایی و نیشادایی. ﴿٦﴾ ئەو [یێ وەحی بۆ ئینایی، کو جبریلە] خودان هێز و تێگەهشتن و خودان قەدرە، و ل سەر ڕەنگێ خۆ یێ دورست (د کراسێ ملیاکەتیێدا) ڕاوەستیا [و خۆ نیشا پێغەمبەری دا]. ﴿٧﴾ و ئەو ل بەرێ ئەسمانی بوو، ملێ ڕۆژئاڤایێ. ﴿٨﴾ پاشی [ئانکو پشتی ل سەر وێنەیێ خۆ یێ دورست، ل بەرێ ئەسمانی دیار بووی] نێزیکی پێغەمبەری بوو، و پتر نێزیک بوو. ﴿٩﴾ و قەدرا دو کەڤانان یان کێمتر [نێزیک] بوو. ﴿١٠﴾ ڤێجا [جبریل ب ئەمرێ خودێ] ئەو وەحی بۆ بەندەیێ خودێ ئینا ئەوا خودێ بۆ هنارتی. ﴿١١﴾ دلێ پێغەمبەری، ئەوا پێغەمبەری ب چاڤێ خۆ دیتی، درەو نەدانا [کو دیتنا جبریلە ل سەر وێنەیێ وی یێ دورست].

﴿١٢﴾ ئەرێ هوین جڕەبڕێ د گەل وی دکەن ل سەر تشتێ وی دیتی؟ ﴿١٣﴾ ب سویند د هاتنەخوارەکا جبریل یا دی ژیدا پێغەمبەری ئەو (جبریل) ل سەر ڕەنگێ وی یێ دورست دیتبوو. ﴿١٤﴾ [شەڤا چوونا ئەسمانان] ل دەڤ دارکنێرا خلاسیێ [کو دکەڤیتە ئەسمانێ حەفتێ، ل ویرێ زانینا ملیاکەتان ب دوماهی دئێت، و ژ ویرێ ویڤە ژ خودێ پێڤەتر، کەسێ دی نوزانیت کا چ هەیە]. ﴿١٥﴾ بەحەشتا تیور گەهێ یا ل دەڤ. ﴿١٦﴾ و دار دیت وەختێ یا نخافتی، ب وی تشتێ پێ نخافتی [کو کەسەک نەشێت ژ بلی خودێ، سالۆخەتێت وێ بێژیت]. ﴿١٧﴾ چاڤێ وی ب چو ڕەخێت دیدا نەهاتە گێڕان، و ژ تخوبێ بۆ هاتیە دانان نەبۆری. ﴿١٨﴾ ب سویند ئەوی [محەمەد پێغەمبەرە، شەڤا چوونا ئەسمانان] هندەک نیشانێت مەزن یێت خودایێ خۆ دیتن. ﴿١٩﴾ کا بێژنە من [گەلی قورەیشیان ئەو بوتێت هوین دپەرێسن] لات و عوززا. ﴿٢٠﴾ و یێ سێیێ مەنات، کا وان تشتەک ژ وێ شیان و مەزناتیێ هەیە یا خودێ هەی، دا هوین وان بپەرێسن. ﴿٢١﴾ ئەرێ کوڕ بۆ هەوەنە و کچ بۆ خودێ [حاشا وان ملیاکەت دکرنە کچێت خودێ، و وان ب خۆ کچ نەدڤیان]. ﴿٢٢﴾ ئەڤە لێکڤەکرنەکا نەدورستە. ﴿٢٣﴾ ئەڤە [محەمەد ئەو پەرستیێت ژ بلی خودێ دپەرێسن] ژ هندەک ناڤان پێڤەتر نینن، هەوە و باب و باپیرێت خۆ ناڤێت دانایە سەر، و خودێ چو نیشان و بەلگە پێ نەهنارتینە، و ب ڕاستی ئەو بەس ب دویڤ خیال و خولیان و دلخوازیا خۆ دکەڤن، و ب سویند ڕێکا ڕاستەڕێیێ [کو ئەڤ قورئانەیە] ژ دەڤ خودایێ وان بۆ وان هات [پێ بزانن ئەو بوتن].

﴿٢٤﴾ ئەرێ مامرۆڤی چ بڤێت، دێ بۆ ئێتە جهـ؟ ﴿٢٥﴾ دنیا و ئاخرەت یێت خودێنە [یێ بڤێت دێ ژ دنیایێ و ئاخرەتێ دەتێ، و یێ نەڤێت دێ ژێ ڤەگریت، و نە ب کەیفا مرۆڤینە]. ﴿٢٦﴾ و گەلەک ملیاکەت ل ئەسمانان یێت هەین [هەرچەندە ب شەڤ و ڕۆژ پەرستنا خودێ دکەن]، د گەل هندێ ژی مەهدەرا وان ب چو ناچیت یا وی نەبیت یێ خودێ دەستویریا وی بدەت و بڤێت [ڤێجا بوت و ب ڤێ بێ بهایا خۆڤە، دێ چاوا مەهدەرێ کەن].

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ لَيُسَمُّونَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ تَسۡمِيَةَ ٱلۡأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾
وَمَا لَهُم بِهِۦ مِنۡ عِلۡمٍۖ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّۖ وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغۡنِي مِنَ
ٱلۡحَقِّ شَيۡـٔٗا ﴿٢٨﴾ فَأَعۡرِضۡ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكۡرِنَا وَلَمۡ يُرِدۡ إِلَّا ٱلۡحَيَوٰةَ
ٱلدُّنۡيَا ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ مَبۡلَغُهُم مِّنَ ٱلۡعِلۡمِۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعۡلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن
سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِمَنِ ٱهۡتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي
ٱلۡأَرۡضِ لِيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔواْ بِمَا عَمِلُواْ وَيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ
بِٱلۡحُسۡنَى ﴿٣١﴾ ٱلَّذِينَ يَجۡتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡفَوَٰحِشَ إِلَّا ٱللَّمَمَۚ
إِنَّ رَبَّكَ وَٰسِعُ ٱلۡمَغۡفِرَةِۚ هُوَ أَعۡلَمُ بِكُمۡ إِذۡ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ
وَإِذۡ أَنتُمۡ أَجِنَّةٞ فِي بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمۡۖ فَلَا تُزَكُّوٓاْ أَنفُسَكُمۡۖ هُوَ أَعۡلَمُ
بِمَنِ ٱتَّقَىٰٓ ﴿٣٢﴾ أَفَرَءَيۡتَ ٱلَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعۡطَىٰ قَلِيلٗا وَأَكۡدَىٰٓ ﴿٣٤﴾
أَعِندَهُۥ عِلۡمُ ٱلۡغَيۡبِ فَهُوَ يَرَىٰٓ ﴿٣٥﴾ أَمۡ لَمۡ يُنَبَّأۡ بِمَا فِي صُحُفِ
مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبۡرَٰهِيمَ ٱلَّذِي وَفَّىٰٓ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٞ وِزۡرَ أُخۡرَىٰ ﴿٣٨﴾
وَأَن لَّيۡسَ لِلۡإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعۡيَهُۥ سَوۡفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾
ثُمَّ يُجۡزَىٰهُ ٱلۡجَزَآءَ ٱلۡأَوۡفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلۡمُنتَهَىٰ ﴿٤٢﴾
وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضۡحَكَ وَأَبۡكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَمَاتَ وَأَحۡيَا ﴿٤٤﴾

﴿٢٧﴾ ب ڕاستی ئەوێت ژ ئاخرەتێ بێ باوەر، ملیاکەتان دکەنە کچ. ﴿٢٨﴾ و وان چو بەلگە و نیشان ب ڤێ چەندێ نینن [کو ملیاکەت یێت مێنە، و حاشا کچێت خودێنە]، بەس ب دویڤ خیال و خولیاتان دکەڤن، و خیال چوجا جهێ هەقییێ ناگریت. ﴿٢٩﴾ ڤێجا [هەی موحەممەد] بەرێ خۆ ژ وی وەرگێڕە ئەوێ پشتا خۆ دایییە قورئانێ، و باوەری پێ نەئینایی و ژ ژیانا دنیایێ پێڤەتر نەڤیایی. ﴿٣٠﴾ ئەڤە ژ ڤێ پێڤەتر نوزانن و زێدەتر ژێ چێ ناکەن، ب ڕاستی خودایێ تە چێتر دزانیت کا کی ژ ڕێکا وی دەرکەفتییە، و ئەو چێتر دزانیت کا کی ل سەر ڕێکا وییە. ﴿٣١﴾ و هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی یێ خودێیە [و خودێ یێت چێ کرین] دا ئەوێت خرابی کرین ب خرابیا وان جزا بکەت، و دا ئەوێت قەنجی کرین ب قەنجیان خەلات بکەت. ﴿٣٢﴾ ئەوێت (قەنجیکارێت) ژ بلی گونەهێت بچویک، خۆ ژ هەمی گونەهێت مەزن و تەرێف [وەکی زنایێ] دپارێزن، ب ڕاستی لێبۆرینا خودایێ تە یا بەرفرەهە، خودێ هەوە ژ هەوە ب خۆ چێتر دناسیت، بەری هەوە بدەت [وەختێ بابێ هەوە ئادەم] ژ ئاخێ چێ کری، و وەختێ هێژ هوین د زکێ دەیکێت خۆدا [دزانی هوین گونەهێت بچویک هەر دێ کەن]، ڤێجا خۆ پاقژ نەدانن و مەدحێت خۆ نەکەن، ئەو چێتر دزانیت کی یێ ب تەقوایە. ﴿٣٣﴾ بێژە من ئەوێ بەرێ خۆ ژ ئیمانێ وەرگێڕایی [مەخسەد پێ وەلیدێ کوڕێ موغیرەیە]. ﴿٣٤﴾ ئەوێ پیچەک ژ مالێ خۆ دایی و قەلسی کری. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ئەوی زانینا غەیبێ ل دەڤە ئەو دبینیت [هەڤالێ وی دێ د پێش ویڤە ئیزایی خۆت]. ﴿٣٦﴾ ئەرێ ئەو ب وێ نەهاتییە ئاگەهدارکرن، ئەوا بۆ مووسایی د تەوراتێدا هاتی. ﴿٣٧﴾ یان ژی ئەوا بۆ ئیبراهیمی هاتی، ئەو ئیبراهیمێ ئەمرێ خودێ دورست ب جهـ کری. ﴿٣٨﴾ [بۆ ئیبراهیمی و مووسایی هاتبوو کو] کەس [بارێ] گونەها کەسێ نا ڕاکەت. ﴿٣٩﴾ و ژ وێ پێڤەتر ناگەهیتە مرۆڤی، یا مرۆڤی کری. ﴿٤٠﴾ و ب ڕاستی [ڕۆژا قیامەتێ] مرۆڤ دێ کار و کریارێت خۆ بینیت. ﴿٤١﴾ پاشی خودێ دێ جزایێ وی [بەرانبەری کار و کریارێت وی] ب دورستی [بێ کێماسی] دەتێ. ﴿٤٢﴾ و ب ڕاستی دویماهییا هەر تشتەکی یا ل دەڤ خودایێ تە. ﴿٤٣﴾ و ب ڕاستی وی، گری و کەنی، یێت دایین. ﴿٤٤﴾ و ب ڕاستی وی، ژین و مرن، یێت دایین.

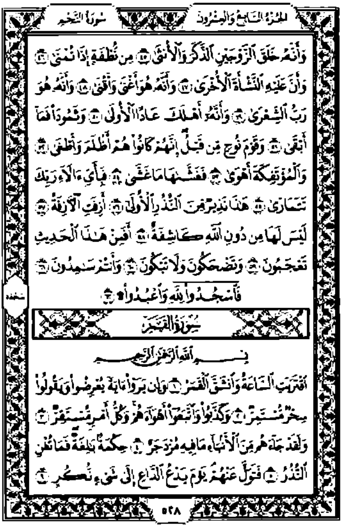

الجزء السابع والعشرون سورة النجم

وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوۡجَيۡنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلۡأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطۡفَةٍ إِذَا تُمۡنَىٰ ﴿٤٦﴾
وَأَنَّ عَلَيۡهِ ٱلنَّشۡأَةَ ٱلۡأُخۡرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَغۡنَىٰ وَأَقۡنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ
رَبُّ ٱلشِّعۡرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُۥٓ أَهۡلَكَ عَادًا ٱلۡأُولَىٰ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَاْ فَمَآ
أَبۡقَىٰ ﴿٥١﴾ وَقَوۡمَ نُوحٖ مِّن قَبۡلُۖ إِنَّهُمۡ كَانُواْ هُمۡ أَظۡلَمَ وَأَطۡغَىٰ ﴿٥٢﴾
وَٱلۡمُؤۡتَفِكَةَ أَهۡوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّىٰهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكَ
تَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نَذِيرٞ مِّنَ ٱلنُّذُرِ ٱلۡأُولَىٰٓ ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ ٱلۡأٓزِفَةُ ﴿٥٧﴾
لَيۡسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنۡ هَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ
تَعۡجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضۡحَكُونَ وَلَا تَبۡكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنتُمۡ سَٰمِدُونَ ﴿٦١﴾
فَٱسۡجُدُواْۤ لِلَّهِۤ وَٱعۡبُدُواْ۩ ﴿٦٢﴾

سجدة

سُورَةُ القَمَرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقۡتَرَبَتِ ٱلسَّاعَةُ وَٱنشَقَّ ٱلۡقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِن يَرَوۡاْ ءَايَةٗ يُعۡرِضُواْ وَيَقُولُواْ
سِحۡرٞ مُّسۡتَمِرّٞ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُواْ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَهۡوَآءَهُمۡۚ وَكُلُّ أَمۡرٖ مُّسۡتَقِرّٞ ﴿٣﴾
وَلَقَدۡ جَآءَهُم مِّنَ ٱلۡأَنۢبَآءِ مَا فِيهِ مُزۡدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكۡمَةُۢ بَٰلِغَةٞۖ فَمَا تُغۡنِ
ٱلنُّذُرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنۡهُمۡۘ يَوۡمَ يَدۡعُ ٱلدَّاعِ إِلَىٰ شَيۡءٖ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

٥٢٨

﴿٤٥﴾ و ب ڕاستی وی، جۆتێ نێر و مێیان، پێ دایی. ﴿٤٦﴾ ژ چپکەکا ئاڤێ، وەختێ دچینە د مالبچویکیدا. ﴿٤٧﴾ و ب ڕاستی ساخکرنا پشتی مرنێ ژی، هەر ل سەر ویە. ﴿٤٨﴾ و ب ڕاستی ئەوە زەنگینیێ و قەناعەتێ ددەت. ﴿٤٩﴾ و ب ڕاستی ئەوە خودانێ ستێرا گلاڤێژێ [ئەو خودانێ هەمی ستێرانە، و ناڤێ گلاڤێژێ ب تنێ ئینا، چونکی هندەك عەرەبان دپەرست]. ﴿٥٠﴾ و ب ڕاستی ئەوی عاد [ملەتێ هوود پێغەمبەر] د هیلاك برن. ﴿٥١﴾ و ئەوی (سەموود) ژی [ملەتێ (صالح) پێغەمبەر] د هیلاك برن، و کەس ژێ نەهێلا. ﴿٥٢﴾ و بەری وان ملەتێ نووح پێغەمبەر ژی د هیلاك بربوون، و ئەو ستەمکارتر و سەرداچۆیتر بوون. ﴿٥٣﴾ و گوندێت (لووط) پێغەمبەر ژی سەروبن کرن. ﴿٥٤﴾ و ئەو ئینا ب سەر واندا ئینا، یا ب سەر واندا ئینایی [گوندێت وان سەروبن کرن، و کەڤرێت ئاگری ب سەر واندا باراندن]. ﴿٥٥﴾ ڤێجا تو هەی مرۆڤ، د کیژ نیعمەتا خودایێ خۆدا ب گۆمانی [کو ئەو نیعمەت نە نیشانە ل سەر تێکینیا خودێ]. ﴿٥٦﴾ ئەڤە [ئانکو موحەمەد] پێغەمبەرەکە ژ پێغەمبەران. ﴿٥٧﴾ قیامەت نێزیك بوو. ﴿٥٨﴾ ژ بلی خودێ، کەس نەشێت بدەتە پاش و ڕابگریت. ﴿٥٩﴾ ئەری هوین ژ ڤێ قورئانێ عەجێبگرتی دبن؟ ﴿٦٠﴾ و پێ دکەنن [و ژ ترساندا] ناگرین [ناکەنە گری]. ﴿٦١﴾ و بەردەوام هوین بێت د بێ ئاگەهی و سەرگەرمیێدا. ﴿٦٢﴾ ڤێجا سوجدەیێ بۆ خودێ ببەن، و وی بپەرێسن.

سۆرەتا قەمەر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ قیامەت نێزیك بوو، و هەیڤ بوو دو کەر [ئەڤە موعجیزەیەك بوو ژ موعجیزەیێت پێغەمبەری]. ﴿٢﴾ و هەر موعجیزەیەکا ئەو [ئانکو خەلکێ مەکەهێ] ببینن، ڕوییێ خۆ ژێ وەردگێڕن و باوەرییێ پێ نائینن، و دبێژن: ئەڤە سێربەندیەکا ب هێز و موکومە. ﴿٣﴾ و ئەوان [ئەو نیشان و موعجیزە] درەو دانان و ب دویڤ دلخوازیا خۆ کەڤتن، و هەر کاروبارەك دێ گەهیتە دویماهیکا خۆ و جهێ خۆ [خێر دێ گەهیتە جهێ خێرێ، و خرابی دێ گەهیتە جهێ خرابیێ]. ﴿٤﴾ ب سویند [بۆ خەلکێ مەکەهێ] هند بەحسێ ملەتێت بەرێ، ئەوێت پێغەمبەرێت خۆ درەوین دانایین د قورئانێدا هاتیە کرن، کو بەسی وان بیت پێ ب پاشڤەبچن [و یا وان کری، ئەو نەکەن]. ﴿٥﴾ ئەڤ قورئانە حیکمەتەکا تمامە [و یا بێ کێم و کاسییە]، و ئاگەهدارکرن چو فایدەی وان [سەرەرەقان ژ قورەیشیان] ناکەت. ﴿٦﴾ ڤێجا ژ وان بگەڕە [و خۆ ب وانڤە نەوەستێنە] و وان بهێلە بۆ وێ ڕۆژێ، ئەوا ئسرافیل تێدا، وان گازی دکەتە تشتەکێ نەخۆش [و وان باوەری پێ نەبی].

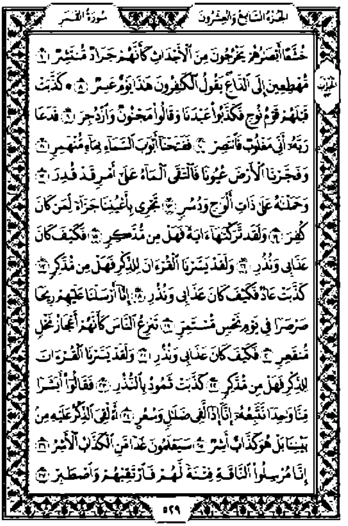
ٱلْجُزْءُ ٱلسَّابِعُ وَٱلْعِشْرُونَ
سُورَةُ ٱلْقَمَرِ
ٱلْحِزْبُ
٥٢٩

خُشَّعًا أَبْصَٰرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾
مُّهْطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِ يَقُولُ ٱلْكَٰفِرُونَ هَٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ ۞ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا۟ عَبْدَنَا وَقَالُوا۟ مَجْنُونٌ وَٱزْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَغْلُوبٌ فَٱنتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَآ أَبْوَٰبَ ٱلسَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ﴿١١﴾
وَفَجَّرْنَا ٱلْأَرْضَ عُيُونًا فَٱلْتَقَى ٱلْمَآءُ عَلَىٰٓ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾
وَحَمَلْنَٰهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَٰحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِى بِأَعْيُنِنَا جَزَآءً لِّمَن كَانَ
كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَد تَّرَكْنَٰهَآ ءَايَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٧﴾
كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
صَرْصَرًا فِى يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ
مُّنقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِى وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرًا
مِّنَّا وَٰحِدًا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّآ إِذًا لَّفِى ضَلَٰلٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَءُلْقِىَ ٱلذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنۢ
بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَّنِ ٱلْكَذَّابُ ٱلْأَشِرُ ﴿٢٦﴾
إِنَّا مُرْسِلُوا۟ ٱلنَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَٱرْتَقِبْهُمْ وَٱصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

﴿٧﴾ چاڤشۆڕ و چاڤشکەستی ژ گۆڕان دەردکەڤن، دێ بێژی کولینە بەلاڤبوویین. ﴿٨﴾ [وێ ڕۆژێ] یێت ب لەزن [و ل کەسێ نازڤڕن] بەر ب گازیکەری [کو ئسرافیلە] دچن، و ئەوێت گاوربوویین دێ بێژن: ئەڤە ڕۆژەکا زێدە گرانە. ﴿٩﴾ بەری وان (بەری خەلکێ مەکەهێ) ملەتێ نووحی باوەری نەئینا، و بەندەیێ مە درەوین دانا، و گۆتن یێ دینە و ب باشڤەبرن [و نەهێلان پەیاما خودایێ خۆ بگەهینیت].

﴿١٠﴾ ئینا [نووحی] گازی خودایێ خۆ کر: [خودێیۆ] ب ڕاستی [تو دزانی] ئەز یێ بن دەست و بێ هێزم، ڤێجا هاریکاریا من بکە و تۆلێت من ل وان ڤەکە. ﴿١١﴾ ڤێجا مە دەرگەهێت ئەسمانی بۆ ئاڤەکا بۆش ڤەکرن. ﴿١٢﴾ و مە کانی ل ئەردی دەرکرن، و هەردو ئاڤ [ئاڤا بارانێ و یا کانیان] ل سەر کارەکێ خودێ نڤیسی ڤێك کەڤتن [ئەو ژی د هیلاکبرنا ملەتێ نووحیـیە ب تۆفانێ]. ﴿١٣﴾ و مە ئەو ل سەر وێ گەمیێ هەلگرت، ئەوا ب دەپ و بزماران هاتیە چێکرن. ﴿١٤﴾ د بن چاڤدێری و پاراستنا مەڤە [ئەو گەمی] دچۆ، [و یێت مایین مە د ئاڤێدا خەندقاندن] ئەڤە جزایێ وانە ئەوێت گاوربوویین. ﴿١٥﴾ و ب سویند کارێ مە کری [و مە ب سەرێ وان ئینایی] مە کرە نیشان و بەلگەیەك [بۆ ئەوێ پێڤە بچیت]، ڤێجا تێك هەیە پێڤە بچیت و بۆ بیتە چامە؟. ﴿١٦﴾ و ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو [بۆ ئەوێت چو چامە بۆ خۆ ژ نیشان و بەلگەیێت من وەرنەگرتین]. ﴿١٧﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی تێخستی، ئەرێ تێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟.

﴿١٨﴾ ملەتێ عاد ژی [پێغەمبەرێ خۆ، هوود] درەوین دانا، ڤێجا [بەرێ خۆ بدەنێ] کا ئیزا و ئاگەهداکرنا من یا چاوا بوو. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی مە بایەکێ زێدە سار و ب ڤیزەڤیز، د ڕۆژەکا ڕەش و بەردەوامدا، ب سەر واندا هنارت. ﴿٢٠﴾ [ئەو با] مرۆڤان وەسا ژ جهێت وان ڕادکەت، دێ بێژی قورمێ دارقەسپا هەلکێشاینە.

﴿٢١﴾ ڤێجا ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو؟. ﴿٢٢﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژ بەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی تێخستی، ئەرێ تێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟.

﴿٢٣﴾ ملەتێ (سەموود) ژی باوەری ب پێغەمبەران نەئینا [و درەوین دانان]. ﴿٢٤﴾ و گۆتن: ئەرێ ئەم دێ چاوا ب دویڤ مرۆڤەکی کەڤین، ژ مە ب خۆ بیت و یێ ب تنێ ژی بیت؟ ب ڕاستی [ئەگەر ئەم وەبکەین] ئەم یێت د گومڕاییەکا دویری هەڤیێدا، و ئەم یێت دینین. ﴿٢٥﴾ ئەرێ ژ ناڤ مە هەمییان وەحی بەس بۆ وی هات؟ نەخێر وەنینە وەکی ئەو دبێژیت، چو وەحی بۆ وی نەهاتییە بەلێ ئەو درەوینەکێ بەترانە [دڤێت ب درەوا پێغەمبەراتیێ خۆ ل سەر سەرێ مە مەزن بکەت]. ﴿٢٦﴾ سوبەهی [مەخسەد پێ، وەختێ ئیزا ب سەر واندا دئێتە خوارێ] دێ زانن کا کی درەوکەرێ بەترانە؟!! ﴿٢٧﴾ [و مە گۆتە (صالح) پێغەمبەری] ئەم دێ حێشترێ بۆ جەرباندنا وان هنێرین، ڤێجا بەرێ خۆ بدێ کا دێ چ ب سەرێ وان ئێت، و بێنا خۆ ل سەر وان فرەهـ بکە.

وَنَبِّئۡهُمۡ أَنَّ ٱلۡمَآءَ قِسۡمَةُۢ بَيۡنَهُمۡۖ كُلُّ شِرۡبٖ مُّحۡتَضَرٞ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوۡاْ صَاحِبَهُمۡ
فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ
صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَكَانُواْ كَهَشِيمِ ٱلۡمُحۡتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ
لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتۡ قَوۡمُ لُوطِۭ بِٱلنُّذُرِ ﴿٣٣﴾ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا
عَلَيۡهِمۡ حَاصِبًا إِلَّآ ءَالَ لُوطٖۖ نَّجَّيۡنَٰهُم بِسَحَرٖ ﴿٣٤﴾ نِّعۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَاۚ
كَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَن شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدۡ أَنذَرَهُم بَطۡشَتَنَا فَتَمَارَوۡاْ
بِٱلنُّذُرِ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدۡ رَٰوَدُوهُ عَن ضَيۡفِهِۦ فَطَمَسۡنَآ أَعۡيُنَهُمۡ فَذُوقُواْ
عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدۡ صَبَّحَهُم بُكۡرَةً عَذَابٞ مُّسۡتَقِرّٞ ﴿٣٨﴾ فَذُوقُواْ
عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ﴿٤٠﴾
وَلَقَدۡ جَآءَ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ ٱلنُّذُرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذۡنَٰهُمۡ
أَخۡذَ عَزِيزٖ مُّقۡتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ أَكُفَّارُكُمۡ خَيۡرٞ مِّنۡ أُوْلَٰٓئِكُمۡ أَمۡ لَكُم بَرَآءَةٞ
فِي ٱلزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمۡ يَقُولُونَ نَحۡنُ جَمِيعٞ مُّنتَصِرٞ ﴿٤٤﴾ سَيُهۡزَمُ ٱلۡجَمۡعُ
وَيُوَلُّونَ ٱلدُّبُرَ ﴿٤٥﴾ بَلِ ٱلسَّاعَةُ مَوۡعِدُهُمۡ وَٱلسَّاعَةُ أَدۡهَىٰ وَأَمَرُّ ﴿٤٦﴾
إِنَّ ٱلۡمُجۡرِمِينَ فِي ضَلَٰلٖ وَسُعُرٖ ﴿٤٧﴾ يَوۡمَ يُسۡحَبُونَ فِي ٱلنَّارِ عَلَىٰ
وُجُوهِهِمۡ ذُوقُواْ مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقۡنَٰهُ بِقَدَرٖ ﴿٤٩﴾

﴿٢٨﴾ وان ئاگەهدار بکە کو ب ڕاستی ئاڤ د ناڤبەرا وان و حێشترێدا یا هاتییە لێکڤەکرن، و هەر ئێکی ڕۆژا خۆ یا هەی. ﴿٢٩﴾ و وان گازی هەڤالێ خۆ کر [خرابێ وان]، و دا سەر ڤی ئەمری و گۆزتنا وان ب جهـ کر و [حێشتر] کوشت. ﴿٣٠﴾ ڤێجا ئیزا و ئاگەهدارکرنا من یا چاوا بوو؟! ﴿٣١﴾ ب ڕاستی مە هشکەڤیرییەك ب سەر واندا هنارت، وەکی هویش و پەلەخێ پرت پرت لێ هاتن. ﴿٣٢﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟ ﴿٣٣﴾ ملەتێ (لووط) پێغەمبەر ژی پێغەمبەر درەوین دانان [و ئەوێ پێغەمبەرەکی درەوین دانیت، هەچکو هەمی درەوین دانایین]. ﴿٣٤﴾ ب ڕاستی مە بارۆڤەیەکا بەرەشیکان ب سەر واندا هنارت [مە هەمی د هیلاك برن]، مالا (لووط) پێغەمبەر تێ نەبیت، مە ئەو بەرسپێدەیێ قورتالکرن. ﴿٣٥﴾ [قورتالکرنا وان] نیعمەت و قەنجییەك بوو ژ دەڤ مە، و هۆسا ئەم شوکورداران خەلات دکەین. ﴿٣٦﴾ ب سویند [(لووط) پێغەمبەر] ئەو ژ ئیزایا مە ترساندبوون، بەلێ ئەو ل ڤێ ترساندنێ ب شك بوون [و درەو دانان]. ﴿٣٧﴾ و ب سویند [ملەتێ (لووط) پێغەمبەر] دڤیا (لووط) مێڤانێت خۆ ب دەست واندە بەردەت، ئینا مە چاڤێت وان کۆرەکرن، دێ تامکەنە ئیزا و گەڤا مە [ئەوا (لووط)ی هوین پێ ئاگەهدارکرین]. ﴿٣٨﴾ و ب سویند سپێدەیێ زوی، ئیزایەکا بەردەوام ئەو گرتن. ﴿٣٩﴾ دێ تامکەنە ئیزا و گەڤا مە [یا هوین پێ هاتینە ئاگەهدارکرن]. ﴿٤٠﴾ و ب سویند مە قورئان بۆ تێگەهشتن و ژبەرکرن و شیرەت وەرگرتنێ یا ب ساناهی ئێخستی، ئەرێ ئێك هەیە شیرەت و چامەیان ژێ وەرگریت؟ ﴿٤١﴾ و ب سویند پێغەمبەر بۆ فیرعەونیان ژی هاتن. ﴿٤٢﴾ هەمی موعجیزە و نیشانێت مە درەو دانان، ئینا مە ژی ئەو هنگاڤتن، هنگاڤتنەکا سەردەستەکێ خودان شیان [کو خودێیە]. ﴿٤٣﴾ ئەرێ گاورێت هەوە [گەلی قورەیشیان] ژ وان ئەوێت بەری هەوە چۆیین [وەکی ملەتێ نووحی و عاد و (سەموود) و... هتد] چێترن [دا د هیلاك نەچن و نەئێنە ئیزادان] یان ژی ئێمناهی و پشتڕاستییەك بۆ هەوە د کتێبێت ئەسمانیدا هاتییە [کو هوین ل سەر گاورییێ نائێنە ئیزادان ژ بەر هندێ هوین ناترسن]. ﴿٤٤﴾ یان ژی دبێژن: ئەم کۆمەکا [گەلەکین و بەرسینگێ مە نائێنە گرتن و] سەرکەفتینە. ﴿٤٥﴾ نێزیك نەدویر، ئەو کۆم دێ شکێت و دێ ڕەڤیت [و ئەڤە ڕۆژا بەدرێ چێبوو]. ﴿٤٦﴾ و ژڤانێ ئیزادانا وان [پشتی بەدرێ] ڕۆژا قیامەتێیە، و ڕۆژا قیامەتێ هێژ مەزنتر و تەحلترە [ژ ئیزایا دنیایێ]. ﴿٤٧﴾ ب ڕاستی گونەهکار [د دنیایێدا] یێت د گومڕاییێ و دیناتییێدا. ﴿٤٨﴾ و ڕۆژا ئەو ل سەر دەڤێ د ئاگریدا دئێنە ڕاکێشان [دێ بێژنە وان:] تامکەنە گەرم و گرانییا ئیزایا دۆژەهێ. ﴿٤٩﴾ هەمی تشت مە ب پیڤان و قەدارە یێت دایین.

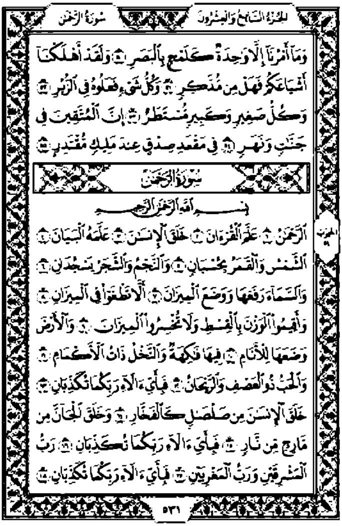

الجزء السابع والعشرون سورة الرحمن

وَمَآ أَمۡرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٞ كَلَمۡحِۭ بِٱلۡبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَآ أَشۡيَاعَكُمۡ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيۡءٖ فَعَلُوهُ فِي ٱلزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٖ وَكَبِيرٖ مُّسۡتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَنَهَرٖ ﴿٥٤﴾ فِي مَقۡعَدِ صِدۡقٍ عِندَ مَلِيكٖ مُّقۡتَدِرِۭ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحۡمَٰن

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلرَّحۡمَٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ ٱلۡقُرۡءَانَ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ ٱلۡبَيَانَ ﴿٤﴾ ٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٖ ﴿٥﴾ وَٱلنَّجۡمُ وَٱلشَّجَرُ يَسۡجُدَانِ ﴿٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلۡمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطۡغَوۡاْ فِي ٱلۡمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُواْ ٱلۡوَزۡنَ بِٱلۡقِسۡطِ وَلَا تُخۡسِرُواْ ٱلۡمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَٱلۡأَرۡضَ وَضَعَهَا لِلۡأَنَامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَٰكِهَةٞ وَٱلنَّخۡلُ ذَاتُ ٱلۡأَكۡمَامِ ﴿١١﴾ وَٱلۡحَبُّ ذُو ٱلۡعَصۡفِ وَٱلرَّيۡحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِن صَلۡصَٰلٖ كَٱلۡفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ ٱلۡجَآنَّ مِن مَّارِجٖ مِّن نَّارٖ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ ٱلۡمَشۡرِقَيۡنِ وَرَبُّ ٱلۡمَغۡرِبَيۡنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

الحزب

٥٣١

﴿٥٠﴾ و ئەمرکرنا مە بۆ دان و چێکرنا هەر تشتەکی جارەکە، و د ناڤبەرا چاڤ و بروياندا دئێتە جهـ. ﴿٥١﴾ و ب سویند مە گەلە گاورێت وەکی هەوە یێت د هیلاك برین، ئەری کەس هەیە بیڤە بچیت. ﴿٥٢﴾ و هەر تشتەکێ وان کری، هەمی د تۆماراندا یێ نڤیسیە. ﴿٥٣﴾ و هەمی [کار و کریار] مەزن و بچویك دنڤیسینە. ﴿٥٤﴾ ب ڕاستی خودێناس و خودێ ترس یێت د ناڤ بەحەشت و ڕویباراندا. ﴿٥٥﴾ ل وی جهێ وان پێ خۆش، و ل دەڤ خودایێ خودان شیان و دەستهەلات.

سۆرەتا ڕەحمان

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٧٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ خودایێ دلۆڤان. ﴿٢﴾ قورئان نیشا پێغەمبەری و ملەتێ وی دا. ﴿٣﴾ [و ئەوی] مرۆڤ چێ کر. ﴿٤﴾ [و ئەوی] ئەزمان و ئاخڤتن نیشادا [کو بشێت تشتێ بڤێت پێ دیار بکەت]. ﴿٥﴾ ڕۆژ و هەیڤ ل دویڤ حسێبەکێ [یا ب ڕێك و پێك] دگەڕن [و ب ڤێ گەڕیانێ ئەم هەژمارا هەیڤ و سالوەخەت و سالان دزانین]. ﴿٦﴾ گل و گیا [یێ بێ بن] و دار [بۆ خودێ] سوجدەیێ دبەن [ئانکو ل بەر فەرمانا وینە]. ﴿٧﴾ و [ئەوی] ئەسمانێ بلندکری و ترازیا عەدالەتێ یا دانایی [و ئەمرێ پێ کری]. ﴿٨﴾ دا هوین نەدەنە سەر عەدالەتێ [و د کێشان و پیڤانێدا ستەمێ نەکەن]. ﴿٩﴾ [گەلی مرۆڤان] کێشانێ ب عەدالەت بکەن، و د کێشان و پیڤانێدا ترازیێ کێم نەکەن. ﴿١٠﴾ و [ئەوی] ئەرد بۆ هەمی جانەوەر و خودان ڕوحان یێ چێکری. ﴿١١﴾ هەمی ڕەنگێت فێقی و قەسپێت خودان قەلپك، پشکۆژ یێت تێدا دایین. ﴿١٢﴾ و هەمی دەخل و دان و گل و گیایێت بێن خۆش، تێدا یێت دایین. ﴿١٣﴾ ڤێجا [گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان] هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿١٤﴾ خودێ مرۆڤ ژ ئاخەکا هشك، وەکی یا ئامانێ ئاخێ، یێ چێ کری. ﴿١٥﴾ و ئەجنە ژ گوڕیەکا بێ دویکێلا ئاگری یێت چێ کرین. ﴿١٦﴾ ڤێجا [گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان] هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿١٧﴾ [ئەو دلۆڤان] خودایێ هەردو ڕۆژهەلاتان [یا هاڤینێ و یا زڤستانێ]، و خودایێ هەردو ڕۆژئاڤایان [یا هاڤینێ و یا زڤستانێ]. ﴿١٨﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

مَرَجَ ٱلۡبَحۡرَيۡنِ يَلۡتَقِيَانِ (١٩) بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٞ لَّا يَبۡغِيَانِ (٢٠) فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢١) يَخۡرُجُ مِنۡهُمَا ٱللُّؤۡلُؤُ وَٱلۡمَرۡجَانُ (٢٢) فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٣) وَلَهُ ٱلۡجَوَارِ ٱلۡمُنشَـَٔاتُ فِي ٱلۡبَحۡرِ كَٱلۡأَعۡلَٰمِ (٢٤)
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٥) كُلُّ مَنۡ عَلَيۡهَا فَانٖ (٢٦) وَيَبۡقَىٰ وَجۡهُ
رَبِّكَ ذُو ٱلۡجَلَٰلِ وَٱلۡإِكۡرَامِ (٢٧) فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٨)
يَسۡـَٔلُهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ كُلَّ يَوۡمٍ هُوَ فِي شَأۡنٖ (٢٩) فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٠) سَنَفۡرُغُ لَكُمۡ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ (٣١) فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٢) يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ إِنِ ٱسۡتَطَعۡتُمۡ
أَن تَنفُذُواْ مِنۡ أَقۡطَارِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ فَٱنفُذُواْۚ لَا تَنفُذُونَ
إِلَّا بِسُلۡطَٰنٖ (٣٣) فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤) يُرۡسَلُ عَلَيۡكُمَا
شُوَاظٞ مِّن نَّارٖ وَنُحَاسٞ فَلَا تَنتَصِرَانِ (٣٥) فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ (٣٦) فَإِذَا ٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتۡ وَرۡدَةٗ كَٱلدِّهَانِ (٣٧)
فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٨) فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يُسۡـَٔلُ عَن
ذَنۢبِهِۦٓ إِنسٞ وَلَا جَآنّٞ (٣٩) فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٠)
يُعۡرَفُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ بِسِيمَٰهُمۡ فَيُؤۡخَذُ بِٱلنَّوَٰصِي وَٱلۡأَقۡدَامِ (٤١)

﴿١٩﴾ خودێ هەردو دەریایان [یا شرین و یا سویر (شۆرە)]، دگەهینیتە ئێك و تێكەلی ئێك نابن. ﴿٢٠﴾ نافبرەك یا د نافبەرا هەردوویاندا، تێكەلی ئێك نابن. ﴿٢١﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٢٢﴾ ژ هەردو دەریایان [ل ڤێرێ مەخسەد دەریایا سویر (شۆر) ب تنێیە، و نافێ هەردو دەریایان هاتیە چونكی یێت پێكڤە]، لۆلۆ و مەرجان دەردكەڤن. ﴿٢٣﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٢٤﴾ و گەمیێت وەكی چیایان بلند، ئەوێت د دەریایێدا دئێن و دچن یێت وینە [ئانكو خودێیە ڤان گەمیان د گەل مەزناتیا وان، ل سەر ئاڤێ رادگریت]. ﴿٢٥﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٢٦﴾ هەر كەسێ ل سەر ئەردی هەی، دێ چیت و نامینیت [ئانكو دێ مریت و پویچ بیت]. ﴿٢٧﴾ و خودایێ تە ب تنێ دێ مینیت ئەوێ خودان مەزناتی و خودان كەرەم. ﴿٢٨﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٢٩﴾ ئەوێت د ئەرد و ئەسماناندا هەین، هەمی داخوازان ژ وی دكەن، و ئەو هەر وەختەكی كارەكی دكەت. ﴿٣٠﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٣١﴾ [رۆژا قیامەتێ] دێ دەستێ مە ب هەوەرا گەهیت، گەلی مرۆڤ و ئەجنەیان. ﴿٣٢﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٣٣﴾ گەلی ئەجنە و مرۆڤان، ئەگەر هوین بشێن ژ رەخ و روییێت ئەرد و ئەسمانان [ژ قەزا و قەدەرا خودێ] دەركەڤن دەركەڤن، و هوین نەشێن دەركەڤن ب رێكا دەستهەلاتەكێ نەبیت [ئەو ژی یا خودێیە]. ﴿٣٤﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٣٥﴾ [رۆژا قیامەتێ] گوریا ئاگرێ بێ دویكێل و سفرێ حەلیایی دێ ب سەر هەوەدا ئێتە دارێتن، و هاریكاریا هەوە ژی نائێتەكرن [و هوین ب خۆ ژی نەشێن هاریكاریا ئێك و دو بكەن]. ﴿٣٦﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٣٧﴾ ڤێجا وەختێ ئەسمان دكەلشیت و وەكی گولەكا سۆر، و رۆینێ داخكری لێ دئێت. ﴿٣٨﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٣٩﴾ و وێ رۆژێ پسیارا گونەهێ ژ كەسێ نائێتەكرن، نە ژ مرۆڤان نە ژ ئەجنەیان [چونكی ئەو ب سەر و سیمایی دئێنە ناسین]. ﴿٤٠﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٤١﴾ گونەهكار ب سەر و سیمایێ وان دئێنە ناسین، و ملیاكەت دێ وان د پەرچەم و پێلۆكێت وانڕا گرن [و هاڤێژنە د ئاگریدا].

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانٍ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَآ أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾
فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا
مِن كُلِّ فَٰكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِـِٔينَ
عَلَىٰ فُرُشٍۭ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى ٱلْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ
إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَأَنَّهُنَّ
ٱلْيَاقُوتُ وَٱلْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾
هَلْ جَزَآءُ ٱلْإِحْسَٰنِ إِلَّا ٱلْإِحْسَٰنُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَآمَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾
فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾
فِيهِمَا فَٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

﴿٤٢﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤٣﴾ ئەڤە ئەو دۆژەهە ئەوا گونەهکاران درەو ددانا. ﴿٤٤﴾ ئەو [ئەوێت دۆژەهێ درەو ددانا] د ناڤبەرا ئاگرێ دۆژەهێ و ئاڤا زێدە شاریاییدا دئێن و دچن. ﴿٤٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤٦﴾ و ئەوێ ترسا راوەستیانێ بەرانبەری خودایێ خۆ د دلیدا، دو بەحەشت یێت بۆ هەین. ﴿٤٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٤٨﴾ هەردو بەحەشتان، دارێت وان ب چەق و ڤێقینە. ﴿٤٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٠﴾ دو کانی د ناڤدا دچن. ﴿٥١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٢﴾ و ژ هەر ڤێقبەکی، دو جوین یێت تێدا هەین. ﴿٥٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٤﴾ ل سەر هندەك نڤینان یێت درێژکرینە، بەتەنێ وان ژ ئارمویشێ ستویرە، و ڤێقیێ هەردو بەحەشتان ژی یێ بەردەستە. ﴿٥٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٦﴾ ژنێت چاڤێت وان بەس ل زەلامێت وان، یێت تێدا، و بەری زەلامێت وان، دەستێ کەسێ نەگەهشتیە وان، نە ژ ئەجنە و نە ژ مرۆڤان. ﴿٥٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٥٨﴾ دێ بێژی (ئەو ژنێت ژێکۆتی) یاقووت و مەرجانن. ﴿٥٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٠﴾ و قەنجیێ، چو خەلات ژ قەنجیێ پێڤەتر نینن. ﴿٦١﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٢﴾ و ژ بلی وان هەردو باخچەیان، دو باخچەیێت دی ژی یێت هەین. ﴿٦٣﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٤﴾ و هەردو ژی کەسکەکێ تارینە. ﴿٦٥﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٦﴾ و د وان هەردو باخچەیاندا، دو کانی یێت هەین بەردەوام دزێن، و ئاڤ ژ بەر وان دچیت. ﴿٦٧﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن. ﴿٦٨﴾ هەمی رەنگێت ڤێقی و دارقەسپ و هنار یێت تێدا. ﴿٦٩﴾ ڤێجا هوین کیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناکەن.

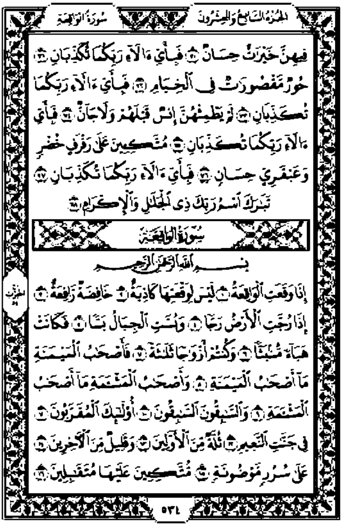

فِيهِنَّ خَيۡرَٰتٌ حِسَانٞ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾
حُورٞ مَّقۡصُورَٰتٞ فِي ٱلۡخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمۡ يَطۡمِثۡهُنَّ إِنسٞ قَبۡلَهُمۡ وَلَا جَآنّٞ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ رَفۡرَفٍ خُضۡرٖ
وَعَبۡقَرِيٍّ حِسَانٖ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾
تَبَٰرَكَ ٱسۡمُ رَبِّكَ ذِي ٱلۡجَلَٰلِ وَٱلۡإِكۡرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الوَاقِعَةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ ٱلۡوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيۡسَ لِوَقۡعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٞ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾
إِذَا رُجَّتِ ٱلۡأَرۡضُ رَجّٗا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ ٱلۡجِبَالُ بَسّٗا ﴿٥﴾ فَكَانَتۡ
هَبَآءٗ مُّنۢبَثّٗا ﴿٦﴾ وَكُنتُمۡ أَزۡوَٰجٗا ثَلَٰثَةٗ ﴿٧﴾ فَأَصۡحَٰبُ ٱلۡمَيۡمَنَةِ
مَآ أَصۡحَٰبُ ٱلۡمَيۡمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡمَشۡـَٔمَةِ مَآ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡمَشۡـَٔمَةِ ﴿٩﴾ وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلسَّٰبِقُونَ ﴿١٠﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٞ مِّنَ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٞ مِّنَ ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿١٤﴾
عَلَىٰ سُرُرٖ مَّوۡضُونَةٖ ﴿١٥﴾ مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيۡهَا مُتَقَٰبِلِينَ ﴿١٦﴾

﴿٧٠﴾ و ژنێت ڕەوشت پاك و جوان ییت تێدا. ﴿٧١﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٧٢﴾ ئەو بەری چاڤگر و چاڤرەشن، و د چادرێت خۆدانە. ﴿٧٣﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٧٤﴾ و بەری زەلامێت وان، دەستێ كەسەكێ نەگەهشتییە وان، نە ژ ئەجنە و نە ژ مرۆڤان. ﴿٧٥﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٧٦﴾ پالا وان [بەحەشتیان] یا ل بالیفكێت كەسك، و مەحفویرێت جوان و ب ڕویشی. ﴿٧٧﴾ ڤێجا هوین كیژ نیعمەتا خودایێ خۆ درەو ددانن و پەسەند ناكەن. ﴿٧٨﴾ پیرۆزە ناڤێ خودایێ تە، یێ خودان مەزناتی و خودان كەرەم.

سۆرەتا واقیعە

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٩٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [بێژە وان] گاڤا قیامەت ڕابوو. ﴿٢﴾ كەس نەشێت ڕابوونا وێ درەو بدانیت [خۆ ئەوێت د دنیایێدا درەو ددانان، دەمێ ڕابوونا وێ نەشێن درەو بدانن]. ﴿٣﴾ [ئەو ڕۆژ كو ڕۆژا قیامەتییە] هندەكان نزم دكەت [دبنە دۆژەهی]، و هندەكان بلند دكەت [و دبنە بەحەشتی]. ﴿٤﴾ گاڤا ئەرد هەژیانەكا مەزن و ب هێز هەژیا. ﴿٥﴾ و چیا پرت پرت بوون. ﴿٦﴾ و بوونە تۆزەكا بەرەبا. ﴿٧﴾ و هنگی هوین دێ بنە سێ جوین. ﴿٨﴾ ڤێجا خودانێت ملێ ڕاستێ [ئەوێت ژ ملێ ڕاستێڤە بۆ بەحەشتێ دئێنە برن]، [یان ژی] خودانێت دەستێ ڕاستێ [ئەوێت كتێبێت كار و كریارێت خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەرگرن]، و خودانێت ملێ ڕاستێ [د كاروبار و سالۆخەتێت خۆدا] د چاوانن؟. ﴿٩﴾ و خودانێت ملێ چەپێ [ئەوێت ژ ملێ چەپێڤە بۆ دۆژەهێ دئێنە ئاژۆتن]، یان ژی خودانێت دەستێ چەپێ [ئەوێت كتێبا كار و كریارێت خۆ ب دەستێ چەپێ وەرگرن]، و خودانێت ملێ چەپێ د د چاوانن؟. ﴿١٠﴾ و [جوینێ سێیێ] ئەوێت بەری هەمییان خێرێ دكەن، و بەری هەمییان خۆ دئاڤێژنێ، ئەوێت ل پێشییا هەمییانە [بۆ بەحەشتێ]. ﴿١١﴾ ئەڤەنە نێزیكی خودێ. ﴿١٢﴾ ییت د بەحەشتێت پڕ خێر و بێردا. ﴿١٣﴾ [ئەو بەحەشتی، ئەوێت نێزیكی خودێ] گەلەك ژ پێشیانە. ﴿١٤﴾ و كێمەك ژ پاشیانە [ئانكو ژ ملەتێ پێغەمبەری]. ﴿١٥﴾ ل سەر تەختێت زێركری و ڕێزكری. ﴿١٦﴾ بەرانبەری ئێك د پالدانە.

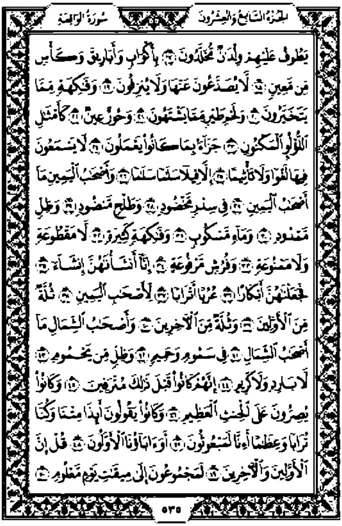

سُورَةُ الوَاقِعَةِ الجُزۡءُ السَّابِعُ وَالعِشۡرُونَ

يَطُوفُ عَلَيۡهِمۡ وِلۡدَٰنٞ مُّخَلَّدُونَ ١٧ بِأَكۡوَابٖ وَأَبَارِيقَ وَكَأۡسٖ
مِّن مَّعِينٖ ١٨ لَّا يُصَدَّعُونَ عَنۡهَا وَلَا يُنزِفُونَ ١٩ وَفَٰكِهَةٖ مِّمَّا
يَتَخَيَّرُونَ ٢٠ وَلَحۡمِ طَيۡرٖ مِّمَّا يَشۡتَهُونَ ٢١ وَحُورٌ عِينٞ ٢٢ كَأَمۡثَٰلِ
ٱللُّؤۡلُوِٕ ٱلۡمَكۡنُونِ ٢٣ جَزَآءَۢ بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٢٤ لَا يَسۡمَعُونَ
فِيهَا لَغۡوٗا وَلَا تَأۡثِيمًا ٢٥ إِلَّا قِيلٗا سَلَٰمٗا سَلَٰمٗا ٢٦ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡيَمِينِ مَآ
أَصۡحَٰبُ ٱلۡيَمِينِ ٢٧ فِي سِدۡرٖ مَّخۡضُودٖ ٢٨ وَطَلۡحٖ مَّنضُودٖ ٢٩ وَظِلّٖ
مَّمۡدُودٖ ٣٠ وَمَآءٖ مَّسۡكُوبٖ ٣١ وَفَٰكِهَةٖ كَثِيرَةٖ ٣٢ لَّا مَقۡطُوعَةٖ
وَلَا مَمۡنُوعَةٖ ٣٣ وَفُرُشٖ مَّرۡفُوعَةٍ ٣٤ إِنَّآ أَنشَأۡنَٰهُنَّ إِنشَآءٗ ٣٥
فَجَعَلۡنَٰهُنَّ أَبۡكَارًا ٣٦ عُرُبًا أَتۡرَابٗا ٣٧ لِّأَصۡحَٰبِ ٱلۡيَمِينِ ٣٨ ثُلَّةٞ
مِّنَ ٱلۡأَوَّلِينَ ٣٩ وَثُلَّةٞ مِّنَ ٱلۡأٓخِرِينَ ٤٠ وَأَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ
أَصۡحَٰبُ ٱلشِّمَالِ ٤١ فِي سَمُومٖ وَحَمِيمٖ ٤٢ وَظِلّٖ مِّن يَحۡمُومٖ ٤٣
لَّا بَارِدٖ وَلَا كَرِيمٍ ٤٤ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَبۡلَ ذَٰلِكَ مُتۡرَفِينَ ٤٥ وَكَانُواْ
يُصِرُّونَ عَلَى ٱلۡحِنثِ ٱلۡعَظِيمِ ٤٦ وَكَانُواْ يَقُولُونَ أَئِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا
تُرَابٗا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ ٤٧ أَوَ ءَابَآؤُنَا ٱلۡأَوَّلُونَ ٤٨ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡأَوَّلِينَ وَٱلۡأٓخِرِينَ ٤٩ لَمَجۡمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَٰتِ يَوۡمٖ مَّعۡلُومٖ ٥٠

٥٣٥

﴿١٧﴾ کوڕەلاوێت کوڕین (هەروهەر د ژیـیەکیدا) ل سـەر وان دگـەڕن [و خزمەتـا وان دکـەن]. ﴿١٨﴾ و پەرداغـان [یـێت بێ چنـبل] و ئامانێت ب لیلـیك و چنـبل و پەرداغێـت مەیـا کانیـان [ل سـەر وان دگێڕن]. ﴿١٩﴾ نـە سـەرێ وان پـێ دئێشـیت، و نـە پـێ گێـژ و سـەرخۆش دبـن [ئانکـو نـە سـەرگێژی تێدایـە، و نـە سـەرخۆشـی]. ﴿٢٠﴾ و فێقیـێ وان دڤێـت [ل سـەر وان دگێڕن]. ﴿٢١﴾ و گۆشـتێ باڵەفـرێ دلێ وان بچیتـێ [ل سـەر وان دگێڕن]. ﴿٢٢﴾ و پەریـێت چاڤگـر و چاڤـڕەش، بـۆ وان یـێت هەیـن. ﴿٢٣﴾ دێ بێـژی لۆلـۆ و مراریـێت دەسـت لـێ نەدایـیـە [هند زەلال و جوانـن]. ﴿٢٤﴾ ئەڤـە خەلاتـێ کار و کریارێـت وانـە. ﴿٢٥﴾ د بەحەشـتێدا نـە گـول ئاخڤتنا بـێ وەج دبـن، و نـە یـا ب گونەهــ ﴿٢٦﴾ ژ سـلاڤێ پێڤەتر گولـێ نابن. ﴿٢٧﴾ و خودانێـت ملـێ ڕاسـتێ، و خودانێـت ملـێ ڕاسـتێ د چارانـن؟. ﴿٢٨﴾ ئەوێـت د نـاڤ دارنەبکێـت بـێ سـتری [دارەکـە وەکـی گوهێـشـکێ ل جهێـت گەرم شـین دبیـت] و تـێر فێقیدانـە. ﴿٢٩﴾ و یـێت د نـاڤ دارمۆزێـت، مۆزێـت وان ل سـەریك. ﴿٣٠﴾ و یـێت ل بـەر سـیەرا بـەردەوام. ﴿٣١﴾ و یـێت د نـاڤ ئاڤـەکا د چیـدا. ﴿٣٢﴾ و یـێت د نـاڤ فێقیـیـەکێ مشـە و بەرفرەهـدا. ﴿٣٣﴾ نـە ئـەو فێقی، ب دویماهیـك دئێـت، و نـە ئەو، ژێ دئێـە ڤەگرتـن. ﴿٣٤﴾ و یـێت ل سـەر نڤینێـت بلند و نـەرم. ﴿٣٥﴾ ب ڕاسـتی مـە ژنێـت بەحەشـتێ، سـەر ژ نـوی دان [ئانکـو پشـتی پیربوویـین و کرێـت بوویـین، مـە جـوان کرنەڤـە]. ﴿٣٦﴾ و مـە کرنـە کـچ. ﴿٣٧﴾ ئەڤینداریـێت زەلامێـت خۆنـە، و تێـك دەسـت و تێـك ژنـە (تێـك عەمـرن). ﴿٣٨﴾ ئەڤـە مـە بـۆ خودانێـت ملـێ ڕاسـتێ یـێت چێ کریـن. ﴿٣٩﴾ [خودانێت ملێ ڕاستێ] گەلـەك ژ پێشیانە. ﴿٤٠﴾ و گەلەك ژێ ژ پاشـیانە [ژ ملەتـێ پێغەمبـەری]. ﴿٤١﴾ و خودانێـت ملـێ چەپـێ، و خودانێـت ملـێ چەپـێ یـێت چاوانـن؟. ﴿٤٢﴾ ئـەو یـێت د نـاڤ هەلما ئاگری و ئاڤا شـاریایدا. ﴿٤٣﴾ و یـێت د بن سـیەرا دویکێـلا تاری تاریدا. ﴿٤٤﴾ نە سـیـەرەکا هـێن و سـارە، و نەیـا هندێیـە کـەس ل بـەر ڤەهەسـیت. ﴿٤٥﴾ ئەو بـەرێ نوکـە [د دنیایـێدا] د خۆشـیاندا بوون. ﴿٤٦﴾ و ئـەو ل سـەر گونەهـا مـەزن [کـو شرکـە] د بـەردەوام بـوون. ﴿٤٧﴾ و دگۆتن: ئەگـەر ئەم مربـن و ببوینـە ئـاخ و هەسـتی، ئەرێ جارەکا دی ئەم دێ سـاخ بینەڤە؟!. ﴿٤٨﴾ ئەرێ باب و باپیرێت مە یـێت پێشـیـێ ژی دێ ڕابنەڤە؟!. ﴿٤٩﴾ بێژە: ب ڕاسـتی یـێت پێشـیـێ و یـێت پاشـیـێ هەمـی. ﴿٥٠﴾ بێ گۆمان هەمـی دێ بۆ وەختێ ڕۆژا دەستنیشـانکری [کـو ڕۆژا قیامەتیـە] ئێنە کۆمکرن.

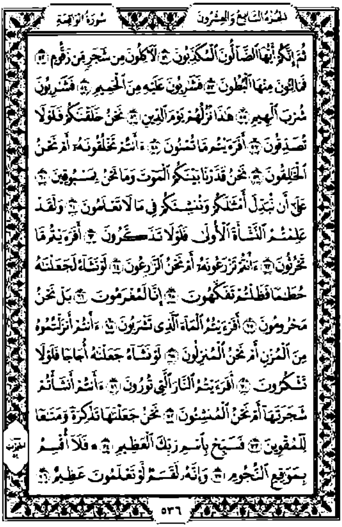
الجزء السابع والعشرون
سورة الواقعة

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا ٱلضَّآلُّونَ ٱلْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَءَاكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾
فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَٰرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَٰرِبُونَ
شُرْبَ ٱلْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ ٱلدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَٰكُمْ فَلَوْلَا
تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَءَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ءَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ
ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ ٱلْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾
عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَٰلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِى مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
عَلِمْتُمُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَءَيْتُم مَّا
تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلزَّٰرِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَٰهُ
حُطَٰمًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ
مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَءَيْتُمُ ٱلْمَآءَ ٱلَّذِى تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ
مِنَ ٱلْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنَٰهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا
تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ أَفَرَءَيْتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِى تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ
شَجَرَتَهَآ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنشِـُٔونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتَٰعًا
لِّلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ ۞ فَلَآ أُقْسِمُ
بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

الحزب

٥٣٦

﴿٥١﴾ پاشی هوین، گەلی گومڕایێت، قیامەتێ درەو ددانن. ﴿٥٢﴾ ب ڕاستی هوین دێ ژ دارەکێ خۆن، دارا زەقوومێیە. ﴿٥٣﴾ و هوین دێ زکان پێ تژی کەن. ﴿٥٤﴾ و ئاڤا کەل و شارییایی، هوین دێ ب سەرداکەن. ﴿٥٥﴾ و هوین دێ وەسا ڤەخۆن، وەکی ڤەخوارنا حێشترا تێنی. ﴿٥٦﴾ ئەڤە، ڕۆژا قیامەتێ دێ بۆ وان ئێتە پێشکێشکرن، و دێ ل سەر بنە مێڤان. ﴿٥٧﴾ ب ڕاستی مە هوین یێت چێ کرین، ڤێجا بلا هەوە باوەری هەبیت ئەم دێ هەوە ساخکەینەڤە، [هەروەکی هەوە باوەری هەی مە هوین یێت چێ کرین]. ﴿٥٨﴾ کا بێژنە من، ئەو ئاڤا هوین دئاڤێژنە د مالبچویکا ژنێدا. ﴿٥٩﴾ ئەرێ هوین وێ ئاڤێ ددەن یان ئەم؟. ﴿٦٠﴾ ب ڕاستی مە مرن یا د ناڤبەرا هەوەدا دانایی، و وەختێ وێ یێ دیارکرییە [و هندەك ژ هەوە بچویکاتی دمرن و هندەك ب پیری دمرن، و کەس نینە نەمریت]، و ئەکو ئەم نەشێین. ﴿٦١﴾ هەوە ب هندەکێت دی یێت وەکی هەوە بگوهۆڕین، و هەوە ب ڕەنگەکێ دی چێ کەین، هوین پێ نەزانن. ﴿٦٢﴾ و ب سویند هەوە چێکرنا خۆ یا جارا ئێکێ یا زانی [خودێ هوین ژ نەییێ دان، ل بەراهییێ هوین چیکەك بوون، پاشی بوونە خوینپارە، پاشی بوونە گۆشتپارە، پاشی بوونە هەستی، و خودێ هەستی ب گۆشتی کراسکر، و ڕێکا بوونێ بۆ هەوە ب ساناهی ئێخست] و دەرس و چامەیان بۆ خۆ [ژ چێکرنا ئێکێ] وەرگرن [ئەوێ هوین جارا ئێکێ دایین، دشێت جارەکا دی ژی هەوە بدەتەڤە]. ﴿٦٣﴾ ئەرێ ما هوین نابینن تشتێ هوین دچینن؟!. ﴿٦٤﴾ ئەرێ هوین شین دکەن، یان ئەمین شین دکەین؟. ﴿٦٥﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا کەینە پویش و پەلەخ، و هوین دا عەجێبگرتی مینن [چاوا شینکاتییێ هۆسا یێ کەسك هشك بوو]. ﴿٦٦﴾ [و دابێژن:] ب ڕاستی زەحمەتا مە، هەروە و بێ بەرانبەر چۆ، و ئەم خوسارەت بووین. ﴿٦٧﴾ بەلکی ئەم زڕباربووین. ﴿٦٨﴾ ئەرێ ما هوین وێ ئاڤێ نابینن، یا هوین ڤەدخۆن؟!. ﴿٦٩﴾ ئەرێ هوین ژ ئەوران دئینن خوارێ یان ئەم؟.. ﴿٧٠﴾ و ئەگەر مە ڤیابایە دا وێ ئاڤێ تەحل و سویر (شۆر) کەین، ڤێجا بۆچی هوین سوپاسی و شوکورا خودێ ناکەن. ﴿٧١﴾ ئەرێ ما ئاگرێ هوین هەل دکەن، هوین نابینن؟!. ﴿٧٢﴾ ئەرێ هەوە دارا وێ ئاگری دایییە، یان مە دایییە؟. ﴿٧٣﴾ مە ئەڤ ئاگرە (یێ دنیایێ) یێ کرییە بیرئینان بۆ ئاگرێ ئاخرەتێ [ڤێجا وەختێ وێ ئاگری و کارلێکرنا وێ دبینیت، دێ ئاگرێ جەهنەمێ ئێتە بیرا وی، و دێ ژ خودێ و ئیزایا وێ ترسیت]، و مە یێ کرییە فایدە بۆ ڕێڤنگان. ﴿٧٤﴾ ڤێجا ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، ژ هەمی کێماسییان پاك و پاقژ بکە. ﴿٧٥﴾ ڤێجا ب ڕاستی ئەز ب جهێ ستێران سویند دخۆم. ﴿٧٦﴾ و ب ڕاستی ئەڤە سویندەکا مەزنە، ئەگەر هوین بزانن.

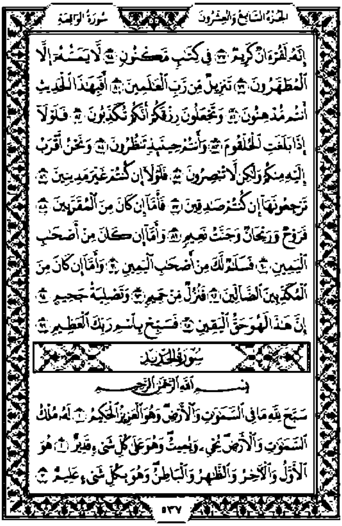

ٱلۡجُزۡءُ ٱلسَّابِعُ وَٱلۡعِشۡرُونَ سُورَةُ ٱلۡوَاقِعَةِ

إِنَّهُۥ لَقُرۡءَانٞ كَرِيمٞ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَٰبٖ مَّكۡنُونٖ ﴿٧٨﴾ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا
ٱلۡمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنزِيلٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ
أَنتُم مُّدۡهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجۡعَلُونَ رِزۡقَكُمۡ أَنَّكُمۡ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوۡلَآ
إِذَا بَلَغَتِ ٱلۡحُلۡقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنتُمۡ حِينَئِذٖ تَنظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ
إِلَيۡهِ مِنكُمۡ وَلَٰكِن لَّا تُبۡصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوۡلَآ إِن كُنتُمۡ غَيۡرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾
تَرۡجِعُونَهَآ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾
فَرَوۡحٞ وَرَيۡحَانٞ وَجَنَّتُ نَعِيمٖ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنۡ أَصۡحَٰبِ
ٱلۡيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَٰمٞ لَّكَ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلۡيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ
ٱلۡمُكَذِّبِينَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٞ مِّنۡ حَمِيمٖ ﴿٩٣﴾ وَتَصۡلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾
إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ ٱلۡيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سُورَةُ الحَدِيدِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُۥ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
ٱلۡأَوَّلُ وَٱلۡأٓخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلۡبَاطِنُۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

٥٣٧

﴿٧٧﴾ و ب ڕاستی ئەڤە قورئانەكا پیرۆز و پڕ خێر و بەرەكەتە. ﴿٧٨﴾ یا د كتێبەكا پاراستیدا [كو دەپێ پاراستییە]. ﴿٧٩﴾ ژ بلی پاك و پاقژان [كو ملیاكەتێت خودان ڕێز و ڕویمەتن]، دەستێ كەسێ ناگەهیتێ. ﴿٨٠﴾ هنارتنا خودایێ هەمی جیهانانە. ﴿٨١﴾ ئەرێ هوین ستیێ د ڤێ قورئانێدا دكەن [درەو ددانن و باوەرییێ پێ نائینن]؟!. ﴿٨٢﴾ و هوین شوینا سوپاسی و شوكورا ڕزقێ خۆ بكەن درەوان دكەن [خودێ بارانێ و ڕزقی ددەتە هەوە، شوینا هوین سوپاسیا وی بكەن هوین درەوان دكەن، و دبێژن ب ئاخفتنا وێ هە یان ب ڤێ ستێرێ باران بۆ مە هات]. ﴿٨٣﴾ ڤێجا بلا وەختێ [ڕوح] دگەهیتە گەورییێ. ﴿٨٤﴾ و هوین وی وەختی بەرێ خۆ ددەنێ [و چو ژ هەوە نائێت و نەشێن ڕوحا وی بزڤڕیننەڤە]. ﴿٨٥﴾ و ئەم [ب زانین و شیان و دیتنێ] نێزیكتری وینە ژ هەوە، بەلێ هوین نابینن. ﴿٨٦﴾ ڤێجا ئەگەر هوین ب كار و كریارێت خۆ نەئێنە جزاكرن، و حساب نەبیت. ﴿٨٧﴾ وێ [ڕوحێ ئەوا گەهشتییە گەورییێ] بزڤڕیننەڤە، ئەگەر هوین ڕاست دبێژن. ﴿٨٨﴾ و ئەگەر ئەو [یێ مری] ژ نێزیكێت خودێ بیت. ﴿٨٩﴾ ڤێجا دلۆڤانی و دلشادی و بێهنڤەدان و ڤەهەسیان و بێن خۆشی و بەحەشتا ب خێر و بەرەكەت، یێت وینە. ﴿٩٠﴾ و ئەگەر ئەو مری ژ خودانێت ملێ ڕاستێ بیت. ﴿٩١﴾ ڤێجا سلاڤ ژ خودانێت ملێ ڕاستێ ل تە بن، هەی خودانێ ملێ ڕاستێ [ئەڤە دێ بۆ وی ئێتە گۆتن، چونكی دێ چیتە ناڤ وان، و ئەو دێ پێشوازیا وی كەن و دێ سلاڤكەنێ]. ﴿٩٢﴾ و ئەگەر ئەو مری ژ وان بیت، ئەوێت ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانان، و ژ گومڕایان بیت. ﴿٩٣﴾ دێ ئاڤەكا زێدە شاریایی، بۆ ئێتە پێشكێشكرن. ﴿٩٤﴾ و دێ چیتە د دۆژەهێدا ژی. ﴿٩٥﴾ ب ڕاستی ئەڤە [ئەڤا بۆ تە هاتییە گۆتن د دەرهەقێ خەلاتكرن و جزاكرنا باش و خراباندا] ڕاستە، و چو گومان تێدا نینە. ﴿٩٦﴾ ڤێجا ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، ژ هەمی كێماسییان پاك و پاقژ بكە.

سۆرەتا حەدید

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٢٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەبین، خودێ ژ كێماسییان پاقژ دكەن و تەسبیحا وی دكەن، و ئەو سەردەست و كاربنەجهە. ﴿٢﴾ ملك و خودانییا ئەرد و ئەسمانان یا خودێیە، ئەوە ژیانێ و مرنێ ددەت، و ئەو ل سەر كرنا هەمی تشتان یێ خودان شیانە. ﴿٣﴾ ئەوە یێ ئێكێ [بەری هەر تشتەكی]، و ئەوە یێ دویماهییێ [ئانكو یێ هەروهەر مایی]، و ئەوە بلند و سەردەست [هەبوونا وی ب نیشان و بەلگەیان خویا و ئاشكەرایە]، و ئەوە زانایێ تشتێ ڤەشارتی [یان یێ نەبەرچاڤ]، و ئەو ئاگەهداری هەمی تشتانە.

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ
عَلَى ٱلْعَرْشِۖ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَاۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٞ ﴿٤﴾ لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥﴾
يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيْلِۚ وَهُوَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ﴿٦﴾ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُواْ مِمَّا جَعَلَكُم
مُّسْتَخْلَفِينَ فِيهِۖ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمْ وَأَنفَقُواْ لَهُمْ أَجْرٞ كَبِيرٞ ﴿٧﴾
وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُواْ بِرَبِّكُمْ وَقَدْ
أَخَذَ مِيثَٰقَكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِۦٓ
ءَايَٰتِۢ بَيِّنَٰتٖ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمْ
لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ﴿٩﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۚ لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ ٱلْفَتْحِ
وَقَٰتَلَۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةٗ مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُواْ مِنۢ بَعْدُ وَقَٰتَلُواْۚ
وَكُلّٗا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٞ ﴿١٠﴾ مَّن ذَا
ٱلَّذِي يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنٗا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجْرٞ كَرِيمٞ ﴿١١﴾

﴿٤﴾ و ئەوە یێ ئەرد و ئەسمان د شەش ڕۆژاندا چێ
کرین، پاشی ب سەر عەرشێ خۆ کەفت [بلندبوونەکا
هێژایی وی و بێ چاوایی]، و هەر تشتەکێ د ئەردیدا
دچیت [ژ ئاف و خزینەیان و هەر تشتەکێ د بنڤە] و
ژێ دەردکەڤیت [ژ چاندن و کانی و بیران... هتد]،
و هەر تشتەکێ ژ ئەسمانی دئێتە خوارێ [ژ باران و
گژلۆك و بەفر و برویسی و ملیاکەت و کتێبان]، و هەر
تشتەکێ بەر بێ بلند دبیت [ژ کریارێت باش و دوعا
و جان و ملیاکەت و تەیر و تەوال و هەلمێ و ... هتد]
ژێ ب ئاگەهە، و ئەو [ب زانین و شیانا خۆ] هەر
جهەکێ هوین لێ بن یێ د گەل هەوە، و خودێ هەر
کار و کریارەکا هوین دکەن، ژێ ب ئاگەهە و دبینیت.
﴿٥﴾ سەر و سامانێ ئەرد و ئەسمانان هەر یێ
خودێیە، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودێڤە دزڤڕن.
﴿٦﴾ شەڤێ دکەتە د ناڤ ڕۆژێرا، و ڕۆژێ دکەتە د ناڤ
شەڤێرا [و هەردووکان هۆسا کورت و درێژ دکەت]،
و خودێ ژ هەر تشتەکێ د دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە.
﴿٧﴾ [گەلی مرۆڤان] باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ
وی بینن، و مالێ خودێ هوین ل سەر کرینە وەکیل ژێ [ب خێر] بدەن، و ژ هەوە ئەوێت باوەری ئینایین و
مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا مەزاختین، خەلاتەکێ مەزن بۆ وان یێ هەی. ﴿٨﴾ و هەوە خێرە هوین باوەرییێ
ب خودێ نائینن؟ و پێغەمبەر یێ داخوازێ ژ هەوە دکەت هوین باوەرییێ ب خودایێ خۆ بینن، و خودێ
پەیمان ب باوەری ئینانێ یا ژ هەوە ستاندی [وەختێ هوین ژ پشتا بابا ئادەمی دەرئێخستین]، ئەگەر هوین
باوەر بکەن. ﴿٩﴾ ئەوە یێ ئایەتێت ئاشکەرا [کو ئایەتێت قورئانێنە] بۆ بەندەیێ خۆ دهنێریت، دا هەوە ژ
تاریستانێ دەربێخیتە ناڤ ڕۆناهییێ، و ب ڕاستی خودێ بۆ هەوە گەلەك یێ دلۆڤانە. ﴿١٠﴾ هەوە خێرە
هوین مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا نامەزێخن، و میراتێ ئەرد و ئەسمانان هەر یێ خودێیە، ئەوێت بەری ڤەکرنا
مەکەهێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا مەزاختین و جیهاد کرین، پایە و پەیسکێت وان ژ یێت وان ئەوێت پشتی
ڤەکرنا مەکەهێ مال مەزاختین و جیهاد کرین مەزنترن، ئەڤ هەردوکە وەکی ئێك نینن، د گەل هندێ ژێ
خودێ پەیمانا خەلاتێ باش [کو بەحەشتە] یا داییە هەردو جوینان، و خودێ ئاگەهـ ژ وێ هەیە یا هوین
دکەن. ﴿١١﴾ هەر کەسێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بدەت، خودێ دێ بۆ چەند قاتەکان زێدەکەت [هەر
خێرەك ب دەهـ خێرانە، هەتا دگەهیتە حەفت سەدان] و وی خەلاتەکێ هێژاتر ژێ [کو بەحەشتە] یێ هەی.

يَوۡمَ تَرَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ يَسۡعَىٰ نُورُهُم بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ
وَبِأَيۡمَٰنِهِم بُشۡرَىٰكُمُ ٱلۡيَوۡمَ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَاۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١٢ يَوۡمَ يَقُولُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ
لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱنظُرُونَا نَقۡتَبِسۡ مِن نُّورِكُمۡ قِيلَ ٱرۡجِعُواْ وَرَآءَكُمۡ
فَٱلۡتَمِسُواْ نُورٗاۖ فَضُرِبَ بَيۡنَهُم بِسُورٖ لَّهُۥ بَابُۢ بَاطِنُهُۥ فِيهِ ٱلرَّحۡمَةُ
وَظَٰهِرُهُۥ مِن قِبَلِهِ ٱلۡعَذَابُ ١٣ يُنَادُونَهُمۡ أَلَمۡ نَكُن مَّعَكُمۡۖ قَالُواْ بَلَىٰ
وَلَٰكِنَّكُمۡ فَتَنتُمۡ أَنفُسَكُمۡ وَتَرَبَّصۡتُمۡ وَٱرۡتَبۡتُمۡ وَغَرَّتۡكُمُ ٱلۡأَمَانِيُّ
حَتَّىٰ جَآءَ أَمۡرُ ٱللَّهِ وَغَرَّكُم بِٱللَّهِ ٱلۡغَرُورُ ١٤ فَٱلۡيَوۡمَ لَا يُؤۡخَذُ مِنكُمۡ
فِدۡيَةٞ وَلَا مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ مَأۡوَىٰكُمُ ٱلنَّارُۖ هِيَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ
وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٥ ۞ أَلَمۡ يَأۡنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخۡشَعَ
قُلُوبُهُمۡ لِذِكۡرِ ٱللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ ٱلۡحَقِّ وَلَا يَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ
أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلُ فَطَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَمَدُ فَقَسَتۡ قُلُوبُهُمۡۖ وَكَثِيرٞ
مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ١٦ ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يُحۡيِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَاۚ قَدۡ بَيَّنَّا
لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ١٧ إِنَّ ٱلۡمُصَّدِّقِينَ وَٱلۡمُصَّدِّقَٰتِ
وَأَقۡرَضُواْ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا يُضَٰعَفُ لَهُمۡ وَلَهُمۡ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ١٨

﴿١٢﴾ ڕۆژا تو زەلام و ژنێت خودان باوەر دبینی و ڕۆناهیا وان ل پێشیا وان، و ل ملێ وان یێ ڕاستێ ب بەر وان دکەڤیت [و ملیاکەت دبێژنە وان:] ئەڤرۆ مزگینیا بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن، و هوین هەروهەر دێ تێدا مینن، ل هەوە بیت، و ئەڤیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿١٣﴾ ڕۆژا زەلام و ژنێت دوڕوی دبێژنە وان ئەوێت باوەری ئینایین: خۆ ل مە بگرن دا ڕێکا خۆ ل بەر ڕۆناهیا هەوە ببینین [ئەڤە وەختێ د سەر پرا سیراتێڕا دەرباز دبن]، ئەو دێ بێژنە وان: [گەلی دوڕوییان] ب پاش خۆڤە بزڤڕن [ئانكو بزڤڕنە دنیایێ]، ل دنیایێ بۆ خۆ ل ڕۆناهییێ بگەڕن، و دیوارەك د ناڤبەرا هەردو جویناندا دێ تێتە دانان، دەرگەهەکێ هەی، ژ ناڤدا دلۆڤانیە و ژ دەرڤە ژی ئیزایە. ﴿١٤﴾ ئەو [دوڕوی] گازی [خودان باوەران] دکەن و دبێژن: ما ئەم د گەل هەوە نەبووین [بۆچی هەوە ئەم هێلاین]، دێ بێژن: بەلێ هوین [سەرڤە سەرڤە] د گەل مە بوون، بەلێ هەوە خۆ ب دوڕوییاتیێ د هیلاك بر، و چاڤێ هەوە ل نەخۆشیا خودان باوەران بوو، و هوین ل دینی ب شك کەڤتن، و هیڤی و ئومێدێت ڤالا هوین د سەردابرن، هەتا قیامەت ب سەر هەوەدا هاتی، و شەیتانی هوین ب کەرەما خودێ [و بەرفرەهیا ڕەحما وی] خاباندن. ﴿١٥﴾ و ئەڤرۆ چو بەدەل، نە ژ هەوە [دوڕوییان]، و نە ژی ژ ئەوێت گاوربووین ناێتە وەرگرتن، جهێ هەوە ئاگرە، ئاگر هێژایی هەوەیە، و چ پیسە دویماهیکە. ﴿١٦﴾ ئەرێ ما وەخت نەهاتییە دلێ خودان باوەران ب بیرئینانا خودێ و قورئانێ بترسیت، و ئەو وەکی وان نەبن ئەوێت بەری نوکە [ئانكو بەری هاتەخوارا قورئانێ] کتێب بۆ هاتین، و پشتی سال و زەمان ب سەر واندا چۆیین، دلێت وان ڕەقبوون و باراپتر ژ وان ژ ڕێکا ڕاست دەرکەڤتن. ﴿١٧﴾ [گەلی مرۆڤان] بزانن خودێیە ئەردی شین دکەت پشتی مرنا وی، ب سویند مە بۆ هەوە نیشان و بەلگە یێت ئاشکەرا ڕۆنکرین، دا هوین تێ بگەهن و ئەقلێ خۆ بدەنە شۆلی. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی زەلام و ژنێت مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا داین، و مالێ خۆ ژ دل بۆ ڕازیبوونا خودێ مەزاختین، خێرا وان چەند قاتەکان دێ تێتە دان، و وان خەلاتەکێ ب ڕێز و ڕویمەت [کو بەحەشتە] بۆ هەی.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصِّدِّيقُونَۖ وَٱلشُّهَدَآءُ
عِندَ رَبِّهِمۡ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ وَنُورُهُمۡۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ
بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ ﴿١٩﴾ ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا ٱلۡحَيَوٰةُ
ٱلدُّنۡيَا لَعِبٞ وَلَهۡوٞ وَزِينَةٞ وَتَفَاخُرُۢ بَيۡنَكُمۡ وَتَكَاثُرٞ فِي ٱلۡأَمۡوَٰلِ
وَٱلۡأَوۡلَٰدِۖ كَمَثَلِ غَيۡثٍ أَعۡجَبَ ٱلۡكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ
مُصۡفَرّٗا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمٗاۖ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٞ شَدِيدٞ وَمَغۡفِرَةٞ
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٞۚ وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ إِلَّا مَتَٰعُ ٱلۡغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوٓاْ إِلَىٰ مَغۡفِرَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ وَجَنَّةٍ عَرۡضُهَا كَعَرۡضِ ٱلسَّمَآءِ
وَٱلۡأَرۡضِ أُعِدَّتۡ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦۚ ذَٰلِكَ فَضۡلُ
ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَآ أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِيٓ أَنفُسِكُمۡ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مِّن
قَبۡلِ أَن نَّبۡرَأَهَآۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ﴿٢٢﴾ لِّكَيۡلَا
تَأۡسَوۡاْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمۡ وَلَا تَفۡرَحُواْ بِمَآ ءَاتَىٰكُمۡۗ وَٱللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخۡتَالٖ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ وَيَأۡمُرُونَ
ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِۗ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

﴿١٩﴾ و ئەوێت ب دورستی باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێ وی ئینایین، ئەون ڕاستگۆ، و شەهیدان ل دەڤ خودایێ خۆ ڕۆناهی و خەلاتێ خۆ یێ هەی، و ئەوێت گاوربوویین و ئایەتێت مە درەو دانایین ئەو دۆژەهینە. ﴿٢٠﴾ [گەلی مرۆڤان] بزانن هندی ژیانا دنیایێیە، ترانە و مژویل و کەشخەیی و جوانی و خۆمەزنکرنە د ناڤبەرا هەوەدا ب زێدەیا مال و عەیالی، و دنیا وەکی بارانەکێیە شینکاتیا وێ جوتیاری کەیفخۆش بکەت، پاشی ئەو شینکاتی هشك بیت و دێ بینی زەربوو، پاشی بوو پویش و پەلەخ، و ئاخرەت ژی یان ئیزایەکا دژوار و گرانە، یان ژی لێبۆرین و ڕازیبوونا خودێیە، و ژیانا دنیایێ ژ بەرتالێ خاپاندنێ پێڤەتر نینە. ﴿٢١﴾ [گەلی خودان باوەران] لەزێ ل ژێبرنا گونەهان ژ بەرێ خودایێ خۆڤە بکەن، و لەزێ ل وێ بەحەشتێ بکەن ئەوا فرەهیا وێ هندی فرەهیا ئەرد و ئەسمانی، ئەو بەحەشتا بۆ وان هاتیە بەرهەڤکرن ئەوێت باوەری ب خودێ و پێغەمبەرێت وی ئینایین، ئەڤە کەرەما خودێیە ددەتە وی یێ وی بڤێت، و خودێ خودانێ کەرەما مەزنە. ﴿٢٢﴾ نینە تشتەك د ئەردیدا بقەومیت یان بێتە سەرێ هەوە، و د دەپێ پاراستیدا یێ نڤێسی نەبیت ـ بەری ئەم بدەین ـ و ب ڕاستی ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە. ﴿٢٣﴾ دا ب خەم نەکەڤن بۆ یا ژ دەستێ هەوە چوویی، و دا بەتران نەبن ب یا خودێ دایییە هەوە، و خودێ حەژ چو خۆمەزنکەرێت قەبە ناکەت. ﴿٢٤﴾ ئەوێت چرویکیێ دکەن [د ڕاستا فەرمانا خودێدا، و د ڕاستا دەیاب و کەس و کارێت خۆدا و... هتد، و دڤێن خەلك ژی وەکی وان بن]، و فەرمانا خەلکی ژی ب چرویکیێ دکەن، و هەر کەسێ ڕوییێ خۆ ژ مەزاختنا مالی د ڕێکا خودێدا وەرگێڕیت، ب ڕاستی خودێ منەت پێ نینە، و یێ دەولەمەند و هێژایی شوکور و پەسنێیە.

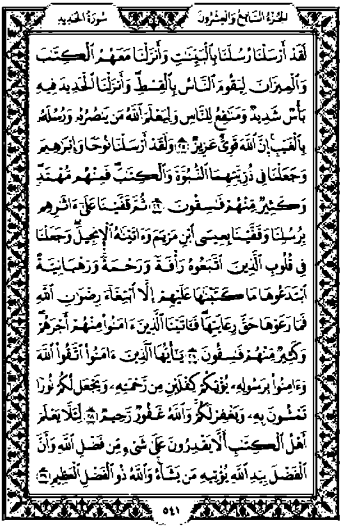

الجُزْءُ السَّابِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ الحَدِيدِ

لَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا رُسُلَنَا بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلۡنَا مَعَهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ
وَٱلۡمِيزَانَ لِيَقُومَ ٱلنَّاسُ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَأَنزَلۡنَا ٱلۡحَدِيدَ فِيهِ
بَأۡسٞ شَدِيدٞ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعۡلَمَ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥ وَرُسُلَهُۥ
بِٱلۡغَيۡبِۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٞ ٢٥ وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحٗا وَإِبۡرَٰهِيمَ
وَجَعَلۡنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلۡكِتَٰبَۖ فَمِنۡهُم مُّهۡتَدٖۖ
وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ٢٦ ثُمَّ قَفَّيۡنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيۡنَا بِعِيسَى ٱبۡنِ مَرۡيَمَ وَءَاتَيۡنَٰهُ ٱلۡإِنجِيلَ وَجَعَلۡنَا
فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ رَأۡفَةٗ وَرَحۡمَةٗۚ وَرَهۡبَانِيَّةً
ٱبۡتَدَعُوهَا مَا كَتَبۡنَٰهَا عَلَيۡهِمۡ إِلَّا ٱبۡتِغَآءَ رِضۡوَٰنِ ٱللَّهِ
فَمَا رَعَوۡهَا حَقَّ رِعَايَتِهَاۖ فَـَٔاتَيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۡهُمۡ أَجۡرَهُمۡۖ
وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ٢٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَءَامِنُواْ بِرَسُولِهِۦ يُؤۡتِكُمۡ كِفۡلَيۡنِ مِن رَّحۡمَتِهِۦ وَيَجۡعَل لَّكُمۡ نُورٗا
تَمۡشُونَ بِهِۦ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٢٨ لِّئَلَّا يَعۡلَمَ
أَهۡلُ ٱلۡكِتَٰبِ أَلَّا يَقۡدِرُونَ عَلَىٰ شَيۡءٖ مِّن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَأَنَّ
ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ٢٩

٥٤١

﴿٢٥﴾ ب سویند مە پێغەمبەرێت خۆ ب بەلگە و موعجیزەیێت ئاشکەراڤە هنارتن، و مە کتێب و ترازی و عەدل د گەل وان هنارت دا مرۆڤ [ب ڤان] عەدالەتێ بکەن د هەمی کاروبارێت خۆدا، و مە ئاسن یێ دایی و چێکری، هێز و قەوەتەکا دژوار یا تێدا، و مفا و فازانج ژی بۆ مرۆڤان یێ تێدا، و دا خودێ بزانیت [ئانکو بۆ هەوە بەرچاڤ بکەت، چونکی خودێ هەر دزانیت] کا کی دێ باوەرییێ ب غەیبێ ئینیت، و دینێ وی و پێغەمبەرێت وی ب سەر ئێخیت، ب ڕاستی خودێ یێ ب هێز و سەردەستە. ﴿٢٦﴾ ب سویند مە نووح و ئیبراهیم پێغەمبەر هنارتن، و مە پێغەمبەراتی [پشتی وان] ئێخستە د دویندەها واندا، و مە کتێب بۆ وان هنارتن [هەر پێغەمبەرەکێ پشتی وان هاتی ژ دویندەها وان بوو]، ڤێجا هندەك [ژ دویندەها وان] ڕاستەڕێ بوون، و باراپتر ژ وان ژ ڕێ دەرکەفتن. ﴿٢٧﴾ پاشی مە پێغەمبەرێت خۆ د دویف وانڕا هنارتن، و پشتی وان مە عیسایێ کوڕێ مەریەمێ هنارت [و مە کرە پێغەمبەرێ ئسرائیلیان یێ دویماهیێ]، و مە ئنجیل دایێ و مە نەرمی و دلۆڤانی ئێخستە د دلێت واندا، ئەوێت باوەری پێ ئینایین و ب دویف کەتین، و ڕەبەناتیا ئەو ل سەر دچن [و دەستێت خۆ ژ دنیایێ دشۆن] مە بۆ وان نەنڤیسیبوو، ئەوان ژ نك خۆ ب ئێتا ڕازیبوونا خودێ چێ کربوو، د گەل هندێ ژی وەك پێدڤی ب جهـ نەئینان، و ژ وان ئەوێت باوەری ئینایین مە خەلاتێ وان دایێ، و گەلەك ژ وان ژ ڕێکا ڕاست دەرکەتن و خراب بوون. ﴿٢٨﴾ گەلی خودان باوەران تەقوایا خودێ بکەن و باوەرییێ ب هەمی پێغەمبەرێت وی بینن، دو پشك و باران ژ دلۆڤانییا خۆ دێ دەتە هەوە [ئێك: ژ بەر باوەرییا هەوە ب موحەمەد پێغەمبەری، و یا دی: ژ بەر باوەرییا هەوە ب پێغەمبەرێت بەری وی]، و دێ ڕۆناهیەکێ دەتە هەوە کو هوین ل بەر [د سەر پرا سیراتێڕا] بچن، و دێ ل گونەهێت هەوە بۆریت، و خودێ ب خۆ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢٩﴾ [مە هوین ب ڤێ کەرەما بۆری ئاگەهدارکرن] دا خودان کتێب [کو جوهی و فەلەنە] بزانن چو ژ کەرەما خودێ ب دەستێ وان نینە [نە ئەو دگەهنە ڤێ کەرەمێ یا خودێ دایییە ملەتێ پێغەمبەری، و نە دشێن ژێ ڤەگرن]، و ب ڕاستی کەرەم [پێغەمبەراتی و ڕاستەڕێیی و باوەری] هەمی ب دەستێ خودێیە، ددەتە وی یێ وی بڤێت و خودێیە خودانێ کەرەما مەزن.

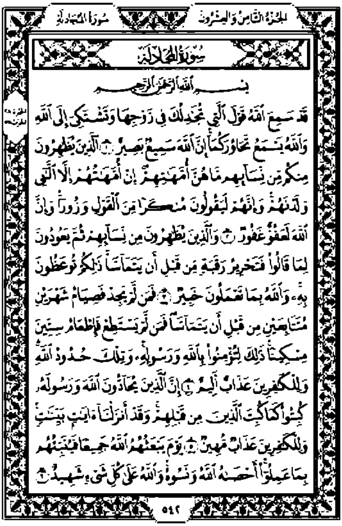

الجزء الثامن والعشرون سورة المجادلة

سورة المجادلة

بسم الله الرحمن الرحيم

قَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّتِي تُجَٰدِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِيٓ إِلَى ٱللَّهِ
وَٱللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَآ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٌ ﴿١﴾ ٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ
مِنكُم مِّن نِّسَآئِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَٰتِهِمْ إِنْ أُمَّهَٰتُهُمْ إِلَّا ٱلَّٰٓـِٔي
وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾ وَٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُواْ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ
بِهِۦ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ
وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
كُبِتُواْ كَمَا كُبِتَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٍ
وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم
بِمَا عَمِلُوٓاْ أَحْصَىٰهُ ٱللَّهُ وَنَسُوهُ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

٥٤٢

سورەتا موجادەله

ل مەدینەیێ هاتیـیە خوارێ (٢٢) ئایەته

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب سـویند خـودێ گۆتنـا وێ ژنـا د راسـتا خـو و زەلامـی خـۆدا جڕمبڕ د گەل تە دکـر، و گازنـدە و خەما خـۆ بـۆ خـودێ دیـار دکـر، بهیـسـت و خـودێ ئاگەهـ ژ دان و سـتاندنا هـەوە هەبـوو، ب ڕاسـتی خـودێ یـێ گوهدێـر و بینـەرە. ﴿٢﴾ و ژ هـەوە ئەوێـت دبێژنـە ژنێت خـۆ تـو وەکـی دەیکا مـن ل مـن حەرام بـی، ژنێـت وان نابنـە دەیکێـت وان، دەیکێـت وان بـەس ئـەون ئەوێـت ئەو ژێ بوویـیـن، و ب ڕاسـتی ئەو [ب ڤێ ئاخفتنا خۆ] ئاخفتنـەکا دویـری ڕاسـتیـێ و شـەرعی، و ئاخفتنـەکا درەو دبێـژن، و ب ڕاسـتی خـودێ لێـبۆر و گونەهـ ژێبـەرە [وەختێ دمرگەهێ ڕزگاربوونێ ب کەفارەتێ بـۆ هـەوە ڤەکـری]. ﴿٣﴾ و ئەوێـت دبێژنـە ژنێـت خـۆ تـو وەکـی دەیـکا من ل مـن حەرام بی و پاشـی پەشـێمان دبـن و لێـڤە دبـن، ڤێجـا بـەری ئـەو بچنە نڤینـا خـۆ دڤێـت کۆلەیەکـی [ج ژن بیت ج مێر] ئـازاد بکـەن، ئەمرێ هـەوە ب ڤـێ بڕیـارێ دئێتەکـرن [دا هویـن ڤـێ ئاخفتـنێ نەکەن] و هویـن چ بکەن خـودێ پێ ئاگەهـدارە [و چو ل بـەر بـەرزە نابیـت]. ﴿٤﴾ و یـێ کۆلـە نەدیـت و ب دەسـت نەکەڤـت، ڤێجا هێـژ نەچۆینـە نڤینا ئێـك و دو، بلا دو هەیڤـان ل سـەرێك ب ڕوژی بیـت، و یـێ نەشـیا [دو هەیڤـان یـێ ب ڕوژی بیـت] بلا زادی بدەتە شێسـت بەلنگـازان، ئەڤـە [بڕیارێـت زێهـارێ مـە دیارکرن] بـۆ هندێـیـە دا هوین باوەرییـێ ب خـودێ و پێغەمبـەرێ وی بیـن [کار ب بڕیـارا وی بکـەن، و ل سـەر بڕیارێـت نەزانیـنێ نەمیـنن]، و ئەڤـە تخویـب و بڕیارێـت خودێـنە، و گـاوران ئیزایـەکا ب ژان و دژوار یـا هـەی. ﴿٥﴾ ب ڕاسـتی ئەوێـت دژاتـی و دژمناتیـا خـودێ و پێغەمبـەرێ وی دکـەن کا چـاوا ئەوێـت بـەری وان ڕەزیـل و ڕسـوا بـوون، ئـەو ژی وەسـا دێ ڕەزیـل و ڕسـوا بن، و ب سـویند مـە نیشـان و بەلگەیـێت ڕۆن و ئاشـکەرا یـێت هنارتـین، و گـاوران ئیزایەکا ڕسـواکەر و شـەرمزارکەر یا هەی. ﴿٦﴾ ڕوژا خـودێ وان هەمیــان زێنـدی دکەتەڤە [دێ هەمیــان کۆم کەت]، ڤێجا هەر کارەکێ وان کری [هوین یـان گـر] دێ وان پێ ئاگەهـدار کـەت، هەمـی [کریارێـت وان] خـودێ یـێت نڤێسـین و وان ب خـۆ یـێت ژ بیرکریـن، و خودێ ل سـەر هەمی تشـتان یـێ شـاهدە.

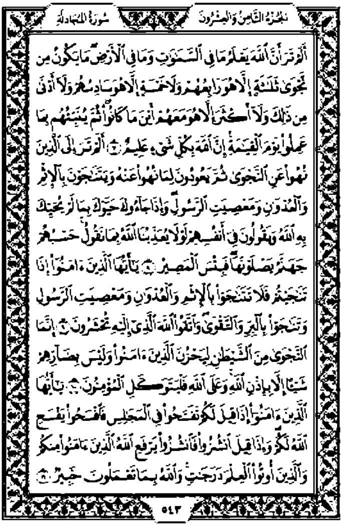
الجزء الثامن والعشرون
سورة المجادلة

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۖ مَا يَكُونُ مِن
نَّجْوَىٰ ثَلَٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَآ أَدْنَىٰ
مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا۟ ۖ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا
عَمِلُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ۝٧ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ
نُهُوا۟ عَنِ ٱلنَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ وَيَتَنَٰجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ
وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَإِذَا جَآءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ
بِهِ ٱللَّهُ وَيَقُولُونَ فِىٓ أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا ٱللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۚ حَسْبُهُمْ
جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ۝٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا
تَنَٰجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ
وَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ۝٩ إِنَّمَا
ٱلنَّجْوَىٰ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيْسَ بِضَآرِّهِمْ
شَيْـًٔا إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ۝١٠ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا۟ فِى ٱلْمَجَٰلِسِ فَٱفْسَحُوا۟ يَفْسَحِ
ٱللَّهُ لَكُمْ ۖ وَإِذَا قِيلَ ٱنشُزُوا۟ فَٱنشُزُوا۟ يَرْفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ
وَٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ دَرَجَٰتٍ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝١١

﴿٧﴾ ئەرێ ما تە نەزانییە کا چ د ئەرد و ئەسماناندا هەیە خودێ دزانیت، نینە سێ کەس پێکڤە پستێ د گەلێك بکەن [و یان ب دزیڤە د گەلێك باخڤن] ئەگەر خودێ یێ چارێ نەبیت [ئانکو ئاگەهـ ژێ نەبیت و نەزانیت]، و نینە پێنج کەس پستەپستێ د گەلێك بکەن ئەگەر ئەو یێ شەشێ نەبیت، و نە کێمتر و نە زێدەتر، نینە خودێ [ب زانینا خۆ] د گەل وان نەبیت هەر جهێ لێ بن، پاشی دێ ڕۆژا قیامەتێ وان ب کار و کریارێت وان کرین ئاگەهدار کەت. ب ڕاستی خودێ ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهە. ﴿٨﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتینە ئەوێت نەهیا وان ژ پستەپستێ هاتییە کرن [مەخسەد پێ جوهی و دوڕوینە]، پاشێ دزڤڕنە وێ ئەوا نەهیا وان ژێ هاتییە کرن و پستەپستێ ب گونەهکارییێ و نەیارەتییێ و نەگوهدارییا پێغەمبەری دکەن، و هەر وەختەکێ دئێنە دەف تە وێ سلاڤێ ل تە دکەن ئەوا خودێ ل تە نەکری، و د دلێ خۆدا دبێژن: پا بلا خودێ ب ڤێ ئاخڤتنا ئەم دبێژین مە ئیزا بدەت [ئەگەر ڕاستە موحەممەد پێغەمبەرە]، دۆژەهـ بەسی وانە تامکەنێ، و دۆژەهـ چ پیسە جهـ و پیسە دویماهیکە. ﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران، ئەگەر هەوە پستەپست کر، ئێنجا پستەپستێ ب گونەهێ و دژمنییێ و بێ ئەمرییا پێغەمبەری نەکەن، و پستەپستێ ب باشییێ و تەقوایێ بکەن، و ژ وی خودایی بترسن ئەوێ هوین هەمی دێ ب بالڤە ئێنە کۆمکرن. ﴿١٠﴾ ب ڕاستی پستەپست ژ شەیتانییە، دا خودان باوەران پێ ب خەم بێخیت و ئەو ب خۆ (شەیتان) چو زیانێ ناگەهینیتە وان ب دەستویرییا خودێ نەبیت، و دڤێت خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەن. ﴿١١﴾ گەلی خودان باوەران هەر وەختێ ژ هەوە هاتە داخوازکرن د جڤات و دیوانانـدا جهی بکەن، جهی بکەن، خودێ ژی دێ ل سەر هەوە فرەهـ کەت، و هەر وەختێ ژ هەوە هاتە داخوازکرن هوین ڕابن [دا جهێ هندەکێت دی بێتەکرن] ڕابن، خودێ، ئەوێت ژ هەوە باوەری ئینایین، و زانین ب رزقێ وان کری، دێ وان پایە بلند کەت، و کار و کریارێت هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە.

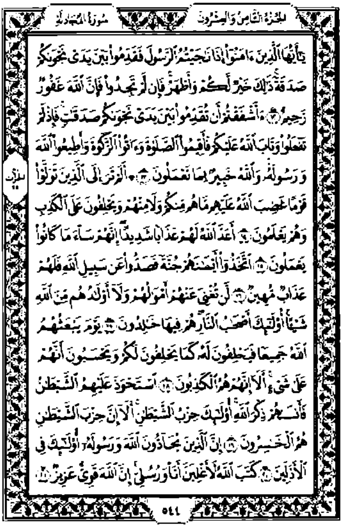

الجزء الثامن والعشرون
سورة المجادلة

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيۡتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ
صَدَقَةٗۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ وَأَطۡهَرُۚ فَإِن لَّمۡ تَجِدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ
رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ ءَأَشۡفَقۡتُمۡ أَن تُقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَٰتٖۚ فَإِذۡ لَمۡ
تَفۡعَلُواْ وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ﴿١٣﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوۡاْ
قَوۡمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مَّا هُم مِّنكُمۡ وَلَا مِنۡهُمۡ وَيَحۡلِفُونَ عَلَى ٱلۡكَذِبِ
وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمۡ عَذَابٗا شَدِيدًاۖ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿١٥﴾ ٱتَّخَذُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ جُنَّةٗ فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمۡ
عَذَابٞ مُّهِينٞ ﴿١٦﴾ لَّن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ
شَيۡـًٔاۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوۡمَ يَبۡعَثُهُمُ
ٱللَّهُ جَمِيعٗا فَيَحۡلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحۡلِفُونَ لَكُمۡ وَيَحۡسَبُونَ أَنَّهُمۡ
عَلَىٰ شَيۡءٍۚ أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ ﴿١٨﴾ ٱسۡتَحۡوَذَ عَلَيۡهِمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ
فَأَنسَىٰهُمۡ ذِكۡرَ ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ حِزۡبُ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ أَلَآ إِنَّ حِزۡبَ ٱلشَّيۡطَٰنِ
هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ فِي
ٱلۡأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغۡلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِيٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٞ ﴿٢١﴾

٥٤٤

﴿١٢﴾ گەلی خودان باوەران ئەگەر هەوە بڤێت ب تنێ د گەل پێغەمبەری باخڤن بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ خێرەکێ [ئانکو سەدەقەیەکێ] بدەن، ئەڤە [دانا سەدەقەیێ بەری ئاخڤتنا هەوە یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری] بۆ هەوە باشتر و پاقژترە، ڤێجا ئەگەر هەوە چو نەبوو بدەن، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣﴾ ئەرێ هوین ترسیان خێزان و زار ببن ئەگەر بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری سەدەقەیان بدەن؟ ڤێجا ئەگەر هوین وێ نەکەن [یا ئەمرێ هەوە پێ هاتییە کرن و ل سەر هەوە یا گران بیت]، خودێ ل سەر هەوە سڤك کر [و ل هەوە ناگریت هوین سەدەقەیان بەری ئاخڤتنا خۆ یا ب تنێ د گەل پێغەمبەری نەدەن]، ڤێجا بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان بکەن و زەکاتێ بدەن، و گوهدارییا خودێ و پێغەمبەرێ وی بکەن، و خودێ ب خۆ ئاگەهداری وییە یا هوین دکەن. ﴿١٤﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت بووینە دۆست و پشتەڤانێت وان ئەوێت خودێ غەزەب لێ کری [کو جوهینە]، ئەو [دوڕوی] نە ژ هەوەنە [گەلی موسلمانان] و نە ژی ژ وانن، و ل سەر درەوێ سویند دخۆن [ژ درەو سویند دخۆن کو ئەم موسلمانین، و نە دۆست و هاریکارێت جوهییانین]، و ئەو دزانن ئەو ژ درەو سویند دخۆن.

﴿١٥﴾ خودێ ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا بەرهەڤکری، و چ پیسەکار بوو وان کری. ﴿١٦﴾ وان سویندێت خۆ [یێت ژ درەو] بۆ خۆ یێت کرینە مەتال [دا خۆ و مالێ خۆ پێ بپارێزن]، و ڕێکا خودێ ل خەلکی گرتن، وان ئیزایەکا ڕسواکەر و هەتکبەر یا هەی. ﴿١٧﴾ نە مال و نە عەیالێ وان فایدەیێ وان دکەت و نە وان ژ ئیزایا خودێ دپارێزیت، [و بزانن] ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿١٨﴾ ڕۆژا خودێ وان هەمییان زێندی دکەت و بۆ حەق و حسابێ کۆم دکەت، وێ ڕۆژێ کا چاوا ئەڤرۆ بۆ هەوە ژ درەو سویند دخۆن وەسا دێ بۆ خودێ ژی سویند خۆن، و هزر دکەن سویندێت وان وێ ڕۆژێ دێ ب تشتەکی چن [و دێ فایدەی وان کەن هەروەکی سویندا دنیایێ فایدەی وان دکر]، باش بزانە ئەڤە درەوینن. ﴿١٩﴾ شەیتانی سەرێ ژ وان ستاندی [ب وەسواس و خەملاندنا خۆ یێت سەردابرین و هەڤسارێ خۆ یێ کرییە سەرێ وان]، خودایێ وان یێ ژ بیرا وان بری، ئەڤە قولپ و دەستەکا شەیتانینە، باش بزانن خوسارەتی بارا قولپ و دەستەکا شەیتانییە.

﴿٢٠﴾ ب ڕاستی ئەوێت نەیارەتی و دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، ئەو ڕسواترین و ڕەزیلترین مرۆڤن. ﴿٢١﴾ خودێ ب خۆ بڕیار یا دایی: بێ گۆمان ئەز و پێغەمبەرێت خۆ، دێ ب سەرکەڤین، ب ڕاستی خودێ خودان هێز و سەردەستە.

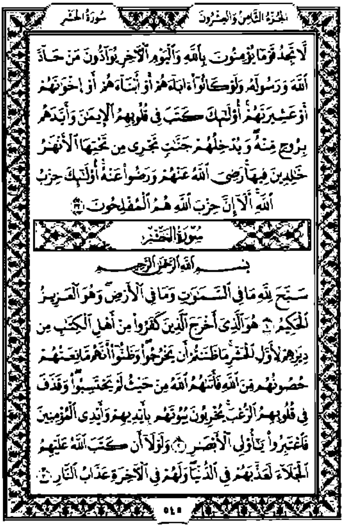
الجزء الثامن والعشرون
سورة الحشر
٥٤٥

لَا تَجِدُ قَوۡمٗا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ يُوَآدُّونَ مَنۡ حَآدَّ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَوۡ كَانُوٓاْ ءَابَآءَهُمۡ أَوۡ أَبۡنَآءَهُمۡ أَوۡ إِخۡوَٰنَهُمۡ
أَوۡ عَشِيرَتَهُمۡۚ أُوْلَٰٓئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلۡإِيمَٰنَ وَأَيَّدَهُم
بِرُوحٖ مِّنۡهُۖ وَيُدۡخِلُهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ
خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُۚ أُوْلَٰٓئِكَ حِزۡبُ
ٱللَّهِۚ أَلَآ إِنَّ حِزۡبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ٢٢

سُورَةُ الحَشۡرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ
ٱلۡحَكِيمُ ١ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَخۡرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مِن
دِيَٰرِهِمۡ لِأَوَّلِ ٱلۡحَشۡرِۚ مَا ظَنَنتُمۡ أَن يَخۡرُجُواْۖ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمۡ
حُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِنۡ حَيۡثُ لَمۡ يَحۡتَسِبُواْۖ وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعۡبَۚ يُخۡرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيۡدِيهِمۡ وَأَيۡدِي ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
فَٱعۡتَبِرُواْ يَٰٓأُوْلِي ٱلۡأَبۡصَٰرِ ٢ وَلَوۡلَآ أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابُ ٱلنَّارِ ٣

﴿٢٢﴾ نینە هندەك باوەریێ ب خودێ و ڕوژا قیامەتێ بینن، و حەژ وان بکەن ئەوێت نەیارەتیێ و دژمنانیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکەن، خۆ ئەگەر ئەو باب و باپیرێت وان بن، یان زاروکێت وان بن، یان برایێت وان بن، یان عەشیرەتا وان بیت، ئەڤان خودێ باوەریا د دلێت واندا نڤیسی و بنەجهکری، و ب هاریکاری و پشتەڤانی و ب سەرکەفتنا خۆ ئەو یێت ب هێز ئێخستین، و دێ وان بەتە بەحەشتێت ڕوبار د بنڕا دچن و هەروهەر دێ تێدا بن، خودێ ژ وان ڕازی بوو و ئەو ژی ژ خەلاتێ خودایێ خۆ ڕازی بوون، و ئەڤە کۆما خودێنە و باش بزانن یێت سەرفەراز هەر کۆما خودێنە.

سۆرەتا حەشر

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٢٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هەر تشتەکێ د ئەرد و ئەسماناندا هەی، خودێ ژ هەمی کێماسیان پاقژ دکەت و تەسبیحا وی دکەت، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهە. ﴿٢﴾ ئەوە (ئانکو خودێیە) یێ ئەوێت گاوربوویین ژ خودان کتێبان [مەحەمەد پێ (بەنی نەظیر)ـێن] دەرئێخستنا ئێکێ ژ مالێت وان دەرئێخستن، هەوە هزر نەدکر ئەو دێ دەرکەڤن و وان ژی هزر دکر کەلهەیێت وان دێ وان ل بەر خودێ پاسێ کەن، ڤێجا خودێ ب ڕێکەکا وەسا هاتە وان هزرا وان بۆ نەدچوو، و وەسا ترس ئێخستە دلێ وان، خانییێت خۆ ب دەستێت خۆ و ب دەستێت خودان باوەران دهەڕافتن، ڤێجا گەلی خودان ئەقلان دەرس و چامەیان بۆ خۆ ژ وان وەرگرن [وێ نەکەن یا وان دکر، دا ئەو ب سەرێ هەوە نەئێت یا ب سەرێ وان هاتی]. ﴿٣﴾ و ئەگەر خودێ، دەرکەفتن [ب وی ڕەنگێ پێ دەرکەفتین] ل سەر وان نەنڤیسیبایە، دا د دنیایێدا وان ئیزادەت [ب کوشتن و ئێخسیرکرنێ هەروەکی ب سەرێ (بەنی قورەیظە) ئینایی] و ل ئاخرەتێ ژی ئیزایا ئاگری بۆ وانە.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۖ وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ
ٱلْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً عَلَىٰٓ
أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيُخْزِىَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ
دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا
نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٧﴾
لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿٨﴾ وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ مِن
قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ
وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

﴿٤﴾ و ئەڤە [ئەڤ ئیزایە] مە ب سەرێ وان ئینا چونکی وان دژمناتیا خودێ و پێغەمبەرێ وی دکر، و هەر کەسێ دژمناتیا خودێ بکەت، ب ڕاستی جزایێ خودێ [د ڕاستا ویدا] جزایەکێ دژوارە. ﴿٥﴾ هەر دارقەسپەکا هەوە بڕی یان هەوە ل سەر بنێ وێ هێلایی، ب دەستویریا خودێ بوو، و دا خودێ ڕیدەرکەڤیان [کو جوهیێت (بەنی نەضیر)ـن] بشکێنیت و ڕەزیل بکەت. ﴿٦﴾ و ئەو مالێ خودێ ژ وان ستاندی و دایییە پێغەمبەری، هەوە چو هەسپ و حێشتر د دویڤڕا نەدایینە بەزێ [و هەوە زەحمەت پێڤە نەبرییە]، بەلێ خودێ پێغەمبەرێ خۆ ل سەر هەر کەسێ حەز بکەت سەردەست دکەت، خودێ ل سەر هەر تشتەکی خودان دەستهەلاتە. ﴿٧﴾ و ئەو مالێ بێ شەڕ خودێ کرییە دەستکەفتی بۆ پێغەمبەرێ خۆ، ئەوێ ژ خەلکێ گوندان [گوندێت بەنی (قورەیظە) و (بەنی نەضیر) و گوندێ فەدەك و گوندێ خەیبەر] هاتییە ستاندن، بۆ خودێ و پێغەمبەرێ وی و مرۆڤێت پێغەمبەری [ژ بابکێ هاشم و (موتەلب) ی] و سێوی و بەلەنگاز و ڕێڤنگانە، دا هەر نەمینە د دەستێ زەنگینێت هەوەدا، و چ ئەمرێ پێغەمبەری ل هەوە کر بکەن، و نەهیا هەوە ژ چ کر خۆ ژێ بدەنە پاش، و ژ خودێ بترسن [سستیێ د ئەمرێ ویدا نەکەن]، ب ڕاستی جزایێ خودێ جزایەکێ دژوارە. ﴿٨﴾ ئەو مال بۆ وان فەقیر و ژاریێت مشەختن ئەوێت ژ ناڤ مال و جهـ و واریێت خۆ هاتینە دەرئێخستن، داخوازا کەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ دکەن [ئانکو دا بگەهنە کەرەم و ڕازیبوونا خودایێ خۆ، مشەخت بوون]، و دینێ خودێ ب سەردئێخن و هاریکاریا پێغەمبەرێ وی دکەن، و ئەڤەنە د باوەریا خۆدا ڕاست و دورست. ﴿٩﴾ و ئەوێت بەرێ ل مەدینەیێ ئاکنجی، و باوەری ئینایین بەری مشەخت بچنە مەدینەیێ، ئەو حەژ وان مشەختان دکەن ئەوێت قەستا وان کرین، و چو کەرب و دلڕەشیێ د دلێت خۆدا نابینن بەرانبەری مشەختان، ژ بەر مالێ پێغەمبەری دایییە وان مشەختان، و ئەو وان ب پێش خۆ دئێخن و وان ژ خۆ فەرتر ددانن، خۆ چەند د هەوجە و دەست تەنگ ژێ بن، و ئەوێت خۆ ژ چڕویکیا نەفسا خۆ دپارێزن، ئەون سەرفەراز.

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعۡدِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا وَلِإِخۡوَٰنِنَا
ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِي قُلُوبِنَا غِلّٗا لِّلَّذِينَ
ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٞ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ
نَافَقُواْ يَقُولُونَ لِإِخۡوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ
لَئِنۡ أُخۡرِجۡتُمۡ لَنَخۡرُجَنَّ مَعَكُمۡ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمۡ أَحَدًا أَبَدٗا
وَإِن قُوتِلۡتُمۡ لَنَنصُرَنَّكُمۡ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ﴿١١﴾
لَئِنۡ أُخۡرِجُواْ لَا يَخۡرُجُونَ مَعَهُمۡ وَلَئِن قُوتِلُواْ لَا يَنصُرُونَهُمۡ
وَلَئِن نَّصَرُوهُمۡ لَيُوَلُّنَّ ٱلۡأَدۡبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٢﴾ لَأَنتُمۡ
أَشَدُّ رَهۡبَةٗ فِي صُدُورِهِم مِّنَ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَفۡقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَٰتِلُونَكُمۡ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرٗى مُّحَصَّنَةٍ
أَوۡ مِن وَرَآءِ جُدُرِۭۚ بَأۡسُهُم بَيۡنَهُمۡ شَدِيدٞۚ تَحۡسَبُهُمۡ جَمِيعٗا
وَقُلُوبُهُمۡ شَتَّىٰۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ
ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَرِيبٗاۖ ذَاقُواْ وَبَالَ أَمۡرِهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ ٱلشَّيۡطَٰنِ إِذۡ قَالَ لِلۡإِنسَٰنِ ٱكۡفُرۡ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾

﴿١٠﴾ و ئەوێت د دویڤ وانرا هاتین دبێژن: خودێوۆ گونەهێت مە و یێت برایێت مە یێت بەری مە باوەری ئینایین ژێ ببە، و ئەڤیانا وان ئەوێت باوەری ئینایین ئەئێخە د دلێت مەدا، و مە د ڕاستا واندا زکرەش نەکە، خودێوۆ تو میهرەبان و دلۆڤانی. ﴿١١﴾ ئەرێ ما تە ئەو نەدیتن ئەوێت دوڕوییاتی کرین، گۆتنە برایێت خۆ ئەوێت گاوربوویین ژ خودانێت کتێبان [مەخسەد پێ جوهیێت (بەنی نەضیر)ـن]: ب سویند ئەگەر هوین هاتنە دەرئێخستن ئەم ژی د گەل هەوە دێ دەرکەڤین، و ئەم د ڕاستا هەوەدا گوهدارییا کەسێ ناکەین، و ئەگەر شەڕێ هەوە هاتەکرن ئەم دێ هاریکارییا هەوە کەین، و خودێ شادەیییێ ددەت کو ئەو درەوینن. ﴿١٢﴾ ئەگەر ئەو [ئانکو (بەنی نەضیر)] بێنە دەرئێخستن د گەل وان دەرناکەڤن و ئەگەر شەڕ ژی د گەل وان بێتەکرن هاریکارییا وان ناکەن، و ئەگەر ئەو هاریکارییا وان بکەن ژی [دێ شکێن و خۆ ناگرن] دێ ڕەڤن، پاشی هاریکارییا وان ژی نائێتەکرن. ﴿١٣﴾ ب ڕاستی [گەلی خودان باوەران] سەهما هەوە د دلێت واندا ژ سەهما خودێ پترە، چونکی ئەو ملەتەکێ تێنەگەهشتینە. ﴿١٤﴾ ئەو هەمی پێکڤە [دوڕوی و جوهیێت (بەنی نەضیر)] چوجا نەشێن شەڕێ هەوە بکەن، ئەگەر نە د ناڤ هندەک گوندێت ئاسێدا بن یان ل پشت دیواران بن [دا خۆ ل پشت ڤەشێرن، هندی هند ترسنۆکن] نەلێکی و دژمنایییەکا دژوار یا د ناڤبەرا واندا هەی [یان زیرەکی و دژوارییا وان بۆ ئێك و دوو یە] یا ژ تە ڤە هەمی تێکن، بەس دلێت وان نەدگەلێکن، ئەڤە چونکی ئەو ملەتەکێ نەفام و تێنەگەهشتینە. ﴿١٥﴾ ئەو ژی وەکی ئەوێت بەری خۆنە [جوهیێت قەینوقاع بەری وان، نێزیك نەدویر، پێغەمبەری دەرئێخستبوون] ئەوێت تامکرینە جزایێ کارێ خۆ، و ئیزایەکا دژوار ژی بۆ وان یا هەی. ﴿١٦﴾ مەتەلا وان [دوڕوییان و سەردابرنا وان بۆ جوهیان] وەکی مەتەلا شەیتانییە، وەختێ دبێژتە مرۆڤی ببە گاور و گاڤا گاور بوو دێ بێژیتێ: ئەز ژ تە بەریمە [و من شۆلە ب تە نینە]، ب ڕاستی ئەز [ژ ئیزایا] خودانێ هەمی جیهانان دترسم.

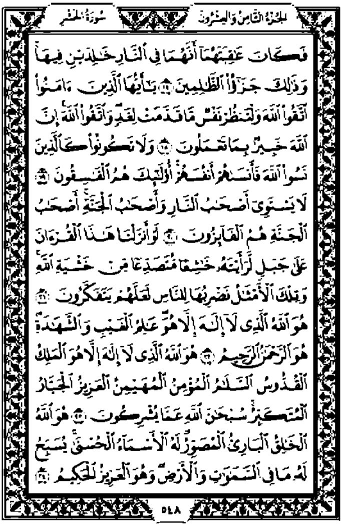

الجزء الثامن والعشرون
سورة الحشر

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِي ٱلنَّارِ خَٰلِدَيۡنِ فِيهَاۚ
وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُاْ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلۡتَنظُرۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ لِغَدٖۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٨ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ
نَسُواْ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمۡ أَنفُسَهُمۡۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ١٩
لَا يَسۡتَوِيٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۚ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡجَنَّةِ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ٢٠ لَوۡ أَنزَلۡنَا هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ
عَلَىٰ جَبَلٖ لَّرَأَيۡتَهُۥ خَٰشِعٗا مُّتَصَدِّعٗا مِّنۡ خَشۡيَةِ ٱللَّهِۚ
وَتِلۡكَ ٱلۡأَمۡثَٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ ٢١
هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِۖ
هُوَ ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ٢٢ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡمَلِكُ
ٱلۡقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلۡمُؤۡمِنُ ٱلۡمُهَيۡمِنُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡجَبَّارُ
ٱلۡمُتَكَبِّرُۚ سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٢٣ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلۡخَٰلِقُ ٱلۡبَارِئُ ٱلۡمُصَوِّرُۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ يُسَبِّحُ
لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٢٤

﴿١٧﴾ ڤێجا دویماهیا هەردووکان ئەڤەیە: هەردو هەتا هەتا دێ د ئاگریدا بن، و ئەڤەیە جزایێ ستەمکاران. ﴿١٨﴾ گەلی خودان باوەران ژ خودێ بترسن، و هەر ئێك بلا بەرێ خۆ بدەتێ کا چ کار و کریار بۆ سوبەهی کرینە، و چ ل پێشیا خۆ هنارتییە، و ژ خودێ بترسن، ب ڕاستی هەر تشتەکێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿١٩﴾ و هوین وەکی وان نەبن ئەوێت خودێ (ئەمرێ خودێ) ژ بیرکرین، و ترسا وی نەکرینە د دلێ خۆدا [یان خودێ و زکرێ وی ژ بیرکرین]، ڤێجا خودێ وەل وان کر خۆ ژ بیر بکەن [ئەو نەکرن یا فایدەیێ وان بکەت، هەچکو خۆ ژ بیرکرین]، و ئەڤەنە ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتی. ﴿٢٠﴾ بەحەشتی و دۆژەهی وەکی ئێك نابن، بەحەشتینە سەرفەراز. ﴿٢١﴾ ئەگەر مە ئەڤ قورئانە بۆ چیایەکی هنارتبایە، تو دا [چیای] بینی ژ ترسێت خودێدا ترسکرتی و بەق بەقە، و ئەم ڤان نموونەیان بۆ مرۆڤان دیار دکەین دا هزرا خۆ تێدا بکەن. ﴿٢٢﴾ ئەو، ئەو خودێیە یێ چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ بلی وی نەی، و ئەوە زانایێ نهێنی و ئاشکرایان، و ئەوە خودان ڕەحمێ زێدە دلۆڤان. ﴿٢٣﴾ ئەو، ئەو خودێیە یێ چو پەرستییێت دورست ژ بلی وی نەی، خودان و خوندکارێ هەمی چێکریانە، و یێ پاقژە [ژ هەمی کێماسییان] و سەرەکانیا تەنایی و سلامەتییێیە، و دل ئەناکەرە [بۆ بەندەیێت خۆ ژ ئێزایا خۆ] و پارێزەر و زێرەڤانە [ل سەر هەمی تشتان]، و سەردەست و دەست بلند و نەچارکەرە، و خودان مەزناتییە، و خودێ ژ وان هەڤپشکێت موشرك بۆ دانن یێ پاقژە. ﴿٢٤﴾ ئەوە خودایێ چێکەر و پەیداکەر و وێنە و ڕەنگ چێکەر، باشناڤ هەمی یێت وینە، هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەین هەمی وی ژ کێماسییان پاقژ دکەن، و هەر ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ.

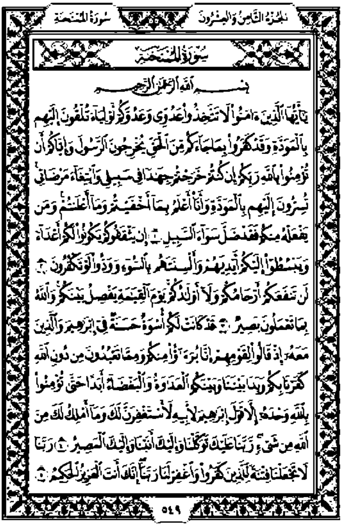

الجزء الثامن والعشرون سورة الممتحنة

سورة الممتحنة

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمۡ أَوۡلِيَآءَ تُلۡقُونَ إِلَيۡهِم
بِٱلۡمَوَدَّةِ وَقَدۡ كَفَرُواْ بِمَا جَآءَكُم مِّنَ ٱلۡحَقِّ يُخۡرِجُونَ ٱلرَّسُولَ وَإِيَّاكُمۡ أَن
تُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ رَبِّكُمۡ إِن كُنتُمۡ خَرَجۡتُمۡ جِهَٰدٗا فِي سَبِيلِي وَٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِيۚ
تُسِرُّونَ إِلَيۡهِم بِٱلۡمَوَدَّةِ وَأَنَا۠ أَعۡلَمُ بِمَآ أَخۡفَيۡتُمۡ وَمَآ أَعۡلَنتُمۡۚ وَمَن
يَفۡعَلۡهُ مِنكُمۡ فَقَدۡ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ١ إِن يَثۡقَفُوكُمۡ يَكُونُواْ لَكُمۡ أَعۡدَآءٗ
وَيَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ وَأَلۡسِنَتَهُم بِٱلسُّوٓءِ وَوَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ ٢
لَن تَنفَعَكُمۡ أَرۡحَامُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡۚ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَفۡصِلُ بَيۡنَكُمۡۚ وَٱللَّهُ
بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٣ قَدۡ كَانَتۡ لَكُمۡ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ فِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَٱلَّذِينَ
مَعَهُۥٓ إِذۡ قَالُواْ لِقَوۡمِهِمۡ إِنَّا بُرَءَٰٓؤُاْ مِنكُمۡ وَمِمَّا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
كَفَرۡنَا بِكُمۡ وَبَدَا بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمُ ٱلۡعَدَٰوَةُ وَٱلۡبَغۡضَآءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤۡمِنُواْ
بِٱللَّهِ وَحۡدَهُۥٓ إِلَّا قَوۡلَ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسۡتَغۡفِرَنَّ لَكَ وَمَآ أَمۡلِكُ لَكَ مِنَ
ٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۖ رَّبَّنَا عَلَيۡكَ تَوَكَّلۡنَا وَإِلَيۡكَ أَنَبۡنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ ٤ رَبَّنَا
لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ وَٱغۡفِرۡ لَنَا رَبَّنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٥

٥٤٩

سۆرەتا مومتەحینە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گەلی خودان باوەران، نەیارێ من و نەیارێ خۆ نەکەنە دۆست و هەڤال، هوین لەزێ ل حەژێکرنا وان دکەن و ئەو ب خۆ باوەرییێ ب دینی و قورئانا بۆ هەوە هاتی نائینن، و پشتا خۆ ددەنێ چونکی هەوە باوەری ب خودایێ خۆ ئینابوو، هوین و پێغەمبەر [ژ مەکەهێ] دەرئێخستن، ژ بەر وێ باوەریا هەوە ب خودێ ئینایی خودایێ خۆ [ڤێجا چاوا هوین حەژ وان دکەن؟] و ئەگەر هوین بۆ جیهادێ و ڕازیبوونا من دەرکەڤتین [دۆستینی و حەژێکرنا وان نەکەن] هوین ب دزیڤە ژ بەر وێ حەژێکرنێ، دەنگ و بەحسان دگەهینە وان، و ئەز چێتر دزانم هوین چ ڤەدشێرن و چ ئاشکەرا دکەن، و هەر کەسێ ژ هەوە هەڤالینیا وان بکەت [نهێنیێت موسلمانان بۆ وان ئاشکەرا بکەت]، ب سویند وی ڕێکا ڕاست بەرزەکر. ﴿٢﴾ ئەگەر هوین ب دەست وان بکەڤن و بشێنە هەوە دژمنیا خۆ دێ بۆ هەوە دیارکەن، و دەست و ئەزمانێت خۆ ب خرابی دێ ل هەوە درێژکەن، و حەز دکەن هوین ژی [وەکی وان] گاور ببن. ﴿٣﴾ د بنیرا کەس و کار و زارۆکێت هەوە فایدەی هەوە ناکەن، خودێ ڕۆژا قیامەتێ دێ هەوە هەمییان ژێکڤەکەت، و تشتێ هوین دکەن خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿٤﴾ ب سویند ئیبراهیم پێغەمبەر و ئەوێت باوەری پێ ئینایین، بۆ هەوە نموونەیەکا باش بوون وەختێ گۆتینە ملەتێ خۆ [ئەوێت گاور]، ب ڕاستی ئەم ژ هەوە و ژ وان ئەوێت هوین شوینا خودێ دپەرێسن بێبت بەرینە، ئەم باوەرییێ ب دینێ هەوە نائینین، [هەوە گاور دبینین، و باوەرییێ ب کار و کریار و دینێ هەوە نائینین]، و ئەڤە نەڤیان و دژمنایی کەڤتە د ناڤبەرا مە و هەوەدا و نارابیت، هەتا هوین باوەرییێ ب خودێ ب تنێ نەئینن [و د هەمی تشتاندا چاڤ ل ئیبراهیمی بکەن ناخفتنا] د گەل بابێ خۆ گۆتی تێ نەبیت [دەمێ گۆتییێ]: ئەز دێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ تە کەم، و ئەز نەشێم تە ژ ئیزایا خودێ بپارێزم ژی، خودێوۆ، مە خۆ هێلا ب هێڤیا تەڤە و مە خۆ هەلپەسارتە تە، و ئەم ب بال تەڤە زڤڕین، و زڤڕین و دویماهیک هەر ب بال تەڤەیە. ﴿٥﴾ خودێوۆ، مە نەئێخە بەر ئیزایا گاوران و وان ل سەر مە سەردەست نەکە، کو مە ب ئیزایەکا ژ تاقەتا مە زێدە بجەڕبینی [و ئەو بێژن: ئەگەر ئەو ییێت هەق بانە، ئەڤە ب سەرێ وان نەدهات] و گونەهێت مە ژێ ببە، خودێوۆ ب ڕاستی سەردەست و کاربنەجهـ هەر تویی.

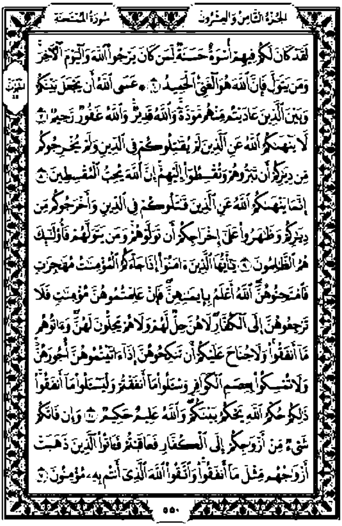

الجزء الثامن والعشرون سُورَةُ المُمتَحنَة

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْـَٔاخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٦﴾ ۞ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً ۚ وَٱللَّهُ قَدِيرٌ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾
لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَـٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَـٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓا۟ إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾
إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ قَـٰتَلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن
دِيَـٰرِكُمْ وَظَـٰهَرُوا۟ عَلَىٰٓ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ﴿٩﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا جَآءَكُمُ ٱلْمُؤْمِنَـٰتُ مُهَـٰجِرَٰتٍ
فَٱمْتَحِنُوهُنَّ ۖ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَـٰنِهِنَّ ۖ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَـٰتٍ فَلَا
تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ ۖ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۖ وَءَاتُوهُم
مَّآ أَنفَقُوا۟ ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۚ
وَلَا تُمْسِكُوا۟ بِعِصَمِ ٱلْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقُوا۟ ۚ
ذَٰلِكُمْ حُكْمُ ٱللَّهِ ۖ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
شَىْءٌ مِّنْ أَزْوَٰجِكُمْ إِلَى ٱلْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَـَٔاتُوا۟ ٱلَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَٰجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

٥٥٠

﴿٦﴾ ب سویند ئەو [ئیبراهیم و ئەوێت د گەل] بۆ هەوە نموونە و چاڤلێکری بێت باشن، بۆ وی یێ داخوازا خەلاتێ خودێ بکەت و ژ ئیزایا ڕۆژا قیامەتێ دترسیت، و هەر کەسێ پشتا خۆ بدەتە باوەرییێ [و چاڤ ل پێغەمبەرێت وی نەکەت، ئەو بەس زیانێ ل خۆ دکەت]، ب ڕاستی هەر خودێیە یێ دەولەمەند و پاك و هێژایی شوکور و سوپاسیێ. ﴿٧﴾ [گەلی خودان باوەران دژمنایا گاوران نەهێلن] دیت خودێ حەژێکرنێ و ڤیانێ بێخیتە د ناڤبەرا هەوە و هندەك ژ واندا، ئەوێت هوین نەیارەتیا وان دکەن،[ب ڕێکا موسلمانبوونا وان] و خودێ خودان شیان و گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٨﴾ خودێ هەوە ژ وان نادەتە پاش [و نەهیا هەوە ژ وان ناکەت] ئەوێت (ئەو گاورێت) شەڕێ هەوە ژ بەر دینێ هەوە نەکرین، و هوین ژ وەلاتێ هەوە دەرنەئێخستین کو هوین باشی و قەنجییێ و عەدالەتێ د گەل وان بکەن، ب ڕاستی خودێ حەژ عەدالەتکەران دکەت. ﴿٩﴾ بەلێ خودێ بەس نەهیا هەوە ژ وان دکەت ئەوێت شەڕ ژ بەر دینێ هەوە د گەل هەوە کرین، و هوین ژ وار و جهێت هەوە دەرئێخستین، و هاریکاری د دەرئێخستنا هەوەدا کرین کو هوین دۆستینیا وان بکەن، و هەر کەسێ دۆستینیا وان بکەت، ئێ ئەون یێت ستەمکار.

﴿١٠﴾ گەلی خودان باوەران، هەر وەختێ ژنێت خودان باوەر مشەخت بوون و هاتنە دەڤ هەوە، بجەڕبینن [کا وان ب دورستی باوەری ئینایییە یان نە]، و خودێ چێتر ئاگەهـ ژ باوەرییا وان هەیە، و ئەگەر هەوە زانی کو وان [ژنان] ب دورستی باوەری یا ئینایی وان ل گاوران نەزڤڕینن، نە ئەو ژن بۆ وان گاوران دورستن و نە ئەو گاور بۆ وان دورستن، و [گەلی خودان باوەران] ئەو مەهرا زەلامێت وان ژنان [ئەوێت گاور] دایییە وان ژنان ل زەلامێت وان بزڤڕینن، و چو گونەهـ ل سەر هەوە نینە هوین وان ژنان مارە بکەن، ئەگەر هوین مارەیا وان بدەنێ، و ژنێت گاور ل سەر زیمەتا خۆ نەهێلن و ئەو مەهرا هەوە دایییە وان [ژنێت گەهشتینە گاوران] ژ وان بستینن، و وان گاوران ژی کا چ مەهر دایییە ژنێت خۆ [ئەوێت موسلمان بوویین و گەهشتینە هەوە و شوی ب هەوە کرین]، بلا ژ هەوە بخوازن ئەڤە بڕیار و فەرمانا خودێیە، خودێ ب ڤان بڕیاران حوکمی د ناڤبەرا هەوەدا دکەت، و خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿١١﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەگەر ژنەك ژ ژنێت هەوە بخڕیێت و بگەهیتە گاوران، و هوین د شەڕێ خۆدا د گەل گاوران ب سەرکەفتن و دەستکەفتی ب دەست هەوە کەفتن، ڤێجا ئەوێت ژنێت وان چوویین بوونە گاور کا چ مەهر زەلامێت وان دایییە وان، ئەمەتی وێ مەهرێ ژ غەنیمەی بدەنە وان، و ژ وی خودایی بترسن ئەوێ هەوە باوەری پێ هەی.

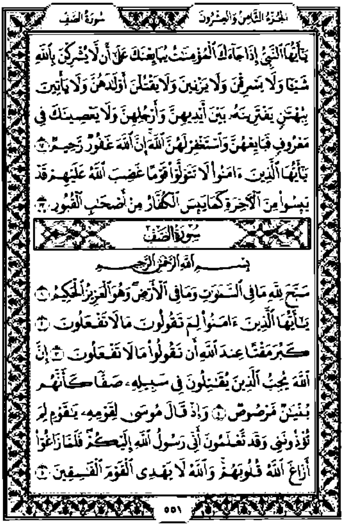

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ يُبَايِعۡنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشۡرِكۡنَ بِٱللَّهِ
شَيۡـٔٗا وَلَا يَسۡرِقۡنَ وَلَا يَزۡنِينَ وَلَا يَقۡتُلۡنَ أَوۡلَٰدَهُنَّ وَلَا يَأۡتِينَ
بِبُهۡتَٰنٖ يَفۡتَرِينَهُۥ بَيۡنَ أَيۡدِيهِنَّ وَأَرۡجُلِهِنَّ وَلَا يَعۡصِينَكَ فِي
مَعۡرُوفٖ فَبَايِعۡهُنَّ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لَهُنَّ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١٢﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَوَلَّوۡاْ قَوۡمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ قَدۡ
يَئِسُواْ مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلۡكُفَّارُ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلۡقُبُورِ ﴿١٣﴾

سُورَةُ الصَّفِّ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ﴿٢﴾
كَبُرَ مَقۡتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُواْ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِهِۦ صَفّٗا كَأَنَّهُم
بُنۡيَٰنٞ مَّرۡصُوصٞ ﴿٤﴾ وَإِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ لِمَ
تُؤۡذُونَنِي وَقَد تَّعۡلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡۖ فَلَمَّا زَاغُوٓاْ
أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمۡۚ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾

﴿١٢﴾ هەی پێغەمبەر، گاڤا ژنێت خودان باوەر هاتنە دەڤ تە دا پەیمانێ بدەنە تە کو ئەو چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ نەکەن، و دزیێ نەکەن و دەهمەن پیسیێ نەکەن و زارۆکێت خۆ نەکوژن، و چو زارۆکان ژ بێ بەختی ب دویڤ زەلامێت خۆڤە نەنن و ژ ئەمرێ تە دەرنەکەڤن، ڤێجا تو ژی پەیمانێ ژ وان وەربگرە و داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان ژ خودێ بکە، ب ڕاستی خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٣﴾ گەلی خودان باوەران، دۆستینیا وان نەکەن ئەوێت خودێ غەزەب لێ کری، ب سویند ئەو ژ خەلاتێ ئاخرەتێ بێ هیڤینە کا چاوا گاور [ئەوێت باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەی] ژ مریان بێ هیڤینە [جارەکا دی ساخ ببنەڤە].

سۆرەتا صەف

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسماناندا هەی تەسبیحا خودێ دکەن [ژ کێماسیان پاقژ دکەن]، و ئەوە یێ سەردەست و کاربنەجهـ ﴿٢﴾ گەلی خودان باوەران بۆچی هوین دبێژن و ناکەن؟. ﴿٣﴾ ئاخفتنا هوین دبێژن و نەکەن، کەربێ ل دەڤ خودێ پتر لێ دکەت. ﴿٤﴾ ب ڕاستی خودێ حەژ وان دکەت ئەوێت تێک ڕیز شەڕی د ڕێکا خودێدا دکەن، دێ بێژی ئاڤاهییەکێ موکوم و پێکڤە گرێدایییە. ﴿٥﴾ و چیرۆکا مووسایی بۆ ملەتێ خۆ بێژە وەختێ گۆتییە ملەتێ خۆ: گەلی ملەتێ من بۆچی هوین من ئێزا ددەن و دئێشینن و هوین دزانن ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە، ڤێجا وەختێ وان هەقی هێلایی و بەرێ خۆ ژێ وەرگێرایی، خودێ ژی دلێت وان ژێ دانە پاش و ژێ وەرگێڕان، و خودێ ملەتێ ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتی ڕاستەڕێ ناکەت.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَىَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمُبَشِّرًۢا بِرَسُولٍ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِى ٱسْمُهُۥٓ أَحْمَدُ ۖ فَلَمَّا
جَآءَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالُوا۟ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى
ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰٓ إِلَى ٱلْإِسْلَٰمِ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾
يُرِيدُونَ لِيُطْفِـُٔوا۟ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَٱللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ
ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ
عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ
تِجَٰرَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ
طَيِّبَةً فِى جَنَّٰتِ عَدْنٍ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ
مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوٓا۟
أَنصَارَ ٱللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّـۧنَ مَنْ أَنصَارِىٓ إِلَى ٱللَّهِ ۖ
قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِ ۖ فَـَٔامَنَت طَّآئِفَةٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَكَفَرَت طَّآئِفَةٌ ۖ فَأَيَّدْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا۟ ظَٰهِرِينَ ﴿١٤﴾

﴿٦﴾ و وەختێ عیسایێ کورێ مەریەمێ گۆتیە [ئسرائیلیان]: گەلی ئسرائیلیان نێ ئەز پێغەمبەرێ خودێمە بۆ هەوە، و ئەز ڕاستدەرێخێ کتێبا بەری خۆمە کو تەوراتە، و ئەزێ هاتیم مزگینیا پێغەمبەرەکی بدەمە هەوە، پشتی من دێ ئێت ناڤێ وی ئەحمەدە، و وەختێ عیسا ب موعجیزەیێت ئاشکەراڤە بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەڤە سێربەندیەکا ئاشکەرایە. ﴿٧﴾ و ما کی ژ وی ستەمکارترە ئەوێ درەوان ب ناڤێ خودێ بکەت [پێغەمبەرێ وی سێربەند بدانیت، و موعجیزەیێت وی سێربەندی بدانیت]، و داخواز ژ وی ب خۆ دئێتەکرن [ب ڕێکا پێغەمبەرێت خودێ] موسلمان بیت، و خودێ ملەتێ ستەمکار ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٨﴾ وان [ستەمکار و گاوران] دڤێت [ئانکو ل بەر دگەڕن] ڕۆناهیا خودێ [کو قورئانە] ب دەڤێت خۆ ڤەمرینن، و خودێ ڕۆناهیا خۆ هەر دێ تمام کەت، خۆ ئەگەر گاوران پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿٩﴾ ئەوە (خودێیە) پێغەمبەرێ خۆ ب ڕاستەڕێیێ [کو قورئانە] و دینێ ڕاستڤە هنارتی، دا ڤی دینی بکەتە سەرێشکا هەمی دینان و ب سەر هەمی دینان بێخیت، خۆ هەڤپشک چێکەران پێ نەخۆش ژی بیت. ﴿١٠﴾ گەلی خودان باوەران، ئەرێ ئەز بازرگانیەکێ نیشا هەوە بدەم، هەوە ژ ئیزایەکا دژوار و ب ژان ڕزگار بکەت. ﴿١١﴾ باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و جیهادێ ب نەفسا خۆ و مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بکەن، ئەڤە [باوەری ئینان و جیهاد د ڕێکا خودێدا] بۆ هەوە [ژ هەوە و مالێ هەوە] چێترە، ئەگەر هوین بزانن. ﴿١٢﴾ [ئەگەر هوین ڤێ بکەن، باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی بینن، و ب نەفسا خۆ و مالێ خۆ جیهادێ د ڕێکا خودێدا بکەن]، خودێ دێ گونەهێت هەوە ژێ بەت، و دێ هەوە بەتە بەحەشتێت ڕویبار د بنڕا دچن، و دێ هەوە کەتە د ئاڤاهیێت خۆشدا د بەحەشتێت ئاکنجیبوونێدا، و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن. ﴿١٣﴾ و نیعمەتەکا دیتر [یان سەرفەرازیەکا دیتر] هوین حەژێ دکەن [خودێ دێ دەتە هەوە]، ئەو ژی سەرکەفتن و ڤەکرنەکا نێزیکە ژ خودێ [مەخسەد پێ ڤەکرنا مەکەهێیە]، و مزگینییێ بدە خودان باوەران. ﴿١٤﴾ گەلی خودان باوەران هاریکارێت دینێ خودێ بن [ئانکو دینێ خودێ ب سەربێخن و بلند بکەن]، وەکی عیسایێ کورێ مەریەمێ گۆتیە هەڤالێت خۆ یێت بژارە: کی دێ هاریکاریا من کەت بۆ سەرفەرازکرنا دینێ خودێ، هەڤالێت وی یێت بژارە گۆت: ئەم هاریکارێت دینێ خودێینە، ڤێجا دەستەکەکێ ژ ئسرائیلیان باوەری پێ ئینا و دەستەکەکێ باوەری پێ نەئینا، ڤێجا مە ژی پشتەڤانیا ئەوێت باوەری ئینایین ل سەر نەیارێت وان کر، و ئەو ب سەرکەفتن.

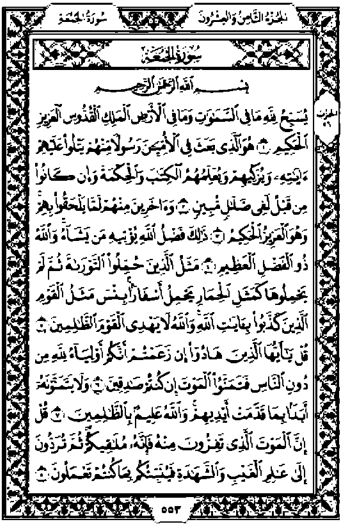

سورة الجمعة

بسم الله الرحمن الرحيم

الحزب

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡمَلِكِ ٱلۡقُدُّوسِ ٱلۡعَزِيزِ
ٱلۡحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِي بَعَثَ فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ يَتۡلُواْ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمۡ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَإِن كَانُواْ
مِن قَبۡلُ لَفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٢﴾ وَءَاخَرِينَ مِنۡهُمۡ لَمَّا يَلۡحَقُواْ بِهِمۡۚ
وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ
ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٤﴾ مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُواْ ٱلتَّوۡرَىٰةَ ثُمَّ لَمۡ
يَحۡمِلُوهَا كَمَثَلِ ٱلۡحِمَارِ يَحۡمِلُ أَسۡفَارَۢاۚ بِئۡسَ مَثَلُ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥﴾
قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ هَادُوٓاْ إِن زَعَمۡتُمۡ أَنَّكُمۡ أَوۡلِيَآءُ لِلَّهِ مِن
دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُاْ ٱلۡمَوۡتَ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوۡنَهُۥٓ
أَبَدَۢا بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡۚ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾ قُلۡ
إِنَّ ٱلۡمَوۡتَ ٱلَّذِي تَفِرُّونَ مِنۡهُ فَإِنَّهُۥ مُلَٰقِيكُمۡۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٨﴾

سۆرەتا جومعە

ل مەدینەیێ هاتیـیە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هنـدی د ئـەرد و ئەسمـــاناندا هەی خـودێ ژ هەمی کێماسـیـان پاقژ دکـەن و تەسـبیحا وی دکـەن، ئـەوە خودانـێ هەمـی تشـتان و ژ هەمـی کێماسـیـان پاقـژ، و سـەردەســت و کاربنەجهـ. ﴿٢﴾ ئـەوی پێغەمبـەرەك بـۆ عەرەبـان هـەر ژ نـاڤ وان ب خـۆ هنـارت، دا ئایەتێـت خـودێ کـو قورئانە بـۆ وان بخوینیـت، و دا وان [ژ قرێژا شرکێ و گاوریـێ و گونەهـان] پاقـژ بکـەت و وان فێری قورئانێ و سـونەتا پێغەمبـەری بکـەت، هەرچەندە بـەری ڤـێ ئـەو د گومڕایـیـەکا ئاشـکەرادا بـوون. ﴿٣﴾ و یـێ [هاتیـبە هنارتـن] بۆ هندەکێـت دی ژی کو هێـژ نەگەهشـتینە وان [ئانکو ئەو یـێ هاتیـیە هنارتن بۆ موسـلمانێت سـەردەمێ پێغەمبـەری و یـێـت پشـتی وان دئێن هەتـا ڕۆژا قیامەتێ، ژ عـەرەب و نەعەرەبـان]، و ئـەوە یـێ سـەردەسـت و کاربنەجهـ. ﴿٤﴾ و ئەڤـە [ڕێـزداری و پێغەمبەراتـی] کەرەما خودێیە، خـودێ ددەتە وی یـێ بڤێـت، و خـودێ خودانێ کەرەما مەزنە. ﴿٥﴾ مەتەلا وان ئەوێت ل سـەر وان هاتیـیە دانـان کار ب تەوراتێ بکـەن، پاشـی کار پـێ نەکریـن و ژ فەرمانێـت وێ دەرکەڤتین، وەکـی مەتەلا وی کەریـیە ئـەوێ بارەکـی کتێبان ل سـەر پشـتێ [و نوزانیت چیـیە ل سـەر پشـتێ، ئـەوان ژی تـەورات یا د نـاڤ دەسـتاندا بەلێ چـو ژێ نوزانن] مەتـەلا وی ملەتـێ نیشـان و ئایەتێـت خـودێ درەو دانایـین چەندا پیـسـە، و خـودێ ملەتێ سـتەمکار ڕاسـتەڕێ ناکـەت. ﴿٦﴾ بێژە: گـەلی جوهیــیان ئەگـەر ل دەڤ هـەوە وەسـایە کو هوین ب تـنێ ژ هەمی مرۆڤان، دۆسـت و خۆشـتڤیـێت خودێنـە، پـا کا داخوازا مرنـێ بکەن [دا بچنـە دەڤ وی و ژ تێـش و ئازارێت دنیایـێ دەرکەڤن]، ئەگـەر هویـن ڕاسـت دبێـژن. ﴿٧﴾ و ژ بـەر وان کار و کریارێـت وان کریـن، چوجا ئـەو داخوازا مرنـێ ناکەن، و خـودێ ژ زۆرداران ب ئاگەهـە. ﴿٨﴾ [هـەی موحەمـەد] بێژە: ب ڕاسـتی ئـەو مرنا هویـن ژێ دڕەڤـن، هەر دێ گەهیـنە هـەوە، پاشـی هویـن دێ ب بال زانایـێ نهێنی و ئاشـکەرایانڤە زڤڕن، و هـنـدی هەوە کـری دێ هەوە پێ ئاگەهدار کـەت [ئانکـو دێ هـەوە ل دویـڤ کار و کریارێـت هـەوە ئیزادەت].

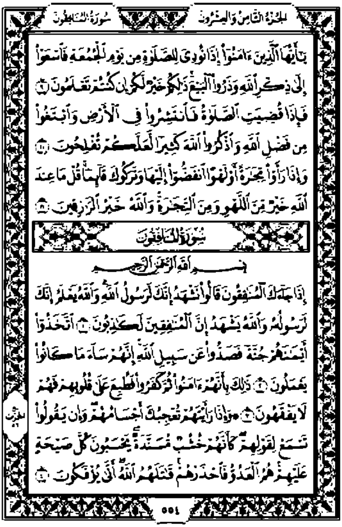

الجزء الثامن والعشرون سورة المنافقون

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوۡمِ ٱلۡجُمُعَةِ فَٱسۡعَوۡاْ
إِلَىٰ ذِكۡرِ ٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلۡبَيۡعَۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٩﴾
فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَٱبۡتَغُواْ
مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا لَّعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿١٠﴾
وَإِذَا رَأَوۡاْ تِجَٰرَةً أَوۡ لَهۡوًا ٱنفَضُّوٓاْ إِلَيۡهَا وَتَرَكُوكَ قَآئِمٗاۚ قُلۡ مَا عِندَ
ٱللَّهِ خَيۡرٞ مِّنَ ٱللَّهۡوِ وَمِنَ ٱلتِّجَٰرَةِۚ وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ المُنَافِقُونَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَكَ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ قَالُواْ نَشۡهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ إِنَّكَ
لَرَسُولُهُۥ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ لَكَٰذِبُونَ ﴿١﴾ ٱتَّخَذُوٓاْ
أَيۡمَٰنَهُمۡ جُنَّةٗ فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَهُمۡ
لَا يَفۡقَهُونَ ﴿٣﴾ ۞ وَإِذَا رَأَيۡتَهُمۡ تُعۡجِبُكَ أَجۡسَامُهُمۡۖ وَإِن يَقُولُواْ
تَسۡمَعۡ لِقَوۡلِهِمۡۖ كَأَنَّهُمۡ خُشُبٞ مُّسَنَّدَةٞۖ يَحۡسَبُونَ كُلَّ صَيۡحَةٍ
عَلَيۡهِمۡۚ هُمُ ٱلۡعَدُوُّ فَٱحۡذَرۡهُمۡۚ قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ﴿٤﴾

الحزب

٥٥٤

﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران گاڤا ڕۆژا ئەینیێ بانگێ نڤێژێ هاتەدان هوین بۆ بیرئینانا خودێ [و گوهدانا وەعزی و نڤێژا ئەینیێ] هەڕن، و کڕین و فرۆتنێ بهێلن، ئەڤە [هێلانا کڕین و فرۆتنێ و گرتنا ڕێکا ڕازیبوونا خودێ] بۆ هەوە چێترە ئەگەر هوین بزانن. ﴿١٠﴾ و ئەگەر نڤێژ هاتەکرن، [ڕابن] و د ئەردیدا بەلاڤ ببن و ژ ڕزقێ خودێ [ب کارێ خۆ] بخوازن، و گەلەک خودێ بینە بیرا خۆ و زکرێ وی بکەن [هەمی وەختان نە بەس وەختێ نڤێژان ب تنێ]، دا هوین سەرفەراز ببن. ﴿١١﴾ و گاڤا وان بازرگانیەک یان کەیف و شاهیەک دیت، ب بەرڤە دچن و تە دهێلنە ژێڤە [ل سەر مینبەرێ]، بێژە: تشتێ ل دەڤ خودێ بۆ هەوە چێترە ژ کەیف و شاهی و کڕین و فرۆتنێ، و خودێ باشترین ڕزقدەهە.

سورەتا مونافیقوون

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گاڤا دوڕوی دئێنە دەڤ تە دبێژن ئەم شادەییێ ددەین کو ب ڕاستی تو پێغەمبەرێ خودێیی، و خودێ دزانیت تو پێغەمبەرێ وی [چونکی وی تو یێ فڕێکری و تو نەهەوجەی شادەییا دوڕوییانی]، و خودێ شادەییێ ددەت کو دوڕوی درەوان دکەن [دەمێ دبێژن ئەم شادەییێ ددەین تو پێغەمبەری، چونکی یا د دلێ واندا نەئەڤەیە، و یێ دل و دەڤێ وی نە ئێک بن، درەوینە]. ﴿٢﴾ سویندێت خۆ [یێت درەو] بۆ خۆ یێت کرینە مەتال، و ڕێکا خودێ ل خەلکی دگرن، ب ڕاستی پیسەکارە ئەو دکەن. ﴿٣﴾ ئەڤە چونکی وان [ب سەرڤە سەرڤە] باوەری ئینا، و پاشی [د دلدا] گاوربوون، و ژ بەر هندێ خودێ دلێ وان مۆرکر، و ئەو [ڕاستیا ئیمانێ و خێر و باشیا خۆ] نوزانن. ﴿٤﴾ و ئەگەر تە ئەو [دوڕوی] دیتن، دێ مینییە عەجێبگرتی ژ بەژن و بالا وان، و ئەگەر باخڤن دێ گوهێ تە مینیتە ل ئاخڤتنا وان، دێ بێژی دارن پالداینە دیواری [چو خێر د واندا نینە]، هزر دکەن هەر گازییەکا هەبیت ژ وان دگریت [هندی هند د ترسنۆکن]، ئەون دژمن هشیاری وان بن [خۆ ژ وان بپارێزن]، خودێ وان بکوژیت [لەعنەتان ل وان بکەت، و ژ دلۆڤانیا خۆ، وان دویر بێخیت]، چاوا ئەو بەرێ خۆ ژ هەقیێ وەردگێڕن؟!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْا
رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ۝٥
سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن
يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَـٰسِقِينَ ۝٦
هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُوا۟ عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ
حَتَّىٰ يَنفَضُّوا۟ ۗ وَلِلَّهِ خَزَآئِنُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَـٰكِنَّ
ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ۝٧ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَآ إِلَى
ٱلْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَـٰكِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝٨
يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَـٰدُكُمْ
عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْخَـٰسِرُونَ ۝٩ وَأَنفِقُوا۟ مِن مَّا رَزَقْنَـٰكُم مِّن قَبْلِ أَن
يَأْتِىَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَآ أَخَّرْتَنِىٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ
قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّـٰلِحِينَ ۝١٠ وَلَن يُؤَخِّرَ
ٱللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝١١

﴿٥﴾ و هەر وەختێ بۆ وان هاتە گۆتن: وەرن دا پێغەمبەرێ خودێ داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ هەوە بکەت، دێ سەرێت خۆ بادەن و دێ بینی ژ مەزناتی ڕوییێ خۆ وەردگێڕن. ﴿٦﴾ بۆ وان هەر ئێکە، چ تو داخوازا گونەهـ ژێبرنێ بۆ وان بکەی یان نەکەی، خودێ هەر گونەهێت وان ژێ نابەت، و ب ڕاستی خودێ، ئەوێت ژ ڕێکا ڕاست دەرکەفتین، ڕاستەڕێ ناکەت. ﴿٧﴾ ئەو ئەون ئەوێت دبێژن: چو نەدەنە وان ئەوێت ل دەف پێغەمبەرێ خودێ، دا ڤەڕەڤن و ل دۆر خڕنەبن، و خزینەیێت ئەرد و ئەسمانان یێت خودێنە، بەلێ دوڕوی تێناگەهن [و ڤێ نوزانن]. ﴿٨﴾ [دوڕوی] دبێژن: ئەگەر ئەم زڤڕینەڤە مەدینەیێ و ئەوێت خودان قەدر و ماقویل و دەستهەلاتدار [مەخسەدا وان ئەو ب خۆنە]، دێ بێ قەدر و بێ دەستهەلاتان [مەخسەدا وان پێغەمبەر و مشەختن] دەرئێخن، و قەدر و هێز و دەستهەلات و سەرکەفتن بۆ خودێ و بۆ پێغەمبەرێ وی و بۆ موسلمانانە، بەلێ دوڕوی نوزانن [و ژ ڤێ بێ ئاگەهن]. ﴿٩﴾ گەلی خودان باوەران بلا مال و زاڕۆکێت هەوە، هەوە مژویل نەکەن و بیرئینان و پەرستنا خودێ ژ بیرا هەوە نەبەن، و هەر کەسێ ڤێ بکەت ئەو یێ خوسارەتە. ﴿١٠﴾ و ژ ڕزقێ مە دایییە هەوە بمەزێخن و بدەن، بەری مرنا ئێک ژ هەوە بێت و بێژیت: خودێوۆ بلا تە مرنا من پیچەکێ ب پاش ئێخستبایە، دا من خێر کربانە و ئەز ژ قەنجیکاران بامە. ﴿١١﴾ و چوجا خودێ مرنا کەسێ گیرۆ ناکەت و ب پاش نائێخیت، ئەگەر وەختێ مرنا وی هات، و چ یا هوین بکەن خودێ پێ ئاگەهە.

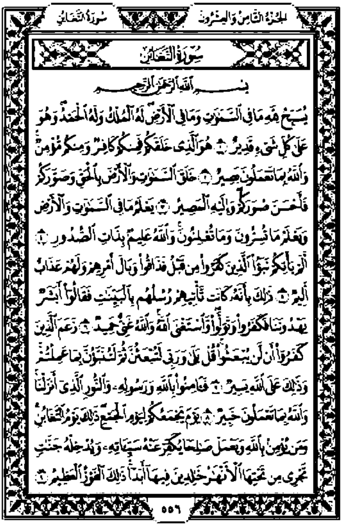

الجزء الثامن والعشرون سورة التغابن

سورة التغابن

بسم الله الرحمن الرحيم

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ لَهُ ٱلۡمُلۡكُ وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُۖ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ١ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ فَمِنكُمۡ كَافِرٞ وَمِنكُم مُّؤۡمِنٞۚ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٌ ٢ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّ وَصَوَّرَكُمۡ
فَأَحۡسَنَ صُوَرَكُمۡۖ وَإِلَيۡهِ ٱلۡمَصِيرُ ٣ يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَيَعۡلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعۡلِنُونَۚ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٤
أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ نَبَؤُاْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُ فَذَاقُواْ وَبَالَ أَمۡرِهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ٥ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُۥ كَانَت تَّأۡتِيهِمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَقَالُوٓاْ أَبَشَرٞ
يَهۡدُونَنَا فَكَفَرُواْ وَتَوَلَّواْۚ وَّٱسۡتَغۡنَى ٱللَّهُۚ وَٱللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٞ ٦ زَعَمَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوٓاْ أَن لَّن يُبۡعَثُواْۚ قُلۡ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبۡعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلۡتُمۡۚ
وَذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٞ ٧ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلۡنَاۚ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ٨ يَوۡمَ يَجۡمَعُكُمۡ لِيَوۡمِ ٱلۡجَمۡعِۖ ذَٰلِكَ يَوۡمُ ٱلتَّغَابُنِۗ
وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعۡمَلۡ صَٰلِحٗا يُكَفِّرۡ عَنۡهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدۡخِلۡهُ جَنَّٰتٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ٩

٥٥٦

سورەتا تەغابون

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (١٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هندی د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەی خودێ ژ کێماسییان پاقژ دکەن و تەسبیحا وی دکەن، مالداری و فەرمانداری و پەسن هەمی یێت وینە، و ئەو ل سەر هەمی تشتان بێ دەستهەلاتدارە. ﴿٢﴾ وی هوین یێت دایین، ڤێجا هندەکان ژ هەوە باوەری پێ نەئینا و هندەکان باوەری پێ ئینا، و چ یا هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە و دبینیت. ﴿٣﴾ ئەرد و ئەسمان بۆ هەقییێ یێت دایین، و وێنە و شکل دا هەوە، و سەر و شکلێ هەوە جوان کر و باش چێکر، و زڤڕین و دویماهیکا هەوە هەر ب بال ویڤەیە. ﴿٤﴾ هەچیا د ئەرد و ئەسمانان‌دا هەی دزانیت، و هەر تشتەکێ هوین دکەن چ ب نهێنی و چ ب ئاشکەرایی دزانیت، و دزانیت کا چ د دلان‌دا هەیە. ﴿٥﴾ ئەرێ ما بەحسێ ئەوێت بەری ڤان گاوربوویین نەگەهشتییە هەوە، وان تامکرە جزایێ کارێ خۆ، و وان ئیزایەکا ب ژان و دژوار یا هەی [ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿٦﴾ ئەڤە [ئیزایا وان دیتی] یا هندێ بوو، پێغەمبەرێت وان ب بەلگە و موعجیزەیێت ئاشکەراڤە بۆ وان دهاتن [و ئەوان باوەری ب وان نەدئینا]، و دگوتن: ئەرێ چاوا مرۆڤەک دێ بیتە پێغەمبەر و دێ مە راستەرێ کەت؟ گاوربوون و رویێ خۆ [ژ باوەری ئینانێ] وەرگێڕان، و خودێ پاکی ب [باوەری ئینانا] وان نەبوو، و خودێ یێ زەنگین و هێژایی پەسن و سوپاسییە. ﴿٧﴾ گاوران [مەخسەد خەلکێ مەکەهێ] هزرکرن ئەو [پشتی مرنێ] ناڕابنەڤە، بێژە: نەخێر، وەسا نینە وەکی هوین هزر دکەن، ئەز ب خودایێ خۆ کەم هوین [پشتی مرنێ] دێ ڕابنەڤە، پاشی هوین دێ ب کار و کریارێت خۆ ئێنە ئاگەهدارکرن، و ئەڤە ل بەر خودێ یا ب ساناهییە. ﴿٨﴾ ڤێجا باوەرییێ ب خودێ و پێغەمبەرێ وی و وێ ڕۆناهیا مە ئینایییە خوارێ [کو قورئانە] بینن، و هەر کارێ هوین دکەن خودێ پێ ئاگەهە. ﴿٩﴾ ڕۆژا خودێ هەوە بۆ ڕۆژا کۆمبوونێ کۆم دکەت، ئەو ڕۆژ ئەوە یا خوسارەتیا هەر کەسەکێ دیار دبیت، و هەر کەسێ باوەرییێ ب خودێ بینیت و کار و کریارێت ڕاست و دورست بکەت، خودێ دێ گونەهێت وی ژێ بەت و دێ بەتە بەحەشتێت ڕوبار دبنڕا دچن، و هەروهەر دێ تێدا بن و ئەڤەیە سەرفەرازیا مەزن.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ
أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٠﴾
مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ
يَهۡدِ قَلۡبَهُۥۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَۚ فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلۡبَلَٰغُ
ٱلۡمُبِينُ ﴿١٢﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ
ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ مِنۡ أَزۡوَٰجِكُمۡ
وَأَوۡلَٰدِكُمۡ عَدُوّٗا لَّكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُمۡۚ وَإِن تَعۡفُواْ
وَتَصۡفَحُواْ وَتَغۡفِرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَآ
أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ
عَظِيمٞ ﴿١٥﴾ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ وَٱسۡمَعُواْ وَأَطِيعُواْ
وَأَنفِقُواْ خَيۡرٗا لِّأَنفُسِكُمۡۗ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفۡسِهِۦ
فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تُقۡرِضُواْ ٱللَّهَ قَرۡضًا
حَسَنٗا يُضَٰعِفۡهُ لَكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١٨﴾

﴿١٠﴾ و ئەوێت گاوربوویین و نیشان و بەلگەیێت مە درەو دانایین، ب ڕاستی ئەڤە دۆژەهینە و هەروهەر دێ د دۆژەهێدا بن، و چ پیسە دویماهیکە ئەو. ﴿١١﴾ چو نەخۆشی ب سەرێ کەسێ ناتێت ئەگەر ب قەدەر و دەستویریا خودێ نەبیت، و هەر کەسێ باوەرییێ ب خودێ بینیت [و بزانیت هەر تشتەکێ ب سەری دئێت قەدەرا خودێیە]، خودێ دێ دلێ وی ڕاستەڕێ کەت [ئەو دێ ڕەفتارا دورست د گەل نەخۆشییێ کەت و خەلەت نائیت]، و هەر تشتێ هەبیت خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿١٢﴾ [گەلی مرۆڤان] گوهدارییا خودێ بکەن و گوهدارییا پێغەمبەری بکەن، ئەگەر هوین ڕوییێ خۆ [ژ گوهدارییا خودێ و پێغەمبەری] وەرگێڕن، [بزانن] ژ گەهاندنا ئاشکەرا پێڤەتر ل سەر پێغەمبەرێ مە نینە. ﴿١٣﴾ خودێ ئەوە یێ چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نەی، و بلا خودان باوەر پشتا خۆ ب خودێ گەرم بکەن. ﴿١٤﴾ گەلی خودان باوەران، ب ڕاستی هندەک ژ ژن و زارۆکێت هەوە دژمنێت هەوەنە، ڤێجا هشیاری وان بن [ئەو کارلێکرنێ ل هەوە نەکەن هوین گونەهێ بکەن یان د ڕێکا خودێدا سست بن]، و ئەگەر هوین ل وان نەگرن و ل وان ببۆرن و لۆمەی وان نەکەن [و کێماسییێت وان ئاشکەرا نەکەن و نەدەنە ڕوییێ وان]، ب ڕاستی خودێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿١٥﴾ هندی مال و زارۆکێت هەوەنە بۆ هەوە جەڕباندنن [دیت بەرێ هەوە بدەنە حەرامییێ، ڤێجا هشیار بن]، و خەلاتەکێ مەزن یێ ل دەڤ خودێ هەی [ڤێجا بلا مال و زارۆکێت هەوە، هەوە ژ ڤی خەلاتی نەکەن]. ﴿١٦﴾ و هندی هوین بشێن ژ خودێ بترسن، و گوهدارییێ [یا وان شیرەتان ئەوێت ل هەوە دئێنە کرن] بکەن، و گوهدارییا فەرمانێت ل هەوە دئێنە کرن بکەن، و مالی [د ڕێکا خودێدا] بدەن و بمەزیێخن، بۆ هەوە باشیبە، و هەر کەسێ [خودێ] وی ژ قەلسانیا نەفسا وی بپارێزیت، ب ڕاستی ئەو یێ سەرفەرازە. ﴿١٧﴾ و ئەگەر هوین ژ دل [و بێ بەرانبەر] مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا بدەن و بمەزیێخن، خودێ دێ خێرا هەوە چەند قاتەکان زێدەکەت و گونەهێت هەوە دێ ژێ بەت، و ب ڕاستی خودێ شوکوردارە [ئانکو بەرانبەری تشتێ کێم، گەلەکێ ددەت و خەلاتدەهە]، و حەلیمە [لەزێ ل جزادانێ ناکەت]. ﴿١٨﴾ زانایێ نهێنی و ئاشکەرایانە، و یێ سەردەست و کاربنەجهە.

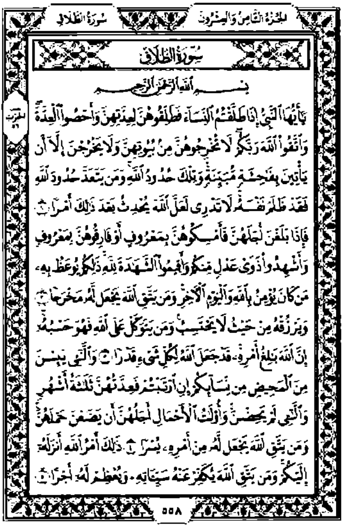

الجزء الثامن والعشرون سورة الطلاق

سُورَةُ الطَّلَاقِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُواْ ٱلْعِدَّةَ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنۢ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ لَا تَدْرِى لَعَلَّ ٱللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا ١ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُواْ ذَوَىْ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُواْ ٱلشَّهَٰدَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مَخْرَجًا ٢ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ بَٰلِغُ أَمْرِهِۦ قَدْ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَىْءٍ قَدْرًا ٣ وَٱلَّٰٓـِٔى يَئِسْنَ مِنَ ٱلْمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمْ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشْهُرٍ وَٱلَّٰٓـِٔى لَمْ يَحِضْنَ وَأُوْلَٰتُ ٱلْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مِنْ أَمْرِهِۦ يُسْرًا ٤ ذَٰلِكَ أَمْرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ إِلَيْكُمْ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعْظِمْ لَهُۥٓ أَجْرًا ٥

٥٥٨

سۆرەتا طه لاق

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (١٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر گاڤا هەوە ڤیا ژنان بەردەن، وان د پاقژیا واندا بەردەن [پاقژیا ژ ژڤانا خۆ دەرکەڤتی، و چۆنا نڤینێ د گەل چێنەبوویی] و [پاشی پشتی بەردانێ] ژڤانێت وێ زەبت کەن و بهژمێرن، و ژ خودێ بترسن [ژڤانێت وان نە کێم کەن و نە زێدەکەن] و وان [ژنێت بەردایی] ژ مالێت وان دەرنەئێخن [هندی ئەو د ژڤانێت خۆدا بن]، و بلا ئەو ژی [ژ خانیێت خۆ] دەرنەکەڤن، ئەڤە ژ بلی هندێ ئەو خرابیەکا ئاشکەرا بکەن (گەلەك دبێژن دەهمەن پیسبیە)، و ئەڤە بڕیار و ئەحکامێت خودێنە [بۆ هەوە دانایین بۆ بەردانا ژنان]، و هەر کەسێ بدەتە سەر بڕیار و ئەحکامێت خودێ، ب سویند وی ستەم ل خۆ کر، تو نوزانی تێ هەیە خودێ پشتی بەردانا وان ژنان [دەمێ دمینە د مالێت خۆدا و دەرنەکەڤن]، خودێ ناڤبەرا وان خۆش بکەت و پێك بهێن [و جارەکا دی بزڤڕنەڤە ئێك]. ﴿٢﴾ و ئەگەر نێزیکی دویماهیا ژڤانێ [ئانکو عیدەیێ] بوون، ڤێجا ب خۆشی [نە ب ئێەتا زیان پێ گەهاندنێ] بگرن و بزڤڕینن، یان ژی ب خۆشی [بێ ژ مافێت مارە و کەل و پەلێت بەردانێ بێتە بێ بارکرن] بهێلن، [هەتا ژڤانێت وێ ب دورستی دبۆرن، و ئەمرێ وێ دکەڤیتە د دەستێ ویدا و ئازاد دبیت]، و دو کەسێت عادل ژ خۆ [بۆ زڤڕاندنا وان یان بەردانا وان یا دویماهیێ] بکەنە شاهد، [دا رێك ل نەخۆشیێ بێتە گرتن] و بۆ خودێ [ئانکو ب دورستی] شادەییێ بدەن، ئەوێ باوەری ب خودێ و ڕۆژا قیامەتێ هەی، ئەڤ بڕیارە شیرەتن بۆ وی، و هەر کەسێ ژ خودێ بترسیت [و بڕیار و ئەحکامێت وی بپارێزیت]، خودێ دێ ڕێکەکێ بۆ ڤەکەت. ﴿٣﴾ و ڕزقێ وی دێ ب ڕەنگەکێ وەسا دەت نە د هزرا ویدا، و هەر کەسێ پشتا خۆ ب خودێ گرێ بدەت خودێ بەسی ویە، ب ڕاستی خودێ فەرمانا خۆ هەر دێ ب جه ئینیت، و ب سویند خودێ بۆ هەر کارەکی و هەر تشتەکی وەختەکێ دەستنیشانکری یێ دانایی. ﴿٤﴾ و ژنێت هەوە ئەوێت ژ عوزران خلاس بوویین [ئەوێت دانعەمر]، ئەگەر هوین ل ژڤانێ وان ب شك کەڤتن [یان هەوە نەزانی]، و [بزانن] ژڤانێ وان سێ هەیڤن، و ئەوێت نەکەڤتینە د بێ نڤێژیاندا [ئانکو ئەوێت بچویك و هێژ خوین نەدیتین] ژڤانێ وان ژی سێ هەیڤن، و ژنێت ب حال ژڤانێ (عیدەیا) وان ئەوە بچویك بین، و هەر کەسێ تەقوا خودێ بکەت و ژێ بترسیت، خودێ کارێ وی دێ بۆ ب ساناهی ئێخیت. ﴿٥﴾ ئەڤە بڕیار و فەرمانێت خودێنە بۆ هەوە هنارتین، و هەر کەسێ ژ خودێ بترسیت [و ژ ئەمرێ وی دەرنەکەڤیت]، خودێ گونەهێت وی دێ ژێ بەت و دێ خەلاتێ وی مەزن کەت.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُواْ
عَلَيْهِنَّۚ وَإِن كُنَّ أُوْلَٰتِ حَمْلٖ فَأَنفِقُواْ عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّۚ فَإِنْ
أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُواْ بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٖۖ وَإِن
تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ ٦ لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٖ مِّن سَعَتِهِۦۖ وَمَن
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُۚ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
مَآ ءَاتَىٰهَاۚ سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٖ يُسْرٗا ٧ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ
عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِۦ فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابٗا شَدِيدٗا وَعَذَّبْنَٰهَا عَذَابٗا
نُّكْرٗا ٨ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ٩ أَعَدَّ ٱللَّهُ
لَهُمْ عَذَابٗا شَدِيدٗاۖ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ يَٰٓأُوْلِي ٱلْأَلْبَٰبِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۚ قَدْ أَنزَلَ
ٱللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرٗا ١٠ رَّسُولٗا يَتْلُواْ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٖ لِّيُخْرِجَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَمَن يُؤْمِنۢ
بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحٗا يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٖ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدٗاۖ قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا ١١ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٖ
وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّۖ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٖ قَدِيرٞ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمَۢا ١٢

﴿٦﴾ [گەلی مرۆڤان] هوین، ئەوان [ژنێت هەوە بەردایین ل دەمێ ژڤانان] د وان خانیانڤە بهێلن ئەوێت هوین تێدا دژین [ئەڤە د ڕاستا وێ بەردانێدا یا زڤڕاندن تێدا]، و زیانێ نەگەهینە وان دا وان تەنگاڤ بکەن [کو ئەو ب خۆ جهێ خۆ بهێلن]، و ئەگەر ئەو یێت گرانە و ب حال بن وان خودان بکەن هەتا بارێ خۆ ددانن، و ئەگەر [پشتی هنگی] وان شیر دا [بچویکێت هەوە] هەقێ وان بدەنێ، و د ناڤ خۆدا ب خۆشی نفاقەکێ بکەن [د ڕاستا دەستویردانا بچویکی بۆ سەرمدانا دەیکێ و دیارکرنا هەقێ شیری]، و ئەگەر هوین پێک نەهاتن [دەیکێ شیر نەدا بچویکێ خۆ، یان بابێ هەقێ دەیکێ نەدایێ]، هنگی بلا تێکا دی شیری بدەتە بچویکی. ﴿٧﴾ یێ زەنگین بلا ل دویڤ زەنگینیا خۆ بمەزێخیت، و یێ دەست تەنگ بلا ئەو ژی ژ وی ڕزقێ خودێ دایێ بمەزێخیت، و خودێ ژ وی پتر ژ مرۆڤی ناخوازیت یێ دایە مرۆڤی، و پشتی تەنگافیێ خودێ دێ بەرفرەهیێ دەت. ﴿٨﴾ و گەلەک ژ خەلکێت گوندان ژ ئەمرێ خودایێ خۆ و پێغەمبەرێت وی دەرکەڤتبوون، ڤێجا مە ژی حسابەکا دژوار د گەل وان کر و مە، ب ئیزادانەکا کەسێ نەدیتی، ئیزادان. ﴿٩﴾ و وان تامکرە جزایێ کارێ خۆ، و دویماهیکا وان بوو زیان و خوسارەتی. ﴿١٠﴾ خودێ ئیزایەکا دژوار بۆ وان یا بەرهەڤکری، ڤێجا گەلی ئاقلدارێت هەوە باوەری ئینایین ژ خودێ بترسن [و هشیاری ئیزایا وی بن]، نێ خودێ قورئان یا بۆ هەوە هنارتی [هەوە چو عوزر نینن]. ﴿١١﴾ و خودێ پێغەمبەرەک ژی بۆ هەوە [دگەل ڤێ قورئانێ] یێ هنارتی، ئایەتێت قورئانێ بێت [حەلال و حەرام] ئاشکەراکەر بۆ هەوە دخوینیت، دا ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت ڕاست و دورست کرین، ژ تاریستانێ [یا نەزانین و گاوریێ] دەربێخیت و بەتە ڕۆناهیێ [یا باوەری و زانینێ]، و هەر کەسێ باوەریێ ب خودێ بینیت و کارەکێ باش بکەت، خودێ دێ وی بەتە بەحەشتێت ڕویبار دبنڕا دچن، و ئەو هەروهەر دێ تێدا بیت، و ب سویند خودێ ڕزقەکێ باش یێ دایێ. ﴿١٢﴾ خودێیە حەفت ئەسمان دایین و ژ ئەردی ژی ئەمەتی وان دایین، و ئەمرێ وی د ناڤبەرا واندا دئێت و دچیت، دا هوین بزانن خودێ ل سەر هەمی تشتان یێ خودان شیانە، [و دا هوین بزانن] زانینا خودێ هەمی تشتان دگریت.

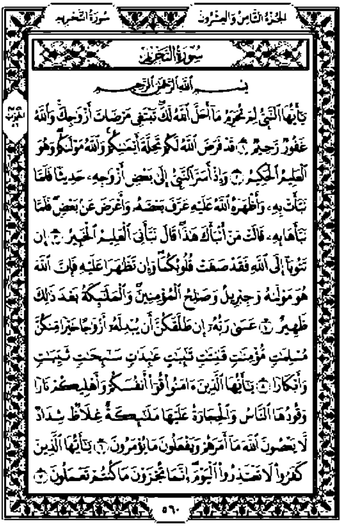

الجزء الثامن والعشرون
سورة التحريم

سُورَةُ التَّحۡرِيمِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكَۖ تَبۡتَغِي مَرۡضَاتَ أَزۡوَٰجِكَۚ وَٱللَّهُ
غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١ قَدۡ فَرَضَ ٱللَّهُ لَكُمۡ تَحِلَّةَ أَيۡمَٰنِكُمۡۚ وَٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡۖ وَهُوَ
ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ٢ وَإِذۡ أَسَرَّ ٱلنَّبِيُّ إِلَىٰ بَعۡضِ أَزۡوَٰجِهِۦ حَدِيثٗا فَلَمَّا
نَبَّأَتۡ بِهِۦ وَأَظۡهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ عَرَّفَ بَعۡضَهُۥ وَأَعۡرَضَ عَنۢ بَعۡضٖۖ فَلَمَّا
نَبَّأَهَا بِهِۦ قَالَتۡ مَنۡ أَنۢبَأَكَ هَٰذَاۖ قَالَ نَبَّأَنِيَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡخَبِيرُ ٣ إِن
تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدۡ صَغَتۡ قُلُوبُكُمَاۖ وَإِن تَظَٰهَرَا عَلَيۡهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ
هُوَ مَوۡلَىٰهُ وَجِبۡرِيلُ وَصَٰلِحُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ بَعۡدَ ذَٰلِكَ
ظَهِيرٌ ٤ عَسَىٰ رَبُّهُۥٓ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبۡدِلَهُۥٓ أَزۡوَٰجًا خَيۡرٗا مِّنكُنَّ
مُسۡلِمَٰتٖ مُّؤۡمِنَٰتٖ قَٰنِتَٰتٖ تَٰٓئِبَٰتٍ عَٰبِدَٰتٖ سَٰٓئِحَٰتٖ ثَيِّبَٰتٖ
وَأَبۡكَارٗا ٥ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ وَأَهۡلِيكُمۡ نَارٗا
وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلۡحِجَارَةُ عَلَيۡهَا مَلَٰٓئِكَةٌ غِلَاظٞ شِدَادٞ
لَّا يَعۡصُونَ ٱللَّهَ مَآ أَمَرَهُمۡ وَيَفۡعَلُونَ مَا يُؤۡمَرُونَ ٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ لَا تَعۡتَذِرُواْ ٱلۡيَوۡمَۖ إِنَّمَا تُجۡزَوۡنَ مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٧

٥٦٠

سۆرەتا تەحریم

ل مەدینەیێ هاتیبە خوارێ (١٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی پێغەمبەر، بۆچی تشتێ خودێ بۆ تە دورستكری، ژ بەر ڕازیكرنا ژنێت خۆ ل سەر خۆ حەرام و نەدورست دكەی؟ [دگەل ڤێ ژی] خودێ یێ گونەهـ ژێبەر و دلۆڤانە. ﴿٢﴾ ب سویند خودێ بۆ هەوە دورست كر [ب كەفارەتێ] ژ سویندا خۆ دەركەڤن، و خودێ سەمیان و هاریكارێ هەوەیە، و ئەوە یێ زانا و كاربنەجهـ. ﴿٣﴾ وەختێ پێغەمبەری ئاخفتنەكا نەپەنی د گەل تێك ژ ژنێت خۆ كری [كو حەفصە بوو]، ڤێجا وەختێ وێ ئەو ئاخفتن [بۆ عائیشایێ] ئاشكەراكری، و خودێ [پێغەمبەرێ خۆ] پێ حەساندی و پێغەمبەری هندەك [ژ وێ ئاخفتنا نەهەنی ئەوا حەفصایێ بۆ عائیشایێ ئاشكەراكری] دیاركر و هندەك هێلا، و وەختێ پێغەمبەری ئەو ئاخفتنا وێ (حەفصایێ) ئاشكەراكری پێ حەساندی، وێ گۆت: ئەڤە كێ تو پێ حەساندی؟ پێغەمبەری گۆت: خودایێ زانا و ئاگەهدار و شارەزا بۆ من گۆت. ﴿٤﴾ [ڤێجا] ئەگەر هوین هەردو [مەخسەد عائیشا و حەفصایە] تۆبە بكەن [بۆ هەوە چێترە]، ئەڤە دلێ هەوە د گەل پێغەمبەری ڕاست بوو، و ئەگەر هوین هەردو ببنە پشتەڤان و هاریكارێت تێك ل سەر پێغەمبەری، [بزانن] خودێ و جبریل و باشێت خودان باوەر پشتەڤان و هاریكارێت پێغەمبەرینە، و پشتی ڤێ، ملیاكەت هەمی ژی پشتەڤانێت وینە. ﴿٥﴾ ئەگەر پێغەمبەر هەوە بەردەت، خودایێ وی هندەك ژنێت ژ هەوە چێتر و باشتر دێ دەتێ، شوینا هەوە، ئەو ژن یێت موسلمان بن و خودان باوەر بن و بەرنەمری خودێ بن و تۆبەدار بن و ژ دل عیبادەتكەر بن و ڕۆژیگر بن و گەریدە بن [د ڕێكا خودێدا] ژ بیژن و كچان. ﴿٦﴾ گەلی خودان باوەران خۆ و مالێت خۆ ژ ئاگرەكی بپارێزن، داردوویێ وی مرۆڤ و بەرن، هندەك ملیاكەتێت دلڕەق و دژوار و ب هێز یێت ل سەر، و ئەو [ملیاكەت] بێ ئەمری و نەگوهداریا خودێ ناكەن ل سەر وی تشتێ ئەمرێ وان پێ هاتیە كرن، و وێ دكەن یا فەرمانا وان پێ دئێتەكرن. ﴿٧﴾ گەلی بێ باوەران و گاوران، ئەڤرۆ [كو ڕۆژا قیامەتێیە] لێبۆرینێ نەخوازن [چونكی هەوە چو عوزر نینن، و چو عوزر ئەڤرۆ ژ هەوە نائێنە وەرگرتن]، ب ڕاستی هوین بەس ب وان كار و كریاران دێ ئێنە جزاكرن ئەوێت هەوە دكرن.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوۡبَةٗ نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمۡ
أَن يُكَفِّرَ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَيُدۡخِلَكُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي
مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ يَوۡمَ لَا يُخۡزِي ٱللَّهُ ٱلنَّبِيَّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥۖ نُورُهُمۡ يَسۡعَىٰ بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَبِأَيۡمَٰنِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَآ
أَتۡمِمۡ لَنَا نُورَنَا وَٱغۡفِرۡ لَنَآۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلۡكُفَّارَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱغۡلُظۡ عَلَيۡهِمۡۚ
وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا
لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱمۡرَأَتَ نُوحٖ وَٱمۡرَأَتَ لُوطٖۖ كَانَتَا تَحۡتَ
عَبۡدَيۡنِ مِنۡ عِبَادِنَا صَٰلِحَيۡنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمۡ يُغۡنِيَا عَنۡهُمَا
مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗا وَقِيلَ ٱدۡخُلَا ٱلنَّارَ مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾
وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱمۡرَأَتَ فِرۡعَوۡنَ إِذۡ
قَالَتۡ رَبِّ ٱبۡنِ لِي عِندَكَ بَيۡتٗا فِي ٱلۡجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِن فِرۡعَوۡنَ
وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِي مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرۡيَمَ ٱبۡنَتَ
عِمۡرَٰنَ ٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا
وَصَدَّقَتۡ بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتۡ مِنَ ٱلۡقَٰنِتِينَ ﴿١٢﴾

﴿٨﴾ گەلی خودان باوەران ب بال خودێڤە بزڤڕن، و تۆبەیەکا ژ دل و ڕاست و دورست تۆبە بکەن [ئەگەر هوین د تۆبەیا خۆدا ڕاست و دورست بن]، خودایێ هەوە دێ گونەهێت هەوە ژێ بەت و دێ هەوە بەتە بەحەشتێت ڕوبیار د بنڕا دچن، ڕۆژا خودێ پێغەمبەرێ خۆ و ئەوێت باوەری د گەل ئینایین نەشکێنیت و نەدەتە شەرمێ، ڕۆناهیا وان ل پێشیا وان و ل ملێ وان یێ ڕاستێ دچیت، و دبێژن [وەختێ دیتین ڕۆناهیا دوڕویان ڤەمری و ل وان بوو تاری]: خودێوۆ ڕۆناهیا مە بۆ مە تمام بکە و گونەهێت مە ژێ ببە، ب ڕاستی تو ل سەر هەمی تشتان خودان شیانی. ﴿٩﴾ هەی پێغەمبەر جیهادێ [ب چەکی و ب ئەزمانی] د گەل گاور و دوڕویان بکە، و ل سەر وان یێ دژوار بە، جهێ وان دۆژەهە و چ پیسە جهە. ﴿١٠﴾ خودێ بۆ گاوران ژنا نووحی و ژنا (لووط)ی یێت کرینە نموونە، هەردو ژنێت دو بەندەیێت مە یێت باش بوون، [وان هەردو ژنان] خیانەت ل وان کرن [نە خیانەتا نامویسێ، ژنا نووحی دگۆت نووح یێ دینە، و ژنا (لووط)ی مێڤانێت وی ئاشکەرا دکرن]، ڤێجا [هەر چەندە هەردو پێغەمبەر ژی بوون] نەشیان چو ئیزایا خودێ ژ وان بدەنە پاش، و ژ هەردوو کانڕا (ژنا نووحی و ژنا (لووط)ی) هاتە گۆتن: هوین ژی هەڕنە د ئاگریدا د گەل وان ئەوێت دچنە تێدا. ﴿١١﴾ و خودێ بۆ خودان باوەران، ژنا فیرعەونی نموونە دئینیت، وەختێ گۆتی: خودێوۆ ل دەڤ خۆ بۆ من خانیەکی د بەحەشتێدا ئاڤا بکە، و تو من ژ فیرعەونی و کار و کریارێت وی قورتال بکە، و من ژ ملەتێ ستەمکار قورتال بکە. ﴿١٢﴾ [و خودێ بۆ خودان باوەران] مەریەما کچا عیمرانی دکەتە نموونە، ئەوا دەهمەنا خۆ پاراستی، ڤێجا جبریل، قاسدێ مە، ب ئەمرێ مە پفکرە بەر حەفکا وێ و وێ باوەری ب شەریعەتێت خودایێ خۆ [ئەوێت بۆ بەندەیێت خۆ هنارتین] و کتێبێت وی ئینا، و ئەو ژ وان بوو ئەوێت بەر ئەمری خودێ.

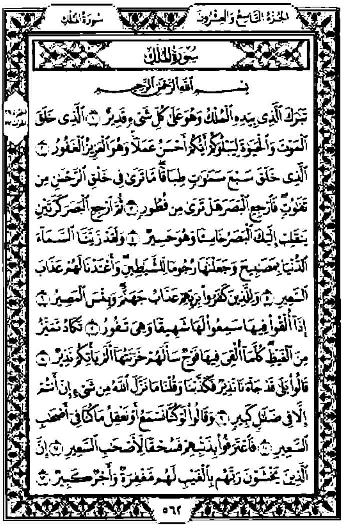

الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ المُلْكِ

سُورَةُ المُلْكِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِي بِيَدِهِ ٱلۡمُلۡكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ﴿١﴾ ٱلَّذِي خَلَقَ
ٱلۡمَوۡتَ وَٱلۡحَيَوٰةَ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفُورُ ﴿٢﴾
ٱلَّذِي خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗاۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلۡقِ ٱلرَّحۡمَٰنِ مِن
تَفَٰوُتٖۖ فَٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ هَلۡ تَرَىٰ مِن فُطُورٖ ﴿٣﴾ ثُمَّ ٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ كَرَّتَيۡنِ
يَنقَلِبۡ إِلَيۡكَ ٱلۡبَصَرُ خَاسِئٗا وَهُوَ حَسِيرٞ ﴿٤﴾ وَلَقَدۡ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ
ٱلدُّنۡيَا بِمَصَٰبِيحَ وَجَعَلۡنَٰهَا رُجُومٗا لِّلشَّيَٰطِينِۖ وَأَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابَ
ٱلسَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿٦﴾
إِذَآ أُلۡقُواْ فِيهَا سَمِعُواْ لَهَا شَهِيقٗا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ ٱلۡغَيۡظِۖ كُلَّمَآ أُلۡقِيَ فِيهَا فَوۡجٞ سَأَلَهُمۡ خَزَنَتُهَآ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ نَذِيرٞ ﴿٨﴾
قَالُواْ بَلَىٰ قَدۡ جَآءَنَا نَذِيرٞ فَكَذَّبۡنَا وَقُلۡنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ
إِلَّا فِي ضَلَٰلٖ كَبِيرٖ ﴿٩﴾ وَقَالُواْ لَوۡ كُنَّا نَسۡمَعُ أَوۡ نَعۡقِلُ مَا كُنَّا فِيٓ أَصۡحَٰبِ
ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَٱعۡتَرَفُواْ بِذَنۢبِهِمۡ فَسُحۡقٗا لِّأَصۡحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ﴿١٢﴾

٥٦٢

سۆرەتا مولك

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پاکی و بلندی بۆ خودایێ خودان دەستهەلات و فەرمانداری، ئەو ل سەر هەر تشتەکی دەستهەلاتدارە. ﴿٢﴾ ئەوێ مرن و ژین دایی، دا هەوە تێدا بجەربینیت کا کی ژ هەوە دێ کار و کریاریت باش کەت، و ئەوە سەردەست و گونەهـ ژێبەر. ﴿٣﴾ ئەوە یێ حەفت ئەسمان ل سەرێك دانایین و رانایین، و دانان و رانان و چێکرنا خودێ یا وەسایە تو چو ڤێکەکەفتنێ تێدا نابینی، چاڤێت خۆ بگێرە تو چو تیك و دەرزان ل ئەسمانان نابینی. ﴿٤﴾ پاشی جارەکا دی چاڤێت خۆ ل ئەسمانان بگێرە، دێ چاڤێت تە شەپرزە و وەستیایی ڤەگەرن. ﴿٥﴾ و ب سویند مە ئەسمانێ دنیایێ ب ستێران یێ خەملاندی، و مە ئەو ستێر یێت کرینە تیروبر بۆ رەجماندنا شەیتانان، و مە بۆ وان ئیزا و نەخۆشیا دۆژەها شارییایی یا بەرهەڤکری. ﴿٦﴾ ئیزا و نەخۆشیا دۆژەهێ بۆ وان ئەوێت باوەری ب خودایێ خۆ نەئینایین، و دۆژەهـ چ پیسە دویماهیکە. ﴿٧﴾ دەمێ ڤان گاوران دئاڤێژنە د دۆژەهێدا، دەنگەکێ کرێت ژێ دئێت وەکی زرزرێ و دغەوپیت. ﴿٨﴾ نێزیکە ئەو ئاگرە خۆ بخۆت و پەقیت هندی ژ گاوران یا کەربگرتیە، هەر گاڤا ملیاکەتان پێلەك ژ گاوران ئاڤێتنە تێدا، زێرەڤانێت دۆژەهێ ژێ دپرسن: ما چو پێغەمبەر بۆ هەوە نەهاتبوون، هەوە ژ ڤێ رۆژێ بترسینن؟ ﴿٩﴾ گۆتن: بەلێ پێغەمبەر بۆ مە هات [مە بترسینیت]، مە ئەو درەوین دانا و باوەری پێ نەئینا و مە گۆت: خودێ چو نەهنارتیە، و هوین یێت د گومراییەکا گەلەک مەزندا. ﴿١٠﴾ و گۆتن ئەگەر مە فام هەبایە و ئەم یێت کەر (بێ گوهـ) نەبایە، نوکە ئەم نەدبووینە دۆژەهی. ﴿١١﴾ و گونەهـ ل سەر خۆ ئاشکەراکرن، دۆژەهی نەمینن و دویر بن ژ دلۆڤانییا خودێ. ﴿١٢﴾ ئەو کەسێت، بێی خودایێ خۆ بینن، [یان ژێ دەمێ ئەو ب تنێ و بەرێ کەسێ ل وان نە] ژێ بترسن، گونەهـ ژێبرن و خەلاتەکی مەزن یارا وانە.

وَأَسِرُّواْ قَوۡلَكُمۡ أَوِ ٱجۡهَرُواْ بِهِۦٓۖ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا
يَعۡلَمُ مَنۡ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلۡخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ
ذَلُولٗا فَٱمۡشُواْ فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُواْ مِن رِّزۡقِهِۦۖ وَإِلَيۡهِ ٱلنُّشُورُ ﴿١٥﴾
ءَأَمِنتُم مَّن فِي ٱلسَّمَآءِ أَن يَخۡسِفَ بِكُمُ ٱلۡأَرۡضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾
أَمۡ أَمِنتُم مَّن فِي ٱلسَّمَآءِ أَن يُرۡسِلَ عَلَيۡكُمۡ حَاصِبٗاۖ فَسَتَعۡلَمُونَ
كَيۡفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدۡ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾
أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَى ٱلطَّيۡرِ فَوۡقَهُمۡ صَٰٓفَّٰتٖ وَيَقۡبِضۡنَۚ مَا يُمۡسِكُهُنَّ إِلَّا
ٱلرَّحۡمَٰنُۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءِۢ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنۡ هَٰذَا ٱلَّذِي هُوَ جُندٞ لَّكُمۡ
يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحۡمَٰنِۚ إِنِ ٱلۡكَٰفِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنۡ هَٰذَا
ٱلَّذِي يَرۡزُقُكُمۡ إِنۡ أَمۡسَكَ رِزۡقَهُۥۚ بَل لَّجُّواْ فِي عُتُوّٖ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَن
يَمۡشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجۡهِهِۦٓ أَهۡدَىٰٓ أَمَّن يَمۡشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَٰطٖ
مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٢٢﴾ قُلۡ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَنشَأَكُمۡ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ
وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَۚ قَلِيلٗا مَّا تَشۡكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلۡ هُوَ ٱلَّذِي ذَرَأَكُمۡ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَإِلَيۡهِ تُحۡشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ
صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡعِلۡمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ مُّبِينٞ ﴿٢٦﴾

﴿١٣﴾ هوین چ ئاخفتنا خۆ فەشێرن چ ژی دەرمەی (ئاشکەرا) بکەن، خودێ هەر ژێ ب ئاگەهە، هەر تشتێ د دلێ مرۆڤیدا خودێ ژێ ب ئاگەهە. ﴿١٤﴾ ما ئەوێ مرۆڤ چێکری پێ نوزانیت؟ نێ هویربین و شارەزا هەر ئەوە. ﴿١٥﴾ ئەوە یێ ئەرد بۆ هەوە بەردەست و ساناهی کری، د ناڤدا بگەڕن و ژ ڕزقێ وی دایە هەوە بخۆن، و زڤڕینا هەوە یا دویاهیێ هەر ب بال ویڤەیە. ﴿١٦﴾ ئەرێ ما هوین پشت ڕاست بوینە ژ وی ئەوێ ل ئەسمانی [مەخسەد خودێیە] کو هەوە د ئەردیدا نەبەتە خوارێ، هەروەکی ب سەرێ قاروونی ئینایی و ئەرد بلەرزیت. ﴿١٧﴾ ئان هوین پشت ڕاست بوینە ژ وی ئەوێ ل ئەسمانی [کو خودێیە] کو بەرەبارانەکێ ب سەر هەوەدا نەڕێژیت [هەروەکی ب سەرێ ئەبرەهەی ئینایی]، و هوین دێ زانن کا گەفا من یا چاوایە دەمێ هوین ب چاڤێ خۆ دبینن. ﴿١٨﴾ و ب سویند یێت بەری وان ژی باوەری ب ڤێ چەندێ نەئینان، و من ژی چاوا خەلەتیا وان دا بەر ڕویێ وان [ب دارێتنا ئیزا و نەخۆشیێ].

﴿١٩﴾ ئەرێ ما وان تەیر و تەوال، چەنگ ڤەکری و چەنگ گرتی و ل هەوا، و د سەر خۆڕا نەددیتن کەس وان ل هەوا ڕاناگریت ژ خودێ پێڤە، ئەوە ژ هەر تشتەکی ب ئاگەهـ. ﴿٢٠﴾ ئەرێ غەیری خودێ کیە لەشکەر و هاریکاریت بۆ هەوە و هەوە ب سەربێخیت؟ ب ڕاستی گاور یێ د سەرداچۆنەکا ئاشکەرادا. ﴿٢١﴾ ئەرێ ئەڤە کیە ڕزقی بدەتە هەوە ئەگەر خودێ ژ هەوە ڤەگریت [ب ڤەگرتنا ئەگەرێت دەرامەتی، ژ بارانێ و بای و نەهێلانا ئاڤا کانی و دەریایان، ئانکو هەوە کەس نینە پشتا خۆ پێ گەرم بکەن و بۆ خۆ بکەنە پشت]، بەلێ د سەر ڤێ ژیرا هەر مانە د ڕکا خۆدا و دویر مان ژ هەقیێ. ﴿٢٢﴾ ئەرێ ما هوین ناڕێنێ کا کیژ دورستترە، ئەوێ هەر ل دویڤ سەرێ خۆ دچیت و سەرچەمیایی، یان یێ ڕاست و سەربلند ڕێکا خۆ دبینیت و دچیت.

﴿٢٣﴾ بێژە خودێ هوین یێت داین و گوهـ و چاڤ و عەقل یێت دایینە هەوە، بەلێ [هوین ڤان کەرەم و نیعمەتان کێم ب کار دئینن د باشی و تاعەتاندا] هوین کێم شوکور و سوپاسیا خودێ ل سەر دکەن.

﴿٢٤﴾ بێژە: هەر خودێیە هوین د ئەردیدا داین و زێدەکرین، و هەر دێ ب بال ویڤە زڤڕن. ﴿٢٥﴾ و دبێژن: کەنگی ئەو ڕۆژ دێ ئێت [ئەوا تو مە پێ دترسینی]، ئەگەر ڕاستە وەکی هوین دبێژن؟!. ﴿٢٦﴾ بێژە: ب ڕاستی.. بەس خودێ وەختێ هاتنا ڕۆژا قیامەتێ دزانیت، و ئەز بەس هەوە پێ ئاگەهدار دکەم.

﴿٢٧﴾ و وەختێ ئێزا و نەخۆشییێ نێزیکی خۆ دیتن، سەر و چاڤێت گاور و بێ باوەران تێك دچن و تۆزکی دبن، هنگی ملیاکەت دێ بێژنە وان: ئەها ئەڤە ئەو رۆژە ئەوا هەوە لەز لێ دکر. ﴿٢٨﴾ بێژنە من ئەگەر خودێ ل دویڤدا خوازا هەوە، من و ئەڤێت د گەل من نەهێلیت و بمرینیت یان رەحمێ ب مە بەت و ژیێ مە درێژ بکەت، ما ئەڤە دێ چ گەهینتە هەوە، و چ دێ گاوران ژ ئێزا و نەخۆشیا دژوار قورتالکەت. ﴿٢٩﴾ بێژە: بەس خودایێ دلۆڤانە مرۆڤی ژ ئێزا و نەخۆشیا دژوار قورتال دکەت، مە باوەری پێ ئینا و مە پشتا خۆ پێ گرێدا، و نێزیك هوین دێ زانن کی ژ مە د گومراییەکا ئاشکەرادایە، ئەم یان هوین؟! ﴿٣٠﴾ بێژە [وان]: ئەرێ بێژنە من ئەگەر ئاڤا هەوە د ئەردیدا بەرزەبوو، کی دێ بۆ هەوە ب سەر ئەردی ئێخیت ؟

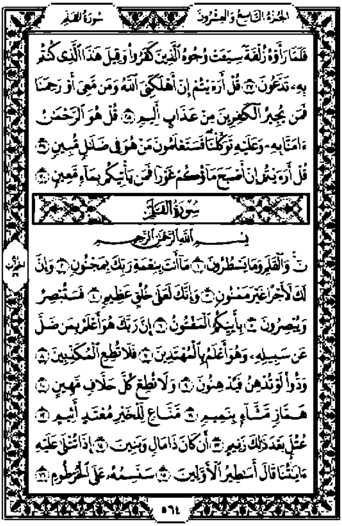
الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ المُلْكِ
الحِزْب ٥٧

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم
بِهِۦ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِىَ أَوْ رَحِمَنَا
فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ
ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ القَلَمِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

نٓ وَٱلْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَآ أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَإِنَّ
لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ
وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِأَييِّكُمُ ٱلْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ
عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾
وَدُّوا۟ لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾
هَمَّازٍ مَّشَّآءٍۭ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾
عُتُلٍّۭ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ
ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾

٥٦٤

سۆرەتا قەلەم

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دێتە خواندن (نوون)، [ل دۆر ڕاڤەکرنا ڤان ڕەنگە تیان بزڤرە دەستپێکا سۆرەتا (بەقەرە)]، و سویند ب قەلەمی و سویند ب نڤیسینا پێ دێتە نڤیسین. ﴿٢﴾ تو نەیێ دینی وەکی هزر دکەن و نابیت تو یێ دین بی، و خودێ ئەڤ خێر و نیعمەتە د گەل تە کری و دایییە تە. ﴿٣﴾ و خودێ خێرەکا بەردەواما بێ ڤەبرین دێ دەتە تە [ژ بەر وێ پێغەمبەرییا تو ل سەر ڤان نەخۆشییان دکێشی]. ﴿٤﴾ و بێ گومان تو خودانێ ڕەوشتەکێ زێدە پاك و بلندی. ﴿٥﴾ نێزیك تو دێ بینی و ئەو ژی دێ بینن. ﴿٦﴾ کا کی ژ هەوە یێ دینە و یێ دین بوو. ﴿٧﴾ بێ گومان خودایێ تە چێتر دزانیت کا کی یێ خەلەتە و ڕێکا خودێ بەرزەکریە، و ئەو چێتر دزانیت ڕاستەڕێ کینە. ﴿٨﴾ ڤێجا گوهدارییا وان نەکە، ئەوێت ژ تە بێ باوەر، و تە درەوین ددانن. ﴿٩﴾ ئەو حەز دکەن تو ستییێ بکەی و ل دویڤ وان بەردەی [و هندەك فەرمانێت خودایێ خۆ بهێلی]، دا ئەو ژی پیچەکێ نەرم ببن و ل دویڤ تە بێن. ﴿١٠﴾ و گوهێ خۆ نەدە وی یێ گەلە سویندخۆر و پیس. ﴿١١﴾ یێ ئانئاڤێژ و عەیب دەرێخ و ئەوێ کارێ وی ئاخفتن گوهێزی [بۆ هلێخستنا فتنە و نەخۆشییان]. ﴿١٢﴾ ئەوێ قەلس و خێرنەخواز و تەعداکەر و گونەهکار. ﴿١٣﴾ ئەوێ زڤر و ئەزمان ڕەق، پشتی ڤێ ژی بیژی [نە کوڕێ بابێ خۆ]، و ئاڤدێر ب خرابیێ. ﴿١٤﴾ چونکی خودان مال و عەیال بوو، لەوا یێ هۆسا بوو. ﴿١٥﴾ وەختێ ئایەتێت مە بۆ دهاتنە خواندن و دبهیستن، دگوت: ئەڤە چیرۆك و چیڤانۆکێت بەرینە. ﴿١٦﴾ ئەم دێ دفنا وی دروی کەین، [دا بۆ هەمییان ئاشکەرا ببیت و بناسن].

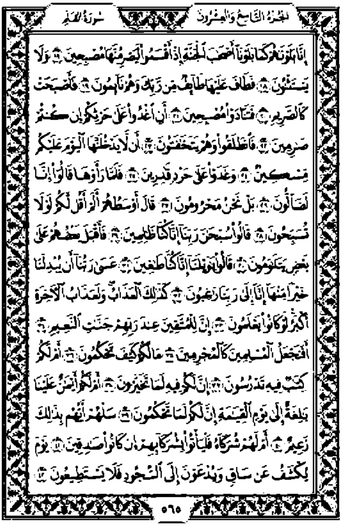

سُورَةُ القَلَمِ الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ

إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟ لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا
يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ
كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم
مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا
لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا
تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا
خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٣٤﴾
أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ
كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ عَلَيْنَا
بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُم بِذَٰلِكَ
زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ
يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

٥٦٥

﴿١٧﴾ ب ڕاستی مە خەلکێ مەکەهێ جەڕباندن هەروەکی مە خودانێت جنیکێ جەڕباندین، دەمێ سویند خوارین سپێدەیێ زوی فێقیێ خۆ بچنن، و چو بۆ فەقیر و ژاران پێڤە نەهێلن. ﴿١٨﴾ و نە گۆتن (ئەگەر خودێ حەز بکەت) کو چو بۆ هەژاران نادانن. ﴿١٩﴾ هێژ ئەو د خەو و ب شەڤ، ئاگرەك کەڤتە جنیکا وان. ﴿٢٠﴾ و جنیکا وان سۆت و وەکی شەڤا تاری لێ کر. ﴿٢١﴾ سپێدەیێ زوی گازی ئێك و دو کرن دا بچنە ناڤ جنیکا خۆ وەکی وان ل بەر. ﴿٢٢﴾ [و گۆتن] زوی هەڕنە د ناڤ جنیکا خۆدا، ئەگەر هەوە چنین ل بەرە. ﴿٢٣﴾ ئەو بەر ب جنیکێڤە چۆن و بەرزەیڤە و نەپەنی. ﴿٢٤﴾ ب دەنگێ نزم د ناڤخۆدا گۆتن: بلا چو فەقیر و ژار ب هەوە نەحەسن، و نەئێنە ناڤ جنیکا هەوە. ﴿٢٥﴾ بۆ ب جهکرنا مەرەما خۆ، زوی دەرکەڤتن، یا ژ وانڤە دێ شێن فێقیێ خۆ چنن، و دێ شێن فەقیر و ژاران ژێ بێ بارکەن. ﴿٢٦﴾ وەختێ دیتین جنیکا وان یا سۆتی و شەوتی، باوەرنەکرن جنیك جنیکا وانە، و گۆتن: مە ڕێکا خۆ یا بەرزەکری و ئەڤە نە جنیکا مەیە. ﴿٢٧﴾ پشتی هشێت وان هاتینە سەرێ وان، ژ نوی زانین یێت هاتینە جزادان ل سەر ئنیەتا خۆ د دەرهەقێ فەقیر و ژاراندا و گۆتن: د دەست مە ژێدا نەما، چونکی مە دڤیا چو نەدەینە فەقیر و ژاران. ﴿٢٨﴾ یێ ژ هەمیان تێگەهشتیتر ژ وان گۆت: ما من نەگۆتە هەوە ئەگەر هوین ناڤێ خودایێ خۆ نەئینن، و ژ کارێ خۆ یێ نەڕەوا لێڤە نەبن، ئەها ئەڤە دێ ئێتە سەرێ هەوە. ﴿٢٩﴾ پشتی ئەڤا ب سەرێ وان هاتی، و پشتی زانین خەلەتیا وانە، ئینا گۆتن: خودێوۆ تو یێ پاقژی ژ هەمی کێماسیان، ب ڕاستی ئەم یێت سەرداچۆیی بووین. ﴿٣٠﴾ بەرێ خۆ دانە ئێك و دو و لۆمەی ئێك و دو کرن، و هەر ئێکی کرە سویچێ یێ دی، کو ئەو بوو خودانێ ڤێ شیرەتێ هەتا ئەڤە هاتیە سەرێ وان. ﴿٣١﴾ گۆتن: وەی نەخۆشی و نەمان بۆ مە بیت، چونکی ب ڕاستی و بێ گۆمان ئەم د خەلەت بووین د کارێ خۆدا، مە دڤیا ماڤێ فەقیر و ژاران نەدەینە وان و پشك و بارا وان ژ وان ڤەگرین. ﴿٣٢﴾ ئەم هیڤی دکەین خودایێ مە گونەهێت مە ژێ ببەت و ل مە نەگریت و بۆ مە چێتر بەدەل ڤەکەت، مرادا مە لێنەگرتنا خودایێ مەیە. ﴿٣٣﴾ وەکی ڤێ ئیزایا مە دایە بەر خودانێت جنیکێ، دێ دەینە بەر قورەیشیان، و ئەو ئیزا و نەخۆشیا قیامەتێ دگەهیتە وان گەلەك دژوارترە، ئەگەر بزانن و تێ بگەهن. ﴿٣٤﴾ بێ گۆمان پارێزکار و خودێ ترسان، خەلاتێ بەحەشتێ ل دەڤ خودایێ خۆ هەیە. ﴿٣٥﴾ ئەرێ ما ئەم دێ موسلمانان [ڕۆژا قیامەتێ] وەکی گونەهکاران دانین، بێ گۆمان هەردو جوین وەکی ئێك نابن. ﴿٣٦﴾ هەوە خێرە، هوین چاوا وەکی ئێك ددانن؟! ﴿٣٧﴾ یان کتێبەك د ناڤ دەستێت هەوەدا هەیە، هوین لێ دخوینن؟! ﴿٣٨﴾ ئەو تشتێ هەوە دڤێت یێ تێدا. ﴿٣٩﴾ یان [خودێ] سۆز و پەیمان داینە هەوە، هەتا ڕۆژا قیامەتێ ژی، دێ هەر ئەو بیت یا هوین بۆ خۆ ددانن و دبێژن. ﴿٤٠﴾ کا ژ وان بپرسە، کی ژ وان کەفالەتێ دکەت، کو ئەو و موسلمان دێ وەکی ئێك بن، و چو جودایی د ناڤبەرا واندا نابیت. ﴿٤١﴾ یان وان هندەك هەڤال هەنە د ڤێ بیر و بۆچۆنێدا، بلا هەڤالێت خۆ بینن ئەگەر ڕاست دبێژن. ﴿٤٢﴾ ڕۆژا ل وان دبیتە تەنگاڤی و ئیزا کو ڕۆژا قیامەتیە، و داخواز ژ وان دئێتەکرن بچنە سوجدەیێ، بەلێ نەشێن [چونکی د دنیایێدا ئەو نەدچۆنە سوجدەیێ].

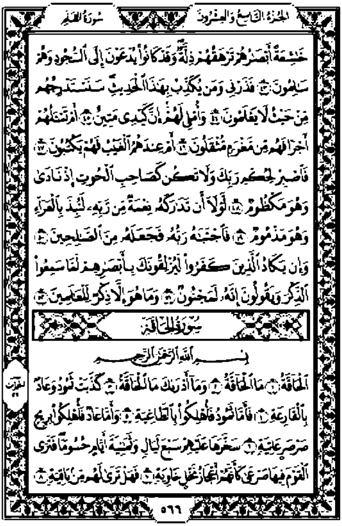

الجزء التاسع والعشرون سورة القلم

خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٌۖ وَقَدۡ كَانُواْ يُدۡعَوۡنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمۡ سَٰلِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرۡنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِۖ سَنَسۡتَدۡرِجُهُم مِّنۡ حَيۡثُ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمۡلِي لَهُمۡۚ إِنَّ كَيۡدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ أَجۡرٗا فَهُم مِّن مَّغۡرَمٖ مُّثۡقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمۡ عِندَهُمُ ٱلۡغَيۡبُ فَهُمۡ يَكۡتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَٱصۡبِرۡ لِحُكۡمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلۡحُوتِ إِذۡ نَادَىٰ وَهُوَ مَكۡظُومٞ ﴿٤٨﴾ لَّوۡلَآ أَن تَدَٰرَكَهُۥ نِعۡمَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُبِذَ بِٱلۡعَرَآءِ وَهُوَ مَذۡمُومٞ ﴿٤٩﴾ فَٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَيُزۡلِقُونَكَ بِأَبۡصَٰرِهِمۡ لَمَّا سَمِعُواْ ٱلذِّكۡرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجۡنُونٞ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الحَاقَّةِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَآقَّةُ ﴿١﴾ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ وَعَادُۢ بِٱلۡقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهۡلِكُواْ بِٱلطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَأَمَّا عَادٞ فَأُهۡلِكُواْ بِرِيحٖ صَرۡصَرٍ عَاتِيَةٖ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيۡهِمۡ سَبۡعَ لَيَالٖ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومٗاۖ فَتَرَى ٱلۡقَوۡمَ فِيهَا صَرۡعَىٰ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٍ خَاوِيَةٖ ﴿٧﴾ فَهَلۡ تَرَىٰ لَهُم مِّنۢ بَاقِيَةٖ ﴿٨﴾

حزب ٥٦

٥٦٦

﴿٤٣﴾ وێ ڕۆژێ سەروچاڤێت وان د شۆڕن و ڕەزیل و ڕسوانە، چونكی د دنیایێدا داخواز ژ وان دهاتەكرن بچنە سوجدەیێ، و ئەو ل سەرخۆ و ساخلەم، و نەدچۆن. ﴿٤٤﴾ ئەو كەسێت باوەرییێ ب قورئانێ نەئینن و تە درەوین ددانن، تو وان بهێلە ب هێڤیا منڤە ئەز دێ تۆلان ل وان ڤەكەم، و دێ وان پێنگاڤ پێنگاڤ ڕاكێشمە د دۆژەهێدا و بێی ب خۆ بحەسن. ﴿٤٥﴾ و ئەز وان گیرۆ دكەم و دەرفەتێ ددەمە وان، بەلێ تۆلڤەكرن و ئیزایا من یا دژوارە. ﴿٤٦﴾ یان تو مالەكی ژ وان دخوازی و ل وان گرانە، لەو باوەرییێ نائینن. ﴿٤٧﴾ یان دەپێ پاراستی ل دەڤ وانە، بۆ خۆ وان نیشان و بەلگەیان ژێ ڤەدگوهێزن، ئەوێت بشتەڤانیا هندێ دكەن كو ئەو د سەر گونەهكاریا خۆڕا ژ موسلمانان چێترن، ژ بەر هندێ ئەو ل سەر ڕكا خۆنە. ﴿٤٨﴾ ڤێجا بێنا خۆ ل سەر ئەزیەتا وان فرەهـ بكە، و وەكی یوونس پێغەمبەری نەبە [بێنا خۆ چلك بكەی و لەزێ بكەی]، دەمێ د زكێ نەهنگیدا، و ئەو یێ خەمگین گازی خودایێ خۆ كری [دا قورتال بكەت]. ﴿٤٩﴾ ئەگەر دلۆڤانیا خودێ پێڕا نەگەهشتبایە، دا مینیتە ل چۆلی و یێ سویچەلۆ و لۆمەكری و لەكەداركری. ﴿٥٠﴾ بەلێ خودێ ب بەر دلۆڤانیا خۆ ئێخست، و ئەو هەلبژارت و ژ ڤەنجیكاران دانا. ﴿٥١﴾ وەختە گاور ب كەرب و كین و زكرەشیا خۆ تە چاڤێن بكەن و تە بێخن، دەمێ گول تە دبن تو قورئانێ دخوینی، و ژ كەرباندا دبێژن [موحەممەد] یێ دینە. ﴿٥٢﴾ و [ئەڤێ ئاخفتنێ د دەرهەقێ قورئانێدا دبێژن] قورئان ب خۆ، ڕێك و ڕێباز و بەرنامەیە بۆ هەمی مرۆڤان.

سۆرەتا ئەلحاقە

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٥٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ (الحاقە) ناڤە بۆ ڕۆژا قیامەتێ، هاتییە ناڤكرن ب ئەلحاقە چونكی حەقە و ڕاستییە، و هەر دێ ئێت. ﴿٢﴾ ئەلحاقە چییە؟ [ئەڤە تەئكیدە ل سەر هاتنا ڕۆژا قیامەتێ]. ﴿٣﴾ ما تو چ دزانی هەی موحەممەد كا ڕۆژا قیامەتێ، ئەلحاقە یا چاوایە؟ [تو چو ژێ نزانی] چونكی تە نەدیتییە كا ئەو ڕۆژە چەند ب سەهمە. ﴿٤﴾ (سەموود) (ملەتێ صالح پێغەمبەر) و عاد (ملەتێ هوود پێغەمبەر) باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نەئینان، و گۆتن: درەوە چو ڕۆژ نینن دلقوتك تێدا بێتە دلان. ﴿٥﴾ هندی (سەموود) بوو (ملەتێ صالح پێغەمبەر) ب هشكەقێرییەكا ب هێز و دژوار د هیلاك چۆن. ﴿٦﴾ و هندی عاد بوو (ملەتێ هوود پێغەمبەر)، ب ڕەشەبایەكێ ب سڕ و سەقەم و ب ڤزەڤز و زێدە سار د هیلاك چۆن. ﴿٧﴾ حەفت شەڤ و هەشت ڕۆژان ل سەرێك ب سەر واندا هنارت، و ئەو د مالێت خۆدا مری و بێ بزاڤ مان، وەكی قورمێت دارقەسێت خلۆلە لێ هاتن. ﴿٨﴾ ما تو دبینی شوینماییەكا وان مابیت، [بچویك و مەزن كەس ژ وان نەمان، هەمی قڕبوون].

وَجَآءَ فِرۡعَوۡنُ وَمَن قَبۡلَهُۥ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتُ بِٱلۡخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوۡاْ رَسُولَ
رَبِّهِمۡ فَأَخَذَهُمۡ أَخۡذَةٗ رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلۡمَآءُ حَمَلۡنَٰكُمۡ فِي
ٱلۡجَارِيَةِ ﴿١١﴾ لِنَجۡعَلَهَا لَكُمۡ تَذۡكِرَةٗ وَتَعِيَهَآ أُذُنٞ وَٰعِيَةٞ ﴿١٢﴾ فَإِذَا نُفِخَ
فِي ٱلصُّورِ نَفۡخَةٞ وَٰحِدَةٞ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةٗ
وَٰحِدَةٗ ﴿١٤﴾ فَيَوۡمَئِذٖ وَقَعَتِ ٱلۡوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِيَ يَوۡمَئِذٖ
وَاهِيَةٞ ﴿١٦﴾ وَٱلۡمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرۡجَآئِهَاۚ وَيَحۡمِلُ عَرۡشَ رَبِّكَ فَوۡقَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ
ثَمَٰنِيَةٞ ﴿١٧﴾ يَوۡمَئِذٖ تُعۡرَضُونَ لَا تَخۡفَىٰ مِنكُمۡ خَافِيَةٞ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقۡرَءُواْ كِتَٰبِيَهۡ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَٰقٍ
حِسَابِيَهۡ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٖ رَّاضِيَةٖ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا
دَانِيَةٞ ﴿٢٣﴾ كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓـَٔۢا بِمَآ أَسۡلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡأَيَّامِ ٱلۡخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾
وَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُوتَ كِتَٰبِيَهۡ ﴿٢٥﴾ وَلَمۡ أَدۡرِ
مَا حِسَابِيَهۡ ﴿٢٦﴾ يَٰلَيۡتَهَا كَانَتِ ٱلۡقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَآ أَغۡنَىٰ عَنِّي مَالِيَهۡۜ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ
عَنِّي سُلۡطَٰنِيَهۡ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ ٱلۡجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلۡسِلَةٖ
ذَرۡعُهَا سَبۡعُونَ ذِرَاعٗا فَٱسۡلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُۥ كَانَ لَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٣٣﴾
وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ ﴿٣٤﴾ فَلَيۡسَ لَهُ ٱلۡيَوۡمَ هَٰهُنَا حَمِيمٞ ﴿٣٥﴾

﴿٩﴾ و فیرعەون و یێت بەری وی و گوندێت سەرنك و بنێك كرین دەست ب گونەهان كرن. ﴿١٠﴾ گوهداریا پێغەمبەرێ خودێ نەكرن، ئینا خودێ ئەو ئیزادانەكا دژوار ئیزادان. ﴿١١﴾ بێ گومان وەختێ ئاڤ ڕابووی و هەمی تشت بئاڤ بوویین، مە هوین ل سەر پشتا گەمیێ قورتالكرن. ﴿١٢﴾ دا ئەم [قورتالكرنا خودان باوەران و د هیلاكبرنا گاوران] بكەینە چامە و عیبرەت، و دا هەر بمینیتە د گوهێت ڤەكریدا. ﴿١٣﴾ وەختێ پفەك ل بۆقێ دئێتە دان [پفا وێرانكرنا دنیایێ]. ﴿١٤﴾ و دەمێ ئەرد و چیا ژ ڕهان دئێنە هلكێشان، و ڤێك دكەڤن و هویر و هەرا دبن. ﴿١٥﴾ ئەها هنگی بزانە قیامەت ڕابوو. ﴿١٦﴾ و ئەسمان كەلشت، و وێ ڕۆژێ ئەسمان یێ سست و خاڤە. ﴿١٧﴾ و ملیاكەت ل ڕەخ و دۆرانن (چونكی ئەسمان تێورگەها ملیاكەتانە)، وێ ڕۆژێ هەشت ملیاكەت عەرشێ خودێ ڕادكەن. ﴿١٨﴾ وێ ڕۆژێ هوین دێ پێشبەری خودایێ خۆ بن، كەس ژ هەوە نائێتە ڤەشارتن. ﴿١٩﴾ هندی ئەوە ئەوێ كتێبا كار و كریارێت خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەرگریت، ب كەیف دێ بێژیت: كەرەمكەن كتێبا من بخوینن. ﴿٢٠﴾ ئەز یێ پشت ڕاست بووم حسابا ڕۆژا قیامەتێ یا ل دویڤمن، و خودایێ من دێ حسابەكا سڤك د گەل من كەت. ﴿٢١﴾ و ئەو یێ د ژین و ژیارەكا خۆشدا. ﴿٢٢﴾ د بەحەشتەكا خودان ڕێز و قەدردا. ﴿٢٣﴾ فێقیێ وێ [بەحەشتێ] نزم و بەردەستە. ﴿٢٤﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت ژ بەر وان كار و كریارێت باش ئەوێت هەوە د دنیایێدا كرین. ﴿٢٥﴾ و هندی ئەوە ئەوێ كتێبا خۆ ب دەستێ چەپێ وەرگریت ب كول و خەمڤە دێ بێژیت: خۆزی ژ خێرا خودێڕا من ئەڤ كتێبە وەرنەگرتبایە. ﴿٢٦﴾ و من چو ژ هەق و حسێبا خۆ نەزانیبایە. ﴿٢٧﴾ خۆزی ژ خێرا خودێڕا مرنا من، مرنا ئێكجاری بایە [و ئەز پشتی مرنێ ساخ نەبامەڤە]. ﴿٢٨﴾ مال و ملكێ من ل سەر دنیایێ كۆمكری، نە مفا گەهاندە من، و نە ئیزا ژ من دا پاش. ﴿٢٩﴾ دەستهەلاتا من (پشت و پشتەڤانی و ناڤ و دەنگ) هەمی ژ دەست من چۆ. ﴿٣٠﴾ [خودایێ مەزن دێ بێژیتە ملیاكەتان: ڤی گونەهكارێ تێر گونەه] بیەن و دەست و پیان لێ قەید و زنجیر بكەن. ﴿٣١﴾ و باڤێژنە د ناڤ دۆژەها سنجریدا. ﴿٣٢﴾ پاشی ب زنجیرەكا حەفتێ گەز زنجیرپێچ بكەن. ﴿٣٣﴾ ئەوی باوەری ب خودایێ مەزن نەدئینا. ﴿٣٤﴾ و نە خۆ و نە یێ وێڤەتر د بەر هندێڕا نەدكر، برسا فەقیر و ژاران بشكێنیت. ﴿٣٥﴾ ئەوی ئەڤرۆ چو هەڤال و هۆگرێت خۆ ل ڤێرێ نینن.

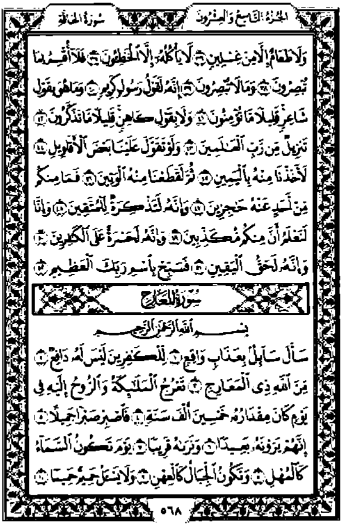
الجزء التاسع والعشرون
سورة الحاقة

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنۡ غِسۡلِينٖ ﴿٣٦﴾ لَّا يَأۡكُلُهُۥٓ إِلَّا ٱلۡخَٰطِـُٔونَ ﴿٣٧﴾ فَلَآ أُقۡسِمُ بِمَا
تُبۡصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبۡصِرُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّهُۥ لَقَوۡلُ رَسُولٖ كَرِيمٖ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوۡلِ
شَاعِرٖۚ قَلِيلٗا مَّا تُؤۡمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوۡلِ كَاهِنٖۚ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾
تَنزِيلٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوۡ تَقَوَّلَ عَلَيۡنَا بَعۡضَ ٱلۡأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَأَخَذۡنَا مِنۡهُ بِٱلۡيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعۡنَا مِنۡهُ ٱلۡوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنكُم
مِّنۡ أَحَدٍ عَنۡهُ حَٰجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُۥ لَتَذۡكِرَةٞ لِّلۡمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا
لَنَعۡلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُۥ لَحَسۡرَةٌ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾
وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلۡيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ المَعَارِج

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَأَلَ سَآئِلُۢ بِعَذَابٖ وَاقِعٖ ﴿١﴾ لِّلۡكَٰفِرِينَ لَيۡسَ لَهُۥ دَافِعٞ ﴿٢﴾
مِّنَ ٱللَّهِ ذِي ٱلۡمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعۡرُجُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيۡهِ فِي
يَوۡمٖ كَانَ مِقۡدَارُهُۥ خَمۡسِينَ أَلۡفَ سَنَةٖ ﴿٤﴾ فَٱصۡبِرۡ صَبۡرٗا جَمِيلًا ﴿٥﴾
إِنَّهُمۡ يَرَوۡنَهُۥ بَعِيدٗا ﴿٦﴾ وَنَرَىٰهُ قَرِيبٗا ﴿٧﴾ يَوۡمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ
كَٱلۡمُهۡلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ ٱلۡجِبَالُ كَٱلۡعِهۡنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسۡـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمٗا ﴿١٠﴾

٥٦٨

﴿٣٦﴾ و چو خوارن ژی وی نینە، کێم و عەدالا برینێت دۆژەهیان نەبیت. ﴿٣٧﴾ کەس ڤێ خوارنێ ناخۆت، گونەهکار نەبن. ﴿٣٨﴾ سویند ب یێ بەرچاڤ (یێ هوین دبینن). ﴿٣٩﴾ سویند ب یێ نەبەرچاڤ، (یێ هوین نەبینن). ﴿٤٠﴾ بێ گۆمان ئەڤ قورئانا هەنێ ئاخفتنا خودایێ دلۆڤانە، بۆ پێغەمبەری یا هنارتی. ﴿٤١﴾ و [ئەڤ قورئانە] نەئاخفتنا هۆزانڤانانە، هوین ژێ بێ باوەر. ﴿٤٢﴾ و [ئەڤ قورئانە] نەئاخفتنا خێڤزانکانە، بیچەکێ ژێ، هوین خۆ تێ ناگەهینن!. ﴿٤٣﴾ ئەڤ قورئانە ژ نك خودایێ هەمی جیهانان یا هاتی. ﴿٤٤﴾ و هەکە وی [مەخسەد موحەمەد پێغەمبەر] هندە ئاخفتن ژ کیسێ مە چێکربانە. ﴿٤٥﴾ ئەم دا ب هێز و شیانا خۆ زوی تۆلێ لێ ڤەکەین. ﴿٤٦﴾ پاشی ئەم، دا رەها ب دلێ ویڤە گرێدایی، برین و قەتینین. ﴿٤٧﴾ هنگی ئێك ژ هەوە نەدشیا بەرەڤانییێ ژێ بکەت، دا نەکەڤیتە بەر جزایێ خۆ. ﴿٤٨﴾ و ب راستی ئەڤ قورئانە بیرئینانە بۆ خودان باوەرێت ژ خودێ ترس. ﴿٤٩﴾ و مە ئاگەهـ ژێ هەیە، هندەك ژ هەوە قورئانێ درەو ددانن. ﴿٥٠﴾ و ئەڤە رۆژا قیامەتێ بۆ گاوران دێ بیتە حەزرەت و پەشێمانی. ﴿٥١﴾ و ئەڤ قورئانە راستییەکا راستە، چو گۆمان ناچنێ. ﴿٥٢﴾ ڤێجا تو پاقژییێ بدە بال ناڤێ خودایێ خۆ یێ مەزن، و خودایێ خۆ ژ هەمی کێماسییان پاقژ بکە.

سۆرەتا مەعارج

ل مەککەهێ هاتیە خوارێ (٤٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئێك ژ گاورێت مەککەهێ گۆت: کا بلا قیامەت بێت. ﴿٢﴾ گاوران وێ رۆژێ چو مەفەر نینن، و چو جهـ نینن پێڤە برەڤن. ﴿٣﴾ ئەو قیامەتا ئەو دخوازن، ب فەرمانا خودێ دێ ب سەر واندا ئێت، ئەو خودایێ خودان پێك و پەییك، ملیاکەتێت وی پێ دچنە ئەسمانان. ﴿٤﴾ ملیاکەت و جبریل د رۆژەکێدا ژێلەل بەر ب خودێ دچن، درێژاییا وێ پێنجی هزار سالن. ﴿٥﴾ تو پێنا خۆ ل سەر نەخۆشییێت وان فرەهـ بکە، پێفرەهکرنەکا بێ ترس و بێ خەم. ﴿٦﴾ ئەو دبینن ئەو رۆژ کو رۆژا قیامەتییە، یا دویرە و چو جا نائێت. ﴿٧﴾ و ئەم دبینین یا نێزیکە و دێ هەر ئێت. ﴿٨﴾ رۆژا ئەسمان وەکی رساسێ حەلیایی لێ دئێت. ﴿٩﴾ و رۆژا چیا وەکی هریا بەرەبا لێ دئێت. ﴿١٠﴾ و وێ رۆژێ خۆشڤی پسیارا خۆشڤییێ خۆ ناکەت و لێ ناپرسیت.

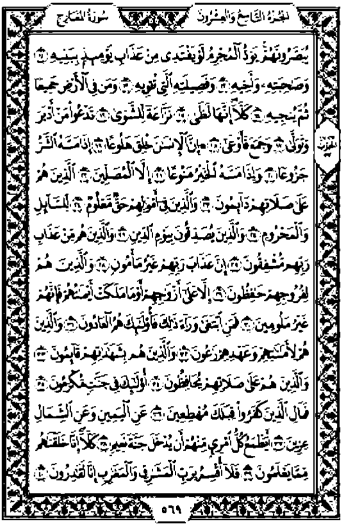

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ ٱلْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِى مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍۭ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَٰحِبَتِهِۦ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ ٱلَّتِى تُـْٔوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا
ثُمَّ يُنجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّآ إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُوا۟ مَنْ أَدْبَرَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰٓ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ
جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا ٱلْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ ٱلَّذِينَ هُمْ
عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَٱلَّذِينَ فِىٓ أَمْوَٰلِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِّلسَّآئِلِ
وَٱلْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَٱلَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَٱلَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ
رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَٱلَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَٰفِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَإِنَّهُمْ
غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ٱبْتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَٱلَّذِينَ
هُمْ لِأَمَٰنَٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَٰعُونَ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّذِينَ هُم بِشَهَٰدَٰتِهِمْ قَآئِمُونَ ﴿٣٣﴾
وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى جَنَّٰتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾
فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ
عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّآ إِنَّا خَلَقْنَٰهُم
مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ ٱلْمَشَٰرِقِ وَٱلْمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ ﴿٤٠﴾

﴿١١﴾ تیك و دو دبینن و تیك و دو دنیاسن، مرۆڤێ گونەهكار وێ رۆژێ حەز دكەت، كورو كچێت خۆ هەمیان گۆری خۆ بكەت. ﴿١٢﴾ و ژنا خۆ و برایێت خۆ هەمیان گۆری خۆ بكەت. ﴿١٣﴾ و تیل و نویجاخا خۆ، هەمیان گۆری خۆ بكەت. ﴿١٤﴾ و یێ خۆشە هندی ل سەر روییێ ئەردی گۆری خۆ بكەت، بەس قورتال بیت. ﴿١٥﴾ نەخێر چو وان قورتال ناكەن و بلا ل خودێ بزڤرن، ئاگر و گوڕی یێ ل پێشیا وان. ﴿١٦﴾ [ئەو ئاگرە] پیستێ سەری و لەشی ڕادكەت و دڕەڤیت. ﴿١٧﴾ گازی وان دكەت ئەوێت پشت داینە هەقیێ، و خۆ ژێ داینە پاش. ﴿١٨﴾ گازی وان دكەت ئەوێت مال كۆمكرین و داناینە سەریك و ڤەشارتین. ﴿١٩﴾ مرۆڤ چاڤترسایی و بێتەنگ یێ هاتیە چێكرن. ﴿٢٠﴾ ئەگەر نەخۆشی گەهشتێ (چ نەساخی و چ هەژاری و هەر نەخۆشیەكا دی) یێ خەمگین و بێ هیڤی و ب ئاخ و تۆفە. ﴿٢١﴾ و ئەگەر خودێ قەنجی دگەل كر و دەستێ وی فرەهكر، چو ژ دەستان دەرناكەڤیت. ﴿٢٢﴾ نڤێژكەرێت تێ نەبن. ﴿٢٣﴾ ئەوێت ل سەر كرنا نڤێژان بەردەوام. ﴿٢٤﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت بارا خودێ دێتخنە د ناڤ مالێ خۆدا. ﴿٢٥﴾ بۆ فەقیر و ژار و خوازخوازۆكان. ﴿٢٦﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت باوەرییێ ب ڕۆژا جزادانێ دئینن. ﴿٢٧﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت دلێ وان یێ ب ترس ژ ئیزادانا خودێ. ﴿٢٨﴾ ب ڕاستی عەزابا خودایێ وان نەیا هندێیە ژێ پشت ڕاست ببن. ﴿٢٩﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت داڤ و دەهمەن پاقژ و شەرمگەها خۆ دپارێزن، ﴿٣٠﴾ ژ بلی ژن و جێریێت خۆ، و ئەو بۆ ڤێ نە د لۆمەدارن، و گازندە ژ وان نائێتەكرن. ﴿٣١﴾ و هەر كەسێ ب ڕێكەكا دی شەهوەتا خۆ بشكێنیت ئەو یێ گونەهكارە. ﴿٣٢﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت سۆز و پەیمان و ئەمانەتێت خۆ دپارێزن. ﴿٣٣﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت شادەییا خۆ بۆ دویر و نێزیكان نەڤەشێرن. ﴿٣٤﴾ و ئەو تێ نەبن ئەوێت ب دورستی و بەردەوام نڤێژێت خۆ دكەن. ﴿٣٥﴾ ئەها ئەڤەنە د بەحەشتاندا، خودان قەدر. ﴿٣٦﴾ ئەڤان گاوران خێرە هۆسا ب لەز ژ تە دڕەڤن، و تە درەوین ددانن و باوەرییێ ب تە نائینن؟!!. ﴿٣٧﴾ دەستەك دەستەك ل ڕەخێ تە یێ ڕاستێ و چەپێ، د ڕوینشتی و بەلاڤ و گوهشینە. ﴿٣٨﴾ ئەرێ هەر تیك ژ وان ل هیڤیا هندێیە بچیتە بەحەشتا تێر خێر و بێر؟. ﴿٣٩﴾ نەخێر نە ب كەیفا وانە، مە ئەو یێ ژ وێ تشتی چێكرین یێ ئەو دزانن [ژ چیكەكێ، پاشی ژ پرتەكا خوینێ، پاشی ژ پارچەیەكا گۆشتی]. ﴿٤٠﴾ سویند ب خودایێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایان، ئەم دشێین.

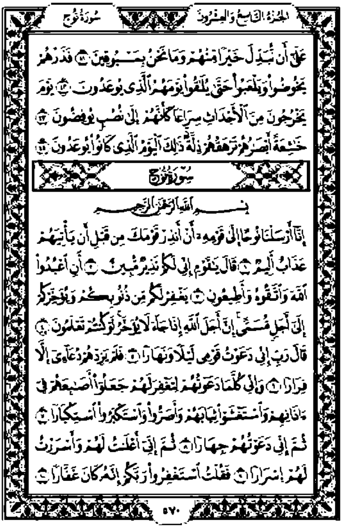

عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَمَا نَحۡنُ بِمَسۡبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرۡهُمۡ
يَخُوضُواْ وَيَلۡعَبُواْ حَتَّىٰ يُلَٰقُواْ يَوۡمَهُمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوۡمَ
يَخۡرُجُونَ مِنَ ٱلۡأَجۡدَاثِ سِرَاعٗا كَأَنَّهُمۡ إِلَىٰ نُصُبٖ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾
خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۚ ذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمُ ٱلَّذِي كَانُواْ يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦٓ أَنۡ أَنذِرۡ قَوۡمَكَ مِن قَبۡلِ أَن يَأۡتِيَهُمۡ
عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ إِنِّي لَكُمۡ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ ٱعۡبُدُواْ
ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾ يَغۡفِرۡ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمۡ وَيُؤَخِّرۡكُمۡ
إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمًّىۚ إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُۚ لَوۡ كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوۡتُ قَوۡمِي لَيۡلٗا وَنَهَارٗا ﴿٥﴾ فَلَمۡ يَزِدۡهُمۡ دُعَآءِيٓ إِلَّا
فِرَارٗا ﴿٦﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوۡتُهُمۡ لِتَغۡفِرَ لَهُمۡ جَعَلُوٓاْ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ
ءَاذَانِهِمۡ وَٱسۡتَغۡشَوۡاْ ثِيَابَهُمۡ وَأَصَرُّواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ ٱسۡتِكۡبَارٗا ﴿٧﴾
ثُمَّ إِنِّي دَعَوۡتُهُمۡ جِهَارٗا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّيٓ أَعۡلَنتُ لَهُمۡ وَأَسۡرَرۡتُ
لَهُمۡ إِسۡرَارٗا ﴿٩﴾ فَقُلۡتُ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارٗا ﴿١٠﴾

﴿٤١﴾ وان ب هندەكێت ژ وان چێتر بگوهۆڕین، و ئەڤە ل بەر مە نەیا ب زەحمەتە و كەس نەشێت ڕێكێ ل مە بگریت. ﴿٤٢﴾ (هەی موحەمەد) ژ وان بگەڕە، بلا بمینە ب پویچاتییێت خۆڤە، و بلا د دنیایا خۆدا بلەزن، هەتا وێ ڕۆژا ب ترس و سەهم یا تۆبە و پەشێمانی تێدا بێ مفا، دبینن. ﴿٤٣﴾ ڕۆژا ب لەز ژ گۆڕستانان دەردكەڤن، و بەر ب جهێ كۆمبوونێڤە دچن، دێ بێژی یێ قەستا بوتێت خۆ دكەن، ئەوێت وان ب دەستێت خۆ چێكرین. ﴿٤٤﴾ وێ ڕۆژێ، ئەو چاڤ شۆڕ و ڕەزیل و ڕسوانە، ئەها ئەڤەیە ئەو ڕۆژا ئەو ل سەر دنیایێ پێ دهاتنە ترساندن [و وان یاری پێ دكرن و باوەری پێ نەدئینان، ئەڤرۆ دێ جزایێ وێ بێ باوەرییێ ب چاڤێ سەرێ خۆ بینن].

سۆرەتا نووح

ل مەكەهێ هاتییە خوارێ (٢٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مە نووح بۆ ملەتێ وی هنارت، و مە گۆتێ ملەتێ خۆ بترسینە ژ ئیزا و عەزابا خودێ، بەری ئەو بەرهنگاری تۆفانێ ببن و د تۆفانێدا بخەندقن. ﴿٢﴾ گۆت: هەی ملەتێ من، ئەز هەوە ب ئاشكەرایی ژ ئیزا و عەزابا خودێ دترسینم. ﴿٣﴾ ئەز فەرمانا هەوە دكەم هوین پەرستن و عەبدینیا خودایێ خۆ ب تنێ بكەن، و پارێزكارییا وی بكەن، و گوهدارییا من بكەن. ﴿٤﴾ دێ گونەهێت هەوە پویچ كەت، و ژییێ هەوە دێ درێژ كەت هەتا وەختەكێ دەستنیشانكری، ئەگەر ئەو وەختێ خودێ دەستنیشانكری هات، نە هوین پێش دكەڤن و نە پاش دكەڤن، ئەگەر هوین بزانن. ﴿٥﴾ گۆت: خودێوۆ من ب شەڤ و ڕۆژ (ئانكو هەمی وەختان) گازی ملەتێ خۆ دكر بۆ ڕێكا تە. ﴿٦﴾ بەلێ من چەند گازی وان دكر ئەو پتر ژ ڕێكا تە دویر دكەڤتن. ﴿٧﴾ و هەر جارا من داخواز ژ وان كربایە باوەرییێ ب تە بینن، دا گونەهێت وان نەهێلی، تلێت خۆ دكرنە د گوهێت خۆڕا، و جلكێت خۆ ب سەرێ خۆدا دئینان، دا من نەبینن و دا گول من نەبن، و هەر مانە ل سەر تێك و دویا خۆ، و ژ مەزناتی و دفنبلندی پشتا خۆ دانە باوەرییێ. ﴿٨﴾ پاشی من ب ئاشكەرایی و بێ ترس، گازی وان كر. ﴿٩﴾ پاشی من ب ئاشكەرایی و نەپەنی، گازی وان كر. ﴿١٠﴾ من گۆتە وان ل خودایێ خۆ بزڤڕن و ژێ بخوازن گونەهێت هەوە نەهێلیت، ب ڕاستی هەر ئەوە تۆبەیێ وەردگریت و گونەهان ژێ دبەت.

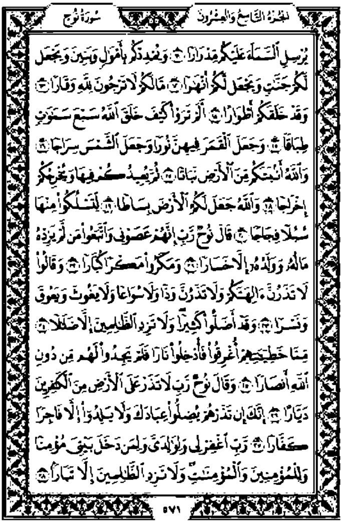

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل
لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ
طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾
وَاللَّهُ أَنبَتَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوا مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ
مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا
لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾
مِّمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُم مِّن دُونِ
اللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَّبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

﴿١١﴾ دێ بارانێ ل هەوە زێدەکەت، و دێ بارانێت بۆش و ل دویڤئێك بۆ هەوە بارینیت. ﴿١٢﴾ و دێ مال و زارۆکان ل هەوە زێدە کەت، و دێ هەوە ب چەم و باغ ئێخیت، و دێ ڕویبارێت ئاڤێ دەتە هەوە. ﴿١٣﴾ هەوە خێرە هوین ب دورستی ژ خودایێ خۆ ناترسن، و قەدر و مەزناتیا هێژاییی وی بۆ نادانن؟!. ﴿١٤﴾ و وی هوین د چەند قویناخاندا پێت داین (چیکەکا ئاڤێ، پاشی برتەکا خوینێ، پاشی پارچەیەکا گۆشتی و هۆسا...). ﴿١٥﴾ ما هوین دەستهەلاتداریا خودایێ خۆ د چێکرنا ئەسمانان‌دا نابینن، کا چاوا حەفت قاتێت ئەسمانان ل سەرێك ئێزناندینە. ﴿١٦﴾ و کا چاوا هەیڤ د ئەسمانێ دنیایێدا کریە ڕۆناهی بۆ ئەردی، و کا چاوا ڕۆژ بۆ هەوە کریە چرایەکێ گەش. ﴿١٧﴾ و خودێ بابێ هەوە ئادەم ژ ئاخێ چێکر، و هوین ب دویڤئێخستن د ئەردیدا. ﴿١٨﴾ و جارەکا دی دێ هەوە زڤرینیتەڤە ئەردی، و بێ گومان جارەکا دی دێ هەوە ژ ئەردی دەرئێخیتەڤە بۆ مەحشەرێ. ﴿١٩﴾ و خودێیە بۆ هەوە ئەرد دەشتکری و ڕاناییی بۆ ژینێ. ﴿٢٠﴾ دا هوین بشێن بۆ خۆ ڕێکێت بەرفرەهـ بۆ هاتن و چۆنێ و کاروانێت خۆ، د ئەردیدا بینن. ﴿٢١﴾ نووحی گۆت: خودێوۆ وان گوهداریا من نەکر و ب دویڤ زەنگین و گرەگر و کەنکەنەیێت خۆ کەفتن، ئەوێت مال و زارۆکێت وان ژ سەرداچوونێ و خوسارەتیێ پێڤەتر ل وان زێدە نەکری. ﴿٢٢﴾ و پیلان و ئێزیێت مەزن گێڕان. ﴿٢٣﴾ و گۆتنە دویکەڤتییێت خۆ: پەرستییێت خۆ نەهێلن، و وەدد و سوواع و (یەغووسی) و یەعووق و نەسری نەهێلن (نەڤە بوتێت وان بوون). ﴿٢٤﴾ و ڤان کەنکەنە و گرەگران گەلەك مرۆڤ پێت د سەرداپرین، ژ بەر ڤێ چەندێ [خودێوۆ] تو ژ خوسارەتی و گومڕاییێ پێڤەتر ل وان زێدە نەکە. ﴿٢٥﴾ ژ بەر خرابکاری و گونەهکاریا وان، مە ئەو د تۆفانێدا خەندقاندن ـ پاشی دێ وان کەینە د ئاگریدا ـ و وان ژ بلی خودێ کەس نەدیت وان ژ تۆفانێ قورتال بکەت. ﴿٢٦﴾ نووحی گۆت: خودێوۆ کەتێ ژ گاوران نەهێلە، ل سەر ڕوییێ ئەردی. ﴿٢٧﴾ ئەگەر تو وان بهێلی دێ بەندەیێت تە د سەردابەن، و یێ ژ وان ژی ببیت دێ هەر یێ خرابکار و گاور بیت. ﴿٢٨﴾ خودێوۆ تو گونەهێت من ژێ بە، و یێت دەیابێت من و هەر کەسێ بێتە د مالا مندا ژی ژ خودان باوەران، چ ژن چ مێر.. و ژ زیانێ و هیلاکێ پێڤەتر نەدە بەر زۆردار و گاوران.

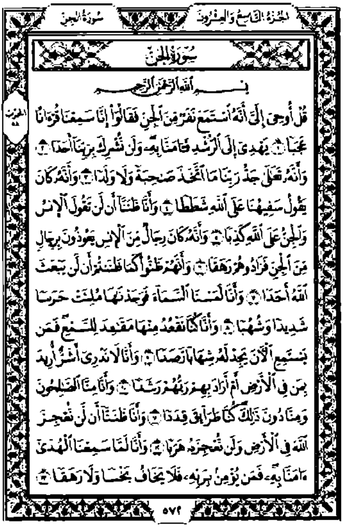

الجزء التاسع والعشرون سورة الجن

سورة الجن

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓا۟ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا
عَجَبًا ۝١ يَهْدِىٓ إِلَى ٱلرُّشْدِ فَـَٔامَنَّا بِهِۦ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ أَحَدًا ۝٢
وَأَنَّهُۥ تَعَٰلَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا ٱتَّخَذَ صَٰحِبَةً وَلَا وَلَدًا ۝٣ وَأَنَّهُۥ كَانَ
يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى ٱللَّهِ شَطَطًا ۝٤ وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن تَقُولَ ٱلْإِنسُ
وَٱلْجِنُّ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۝٥ وَأَنَّهُۥ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ ٱلْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ ٱلْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝٦ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا۟ كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ
ٱللَّهُ أَحَدًا ۝٧ وَأَنَّا لَمَسْنَا ٱلسَّمَآءَ فَوَجَدْنَٰهَا مُلِئَتْ حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهُبًا ۝٨ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَٰعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن
يَسْتَمِعِ ٱلْـَٔانَ يَجِدْ لَهُۥ شِهَابًا رَّصَدًا ۝٩ وَأَنَّا لَا نَدْرِىٓ أَشَرٌّ أُرِيدَ
بِمَن فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝١٠ وَأَنَّا مِنَّا ٱلصَّٰلِحُونَ
وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَآئِقَ قِدَدًا ۝١١ وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن نُّعْجِزَ
ٱللَّهَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُۥ هَرَبًا ۝١٢ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا ٱلْهُدَىٰٓ
ءَامَنَّا بِهِۦ ۖ فَمَن يُؤْمِنۢ بِرَبِّهِۦ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ۝١٣

٥٧٢

سۆرەتا جن

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ بێژە ملەتێ خۆ خودێ تەعالا وەحی بۆ من هنارت کو کۆمەکا ئەجنەیان گوهداریا قورئانێ کرن و باوەری پێ ئینان و موسلمان بوون، و پشتی زڤرینە ناڤ ملەتێ خۆ گۆتنە وان: مە گوول قورئانەکا نەدیتی [ئانکو وەکی وێ نەهاتیە گوولێ بوون و نەهاتیە دیتن] و کارلێکەر بوو. ﴿٢﴾ بەرێ مرۆڤی ددەتە ڕاستیێ و ڕوناهیێ، مە باوەری پێ ئینا کو کتێبا خودێیە، و ئەم ژ ئەڤرۆ بێڤە چو هەڤپشکان بۆ خودێ چێ ناکەین. ﴿٣﴾ بێ گومان خودێ یێ پاك و بلند و مەزنە، و چو ژن و زارۆك بۆ خۆ نەگرتینە. ﴿٤﴾ بێ فامێ مە (کو شەیتانە) تشتێ نەلایق و نەهەژی [و دویری ڕاستیێ] د دەرهەقێ خودێدا دگۆت. ﴿٥﴾ و مە هزر دکر ئەجنە و مرۆڤ چو درەوان د ڕاستا خودێدا ناکەن. ﴿٦﴾ و هندەك مرۆڤ هەبوون، پاراستن ژ ئەجنەیان دخواستن، و ئەجنەیان ئەو پتر سەردابرن و پتر وەستاندن. ﴿٧﴾ و وان مرۆڤان ژی وەکی هەوە ئەو هزرە دکر، خودێ کەسێ پشتی مرنێ ساخ ناکەت. ﴿٨﴾ ئەم چۆین دا بگەهینە ئەسمانی و گوهێ خۆ بدەینە ملیاکەتان، مە دیت ئەسمان یێ تژی زێرەڤان و نۆبەدارە [ژ ملیاکەتان]، و تژی ستێرە [ملیاکەت د وان وەردکەن یێ گوهداریا وان بکەت]. ﴿٩﴾ بەری نوکە مە ل ئەسمانان جهـ هەبوون بۆ گوهداریێ، و هەر ئێکێ ڤێ گاڤێ گوهداریێ بکەت، دێ بینیت ستێرەك د ڕێکێدا و ل بەر د ڕاوەستاینە. ﴿١٠﴾ و ئەم ئەجنە نوزانین کا بۆچی خودێ هندە زێرەڤان و نۆبەدار دانایینە د ئەسماناندا، ئەرێ خودێ دڤێت خەلکێ ئەردی بێشینیت یان بۆ خێرا وانە. ﴿١١﴾ و ژ مە یێت هەین موسلمان و نەموسلمان، و ئەم گەلەك ڕێك و ڕێبازین. ﴿١٢﴾ و مە دزانی خودایێ مە ل سەر مە یێ دەستهەلاتدارە، هەر جهێ ئەم لێ بین ئەم نەشێین ژ ئێزایا وی قورتال ببین. ﴿١٣﴾ وەختێ مە قورئان گوولێ بوویی تێکەر مە باوەری پێ ئینا و ئەم موسلمان بووین، و هەر کەسێ باوەریێ بینیت بلا پشت ڕاست بیت، نە خێرێت وی کێم دبن و نە گونەهێت وی پتر لێ دئێن.

وَأَنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَٰسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا ٱلْقَٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَأَلَّوِ ٱسْتَقَٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِّنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
ٱلْمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ
بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّى
لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَٰغًا
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَٰلَٰتِهِۦ ۚ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ
أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ
أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟ رِسَٰلَٰتِ
رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًۢا ﴿٢٨﴾

﴿١٤﴾ پشتی مە قورئان گولی بوویی هندەك ژ مە موسلمان بوون و باوەری ب پێغەمبەری ئینان، و هندەك ڤەدەربوون و باوەری نەئینان، و ئەوێت باوەری ئینایین ئەو ب سەر رێكا راست هەلبوون. ﴿١٥﴾ و ئەوێت باوەری نەئینابین دێ بنە داردوویێ دوژەهێ. ﴿١٦﴾ و ئەگەر ئەوێت گاوربوویین رێكا حەقیێ گرتبانە و موسلمان بووبانە، ئەم دا رزقێ وان بەرفرەهـ كەین. ﴿١٧﴾ دا وان پێ بجەربینن و هەچیێ گوهداریا خودایێ خۆ نەكەت، خودێ دێ وی تێخیتە د ئیزایەكا بێ ڤەبرین و بێ ڤەهەسیاندا. ﴿١٨﴾ و بێ گومان مزگەفت بەس جهێ هندێنە خودایێ مەزن ب تنێ تێدا بێتە پەرستن و كەسێ دی تێدا نەپەرێسن. ﴿١٩﴾ وەختێ بەندەیێ خودێ (موحەممەد) رابوویی و بانگ بۆ پەیاما خودێ هلدێرایی، ئەجنە لێ كۆمبوون و نێزیك بوو بچنە سەر ملێت ئێك، هندی هند لێ كۆم بوون، دا گوهێ خۆ بدەنە قورئانێ. ﴿٢٠﴾ [هەی موحەممەد] بێژە [وان گاورێت ژ تە دخوازن تو دینێ خۆ بهێلی، یان دبێژن ئەڤە موحەممەد چ دكەت]: ئەز بەس خودایێ خۆ دپەرێسم و ئەز چو هەڤپشكان بۆ خودایێ خۆ چێ ناكەم. ﴿٢١﴾ بێژە: [بەس من خێرا هەوە دڤیا بەلێ هوین نوزانن] ڤێجا ئەو خێرا من بۆ هەوە دڤێت ئەز نەشێم بگەهینمە هەوە، و ئیزایا هوین هەژی ئەز نەشێم بینمە سەرێ هەوە. ﴿٢٢﴾ بێژە: ژ بلی خودێ من چو مەفەر نینن، و من چو كەس نینە ژ بلی خودێ ئەز هەوارا خۆ بگەهینمێ و من بحەوینیت [ئەگەر ئەز پەیاما خودێ نەگەهینم یان نەگوهداریا وی بكەم]. ﴿٢٣﴾ چو جهـ من ناحەوینن ئەگەر ئەز پەیاما خودێ ب دورستی و بێ كێماسی نەگەهینمە هەوە، و هەر كەسێ نەگوهداریا خودێ و پێغەمبەرێ وی بكەت جزایێ وی ئاگرێ دوژەهێیە، دێ هەروهەر تێدا بیت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا گاڤا رۆژا پێ دئێنە ترساندن دبینن كو رۆژا قیامەتێیە، ئەها هنگی دێ زانن كا كی ژ وان كێم پشت و كێم هەژمارە [ئەو یان موسلمان]. ﴿٢٥﴾ بێژە: ئەز نوزانم كا رۆژا قیامەتێ، ئەوا هوین پێ دئێنە ترساندن یا نێزیكە یان نە [بەلێ دێ هەر ئێت]. ﴿٢٦﴾ خودێیە زانایێ تشتێ نەبەرچاڤ، و غەیبا خۆ بۆ كەسێ ئاشكەرا ناكەت. ﴿٢٧﴾ بۆ وی نەبیت یێ ئەو بۆ پەیاما پێغەمبەراتیێ هەلبژێریت، خودێ ملیاكەتان دهنێریت، دا ملیاكەت زێرەڤانیێ ل بەر سینگێ وی و ل پشت وی بكەن، و ژ ئەجنەیان بپارێزن. ﴿٢٨﴾ [خودێ تەعالا پێغەمبەرێت خۆ، ب ملیاكەتێت خۆ، ژ ئەجنەیان دپارێزیت] دا بشێن پەیاما خودایێ خۆ بگەهینن، و خودێ دزانیت كا چ ل نك وان هەیە، و ئاگەهـ ژ هویر و گران هەیە، و چو ل بەر بەرزە نابیت.

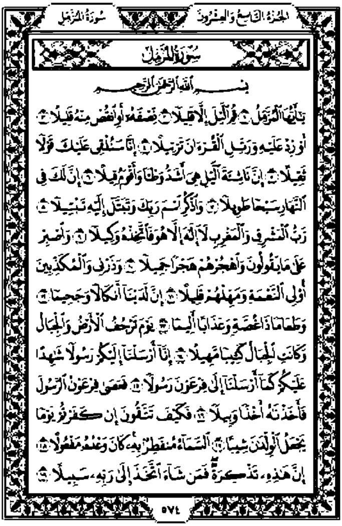

الجزء التاسع والعشرون

سورة المزمل

سورة المزمل

بسم الله الرحمن الرحيم

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُزَّمِّلُ ١ قُمِ ٱلَّيۡلَ إِلَّا قَلِيلٗا ٢ نِّصۡفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصۡ مِنۡهُ قَلِيلًا ٣
أَوۡ زِدۡ عَلَيۡهِ وَرَتِّلِ ٱلۡقُرۡءَانَ تَرۡتِيلًا ٤ إِنَّا سَنُلۡقِي عَلَيۡكَ قَوۡلٗا
ثَقِيلًا ٥ إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيۡلِ هِيَ أَشَدُّ وَطۡـٔٗا وَأَقۡوَمُ قِيلًا ٦ إِنَّ لَكَ فِي
ٱلنَّهَارِ سَبۡحٗا طَوِيلٗا ٧ وَٱذۡكُرِ ٱسۡمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلۡ إِلَيۡهِ تَبۡتِيلٗا ٨
رَّبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱتَّخِذۡهُ وَكِيلٗا ٩ وَٱصۡبِرۡ
عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱهۡجُرۡهُمۡ هَجۡرٗا جَمِيلٗا ١٠ وَذَرۡنِي وَٱلۡمُكَذِّبِينَ
أُوْلِي ٱلنَّعۡمَةِ وَمَهِّلۡهُمۡ قَلِيلًا ١١ إِنَّ لَدَيۡنَآ أَنكَالٗا وَجَحِيمٗا ١٢
وَطَعَامٗا ذَا غُصَّةٖ وَعَذَابًا أَلِيمٗا ١٣ يَوۡمَ تَرۡجُفُ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ
وَكَانَتِ ٱلۡجِبَالُ كَثِيبٗا مَّهِيلًا ١٤ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ رَسُولٗا شَٰهِدًا
عَلَيۡكُمۡ كَمَآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ رَسُولٗا ١٥ فَعَصَىٰ فِرۡعَوۡنُ ٱلرَّسُولَ
فَأَخَذۡنَٰهُ أَخۡذٗا وَبِيلٗا ١٦ فَكَيۡفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرۡتُمۡ يَوۡمٗا
يَجۡعَلُ ٱلۡوِلۡدَٰنَ شِيبًا ١٧ ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرُۢ بِهِۦۚ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَفۡعُولًا ١٨
إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ١٩

٥٧٤

سورەتا موزەمیل

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٢٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی ئەو كەسێ جلكێت خۆ د خۆ وەركرین. ﴿٢﴾ شەڤێ هەمییێ ڕابە نڤێژان بكە، كێمەك تێ نەبیت. ﴿٣﴾ نیڤەكا شەڤێ یان كێمتر ژێ. ﴿٤﴾ یان ژ نیڤێ زێدەتر، و قورئانێ هێدی (ل سەر خۆ) بخوینە. ﴿٥﴾ ئەم دێ ئاخفتنەكا گران ب سەر تەدا ئینین و دارێژین. ﴿٦﴾ ڕابوونا شەڤێ چێتر دل و دەڤان دكەتە تێك، و گۆتنێ سەرڕاست و دورستتر لێ دكەت. ﴿٧﴾ و د ڕۆژێدا تە دەلیڤەیەكا درێژ یا هەی بۆ ب جهئینانا كاروباران. ﴿٨﴾ ب شەڤ و ڕۆژ ناڤێ خودایێ خۆ بینە، و خۆ بۆ پەرستنا وی ڤالا بكە. ﴿٩﴾ خودایێ ڕۆژهەلات و ڕۆژئاڤایێ، چو پەرستی یێت ڕاست و دورست ژ وی پێڤەتر نینن، ئەوی بۆ خۆ بكە پشت. ﴿١٠﴾ بێنا خۆ فرەه بكە ل سەر وی تشتێ دبێژن، و ب جوامێری پشتا خۆ بدە وان. ﴿١١﴾ تو ڤان بێ باوەرێت قیامەتێ درەو ددانن و حالخۆش بهێلە ب هیڤیا منە، ئەز دێ جزایێ وان دەمێ، پیچەكێ بێنا خۆ ل وان فرەه بكە. ﴿١٢﴾ مە قەید و زنجیر و دۆژەهەكا سنجری یا هەی. ﴿١٣﴾ و مە خوارنەك یا هەی، د گەوریا كەسێدا ناچیت، و مە ئیزایەكا ب ژان و دژوار یا هەی. ﴿١٤﴾ ڕۆژا ئەرد و چیا دلەرزن، و چیا دبنە گركێت خیزی. ﴿١٥﴾ مە پێغەمبەرەك یێ بۆ هەوە هنارتی كو ڕۆژا قیامەتێ شادەیییێ ل سەر هەوە بدەت، هەروەكی مە پێغەمبەرەك بۆ فیرعەونی ژی هنارتی. ﴿١٦﴾ و فیرعەونی گوهداریا پێغەمبەری نەكر، و باوەری پێ نەئینا، مە هنگاڤت، هنگاڤتەكا دژوار. ﴿١٧﴾ ئەگەر هوین باوەرییێ نەئینن، دێ چاوا خۆ ژ ئیزا و نەخۆشیا ڕۆژەكێ پارێزن، بچویكان پیر دكەت. ﴿١٨﴾ ژ سەهما وێ ڕۆژێ، تێك و دەرز دكەڤنە ئەسمانی، و ژڤانێ خودێ ب هاتنا وێ ڕۆژێ هەر دێ ئێت. ﴿١٩﴾ ئەڤە هەمی بیرئینانەكە، یێ بڤێت ژ بێ ئاگەهی و نەگوهداران ل خۆ بزڤریت، بلا ڕێكەكێ بیبیت خۆ پێ بگەهیتە خودێ (ئەو ژی ڕێكا باوەرییە).

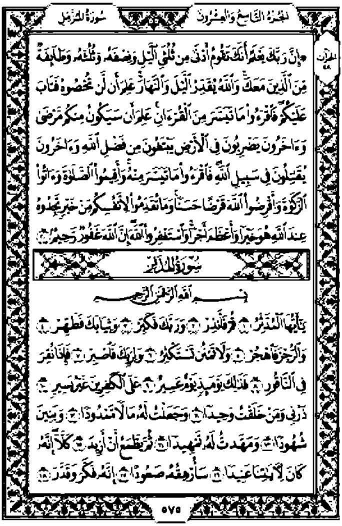

الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ المُزَّمِّل

الحزب

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ ٱلَّيْلِ وَنِصْفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ وَطَآئِفَةٌ
مِّنَ ٱلَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ ۖ فَٱقْرَءُوا۟ مَا تَيَسَّرَ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ
وَءَاخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى ٱلْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ ۙ وَءَاخَرُونَ
يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ فَٱقْرَءُوا۟ مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟
ٱلزَّكَوٰةَ وَأَقْرِضُوا۟ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَٱسْتَغْفِرُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌۢ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ ٱلْمُدَّثِّرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾
وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَٱصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا نُقِرَ
فِى ٱلنَّاقُورِ ﴿٨﴾ فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾
ذَرْنِى وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُۥ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ
شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدتُّ لَهُۥ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّآ ۖ إِنَّهُۥ
كَانَ لِءَايَٰتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُۥ صَعُودًا ﴿١٧﴾ إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

٥٧٥

﴿٢٠﴾ خودایێ تە ئاگەهدارە کو تو و هندەک ژ وان کەسان، ئەوێت د گەل تە [ژ خودان باوەران] نێزیکی دوسێکێت شەڤێ و جارنا نیڤەکا شەڤێ، و هندە جاران سێکەکا شەڤێ بۆ شەڤنڤێژان رادبن، و خودێ درێژاهیا شەڤ و رۆژان ددانیت و دزانیت، دزانیت هوین نەشێن هەمی وەختێت شەڤێ رابن، ژ بەر هندێ ل هەوە ناگریت، و هەر وەختێ هوین رابوون کا هوین چەند دشێن هند بخوینن (هند نڤێژان بکەن)، دزانیت هندەک ژ هەوە دێ نەساخ بن، و هندەک ژ هەوە دێ وەغەران کەن ژ بۆ رزقێ خۆ پەیدا بکەن، و هندەک ژ هەوە د رێکا خودێدا دێ جیهادێ کەن، و قورئانێ هند بخوینن [د نڤێژێدا] هندی هەوە پێ چێ بیت، و نڤێژێت خۆ بکەن و بارا خودێ ژ مالێ خۆ بدەن، و خێرێ د رێکا خودێدا بکەن، هەر خێرەکا هوین بۆ خۆ بکەن هوین دێ ل دەڤ خودایێ خۆ چێتر و ب خێرتر بینن، ژ خودێ بخوازن ل گونەهێت هەوە ببۆریت، بێ گومان هەر خودێیە گونەهـ ژێبەر و دلۆڤان.

سۆرەتا مودەثر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٥٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ هەی کەسێ تە جلکێت خۆ ب سەر خۆ دادایین. ﴿٢﴾ رابە و کارێ خۆ بکە و خۆ بەرهەڤ بکە، و خەلکی ئاگەهدار بکە. ﴿٣﴾ و خودایێ خۆ ب تنێ، مەزن بکە [مەزناتیێ ب بال کەسێ دیڤە لێ نەدە، بەس خودێ پێ مەزنە]. ﴿٤﴾ و جلکێت خۆ بژوین بکە ژ پیساتیێ (ئانکو دلێ خۆ پاقژ بکە). ﴿٥﴾ و خۆ ژ بوت پەرێسیێ دویر بێخە. ﴿٦﴾ و قەنجیێ نەکە منەت ل سەر کەسێ، و قەنجیێ ب نیەتا هندێ نەکە زێدەتر بۆ تە بێتە شوینێ. ﴿٧﴾ ژبۆ خودایێ خۆ، بێنا خۆ ل سەر ئێزا و نەخۆشیێ فرەهـ بکە. ﴿٨﴾ و رۆژا پف ل بۆقێ دئێتە دان. ﴿٩﴾ هنگی رۆژەکا گران و نەخۆشە. ﴿١٠﴾ ل سەر گاوران نەیا ب ساناهیە. ﴿١١﴾ ژ من و وی ڤەبە، (وەلیدێ کورێ موغیرەیی) یێ من ئەو دایی و ئەو ب تنێ. ﴿١٢﴾ و پاشی من کریە خودان ملک و مالەکێ بەرفرەهـ. ﴿١٣﴾ و من هند کورێ دایینێ، ل دۆر خڕ بین و هەردەم د گەل بن. ﴿١٤﴾ و من دنیاداری بۆ سڤک و خۆش کری. ﴿١٥﴾ پشتی ڤێ هەمیێ، چاڤێ وی لێیە ئەز هەر بۆ زێدە بکەم. ﴿١٦﴾ نەخێر ئەز چویێ دێ نادەمێ، نەخێر ئەو بۆ ڤێ قورئانێ گەلەکێ مەژێ هشک و سەرڕەق بوو. ﴿١٧﴾ ئەز دێ چاما رەش لێمە سەرێ وی. ﴿١٨﴾ وی هزرەک بر، تێک ئینا، ڤیا تشتەکی د دەرهەقێ قورئانێدا بێژیت.

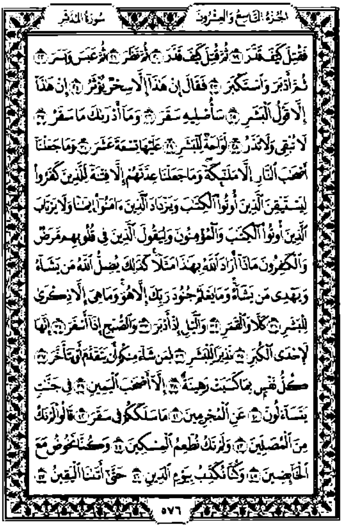

الجزء التاسع والعشرون سورة المدثر

فَقُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾
ثُمَّ أَدۡبَرَ وَٱسۡتَكۡبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ يُؤۡثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنۡ هَٰذَآ
إِلَّا قَوۡلُ ٱلۡبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصۡلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾
لَا تُبۡقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٞ لِّلۡبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيۡهَا تِسۡعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلۡنَآ
أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةٗۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ
لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنٗا وَلَا يَرۡتَابَ
ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ
وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ
وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَۚ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ
لِلۡبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَٱلۡقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّيۡلِ إِذۡ أَدۡبَرَ ﴿٣٣﴾ وَٱلصُّبۡحِ إِذَآ أَسۡفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا
لَإِحۡدَى ٱلۡكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرٗا لِّلۡبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن يَتَقَدَّمَ أَوۡ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾
كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّآ أَصۡحَٰبَ ٱلۡيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّٰتٖ
يَتَسَآءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمۡ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُواْ لَمۡ نَكُ
مِنَ ٱلۡمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمۡ نَكُ نُطۡعِمُ ٱلۡمِسۡكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
ٱلۡخَآئِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلۡيَقِينُ ﴿٤٧﴾

٥٧٦

﴿١٩﴾ خودێ كوشتى چ گۆت؟. ﴿٢٠﴾ جارەكا دى خودێ كوشتى چ گۆت، و چاوا گۆت؟ ﴿٢١﴾ جارەكا دى دا هزرا خۆ. ﴿٢٢﴾ پاشى ناڤچاڤێت خۆ كرنە گرێ، و خۆ گەلەك تەحل و ترش كر. ﴿٢٣﴾ پاشى پشت دا باوەريێ، و خۆ ژ هەقيێ و ڕاستيێ مەزنتر ديت. ﴿٢٤﴾ گۆت: هەبيت نەبيت ئەڤە سێرەيەكە ژ بەرێ وەرە، دەست بۆ دەست دێتە ڤەگوهاستن. ﴿٢٥﴾ هەبيت نەبيت ئەڤە گۆتنا مرۆڤانە [نەگۆتنا خودێيە]. ﴿٢٦﴾ دێ وى ئاڤێژنە د ئاگرەكێ سنجريدا. ﴿٢٧﴾ تو دزانى ئەو ئاگرێ سنجرى چيیە؟ ﴿٢٨﴾ ئاڤاهى د چو ناهێليت. ﴿٢٩﴾ ژ دوير يا ديارە بۆ مرۆڤان. ﴿٣٠﴾ نوزدە زێرەڤان ل سەر د ڕاوەستاينە. ﴿٣١﴾ و مە زێرەڤانێت ئاگرێ دۆژەهێ ژ ملياكەتان پێڤەتر چێ نەكرينە، و مە هەژمارا وان ژ بەر هندێ يا كرييە هندە دا بێ باوەران بجەڕبينين، و دا خودان كتێب (جوهى و فەلە) پشت ڕاست ببن كو ئەڤ قورئانە يا ژ نك خودێ هاتى، و دا باوەرييا خودان باوەران پتر لێ بێت، و دا خودان كتێب و خودان باوەر ب گۆمان نەكەڤن (ل هەژمارا وان)، و دا ئەوێت دلێ وان گۆمان و دوروويياتى تێدا و گاور بێژن: خودێ ج مەخەد ب دياركرنا ڤێ هەژمارێ هەيە، هۆسا يێ خودێ بڤێت گومڕا دكەت و يێ بڤێت ڕاستەڕێ دكەت، و كەس نوزانيت كا خودايێ تە چەند لەشكەر هەيە و كا چنە، و ئەڤ ئاگرە (دۆژەهە) ژ دەرس و چامەيان پێڤەتر نينە بۆ مرۆڤان. ﴿٣٢﴾ نە بلا ل خۆ بزڤڕن، سويند ب هەيڤێ. ﴿٣٣﴾ و سويند ب شەڤێ دەمێ ب تارييا خۆڤە دچيت. ﴿٣٤﴾ و سويند ب سپێدەيێ دەمێ ب ڕۆناهييا خۆڤە دێت. ﴿٣٥﴾ بێ گۆمان ئەڤ دۆژەهە ئێزا و ئاتافەكا مەزنە، چاوا ژێ ناترسن و ترانەيان پێ دكەن. ﴿٣٦﴾ ئەڤ ئاگرە ئاگەهداركرنە بۆ مرۆڤان، دا گوهدارييا فەرمانێت خودێ بكەن. ﴿٣٧﴾ بۆ يێ بڤێت بێتە پێش ب كرنا خێرێ و باشيێ، يان ڤەمينيت ب كرنا گونەهان. ﴿٣٨﴾ هەر كەسەك د گەرەوا كارێ خۆدايە و پێڤە گريدايیە [ژێ دەرناكەڤيت هەتا مافێت ل سەر، ژێ نەئێنە ستاندن]. ﴿٣٩﴾ ئەو تێ نەبن ئەوێت كتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگرن. ﴿٤٠﴾ د بەحەشتاندا پسيارا ئێك و دو دكەن. ﴿٤١﴾ ژ حالێ گونەهكاران. ﴿٤٢﴾ [دبێژنە گونەهكاران]: چ هوين كرنە د [ڤێ] دۆژەهێدا. ﴿٤٣﴾ [گونەهكار] دێ بێژن: د دنيايێدا مە نڤێژ بۆ خودايێ خۆ نەدكرن. ﴿٤٤﴾ و مە نان نەددا فەقير و ژاران. ﴿٤٥﴾ مە ژى وەكى خەلكى خۆ دهاڤێتە هەمى كاران، چ باش چ خراب. ﴿٤٦﴾ و مە د دنيايێدا باوەرى ب ڕۆژا جزادانێ نەدئينا. ﴿٤٧﴾ ئەم د هۆسا بووين، هەتا مرن ب سەر مەدا هاتى.

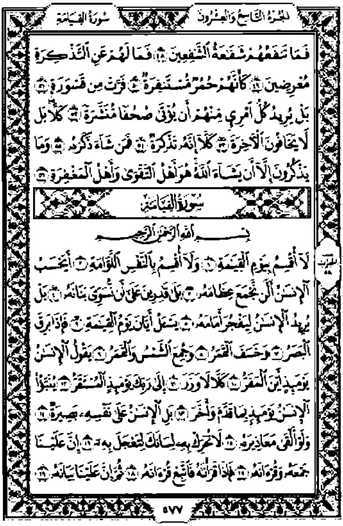

الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ
سُورَةُ القِيَامَةِ

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ (٤٨) فَمَا لَهُمْ عَنِ ٱلتَّذْكِرَةِ
مُعْرِضِينَ (٤٩) كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ (٥٠) فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍۭ (٥١)
بَلْ يُرِيدُ كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً (٥٢) كَلَّا ۖ بَل
لَّا يَخَافُونَ ٱلْءَاخِرَةَ (٥٣) كَلَّآ إِنَّهُۥ تَذْكِرَةٌ (٥٤) فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ (٥٥) وَمَا
يَذْكُرُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ أَهْلُ ٱلتَّقْوَىٰ وَأَهْلُ ٱلْمَغْفِرَةِ (٥٦)

سُورَةُ القِيَامَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقْسِمُ بِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ (١) وَلَآ أُقْسِمُ بِٱلنَّفْسِ ٱللَّوَّامَةِ (٢) أَيَحْسَبُ
ٱلْإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُۥ (٣) بَلَىٰ قَٰدِرِينَ عَلَىٰٓ أَن نُّسَوِّىَ بَنَانَهُۥ (٤) بَلْ
يُرِيدُ ٱلْإِنسَٰنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُۥ (٥) يَسْـَٔلُ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلْقِيَٰمَةِ (٦) فَإِذَا بَرِقَ
ٱلْبَصَرُ (٧) وَخَسَفَ ٱلْقَمَرُ (٨) وَجُمِعَ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ (٩) يَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ
يَوْمَئِذٍ أَيْنَ ٱلْمَفَرُّ (١٠) كَلَّا لَا وَزَرَ (١١) إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمُسْتَقَرُّ (١٢) يُنَبَّؤُا۟
ٱلْإِنسَٰنُ يَوْمَئِذٍۭ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ (١٣) بَلِ ٱلْإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ بَصِيرَةٌ (١٤)
وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُۥ (١٥) لَا تُحَرِّكْ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِۦٓ (١٦) إِنَّ عَلَيْنَا
جَمْعَهُۥ وَقُرْءَانَهُۥ (١٧) فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ (١٨) ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُۥ (١٩)

٥٧٧

﴿٤٨﴾ مەهدەرا مەهدەرچیان، چو مفایی ناگەهینیتە وان. ﴿٤٩﴾ بۆچی پشتا خۆ ددەنە قورئانێ و گوهێ خۆ نادەنێ. ﴿٥٠﴾ دێ بێژی کەرێت ڕاتەقیاینە. ﴿٥١﴾ ژ شێرەکی یێت ڕەڤین. ﴿٥٢﴾ بەلێ هەر ئێکی ژ وان، دڤیا بۆ وی ژی کتێبەك هاتبایە، هەروەکی بۆ پێغەمبەری هاتی. ﴿٥٣﴾ نەخێر بلا ل وێ هیڤیێ نەبن، بەلێ ب ڕاستی وان باوەری ب ڕۆژا قیامەتێ نینە و ژێ ناترسن. ﴿٥٤﴾ نەخێر وەنینە وەکی ئەو د ڕاستا قورئانێدا دبێژن، قورئان ئاخڤتنا خودێیە، و بیرئینان و شیرەتە. ﴿٥٥﴾ و یێ بڤێت دێ باوەریێ پێ ئینیت، و بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگریت. ﴿٥٦﴾ و بەس ئەو دێ بۆ خۆ شیرەتان ژێ وەرگریت یێ خودێ بۆ ڤیایی، و هەر خودێیە خودانێ پارێزکاریێ و خودانێ گونەهـ ژێبرنێ.

سۆرەتا ئەلقیامە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٤٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویندێ ب ڕۆژا ڕابوونێ و دویماهیێ دخۆم. ﴿٢﴾ و سویند ب نەفسا خێرخواز و زیندە لۆمەکاری خۆ [لۆمەی خۆ دکەت ل سەر خەلەتیێ، کا بۆچی کر، و ل سەر باشیێ کا بۆچی نەکر]. ﴿٣﴾ ئەرێ ما مرۆڤ هزر دکەت ئەم نەشێین جارەکا دی هەستیکێت وی لێك بدەین. ﴿٤﴾ بەلێ.. ئەم دشێین سەرتلێت وی ژی وەکی بەرێ چێ بکەین. ﴿٥﴾ مرۆڤی دڤێت ب ڤێ ئینکارکرنێ چو د دلێ خۆدا نەهێلیت، و ڕێکا خرابیێ ل بەر هەر یا ڤەکری بیت. ﴿٦﴾ دبێژیت کا کەنگی ڕۆژا قیامەتێ دێ ئێت. ﴿٧﴾ وەختێ چاڤ زیق دبن، ژ ترساندا نە بێن نە بچن. ﴿٨﴾ و وەختێ هەیڤ نەما، غەیری و تاری بوو. ﴿٩﴾ و وەختێ ڕۆژ و هەیڤ ڤێك دکەڤن و دگەهنە ئێك. ﴿١٠﴾ ئەها هنگی مرۆڤ دێ بێژیت کیڤە بڕەڤم. ﴿١١﴾ نەخێر ڕێ چو ڕێك نینن. ﴿١٢﴾ وێ ڕۆژێ زڤڕین بۆ نك خودێیە، وێ ڕۆژێ هەمی ل دەڤ خودێ دێ ئێورن. ﴿١٣﴾ وێ ڕۆژێ کار و کریارێت مرۆڤی هەمی، هویر و گر، دێ بۆ مرۆڤی ئێنە گۆتن، و مرۆڤ دێ بینیت. ﴿١٤﴾ مرۆڤ ب خۆ ل سەر خۆ دێ بیتە شاهد. ﴿١٥﴾ ڤێجا چەند هەجەتان ژی بگریت فایدێ وی ناکەن. ﴿١٦﴾ [هەی پێغەمبەر] ئەزمانێ خۆ ب لەز ل قورئانێ نەگەڕینە ژ ترسا ژ بیرکرنێ. ﴿١٧﴾ ب ڕاستی ل سەر مەیە ئەم ڤێ قورئانێ د سینگێ تەدا کۆم بکەین، و بێخینە سەر ئەزمانێ تە کو تو بخوینی. ﴿١٨﴾ ڤێجا ئەگەر مە بۆ تە خواند، گوهێ خۆ بدە خواندنێ [و ژ بەر خواندنا وێ ئەزمانێ خۆ نەلڤلڤینە و بێ دەنگ بە، پشتی ئەم بۆ تە دخوینین پاشی بخوینە، هەروەکی بۆ تە هاتیە خواندن ئەم دێ ل سەر تە ساناهی و سڤك کەین]. ﴿١٩﴾ پاشی ل سەر مەیە ئەم بۆ تە ئاشکەرا بکەین، و ڕۆنکرنا وێ نیشا تە بدەین.

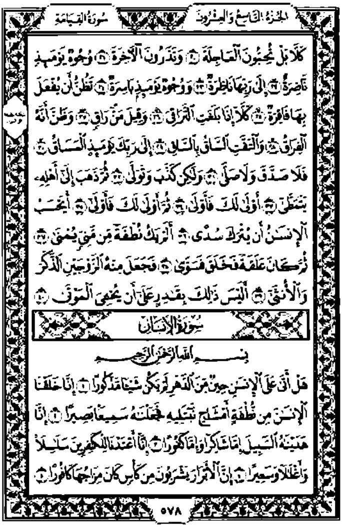

الجُزْءُ التَّاسِعُ وَالعِشْرُونَ سُورَةُ القِيَامَةِ

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ ٱلْءَاخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
نَّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍۭ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ
بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾ كَلَّآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلتَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْۜ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ
ٱلْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَٱلْتَفَّتِ ٱلسَّاقُ بِٱلسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾
فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿٣١﴾ وَلَـٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ
يَتَمَطَّىٰٓ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰٓ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ
ٱلْإِنسَـٰنُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾ أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾
ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ
وَٱلْأُنثَىٰٓ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَـٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحْـِۧىَ ٱلْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سُورَةُ الإِنسَانِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى ٱلْإِنسَـٰنِ حِينٌ مِّنَ ٱلدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْـًٔا مَّذْكُورًا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا
ٱلْإِنسَـٰنَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَـٰهُ سَمِيعًۢا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا
هَدَيْنَـٰهُ ٱلسَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَـٰفِرِينَ سَلَـٰسِلَا۟
وَأَغْلَـٰلًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

٥٧٨

﴿٢٠﴾ نەخێر نەكو هوین ل هاتنا ڕۆژا قیامەتێ ب شكن، بەلێ هوین ل دنیایێ ب لەزن [هوین گەلەك حەژێ دكەن]. ﴿٢١﴾ وهوین و پشتا خۆ ددەنە ئاخرەتێ. ﴿٢٢﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د گەش و خۆشن. ﴿٢٣﴾ بەرێ وان یێ ل خودایێ وان و خودایێ خۆ دبینن. ﴿٢٤﴾ و هندەك سەروچاڤ وێ ڕۆژێ د نەحل و ترشن. ﴿٢٥﴾ دزانن كو ئاتافەكا مەزن دێ ب سەر واندا ئێت، و پشتێ ل وان شكێنیت. ﴿٢٦﴾ نەخێر وەنەكەن و ل خۆ بزڤڕن، چ گاڤا ڕوح گەهشتە قولقولكا ستۆی، و مرۆڤ كەڤتە د سەكەراتێدا. ﴿٢٧﴾ و خەلكێ مالا وی گۆت: كا كی هەیە دەرمانەكی یان چارەیەكێ بۆ بینیت. ﴿٢٨﴾ و پشت ڕاست بوو كو مرنە، و دێ كەس و كارێت خۆ هێلیت. ﴿٢٩﴾ و پێیێت وی تێك ئالیان. ﴿٣٠﴾ ئەڤا هنگی بەر ب خودێڤە دێ ئینە ئاژۆتن. ﴿٣١﴾ نە [وی] باوەری ب قورئانێ ئینا، و نە [وی] نڤێژ كرن. ﴿٣٢﴾ بەلێ درەو دانان، و پشت دا وان. ﴿٣٣﴾ و [نە بەس ئەڤە وی كر] پاشی قەبە چۆ مالا خۆ. ﴿٣٤﴾ ئیزا ل سەر ئیزایێ بۆ تە بیت [هەی بێ باوەر]. ﴿٣٥﴾ پاشی ل سەر ئیزایێ بۆ تە بیت [هەی بێ باوەر]. ﴿٣٦﴾ ئەرێ مرۆڤ هزر دكەت، هەما دێ هۆسا مینیت، بێ حساب د گەل بێتەكرن. ﴿٣٧﴾ ما نە چێكەكا ئاڤێ بوو، كەڤتیە د مالبچویكیدا؟. ﴿٣٨﴾ پاشی بوو خوینپارە، پاشی خودێ چێكر و دورستكر، دەست و پێ و چاڤ و گوهـ دانێ. ﴿٣٩﴾ و ژن و مێر هەر ژ وی چێكرن [ئانكو كچ و كوڕ ب دویڤ ئێخستن]. ﴿٤٠﴾ ئەرێ ما ئەوێ هوین هۆسا داین، نەشێت مریان ساخ بكەتەڤە؟.

سۆرەتا ئینسان

ل مەدینەیێ هاتیە خوارێ (٣١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب ڕاستی و بێ گۆمان دەمەكێ درێژ یێ ب سەر مرۆڤیدا بۆری، و ئەو نەبوو، و یێ نەنیاس بوو. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مە مرۆڤ ژ چێكەكا ئاڤا ژن و مێران یا تێكەل یێ چێكری، دا بجەربینین كا پاشی دێ چ كار و كریاران كەت، و مە ب گوهـ و چاڤ ئێخست. ﴿٣﴾ بێ گۆمان مە ڕێك یا بۆ ڕۆنكری، ڤێجا یان دێ یێ شوكوردار بیت و نیعمەت و كەرەمێت خودێ د گەل كرین ژ بیر ناكەت، یان دێ ژ ڕێ دەركەڤیت و دێ یێ بێ نان و خوێ بیت، و ڕێكا خرابیێ دێ گریت. ﴿٤﴾ مە بۆ گاور و بێ باوەران زنجیر و قەید و ئاگرێ سنجرێ یێ بەرهەڤكری. ﴿٥﴾ بێ گۆمان مرۆڤێت قەنج و خودان باوەر، دێ ژ پەرداغەكا تێكەلی كافورێ ڤەخۆن.

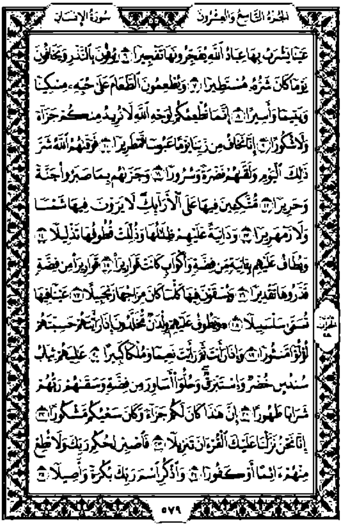

عَيۡنٗا يَشۡرَبُ بِهَا عِبَادُ ٱللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفۡجِيرٗا ٦ يُوفُونَ بِٱلنَّذۡرِ وَيَخَافُونَ
يَوۡمٗا كَانَ شَرُّهُۥ مُسۡتَطِيرٗا ٧ وَيُطۡعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسۡكِينٗا
وَيَتِيمٗا وَأَسِيرًا ٨ إِنَّمَا نُطۡعِمُكُمۡ لِوَجۡهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمۡ جَزَآءٗ
وَلَا شُكُورًا ٩ إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوۡمًا عَبُوسٗا قَمۡطَرِيرٗا ١٠ فَوَقَىٰهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ
ذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمِ وَلَقَّىٰهُمۡ نَضۡرَةٗ وَسُرُورٗا ١١ وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُواْ جَنَّةٗ
وَحَرِيرٗا ١٢ مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِۖ لَا يَرَوۡنَ فِيهَا شَمۡسٗا
وَلَا زَمۡهَرِيرٗا ١٣ وَدَانِيَةً عَلَيۡهِمۡ ظِلَٰلُهَا وَذُلِّلَتۡ قُطُوفُهَا تَذۡلِيلٗا ١٤
وَيُطَافُ عَلَيۡهِم بِـَٔانِيَةٖ مِّن فِضَّةٖ وَأَكۡوَابٖ كَانَتۡ قَوَارِيرَا۠ ١٥ قَوَارِيرَاْ مِن فِضَّةٖ
قَدَّرُوهَا تَقۡدِيرٗا ١٦ وَيُسۡقَوۡنَ فِيهَا كَأۡسٗا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ١٧ عَيۡنٗا فِيهَا
تُسَمَّىٰ سَلۡسَبِيلٗا ١٨ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيۡهِمۡ وِلۡدَٰنٞ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيۡتَهُمۡ حَسِبۡتَهُمۡ
لُؤۡلُؤٗا مَّنثُورٗا ١٩ وَإِذَا رَأَيۡتَ ثَمَّ رَأَيۡتَ نَعِيمٗا وَمُلۡكٗا كَبِيرًا ٢٠ عَٰلِيَهُمۡ ثِيَابُ
سُندُسٍ خُضۡرٞ وَإِسۡتَبۡرَقٞۖ وَحُلُّوٓاْ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٖ وَسَقَىٰهُمۡ رَبُّهُمۡ
شَرَابٗا طَهُورًا ٢١ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمۡ جَزَآءٗ وَكَانَ سَعۡيُكُم مَّشۡكُورًا ٢٢
إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ تَنزِيلٗا ٢٣ فَٱصۡبِرۡ لِحُكۡمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعۡ
مِنۡهُمۡ ءَاثِمًا أَوۡ كَفُورٗا ٢٤ وَٱذۡكُرِ ٱسۡمَ رَبِّكَ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا ٢٥

الحزب

﴿٦﴾ ئەڤ ئاڤە کانیەکە خودێناس ژێ ڤەدخۆن، مرۆڤ د دویڤ خۆرا رادکێشیت کیڤە بچیت دێ د دویڤرا ئیت، و چاوا بڤێت دێ وەسا دەربیت. ﴿٧﴾ ئەڤ خودێناسە ئەون ئەوێت تشتێ ئیخستینە سەر خۆ ب جهـ دکەن، و ژ رۆژەکێ دترسن ئەنگاڤی و نەخۆشیا وێ یا ئەڤاییە، کەس ژێ ڤەدەر نینە. ﴿٨﴾ و ئەو خوارنا ئەو حەژێ دکەن و هەوجە، ددەنە هەژار و سێوی و دیلان. ﴿٩﴾ دبێژنە وان: ئەم ڤێ خوارنێ د رێیا خودێدا ددەینە هەوە، مە چو بەرانبەر ژ هەوە نەڤێت، نە خەلات و نە شوکورداری. ﴿١٠﴾ ئەم ڤێ چەندێ دکەین چونکی ئەم ژ خودایێ خۆ دترسین، دا مە ژ رۆژەکا ترش و تەحل و گران بپارێزیت. ﴿١١﴾ ژ بەر باشیا وان، خودێ ئەو ژ نەخۆشیا وێ رۆژێ پاراستن، و رۆناهی و گەشاتی ئیخستە د سەر و چاڤێت واندا. ﴿١٢﴾ و ژ بەر بێنفرەهیا وان، ب بەحەشتێ و ئارمویشی خەلاتکرن. ﴿١٣﴾ سەر تەختێت نەرم و خۆش و چارچەفکری د بەحەشتێدا پالداینە، نە گەرمێ دبینن نە سەرمایێ. ﴿١٤﴾ و سیەرا داروبارێ بەحەشتێ نێزیکی وانە، و فێقی و بەرێ وان داروباران یێ بەردەستە. ﴿١٥﴾ و خزمەتکار، ئامانێت زیڤی و پەرداغێت تەنك و زەلال، ل بەر وان دگێرن. ﴿١٦﴾ ئامان ژ زیڤینە و بەس تێرا وان یا تێ هەی نە کێم نە زێدە. ﴿١٧﴾ و ئەڤ خودان باوەرە د بەحەشتێدا ژ پەرداغەکێ ڤەدخۆن، تێکەلی زنجەبیلییە. ﴿١٨﴾ ژ کانیەکێ ڤەدخۆن دبێژنێ سەلسەبیل [ئانکو خۆش و نەرم و شرین و سڤك]. ﴿١٩﴾ و هندەك خزمەتکارێت بچویك ل بەر خزمەتا وان دگەرن، هەروهەر تێدانە، و هەروەکی خۆ دمینن، ئەگەر تو ببینی دێ بێژی لولو و مراری یێت بەلاڤن. ﴿٢٠﴾ و ئەگەر تو خۆشییێت بەحەشتێ ببینی، دێ بینی ملکەکێ بەرفرەهە، و بێ حسێب خۆشینە. ﴿٢١﴾ و جلکێت ب خەمل و کەسك ل بەر وانە، ژ ئارمویشێ تەنك و ستویر، و بازنێت زیڤی دکەنە دەستێت خۆ، و خودایێ وان ڤەخوارنەکا زەلال و پاقژ دێ دەتە وان. ﴿٢٢﴾ [خودایێ مەزن دێ بێژتە وان]: ئەها ئەڤە خەلاتێ بزاڤا هەوەیە، مە بزاڤا هەوە قەبویل کر و مە خەلات کر. ﴿٢٣﴾ مە قورئان پێچ پێچە بۆ تە یا هنارتی. ﴿٢٤﴾ ڤێجا بێنا خۆ ل سەر گەهاندنا حوکمێ خودێ فرەهـ بکە، و گوهداریا چو گونەهکار و بێ باوەران ژ وان نەکە. ﴿٢٥﴾ و بەردەوام ناڤێ خودێ بینە، سپێدە و ئێڤاران.

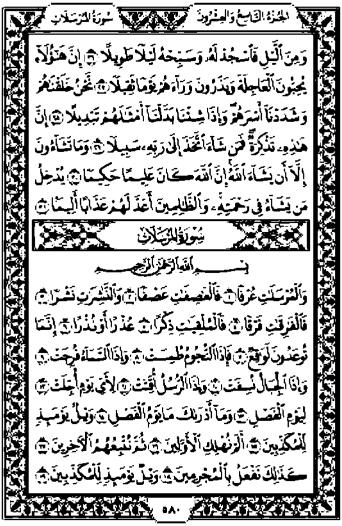

الجزء التاسع والعشرون سورة المرسلات

وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَٱسۡجُدۡ لَهُۥ وَسَبِّحۡهُ لَيۡلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
يُحِبُّونَ ٱلۡعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَّحۡنُ خَلَقۡنَٰهُمۡ
وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡۖ وَإِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَآ أَمۡثَٰلَهُمۡ تَبۡدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنَّ
هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٌۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَآءُونَ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾ يُدۡخِلُ
مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمَۢا ﴿٣١﴾

سُورَةُ المُرۡسَلَات

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡمُرۡسَلَٰتِ عُرۡفٗا ﴿١﴾ فَٱلۡعَٰصِفَٰتِ عَصۡفٗا ﴿٢﴾ وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشۡرٗا ﴿٣﴾
فَٱلۡفَٰرِقَٰتِ فَرۡقٗا ﴿٤﴾ فَٱلۡمُلۡقِيَٰتِ ذِكۡرًا ﴿٥﴾ عُذۡرًا أَوۡ نُذۡرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَٰقِعٞ ﴿٧﴾ فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتۡ ﴿٨﴾ وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ فُرِجَتۡ ﴿٩﴾
وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ نُسِفَتۡ ﴿١٠﴾ وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتۡ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوۡمٍ أُجِّلَتۡ ﴿١٢﴾
لِيَوۡمِ ٱلۡفَصۡلِ ﴿١٣﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ﴿١٤﴾ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ
لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمۡ نُهۡلِكِ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتۡبِعُهُمُ ٱلۡأٓخِرِينَ ﴿١٧﴾
كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

٥٨٠

﴿٢٦﴾ و ب شەف نڤێژان بکە و شەڤا خۆ ب نڤێژان ساخ بکە. ﴿٢٧﴾ ئەڤ گاور و موشرکە گەلەك حەژ دنیایێ دکەن، و پشتا خۆ ددەنە ڕۆژەکا گران [کو ئاخرەتە]. ﴿٢٨﴾ مە ئەو یێت [ژ چونەیێ] چێکرین، و مە ئەندامێت وان یێت موکومکرین، و ئەگەر مە بڤێت دێ وان ب هندەکێت ژ وان چێتر گوهۆڕین. ﴿٢٩﴾ ئەڤە شیرەت و بیرئینانە، و یێ باشیا خۆ بڤێت، بلا ڕێکا خودایێ خۆ بگریت. ﴿٣٠﴾ و هوین نەشێن چو بکەن ئەگەر خودێ حەز نەکەت، ب ڕاستی خودێ یێ زانا و کاربنەجهە. ﴿٣١﴾ یێ وی بڤێت دێ ب بەر دلۆڤانیا خۆ ئێخیت، و بۆ گونەهکاران ئیزا و نەخۆشییەکا دژوار یا بەرهەڤکری.

سۆرەتا مورسەلات

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب بایێ ل دویڤ ئێك دئێت. ﴿٢﴾ و سویند ب هوڕەبایێ هور. ﴿٣﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت عەوران بەلاڤ دکەن. ﴿٤﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت فەرمانێت خودێ دئینن، دا ڕاستی و نەڕاستی ژێك بێنە ڤاڤارتن. ﴿٥﴾ و سویند ب وان ملیاکەتێت وەحیا خودێ بۆ پێغەمبەران دئینن. ﴿٦﴾ دا خەلکی هەجەتبڕ بکەن، یان دا خەلکی بترسینن. ﴿٧﴾ ئەو تشتێ سۆز و پەیمان بۆ هەوە پێ دئێتە دان دێ هەر ئێت. ﴿٨﴾ گاڤا ستێر ڕژیان و ڕۆناهی وان نەما. ﴿٩﴾ و گاڤا ئەسمان کەلشت و دەرزی. ﴿١٠﴾ و گاڤا چیا ژ بن دچن و هویرهویر دبن. ﴿١١﴾ و گاڤا وەخت بۆ پێغەمبەران هاتە دەستنیشانکرن بۆ حوکمکرنێ. ﴿١٢﴾ بۆ کیژ ڕۆژێ هاتییە پاشئێخستن؟. ﴿١٣﴾ بۆ وێ ڕۆژێ ئەوا حساب تێدا د ناڤبەرا خەلکیدا دئێتەکرن کو ڕۆژا قیامەتێیە. ﴿١٤﴾ ما تو چ دزانی، ئەو چ ڕۆژە. ﴿١٥﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەرانە. ﴿١٦﴾ ما مە پێشییێت وان یێت گونەهکار د هیلاك نەبرن. ﴿١٧﴾ پاشی ما مە گونەهکارێت پشتی وان ژی، نەدانە دویڤ. ﴿١٨﴾ ئەها ئەم ڤێ ب سەرێ خرابکاران دئینین. ﴿١٩﴾ وێ ڕۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت.

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ
شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ
شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِى بِشَرَرٍ
كَٱلْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾
هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ ۖ جَمَعْنَٰكُمْ وَٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِن كَانَ
لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ
فِى ظِلَٰلٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا۟ وَتَمَتَّعُوا۟ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُوا۟ لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَىِّ حَدِيثٍۭ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿٢٠﴾ ما مه هوین ژ ئاڤەكا بێ بها چێ نەكرینه؟. ﴿٢١﴾ و مه ئەڤ ئاڤه كره د جهەكێ موكومدا [كو مالبچویكه]. ﴿٢٢﴾ هەتا وەختەكێ دیاركری. ﴿٢٣﴾ و مه شیا وی چێ كەین، و ئەم چ خۆش خودان شیانین. ﴿٢٤﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٢٥﴾ ما مه ئەرد بۆ هەوە نەكریه مرۆڤ هلگر. ﴿٢٦﴾ ساخان ل سەر روییێ خۆ رادكەت، و مریان د زكێ خۆدا ڤەدشێریت. ﴿٢٧﴾ و مه چیایێت بلند تێدا ییێت چێكرین، و مه ئاڤەكا شرین و خۆش یا دایه هەوە. ﴿٢٨﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٢٩﴾ دێ بەر ب ویڤه هەرن، یا هەوە باوەری پێ نەدئینا و درەو ددانا. ﴿٣٠﴾ دێ هەرنه بەر سیەرا دویكێلا سێ چەق. ﴿٣١﴾ ئەو سیەرا نه هەوە ژ گەرمێ دپارێزیت، و نه ژ گوریا ئاگری دۆژەهێ. ﴿٣٢﴾ وی ئاگری هندە چریسك ژێ دچن، تەمەتی ئاڤاهییێت مەزنن. ﴿٣٣﴾ ئەو چریسك دبنه دویڤەرێزك، دێ بێژی حێشترێت سۆرن كەفتینه پشت ئێك. ﴿٣٤﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٣٥﴾ ئەڤه رۆژەكه كەسێ چو ئاخفتن نینه. ﴿٣٦﴾ و دەستویری ژی بۆ وان نائێته دان هەجەتان بكرن. ﴿٣٧﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٣٨﴾ ئەڤه رۆژا ژێكڤەكرنیه، مه هوین د گەل ییێت بەری هەوە، ییێت كۆمكرین. ﴿٣٩﴾ هەكه هەوە فند و ڤیلەك هەبیت بكەن. ﴿٤٠﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٤١﴾ هندی خودێترسن ییێت د بن سیها باغ و بیستانان، و ییێت د ناڤ كانیاندا. ﴿٤٢﴾ و ییێت د ناڤ وی فێقیدا ئەوێ ل دویڤ دلێ وان. ﴿٤٣﴾ بخۆن و ڤەخۆن، هەوە نۆشی جان بیت، ژ بەر وان كار و كریارێت هەوە كرین. ﴿٤٤﴾ ئەها هۆسا، ئەم قەنجیخواز و قەنجیكەر و خۆشمرۆڤان خەلات دكەین. ﴿٤٥﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٤٦﴾ د دنیاییدا بخۆن و پیچەكێ كەیفێ بكەن، هوین خرابكار و گونەهكارن. ﴿٤٧﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٤٨﴾ و ئەگەر گۆتنه وان نڤێژان بكەن، نڤێژان ناكەن. ﴿٤٩﴾ وێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بۆ بێ باوەران بیت. ﴿٥٠﴾ ئەرێ ئەو پشتی قورئانێ، دێ باوەر ژ چ گۆتنێ كەن؟!.

سُورَةُ النَّبَإِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَآءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ ٱلنَّبَإِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٢﴾ ٱلَّذِي هُمۡ فِيهِ مُخۡتَلِفُونَ ﴿٣﴾
كَلَّا سَيَعۡلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعۡلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمۡ نَجۡعَلِ ٱلۡأَرۡضَ مِهَٰدٗا ﴿٦﴾
وَٱلۡجِبَالَ أَوۡتَادٗا ﴿٧﴾ وَخَلَقۡنَٰكُمۡ أَزۡوَٰجٗا ﴿٨﴾ وَجَعَلۡنَا نَوۡمَكُمۡ سُبَاتٗا ﴿٩﴾
وَجَعَلۡنَا ٱلَّيۡلَ لِبَاسٗا ﴿١٠﴾ وَجَعَلۡنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشٗا ﴿١١﴾ وَبَنَيۡنَا
فَوۡقَكُمۡ سَبۡعٗا شِدَادٗا ﴿١٢﴾ وَجَعَلۡنَا سِرَاجٗا وَهَّاجٗا ﴿١٣﴾ وَأَنزَلۡنَا مِنَ
ٱلۡمُعۡصِرَٰتِ مَآءٗ ثَجَّاجٗا ﴿١٤﴾ لِّنُخۡرِجَ بِهِۦ حَبّٗا وَنَبَاتٗا ﴿١٥﴾ وَجَنَّٰتٍ
أَلۡفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوۡمَ ٱلۡفَصۡلِ كَانَ مِيقَٰتٗا ﴿١٧﴾ يَوۡمَ يُنفَخُ فِي ٱلصُّورِ
فَتَأۡتُونَ أَفۡوَاجٗا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتۡ أَبۡوَٰبٗا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ
ٱلۡجِبَالُ فَكَانَتۡ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتۡ مِرۡصَادٗا ﴿٢١﴾ لِّلطَّٰغِينَ
مَـَٔابٗا ﴿٢٢﴾ لَّٰبِثِينَ فِيهَآ أَحۡقَابٗا ﴿٢٣﴾ لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرۡدٗا وَلَا
شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمٗا وَغَسَّاقٗا ﴿٢٥﴾ جَزَآءٗ وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمۡ كَانُواْ
لَا يَرۡجُونَ حِسَابٗا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا كِذَّابٗا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيۡءٍ
أَحۡصَيۡنَٰهُ كِتَٰبٗا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُواْ فَلَن نَّزِيدَكُمۡ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

سۆرەتا نەبەء

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٤٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ خەلکێ مەکەهێ بسیارا ج ژ ئێک و دو دکەن؟ [پاشی هەر سۆرەتێ بەرسڤ داڤە، چونکی پسیار نەبۆ هندێیە دا ئەو بەرسڤێ بدەن، بەلکی بۆ دیارکرنا حێبەتیبوونا حالێ وان بوو، و ئەو کرامێ وان خۆ کریە تێدا]. ﴿٢﴾ بسیارا بەحس و خەبەر و سالۆخێ مەزن کو ڕۆژا قیامەتێیە ژ ئێک و دو دکەن. ﴿٣﴾ ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل. ﴿٤﴾ نەخێر دێ زانن، بلا دودل نەبن. ﴿٥﴾ دیسا نەخێر دێ زانن، دەمێ ب چاڤێ سەرێ خۆ وێ ڕاستیا ئەو تێدا دودل، دبینن. ﴿٦﴾ [چاوا هوین باوەریێ نائینن کو دێ جارەکا دی ساخ بن و ژ گۆڕان ڕابنەڤە، و ڕەخ و ڕویێت هەوە هەمی نیشان و بەلگەنە] ما مە ئەرد بۆ هەوە و ژینا هەوە و جانەوەرێت هەوە، خۆش نەکریە و ڕانەتێخستیە و بەرهەڤ نەکریە. ﴿٧﴾ و ما مە چیا نەکرینە سنگ [بۆ ڕاگرتنا ئەردی، دا نەهێت و بچیت، دا نەلڤلڤیت، و داب چو ڕەخان نەکەڤیت، و هەکە ئەڤ چیایە نەبانە ئەرد نەدڕاوەستیا، و دا هەر یێ هەژهەژۆک بیت]. ﴿٨﴾ و ما مە هوین نەکرینە ژن و مێر. ﴿٩﴾ و ما مە خەو (نڤستن) بۆ هەوە نەکریە ڤەهەسیان [بۆ نەهێلانا وێ وەستیانا هوین د بزاڤا خۆ یا ڕۆژانەدا دبینن، و جارەکا دی دزڤڕنەڤە سەر بزاڤا خۆ]. ﴿١٠﴾ و ما مە شەڤ بۆ هەوە نەکریە پەردە و کراس. ﴿١١﴾ و ما مە ڕۆژ بۆ هەوە نەکریە دەمێ بزاڤا ژینێ. ﴿١٢﴾ و ما مە حەفت ئەسمانێت ب هێز د سەر هەوەدا ئاڤانەکرینە. ﴿١٣﴾ و ما مە چرایەکێ گەش بۆ هەوە چێ نەکریە. ﴿١٤﴾ و ما مە بۆ هەوە ئاڤ و بارانەکا بۆش ژ عەوران دانەڕێتیە [و پاشی خودێ تەعالا سوود و مفایێت بارانێ ئاشکەرا کرن و گۆت:] ﴿١٥﴾ دا ئەم دان و دەرامەت و شینکاتی پێ بدەین. ﴿١٦﴾ و دا باخچەیێت تژی داروبار، پێ بدەین. ﴿١٧﴾ بێ گۆمان ئەو ڕۆژا ئەو تێدا دودل کو ڕۆژا جوداکرنا قەنجی و خراپییە، ڕۆژا کۆمبوون و ژڤانێ ڤاڤارتنێ، یا د ڕێ و پێشیا هەمی چێکریاندا و هەر دێ ئێت. ﴿١٨﴾ ڕۆژا پف ل شاخکی دئێتە دان، ڤێجا هوین پێل پێل دئێن. ﴿١٩﴾ و ئەسمان وێ ڕۆژێ ڤەبوون و بوونە دەرگەهـ. ﴿٢٠﴾ و چیا هەژیان و بوونە لەیلان. ﴿٢١﴾ ب ڕاستی [وێ ڕۆژێ] دۆژەهـ ل هیڤیا بێ باوەرانە. ﴿٢٢﴾ جهـ و دویماهیکە بۆ زێدە خرابکاران. ﴿٢٣﴾ کو هەروهەر دێ تێدا مینن. ﴿٢٤﴾ تێدا تام ناکەنە هێکاتیێ و ڤەخوارنا تەزی. ﴿٢٥﴾ ئاڤا شارپای و کێم و زوخ تێ نەبیت. ﴿٢٦﴾ ئەڤ جزایە ل دویڤ کریارێت وایە. ﴿٢٧﴾ د دنیایێدا وان چو بۆ حسابا ئاخرەتێ نەددانا. ﴿٢٨﴾ و باوەری ب ئایەتێت مە نەدئینان و دگۆتن درەون. ﴿٢٩﴾ هەمی تشت مە ب نڤیسین و هەژمار، سەر کاغەز کریە و نڤیسیە. ﴿٣٠﴾ دێ بخۆن ژ ئیزایێ پێڤەتر ئەم نادەینە بەر هەوە [و ژ ئیزایێ پێڤەتر ل هەوە زێدەنابیت].

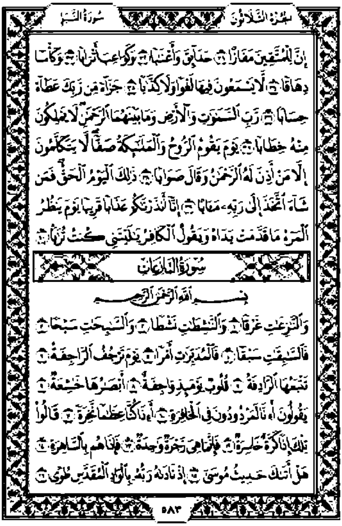

الجُزْءُ الثَّلَاثُونَ
سُورَةُ النَّبَإِ

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا
دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً
حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَّبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ
مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ
إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن
شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنظُرُ
الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾
تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾
يَقُولُونَ أَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا
تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

﴿٣١﴾ بێ گۆمـان جهێ سـەرفـەرازیێ بۆ پارێـزكار و خودێترسانە. ﴿٣٢﴾ ژباغ و هەمی ڕەنگێت ترى. ﴿٣٣﴾ و پەرێت مەمكهلداى و سـینگهلدایی و هەڤژی و یەكدەست. ﴿٣٤﴾ و پەرداغێت تژی مەی [كو سەرێ وان پێ نەئێـشیت]. ﴿٣٥﴾ خەلكێ بەحەشتێ د بەحەشتێدا، ئاخڤتنێت پویچ و پەلاچ نابیـسن. ﴿٣٦﴾ [ئەڤە] دان و خەلاتەكێ دورست و د جهێ خۆدایە، ژ خودایێ تـە. ﴿٣٧﴾ خودانێ ئـەرد و ئەسـمانان و هندی د ناڤبەرا واندا، خودایێ دلۆڤانە كەس نەشێت د بەررا باخڤیت. ﴿٣٨﴾ ڕۆژا كو جبریل و ملیاكەت ب ڕێز ڕادوەستن، و كەس ناناخڤیت مەگەر ئەو نەبیت یێ خودێ ڕێ بدەتێ، و ئاخڤتنا دورست و د جهێ خۆدا بكەت. ﴿٣٩﴾ ئەو ڕۆژە یا ڕاست و دورستە، ڤێجا یێ ڤیا بلا ڕێكا ڤەگەڕیانێ ب بال خودایێ خۆڤە خۆش بكەت. ﴿٤٠﴾ ب ڕاستی مە هوین ژ ئیزایەكا نێزیك ترساندن ڕۆژا مرۆڤ كریارێت خۆ دبینیت، و گاور دبێژیت: خۆزی ئەز هەر ئاخ بامە و ساخ نەبوویامەڤە.

سۆرەتا نازیعات

ل مەكەهێ هاتیـە خوارێ (٤٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب وان ملیاكەتێت ب دژواری جانێ گاوران دكێشن. [هەر ل دەسـتپێكا كێشانا ڕوحێ دێ كەڤنە بەر ئیزا و نەخۆشیـان، و ب توند و دژواری و بێ ڕەحم ملیاكەت جانێ وی دكێشن، دا هەمی گەمـ و بارێت وی بەر ئیزا بن]. ﴿٢﴾ و سویند ب وان ملیاكەتێت ب ڕەحەتی و نەرمی جانێ خودان باوەران دكێشـن [دەمێ مرۆڤێ چاك و باوەریدار دكەڤتە د سەكەراتێدا، ملیاكەت ڕەحێ بێ دبەن و نەرم و ڕەحەت جانێ وی دكێشن، دا نەئێـشیت، و دا بزانیت كو ئەو یێ ل سەر وەغەرەكا خۆش، و دێ بەر ب ژینەكا خۆشتر چیت]. ﴿٣﴾ و سـویند ب وان ملیاكەتێت فەرمانێت خودێ ب لەز دئینـە خوارێ. ﴿٤﴾ و سـویند ب وان ملیاكەتێت بەرمبەزێنكێ ب جانان دكەن، بۆ جهێ وان یێ دویماهیێ. ﴿٥﴾ و سـویند ب وان ملیاكەتێت كاروبارێ بوونێ ئانكو وجوودێ، ب فەرمانا خودێ ب سـەروبەر دكەن. ﴿٦﴾ [سـویند ب ڤان هەمیـان] ڕۆژا ئەرد ب بارێ خۆڤە دهەژینیت [هەر دێ ئێت، دەمێ پفا ئێكێ ل شـاخكێ دئێـنە دان هەمی تشتێ خودان ڕوح پێ دمرن]. ﴿٧﴾ د پشـترا پفا دی ژی دئێت [كو سـەرێ ڕابوونا مرۆڤـانە]. ﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەك دل د پەریشان و ب ترسن. ﴿٩﴾ د چاڤ شۆڕ و ب ترسن. ﴿١٠﴾ دبێژن ئەرێ پشتی مرنێ ئەم دێ ساخ بینەڤە، و دێ زڤڕینە سەر حالێ خۆ یێ ئێكێ، پشتی مرنێ. ﴿١١﴾ ئەرێ پشتی ئەم دبینە كۆمەكا هەستیكێت هەلوەریای. ﴿١٢﴾ [ب ترانەڤە و ژ نەباوەری] دبێژن: ئەگەر وەبیت و ڕاسـت بیت [كو ئەم جارەكا دی دێ ساخ بینەڤە، پشتی ئەم دمرین] ئەڤە زڤڕینەكا خوسارەتە. ﴿١٣﴾ دویرنەئێخن ب پفا دوویێ هوین دێ ڕابنەڤە [و دێ ل مەیدانا حەشرێ حازربن]. ﴿١٤﴾ پشتی وێ پفێ، جهێ ژكێ ئاخێ هوین دێ سەر ئاخ بن. ﴿١٥﴾ ما تە های ژ سەرهاتیا مووسـایی نەبووییـە؟. ﴿١٦﴾ دەمێ خودێ ل نهالا پیرۆز (طوی) ل چیایێ (سینا) گازی كریێ.

ٱذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَل لَّكَ إِلَىٰٓ أَن تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾
وَأَهْدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَىٰهُ ٱلْـَٔايَةَ ٱلْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾
فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾
فَقَالَ أَنَا۠ رَبُّكُمُ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ ٱللَّهُ نَكَالَ ٱلْـَٔاخِرَةِ وَٱلْأُولَىٰٓ ﴿٢٥﴾
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰٓ ﴿٢٦﴾ ءَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ ٱلسَّمَآءُ
بَنَىٰهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّىٰهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ
ضُحَىٰهَا ﴿٢٩﴾ وَٱلْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَىٰهَآ ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا
وَمَرْعَىٰهَا ﴿٣١﴾ وَٱلْجِبَالَ أَرْسَىٰهَا ﴿٣٢﴾ مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٣﴾
فَإِذَا جَآءَتِ ٱلطَّآمَّةُ ٱلْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾
وَبُرِّزَتِ ٱلْجَحِيمُ لِمَن يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ ٱلْجَحِيمَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ
رَبِّهِۦ وَنَهَى ٱلنَّفْسَ عَنِ ٱلْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ ٱلْجَنَّةَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾
يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنتَ مِن
ذِكْرَىٰهَآ ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَىٰهَآ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرُ مَن يَخْشَىٰهَا ﴿٤٥﴾
كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَىٰهَا ﴿٤٦﴾

﴿١٧﴾ گۆتێ: هەرە دەڤ فیرعەونی، گەلەك یێ د سەر یێ خۆدا چۆی و د ستەمێدا زێدە یێ خراب بووی. ﴿١٨﴾ بێژێ: تە دل تێ هەیە ل خۆ بزڤڕی، و خۆ ژ گونەهان بشۆی. ﴿١٩﴾ [بێژێ:] و ئەز دێ بەرێ تە دەمە خودایێ تە، دا تو بترسی. ﴿٢٠﴾ و مووسایی نەدیتیا (موعجیزەیا) مەزن نیشا دا، کو دار دبوو مار. ﴿٢١﴾ فیرعەونی باوەر ژێ نەکر، و گوهداریا خودێ نەکر. ﴿٢٢﴾ پاشی پشت دا باوەریێ (ئیمانێ)، و لەز ل خرابیا مووسایی و خودان باوەران کر. ﴿٢٣﴾ خەلك ل خۆ کۆمکر و بانگ هلدێرا. ﴿٢٤﴾ گۆت: ئەز خودێ و خودانێ هەوە یێ مەزنم، و هەوە ژ من پێڤەتر چو خودێ نینن. ﴿٢٥﴾ ئینا خودێ ل سەر دنیایێ خەندقاند، و ل ئاخرەتێ دۆژەهـ کرە بارا وی [و خودێ ئیزایا دنیایێ و ئاخرەتێ دا بەر]. ﴿٢٦﴾ ب ڕاستی چیرۆکا فیرعەونی چامە و عیبرەتە، بۆ وی یێ ژ خودێ بترسیت. ﴿٢٧﴾ ئەرێ ساخکرنا هەوە پشتی مرنێ ب زەحمەتترە یان چێکرنا ئەسمانی؟. ﴿٢٨﴾ بانێ وی بلند کر و بێ کێماسی دورست کر. ﴿٢٩﴾ شەڤا وی تاریکر و ڕۆژا وی ب ڕۆناهی ئێخست. ﴿٣٠﴾ و ئەرد پشتی هنگی ل سەر ئاوایێ هێکێ ڕاست و خۆشکر بۆ ژیانێ. ﴿٣١﴾ و ئاف و چەرە ژێ دەرئێخست. ﴿٣٢﴾ و چیا بۆ کرنە سنگ، دا نەهەژیت. ﴿٣٣﴾ دا هوین هەمی پێکڤە ب جانەوەرێت خۆڤە مفای ژێ وەرگرن.
﴿٣٤﴾ ئەگەر ئەو ڕۆژا ب ترس و سەهم هات [ڕۆژا ژ ترسا وێ، سەرێ بچویکان سپی دبیت]. ﴿٣٥﴾ ڕۆژا کار و کریارێت مرۆڤی دئێنە بیرا مرۆڤی. ﴿٣٦﴾ و ڕۆژا دۆژەهـ ل خودان چاڤان دیار دبیت. ﴿٣٧﴾ ڤێجا ئەو کەسێ گەلەك ستەم و زۆری کرین، د دەرهەقا خودێدا. ﴿٣٨﴾ و ژیانا سەر دنیایێ چێتر ڤیای ژ ژیانا ئاخرەتێ [و ژیانا دنیایێ ب سەر یا ئاخرەتێ ئێخستی]. ﴿٣٩﴾ ئەها دۆژەهـ جهێ وییە. ﴿٤٠﴾ بەلێ ئەو کەسێ ترسا ڕاوەستیانا بەرانبەری خودێ د دلیدا، و بەرێ خۆ ژ دلخواستنێ وەرگێڕای. ﴿٤١﴾ بەهەشت دێ بیتە جهێ وی. ﴿٤٢﴾ پسیارا قیامەتێ ژ تە دکەن [هەی موحەممەد] کا کەنگی دێ ڕابیت؟!. ﴿٤٣﴾ ما تو چ ژێ دزانی هەتا پرسا وێ ژ تە بکەن (ئانکو تو ژی نوزانی کەنگی دێ ڕابیت). ﴿٤٤﴾ بێ گومان دویماهیا دنیایێ و هاتنا قیامەتێ، بەس خودایێ تە دزانیت. ﴿٤٥﴾ کارێ تە بەس ترساندن و ئاگەهکرنا وی کەسییە یێ ژێ بترسیت.
﴿٤٦﴾ دەمێ ئەو دبینن، دێ هزرکەن مرنا وان ژ بێنەکا سپێدەیێ یان ئێڤاری پێڤەتر نەکێشایە.

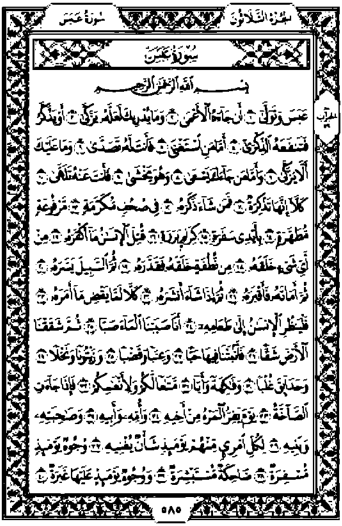

الجزء الثلاثون سورة عبس

سُورَةُ عَبَسَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حزب

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ١ أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ ٢ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ٣ أَوْ يَذَّكَّرُ
فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَىٰٓ ٤ أَمَّا مَنِ ٱسْتَغْنَىٰ ٥ فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ٦ وَمَا عَلَيْكَ
أَلَّا يَزَّكَّىٰ ٧ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسْعَىٰ ٨ وَهُوَ يَخْشَىٰ ٩ فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ١٠
كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ١١ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ١٢ فِى صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ١٣ مَّرْفُوعَةٍ
مُّطَهَّرَةٍۭ ١٤ بِأَيْدِى سَفَرَةٍ ١٥ كِرَامٍۭ بَرَرَةٍ ١٦ قُتِلَ ٱلْإِنسَٰنُ مَآ أَكْفَرَهُۥ ١٧ مِنْ
أَىِّ شَىْءٍ خَلَقَهُۥ ١٨ مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ ١٩ ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ ٢٠
ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقْبَرَهُۥ ٢١ ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ ٢٢ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُۥ ٢٣
فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ ٢٤ أَنَّا صَبَبْنَا ٱلْمَآءَ صَبًّا ٢٥ ثُمَّ شَقَقْنَا
ٱلْأَرْضَ شَقًّا ٢٦ فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ٢٧ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ٢٨ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ٢٩
وَحَدَآئِقَ غُلْبًا ٣٠ وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا ٣١ مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ٣٢ فَإِذَا جَآءَتِ
ٱلصَّآخَّةُ ٣٣ يَوْمَ يَفِرُّ ٱلْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ٣٤ وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ ٣٥ وَصَٰحِبَتِهِۦ
وَبَنِيهِ ٣٦ لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ٣٧ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
مُّسْفِرَةٌ ٣٨ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ٣٩ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ٤٠

٥٨٥

سۆرەتا عەبەسە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٤٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مرویا وی [پێغەمبەری] نەخۆشبوو و بەرێ خۆ ژێ وەرگێرا [محەمەد پێغەمبەر، دەمێ (عبدالله)یێ کورێ (أم مکتوم) هاتیە دەڤ و ئەو یێ مژویل بوو ب رێ سپێت قورەیشیانڤە، و دل تێ هەبوو باوەرییێ بینن، و دەعوەیا وان دکر و ژ ئاگرێ جەهنەمێ دترساندن، و د وی وەختیدا و ئەو یێ ب ڤان گرەگرانڤە مژویل، (عبدالله) هاتە دەڤ و گۆتێ: ئەو تشتێ خودێ نیشا تە دایی بۆ من ژێ بێژە و نیشا من بدە، پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) نەدڤیا ئاخفتنا وی د گەل ڤان گرەگران بێتە فەبرین، ژ بەر هندێ مرویا وی نەخۆش بوو]. ﴿٢﴾ دەمێ کۆرە (ابن أم مکتوم) هاتیە دەڤ. ﴿٣﴾ ما تو چ دزانی بەلکوو هاتبیت، خۆ ژ گونەهان بشۆت. ﴿٤﴾ یان پێڤەبچیت و مفای ژ شیرەتێت تە وەربگریت. ﴿٥﴾ و هەچیێ پشت دا باوەرییێ، و خۆ بێ مننەت کر و پشتا خۆ ب مالێ خۆ گەرم کر. ﴿٦﴾ تو پێڤە دچی و بەرنادەی. ﴿٧﴾ خۆ پێڤە نەبیتە ئەگەر باوەرییێ ب تە نەئینیت، یا تە ژێ بەس راگەهاندنە. ﴿٨﴾ و هەچیێ ژ ڤیان و ژ دل، هاتە دەڤ تە. ﴿٩﴾ و دلێ وی ژ خودێ ب ترس. ﴿١٠﴾ تو وی ژ بیر دکەی، و دمینیە ب تێکێ دیڤە. ﴿١١﴾ نەخێر وەنەکە، ئەڤ قورئانە و ئایەتێت د دەرهەقدا هاتین بۆ بیرهاتن و پێڤەچوونێنە. ﴿١٢﴾ هەچیێ بڤێت دێ مفای ژێ وەرگریت و ل سەر رێڤەچیت. ﴿١٣﴾ و ئەڤ بیرهاتن و پێڤەچوونە، د هندەک کتێباندانە د بەرزن. ﴿١٤﴾ [ئەو کتێب یێت] بلند و خودان رێز و رویمەت و پاقژن. ﴿١٥﴾ د دەستێ هندەک ملیاکەتاندانە، ئێلچینە د ناڤبەرا پێغەمبەراندا. ﴿١٦﴾ ئەو ملیاکەت یێت خودان رێز و رویمەتن، و بێ فەرمانیا (بێ ئەمریا) خودێ ناکەن. ﴿١٧﴾ وەی بۆ مرۆڤی، چەندێ بێ نان و خوێیە و چەندێ ژ رێ دەرکەفتیە. ﴿١٨﴾ خودێ ژ چ چێکریە [بیرا وی دئینیە بەتارێ وی، دا خۆ مەزن نەکەت و ب خۆ نەخرێت، و خۆ ل سەر سەرێ بەنیێت خودێ مەزن نەکەت]. ﴿١٩﴾ ژ چێکەکێ، بێ کێماسی و ئەو یێ تەکووز چێکری. ﴿٢٠﴾ پاشی رێکا بوونێ بۆ ب ساناهی ئێخستی [و ژیان بۆ ساناهی کر و هەردو رێک بۆ ئاشکەراکرن، رێکا باشییێ و باوەرییێ و رێکا خرابییێ و گاورییێ، کا وی کیژ بڤێت بلا بۆ خۆ وێ بگریت]. ﴿٢١﴾ پاشی مراند و بن ئاخ کر، [دا پێنا وی ب سەر ساخاندا نەئێت، و دەعبە (وحش) نەخۆن بۆ هندێ بێ بها نەبیت]. ﴿٢٢﴾ پاشی دەمێ خودێ ڤیا، دێ زیندی کەتەڤە. ﴿٢٣﴾ نەخێر د سەر ڤێ هەمیێرا، تشتێ خودێ ژێ ڤیایی نەکر. ﴿٢٤﴾ بلا مرۆڤ بەرێ خۆ بدەتە خوارن و ڤەخوارنا خۆ [و هویرک هزرا خۆ تێدا بکەت، کا چاوا دئێتە خوارن و دئێتە بەر دەستێ وی]. ﴿٢٥﴾ مە ئاڤ ژ عەوران داریت. ﴿٢٦﴾ و مە ئەرد ب گل و گیا و شینکاتیڤە کەلاشت. ﴿٢٧﴾ مە دان و دەرامەت ژێ دەرئێخست [وەکی دەخل و جەهی و برنجی، کو خوارنا سەرەکیە بۆ مرۆڤی]. ﴿٢٨﴾ هەروەسا تری و زەرزەوات ژێ. ﴿٢٩﴾ و زەیتوون و دارقەسپ ژێ. ﴿٣٠﴾ و جنێک و بیستانێت تێکراژێ. ﴿٣١﴾ و فێقی و چەرەژێ. ﴿٣٢﴾ سوود و مفا بۆ هەوە و تەرش و دەوارێت هەوە. ﴿٣٣﴾ ڤێجا ئەگەر رۆژا مرۆڤی ژ گوهان دکەت (کو رۆژا قیامەتێیە) هات. ﴿٣٤﴾ رۆژا مرۆڤ ژ برایێ خۆ دڕەڤیت [و برایێ خۆ یا دەیبابێ ژ بیر دکەت، و ژ ترساندا پشتا خۆ ددەتێ]. ﴿٣٥﴾ رۆژا مرۆڤ ژ دەیبابێت خۆ دڕەڤیت، و کەس خۆ ل کەسێ نەکەتە خودان. ﴿٣٦﴾ رۆژا مرۆڤ ژ ژن و زارۆکێت خۆ دڕەڤیت [ئەو ژن و عەیالێ د دنیایێدا هند حەژێ دکر، و سەرخاترا وان، سینگێ خۆ دئێخستە هەمی نەخۆشیان، ئەڤرۆ دێ ژێ رەڤیت]. ﴿٣٧﴾ هەر ئێک وێ رۆژێ ب خۆڤە یێ مژویلە، و حالێ وی بەسی ویە. ﴿٣٨﴾ وێ رۆژێ هندەک سەروچاڤ د گەشن. ﴿٣٩﴾ دەڤ ب کەنی و بەختەوەر و دلخۆشن. ﴿٤٠﴾ و هندەک سەروچاڤ وێ رۆژێ د شێرڕ و تۆزەوینە.

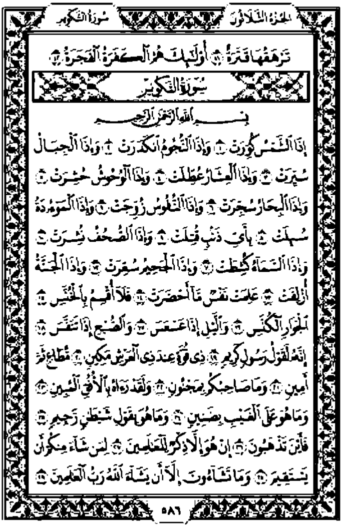

الجزء الثلاثون
سورة التكوير

تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ ۝٤١ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَفَرَةُ ٱلۡفَجَرَةُ ۝٤٢

سُورَةُ التَّكۡوِيرِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلشَّمۡسُ كُوِّرَتۡ ۝١ وَإِذَا ٱلنُّجُومُ ٱنكَدَرَتۡ ۝٢ وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ
سُيِّرَتۡ ۝٣ وَإِذَا ٱلۡعِشَارُ عُطِّلَتۡ ۝٤ وَإِذَا ٱلۡوُحُوشُ حُشِرَتۡ ۝٥
وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ سُجِّرَتۡ ۝٦ وَإِذَا ٱلنُّفُوسُ زُوِّجَتۡ ۝٧ وَإِذَا ٱلۡمَوۡءُۥدَةُ
سُئِلَتۡ ۝٨ بِأَيِّ ذَنۢبٖ قُتِلَتۡ ۝٩ وَإِذَا ٱلصُّحُفُ نُشِرَتۡ ۝١٠
وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ كُشِطَتۡ ۝١١ وَإِذَا ٱلۡجَحِيمُ سُعِّرَتۡ ۝١٢ وَإِذَا ٱلۡجَنَّةُ
أُزۡلِفَتۡ ۝١٣ عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّآ أَحۡضَرَتۡ ۝١٤ فَلَآ أُقۡسِمُ بِٱلۡخُنَّسِ ۝١٥
ٱلۡجَوَارِ ٱلۡكُنَّسِ ۝١٦ وَٱلَّيۡلِ إِذَا عَسۡعَسَ ۝١٧ وَٱلصُّبۡحِ إِذَا تَنَفَّسَ ۝١٨
إِنَّهُۥ لَقَوۡلُ رَسُولٖ كَرِيمٖ ۝١٩ ذِي قُوَّةٍ عِندَ ذِي ٱلۡعَرۡشِ مَكِينٖ ۝٢٠ مُّطَاعٖ ثَمَّ
أَمِينٖ ۝٢١ وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجۡنُونٖ ۝٢٢ وَلَقَدۡ رَءَاهُ بِٱلۡأُفُقِ ٱلۡمُبِينِ ۝٢٣
وَمَا هُوَ عَلَى ٱلۡغَيۡبِ بِضَنِينٖ ۝٢٤ وَمَا هُوَ بِقَوۡلِ شَيۡطَٰنٖ رَّجِيمٖ ۝٢٥
فَأَيۡنَ تَذۡهَبُونَ ۝٢٦ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ۝٢٧ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن
يَسۡتَقِيمَ ۝٢٨ وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ۝٢٩

﴿٤١﴾ ڕەشاتیێ هلچنیە. ﴿٤٢﴾ ئەها ئەڤەنە، گاورێت ژ ڕێ دەركەڤتیێت گونەهكار.

سۆرەتا تەكویر

ل مەككەهێ هاتییە خوارێ (٢٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ دەمێ ڕۆژ دئێتە وەرێچان و تاری دبیت، و ڕۆناهیا وێ نەمینیت [كو ئەڤە دەستپێكا خرابكرنا دنیایێیە]. ﴿٢﴾ و دەمێ ستێر هلدوەریێن و پارچە پارچە دبن، و گەشاتیا وان دچیت. ﴿٣﴾ و دەمێ چیا بەربا دبن، و ژ جهێ خۆ دەردكەڤن و پرت پرت دبن. ﴿٤﴾ و دەمێ حێشترێت ئاڤس، ژ ترسێت ڤێ ڕۆژێدا، بێ خودان دمینن [بەس ئەڤە نموونەیە بۆ ڕۆنكرن و دیاركرنا ڕەوشا ڤێ ڕۆژێ، چونكی ڕۆژا قیامەتێ چو حێشتر نینن، بەلێ ژ ترسێت ڤێ ڕۆژێدا مالێ ژ هەمییان عەزیزتر ل دەڤ عەرەبان، دێ هێلن و پاتكا خۆ دەنێ، هەلبەت ژ ترس و لەرزا ڤێ ڕۆژێ]. ﴿٥﴾ و دەمێ جانەوەرێت كویڤی و دورندە دئێنە كۆمكرن، ژ ترساندا كۆم دبنە سەرێك. ﴿٦﴾ و دەمێ كارێت دەریایان دپەقن، و دەریا خۆ لێك ددەن. ﴿٧﴾ و دەمێ ڕوح جارەكا دی دزڤڕینە سەر لەشان. ﴿٨﴾ و دەمێ كچا ب ساخی هاتییە بن ئاخكرن، دپرسیت. ﴿٩﴾ ب كیژ گونەهێ هاتییە بن ئاخكرن و هاتە كوشتن. ﴿١٠﴾ و دەمێ كاغەزێت كار و كریاران دئێنە بەلاڤكرن. ﴿١١﴾ و دەمێ ئەسمان ژ جهـ دچیت و پرت و پەرانە دبیت. ﴿١٢﴾ و دەمێ دۆژەهـ دشاریێت و دسنجریت. ﴿١٣﴾ و دەمێ بەحەشت بەرهەڤ دبیت بۆ خودیناسان. ﴿١٤﴾ هنگی هەر ئێك دێ زانیت، كا چ بۆ خۆ بەرهەڤكرییە. ﴿١٥﴾ ئەز سویند دخۆم، ب هەمی ستێرێت ڕۆژێ بەرزە و شەڤێ دیار. ﴿١٦﴾ ئەوێت د چەرخێت خودا دزڤڕن، و ب شەڤ دچرسن. ﴿١٧﴾ ئەز سویند دخۆم، ب شەڤ دەمێ ڕۆناهیێ هلدچنیت. ﴿١٨﴾ ئەز سویند دخۆم ب بەرسپێدێ، دەمێ ب ڕۆناهیا خۆڤە دئێت. ﴿١٩﴾ ب ڕاستی ئەڤ قورئانە ژ نیانا جبریلێ خودان ڕێز و ڕویمەتە. ﴿٢٠﴾ یێ خودان هێزە، و ل دەڤ خودانێ عەرشی [كو خودێیە] جهێ خۆ هەیە. ﴿٢١﴾ ملیاكەت ژێرا گوهدارن، و ل دەڤ خودێ یێ دەستپاكە [ل سەر گەهاندنا پەیاما خودێ]. ﴿٢٢﴾ [گەلی خەلكێ مەككەهێ]، هەڤالێ هەوە [ئەوێ هەوە بەری نوكە هەڤالینی دگەل كری، و باش نیاسی كو موحەممەدە] نە یێ دینە. ﴿٢٣﴾ پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، جبریل ل سەر ڕەنگێ وی یێ دورست و ب ئاشكەرایی ل پەڕێ ئەسمانی دیت. ﴿٢٤﴾ و [موحەممەد] یێ بێ كێماسییە (بێ تەخسیرییە) د گەهاندنا بانگ و پەیاما خودێدا. ﴿٢٥﴾ و قورئان نە ئاخفتنا شەیتانەكێ ڕەجاندییە. ﴿٢٦﴾ هوین دێ كیڤە چن، و چ ڕێكا ژ ڤێ ڕێكێ باشتر دێ گرن؟!. ﴿٢٧﴾ قورئان شیرەت و ڕۆناهییە ژ بۆ هەمی خەلكی. ﴿٢٨﴾ بۆ هەر كەسێ بڤێت سەرڕاست و ڕاستەڕێ بیت. ﴿٢٩﴾ هوین نەشێن وێ ڕێكا ڕاست ژێ بگرن، ب هاریكاریا خودێ خودایێ هەمی جیهانان نەبیت، (ئانكو ئەگەر خودێ حەز نەكەت هوین نەشێن ڕێكا ڕاست بگرن).

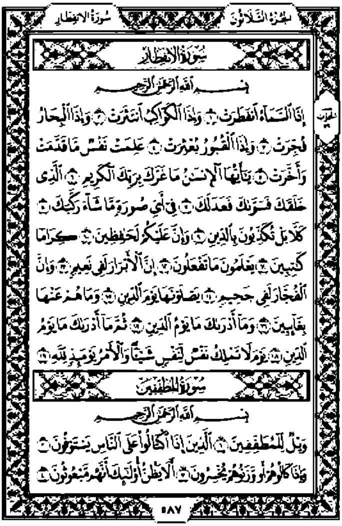

الجُزْءُ الثَلاثُون — سُورَةُ الانفِطَار

سُورَةُ الانفِطَار

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتۡ ١ وَإِذَا ٱلۡكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتۡ ٢ وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ
فُجِّرَتۡ ٣ وَإِذَا ٱلۡقُبُورُ بُعۡثِرَتۡ ٤ عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ
وَأَخَّرَتۡ ٥ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡإِنسَٰنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلۡكَرِيمِ ٦ ٱلَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّىٰكَ فَعَدَلَكَ ٧ فِيٓ أَيِّ صُورَةٖ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ٨
كَلَّا بَلۡ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ ٩ وَإِنَّ عَلَيۡكُمۡ لَحَٰفِظِينَ ١٠ كِرَامٗا
كَٰتِبِينَ ١١ يَعۡلَمُونَ مَا تَفۡعَلُونَ ١٢ إِنَّ ٱلۡأَبۡرَارَ لَفِي نَعِيمٖ ١٣ وَإِنَّ
ٱلۡفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٖ ١٤ يَصۡلَوۡنَهَا يَوۡمَ ٱلدِّينِ ١٥ وَمَا هُمۡ عَنۡهَا
بِغَآئِبِينَ ١٦ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ ١٧ ثُمَّ مَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ
ٱلدِّينِ ١٨ يَوۡمَ لَا تَمۡلِكُ نَفۡسٞ لِّنَفۡسٖ شَيۡـٔٗاۖ وَٱلۡأَمۡرُ يَوۡمَئِذٖ لِّلَّهِ ١٩

سُورَةُ المُطَفِّفِين

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيۡلٞ لِّلۡمُطَفِّفِينَ ١ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكۡتَالُواْ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسۡتَوۡفُونَ ٢
وَإِذَا كَالُوهُمۡ أَو وَّزَنُوهُمۡ يُخۡسِرُونَ ٣ أَلَا يَظُنُّ أُوْلَٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبۡعُوثُونَ ٤

٥٨٧

سۆرەتا ئینفیطار

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (١٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ دەمێ ئەسمان دكەلشیت و دكەڤیت. ﴿٢﴾ و دەمێ ستێر دكەڤن و دپرتكن. ﴿٣﴾ و دەمێ دەریا هەمی دپەڤن، و هەمی دبنە ئێك دەریا. ﴿٤﴾ و دەمێ گۆڕ سەرنك و بنێك دبن، و مرۆڤ ب سەردكەڤن و ژێ دەردكەڤن. ﴿٥﴾ هنگی هەر ئێك دێ زانیت كا چ ل پێشیا خۆ كریە، و چ ڕێكا باش یان یا خراب ب پاش خۆڤە هێلایە. ﴿٦﴾ هەی مرۆڤۆ چ تو د سەردابری، تو ڕێكا خودێ نەگری. ﴿٧﴾ ئەو خودایێ بێ كێماسی و ڕاست و دورست تو چێكری. ﴿٨﴾ ئەو خودایێ تو د وێنەیەكێ لێكدایدا كو وی ڤیایی، تو چێكری. ﴿٩﴾ نەخێر... هوین پشتا خۆ ددەنە ڕۆژا جزادانێ، و باوەریێ پێ نائینن و هوین درەو ددانن. ﴿١٠﴾ و ب ڕاستی هندەك ملیاكەت د زێرەڤانن ل سەر نڤێسینا كار و كریارێت هەوە. ﴿١١﴾ ئەو هندە ملیاكەتێت خودان ڕێز و ڕویمەتن، هەر تشتەكێ هوین بكەن دنڤێسن. ﴿١٢﴾ دزانن و دنڤێسن، یا هوین دكەن. ﴿١٣﴾ هندی چاك و خودیناسن، دێ د خۆشیان و د بەهەشتێدا بن. ﴿١٤﴾ و هندی گونەهكار و خرابیخوازن، دێ د ئاگرێ دۆژەهێدا بن. ﴿١٥﴾ ڕۆژا جزادانێ دێ چنە تێدا. ﴿١٦﴾ ب چ ڕێكان ژێ ڕزگار نابن و نەشێن ژێ برەڤن، و هەروهەر دێ تێدا بن. ﴿١٧﴾ تو چ دزانی ڕۆژا جزادانێ یا چاوایە؟. ﴿١٨﴾ دیسا تو چ دزانی ئەو چ ڕۆژە؟. ﴿١٩﴾ ئەو ڕۆژەكە كەس مفای ناگەهینیتە كەسێ، و نەشێت بەرەڤانیێ ژێ بكەت، و وێ ڕۆژێ فەرمان فەرمانا خودێیە و بەس.

سۆرەتا موطەففین

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (٣٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ وەی ئێزا و نەخۆشی، بۆ ترازی دز و پیڤان دزان. ﴿٢﴾ ئەوێت دەمێ ب پیڤان و كێشان ژ خەلكی دكڕن، ب دورستی هەقێ خۆ دخوازن. ﴿٣﴾ بەلێ ئەگەر ب كێشان و پیڤان فرۆتن، ترازیێ ددزن و ب دورستی نا كێشن. ﴿٤﴾ ما ئەڤێت هەنێ هزرا ڕابونا پشتی مرنێ ناكەن؟.

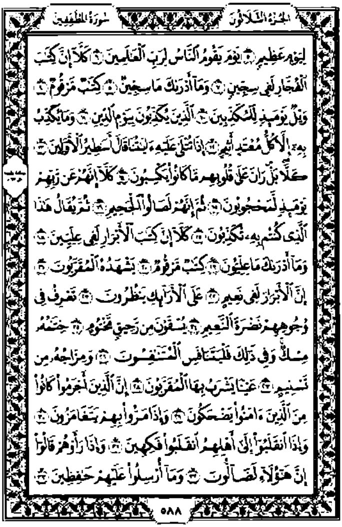

الجزء الثلاثون
سورة المطففين

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ٥ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ٦ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ
الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ٧ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ٨ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ٩
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ١٠ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ١١ وَمَا يُكَذِّبُ
بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ١٢ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ١٣
كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ١٤ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ
يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ١٦ ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا
الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ١٧ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ١٨
وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ١٩ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ٢٠ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ٢١
إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ٢٢ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ٢٣ تَعْرِفُ فِي
وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ٢٤ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ ٢٥ خِتَامُهُ
مِسْكٌ ۚ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ٢٦ وَمِزَاجُهُ مِنْ
تَسْنِيمٍ ٢٧ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ٢٨ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا
مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ٢٩ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ٣٠
وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ٣١ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا
إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ٣٢ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ٣٣

٥٨٨

﴿٥﴾ بۆ ڕۆژەکا ب ترس و سەهم [کو ڕۆژا دویماهیێیە]. ﴿٦﴾ ڕۆژا هەمی مرۆڤ ل بەر خودێ و ل بەر فەرمانا وی ڕادوەستن. ﴿٧﴾ نەخێر وەنەکەن، هندی دەفتەرا بەدکارانە (گونەهکارانە) د تۆمارا دوژەهیاندایە. ﴿٨﴾ تو چ دزانی ئەو تۆمارە چییە؟. ﴿٩﴾ دەفتەرەکا ب ناڤ و نیشانە. ﴿١٠﴾ وەی ئێزا و نەخۆشیا وێ ڕۆژێ بۆ بێ باوەر و خودێ نەناس و گونەهکاران بیت. ﴿١١﴾ ئەوێت بێ باوەر ژ هاتنا ڕۆژا جزادانێ، و درەو ددانن. ﴿١٢﴾ ئەو ب تنێ بێ ژێ بێ باوەرە و درەو ددانیت، ئەوێ ستەمکار و گونەهکار بیت. ﴿١٣﴾ دەمێ قورئان بۆ دئێتە خواندن، دبێژیت: ئەڤە گۆتگۆتك و ئەفسانەیێت پێشیانن. ﴿١٤﴾ نەخێر وەنینە... بەلکو گونەهێت وان دلێ وان گرتییە و کۆرە کرییە. ﴿١٥﴾ نەخێر... ئەو وێ ڕۆژێ [ڕۆژا دویماهیێ] ژ دیتنا خودێ بێ بارن. ﴿١٦﴾ پاشی ئەو دێ چنە د دوژەهێدا و دێ ئێزای بینن. ﴿١٧﴾ پاشی ملیاکەتێت دەرگەهڤان دێ بێژنە وان: ئەڤە ئەڤە ئەوە یا هەوە باوەری پێ نەی و درەو ددانا. ﴿١٨﴾ ب ڕاستی دەفتەرا خۆش مرۆڤ و خودێناسان د جهەکێ بەحەشتێ یێ بلند دایە. ﴿١٩﴾ تو چ دزانی، ئەو جهێ بلند یێ چاوایە. ﴿٢٠﴾ دەفتەرەکا ب ناڤ و نیشانە. ﴿٢١﴾ ملیاکەتێت خودان ڕێز و ڕویمەت ل دەف خودێ، دێ ڤێ دەفتەرێ ئامادەکەن و ڕۆژا دویماهیێ شادەییێ بۆ دەن. ﴿٢٢﴾ هندی خۆش مرۆڤ و خودێناسن، دێ د بەحەشتێدا بن. ﴿٢٣﴾ دێ ل سەر تەختێت چارچەفکری، بەرێ خۆ دەنە وێ خێرا خودێ بۆ وان بەرهەڤکری. ﴿٢٤﴾ دێ نیشانێت خۆشیێ د ناڤ چاڤێت وانڕا بینی. ﴿٢٥﴾ دێ ژ مەیەکا سەرمۆر ڤەخۆن. ﴿٢٦﴾ دویماهیا وێ ڤەخوارنێ تاما مسکێ ددەت، بلا هەڤرکێ ئەڤرکییێ ئەها بۆ ڤێ بکەن. ﴿٢٧﴾ تێکەلێ وێ ژ کانییەکا زێدە ب قەدرە د بەحەشتێدا. ﴿٢٨﴾ کانییەکە خودێناس و خۆش مرۆڤ ژێ ڤەدخۆن. ﴿٢٩﴾ ئەوێت ژ ڕێ دەرکەفتین د دنیایێدا، بۆ خۆ ب خودان باوەران دکەنین. ﴿٣٠﴾ دەمێ د بەر وانڕا دبۆرین، چاڤێت خۆ ل هەڤدوو دنقاندن. ﴿٣١﴾ دەمێ دزڤڕینە مال بۆ خۆ دکرنە پێ تڕانك، و خۆشی ژێ ددیتن د سوحبەتێت خۆدا. ﴿٣٢﴾ و ئەگەر ددیتن دگۆتن: ئەڤەنە یێت گومڕا و ڕێبەرزە. ﴿٣٣﴾ و ئەو ڕێدەر کەڤتی نەهاتینە هنارتن کو زێرەڤانییێ ل وان بکەن.

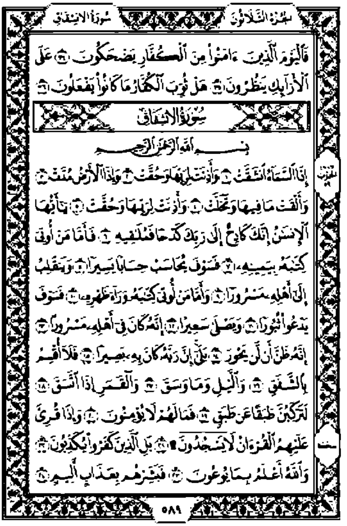

الجزء الثلاثون سورة الانشقاق

فَٱلۡيَوۡمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنَ ٱلۡكُفَّارِ يَضۡحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
ٱلۡأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلۡ ثُوِّبَ ٱلۡكُفَّارُ مَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الانشِقَاق

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنشَقَّتۡ ﴿١﴾ وَأَذِنَتۡ لِرَبِّهَا وَحُقَّتۡ ﴿٢﴾ وَإِذَا ٱلۡأَرۡضُ مُدَّتۡ ﴿٣﴾
وَأَلۡقَتۡ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتۡ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتۡ لِرَبِّهَا وَحُقَّتۡ ﴿٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡإِنسَٰنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدۡحٗا فَمُلَٰقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ ﴿٧﴾ فَسَوۡفَ يُحَاسَبُ حِسَابٗا يَسِيرٗا ﴿٨﴾ وَيَنقَلِبُ
إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦ مَسۡرُورٗا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهۡرِهِۦ ﴿١٠﴾ فَسَوۡفَ
يَدۡعُواْ ثُبُورٗا ﴿١١﴾ وَيَصۡلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُۥ كَانَ فِيٓ أَهۡلِهِۦ مَسۡرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُۥ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰٓ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرٗا ﴿١٥﴾ فَلَآ أُقۡسِمُ
بِٱلشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَٱلَّيۡلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَٱلۡقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ ﴿١٨﴾
لَتَرۡكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٖ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيۡهِمُ ٱلۡقُرۡءَانُ لَا يَسۡجُدُونَ ۩ ﴿٢١﴾ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾
وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرۡهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

٥٨٩

﴿٣٤﴾ ئەها ئەڤرۆ (ڕۆژا قیامەتێ) خودان باوەر دێ ب بێ باوەران کەنن. ﴿٣٥﴾ ل سەر تەختێت چارچەفکری دێ تەماشە کەنە وان. ﴿٣٦﴾ دا بزانن کا گاور ل سەر گونەهێت خۆ هاتنە جزادان و یا دنیایێ بۆ وان ما!.

سۆرەتا ئینشیقاق

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ دەمێ ئەسمان پرت پرت دبیت. ﴿٢﴾ و [ئەسمانی] گوهداریا خودایێ خۆ کر، و گوهداریا فەرمانا خودێ ل سەر پێدڤی بوو. ﴿٣﴾ و دەمێ ئەرد ڕاست دبیت، و چو کەند و کۆر و چیا تێدا نەمینن. ﴿٤﴾ و ناڤ زکێ خۆ ژ مریێت تێدا و هەر تشتەکێ دی، سەر ئەرد کر و چو د ناڤ خۆدا نەهێلا. ﴿٥﴾ و گوهداریا خودایێ خۆ کر، و گوهداریا فەرمانا خودێ ل سەر پێدڤی بوو. ﴿٦﴾ هەی مرۆڤۆ، هەر تشتەکێ تو خۆ پێڤە دوەستینی، و تو د گەل کارێ خۆ دێ چیە بەرانبەری خودایێ خۆ. ﴿٧﴾ ڤێجا هەر کەسێ دەفتەرا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەرگریت [ملیاکەتا دایێ و ب دەستێ ڕاستێ وەرگرت]. ﴿٨﴾ دێ حسێبەکا سڤك د گەل تێتەکرن. ﴿٩﴾ و دێ ب دلخۆشی ب سەر کەس و کارێت خۆدا زڤڕیت. ﴿١٠﴾ و ئەو کەسێ ستۆیێ وی هاتە ڤڕاندن، و دەفتەرکا کار و کریارێت خۆ ژ پشتڤە وەرگرت [وەختێ ملیاکەت دەفتەران دئینن مرۆڤێ چاك بێ ژ خۆ پشتڕاستە و کتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگریت، بەلێ گونەهکار خۆ دناسیت دێ قەدەمێت وی شکێن و پێسترکێ گریت، و پەللا دشێت ب دەستێ چەپێ وەرگریت]. ﴿١١﴾ هنگی دێ مرنا خۆ خوازیت و نفرینان ل خۆ کەت. ﴿١٢﴾ و دێ چیتە د دۆژەهێدا و ئێزایێ بینیت. ﴿١٣﴾ ئەو د ناڤ کەس و کارێت خۆدا ل سەر دنیایێ بێ دلخۆش و شاد بوو. ﴿١٤﴾ ئەوی هزر دکر ناچیتە بەر دەستێ خودێ، و جارەکا دی ساخ نابیتەڤە پشتی مرنێ. ﴿١٥﴾ نەخێر وەنینە چونکی خودێ ئاگەهداری هەمی کار و کریارێت وی بوو. ﴿١٦﴾ سویند ب سۆراتیا ڕۆژئاڤابوونێ. ﴿١٧﴾ سویند ب شەڤێ، و ب هەر تشتەکێ کۆم دکەت و دجڤینیت. ﴿١٨﴾ سویند ب هەیڤا چاردە شەڤی. ﴿١٩﴾ هوین دێ ژ ڕەوش و پەرگالەکێ چنە د ڕەوش و پەرگالەکا دیدا. ﴿٢٠﴾ ڤێجا وان خێرە بۆچی ئەو باوەریێ نائینن؟. ﴿٢١﴾ دەمێ قورئان بۆ وان دئێتە خواندن ئەو گوهداریا وێ ناکەن، و سوجدەیێ بۆ نابەن. ﴿٢٢﴾ نەبەس سوجدەیێ بۆ نابەن بەلکی ئەڤێت بێ باوەر، قورئانێ و ڕۆژا قیامەتێ درەو ددانن. ﴿٢٣﴾ و خودێ دزانیت کا ئەو چ د دلێ خۆدا ڤەدشێرن (و کا چ د دلێ واندایە)؟ ﴿٢٤﴾ ڤێجا مزگینیا ئێزا و نەخۆشیەکا دژوار بدە وان..

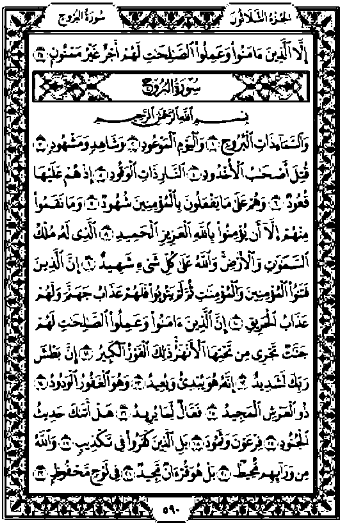

الجزء الثلاثون
سورة البروج

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍۭ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ ٱلْبُرُوجِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَٱلْيَوْمِ ٱلْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾
قُتِلَ أَصْحَـٰبُ ٱلْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلْوَقُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا
قُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا۟
مِنْهُمْ إِلَّآ أَن يُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿٨﴾ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
فَتَنُوا۟ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَـٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا۟ فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ
عَذَابُ ٱلْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ لَهُمْ
جَنَّـٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ
رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُۥ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلْوَدُودُ ﴿١٤﴾
ذُو ٱلْعَرْشِ ٱلْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ
ٱلْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَٱللَّهُ
مِن وَرَآئِهِم مُّحِيطٌۢ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِى لَوْحٍ مَّحْفُوظٍۭ ﴿٢٢﴾

٥٩٠

﴿٢٥﴾ ژ بلی وان ئەوێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین بۆ وان هەیە.

سورەتا برووج

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٢) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب وی ئەسمانی، یێ ستێر لێ خودان جهـ و قوناخ. ﴿٢﴾ و سویند ب وێ ڕۆژا ژڤان پێ هاتیە دان (کو ڕۆژا قیامەتێیە). ﴿٣﴾ و سویند ب وان یێت شادەییێ ددەن، و ب وان یێت شادەیی بۆ وان دئێتە دان. ﴿٤﴾ خودانێت خەندەکێ ژ ڕەحم و دلۆڤانییا خودێ هاتنە دویرئێخستن. ﴿٥﴾ خودانێت ئاگرێ ب داردوی. ﴿٦﴾ دەمێ ئەو ل دۆر ئاگری د ڕوینشتی. ﴿٧﴾ و وان ئێزیێک سەربەرشتیا ڤێ نەخۆشیێ دکر، و ددیتن کا چ ب سەرێ وان باوەرداران دهات و بەرێ خۆ ددانێ. ﴿٨﴾ ئەوان ئەڤ ئێزایە دا بەر وان ب تنێ، ژ بەر هندێ بوو چونکی وان باوەری ب خودایێ دەستهەلاتدار و هێژای سوپاسیێ ئینابوو. ﴿٩﴾ ئەو خودایێ ملك و پاشاتیا ئەرد و ئەسمانان د دەستدا، و ئاگەهدار ب هەر تشتەکی. ﴿١٠﴾ بێ گۆمان ئەو کەسێت خودان باوەر، چ ژن چ مێر، ئێزادایین و سۆتین، و ل خۆ نەزڤڕین، ئێزایا دۆژەهێ و ئێزایا سۆتنێ بارا وانە. ﴿١١﴾ و ئەو کەسێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین بەحەشتا گەلەك جۆ و ئاڤ د بنڕا دچن، دێ بیتە بارا وان، و ئەها ئەڤەیە سەرکەڤتنا مەزن. ﴿١٢﴾ ب ڕاستی ئێزادانا خودایێ تە یا دژوارە. ﴿١٣﴾ ئەها ئەوە یێ مرۆڤی ژ چونەبیێ چێدکەت، و ساخ دکەتەڤە [پشتی دمریت]. ﴿١٤﴾ و ئەوە یێ گونەهان ژێ دبەت و دنخێڤیت، و ئەوە یێ بەندەدۆست. ﴿١٥﴾ خودانێ عەرشی، خودایێ پایە بلند. ﴿١٦﴾ تشتێ بڤێت، دکەت. ﴿١٧﴾ ئەرێ سوحبەت و داستانا (بەحسێ) لەشکەری گەهشتیە تە. ﴿١٨﴾ فیرعەون و (سەموود). ﴿١٩﴾ بەلێ ئەوێت باوەری نەئینایین ژ قورئانێ، تە درەوین ددانن. ﴿٢٠﴾ و خودێ ئاگەهـ ژ وان هەیە، و دێ وان ژی وەکی لەشکەرێ فیرعەونی و (سەموود)ی تێ بەت. ﴿٢١﴾ نێ ئەڤە قورئانەکا مەزن و پیرۆز و پایە بلندە. ﴿٢٢﴾ ئەڤ قورئانە د دەپەکێ پاراستیدا نڤیسیە.

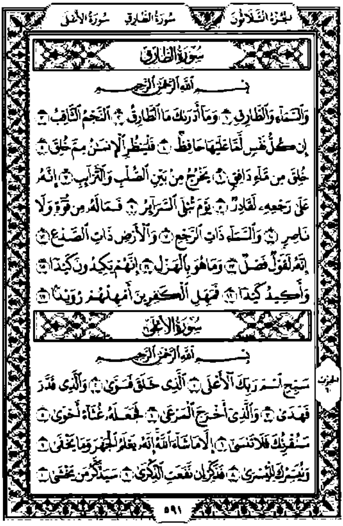

الجُزْءُ الثَّلَاثُونَ   سُورَةُ الطَّارِقِ   سُورَةُ الأَعْلَى

سُورَةُ الطَّارِقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾
إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾
خُلِقَ مِن مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ
عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا
نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾
إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾
وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

سُورَةُ الأَعْلَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٢﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ
فَهَدَىٰ ﴿٣﴾ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ﴿٥﴾
سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰ ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ﴿٧﴾
وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٨﴾ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ﴿٩﴾ سَيَذَّكَّرُ مَن يَخْشَىٰ ﴿١٠﴾

الحزب

٥٩١

سۆرەتا طارق

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (١٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب ئەسمانی، و وان ستێرێت ب شەڤ دەردكەڤن. ﴿٢﴾ تو چ دزانی ئەو ستێرێت ب شەڤ دەردكەڤن چنە؟. ﴿٣﴾ ئەو ستێرە یا تاریێ دسمیت و هلدچنیت. ﴿٤﴾ هەر كەسەكی ملیاكەتەك دگەلە، و كار و كریارێت وی دنڤیسیت. ﴿٥﴾ بلا هەر كەسەك برێتێ، كا ژ چ هاتیە چێكرن. ﴿٦﴾ نێ یێ ژ ئاڤەكا هلپەڕژی (بلقە) چێبووی. ﴿٧﴾ ئەڤ ئاڤە ژ مۆركێت پشتا مێران، و ژ هەستیێ سینگێ ژنان دزێت. ﴿٨﴾ و خودایێ مەزن ل سەر ساخكرنا وی، پشتی مراندنێ، خودان شیانە. ﴿٩﴾ ڕۆژا هەمی نهێنی ئاشكەرا دبن. ﴿١٠﴾ وێ ڕۆژێ وی مرۆڤی چو هێز و پشتەڤان نینن. ﴿١١﴾ سویند ب وی ئەسمانێ خودان باران، و باران دارێژ. ﴿١٢﴾ و ب وێ ئەردێ خودان كەلش [گل و گیا و شینكاتی دكەلێشن]. ﴿١٣﴾ ئەها ئەڤ قورئانە گۆتنەكا فەبڕە و جوداكەرە [حەقی و نەحەقیێ ژێك جودا دكەت]. ﴿١٤﴾ و ئەڤ قورئانە ڕاستیە، یاری تێدا نینە. ﴿١٥﴾ ب ڕاستی ئەوێت بێ باوەر بوویین، و باوەری ب ڤێ قورئانێ نەئینایین، فندوفێلان دگێڕن. ﴿١٦﴾ و من ئاگەه ژ وان هەیە و ئەز ژی نویسیان بۆ وان ددانم و دێ فندوفێلێت وان ب سەرێ واندا دشكێنم. ﴿١٧﴾ ڤێجا بێهنا خۆ ل گاوران فرەه بكە، و پیچەكا مۆلەتێ بدە وان، دێ بینی كا دێ چ ئینمە سەرێ وان.

سۆرەتا ئەعلا

ل مەكەهێ هاتیە خوارێ (١٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ب پاك و پاقژی ناڤێ خودایێ خۆ یێ بلند بینە. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ هەر تشتەك چێكری، و بێ كێماسی لێكدایی و ب سەروبەر كری. ﴿٣﴾ و ئەوێ هەر تشتەك ب كێش و پیڤان كری، و ڕێ نیشادایی. ﴿٤﴾ و ئەوێ چەرە دایی و شینكری. ﴿٥﴾ پاشی سەوراند (هشكر)، و كرە پویشەكێ هشك و ڕەش. ﴿٦﴾ ئەم دێ تە كەینە قورئانخوین، و تو چو ژێ ژبیر ناكەی. ﴿٧﴾ ئەو تێ نە، یا خودێ ڤیایی، خودێ تشتێ ئاشكەرا و نەپەنی دزانیت، و ئاگەهـ ژێ هەیە. ﴿٨﴾ و ئەم دێ تە ب سەر ڕێكا سانەهی ئێخین [كو ئیسلامە]. ﴿٩﴾ خەلكی ب قورئانێ شیرەت بكە، ئەگەر بۆ خۆ مفایەكی ژ شیرەتێ وەربگرن. ﴿١٠﴾ و ئەو دێ مفایی ژێ وەرگریت، یێ ژ خودێ بترسیت.

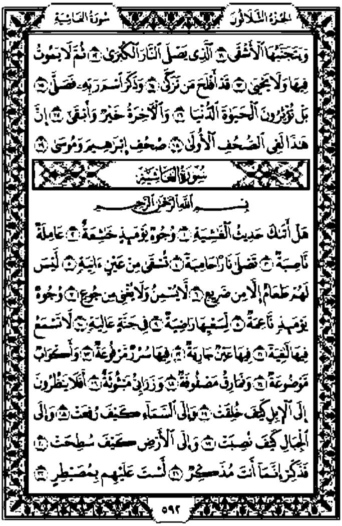

الجزء الثلاثون
سورة الغاشية

وَيَتَجَنَّبُهَا ٱلْأَشْقَى ﴿١١﴾ ٱلَّذِى يَصْلَى ٱلنَّارَ ٱلْكُبْرَىٰ ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿١٣﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّىٰ ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ ٱسْمَ رَبِّهِۦ فَصَلَّىٰ ﴿١٥﴾
بَلْ تُؤْثِرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ﴿١٧﴾ إِنَّ
هَٰذَا لَفِى ٱلصُّحُفِ ٱلْأُولَىٰ ﴿١٨﴾ صُحُفِ إِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الغَاشِيَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلْغَٰشِيَةِ ﴿١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَٰشِعَةٌ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ
نَّاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصْلَىٰ نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ ءَانِيَةٍ ﴿٥﴾ لَّيْسَ
لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٍ ﴿٦﴾ لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِى مِن جُوعٍ ﴿٧﴾ وُجُوهٌ
يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾ لَّا تَسْمَعُ
فِيهَا لَٰغِيَةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾ وَأَكْوَابٌ
مَّوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِىُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾ أَفَلَا يَنظُرُونَ
إِلَى ٱلْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى
ٱلْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى ٱلْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾
فَذَكِّرْ إِنَّمَآ أَنتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾

٥٩٢

﴿١١﴾ و ئەو دێ پشتا خۆ دەتێ و گوهدارییێ لێ ناکەت، بێ ژ دل ل سەر گاوریێ. ﴿١٢﴾ ئەو کەس ژدل گاور دێ چیتە د ناڤ ئاگرێ مەزندا. ﴿١٣﴾ پاشی نە تێدا دمریت، دا ژێ ڕزگار بیت، و نە ژی خۆشییێ تێدا دبەت. ﴿١٤﴾ ب ڕاستی ئەو کەسێ سەرفەرازە یێ خۆ ژ گونەهان پاقژ بکەت. ﴿١٥﴾ و ناڤێ خودایێ خۆ ژ دل بینیت و نڤێژان بکەت. ﴿١٦﴾ بەلێ هوین خۆشییێت دنیایێ، ب سەر ئاخرەتێ دئێخن و چێتر دبینن. ﴿١٧﴾ و ئاخرەت چێترە و خودان مانە و ب دۆمە. ﴿١٨﴾ بێ گۆمان ئەڤا بۆری، د کتێبێت بەریدا یا هاتی، و یا هەی. ﴿١٩﴾ د کتێبێت ئیبراهیم پێغەمبەر و مووسا پێغەمبەردا.

سۆرەتا غاشیە

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەرێ سالۆخێ ڕۆژا قیامەتێ بۆ تە هات؟ [ئانکو ئەو سالۆخ بۆ تە هاتیە، کو دبێژنە ڕۆژا قیامەتێ (غاشیە) چونکی ترس و لەرزا وێ هەر گیاندارەکی دگریت]. ﴿٢﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د ڕەزیل و ڕسوانە. ﴿٣﴾ د دنیاییدا کار و کریارێت وەسا کرینە، کو ڕۆژا قیامەتێ بۆ وان بینە ئێزا و نەخۆشی. ﴿٤﴾ وێ ڕۆژێ ئەو دێ چنە د ئاگرەکێ شارییدا. ﴿٥﴾ دێ ئاڤێ ژ کانییەکا کەل و گەرم، دەنە وان. ﴿٦﴾ وان چو خوارن نینە ژ بلی سترییەکێ گەنی و تەحل نەبیت. ﴿٧﴾ نە مرۆڤی قەلەو دکەت، و نە برسێ دشکێنیت. ﴿٨﴾ وێ ڕۆژێ هندەك سەروچاڤ د گەش و دلخۆشن. ﴿٩﴾ ژ کار و کریار و خەباتا خۆ، پڕ قایلن. ﴿١٠﴾ د بەحەشتەکا بلند دانە. ﴿١١﴾ تو تێدا ئاخفتنا پویچ و بێ مفا نابهیی. ﴿١٢﴾ کانییێت ئاڤ ژ بەر دچیت تێدانە. ﴿١٣﴾ تەختێت بلند و بەرکەفتی تێدانە. ﴿١٤﴾ هەروەسا پەرداغێت دانایی و ڕێزکری. ﴿١٥﴾ و بالگەهێت ڕێزکری. ﴿١٦﴾ و بەڕکێت (مەحفویرێت) ڕائێخستی تێدانە. ﴿١٧﴾ ما ناڕێنە حێشترێ، کا چاوا هاتیە چێکرن؟!. ﴿١٨﴾ و ما ناڕێنە ئەسمانی، کا چاوا بێ ستوین هاتیە بلندکرن؟!. ﴿١٩﴾ و ما ناڕێنە چیایان، کا چاوا د ئەردیدا هاتینە چکلاندن؟!. ﴿٢٠﴾ و ما ناڕێنە ئەردی، کا چاوا هاتیە ڕاستکرن؟!. ﴿٢١﴾ بینە بیرا وان، بەس شیرەت و بیرئینان ل سەر تەیە. ﴿٢٢﴾ دەستێ تە نە ل سەر سەرێ وانە، و تو ل سەر وان نەیێ سەردەست و زالی.

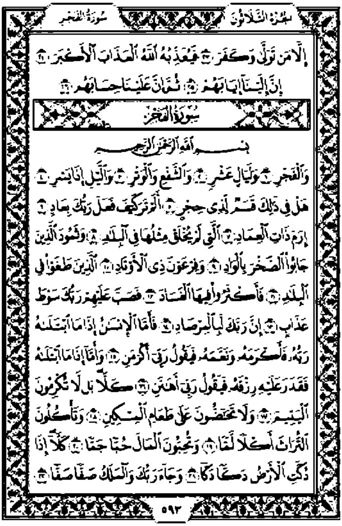

الجُزْءُ الثَّلَاثُونَ سُورَةُ الفَجْرِ

إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ ٱللَّهُ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾
إِنَّ إِلَيْنَآ إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُم ﴿٢٦﴾

سُورَةُ الفَجْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَٱلشَّفْعِ وَٱلْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَٱلَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾
هَلْ فِى ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِى حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾
إِرَمَ ذَاتِ ٱلْعِمَادِ ﴿٧﴾ ٱلَّتِى لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٨﴾ وَثَمُودَ ٱلَّذِينَ
جَابُوا۟ ٱلصَّخْرَ بِٱلْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِى ٱلْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾ ٱلَّذِينَ طَغَوْا۟ فِى
ٱلْبِلَٰدِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا۟ فِيهَا ٱلْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ
عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِٱلْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا ٱلْإِنسَٰنُ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ
رَبُّهُۥ فَأَكْرَمَهُۥ وَنَعَّمَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّآ إِذَا مَا ٱبْتَلَىٰهُ
فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُۥ فَيَقُولُ رَبِّىٓ أَهَٰنَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا ۖ بَل لَّا تُكْرِمُونَ
ٱلْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَٰٓضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ
ٱلتُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ ٱلْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّآ إِذَا
دُكَّتِ ٱلْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَآءَ رَبُّكَ وَٱلْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

٥٩٣

﴿٢٣﴾ ئەو تێ نەبیت یێ پشت ددەتە باوەرییێ، و گاور دبیت. ﴿٢٤﴾ ڤێجا خودێ دێ ئێزا و نەخۆشیا دۆژەهێ (جەهنەمێ) یا مەزن دەتە بەر ری. ﴿٢٥﴾ بێ گۆمان زڤرینا وان، هەر ب بال مەڤەیە. ﴿٢٦﴾ پاشی جزادانا وان ژی، هەر ل سەر مەیە.

سۆرەتا فەجر

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٣٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب سپێدەیێ. ﴿٢﴾ و سویند ب دەهکێت جەژنا حاجیان (دەهکێت سەرێ ژی الحجە). ﴿٣﴾ و سویند ب کت و جۆتێ هەر تشتەکی. ﴿٤﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ دچیت. ﴿٥﴾ ئەرێ ئەڤ تشتێت سویند پێ هاتیە خوارن، نە هێژا و لایقی سویند خوارنێنە؟. ﴿٦﴾ تە نەزانی کا خودایێ تە چ ب سەرێ ملەتێ هوود پێغەمبەری ئینا؟. ﴿٧﴾ ئیرەما [ئیرەم ناڤەکە بۆ عاد] خودان ستوین و پایە یان خودان هێز و بەژنوبال. ﴿٨﴾ ئەو ملەتێ وەکی وان، ب قەلافەت و خودان گەورد و هێز، دئەردیدا نەهاتینە چێکرن. ﴿٩﴾ و تە نەزانی کا چ ب سەرێ ملەتێ [(صالح) پێغەمبەر] (سەموود) ئینا، ئەوێت بەر ل (وادی القری) دبرین، [جهەکە دکەڤیتە د ناڤبەرا شام و حیجازێدا]؟ ﴿١٠﴾ و کا چ ب سەرێ فیرعەونێ خودان لەشکەر، ئەو لەشکەرێ ب زەند و باسك و هێز، ئینا؟ ﴿١١﴾ ئەوێت گەلەك دەستدرێژی و زێدەگاڤی د گونەهێدا کرین. ﴿١٢﴾ و گەلەك بێخێری و بێ شەرمی تێدا کرین. ﴿١٣﴾ ڤێجا خودایێ تە ئێزا و نەخۆشییەکا دژوار، ب سەرێ واندا داریت. ﴿١٤﴾ خودایێ تە ل بەر وان یێ ڕاوەستیایە، و هەمی کار و کریارێت وان ل بەر د ئاشکەرانە [و هەر ئێکی جزایێ وی دێ دەتێ]. ﴿١٥﴾ ڤێجا دەمێ خودێ مرۆڤی ب خێر و کەرەما خۆ دجەربینیت، دبێژیت: [ئانکو مرۆڤ دبێژیت] خودێ دا من، و ئەڤە قەدرە بۆ من، و ئەڤ خێر و کەرەمە نائێتە بەرچاڤان و نوزانیت جەرباندنە. ﴿١٦﴾ و ئەگەر خودێ جەرباند، ڕێکا ژینێ لێ بەرتەنگ کر، دێ بێژیت: خودێ ئەز ڕەزیل و ڕسوا کرم. ﴿١٧﴾ نەخێر وەنینە [دان و نەدان، ب قەدری و نەقدریڤە، نە یا گرێدایییە]، نێ هوین ب ڕاستی قەنجی و مەردینییێ د ڕاستا سێویدا ناکەن. ﴿١٨﴾ هوین ئێك و دو د بەر هاریکاریا بەلنگازێڕا ناکەن. ﴿١٩﴾ و هوین میراتێ حەلال و حەرام پێکڤە دخۆن [و حەقێ میراتخۆران ب دورستی نادەنێ، نەخاسمە یێ کچان]. ﴿٢٠﴾ و هوین گەلەك حەژ مالدارییێ ژی دکەن. ﴿٢١﴾ هز نەکەن، دەمێ ئەرد دهەژیێت و ڕاست دبیت، و چو ل سەر نەمینیت. ﴿٢٢﴾ و خودێ هات بۆ جوداکرنا هەڤییێ ژ نەهەقییێ، و ملیاکەت ڕێز ڕێز هاتن.

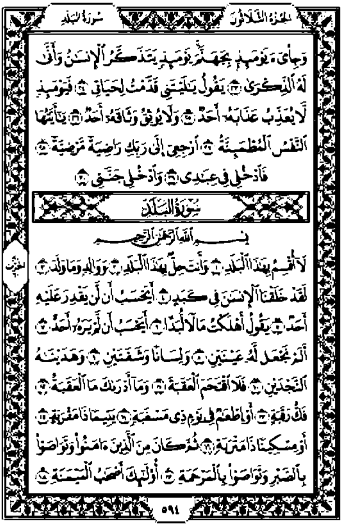

الجزء الثلاثون سورة البلد

وَجِاْيٓءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ وَأَنَّىٰ لَهُ ٱلذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾ يَقُولُ يَٰلَيْتَنِى قَدَّمْتُ لِحَيَاتِى ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ٱرْجِعِىٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَٱدْخُلِى فِى عِبَٰدِى ﴿٢٩﴾ وَٱدْخُلِى جَنَّتِى ﴿٣٠﴾

سُورَةُ البَلَدِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب

لَآ أُقْسِمُ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنتَ حِلٌّۢ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِى كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٦﴾ أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ نَجْعَل لَّهُۥ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَٰهُ ٱلنَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا ٱقْتَحَمَ ٱلْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَٰمٌ فِى يَوْمٍ ذِى مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾

٥٩٤

﴿٢٣﴾ وێ ڕۆژێ دۆژەهـ هاتە بەرهەڤكرن، ئەو ڕۆژا مرۆڤ هەمی كار و كریارێت خۆ ل پێش چاڤێت خۆ دبینیت و دئینیتە بیرا خۆ، بەلێ چو مفای ژێ نابینیت. ﴿٢٤﴾ دبێژیت خوزی من تشتەك بۆ ژینا خۆ كربایە [و ژ نوی دزانیت ژیانا دورست ژیانا ئاخرەتێیە، نەیا دنیایێ ئەوا كورت]. ﴿٢٥﴾ وێ ڕۆژێ كەس وەكی خودێ ئیزا و نەخۆشیێ نادەتە بەر. ﴿٢٦﴾ و كەس وەكی خودێ وی نائێخیتە قەید و زنجیران. ﴿٢٧﴾ (د وێ ڕۆژێدا دێ ئێتە گۆتن:) هەی نەفسا ب باوەری و ئێمن و ڕەحەت و پشت ڕاست. ﴿٢٨﴾ ب بال خودایێ خۆڤە بزڤرە، قایل و ڕازی ب بارا خۆ، سەرباری ڕازیبوونا خودێ ژ تە. ﴿٢٩﴾ ڤێجا خۆ بدە د گەل بەندەیێت من. ﴿٣٠﴾ و هەرە د بەحەشتا مندا.

سوورەتا بەلەد

ل مەكەهێ هاتییە خواری (٢٠) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب ڤی باژێری [كو مەكەهە]. ﴿٢﴾ و تو یێ د ڤی بازێریدا. ﴿٣﴾ و دیسا سویند ب باب و زارۆكێت وی. [ئانكو ب ئادەمی و دویندەها وی] ﴿٤﴾ ب ڕاستی مە مرۆڤێ چێكری ژ كەڤت و ڕەفت و نەخۆشیێ، [و د دنیایێدا باش و خراب د هەڤپشكن، د دینا نەخۆشی و وەستیانێدا ب كارێ تەنگاڤی و خەمخوارنی]. ﴿٥﴾ ئەرێ مرۆڤ هزر دكەت كو كەس نەشێتێ. ﴿٦﴾ ب شانازیڤە دبێژیت: من گەلەك مال یێ مەزاختی [و من گەلەك مال یێ هەی]. ﴿٧﴾ ما هزر دكەت كەس وی نابینیت، ئانكو یا ژ ویڤە، خودێ وی نابینیت و پسیارێ ژێ ناكەت [كا ئەو مال ژ كیڤە ئینایە، و دچ دا مەزاختییە؟!]. ﴿٨﴾ ما مە ڕوی و چاڤ نەدایینێ. ﴿٩﴾ و ما مە ئەزمانەك و دو لێڤ نەدایینێ. ﴿١٠﴾ و ما مە هەردو ڕێك [یا قەنج و یا خراب] بۆ ئاشكەرا نەكرینە و نیشا نەداینە. ﴿١١﴾ بلا ژ ئاستەنگێ بۆریت [و گەلەك مرۆڤ ژ ئاستەنگان نەبۆرین - ئەو ئاستەنگێت ڕێكا وان ژ سەرفەرازییێ ددا پاش - و ڕێكا سەرفەرازییێ نەگرتن]. ﴿١٢﴾ و ما تو چ دزانی كا ئەو ئاستەنگ چییە؟ ﴿١٣﴾ گەردەن ئازادكرنە. ﴿١٤﴾ و ناندانە د ڕۆژا برسێدا. ﴿١٥﴾ بۆ سێویێ ژ خزم و خوینا مرۆڤی. ﴿١٦﴾ یان بۆ بەلنگازەكێ دەست تەنگ. ﴿١٧﴾ پاشی ژ وان بیت ئەوێت باوەری ئینایین، و هەڤدو ب بێنفرەهی و دلۆڤانیێ شیرەت دكەن. ﴿١٨﴾ ئەها ئەڤەنە دلخۆش و بەختەوەر [كتێبا خۆ ب دەستێ ڕاستێ وەردگرن].

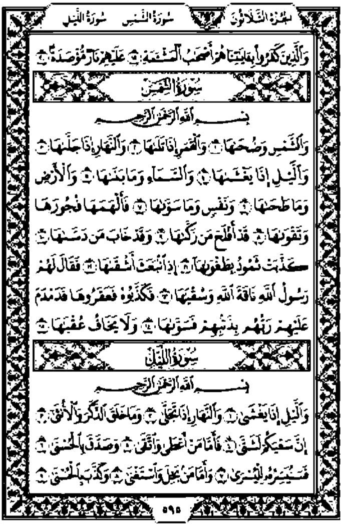

الجزء الثلاثون   سورة الشمس   سورة الليل

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا هُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلۡمَشۡـَٔمَةِ ١٩ عَلَيۡهِمۡ نَارٞ مُّؤۡصَدَةُۢ ٢٠

سُورَةُ الشَّمۡسِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلشَّمۡسِ وَضُحَىٰهَا ١ وَٱلۡقَمَرِ إِذَا تَلَىٰهَا ٢ وَٱلنَّهَارِ إِذَا جَلَّىٰهَا ٣
وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَغۡشَىٰهَا ٤ وَٱلسَّمَآءِ وَمَا بَنَىٰهَا ٥ وَٱلۡأَرۡضِ
وَمَا طَحَىٰهَا ٦ وَنَفۡسٖ وَمَا سَوَّىٰهَا ٧ فَأَلۡهَمَهَا فُجُورَهَا
وَتَقۡوَىٰهَا ٨ قَدۡ أَفۡلَحَ مَن زَكَّىٰهَا ٩ وَقَدۡ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا ١٠
كَذَّبَتۡ ثَمُودُ بِطَغۡوَىٰهَآ ١١ إِذِ ٱنۢبَعَثَ أَشۡقَىٰهَا ١٢ فَقَالَ لَهُمۡ
رَسُولُ ٱللَّهِ نَاقَةَ ٱللَّهِ وَسُقۡيَٰهَا ١٣ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمۡدَمَ
عَلَيۡهِمۡ رَبُّهُم بِذَنۢبِهِمۡ فَسَوَّىٰهَا ١٤ وَلَا يَخَافُ عُقۡبَٰهَا ١٥

سُورَةُ اللَّيۡلِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَغۡشَىٰ ١ وَٱلنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ٢ وَمَا خَلَقَ ٱلذَّكَرَ وَٱلۡأُنثَىٰٓ ٣
إِنَّ سَعۡيَكُمۡ لَشَتَّىٰ ٤ فَأَمَّا مَنۡ أَعۡطَىٰ وَٱتَّقَىٰ ٥ وَصَدَّقَ بِٱلۡحُسۡنَىٰ ٦
فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلۡيُسۡرَىٰ ٧ وَأَمَّا مَنۢ بَخِلَ وَٱسۡتَغۡنَىٰ ٨ وَكَذَّبَ بِٱلۡحُسۡنَىٰ ٩

٥٩٥

﴿١٩﴾ و ئەوێت باوەری ب قورئانێ نەئینایین، ئەون بەخت ڕەش و دل نەخوش [کتێبا خۆ ب دەستێ چەپێ وەردگرن]. ﴿٢٠﴾ دناڤ ئاگرەکێ دادایی دانە، و هەمی ڕەخێت ئاگری ل وان یێت داتێخستینە [و ب چو ڕەنگان هێڤی نینە ژێ دەرکەڤن].

سۆرەتا شەمس

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب ڕۆژێ و ڕۆناهیا وێ. ﴿٢﴾ و سویند ب هەیڤێ دەمێ دکەڤتە دویڤ (ژ بۆ ڕۆنکرنێ). ﴿٣﴾ و سویند ب ڕۆژێ دەمێ ب ڕۆناهیا ڕۆژێ ڕۆن دبیت. ﴿٤﴾ و سویند ب شەڤێ دەمێ ڕۆناهیێ هلدچینیت. ﴿٥﴾ و سویند ب ئەسمانی، و سویند ب یێ ئەسمان دانای و ڕانای. ﴿٦﴾ و سویند ب ئەردی، و یێ ئەرد بەرهەڤکری و دەشتکری بۆ ژینێ. ﴿٧﴾ و سویند ب نەفسێ، و یێ نەفس بێ کێم و کاسی چێکری و دای. ﴿٨﴾ و پاشی قەنجی و خرابی نیشا دای. ﴿٩﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی هەر کەسێ ئەو نەفس ژ گونەهان پاقژ کر سەرفەرازە [ڕۆژا ئاخرەتێ]. ﴿١٠﴾ و دیسا ب ڕاستی هەر کەسێ نەفسا خۆ ب گونەهان کێمکر و شکاند، زیانکارە [ڕۆژا ئاخرەتێ]. ﴿١١﴾ (سەموود) پێغەمبەرێ خۆ درەوین دانا، ژ بەر دەستدرێژی و زێدەگاڤیا خۆ د گونەهاندا. ﴿١٢﴾ دەمێ یێ ژ هەمییان پیستر [و خرابتر]، ڕابوویە سەر خۆ. ﴿١٣﴾ و پاشی پێغەمبەرێ خودێ گۆتە وان: ژ حێشترا خودێ بگەڕن و مایێ خۆ د ناڤ و ڤەخوارنا ویدا نەکەن. ﴿١٤﴾ باوەری پێ نەئینان و درەوین دانا و حێشتر کوشتن، ڤێجا خودایێ وان ئیزا و نەخوشی ب سەر واندا دارێت، ژ بەر گونەها وان و هەمی دانە بەر [چونکی هەمی د هەڤپشک و هاریکاربوون د گونەهێدا]. ﴿١٥﴾ خودێ ئەڤە ب سەرێ وان ئینا، و ژ دویماهیکا ڤێ ئیزادانێ ژێ نا ترسیت. [ئانکو چو ترسێ ژ پاشەڕۆژا ڤێ ئیزادانێ ژێ ڕاناکەت].

سۆرەتا لەیل

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٢١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب شەڤێ دەمێ تاریاتیا خۆ ب سەر ئەردی دادەت. ﴿٢﴾ و سویند ب ڕۆژێ دەمێ ڕۆن دبیت. ﴿٣﴾ و سویند ب وی، یێ نێر و مێ چێکرین. ﴿٤﴾ [سویند ب ڤان هەمییان] ب ڕاستی بزاڤ و خەباتا هەوە ژێک جودایە، هندەک بەر ب خرابییێ، و هندەک بەر ب قەنجییێ. ﴿٥﴾ ڤێجا هەر کەسێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا مەزاخت، و پاشی خۆ پاراست و فەرمانا خودێ ب جهـ ئینا. ﴿٦﴾ و باوەری ب بەحەشتێ ئینا، و کار بۆ کر. ﴿٧﴾ ئەم دێ ڕێکا وی بۆ کار و کریارا باش خۆش کەین [ئەو ڕێکا بەرێ وی بدەتە سەرفەرازییێ]. ﴿٨﴾ و ئەڤە و هەر کەسێ قەلسی و چڕوکاتیێ بکەت، و پاکی ب خێر و خەلاتێ خودێ نەبیت. ﴿٩﴾ و باوەری ب بەحەشتێ نەئینا، و کار بۆ نەکر و درەو دانا.

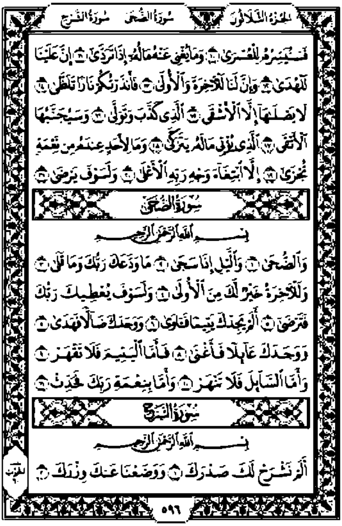

الجزء الثلاثون   سورة الضحى   سورة الشرح

فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلْعُسْرَىٰ ﴿١٠﴾ وَمَا يُغْنِى عَنْهُ مَالُهُۥٓ إِذَا تَرَدَّىٰٓ ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾ وَإِنَّ لَنَا لَلْـَٔاخِرَةَ وَٱلْأُولَىٰ ﴿١٣﴾ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾
لَا يَصْلَىٰهَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى ﴿١٥﴾ ٱلَّذِى كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا
ٱلْأَتْقَى ﴿١٧﴾ ٱلَّذِى يُؤْتِى مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ
تُجْزَىٰٓ ﴿١٩﴾ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

سُورَةُ الضُّحَىٰ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلضُّحَىٰ ﴿١﴾ وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾
وَلَلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ ٱلْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَىٰٓ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَـَٔاوَىٰ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدَىٰ ﴿٧﴾
وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾ فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
وَأَمَّا ٱلسَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الشَّرْحِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾

الحزب ٦٠

٥٩٦

﴿١٠﴾ ڤێجا ئەم دێ ڕێکا وی بۆ کار و کریارا نەباش خۆش کەین [ئەو ڕێکا بەرێ وی بدەتە زیانێ]. ﴿١١﴾ پاشی مالێ وی بەرەڤانیێ ژێ ناکەت و چو باکییێ لێ ناکەت، دەمێ دمریت. ﴿١٢﴾ ل سەر مەیە ئەم ڕێ نیشا هەوە بدەین (ڕێیا باش دا هوین بگرن، و ڕێیا خراب دا خۆ ژێ بدەنە پاش). ﴿١٣﴾ و هەر تشتەکێ د دنیایێ و ئاخرەتێدا، د بن دەستێ مەڤەیە و یێ مەیە. ﴿١٤﴾ ڤێجا مە هوین ژ ئاگرەکێ شاریای ترساندن. ﴿١٥﴾ ئاگرەکە ژ سەرگوم و ڕێبەرزە و گاوران پێڤەتر کەس ناچیتە تێدا. ﴿١٦﴾ ئەو کەسێ باوەری ب هەقییێ نەئینایی، و درەو دانای و پشت دایییە باوەرییێ. ﴿١٧﴾ و هەر کەسێ خۆ دویری سەرگومی و ڕێبەرزەیی و گاورییێ بگریت، دێ دویری ڤی ئاگری بیت. ﴿١٨﴾ ئەو کەسێ مالێ خۆ د ڕێکا خودێدا دبەزینیت، و دڤێت ژ گونەهان پاقژ ببیت. ﴿١٩﴾ و کەسێ ژی چو منەت ل سەر نینن، دا بۆ ب بەر بێخیت. ﴿٢٠﴾ ژ بۆ ڤیان و ڕازیبوونا خودێ نەبیت، وەناکەت. ﴿٢١﴾ پاشی ئەو مرۆڤ دێ قایل و دلخۆش بیت، ب خەلاتێ خودێ.

سۆرەتا ضوحا

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب تێشتەگەهێ. ﴿٢﴾ و سویند ب شەڤێ، دەمێ هەمی گیاندار تێدا ڤەدحەسن، و پێنا خۆ ڤەدکەن. ﴿٣﴾ خودێ پشتا خۆ نەدایییە تە، و کەرب ژ تە ڕانەکرییە. ﴿٤﴾ دویماهی بۆ تە ژ پێشییێ چێترە [ئەڤە مزگینییە بۆ بەردەواما پێغەمبەرینییێ]. ﴿٥﴾ ڤێجا خودێ دێ هندێ دەتە تە، هەتا تو پێ قایل دبی. ﴿٦﴾ ما تو سێوی نەدیتی، و تو ڤەحەواندی. ﴿٧﴾ و ما تو شەپرزە نەدیتی، و ڕێ نیشا تە دا. ﴿٨﴾ و ما تو دەستکورت نەدیتی، و تو بێ منەت کری. ﴿٩﴾ ڤێجا تو ژی، سێوی ڕسوا نەکە و نەئێشینە. ﴿١٠﴾ و خوازەکی (و خوازخازۆکی) پاشڤە نەبە. ﴿١١﴾ و تو هەر بەحس و دائێشا خێر و کەرەما خودایێ خۆ بکە، و پێ باخڤە و د جهێ وێ یێ پێدڤیدا ب کاربینە.

سۆرەتا شەرح

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ما مە سینگێ تە فرەهـ نەکرییە. ﴿٢﴾ و ما مە بارێ تە سڤک نەکرییە.

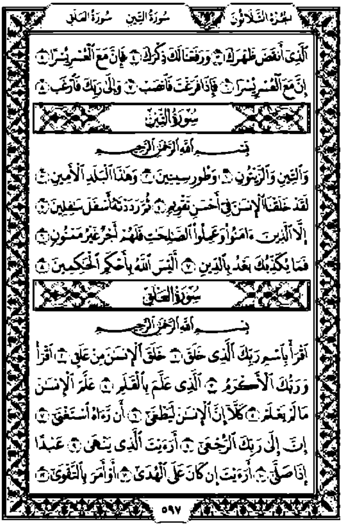

الجُزْءُ الثَّلَاثُونَ سُورَةُ التِّينِ سُورَةُ العَلَقِ

ٱلَّذِيٓ أَنقَضَ ظَهۡرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعۡنَا لَكَ ذِكۡرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ ٱلۡعُسۡرِ يُسۡرًا ﴿٥﴾
إِنَّ مَعَ ٱلۡعُسۡرِ يُسۡرٗا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغۡتَ فَٱنصَبۡ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرۡغَب ﴿٨﴾

سُورَةُ التِّينِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيۡتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَٰذَا ٱلۡبَلَدِ ٱلۡأَمِينِ ﴿٣﴾
لَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ فِيٓ أَحۡسَنِ تَقۡوِيمٖ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدۡنَٰهُ أَسۡفَلَ سَٰفِلِينَ ﴿٥﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونٖ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعۡدُ بِٱلدِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيۡسَ ٱللَّهُ بِأَحۡكَمِ ٱلۡحَٰكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَلَقِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقۡرَأۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ مِنۡ عَلَقٍ ﴿٢﴾ ٱقۡرَأۡ
وَرَبُّكَ ٱلۡأَكۡرَمُ ﴿٣﴾ ٱلَّذِي عَلَّمَ بِٱلۡقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ ٱلۡإِنسَٰنَ
مَا لَمۡ يَعۡلَمۡ ﴿٥﴾ كَلَّآ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَيَطۡغَىٰٓ ﴿٦﴾ أَن رَّءَاهُ ٱسۡتَغۡنَىٰٓ ﴿٧﴾
إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلرُّجۡعَىٰٓ ﴿٨﴾ أَرَءَيۡتَ ٱلَّذِي يَنۡهَىٰ ﴿٩﴾ عَبۡدًا
إِذَا صَلَّىٰٓ ﴿١٠﴾ أَرَءَيۡتَ إِن كَانَ عَلَى ٱلۡهُدَىٰٓ ﴿١١﴾ أَوۡ أَمَرَ بِٱلتَّقۡوَىٰٓ ﴿١٢﴾

٥٩٧

﴿٣﴾ ئەو بارێ پشتا تە تێخستیە بەر تە. ﴿٤﴾ و مە ناڤ و دەنگێ تە بلند نەکرییە. ﴿٥﴾ ب ڕاستی هەر تەنگاڤیەکێ بەرفرەهیەک ل دویڤە. ﴿٦﴾ جارەکا دی، ب ڕاستی هەر تەنگاڤیەکێ بەرفرەهیەک ل دویڤە. ﴿٧﴾ ڤێجا هەر دەمێ تو ژ کارەکی ڤەبووی، ژ دل دەست ب کارەکێ دی بکە. ﴿٨﴾ و بلا هەر خودێ داخوازا تە بیت.

سۆرەتا تین

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب وی جهێ تێر هەژیر، و ب وی جهێ تێر زەیتوون [دو جە بوون ئێک ل شامێ بوو، و ئێک ل قودسێ]. ﴿٢﴾ و سویند ب چیایێ (طوور)ێ سینا، ئەوێ خودێ ل سەر، د گەل مووسایی ئاخفتی. ﴿٣﴾ و سویند ب ڤی باژێرێ ئێمن و تەنا، کو مەکەهە. ﴿٤﴾ [سویند ب ڤان هەمیان] ب ڕاستی مە مرۆڤ ل سەر باشترین ڕەنگ و وێنە دورستکرینە و چێکرینە. ﴿٥﴾ پشتی هنگی مە تێخستە د پەییکا ژ هەمیان نزمتردا [نزمترین جهـ]. ﴿٦﴾ ئەو تێ نەبن (ژ بلی وان) یێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت باش کرین، ئەوان خەلاتەکێ بێ ڤەبڕین یێ هەی. ﴿٧﴾ ڤێجا [هەی مرۆڤ] ئەو چیە تە ژ ڕۆژا جزادانێ بێ باوەر دکەت، و وەل تە دکەت تو درەو بدانی. ﴿٨﴾ باشە ما خودێ، نە موکومترین فەرمانڕەوا و خوندکارە.

سۆرەتا عەلەق

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١٩) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بخوینە ب ناڤێ خودایێ خۆ، یێ هەر تشتەک چێکری. ﴿٢﴾ ئەو خودایێ مرۆڤ ژ خوینپارەیی چێکری. ﴿٣﴾ بخوینە خودایێ تە، ژ هەر کەسەکێ بەخشندەتر و کەرەمدارترە. ﴿٤﴾ ئەو خودایێ مرۆڤ ب ڕێکا قەلەمی (خامە و پێنووسی) فێری نڤیسین و زانستێ کری. ﴿٥﴾ مرۆڤ فێری وی تشتی کرییە، یێ مرۆڤ ژێ بێ ئاگەهـ. ﴿٦﴾ نەخێر بلا کەرەمێت خودێ ژ بیر نەکەن، ب ڕاستی مرۆڤ د سەردا دچیت و ژ ڕێ دەردکەڤیت. ﴿٧﴾ دەمێ خۆ دەولەمەند و بێ منەت دبینیت.
﴿٨﴾ بێ گۆمان زڤڕین هەر بۆ نک خودایێ تەیە. ﴿٩﴾ ئەرێ تە دیت ئەو کەسێ ڤیایی ڕێکێ بگریت ﴿١٠﴾ ژ بەندەیەکێ هەکە بینیت نڤێژێ دکەت. [ئەڤ ئایەتە دراستا ئەبی جەهلدا هات، دەمێ سۆز دایە هەڤالێت خۆ هەکە ئەو پێغەمبەری (سلاڤێت خودێ ل سەر بن) ل کەعبێ ل سەر نڤێژێ ببینیت دێ پاشڤە بەت و پێ خۆ دانیتە سەر ستۆیێ وی و پشتی هاتی نێزیکی پێغەمبەری بووی(سلاڤێت خودێ ل سەر بن) زوی ترساندا پشت و پشت ڤەگەڕیا گۆتنێ: ها تە چو گوتبوو و تە چو کر گۆت: ب خودێ خەندەکەکا ئاگری کەڤتە دناڤبەرا من و ویدا ئەز ترسیام و پاشڤەزڤڕیم] ﴿١١﴾ بێژە من، ئەگەر ئەو کەسە ل سەر ڕێکا ڕاست بایە. ﴿١٢﴾ یان ژی داخوازا خودێترسی و پارێزکارییێ کربایە [ما ئەڤە بۆ وی چێتر نەبوو].

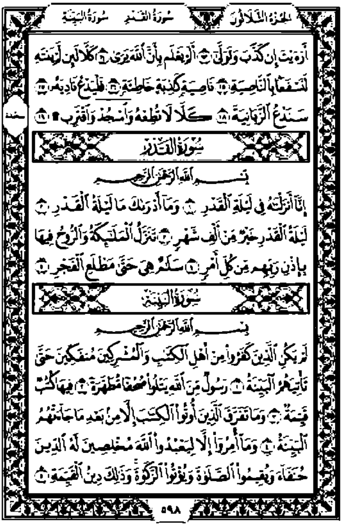

الجزء الثلاثون   سورة القدر   سورة البينة

أَرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ
لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ ﴿١٧﴾
سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ۩ ﴿١٩﴾

سجدة

سُورَةُ ٱلْقَدْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ ﴿٢﴾
لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا
بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ ﴿٥﴾

سُورَةُ ٱلْبَيِّنَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ ٱلْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِّنَ ٱللَّهِ يَتْلُوا۟ صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتُبٌ
قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ
ٱلْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَآ أُمِرُوٓا۟ إِلَّا لِيَعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ
حُنَفَآءَ وَيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَذَٰلِكَ دِينُ ٱلْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾

٥٩٨

﴿١٣﴾ بێژە من کەسێ د ڕێکا کرنا نڤێژێدا ڕاوەستیایی، و باوەری نەئینایی و پشتا خۆ دایییە باوەرییێ، ما ژ خۆ ناترسن خودایێ مەزن ئیزابەکێ ب سەر واندا دارێژیت؟. ﴿١٤﴾ ئەرێ ما ئەو نوزانیت و نەزانییە، خودێ وی دبینیت؟. ﴿١٥﴾ نەخێر بلا وەنەکەت، سویند ئەگەر ژ خۆڤە نەبیت [و دەست ژ دژمنکارییا دینی بەرنەدەت]، ئەم دێ وی د پۆرچکا وێرا گرین، و بەر ب دۆژەهێ ڕاکێشین. ﴿١٦﴾ پۆرچکا درەوینا گونەهکار. ﴿١٧﴾ و پاشی بلا گازی دەستەك و جڤاتا خۆ بکەت. ﴿١٨﴾ ئەم ژی دێ گازی زیرەڤانێت دۆژەهێ کەین. ﴿١٩﴾ نەخێر، گوهێ خۆ نەدێ و نڤێژێت خۆ بکە، و خۆ بۆ خودایێ خۆ داچەمینە، و ب گوهدارییێ خۆ نێزیکی وی بکە.

سۆرەتا قەدر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مە قورئان د شەڤەکا ب ڕێز و ڕویمەتدا ئینا خوارێ. ﴿٢﴾ تو چ دزانی ئەو شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت چ شەڤە؟. ﴿٣﴾ ساخکرنا وێ شەڤێ (ئەو شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت) ب ڕێکا پەرستنا خودێ، چێترە ژ هزار هەیڤان. ﴿٤﴾ د وێ شەڤێدا ملیاکەت و جبریل ژی، ب هەمی فەرمانێت خودێڤە دئێنە خوارێ. ﴿٥﴾ ئەڤ شەڤە [شەڤا ب ڕێز و ڕویمەت] شەڤا ئاشتی و تەناهییە هەتا بەرسپێدەیێ [ئانکو خودێ بەس تێدا تەقدیرا ئاشتی و تەناهییێ دکەت].

سۆرەتا بەیینە

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ ئەوێت کو بێ باوەر، ژ خودان کتێبان (جوهی و فەلە) و بوتپەرێسان، دەستا ژ بێ باوەرییا خۆ بەرنادەن، هەتا بەلگە و نیشانەکا ئاشکەرا بۆ نەئێت. ﴿٢﴾ ئەو ژی پێغەمبەرەکە ژ نك خودێ، کتێبەکا پیرۆز ل سەر وان دخوینیت، (کو قورئانە). ﴿٣﴾ کو چەند فەرمانێت ڕاستگۆ و دورستانە تێدانە. ﴿٤﴾ ل سەر پێغەمبەرینیا موحەممەدی (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)، ئەڤێت خودان کتێب ژێك جودا نەبوون، هەتا پشتی پێغەمبەر ب خۆ بۆ وان هاتی. ﴿٥﴾ د گەل ڤێ ژی فەرمانا وان نەهاتییە کرن، ئەگەر ب پەرستنا خودێ نەبیت، ژ دل و دلێشی و دلسۆژ بن د دینێ خۆدا، و ڕوییێ خۆ ژ هەر بیروباوەرەکا لەنگ و لۆر و خوار و ڤیچ وەرگێڕن، و بەرێ خۆ بدەنە ڕێکا خودێ و بەردەوام و ب ڕەنگێ پێدڤی نڤێژان بکەن و زەکاتێ ژ مالێ خۆ بدەن، ئەها ئەڤەیە دینێ ڕاست و دورست.

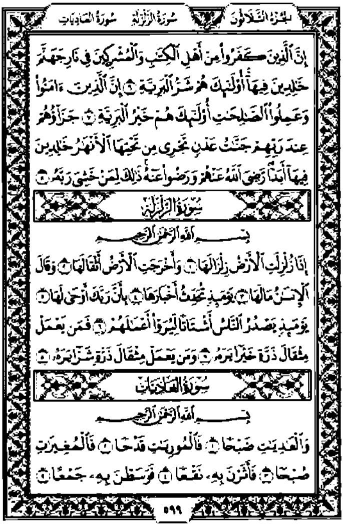

الجُزءُ الثَّلاثُون سُورَةُ الزَّلزَلَة سُورَةُ العَادِيَات

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْمُشْرِكِينَ فِى نَارِ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآ ۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمْ شَرُّ ٱلْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمْ خَيْرُ ٱلْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَآؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ رَبَّهُۥ ﴿٨﴾

سُورَةُ الزَّلزَلَة

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ ٱلْإِنسَٰنُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ ٱلنَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْاْ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُۥ ﴿٧﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُۥ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَادِيَات

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَٰدِيَٰتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَٱلْمُورِيَٰتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَٱلْمُغِيرَٰتِ صُبْحًا ﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ بِهِۦ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهِۦ جَمْعًا ﴿٥﴾

٥٩٩

﴿٦﴾ بێ گومان ئەڤێت بێ باوەر ژ خودان کتێب و بوتپەرێسان دێ چنە د ئاگرێ دۆژەهێدا، و هەروهەر دێ تێدا مینن، و ئەها ئەڤەنە خرابترین چێکری و دورستکرییێت خودێ. ﴿٧﴾ بەلێ ئەڤێت باوەری ئینایین و کار و کریارێت قەنج کرین، ئەها ئەون باشترین چێکرییێت خودێ. ﴿٨﴾ خەلاتێ وان ل دەف خودایێ وان چەند بەحەشتەکن، کو جهێ ئێورین و ڕوینشتنێنە، و ڕویبار د بنڕا دئێن و دچن، و هەروهەر دێ د ڤان بەحەشتاندا مینن، خودێ ژ وان قایل بوو و خەلاتکرن، و ئەو ژی قایلبوون ب خەلاتێ خۆ، ئەڤە خەلاتە بۆ هەر کەسەکێ ژ خودێ بترسیت.

سۆرەتا زەلزەلە

ل مەدینەێ هاتیە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ دەمێ ئەرد ب هێڤەلەرزا خۆ ڤەدلەرزیت.
﴿٢﴾ و دەمێ ئەرد هەر تشتێ د زکێ خۆدا، ب سەر ئەردی دئێخیت. ﴿٣﴾ و مرۆڤ وێ ڕۆژێ دبێژیت: ئەڤە ئەردی چیە و بۆچ هۆ لێ هات. ﴿٤﴾ وێ ڕۆژێ ئەرد بەحس و داپێشا خۆ دکەت، و کا چ ل سەر چێ بوویە ڤەدگێڕیت. ﴿٥﴾ کو خودایێ تە، هۆسا فەرمان یا دایێ. ﴿٦﴾ وێ ڕۆژێ مرۆڤ دێ ب تەرابەرایی و شەپرزەیی ژ گۆڕان ڕابن، دا کار و کریارێت خۆ ببینن. ﴿٧﴾ ڤێجا هەر کەسێ تەمەت گرانیا پرتا ژ هەمیان بچویکتر قەنجیێ بکەت، دێ خەلاتێ وێ قەنجیێ بینیت. ﴿٨﴾ و هەر کەسێ تەمەت گرانیا پرتا ژ هەمیان بچویکتر خرابیێ ژی بکەت، دێ جزایێ وێ خرابیێ بینیت.

سۆرەتا عادیات

ل مەکەهێ هاتیە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ سویند ب هەسپێت بەزا، دەمێ حلکەحلک دئێنن. ﴿٢﴾ سویند ب سومێت، ئاگر ژ نالان دچیت.
﴿٣﴾ سویند ب هەسپێت سپێدەیان، هەوان ددەنە سەر دژمنێت خودێ. ﴿٤﴾ کو ب هندێ تۆزێ ڕادکەن.
﴿٥﴾ و ب وێ تۆزێڤە خۆ دگەهینە مەیدانا شەڕگەها دژمنان.

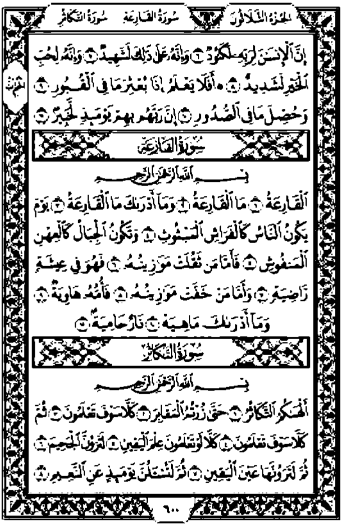

الجزء الثلاثون   سورة القارعة   سورة التكاثر

إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لِرَبِّهِۦ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ
ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ ۞ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي ٱلْقُبُورِ ﴿٩﴾
وَحُصِّلَ مَا فِي ٱلصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌۢ ﴿١١﴾

سُورَةُ القَارِعَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا ٱلْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ
يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلْفَرَاشِ ٱلْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ
ٱلْمَنفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ
رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾
وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌۢ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكَاثُرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلْهَىٰكُمُ ٱلتَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ ٱلْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ
كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ ﴿٦﴾
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ ٱلْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨﴾

٦٠٠

﴿٦﴾ [سویند ب ڤان هەمیان] ب ڕاستی مرۆڤ نەیێ شوکورداره بۆ خودایێ خۆ. ﴿٧﴾ و ئەو ب خۆ ژی باشترین بەلگەیە ل سەر ڤێ نەشوکورداریێ، چونکی کریارێت وی یێت نەباش د ڕاستا خودێدا، ڤێ نەشوکورداریێ ئاشکەرا دکەن. ﴿٨﴾ و ئەو ل سەر ڤیانا مالی گەلەکێ ڕژده. ﴿٩﴾ ڤێجا ما نوزانیت دەمێ مریێت ناڤ گۆڕان ڕادبن و ساخ دبنەڤە. ﴿١٠﴾ و هنگی هەر تشتەکێ د سینگاندا ڤەشارتی، ئاشکەرا دبیت. ﴿١١﴾ بێ گۆمان ئەها وێ ڕۆژێ، خودایێ وان ئاگەهداری هەر کار و کریارەکا وانە.

سۆرەتا قاریعە

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (١١) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ (ڕۆژا قیامەتێ) ژ گورهـ کرنە، چونکی ب ترس و نەخۆشییێت خۆ، مرۆڤی ژ گوهان دکەت. ﴿٢﴾ ئەو ڕۆژ چییە؟. ﴿٣﴾ تو چ دزانی ئەو چ ڕۆژە؟. ﴿٤﴾ ئەو ڕۆژا مرۆڤ تێدا، وەکی بەلاتینکێت شەپرزە و بەلاڤە. ﴿٥﴾ و چیا وەکی هریا ژەنی لێ دئێن. ﴿٦﴾ ڤێجا ئەو کەسێ ترازیا وی ب کار و کریارێت قەنج گران بوو. ﴿٧﴾ ئەو دێ د ژیانەکا خۆشدا بیت. ﴿٨﴾ و ئەڤە و ئەوێ باری ترازیا وی ب کار و کریارێت قەنج سڤك بیت. ﴿٩﴾ جهێ وی دۆژەهە و ئاگرە. ﴿١٠﴾ تو چ دزانی ئەو ئاگر چییە؟ ﴿١١﴾ ئاگرەکێ شارییە.

سۆرەتا تەکاثور

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٨) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿١﴾ مال کۆمکرن و مالداریا دنیایێ، هوین ژ بیرڤەکرن و بێ ئاگەهکرن. ﴿٢﴾ هەتا مرن ب سەر هەوەدا دئێت، هوین دێ د ڤێ ڕەوشێدا بن. ﴿٣﴾ نە.. وەنەکەن ژ نوکە و پێڤە هوین دێ زانن [سەرەنجاما ڤێ ژ بیرڤەکرن و بێ ئاگەهیێ، دێ بیتە نەخۆشی]. ﴿٤﴾ جارەکا دی ژ نوکە و پێڤە هوین دێ زانن سەرەنجاما ڤێ ژ بیرڤەکرن و بێ ئاگەهیێ، دێ بیتە نەخۆشی. ﴿٥﴾ نە.. وەنینە وەکی هوین هزر دکەن، ئەگەر هەوە ب دورستی زانیبایە سەرەنجاما هەوە هەر نەخۆشییە، هەوە وەنەدکر. ﴿٦﴾ بێ گۆمان هوین دێ دۆژەهێ ب چاڤێ سەرێ خۆ بینن. ﴿٧﴾ جارەکا دی هوین دێ ب چاڤێ ڕاست و دورست بینن. ﴿٨﴾ پاشێ وێ ڕۆژێ، پسیارا هەر خێر و خۆشییەکێ دێ ژ هەوە ئێتەکرن.

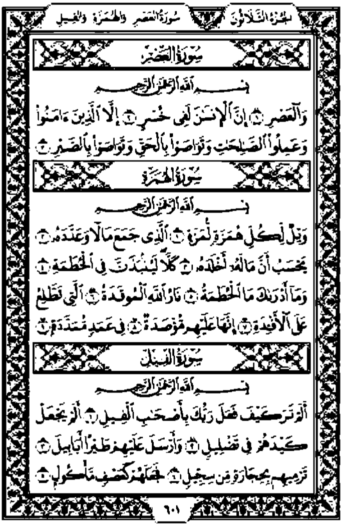

سُورَةُ العَصْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَفِى خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْحَقِّ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ ﴿٣﴾

سُورَةُ الهُمَزَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ ٱلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۥ ﴿٢﴾
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُۥٓ أَخْلَدَهُۥ ﴿٣﴾ كَلَّا ۖ لَيُنۢبَذَنَّ فِى ٱلْحُطَمَةِ ﴿٤﴾
وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ ٱللَّهِ ٱلْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ ٱلَّتِى تَطَّلِعُ
عَلَى ٱلْأَفْـِٔدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِى عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍۭ ﴿٩﴾

سُورَةُ الفِيلِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَٰبِ ٱلْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ
كَيْدَهُمْ فِى تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾
تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍۭ ﴿٥﴾

سۆرەتا عەصر

ل مەکەهێ هاتیيە خوارێ (٣) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سويند ب دەمی. ﴿٢﴾ ب ڕاستی مرۆڤ هەمی د خوسارەتێ (بەر خوسارەتێ). ﴿٣﴾ ئەو نەبن ئەوێت باوەری ئینايین، و کار و کريارێت قەنج کرين، و هەڤدوو ل سەر حەقيێ شيرەت کرين، و هەڤدوو ب بێنفرەهيێ شيرەت کرين.

سۆرەتا هومەزە

ل مەکەهێ هاتیيە خوارێ (٩) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ نەخۆشی و ئيزا بۆ هەر کەسێ عەيبدەرێخ و تانەهاڤێژ. ﴿٢﴾ ئەوێ هەر مال کۆمکرنێ دکەت، و هەر دهەژمێريت. ﴿٣﴾ هزر دکەت مالێ وی، دێ هەر وی هێليتە ساخ. ﴿٤﴾ نە.. بلا وێ هزرێ نەکەت، بێ گومان مليا کەت دێ وی هاڤێژنە د دۆژەهێدا، ئەو دۆژەها هەر تشتەکی پرت و پەڕاتە دکەت. ﴿٥﴾ تو چ دزانی ئەو دۆژەهە چيیە؟ ﴿٦﴾ ئاگرێ خودێ يێ شاربايیە. ﴿٧﴾ ئەو ئاگرێ سەر و دلان دگريت. ﴿٨﴾ بێ گومان ئەڤ ئاگرە ل سەر وان يێ گرتی و دادايیە [رزگاربوون ژێ نينە]. ﴿٩﴾ ب ستوينێت ڕاتيختی و درێژکريڤە د گرێدانە.

سۆرەتا فیل

ل مەکەهێ هاتیيە خوارێ (٥) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەمەد] ما تە نەزانی کا خودايێ تە چ ب سەرێ خودانێت فيلان (لەشکەرێ ئەبرەهەيێ حەبەشی) ئينا. ﴿٢﴾ ما مە دژمنکاری و فند و فێلێت وان، پويچ و بەربا نەکرن. ﴿٣﴾ و مە ڕەڤێت پەڕندەيان دەستەسەری وان کرن، و ب سەر واندا هنارتن. ﴿٤﴾ وان پەڕندەيان بەرێت ئاخا سۆتی تێوەردکرن. ﴿٥﴾ وەکی کايا خواری، يا کەتیيە بن پێيان لێ کرن.

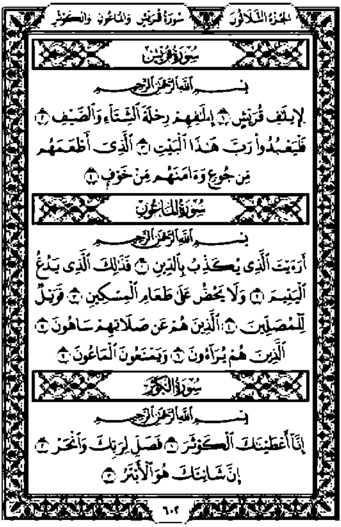

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ① إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ ②
فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ③ ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم
مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۭ ④

سُورَةُ ٱلْمَاعُونِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ① فَذَٰلِكَ ٱلَّذِى يَدُعُّ
ٱلْيَتِيمَ ② وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ③ فَوَيْلٌ
لِّلْمُصَلِّينَ ④ ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ⑤
ٱلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ⑥ وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ⑦

سُورَةُ ٱلْكَوْثَرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ① فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ②
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ③

سۆرەتا قورەیش

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ژ بەر وێ گورا قورەیشیان داییە کاروانکاریێ. ﴿٢﴾ ژ بەر گورا وەغەرا زڤستانێ (بۆ یەمەنێ)، و یا هاڤینێ (بۆ شامێ)، دبرن. ﴿٣﴾ بلا خودانێ ڤێ مالێ (کو کەعبەیە) بپەرێسن، و بینە بەندەیێت وی. ﴿٤﴾ ئەو خودایێ ژ برسێ تێرکرین، و ژ ترسێ ئێمن و پشت ڕاست کرین.

سۆرەتا ماعوون

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٧) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بێژە من، ئەرێ تە ئەو مرۆڤێ باوەریێ ب ڕۆژا جزادانێ (کو قیامەتە) نەئینیت دیت. ﴿٢﴾ ئەها ئەوە یێ پشتا خۆ ددەتە سێوی. ﴿٣﴾ و کەسێ د بەر ناندان و تێرکرنا بەلنگازیڕا ناکەت. ﴿٤﴾ ئێزا و نەخۆشی بۆ وان نڤێژکەران. ﴿٥﴾ ئەوێت ژ نڤێژا خۆ دبێ ئاگەهـ [یان ژێ نەکەن بۆ ڕویمەتی نەبیت]. ﴿٦﴾ ئەوێت ڕویمەتکاریێ دکارێ خۆدا دکەن. ﴿٧﴾ و ڕێکا هەوجەییێت مالێ ژ خەلکی دگرن [یان زەکاتێ نەدەن و ڕێکێ لێ دگرن].

سۆرەتا کەوثەر

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەممەد] مە گەلەك کەرەم و خێر و خێرات یێت دایینە تە، ژ وان ڕویبارێ (کەوسەر)ێ.. د بەحەشتێدا. ﴿٢﴾ ڤێجا نڤێژان بۆ خودایێ خۆ بکە، و قوربانان بۆ ڤەکوژە. ﴿٣﴾ بێ گۆمان یێ کەربێ دهاڤێتە تە و حەژ تە نەکەت، ئەوە یێ وارکوژە و ژ خێرێ دادۆتی و بێ سەروشین [و مال میرات].

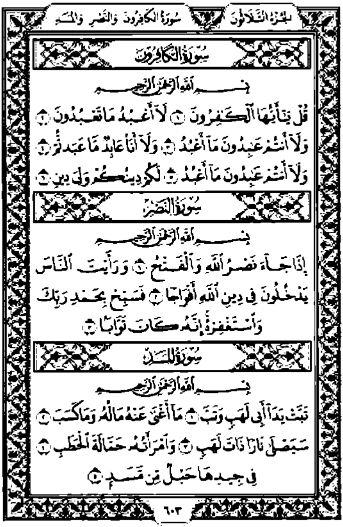

الجُزءُ الثَّلاثُونَ سُورَةُ الكَافِرُونَ وَالنَّصرِ وَالمَسَدِ

سُورَةُ الكَافِرُونَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْكَٰفِرُونَ (١) لَآ أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (٢)
وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ (٣) وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ (٤)
وَلَآ أَنتُمْ عَٰبِدُونَ مَآ أَعْبُدُ (٥) لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ (٦)

سُورَةُ النَّصرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَ نَصْرُ ٱللَّهِ وَٱلْفَتْحُ (١) وَرَأَيْتَ ٱلنَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِى دِينِ ٱللَّهِ أَفْوَاجًا (٢) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَٱسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابًۢا (٣)

سُورَةُ المَسَدِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ (١) مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا كَسَبَ (٢)
سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (٣) وَٱمْرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ ٱلْحَطَبِ (٤)
فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍۭ (٥)

٦٠٣

سۆرەتا کافیروون

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەمەد] بێژە شاندێ (وفد)ێ قورەیشیان هەی بێ باوەر و گاورینۆ. ﴿٢﴾ ئەز وی نابەرێسم یێ هوین دپەرێسن. ﴿٣﴾ و هوین ژی وی نابەرێسن یێ ئەز دپەرێسم. ﴿٤﴾ من ژی پەرستنا هەوە کری، نەکرییە و نە ئەز دکەم. ﴿٥﴾ و هوین ژی وێ پەرستنێ ناکەن یا ئەز دکەم. ﴿٦﴾ دینێ هەوە (کو شرك)ـە بۆ هەوە، و دینێ من (کو نیاسینا خودایەکێ ب تنێیە) بۆ من.

سۆرەتا نەصر

ل مەدینەیێ هاتییە خوارێ (٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەگەر سەرکەفتنا خودێ و ڤەکرنا مەکەهێ بۆ تە هات، و ب دەست تەڤە هات [ئەڤ سۆرەتە نیشانا نێزیکبوونا وەغەرکرنا پێغەمبەرییە (سلاڤێت خودێ ل سەر بن)]. ﴿٢﴾ و تە خەلك دیت، یێ کۆم کۆم دئێنە د دینێ خودێدا. ﴿٣﴾ ڤێجا هنگی خودێ ژ هەمی کێماسیان بشۆ، و سوپاسی و شوکورا خۆ بۆ دیارکە، و داخوازا لێبۆرینێ ژێ بکە، چونکی بێ گۆمان ئەوە یێ هەر تۆبەوەرگر.

سۆرەتا مەسەد

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بەرزیان و بەرتاتاف بین دەست و لەپێت (أبو لهب)، ـ مەخسەد پێ ئەو ب خۆیە ـ و بەرزیان ژێ بوون. ﴿٢﴾ مالێ وی و قازانجێ ژێ گەهشتی، مفایێ وی نەدا. ﴿٣﴾ دێ چیتە د ئاگرەکێ ب گوریدا. ﴿٤﴾ د گەل ژنا خۆ کو پشتیەلگرا دار و ستریان بوو (بۆ هلێبختنا ڤنەیێ). ﴿٥﴾ وەریسەکێ هلچنی د ستۆیێ ویدایە.

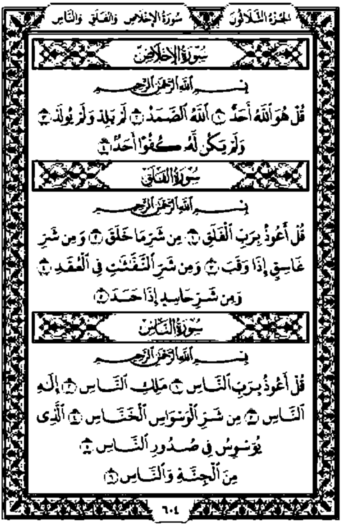

الجزء الثلاثون سُورَةُ الإخلاص والفلق والناس

سُورَةُ الإخلاص

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ۝١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣
وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ ۝٤

سُورَةُ الفلق

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ۝١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝٢ وَمِن شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝٣ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ۝٤
وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝٥

سُورَةُ النَّاس

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ۝١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ۝٢ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ۝٣ مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ٱلْخَنَّاسِ ۝٤ ٱلَّذِى
يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ ٱلنَّاسِ ۝٥
مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ۝٦

٦٠٤

سۆرەتا ئیخلاص

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٤) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [هەی موحەممەد بێژە گاوران ئەوێت دڤێن تو خودایێ خۆ بۆ وان بدەیە نیاسین] بێژە خودێ ئێکە و تاك و تەنیایە. ﴿٢﴾ ئەو خودایە یێ هەمی پێدڤی هەوجەی وی، و وەجا هەمییان دڤەتێت، و ئەو پێدڤی هەوجەیی کەسێ نینە. ﴿٣﴾ کەس ژێ نەبوویە، و [ئەو] ژ کەسێ نەبوویە. ﴿٤﴾ و چو هەڤکویف ژی بۆ نینن.

سۆرەتا فەلەق

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٥) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بێژە ئەز خۆ ب خودانێ سپێدەیێ دپارێزم. ﴿٢﴾ ژ زیان و خرابیا هەر چێکرییەکی [ئانکو ژ خرابیا هەمی تشتان]. ﴿٣﴾ و ژ زیان و خرابیا شەڤێ دەمێ دئێت [و دنیا تاری دبیت، و تێدا خرابی دئێتەکرن]. ﴿٤﴾ و ژ زیان و خرابیا سێربەندان ئەوێت پفان ل گرێیان ددەن [و ل بەر دگەڕن ناڤەرا مرۆڤان نەخۆش بکەن، ب سێربەندییێ و ب پفکرنا گرێیان]. ﴿٥﴾ و ژ زیان و خرابیا هەر زکڕەشەکێ زکڕەشییێ بکەت [ئانکو وەختێ زکڕەشییێ و حەسویدییێ دکەت].

سۆرەتا ناس

ل مەکەهێ هاتییە خوارێ (٦) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بێژە ئەز خۆ ب خودایێ مرۆڤان دپارێزم. ﴿٢﴾ سەروەر و خودانێ هەمی مرۆڤان. ﴿٣﴾ و پەرستی و خودایێ هەمی مرۆڤان. ﴿٤﴾ ژ زیانا شەیتانێ خۆ نەپەنی دکەت، دەمێ ناڤێ خودێ دئێتە ئینان. ﴿٥﴾ ئەوێ د گوهێ خەلکیدا دخوینیت، و دەنگێ خۆ دگەهینیتە سەر دلێ وان، و خرابییێ ل بەر دلێ وان شرین دکەت، و وەسواسێ دئێخیتە د دلێت واندا. ﴿٦﴾ ژ شەیتانێت ئەجنە و شەیتانێت مرۆڤان.

فهرس بأسماء السور وبيان المكي والمدني منها

نافەرۆك بناڤێ دیارکرنا سورەتێت مەکەهێ و مەدینێ

السورة	مەکیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژماراوی
سورة الفاتحة	مەکیە	١	سۆرەتا فاتیحە	١
سورة البقرة	مەدەنیە	٢	سۆرەتا بەقەرە	٢
سورة آل عمران	مەدەنیە	٥٠	سۆرەتا ئالیعومران	٣
سورة النساء	مەدەنیە	٧٧	سۆرەتا نیساء	٤
سورة المائدة	مەدەنیە	١٠٦	سۆرەتا مائیدە	٥
سورة الأنعام	مەکیە	١٢٨	سۆرەتا ئەنعام	٦
سورة الأعراف	مەکیە	١٥١	سۆرەتا ئەعراف	٧
سورة الأنفال	مەدەنیە	١٧٧	سۆرەتا ئەنفال	٨
سورة التوبة	مەدەنیە	١٨٧	سۆرەتا تەوبە	٩
سورة يونس	مەکیە	٢٠٨	سۆرەتا یوونس	١٠
سورة هود	مەکیە	٢٢١	سۆرەتا هوود	١١
سورة يوسف	مەکیە	٢٣٥	سۆرەتا یووسف	١٢
سورة الرعد	مەدەنیە	٢٤٩	سۆرەتا ڕەعەد	١٣
سورة إبراهيم	مەکیە	٢٥٥	سۆرەتا ئیبراهیم	١٤
سورة الحجر	مەکیە	٢٦٢	سۆرەتا حیجر	١٥
سورة النحل	مەکیە	٢٦٧	سۆرەتا نەحل	١٦
سورة الإسراء	مەکیە	٢٨٢	سۆرەتا ئیسراء	١٧
سورة الكهف	مەکیە	٢٩٣	سۆرەتا کەهف	١٨
سورة مريم	مەکیە	٣٠٥	سۆرەتا مەریەم	١٩
سورة طه	مەکیە	٣١٢	سۆرەتا طاها	٢٠
سورة الأنبياء	مەکیە	٣٢٢	سۆرەتا ئەنبیاء	٢١
سورة الحج	مەدەنیە	٣٣٢	سۆرەتا حەج	٢٢
سورة المؤمنون	مەکیە	٣٤٢	سۆرەتا موئمینوون	٢٣
سورة النور	مەدەنیە	٣٥٠	سۆرەتا نوور	٢٤
سورة الفرقان	مەکیە	٣٥٩	سۆرەتا فورقان	٢٥
سورة الشعراء	مەکیە	٣٦٧	سۆرەتا شوعەراء	٢٦

السورة	مەکیە یان مەدەني	بەرپەر	سۆرەت	ژماراوی
سورة النمل	مەکیە	٣٧٧	سۆرەتا نەمل	٢٧
سورة القصص	مەکیە	٣٨٥	سۆرەتا قەصەص	٢٨
سورة العنكبوت	مەکیە	٣٩٦	سۆرەتا عەنکەبووت	٢٩
سورة الروم	مەکیە	٤٠٤	سۆرەتا رووم	٣٠
سورة لقمان	مەکیە	٤١١	سۆرەتا لوقمان	٣١
سورة السجدة	مەکیە	٤١٥	سۆرەتا سەجدە	٣٢
سورة الأحزاب	مەدەنیە	٤١٨	سۆرەتا ئەحزاب	٣٣
سورة سبا	مەکیە	٤٢٨	سۆرەتا سەبەء	٣٤
سورة فاطر	مەکیە	٤٣٤	سۆرەتا فاطر	٣٥
سورة يس	مەکیە	٤٤٠	سۆرەتا یاسین	٣٦
سورة الصافات	مەکیە	٤٤٦	سۆرەتا صافات	٣٧
سورة ص	مەکیە	٤٥٣	سۆرەتا صاد	٣٨
سورة الزمر	مەکیە	٤٥٨	سۆرەتا زومەر	٣٩
سورة غافر	مەکیە	٤٦٧	سۆرەتا غافر	٤٠
سورة فصلت	مەکیە	٤٧٧	سۆرەتا فوصیلەت	٤١
سورة الشورى	مەکیە	٤٨٣	سۆرەتا شوورا	٤٢
سورة الزخرف	مەکیە	٤٨٩	سۆرەتا زوخروف	٤٣
سورة الدخان	مەکیە	٤٩٦	سۆرەتا دوخان	٤٤
سورة الجاثية	مەکیە	٤٩٩	سۆرەتا جاثیە	٤٥
سورة الأحقاف	مەکیە	٥٠٢	سۆرەتا ئەحقاف	٤٦
سورة محمد	مەدەنیە	٥٠٧	سۆرەتا موحەمەد	٤٧
سورة الفتح	مەدەنیە	٥١١	سۆرەتا فەتح	٤٨
سورة الحجرات	مەدەنیە	٥١٥	سۆرەتا حوجورات	٤٩
سورة ق	مەکیە	٥١٨	سۆرەتا قاف	٥٠
سورة الذاريات	مەکیە	٥٢٠	سۆرەتا ذاریات	٥١
سورة الطور	مەکیە	٥٢٣	سۆرەتا طوور	٥٢
سورة النجم	مەکیە	٥٢٦	سۆرەتا نەجم	٥٣
سورة القمر	مەکیە	٥٢٨	سۆرەتا قەمەر	٥٤
سورة الرحمن	مەدەنیە	٥٣١	سۆرەتا رەحمان	٥٥
سورة الواقعة	مەکیە	٥٣٤	سۆرەتا واقیعە	٥٦

السورة	مەکیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژمارا وێ
سورة الحديد	مەدەنیە	٥٣٧	سۆرەتا حەدید	٥٧
سورة المجادلة	مەدەنیە	٥٤٢	سۆرەتا موجادەلە	٥٨
سورة الحشر	مەدەنیە	٥٤٥	سۆرەتا حەشر	٥٩
سورة الممتحنة	مەدەنیە	٥٤٩	سۆرەتا مومتەحینە	٦٠
سورة الصف	مەدەنیە	٥٥١	سۆرەتا صەف	٦١
سورة الجمعة	مەدەنیە	٥٥٣	سۆرەتا جومعە	٦٢
سورة المنافقون	مەدەنیە	٥٥٤	سۆرەتا مونافیقوون	٦٣
سورة التغابن	مەدەنیە	٥٥٦	سۆرەتا تەغابون	٦٤
سورة الطلاق	مەدەنیە	٥٥٨	سۆرەتا طەلاق	٦٥
سورة التحريم	مەدەنیە	٥٦٠	سۆرەتا تەحریم	٦٦
سورة الملك	مەکیە	٥٦٢	سۆرەتا موڵك	٦٧
سورة القلم	مەکیە	٥٦٤	سۆرەتا قەلەم	٦٨
سورة الحاقة	مەکیە	٥٦٦	سۆرەتا ئەلحاقە	٦٩
سورة المعارج	مەکیە	٥٦٨	سۆرەتا مەعارج	٧٠
سورة نوح	مەکیە	٥٧٠	سۆرەتا نووح	٧١
سورة الجن	مەکیە	٥٧٢	سۆرەتا جن	٧٢
سورة المزمل	مەکیە	٥٧٤	سۆرەتا موزەمیل	٧٣
سورة المدثر	مەکیە	٥٧٥	سۆرەتا مودەثر	٧٤
سورة القيامة	مەکیە	٥٧٧	سۆرەتا ئەلقیامە	٧٥
سورة الإنسان	مەدەنیە	٥٧٨	سۆرەتا ئینسان	٧٦
سورة المرسلات	مەکیە	٥٨٠	سۆرەتا مورسەلات	٧٧
سورة النبأ	مەکیە	٥٨٢	سۆرەتا نەبەء	٧٨
سورة النازعات	مەکیە	٥٨٣	سۆرەتا نازیعات	٧٩
سورة عبس	مەکیە	٥٨٥	سۆرەتا عەبەسە	٨٠
سورة التكوير	مەکیە	٥٨٦	سۆرەتا تەکویر	٨١
سورة الانفطار	مەکیە	٥٨٧	سۆرەتا ئینفیطار	٨٢
سورة المطففين	مەکیە	٥٨٧	سۆرەتا موطەففین	٨٣
سورة الانشقاق	مەکیە	٥٨٩	سۆرەتا ئینشیقاق	٨٤
سورة البروج	مەکیە	٥٩٠	سۆرەتا برووج	٨٥

السورة	مەکیە یان مەدەنی	بەرپەر	سۆرەت	ژمارا وێ
سورة الطارق	مەکیە	٥٩١	سۆرەتا طارق	٨٦
سورة الأعلى	مەکیە	٥٩١	سۆرەتا ئەعلا	٨٧
سورة الغاشية	مەکیە	٥٩٢	سۆرەتا غاشیە	٨٨
سورة الفجر	مەکیە	٥٩٣	سۆرەتا فەجر	٨٩
سورة البلد	مەکیە	٥٩٤	سۆرەتا بەلەد	٩٠
سورة الشمس	مەکیە	٥٩٥	سۆرەتا شەمس	٩١
سورة الليل	مەکیە	٥٩٥	سۆرەتا لەیل	٩٢
سورة الضحى	مەکیە	٥٩٦	سۆرەتا ضوحا	٩٣
سورة الشرح	مەکیە	٥٩٦	سۆرەتا شەرح	٩٤
سورة التين	مەکیە	٥٩٧	سۆرەتا تین	٩٥
سورة العلق	مەکیە	٥٩٧	سۆرەتا عەلەق	٩٦
سورة القدر	مەکیە	٥٩٨	سۆرەتا قەدر	٩٧
سورة البينة	مەدەنیە	٥٩٨	سۆرەتا بەیینە	٩٨
سورة الزلزلة	مەدەنیە	٥٩٩	سۆرەتا زەلزەلە	٩٩
سورة العاديات	مەکیە	٥٩٩	سۆرەتا عادیات	١٠٠
سورة القارعة	مەکیە	٦٠٠	سۆرەتا قاریعە	١٠١
سورة التكاثر	مەکیە	٦٠٠	سۆرەتا تەکاثور	١٠٢
سورة العصر	مەکیە	٦٠١	سۆرەتا عەصر	١٠٣
سورة الهمزة	مەکیە	٦٠١	سۆرەتا هومەزە	١٠٤
سورة الفيل	مەکیە	٦٠١	سۆرەتا فیل	١٠٥
سورة قريش	مەکیە	٦٠٢	سۆرەتا قورەیش	١٠٦
سورة الماعون	مەکیە	٦٠٢	سۆرەتا ماعوون	١٠٧
سورة الكوثر	مەکیە	٦٠٢	سۆرەتا کەوثەر	١٠٨
سورة الكافرون	مەکیە	٦٠٣	سۆرەتا کافیروون	١٠٩
سورة النصر	مەدەنیە	٦٠٣	سۆرەتا نەصر	١١٠
سورة المسد	مەکیە	٦٠٣	سۆرەتا مەسەد	١١١
سورة الإخلاص	مەکیە	٦٠٤	سۆرەتا ئیخلاص	١١٢
سورة الفلق	مەکیە	٦٠٤	سۆرەتا فەلەق	١١٣
سورة الناس	مەکیە	٦٠٤	سۆرەتا ناس	١١٤

إن وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
في المملكة العربية السعودية
المشرفة على
مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
في المدينة المنورة
إذ يسرها أن يصدر المجمع هذه الطبعة من
ترجمة معاني القرآن الكريم
إلى اللغة الكردية
(اللهجة الكرمانجية)
تسأل الله أن ينفع بها الناس
وأن يجزي
خادم الحرمين الشريفين الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود
أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله ولي التوفيق

وەزارەتا کاروبارێت ئیسلامی و بانگەوازی و ڕابەرییا
ل شاهنشینا عەرەبستانا سعوودی
یا سەرپەرشتیار ل سەر کومەلگەها مەلك فەهەد
یا چاپکرنا قورئانا پیروز ل مەدینەیا مونەووەر
کۆمەلگەهێ پێ خوشە ڤێ چاپا قورئانا پیروز دگەل ڕاڤەکرنا وێ ب
زمانێ کوردی دەربێخیت
داخوازێ ژ خودێ دکەین خەلك مفایی ژێ وەرگرن
و خەلاتێ خێرێ بدەتە (خادم الحرمين الشريفين)
شاه سەلمان کورێ عەبدول عەزیز ئال سعوود
ل سەر زەحمەت و ڕەنجا مەزن یا ئەو ل سەر بەلاڤکرنا قورئانێ دبەت
و خودێ خودانێ هاریکارییێیە

بعون الله وتوفيقه
تم طبع هذه الترجمة لمعاني
القرآن الكريم في مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة
بإشراف وزارة الشؤون الإسلامية
والدعوة والإرشاد في
المملكة العربية السعودية
عام ١٤٤٢هـ

حقوق الطبع محفوظة
لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة
www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

ب هاریکاری و
پشتەڤانییا خودێ
ئەڤ قورئانا پیروز دگەل راڤەکرنا وێ ل
کومەلگەها مەلك فەهەد
یا چاپکرنا قورئانا پیروز ل مەدینەیا
مونەووەر هاتە چاپکرن ب چاڤدێریا
وەزارەتا کاروبارێت ئیسلامی و
بانگەوازی و رابەریا ل شاهنشیا
عەرەبستانا سعوودی
سالا ١٤٤٢ مشەختی

مافێت چاپکرنێ د پاراستینە
بۆ کۆمەلگەها مەلك فەهەد یا چاپکرنا قورئانا پیروز

ص. ب ٦٢٦٢ ل مەدینەیا مونەووەر
www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

(ح) مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٢هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية) / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤٢هـ

٦٤٠ ص؛ ١٩٫٥ × ٢٨ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)   أ. العنوان

ديوي ٢٢١٫٤   ١٤٤٢/٢٨١٩

رقم الإيداع: ١٤٤٢/٢٨١٩

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠

9 786038 311240

تصفح الترجمة

تەماشەی وەرگێرانێ بکە

(٤٠٠٠/د ٤٩-٢) (٠٣) (٠١)   ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠